Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

វិនយបិដកេ

បារាជិកកណ្ឌ-អដ្ឋកថា (បឋមោ ភាគោ)

គន្ថារម្ភកថា

យោ កប្បកោដីហិបិ អប្បមេយ្យំ;

កាលំ ករោន្តោ អតិទុក្ករានិ;

ខេទំ គតោ លោកហិតាយ នាថោ;

នមោ មហាការុណិកស្ស តស្ស។

អសម្ពុធំ ពុទ្ធនិសេវិតំ យំ;

ភវាភវំ គច្ឆតិ ជីវលោកោ;

នមោ អវិជ្ជាទិកិលេសជាល-

វិទ្ធំសិនោ ធម្មវរស្ស តស្ស។

គុណេហិ យោ សីលសមាធិបញ្ញា-

វិមុត្តិញាណប្បភុតីហិ យុត្តោ;

ខេត្តំ ឌភាតិ កុសលត្ថិកាតិ;

ពបទីឃសញ្ឈិ សិរសា ភយាមិ៍

ញ្ជាខេច្ឆបច្ឆត្តភយស្សខេភឃ្យ;

ភយស្សយាខេភា ទពភត្តឃំ ឃំ;

បុញ្ញាគិសត្តុ ចិបុលំ អលត្តំ;

ពស្សាត្យកាខេចភ ហពត្តទាខេឃា៍

ឃស្ថិ ចិខេព សាសភបដ្ឋិពស្ស;

បតិដ្ឋិតំ ខេហាតិ សុសណ្ឋិពស្ស;

តំ ចណ្ណឃិស្សំ ចិភឃំ អបិស្សំ;

ភិស្សាយ បុត្តាចទីឃាត្យកាចំ៍

កាយច្ឆា បុត្តាចទីឃាសខេកហិ;

ខោកាឈព្យុភិខេដ្ឋាពយលិសខេចហិ;

ចិសុដ្ឋចិឌ្ឍាបជិសម្ពុខេឌហិ ;

សដ្ឋុយសំចណ្ណភខេកាចិខេឌហិ៍

សខេល្លខិខេឃ ខេភាសុលក្សបខេយហិ;

មហាវិហារស្ស ធជូបមេហិ;

សំវណ្ណិតោយំ វិនយោ នយេហិ;

ចិត្តេហិ សម្ពុទ្ធវរន្វយេហិ។

សំវណ្ណនា សីហឡទីបកេន;

វាក្យេន ឯសា បន សង្ខតត្តា;

ន កិញ្ចិ អត្ថំ អភិសម្ភុណាតិ;

ទីបន្តរេ ភិក្ខុជនស្ស យស្មា។

តស្មា ឥមំ បាឡិនយានុរូបំ;

សំវណ្ណនំ ទានិ សមារភិស្សំ;

អជ្ឈេសនំ ពុទ្ធសិរិវ្ហយស្ស;

ថេរស្ស សម្មា សមនុស្សរន្តោ។

សំវណ្ណនំ តញ្ច សមារភន្តោ;

តស្សា មហាអដ្ឋកថំ សរីរំ;

កត្វា មហាបច្ចរិយំ តថេវ;

កុរុន្ទីនាមាទីសុ វិស្សុតាសុ,

វិនិច្ឆយោ អដ្ឋកថាសុ វុត្តោ;

យោ យុត្តមត្ថំ អបរិច្ចជន្តោ;

តតោបិ អន្តោគធថេរវាទំ;

សំវណ្ណនំ សម្ម សមារភិស្សំ,

តំ មេ និសាមេន្តុ បសន្នចិត្តា;

ថេរា ច ភិក្ខូ នវមជ្ឈិមា ច;

ធម្មប្បទីបស្ស តថាគតស្ស;

សក្កច្ច ធម្មំ បតិមានយន្តា,

ពុទ្ធេន ធម្មោ វិនយោ ច វុត្តោ;

យោ តស្ស បុត្តេហិ តថេវ ញាតោ;

សោ យេហិ តេសំ មតិមច្ចជន្តា;

យស្មា បុរេ អដ្ឋកថា អកំសុ,

តស្មា ហិ យំ អដ្ឋកថាសុ វុត្តំ;

តំ វជ្ជយិត្វាន បមាទលេខំ;

ສພ຺ພມ຺ປິ ສິກ຺ຂາສຸ ສຄາຣວານໍ;

ຍສ຺ມາ ປມາຓໍ ອິຘ ປຓ຺ຑິຕານໍ,

ຕໂຕ ຈ ພາສນ຺ຕຣເມວ ຫິຕ຺ວາ;

ວິຕ຺ຖາຣມຄ຺ຄຎ຺ຈ ສມາສຍິຕ຺ວາ;

ວິນິຈ຺ຉຍໍ ສພ຺ພມເສສຍິຕ຺ວາ;

ຕນ຺ຕິກ຺ກມໍ ກິຎ຺ຈິ ອໂວກ຺ກມິຕ຺ວາ,

ສຸຕ຺ຕນ຺ຕິການໍ ວຈນານມຕ຺ຖໍ;

ສຸຕ຺ຕານຸຣູປໍ ປຣິທີປຍນ຺ຕີ;

ຍສ຺ມາ ອຍໍ ເຫຫິຕິ ວຓ຺ຓນາປິ;

ສກ຺ກຈ຺ຈ ຕສ຺ມາ ອນຸສິກ຺ຂິຕພ຺ພາຕິ,

ພາຫິຣນິທານກຖາ

ຕຕ຺ຖ ຕໍ ວຓ຺ຓຍິສ຺ສໍ ວິນຍນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ວິນໂຍ ຕາວ ວວຕ຺ຖເປຕພ຺ໂພ, ເຕເນຕໍ ວຸຈ຺ຈຕິ – "ວິນໂຍ ນາມ ອິຘ ສກລໍ ວິນຍປິຏກໍ ອຘິປ຺ເປຕ"ນ຺ຕິ, ສໍວຓ຺ຓນຕ຺ຖໍ ປນສ຺ສ ອຍໍ ມາຕິກາ –

ວຸຕ຺ຕໍ ເຍນ ຍທາ ຍສ຺ມາ, ຘາຣິຕໍ ເຍນ ຈາຠຕໍ;

ຍຕ຺ຖປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕຎ຺ເຈຕເມຕໍ ວຕ຺ວາ ວິຘິໍ ຕໂຕ,

តេនាតិអាទិបាឋស្ស, អត្ថំ នានប្បការតោ;

ទស្សយន្តោ ករិស្សាមិ, វិនយស្សត្ថវណ្ណនន្តិ.

តត្ថ វុត្តំ យេន យទា យស្មាតិ ឥទំ តាវ វចនំ “តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា វេរញ្ជាយំ វិហរតី”តិ ឯវមាទិនិទានវចនមណ្ឌិតស្ស វិនយបិដកស្ស សន្ធាយ វុត្តំ. ឯតញ្ហិ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ អត្តបច្ចក្ខវចនំ ន ហោតិ, តស្មា វត្តព្ពមេតំ “ឥទំ វចនំ កេន វុត្តំ, កទា វុត្តំ, កស្មា ច វុត្ត”ន្តិ? អាយស្មតា ឧបាលិត្ថេរេន វុត្តំ, តញ្ច បន បឋមមហាសង្គីតិកាលេ.

បឋមមហាសង្គីតិកថា

បឋមមហាសង្គីតិ នាម ចេសា កិញ្ចាបិ សង្គីតិក្ខន្ធកេ វុត្តា, និទានកោសល្លត្ថំ បន ឥធាបិ ឯវំ វេទិតព្ពា. ធម្មចក្កប្បវត្តនញ្ហិ អាទិំ កត្វា យាវ សុភទ្ទបរិព្ពាជកវិនយនា កតពុទ្ធកិច្ចេ កុសិនារាយំ ឧបវត្តនេ មល្លានំ សាលវនេ យមកសាលានមន្តរេ វិសាខបុណ្ណមទិវសេ បច្ចូសសមយេ អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពុតេ ភគវតិ លោកនាថេ, ភគវតោ បរិនិព្ពានេ សន្និបតិតានំ សត្តន្នំ ភិក្ខុសតសហស្សានំ សង្ឃត្ថេរោ អាយស្មា មហាកស្សបោ សត្តាហបរិនិព្ពុតេ ភគវតិ, សុភទ្ទេន វុឌ្ឍបព្ពជិតេន “អលំ, អាវុសោ, មា សោចិត្ថ, មា បរិទេវិត្ថ, សុមុត្តា មយំ តេន មហាសមណេន; ឧបទ្ទុតា ច ហោម – ‘ឥទំ វោ កប្បតិ, ឥទំ វោ ន កប្បតី’តិ! ឥទានិ បន មយំ យំ ឥច្ឆិស្សាម តំ ករិស្សាម, យំ ន ឥច្ឆិស្សាម ន តំ ករិស្សាមា”តិ (ចូឡវ. ៤៣៧; ទី. និ. ២.២៣២) វុត្តវចនមនុស្សរន្តោ “ឋានំ ខោ បនេតំ វិជ្ជតិ យំ បាបភិក្ខូ អតីតសត្ថុកំ បាវចនន្តិ មញ្ញមានា បក្ខំ លភិត្វា នចិរស្សេវ សទ្ធម្មំ អន្តរធាបេយ្យុំ, យាវ ច ធម្មវិនយោ តិដ្ឋតិ តាវ អនតីតសត្ថុកមេវ បាវចនំ ហោតិ. វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា –

‘យោ វោ, អានន្ទ, មយា ធម្មោ ច វិនយោ ច ទេសិតោ បញ្ញត្តោ , សោ វោ មមច្ចយេន សត្ថា’តិ (ទី. និ. ២.២១៦).

“យំនូនាហំ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយេយ្យំ, យថយិទំ សាសនំ អទ្ធនិយំ អស្ស ចិរដ្ឋិតិកំ.

យញ្ចាហំ ភគវតា –

‘ធារេស្សសិ បន មេ ត្វំ, កស្សប, សាណានិ បំសុកូលានិ និព្ពសនានី’តិ វត្វា ចីវរេ សាធារណបរិភោគេន ចេវ,

‘អហំ, ភិក្ខវេ, យាវទេ អាកង្ខាមិ វិវិច្ចេវ កាមេហិ…បេ… បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរាមិ; កស្សបោបិ, ភិក្ខវេ, យាវទេ អាកង្ខតិ

ᩅᩥᩅᩥᨧ᩠ᨧᩮᩅ ᨠᩣᨾᩮᩉᩥ...ᨷᩮ... ᨷᨮᨾᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩦ'ᨲᩥ –

ᩑᩅᨾᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᨶᩅᩣᨶᩩᨷᩩᨻ᩠ᨻᩅᩥᩉᩣᩁᨨᩊᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷ᩠ᨷᨽᩮᨴᩮ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨾᨶᩩᩔᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩈᨾᩈᨾᨭ᩠ᨮᨷᨶᩮᨶ ᨧ ᩋᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩔ, ᨲᩔ ᨠᩥᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᩣᨱᨱ᩠ᨿᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ; ᨶᨶᩩ ᨾᩴ ᩁᩣᨩᩣ ᩅᩥᨿ ᩈᨠᨠᩅᨧᩍᩔᩁᩥᨿᩣᨶᩩᨷ᩠ᨷᨴᩣᨶᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩩᩃᩅᩴᩈᨷ᩠ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨷᨠᩴ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩴ 'ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩴᩈᨷ᩠ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨷᨠᩮᩣ ᨾᩮ ᩋᨿᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ'ᨲᩥ ᨾᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩋᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩮᨶ ᩋᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩮᨶ ᩋᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩮᩈᩦ"ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩈᨦ᩠ᨣᩣᨿᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩏᩔᩣᩉᩴ ᨩᨶᩮᩈᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ –

"ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨾᩉᩣᨠᩔᨷᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – 'ᩑᨠᨾᩥᨴᩣᩉᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩈᨾᨿᩴ ᨷᩣᩅᩣᨿ ᨠᩩᩈᩥᨶᩣᩁᩴ ᩋᨴ᩠ᨵᩣᨶᨾᨣ᩠ᨣᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨾᩉᨲᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨲᩮᩉᩦ"ᨲᩥ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪒᪨᪒᪓᪑) ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᩩᨽᨴ᩠ᨴᨠᨱ᩠ᨯᩴ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᩋᩣᩉ –

"ᩉᨶ᩠ᨴ ᨾᨿᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᨶᨿᨬ᩠ᨧ ᩈᨦ᩠ᨣᩣᨿᩣᨾ᪨ ᨷᩩᩁᩮ ᩋᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨴᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨷᨭᩥᨻᩣᩉᩥᨿ᩠ᨿᨲᩥ; ᩋᩅᩥᨶᨿᩮᩣ ᨴᩥᨷ᩠ᨷᨲᩥ, ᩅᩥᨶᨿᩮᩣ ᨷᨭᩥᨻᩣᩉᩥᨿ᩠ᨿᨲᩥ᪨ ᨷᩩᩁᩮ ᩋᨵᨾ᩠ᨾᩅᩣᨴᩥᨶᩮᩣ ᨻᩃᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩣᨴᩥᨶᩮᩣ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ; ᩋᩅᩥᨶᨿᩅᩣᨴᩥᨶᩮᩣ ᨻᩃᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨶᨿᩅᩣᨴᩥᨶᩮᩣ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦ"ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪔᪓᪗)᪨

ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᩉᩴᩈᩩ – "ᨲᩮᨶ ᩉᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩏᨧ᩠ᨧᩥᨶᨲᩪ"ᨲᩥ᪨ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩈᨠᩃᨶᩅᨦ᩠ᨣᩈᨲ᩠ᨳᩩᩈᩣᩈᨶᨷᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨵᩁᩮ ᨷᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶ-ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨶ᩠ᨶ-ᩈᨠᨴᩣᨣᩣᨾᩥ-ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥ-ᩈᩩᨠ᩠ᨡᩅᩥᨷᩔᨠᨡᩦᨱᩣᩈᩅᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᨶᩮᨠᩈᨲᩮ ᩋᨶᩮᨠᩈᩉᩔᩮ ᨧ ᩅᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᨷᩥᨭᨠᩈᨻ᩠ᨻᨷᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨷ᩠ᨷᨽᩮᨴᨵᩁᩮ ᨷᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮ ᨾᩉᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩮ ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩑᨲᨴᨣ᩠ᨣᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨷᩥᨲᩮ ᨲᩮᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨴᩥᨽᩮᨴᩮ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨿᩮᩅ ᩑᨠᩪᨶᨷᨬ᩠ᨧᩈᨲᩮ ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩈᩥ᪨ ᨿᩮ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – "ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨾᩉᩣᨠᩔᨷᩮᩣ ᩑᨠᩮᨶᩪᨶᨷᨬ᩠ᨧᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩈᨲᩣᨶᩥ ᩏᨧ᩠ᨧᩥᨶᩦ"ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪔᪓᪗)᪨

ᨠᩥᩔ ᨷᨶ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩑᨠᩮᨶᩪᨶᨾᨠᩣᩈᩦᨲᩥ? ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ ᩒᨠᩣᩈᨠᩁᨱᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᨲᩮᨶ ᩉᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩣ ᩈᩉᩣᨷᩥ ᩅᩥᨶᩣᨷᩥ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩈᨦ᩠ᨣᩦᨲᩥ ᨠᩣᨲᩩᩴ, ᩈᩮᩣ ᩉᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩈᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩉᩣᨷᩥ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ; ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᨶᩔ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨴᩈᨻᩃᨴᩮᩈᩥᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨣᩮᨿ᩠ᨿᩣᨴᩥᨠᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩣ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩥᨶᩣᨷᩥ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ᪨ ᨿᨴᩥ ᩑᩅᩴ ᩈᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣᨷᩥ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩈᨦ᩠ᨣᩦᨲᩥᨿᩣ ᨻᩉᩩᨠᩣᩁᨲ᩠ᨲᩣ ᨳᩮᩁᩮᨶ ᩏᨧ᩠ᨧᩥᨶᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩋᩔ᪨ ᩋᨳ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨶ ᩏᨧ᩠ᨧᩥᨶᩥᨲᩮᩣᨲᩥ? ᨷᩁᩪᨷᩅᩣᨴᩅᩥᩅᨩ᩠ᨩᨶᨲᩮᩣ᪨ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩉᩥ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᩅᩥᩔᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᨶᩴ ᩈᩥᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᩃᩥᨲᩮᩈᩩ ᨩᩣᨲᩮᩈᩩᨷᩥ "ᨶ ᩅᩣᨿᩴ ᨠᩩᨾᩣᩁᨠᩮᩣ ᨾᨲ᩠ᨲᨾᨬ᩠ᨬᩣᩈᩦ"ᨲᩥ (ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪒᪨᪑᪕᪔) ᨠᩩᨾᩣᩁᨠᩅᩣᨴᩮᨶ ᩒᩅᨴᨲᩥ᪨ ᩈᨠ᩠ᨿᨠᩩᩃᨷ᩠ᨷᩈᩩᨲᩮᩣ ᨧᩣᨿᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨽᩣᨲᩣ ᨧᩪᩊᨷᩥᨲᩩᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨨᨶ᩠ᨴᩣᨣᨾᨶᩴ ᩅᩥᨿ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩣ "ᨻᩉᩪ ᩋᩈᩮᨠ᩠ᨡᨷᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩴ ᩈᩮᨠ᩠ᨡᨷᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩏᨧ᩠ᨧᩥᨶᩦ"ᨲᩥ ᩏᨷᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ, ᨲᩴ ᨷᩁᩪᨷᩅᩣᨴᩴ ᨷᩁᩥᩅᨩ᩠ᨩᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ "ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩴ ᩅᩥᨶᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᩦᨲᩥᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨠᩣᨲᩩᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴᨿᩮᩅ ᩋᨶᩩᨾᨲᩥᨿᩣ ᨣᩉᩮᩔᩣᨾᩦ"ᨲᩥ ᨶ ᩏᨧ᩠ᨧᩥᨶᩥ᪨

អថ សយមេវ ភិក្ខូ អានន្ទស្សត្ថាយ ថេរំ យាចិំសុ។ យថាហ –

“ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ មហាកស្សបំ ឯតទវោចុំ – ‘អយំ, ភន្តេ, អាយស្មា អានន្ទោ កិញ្ចាបិ សេក្ខោ អភព្ពោ ឆន្ទា ទោសា មោហា ភយា អគតិំ គន្តុំ, ពហុ ចានេន ភគវតោ សន្តិកេ ធម្មោ ច វិនយោ ច បរិយត្តោ; តេន ហិ, ភន្តេ, ថេរោ អាយស្មន្តម្បិ អានន្ទំ ឧច្ចិនតូ’តិ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តម្បិ អានន្ទំ ឧច្ចិនី”តិ (ចូឡវ. ៤៣៧)។

ឯវំ ភិក្ខូនំ អនុមតិយា ឧច្ចិនិតេន ថេរេន សទ្ធិំ បញ្ច ថេរសតានិ អហេសុំ។

អថ ខោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “កត្ថ នុ ខោ មយំ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយេយ្យាមា”តិ។ អថ ខោ ថេរានំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “រាជគហំ ខោ មហាគោចរំ បហូតសេនាសនំ, យំនូន មយំ រាជគហេ វស្សំ វសន្តា ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយេយ្យាម, ន អញ្ញេ ភិក្ខូ រាជគហេ វស្សំ ឧបគច្ឆេយ្យុ”ន្តិ។ កស្មា បន នេសំ ឯតទហោសិ? ឥទំ អម្ហាកំ ថាវរកម្មំ, កោចិ វិសភាគបុគ្គលោ សង្ឃមជ្ឈំ បវិសិត្វា ឧក្កោដេយ្យាតិ។ អថាយស្មា មហាកស្សបោ ញត្តិទុតិយេន កម្មេន សាវេសិ, តំ សង្គីតិក្ខន្ធកេ វុត្តនយេនេវ ញាតព្ពំ។

អថ តថាគតស្ស បរិនិព្ពានតោ សត្តសុ សាធុកីឡនទិវសេសុ សត្តសុ ច ធាតុបូជាទិវសេសុ វីតិវត្តេសុ “អឌ្ឍមាសោ អតិក្កន្តោ, ឥទានិ គិម្ហានំ ទិយឌ្ឍោ មាសោ សេសោ, ឧបកដ្ឋា វស្សូបនាយិកា”តិ មន្ត្វា មហាកស្សបត្ថេរោ “រាជគហំ, អាវុសោ, គច្ឆាមា”តិ ឧបឌ្ឍំ ភិក្ខុសង្ឃំ គហេត្វា ឯកំ មគ្គំ គតោ។ អនុរុទ្ធត្ថេរោបិ ឧបឌ្ឍំ គហេត្វា ឯកំ មគ្គំ គតោ។ អានន្ទត្ថេរោ បន ភគវតោ បត្តចីវរំ គហេត្វា ភិក្ខុសង្ឃបរិវុតោ សាវត្ថិំ គន្ត្វា រាជគហំ គន្តុកាមោ យេន សាវត្ថិ តេន ចារិកំ បក្កាមិ។ អានន្ទត្ថេរេន គតគតដ្ឋានេ មហាបរិទេវោ អហោសិ – “ភន្តេ អានន្ទ, កុហិំ សត្ថារំ ឋបេត្វា អាគតោសី”តិ។ អនុបុព្ពេន បន សាវត្ថិំ អនុប្បត្តេ ថេរេ ភគវតោ បរិនិព្ពានទិវសេ វិយ មហាបរិទេវោ អហោសិ។

តត្រ សុទំ អាយស្មា អានន្ទោ អនិច្ចតាទិបដិសំយុត្តាយ ធម្មិយា កថាយ តំ មហាជនំ សញ្ញាបេត្វា ជេតវនំ បវិសិត្វា ទសពលេន វសិតគន្ធកុដិយា ទ្វារំ វិវរិត្វា មញ្ចបីឋំ នីហរិត្វា បប្ផោដេត្វា គន្ធកុដិំ សម្មជ្ជិត្វា មិលាតមាលាកចវរំ ឆឌ្ឌេត្វា មញ្ចបីឋំ អតិហរិត្វា បុន យថាឋានេ ឋបេត្វា ភគវតោ ឋិតកាលេ ករណីយំ វត្តំ សព្ពមកាសិ។ អថ ថេរោ ភគវតោ បរិនិព្ពានតោ បភុតិ ឋាននិសជ្ជពហុលត្តា ឧស្សន្នធាតុកំ កាយំ សមស្សាសេតុំ ទុតិយទិវសេ ខីរវិរេចនំ បិវិត្វា វិហារេយេវ និសីទិ។ យំ សន្ធាយ សុភេន មាណវេន បហិតំ មាណវកំ ឯតទវោច –

“អកាលោ ខោ, មាណវក, អត្ថិ មេ អជ្ជ ភេសជ្ជមត្តា បីតា, អប្បេវ នាម ស្វេបិ ឧបសង្កមេយ្យាមា”តិ (ទី. និ. ១.៤៤៧)។

ᨴᩩᨲᩥᨿᨴᩥᩅᩈᩮ ᨧᩮᨲᨠᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᨶ ᨷᨧ᩠ᨨᩣᩈᨾᨱᩮᨶ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨽᩮᨶ ᨾᩣᨱᩅᩮᨶ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨴᩦᨥᨶᩥᨠᩣᨿᩮ ᩈᩩᨽᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᨴᩈᨾᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨾᨠᩣᩈᩥ᪨

ᩋᨳ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨩᩮᨲᩅᨶᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨡᨱ᩠ᨯᨹᩩᩃ᩠ᩃᨷᨭᩥᩈᨦ᩠ᨡᩁᨱᩴ ᨠᩣᩁᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᨠᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩅᩔᩪᨷᨶᩣᨿᩥᨠᩣᨿ ᩁᩣᨩᨣᩉᩴ ᨣᨲᩮᩣ᪨ ᨲᨳᩣ ᨾᩉᩣᨠᩔᨷᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩋᨶᩩᩁᩩᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨧ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᩣᨩᨣᩉᨾᩮᩅ ᨣᨲᩮᩣ᪨

ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᩁᩣᨩᨣᩉᩮ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈ ᨾᩉᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨷᩥ ᨨᨯ᩠ᨯᩥᨲᨷᨲᩥᨲᩏᨠ᩠ᩃᩣᨷᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩉᩥ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨧ ᨷᩁᩥᩅᩮᨱᩮ ᨧ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨣᨾᩴᩈᩩ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨳᩮᩁᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩅᨧᨶᨷᩪᨩᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩅᩣᨴᨷᩁᩥᨾᩮᩣᨧᨶᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨧ “ᨷᨮᨾᩴ ᨾᩣᩈᩴ ᨡᨱ᩠ᨯᨹᩩᩃ᩠ᩃᨷᨭᩥᩈᨦ᩠ᨡᩁᨱᩴ ᨠᩁᩮᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩᩴ᪨ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᩉᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ – “ᩈᨾᨱᩔ ᨣᩮᩣᨲᨾᩔ ᩈᩣᩅᨠᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩁᩥ ᨮᩥᨲᩮᨿᩮᩅ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨷᨭᩥᨩᨣ᩠ᨣᩥᩴᩈᩩ, ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᩈᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᩅᩣᨴᨷᩁᩥᨾᩮᩣᨧᨶᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨧ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᩉᩮᨲᩴ –

“ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨳᩮᩁᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩑᨲᨴᩉᩮᩣᩈᩥ – ‘ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨡᨱ᩠ᨯᨹᩩᩃ᩠ᩃᨷᨭᩥᩈᨦ᩠ᨡᩁᨱᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᩥᨲᩴ᪨ ᩉᨶ᩠ᨴ ᨾᨿᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨷᨮᨾᩴ ᨾᩣᩈᩴ ᨡᨱ᩠ᨯᨹᩩᩃ᩠ᩃᨷᨭᩥᩈᨦ᩠ᨡᩁᨱᩴ ᨠᩁᩮᩣᨾ, ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩴ ᨾᩣᩈᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᨶᨿᨬ᩠ᨧ ᩈᨦ᩠ᨣᩣᨿᩥᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪔᪓᪘)᪨

ᨲᩮ ᨴᩩᨲᩥᨿᨴᩥᩅᩈᩮ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᩣᨩᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᩋᨭ᩠ᨮᩴᩈᩩ᪨ ᩋᨩᩣᨲᩈᨲ᩠ᨲᩩ ᩁᩣᨩᩣ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᨠᩥᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᩣᨣᨲᨲ᩠ᨳᩣ”ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨷᨭᩥᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥ᪨ ᨳᩮᩁᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈ ᨾᩉᩣᩅᩥᩉᩣᩁᨷᨭᩥᩈᨦ᩠ᨡᩁᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩉᨲ᩠ᨳᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᨭᩥᩅᩮᨴᩮᩈᩩᩴ᪨ “ᩈᩣᨵᩩ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ ᩁᩣᨩᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᨠᨾ᩠ᨾᨠᩣᩁᨠᩮ ᨾᨶᩩᩔᩮ ᩋᨴᩣᩈᩥ᪨ ᨳᩮᩁᩣ ᨷᨮᨾᩴ ᨾᩣᩈᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨷᨭᩥᩈᨦ᩠ᨡᩁᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩩᩴ – “ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᩅᩥᩉᩣᩁᨷᨭᩥᩈᨦ᩠ᨡᩁᨱᩴ᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩈᨦ᩠ᨣᩉᩴ ᨠᩁᩮᩣᨾᩣ”ᨲᩥ᪨ “ᩈᩣᨵᩩ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩅᩥᩔᨲ᩠ᨳᩣ ᨠᩁᩮᩣᨳ᪨ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩋᩣᨱᩣᨧᨠ᩠ᨠᩴ, ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩩ᪨ ᩋᩣᨱᩣᨷᩮᨳ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨠᩥᩴ ᨠᩁᩮᩣᨾᩦ”ᨲᩥ? “ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣ”ᨲᩥ᪨ “ᨠᨲ᩠ᨳ ᨠᩁᩮᩣᨾᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ? “ᩅᩮᨽᩣᩁᨷᨻ᩠ᨻᨲᨷᩔᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᨷᨱ᩠ᨱᩥᨣᩩᩉᩣᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣ”ᨲᩥ᪨ “ᩈᩣᨵᩩ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᩁᩣᨩᩣ ᩋᨩᩣᨲᩈᨲ᩠ᨲᩩ ᩅᩥᩔᨠᨾ᩠ᨾᩩᨶᩣ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩈᨴᩥᩈᩴ ᩈᩩᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᨽᩥᨲ᩠ᨲᩥᨳᨾ᩠ᨽᩈᩮᩣᨷᩣᨶᩴ ᨶᩣᨶᩣᩅᩥᨵᨾᩣᩃᩣᨠᨾ᩠ᨾᩃᨲᩣᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᨽᩅᨶ᩠ᨲᨾᩥᩅ ᩁᩣᨩᨽᩅᨶᩅᩥᨽᩪᨲᩥᩴ ᩋᩅᩉᩈᨶ᩠ᨲᨾᩥᩅ ᨴᩮᩅᩅᩥᨾᩣᨶᩈᩥᩁᩥᩴ ᩈᩥᩁᩥᨿᩣ ᨶᩥᨠᩮᨲᨶᨾᩥᩅ ᩑᨠᨶᩥᨷᩣᨲᨲᩥᨲ᩠ᨳᨾᩥᩅ ᨧ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᨶᨿᨶᩅᩥᩉᨦ᩠ᨣᩣᨶᩴ ᩃᩮᩣᨠᩁᩣᨾᨱᩮᨿ᩠ᨿᨠᨾᩥᩅ ᩈᨾ᩠ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩥᨲᩴ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩈᩣᩁᨾᨱ᩠ᨯᩴ ᨾᨱ᩠ᨯᨷᩴ ᨠᩣᩁᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩅᩥᨵᨠᩩᩈᩩᨾᨴᩣᨾ-ᩒᩃᨾ᩠ᨻᨠ-ᩅᩥᨶᩥᨣ᩠ᨣᩃᨶ᩠ᨲᨧᩣᩁᩩᩅᩥᨲᩣᨶᩴ ᩁᨲᨶᩅᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᨾᨱᩥᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᩥᨾᨲᩃᨾᩥᩅ ᨧ ᨶᩴ ᨶᩣᨶᩣᨷᩩᨷ᩠ᨹᩪᨷᩉᩣᩁᩅᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᩩᨷᩁᩥᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨽᩪᨾᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩅᩥᨾᩣᨶᩈᨴᩥᩈᩴ ᩋᩃᨦ᩠ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨾᩉᩣᨾᨱ᩠ᨯᨷᩮ ᨷᨬ᩠ᨧᩈᨲᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩋᨶᨣ᩠ᨥᩣᨶᩥ ᨷᨬ᩠ᨧ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩈᨲᩣᨶᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᨽᩣᨣᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᨽᩥᨾᩩᨡᩴ ᨳᩮᩁᩣᩈᨶᩴ ᨾᨱ᩠ᨯᨷᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨷᩩᩁᨲ᩠ᨳᩣᨽᩥᨾᩩᨡᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩣᩈᨶᩣᩁᩉᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᩈᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᨶ᩠ᨲᨡᨧᩥᨲᩴ ᨻᩦᨩᨶᩥᨬ᩠ᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩣᨷᩮᩈᩥ – “ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨾᨾ ᨠᩥᨧ᩠ᨧ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᩈᨾᨿᩮ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩑᩅᨾᩣᩉᩴᩈᩩ – “ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩮ ᩑᨠᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩅᩥᩔᨣᨶ᩠ᨵᩴ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨧᩁᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ “ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩅᩥᩔᨣᨶ᩠ᨵᩴ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨧᩁᨱᨠᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩋᨴ᩠ᨵᩣ ᩑᨲᩮ ᨾᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩈᩴᩅᩮᨣᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᩥ᪨ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨶᩴ ᩋᩣᩉᩴᩈᩩ – “ᩈ᩠ᩅᩮ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᩣᨲᩮᩣ, ᨲ᩠ᩅᨬ᩠ᨧ ᩈᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩈᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩣ, ᨲᩮᨶ ᨲᩮ ᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᩣᨲᩴ ᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ,

ອປ຺ປມເຕ຺ຕາ ເຫາຫີ”ຕິ.

ອຖ ເຂາ ອາຍສ຺ມາ ອານເນ຺ທາ – “ເສ຺ວ ສນ຺ນິປາເຕາ, ນ ເຂາ ປນ ເມຕໍ ປຕິຣູປໍ ຍ຺ວາຫໍ ເສເກ຺ຂາ ສມາເນາ ສນ຺ນິປາຕໍ ຄເຈ຺ຉຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ ພຫຸເທວ ຣຕ຺ຕິໍ ກາຍຄຕາຍ ສຕິຍາ ວີຕິນາເມຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຈູສສມຍໍ ຈງ຺ກມາ ເອາເຣາຫິຕ຺ວາ ວິຫາຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ “ນິປຊ຺ຊິສ຺ສາມີ”ຕິ ກາຍໍ ອາວເຊ຺ຊສິ. ເທ຺ວ ປາທາ ຠູມິເຕາ ມຸຕ຺ຕາ, ອປ຺ປຕ຺ຕຎ຺ຈ ສີສໍ ພິມ຺ເພາຫນໍ, ເອຕສ຺ມິໍ ອນ຺ຕເຣ ອນຸປາທາຍ ອາສເວຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈິ. ອຍຎ຺ຫິອາຍສ຺ມາ ຈງ຺ກເມນ ພຫິ ວີຕິນາເມຕ຺ວາ ວິເສສໍ ນິພ຺ພເຕ຺ຕຕຸໍ ອສເກ຺ກາເນ຺ຕາ ຈິເນ຺ຕສິ – “ນນຸ ມໍ ຠຄວາ ເອຕທເວາຈ – ‘ກຕປຸເຎ຺ຎາສິ ຕ຺ວໍ, ອານນ຺ທ, ປຘານມນຸຍຸຎ຺ຊ; ຂິປ຺ປໍ ເຫາຫິສິ ອນາສເວາ’ຕິ (ທີ. ນິ. ໒.໒໐໗). ພຸທ຺ຘານຎ຺ຈ ກຖາເທາເສາ ນາມ ນຕ຺ຖິ. ມມ ອຈ຺ຈາຣທ຺ຘ໌ ວີຣິຍໍ, ເຕນ ເມ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ຫນ຺ທາຫໍ ວີຣິຍສມຕໍ ເຍາເຊມີ”ຕິ ຈງ຺ກມາ ເອາເຣາຫິຕ຺ວາ ປາທເຘາວນຏ຺ຐາເນ ຐຕ຺ວາ ປາເທ ເຘາວິຕ຺ວາ ວິຫາຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ມຎ຺ຈເກ ນິສີທິຕ຺ວາ “ເຖາກໍ ວິສ຺ສມິສ຺ສາມີ”ຕິ ກາຍໍ ມຎ຺ຈເກ ອຸປນາເມສິ. ເທ຺ວ ປາທາ ຠູມິເຕາ ມຸຕ຺ຕາ, ສີສຎ຺ຈ ພິມ຺ເພາຫນໍ ອສມ຺ປຕ຺ຕໍ. ເອຕສ຺ມິໍ ອນ຺ຕເຣ ອນຸປາທາຍ ອາສເວຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຕ຺ຕໍ, ຈຕຸຣິຍາປຖວິຣຫິຕໍ ເຖຣສ຺ສ ອຣຫຕ຺ຕໍ ອເຫາສິ. ເຕນ ອິມສ຺ມິໍ ສາສເນ ອນິປເນ຺ນາ ອນິສິເນ຺ນາ ອຏ຺ຐິເຕາ ອຈງ຺ກມເນ຺ຕາ “ເກາ ຠິກ຺ຂຸ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປເຕ຺ຕາ”ຕິ ວຸເຕ຺ຕ “ອານນ຺ທຕ຺ເຖເຣາ”ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ.

ອຖ ເຂາ ເຖຣາ ຠິກ຺ຂູ ທຸຕິຍທິວເສ ກຕຠຕ຺ຕກິຈ຺ຈາ ປຕ຺ຕຈີວຣໍ ປຏິສາເມຕ຺ວາ ຘມ຺ມສຠາຍໍ ສນ຺ນິປຕິຕາ. ອານນ຺ທຕ຺ເຖເຣາ ປນ ອຕ຺ຕເນາ ອຣຫຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕິໍ ຎາເປຕຸກາເມາ ຠິກ຺ຂູຫິ ສທ຺ຘິໍ ນ ຄເຕາ. ຠິກ຺ຂູ ຍຖາວຸຑ຺ຒໍ ອຕ຺ຕເນາ ອຕ຺ຕເນາ ປຕ຺ຕາສເນ ນິສີທນ຺ຕາ ອານນ຺ທຕ຺ເຖຣສ຺ສ ອາສນໍ ຐເປຕ຺ວາ ນິສິນ຺ນາ. ຕຕ຺ຖ ເກຫິຈິ “ເອຕໍ ອາສນໍ ກສ຺ສາ”ຕິ ວຸເຕ຺ຕ “ອານນ຺ທຕ຺ເຖຣສ຺ສາ”ຕິ. “ອານເນ຺ທາ ປນ ກຸຫິໍ ຄເຕາ”ຕິ? ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ເຖເຣາ ຈິເນ຺ຕສິ – “ອິທານິ ມຍ຺ຫໍ ຄມນກາເລາ”ຕິ. ຕເຕາ ອຕ຺ຕເນາ ອານຸຠາວໍ ທເສ຺ສເນ຺ຕາ ປຖວິຍໍ ນິມຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕເນາ ອາສເນເຍວ ອຕ຺ຕານໍ ທເສ຺ສສິ. ອາກາເສນາຄນ຺ຕ຺ວາ ນິສີທີຕິປິ ເອເກ.

ເອວໍ ນິສິເນ຺ນ ປນ ຕສ຺ມິໍ ອາຍສ຺ມເນ຺ຕ ມຫາກສ຺ສປຕ຺ເຖເຣາ ຠິກ຺ຂູ ອາມເນ຺ຕສິ – “ອາວຸເສາ, ກິໍ ປຐມໍ ສງ຺ຄາຍາມ, ຘມ຺ມໍ ວາ ວິນຍໍ ວາ”ຕິ? ຠິກ຺ຂູ ອາຫໍສຸ – “ຠເນ຺ຕ ມຫາກສ຺ສປ, ວິນເຍາ ນາມ ພຸທ຺ຘສາສນສ຺ສ ອາຍຸ, ວິນເຍ ຐິເຕ ສາສນໍ ຐິຕໍ ເຫາຕິ; ຕສ຺ມາ ປຐມໍ ວິນຍໍ ສງ຺ຄາຍາມາ”ຕິ,. “ກໍ ຘຸຣໍ ກຕ຺ວາ”ຕິ? “ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອຸປາລິ”ນ຺ຕິ. “ກິໍ ອານເນ຺ທາ ນປ຺ປເຫາຕີ”ຕິ? “ເນາ ນປ຺ປເຫາຕິ; ອປິ ຈ ເຂາ ປນ ສມ຺ມາສມ຺ພຸເທ຺ຘາ ຘຣມາເນາເຍວ ວິນຍປຣິຍຕ຺ຕິໍ ນິສ຺ສາຍ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອຸປາລິໍ ເອຕທເຄ຺ຄ ຐເປສິ – ‘ເອຕທຄ຺ຄໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ມມ ສາວການໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ວິນຍຘຣານໍ ຍທິທໍ ອຸປາລີ’ຕິ (ອ. ນິ. ໑.໒໒໘, ໒໒໙). ຕສ຺ມາ ອຸປາລິຕ຺ເຖຣໍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ວິນຍໍ ສງ຺ຄາຍາມາ”ຕິ. ຕເຕາ ເຖເຣາ ວິນຍໍ ປຸຈ຺ຉນຕ຺ຖາຍ ອຕ຺ຕນາວ ອຕ຺ຕານໍ ສມ຺ມນ຺ນິ. ອຸປາລິຕ຺ເຖເຣາປິ ວິສ຺ສຊ຺ຊນຕ຺ຖາຍ ສມ຺ມນ຺ນິ. ຕຕ຺ຣາຍໍ ປາຬິ –

“ອຖ ເຂາ ອາຍສ຺ມາ ມຫາກສ຺ສເປາ ສງ຺ຆໍ ຎາເປສິ –

“ສຸຓາຕຸ ເມ, ອາວຸເສາ, ສງ຺ເຆາ. ຍທິ ສງ຺ຆສ຺ສ ປຕ຺ຕກລ຺ລໍ, ອຫໍ ອຸປາລິໍ ວິນຍໍ ປຸເຈ຺ຉຍ຺ຍ’ນ຺ຕິ.

“អាយស្មាបិ ឧបាលិ សង្ឃំ ញាបេសិ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, អហំ អាយស្មតា មហាកស្សបេន វិនយំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេយ្យ”ន្តិ។

ឯវំ អត្តានំ សម្មន្និត្វា អាយស្មា ឧបាលិ ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ចីវរំ កត្វា ថេរេ ភិក្ខូ វន្ទិត្វា ធម្មាសនេ និសីទិ, ទន្តខចិតំ ពីជនិំ គហេត្វា។ តតោ អាយស្មា មហាកស្សបោ ថេរាសនេ និសីទិត្វា អាយស្មន្តំ ឧបាលិំ វិនយំ បុច្ឆិ – “បឋមំ, អាវុសោ ឧបាលិ, បារាជិកំ កត្ថ បញ្ញត្ត”ន្តិ ? “វេសាលិយំ, ភន្តេ”តិ។ “កំ អារព្ភា”តិ? “សុទិន្នំ កលន្ទបុត្តំ អារព្ភា”តិ។ “កិស្មិំ វត្ថុស្មិ”ន្តិ? “មេថុនធម្មេ”តិ។

អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំ ឧបាលិំ បឋមស្ស បារាជិកស្ស វត្ថុម្បិ បុច្ឆិ, និទានម្បិ បុច្ឆិ, បុគ្គលម្បិ បុច្ឆិ, បញ្ញត្តិម្បិ បុច្ឆិ, អនុបញ្ញត្តិម្បិ បុច្ឆិ, អាបត្តិម្បិ បុច្ឆិ, អនាបត្តិម្បិ បុច្ឆិ; យថា ច បឋមស្ស តថា ទុតិយស្ស តថា តតិយស្ស តថា ចតុត្ថស្ស បារាជិកស្ស វត្ថុម្បិ បុច្ឆិ…បេ… អនាបត្តិម្បិ បុច្ឆិ។ បុដ្ឋោ បុដ្ឋោ ឧបាលិត្ថេរោ វិស្សជ្ជេសិ។ តតោ ឥមានិ ចត្តារិ បារាជិកានិ “បារាជិកកណ្ឌំ នាម ឥទ”ន្តិ សង្គហំ អារោបេត្វា ឋបេសុំ។ តេរស សង្ឃាទិសេសានិ “តេរសក”ន្តិ ឋបេសុំ។ ទ្វេ សិក្ខាបទានិ “អនិយតានី”តិ ឋបេសុំ។ តិំស សិក្ខាបទានិ “និស្សគ្គិយបាចិត្តិយានី”តិ ឋបេសុំ។ ទ្វេនវុតិ សិក្ខាបទានិ “បាចិត្តិយានី”តិ ឋបេសុំ។ ចត្តារិ សិក្ខាបទានិ “បាដិទេសនីយានី”តិ ឋបេសុំ។ បញ្ចសត្តតិ សិក្ខាបទានិ “សេខិយានី”តិ ឋបេសុំ។ សត្ត ធម្មេ “អធិករណសមថា”តិ ឋបេសុំ។

ឯវំ មហាវិភង្គំ សង្គហំ អារោបេត្វា ភិក្ខុនីវិភង្គេ អដ្ឋ សិក្ខាបទានិ “បារាជិកកណ្ឌំ នាម ឥទ”ន្តិ ឋបេសុំ។ សត្តរស សិក្ខាបទានិ “សត្តរសក”ន្តិ ឋបេសុំ។ តិំស សិក្ខាបទានិ “និស្សគ្គិយបាចិត្តិយានី”តិ ឋបេសុំ។ ឆសដ្ឋិសតសិក្ខាបទានិ “បាចិត្តិយានី”តិ ឋបេសុំ។ អដ្ឋ សិក្ខាបទានិ “បាដិទេសនីយានី”តិ ឋបេសុំ។ បញ្ចសត្តតិ សិក្ខាបទានិ “សេខិយានី”តិ ឋបេសុំ។ សត្ត ធម្មេ “អធិករណសមថា”តិ ឋបេសុំ។ ឯវំ ភិក្ខុនីវិភង្គំ សង្គហំ អារោបេត្វា ឯតេនេវ ឧបាយេន ខន្ធកបរិវារេបិ អារោបេសុំ។ ឯវមេតំ សឧភតោវិភង្គខន្ធកបរិវារំ វិនយបិដកំ សង្គហមារូឡ្ហំ មហាកស្សបត្ថេរោ បុច្ឆិ, ឧបាលិត្ថេរោ វិស្សជ្ជេសិ។ បុច្ឆាវិស្សជ្ជនបរិយោសានេ បញ្ច អរហន្តសតានិ សង្គហំ អារោបិតនយេនេវ គណសជ្ឈាយមកំសុ។ វិនយសង្គហាវសានេ ឧបាលិត្ថេរោ ទន្តខចិតំ ពីជនិំ និក្ខិបិត្វា ធម្មាសនា ឱរោហិត្វា វុឌ្ឍេ ភិក្ខូ វន្ទិត្វា អត្តនោ បត្តាសនេ និសីទិ។

វិនយំ សង្គាយិត្វា ធម្មំ សង្គាយិតុកាមោ អាយស្មា មហាកស្សបោ ភិក្ខូ បុច្ឆិ – “ធម្មំ សង្គាយន្តេហិ កំ បុគ្គលំ ធុរំ កត្វា ធម្មោ សង្គាយិតព្ពោ”តិ? ភិក្ខូ “អានន្ទត្ថេរំ ធុរំ កត្វា”តិ អាហំសុ។

អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ សង្ឃំ ញាបេសិ –

“សុណាតុ មេ, អាវុសោ, សង្ឃោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, អហំ អានន្ទំ ធម្មំ បុច្ឆេយ្យ”ន្តិ។

អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ សង្ឃំ ញាបេសិ –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ, យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, អហំ អាយស្មតា មហាកស្សបេន ធម្មំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេយ្យ”ន្តិ។

អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ចីវរំ កត្វា ថេរេ ភិក្ខូ វន្ទិត្វា ធម្មាសនេ និសីទិ ពីជនិំ គហេត្វា។ អថ មហាកស្សបត្ថេរោ អានន្ទត្ថេរំ ធម្មំ បុច្ឆិ – “ព្រហ្មជាលំ, អាវុសោ អានន្ទ, កត្ថ ភាសិត”ន្តិ? “អន្តរា ច, ភន្តេ, រាជគហំ អន្តរា ច នាឡន្ទំ រាជាគារកេ អម្ពលដ្ឋិកាយ”ន្តិ។ “កំ អារព្ភា”តិ? “សុប្បិយញ្ច បរិព្ពាជកំ, ព្រហ្មទត្តញ្ច មាណវ”ន្តិ។ “កិស្មិំ វត្ថុស្មិ”ន្តិ? “វណ្ណាវណ្ណេ”តិ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ព្រហ្មជាលស្ស និទានម្បិ បុច្ឆិ, បុគ្គលម្បិ បុច្ឆិ, វត្ថុម្បិ បុច្ឆិ។ “សាមញ្ញផលំ បនាវុសោ អានន្ទ, កត្ថ ភាសិត”ន្តិ? ‘រាជគហេ, ភន្តេ, ជីវកម្ពវនេ”តិ។ “កេន សទ្ធិ”ន្តិ? “អជាតសត្តុនា វេទេហិបុត្តេន សទ្ធិ”ន្តិ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ សាមញ្ញផលស្ស និទានម្បិ បុច្ឆិ, បុគ្គលម្បិ បុច្ឆិ។ ឯតេនេវ ឧបាយេន បញ្ច និកាយេ បុច្ឆិ។

បញ្ចនិកាយា នាម – ទីឃនិកាយោ, មជ្ឈិមនិកាយោ, សំយុត្តនិកាយោ, អង្គុត្តរនិកាយោ, ខុទ្ទកនិកាយោតិ។ តត្ថ ខុទ្ទកនិកាយោ នាម – ចត្តារោ និកាយេ ឋបេត្វា, អវសេសំ ពុទ្ធវចនំ។ តត្ថ វិនយោ អាយស្មតា ឧបាលិត្ថេរេន វិស្សជ្ជិតោ, សេសខុទ្ទកនិកាយោ ចត្តារោ ច និកាយា អានន្ទត្ថេរេន។ តទេតំ សព្ពម្បិ ពុទ្ធវចនំ រសវសេន ឯកវិធំ, ធម្មវិនយវសេន ទុវិធំ, បឋមមជ្ឈិមបច្ឆិមវសេន តិវិធំ; តថា បិដកវសេន, និកាយវសេន បញ្ចវិធំ, អង្គវសេន នវវិធំ, ធម្មក្ខន្ធវសេន ចតុរាសីតិសហស្សវិធន្តិ វេទិតព្ពំ។

កថំ រសវសេន ឯកវិធំ? យញ្ហិ ភគវតា អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុជ្ឈិត្វា យាវ អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពាយតិ, ឯត្ថន្តរេ បញ្ចចត្តាលីសវស្សានិ ទេវមនុស្សនាគយក្ខាទយោ អនុសាសន្តេន បច្ចវេក្ខន្តេន វា វុត្តំ, សព្ពំ តំ ឯករសំ វិមុត្តិរសមេវ ហោតិ។ ឯវំ រសវសេន ឯកវិធំ។

កថំ ធម្មវិនយវសេន ទុវិធំ? សព្ពមេវ ចេតំ ធម្មោ ចេវ វិនយោ ចាតិ សង្ខ្យំ គច្ឆតិ។ តត្ថ វិនយបិដកំ វិនយោ, អវសេសំ ពុទ្ធវចនំ ធម្មោ; តេនេវាហ – “យន្នូន មយំ, អាវុសោ, ធម្មញ្ច វិនយញ្ច សង្គាយេយ្យាមា”តិ។ “អហំ ឧបាលិំ វិនយំ បុច្ឆេយ្យំ, អានន្ទំ ធម្មំ បុច្ឆេយ្យ”ន្តិ ច ឯវំ ធម្មវិនយវសេន ទុវិធំ។

កថំ បឋមមជ្ឈិមបច្ឆិមវសេន តិវិធំ? សព្ពមេវ ហិទំ បឋមពុទ្ធវចនំ, មជ្ឈិមពុទ្ធវចនំ, បច្ឆិមពុទ្ធវចនន្តិ តិប្បភេទំ ហោតិ។ តត្ថ –

“អនេកជាតិសំសារំ, សន្ធាវិស្សំ អនិព្ពិសំ;

គហការំ គវេសន្តោ, ទុក្ខា ជាតិ បុនប្បុនំ·

“គហការក ទិដ្ឋោសិ, បុន គេហំ ន កាហសិ;

សព្ពា តេ ផាសុកា ភគ្គា, គហកូដំ វិសង្ខតំ;

វិសង្ខារគតំ ចិត្តំ, តណ្ហានំ ខយមជ្ឈគា”តិ· (ធ· ប· ១៥៣-១៥៤);

ឥទំ បឋមពុទ្ធវចនំ·

កេចិ “យទា ហវេ បាតុភវន្តិ ធម្មា”តិ ខន្ធកេ ឧទានគាថំ អាហុ· ឯសា បន បាដិបទទិវសេ សព្ពញ្ញុភាវប្បត្តស្ស សោមនស្សមយញាណេន បច្ចយាការំ បច្ចវេក្ខន្តស្ស ឧប្បន្នា ឧទានគាថាតិ វេទិតព្ពា·

យំ បន បរិនិព្ពានកាលេ អភាសិ – “ហន្ទ ទានិ, ភិក្ខវេ, អាមន្តយាមិ វោ, វយធម្មា សង្ខារា, អប្បមាទេន សម្បាទេថា”តិ (ទី· និ· ២· ២១៨) ឥទំ បច្ឆិមពុទ្ធវចនំ·

ឧភិន្នមន្តរេ យំ វុត្តំ ឯតំ មជ្ឈិមពុទ្ធវចនន្តិ· ឯវំ បឋមមជ្ឈិមបច្ឆិមវសេន តិវិធំ·

កថំ បិដកវសេន តិវិធំ? សព្ពម្បិ ហេតំ វិនយបិដកំ សុត្តន្តបិដកំ អភិធម្មបិដកន្តិ តិប្បភេទមេវ ហោតិ· តត្ថ បឋមសង្គីតិយំ សង្គីតញ្ច អសង្គីតញ្ច សព្ពម្បិ សមោធានេត្វា ឧភយានិ បាតិមោក្ខានិ, ទ្វេ វិភង្គានិ, ទ្វាវីសតិ ខន្ធកានិ, សោឡសបរិវារាតិ ឥទំ វិនយបិដកំ នាម·

ព្រហ្មជាលាទិ ចតុត្តិំសសុត្តសង្គហោ ទីឃនិកាយោ, មូលបរិយាយសុត្តាទិ ទិយឌ្ឍសតទ្វេសុត្តសង្គហោ មជ្ឈិមនិកាយោ, ឱឃតរណសុត្តាទិ សត្តសុត្តសហស្ស សត្តសត ទ្វាសដ្ឋិសុត្តសង្គហោ សំយុត្តនិកាយោ, ចិត្តបរិយាទានសុត្តាទិ នវសុត្តសហស្ស បញ្ចសត សត្តបញ្ញាសសុត្តសង្គហោ អង្គុត្តរនិកាយោ, ខុទ្ទកបាឋ-ធម្មបទ-ឧទាន-ឥតិវុត្តក-សុត្តនិបាត-វិមានវត្ថុ-បេតវត្ថុ-ថេរគាថា-ថេរីគាថា-ជាតកនិទ្ទេស-បដិសម្ភិទា-អបទាន-ពុទ្ធវំស-ចរិយាបិដកវសេន បន្នរសប្បភេទោ ខុទ្ទកនិកាយោតិ ឥទំ សុត្តន្តបិដកំ នាម·

ធម្មសង្គហោ, វិភង្គោ, ធាតុកថា, បុគ្គលបញ្ញត្តិ, កថាវត្ថុ, យមកំ, បដ្ឋានន្តិ ឥទំ អភិធម្មបិដកំ នាម។ តត្ថ –

វិវិធវិសេសនយត្តា , វិនយនតោ ចេវ កាយវាចានំ;

វិនយត្ថវិទូហិ អយំ, វិនយោ វិនយោតិ អក្ខាតោ។

វិវិធា ហិ ឯត្ថ បញ្ចវិធ បាតិមោក្ខុទ្ទេស បារាជិកាទិ សត្តអាបត្តិក្ខន្ធមាតិកា វិភង្គាទិប្បភេទា នយា, វិសេសភូតា ច ទឡ្ហីកម្មសិថិលករណប្បយោជនា អនុបញ្ញត្តិនយា, កាយិកវាចសិកអជ្ឈាចារនិសេធនតោ ចេស កាយំ វាចញ្ច វិនេតិ, តស្មា វិវិធនយត្តា វិសេសនយត្តា កាយវាចានញ្ច វិនយនតោ “វិនយោ”តិ អក្ខាតោ។ តេនេតមេតស្ស វចនត្ថកោសល្លត្ថំ វុត្តំ –

“វិវិធវិសេសនយត្តា, វិនយនតោ ចេវ កាយវាចានំ;

វិនយត្ថវិទូហិ អយំ, វិនយោ វិនយោតិ អក្ខាតោ”តិ។

ឥតរំ បន –

អត្ថានំ សូចនតោ, សុវុត្តតោ សវនតោថ សូទនតោ;

សុត្តាណា សុត្តសភាគតោ ច, សុត្តន្តិ អក្ខាតំ។

តញ្ហិ អត្តត្ថបរត្ថាទិភេទេ អត្ថេ សូចេតិ, សុវុត្តា ចេត្ថ អត្ថា វេនេយ្យជ្ឈាសយានុលោមេន វុត្តត្តា។ សវតិ ចេតំ អត្ថេ សស្សមិវ ផលំ បសវតីតិ វុត្តំ ហោតិ។ សូទតិ ចេតំ ធេនុវិយ ខីរំ, បគ្ឃរតីតិ វុត្តំ ហោតិ។ សុដ្ឋុ ច នេ តាយតិ រក្ខតីតិ វុត្តំ ហោតិ។ សុត្តសភាគញ្ចេតំ, យថា ហិ តច្ឆកានំ សុត្តំ បមាណំ ហោតិ; ឯវមេតម្បិ វិញ្ញូនំ។ យថា ច សុត្តេន សង្គហិតានិ បុប្ផានិ ន វិកិរិយន្តិ ន វិទ្ធំសិយន្តិ; ឯវមេតេន សង្គហិតា អត្ថា។ តេនេតមេតស្ស វចនត្ថកោសល្លត្ថំ វុត្តំ –

“អត្ថានំ សូចនតោ, សុវុត្តតោ សវនតោថ សូទនតោ;

សុត្តាណា សុត្តសភាគតោ ច, សុត្តន្តិ អក្ខាត”ន្តិ។

ឥតរោ បន –

យំ ឯត្ថ វុឌ្ឍិមន្តោ, សលក្ខណា បូជិតា បរិច្ឆិន្នា;

វុត្តាធិកា ច ធម្មា, អភិធម្មោ តេន អក្ខាតោ·

អយញ្ហិអភិសទ្ទោ វុឌ្ឍិលក្ខណបូជិតបរិច្ឆិន្នាធិកេសុ ទិស្សតិ· តថា ហេស – “គាឡ្ហា មេ អាវុសោ ទុក្ខា វេទនា អភិក្កមន្តិ នោ បដិក្កមន្តី”តិអាទីសុ (ម· និ· ៣·៣៨៩; ស· និ· ៥·១៩៥) វុឌ្ឍិយំ អាគតោ· “យា តា រត្តិយោ អភិញ្ញាតា អភិលក្ខិតា”តិអាទីសុ (ម· និ· ១·៤៩) លក្ខណេ· “រាជាភិរាជា មនុជិន្ទោ”តិអាទីសុ (ម· និ· ២·៣៩៩; សុ· និ· ៥៥៨) បូជិតេ· “បដិពលោ វិនេតុំ អភិធម្មេ អភិវិនយេ”តិអាទីសុ (មហាវ· ៨៥) បរិច្ឆិន្នេ· អញ្ញមញ្ញសង្ករវិរហិតេ ធម្មេ ច វិនយេ ចាតិ វុត្តំ ហោតិ· “អភិក្កន្តេន វណ្ណេនា”តិអាទីសុ (វិ· វ· ៧៥) អធិកេ·

ឯត្ថ ច “រូបូបបត្តិយា មគ្គំ ភាវេតិ, មេត្តាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរតី”តិអាទិនា (ធ· ស· ១៦០ អាទយោ) នយេន វុឌ្ឍិមន្តោបិ ធម្មា វុត្តា· “រូបារម្មណំ វា សទ្ទារម្មណំ វា”តិអាទិនា នយេន អារម្មណាទីហិ លក្ខណីយត្តា សលក្ខណាបិ· “សេក្ខា ធម្មា, អសេក្ខា ធម្មា, លោកុត្តរា ធម្មា”តិអាទិនា នយេន បូជិតាបិ បូជារហាតិ អធិប្បាយោ· “ផស្សោ ហោតិ វេទនា ហោតី”តិអាទិនា នយេន សភាវបរិច្ឆិន្នត្តា បរិច្ឆិន្នាបិ· “មហគ្គតា ធម្មា, អប្បមាណា ធម្មា, អនុត្តរា ធម្មា”តិអាទិនា នយេន អធិកាបិ ធម្មា វុត្តា· តេនេតមេតស្ស វចនត្ថកោសល្លត្ថំ វុត្តំ –

“យំ ឯត្ថ វុឌ្ឍិមន្តោ, សលក្ខណា បូជិតា បរិច្ឆិន្នា;

វុត្តាធិកា ច ធម្មា, អភិធម្មោ តេន អក្ខាតោ”តិ·

យំ បនេត្ថ អវិសិដ្ឋំ, តំ –

បិដកំ បិដកត្ថវិទូ, បរិយត្តិព្ភាជនត្ថតោ អាហុ;

តេន សមោធានេត្វា, តយោបិ វិនយាទយោ ញេយ្យា·

បរិយត្តិបិ ហិ “មា បិដកសម្បទានេនា”តិអាទីសុ (អ· និ· ៣·៦៦) បិដកន្តិ វុច្ចតិ· “អថ បុរិសោ អាគច្ឆេយ្យ កុទាលបិដកំ

អាទាយា"តិអាទីសុ (ម. និ. ១.២២៨; អ. និ. ៣.៧០) វិយ កិញ្ចិ ភាជនំ. តស្មា បិដកំ បិដកត្ថវិទូ, បរិយត្តិព្ភាជនត្ថតោ អាហុ.

ឥទាតិ តេន សមោធានេត្វា តយោបិ វិនយាទយោ ញេយ្យាតិ. តេន ឯវំ ទុវិធត្ថេន បិដកសទ្ទេន សហ សមាសំ កត្វា វិនយោ ច សោ បិដកញ្ច បរិយត្តិភាវតោ តស្ស តស្ស អត្ថស្ស ភាជនតោ ចាតិ វិនយបិដកំ, យថាវុត្តេនេវ នយេន សុត្តន្តញ្ច តំ បិដកញ្ចាតិ សុត្តន្តបិដកំ, អភិធម្មោ ច សោ បិដកញ្ចាតិ អភិធម្មបិដកន្តិ ឯវមេតេ តយោបិ វិនយាទយោ ញេយ្យា.

ឯវំ ញត្វា ច បុនបិ តេស្វេវ បិដកេសុ នានប្បការកោសល្លត្ថំ –

ទេសនាសាសនកថា, ភេទំ តេសុ យថារហំ;

សិក្ខាប្បហានគម្ភីរ, ភាវញ្ច បរិទីបយេ.

បរិយត្តិភេទំ សម្បត្តិំ, វិបត្តិញ្ចាបិ យំ យហិំ;

បាបុណាតិ យថា ភិក្ខុ, តម្បិ សព្វំ វិភាវយេ.

តត្រាយំ បរិទីបនា វិភាវនា ច, ឯតានិ ហិ តីណិ បិដកានិ យថាក្កមំ អាណា វោហារ បរមត្ថទេសនា យថាបរាធ-យថានុលោម-យថាធម្មសាសនានិ, សំវរាសំវរទិដ្ឋិវិនិវេឋននាមរូបបរិច្ឆេទកថាតិ ច វុច្ចន្តិ.

ឯត្ថ ហិ វិនយបិដកំ អាណារហេន ភគវតា អាណាពាហុល្លតោ ទេសិតត្តា អាណាទេសនា, សុត្តន្តបិដកំ វោហារកុសលេន ភគវតា វោហារពាហុល្លតោ ទេសិតត្តា វោហារទេសនា, អភិធម្មបិដកំ បរមត្ថកុសលេន ភគវតា បរមត្ថពាហុល្លតោ ទេសិតត្តា បរមត្ថទេសនាតិ វុច្ចតិ.

តថា បឋមំ យេ តេ បចុរាបរាធា សត្តា តេ យថាបរាធំ ឯត្ថ សាសិតាតិ យថាបរាធសាសនំ, ទុតិយំ អនេកជ្ឈាសយានុសយចរិយាធិមុត្តិកា សត្តា យថានុលោមំ ឯត្ថ សាសិតាតិ យថានុលោមសាសនំ, តតិយំ ធម្មបុញ្ជមត្តេ "អហំ មមា"តិ សញ្ញិនោ សត្តា យថាធម្មំ ឯត្ថ សាសិតាតិ យថាធម្មសាសនន្តិ វុច្ចតិ.

តថា បឋមំ អជ្ឈាចារបដិបក្ខភូតោ សំវរាសំវរោ ឯត្ថ កថិតោតិ សំវរាសំវរកថា, ទុតិយំ ទ្វាសដ្ឋិទិដ្ឋិបដិបក្ខភូតា ទិដ្ឋិវិនិវេឋនា ឯត្ថ កថិតាតិ ទិដ្ឋិវិនិវេឋនកថា, តតិយំ រាគាទិបដិបក្ខភូតោ នាមរូបបរិច្ឆេទោ ឯត្ថ កថិតោតិ នាមរូបបរិច្ឆេទកថាតិ វុច្ចតិ.

តីសុបិ ច ចេតេសុ តិស្សោ សិក្ខា, តីណិ បហានានិ, ចតុព្ពិធោ ច គម្ភីរភាវោ វេទិតព្ពោ។ តថា ហិ – វិនយបិដកេ វិសេសេន អធិសីលសិក្ខា វុត្តា, សុត្តន្តបិដកេ អធិចិត្តសិក្ខា, អភិធម្មបិដកេ អធិបញ្ញាសិក្ខា។

វិនយបិដកេ ច វីតិក្កមប្បហានំ កិលេសានំ, វីតិក្កមបដិបក្ខត្តា សីលស្ស។ សុត្តន្តបិដកេ បរិយុដ្ឋានប្បហានំ, បរិយុដ្ឋានបដិបក្ខត្តា សមាធិស្ស។ អភិធម្មបិដកេ អនុសយប្បហានំ អនុសយបដិបក្ខត្តា បញ្ញាយ។

បឋមេ ច តទង្គប្បហានំ កិលេសានំ, ឥតរេសុ វិក្ខម្ភនសមុច្ឆេទប្បហានានិ។ បឋមេ ច ទុច្ចរិតសំកិលេសស្ស បហានំ, ឥតរេសុ តណ្ហាទិដ្ឋិសំកិលេសានំ។

ឯកមេកស្មិញ្ចេត្ថ ចតុព្ពិធោបិ ធម្មត្ថទេសនាបដិវេធគម្ភីរភាវោ វេទិតព្ពោ។ តត្ថ ធម្មោតិ បាឡិ។ អត្ថោតិ តស្សាយេវត្ថោ។ ទេសនាតិ តស្សា មនសាវវត្ថាបិតាយ បាឡិយា ទេសនា។ បដិវេធោតិ បាឡិយា បាឡិអត្ថស្ស ច យថាភូតាវពោធោ។ តីសុបិ ចេតេសុ ឯតេ ធម្មត្ថទេសនាបដិវេធា យស្មា សសាទីហិ វិយ មហាសមុទ្ទោ មន្ទពុទ្ធីហិ ទុក្ខោគាហា អលព្ភនេយ្យបតិដ្ឋា ច, តស្មា គម្ភីរា។ ឯវំ ឯកមេកស្មិំ ឯត្ថ ចតុព្ពិធោបិ គម្ភីរភាវោ វេទិតព្ពោ។

អបរោ នយោ – ធម្មោតិ ហេតុ។ វុត្តញ្ហេតំ – “ហេតុម្ហិ ញាណំ ធម្មបដិសម្ភិទា”តិ។ អត្ថោតិ ហេតុផលំ។ វុត្តញ្ហេតំ – “ហេតុផលេ ញាណំ អត្ថបដិសម្ភិទា”តិ។ ទេសនាតិ បញ្ញត្តិ, យថាធម្មំ ធម្មាភិលាបោតិ អធិប្បាយោ។ បដិវេធោតិ អភិសមយោ, សោ ច លោកិយលោកុត្តរោ វិសយតោ អសម្មោហតោ ច អត្ថានុរូបំ ធម្មេសុ, ធម្មានុរូបំ អត្ថេសុ, បញ្ញត្តិបថានុរូបំ បញ្ញត្តីសុ អវពោធោ។

ឥទានិ យស្មា ឯតេសុ បិដកេសុ យំ យំ ធម្មជាតំ វា អត្ថជាតំ វា, យា ចាយំ យថា យថា ញាបេតព្ពោ អត្ថោ សោតូនំ ញាណស្ស អភិមុខោ ហោតិ, តថា តថា តទត្ថជោតិកា ទេសនា, យោ ចេត្ថ អវិបរីតាវពោធសង្ខាតោ បដិវេធោ, សព្ពមេតំ អនុបចិតកុសលសម្ភារេហិ ទុប្បញ្ញេហិ សសាទីហិ វិយ មហាសមុទ្ទោ ទុក្ខោគាហំ អលព្ភនេយ្យបតិដ្ឋញ្ច, តស្មា គម្ភីរំ។ ឯវម្បិ ឯកមេកស្មិំ ឯត្ថ ចតុព្ពិធោបិ គម្ភីរភាវោ វេទិតព្ពោ។

ឯត្តាវតា ច –

“ទេសនា-សាសនកថា, ភេទំ តេសុ យថារហំ;

សិក្ខាប្បហានគម្ភីរ ភាវញ្ច បរិទីបយេ”តិ។

អយំ គាថា វុត្តា ហោតិ។

“បរិយត្តិភេទំ សម្បត្តិំ, វិបត្តិញ្ចាបិ យំ យហិំ;

បាបុណាតិ យថា ភិក្ខុ, តម្បិ សព្ពំ វិភាវយេ”តិ។

ឯត្ថ បន តីសុ បិដកេសុ តិវិធោ បរិយត្តិភេទោ ទដ្ឋព្វោ។ តិស្សោ ហិ បរិយត្តិយោ – អលគទ្ទូបមា, និស្សរណត្ថា, ភណ្ឌាគារិកបរិយត្តីតិ។

តត្ថ យា ទុគ្គហិតា ឧបារម្ភាទិហេតុ បរិយាបុដា, អយំ អលគទ្ទូបមា។ យំ សន្ធាយ វុត្តំ – “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, បុរិសោ អលគទ្ទត្ថិកោ អលគទ្ទគវេសី អលគទ្ទបរិយេសនំ ចរមានោ, សោ បស្សេយ្យ មហន្តំ អលគទ្ទំ។ តមេនំ ភោគេ វា នង្គុដ្ឋេ វា គណ្ហេយ្យ។ តស្ស សោ អលគទ្ទោ បដិបរិវត្តិត្វា ហត្ថេ វា ពាហាយ វា អញ្ញតរស្មិំ វា អង្គបច្ចង្គេ ឌំសេយ្យ។ សោ តតោនិទានំ មរណំ វា និគច្ឆេយ្យ, មរណមត្តំ វា ទុក្ខំ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ទុគ្គហិតត្តា, ភិក្ខវេ, អលគទ្ទស្ស។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចេ មោឃបុរិសា ធម្មំ បរិយាបុណន្តិ សុត្តំ…បេ… វេទល្លំ។ តេ តំ ធម្មំ បរិយាបុណិត្វា តេសំ ធម្មានំ បញ្ញាយ អត្ថំ ន ឧបបរិក្ខន្តិ។ តេសំ តេ ធម្មា បញ្ញាយ អត្ថំ អនុបបរិក្ខតំ ន និជ្ឈានំ ខមន្តិ។ តេ ឧបារម្ភានិសំសា ចេវ ធម្មំ បរិយាបុណន្តិ ឥតិវាទប្បមោក្ខានិសំសា ច។ យស្ស ចត្ថាយ ធម្មំ បរិយាបុណន្តិ, តញ្ចស្ស អត្ថំ នានុភោន្តិ។ តេសំ តេ ធម្មា ទុគ្គហិតា ទីឃរត្តំ អហិតាយ ទុក្ខាយ សំវត្តន្តិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ទុគ្គហិតត្តា, ភិក្ខវេ, ធម្មាន”ន្តិ (ម॰ និ॰ ១.២៣៨)។

យា បន សុគ្គហិតា សីលក្ខន្ធាទិបារិបូរិំយេវ អាកង្ខមានេន បរិយាបុដា ន ឧបារម្ភាទិហេតុ, អយំ និស្សរណត្ថា។ យំ សន្ធាយ វុត្តំ – “តេសំ តេ ធម្មា សុគ្គហិតា ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយ សំវត្តន្តិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? សុគ្គហិតត្តា, ភិក្ខវេ, ធម្មាន”ន្តិ (ម॰ និ॰ ១.២៣៩)។

យំ បន បរិញ្ញាតក្ខន្ធោ បហីនកិលេសោ ភាវិតមគ្គោ បដិវិទ្ធាកុប្បោ សច្ឆិកតនិរោធោ ខីណាសវោ កេវលំ បវេណីបាលនត្ថាយ វំសានុរក្ខណត្ថាយ បរិយាបុណាតិ, អយំ ភណ្ឌាគារិកបរិយត្តីតិ។

វិនយេ បន សុប្បដិបន្នោ ភិក្ខុ សីលសម្បត្តិំ និស្សាយ តិស្សោ វិជ្ជា បាបុណាតិ, តាសំយេវ ច តត្ថ បភេទវចនតោ។ សុត្តេ សុប្បដិបន្នោ សមាធិសម្បទំ និស្សាយ ឆ អភិញ្ញា បាបុណាតិ, តាសំយេវ ច តត្ថ បភេទវចនតោ។ អភិធម្មេ សុប្បដិបន្នោ បញ្ញាសម្បទំ និស្សាយ ចតស្សោ បដិសម្ភិទា បាបុណាតិ, តាសញ្ច តត្ថេវ បភេទវចនតោ។ ឯវមេតេសុ សុប្បដិបន្នោ យថាក្កមេន ឥមំ វិជ្ជាត្តយឆឡភិញ្ញាចតុបដិសម្ភិទាភេទំ សម្បត្តិំ បាបុណាតិ។

វិនយេ បន ទុប្បដិបន្នោ អនុញ្ញាតសុខសម្ផស្សអត្ថរណបាវុរណាទិផស្សសាមញ្ញតោ បដិក្ខិត្តេសុ ឧបាទិន្នផស្សាទីសុ អនវជ្ជសញ្ញី ហោតិ។ វុត្តម្បិ ហេតំ – “តថាហំ ភគវតា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ, យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា វុត្តា ភគវតា, តេ បដិសេវតោ នាលំ អន្តរាយាយា”តិ (បាចិ។ ៤១៧; ម។ និ។ ១។២៣៤) តតោ ទុស្សីលភាវំ បាបុណាតិ។ សុត្តន្តេ ទុប្បដិបន្នោ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា”តិអាទីសុ (អ។ និ។ ៤។៥) អធិប្បាយំ អជានន្តោ ទុគ្គហិតំ គណ្ហាតិ។ យំ សន្ធាយ វុត្តំ – “អត្តនា ទុគ្គហិតេន អម្ហេ ចេវ អព្ភាចិក្ខតិ, អត្តានញ្ច ខនតិ, ពហុញ្ច អបុញ្ញំ បសវតី”តិ (បាចិ។ ៤១៧; ម។ និ។ ១។២៣៦) តតោ មិច្ឆាទិដ្ឋិតំ បាបុណាតិ។ អភិធម្មេ ទុប្បដិបន្នោ ធម្មចិន្តំ អតិធាវន្តោ អចិន្តេយ្យានិបិ ចិន្តេតិ, តតោ ចិត្តក្ខេបំ បាបុណាតិ។ វុត្តញ្ហេតំ – “ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, អចិន្តេយ្យានិ ន ចិន្តេតព្ពានិ, យានិ ចិន្តេន្តោ ឧម្មាទស្ស វិឃាតស្ស ភាគី អស្សា”តិ (អ។ និ។ ៤។៧៧)។ ឯវមេតេសុ ទុប្បដិបន្នោ យថាក្កមេន ឥមំ ទុស្សីលភាវមិច្ឆាទិដ្ឋិតាចិត្តក្ខេបភេទំ វិបត្តិំ បាបុណាតីតិ។

ឯត្តាវតា ច –

“បរិយត្តិភេទំ សម្បត្តិំ, វិបត្តិំ ចាបិ យំ យហិំ;

បាបុណាតិ យថា ភិក្ខុ, តម្បិ សព្ពំ វិភាវយេ”តិ។

អយម្បិ គាថា វុត្តត្ថា ហោតិ។ ឯវំ នានប្បការតោ បិដកានិ ញត្វា តេសំ វសេនេតំ ពុទ្ធវចនំ តិវិធន្តិ ញាតព្ពំ។

កថំ និកាយវសេន បញ្ចវិធំ? សព្ពមេវ ហេតំ ទីឃនិកាយោ, មជ្ឈិមនិកាយោ, សំយុត្តនិកាយោ, អង្គុត្តរនិកាយោ, ខុទ្ទកនិកាយោតិ បញ្ចប្បភេទំ ហោតិ។ តត្ថ កតមោ ទីឃនិកាយោ? តិវគ្គសង្គហានិ ព្រហ្មជាលាទីនិ ចតុត្តិំស សុត្តានិ។

ចតុត្តិំសេវ សុត្តន្តា, តិវគ្គោ យស្ស សង្គហោ;

ឯស ទីឃនិកាយោតិ, បឋមោ អនុលោមិកោ។

កស្មា បនេស ទីឃនិកាយោតិ វុច្ចតិ? ទីឃប្បមាណានំ សុត្តានំ សមូហតោ និវាសតោ ច, សមូហនិវាសា ហិ និកាយោតិ វុច្ចន្តិ។ “នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកនិកាយម្បិ សមនុបស្សាមិ ឯវំ ចិត្តំ; យថយិទំ, ភិក្ខវេ, តិរច្ឆានគតា បាណា; បោណិកនិកាយោ, ចិក្ខល្លិកនិកាយោ”តិ (សំ។ និ។ ៣។១០០) ឯវមាទីនិ ចេត្ថ សាធកានិ សាសនតោ ច លោកតោ ច។ ឯវំ សេសានម្បិ និកាយភាវេ វចនត្ថោ វេទិតព្ពោ។

កតមោ មជ្ឈិមនិកាយោ? មជ្ឈិមប្បមាណានិ បញ្ចទសវគ្គសង្គហានិ មូលបរិយាយសុត្តាទីនិ ទិយឌ្ឍសតំ ទ្វេ ច សុត្តានិ។

ទិយឌ្ឍសតំ សុត្តន្តា, ទ្វេ ច សុត្តានិ យត្ថ សោ;

និកាយោ មជ្ឈិមោ បញ្ច-ទសវគ្គបរិគ្គហោ។

កតមោ សំយុត្តនិកាយោ? ទេវតាសំយុត្តាទិវសេន ឋិតានិ ឱឃតរណាទីនិ សត្ត សុត្តសហស្សានិ សត្ត ច សុត្តសតានិ ទ្វាសដ្ឋិ ច សុត្តានិ។

សត្ត សុត្តសហស្សានិ, សត្ត សុត្តសតានិ ច;

ទ្វាសដ្ឋិ ចេវ សុត្តន្តា, ឯសោ សំយុត្តសង្គហោ។

កតមោ អង្គុត្តរនិកាយោ? ឯកេកអង្គាតិរេកវសេន ឋិតានិ ចិត្តបរិយាទានាទីនិ នវ សុត្តសហស្សានិ បញ្ច សុត្តសតានិ សត្តបញ្ញាសញ្ច សុត្តានិ។

នវ សុត្តសហស្សានិ, បញ្ច សុត្តសតានិ ច;

សត្តបញ្ញាស សុត្តានិ, សង្ខ្យា អង្គុត្តរេ អយំ។

កតមោ ខុទ្ទកនិកាយោ? សកលំ វិនយបិដកំ អភិធម្មបិដកំ ខុទ្ទកបាឋាទយោ ច បុព្វេ និទស្សិតា បញ្ចទស ភេទា ឋបេត្វា ចត្តារោ និកាយេ អវសេសំ ពុទ្ធវចនន្តិ។

ឋបេត្វា ចតុរោបេតេ, និកាយេ ទីឃអាទិកេ;

តទញ្ញំ ពុទ្ធវចនំ, និកាយោ ខុទ្ទកោ មតោ។

ឯវំ និកាយវសេន បញ្ចវិធំ។

កថំ អង្គវសេន នវវិធំ? សព្វមេវ ហិទំ សុត្តំ, គេយ្យំ, វេយ្យាករណំ, គាថា, ឧទានំ, ឥតិវុត្តកំ, ជាតកំ, អព្ភុតធម្មំ, វេទល្លន្តិ នវប្បភេទំ។

ហោតិ។ តត្ថ ឧភតោវិភង្គនិទ្ទេសខន្ធកបរិវារា សុត្តនិបាតេ មង្គលសុត្ត-រតនសុត្ត-នាលកសុត្ត-តុវដ្ដកសុត្តានិ អញ្ញម្បិ ច សុត្តនាមកំ តថាគតវចនំ សុត្តន្តិ វេទិតព្វំ។ សព្ពម្បិ សគាថកំ សុត្តំ គេយ្យន្តិ វេទិតព្វំ។ វិសេសេន សំយុត្តកេ សកលោបិ សគាថាវគ្គោ, សកលំ អភិធម្មបិដកំ, និគ្គាថកំ សុត្តំ, យញ្ច អញ្ញម្បិ អដ្ឋហិ អង្គេហិ អសង្គហិតំ ពុទ្ធវចនំ តំ វេយ្យាករណន្តិ វេទិតព្វំ។ ធម្មបទំ, ថេរគាថា, ថេរីគាថា, សុត្តនិបាតេ នោសុត្តនាមិកា សុទ្ធិកគាថា ច គាថាតិ វេទិតព្វា។ សោមនស្សញាណមយិកគាថាបដិសំយុត្តា ទ្វាសីតិ សុត្តន្តា ឧទានន្តិ វេទិតព្វំ។ “វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា”តិអាទិនយប្បវត្តា ទសុត្តរសតសុត្តន្តា ឥតិវុត្តកន្តិ វេទិតព្វំ។ អបណ្ណកជាតកាទីនិ បញ្ញាសាធិកានិ បញ្ច ជាតកសតានិ ជាតកន្តិ វេទិតព្វំ។ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, អច្ឆរិយា អព្ភុតា ធម្មា អានន្ទេ”តិ (ទី។ និ។ ២។២០៩)-អាទិនយប្បវត្តា សព្ពេបិ អច្ឆរិយអព្ភុតធម្មបដិសំយុត្តា សុត្តន្តា អព្ភុតធម្មន្តិ វេទិតព្វំ។ ចូឡវេទល្ល-មហាវេទល្ល-សម្មាទិដ្ឋិ-សក្កបញ្ហ-សង្ខារភាជនិយ-មហាបុណ្ណមសុត្តាទយោ សព្ពេបិ វេទញ្ច តុដ្ឋិញ្ច លទ្ធា លទ្ធា បុច្ឆិតសុត្តន្តា វេទល្លន្តិ វេទិតព្វំ។ ឯវំ អង្គវសេន នវវិធំ។

កថំ ធម្មក្ខន្ធវសេន ចតុរាសីតិសហស្សវិធំ? សព្ពមេវ ហេតំ ពុទ្ធវចនំ –

“ទ្វាសីតិ ពុទ្ធតោ គណ្ហិំ ទ្វេ សហស្សានិ ភិក្ខុតោ;

ចតុរាសីតិ សហស្សានិ, យេ មេ ធម្មា បវត្តិនោ”តិ។ (ថេរគា។ ១០២៧);

ឯវំ បរិទីបិតធម្មក្ខន្ធវសេន ចតុរាសីតិសហស្សប្បភេទំ ហោតិ។ តត្ថ ឯកានុសន្ធិកំ សុត្តំ ឯកោ ធម្មក្ខន្ធោ។ យំ អនេកានុសន្ធិកំ តត្ថ អនុសន្ធិវសេន ធម្មក្ខន្ធគណនា។ គាថាពន្ធេសុ បញ្ហាបុច្ឆនំ ឯកោ ធម្មក្ខន្ធោ, វិស្សជ្ជនំ ឯកោ។ អភិធម្មេ ឯកមេកំ តិក-ទុក-ភាជនំ, ឯកមេកញ្ច ចិត្តវារភាជនំ, ឯកោ ធម្មក្ខន្ធោ។ វិនយេ អត្ថិ វត្ថុ, អត្ថិ មាតិកា, អត្ថិ បទភាជនីយំ, អត្ថិ អន្តរាបត្តិ, អត្ថិ អាបត្តិ, អត្ថិ អនាបត្តិ, អត្ថិ តិកច្ឆេទោ; តត្ថ ឯកមេកោ កោដ្ឋាសោ, ឯកមេកោ ធម្មក្ខន្ធោតិ វេទិតព្វោ។ ឯវំ ធម្មក្ខន្ធវសេន ចតុរាសីតិសហស្សវិធំ។

ឯវមេតំ អភេទតោ រសេន ឯកវិធំ, ភេទតោ ធម្មវិនយាទិវសេន ទុវិធាទិភេទំ ពុទ្ធវចនំ សង្គាយន្តេន មហាកស្សបប្បមុខេន វសីគណេន “អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ; ឥទំ បឋមពុទ្ធវចនំ, ឥទំ មជ្ឈិមពុទ្ធវចនំ, ឥទំ បច្ឆិមពុទ្ធវចនំ; ឥទំ វិនយបិដកំ, ឥទំ សុត្តន្តបិដកំ, ឥទំ អភិធម្មបិដកំ; អយំ ទីឃនិកាយោ…បេ… អយំ ខុទ្ទកនិកាយោ; ឥមានិ សុត្តាទីនិ នវង្គានិ, ឥមានិ ចតុរាសីតិធម្មក្ខន្ធសហស្សានី”តិ ឥមំ បភេទំ វវត្ថបេត្វាវ សង្គីតំ។ ន កេវលញ្ច ឥមមេវ, អញ្ញម្បិ ឧទ្ទានសង្គហ-វគ្គសង្គហ-បេយ្យាលសង្គហ-ឯកកនិបាត-ទុកនិបាតាទិនិបាតសង្គហ-សំយុត្តសង្គហ-បណ្ណាសសង្គហាទិអនេកវិធំ តីសុ បិដកេសុ សន្ទិស្សមានំ សង្គហប្បភេទំ វវត្ថបេត្វាឯវ សត្តហិ មាសេហិ សង្គីតំ។ សង្គីតិបរិយោសានេ ចស្ស – “ឥទំ មហាកស្សបត្ថេរេន ទសពលស្ស សាសនំ បញ្ចវស្សសហស្សបរិមាណំ កាលំ បវត្តនសមត្ថំ កត”ន្តិ សញ្ជាតប្បមោទា សាធុការំ វិយ ទទមានា អយំ មហាបថវី ឧទកបរិយន្តំ កត្វា

អនេកប្បការំ កម្បិ សង្កម្បិ សម្បកម្បិ សម្បវេធិ, អនេកានិ ច អច្ឆរិយានិ បាតុរហេសុន្តិ អយំ បឋមមហាសង្គីតិនាម។ យា លោកេ –

សតេហិ បញ្ចហិ កតា, តេន បញ្ចសតាតិ ច;

ថេរេហេវ កតត្តា ច, ថេរិកាតិ បវុច្ចតីតិ។

ឥមិស្សា បន បឋមមហាសង្គីតិយា បវត្តមានាយ វិនយំ បុច្ឆន្តេន អាយស្មតា មហាកស្សបេន "បឋមំ, អាវុសោ ឧបាលិ, បារាជិកំ កត្ថ បញ្ញត្ត"ន្តិ ឯវមាទិវចនបរិយោសានេ "វត្ថុម្បិ បុច្ឆិ, និទានម្បិ បុច្ឆិ, បុគ្គលម្បិ បុច្ឆី"តិ ឯត្ថ និទានេ បុច្ឆិតេ តំ និទានំ អាទិតោ បភុតិ វិត្ថារេត្វា យេន ច បញ្ញត្តំ, យស្មា ច បញ្ញត្តំ, សព្ពមេតំ កថេតុកាមេន អាយស្មតា ឧបាលិត្ថេរេន វុត្តំ "តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា វេរញ្ជាយំ វិហរតី"តិ សព្ពំ វត្តព្ពំ។ ឯវមិទំ អាយស្មតា ឧបាលិត្ថេរេន វុត្តំ, តញ្ច បន "បឋមមហាសង្គីតិកាលេ វុត្ត"ន្តិ វេទិតព្ពំ។ ឯត្តាវតា ច "ឥទំ វចនំ កេន វុត្តំ, កទា វុត្ត"ន្តិ ឯតេសំ បទានំ អត្ថោ បកាសិតោ ហោតិ។

ឥទានិ កស្មា វុត្តន្តិ ឯត្ថ វុច្ចតេ, យស្មា អយមាយស្មតា មហាកស្សបត្ថេរេន និទានំ បុដ្ឋោ តស្មានេន តំ និទានំ អាទិតោ បភុតិ វិត្ថារេតុំ វុត្តន្តិ។ ឯវមិទំ អាយស្មតា ឧបាលិត្ថេរេន បឋមមហាសង្គីតិកាលេ វទន្តេនាបិ ឥមិនា ការណេន វុត្តន្តិ វេទិតព្ពំ។ ឯត្តាវតា ច វុត្តំ យេន យទា យស្មាតិ ឥមិស្សា មាតិកាយ អត្ថោ បកាសិតោ ហោតិ។

ឥទានិ ធារិតំ យេន ចាភតំ, យត្ថប្បតិដ្ឋិតំ ចេតមេតំ វត្វា វិធិំ តតោតិ ឯតេសំ អត្ថប្បកាសនត្ថំ ឥទំ វុច្ចតិ។ តំ បនេតំ "តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា វេរញ្ជាយំ វិហរតី"តិ ឯវមាទិនិទានបដិមណ្ឌិតនិទានំ វិនយបិដកំ កេន ធារិតំ, កេនាភតំ, កត្ថ បតិដ្ឋិតន្តិ? វុច្ចតេ – អាទិតោ តាវ ឥទំ ភគវតោ សម្មុខា អាយស្មតា ឧបាលិត្ថេរេន ធារិតំ, តស្ស សម្មុខតោ អបរិនិព្ពុតេ តថាគតេ ឆឡភិញ្ញាទិភេទេហិ អនេកេហិ ភិក្ខុសហស្សេហិ បរិនិព្ពុតេ តថាគតេ មហាកស្សបប្បមុខេហិ ធម្មសង្គាហកត្ថេរេហិ។ កេនាភតន្តិ? ជម្ពុទីបេ តាវ ឧបាលិត្ថេរមាទិំ កត្វា អាចរិយបរម្បរាយ យាវ តតិយសង្គីតិ តាវ អាភតំ។ តត្រាយំ អាចរិយបរម្បរា –

ឧបាលិ ទាសកោ ចេវ, សោណកោ សិគ្គវោ តថា;

តិស្សោ មោគ្គលិបុត្តោ ច, បញ្ចេតេ វិជិតាវិនោ។

បរម្បរាយ វិនយំ, ទីបេ ជម្ពុសិរិវ្ហយេ;

អច្ឆិជ្ជមានមានេសុំ, តតិយោ យាវ សង្គហោ។

អាយស្មា ហិ ឧបាលិ ឥមំ ចិតយចំ ចិតយតត្ថិ ចិតយបវេណិ ភគវតោ

ឧបុត្លា វក្កេហត្វា ពាហុត់ កិច្ចត់ ហេវេយ បតិដ្ឋេបេសិ។ តស្ស ហាយម្ពតោ ឧគ្គិហេ ចិតយចំ វក្កេហត្វា ចិតវេយ បកាតញ្ញាតំ បវេត្តស្ស បុក្កលេស្ស បុទុជ្ជត-សោតាបន្ន-ឧកទាកាមិ-អតាកាមិនោ ពណនបទំ ខិតិចត្តា, លីលាឧចាត់ ឧហស្សបេក់ អហោសិ។ ទាឧកត្វេទាបិ តស្សេច ឧទ្ធិខិហាទិកោ អហោសិ, សោ ឧបាលិត្វេទស្ស ឧបុត្លា វក្កេហត្វា តទេច ចិតយំ ចាវេចសិ។ តស្សាបិ អាយស្មតោ ឧគ្គិហេ វក្កេហត្វា ចិតវេយ បកាតញ្ញាតំ បត្តា បុទុជ្ជតាទយោ ពណនបទំ ខិតិចត្តា, លីលាឧចាត់ ឧហស្សបេច អហោសិ។ សោណកត្វេទាបិ ទាឧកត្វេទស្ស ឧទ្ធិខិហាទិកោ អហោសិ, សោបិ អត្តនោ ឧបជ្ឈាយស្ស ទាឧកត្វេទស្ស ឧបុត្លា វក្កេហត្វា តទេច ចិតយំ ចាវេចសិ។ តស្សាបិ អាយស្មតោ ឧគ្គិហេ វក្កេហត្វា ចិតវេយ បកាតញ្ញាតំ បត្តា បុទុជ្ជតាទយោ ពណនបទំ ខិតិចត្តា, លីលាឧចាត់ ឧហស្សបេច អហោសិ។ សិក្កវត្វេទាបិ សោណកត្វេទស្ស ឧទ្ធិខិហាទិកោ អហោសិ, សោបិ អត្តនោ ឧបជ្ឈាយស្ស សោណកត្វេទស្ស ឧគ្គិហេ ចិតយំ វក្កេហត្វា អទហត្តឧហស្សស្ស ឥទក្កាហោ អហោសិ។ តស្ស បតាយម្ពតោ ឧគ្គិហេ វក្កេហត្វា ចិតវេយ បកាតញ្ញាតំ បត្តា បុទុជ្ជត-សោតាបន្នឧកទាកាមិ-អតាកាមិនោបិ លីលាឧចាបិ ឲត្តកាតិ ឧតានីតិ ចា ឲត្តកាតិ ឧហស្សានីតិ ចា អបទិន្ធិត្វា អហេស្សុំ។ តទា កិទ ឌម្មុធីបេ អតិមហាកិច្ចឧមុទាយោ អហោសិ។ មោក្កលិបុត្តតិស្សត្វេទស្ស បត អាតុភាវេចា តតិយឧក្កីតិយំ បិពេដោ កឋិស្សតិ។ ឲចមិត់ ចិតយបិដកំ ឌម្មុធីបេ តាច ឰយាយ អាចទិយបរម្បរាយ ឃាច តតិយឧក្កីតិ តាច អាកតត្តិ វេទិតព្វំ។

បឋមមហាឧក្កីតិកថា តិដ្ឋិតា។

ទុតិយឧក្កីតិកថា

ទុតិយឧក្កីតិខិខាភតត្វំ បត អយមតុក្កមោ វេទិតព្វោ។ ឃទា ហិ –

ឧក្កាយិត្វាត ឧទ្ធេម្មំ, ខោតយិត្វា ច ឧព្វសិ;

ឃាច ខីខិតបរិយត្តំ, ទត្វា បញ្ចឧតាបិ តោ។

លីលាឧចា ទុតីយត្ថោ, ទេទា កស្សបអាទយោ;

លីលោប្តហបឌីបិច, តិព្វាយិស្សុ អតាលយា។

ອຖານຸກ຺ກເມນ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕສຸ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິເວສຸ ວສ຺ສສຕປຣິນິພ຺ພຸເຕ ຠຄວຕິ ເວສາລິກາ ວຊ຺ຊິປຸຕ຺ຕກາ ຠິກ຺ຂູ ເວສາລິຍໍ “ກປ຺ປຕິ ສິງ຺ຄິໂລຓກປ຺ໂປ, ກປ຺ປຕິ ທ຺ວງ຺ຄຸລກປ຺ໂປ, ກປ຺ປຕິ ຄາມນ຺ຕຣກປ຺ໂປ, ກປ຺ປຕິ ອາວາສກປ຺ໂປ, ກປ຺ປຕິ ອນຸມຕິກປ຺ໂປ, ກປ຺ປຕິ ອາຈິຓ຺ຓກປ຺ໂປ, ກປ຺ປຕິ ອມຖິຕກປ຺ໂປ, ກປ຺ປຕິ ຊໂລຄິໍ ປາຕຸໍ, ກປ຺ປຕິ ອທສກໍ ນິສີທນໍ, ກປ຺ປຕິ ຊາຕຣູປຣຊຕ”ນ຺ຕິ ທສ ວຕ຺ຖູນິ ທີເປສຸໍ. ເຕສໍ ສຸສຸນາຄປຸຕ຺ໂຕ ກາຬາໂສໂກ ນາມ ຣາຊາ ປກ຺ໂຂ ອໂຫສິ.

ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອາຍສ຺ມາ ຍໂສ ກາກຓ຺ຑກປຸຕ຺ໂຕ ວຊ຺ຊີສຸ ຈາຣິກໍ ຈຣມາໂນ “ເວສາລິກາ ກິຣ ວຊ຺ຊິປຸຕ຺ຕກາ ຠິກ຺ຂູ ເວສາລິຍໍ ທສ ວຕ຺ຖູນິ ທີເປນ຺ຕີ”ຕິ ສຸຕ຺ວາ “ນ ໂຂ ປເນຕໍ ປຕິຣູປໍ ຍ຺ວາຫໍ ທສພລສ຺ສ ສາສນວິປຕ຺ຕິໍ ສຸຕ຺ວາ ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ໂກ ຠເວຍ຺ຍໍ. ຫນ຺ທາຫໍ ອຘມ຺ມວາທິໂນ ນິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຘມ຺ມໍ ທີເປມີ”ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ເຍນ ເວສາລີ ຕທວສຣິ. ຕຕ຺ຣ ສຸທໍ ອາຍສ຺ມາ ຍໂສ ກາກຓ຺ຑກປຸຕ຺ໂຕ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣຕິ ມຫາວເນ ກູຏາຄາຣສາລາຍໍ.

ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ເວສາລິກາ ວຊ຺ຊິປຸຕ຺ຕກາ ຠິກ຺ຂູ ຕທຫຸໂປສເຖ ກໍສປາຕິໍ ອຸທເກນ ປູເຣຕ຺ວາ ມຊ຺ເຌ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຄສ຺ສ ຐເປຕ຺ວາ ອາຄຕາຄເຕ ເວສາລິເກ ອຸປາສເກ ເອວໍ ວທນ຺ຕິ – “ເທຖາວຸໂສ, ສງ຺ຄສ຺ສ ກຫາປຓມ຺ປິ ອຑ຺ຒມ຺ປິ ປາທມ຺ປິ ມາສກຣູປມ຺ປິ, ຠວິສ຺ສຕິ ສງ຺ຄສ຺ສ ປຣິກ຺ຂາເຣນ ກຣຓີຍ”ນ຺ຕິ ສພ຺ພໍ ຕາວ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຍາວ “ອິມາຍ ປນ ວິນຍສງ຺ຄີຕິຍາ ສຕ຺ຕ ຠິກ຺ຂຸສຕານິ ອນູນານິ ອນຘິການິ ອເຫສຸໍ, ຕສ຺ມາ ອຍໍ ທຸຕິຍສງ຺ຄີຕິ ສຕ຺ຕສຕິກາຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ”ຕິ.

ເອວໍ ຕສ຺ມິຎ຺ຈ ສນ຺ນິປາເຕ ທ຺ວາທສ ຠິກ຺ຂຸສຕສຫສ຺ສານິ ອເຫສຸໍ ອາຍສ຺ມຕາ ຍເສນ ສມຸສ຺ສາຫິຕານິ. ເຕສໍ ມຊ຺ເຌ ອາຍສ຺ມຕາ ເຣວເຕນ ປຸຏ຺ເຐນ ສພ຺ພກາມິນາ ເຖເຣນ ວິນຍໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ເຕນ ຕານິ ທສ ວຕ຺ຖູນິ ວິນິຈ຺ຉິຕານິ, ອຘິກຣຓໍ ວູປສມິຕໍ. ອຖ ເຖຣາ “ປຸນ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ວິນຍຎ຺ຈ ສງ຺ຄາຍິສ຺ສາມາ”ຕິ ຕິປິຏກຘເຣ ປຕ຺ຕປຏິສມ຺ຠິເທ ສຕ຺ຕ ຠິກ຺ຂຸສເຕ ອຸຈ຺ຈິນິຕ຺ວາ ເວສາລິຍໍ ວາລິກາຣາເມ ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ ຍຖາ ມຫາກສ຺ສປຕ຺ເຖໂຣ ສງ຺ຄາຍິ, ເອວເມວ ສພ຺ພໍ ໂສເຘຕ຺ວາ ປຸນ ປິຏກວເສນ ນິກາຍວເສນ ອງ຺ຄວເສນ ຘມ຺ມກ຺ຂນ຺ຘວເສນ ຈ ສພ຺ພໍ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ວິນຍຎ຺ຈ ສງ຺ຄາຍິໍສຸ. ອຍໍ ສງ຺ຄີຕິ ອຏ຺ເຐຫິ ມາເສຫິ ນິຏ຺ຐິຕາ. ຍາ ໂລເກ –

ສເຕຫິ ສຕ຺ຕຫິ ກຕາ, ເຕນ ສຕ຺ຕສຕາຕິ ຈ;

ປຸພ຺ເພ ກຕໍ ອຸປາທາຍ, ທຸຕິຍາຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ.

ສາ ປນາຍໍ –

ເຍຫິ ເຖເຣຫິ ສງ຺ຄີຕາ, ສງ຺ຄີຕິ ເຕສຸ ວິສ຺ສຸຕາ;

សព្ពកាមី ច សាឡ្ហោ ច, រេវតោ ខុជ្ជសោភិតោ។

យសោ ច សាណសម្ភូតោ, ឯតេ សទ្ធិវិហារិកា;

ថេរា អានន្ទថេរស្ស, ទិដ្ឋបុព្ពា តថាគតំ។

សុមនោ វាសភគាមី ច, ញេយ្យា សទ្ធិវិហារិកា;

ទ្វេ ឥមេ អនុរុទ្ធស្ស, ទិដ្ឋបុព្ពា តថាគតំ។

ទុតិយោ បន សង្គីតោ, យេហិ ថេរេហិ សង្គហោ;

សព្ពេបិ បន្នភារា តេ, កតកិច្ចា អនាសវាតិ។

អយំ ទុតិយសង្គីតិ។

ឥមំ ទុតិយសង្គីតិំ សង្គាយិត្វា ថេរា “ឧប្បជ្ជិស្សតិ នុ ខោ អនាគតេបិ សាសនស្ស ឯវរូបំ អព្ពុទ”ន្តិ ឱលោកយមានា ឥមំ អទ្ទសំសុ – “ឥតោ វស្សសតស្ស ឧបរិ អដ្ឋារសមេ វស្សេ បាដលិបុត្តេ ធម្មាសោកោ នាម រាជា ឧប្បជ្ជិត្វា សកលជម្ពុទីបេ រជ្ជំ ការេស្សតិ។ សោ ពុទ្ធសាសនេ បសីទិត្វា មហន្តំ លាភសក្ការំ បវត្តយិស្សតិ។ តតោ តិត្ថិយា លាភសក្ការំ បត្ថយមានា សាសនេ បព្ពជិត្វា សកំ សកំ ទិដ្ឋិំ បរិទីបេស្សន្តិ។ ឯវំ សាសនេ មហន្តំ អព្ពុទំ ឧប្បជ្ជិស្សតី”តិ។ អថ នេសំ ឯតទហោសិ – “កិន្នុ ខោ មយំ ឯតស្មិំ អព្ពុទេ ឧប្បន្នេ សម្មុខា ភវិស្សាម, ន ភវិស្សាមា”តិ។ អថ តេ សព្ពេវ តទា អត្តនោ អសម្មុខភាវំ ញត្វា “កោ នុ ខោ តំ អធិករណំ វូបសមេតុំ សមត្ថោ ភវិស្សតី”តិ សកលំ មនុស្សលោកំ ឆកាមាវចរទេវលោកញ្ច ឱលោកេន្តា ន កញ្ចិ ទិស្វា ព្រហ្មលោកេ តិស្សំ នាម មហាព្រហ្មានំ អទ្ទសំសុ បរិត្តាយុកំ ឧបរិព្រហ្មលោកូបបត្តិយា ភាវិតមគ្គំ។ ទិស្វាន នេសំ ឯតទហោសិ – “សចេ មយំ ឯតស្ស ព្រហ្មុនោ មនុស្សលោកេ និព្ពត្តនត្ថាយ ឧស្សាហំ ករេយ្យាម, អទ្ធា ឯស មោគ្គលិព្រាហ្មណស្ស គេហេ បដិសន្ធិំ គហេស្សតិ។ តតោ ច មន្តេហិ បលោភិតោ និក្ខមិត្វា បព្ពជិស្សតិ។ សោ ឯវំ បព្ពជិត្វា សកលំ ពុទ្ធវចនំ ឧគ្គហេត្វា អធិគតបដិសម្ភិទោ ហុត្វា តិត្ថិយេ មទ្ទិត្វា តំ អធិករណំ វិនិច្ឆិត្វា សាសនំ បគ្គណ្ហិស្សតី”តិ។

តេ ព្រហ្មលោកំ គន្ត្វា តិស្សំ មហាព្រហ្មានំ ឯតទវោចុំ – “ឥតោ វស្សសតស្ស ឧបរិ អដ្ឋារសមេ វស្សេ សាសនេ មហន្តំ អព្ពុទំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ។ មយញ្ច សកលំ មនុស្សលោកំ ឆកាមាវចរទេវលោកញ្ច ឱលោកយមានា កញ្ចិ សាសនំ បគ្គហេតុំ សមត្ថំ អទិស្វា ព្រហ្មលោកំ វិចិនន្តា

ភចត្តរេបច អដ្ឋសាយៈ សាធុ, សប្បុរិស, យត្ថុស្សលោកេ តិដ្ឋន្តិត្វា ឥសពាលស្ស សាសតំ បក្កាហិញ្ញាំ បដិញ្ញា ទេហី”តិៈ

ឲចំ ចុវេត្ត យហាព្រហ្មា, “អហំ កិរ សាសនេ ហ្សប្បត្តិ អត្តាដំ សោរេឆត្វា សាសតំ បក្កេហតុំ សយេត្វា កចិស្សាមី”តិ ហដ្ឋបហដ្ឋោ ហ្សកក្កុទក្កោ ហុត្វា, “សាធូ”តិ បដិស្សុណិត្វា បដិញ្ញា អទាសិៈ ទេវា ព្រហ្មលោកេ តំ កទេហិឃំ តិរេទត្វា បុន បច្ចាគមិសុៈ

ទេតេ ទេលា បន សយយេន សិក្កចនេត្វនោ ច ចណ្ឌចន្ទិនេត្វនោ ច ទេ្វបិ តចកោ ទេហាត្តិ ឥហទកិក្លា ពិបិដកេឆនោ បត្តបដិសម្ភិទា ឃិណាសចា, ទេតំ អធិករណំ ត សយ្យាបុហិសុៈ ទេវា “តុទេយ្យអាចុទេសា, អយ្យាកំ ត្ថាយស្មិំ អធិករលេ ទេតា សហាឃកោ អហុចត្ថ, ទេតន ទេចា ត្តាដំ ឥណ្ឌកម្មំ ទេហាតុ – ‘តិស្សោ នាយ ព្រហ្មា ទេយាក្កលិព្រាហ្មណស្ស ឃរេហ បដិសន្តិំ ពហិស្សតិ, តំ តុយ្យាកំ ឲកោ តីហរិត្វា បព្វាជេតុ, ឲកោ ព្ទុដ្ឋចចតំ ហ្សក្កណ្ហាបេតុ’”តិ ចត្វា សទេ្ធាបិ ឃាចតាឃុកំ ឥត្វា –

សត្ថាកាយិប្បកុតទេឃា, ទេតបិ ទេវា យហិទ្ធិកា;

អក្កិក្ខន្តាច លោកម្យិ,ប្រាដលិត្វា បរិតិដ្ឋតាៈ

ទុតិឃំ សក្កហំ កត្វា, ចិទេសាទេឆត្វាត សាសតំ;

អតាកេតបិ កត្វាត, ទេហតុំ សដ្ឋម្មុទ្ធិឃាៈ

ឃិណាសចា ចសិប្បត្វា, បតិត្តបដិសម្ភិទា;

អតិច្ចតាចសំ ទេវា, ទេតបិ តាយ ហ្សបិកតាៈ

ឲចំ អតិច្ចតំ ឌម្ហិ, ឌាត្វា ទុរតិសម្ភចំ;

តំ បត្តុំ ចាឃទេយ ធីទេរា, ឃំ តិច្ចំ អយតំ បទន្តិៈ

ឲត្តាចតា សត្ថាកាទេត ទុតិយសង្គីតិចណ្ណតា តិដ្ឋិតា ទេហាតិៈ

ទុតិយសង្គីតិកថា តិដ្ឋិតា

តតិយសង្គីតិកថា

តិស្សោបិ ខោ មហាព្រហ្មា ព្រហ្មលោកតោ ចវិត្វា មោគ្គលិព្រាហ្មណស្ស គេហេ បដិសន្ធឹ អគ្គហេសិ។ សិគ្គវត្ថេរោបិ តស្ស បដិសន្ធិគ្គហណតោ បភុតិ សត្ត វស្សានិ ព្រាហ្មណស្ស គេហំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ។ ឯកទិវសម្បិ ឧឡុង្កមត្តំ វា យាគុំ កដច្ឆុមត្តំ វា ភត្តំ នាលត្ថ។ សត្តន្នំ បន វស្សានំ អច្ចយេន ឯកទិវសំ “អតិច្ឆថ, ភន្តេ”តិ វចនមត្តំ អលត្ថ។ តំទិវសមេវ ព្រាហ្មណោបិ ពហិទ្ធា កិញ្ចិ ករណីយំ កត្វា អាគច្ឆន្តោ បដិបថេ ថេរំ ទិស្វា, “ភោ បព្ពជិត, អម្ហាកំ គេហំ អគមិត្ថា”តិ អាហ។ “អាម, ព្រាហ្មណ, អគមិម្ហា”តិ។ “អបិ កិញ្ចិ លភិត្ថា”តិ? “អាម, ព្រាហ្មណ, លភិម្ហា”តិ។ សោ គេហំ គន្ត្វា បុច្ឆិ – “តស្ស បព្ពជិតស្ស កិញ្ចិ អទត្ថា”តិ? “ន កិញ្ចិ អទម្ហា”តិ។ ព្រាហ្មណោ ទុតិយទិវសេ ឃរទ្វារេយេវ និសីទិ “អជ្ជ បព្ពជិតំ មុសាវាទេន និគ្គហេស្សាមី”តិ។ ថេរោ ទុតិយទិវសេ ព្រាហ្មណស្ស ឃរទ្វារំ សម្បត្តោ។ ព្រាហ្មណោ ថេរំ ទិស្វាវ ឯវមាហ – “តុម្ហេ ហិយ្យោ អម្ហាកំ គេហេ កិញ្ចិ អលទ្ធាយេវ ‘លភិម្ហា’តិ អវោចុត្ថ។ វដ្ដតិ នុ ខោ តុម្ហាកំ មុសាវាទោ”តិ! ថេរោ អាហ – “មយំ, ព្រាហ្មណ, តុម្ហាកំ គេហេ សត្ត វស្សានិ ‘អតិច្ឆថា’តិ វចនមត្តម្បិ អលភិត្វា ហិយ្យោ ‘អតិច្ឆថា’តិ វចនមត្តំ លភិម្ហ; អថេតំ បដិសន្ថារំ ឧបាទាយ ឯវមវោចុម្ហា”តិ។

ព្រាហ្មណោ ចិន្តេសិ – “ឥមេ បដិសន្ថារមត្តម្បិ លភិត្វា ‘លភិម្ហា’តិ បសំសន្តិ, អញ្ញំ កិញ្ចិ ខាទនីយំ ភោជនីយំ លភិត្វា កស្មា ន បសំសន្តី”តិ បសីទិត្វា អត្តនោ អត្ថាយ បដិយាទិតភត្តតោ កដច្ឆុភិក្ខំ តទុបិយញ្ច ព្យញ្ជនំ ទាបេត្វា “ឥមំ ភិក្ខំ សព្ពកាលំ តុម្ហេ លភិស្សថា”តិ អាហ ។ សោ បុនទិវសតោ បភុតិ ឧបសង្កមន្តស្ស ថេរស្ស ឧបសមំ ទិស្វា ភិយ្យោសោមត្តាយ បសីទិត្វា ថេរំ និច្ចកាលំ អត្តនោ ឃរេ ភត្តវិស្សគ្គករណត្ថាយ យាចិ។ ថេរោ អធិវាសេត្វា ទិវសេ ទិវសេ ភត្តកិច្ចំ កត្វា គច្ឆន្តោ ថោកំ ថោកំ ពុទ្ធវចនំ កថេត្វា គច្ឆតិ។ សោបិ ខោ មាណវកោ សោឡសវស្សុទ្ទេសិកោយេវ តិណ្ណំ វេទានំ បារំ អគមាសិ។ ព្រហ្មលោកតោ អាគតសុទ្ធសត្តស្ស អាសនេ វា សយនេ វា អញ្ញោ កោចិ និសីទិតា វា និបជ្ជិតា វា នត្ថិ។ សោ យទា អាចរិយឃរំ គច្ឆតិ, តទាស្ស មញ្ចបីឋំ សេតកេន វត្ថេន បដិច្ឆាទេត្វា លគ្គេត្វា ឋបេន្តិ។ ថេរោ ចិន្តេសិ – “សមយោ ទានិ មាណវកំ បព្ពាជេតុំ, ចិរំ មេ ឥធាគច្ឆន្តស្ស, ន ច កាចិ មាណវកេន សទ្ធឹ កថា ឧប្បជ្ជតិ។ ហន្ទ ទានិ ឥមិនា ឧបាយេន បល្លង្កំ និស្សាយ ឧប្បជ្ជិស្សតី”តិ គេហំ គន្ត្វា យថា តស្មឹ គេហេ ឋបេត្វា មាណវកស្ស បល្លង្កំ អញ្ញំ ន កិញ្ចិ អាសនំ ទិស្សតិ តថា អធិដ្ឋាសិ។ ព្រាហ្មណស្ស គេហជនោ ថេរំ ទិស្វា អញ្ញំ កិញ្ចិ អាសនំ អបស្សន្តោ មាណវកស្ស បល្លង្កំ អត្ថរិត្វា ថេរស្ស អទាសិ។ និសីទិ ថេរោ បល្លង្កេ។ មាណវកោបិ ខោ តម្ហាខណេយេវ អាចរិយឃរា អាគម្ម ថេរំ អត្តនោ បល្លង្កេ និសិន្នំ ទិស្វា កុបិតោ អនត្តមនោ “កោ មម បល្លង្កំ សមណស្ស បញ្ញបេសី”តិ អាហ។

ថេរោ ភត្តកិច្ចំ កត្វា វូបសន្តេ មាណវកស្ស ចណ្ឌិក្កភាវេ ឯវមាហ – “កឹ បន ត្វំ, មាណវក, កិញ្ចិ មន្តំ ជានាសី”តិ? មាណវកោ “ភោ បព្ពជិត, មយិ ទានិ មន្តេ អជានន្តេ អញ្ញេ កេ ជានិស្សន្តី”តិ វត្វា, ថេរំ បុច្ឆិ – “តុម្ហេ បន មន្តំ ជានាថា”តិ? “បុច្ឆ, មាណវក, បុច្ឆិត្វា សក្កា ជានិតុ”ន្តិ។ អថ ខោ មាណវកោ តីសុ វេទេសុ សនិឃណ្ឌុកេដុភេសុ សាក្ខរប្បភេទេសុ ឥតិហាសបញ្ចមេសុ យានិ យានិ គណ្ឋិដ្ឋានានិ, យេសំ យេសំ នយំ នេវ អត្តនា បស្សតិ នាបិស្ស អាចរិយោ អទ្ទស, តេសុ តេសុ ថេរំ បុច្ឆិ។ ថេរោ “បកតិយាបិ តិណ្ណំ

វេទានំ បារគុំ, ឥទានិ បន បដិសម្ភិទាប្បត្តោ, តេនស្ស នត្ថិ តេសំ បញ្ហានំ វិស្សជ្ជនេ ភារោ”តិ តាវទេវ តេ បញ្ហេ វិស្សជ្ជេត្វា មាណវកំ អាហ – “មាណវក, អហំ តយា ពហុំ បុច្ឆិតោ; អហម្បិ ទានិ តំ ឯកំ បញ្ហំ បុច្ឆាមិ, ព្យាករិស្សសិ មេ”តិ? “អាម, ភោ បព្ពជិត, បុច្ឆ ព្យាករិស្សាមី”តិ។ ថេរោ ចិត្តយមកេ ឥមំ បញ្ហំ បុច្ឆិ –

“យស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ ន និរុជ្ឈតិ តស្ស ចិត្តំ និរុជ្ឈិស្សតិ នុប្បជ្ជិស្សតិ; យស្ស វា បន ចិត្តំ និរុជ្ឈិស្សតិ នុប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ ន និរុជ្ឈតី”តិ?

មាណវោ ឧទ្ធំ វា អធោ វា ហរិតុំ អសក្កោន្តោ “កិំ នាម, ភោ បព្ពជិត, ឥទ”ន្តិ អាហ។ “ពុទ្ធមន្តោ នាមាយំ, មាណវា”តិ។ “សក្កា បនាយំ, ភោ, មយ្ហម្បិ ទាតុ”ន្តិ។ “សក្កា មាណវ, អម្ហេហិ គហិតបព្ពជ្ជំ គណ្ហន្តស្ស ទាតុ”ន្តិ។ តតោ មាណវោ មាតាបិតរោ ឧបសង្កមិត្វា អាហ – “អយំ បព្ពជិតោ ពុទ្ធមន្តំ នាម ជានាតិ, ន ច អត្តនោ សន្តិកេ អបព្ពជិតស្ស ទេតិ, អហំ ឯតស្ស សន្តិកេ បព្ពជិត្វា មន្តំ ឧគ្គណ្ហិស្សាមី”តិ។

អថស្ស មាតាបិតរោ “បព្ពជិត្វាបិ នោ បុត្តោ មន្តេ គណ្ហតុ, គហេត្វា បុនាគមិស្សតី”តិ មញ្ញមានា “ឧគ្គណ្ហ បុត្តា”តិ អនុជានិំសុ។ ថេរោ ទារកំ បព្ពាជេត្វា ទ្វត្តិំសាការកម្មដ្ឋានំ តាវ អាចិក្ខិ។ សោ តត្ថ បរិកម្មំ ករោន្តោ នចិរស្សេវ សោតាបត្តិផលេ បតិដ្ឋហិ។ តតោ ថេរោ ចិន្តេសិ – “សាមណេរោ សោតាបត្តិផលេ បតិដ្ឋិតោ, អភព្ពោ ទានិ សាសនតោ និវត្តិតុំ។ សចេ បនស្សាហំ កម្មដ្ឋានំ វឌ្ឍេត្វា កថេយ្យំ, អរហត្តំ បាបុណេយ្យ, អប្បោស្សុក្កោ ភវេយ្យ ពុទ្ធវចនំ គហេតុំ, សមយោ ទានិ នំ ចណ្ឌវជ្ជិត្ថេរស្ស សន្តិកំ បេសេតុ”ន្តិ។ តតោ អាហ – “ឯហិ ត្វំ, សាមណេរ, ថេរស្ស សន្តិកំ គន្ត្វា ពុទ្ធវចនំ ឧគ្គណ្ហ មម វចនេន តញ្ច អារោគ្យំ បុច្ឆ; ឯវញ្ច វទេហិ – ‘ឧបជ្ឈាយោ មំ, ភន្តេ, តុម្ហាកំ សន្តិកំ បហិណី’តិ។ ‘កោ នាម តេ ឧបជ្ឈាយោ’តិ ច វុត្តេ ‘សិគ្គវត្ថេរោ នាម, ភន្តេ’តិ វទេយ្យាសិ។ ‘អហំ កោ នាមា’តិ វុត្តេ ឯវំ វទេយ្យាសិ – ‘មម ឧបជ្ឈាយោ, ភន្តេ, តុម្ហាកំ នាមំ ជានាតី’”តិ។

“ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ តិស្សោ សាមណេរោ ថេរំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា អនុបុព្ពេន ចណ្ឌវជ្ជិត្ថេរស្ស សន្តិកំ គន្ត្វា វន្ទិត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ថេរោ សាមណេរំ បុច្ឆិ – “កុតោ អាគតោសី”តិ? “ឧបជ្ឈាយោ មំ, ភន្តេ, តុម្ហាកំ សន្តិកំ បហិណី”តិ។ “កោ នាម តេ ឧបជ្ឈាយោ”តិ? “សិគ្គវត្ថេរោ នាម, ភន្តេ”តិ។ “អហំ កោ នាមា”តិ? “មម ឧបជ្ឈាយោ, ភន្តេ, តុម្ហាកំ នាមំ ជានាតី”តិ។ “បត្តចីវរំ ទានិ បដិសាមេហី”តិ។ “សាធុ, ភន្តេ”តិ សាមណេរោ បត្តចីវរំ បដិសាមេត្វា បុនទិវសេ បរិវេណំ សម្មជ្ជិត្វា ឧទកទន្តបោនំ ឧបដ្ឋាបេសិ។ ថេរោ តស្ស សម្មជ្ជិតដ្ឋានំ បុន សម្មជ្ជិ។ តំ ឧទកំ ឆឌ្ឌេត្វា អញ្ញំ ឧទកំ អាហរិ។ តញ្ច ទន្តកដ្ឋំ អបនេត្វា អញ្ញំ ទន្តកដ្ឋំ គណ្ហិ។ ឯវំ សត្ត ទិវសានិ កត្វា សត្តមេ ទិវសេ បុន បុច្ឆិ។ សាមណេរោ បុនបិ បុព្ពេ កថិតសទិសមេវ កថេសិ។ ថេរោ “សោ វតាយំ ព្រាហ្មណោ”តិ សញ្ជានិត្វា “កិមត្ថំ អាគតោសី”តិ អាហ។ “ពុទ្ធវចនំ ឧគ្គណ្ហត្ថាយ, ភន្តេ”តិ។ ថេរោ “ឧគ្គណ្ហទានិ, សាមណេរា”តិ វត្វា បុនទិវសតោ បដ្ឋាយ ពុទ្ធវចនំ បដ្ឋបេសិ។ តិស្សោ សាមណេរោវ ហុត្វា, ឋបេត្វា វិនយបិដកំ, សព្ពំ ពុទ្ធវចនំ ឧគ្គណ្ហិ សទ្ធិំ អដ្ឋកថាយ។ ឧបសម្បន្នកាលេ បន អវស្សិកោវ សមានោ តិបិដកធរោ អហោសិ។ អាចរិយុបជ្ឈាយា មោគ្គលិបុត្តតិស្សត្ថេរស្ស ហត្ថេ សកលំ ពុទ្ធវចនំ បតិដ្ឋាបេត្វា

ឃាចតាឃុក៌ ធត្វា បរិតិដ្ឋាឃិស្ុ៍ ទេយាក្កុលិបុត្តតិស្សទេត្វទេរាបិ អបទេត សយទេយត កយ្ជ្ជាត៌ ចទេឆ្ឆត្វា អទេហត្តប្យទេត្តា ខាហ្វត៌ ឆយ្ុចិតឃំ ចារេចសិ៍

ទេតត ទេលា បត សយទេយត ខិត្កសារស្ស ទទេញ្ញា ឲកសតបុត្តា អទេហស៊ុ៍ ទេត សទេដ្ឋ អទេសារេកា អត្តតា សដ្ឋិ ឲកយាតិក៌ តិស្សក្យយាទ៌ ធទេបត្វា ឈារេតសិ៍ ឈារេតទេត្តា ច ចត្តារិ ចស្សាតិ អតកិសិទេត្តាច ទជ្ជ កាទេទត្វា ចតុត្ថ ចស្សាត៌ អច្ចទេយត តឆាកតស្ស បរិតិដ្ឋាតទេតា ឆ្វិត្ថ ចស្សសតាត៌ ្ថបរិ អដ្ឋារសទេយ ចទេស្ស សកលជម្ពុឌីទេប ឲកទជ្ជាកិទេសក៌ ឋិបុហិ៍ អកិទេសកាតុការេចត ចស្ស ញ្ចយា ទាឌិឌ្ឋិទេឃា អាកតា – យហាបឆចិឃា ទេហដ្ឋា ទេឃាឌតប្យាទេលា អាឈា បចត្តតិ; តឆា ្ថបរិ អាកាទេស អទេតាតត្តឆហទេតា អដ្ឋហិ កាទេឌហិ ទេសាឲ្យអស បរិតិឃឈទេជ ឌិចទេស ឌិចទេស ទេធចតា អាហទត្តិ, ឃទេតា សាសទេត ្ថប្បត្តសទេដ្ឋ ហុត្វា អដ្ឋ ឈទេជ កិក្លុសង្ឃស្ស អធាសិ, ទេត្វ ឈទេជ សដ្ឋិយត្តាត៌ តិបិជកឆទកិក្ខត៌, ទេត្វ ឈទេជ អក្កយទេហសិយា អសត្ថិយិត្តាឃ, ចត្តារេទា ឈទេជ អត្តតា បរិក្ខ្យិ៍; ទេធចតាឲច ហិយចទេត្ត តាកលតាឆត្តកដ្ឋិ តាយ អត្តិ សិតិឌ្ឋ យុក្ខ៌ ទសចត្តិ ត៌ ឌិចទេស ឌិចទេស អាហទត្តិ, ទេឃត ទទេញ្ញា ច យទេហសិយា ច ទេសាឲ្យអសត្តញ្ញា តាជកិត្តិសហស្សាត៌ សដ្ឋិយត្តាតញ្ញា កិក្ខុសហស្សាត៌ ទេធចសិក៌ ធត្តទេបិតកិច្ចំ តិប្បជ្ជតិ៍ ទេធចសិកទេយច ចស្ស ទេធចតា អកធាយលក៌ អកធហទីតក៌ សុចណ្ណចណ្ណញ្ញា កត្តទសសយុត្ថ អម្ពុបក្ក អាហទត្តិ៍ តឆា ឈត្តតធហទេតា បញ្ញចណ្ណតិចាសតបិចុទលំ បីតកចណ្ណហត្វុប្ឆតបជក៌ ឌិដ្ឋញ្ញា បិតក៌ អាហទត្តិ៍ ទេធចសិកទេយច បតស្ស ត្យាតកាត្ថ អតុចិទេលបតកាត្ថ បិទុបតត្វាឃ អសុត្តយឃិក៌ សុយតបុប្បបជំ យហាទហញ្ញា អញ្ញាត៌ តាកកចតទេតា តាកទាឌាទេតា អាហទត្តិ៍ ឈត្តតធទេហច ្ថដ្ឋិតស្ស សាលិទេតា តច ចាហសហស្សាតិ ឌិចទេស ឌិចទេស សុកា អាហទត្តិ៍ ម្ញសិកា តិត្វុសកទេលា កទេទាត្តិ, ឲទេកាបិ ឈណ្ឌតណ្ឌទេលិ ត ទេហាតិ, ទទេញ្ញា សត្តដ្ឋាទេតសុ អឃទេយច តណ្ឌទេលិ បរិទេកាក៌ កច្ឆតិ៍ យធុយក្ខិកា យធុំ កទេទាត្តិ៍ កយ្ុារសាលិសុ អច្ឆា កុ្វជំ បហទត្តិ៍ កទចីកសក្យលា អាកត្តា យធុទស្សទ៌ ចិក្ខុឌត្តា ទទេញ្ញា ខាលិកយ៉ុ កទេទាត្តិ៍

ញ្ចយាហិ ញ្ចឌ្ឋិហិ សយត្តាកទេតា ទាឌា ឲកឌិចសំ សុចណ្ណសក្តលិកខាត្តត៌ ទេបទេសត្វា ចតុត្ថ ខុដ្ឋាត៌ អធិកតទុបធស្សត៌ កប្យាឃុក៌ កាឲ្យអំ តាយ តាកទាឌាត៌ អាតឃិត្វា ទេសតច្ឆត្តស្ស ទេហដ្ឋា យហាទេហ បល្លទេង្ក តិសីធាទេបត្វា អទេតកសតចទេណ្ណហិ ឌលឌ ឆលឌបុទេប្យហិ សុចណ្ណបុទេប្យហិ ច ប្វុជំ កត្វា សត្តាលង្ការបជិយណ្ឌិទេតហិ ទេសាឲ្យអសហិ តាជកិត្តិសហទេស្សហិ សយត្តទេតា បរិក្ខិបិត្វា “អតត្តខាតាលស្ស តាច ទេយ សង្ឃុចទចក្កចត្តិទេតា សយ្ុាសម្ពុទ្ធស្ស ទុបំ ញ្ចទេយសំ អក្លិត៌ អាបិឆ៌ កទេទាហី”តិ ចត្វា ទេតត តិយ៉ុត៌ សកលសទីទចិប្យកិណ្ណបុណ្ណាប្យកាចតិដ្ឋត្តាសីតាតុឲ្យញ្ញតបជិយណ្ឌិតច្ឆត្តិសយហាបុទិសលក្ខណសស្សិរីកតាឃ ចិកសិតកយលុប្យលបុណ្ឌិកបជិយណ្ឌិតយិច សលិលតល់ តារាកណាទសិ៉ុឌាលចិសធចិប្យទិតទេសាការសម្ពុជ្ជលិតយិច កកតតល់ តិលបីតទេលិហិតាឌិទេកធចិចិត្រចណ្ណាទ់សិចិតទ្ធឲ្យាយប្យកាបរិទេក្ខបចិលិសិតាឃ សញ្ញាប្យកាតុទាទេ៍កត្ថធតុចិដ្ឋលតាបរិក្ខិត្តយិច កតកកិរិសិលទ៌ តាតាចិទាកចិយលទេកតុយាលិសម្ពុជ្ជលិតឆាទុយត្វកទេសាក៌ តឃតទសាឃតតយិច ត្រាហ្វុទេធចយតុឌតាកឃក្ខកលាត៌ ខុដ្ឋទុប៌ បស្សទេត្តា សត្ត ឌិចសាតិ អក្ខិប្វុជំ តាយ អកាសិ៍

ទាឌា កិទ អកិទេសក៌ បិបុហិត្វា តីហិទេឃច សំចច្ឆទាតិ ខាហិទកបិសណ្ឌំ បរិក្កហិត្យា ចតុទេត្វ សំចច្ឆទេទ ខុដ្ឋសារទេត បសីឌ៍ តស្ស កិទ បិតា ខិត្កសារទេទា ត្រាហ្វុណកទេត្តា អទេហាសិ, ទេសា ត្រាហ្វុណាតញ្ញា ត្រាហ្វុណឌាតិឃបិសណ្ឌាតញ្ញា បណ្ឌទក្កបរិដ្ឋាឌកាឌិត៌ សដ្ឋិសហស្សយត្តាត៌

និច្ចភត្តំ បដ្ឋបេសិ។ អសោកោបិ បិតរា បវត្តិតំ ទានំ អត្តនោ អន្តេបុរេ តថេវ ទទមានោ ឯកទិវសំ សីហបញ្ជរេ ឋិតោ តេ ឧបសមបរិពាហិរេន អាចារេន ភុញ្ជមានេ អសំយតិន្ទ្រិយេ អវិនីតឥរិយាបថេ ទិស្វា ចិន្តេសិ – “ឦទិសំ ទានំ ឧបបរិក្ខិត្វា យុត្តដ្ឋានេ ទាតុំ វដ្ដតី”តិ។ ឯវំ ចិន្តេត្វា អមច្ចេ អាហ – “គច្ឆថ, ភណេ, អត្តនោ អត្តនោ សាធុសម្មតេ សមណព្រាហ្មណេ អន្តេបុរំ អតិហរថ, ទានំ ទស្សាមា”តិ។ អមច្ចា “សាធុ, ទេវា”តិ រញ្ញោ បដិស្សុណិត្វា តេ តេ បណ្ឌរង្គបរិព្ពាជកាជីវកនិគណ្ឋាទយោ អានេត្វា “ឥមេ, មហារាជ, អម្ហាកំ អរហន្តោ”តិ អាហំសុ។

អថ រាជា អន្តេបុរេ ឧច្ចាវចានិ អាសនានិ បញ្ញបេត្វា “អាគច្ឆន្តូ”តិ វត្វា អាគតាគតេ អាហ – “អត្តនោ អត្តនោ បតិរូបេ អាសនេ និសីទថា”តិ។ ឯកច្ចេ ភទ្ទបីឋកេសុ, ឯកច្ចេ ផលកបីឋកេសុ និសីទិំសុ។ តេ ទិស្វា រាជា “នត្ថិ នេសំ អន្តោ សារោ”តិ ញត្វា តេសំ អនុរូបំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ ទត្វា ឧយ្យោជេសិ។

ឯវំ គច្ឆន្តេ កាលេ ឯកទិវសំ រាជា សីហបញ្ជរេ ឋិតោ អទ្ទស និគ្រោធសាមណេរំ រាជង្គណេន គច្ឆន្តំ ទន្តំ គុត្តំ សន្តិន្ទ្រិយំ ឥរិយាបថសម្បន្នំ។ កោ បនាយំ និគ្រោធោ នាម? ពិន្ទុសាររញ្ញោ ជេដ្ឋបុត្តស្ស សុមនរាជកុមារស្ស បុត្តោ។

តត្រាយំ អនុបុព្ពិកថា –

ពិន្ទុសាររញ្ញោ កិរ ទុព្ពលកាលេយេវ អសោកកុមារោ អត្តនា លទ្ធំ ឧជ្ជេនិរជ្ជំ បហាយ អាគន្ត្វា សព្ពនគរំ អត្តនោ ហត្ថគតំ កត្វា សុមនរាជកុមារំ អគ្គហេសិ។ តំទិវសមេវ សុមនស្ស រាជកុមារស្ស សុមនា នាម ទេវី បរិបុណ្ណគព្ភា អហោសិ។ សា អញ្ញាតកវេសេន និក្ខមិត្វា អវិទូរេ អញ្ញតរំ ចណ្ឌាលគាមំ សន្ធាយ គច្ឆន្តី ជេដ្ឋកចណ្ឌាលស្ស គេហតោ អវិទូរេ អញ្ញតរស្មិំ និគ្រោធរុក្ខេ អធិវត្ថាយ ទេវតាយ “ឥតោ ឯហិ, សុមនេ”តិ វទន្តិយា សទ្ទំ សុត្វា តស្សា សមីបំ គតា។ ទេវតា អត្តនោ អានុភាវេន ឯកំ សាលំ និម្មិនិត្វា “ឯត្ថ វសាហី”តិ អទាសិ។ សា តំ សាលំ បាវិសិ។ គតទិវសេយេវ ច បុត្តំ វិជាយិ។ សា តស្ស និគ្រោធទេវតាយ បរិគ្គហិតត្តា “និគ្រោធោ”ត្វេវ នាមំ អកាសិ។ ជេដ្ឋកចណ្ឌាលោ ទិដ្ឋទិវសតោ បដ្ឋាយ តំ អត្តនោ សាមិធីតរំ វិយ មញ្ញមានោ និពទ្ធំ វត្តំ បដ្ឋបេសិ។ រាជធីតា តត្ថ សត្ត វស្សានិ វសិ។ និគ្រោធកុមារោបិ សត្តវស្សិកោ ជាតោ។ តទា មហាវរុណត្ថេរោ នាម ឯកោ អរហា ទារកស្ស ហេតុសម្បទំ ទិស្វា វិហរមានោ “សត្តវស្សិកោ ទានិ ទារកោ, កាលោ នំ បព្ពាជេតុ”ន្តិ ចិន្តេត្វា រាជធីតាយ អារោចាបេត្វា និគ្រោធកុមារំ បព្ពាជេសិ។ កុមារោ ខុរគ្គេយេវ អរហត្តំ បាបុណិ។ សោ ឯកទិវសំ បាតោវ សរីរំ ជគ្គិត្វា អាចរិយុបជ្ឈាយវត្តំ កត្វា បត្តចីវរមាទាយ “មាតុឧបាសិកាយ គេហទ្វារំ គច្ឆាមី”តិ និក្ខមិ។ មាតុនិវាសនដ្ឋានញ្ចស្ស ទក្ខិណទ្វារេន នគរំ បវិសិត្វា នគរមជ្ឈេន គន្ត្វា បាចីនទ្វារេន និក្ខមិត្វា គន្តព្ពំ ហោតិ។

តេន ច សមយេន អសោកោ ធម្មរាជា បាចីនទិសាភិមុខោ សីហបញ្ជរេ ចង្កមតិ។ តង្ខណញ្ញេវ និគ្រោធោ រាជង្គណំ សម្បាបុណិ សន្តិន្ទ្រិយោ សន្តមានសោ យុគមត្តំ បេក្ខមានោ។ តេន វុត្តំ – “ឯកទិវសំ រាជា សីហបញ្ជរេ ឋិតោ អទ្ទស និគ្រោធសាមណេរំ

រាជង្គណេន គច្ឆន្តំ ទន្តំ គុត្តំ សន្តិន្ទ្រិយំ ឥរិយាបថសម្បន្ន”ន្តិ ទិស្វា បនស្ស ឯតទហោសិ – “អយំ ជនោ សព្វោបិ វិក្ខិត្តចិត្តោ ភន្តមិគបដិភាគោ។ អយំ បន ទហរកោ អវិក្ខិត្តចិត្តោ អតិវិយ ចស្ស អាលោកិតវិលោកិតំ សមិញ្ជនបសារណញ្ច សោភតិ។ អទ្ធា ឯតស្ស អព្ភន្តរេ លោកុត្តរធម្មោ ភវិស្សតី”តិ រញ្ញោ សហ ទស្សនេនេវ សាមណេរេ ចិត្តំ បសីទិ, បេមំ សណ្ឋហិ។ កស្មា? បុព្វេ ហិ កិរ បុញ្ញករណកាលេ ឯស រញ្ញោ ជេដ្ឋភាតា វាណិជកោ អហោសិ។ វុត្តម្បិ ហេតំ –

“បុព្វេ ច សន្និវាសេន, បច្ចុប្បន្នហិតេន វា;

ឯវំ តំ ជាយតេ បេមំ, ឧប្បលំវ យថោទកេ”តិ។ (ជា។ ១។២។១៧៤);

អថ រាជា សញ្ជាតបេមោ សពហុមានោ “ឯតំ សាមណេរំ បក្កោសថា”តិ អមច្ចេ បេសេសិ។ “តេ អតិចិរាយន្តី”តិ បុន ទ្វេ តយោ បេសេសិ – “តុរិតំ អាគច្ឆតូ”តិ។ សាមណេរោ អត្តនោ បកតិយា ឯវ អគមាសិ។ រាជា បតិរូបាសនំ ញត្វា “និសីទថា”តិ អាហ។ សោ ឥតោ ចិតោ ច វិលោកេត្វា “នត្ថិ ទានិ អញ្ញោ ភិក្ខូ”តិ សមុស្សិតសេតច្ឆត្តំ រាជបល្លង្កំ ឧបសង្កមិត្វា បត្តគ្គហណត្ថាយ រញ្ញោ អាការំ ទស្សេសិ។ រាជា តំ បល្លង្កសមីបំ ឧបគច្ឆន្តំយេវ ទិស្វា ចិន្តេសិ – “អជ្ជេវ ទានិ អយំ សាមណេរោ ឥមស្ស គេហស្ស សាមិកោ ភវិស្សតី”តិ សាមណេរោ រញ្ញោ ហត្ថេ បត្តំ ទត្វា បល្លង្កំ អភិរុហិត្វា និសីទិ។ រាជា អត្តនោ អត្ថាយ សម្បាទិតំ សព្វំ យាគុខជ្ជកភត្តវិកតិំ ឧបនាមេសិ។ សាមណេរោ អត្តនោ យាបនមត្តកមេវ សម្បដិច្ឆិ។ ភត្តកិច្ចាវសានេ រាជា អាហ – “សត្ថារា តុម្ហាកំ ទិន្នោវាទំ ជានាថា”តិ? “ជានាមិ, មហារាជ, ឯកទេសេនា”តិ។ “តាត, មយ្ហម្បិ នំ កថេហី”តិ។ “សាធុ, មហារាជា”តិ រញ្ញោ អនុរូបំ ធម្មបទេ អប្បមាទវគ្គំ អនុមោទនត្ថាយ អភាសិ។

រាជា បន “អប្បមាទោ អមតបទំ, បមាទោ មច្ចុនោ បទ”ន្តិ សុត្វាវ “អញ្ញាតំ, តាត, បរិយោសាបេហី”តិ អាហ។ អនុមោទនាវសានេ ច “អដ្ឋ តេ, តាត, ធុវភត្តានិ ទម្មី”តិ អាហ។ សាមណេរោ អាហ – “ឯតានិ អហំ ឧបជ្ឈាយស្ស ទម្មិ, មហារាជា”តិ។ “កោ អយំ, តាត, ឧបជ្ឈាយោ នាមា”តិ? “វជ្ជាវជ្ជំ ទិស្វា ចោទេតា សារេតា ច, មហារាជា”តិ។ “អញ្ញានិបិ តេ, តាត, អដ្ឋ ទម្មី”តិ។ “ឯតានិ អាចរិយស្ស ទម្មិ, មហារាជា”តិ។ “កោ អយំ, តាត, អាចរិយោ នាមា”តិ? “ឥមស្មិំ សាសនេ សិក្ខិតព្វកធម្មេសុ បតិដ្ឋាបេតា, មហារាជា”តិ។ “សាធុ, តាត, អញ្ញានិបិ តេ អដ្ឋ ទម្មី”តិ។ “ឯតានិបិ ភិក្ខុសង្ឃស្ស ទម្មិ, មហារាជា”តិ។ “កោ អយំ, តាត, ភិក្ខុសង្ឃោ នាមា”តិ? “យំ និស្សាយ , មហារាជ, អម្ហាកំ អាចរិយុបជ្ឈាយានញ្ច មម ច បព្ពជ្ជា ច ឧបសម្បទា ចា”តិ។ រាជា ភិយ្យោសោ មត្តាយ តុដ្ឋចិត្តោ អាហ – “អញ្ញានិបិ តេ, តាត, អដ្ឋ ទម្មី”តិ។ សាមណេរោ “សាធូ”តិ សម្បដិច្ឆិត្វា បុនទិវសេ ទ្វត្តិំស ភិក្ខូ គហេត្វា រាជន្តេបុរំ បវិសិត្វា ភត្តកិច្ចមកាសិ។ រាជា “អញ្ញេបិ ទ្វត្តិំស ភិក្ខូ តុម្ហេហិ សទ្ធិំ ស្វេ ភិក្ខំ គណ្ហន្តូ”តិ ឯតេនេវ ឧបាយេន ទិវសេ ទិវសេ វឌ្ឍាបេន្តោ សដ្ឋិសហស្សានំ ព្រាហ្មណបរិព្ពាជកានំ ភត្តំ ឧបច្ឆិន្ទិត្វា អន្តោនិវេសនេ សដ្ឋិសហស្សានំ ភិក្ខូនំ និច្ចភត្តំ បដ្ឋបេសិ និគ្រោធត្ថេរស្ស គតេនេវ បសាទេន។ និគ្រោធត្ថេរោបិ រាជានំ សបរិសំ តីសុ សរណេសុ បញ្ចសុ ច សីលេសុ បតិដ្ឋាបេត្វា ពុទ្ធសាសនេ បោថុជ្ជនិកេន បសាទេន អចលប្បសាទំ កត្វា បតិដ្ឋាបេសិ។ បុន រាជា អសោការាមំ នាម មហាវិហារំ ការេត្វា សដ្ឋិសហស្សានំ ភិក្ខូនំ និច្ចភត្តំ

បដ្ឋបេសិ។ សកលជម្ពុទីបេ ចតុរាសីតិយា នគរសហស្សេសុ ចតុរាសីតិវិហារសហស្សានិ ការាបេសិ ចតុរាសីតិសហស្សចេតិយបដិមណ្ឌិតានិ ធម្មេនេវ, នោ អធម្មេន។

ឯកទិវសំ កិរ រាជា អសោការាមេ មហាទានំ ទត្វា សដ្ឋិសហស្សភិក្ខុសង្ឃស្ស មជ្ឈេ និសជ្ជ សង្ឃំ ចតូហិ បច្ចយេហិ បវារេត្វា ឥមំ បញ្ហំ បុច្ឆិ – "ភន្តេ, ភគវតា ទេសិតធម្មោ នាម កិត្តកោ ហោតី"តិ? "អង្គតោ, មហារាជ, នវង្គានិ, ខន្ធតោ ចតុរាសីតិធម្មក្ខន្ធសហស្សានី"តិ។ រាជា ធម្មេ បសីទិត្វា "ឯកេកំ ធម្មក្ខន្ធំ ឯកេកវិហារេន បូជេស្សាមី"តិ ឯកទិវសមេវ ឆន្នវុតិកោដិធនំ វិស្សជ្ជេត្វា អមច្ចេ អាណាបេសិ – "ឯថ, ភណេ, ឯកមេកស្មិំ នគរេ ឯកមេកំ វិហារំ ការាបេន្តា ចតុរាសីតិយា នគរសហស្សេសុ ចតុរាសីតិវិហារសហស្សានិ ការាបេថា"តិ។ សយញ្ច អសោការាមេ អសោកមហាវិហារត្ថាយ កម្មំ បដ្ឋបេសិ។ សង្ឃោ ឥន្ទគុត្តត្ថេរំ នាម មហិទ្ធិកំ មហានុភាវំ ខីណាសវំ នវកម្មាធិដ្ឋាយកំ អទាសិ។ ថេរោ យំ យំ ន និដ្ឋាតិ តំ តំ អត្តនោ អានុភាវេន និដ្ឋាបេសិ។ ឯវម្បិ តីហិ សំវច្ឆរេហិ វិហារកម្មំ និដ្ឋាបេសិ។ ឯកទិវសមេវ សព្ពនគរេហិ បណ្ណានិ អាគមិំសុ។

អមច្ចា រញ្ញោ អារោចេសុំ – "និដ្ឋិតានិ, ទេវ, ចតុរាសីតិវិហារសហស្សានី"តិ។ រាជា ភេរឹ ចរាបេសិ – "ឥតោ សត្តន្នំ ទិវសានំ អច្ចយេន វិហារមហោ ភវិស្សតិ។ សព្ពេ អដ្ឋ សីលង្គានិ សមាទិយិត្វា អន្តោនគរេ ច ពហិនគរេ ច វិហារមហំ បដិយាទេន្តូ"តិ។ តតោ សត្តន្នំ ទិវសានំ អច្ចយេន សព្ពាលង្ការវិភូសិតាយ អនេកសតសហស្សសង្ខ្យាយ ចតុរង្គិនិយា សេនាយ បរិវុតោ ទេវលោកេ អមរវតិយា រាជធានិយា សិរិតោ អធិកតរសស្សិរិកំ វិយ នគរំ កាតុកាមេន ឧស្សាហជាតេន មហាជនេន អលង្កតបដិយត្តំ នគរំ អនុវិចរន្តោ វិហារំ គន្ត្វា ភិក្ខុសង្ឃស្ស មជ្ឈេ អដ្ឋាសិ។

តស្មិញ្ច ខណេ សន្និបតិតា អសីតិ ភិក្ខុកោដិយោ អហេសុំ, ភិក្ខុនីនញ្ច ឆន្នវុតិសតសហស្សានិ។ តត្ថ ខីណាសវភិក្ខូយេវ សតសហស្សសង្ខ្យា អហេសុំ។ តេសំ ឯតទហោសិ – "សចេ រាជា អត្តនោ អធិការំ អនវសេសំ បស្សេយ្យ អតិវិយ ពុទ្ធសាសនេ បសីទេយ្យា"តិ។ តតោ លោកវិវរណំ នាម បាដិហារិយំ អកំសុ។ រាជា អសោការាមេ ឋិតោវ ចតុទ្ទិសា អនុវិលោកេន្តោ សមន្តតោ សមុទ្ទបរិយន្តំ ជម្ពុទីបំ បស្សតិ ចតុរាសីតិញ្ច វិហារសហស្សានិ ឧឡារាយ វិហារមហបូជាយ វិរោចមានានិ។ សោ តំ វិភូតិំ បស្សមានោ ឧឡារេន បីតិបាមោជ្ជេន សមន្នាគតោ "អត្ថិ បន អញ្ញស្សបិ កស្សចិ ឯវរូបំ បីតិបាមោជ្ជំ ឧប្បន្នបុព្ព"ន្តិ ចិន្តេន្តោ ភិក្ខុសង្ឃំ បុច្ឆិ – "ភន្តេ, អម្ហាកំ លោកនាថស្ស ទសពលស្ស សាសនេ កោ មហាបរិច្ចាគំ បរិច្ចជិ។ កស្ស បរិច្ចាគោ មហន្តោ"តិ? ភិក្ខុសង្ឃោ មោគ្គលិបុត្តតិស្សត្ថេរស្ស ភារំ អកាសិ។ ថេរោ អាហ – "មហារាជ, ទសពលស្ស សាសនេ បច្ចយទាយកោ នាម តយា សទិសោ ធរមានេបិ តថាគតេ ន កោចិ អហោសិ, តវេវ បរិច្ចាគោ មហា"តិ។ រាជា ថេរស្ស វចនំ សុត្វា ឧឡារេន បីតិបាមោជ្ជេន និរន្តរំ ផុដសរីរោ ហុត្វា ចិន្តេសិ – "នត្ថិ កិរ មយា សទិសោ បច្ចយទាយកោ, មយ្ហំ កិរ បរិច្ចាគោ មហា, អហំ កិរ ទេយ្យធម្មេន សាសនំ បគ្គណ្ហាមិ។ កិំ បនាហំ ឯវំ សតិ សាសនស្ស ទាយាទោ ហោមិ, ន ហោមី"តិ។ តតោ ភិក្ខុសង្ឃំ បុច្ឆិ – "ភវាមិ នុ ខោ អហំ, ភន្តេ, សាសនស្ស ទាយាទោ"តិ?

តតោ មោគ្គលិបុត្តតិស្សត្ថេរោ រញ្ញោ ឥទំ វចនំ សុត្វា រាជបុត្តស្ស មហិន្ទស្ស ឧបនិស្សយសម្បត្តិំ សម្បស្សមានោ "សចេ អយំ កុមារោ

បព្ពជិស្សតិ សាសនស្ស អតិវិយ វុឌ្ឍិ ភវិស្សតី”តិ ចិន្តេត្វា រាជានំ ឯវមាហ – “ន ខោ, មហារាជ, ឯត្តាវតា សាសនស្ស ទាយាទោ ហោតិ; អបិច ខោ បច្ចយទាយកោតិ វា ឧបដ្ឋាកោតិ វា សង្ខ្យំ គច្ឆតិ។ យោបិ ហិ, មហារាជ, បថវិតោ យាវ ព្រហ្មលោកបរិមាណំ បច្ចយរាសិំ ទទេយ្យ សោបិ ‘សាសនេ ទាយាទោ’តិ សង្ខ្យំ ន គច្ឆតី”តិ។ “អថ កថំ ចរហិ, ភន្តេ, សាសនស្ស ទាយាទោ ហោតី”តិ? “យោ ហិ កោចិ, មហារាជ, អឌ្ឍោ វា ទលិទ្ទោ វា អត្តនោ ឱរសំ បុត្តំ បព្ពាជេតិ – អយំ វុច្ចតិ, មហារាជ, ទាយាទោ សាសនស្សា”តិ។

ឯវំ វុត្តេ អសោកោ រាជា “អហំ កិរ ឯវរូបំ បរិច្ចាគំ កត្វាបិ នេវ សាសនស្ស ទាយាទភាវំ បត្តោ”តិ សាសនេ ទាយាទភាវំ បត្ថយមានោ ឥតោ ចិតោ ច វិលោកេត្វា អទ្ទស មហិន្ទកុមារំ អវិទូរេ ឋិតំ។ ទិស្វានស្ស ឯតទហោសិ – “កិញ្ចាបិ អហំ ឥមំ កុមារំ តិស្សកុមារស្ស បព្ពជិតកាលតោ បភុតិ ឧបរជ្ជេ ឋបេតុកាមោ, អថ ខោ ឧបរជ្ជតោបិ បព្ពជ្ជាវ ឧត្តមា”តិ។ តតោ កុមារំ អាហ – “សក្កោសិ ត្វំ, តាត, បព្ពជិតុ”ន្តិ? កុមារោ បកតិយាបិ តិស្សកុមារស្ស បព្ពជិតកាលតោ បភុតិ បព្ពជិតុកាមោវ រញ្ញោ វចនំ សុត្វា អតិវិយ បាមោជ្ជជាតោ ហុត្វា អាហ – “បព្ពជាមិ, ទេវ, មំ បព្ពាជេត្វា តុម្ហេ សាសនទាយាទា ហោថា”តិ។

តេន ច សមយេន រាជធីតា សង្ឃមិត្តាបិ តស្មិំយេវ ឋានេ ឋិតា ហោតិ។ តស្សា ច សាមិកោ អគ្គិព្រហ្មា នាម កុមារោ យុវរាជេន តិស្សកុមារេន សទ្ធិំ បព្ពជិតោ ហោតិ។ រាជា តំ ទិស្វា អាហ – “ត្វម្បិ, អម្ម, បព្ពជិតុំ សក្កោសី”តិ? “សាធុ, តាត, សក្កោមី”តិ។ រាជា បុត្តានំ មនំ លភិត្វា បហដ្ឋចិត្តោ ភិក្ខុសង្ឃំ ឯវមាហ – “ភន្តេ, ឥមេ ទារកេ បព្ពាជេត្វា មំ សាសនេ ទាយាទំ ករោថា”តិ។ សង្ឃោ រញ្ញោ វចនំ សម្បដិច្ឆិត្វា កុមារំ មោគ្គលិបុត្តតិស្សត្ថេរេន ឧបជ្ឈាយេន មហាទេវត្ថេរេន ច អាចរិយេន បព្ពាជេសិ។ មជ្ឈន្តិកត្ថេរេន អាចរិយេន ឧបសម្បាទេសិ។ តទា កិរ កុមារោ បរិបុណ្ណវីសតិវស្សោវ ហោតិ។ សោ តស្មិំយេវ ឧបសម្បទសីមមណ្ឌលេ សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បាបុណិ។ សង្ឃមិត្តាយបិ រាជធីតាយ អាចរិយា អាយុបាលិត្ថេរី នាម, ឧបជ្ឈាយា បន ធម្មបាលិត្ថេរី នាម អហោសិ។ តទា សង្ឃមិត្តា អដ្ឋារសវស្សា ហោតិ។ តំ បព្ពជិតមត្តំ តស្មិំយេវ សីមមណ្ឌលេ សិក្ខាយ បតិដ្ឋាបេសុំ។ ឧភិន្នំ បព្ពជិតកាលេ រាជា ឆព្ពស្សាភិសេកោ ហោតិ។

អថ មហិន្ទត្ថេរោ ឧបសម្បន្នកាលតោ បភុតិ អត្តនោ ឧបជ្ឈាយស្សេវ សន្តិកេ ធម្មញ្ច វិនយញ្ច បរិយាបុណន្តោ ទ្វេបិ សង្គីតិយោ អារូឡ្ហំ តិបិដកសង្គហិតំ សាដ្ឋកថំ សព្ពំ ថេរវាទំ តិណ្ណំ វស្សានំ អព្ភន្តរេ ឧគ្គហេត្វា អត្តនោ ឧបជ្ឈាយស្ស អន្តេវាសិកានំ សហស្សមត្តានំ ភិក្ខូនំ បាមោក្ខោ អហោសិ។ តទា អសោកោ ធម្មរាជា នវវស្សាភិសេកោ ហោតិ។ រញ្ញោ បន អដ្ឋវស្សាភិសេកកាលេយេវ កោន្តបុត្តតិស្សត្ថេរោ ព្យាធិបដិកម្មត្ថំ ភិក្ខាចារវត្តេន អាហិណ្ឌន្តោ បសតមត្តំ សប្បិំ អលភិត្វា ព្យាធិពលេន បរិក្ខីណាយុសង្ខារោ ភិក្ខុសង្ឃំ អប្បមាទេន ឱវទិត្វា អាកាសេ បល្លង្កេន និសីទិត្វា តេជោធាតុំ សមាបជ្ជិត្វា បរិនិព្ពាយិ។ រាជា តំ បវត្តិំ សុត្វា ថេរស្ស សក្ការំ កត្វា “យស្មិំ នាម មម រជ្ជេ ឯវំ ភិក្ខូនំ បច្ចយា ទុល្លភា”តិ នគរស្ស ចតូសុ ទ្វារេសុ បោក្ខរណិយោ ការាបេត្វា ភេសជ្ជស្ស បូរាបេត្វា ទាបេសិ។

តេន កិរ សមយេន បាដលិបុត្តស្ស ចតូសុ ទ្វារេសុ ចត្តារិ សតសហស្សានិ, សភាយំ សតសហស្សន្តិ ទិវសេ ទិវសេ បញ្ចសតសហស្សានិ

រញ្ញោ ឧប្បជ្ជិ។ តតោ រាជា និគ្រោធត្ថេរស្ស ទេវសិកំ សតសហស្សំ វិសជ្ជេសិ។ ពុទ្ធស្ស ចេតិយេ គន្ធមាលាទីហិ បូជនត្ថាយ សតសហស្សំ។ ធម្មស្ស សតសហស្សំ, តំ ធម្មធរានំ ពហុស្សុតានំ ចតុបច្ចយត្ថាយ ឧបនីយតិ។ សង្ឃស្ស សតសហស្សំ, ចតូសុ ទ្វារេសុ ភេសជ្ជត្ថាយ សតសហស្សំ។ ឯវំ សាសនេ ឧឡារោ លាភសក្ការោ និព្ពត្តិ។

តិត្ថិយា បរិហីនលាភសក្ការា អន្តមសោ ឃាសច្ឆាទនម្បិ អលភន្តា លាភសក្ការំ បត្ថយមានា សាសនេ បព្ពជិត្វា សកានិ សកានិ ទិដ្ឋិគតានិ “អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ”តិ ទីបេន្តិ។ បព្ពជ្ជំ អលភមានាបិ សយមេវ មុណ្ឌេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា វិហារេសុ វិចរន្តា ឧបោសថម្បិ បវារណម្បិ សង្ឃកម្មម្បិ គណកម្មម្បិ បវិសន្តិ។ ភិក្ខូ តេហិ សទ្ធិំ ឧបោសថំ ន ករោន្តិ។ តទា មោគ្គលិបុត្តតិស្សត្ថេរោ “ឧប្បន្នំ ទានិ ឥទំ អធិករណំ, តំ នចិរស្សេវ កក្ខឡំ ភវិស្សតិ។ ន ខោ បនេតំ សក្កា ឥមេសំ មជ្ឈេ វសន្តេន វូបសមេតុ”ន្តិ មហិន្ទត្ថេរស្ស គណំ និយ្យាតេត្វា អត្តនា ផាសុវិហារេន វិហរិតុកាមោ អហោគង្គបព្ពតំ អគមាសិ។ តេបិ ខោ តិត្ថិយា ភិក្ខុសង្ឃេន ធម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេន និគ្គយ្ហមានាបិ ធម្មវិនយានុលោមាយ បដិបត្តិយា អសណ្ឋហន្តា អនេករូបំ សាសនស្ស អព្ពុទញ្ច មលញ្ច កណ្ដកញ្ច សមុដ្ឋាបេសុំ។ កេចិ អគ្គិំ បរិចរន្តិ, កេចិ បញ្ចាតបេ តាបេន្តិ, កេចិ អាទិច្ចំ អនុបរិវត្តន្តិ, កេចិ “ធម្មញ្ច វិនយញ្ច វោភិន្ទិស្សាមា”តិ បគ្គណ្ហិំសុ។ តទា ភិក្ខុសង្ឃោ ន តេហិ សទ្ធិំ ឧបោសថំ វា បវារណំ វា អកាសិ។ អសោការាមេ សត្តវស្សានិ ឧបោសថោ ឧបច្ឆិជ្ជិ។ រញ្ញោបិ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។ រាជា ឯកំ អមច្ចំ អាណាបេសិ – “វិហារំ គន្ត្វា អធិករណំ វូបសមេត្វា ឧបោសថំ ការាបេហី”តិ។ អមច្ចោ រាជានំ បដិបុច្ឆិតុំ អវិសហន្តោ អញ្ញេ អមច្ចេ ឧបសង្កមិត្វា អាហ – “រាជា មំ ‘វិហារំ គន្ត្វា អធិករណំ វូបសមេត្វា ឧបោសថំ ការាបេហី’តិ បហិណិ។ កថំ នុ ខោ អធិករណំ វូបសម្មតី”តិ? តេ អាហំសុ – “មយំ ឯវំ សល្លក្ខេម – ‘យថា នាម បច្ចន្តំ វូបសមេន្តា ចោរេ ឃាតេន្តិ, ឯវមេវ យេ ឧបោសថំ ន ករោន្តិ, តេ មារាបេតុកាមោ រាជា ភវិស្សតី’”តិ។ អថ សោ អមច្ចោ វិហារំ គន្ត្វា ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតេត្វា អាហ – “អហំ រញ្ញា ‘ឧបោសថំ ការាបេហី’តិ បេសិតោ។ ករោថ ទានិ, ភន្តេ, ឧបោសថ”ន្តិ។ ភិក្ខូ “ន មយំ តិត្ថិយេហិ សទ្ធិំ ឧបោសថំ ករោមា”តិ អាហំសុ។ អថ អមច្ចោ ថេរាសនតោ បដ្ឋាយ អសិនា សីសានិ បាតេតុំ អារទ្ធោ។

អទ្ទសា ខោ តិស្សត្ថេរោ តំ អមច្ចំ តថា វិប្បដិបន្នំ។ តិស្សត្ថេរោ នាម ន យោ វា សោ វា, រញ្ញោ ឯកមាតិកោ ភាតា តិស្សកុមារោ នាម, តំ កិរ រាជា បត្តាភិសេកោ ឱបរជ្ជេ ឋបេសិ។ សោ ឯកទិវសំ វនចារំ គតោ អទ្ទស មហន្តំ មិគសង្ឃំ ចិត្តកីឡាយ កីឡន្តំ។ ទិស្វានស្ស ឯតទហោសិ – “ឥមេ តាវ តិណភក្ខា មិគា ឯវំ កីឡន្តិ, ឥមេ បន សមណា រាជកុលេ បណីតានិ ភោជនានិ ភុញ្ជិត្វា មុទុកាសុ សេយ្យាសុ សយមានា កិំ នាម កីឡំ ន កីឡិស្សន្តី”តិ! សោ តតោ អាគន្ត្វា ឥមំ អត្តនោ វិតក្កំ រញ្ញោ អារោចេសិ។ រាជា “អដ្ឋានេ កុក្កុច្ចាយិតំ កុមារេន! ហន្ទ, នំ ឯវំ សញ្ញាបេស្សាមី”តិ ឯកទិវសំ កេនចិ ការណេន កុទ្ធោ វិយ ហុត្វា “ឯហិ សត្តទិវសេន រជ្ជំ សម្បដិច្ឆ, តតោ តំ ឃាតេស្សាមី”តិ មរណភយេន តជ្ជេត្វា តមត្ថំ សញ្ញាបេសិ។ សោ កិរ កុមារោ “សត្តមេ មំ ទិវសេ មារេស្សតី”តិ ន ចិត្តរូបំ ន្ហាយិ, ន ភុញ្ជិ, ន សុបិ, អតិវិយ លូខសរីរោ អហោសិ។ តតោ នំ រាជា បុច្ឆិ – “កិស្ស ត្វំ ឯវរូបោ ជាតោ”តិ? “មរណភយេន, ទេវា”តិ។ “អរេ, ត្វំ នាម បរិច្ឆិន្នមរណំ សម្បស្សមានោ វិស្សត្ថោ ន កីឡសិ? ភិក្ខូ អស្សាសបស្សាសនិពទ្ធំ មរណំ បេក្ខមានា កថំ កីឡិស្សន្តី”តិ! តតោ បភុតិ កុមារោ សាសនេ បសីទិ។

សោ បុន ឯកទិវសំ មិគវំ និក្ខមិត្វា អរញ្ញេ អនុវិចរមានោ អទ្ទស យោនកមហាធម្មរក្ខិតត្ថេរំ អញ្ញតរេន ហត្ថិនាគេន សាលសាខំ គហេត្វា ពីជិយមានំ និសិន្នំ។ ទិស្វា បីតិបាមោជ្ជជាតោ ចិន្តេសិ – “កទា នុ ខោ អហម្បិ អយំ មហាថេរោ វិយ បព្វជេយ្យំ! សិយា នុ ខោ សោ ទិវសោ”តិ។ ថេរោ តស្សាសយំ វិទិត្វា តស្ស បស្សន្តស្សេវ អាកាសេ ឧប្បតិត្វា អសោការាមេ បោក្ខរណិយា ឧទកតលេ ឋត្វា ចីវរញ្ច ឧត្តរាសង្គញ្ច អាកាសេ លគ្គេត្វា ន្ហាយិតុំ អារទ្ធោ។

កុមារោ ថេរស្សានុភាវំ ទិស្វា អតិវិយ បសន្នោ “អជ្ជេវ បព្វជិស្សាមី”តិ និវត្តិត្វា រញ្ញោ អារោចេសិ – “បព្វជិស្សាមហំ, ទេវា”តិ។ រាជា អនេកប្បការំ យាចិត្វាបិ តំ និវត្តេតុំ អសក្កោន្តោ អសោការាមគមនីយមគ្គំ អលង្ការាបេត្វា កុមារំ ឆណវេសំ គាហាបេត្វា អលង្កតាយ សេនាយ បរិវារាបេត្វា វិហារំ នេសិ។ “យុវរាជា កិរ បព្វជិស្សតី”តិ សុត្វា ពហូ ភិក្ខូ បត្តចីវរានិ បដិយាទេសុំ។ កុមារោ បធានឃរំ គន្ត្វា មហាធម្មរក្ខិតត្ថេរស្សេវ សន្តិកេ បព្វជិ សទ្ធិំ បុរិសសតសហស្សេន។ កុមារស្ស បន អនុបព្វជិតានំ គណនបរិច្ឆេទោ នត្ថិ។ កុមារោ រញ្ញោ ចតុវស្សាភិសេកកាលេ បព្វជិតោ។ អថញ្ញោបិ រញ្ញោ ភាគិនេយ្យោ សង្ឃមិត្តាយ សាមិកោ អគ្គិព្រហ្មា នាម កុមារោ អត្ថិ។ សង្ឃមិត្តា តំ បដិច្ច ឯកមេវ បុត្តំ វិជាយិ។ សោបិ “យុវរាជា បព្វជិតោ”តិ សុត្វា រាជានំ ឧបសង្កមិត្វា – “អហម្បិ, ទេវ, បព្វជិស្សាមី”តិ យាចិ។ “បព្វជ, តាតា”តិ ច រញ្ញា អនុញ្ញាតោ តំទិវសមេវ បព្វជិ។

ឯវំ អនុបព្វជិតោ, ឧឡារវិភវេន ខត្តិយជនេន;

រញ្ញោ កនិដ្ឋភាតា, តិស្សកុមារោតិ វិញ្ញេយ្យោ។

សោ តំ អមច្ចំ តថា វិប្បដិបន្នំ ទិស្វា ចិន្តេសិ – “ន រាជា ថេរេ មារាបេតុំ បហិណេយ្យ; អទ្ធា ឥមស្សេវេតំ អមច្ចស្ស ទុគ្គហិតំ ភវិស្សតី”តិ គន្ត្វា សយំ តស្ស អាសន្នេ អាសនេ និសីទិ។ សោ ថេរំ សញ្ជានិត្វា សត្ថំ និបាតេតុំ អវិសហន្តោ គន្ត្វា រញ្ញោ អារោចេសិ – “អហំ, ទេវ, ឧបោសថំ កាតុំ អនិច្ឆន្តានំ ឯត្តកានំ ភិក្ខូនំ សីសានិ បាតេសិំ; អថ អយ្យស្ស តិស្សត្ថេរស្ស បដិបាដិ សម្បត្តា, កិំ ករោមី”តិ? រាជា សុត្វាវ – “អរេ! កិំ បន, ត្វំ, មយា ភិក្ខូ ឃាតេតុំ បេសិតោ”តិ តាវទេវ សរីរេ ឧប្បន្នទាហោ ហុត្វា វិហារំ គន្ត្វា ថេរេ ភិក្ខូ បុច្ឆិ – “អយំ, ភន្តេ, អមច្ចោ មយា អនាណត្តោវ ឯវំ អកាសិ, កស្ស នុ ខោ ឥមិនា បាបេន ភវិតព្ព”ន្តិ? ឯកច្ចេ ថេរា, “អយំ តវ វចនេន អកាសិ, តុយ្ហេវេតំ បាប”ន្តិ អាហំសុ។ ឯកច្ចេ “ឧភិន្នម្បិ វោ ឯតំ បាប”ន្តិ អាហំសុ។ ឯកច្ចេ ឯវមាហំសុ – “កិំ បន តេ, មហារាជ, អត្ថិ ចិត្តំ ‘អយំ គន្ត្វា ភិក្ខូ ឃាតេតូ’”តិ? “នត្ថិ, ភន្តេ, កុសលាធិប្បាយោ អហំ បេសេសិំ – ‘សមគ្គោ ភិក្ខុសង្ឃោ ឧបោសថំ ករោតូ’”តិ។ “សចេ ត្វំ កុសលាធិប្បាយោ, នត្ថិ តុយ្ហំ បាបំ, អមច្ចស្សេវេតំ បាប”ន្តិ។ រាជា ទ្វេឡ្ហកជាតោ អាហ – “អត្ថិ នុ ខោ, ភន្តេ, កោចិ ភិក្ខុ មមេតំ ទ្វេឡ្ហកំ ឆិន្ទិត្វា សាសនំ បគ្គហេតុំ សមត្ថោ”តិ? “អត្ថិ, មហារាជ, មោគ្គលិបុត្តតិស្សត្ថេរោ នាម, សោ តេ ឥមំ ទ្វេឡ្ហកំ ឆិន្ទិត្វា សាសនំ បគ្គណ្ហិតុំ សមត្ថោ”តិ។ រាជា តទហេវ ចត្តារោ ធម្មកថិកេ ឯកេកភិក្ខុសហស្សបរិវារេ, ចត្តារោ ច អមច្ចេ ឯកេកបុរិសសហស្សបរិវារេ “ថេរំ គណ្ហិត្វា អាគច្ឆថា”តិ បេសេសិ។ តេ គន្ត្វា “រាជា បក្កោសតី”តិ អាហំសុ។ ថេរោ នាគច្ឆិ។ ទុតិយម្បិ ខោ រាជា អដ្ឋ ធម្មកថិកេ, អដ្ឋ ច អមច្ចេ សហស្សសហស្សបរិវារេយេវ បេសេសិ – “‘រាជា, ភន្តេ, បក្កោសតី’តិ វត្វា គណ្ហិត្វាវ

អាគច្ឆតូ"តិ។ តេ តថេវ អាហំសុ។ ទុតិយម្បិ ថេរោ នាគច្ឆិ។ រាជា ថេរេ បុច្ឆិ – "អហំ, ភន្តេ, ទ្វិក្ខត្តុំ បហិណិំ; កស្មា ថេរោ នាគច្ឆតី"តិ? "'រាជា បក្កោសតី'តិ វុត្តត្តា, មហារាជ, នាគច្ឆតិ។ ឯវំ បន វុត្តេ អាគច្ឆេយ្យ 'សាសនំ, ភន្តេ, ឱសីទតិ, អម្ហាកំ សាសនំ បគ្គហត្ថាយ សហាយកា ហោថា'"តិ។ អថ រាជា តថា វត្វា សោឡស ធម្មកថិកេ, សោឡស ច អមច្ចេ សហស្សសហស្សបរិវារេ បេសេសិ។ ភិក្ខូ ច បដិបុច្ឆិ – "មហល្លកោ នុ ខោ, ភន្តេ, ថេរោ ទហរោ នុ ខោ"តិ? "មហល្លកោ, មហារាជា"តិ។ "វយ្ហំ វា សិវិកំ វា អភិរុហិស្សតិ, ភន្តេ"តិ? "នាភិរុហិស្សតិ, មហារាជា"តិ។ "កុហិំ, ភន្តេ, ថេរោ វសតី"តិ? "ឧបរិ គង្គាយ, មហារាជា"តិ។ រាជា អាហ – "តេន ហិ, ភណេ, នាវាសង្ឃាដំ ពន្ធិត្វា តត្ថេវ ថេរំ និសីទាបេត្វា ទ្វីសុបិ តីរេសុ អារក្ខំ សំវិធាយ ថេរំ អានេថា"តិ។ ភិក្ខូ ច អមច្ចា ច ថេរស្ស សន្តិកំ គន្ត្វា រញ្ញោ សាសនំ អារោចេសុំ។

ថេរោ សុត្វា "យំ ខោ អហំ មូលតោ បដ្ឋាយ សាសនំ បគ្គណ្ហិស្សាមីតិ បព្ពជិតោម្ហិ អយំ ទានិ មេ សោ កាលោ អនុប្បត្តោ"តិ ចម្មខណ្ឌំ គហិត្វាវ ឧដ្ឋហិ។ អថ "ថេរោ ស្វេ បាដលិបុត្តំ បាបុណិស្សតី"តិ រត្តិភាគេ រាជា សុបិនំ អទ្ទស។ ឯវរូបើ សុបិនោ អហោសិ – "សព្ពសេតោ ហត្ថិនាគោ អាគន្ត្វា រាជានំ សីសតោ បដ្ឋាយ បរាមសិត្វា ទក្ខិណហត្ថេ អគ្គហេសី"តិ។ បុនទិវសេ រាជា សុបិនជ្ឈាយកេ បុច្ឆិ – "មយា ឯវរូបើ សុបិនោ ទិដ្ឋោ, កិំ មេ ភវិស្សតី"តិ? ឯកោ តំ, "មហារាជ, សមណនាគោ ទក្ខិណហត្ថេ គណ្ហិស្សតី"តិ។ អថ រាជា តាវទេវ "ថេរោ អាគតោ"តិ សុត្វា គង្គាតីរំ គន្ត្វា នទិំ ឱតរិត្វា អព្ភុគ្គច្ឆន្តោ ជាណុមត្តេ ឧទកេ ថេរំ សម្បាបុណិត្វា ថេរស្ស នាវាតោ ឱតរន្តស្ស ហត្ថំ អទាសិ។ ថេរោ រាជានំ ទក្ខិណហត្ថេ អគ្គហេសិ។ តំ ទិស្វា អសិគ្គាហា "ថេរស្ស សីសំ បាតេស្សាមា"តិ កោសតោ អសិំ អព្ពាហិំសុ។ កស្មា? ឯតំ កិរ ចារិត្តំ រាជកុលេសុ – "យោ រាជានំ ហត្ថេ គណ្ហាតិ តស្ស អសិនា សីសំ បាតេតព្ព"ន្តិ។ រាជា ឆាយំយេវ ទិស្វា អាហ – "បុព្ពេបិ អហំ ភិក្ខូសុ វិរទ្ធការណា អស្សាទំ ន វិន្ទាមិ, មា ខោ ថេរេ វិរជ្ឈិត្ថា"តិ។ ថេរោ បន កស្មា រាជានំ ហត្ថេ អគ្គហេសីតិ? យស្មា រញ្ញា បញ្ហាបុច្ឆនត្ថាយ បក្កោសាបិតោ តស្មា "អន្តេវាសិកោ មេ អយ"ន្តិ អគ្គហេសិ។

រាជា ថេរំ អត្តនោ ឧយ្យានំ នេត្វា ពាហិរតោ តិក្ខត្តុំ បរិវារាបេត្វា អារក្ខំ ឋបេត្វា សយមេវ ថេរស្ស បាទេ ធោវិត្វា តេលេន មក្ខេត្វា ថេរស្ស សន្តិកេ និសីទិត្វា "បដិពលោ នុ ខោ ថេរោ មម កង្ខំ ឆិន្ទិត្វា ឧប្បន្នំ អធិករណំ វូបសមេត្វា សាសនំ បគ្គណ្ហិតុ"ន្តិ វីមំសនត្ថាយ "អហំ, ភន្តេ, ឯកំ បាដិហារិយំ ទដ្ឋុកាមោ"តិ អាហ។ "កតរំ បាដិហារិយំ ទដ្ឋុកាមោសិ, មហារាជា"តិ? "បថវីកម្បនំ, ភន្តេ"តិ។ "សកលបថវីកម្បនំ ទដ្ឋុកាមោសិ, មហារាជ, បទេសបថវីកម្បន"ន្តិ? "កតរំ បនេត្ថ, ភន្តេ, ទុក្ករ"ន្តិ? "កិំ នុ ខោ, មហារាជ, កំសបាតិយា ឧទកបុណ្ណាយ សព្ពំ ឧទកំ កម្បេតុំ ទុក្ករំ; ឧទាហុ ឧបឌ្ឍ"ន្តិ? "ឧបឌ្ឍំ, ភន្តេ"តិ។ "ឯវមេវ ខោ, មហារាជ, បទេសបថវីកម្បនំ ទុក្ករ"ន្តិ។ "តេន ហិ, ភន្តេ, បទេសបថវីកម្បនំ បស្សិស្សាមី"តិ។ "តេន ហិ, មហារាជ, សមន្តតោ យោជនេ បុរត្ថិមាយ ទិសាយ ឯកេន ចក្កេន សីមំ អក្កមិត្វា រថោ តិដ្ឋតុ; ទក្ខិណាយ ទិសាយ ទ្វីហិ បាទេហិ សីមំ អក្កមិត្វា អស្សោ តិដ្ឋតុ; បច្ឆិមាយ ទិសាយ ឯកេន បាទេន សីមំ អក្កមិត្វា បុរិសោ តិដ្ឋតុ; ឧត្តរាយ ទិសាយ ឧបឌ្ឍភាគេន សីមំ អក្កមិត្វា ឯកា ឧទកបាតិ តិដ្ឋតូ"តិ។ រាជា តថា ការាបេសិ។ ថេរោ អភិញ្ញាបាទកំ ចតុត្ថជ្ឈានំ សមាបជ្ជិត្វា វុដ្ឋាយ "រាជា បស្សតូ"តិ យោជនប្បមាណបថវីចលនំ អធិដ្ឋហិ។ បុរត្ថិមាយ ទិសាយ រថស្ស អន្តោសីមាយ ឋិតោ បាទោវ ចលិ, ឥតរោ ន ចលិ។ ឯវំ ទក្ខិណបច្ឆិមទិសាសុ អស្សបុរិសានំ អន្តោសីមាយ ឋិតបាទាយេវ ចលិំសុ, ឧបឌ្ឍុបឌ្ឍំ សរីរញ្ច។ ឧត្តរទិសាយ ឧទកបាតិយាបិ អន្តោសីមាយ ឋិតំ ឧបឌ្ឍភាគគតមេវ ឧទកំ ចលិ, អវសេសំ និច្ចលមហោសីតិ។

រាជា តំ បាដិហារិយំ ទិស្វា “សក្កតិ នាតិ ថេរោ សាសនំ បគ្គហិតុ”ន្តិ និដ្ឋំ គន្ត្វា អត្តនោ កុក្កុច្ចំ បុច្ឆិ – “អហំ, ភន្តេ, ឯកំ អមច្ចំ ‘វិហារំ គន្ត្វា អធិករណំ វូបសមេត្វា ឧបោសថំ ការាបេហី’តិ បហិណិំ, សោ វិហារំ គន្ត្វា ឯត្តកេ ភិក្ខូ ជីវិតា វោរោបេសិ, ឯតំ បាបំ កស្ស ហោតី”តិ?

“កិំ បន តេ, មហារាជ, អត្ថិ ចិត្តំ ‘អយំ វិហារំ គន្ត្វា ភិក្ខូ ឃាតេតូ’”តិ? “នត្ថិ, ភន្តេ”តិ។ “សចេ តេ, មហារាជ, នត្ថិ ឯវរូបំ ចិត្តំ, នត្ថិ តុយ្ហំ បាប”ន្តិ។ អថ ថេរោ រាជានំ ឯតមត្ថំ ញាបយិតុំ សុត្តេន សញ្ញាបេសិ – “ចេតនាហំ, ភិក្ខវេ, កម្មំ វទាមិ។ ចេតយិត្វា កម្មំ ករោតិ – កាយេន វាចាយ មនសា”តិ (អ· និ· ៦·៦៣)។

តមេវត្ថំ បរិទីបេតុំ តិត្តិរជាតកំ (ជា· ១·៤·៣៧) អាហរិ – “អតីតេ, មហារាជ, ទីបកតិត្តិរោ តាបសំ បុច្ឆិ –

‘ញាតកោ នោ និសិន្នោតិ, ពហុ អាគច្ឆតី ជនោ;

បដិច្ច កម្មំ ផុសតិ, តស្មិំ មេ សង្កតេ មនោ’តិ។

តាបសោ អាហ – ‘អត្ថិ បន តេ ចិត្តំ មម សទ្ទេន ច រូបទស្សនេន ច អាគន្ត្វា ឯតេ បក្ខិនោ ពជ្ឈន្តុ វា ហញ្ញន្តុ វា’តិ? ‘នត្ថិ, ភន្តេ’តិ តិត្តិរោ អាហ។ តតោ នំ តាបសោ សញ្ញាបេសិ – ‘សចេ តេ នត្ថិ ចិត្តំ, នត្ថិ បាបំ; ចេតយន្តមេវ ហិ បាបំ ផុសតិ, នាចេតយន្តំ។

‘ន បដិច្ច កម្មំ ផុសតិ, មនោ ចេ នប្បទុស្សតិ;

អប្បោស្សុក្កស្ស ភទ្រស្ស, ន បាបមុបលិម្បតី’”តិ។

ឯវំ ថេរោ រាជានំ សញ្ញាបេត្វា តត្ថេវ រាជុយ្យានេ សត្ត ទិវសានិ វសន្តោ រាជានំ សមយំ ឧគ្គណ្ហាបេសិ។ រាជា សត្តមេ ទិវសេ អសោការាមេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា សាណិបាការំ បរិក្ខិបាបេត្វា សាណិបាការន្តរេ និសិន្នោ ឯកលទ្ធិកេ ឯកលទ្ធិកេ ភិក្ខូ ឯកតោ ឯកតោ ការាបេត្វា ឯកមេកំ ភិក្ខុសមូហំ បក្កោសាបេត្វា បុច្ឆិ – “កិំវាទី សម្មាសម្ពុទ្ធោ”តិ? តតោ សស្សតវាទិនោ “សស្សតវាទី”តិ អាហំសុ។ ឯកច្ចសស្សតិកា…បេ… អន្តានន្តិកា… អមរាវិក្ខេបិកា… អធិច្ចសមុប្បន្និកា… សញ្ញីវាទា… អសញ្ញីវាទា… នេវសញ្ញីនាសញ្ញីវាទា … ឧច្ឆេទវាទា… ទិដ្ឋធម្មនិព្ពានវាទា “ទិដ្ឋធម្មនិព្ពានវាទី”តិ អាហំសុ។ រាជា បឋមមេវ សមយស្ស ឧគ្គហិតត្តា “នយិមេ ភិក្ខូ, អញ្ញតិត្ថិយា ឥមេ”តិ ញត្វា តេសំ សេតកានិ វត្ថានិ ទត្វា ឧប្បព្វាជេសិ។ តេ សព្ពេបិ សដ្ឋិសហស្សា អហេសុំ។

អថញ្ញេ ភិក្ខូ បក្កោសាបេត្វា បុច្ឆិ – “កិំវាទី, ភន្តេ, សម្មាសម្ពុទ្ធោ”តិ? “វិភជ្ជវាទី, មហារាជា”តិ។ ឯវំ វុត្តេ រាជា ថេរំ បុច្ឆិ –

“ᩅᩥᨽᨩ᩠ᨩᩅᩣᨴᩦ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ”ᨲᩥ? “ᩋᩣᨾ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣ”ᨲᩥ. ᨲᨲᩮᩣ ᩁᩣᨩᩣ “ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨴᩣᨶᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩈᩣᩈᨶᩴ; ᨠᩁᩮᩣᨲᩩ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᩏᨸᩮᩣᩈᨳ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩁᨠ᩠ᨡᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᨣᩁᩴ ᨸᩣᩅᩥᩈᩥ.

ᩈᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᩮᩣᩈᨳᩴ ᩋᨠᩣᩈᩥ. ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᩣᨲᩮ ᩈᨭ᩠ᨮᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ. ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨾᩣᨣᨾᩮ ᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᨲᩥᩔᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨸᩁᨸ᩠ᨸᩅᩣᨴᩴ ᨾᨴ᩠ᨴᨾᩣᨶᩮᩣ ᨠᨳᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩᨸ᩠ᨸᨠᩁᨱᩴ ᩋᨽᩣᩈᩥ. ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨭ᩠ᨮᩥᩈᨲᩈᩉᩔᩮᩈᩩ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩈᩩ ᩏᨧ᩠ᨧᩥᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᨸᩥᨭᨠᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨵᩁᩣᨶᩴ ᨸᨽᩥᨶ᩠ᨶᨸᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣᨶᩴ ᨲᩮᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨴᩥᨽᩮᨴᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩈᩉᩔᨾᩮᨠᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨳᩣ ᨾᩉᩣᨠᩔᨸᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨧ ᨠᩣᨠᨱ᩠ᨯᨠᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᩈᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᨶᨿᨬ᩠ᨧ ᩈᨦ᩠ᨣᩣᨿᩥᩴᩈᩩ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᨶᨿᨬ᩠ᨧ ᩈᨦ᩠ᨣᩣᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᩣᩈᨶᨾᩃᩴ ᩅᩥᩈᩮᩣᨵᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲᩥᨿᩈᨦ᩠ᨣᩦᨲᩥᩴ ᩋᨠᩣᩈᩥ. ᩈᨦ᩠ᨣᩦᨲᩥᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩮ ᩋᨶᩮᨠᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩴ ᨸᨳᩅᩦ ᩋᨠᨾ᩠ᨸᩥᨲ᩠ᨳ. ᩋᨿᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᩦᨲᩥ ᨶᩅᩉᩥ ᨾᩣᩈᩮᩉᩥ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ. ᨿᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ –

ᨠᨲᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩉᩔᩮᨶ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩉᩔᩥᨠᩣᨲᩥ ᨧ;

ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿ, ᨲᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᨧ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ.

ᩋᨿᩴ ᨲᨲᩥᨿᩈᨦ᩠ᨣᩦᨲᩥ.

ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨧ “ᨠᩮᨶᩣᨽᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲᩔ ᨸᨬ᩠ᩉᩔ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨿᩴ ᩋᩅᩮᩣᨧᩩᨾ᩠ᩉ “ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨸᩮ ᨲᩣᩅ ᩏᨸᩣᩃᩥᨲ᩠ᨳᩮᩁᨾᩣᨴᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨸᩁᨾ᩠ᨸᩁᩣᨿ ᨿᩣᩅ ᨲᨲᩥᨿᩈᨦ᩠ᨣᩦᨲᩥ ᨲᩣᩅ ᩋᩣᨽᨲᩴ. ᨲᨲ᩠ᩁᩣᨿᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨸᩁᨾ᩠ᨸᩁᩣ –

“ᩏᨸᩣᩃᩥ ᨴᩣᩈᨠᩮᩣ ᨧᩮᩅ, ᩈᩮᩣᨱᨠᩮᩣ ᩈᩥᨣ᩠ᨣᩅᩮᩣ ᨲᨳᩣ;

ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ, ᨸᨬ᩠ᨧᩮᨲᩮ ᩅᩥᨩᩥᨲᩣᩅᩥᨶᩮᩣ.

“ᨸᩁᨾ᩠ᨸᩁᩣᨿ ᩅᩥᨶᨿᩴ, ᨴᩦᨸᩮ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᩈᩥᩁᩥᩅ᩠ᩉᨿᩮ;

ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᨾᩣᨶᩮᩈᩩᩴ, ᨲᨲᩥᨿᩮᩣ ᨿᩣᩅ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣ”ᨲᩥ.

ᨲᩔᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨸᨠᩣᩈᩥᨲᩮᩣᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ.

ᨲᨲᩥᨿᩈᨦ᩠ᨣᩉᨲᩮᩣ ᨸᨶ ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᩍᨾᩴ ᨴᩦᨸᩴ ᨾᩉᩥᨶ᩠ᨴᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᩣᨽᨲᩴ. ᨾᩉᩥᨶ᩠ᨴᨲᩮᩣ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨬ᩠ᨧᩥ ᨠᩣᩃᩴ ᩋᩁᩥᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨳᩮᩁᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᩣᨽᨲᩴ. ᨲᨲᩮᩣ ᨿᩣᩅᨩ᩠ᨩᨲᨶᩣ

តេសំយេវ អន្តេវាសិកបរម្បរាយ អាចរិយបរម្បរាយ អាគតត្តា វេទិតព្វា។ យថាហុ បោរាណា –

“តតោ មហិន្ទោ ឥដ្ដិយោ, ឧត្តិយោ សម្ពលោ តថា;

ភទ្ទនាមោ ច បណ្ឌិតោ។

“ឯតេ នាគា មហាបញ្ញា, ជម្ពុទីបា ឥធាគតា;

វិនយំ តេ វាចយិំសុ, បិដកំ តម្ពបណ្ណិយា។

“និកាយេ បញ្ច វាចេសុំ, សត្ត ចេវ បករណេ;

តតោ អរិដ្ឋោ មេធាវី, តិស្សទត្តោ ច បណ្ឌិតោ។

“វិសារទោ កាឡសុមនោ, ថេរោ ច ទីឃនាមកោ;

ទីឃសុមនោ ច បណ្ឌិតោ។

“បុនទេវ កាឡសុមនោ, នាគត្ថេរោ ច ពុទ្ធរក្ខិតោ;

តិស្សត្ថេរោ ច មេធាវី, ទេវត្ថេរោ ច បណ្ឌិតោ។

“បុនទេវ សុមនោ មេធាវី, វិនយេ ច វិសារទោ;

ពហុស្សុតោ ចូឡនាគោ, គជោវ ទុប្បធំសិយោ។

“ធម្មបាលិតនាមោ ច, រោហណេ សាធុបូជិតោ;

តស្ស សិស្សោ មហាបញ្ញោ, ខេមនាមោ តិបេដកោ។

“ឋិបេ តារករាជាច, បញ្ញាយ អតិរោចឆ;

រូបតិស្សា ច យេឆាចិ, ឋុស្សកេចោ យហាកឆិ៍

“បុតកេច សុយភោ យេឆាចិ, បុប្ឲភាយោ ឆាហុស្សុតោ;

យហាកឆិ យហាសិចោ, បិដកេ សព្ទត្ត កោចិកោ៍

“បុតកេច រូបិលិ យេឆាចិ, ចិតយេ ច ចិសារកោ;

យហាភាកោ យហាបញ្ញោ, សទ្ធ្យុចំសកោចិកោ៍

“បុតកេច អករយោ យេឆាចិ, បិដកេ សព្ទត្ត កោចិកោ;

តិស្សត្តេរោ ច យេឆាចិ, ចិតយេ ច ចិសារកោ៍

“តស្ស សិស្សា យហាបញ្ញោ, បុប្ឲភាយោ ឆាហុស្សុតោ;

សាសតំ អត្រុក្ខត្តា, ជម្ព្យឋិបេ បតិដ្ឋិតោ៍

“ក្ខួញអាករយា ច យេឆាចិ, ចិតយេ ច ចិសារកោ;

តិស្សត្តេរោ ច យេឆាចិ, សទ្ធ្យុចំសកោចិកោ៍

“ក្ខួញអកេចោ ច យេឆាចិ, ចិតយេ ច ចិសារកោ;

សិចត្តេរោ ច យេឆាចិ, ចិតយេ សព្ទត្ត កោចិកោ៍

“ឯពេ ភាកា យហាបញ្ញា, ចិតឃញ្ញា យក្កកោចិកា;

ចិតំ ជីបេ បកាឃេស្យុ, បិដកំ ពព្ទបណ្ណិឃា”ពិ៍

ពព្រាយំ អត្ថុប្បត្តិកថា – យោក្កលិបុត្តពិឃ្សុត្វេរោ កិរ ព្ពាយំ ពពិឃឆប្ចូឃ្កិពិ៍ កព្វា ឲុចំ ចិត្តេឃិ – “កព្វ ត្បុ លោ អភាកពេ ឃាឃតំ ឃ្សុប្បតិដ្ឋិតំ ករេចយ្យា”ពិ? អឆឃ្សុ ស្តូបបរិក្លពោ ឲពខហោឃិ – “បច្ចត្តិយេឃ្យុ លោ ជតបខេឃ្យុ ឃ្សុប្បតិដ្ឋិតំ កចិឃ្សុតី”ពិ៍ ឃោ ពេឃំ ពេឃំ កិក្ខុតំ ការេំ កព្វា ពេ ពេ កិក្ខុ ពព្វ ពព្វ បេឃេឃិ៍ យជ្ឈន្តិកត្វេរំ កឃ្មីរកន្ធារដ្ឋេ បេឃេឃិ – “ព្វំ ឲពំ រដ្ឋំ កន្ត្វា ឲព្វ ឃាឃតំ បតិដ្ឋាបេហី”ពិ៍ យហាខេចត្វេរំ ពឆេច ចព្វា យហិឃកយណ្ឌលំ បេឃេឃិ៍ រក្ខិតត្វេរំ ចតចាឃិ៍ យោតកឆប្ចូរក្ខិតត្វេរំ អបរន្តកំ យហាឆប្ចូរក្ខិតត្វេរំ យហារដ្ឋំ យហារក្ខិតត្វេរំ យោតកលោកំ យជ្ឈិយត្វេរំ ហិយចត្តខេឃកាកំ ឃោណត្វេរញ្ច ស្តូតររត្វេរញ្ច ឃ្ចណ្ណកូយិំ អព្ទតោ ឃទ្ធិចិហារិកំ យហិន្ទត្វេរំ ព្ពដ្ឋិយត្វេរេន ស្តុតិយត្វេរេន ឃម្ពលត្វេរេន កទ្ទឃាលត្វេរេន ច ឃទ្ធិំ ពព្ទបណ្ណិជីបំ បេឃេឃិ – “ព្យេប្យា ពព្ទបណ្ណិជីបំ កន្ត្វា ឲព្វ ឃាឃតំ បតិដ្ឋាបេថា”ពិ៍ ឃព្វេបិ ពំ ពំ ជិឃាកាកំ កច្ឆន្តា អព្ទបញ្ចយា អកយំឃ្យុ “បច្ចត្តិយេឃ្យុ ជតបខេឃ្យុ បញ្ចវក្កោ កណោ អលំ ស្តូបឃយ្យកាយ្ចាឃា”ពិ យញ្ញាយាភា៍

ពេត លោ បត ឃយយេត កឃ្មីរកន្ធាររដ្ឋេ ឃឃ្សុបិកឃយយេ អរចាឡូឡ ភាយ ភាករាឌា ករកចឃ្សុំ ភាយ ចឃ្សុរបព្វា ឃឃ្សុំ ហរាបព្វា យហាឃយុទ្ទំ បិរេបតិ៍ យជ្ឈន្តិកត្វេរោ បត បិដលិបុត្តពោ ចេហាឃំ អព្ពុក្កត្វា ហិយចតិ អរចាឡូអខហឃ្សុ ស្តូបរិ ឆ្លពរិព្វា អរចាឡូអខហបិដ្ឋិយំ ចង្កយតិបិ តិដ្ឋតិបិ តិឃីខតិបិ ឃេយ្យបិ កប្បតិ៍ ភាកយាណចកា ពំ ជិស្វា អរចាឡូអឃ្សុ ភាករាឌឃ្សុ អារោចេឃ្យុំ – “យហារាឌ, ឲកោ លិត្តកិត្តបដឆោរា កណ្ឌុ ការាចចឃតោ អយ្យាកំ ស្តូខកំ ឆ្វឃតី”ពិ៍ ភាករាឌា ពាចខេច កោឆាកិក្ខុពោ តិក្ខបិព្វា ចេរំ ជិស្វា យកុ្ខ អឃហយាតោ អត្ថលិក្ខេ អតេកាតិ កឹឃតកាតិ តិយ្ចុតិ៍ ពពោ ពពោ ក្យឃា ចាពា ចាឃត្តិ, រុក្ខា លិជ្ជត្តិ, បព្ពពក្យូដានិ បពត្តិ, យេឈា កជ្ជត្តិ, ចិជ្ជុលពា តិច្ឆរត្តិ, អឃតិយោ ថលត្តិ, កិត្តុំ ចិយ កកតពលំ ស្តូខកំ បណ្ណូរតិ៍ កឃាតកក្វបិ ភាកក្យារា ឃត្តិបតត្តិ៍ ឃយ្យិ ស្វាយតិ, បជ្ជលតិ, បហរណច្ចដ្ឋិយោ ចិឃ្សុជ្ជតិ៍ “កោ អយំ យុណ្ឌកោ លិត្តកិត្តបដឆោរា”ពិអាជីហិ ថទ្វឃចចតេហិ ចេរំ ឃត្តជ្ជេឃិ៍ “ឲឆ កណ្ឌុ ហតឆ តិឃ្ឌយឆ ព្ពាយំ ឃយណ”ត្តិ ភាកពលំ អាណាបេឃិ៍ ឆេរោ ឃព្វំ ពំ កឹឃតកំ អព្ទតោ ព្ពទ្ធិពលេត បដិពាហិព្វា ភាករាឌាតំ អាហ –

“ឃខេចកោបិ ចេ លោកោ, អាកន្ត្វា ពាឃយេយ្យ យំ;

ត យេ បដិពលោ អឃ្សុ, ជតេព្យំ កយភេរចំ៍

“ឃចេបិ ព្វំ យហិំ ឃព្វំ, ឃឃយុទ្ទំ ឃបព្វពំ;

ឧក្ខិបិត្វា មហានាគ, ខិបេយ្យាសិ មមូបរិ។

“នេវ មេ សក្កុណេយ្យាសិ, ជនេតុំ ភយភេរវំ;

អញ្ញទត្ថុ តវេវស្ស, វិឃាតោ ឧរគាធិបា”តិ។

ឯវំ វុត្តេ នាគរាជា វិហតានុភាវោ និប្ផលវាយាមោ ទុក្ខី ទុម្មនោ អហោសិ។ តំ ថេរោ តង្ខណានុរូបាយ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា តីសុ សរណេសុ បញ្ចសុ ច សីលេសុ បតិដ្ឋាបេសិ សទ្ធិំ ចតុរាសីតិយា នាគសហស្សេហិ។ អញ្ញេបិ ពហូ ហិមវន្តវាសិនោ យក្ខា ច គន្ធព្វា ច កុម្ភណ្ឌា ច ថេរស្ស ធម្មកថំ សុត្វា សរណេសុ ច សីលេសុ ច បតិដ្ឋហិំសុ។ បញ្ចកោបិ យក្ខោ សទ្ធិំ ភរិយាយ យក្ខិនិយា បញ្ចហិ ច បុត្តសតេហិ បឋមេ ផលេ បតិដ្ឋិតោ។ អថាយស្មា មជ្ឈន្តិកត្ថេរោ សព្ពេបិ នាគយក្ខរក្ខសេ អាមន្តេត្វា ឯវមាហ –

“មា ទានិ កោធំ ជនយិត្ថ, ឥតោ ឧទ្ធំ យថា បុរេ;

សស្សឃាតញ្ច មា កត្ថ, សុខកាមា ហិ បាណិនោ;

ករោថ មេត្តំ សត្តេសុ, វសន្តុ មនុជា សុខ”ន្តិ។

តេ សព្ពេបិ “សាធុ ភន្តេ”តិ ថេរស្ស បដិស្សុណិត្វា យថានុសិដ្ឋំ បដិបជ្ជិំសុ។ តំទិវសមេវ ច នាគរាជស្ស បូជាសមយោ ហោតិ។ អថ នាគរាជា អត្តនោ រតនមយំ បល្លង្កំ អាហរាបេត្វា ថេរស្ស បញ្ញាបេសិ។ និសីទិ ថេរោ បល្លង្កេ។ នាគរាជាបិ ថេរំ ពីជយមានោ សមីបេ អដ្ឋាសិ។ តស្មិំ ខណេ កស្មីរគន្ធាររដ្ឋវាសិនោ អាគន្ត្វា ថេរំ ទិស្វា “អម្ហាកំ នាគរាជតោបិ ថេរោ មហិទ្ធិកតរោ”តិ ថេរមេវ វន្ទិត្វា និសិន្នា។ ថេរោ តេសំ អាសីវិសោបមសុត្តំ កថេសិ។ សុត្តបរិយោសានេ អសីតិយា បាណសហស្សានំ ធម្មាភិសមយោ អហោសិ, កុលសតសហស្សំ បព្ពជិ។ តតោ បភុតិ ច កស្មីរគន្ធារា យាវជ្ជតនា កាសាវបជ្ជោតា ឥសិវាតបដិវាតា ឯវ។

គន្ត្វា កស្មីរគន្ធារំ, ឥសិ មជ្ឈន្តិកោ តទា;

ទុដ្ឋំ នាគំ បសាទេត្វា, មោចេសិ ពន្ធនា ពហូតិ។

មហាទេវត្ថេរោបិ មហិសកមណ្ឌលំ គន្ត្វា ទេវទូតសុត្តំ កថេសិ។ សុត្តបរិយោសានេ ចត្តាលីស បាណសហស្សានិ ធម្មចក្ខុំ បដិលភិំសុ,

ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈᩴᨧᩮᩅ ᨷᩥᩊᩣᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ

ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᩁᩪᨷᩴ ᨾᩉᩥᩴᩈᩴ, ᨾᩉᩣᨾᩮᨥᩣ ᨾᩉᩥᨴ᩠ᨵᩥᨠᩣ;

ᨧᩮᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩮᩣᨴᨠᩮᩉᩥ, ᨾᩮᩣᨧᩮᩈᩥ ᨻᨶ᩠ᨵᨶᩣ ᨻᩉᩪᨶᩥ

ᩁᨲ᩠ᨲᩅᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨷᨶ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩮᨠᨠᩮᩣᨭᩥᨷᩁᩥᨾᩣᨱᨠᩣᨿ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᨷᩈᩣᩁᩮᨲᩥ ᨠᩣᨿᨷᩁᩥᨾᩣᨱᩮ ᨷᨶᩔ ᨶᨴᩦᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨾᩉᩣᨣᩥᩁᩥᨾᨿᨾᩮᩣ ᩋᩮᩣᩉᩣᩈᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᨲᩥᩈᩉᩔᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ, ᨷᨬ᩠ᨧᩅᩥᩉᩣᩁᩈᨲᩣᨶᩥ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩉᩥᩴᩈᩩ ᩑᩅᩴ ᩈᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩣᩈᨶᩴ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨷᩮᩈᩥ

ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᩁᨲ᩠ᨲᩅᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦ ᨾᩉᩥᨴ᩠ᨵᩥᨠᩣ;

ᩋᨲ᩠ᨳᩃᩥᨴ᩠ᨵᩥ ᨩᩮᨲᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ, ᨴᩮᩈᩮᩈᩥ ᩋᨶᩮᨠᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩮᩣ

ᨾᩮᩣᨶᨠᨵᨾ᩠ᨾᩁᨲ᩠ᨲᩅᨲ᩠ᨳᩮᩣᨷᩥ ᩋᨷᩁᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨷᨾᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᨿ ᩋᨷᩁᨶ᩠ᨲᨠᩮ ᨷᩈᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨲᩥ ᨷᩥᩊᩣᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨾᨲᩴ ᨷᩣᨿᩮᩈᩥ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᨠᩩᩃᨲᩮᩣ ᩑᨠ ᨷᩩᩁᩥᩈᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ, ᩈᨾᨱᩥᨠᩣᨶᩥ ᨧ ᨨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩑᩅᩴ ᩈᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩣᩈᨶᩴ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨷᩮᩈᩥ

ᩋᨷᩁᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨣᩣᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᨾᩮᩣᨶᨠᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ;

ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩪᨷᨾᩮᨶᩮᨲ᩠ᨳ, ᨷᩈᩣᩁᩮᩈᩥ ᨩᨶᩮ ᨻᩉᩪᨶᩥ

ᨾᩉᩣᨵᨾ᩠ᨾᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨷᨶ ᨾᩉᩣᩁᨭ᩠ᨮᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᨶᩣᩁᨴᨠᩔᨷᨩᩣᨲᨠᨠᨳᩣᨿ ᨾᩉᩣᩁᨭ᩠ᨮᨠᩮ ᨷᩈᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥ ᨷᩥᩊᩣᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᨹᩃᩮᩈᩩ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨷᩮᩈᩥ ᨲᩮᩁᩈᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩑᩅᩴ ᩈᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩣᩈᨶᩴ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨷᩮᩈᩥ

ᨾᩉᩣᩁᨭ᩠ᨮᩴ ᩍᩈᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ, ᩈᩮᩣ ᨾᩉᩣᨵᨾ᩠ᨾᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ;

ᨩᩣᨲᨠᩴ ᨠᨳᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᨷᩈᩣᨴᩮᩈᩥ ᨾᩉᩣᨩᨶᩴ

ᨾᩉᩣᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣᨷᩥ ᨿᩮᩣᨶᨠᩁᨭ᩠ᨮᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᩊᨠᩣᩁᩣᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᨠᨳᩣᨿ ᨿᩮᩣᨶᨠᩃᩮᩣᨠᩴ ᨷᩈᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨲᩥᩈᩉᩔᩣᨵᩥᨠᩔ

បិលោសតសហស្សស្ស មក្កុផលិលក្ខាទំ អគាសិ៍ សត្ថិកេ ធស្ស គសសហស្សានិ បត្ថឌិស្វ៍ ឧច់ សោបិ ពត្ថ សាសត់ បតិដ្ឋាបេសិ៍

ឃោភទ្ធំ ពគា កត្វា, សោ មហាទក្ខិតោ ឡ្ហសិ;

កាញ្ចអកាទាយសុត្តេត តេ បសាគេសិ ឃោភកេតិ៍

មជ្ឈិមត្តេទា បត កស្សបកោត្តត្តេទេត អញ្ញអកគេចត្តេទេត ក្ខុត្តកិយុទត្តេទេត មហាគេចត្តេទេត ច សង្ឃិ ហិមចត្តគេសកាក៌ កត្វា ឆម្មចក្កប្បចត្តតសុត្តត្តកឆាយ ត៌ គេសំ បសាគេត្វា អសីតិបិលាកោដិយោ មក្កុផលទេតតានិ បដិលិកេសិ៍ បព្វាបិ ច ឆេទា បព្វា ទដ្ឋានិ បសាគេស្វ៍ ឧកមេកស្ស សត្ថិកេ សតសហស្សមត្តា បត្ថឌិស្វ៍ ឧច់ តេ ពត្ថ សាសត់ បតិដ្ឋាបេស្វ៍

កត្វាត មជ្ឈិមត្តេទា, ហិមចត្តំ បសាគយិ;

ឃក្ខេសត់ បកាសេត្វា, ឆម្មចក្កបចត្តតត្តិ៍

សោណត្តេទាបិ សង្ឃិ ក្ខត្តេទត្តេទេត សុចណ្ណកូមិ៍ អកមាសិ៍ តេត ច សមេឃេត ពត្ថ ឧកា ទក្ខសី សមុដ្ឋតោ តិក្ខមិត្វា ទាជកុលេ ឌារេព ឌារេព គារកេ លាគតិ៍ ត៌ឌិចសមេច ច ទាជកុលេ ឧកោ គារកោ ឌាតោ ហោតិ៍ មនុស្សា ឆេទំ ឌិស្វា "ទក្ខសាត៌ សហាឃកោ ឧសោ"តិ មញ្ញមាតា អាចុឆាតិ កហេត្វា ឆេទំ បមទិតុកាមា អាកច្ឆត្តិ៍ ឆេទោ "កិ តុម្ហេ អាចុឆហត្វា អាកច្ឆថា"តិ អាហ៍ តេ អាហំសុ – "ទាជកុលេ ឌារេព ឌារេព គារកេ ទក្ខសា លាគត្តិ, តេសំ តុម្ហេ សហាឃកា"តិ៍ ឆេទោ "ត មយំ ទក្ខសាត៌ សហាឃកា, សមណា តាម មយំ ចិទតា បិលាតិបិតា...បេ... ចិទតា មជ្ឈបិតា ឧកកត្តិកា សីលចត្តោ កល្យាណឆម្មា"តិ អាហ៍ តស្មិំ ឃេច ច លគេ សា ទក្ខសី សបរិចារា សមុដ្ឋតោ តិក្ខមិ "ទាជកុលេ គារកោ ឌាតោ ត៌ លាឌិស្សាមី"តិ៍ មនុស្សា ត៌ ឌិស្វា "ឧសា, ភគ្គេ, ទក្ខសី អាកច្ឆតី"តិ ភីតា ចិទចិសុ៍ ឆេទោ ទក្ខសេហិ ឌិក្ខេលា អត្តភាវេ តិម្មិតិត្វា តេហិ អត្តភាវេហិ ត៌ ទក្ខសិំ សបរិសំ មជ្ឈេកត្វា ក្ខេកាសុ បស្សេសុ បរិក្ខិបិ៍ តស្សា សបរិសាយ ឧតគហោសិ – "អទ្ធា ព្ទមេហិ ព្ទគំ ធាត៌ លទ្ធិ ភចិស្សតិ៍ មយំ បត ព្ទមេសំ ភក្ខា ភចិស្សាមា"តិ៍ សព្វេ ទក្ខសា ភីតា ចេកាសា បលាយិំសុ៍ ឆេទោបិ តេ ឃាច អគស្សត៌ តាច បលាបេត្វា ឌីបស្ស សមត្តតោ ទក្ខំ ធបេសិ៍ តស្មិំ្ច សមេឃ សត្ថិបតិត៌ មហាជតកាមំ ព្រហ្មជាលសុត្តត្តកឆាយ បសាគេត្វា សទណេសុ ច សីលេសុ ច បតិដ្ឋាបេសិ៍ សដ្ឋិសហស្សាត៌ បតេត្ត ឆម្មាភិសមយោ អហោសិ៍ កុលគារកាត៌ អឌ្ឍុឌ្ឍានិ សហស្សានិ បព្វាជិំសុ, កុលធីតាត៌ ឌិមឌ្ឍសហស្សំ៍ ឧច់ សោ តត្ថ សាសត់ បតិដ្ឋាបេសិ៍ តតោ បភុតិ ទាជកុលេ ឌាតគារកាត៌ សោណុត្តទាមមេច កទោត្តិ៍

សុចណ្ណកូមិ៍ កត្វាត, សោណុត្តទា មហិទ្ធិកា;

បិសាចេ និទ្ធមេត្វាន, ព្រហ្មជាលំ អទេសិសុំ។

មហិន្ទត្ថេរោ បន “តម្ពបណ្ណិទីបំ គន្ត្វា សាសនំ បតិដ្ឋាបេហី”តិ ឧបជ្ឈាយេន ច ភិក្ខុសង្ឃេន ច អជ្ឈិដ្ឋោ ចិន្តេសិ – “កាលោ នុ ខោ មេ តម្ពបណ្ណិទីបំ គន្តុំ នោ”តិ។ អថស្ស វីមំសតោ “ន តាវ កាលោ”តិ អហោសិ។ កិំ បនស្ស ទិស្វា ឯតទហោសិ? មុដសិវរញ្ញោ មហល្លកភាវំ។ តតោ ចិន្តេសិ – “អយំ រាជា មហល្លកោ, ន សក្កា ឥមំ គណ្ហិត្វា សាសនំ បគ្គហេតុំ។ ឥទានិ បនស្ស បុត្តោ ទេវានំបិយតិស្សោ រជ្ជំ ការេស្សតិ។ តំ គណ្ហិត្វា សក្កា ភវិស្សតិ សាសនំ បគ្គហេតុំ។ ហន្ទ យាវ សោ សមយោ អាគច្ឆតិ, តាវ ញាតកេ ឱលោកេម។ បុន ទានិ មយំ ឥមំ ជនបទំ អាគច្ឆេយ្យាម វា ន វា”តិ។ សោ ឯវំ ចិន្តេត្វា ឧបជ្ឈាយញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច វន្ទិត្វា អសោការាមតោ និក្ខម្ម តេហិ ឥដ្ដិយាទីហិ ចតូហិ ថេរេហិ សង្ឃមិត្តាយ បុត្តេន សុមនសាមណេរេន ភណ្ឌុកេន ច ឧបាសកេន សទ្ធិំ រាជគហនគរបរិវត្តកេន ទក្ខិណាគិរិជនបទេ ចារិកំ ចរមានោ ញាតកេ ឱលោកេន្តោ ឆ មាសេ អតិក្កាមេសិ។ អថានុបុព្ពេន មាតុ និវេសនដ្ឋានំ វេទិសនគរំ នាម សម្បត្តោ។ អសោកំ កិរ កុមារកាលេ ជនបទំ លភិត្វា ឧជ្ជេនិំ គច្ឆន្តោ វេទិសនគរំ បត្វា វេទិសសេដ្ឋិស្ស ធីតរំ អគ្គហេសិ។ សា តំ ទិវសមេវ គព្ភំ គណ្ហិត្វា ឧជ្ជេនិយំ មហិន្ទកុមារំ វិជាយិ។ កុមារស្ស ចុទ្ទសវស្សកាលេ រាជា អភិសេកំ បាបុណិ។ សា តស្ស មាតា តេន សមយេន ញាតិឃរេ វសតិ។ តេន វុត្តំ – “អថានុបុព្ពេន មាតុ និវេសនដ្ឋានំ វេទិសនគរំ នាម សម្បត្តោ”តិ។

សម្បត្តញ្ច បន ថេរំ ទិស្វា ថេរមាតា ទេវី បាទេសុ សិរសា វន្ទិត្វា ភិក្ខំ ទត្វា ថេរំ អត្តនា កតំ វេទិសគិរិមហាវិហារំ នាម អារោបេសិ។ ថេរោ តស្មិំ វិហារេ និសិន្នោ ចិន្តេសិ – “អម្ហាកំ ឥធ កត្តព្ពកិច្ចំ និដ្ឋិតំ, សមយោ នុ ខោ ឥទានិ លង្កាគមនាយា”តិ។ តតោ ចិន្តេសិ – “អនុភវតុ តាវ មេ បិតរា បេសិតំ អភិសេកំ ទេវានំបិយតិស្សោ, រតនត្តយគុណញ្ច សុណាតុ, ឆណត្ថញ្ច នគរតោ និក្ខមិត្វា មិស្សកបព្ពតំ អភិរុហតុ, តទា តំ តត្ថ ទក្ខិស្សាមា”តិ។ អថាបរំ ឯកមាសំ តត្ថេវ វាសំ កប្បេសិ។ មាសាតិក្កមេន ច ជេដ្ឋមូលមាសបុណ្ណមាយំ ឧបោសថទិវសេ សន្និបតិតា សព្ពេបិ – “កាលោ នុ ខោ អម្ហាកំ តម្ពបណ្ណិទីបំ គមនាយ, ឧទាហុ នោ”តិ មន្តយិំសុ។ តេនាហុ បោរាណា –

“មហិន្ទោ នាម នាមេន, សង្ឃត្ថេរោ តទា អហុ;

ឥដ្ដិយោ ឧត្តិយោ ថេរោ, ភទ្ទសាលោ ច សម្ពលោ។

“សាមណេរោ ច សុមនោ, ឆឡភិញ្ញោ មហិទ្ធិកោ;

ភណ្ឌុកោ សត្តមោ តេសំ, ទិដ្ឋសច្ចោ ឧបាសកោ;

ឥតិ ហេតេ មហានាគា, មន្តយិំសុ រហោគតា”តិ។

តទា សក្កោ ទេវានមិន្ទោ មហិន្ទត្ថេរំ ឧបសង្កមិត្វា ឯតទវោច – “កាលង្កតោ, ភន្តេ, មុដសិវរាជា; ឥទានិ ទេវានំបិយតិស្សមហារាជា រជ្ជំ ការេតិ។ សម្មាសម្ពុទ្ធេន ច តុម្ហេ ព្យាកតា – ‘អនាគតេ មហិន្ទោ នាម ភិក្ខុ តម្ពបណ្ណិទីបំ បសាទេស្សតី’តិ។ តស្មាតិហ វោ, ភន្តេ, កាលោ ទីបវរំ គមនាយ; អហម្បិ វោ សហាយោ ភវិស្សាមី”តិ។ កស្មា បន សក្កោ ឯវមាហ? ភគវា កិរស្ស ពោធិមូលេយេវ ពុទ្ធចក្ខុនា លោកំ វោលោកេត្វា អនាគតេ ឥមស្ស ទីបស្ស សម្បត្តិំ ទិស្វា ឯតមត្ថំ អារោចេសិ – “តទា ត្វម្បិ សហាយោ ភវេយ្យាសី”តិ ច អាណាបេសិ។ តស្មា ឯវមាហ។ ថេរោ តស្ស វចនំ សម្បដិច្ឆិត្វា អត្តសត្តមោ វេទិសកបព្វតា វេហាសំ ឧប្បតិត្វា អនុរាធបុរស្ស បុរត្ថិមទិសាយ មិស្សកបព្វតេ បតិដ្ឋហិ។ យំ បនេតរហិ “ចេតិយបព្វតោ”តិបិ សញ្ជានន្តិ។ តេនាហុ បោរាណា –

“វេទិសគិរិម្ហិ រាជគហេ, វសិត្វា តិំសរត្តិយោ;

កាលោវ គមនស្សាតិ, គច្ឆាម ទីបមុត្តមំ។

“បឡីនា ជម្ពុទីបា តេ, ហំសរាជាវ អម្ពរេ;

ឯវមុប្បតិតា ថេរា, និបតិំសុ នគុត្តមេ។

“បុរតោ បុរសេដ្ឋស្ស, បព្វតេ មេឃសន្និភេ;

បតិំសុ សីលកូដម្ហិ, ហំសាវ នគមុទ្ធនី”តិ។

ឯវំ ឥដ្ដិយាទីហិ សទ្ធិំ អាគន្ត្វា បតិដ្ឋហន្តោ ច អាយស្មា មហិន្ទត្ថេរោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស បរិនិព្ពានតោ ទ្វិន្នំ វស្សសតានំ ឧបរិ ឆត្តិំសតិមេ វស្សេ ឥមស្មិំ ទីបេ បតិដ្ឋហីតិ វេទិតព្វោ។ អជាតសត្តុស្ស ហិ អដ្ឋមេ វស្សេ សម្មាសម្ពុទ្ធោ បរិនិព្ពាយិ។ តស្មិំយេវ វស្សេ សីហកុមារស្ស បុត្តោ តម្ពបណ្ណិទីបស្ស អាទិរាជា វិជយកុមារោ ឥមំ ទីបមាគន្ត្វា មនុស្សាវាសំ អកាសិ។ ជម្ពុទីបេ ឧទយភទ្ទស្ស ចុទ្ទសមេ វស្សេ ឥធ វិជយោ កាលមកាសិ។ ឧទយភទ្ទស្ស បញ្ចទសមេ វស្សេ បណ្ឌុវាសុទេវោ នាម ឥមស្មិំ ទីបេ រជ្ជំ បាបុណិ។ តត្ថ នាគទាសករញ្ញោ វីសតិមេ វស្សេ ឥធ បណ្ឌុវាសុទេវោ កាលមកាសិ។ តស្មិំយេវ ច វស្សេ អភយោ នាម រាជកុមារោ ឥមស្មិំ ទីបេ រជ្ជំ បាបុណិ។ តត្ថ សុសុនាគរញ្ញោ សត្តរសមេ វស្សេ ឥធ អភយរញ្ញោ វីសតិវស្សានិ បរិបូរិំសុ។ អថ អភយស្ស វីសតិមេ វស្សេ បណ្ឌុកាភយោ នាម ទាមរិកោ រជ្ជំ អគ្គហេសិ។ តត្ថ កាឡាសោកស្ស សោឡសមេ វស្សេ បណ្ឌុកស្ស សត្តរសវស្សានិ បរិបូរិំសុ។ តានិ ហេដ្ឋា ឯកេន វស្សេន សហ អដ្ឋារស ហោន្តិ។ តត្ថ ចន្ទគុត្តស្ស ចុទ្ទសមេ វស្សេ ឥធ បណ្ឌុកាភយោ កាលមកាសិ។ មុដសិវរាជា រជ្ជំ បាបុណិ។ តត្ថ

អសោកធម្មរាជស្ស សត្តរសមេ វស្សេ ឥធ មុដសិវរាជា កាលមកាសិ។ ទេវានំបិយតិស្សោ រជ្ជំ បាបុណិ។ បរិនិព្វុតេ ច សម្មាសម្ពុទ្ធេ អជាតសត្តុ ចតុវីសតិ វស្សានិ រជ្ជំ ការេសិ។ ឧទយភទ្ទោ សោឡស, អនុរុទ្ធោ ច មុណ្ឌោ ច អដ្ឋ, នាគទាសកោ ចតុវីសតិ, សុសុនាគោ អដ្ឋារស, តស្សេវ បុត្តោ កាឡាសោកោ អដ្ឋវីសតិ, តតោ តស្ស បុត្តកា ទស ភាតុករាជានោ ទ្វេវីសតិ វស្សានិ រជ្ជំ ការេសុំ។ តេសំ បច្ឆតោ នវ នន្ទា ទ្វេវីសតិមេវ, ចន្ទគុត្តោ ចតុវីសតិ, ពិន្ទុសារោ អដ្ឋវីសតិ។ តស្សាវសានេ អសោកោ រជ្ជំ បាបុណិ។ តស្ស បុរេ អភិសេកា ចត្តារិ អភិសេកតោ អដ្ឋារសមេ វស្សេ ឥមស្មិំ ទីបេ មហិន្ទត្ថេរោ បតិដ្ឋិតោ។ ឯវមេតេន រាជវំសានុសារេន វេទិតព្វមេតំ – "សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស បរិនិព្វានតោ ទ្វិន្នំ វស្សសតានំ ឧបរិ ឆត្តិំសតិមេ វស្សេ ឥមស្មិំ ទីបេ បតិដ្ឋហី"តិ។

តស្មិញ្ច ទិវសេ តម្ពបណ្ណិទីបេ ជេដ្ឋមូលនក្ខត្តំ នាម ហោតិ។ រាជា នក្ខត្តំ ឃោសាបេត្វា "ឆណំ ករោថា"តិ អមច្ចេ ច អាណាបេត្វា ចត្តាលីសបុរិសសហស្សបរិវារោ នគរម្ហា និក្ខមិត្វា យេន មិស្សកបព្វតោ តេន បាយាសិ មិគវំ កីឡិតុកាមោ។ អថ តស្មិំ បព្វតេ អធិវត្ថា ឯកា ទេវតា "រញ្ញោ ថេរេ ទស្សេស្សាមី"តិ រោហិតមិគរូបំ គហេត្វា អវិទូរេ តិណបណ្ណានិ ខាទមានា វិយ ចរតិ។ រាជា តំ ទិស្វា "អយុត្តំ ទានិ បមត្តំ វិជ្ឈិតុ"ន្តិ ជិយំ ផោដេសិ។ មិគោ អម្ពត្ថលមគ្គំ គហេត្វា បលាយិតុំ អារភិ។ រាជា បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធន្តោ អម្ពត្ថលមេវ អភិរុហិ។ មិគោបិ ថេរានំ អវិទូរេ អន្តរធាយិ។ មហិន្ទត្ថេរោ រាជានំ អវិទូរេ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វា "មមំយេវ រាជា បស្សតុ, មា ឥតរេ"តិ អធិដ្ឋហិត្វា "តិស្ស, តិស្ស, ឥតោ ឯហី"តិ អាហ។ រាជា សុត្វា ចិន្តេសិ – "ឥមស្មិំ ទីបេ ជាតោ មំ 'តិស្សា'តិ នាមំ គហេត្វា អាលបិតុំ សមត្ថោ នាម នត្ថិ។ អយំ បន ឆិន្នភិន្នបដធរោ ភណ្ឌុ កាសាវវសនោ មំ នាមេន អាលបតិ, កោ នុ ខោ អយំ ភវិស្សតិ មនុស្សោ វា អមនុស្សោ វា"តិ? ថេរោ អាហ –

"សមណា មយំ មហារាជ, ធម្មរាជស្ស សាវកា;

តវេវ អនុកម្បាយ, ជម្ពុទីបា ឥធាគតា"តិ។

តេន ច សមយេន ទេវានំបិយតិស្សមហារាជា ច អសោកធម្មរាជា ច អទិដ្ឋសហាយកា ហោន្តិ។ ទេវានំបិយតិស្សមហារាជស្ស ច បុញ្ញានុភាវេន ឆាតបព្វតបាទេ ឯកម្ហិ វេឡុគុម្ពេ តិស្សោ វេឡុយដ្ឋិយោ និព្វត្តិំសុ – ឯកា លតាយដ្ឋិ នាម, ឯកា បុប្ផយដ្ឋិ នាម, ឯកា សកុណយដ្ឋិ នាម។ តាសុ លតាយដ្ឋិ រជតវណ្ណា ហោតិ, តំ អលង្ករិត្វា ឧប្បន្នលតា កញ្ចនវណ្ណា ខាយតិ។ បុប្ផយដ្ឋិយំ បន នីលបីតលោហិតោទាតកាឡវណ្ណានិ បុប្ផានិ សុវិភត្តវណ្ដបត្តកិញ្ជក្ខានិ ហុត្វា ខាយន្តិ។ សកុណយដ្ឋិយំ ហំសកុក្កុដជីវំជីវកាទយោ សកុណា នានប្បការានិ ច ចតុប្បទានិ សជីវានិ វិយ ខាយន្តិ។ វុត្តម្បិ ចេតំ ទីបវំសេ –

"ឆាតបព្វតបាទម្ហិ, វេឡុយដ្ឋី តយោ អហុ;

សេតា រជតយដ្ឋីវ, លតា កញ្ចនសន្និភា។

“តិលានិ យានិ បុប្ផំ, បុប្ផយដ្ឋិយិញ្ញានិ;

សក្កដា សក្កដយដ្ឋិយិញ្ញសន្ទេបនេតច សដ្ឋិតា”តិ៍

សព្ពត្ថាបិស្ស យុត្តាយលិវេចញ្ញូរិយានិ អនេតកចិហិតំ រតត៌ ្ហប្បដ្ឋិ៍ តព្ពបណ្ណិយំ បត អដ្ឋ យុត្តា ្ហប្បដ្ឋិយុ – ហយយុត្តា, គោយុត្តា, រឆយុត្តា, អាយលកយុត្តា, ចលយយុត្តា, អក្ខលិវេចឌកយុត្តា, កក្កុឆឋលយុត្តា, បិកតិកយុត្តាតិ៍ វេសា តា ច យដ្ឋិវេយា តា ច យុត្តា អញ្ញាត្ថា ពាហុំ រតត៌ អវេសាកស្ស ឆម្ពុរវេញ្ញា បណ្ណាការត្ថាយ វេបវេសនិ៍ អវេសាវេកា បសិឌិត្វា តស្ស បត្ថា រាឌកក្កុឆកណ្ឌាតិ បហិលិ – លត្តំ, ចាយទំ, ពក្កុំ, វេយាញ្ចំ, រតតបិក្ខុកំ, អញ្ញាត្ថា អកិវេសកត្វាយ ពាហុចិឆំ បណ្ណាការំ; វេសយ្យាធិឆំ – សដ្ឋំ, កវេក្ខាគកំ, ចឌ្ឍយាត៌, ចដំសកំ, កិក្ខាទំ, តត្ថិយាចដ្ឋំ, សិចិកំ, កញ្ញាំ, កដង្ខំ, អវេឆាចិយំ ក្ញុស្សយុកំ, ហត្វបុញ្ញាត៌, ហរិចត្ថត៌, អរុលាចណ្ណយត្តិកំ, អញ្ញូត៌, ហរីតកំ, អាយលកត្តិ៍ ក្ខុត្តយ្យិ វេចតំ ឌឹបចំវេស –

“ចាលឌឹឆតិយុហិញ្ហំ, លត្តំ ពក្កុត្ថា បិក្ខុកំ;

វេចឌត៌ សារបិយក្ខុំ, កិក្ខាទំ តត្ថិចដ្ឋកំ៍

“សិចិកំ សដ្ឋំ ចដំសត្ថា, អវេឆាចិយំ ចត្វវេកាដិកំ;

វេសាចណ្ណបិតិ៍ កដង្ខំ, យហញ្ញុហត្វបុញ្ញាត៌៍

“អវេតាតវេត្តាគកំ កញ្ញាំ, ្ហត្តយំ ហរិចត្ថត៌;

អរុលាចណ្ណយត្តិកំ , អញ្ញូត៌ តាកយាហដំ៍

“ហរីតកំ អាយលកំ, យហញ្ញុអយវេតាយសឆំ;

សដ្ឋិចាហសតំ សាលិ, សុកត្ថិ សុចកាហដំ;

បុញ្ញាកម្ពាកិតិត្ថាត្តំ, បិវេហសិ អវេសាកត្យាយា”តិ៍

ᨶ ᨠᩮᩅᩃᨬ᩠ᨧᩮᨲᩴ ᩋᩣᨾᩥᩈᨸᨱ᩠ᨱᩣᨠᩣᩁᩴ, ᩍᨾᩴ ᨠᩥᩁ ᨵᨾ᩠ᨾᨸᨱ᩠ᨱᩣᨠᩣᩁᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩮᩈᩮᩈᩥ –

“ᩋᩉᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨬ᩠ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ, ᩈᩘ᩠ᨥᨬ᩠ᨧ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨲᩮᩣ;

ᩏᨸᩣᩈᨠᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩮᩈᩮᩈᩥᩴ, ᩈᨠ᩠ᨿᨸᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩈᩣᩈᨶᩮ᪨

“ᩍᨾᩮᩈᩩ ᨲᩦᩈᩩ ᩅᨲ᩠ᨳᩪᩈᩩ, ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩮ ᨩᩥᨶᩈᩣᩈᨶᩮ;

ᨲ᩠ᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩈᩣᨴᩮᩉᩥ, ᩈᨴ᩠ᨵᩣ ᩈᩁᨱᨾᩩᨸᩮᩉᩦ”ᨲᩥ᪨

ᩈ᩠ᩅᩣᨿᩴ ᩁᩣᨩᩣ ᨲᩴ ᨴᩥᩅᩈᩴ ᩋᩈᩮᩣᨠᩁᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᩮᩈᩥᨲᩮᨶ ᩋᨽᩥᩈᩮᨠᩮᨶ ᩑᨠᨾᩣᩈᩣᨽᩥᩈᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩅᩥᩈᩣᨡᨸᩩᨱ᩠ᨱᨾᩣᨿᩴ ᩉᩥᩔ ᩋᨽᩥᩈᩮᨠᨾᨠᩴᩈᩩ᪨ ᩈᩮᩣ ᩋᨧᩥᩁᩔᩩᨲᩴ – ᨲᩴ ᩈᩣᩈᨶᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨶᩩᩔᩁᨾᩣᨶᩮᩣ ᨲᩴ ᨳᩮᩁᩔ “ᩈᨾᨱᩣ ᨾᨿᩴ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᩣᨩᩔ ᩈᩣᩅᨠᩣ”ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ “ᩋᨿ᩠ᨿᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨣᨲᩣ”ᨲᩥ ᨲᩣᩅᨴᩮᩅ ᩋᩣᩅᩩᨵᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᨶᩦᨿᩴ ᨠᨳᩴ ᨠᨳᨿᨾᩣᨶᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ –

“ᩋᩣᩅᩩᨵᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩏᨸᩣᩅᩥᩈᩥ;

ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩ ᩁᩣᨩᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᩥ, ᨻᩉᩩᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩩᨸᩈᩴᩉᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᨶᩦᨿᨠᨳᨬ᩠ᨧ ᨠᩩᩁᩩᨾᩣᨶᩮᨿᩮᩅ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨲᩣᨶᩥᨸᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈᨸᩩᩁᩥᩈᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩮᩈᩩᩴ᪨ ᨲᨴᩣ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩍᨲᩁᩮᨸᩥ ᨨ ᨩᨶᩮ ᨴᩔᩮᩈᩥ᪨ ᩁᩣᨩᩣ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ “ᩍᨾᩮ ᨠᨴᩣ ᩋᩣᨣᨲᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ “ᨾᨿᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴᨿᩮᩅ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣ”ᨲᩥ᪨ “ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨸᨶ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨸᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨸᩥ ᩑᩅᩁᩪᨸᩣ ᩈᨾᨱᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ? “ᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ; ᩑᨲᩁᩉᩥ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨸᩮᩣ ᨠᩣᩈᩣᩅᨸᨩ᩠ᨩᩮᩣᨲᩮᩣ ᩍᩈᩥᩅᩣᨲᨸᨭᩥᩅᩣᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ –

“ᨲᩮᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ, ᨧᩮᨲᩮᩣᨸᩁᩥᨿᩣᨿᨠᩮᩣᩅᩥᨴᩣ;

ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩣ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨻᩉᩪ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩈᩣᩅᨠᩣ”ᨲᩥ᪨

“ភន្តេ, កេន អាគតត្ថា”តិ? “នេវ, មហារាជ, ថលេន ន ជលេនា”តិ។ “រាជា អាកាសេន អាគតា”តិ អញ្ញាសិ។ ថេរោ “អត្ថិ នុ ខោ រញ្ញោ បញ្ញាវេយ្យត្តិយ”ន្តិ វីមំសនត្ថាយ អាសន្នំ អម្ពរុក្ខំ អារព្ភ បញ្ហំ បុច្ឆិ – “កិំ នាមោ អយំ, មហារាជ, រុក្ខោ”តិ? “អម្ពរុក្ខោ នាម, ភន្តេ”តិ។ “ឥមំ បន, មហារាជ, អម្ពំ មុញ្ចិត្វា អញ្ញោ អម្ពោ អត្ថិ, នត្ថី”តិ? “អត្ថិ, ភន្តេ, អញ្ញេបិ ពហូ អម្ពរុក្ខា”តិ។ “ឥមញ្ច អម្ពំ តេ ច អញ្ញេ អម្ពេ មុញ្ចិត្វា អត្ថិ នុ ខោ, មហារាជ, អញ្ញេ រុក្ខា”តិ? “អត្ថិ, ភន្តេ, តេ បន ន អម្ពរុក្ខា”តិ។ “អញ្ញេ អម្ពេ ច អនម្ពេ ច មុញ្ចិត្វា អត្ថិ បន អញ្ញោ រុក្ខោ”តិ? “អយមេវ, ភន្តេ, អម្ពរុក្ខោ”តិ។ “សាធុ, មហារាជ, បណ្ឌិតោសិ។ អត្ថិ បន តេ, មហារាជ, ញាតកា”តិ? “អត្ថិ, ភន្តេ, ពហូ ជនា”តិ។ “តេ មុញ្ចិត្វា អញ្ញេ កេចិ អញ្ញាតកាបិ អត្ថិ, មហារាជា”តិ? “អញ្ញាតកា, ភន្តេ, ញាតកេហិ ពហុតរា”តិ។ “តវ ញាតកេ ច អញ្ញាតកេ ច មុញ្ចិត្វា អត្ថញ្ញោ កោចិ, មហារាជា”តិ ? “អហមេវ, អញ្ញាតកោ”តិ។ អថ ថេរោ “បណ្ឌិតោ រាជា សក្ខិស្សតិ ធម្មំ អញ្ញាតុ”ន្តិ ចូឡហត្ថិបទោបមសុត្តំ កថេសិ។ កថាបរិយោសានេ រាជា តីសុ សរណេសុ បតិដ្ឋហិ សទ្ធិំ ចត្តាលីសាយ បាណសហស្សេហិ។

តំ វេលាយញ្ច ច រញ្ញោ ភត្តំ អាហរីយិត្ថ ។ រាជា ច សុត្តន្តំ សុណន្តោ ឯវ អញ្ញាសិ – “ន ឥមេសំ ឥមស្មិំ កាលេ ភោជនំ កប្បតី”តិ។ “អបុច្ឆិត្វា បន ភុញ្ជិតុំ អយុត្ត”ន្តិ ចិន្តេត្វា “ភុញ្ជិស្សថ, ភន្តេ”តិ បុច្ឆិ។ “ន, មហារាជ, អម្ហាកំ ឥមស្មិំ កាលេ ភោជនំ កប្បតី”តិ។ “កស្មិំ កាលេ, ភន្តេ, កប្បតី”តិ? “អរុណុគ្គមនតោ បដ្ឋាយ យាវ មជ្ឈន្ហិកសមយា, មហារាជា”តិ។ “គច្ឆាម, ភន្តេ, នគរ”ន្តិ? “អលំ, មហារាជ, ឥធេវ វសិស្សាមា”តិ។ “សចេ, ភន្តេ, តុម្ហេ វសថ, អយំ ទារកោ អាគច្ឆតូ”តិ។ “មហារាជ, អយំ ទារកោ អាគតផលោ វិញ្ញាតសាសនោ បព្ពជ្ជាបេក្ខោ ឥទានិ បព្ពជិស្សតី”តិ។ រាជា “តេន ហិ, ភន្តេ, ស្វេ រថំ បេសេស្សាមិ; តំ អភិរុហិត្វា អាគច្ឆេយ្យាថា”តិ វត្វា វន្ទិត្វា បក្កាមិ។

ថេរោ អចិរបក្កន្តស្ស រញ្ញោ សុមនសាមណេរំ អាមន្តេសិ – “ឯហិ ត្វំ, សុមន, ធម្មសវនស្ស កាលំ ឃោសេហី”តិ។ “ភន្តេ, កិត្តកំ ឋានំ សាវេន្តោ ឃោសេមី”តិ? “សកលំ តម្ពបណ្ណិទីប”ន្តិ។ “សាធុ, ភន្តេ”តិ សាមណេរោ អភិញ្ញាបាទកំ ចតុត្ថជ្ឈានំ សមាបជ្ជិត្វា វុដ្ឋាយ អធិដ្ឋហិត្វា សមាហិតេន ចិត្តេន សកលំ តម្ពបណ្ណិទីបំ សាវេន្តោ តិក្ខត្តុំ ធម្មសវនស្ស កាលំ ឃោសេសិ។ រាជា តំ សទ្ទំ សុត្វា ថេរានំ សន្តិកំ បេសេសិ – “កិំ, ភន្តេ, អត្ថិ កោចិ ឧបទ្ទវោ”តិ។ “នត្ថម្ហាកំ កោចិ ឧបទ្ទវោ, ធម្មសវនស្ស កាលំ ឃោសាបយិម្ហ ពុទ្ធវចនំ កថេតុកាមម្ហា”តិ ។ តញ្ច បន សាមណេរស្ស សទ្ទំ សុត្វា ភុម្មា ទេវតា សទ្ទមនុស្សាវេសុំ។ ឯតេនុបាយេន យាវ ព្រហ្មលោកា សទ្ទោ អព្ភុគ្គច្ឆិ។ តេន សទ្ទេន មហា ទេវតាសន្និបាតោ អហោសិ។ ថេរោ មហន្តំ ទេវតាសន្និបាតំ ទិស្វា សមចិត្តសុត្តន្តំ កថេសិ។ កថាបរិយោសានេ អសង្ខ្យេយ្យានំ ទេវតានំ ធម្មាភិសមយោ អហោសិ។ ពហូ នាគា ច សុបណ្ណា ច សរណេសុ បតិដ្ឋហិំសុ។ យាទិសោវ សារិបុត្តត្ថេរស្ស ឥមំ សុត្តន្តំ កថយតោ ទេវតាសន្និបាតោ អហោសិ, តាទិសោ មហិន្ទត្ថេរស្សាបិ ជាតោ។ អថ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន រាជា ថេរានំ រថំ បេសេសិ។ សារថី រថំ ឯកមន្តេ ឋបេត្វា ថេរានំ អារោចេសិ – “អាគតោ, ភន្តេ, រថោ; អភិរុហថ គមិស្សាមា”តិ។ ថេរា “ន មយំ រថំ អភិរុហាម; គច្ឆ ត្វំ, បច្ឆា មយំ អាគមិស្សាមា”តិ វត្វា វេហាសំ អព្ភុគ្គន្ត្វា អនុរាធបុរស្ស បុរត្ថិមទិសាយំ បឋមកចេតិយដ្ឋានេ ឱតរិំសុ។ តញ្ហិ ចេតិយំ ថេរេហិ បឋមំ ឱតិណ្ណដ្ឋានេ កតត្តាយេវ “បឋមកចេតិយ”ន្តិ វុច្ចតិ។

ຣາຊາປິ ນາຣສິ ຣປເຣເສຕ຺ວາ “ອເຣຕ຺ວາຕິເຣເຈນເຄ ຍຕ຺ຕຸປິ ປຣິຍາເຣຣາ”ຕິ ອຍຣ຺ຈ຺ ອາຬາເຣປນິ ຕາຣເຣຣ ນເຣ຺ວາ ທເຣ຺ຕ຺ວາ ອຕິຣິຍ ປິນາຣິເກ ຍຕ຺ຕຸປິ ປຣິຍາເຣນ຺ ປຸຄ ຣາຊາ ຮິເຣຕ຺ຕຸປິ – “ທິເຍ຺ຍາ ເຣຣເຣາ ນິລຕ຺ຕຸຄິ ເກຣຍຍາເຄາ ‘ຊຸຕ຺ຕາຍເຄຍທາຍເຄ ຄ ກປ຺ປຸຕິ’ຕິ ອາທ;

‘ຄິນິຣິຍ຺ຍຄິ ຄຸ ເວາ ອຍ຺ຍາ ອາຍເຣຄຸ, ຄ ຄິນິຣິຍ຺ຍຄິ’”ຕິ? ຕເຍ຺ຍຣ ຣິຕ຺ຕຍຕ຺ຕເຍ຺ຍຣ ເນາ ນາຣສິ ຄກເຣ຺ວາເຣ ນຍປເຣຕ຺ວາ ຕເວາ ອຕ຺ຕຸນ ເຣຣເຣ

ປເຣຍຕເຣ ອາກຕ຺ຕາ ກາຍຕຕ຺ຕຸຄ ຕາຕ຺ຕ຺ວາ ຮິເຣ ປິຣຸປເຣຕ຺ວາ ຣິຕ຺ວາ ອຕິຣິຍ ປນຄຕ຺ວາຣິເຣຕ຺ວາ ທຸຕ຺ວາ ອາກຕ຺ຕາ ຣເຣຕ຺ຕາ ອາເຣາເຣນິ – “ອາກຕາ,

ເຣຣ, ເຣຣາ”ຕິ຺ ຣາຊາ “ຣເຣ ອາຣຸຍຕາ”ຕິ ປຸຕ຺ຕິ຺ “ຄ ອາຣຸຍທາ, ເຣຣ, ອປິ ຣ ຍຍ ປຕ຺ຕຸເຕາ ຄິຕ຺ຕຸຍິຕ຺ວາ ປເຣຍຕເຣ ອາກຕ຺ຕາ ປິຮິຄຕ຺ວາເຣ

ຣິຕາ”ຕິ຺ ຣາຊາ “ຣເຣຍິ ຄາກິຣຸທິນ຺”ຕິ ນຸຕ຺ວາ “ຄ ຣາຄິ ອຍ຺ຍາ ຊຸຕ຺ຕາຍເຄຍທາຍເຄ ນາຣິຍິຍ຺ຍຄິ”ຕິ ຮິເຣຕ຺ຕ຺ວາ “ເວຕ ທິ, ກເຣ, ເຣຣາເຄ

ກຸຍຕ຺ຕຸຣຕາຍເຣ຺ຕ຺ວາເປຄ ອາຍຄາຄິ ປຕ຺ຕາເປຣາ”ຕິ ຣຕ຺ວາ ປຣິປເຣ ອກຍາສິ຺ ອຍຣ຺ຈ຺ ປເຣຮິຍ ຕຣິເກ ປຕ຺ຕາເປຕ຺ວາ ຊຸປຣິ ເກາຮເຣກາຣິຄິ

ຮິຕ຺ຕຸຕ຺ຕຸຣຕາຄິ ປຕ຺ຕາເປນ຺ ຊຸປ຺ປາຕປິເຣກາ ຮິຕ຺ວາ “ກທິຕາ ຣາຄິ ຕຸເຣຍທິ ປເຣຕິ, ຕຸເຣຍ ຕຍ຺ຍປຕ຺ຕິຕິປນ຺ຍ ນາຍິກາ ກຣິຍ຺ຍຄິ”ຕິ ຍຸາກຣິນ຺

ຣາຊາປິ ກຕ຺ຕາ ເຣຣເຣ ຣຄິຕ຺ວາ ຍທິຕ຺ຕຸຣຕ຺ວາເຣນ຺ຍ ທຕ຺ວເຕາ ປຕ຺ຕ ກເທຕ຺ວາ ຍທຕິຍາ ປຸຊາຍ ຣ ນຕ຺ຕາເຣຄ ຣ ເຣຣເຣ ຄກເຣ ປເຣເຣເສຕ຺ວາ

ອເຣຕ຺ວາຕິເຣເຈນເຄ ປເຣເຣນສິ຺ ເຣຣເຣາ ອາຍຄປຕ຺ຕາຕິ ຮິຕ຺ວາ “ອຍ຺ຍາຕ ນາຍຄ ນກລລຕ຺ຕາຣິເປ ປເຣຕິ ຮິຍ ປຕ຺ວເຣ ຄິຕ຺ຕຸລຕ຺ຕາ ທຸຕ຺ວາ

ປຕິຕ຺ຕຸທິຍ຺ຍຕິ”ຕິ ຮິເຣຕ຺ຕ຺ວາ ຄິນິຣິ຺ ຣາຊາ ເຣຣເຣ ປທິເວຕ ຕາຣຄິເຍຄ ເກາຊຄິເຍຄ ນທຕ຺ວາ ນຕ຺ຕເປຕ຺ວາ ນຍປຣາເຣຕ຺ວາ

“ອຄຸຍອາເຣຣິປຍຸຕາຄິ ປຕ຺ຕາ ຕຸຕ຺ຕິນຕາຄິ ເຣຣາເຄ ອທິຣາເຣຄ ປຸຊາຍຕ຺ຕາເຣຕ຺ຕາ ກເຣາຕ຺ວາ”ຕິ ປເຣຕ຺ຕາຍາເປຕ຺ວາ ໑ກຍຕ຺ຕ ຄິນິຣິ຺ ເຣຣາ

ກຕ຺ຕກິຕ຺ຕາຣນາເຣ ຣເຣຕ຺ຕາ ນປຣິເຊຄຍ຺ ຣຍຸຣຕກຣຍ຺ ຣເຍ຺ຍເຣຕ຺ວາ ເປຕຣຕ຺ຕຸຣິຍາຄຣຕ຺ຕຸ ນຕ຺ຕຸນິຍຸຕ຺ຕຸຕ຺ຕາ ກເຣສິ຺ ຕ ເຣຣຍ຺ຍ ຣຍຸເຣນຄ ນຸຕ຺ວາ

ຕາຄິ ປຕ຺ຕາປິ ຕຸຕ຺ຕິນຕາຄິ ເນາຕາປຕ຺ຕິຜລ຺ ນຕ຺ຕາກນ຺

ເຍປິ ເວ ຍຄຸຍ຺ຍາ ປຸຣິຍຣິເຣເນ ຍິຍ຺ຍກປຕ຺ຕເວ ເຣຣເຣ ອຕ຺ຕຸນິຍ຺, ເວ ເວາຍ຺ ເວາຍ຺ ຣາເຄຍ຺ ເຣຣາເຄ ກຸເຣ ກເຣຕ຺ຕິ຺ ເວທິ ນຸຕ຺ວາ

ຍທາຊຄກາເຍາ ຣາຊຕ຺ຕຸເຣ ນຕ຺ຕິປຕິຕ຺ວາ ຍທານຕ຺ຕິ ອກາສິ຺ ຣາຊາ “ກິ ໑ເນາ ນເຣ຺ວາ”ຕິ ປຸຕ຺ຕິ຺ “ຄາກເຣາ, ເຣຣ, ‘ເຣຣເຣ ຣຕ຺ຕິ ຄ ລກາຍາ’ຕິ

ຮິເຣຕ຺ຕິ”ຕິ຺ ຣາຊາ “ນເຣ ຕຸເຣ ປຮິນິຍ຺ຍຄິ, ຊຸກາເຍາ ຄ ກຣິຍ຺ຍຕິ”ຕິ ຮິເຣຕ຺ຕ຺ວາ “ກຕ຺ຕຸຣ, ກເຣ, ທຕ຺ຕິນາລ຺ ປຣິຊກຕ຺ວາ ຣາລຸກ ອາກິຣິຕ຺ວາ

ປຕ຺ຕາຣຕ຺ຕາຄິ ປຸປຸາຄິ ຮິກິຣິຕ຺ວາ ເຣລຮິຕາເຄ ຕາຕ຺ຕ຺ວາ ຍຕ຺ຕຸລທຕ຺ຕຸຕ຺ຕາເຣ ເຣຣາເຄ ອາຍຄາຄິ ປຕ຺ຕາເປຣາ”ຕິ ອາທ຺ ອຍຣ຺ຈ຺ ຕຣາ ອກິນ຺

ເຣຣເຣາ ຕຕ຺ວາ ກຕ຺ຕາ ຄິນິຣິຕ຺ວາ ເຣຣຕ຺ວາຕນຸຕ຺ຕຸຕ຺ຕ ກເຣສິ຺ ກຣາປຣິເຍາຍາເຣຄ ປິຫາຍທຍ຺ຍ ເນາຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຕ຺ຕຸທິ຺ ຕເວາ “ທຕ຺ຕິນາລິ

ອຕິນຍ຺ຍາຣາ”ຕິ ຄຕ຺ຕຸລທຕ຺ວາເຣ ຄຕ຺ຕຸຄຣຄຸຍ຺ຍາເຄ ອາຍຄ ປຕ຺ຕາເປນ຺ ເຣຣເຣາ ຕຕ຺ວາ ຄິນິຣິຕ຺ວາ ອານິຮິເນາປຍນຸຕ຺ຕ ກເຣສິ຺ ຕຍິ ນຸຕ຺ວາ

ປິຫາຍທຍ຺ຍ ເນາຕາປຕ຺ຕິຜລ຺ ປຣິລກິ຺

໑ຣິ ອາກຕຣິເຣນເຕາ ຄຸຕິຍຣິເຣເນ ອຕ຺ຕຸເວຍ຺ຍທຍ຺ຍາຄ ຣຍຸາກິນເຍາ ອເທາສິ຺ ເຣຣຍ຺ຍ ຄຕ຺ຕຸຄເຣຄ ອາກຕາກຕາທິ ກຸລິຕ຺ຕິທິ

ກຸລຸປຸຕ຺ຕາທິ ກຸລກຸຍາຣິທິ ນຕ຺ຕິ ນເຍຸາເຣຍາຄເຍ຺ຍຣ ນາຍຄຸຍເຍາ ຊາເຕາ຺ ເຣຣເຣາ ກາລ຺ ນລຸຕ຺ຕຸຕ຺ວາ “ກຕ຺ຕາຍ ຣາຄິ ຍິຍ຺ຍກປຕ຺ຕຕ”ຕ຺ຕິ

ຊຸຕ຺ຕຸທິ຺ ອຍຣ຺ຈ຺ – “ກຕ຺ວ, ກເຣຕ຺ຕ, ກຕ຺ຕຸຣາ”ຕິ? “ອຍ຺ຍາຕ ຄິຣາຍຄຕ຺ວາຄ”ຕ຺ຕິ຺ ເວ ຣເຣຕ຺ຕາ ນິຮິຕິຕ ກຕ຺ວາ ຣາຊາຄຸຍເວຕ ອາທິນ຺ – “ອກາເລາ,

ກເຣຕ຺ຕ, ຕຸຣາຄິ ຕຕ຺ວ ກຕ຺ຕຸ; ຕຸເຣເຍຣ ຄຕ຺ຕຸຄເຣຄຸຍ຺ຍາຄ ອຍ຺ຍາຄ ອາຣາຍຕ຺ວາຄ ເທາຕຸ”ຕິ຺ “ອລ຺, ກຕ຺ຕາຍາ”ຕິ຺ ປຸຄ ຣເຣຕ຺ຕາ ຣເຣເຄຄາທິນ຺ –

“ຣາຊາ, ກເຣຕ຺ຕ, ອາທ – ‘໑ຕ ເຍເຣຣຄ ຄາຍ ຊຸຍ຺ຍາຄ ຍຍ ປິຕຸ ນຕ຺ຕຸກ ຄກເຣເຕາ ຄາຕິຕ຺ຕຸເຣ ຄາຕ຺ຕາຍຄຸ ກຍຄາກຍຄນຍ຺ຍຄິ, ໑ຕ຺ຕ ເຣຣາ ຣາຍ

ກເປຸຕ຺ຕຸ’”ຕິ຺ ຣນິນ຺ ເຣຣາ ເຍເຣຣເຄ ຊຸຍ຺ຍາເຄ຺

រាជាបិ ខោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន ថេរស្ស សមីបំ គន្ត្វា សុខសយិតភាវំ បុច្ឆិត្វា “កប្បតិ, ភន្តេ, ភិក្ខុសង្ឃស្ស អារាមោ”តិ បុច្ឆិ។ ថេរោ “កប្បតិ, មហារាជា”តិ វត្វា ឥមំ សុត្តំ អាហរិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អារាម”ន្តិ។ រាជា តុដ្ឋោ សុវណ្ណភិង្ការំ គហេត្វា ថេរស្ស ហត្ថេ ឧទកំ បាតេត្វា មហាមេឃវនុយ្យានំ អទាសិ។ សហ ឧទកបាតេន បថវី កម្បិ។ អយំ មហាវិហារេ បឋមោ បថវីកម្បោ អហោសិ។ រាជា ភីតោ ថេរំ បុច្ឆិ – “កស្មា, ភន្តេ, បថវី កម្បតី”តិ? “មា ភាយិ, មហារាជ, ឥមស្មិំ ទីបេ ទសពលស្ស សាសនំ បតិដ្ឋហិស្សតិ; ឥទញ្ច បឋមំ វិហារដ្ឋានំ ភវិស្សតិ, តស្សេតំ បុព្ពនិមិត្ត”ន្តិ។ រាជា ភិយ្យោសោមត្តាយ បសីទិ។ ថេរោ បុនទិវសេបិ រាជគេហេ ភុញ្ជិត្វា តថេវ នន្ទនវនេ អនមតគ្គិយានិ កថេសិ។ បុនទិវសេ អគ្គិក្ខន្ធោបមសុត្តំ កថេសិ។ ឯតេនេវុបាយេន សត្ត ទិវសានិ កថេសិ។ ទេសនាបរិយោសានេ អឌ្ឍនវមានំ បាណសហស្សានំ ធម្មាភិសមយោ អហោសិ។ តតោ បដ្ឋាយ ច នន្ទនវនំ សាសនស្ស ជោតិបាតុភាវដ្ឋានន្តិ កត្វា “ជោតិវន”ន្តិ នាមំ លភិ។ សត្តមេ បន ទិវសេ ថេរា អន្តេបុរេ រញ្ញោ អប្បមាទសុត្តំ កថយិត្វា ចេតិយគិរិមេវ អគមំសុ។

អថ ខោ រាជា អមច្ចេ បុច្ឆិ – “ថេរោ, អម្ហេ គាឡ្ហេន ឱវាទេន ឱវទតិ; គច្ឆេយ្យ នុ ខោ”តិ? អមច្ចា “តុម្ហេហិ, ទេវ, ថេរោ អយាចិតោ សយមេវ អាគតោ; តស្មា តស្ស អនាបុច្ឆាវ គមនម្បិ ភវេយ្យា”តិ អាហំសុ។ តតោ រាជា រថំ អភិរុហិត្វា ទ្វេ ច ទេវិយោ អារោបេត្វា ចេតិយគិរិំ អគមាសិ មហតា រាជានុភាវេន។ គន្ត្វា ទេវិយោ ឯកមន្តំ អបក្កមាបេត្វា សយមេវ ថេរានំ សមីបំ ឧបសង្កមន្តោ អតិវិយ កិលន្តរូបោ ហុត្វា ឧបសង្កមិ។ តតោ នំ ថេរោ អាហ – “កស្មា ត្វំ, មហារាជ, ឯវំ កិលមមានោ អាគតោ”តិ? “‘តុម្ហេ មម គាឡ្ហំ ឱវាទំ ទត្វា ឥទានិ គន្តុកាមា នុ ខោ’តិ ជាននត្ថំ, ភន្តេ”តិ។ “ន មយំ, មហារាជ, គន្តុកាមា; អបិច វស្សូបនាយិកកាលោ នាមាយំ, មហារាជ, តត្ថ សមណេន វស្សូបនាយិកដ្ឋានំ ញាតុំ វដ្ដតី”តិ។ តំទិវសមេវ អរិដ្ឋោ នាម អមច្ចោ បញ្ចបណ្ណាសាយ ជេដ្ឋកនិដ្ឋភាតុកេហិ សទ្ធិំ រញ្ញោ សមីបេ ឋិតោ អាហ – “ឥច្ឆាមហំ, ទេវ, ថេរានំ សន្តិកេ បព្ពជិតុ”ន្តិ។ “សាធុ, ភណេ, បព្ពជស្សូ”តិ រាជា អនុជានិត្វា ថេរំ សម្បដិច្ឆាបេសិ។ ថេរោ តទហេវ បព្ពាជេសិ។ សព្ពេ ខុរគ្គេយេវ អរហត្តំ បាបុណិំសុ។

រាជាបិ ខោ តង្ខណេយេវ កណ្ដកេន ចេតិយង្គណំ បរិក្ខិបិត្វា ទ្វាសដ្ឋិយា លេណេសុ កម្មំ បដ្ឋបេត្វា នគរមេវ អគមាសិ។ តេបិ ថេរា ទសភាតិកសមាកុលំ រាជកុលំ បសាទេត្វា មហាជនំ ឱវទមានា ចេតិយគិរិម្ហិ ទ្វាសដ្ឋិយា លេណេសុ វស្សំ ឧបគច្ឆិំសុ។ តទាបិ ចេតិយគិរិម្ហិ បឋមំ វស្សំ ឧបគតា ទ្វាសដ្ឋិ អរហន្តោ អហេសុំ។ អថាយស្មា មហាមហិន្ទោ វុត្ថវស្សោ បវារេត្វា កត្តិកបុណ្ណមាយំ ឧបោសថទិវសេ រាជានំ ឯតទវោច – “មហារាជ, អម្ហេហិ ចិរទិដ្ឋោ សម្មាសម្ពុទ្ធោ, អនាថវាសំ វសិម្ហ, ឥច្ឆាម មយំ ជម្ពុទីបំ គន្តុ”ន្តិ។ រាជា អាហ – “អហំ, ភន្តេ, តុម្ហេ ចតូហិ បច្ចយេហិ ឧបដ្ឋហាមិ, អយញ្ច មហាជនោ តុម្ហេ និស្សាយ តីសុ សរណេសុ បតិដ្ឋិតោ, កស្មា តុម្ហេ ឧក្កណ្ឋិតត្ថា”តិ? “ចិរទិដ្ឋោ នោ, មហារាជ, សម្មាសម្ពុទ្ធោ, អភិវាទនបច្ចុដ្ឋានអញ្ជលិកម្មសាមីចិកម្មករណដ្ឋានំ នត្ថិ, តេនម្ហ ឧក្កណ្ឋិតា”តិ។ “ននុ, ភន្តេ, តុម្ហេ អវោចុត្ថ – ‘បរិនិព្ពុតោ សម្មាសម្ពុទ្ធោ’”តិ។ “កិញ្ចាបិ, មហារាជ, បរិនិព្ពុតោ; អថ ខ្វស្ស សរីរធាតុយោ តិដ្ឋន្តី”តិ។ “អញ្ញាតំ, ភន្តេ, ថូបបតិដ្ឋានំ តុម្ហេ អាកង្ខថាតិ។ ករោមិ , ភន្តេ, ថូបំ, ភូមិភាគំ ទានិ វិចិនាថ; អបិច, ភន្តេ, ធាតុយោ កុតោ លច្ឆាមា”តិ? “សុមនេន សទ្ធិំ មន្តេហិ, មហារាជា”តិ។

“សាធុ, ភន្តេ”តិ រាជា សុមនំ ឧបសង្កមិត្វា បុច្ឆិ – “កុតោ ទានិ, ភន្តេ, ធាតុយោ លច្ឆាមា”តិ? សុមនោ អាហ – “អប្បោស្សុក្កោ ត្វំ, មហារាជ, វីថិយោ សោធាបេត្វា ធជបដាកបុណ្ណឃដាទីហិ អលង្ការាបេត្វា សបរិជនោ ឧបោសថំ សមាទិយិត្វា សព្ពតាឡាវចរេ ឧបដ្ឋាបេត្វា មង្គលហត្ថិំ សព្ពាលង្ការបដិមណ្ឌិតំ ការាបេត្វា ឧបរិ ចស្ស សេតច្ឆត្តំ ឧស្សាបេត្វា សាយន្ហសមយេ មហានាគវនុយ្យានាភិមុខោ យាហិ។ អទ្ធា តស្មិំ ឋានេ ធាតុយោ លច្ឆសី”តិ។ រាជា “សាធូ”តិ សម្បដិច្ឆិ។ ថេរា ចេតិយគិរិមេវ អគមំសុ។ តត្រាយស្មា មហិន្ទត្ថេរោ សុមនសាមណេរំ អាហ – “គច្ឆ ត្វំ, សាមណេរ, ជម្ពុទីបេ តវ អយ្យកំ អសោកំ ធម្មរាជានំ ឧបសង្កមិត្វា មម វចនេន ឯវំ វទេហិ – ‘សហាយោ វោ, មហារាជ, ទេវានម្បិយតិស្សោ ពុទ្ធសាសនេ បសន្នោ ថូបំ បតិដ្ឋាបេតុកាមោ, តុម្ហាកំ កិរ ហត្ថេ ធាតុ អត្ថិ តំ មេ ទេថា’តិ។ តំ គហេត្វា សក្កំ ទេវរាជានំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេហិ – ‘តុម្ហាកំ កិរ, មហារាជ, ហត្ថេ ទ្វេ ធាតុយោ អត្ថិ – ទក្ខិណទាឋា ច ទក្ខិណក្ខកញ្ច; តតោ តុម្ហេ ទក្ខិណទាឋំ បូជេថ, ទក្ខិណក្ខកំ បន មយ្ហំ ទេថា’តិ។ ឯវញ្ច នំ វទេហិ – ‘កស្មា ត្វំ, មហារាជ, អម្ហេ តម្ពបណ្ណិទីបំ បហិណិត្វា បមជ្ជសី’”តិ?

“សាធុ, ភន្តេ”តិ ខោ សុមនោ ថេរស្ស វចនំ សម្បដិច្ឆិត្វា តាវទេវ បត្តចីវរមាទាយ វេហាសំ អព្ភុគ្គន្ត្វា បាដលិបុត្តទ្វារេ ឱរុយ្ហ រញ្ញោ សន្តិកំ គន្ត្វា ឥទមត្ថំ អារោចេសិ។ រាជា តុដ្ឋោ សាមណេរស្ស ហត្ថតោ បត្តំ គហេត្វា គន្ធេហិ ឧព្វដ្ដេត្វា វរមុត្តសទិសានំ ធាតូនំ បូរេត្វា អទាសិ។ សោ តំ គហេត្វា សក្កំ ទេវរាជានំ ឧបសង្កមិ។ សក្កោ ទេវរាជា សាមណេរំ ទិស្វាវ “កិំ, ភន្តេ សុមន, អាហិណ្ឌសី”តិ អាហ។ “ត្វំ, មហារាជ, អម្ហេ តម្ពបណ្ណិទីបំ បេសេត្វា កស្មា បមជ្ជសី”តិ? “នប្បមជ្ជាមិ, ភន្តេ, វទេហិ – ‘កិំ ករោមី’”តិ? “តុម្ហាកំ កិរ ហត្ថេ ទ្វេ ធាតុយោ អត្ថិ – ទក្ខិណទាឋា ច ទក្ខិណក្ខកញ្ច; តតោ តុម្ហេ ទក្ខិណទាឋំ បូជេថ, ទក្ខិណក្ខកំ បន មយ្ហំ ទេថា”តិ។ “សាធុ, ភន្តេ”តិ ខោ សក្កោ ទេវានមិន្ទោ យោជនប្បមាណំ មណិថូបំ ឧគ្ឃាដេត្វា ទក្ខិណក្ខកធាតុំ នីហរិត្វា សុមនស្ស អទាសិ។ សោ តំ គហេត្វា ចេតិយគិរិម្ហិយេវ បតិដ្ឋាសិ។

អថ ខោ មហិន្ទប្បមុខា សព្ពេបិ តេ មហានាគា អសោកធម្មរាជេន ទិន្នធាតុយោ ចេតិយគិរិម្ហិយេវ បតិដ្ឋាបេត្វា ទក្ខិណក្ខកំ អាទាយ វឌ្ឍមានកច្ឆាយាយ មហានាគវនុយ្យានមគមំសុ។ រាជាបិ ខោ សុមនេន វុត្តប្បការំ បូជាសក្ការំ កត្វា ហត្ថិក្ខន្ធវរគតោ សយំ មង្គលហត្ថិមត្ថកេ សេតច្ឆត្តំ ធារយមានោ មហានាគវនំ សម្បាបុណិ។ អថស្ស ឯតទហោសិ – “សចេ អយំ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ធាតុ, ឆត្តំ អបនមតុ, មង្គលហត្ថី ជណ្ណុកេហិ ភូមិយំ បតិដ្ឋហតុ, ធាតុចង្កោដកំ មយ្ហំ មត្ថកេ បតិដ្ឋាតូ”តិ។ សហ រញ្ញោ ចិត្តុប្បាទេន ឆត្តំ អបនមិ, ហត្ថី ជណ្ណុកេហិ បតិដ្ឋហិ, ធាតុចង្កោដកំ រញ្ញោ មត្ថកេ បតិដ្ឋហិ។ រាជា អមតេនេវ អភិសិត្តគត្តោ វិយ បរមេន បីតិបាមោជ្ជេន សមន្នាគតោ ហុត្វា បុច្ឆិ – “ធាតុំ, ភន្តេ, កិំ ករោមា”តិ? “ហត្ថិកុម្ភម្ហិយេវ តាវ, មហារាជ, ឋបេហី”តិ។ រាជា ធាតុចង្កោដកំ គហេត្វា ហត្ថិកុម្ភេ ឋបេសិ។ បមុទិតោ នាគោ កោញ្ចនាទំ នទិ។ មហាមេឃោ ឧដ្ឋហិត្វា បោក្ខរវស្សំ វស្សិ។ ឧទកបរិយន្តំ កត្វា មហាភូមិចាលោ អហោសិ។ “បច្ចន្តេបិ នាម សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ធាតុ បតិដ្ឋហិស្សតី”តិ ទេវមនុស្សា បមោទិំសុ។ ឯវំ ពុទ្ធានុភាវសិរិយា ទេវមនុស្សានំ បីតិំ ជនយន្តោ –

បុណ្ណមាយំ មហាវីរោ, ចាតុមាសិនិយា ឥធ;

អាគន្ត្វា ទេវលោកម្ហា, ហត្ថិកុម្ភេ បតិដ្ឋិតោតិ។

អថស្ស សោ ហត្ថិនាគោ អនេកតាឡាវចរបរិវារិតោ អតិវិយ ឧឡារេន បូជាសក្ការេន សក្ករិយមានោ បច្ឆិមទិសាភិមុខោ ហុត្វា, អបសក្កន្តោ យាវ នគរស្ស បុរត្ថិមទ្វារំ តាវ គន្ត្វា បុរត្ថិមេន ទ្វារេន នគរំ បវិសិត្វា សកលនគរេន ឧឡារាយ បូជាយ ករីយមានាយ ទក្ខិណទ្វារេន និក្ខមិត្វា ថូបារាមស្ស បច្ឆិមទិសាភាគេ មហេជវត្ថុ នាម កិរ អត្ថិ, តត្ថ គន្ត្វា បុន ថូបារាមាភិមុខោ ឯវ បដិនិវត្តិ។ តេន ច សមយេន ថូបារាមេ បុរិមកានំ តិណ្ណំ សម្មាសម្ពុទ្ធានំ បរិភោគចេតិយដ្ឋានំ ហោតិ។

អតីតេ កិរ អយំ ទីបោ ឱជទីបោ នាម អហោសិ, រាជា អភយោ នាម, នគរំ អភយបុរំ នាម, ចេតិយបព្ពតោ ទេវកូដបព្ពតោ នាម, ថូបារាមោ បដិយារាមោ នាម។ តេន ខោ បន សមយេន កកុសន្ធោ ភគវា លោកេ ឧប្បន្នោ ហោតិ។ តស្ស សាវកោ មហាទេវោ នាម ថេរោ ភិក្ខុសហស្សេន សទ្ធិំ ទេវកូដេ បតិដ្ឋាសិ, មហិន្ទត្ថេរោ វិយ ចេតិយបព្ពតេ។ តេន ខោ បន សមយេន ឱជទីបេ សត្តា បជ្ជរកេន អនយព្យសនំ អាបជ្ជន្តិ។ អទ្ទសា ខោ កកុសន្ធោ ភគវា ពុទ្ធចក្ខុនា លោកំ ឱលោកេន្តោ តេ សត្តេ អនយព្យសនមាបជ្ជន្តេ។ ទិស្វា ចត្តាលីសាយ ភិក្ខុសហស្សេហិ បរិវុតោ អគមាសិ។ តស្សានុភាវេន តាវទេវ បជ្ជរកោ វូបសន្តោ។ រោគេ វូបសន្តេ ភគវា ធម្មំ ទេសេសិ។ ចតុរាសីតិយា បាណសហស្សានំ ធម្មាភិសមយោ អហោសិ។ ភគវា ធមករណំ ទត្វា បក្កាមិ។ តំ អន្តោ បក្ខិបិត្វា បដិយារាមេ ចេតិយំ អកំសុ។ មហាទេវោ ទីបំ អនុសាសន្តោ វិហាសិ។

កោណាគមនស្ស បន ភគវតោ កាលេ អយំ ទីបោ វរទីបោ នាម អហោសិ, រាជា សមិទ្ធោ នាម, នគរំ វឌ្ឍមានំ នាម , បព្ពតោ សុវណ្ណកូដោ នាម។ តេន ខោ បន សមយេន វរទីបេ ទុព្ពុដ្ឋិកា ហោតិ ទុព្ភិក្ខំ ទុស្សស្សំ។ សត្តា ឆាតករោគេន អនយព្យសនំ អាបជ្ជន្តិ។ អទ្ទសា ខោ កោណាគមនោ ភគវា ពុទ្ធចក្ខុនា លោកំ ឱលោកេន្តោ តេ សត្តេ អនយព្យសនំ អាបជ្ជន្តេ។ ទិស្វា តិំសភិក្ខុសហស្សបរិវុតោ អគមាសិ។ ពុទ្ធានុភាវេន ទេវោ សម្មាធារំ អនុប្បវេច្ឆិ។ សុភិក្ខំ អហោសិ។ ភគវា ធម្មំ ទេសេសិ។ ចតុរាសីតិយា បាណសហស្សានំ ធម្មាភិសមយោ អហោសិ។ ភគវា ភិក្ខុសហស្សបរិវារំ មហាសុមនំ នាម ថេរំ ទីបេ ឋបេត្វា កាយពន្ធនំ ទត្វា បក្កាមិ។ តំ អន្តោ បក្ខិបិត្វា ចេតិយំ អកំសុ។

កស្សបស្ស បន ភគវតោ កាលេ អយំ ទីបោ មណ្ឌទីបោ នាម អហោសិ, រាជា ជយន្តោ នាម, នគរំ វិសាលំ នាម, បព្ពតោ សុភកូដោ នាម ។ តេន ខោ បន សមយេន មណ្ឌទីបេ មហាវិវាទោ ហោតិ។ ពហូ សត្តា កលហវិគ្គហជាតា អនយព្យសនំ អាបជ្ជន្តិ។ អទ្ទសា ខោ កស្សបោ ភគវា ពុទ្ធចក្ខុនា លោកំ ឱលោកេន្តោ តេ សត្តេ អនយព្យសនំ អាបជ្ជន្តេ។ ទិស្វា វីសតិភិក្ខុសហស្សបរិវុតោ អាគន្ត្វា វិវាទំ វូបសមេត្វា ធម្មំ ទេសេសិ។ ចតុរាសីតិយា បាណសហស្សានំ ធម្មាភិសមយោ អហោសិ។ ភគវា ភិក្ខុសហស្សបរិវារំ សព្ពនន្ទំ នាម ថេរំ ទីបេ បតិដ្ឋាបេត្វា ឧទកសាដកំ ទត្វា បក្កាមិ។ តំ អន្តោ បក្ខិបិត្វា ចេតិយំ អកំសុ។ ឯវំ ទីបេ បុរិមកានំ តិណ្ណំ ពុទ្ធានំ ចេតិយានិ

បតិដ្ឋហិស្សន្តិ តានិ សាសនន្តរធានេន នស្សន្តិ, ឋានមត្តំ អវសិស្សតិ ។ តស្មា វុត្តំ – “តេន ច សមយេន ឧបរិទាយេ បុរិមកានំ តិណ្ណំ សម្មាសម្ពុទ្ធានំ បរិភោគចេតិយដ្ឋានំ ហោតី”តិ ។ តទេតំ វិនដ្ឋេសុ ចេតិយេសុ ទេវតានុភាវេន កណ្ដកសមាកិណ្ណសាខេហិ នានាគច្ឆេហិ បរិវុតំ តិដ្ឋតិ – “មា នំ កោចិ ឧច្ឆិដ្ឋាសុចិមលកចវរេហិ បទូសេសី”តិ ។

អថ រញ្ញោ ហត្ថិនោ បុរតោ បុរតោ គន្ត្វា រាជបុរិសា សព្ពគច្ឆេ ឆិន្ទិត្វា ភូមឹ សោធេត្វា តំ ហត្ថតលសទិសំ អកំសុ ។ ហត្ថិនាគោ គន្ត្វា តំ ឋានំ បុរតោ កត្វា តស្ស បច្ឆិមទិសាភាគេ ពោធិរុក្ខដ្ឋានេ អដ្ឋាសិ ។ អថស្ស មត្ថកតោ ធាតុំ ឱរោបេតុំ អារភិំសុ ។ នាគោ ឱរោបេតុំ ន ទេតិ ។ រាជា ថេរំ បុច្ឆិ – “កស្មា, ភន្តេ, នាគោ ធាតុំ ឱរោបេតុំ ន ទេតី”តិ? “អារុឡ្ហំ, មហារាជ, ឱរោបេតុំ ន វដ្ដតី”តិ ។ តស្មិំ កាលេ អភយវាបិយា ឧទកំ ឆិន្នំ ហោតិ ។ សមន្តា ភូមិ ផលិតា ហោតិ, សុឧទ្ធរា មត្តិកាបិណ្ឌា ។ តតោ មហាជនោ សីឃំ សីឃំ មត្តិកំ អាហរិត្វា ហត្ថិកុម្ភប្បមាណំ វត្ថុមកាសិ ។ តាវទេវ ច ថូបករណត្ថំ ឥដ្ឋកា កាតុំ អារភិំសុ ។ ន យាវ ឥដ្ឋកា បរិនិដ្ឋន្តិ តាវ ហត្ថិនាគោ កតិបាហំ ទិវា ពោធិរុក្ខដ្ឋានេ ហត្ថិសាលាយំ តិដ្ឋតិ, រត្តិំ ថូបបតិដ្ឋានភូមឹ បរិយាយតិ ។ អថ វត្ថុំ ចិនាបេត្វា រាជា ថេរំ បុច្ឆិ – “កីទិសោ, ភន្តេ, ថូបោ កាតព្វោ”តិ? “វីហិរាសិសទិសោ, មហារាជា”តិ ។

“សាធុ, ភន្តេ”តិ រាជា ជង្ឃប្បមាណំ ថូបំ ចិនាបេត្វា ធាតុឱរោបនត្ថាយ មហាសក្ការំ ការេសិ ។ សកលនគរញ្ច ជនបទោ ច ធាតុមហទស្សនត្ថំ សន្និបតិ ។ សន្និបតិតេ ច បន តស្មិំ មហាជនកាយេ ទសពលស្ស ធាតុ ហត្ថិកុម្ភតោ សត្តតាលប្បមាណំ វេហាសំ អព្ភុគ្គន្ត្វា យមកបាដិហារិយំ ទស្សេសិ ។ តេហិ តេហិ ធាតុប្បទេសេហិ ឆព្ពណ្ណរំសិយោ ឧទកធារា ច អគ្គិក្ខន្ធា ច បវត្តន្តិ, សាវត្ថិយំ កណ្ឌម្ពមូលេ ភគវតា ទស្សិតបាដិហារិយសទិសមេវ បាដិហារិយំ អហោសិ ។ តញ្ច ខោ នេវ ថេរេន ន ទេវតាហិ កតំ, អបិច ខោ ពុទ្ធានុភាវេនេវ ។ ភគវា កិរ ធរមានោវ អធិដ្ឋាសិ – “មយិ បរិនិព្ពុតេ តម្ពបណ្ណិទីបេ អនុរាធបុរស្ស ទក្ខិណទិសាភាគេ បុរិមកានំ តិណ្ណំ ពុទ្ធានំ បរិភោគចេតិយដ្ឋានេ មម ទក្ខិណក្ខកធាតុ បតិដ្ឋានទិវសេ យមកបាដិហារិយំ ហោតូ”តិ ។

“ឯវំ អចិន្តិយា ពុទ្ធា, ពុទ្ធធម្មា អចិន្តិយា;

អចិន្តិយេ បសន្នានំ, វិបាកោ ហោតិ អចិន្តិយោ”តិ ។ (អប. ថេរ ១.១.៨២);

សម្មាសម្ពុទ្ធោ កិរ ឥមំ ទីបំ ធរមានកាលេបិ តិក្ខត្តុំ អាគមាសិ ។ បឋមំ – យក្ខទមនត្ថំ ឯកកោវ អាគន្ត្វា យក្ខេ ទមេត្វា “មយិ បរិនិព្ពុតេ ឥមស្មិំ ទីបេ សាសនំ បតិដ្ឋហិស្សតី”តិ តម្ពបណ្ណិទីបេ រក្ខំ ករោន្តោ តិក្ខត្តុំ ទីបំ អាវិជ្ជិ ។ ទុតិយំ – មាតុលភាគិនេយ្យានំ នាគរាជូនំ ទមនត្ថាយ ឯកកោវ អាគន្ត្វា តេ ទមេត្វា អគមាសិ ។ តតិយំ – បញ្ចភិក្ខុសតបរិវារោ អាគន្ត្វា មហាចេតិយដ្ឋានេ ច ថូបារាមចេតិយដ្ឋានេ ច មហាពោធិបតិដ្ឋិតដ្ឋានេ ច មហិយង្គណចេតិយដ្ឋានេ ច មុតិយង្គណចេតិយដ្ឋានេ ច ទីឃវាបិចេតិយដ្ឋានេ ច កល្យាណិយចេតិយដ្ឋានេ ច និរោធសមាបត្តិំ សមាបជ្ជិត្វា និសីទិ ។ ឥទមស្ស ចតុត្ថំ ធាតុសរីរេន អាគមនំ ។

ធាតុសរីរតោ ច បនស្ស និក្ខន្តាឆព្ពណ្ណរំសីហិ សកលតម្ពបណ្ណិតលេ ន កោចិ អផុដ្ឋោកាសោ នាម អហោសិ។ ឧបរិ យស្ស តំ ធាតុសរីរំ រំសីហិ តម្ពបណ្ណិតលស្ស បរិច្ឆិន្នំ ចុបនរមេត្វា មហាជនស្ស បាដិហារិយំ ទស្សេត្វា ឱតរិត្វា ទន្តេ្ណា មត្ថកេ បតិដ្ឋាសិ ។ រាជា សមលំ មនុស្សបដិលាភំ មញ្ញមានោ មហន្តំ សក្ការំ ករិត្វា ធាតុំ បតិដ្ឋាបេសិ។ សហ ធាតុបតិដ្ឋាបនេន មហាភូមិចាលោ អហោសិ។ តស្មិំ បន ធាតុបាដិហារិយេ ចិត្តំ បសាទេត្វា ទន្តេ្ណា នាមា អភយោ នាម រាជកុមារោ បុរិសសហស្សេន សទ្ធិំ បព្ពជិ។ ចេតរដ្ឋការមេតា បញ្ច ទារកសតានិ បព្ពជិំសុ, តថា ធ្វារមណ្ឌលាទីហិ គាមកេហិ និក្ខមិត្វា បញ្ចបញ្ច ទារកសតានិ សព្ពានិបិ អន្តោនគរតោ ច ពាហិនគរតោ ច បព្ពជិតានិ តិំសភិក្ខុសហស្សានិ អហេសុំ។ និដ្ឋិតេ បន ថូបស្មិំ រាជា ច រាជភាតិកា ច ទេវិយោ ច ទេវតានាគយក្ខានម្បិ ចិមន្ទំ ករណ្ឌំ បទក្ខិណំ បទក្ខិណំ បូជំ អកំសុ។ និដ្ឋិតាយ បន ធាតុបូជាយ បតិដ្ឋិតេ ធាតុចរេ មហិន្ទត្ថេរោ មេឃវនុយ្យានមេវ គន្ត្វា វាសំ កប្បេសិ។

តស្មិំ ខោ បន សមយេ អនុឡា ទេវី បព្ពជិតុកាមា ហុត្វា រញ្ញោ អារោចេសិ។ រាជា តស្សា វចនំ សុត្វា ថេរំ ឯតទវោច – “អនុឡា, ភន្តេ, ទេវី បព្ពជិតុកាមា, បព្ពាជេថ នំ”ន្តិ។ “ន, មហារាជ, អម្ហាកំ មាតុគាមំ បព្ពាជេតុំ កប្បតិ។ បាដលិបុត្តេ បន មយ្ហំ ភគិនី សង្ឃមិត្តត្ថេរី នាម អត្ថិ, តំ បក្កោសាបេហិ។ ឥមស្មិំ បន, មហារាជ, ទីបេ បុរិមកានំ តិណ្ណំ សម្មាសម្ពុទ្ធានំ ពោធិ បតិដ្ឋាសិ។ អម្ហាកម្បិ ភគវតោ សរសរំសិជាលវិស្សជ្ជនកេន ពោធិនា ឥធ បតិដ្ឋាតព្ពំ, តស្មា តថា សាសនំ បហិណេយ្យាសិ យថា សង្ឃមិត្តា ពោធិំ គហេត្វា អាគច្ឆេយ្យា”តិ។

“សាធុ, ភន្តេ”តិ រាជា ថេរស្ស វចនំ សម្បដិច្ឆិត្វា អមច្ចេហិ សទ្ធិំ មន្តេន្តោ អរិដ្ឋំ នាម អត្តនោ ភាគិនេយ្យំ អាហ – “សក្ខិស្សសិ ត្វំ, តាត, បាដលិបុត្តំ គន្ត្វា មហាពោធិនា សទ្ធិំ អយ្យំ សង្ឃមិត្តត្ថេរិំ អានេតុ”ន្តិ? “សក្ខិស្សាមិ, ទេវ, សចេ មេ បព្ពជ្ជំ អនុជានិស្សសី”តិ។ “គច្ឆ, តាត, ថេរិំ អានេត្វា បព្ពជាហី”តិ។ សោ រញ្ញោ ច ថេរស្ស ច សាសនំ គហេត្វា ថេរស្ស អធិដ្ឋានវសេន ឯកទិវសេនេវ ជម្ពុកោលបដ្ដនំ គន្ត្វា នាវំ អភិរុហិត្វា សមុទ្ទំ អតិក្កមិត្វា បាដលិបុត្តមេវ អគមាសិ។ អនុឡាបិ ខោ ទេវី បញ្ចហិ កញ្ញាសតេហិ បញ្ចហិ ច អន្តេបុរិកាសតេហិ សទ្ធិំ ទស សីលានិ សមាទិយិត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា នគរស្ស ឯកទេសេ ឧបស្សយំ ការាបេត្វា និវាសំ កប្បេសិ។ អរិដ្ឋោបិ តំទិវសមេវ រញ្ញោ សាសនំ អប្បេសិ, ឯវញ្ច អវោច – “បុត្តោ តេ, ទេវ, មហិន្ទត្ថេរោ ឯវមាហ –

‘សហាយកស្ស កិរ តេ ទេវានម្បិយតិស្សស្ស រញ្ញោ ភាតុ ជាយា អនុឡា នាម ទេវី បព្ពជិតុកាមា, តំ បព្ពាជេតុំ អយ្យំ សង្ឃមិត្តត្ថេរិំ បហិណថ, អយ្យាយេវ ច សទ្ធិំ មហាពោធិ’”ន្តិ។ ថេរស្ស សាសនំ អារោចេត្វា សង្ឃមិត្តត្ថេរិំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមាហ – “អយ្យេ, តុម្ហាកំ ភាតា មហិន្ទត្ថេរោ មំ តុម្ហាកំ សន្តិកំ បេសេសិ, ទេវានម្បិយតិស្សស្ស រញ្ញោ ភាតុ ជាយា អនុឡា នាម ទេវី បញ្ចហិ កញ្ញាសតេហិ, បញ្ចហិ ច អន្តេបុរិកាសតេហិ សទ្ធិំ បព្ពជិតុកាមា, តំ កិរ អាគន្ត្វា បព្ពាជេថា”តិ។ សា តាវទេវ តុរិតតុរិតា រញ្ញោ សន្តិកំ គន្ត្វា ឯវមាហ – “មហារាជ, មយ្ហំ ភាតា មហិន្ទត្ថេរោ ឯវំ បហិណិ, ‘រញ្ញោ កិរ ភាតុ ជាយា អនុឡា នាម ទេវី បញ្ចហិ កញ្ញាសតេហិ បញ្ចហិ ច អន្តេបុរិកាសតេហិ សទ្ធិំ បព្ពជិតុកាមា មយ្ហំ អាគមនំ ឧទិក្ខតី’តិ។ គច្ឆាមហំ, មហារាជ, តម្ពបណ្ណិទីប”ន្តិ។

រាជា អាហ – “អម្ម, បុត្តោបិ មេ មហិន្ទត្ថេរោ នត្តា ច មេ សុមនសាមណេរោ មំ ឆិន្នហត្ថំ វិយ ករោន្តា តម្ពបណ្ណិទីបំ គតា។ តស្ស មយ្ហំ តេសំ អបស្សន្តស្ស ឧប្បន្នោ សោកោ តវ មុខំ បស្សន្តស្ស វូបសម្មតិ! អលំ, អម្ម, មា ត្វំ អគមាសី”តិ។ “ភារិយំ មេ, មហារាជ, ភាតុ វចនំ;

អត្ថអាបិ ឍត្តិឃា ឰត្តិសហស្សបរិច្ចតា បត្ថដ្ឋាបុរេក្ខារា យំ បដិយាទេតិ; កន្ធាយហំ, យហារាជា”តិ។ “ទេតេ ហិ, អម្ម, យហាទេវិនិ កហេត្វា កន្ធាហី”តិ។ ក្យទេតា រទេណ្ណា យហាទេវិនិ? រាជា កិរ តទេតា បុទេត្ត ឲច ឆាត្យក្កហលត្វាឃ អតាកទេត ឃុយទេត លក្ខាឌីបំ យហាទេវិនិ រេបទេសត្យកាទេយា, “កធំ ត្យ ទេឃា អសត្វឈាតារទេហំ យហាទេវិនិ រេបទេសស្សាមី”តិ ក្ខបិឃំ អបស្សទេន្តា យហាទេចិ តាយ អយត្ថិ បុច្ឆិ។ ទេសា អាហ – “សត្តិ, ទេច, ពាហុ បណ្ឌិតា កិក្ខូ”តិ។ តំ ឃុត្វា រាជា កិក្ខុសង្ឃស្ស កត្តំ បដិឃាទេត្វា កត្តកិច្ចាចសាទេត សង្ឃំ បុច្ឆិ – “កត្ត្តាំ ត្យ ទេឃា, កទេន្តា, កកចទេតា យហាទេវិនិតា លក្ខាឌីបំ ទេតា”តិ? សទេឈ្លា ទេយាក្កលិបុត្តតិស្សទេត្វរស្ស ការំ អកាសិ។

ទេឆទោ “កត្ត្តាំ, យហារាជ, យហាទេវិនិតា លក្ខាឌីប”ត្តិ ចត្វា កកចទេតា បញ្ចយហាអធិដ្ឋានានិ កទេឆសិ។ កតយានិ បញ្ច? កកចា កិរ យហាបរិនិព្ពានយទេញ្ចេ និបទេន្តា លក្ខាឌីបេ យហាទេវិនិបតិដ្ឋាបនត្ថាឃ “អទេសាកយហារាជា យហាទេវិនិក្កហណត្ថំ កយិស្សតិ, តទា យហាទេវិនិស្ស ឌក្ខិណសាខា សយទេយច ឆិន្ទិត្វា សុចណ្ណកដាទេហ បតិដ្ឋាតុ”តិ អធិដ្ឋាសិ – ឰ្ឌទេយកយធិដ្ឋានំ។

តត្ថ បតិដ្ឋានការេល ច “យហាទេវិនិ ហិយចលិហកកត្ថំ បចិសិត្វា បតិដ្ឋាតុ”តិ អធិដ្ឋាសិ – ឰ្ឌំ ទុតិឃយធិដ្ឋានំ។

“សត្តទេយ ឌិចទេស ហិយចលិហកកត្តទេតា ឱរុយ្ហ សុចណ្ណកដាទេហ បតិដ្ឋហទេន្តា បទេត្តហិ ច ផទេលហិ ច ឆព្ពណ្ណរំសិយោ យុញ្ចតុ”តិ អធិដ្ឋាសិ – ឰ្ឌំ តតិឃយធិដ្ឋានំ។

“ទុបិរាទេយ ឌក្ខិណក្ខកឆាត្យ ទេចតិឃមិស្សបតិដ្ឋានឌិចទេស ឃយកបិដិហារិឃំ កទោតុ”តិ អធិដ្ឋាសិ – ឰ្ឌំ ចតុត្ថំ អធិដ្ឋានំ។

លក្ខាឌីបមិស្សមច ទេយ ទេកាលយត្វា ឆាត្យទេយា យហាទេចតិឃមិស្សបតិដ្ឋានការេល ត្ត្ឋទេចសំ កទេហត្វា ទេចហារំ អត្ថ្យក្កត្វា ឃយកបិដិហារិឃំ កទោតុ”តិ អធិដ្ឋាសិ – ឰ្ឌំ បញ្ចមំ អធិដ្ឋានត្តិ។

រាជា ឰ្ឌយានិ បញ្ច យហាអធិដ្ឋានានិ ឃុត្វា បសទេន្នចិទេត្តា បាដលិបុត្តទេតា ឃាច យហាទេវិនិ តាច យក្កំ បដិឌក្ការេបត្វា សុចណ្ណកដាហត្ថាឃ ពាហុំ សុចណ្ណំ នីហរាបេសិ។ តាចទេឆ ច រទេណ្ណា ចិត្តំ ញាត្វា ចិស្សកម្មទេចបុទេត្តា កម្មារចណ្ណំ និម្មិនិត្វា បុរទេតា អដ្ឋាសិ។ រាជា តំ ឌិស្វា “តាត, ឰ្ឌំ សុចណ្ណំ កទេហត្វា កដាហំ កទោហី”តិ អាហ។ “បយាណំ, ទេច, ជានាថា”តិ? “ត្វទេយច, តាត, ញាត្វា កទោហី”តិ។ “សាធុ, ទេច, ករិស្សាមី”តិ សុចណ្ណំ កទេហត្វា អត្តទេតា អានុភាទេចត ហទេត្ថត បរិមជ្ជិត្វា សុចណ្ណកដាហំ និម្មិនិ តចហត្ថបរិក្ខេបំ បញ្ចហត្ថុព្ពេធំ តិហត្ថចិក្ខម្ភំ អដ្ឋង្គុលពាហល់ ហត្ថិសោណ្ឌប្បយាណមុខចដ្ឋិ។ អឆ រាជា សត្តទេយាជនាយាយាឃ តិទេយាជនចិត្ថារាឃ យហតិឃា ទេសនាឃ បាដលិបុត្តទេតា និក្ខមិត្វា អរិយសង្ឃយាទាឃ យហាទេវិនិសមីបំ អកាមាសិ។ ទេសតា សមុស្សិតធជបដាកំ នានារតនចិចិត្តំ អទេនកាលង្ការបដិមណ្ឌិតំ នានាចិឆក្យសុយសយាកិណ្ណំ អទេនកត្យរិយសង្ឃុដ្ឋំ យហាទេវិនិ បរិក្ខិបិ។ រាជា សហស្សមត្ត កណបិទេមាក្ខ យហាទេឆទេរ កទេហត្វា សកលឌម្ពុឌីបេ បត្តាភិទេសកានំ រាជូនំ សហស្សត អត្តានញ្ច យហាទេវិនិញ្ច បរិចារាទេបត្វា យហាទេវិនិមូលេ ឋត្វា យហាទេវិនិ ឧទ្ទលោកេសិ។ យហាទេវិនិស្ស ពន្ធុត្ថ ឌក្ខិណយហាសាខាឃ ចត្យហត្ថប្បយាណប្បទេចសត្ថ ឋទេបត្វា អចទេសសំ អឌស្សនំ អកាមាសិ។

រាជា តំ បាដិហារិយំ ទិស្វា ឧប្បន្នបីតិបាមោជ្ជោ “អហំ, ភន្តេ, ឥមំ បាដិហារិយំ ទិស្វា តុដ្ឋោ មហាពោធិំ សកលជម្ពុទីបរជ្ជេន បូជេមី”តិ ភិក្ខុសង្ឃស្ស ទត្វា អភិសេកំ អកាសិ តតោ បុប្ផគន្ធាទីហិ បូជេត្វា តិក្ខត្តុំ បទក្ខិណំ កត្វា អដ្ឋសុ ឋានេសុ វន្ទិត្វា ឧដ្ឋាយ អញ្ជលិំ បគ្គយ្ហ ឋត្វា សច្ចវចនកិរិយាយ ពោធិំ គណ្ហិតុកាមោ ហុត្វា យាវ មហាពោធិស្ស ទក្ខិណសាខា តាវ ឧទ្ធំ គត្វា ឋបិតស្ស សព្ពរតនមយបីឋស្ស ឧបរិ សុវណ្ណកដាហំ ឋបាបេត្វា រតនបីឋំ អារុយ្ហ សុវណ្ណតុលិកំ គហេត្វា មនោសិលាយ លេខំ កត្វា “យទិ មហាពោធិនា លង្កាទីបេ បតិដ្ឋាតព្ពំ, យទិ ចាហំ ពុទ្ធសាសនេ និព្ពេមតិកោ ភវេយ្យំ, មហាពោធិ សយមេវ ឥមស្មិំ សុវណ្ណកដាហេ ឆិន្នាបតិដ្ឋាតូ”តិ សច្ចវចនកិរិយមកាសិ សហ សច្ចកិរិយាយ ពោធិសាខា មនោសិលាយ បរិច្ឆិន្នដ្ឋានេ ឆិជ្ជិត្វា គន្ធកលលបូរស្ស សុវណ្ណកដាហស្ស ឧបរិ អដ្ឋាសិ តស្ស ឧព្ពេធេន ទសហត្ថោ ខន្ធោ ហោតិ ចតុហត្ថា បញ្ច មហាសាខា បញ្ចហិ ផលេហិ បដិមណ្ឌិតា, ខុទ្ទកសាខានំ បន សហស្សំ អថ រាជា មូលលេខាយ ឧបរិ តិវង្គុលប្បទេសេ អញ្ញំ លេខំ បរិច្ឆិន្ទិ តតោ តាវទេវ បុព្ពុឡកា ហុត្វា ទស មហាមូលានិ និក្ខមិំសុ បុន ឧបរូបរិ តិវង្គុលេ តិវង្គុលេ អញ្ញា នវ លេខា បរិច្ឆិន្ទិ តាហិបិ ទស ទស បុព្ពុឡកា ហុត្វា នវុតិ មូលានិ និក្ខមិំសុ បឋមកា ទស មហាមូលា ចតុរង្គុលមត្តំ និក្ខន្តា ឥតរេបិ គវក្ខជាលសទិសំ អនុសិព្ពន្តា និក្ខន្តា ឯត្តកំ បាដិហារិយំ រាជា រតនបីឋេ ឋិតោយេវ ទិស្វា អញ្ជលិំ បគ្គយ្ហ មហានាទំ នទិ អនេកានិ ភិក្ខុសហស្សានិ សាធុការមកំសុ សកលរាជសេនា ឧក្កុដ្ឋិំ អកាសិ ចេលុក្ខេបសតសហស្សានិ បវត្តយិំសុ ភុម្មដ្ឋកទេវេ អាទិំ កត្វា យាវ ព្រហ្មកាយិកា ទេវា តាវ សាធុការំ បវត្តយិំសុ រញ្ញោ ឥមំ បាដិហារិយំ បស្សន្តស្ស បីតិយា និរន្តរំ ផុដសរីរស្ស អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឋិតស្សេវ មហាពោធិ មូលសតេន សុវណ្ណកដាហេ បតិដ្ឋាសិ ទស មហាមូលានិ សុវណ្ណកដាហតលំ អាហច្ច អដ្ឋំសុ អវសេសានិ នវុតិ ខុទ្ទកមូលានិ អនុបុព្ពេន វឌ្ឍនកានិ ហុត្វា គន្ធកលលេ ឱតិណ្ណានិ

ឯវំ សុវណ្ណកដាហេ បតិដ្ឋិតមត្តេ មហាពោធិម្ហិ មហាបថវី ចលិ អាកាសេ ទេវទុន្ទុភិយោ ផលិំសុ បព្ពតានំ នច្ចេហិ ទេវានំ សាធុការេហិ យក្ខានំ ហិង្ការេហិ អសុរានំ ថុតិជប្បេហិ ព្រហ្មានំ អប្ផោដនេហិ មេឃានំ គជ្ជិតេហិ ចតុប្បទានំ រវេហិ បក្ខីនំ រុតេហិ សព្ពតាឡាវចរានំ សកសកបដិភានេហិ បថវិតលតោ យាវ ព្រហ្មលោកា តាវ ឯកកោលាហលំ ឯកនិន្នាទំ អហោសិ បញ្ចសុ សាខាសុ ផលតោ ផលតោ ឆព្ពណ្ណរំសិយោ និក្ខមិត្វា សកលចក្កវាឡំ រតនគោបានសីវិនទ្ធំ វិយ កុរុមានា យាវ ព្រហ្មលោកា អព្ភុគ្គញ្ឆិំសុ តំ ខណតោ ច បន បភុតិ សត្ត ទិវសានិ មហាពោធិ ហិមវលាហកគព្ភំ បវិសិត្វា អដ្ឋាសិ ន កោចិ មហាពោធិំ បស្សតិ រាជា រតនបីឋតោ ឱរុយ្ហ សត្ត ទិវសានិ មហាពោធិបូជំ ការេសិ សត្តមេ ទិវសេ សព្ពទិសាហិ ហិមា ច ឆព្ពណ្ណរំសិយោ ច អាវត្តិត្វា មហាពោធិមេវ បវិសិំសុ វិគតហិមវលាហកេ វិប្បសន្នេ ចក្កវាឡគព្ភេ មហាពោធិ បរិបុណ្ណខន្ធសាខាបសាខោ បញ្ចផលបដិមណ្ឌិតោ សុវណ្ណកដាហេ បតិដ្ឋិតោវ បញ្ញាយិត្ថ រាជា មហាពោធិំ ទិស្វា តេហិ បាដិហារិយេហិ សញ្ជាតបីតិបាមោជ្ជោ “សកលជម្ពុទីបរជ្ជេន តរុណមហាពោធិំ បូជេស្សាមី”តិ អភិសេកំ ទត្វា សត្ត ទិវសានិ មហាពោធិដ្ឋានេយេវ អដ្ឋាសិ

មហាពោធិ បុព្ពកត្តិកបវារណាទិវសេ សាយណ្ហសមយេ បឋមំ សុវណ្ណកដាហេ បតិដ្ឋហិ តតោ ហិមគព្ភសត្តាហំ អភិសេកសត្តាហញ្ច វីតិនាមេត្វា កាឡបក្ខស្ស ឧបោសថទិវសេ រាជា ឯកទិវសេនេវ បាដលិបុត្តំ បវិសិត្វា កត្តិកជុណ្ហបក្ខស្ស បាដិបទទិវសេ មហាពោធិំ បាចីនមហាសាលមូលេ ឋបេសិ សុវណ្ណកដាហេ បតិដ្ឋិតទិវសតោ សត្តរសមេ ទិវសេ មហាពោធិស្ស អភិនវង្កុរា បាតុរហេសុំ តេ

ᩍᨴᩣᨶᩥᨸᩥ ᨸᨶ ᨴᩮᩅ ᩁᩣᨩᩣ ᨸᩩᨲ ᨾᩉᩮᩣᩈᨵᩴ ᩁᨭ᩠ᨮ ᨸᩅᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᨣᩁᩴ ᨸᩅᩥᩈᨾᩣᨶᩣ ... ᨲᨴᩣ ...

ᩋᩣᩉ – “ᨲᩮᨶ ᩉᩥ, ᩋᨿ᩠ᨿ, ᨾᩉᩮᩣᩈᨵ ᨠᩁᩮᩣᩉᩥ ᨠᨳᩣᩉᩦ”ᨲᩥ᩺ ᩈᩮᩣ “ᩈᩣᨵᩪ”ᨲᩥ ᨸᨭᩥᩈ᩠ᩈᩩᨱᩥ᩺

ᩁᩣᨩᩣ ᨾᩉᩮᩣᩈᨵᩔ ...

ᩋᨳ ᨾᩉᩮᩣᩈᨵᩮᩣ ...

ᨲᨴᩣᨸᩥ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣᨸᩥ ...

ព្រុយានោ អត្ថុបុរេត្ថា អត្វរាឆបុរំ នយ្យទេត្វា៍ អត្វរាឆបុរេបិ យហារក្កាទំ ពត្វា ចាត្វុទ្ទសិំឌិចរេរ ចឌ្ឍយាតពច្ឆាឃាឃ យហារទៅនិ៍ ក្ខត្តទក្វាទេទត បទេចរេរត្វា តពទយទ្ធេត្ត អតិហទទេត្តា ទក្កិលក្វាទេទត តិក្កូយិត្វា ទក្កិលក្វាទេតា បត្ថាឆត្វរតិទេព ជារេត ឃត្ត អយ្យាក់ នយ្ខានយ្យុទ្ធ តិទេទាឆនយាបត្តិ៍ នយាបត្តិ៍ត្វា តិសិំឌិ, បុទិយកា ច តទេឃា នយ្ខានយ្យុឌ្ឍ នយាបត្តិ៍ អទេប្យត្វា តិសិំឌិំសុ, ឃត្ត ពក្យនត្តស្ស កពចទេតា យហាសិទឹរទោនិ, ទេពាតាពយតស្ស កពចទេតា ក្ខត្ថុទទោនិ, ពស្សបនយ្ខានយ្យុឌ្ឍស្ស ច តិទេក្រាឆទោនិ បតិដ្ឋាសិ, តស្ម៊ិ យហាទេយឈចត្វឃ្យាតស្ស តិលពក្វទេត នុយតរាយទេលាទេស្ស ចចទេតត បផយទេយច ពតក្សយិបទិពទេយ្ខ ទាឌចត្វក្វាទទេពាក្វពក្វាទេត យហារទៅនិ៍ បតិដ្ឋាទេបសិ៍

ពចំ? តាតិ កិទ ទោនិ៍ បទិចាទេត្វា អាពតាតិ ទេរាត្យអរ ឌាតិនយ្យត្តក្យលិតិ ទាឌទេចរំ ពល៉ិម្បុ៍ ទាឌា ទេគាចាទិពទេចរំ ពល៉ិម្បុ ទេរាត្យអរ ក្យលិតិ យហារទៅនិ៍ ពទេហត្វា ឌូទទាបឃិនុ៍ យហារទោនិ ទេតរំ ហត្វទេតា យុត្តនយតត្តទទេយច អសិំតិហត្វប្បយាលំ ទេចហារំ អត្ថុកត្តា ល្វត្តាល្លូទំនិទេឃា យុក្តិ៍ ទំនិទេឃា នពលឌីបំ បត្វទិត្វា ក្ខបទិ ត្រាហ្វទេលិក៌ អាហច្ច អដ្ឋំសុ៍ យហារទោនិបិដិហាទិយំ ឌិស្វា នឌ្ឍាតប្យនាឌាតិ ធនបុទិរនហស្សាតិ អត្ថុបុត្តាចិបស្សត់ បដ្ឋទេបត្វា អទេហត្តំ បត្វា បត្តាឌិំសុ៍ ឃាច ស្វទិឃត្វដ្ឋយា យហារទោនិ អត្តលិទេក្ក អដ្ឋាសិ៍ អត្វដ្ឋយិទេត បត ស្វទិទេឃ ទេទាហិលិតក្កូទេត្តត បឆចិឃំ បតិដ្ឋាសិ៍ នហ ទោនិបតិដ្ឋាតា ក្ខតពបទិឃត្តំ ពត្វា យហាបឆឌឹ អកម្បិ៍ បតិដ្ឋហិត្វា ច បត យហារទោនិ នត្ត ឌិចនាតិ ហិយពត្វុទ នត្តិ៍សិំឌិ៍ ទេលិពស្ស អគស្សត់ អពយាសិ៍ នត្តទេយ ឌិចទេរ ចិពតចលិហត់ តត់ អទេហាសិ៍ ល្វត្តាល្លូទំនិទេឃា ឌលត្តា ចិប្យុទេត្តា តិឆ្នទិំ សុ៍ យហារទោនិស្ស លទេត្ថ ច នាលាទេឃា ច បត្តាតិ ច បត្វា ផលិតិ ច ឌស្សិំសុ៍ យហិត្វទេត្វទេទា ច នឈ្ឈយិត្តទេត្វឹ ច ទាឌា ច នបទិចាទា យហារទោនិដ្ឋាតទេយច អពយំសុ៍ ទេឃក្វទេឃ្យត ច នទេត្ត ឌឹបចានិទេតា នត្តិបតិសុ៍ ទេតរំ បស្សត្តាត់ទេឃច ក្ខត្តទនាលទេតា ឲក់ ផលំ បត្តិត្វា នាលទេតា យុត្តិ៍ ទេឆទេទា ហត្វំ ក្ខបតាទេយសិ៍ ផលំ ទេឆទេស្ស ហទេត្វ បតិដ្ឋាសិ៍ តំ ទេឆទេទា "ទេទាបឃ, យហាទាឌា"តិ ទទេត្តា អគាសិ៍ ទាឌា ពទេហត្វា សុចល្លពឌំទេហ យក្វទបំសុំ អាកិទិត្វា ពត្ថពលលំ ប្វទេទត្វា ទេទាទេបត្វា យហារទោនិអាសត្តដ្ឋាទេត ជទេបសិ៍ នទេត្តរំ បស្សត្តាត់ទេឃច ចត្វហត្វប្បយាលា អដ្ឋ តទ្វលទោនិទ្វក្កា ក្ខដ្ឋហិំសុ៍ ទាឌា តំ អច្ឆទិយំ ឌិស្វា អដ្ឋ តទ្វលទោនិទ្វទេក្ក ទេសតច្ឆទេត្តត ប្វទេឌត្វា អកិទេសក់ អគាសិ៍ តទេតា ឲក់ ទោនិទ្វក្ក អាពយតកាទេល យហារទោនិតា បផយបតិដ្ឋិទេតាពាទេរ ឌុទ្ធទេពាលបដ្ឋទេត ទេទាបឃិំសុ, ឲក់ តចក្កក្រាហ្វលស្ស កាយក្វាទេទ, ឲក់ ទ្វបិទាទេយ, ឲក់ ត្ថស្សទតិយ្ខាតចិហាទេទ, ឲក់ បផយទេចតិឃដ្ឋាទេត, ឲក់ ទេចតិឃបត្តទេត, ឲក់ ទេទាហលាឌតបឆយិក្រាឌទកាទេយ, ឲក់ ទេទាហលាឌតបឆយិក្វឃច ចត្វតកាទេយ៍ ត្ថតទេទរំ ចត្វត្ថ ផលិតំ ឌឹទេឌហិ ឌាទេត ក្វត្តិរ ទោនិតទ្វលា ទេឃាឌតិឃអាទាទេយសុ បតិដ្ឋាទេបសុំ

ឲចំ បុត្តតត្តបទេយ្យទាឃ នយត្តា ឌឹបចាសិំត់ ហិតាឃ សុលាឃ បតិដ្ឋិទេត ធរពាលស្ស ឆយ្ខឆឌក្វទេត យហារទោនិយិអត្វត្យអា ទេជឌឹ បត្វាហិ ពត្តាលទេតហិ បត្វាហិ ច អទេត្តបុទិពាលទេតហិតិ យាត្វកាយនហទេស្សត នដ្ឋិ នឈ្ឈយិត្តទេត្វិយា នត្តិទេព បត្តាឌិត្វា តឌិទេវស្សេច នបទិចាទា អទេហទេត្ត បតិដ្ឋាសិ៍ អទិដ្ឋាបិ ទេតា ទទេត្តា កាពិទេតឃ្យា បត្វាហិ បុទិរលទេតហិ នដ្ឋិ ទេឆទេស្ស នត្តិទេព បត្តាឌិត្វា តឌិទេវស្សេច នបទិចាទា អទេហទេត្ត បតិដ្ឋាសិ៍

អទេចពឌិចរំ ទាឌា យហារទោនិ៍ ចត្តិត្វា ទេឆទេទត នដ្ឋិ ទ្វបិទាយំ ពត្តតិ៍ តស្ស ទេលិហបិនាដ្ឋាត់ នយ្យត្តស្ស បុទិរា បុប្យាតិ អកិហទិំសុ៍

រាជា ថេរស្ស បុប្ផានិ អទាសិ។ ថេរោ បុប្ផេហិ លោហបាសាទង្គណំ បូជេសិ។ បុប្ផេសុ ភូមិយំ បតិតមត្តេសុ មហាភូមិចាលោ អហោសិ។ រាជា “កស្មា, ភន្តេ, ភូមិ ចលិតា”តិ បុច្ឆិ។ “ឥមស្មិំ, មហារាជ, ឱកាសេ សង្ឃស្ស អនាគតេ ឧបោសថាគារំ ភវិស្សតិ, តស្សេតំ បុព្ពនិមិត្ត”ន្តិ។

រាជា បុន ថេរេន សទ្ធិំ គច្ឆន្តោ អម្ពង្គណដ្ឋានំ បត្តោ។ តត្ថស្ស វណ្ណគន្ធសម្បន្នំ អតិមធុររសំ ឯកំ អម្ពបក្កំ អាហរិយិត្ថ។ រាជា តំ ថេរស្ស បរិភោគត្ថាយ អទាសិ។ ថេរោ តត្ថេវ បរិភុញ្ជិត្វា “ឥទំ ឯត្ថេវ រោបេថា”តិ អាហ។ រាជា តំ អដ្ឋិំ គហេត្វា តត្ថេវ រោបេត្វា ឧទកំ អាសិញ្ចិ។ សហ អម្ពដ្ឋិរោបនេន បថវី អកម្បិ។ រាជា “កស្មា, ភន្តេ, បថវី កម្បិត្ថា”តិ បុច្ឆិ។ “ឥមស្មិំ, មហារាជ, ឱកាសេ សង្ឃស្ស អនាគតេ ‘អម្ពង្គណំ’ នាម សន្និបាតដ្ឋានំ ភវិស្សតិ, តស្សេតំ បុព្ពនិមិត្ត”ន្តិ។

រាជា តត្ថ អដ្ឋ បុប្ផមុដ្ឋិយោ ឱកិរិត្វា វន្ទិត្វា បុន ថេរេន សទ្ធិំ គច្ឆន្តោ មហាចេតិយដ្ឋានំ បត្តោ។ តត្ថស្ស បុរិសា ចម្បកបុប្ផានិ អភិហរិំសុ។ តានិ រាជា ថេរស្ស អទាសិ។ ថេរោ មហាចេតិយដ្ឋានំ បុប្ផេហិ បូជេត្វា វន្ទិ។ តាវទេវ មហាបថវី សង្កម្បិ។ រាជា “កស្មា, ភន្តេ, បថវី កម្បិត្ថា”តិ បុច្ឆិ។ “ឥមស្មិំ, មហារាជ, ឱកាសេ អនាគតេ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ អសទិសោ មហាថូបោ ភវិស្សតិ, តស្សេតំ បុព្ពនិមិត្ត”ន្តិ។ “អហមេវ ករោមិ, ភន្តេ”តិ។ “អលំ, មហារាជ, តុម្ហាកំ អញ្ញំ ពហុកម្មំ អត្ថិ, តុម្ហាកំ បន នត្តា ទុដ្ឋគាមណី អភយោ នាម ការេស្សតី”តិ។ អថ រាជា “សចេ, ភន្តេ, មយ្ហំ នត្តា ករិស្សតិ, កតំយេវ មយា”តិ ទ្វាទសហត្ថំ បាសាណត្ថម្ភំ អាហរាបេត្វា “ទេវានម្បិយតិស្សស្ស រញ្ញោ នត្តា ទុដ្ឋគាមណី អភយោ នាម ឥមស្មិំ បទេសេ ថូបំ ករោតូ”តិ អក្ខរានិ លិខាបេត្វា បតិដ្ឋាបេត្វា វន្ទិត្វា ថេរំ បុច្ឆិ – “បតិដ្ឋិតំ នុ ខោ, ភន្តេ, តម្ពបណ្ណិទីបេ សាសន”ន្តិ? “បតិដ្ឋិតំ, មហារាជ, សាសនំ; មូលានិ បនស្ស ន តាវ ឱតរន្តី”តិ។ “កទា បន, ភន្តេ មូលានិ ឱតិណ្ណានិ នាម ភវិស្សន្តី”តិ? “យទា, មហារាជ, តម្ពបណ្ណិទីបកានំ មាតាបិតូនំ តម្ពបណ្ណិទីបេ ជាតោ ទារកោ តម្ពបណ្ណិទីបេ បព្ពជិត្វា តម្ពបណ្ណិទីបមេវ វិនយំ ឧគ្គហេត្វា តម្ពបណ្ណិទីបេ វាចេស្សតិ, តទា សាសនស្ស មូលានិ ឱតិណ្ណានិ នាម ភវិស្សន្តី”តិ។ “អត្ថិ បន, ភន្តេ, ឯវរូបោ ភិក្ខូ”តិ? “អត្ថិ, មហារាជ, មហាអរិដ្ឋោ ភិក្ខុ បដិពលោ ឯតស្មិំ កម្មេ”តិ។ “មយា ឯត្ថ, ភន្តេ, កិំ កត្តព្ព”ន្តិ? “មណ្ឌបំ, មហារាជ, កាតុំ វដ្ដតី”តិ។ “សាធុ, ភន្តេ”តិ រាជា មេឃវណ្ណាភយស្ស អមច្ចស្ស បរិវេណដ្ឋានេ មហាសង្គីតិកាលេ អជាតសត្តុមហារាជេន កតមណ្ឌបប្បការំ រាជានុភាវេន មណ្ឌបំ ការេត្វា សព្ពតាឡាវចរេ សកសកសិប្បេសុ បយោជេត្វា “សាសនស្ស មូលានិ ឱតរន្តានិ បស្សិស្សាមី”តិ អនេកបុរិសសហស្សបរិវុតោ ថូបារាមំ អនុប្បត្តោ។

តេន ខោ បន សមយេន ថូបារាមេ អដ្ឋសដ្ឋិ ភិក្ខុសហស្សានិ សន្និបតិំសុ។ មហាមហិន្ទត្ថេរស្ស អាសនំ ទក្ខិណាភិមុខំ បញ្ញត្តំ ហោតិ។ មហាអរិដ្ឋត្ថេរស្ស ធម្មាសនំ ឧត្តរាភិមុខំ បញ្ញត្តំ ហោតិ។ អថ ខោ មហាអរិដ្ឋត្ថេរោ មហិន្ទត្ថេរេន អជ្ឈិដ្ឋោ អត្តនោ អនុរូបេន បត្តានុក្កមេន ធម្មាសនេ និសីទិ។ មហិន្ទត្ថេរបមុខា អដ្ឋសដ្ឋិ មហាថេរា ធម្មាសនំ បរិវារេត្វា និសីទិំសុ។ រញ្ញោបិ កនិដ្ឋភាតា មត្តាភយត្ថេរោ នាម “ធុរគ្គាហោ ហុត្វា វិនយំ ឧគ្គណ្ហិស្សាមី”តិ បញ្ចហិ ភិក្ខុសតេហិ សទ្ធិំ មហាអរិដ្ឋត្ថេរស្ស ធម្មាសនមេវ បរិវារេត្វា និសីទិ។ អវសេសាបិ ភិក្ខូ សរាជិកា ច បរិសា អត្តនោ អត្តនោ បត្តាសនេ និសីទិំសុ។

អថាយស្មា មហាអរិដ្ឋត្ថេរោ តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា វេរញ្ជាយំ វិហរតិ នឡេរុបុចិមន្ទមូលេតិ វិនយនិទានំ អភាសិ។ ភាសិតេ

ច បគាឃប្ចតា អទិដ្ឋទេត្តទេត ចិតឃតិដាទេត អាកាសំ យហាចិទេចំ ទចិ៎ អកាលចិន្ថលតា តិត្ថទិ ឃ្យ៎ ទេឝចតា ឃាឝុកាទំ អធំឃ្យ៎ យហាបឆចឹ ខ្លួឝកបទិឃត្តិ កត្វា ឃន្តយ្បិ៎ ឲចំ អទេតទេកឃុ បិឌិហាទិទេឃឃុ ចត្តយាទេតឃុ អាឃប្ចា អទិដ្ឋទេត្តទេទា យហាយហិត្ថបយុទេលហិ អដ្ឋឃដ្ឋិឃា បទេច្ចកាលិហិ លិណាឃចយហាទេឆទេទហិ តឝទេឡ្លហិ ច អដ្ឋឃដ្ឋិកិក្លូឃហទេឃ្យហិ បទិចុទេតា បឆយកត្តិកបចាទណាឌិចទេឃ ធ្មបិទាយចិហាទេយទេន្ឋ្យ ឃត្វ កទុលាក្យលាឌឹបក៌ កកចទេតា អតុឃិដ្ឋិកទាត៌ កាឃកយ្ចចឌឹកយ្ចចិប្បត្តិតចិតឃត៌ ចិតឃបិដក៌ បកាទេឃឃិ៎ បកាទេឃត្វា ច ឃាចតាឃុក៌ តិដ្ឋយាទេតា ឝាហ្វត៌ ចាទេចត្វា ឝាហ្វត៌ ហឝទេឃ បតិដ្ឋាទេបត្វា អតុបិឌិទេឃឃាឃ តិន្តាឝឝាឝុឃា បទិតិន្តាឃិ៎ ទេតបិ ទេលា យហាយហិត្ថប្បយុលា តឃ្វិ ឃយាកទេយ –

“អដ្ឋឃដ្ឋិ យហាទេឆទា, ឝុទក្កាហា ឃយាកតា;

បទេច្ចកាលិទេតា ឃទេន្ត, ឝយ្ចទាឌឃ្យ ឃាចកា៎

“លិណាឃចា ចឃិប្បត្តា, ទេតចិន្នា ឝ្វិន្ធិទេកាចិកា;

ខ្លួត្តយត្តយកិន្តាឃ, អតុឃាឃិឃុ ទាឌិទេតា៎

“អាទេលិក៌ ឌឃ្យឃិត្វាឝ, ឌ្ឍការទេឃត្វា យហិ ឝ្ទយំ;

ឌលិត្វា អក្កិក្លន្តាច, តិន្តាឃិឃុ យទេហឃទេឃា”៎

ទេតឃំ បទិតិន្តាឝទេតា អបទកាទេក អទេឡ្លបិ ទេតឃំ ទេឆទាត៌ អទេត្តចាឃិកា តិឃ្យឌត្តកាឝ្វអឃុយឝ-ឌឹឈឃុយឝាឝទេឃា ច យហាអទិដ្ឋទេត្តទេឃ្យ អទេត្តចាឃិកា, អទេត្តចាឃិកាត៌ អទេត្តចាឃិកា ចាតិ ឲចំ បុទេន្ត ចុត្តប្បកាទា អាចទិឃបទេយ្បទា ឝ្ទយំ ចិតឃបិដក៌ ឃាចន្តតតា អាទេតឃ្យំ៎ ទេតត ចុត្តំ –

“តតិឃឃង្គហទេតា បត ខ្លួន្ធិ ឝ្ទយំ ឌឹបំ យហិត្ថាឌឹហិ អាកត៌, យហិត្ថទេតា ខ្លួក្កទេហត្វា កញ្ចិ កាលំ អទិដ្ឋទេត្តទាឌឹហិ អាកត៌, តទេតា ឃាចន្តតតា ទេតឃំទេឃច អទេត្តចាឃិកបទេយ្បទក្ខតាឃ អាចទិឃបទេយ្បទាឃ អាកត”ត្តិ៎

កត្វ បតិដ្ឋិតត្តិ? ទេឃឃំ បិឡត្តទេតា ច អត្តទេតា ច អត្វត៌ ចត្តតិ, យលិឈទេដ បក្លិត្តទេតលយិច ច្រ្វាឃកយ្បិ ត បល្លូតិ, ឲចទ្ទទេបឃុ អធិយត្តឃតិ-កតិ-ឝិតិ-យទេត្តឃុ លឌ្ឍឃុ ក្យក្លូទេកឃុ ឃិក្លាកាទេយឃុ បុក្កទេលឃុ បតិដ្ឋិតត្តិ ទេចឌិតត្វា៎ តប្ចា ចិតឃបតិដ្ឋាបតត្វំ ចិតឃបទិឃត្តិឃា អាតិឃំឃំ ឃល្លទេក្លត្វា ឃិក្លាកាទេយត កិក្លូតា ចិតទេឃា បទិឃាបុលិតទេន្តា៎

ຕຕ຺ຣາຍໍ ວິນຍປຣິຍຕ຺ຕິຍາ ອານິສໍໂສ – ວິນຍປຣິຍຕ຺ຕິກຸສໂລ ຫິ ປຸຄ຺ຄໂລ ສາສເນ ປຏິລທ຺ຘສທ຺ຘານໍ ກຸລປຸຕ຺ຕານໍ ມາຕາປິຕຏ຺ຐານິໂຍ ໂຫຕິ, ຕທາຍຕ຺ຕາ ຫິ ເນສໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ອຸປສມ຺ປທາ ວຕ຺ຕານຸວຕ຺ຕປຏິປຕ຺ຕິ ອາຈາຣໂຄຈຣກຸສລຕາ. ອປິ ຈສ຺ສ ວິນຍປຣິຍຕ຺ຕິໍ ນິສ຺ສາຍ ອຕ຺ຕໂນ ສີລກ຺ຂນ຺ໂຘ ສຸຄຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ ສຸຣກ຺ຂິໂຕ; ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈປກຕານໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ປຏິສຣຓໍ ໂຫຕິ; ວິສາຣໂທ ສງ຺ຄມຊ຺ເຌ ໂວຫຣຕິ; ປຈ຺ຈຕ຺ຖິເກ ສຫຘມ຺ເມນ ສຸນິຄ຺ຄຫິຕໍ ນິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ; ສທ຺ຘມ຺ມຏ຺ຐິຕິຍາ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ. ເຕນາຫ ຠຄວາ – "ປຎ຺ຈິເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ອານິສໍສາ ວິນຍຘເຣ ປຸຄ຺ຄເລ; ອຕ຺ຕໂນ ສີລກ຺ຂນ຺ໂຘ ສຸຄຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ ສຸຣກ຺ຂິໂຕ...ເປ... ສທ຺ຘມ຺ມຏ຺ຐິຕິຍາ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕີ"ຕິ (ປຣິ. ໓໒໕).

ເຍ ຈາປິ ວິນຍມູລກາ ກຸສລາ ຘມ຺ມາ ວຸຕ຺ຕາ ຠຄວຕາ, ວິນຍຘໂຣ ປຸຄ຺ຄໂລ ເຕສໍ ທາຍາໂທ; ວິນຍມູລກຕ຺ຕາ ເຕສໍ ຘມ຺ມານໍ. ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ເຫຕໍ ຠຄວຕາ – "ວິນໂຍ ສໍວຣຕ຺ຖາຍ, ສໍວໂຣ ອວິປ຺ປຏິສາຣຕ຺ຖາຍ, ອວິປ຺ປຏິສາໂຣ ປາມຸຊ຺ຊຕ຺ຖາຍ, ປາມຸຊ຺ຊໍ ປີຕຕ຺ຖາຍ, ປີຕິ ປສ຺ສທ຺ຘຕ຺ຖາຍ, ປສ຺ສທ຺ຘິ ສຸຂຕ຺ຖາຍ, ສຸຂໍ ສມາຘຕ຺ຖາຍ, ສມາຘິ ຍຖາຠູຕຎາຓທສ຺ສນຕ຺ຖາຍ, ຍຖາຠູຕຎາຓທສ຺ສນໍ ນິພ຺ພິທຕ຺ຖາຍ, ນິພ຺ພິທາ ວິຣາຄຕ຺ຖາຍ, ວິຣາໂຄ ວິມຸຕ຺ຕຕ຺ຖາຍ , ວິມຸຕ຺ຕິ ວິມຸຕ຺ຕິຎາຓທສ຺ສນຕ຺ຖາຍ, ວິມຸຕ຺ຕິຎາຓທສ຺ສນໍ ອນຸປາທາປຣິນິພ຺ພານຕ຺ຖາຍ. ເອຕທຕ຺ຖາ ກຖາ, ເອຕທຕ຺ຖາ ມນ຺ຕນາ, ເອຕທຕ຺ຖາ ອຸປນິສາ, ເອຕທຕ຺ຖໍ ໂສຕາວຘານໍ – ຍທິທໍ ອນຸປາທາຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວິໂມກ຺ໂຂ"ຕິ (ປຣິ. ໓໖໖). ຕສ຺ມາ ວິນຍປຣິຍຕ຺ຕິຍາ ອາທໂຣ ກຣຓີໂຍຕິ.

ເອຕ຺ຕາວຕາ ຈ ຍາ ສາ ວິນຍສໍວຓ຺ຓນຕ຺ຖໍ ມາຕິກາ ຏປິຕາ ຕຕ຺ຖ –

"ວຸຕ຺ຕໍ ເຍນ ຍທາ ຍສ຺ມາ, ຘາຣິຕໍ ເຍນ ຈາຠຕໍ;

ຍຕ຺ຖປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕໍ ເຈຕເມຕໍ, ວຕ຺ວາ ວິຘິໍ ຕໂຕ"ຕິ.

ອິມິສ຺ສາ ຕາວ ຄາຖາຍ ອຕ຺ໂຖ ປກາສິໂຕ ວິນຍສ຺ສ ຈ ພາຫິຣນິທານວຓ຺ຓນາ ຍຖາຘິປ຺ປາຍໍ ສໍວຓ຺ຓິຕາ ໂຫຕີຕິ.

ຕຕິຍສງ຺ຄີຕິກຖາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ພາຫິຣນິທານກຖາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ខចទ្ឃាកល្ខចណ្ណភា

១˙ ព្ទាតិ

“ខេតភាតិអាទិបិទ្ធស្ស, អត្ថំ ភាតព្យការខេតា;

ឥស្សឃខ្មោ ពរិស្សាយិ, ចិតឃស្សត្ថចណ្ណត”ត្តិ˙

ចុត្តត្តា ខេតក នយខេយក ព្យខ្ទោ កកចាតិអាទិតំ អត្ថចណ្ណតំ ពរិស្សាយិ˙ ខនយ្យចិតំ – ខេតភាតិ អតិយយតិខ្ទេនចចតំ˙ តស្ស នទ្ទេបក អចុខ្វត្តតបិ អបទការោក អត្ថខេតា និខ្ទេក ខេយភាតិ ព្ទយិភា ចចខេតក បដិតិខ្ទេខនា កាតខ្ទោ˙ អបទការោក ហិ ចិតឃបទ្ទាត្តិឃាចតខហត្យក្ខខេតា អាឃខ្វខេតា នារិបុត្តស្ស បរិចិតខក្កា និខ្ទោ˙ តខ្វា ខេយក នយខេយក ខនា បរិចិតខក្កា ខ្ទុបពិ, ខេតក នយខេយក ព្យខ្ទោ កកចា ខចទ្ឃាឃំ ចិហទតិតិ ឧចខេយត្ថ នខ្ទខ្ទោ ខចតិតខ្ទោ˙ អឃតិព្យនខ្ទខ្វិយ្យិ ចិតខេឃ ឃុត្តិ, ឃតិតំ ឃត្ថ ឃត្ថ “ខេតភា”តិ ចុត្ថតិ តត្ថ តត្ថ បុខ្ទោ ចា បច្ឆា ចា អត្ថខេតា និខ្ទេក “ខេយភា”តិ ព្ទយិភា ចចខេតក បដិតិខ្ទេខនា កាតខ្ទោតិ˙

តព្រិតំ យុលយត្តតិឥស្សតំ – “ខេតក ហិ, កិក្ខខេច, កិក្ខុតំ និក្ខាបតំ បទ្ទាខបស្សាយិ, ខេយក ឃុតិខ្ទោ ខយតុតំ ឥយ្យំ បដិខនចិ; ឃខ្វា បដិខនចិ, តខ្វា បទ្ទាខបស្សាយី”តិ ចុត្តំ ខហាតិ˙ ឧចំ តាច បុខ្ទោ អត្ថខេតា និខ្ទេក ខេយភាតិ ព្ទយិភា ចចខេតក បដិតិខ្ទេខនា ឃុខ្ទតិ˙ ខេតក នយខេយក ព្យខ្ទោ កកចា ទាឌកខហ ចិហទតិ, ខេយក នយខេយក ឥតិខេឃា ព្យុក្កការបុខ្វត្តា ទខ្ទោ ឥាទុតិ អតិត្តំ អាទិឃីតិ ឧចំ បច្ឆា អត្ថខេតា និខ្ទេក ខេយភាតិ ព្ទយិភា ចចខេតក បដិតិខ្ទេខនា ឃុខ្ទតីតិ ចុខ្វត្តា ខេតភាតិ ចចតស្ស អខ្វត្ថោ˙ នយខេយភាតិ ឧត្ថ បក នយឃនខ្ទោ តាច –

នយចាខឃ ពខណ ការល, នយុខហ ខហត្យ-តិខ្ទឹស្ស;

បដិលិខក បហាខត ឥ, បដិខចខឆ ឥ តិស្សតិ˙

តចា ហិស្ស – “អខប្យច ភាយ ខេ្វបិ ខ្ទុបនក្កខយឃ្យាយ កាលច្ឆោ នយឃច្ឆោ ខ្ទុបិតាឃា”តិ (ឌី˙ និ˙ ១˙៣៣៤) ឧចយាតីស្ស នយចាខឃា អខ្វត្ថោ˙ “ឧខកាច ខេតា, កិក្ខខេច, ពខណា ឥ នយខេឃា ឥ ព្រាហ្មចរិយចាឃាឃា”តិ (អ˙ និ˙ ប៉˙២៤) ឧចយាតីស្ស ពខណា˙ “ខ្ទណ្យនយខេឃា បរិត្យអាហនយខេឃា”តិ (បាចិ˙ ២៦៤) ឧចយាតីស្ស ការខលា˙ “យហានយខេឃា បចតខ្វិ”ត្តិ ឧចយាតីស្ស នយុខហា˙ “នយខេឃាបិ ខេតា ខេត, កខ្ទោលិ, អប្យដិចិខ្ទោ អខហាសិ – ‘កកចា ខេតា នាចត្ថិឃំ ចិហទតិ, កកចាបិ យំ ឌាតិស្សតិ – កខ្ទោលិ ភាយ កិក្ខុ នត្ថុនានខេត និក្ខាឃ អបរិបុទ្ទការី’តិ អឃយ្យិ ខេតា ខេត, កខ្ទោលិ, នយខេឃា អប្យដិចិខ្ទោ អខហាសី”តិ (យ˙ និ˙ ២˙១៦៤) ឧចយាតីស្ស ខហត្យ˙ “ខេតក ខេតា បក

ສມເຍນ ອຸຄ຺ຄຫມາໂນ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ສມຓມຸຓ຺ຑິກາປຸຕ຺ໂຕ ສມຍປ຺ປວາທເກ ຕິນ຺ທຸກາຈີເຣ ເອກສາລເກ ມລ຺ລິກາຍ ອາຣາເມ ປຏິວສຕີ”ຕິ (ມ. ນິ. ໒.໒໖໐) ເອວມາທີສຸ ທິຏ຺ຐິ.

“ທິຏ຺ເຐ ຘມ຺ເມ ຈ ໂຍ ອຕ຺ໂຖ, ໂຍ ຈຕ຺ໂຖ ສມ຺ປຣາຍິໂກ;

ອຕ຺ຖາຠິສມຍາ ຘີໂຣ, ປຓ຺ຑິໂຕຕິ ປວຸຈ຺ຈຕີ”ຕິ. (ສໍ. ນິ. ໑.໑໒໙);

ເອວມາທີສຸ ປຏິລາໂຠ. “ສມ຺ມາ ມານາຠິສມຍາ ອນ຺ຕມກາສິ ທຸກ຺ຂສ຺ສາ”ຕິ (ມ. ນິ. ໑.໒໘) ເອວມາທີສຸ ປຫານໍ. “ທຸກ຺ຂສ຺ສ ປີຬນຏ຺ໂຐ ສງ຺ຂຕຏ຺ໂຐ ສນ຺ຕາປຏ຺ໂຐ ວິປຣິຓາມຏ຺ໂຐ ອຠິສມຍຏ຺ໂຐ”ຕິ (ປຏິ. ມ. ໒.໘) ເອວມາທີສຸ ປຏິເວໂຘ ອຕ຺ໂຖ. ອິຘ ປນສ຺ສ ກາໂລ ອຕ຺ໂຖ. ຕສ຺ມາ ເຍນ ກາເລນ ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ວິນຍປຎ຺ຎຕ຺ຕິຍາຈນເຫຕຸຠູໂຕ ປຣິວິຕກ຺ໂກ ອຸທປາທິ, ເຕນ ກາເລນາຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ.

ເອຕ຺ຖາຫ – “ອຖ ກສ຺ມາ ຍຖາ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕ ‘ເອກໍ ສມຍ’ນ຺ຕິ ອຸປໂຍຄວຈເນນ ນິທ຺ເທໂສ ກໂຕ, ອຠິຘມ຺ເມ ຈ ‘ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ ກາມາວຈຣ’ນ຺ຕິ ຠຸມ຺ມວຈເນນ, ຕຖາ ອກຕ຺ວາ ອິຘ ‘ເຕນ ສມເຍນາ’ຕິ ກຣຓວຈເນນ ນິທ຺ເທໂສ ກໂຕ”ຕິ? ຕຕ຺ຖ ຕຖາ, ອິຘ ຈ ອຎ຺ຎຖາ ອຕ຺ຖສມ຺ຠວໂຕ. ກຖໍ? ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕ ຕາວ ອຈ຺ຈນ຺ຕສໍໂຍຄຕ຺ໂຖ ສມ຺ຠວຕິ. ຍຎ຺ຫິ ສມຍໍ ຠຄວາ ພ຺ຣຫ຺ມຊາລາທີນິ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕານິ ເທເສສິ, ອຈ຺ຈນ຺ຕເມວ ຕໍ ສມຍໍ ກຣຸຓາວິຫາເຣນ ວິຫາສິ; ຕສ຺ມາ ຕທຕ຺ຖໂຊຕກໍ ຕຕ຺ຖ ອຸປໂຍຄນິທ຺ເທໂສ ກໂຕ. ອຠິຘມ຺ເມ ຈ ອຘິກຣຓຕ຺ໂຖ ຠາເວນຠາວລກ຺ຂຓຕ຺ໂຖ ຈ ສມ຺ຠວຕິ. ອຘິກຣຓຎ຺ຫິ ກາລຕ຺ໂຖ ສມູຫຕ຺ໂຖ ຈ ສມໂຍ, ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕານໍ ຜສ຺ສາທິຘມ຺ມານໍ ຂຓສມວາຍເຫຕຸສງ຺ຂາຕສ຺ສ ຈ ສມຍສ຺ສ ຠາເວນ ເຕສໍ ຠາໂວ ລກ຺ຂີຍຕິ. ຕສ຺ມາ ຕທຕ຺ຖໂຊຕກໍ ຕຕ຺ຖ ຠຸມ຺ມວຈເນນ ນິທ຺ເທໂສ ກໂຕ. ອິຘ ປນ ເຫຕຸອຕ຺ໂຖ ກຣຓຕ຺ໂຖ ຈ ສມ຺ຠວຕິ. ໂຍ ຫິ ໂສ ສິກ຺ຂາປທປຎ຺ຎຕ຺ຕິສມໂຍ ສາຣິປຸຕ຺ຕາທີຫິປິ ທຸພ຺ພິຎ຺ເຎຍ຺ໂຍ, ເຕນ ສມເຍນ ເຫຕຸຠູເຕນ ກຣຓຠູເຕນ ຈ ສິກ຺ຂາປທານິ ປຎ຺ຎາປຍນ຺ໂຕ ສິກ຺ຂາປທປຎ຺ຎຕ຺ຕິເຫຕຸຎ຺ຈ ອເປກ຺ຂມາໂນ ຠຄວາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວິຫາສິ; ຕສ຺ມາ ຕທຕ຺ຖໂຊຕກໍ ອິຘ ກຣຓວຈເນນ ນິທ຺ເທໂສ ກໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ. ໂຫຕິ ເຈຕ຺ຖ –

“ອຸປໂຍເຄນ ຠຸມ຺ເມນ, ຕໍ ຕໍ ອຕ຺ຖມເປກ຺ຂິຍ;

ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ສມໂຍ ວຸຕ຺ໂຕ, ກຣເຓເນວ ໂສ ອິຘາ”ຕິ.

ໂປຣາຓາ ປນ ວຓ຺ຓຍນ຺ຕິ – ‘ເອກໍ ສມຍ’ນ຺ຕິ ວາ ‘ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ’ຕິ ວາ ‘ເຕນ ສມເຍນາ’ຕິ ວາ ອຠິລາປມຕ຺ຕເຠໂທ ເອສ, ສພ຺ພຕ຺ຖ ຠຸມ຺ມເມວ ອຕ຺ໂຖ”ຕິ. ຕສ຺ມາ ເຕສໍ ລທ຺ຘິຍາ “ເຕນ ສມເຍນາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕປິ “ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ”ຕິ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ.

พุทฺโธ ภควาติ อิเมสํ ปทานํ ปรโต อตฺถํ วณฺณยิสฺสาม. เวรญฺชายํ วิหรตีติ เอตฺถ ปน เวรญฺชาติ อญฺญตรสฺส นครสฺเสตํ อธิวจนํ, ตสฺสํ เวรญฺชายํ; สมีปตฺเถ ภุมฺมวจนํ. วิหรตีติ อวิเสเสน อิริยาปถทิพฺพพฺรหฺมอริยวิหาเรสุ อญฺญตรวิหารสมงฺคิปริทีปนเมตํ, อิธ ปน ฐานคมนนิสชฺชาสยนปฺปเภเทสุ อิริยาปเถสุ อญฺญตริริยาปถสมาโยคปริทีปนํ, เตน ฐิโตปิ คจฺฉนฺโตปิ นิสินฺโนปิ สยาโนปิ ภควา วิหรติจฺเจว เวทิตพฺโพ. โส หิ เอกํ อิริยาปถพาธนํ อญฺเญน อิริยาปเถน วิจฺฉินฺทิตฺวา อปริปตนฺตํ อตฺตภาวํ หรติ ปวตฺเตติ, ตสฺมา “วิหรตี”ติ วุจฺจติ.

นเฬรุปุจิมนฺทมูเลติ เอตฺถ นเฬรุ นาม ยกฺโข, ปุจิมนฺโทติ นิมฺพรุกฺโข, มูลนฺติ สมีปํ. อยญฺหิ มูลสทฺโท “มูลานิ อุทฺธเรยฺย อนฺตมโส อุสีรนาฬิมตฺตานิปี”ติ (อ. นิ. ๔.๑๙๕) -อาทีสุ มูลมูเล ทิสฺสติ. “โลโภ อกุสลมูล”นฺติ (ที. นิ. ๓.๓๐๕) -อาทีสุ อสาธารณเหตุมฺหิ. “ยาว มชฺฌนฺหิเก กาเล ฉายา ผรติ, นิวาเต ปณฺณานิ ปตนฺติ, เอตฺตาวตา รุกฺขมูล”นฺติอาทีสุ สมีเป. อิธ ปน สมีเป อธิปฺเปโต, ตสฺมา นเฬรุยกฺเขน อธิคฺคหิตสฺส ปุจิมนฺทสฺส สมีเปติ เอวเมตฺถ อตฺโถ ทฏฺฐพฺโพ. โส กิร ปุจิมนฺโท รมณีโย ปาสาทิโก อเนเกสํ รุกฺขานํ อาธิปจฺจํ วิย กุรุมาโน ตสฺส นครสฺส อวิทูเร คมนาคมนสมฺปนฺเน ฐาเน อโหสิ. อถ ภควา เวรญฺชํ คนฺตฺวา ปติรูเป ฐาเน วิหรนฺโต ตสฺส รุกฺขสฺส สมีเป เหฏฺฐาภาเค วิหาสิ. เตน วุตฺตํ – “เวรญฺชายํ วิหรติ นเฬรุปุจิมนฺทมูเล”ติ.

ตตฺถ สิยา ยทิ ตาว ภควา เวรญฺชายํ วิหรติ, “นเฬรุปุจิมนฺทมูเล”ติ น วตฺตพฺพํ, อถ ตตฺถ วิหรติ, “เวรญฺชาย”นฺติ น วตฺตพฺพํ, น หิ สกฺกา อุภยตฺถ เตเนว สมเยน อปุพฺพํ อจริมํ วิหริตุนฺติ? น โข ปเนตํ เอวํ ทฏฺฐพฺพํ, นนุ อโวจุมฺห “สมีปตฺเถ ภุมฺมวจน”นฺติ. ตสฺมา ยถา คงฺคายมุนาทีนํ สมีเป โคยูถานิ จรนฺตานิ “คงฺคาย จรนฺติ, ยมุนาย จรนฺตี”ติ วุจฺจนฺติ; เอวมิธาปิ ยทิทํ เวรญฺชาย สมีเป นเฬรุปุจิมนฺทมูลํ ตตฺถ วิหรนฺโต วุจฺจติ “เวรญฺชายํ วิหรติ นเฬรุปุจิมนฺทมูเล”ติ. โคจรคามนิทสฺสนตฺถํ หิสฺส เวรญฺชาวจนํ, ปพฺพชิตานุรูปนิวาสฏฺฐานนิทสฺสนตฺถํ นเฬรุปุจิมนฺทมูลวจนํ.

ตตฺถ เวรญฺชากิตฺตเนน อายสฺมา อุปาลิ ภควโต คหฏฺฐานุคฺคหกรณํ ทีเปติ, นเฬรุปุจิมนฺทมูลกิตฺตเนน ปพฺพชิตานุคฺคหกรณํ, ตถา ปุริเมน ปจฺจยคฺคหณโต อตฺตกิลมถานุโยควิวชฺชนํ, ปจฺฉิเมน วตฺถุกามปฺปหานโต กามสุขลฺลิกานุโยควิวชฺชนุปายํ; ปุริเมน จ ธมฺมเทสนาภิโยคํ, ปจฺฉิเมน วิเวกาธิมุตฺตึ; ปุริเมน กรุณาย อุปคมนํ , ปจฺฉิเมน ปญฺญาย อปคมนํ; ปุริเมน สตฺตานํ หิตสุขนิปฺผาทนาธิมุตฺตตํ, ปจฺฉิเมน ปรหิตสุขกรเณ นิรุปเลปนํ; ปุริเมน ธมฺมิกสุขาปริจฺจาคนิมิตฺตํ ผาสุวิหารํ, ปจฺฉิเมน อุตฺตริมนุสฺสธมฺมานุโยคนิมิตฺตํ; ปุริเมน มนุสฺสานํ อุปการพหุลตํ, ปจฺฉิเมน เทวตานํ; ปุริเมน โลเก ชาตสฺส โลเก สํวฑฺฒภาวํ, ปจฺฉิเมน โลเกน อนุปลิตฺตตํ; ปุริเมน “เอกปุคฺคโล, ภิกฺขเว, โลเก อุปฺปชฺชมาโน อุปฺปชฺชติ พหุชนหิตาย พหุชนสุขาย โลกานุกมฺปาย อตฺถาย หิตาย สุขาย เทวมนุสฺสานํ. กตโม เอกปุคฺคโล? ตถาคโต อรหํ สมฺมาสมฺพุทฺโธ”ติ (อ. นิ. ๑.๑๗๐) วจนโต ยทตฺถํ ภควา อุปฺปนฺโน ตทุปฺปตฺติทีปนํ, ปจฺฉิเมน ยตฺถ อุปฺปนฺโน ตทนุรูปวิหารทีปนํ. ภควา หิ ปฐมํ ลุมฺพินีวเน, ทุติยํ โพธิมณฺเฑติ โลกิยโลกุตฺตราย อุปฺปตฺติยา วเนเยว

ក្ខប្បន្តោ, ទេតស្ស ចនេនយេច ចិទាទំ ឥទស្សតីតិ ឲចយាឌិតា តនេយនេត្ត អត្ថេយោឌតា ទេចឌិតន្តា៑

យហតាកិក្លុសន្នេរ្ឋ សង្គិត្តិ ឲត្ត យហតាតិ ក្យាលយហទេត្តតបិ យហតា; សគ្គ្យាយហទេត្តតបិ, ទេសា ហិ កិក្លុសន្នេរ្ឋ ក្យទេហហិបិ យហា អទេហាសិ, ឃរ្ឆោ ទេឃា តត្ត បន្ថិយទេកា ទេសា ទេសាតាបន្តោ; សគ្គ្យាឃបិ យហា បគ្ព្រសតសគ្គ្យា៑ កិក្លុតំ សន្នេរ្ឋ កិក្លុសន្នេរ្ឋ; ឌិឌ្ឋឹលសាយឡាសគ្គាតសន្នេរ្ឋទេតត សយហាទេហតាតិ អទេត្តា៑ សង្គិត្តិ ឲកទេតា៑ បគ្ព្រយទេត្តហិ កិក្លុសទេតហឹតិ បគ្ព្រ យត្តា ឲទេតសត្តិ បគ្ព្រយត្តាតិ៑ យត្តាតិ បយាហំ ទុក្ខតិ៑ តរ្ឆោ ឃឆា "ទេកាឌទេត យត្តគ្ព្រា"តិ ទុទេត្ត ទេកាឌទេត យត្តំ ឌាតាតិ, បយាហំ ឌាតាតីតិ អទេត្តា ទេហាតិ; ឲចយិឆាបិ ទេតសំ កិក្លុសតាតំ បគ្ព្រ យត្តា បគ្ព្រប្បយាហត្តិ ឲចយទេត្តា ឥឌ្ឋទេត្តា៑ កិក្លុតំ សតាតិ កិក្លុសតាតិ, ទេតហិ បគ្ព្រយទេត្តហិ កិក្លុសទេតហិ៑ ឲទេតត ឃំ ទុត្តំ – "យហតា កិក្លុសន្នេរ្ឋ សង្គិ"ត្តិ, ឲត្ត តស្ស យហទេតា កិក្លុសន្នេរ្ឋស្ស សគ្គ្យាយហត្តំ ឥស្សិតំ ទេហាតិ៑ បទេទតា បតស្ស "តិទេត្តទេកា ហិ, សារិបុត្ត កិក្លុសន្នេរ្ឋ តិទាឌិតទេចា អបាតតាត្យអទេកា សុទេន្ទ្ឋ សាទេទ បតិឌ្ឋទេតា៑ ត្តទេយសត្យោ សារិបុត្ត, បគ្ព្រត្តំ កិក្លុសតាតំ ទេឃា បន្ថិយទេកា ទេសា ទេសាតាបន្តោ"តិ ចទេតត ក្យាលយហត្តំ អាចិកចិស្សតិ៑

អទេស្សាសិ ទេលា ទេចទទេគ្ព្រា ព្រាហ្មទេហាតិ អទេស្សាសីតិ សុហិក្ខបលកិ, ទេសាតទ្វាទសយត្តចចតតិទេឈ្លសាត្យសាទេទត អត្ថាសិ៑ ទេលាតិ បឥប្បុទលាយទេត្ត អចឆាទលាទេត្ត ចា តិបិទេតា៑ តត្ត អចឆាទលាទេត្តត អទេស្សាសិ ឲច, តាស្ស ទេកាចិ សចតត្តទាទេឃា អទេហាសីតិ អឃយទេត្តា ទេចឌិតទេត្តា៑ បឥប្បុទេហាត បត ត្យគ្ព្រតសិលិឌ្ឋតាយត្តទេយច៑ ទេចទទេគ្ព្រាឃំ ឌាទេតា, ទេចទទេគ្ព្រាឃំ កទេចា, ទេចទទេគ្ព្រា ចា អស្ស តិចាទេសាតិ ទេចទទេគ្ព្រា៑ យាតាបិត្យហិ កតតាយចទេសត បតាឃំ "ក្ខទេឃា"តិ ទុក្ខតិ៑ ព្រាហ្មំ អហតីតិ ព្រាហ្មទេហា, យទេត្ត សគ្គ្យាឃតីតិ អទេត្តា៑ ត្តទេយច ហិ ឌាតិព្រាហ្មហាតំ តិទុត្តិចចតំ៑ អរិឃា បត ឥហិតបិបត្តា "ព្រាហ្មហា"តិ ទុក្ខត្តិ៑

ត្តឥាតិ ឃយត្តំ ទេចទទេគ្ព្រា ព្រាហ្មទេហា អទេស្សាសិ, តំ បកាទេសន្តោ សយទេហា លលុ ទេកា ទេកាតទេយាតិអាឌិយាហ៑ តត្ត សយិតបិបត្តា សយទេហាតិ ទេចឌិតទេត្តា៑ ទុត្តំ ទេហតំ – "ឥហិតបិទេបិតិ ព្រាហ្មទេហា (ឆ៑ ប៑ ១៣៤), សយិតបិបត្តា សយទេហាតិ ទុក្ខតី"តិ (ឆ៑ ប៑ ១៩៥)៑ កកចា ច អត្តទេត អរិឃយទេក្កត សយិតបិទេបិ, ទេតស្ស ឃឆាក្ខក្យាឆិកតទេយតំ តាយំ ឃឌិឌំ សយទេហាតិ៑ លល្វតិ អត្តស្សចតទេត្ត តិបិទេតា៑ ទេកាតិ ព្រាហ្មហឌាតិកាតំ ឌាតិសយ្ទាកតំ អាលបតយត្តា៑ ទុត្តយ្យិ ទេហតំ –

"ទេកាចាឌិ តាយទេសា ទេហាតិ, សទេច ទេហាតិ សកិគ្ព្រទេតា"តិ៑ (ឆ៑ ប៑ ១៤៩; ស្ុ៑ តិ៑ ៩១៥)៑ ទេកាតទេយាតិ កកចត្តំ ទេកាត្តចទេសត បរិកិទេត្តតិ, តរ្ឆោ "សយទេហា លលុ ទេកា ទេកាតទេយា"តិ ឲត្ត សយទេហា កិទ ទេកា ទេកាតយទេកាទេត្តាតិ ឲចយទេត្តា ឥឌ្ឋទេត្តា៑ សក្យុបុទេត្តាតិ ត្តឌំ បត កកចទេតា ក្ខក្ខាក្យលបរិឌឹបតំ៑ សក្យក្យលិ បត្តឌិទេតាតិ សគ្គាបត្តឌិតកាចបរិឌឹបតំ, ទេកតចិ បិរិឌុទេត្តាត អតកិក្ខទេតា អបរិក្លិលំទេឃច, តំ ក្យលំ បហាឃ សគ្គាឃ បត្តឌិទេតាតិ ទុត្តំ ទេហាតិ៑ តទេតា បទំ ទុត្តត្តទេយច៑ តំ ទេលា បតាតិ ត្តត្តយ្យតាត្យាតទេត្តក្ខបទេឃាកចចតំ, តស្ស ទេលា បត ទេកាទេតា ទេកាតយស្សាតិ អទេត្តា៑ កល្យាទេហាតិ កល្យាហក្យាលសយត្តាកទេតា; ទេសទេឌ្ឋាតិ ទុត្តំ ទេហាតិ៑ កិត្តិសទេន្ទ្ឋាតិ កិត្តិ ឲច, ធុតិទេឈាទេសា ចា៑

ឥតិបិ សោ ភគវាតិអាទីសុ បន អយំ តាវ យោជនា – សោ ភគវា ឥតិបិ អរហំ, ឥតិបិ សម្មាសម្ពុទ្ធោ…បេ… ឥតិបិ ភគវាតិ ឥមិនា ច ឥមិនា ច ការណេនាតិ វុត្តំ ហោតិ។

ឥទានិ វិនយធរានំ សុត្តន្តនយកោសល្លត្ថំ វិនយសំវណ្ណនារម្ភេ ពុទ្ធគុណបដិសំយុត្តាយ ធម្មិយា កថាយ ចិត្តសម្បហំសនត្ថញ្ច ឯតេសំ បទានំ វិត្ថារនយេន វណ្ណនំ ករិស្សាមិ។ តស្មា យំ វុត្តំ – “សោ ភគវា ឥតិបិ អរហ”ន្តិអាទិ; តត្ថ អារកត្តា, អរីនំ អរានញ្ច ហតត្តា, បច្ចយាទីនំ អរហត្តា, បាបករណេ រហាភាវាតិ ឥមេហិ តាវ ការណេហិ សោ ភគវា អរហន្តិ វេទិតព្ពោ។ អារកា ហិ សោ សព្ពកិលេសេហិ សុវិទូរវិទូរេ ឋិតោ, មគ្គេន សវាសនានំ កិលេសានំ វិទ្ធំសិតត្តាតិ អារកត្តា អរហំ; តេ ចានេន កិលេសារយោ មគ្គេន ហតាតិ អរីនំ ហតត្តាបិ អរហំ។ យញ្ចេតំ អវិជ្ជាភវតណ្ហាមយនាភិកំ បុញ្ញាទិអភិសង្ខារារំ ជរាមរណនេមិ អាសវសមុទយមយេន អក្ខេន វិជ្ឈិត្វា តិភវរថេ សមាយោជិតំ អនាទិកាលប្បវត្តំ សំសារចក្កំ, តស្សានេន ពោធិមណ្ឌេ វីរិយបាទេហិ សីលបថវិយំ បតិដ្ឋាយ សទ្ធាហត្ថេន កម្មក្ខយករំ ញាណផរសុំ គហេត្វា សព្ពេ អរា ហតាតិ អរានំ ហតត្តាបិ អរហំ។

អថ វា សំសារចក្កន្តិ អនមតគ្គសំសារវដ្ដំ វុច្ចតិ, តស្ស ច អវិជ្ជា នាភិ, មូលត្តា; ជរាមរណំ នេមិ, បរិយោសានត្តា; សេសា ទស ធម្មា អរា, អវិជ្ជាមូលកត្តា ជរាមរណបរិយន្តត្តា ច។ តត្ថ ទុក្ខាទីសុ អញ្ញាណំ អវិជ្ជា, កាមភវេ ច អវិជ្ជា កាមភវេ សង្ខារានំ បច្ចយោ ហោតិ។ រូបភវេ អវិជ្ជា រូបភវេ សង្ខារានំ បច្ចយោ ហោតិ។ អរូបភវេ អវិជ្ជា អរូបភវេ សង្ខារានំ បច្ចយោ ហោតិ។ កាមភវេ សង្ខារា កាមភវេ បដិសន្ធិវិញ្ញាណស្ស បច្ចយា ហោន្តិ។ ឯស នយោ ឥតរេសុ។ កាមភវេ បដិសន្ធិវិញ្ញាណំ កាមភវេ នាមរូបស្ស បច្ចយោ ហោតិ, តថា រូបភវេ។ អរូបភវេ នាមស្សេវ បច្ចយោ ហោតិ។ កាមភវេ នាមរូបំ កាមភវេ សឡាយតនស្ស បច្ចយោ ហោតិ។ រូបភវេ នាមរូបំ រូបភវេ តិណ្ណំ អាយតនានំ បច្ចយោ ហោតិ។ អរូបភវេ នាមំ អរូបភវេ ឯកស្សាយតនស្ស បច្ចយោ ហោតិ។ កាមភវេ សឡាយតនំ កាមភវេ ឆព្ពិធស្ស ផស្សស្ស បច្ចយោ ហោតិ។ រូបភវេ តីណិ អាយតនានិ រូបភវេ តិណ្ណំ ផស្សានំ; អរូបភវេ ឯកាយតនំ អរូបភវេ ឯកស្ស ផស្សស្ស បច្ចយោ ហោតិ។ កាមភវេ ឆ ផស្សា កាមភវេ ឆន្នំ វេទនានំ បច្ចយា ហោន្តិ។ រូបភវេ តយោ តិស្សន្នំ; អរូបភវេ ឯកោ ឯកិស្សា វេទនាយ បច្ចយោ ហោតិ។ កាមភវេ ឆ វេទនា កាមភវេ ឆន្នំ តណ្ហាកាយានំ បច្ចយា ហោន្តិ។ រូបភវេ តិស្សោ តិស្សន្នំ; អរូបភវេ ឯកា វេទនា អរូបភវេ ឯកស្ស តណ្ហាកាយស្ស បច្ចយោ ហោតិ។ តត្ថ តត្ថ សា សា តណ្ហា តស្ស តស្ស ឧបាទានស្ស បច្ចយោ; ឧបាទានាទយោ ភវាទីនំ។

កថំ? ឥធេកច្ចោ “កាមេ បរិភុញ្ជិស្សាមី”តិ កាមុបាទានបច្ចយា កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរតិ, វាចាយ មនសា ទុច្ចរិតំ ចរតិ; ទុច្ចរិតបារិបូរិយា អបាយេ ឧបបជ្ជតិ។ តត្ថស្ស ឧបបត្តិហេតុភូតំ កម្មំ កម្មភវោ, កម្មនិព្ពត្តា ខន្ធា ឧបបត្តិភវោ, ខន្ធានំ និព្ពត្តិ ជាតិ, បរិបាកោ ជរា, ភេទោ មរណំ។

អបរោ “សគ្គសម្បត្តិំ អនុភវិស្សាមី”តិ តថេវ សុចរិតំ ចរតិ; សុចរិតបារិបូរិយា សគ្គេ ឧបបជ្ជតិ។ តត្ថស្ស ឧបបត្តិហេតុភូតំ កម្មំ កម្មភវោតិ សោ ឯវ នយោ។

អបរោ បន “ព្រហ្មលោកសម្បត្តិំ អនុភវិស្សាមី”តិ កាមរាគបច្ចយា ឯវ មេត្តំ ភាវេតិ, ករុណំ... មុទិតំ... ឧបេក្ខំ ភាវេតិ, ភាវនាបារិបូរិយា ព្រហ្មលោកេ និព្ពត្តតិ. តស្ស និព្ពត្តិហេតុភូតំ កម្មំ កម្មភវោតិ សោយេវ នយោ.

អបរោ “អរូបភវសម្បត្តិំ អនុភវិស្សាមី”តិ តេនេវ អាកាសានញ្ចាយតនាទិសមាបត្តិយោ ភាវេតិ, ភាវនាបារិបូរិយា តត្ថ និព្ពត្តតិ. តស្ស និព្ពត្តិហេតុភូតំ កម្មំ កម្មភវោ, កម្មនិព្ពត្តា ខន្ធា ឧបបត្តិភវោ, ខន្ធានំ និព្ពត្តិ ជាតិ, បរិបាកោ ជរា, ភេទោ មរណន្តិ. ឯស នយោ សេសុបាទានមូលិកាសុបិ យោជនាសុ.

ឯវំ “អយំ អវិជ្ជា ហេតុ, សង្ខារា ហេតុសមុប្បន្នា, ឧភោបេតេ ហេតុសមុប្បន្នាតិ បច្ចយបរិគ្គហេ បញ្ញា ធម្មដ្ឋិតិញាណំ; អតីតម្បិ អទ្ធានំ, អនាគតម្បិ អទ្ធានំ; អវិជ្ជា ហេតុ, សង្ខារា ហេតុសមុប្បន្នា, ឧភោបេតេ ហេតុសមុប្បន្នាតិ បច្ចយបរិគ្គហេ បញ្ញា ធម្មដ្ឋិតិញាណ”ន្តិ ឯតេន នយេន សព្ពបទានិ វិត្ថារេតព្ពានិ. តត្ថ អវិជ្ជា សង្ខារា ឯកោ សង្ខេបោ, វិញ្ញាណ-នាមរូប-សឡាយតន-ផស្ស-វេទនា ឯកោ, តណ្ហុបាទានភវា ឯកោ, ជាតិ-ជរា-មរណំ ឯកោ. បុរិមសង្ខេបោ ចេត្ថ អតីតោ អទ្ធា, ទ្វេ មជ្ឈិមា បច្ចុប្បន្នោ, ជាតិជរាមរណំ អនាគតោ. អវិជ្ជាសង្ខារគ្គហណេន ចេត្ថ តណ្ហុបាទានភវា គហិតាវ ហោន្តីតិ ឥមេ បញ្ច ធម្មា អតីតេ កម្មវដ្ដំ; វិញ្ញាណាទយោ បញ្ច ធម្មា ឯតរហិ វិបាកវដ្ដំ. តណ្ហុបាទានភវគ្គហណេន អវិជ្ជាសង្ខារា គហិតាវ ហោន្តីតិ ឥមេ បញ្ច ធម្មា ឯតរហិ កម្មវដ្ដំ; ជាតិជរាមរណាបទេសេន វិញ្ញាណាទីនំ និទ្ទិដ្ឋត្តា ឥមេ បញ្ច ធម្មា អាយតិំ វិបាកវដ្ដំ. តេ អាការតោ វីសតិវិធា ហោន្តិ. សង្ខារវិញ្ញាណានញ្ចេត្ថ អន្តរា ឯកោ សន្ធិ, វេទនាតណ្ហានមន្តរា ឯកោ, ភវជាតីនមន្តរា ឯកោ. ឥតិ ភគវា ឯវំ ចតុសង្ខេបំ, តិយទ្ធំ, វីសតាការំ, តិសន្ធិំ បដិច្ចសមុប្បាទំ សព្ពាការតោ ជានាតិ បស្សតិ អញ្ញាតិ បដិវិជ្ឈតិ. តំ ញាតដ្ឋេន ញាណំ, បជាននដ្ឋេន បញ្ញា. តេន វុច្ចតិ – “បច្ចយបរិគ្គហេ បញ្ញា ធម្មដ្ឋិតិញាណ”ន្តិ. ឥមិនា ធម្មដ្ឋិតិញាណេន ភគវា តេ ធម្មេ យថាភូតំ ញត្វា តេសុ និព្ពិន្ទន្តោ វិរជ្ជន្តោ វិមុច្ចន្តោ វុត្តប្បការស្ស ឥមស្ស សំសារចក្កស្ស អរេ ហនិ វិហនិ វិទ្ធំសេសិ. ឯវម្បិ អរានំ ហតត្តា អរហំ.

អគ្គទក្ខិណេយ្យត្តា ច ចីវរាទិបច្ចយេ អរហតិ បូជាវិសេសញ្ច; តេនេវ ច ឧប្បន្នេ តថាគតេ យេ កេចិ មហេសក្ខា ទេវមនុស្សា ន តេ អញ្ញត្ថ បូជំ ករោន្តិ. តថា ហិ ព្រហ្មា សហម្បតិ សិនេរុមត្តេន រតនទាមេន តថាគតំ បូជេសិ, យថាពលញ្ច អញ្ញេបិ ទេវា មនុស្សា ច ពិម្ពិសារកោសលរាជាទយោ. បរិនិព្ពុតម្បិ ច ភគវន្តំ ឧទ្ទិស្ស ឆន្នវុតិកោដិធនំ វិស្សជ្ជេត្វា អសោកមហារាជា សកលជម្ពុទីបេ ចតុរាសីតិវិហារសហស្សានិ បតិដ្ឋាបេសិ. កោ បន វាទោ អញ្ញេសំ បូជាវិសេសានន្តិ! ឯវំ បច្ចយាទីនំ អរហត្តាបិ អរហំ. យថា ច លោកេ កេចិ បណ្ឌិតមានិនោ ពាលា អសិលោកភយេន រហោ បាបំ ករោន្តិ; ឯវមេស ន កទាចិ ករោតីតិ បាបករណេ រហាភាវតោបិ អរហំ ហោតិ. ហោតិ ចេត្ថ –

“អារកត្តា ហតត្តា ច, កិលេសារីន សោ មុនិ;

ᩉᨲᩈᩴᩈᩣᩁᨧᨠ᩠ᨠᩣᩁᩮᩣ, ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨴᩦᨶ ᨧᩣᩁᩉᩮᩣ;

ᨶ ᩁᩉᩮᩣ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨸᩣᨸᩣᨶᩥ, ᩋᩁᩉᩴ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨧ ᩈᨻ᩠ᨻᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨲᨳᩣ ᩉᩮᩈ ᩈᨻ᩠ᨻᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᩣᨾᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᨲᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᨸᩁᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨸᩁᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᨲᩮᩣ, ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ, ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ, ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨧᩣᩉ –

“ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ, ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨧ ᨽᩣᩅᩥᨲᩴ;

ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨸᩉᩦᨶᩴ ᨾᩮ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣᩈ᩠ᨾᩥ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ”ᨲᩥ᪨ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪒.᪓᪙᪙; ᩈᩩ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪕᪖᪓);

ᩋᨸᩥᨧ ᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨲᩔ ᨾᩪᩃᨠᩣᩁᨱᨽᩣᩅᩮᨶ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨸᩥᨠᩣ ᨸᩩᩁᩥᨾᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨸᨩᩣᨶᨶᩣ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩑᨠᩮᨠᨸᨴᩩᨴ᩠ᨵᩣᩁᩮᨶᩣᨸᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᩣᨾᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩑᩈ ᨶᨿᩮᩣ ᩈᩮᩣᨲ-ᨥᩣᨶ-ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣ-ᨠᩣᨿᨾᨶᩮᩈᩩᨸᩥ᪨ ᩑᨲᩮᨶᩮᩅ ᨶᨿᩮᨶ ᩁᩪᨸᩣᨴᩦᨶᩥ ᨨ ᩋᩣᨿᨲᨶᩣᨶᩥ, ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩣᨴᨿᩮᩣ ᨨ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠᩣᨿᩣ, ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩈᨾ᩠ᨹᩔᩣᨴᨿᩮᩣ ᨨ ᨹᩔᩣ, ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩈᨾ᩠ᨹᩔᨩᩣᨴᨿᩮᩣ ᨨ ᩅᩮᨴᨶᩣ, ᩁᩪᨸᩈᨬ᩠ᨬᩣᨴᨿᩮᩣ ᨨ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᩁᩪᨸᩈᨬ᩠ᨧᩮᨲᨶᩣᨴᨿᩮᩣ ᨨ ᨧᩮᨲᨶᩣ, ᩁᩪᨸᨲᨱ᩠ᩉᩣᨴᨿᩮᩣ ᨨ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨠᩣᨿᩣ, ᩁᩪᨸᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩣᨴᨿᩮᩣ ᨨ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩣ, ᩁᩪᨸᩅᩥᨧᩣᩁᩣᨴᨿᩮᩣ ᨨ ᩅᩥᨧᩣᩁᩣ , ᩁᩪᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨴᨿᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩣ, ᨴᩈ ᨠᩈᩥᨱᩣᨶᩥ, ᨴᩈ ᩋᨶᩩᩔᨲᩥᨿᩮᩣ, ᩏᨴ᩠ᨵᩩᨾᩣᨲᨠᩈᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᨴᩈ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᨠᩮᩈᩣᨴᨿᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈᩣᨠᩣᩁᩣ, ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈᩣᨿᨲᨶᩣᨶᩥ, ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈ ᨵᩣᨲᩩᨿᩮᩣ, ᨠᩣᨾᨽᩅᩣᨴᨿᩮᩣ ᨶᩅ ᨽᩅᩣ, ᨸᨮᨾᩣᨴᩦᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨫᩣᨶᩣᨶᩥ, ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨽᩣᩅᨶᩣᨴᨿᩮᩣ ᨧᨲᩔᩮᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᨬ᩠ᨬᩣ, ᨧᨲᩔᩮᩣ ᩋᩁᩪᨸᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ, ᨸᨭᩥᩃᩮᩣᨾᨲᩮᩣ ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩣᨴᩦᨶᩥ, ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᨲᩮᩣ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨴᩦᨶᩥ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ ᨧ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᩁᩣᨿᩴ ᩑᨠᨸᨴᨿᩮᩣᨩᨶᩣ – “ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨩᩣᨲᩥ ᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨸᨩᩣᨶᨶᩣ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨧ᩠ᨧ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩑᨠᩮᨠᨸᨴᩩᨴ᩠ᨵᩣᩁᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᩣᨾᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᨶᩩᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨸᨭᩥᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨧ ᩈᨻ᩠ᨻᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩉᩥ ᨸᨶ ᨧᩁᨱᩮᨶ ᨧ ᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨧᩁᨱᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ; ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨲᩥ ᨲᩥᩔᩮᩣᨸᩥ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ, ᩋᨭ᩠ᨮᨸᩥ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ᪨ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᨽᨿᨽᩮᩁᩅᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪁.᪕᪒ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᩋᨭ᩠ᨮ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᩋᨾ᩠ᨻᨭ᩠ᨮᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪁.᪒᪗᪘ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ)᪨ ᨲᨲ᩠ᩁ ᩉᩥ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨬᩣᨱᩮᨶ ᨾᨶᩮᩣᨾᨿᩥᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨧ ᩈᩉ ᨨ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨭ᩠ᨮ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨧᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩦᩃᩈᩴᩅᩁᩮᩣ, ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩮᩈᩩ ᨣᩩᨲ᩠ᨲᨴ᩠ᩅᩣᩁᨲᩣ, ᨽᩮᩣᨩᨶᩮ ᨾᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᩩᨲᩣ, ᨩᩣᨣᩁᩥᨿᩣᨶᩩᨿᩮᩣᨣᩮᩣ, ᩈᨲ᩠ᨲ ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩣ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩁᩪᨸᩣᩅᨧᩁᨩ᩠ᨫᩣᨶᩣᨶᩦᨲᩥ ᩍᨾᩮ ᨸᨶ᩠ᨶᩁᩈ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩍᨾᩮᨿᩮᩅ ᩉᩥ ᨸᨶ᩠ᨶᩁᩈ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ, ᨿᩈ᩠ᨾᩣ

ฯเตหิ จรติ อริยมาจเกา กฉฺติ อยตํ ฅิมํ ตมฺฺา, จรฌตฺติ ฯตฺตา˘ ฆธาห – “ฎฺฆ, ยหาภาย, อริยมาจเกา มีลธา เหาตี”ติ (ย˘ ฑิ˘ ๑˘๑๓) ฉิตฺตาเรา˘ หกธา ฎฺยาหิ ฉิฏฺาหิ ฎฺยิภา จ จรเฌภ มยฺกฺาเกตา, เตภ ฯฉฺติ ฉิฏฺาจรฌมยฺเกฺาติ ˆ ตตฺ

ฉิฏฺามยฺจา หกจเตา มฏฺฏฺตํ ปุเรตฺ ฉิตา, จรฌมยฺจา ยหาฏาฯฬิกตํ˘ เมา มฏฺฏฺตาฆ มฏฺมตฺาภํ อตฺาภตฺํ ชาตฺา ยหาฏาฯฬิกตาฆ อภตฺํ ปริจเฏฺตฺา อเตฺ ภิเฆาเฆติ, ฆธา ตํ ฉิฏฺาจรฌมยฺเกฺา˘ เตภสฺ มาจกา ฯปฺฅิปกฺา เหาตฺติ เภา ฯปฺฅิปกฺา, ฉิฏฺาจรฌฉิปกฺาภฏฺฤมาจกา อตฺตฺปิฆเฆา ฉิฆ˘

เมาหภกยภตฺา, ฯภฺริ ฉาภํ กตตฺา, มฺยากตตฺา, มฺยา จ กฆตฺา ฯกเตา˘ กยภยฺิ หิ กตตฺิ ฯฉฺติ, ตฏฺ หกจเตา เมาหภํ ปริฯฉฺยภจฏฺ ˆ กิ ปภ ตตฺิ? อริยมเกฺา˘ เตภ เหม กยเภภ เฌยํ ฅิมํ อมฏฺยาเภา กเตาติ เมาหภกยภตฺา ฯกเตา˘ ฯภฺริ เจม ฉาภํ กเตา อยตํ ภิฏฺาภตฺิ ฯภฺริ ฉาภํ กตตฺาปิ ฯกเตา˘ มฺยา จ กเตา เตภ เตภ ยเกฺภ ปหีเภ กิเลเม ปุภ อปฉฺากฉฺเตฺา˘ ฯตฺเฏฺตํ – “เมาตาปตฺติยเกฺภ เฆ กิเลมา ปหีภา, เต กิเลเม ภ ปุเภติ ภ ปเฉฺติ ภ ปฉฺากฉฺตีติ ฯกเตา… เป… อรหตฺตยเกฺภ เฆ กิเลมา ปหีภา, เต กิเลเม ภ ปุเภติ ภ ปเฉฺติ ภ ปฉฺากฉฺตีติ ฯกเตา”ติ (ยหาภิ˘ ๑ป๊)˘ มฺยา ธา อาเกตา ฆีปฏฺรปิฆยฺุเลตา ปภฺติ ฆาจ เฉาฆิยเฏฺา ตาจ มยติมปิรยิปฺุริตาฆ มฺยาปฅิปตฺิฆา มฏฺเลิกสฺ หิตมฺุเฌยจ กเราเตฺา มสฺฺตํ ฐเฉฺฆํ กายมฺุเฌํ อตฺกิลยฌตฺิ ฎฺเย จ อเตฺ อภฺปกฉฺเตฺา อาเกตาติ มฺยากตตฺาปิ ฯกเตา˘ มฺยา เจม กฆติ, ฆฺตฺฏฺาเภ ฆฺตฺเยจ ธาฆํ หามตีติ มฺยา กฆตฺาปิ ฯกเตา˘

ตเตฺฆํ มาฆกมฺตฺ – “ฆํ ตธาเกตา ธาฆํ ฆาภาติ อภฺตํ อตฉฺํ อภตฺมํหิตํ, มา จ ปเรมํ อปฺิฆา อยภาปิ, ภ ตํ ตธาเกตา ธาฆํ หามติ˘ ฆยฺิ ตธาเกตา ธาฆํ ฆาภาติ ภฺตํ ตฉฺํ อภตฺมํหิตํ, มา จ ปเรมํ อปฺิฆา อยภาปิ, ตยฺิ ตธาเกตา ธาฆํ ภ หามติ˘ ฆฏฺ เฌา ตธาเกตา ธาฆํ ฆาภาติ ภฺตํ ตฉฺํ อตฺมํหิตํ, มา จ ปเรมํ อปฺิฆา อยภาปิ, ตตฺ กาลฏฺ ตธาเกตา เหาติ ตสฺา ธาธาฆ เจฆฺาฏเรฌาฆ˘ ฆํ ตธาเกตา ธาฆํ ฆาภาติ อภฺตํ อตฉฺํ อภตฺมํหิตํ, มา จ ปเรมํ ปิฆา ยภาปิ, ภ ตํ ตธาเกตา ธาฆํ หามติ˘ ฆยฺิ ตธาเกตา ธาฆํ ฆาภาติ ภฺตํ ตฉฺํ อภตฺมํหิตํ, มา จ ปเรมํ ปิฆา ยภาปิ, ตยฺิ ตธาเกตา ธาฆํ ภ หามติ˘ ฆฏฺ เฌา ตธาเกตา ธาฆํ ฆาภาติ ภฺตํ ตฉฺํ อตฺมํหิตํ, มา จ ปเรมํ ปิฆา ยภาปิ, ตตฺ กาลฏฺ ตธาเกตา เหาติ ตสฺา ธาธาฆ เจฆฺาฏเรฌาฆา”ติ (ย˘ ฑิ˘ ๑˘ป๊๙)˘ ฯจํ มฺยา กฆตฺาปิ ฯกเตาติ เจฅิตเฏฺา˘

มฏฺธา ฉิฅิตเลิกตฺา ปภ เลิกฉิฑฺ˘ เมา หิ หกธา มหาจเตา มยฺฆเตา ภิเราฌเตา ภิเราฆฺปิฆเตาติ มฏฺธา เลิกํ อเจฅิ อฏฺาณิ ปฅิฉิฏฺิ ฆธาห – “ฆตฺ เฌา, อาฯเมา, ภ ฆาฆติ ภ ฆีฆติ ภ ยีฆติ ภ จจติ ภ ฐปปฏฺติ, ภาหํ ตํ กยเภภ เลิกสฺ อตฺํ ชาเตฆฺ ฆเฏฺ ฆฺ ปเตฺฆฺตฺิ จฆายิ; ภ ธาหํ, อาฯเมา, อปฺตฺาจ เลิกสฺ อตฺํ ฯฏฺสฺ อตฺกิริฆํ จฆายิ˘ อปิ ธาหํ, อาฯเมา, ฎฺยฺิเฆจ ฏฺายยเตฺ กฏฺฯจเร มมฏฺิยิฏฺยภเก เลิกฏฺ ปฏฺเปยิ เลิกมยฺฆฏฺ เลิกภิเราฌฏฺ เลิกภิเราฌกายิภิฏฺ ปฅิปฅํ˘

"គមនេន ន បត្តព្វោ, លោកស្សន្តោ កុទាចនំ;

ន ច អប្បត្វា លោកន្តំ, ទុក្ខា អត្ថិ បមោចនំ.

"តស្មា ហវេ លោកវិទូ សុមេធោ;

លោកន្តគូ វុសិតព្រហ្មចរិយោ;

លោកស្ស អន្តំ សមិតាវិ ញត្វា;

នាសីសតិ លោកមិមំ បរញ្ចា"តិ. (អ. និ. ៤.៤៥; សំ. និ. ១.១០៧);

អបិច តយោ លោកា – សង្ខារលោកោ, សត្តលោកោ, ឱកាសលោកោតិ; តត្ថ "ឯកោ លោកោ – សព្ពេ សត្តា អាហារដ្ឋិតិកា"តិ (បដិ. ម. ១.១១២) អាគតដ្ឋានេ សង្ខារលោកោ វេទិតព្ពោ. "សស្សតោ លោកោតិ វា អសស្សតោ លោកោតិ វា"តិ (ទី. និ. ១.៤២១) អាគតដ្ឋានេ សត្តលោកោ.

"យាវតា ចន្ទិមសូរិយា, បរិហរន្តិ ទិសា ភន្តិ វិរោចនា;

តាវ សហស្សធា លោកោ, ឯត្ថ តេ វត្តតី វសោ"តិ. (ម. និ. ១.៥០៣) –

អាគតដ្ឋានេ ឱកាសលោកោ, តម្បិ ភគវា សព្ពថា អវេទិ. តថា ហិស្ស – "ឯកោ លោកោ – សព្ពេ សត្តា អាហារដ្ឋិតិកា. ទ្វេ លោកា – នាមញ្ច រូបញ្ច. តយោ លោកា – តិស្សោ វេទនា. ចត្តារោ លោកា – ចត្តារោ អាហារា. បញ្ច លោកា – បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា. ឆ លោកា – ឆ អជ្ឈត្តិកានិ អាយតនានិ. សត្ត លោកា សត្ត វិញ្ញាណដ្ឋិតិយោ. អដ្ឋ លោកា – អដ្ឋ លោកធម្មា. នវ លោកា – នវ សត្តាវាសា. ទស លោកា – ទសាយតនានិ. ទ្វាទស លោកា – ទ្វាទសាយតនានិ . អដ្ឋារស លោកា – អដ្ឋារស ធាតុយោ"តិ (បដិ. ម. ១.១១២). អយំ សង្ខារលោកោបិ សព្ពថា វិទិតោ.

យស្មា បនេស សព្ពេសម្បិ សត្តានំ អាសយំ ជានាតិ, អនុសយំ ជានាតិ, ចរិតំ ជានាតិ, អធិមុត្តិំ ជានាតិ, អប្បរជក្ខេ មហារជក្ខេ តិក្ខិន្ទ្រិយេ មុទិន្ទ្រិយេ ស្វាការេ ទ្វាការេ សុវិញ្ញាបយេ ទុវិញ្ញាបយេ ភព្ពេ អភព្ពេ សត្តេ ជានាតិ, តស្មាស្ស សត្តលោកោបិ សព្ពថា វិទិតោ. យថា ច សត្តលោកោ ឯវំ ឱកាសលោកោបិ. តថា ហេស ឯកំ ចក្កវាឡំ អាយាមតោ ច វិត្ថារតោ ច យោជនានំ ទ្វាទស

សតសហស្សានិ តីណិ សហស្សានិ ចត្តារិ សតានិ បញ្ញាសញ្ច យោជនានិ បរិក្ខេបតោ –

សព្វំ សតសហស្សានិ, ឆត្តឹស បរិមណ្ឌលំ;

ទសចេវ សហស្សានិ, អឌ្ឍុឌ្ឍានិ សតានិ ច។

តត្ថ –

ទ្វេច សតសហស្សានិ, ចត្តារិ នហុតានិ ច;

ឯត្តកំ ពហលត្តេន, សង្ខាតាយំ វសុន្ធរា។

តស្សា ឯវ សន្ធារកំ –

ចត្តារិ សតសហស្សានិ, អដ្ឋេវ នហុតានិ ច;

ឯត្តកំ ពហលត្តេន, ជលំ វាតេ បតិដ្ឋិតំ។

តស្សាបិ សន្ធារកោ –

នវសតសហស្សានិ, មាលុតោ នភមុគ្គតោ;

សដ្ឋិ ចេវ សហស្សានិ, ឯសា លោកស្ស សណ្ឋិតិ។

ឯវំ សណ្ឋិតេ ចេត្ថ យោជនានំ –

ចតុរាសីតិ សហស្សានិ, អជ្ឈោគាឡ្ហោ មហណ្ណវេ;

អច្ចុគ្គតោ តាវទេវ, សិនេរុ បព្វតុត្តមោ។

ຕເຕາ ອຸປຑ຺ຒຸປເຑ຺ຒນ, ປມາເຓນ ຢຖາກ຺ກມໍ;

ອເຊ຺ຌາຄາຬ຺ຫຸຄ຺ຄຕາ ທິພ຺ພາ, ນານາຣຕນຈິຕ຺ຕິຕາ.

ຢຸຄນ຺ຘເຣາ ອີສຘເຣາ, ກຣວີເກາ ສຸທສ຺ສເນາ;

ເນມິນ຺ຘເຣາ ວິນຕເກາ, ອສ຺ສກເຓ຺ຓາ ຄິຣິ ພ຺ຣຫາ.

ເອເຕ ສຕ຺ຕ ມຫາເສລາ, ສິເນຣຸສ຺ສ ສມນ຺ຕເຕາ;

ມຫາຣາຊານມາວາສາ, ເທວຢກ຺ຂນິເສວິຕາ.

ເຢາຊນານໍ ສຕານຸເຈ຺ຈາ, ຫິມວາ ປຎ຺ຈ ປພ຺ພເຕາ;

ເຢາຊນານໍ ສຫສ຺ສານິ, ຕີຓິ ອາຢຕວິຕ຺ຖເຕາ;

ຈຕຸຣາສີຕິສຫເສ຺ສຫິ, ກູເຏຫິ ປຏິມຓ຺ຑິເຕາ.

ຕິປຎ຺ຈເຢາຊນກ຺ຂນ຺ຘ, ປຣິເກ຺ຂປາ ນຄວ຺ຫຢາ;

ປຎ຺ຎາສ ເຢາຊນກ຺ຂນ຺ຘ, ສາຂາຢາມາ ສມນ຺ຕເຕາ.

ສຕເຢາຊນວິຕ຺ຖິຓ຺ຓາ, ຕາວເທວ ຈ ອຸຄ຺ຄຕາ;

ຊມ຺ພູ ຢສ຺ສານຸຠາເວນ, ຊມ຺ພຸທີເປາ ປກາສິເຕາ.

ເທ຺ວ ອສີຕິ ສຫສ຺ສານິ, ອເຊ຺ຌາຄາເຬ຺ຫາ ມຫຓ຺ຓເວ;

ᩋᨧ᩠ᨧᩩᨣ᩠ᨣᨲᩮᩣ ᨲᩣᩅᨴᩮᩅ, ᨧᨠ᩠ᨠᩅᩣᩊᩈᩥᩃᩩᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ;

ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ, ᩃᩮᩣᨠᨵᩣᨲᩩᨾᨿᩴ ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᨶ᩠ᨴᨾᨱ᩠ᨯᩃᩴ ᩑᨠᩪᨶᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈᨿᩮᩣᨩᨶᩴ, ᩈᩪᩁᩥᨿᨾᨱ᩠ᨯᩃᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈᨿᩮᩣᨩᨶᩴ, ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᨽᩅᨶᩴ ᨴᩈᩈᩉᩔᨿᩮᩣᨩᨶᩴ; ᨲᨳᩣ ᩋᩈᩩᩁᨽᩅᨶᩴ, ᩋᩅᩦᨧᩥᨾᩉᩣᨶᩥᩁᨿᩮᩣ, ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨷᩮᩣ ᨧ᪨ ᩋᨷᩁᨣᩮᩣᨿᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩈᩉᩔᨿᩮᩣᨩᨶᩴ; ᨲᨳᩣ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩅᩥᨴᩮᩉᩮᩣ᪨ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᨠᩩᩁᩩ ᩋᨭ᩠ᨮᩈᩉᩔᨿᩮᩣᨩᨶᩮᩣ, ᩑᨠᨾᩮᨠᩮᩣ ᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᨾᩉᩣᨴᩦᨷᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᩈᨲᨷᨬ᩠ᨧᩈᨲᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᨴᩦᨷᨷᩁᩥᩅᩣᩁᩮᩣ; ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨷᩥ ᩑᨠᩴ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᩣᩊᩴ , ᩑᨠᩣ ᩃᩮᩣᨠᨵᩣᨲᩩ, ᨲᨴᨶ᩠ᨲᩁᩮᩈᩩ ᩃᩮᩣᨠᨶ᩠ᨲᩁᩥᨠᨶᩥᩁᨿᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᩣᩊᩣᨶᩥ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩣ ᩃᩮᩣᨠᨵᩣᨲᩩᨿᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨬᩣᨱᩮᨶ ᩋᩅᩮᨴᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥ, ᨷᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥ᪨ ᩑᩅᨾᩔ ᩒᨠᩣᩈᩃᩮᩣᨠᩮᩣᨷᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨳᩣ ᩅᩥᨴᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨳᩣ ᩅᩥᨴᩥᨲᩃᩮᩣᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᩃᩮᩣᨠᩅᩥᨴᩪ᪨

ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨷᨶ ᨣᩩᨱᩮᩉᩥ ᩅᩥᩈᩥᨭ᩠ᨮᨲᩁᩔ ᨠᩔᨧᩥ ᩋᨽᩣᩅᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩑᨲᩔ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣ᪨ ᨲᨳᩣ ᩉᩮᩈ ᩈᩦᩃᨣᩩᨱᩮᨶᩣᨷᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩃᩮᩣᨠᨾᨽᩥᨽᩅᨲᩥ, ᩈᨾᩣᨵᩥ...ᨷᩮ... ᨷᨬ᩠ᨬᩣ... ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ... ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨬᩣᨱᨴᩔᨶᨣᩩᨱᩮᨶᩣᨷᩥ, ᩈᩦᩃᨣᩩᨱᩮᨶᩣᨷᩥ ᩋᩈᨾᩮᩣ ᩋᩈᨾᩈᨾᩮᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᨾᩮᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᨽᩣᨣᩮᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ...ᨷᩮ... ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨬᩣᨱᨴᩔᨶᨣᩩᨱᩮᨶᩣᨷᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ – “ᨶ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᩣᨾᩥ ᩈᨴᩮᩅᨠᩮ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩈᨾᩣᩁᨠᩮ...ᨷᩮ... ᩈᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩈᩦᩃᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨲᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᩣ᪨

ᩑᩅᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᨷ᩠ᨷᩈᩣᨴᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩦᨶᩥ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪔᪨᪓᪔; ᩍᨲᩥᩅᩩ᪨ ᪙᪐) “ᨶ ᨾᩮ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᨣᩣᨳᩣᨿᩮᩣ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪒᪘᪕; ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪑᪑) ᨧ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

ᨷᩩᩁᩥᩈᨴᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᩣᩁᩮᨲᩦᨲᩥ ᨷᩩᩁᩥᩈᨴᨾ᩠ᨾᩈᩣᩁᨳᩥ, ᨴᨾᩮᨲᩥ ᩅᩥᨶᩮᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᩩᩁᩥᩈᨴᨾ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᩋᨴᨶ᩠ᨲᩣ ᨴᨾᩮᨲᩩᩴ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨷᩩᩁᩥᩈᩣᨷᩥ ᨾᨶᩩᩔᨷᩩᩁᩥᩈᩣᨷᩥ ᩋᨾᨶᩩᩔᨷᩩᩁᩥᩈᩣᨷᩥ᪨ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨷᩩᩁᩥᩈᩣᨷᩥ ᩋᨷᩃᩣᩃᩮᩣ ᨶᩣᨣᩁᩣᨩᩣ, ᨧᩪᩊᩮᩣᨴᩁᩮᩣ, ᨾᩉᩮᩣᨴᩁᩮᩣ, ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩈᩥᨡᩮᩣ, ᨵᩪᨾᩈᩥᨡᩮᩣ, ᨵᨶᨷᩣᩃᨠᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᨿᩮᩣ ᨴᨾᩥᨲᩣ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᩈᩣ ᨠᨲᩣ, ᩈᩁᨱᩮᩈᩩ ᨧ ᩈᩦᩃᩮᩈᩩ ᨧ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨷᩥᨲᩣ᪨ ᨾᨶᩩᩔᨷᩩᩁᩥᩈᩣᨷᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᨠᨶᩥᨣᨱ᩠ᨮᨷᩩᨲ᩠ᨲ-ᩋᨾ᩠ᨻᨭ᩠ᨮᨾᩣᨱᩅ-ᨷᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᩈᩣᨲᩥ-ᩈᩮᩣᨱᨴᨱ᩠ᨯ-ᨠᩪᨭᨴᨶ᩠ᨲᩣᨴᨿᩮᩣ᪨ ᩋᨾᨶᩩᩔᨷᩩᩁᩥᩈᩣᨷᩥ ᩋᩣᩊᩅᨠ-ᩈᩪᨧᩥᩃᩮᩣᨾ-ᨡᩁᩃᩮᩣᨾ-ᩈᨠ᩠ᨠ-ᨴᩮᩅᩁᩣᨩᩣᨴᨿᩮᩣ ᨴᨾᩥᨲᩣ ᩅᩥᨶᩦᨲᩣ ᩅᩥᨧᩥᨲᩕᩮᩉᩥ ᩅᩥᨶᨿᨶᩪᨷᩣᨿᩮᩉᩥ᪨ “ᩋᩉᩴ ᨡᩮᩣ, ᨠᩮᩈᩥ, ᨷᩩᩁᩥᩈᨴᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨱ᩠ᩉᩮᨶᨷᩥ ᩅᩥᨶᩮᨾᩥ, ᨹᩁᩩᩈᩮᨶᨷᩥ ᩅᩥᨶᩮᨾᩥ, ᩈᨱ᩠ᩉᨹᩁᩩᩈᩮᨶᨷᩥ ᩅᩥᨶᩮᨾᩦ”ᨲᩥ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪔᪨᪑᪑᪑) ᩍᨴᨬ᩠ᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩈᩦᩃᩣᨴᩦᨶᩴ ᨷᨮᨾᨩ᩠ᨫᩣᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨶ᩠ᨶᩣᨴᩦᨶᨬ᩠ᨧ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨾᨣ᩠ᨣᨷᨭᩥᨷᨴᩴ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᨶ᩠ᨲᩮᨷᩥ ᨴᨾᩮᨲᩥᨿᩮᩅ᪨

ᩋᨳ ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈᨴᨾ᩠ᨾᩈᩣᩁᨳᩦᨲᩥ ᩑᨠᨾᩮᩅᩥᨴᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨷᨴᩴ ᪨ ᨽᨣᩅᩣ ᩉᩥ ᨲᨳᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈᨴᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᩣᩁᩮᨲᩥ, ᨿᨳᩣ ᩑᨠᨷᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩮᨶᩮᩅ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨴᩥᩈᩣ ᩋᩈᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᨵᩣᩅᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈᨴᨾ᩠ᨾᩈᩣᩁᨳᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ “ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨴᨾᨠᩮᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨴᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩈᩣᩁᩥᨲᩮᩣ ᩑᨠᩴᨿᩮᩅ ᨴᩥᩈᩴ ᨵᩣᩅᨲᩦ”ᨲᩥ ᩍᨴᨬ᩠ᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪓᪨᪓᪑᪒) ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ទិដ្ឋធម្មិកសម្បរាយិកបរមត្ថេហិ យថារហំ អនុសាសតីតិ សត្ថា។ អបិច សត្ថា វិយាតិ សត្ថា, ភគវា សត្ថវាហោ។ “យថា សត្ថវាហោ សត្តេ កន្តារំ តារេតិ, ចោរកន្តារំ តារេតិ, វាឡកន្តារំ តារេតិ, ទុព្ភិក្ខកន្តារំ តារេតិ, និរុទកកន្តារំ តារេតិ, ឧត្តារេតិ និត្តារេតិ បតារេតិ ខេមន្តភូមិំ សម្បាបេតិ; ឯវមេវ ភគវា សត្ថា សត្ថវាហោ សត្តេ កន្តារំ តារេតិ ជាតិកន្តារំ តារេតី”តិអាទិនា (មហានិ. ១៩០) និទ្ទេសនយេនបេត្ថ អត្ថោ វេទិតព្ពោ។

ទេវមនុស្សានន្តិ ទេវានញ្ច មនុស្សានញ្ច។ ឧក្កដ្ឋបរិច្ឆេទវសេនេតំ វុត្តំ, ភព្ពបុគ្គលបរិច្ឆេទវសេន ច។ ភគវា បន តិរច្ឆានគតានម្បិ អនុសាសនិប្បទានេន សត្ថាយេវ។ តេបិ ហិ ភគវតោ ធម្មស្សវនេន ឧបនិស្សយសម្បត្តិំ បត្វា តាយ ឯវ ឧបនិស្សយសម្បត្តិយា ទុតិយេ វា តតិយេ វា អត្តភាវេ មគ្គផលភាគិនោ ហោន្តិ។ មណ្ឌូកទេវបុត្តាទយោ ចេត្ថ និទស្សនំ។ ភគវតិ កិរ គគ្គរាយ បោក្ខរណិយា តីរេ ចម្បានគរវាសីនំ ធម្មំ ទេសយមានេ ឯកោ មណ្ឌូកោ ភគវតោ សរេ និមិត្តំ អគ្គហេសិ។ តំ ឯកោ វច្ឆបាលកោ ទណ្ឌមោលុព្ភ តិដ្ឋន្តោ តស្ស សីសេ សន្និរុម្ភិត្វា អដ្ឋាសិ។ សោ តាវទេវ កាលំ កត្វា តាវតិំសភវនេ ទ្វាទសយោជនិកេ កនកវិមានេ និព្ពត្តិ។ សុត្តប្បពុទ្ធោ វិយ ច តត្ថ អច្ឆរាសង្ឃបរិវុតំ អត្តានំ ទិស្វា “អរេ, អហម្បិ នាម ឥធ និព្ពត្តោ! កិំ នុ ខោ កម្មំ អកាសិ”ន្តិ អាវជ្ជេន្តោ នាញ្ញំ កិញ្ចិ អទ្ទស, អញ្ញត្រ ភគវតោ សរេ និមិត្តគ្គាហា។ សោ តាវទេវ សហ វិមានេន អាគន្ត្វា ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទិ។ ភគវា ជានន្តោវ បុច្ឆិ –

“កោ មេ វន្ទតិ បាទានិ, ឥទ្ធិយា យសសា ជលំ;

អភិក្កន្តេន វណ្ណេន, សព្ពា ឱភាសយំ ទិសា”តិ។

“មណ្ឌូកោហំ បុរេ អាសិំ, ឧទកេ វារិគោចរោ;

តវ ធម្មំ សុណន្តស្ស, អវធិ វច្ឆបាលកោ”តិ។ (វិ. វ. ៨៥៧-៨៥៨);

ភគវា តស្ស ធម្មំ ទេសេសិ។ ទេសនាវសានេ ចតុរាសីតិយា បាណសហស្សានំ ធម្មាភិសមយោ អហោសិ។ ទេវបុត្តោបិ សោតាបត្តិផលេ បតិដ្ឋាយ សិតំ កត្វា បក្កាមីតិ។

យំ បន កិញ្ចិ អត្ថិ ញេយ្យំ នាម, តស្ស សព្ពស្ស ពុទ្ធត្តា វិមោក្ខន្តិកញាណវសេន ពុទ្ធោ។ យស្មា វា ចត្តារិ សច្ចានិ អត្តនាបិ ពុជ្ឈិ អញ្ញេបិ សត្តេ ពោធេសិ; តស្មា ឯវមាទីហិបិ ការណេហិ ពុទ្ធោ។ ឥមស្ស ច បនត្ថស្ស វិញ្ញាបនត្ថំ “ពុជ្ឈិតា សច្ចានីតិ ពុទ្ធោ, ពោធេតា បជាយាតិ ពុទ្ធោ”តិ ឯវំ បវត្តោ សព្ពោបិ និទ្ទេសនយោ (មហានិ. ១៩២) បដិសម្ភិទានយោ (បដិ. ម. ១.១៦២) វា វិត្ថារេតព្ពោ។

ភកចាតិ ឰដំ បតឃ្យ ក្យាលចិសិដ្ឋ សត្វត្តយកក្រការចាឆិចឆត៌ ខេតភាហ្ ខបៃរាណា –

“ភកចាតិ ចឆត៌ ខសដ្ឋ៌, ភកចាតិ ចឆតយុត្តយំ;

កា្ ការចឃុខត្តា ខសា, ភកចា ខតត ចុក្ខតី”តិ៍

ចត្យុគ្គិឆព្យាតាយំ – អាចតិ្តកំ, លិក្កិកំ, ខតយិត្តិកំ, អឆិក្ខុសយុប្បត្តុក្ខិ៍ អឆិក្ខុសយុប្បត្តុ តាយ ខលិកិឃខចាហាខទត “ឃដិក្ខុក”ត្តិ ចុត្តុ ខហាតិ៍ តត្ត “ចខន្ធា ឝខយ្មា ពាលិពាខន្ថា”តិ ៤ចយាតឹ អាចតិ្តកំ៍ “ឝហ្គិ លត្តិ សិលិ កាទី”តិ ៤ចយាតឹ លិក្កិកំ៍ “ខតចិខជ្ជា លត្យអកិខណ្ហា”តិ ៤ចយាតឹ ខតយិត្តិកំ៍ “សិទិចឌ្ឍខកា ឆតចឌ្ឍខកា”តិ ៤ចយាតឹ ចឆតត្វយតខបក្ខិ្តា បចត្តុ អឆិក្ខុសយុប្បត្តុ៍ ឰដំ បត ភកចាតិ តាយំ ខតយិត្តិកំ, ត យហាយាឃាឃ ត ស្យុខដ្ឋាឝតយហារាខដត ត អសិតិឃា ខាាតិសហខឃ្យហិ កតំ, ត សក្កសត្យុសិតាឝីហិ ខឝចតាចិខសខសហិ៍ ចុត្តខញ្យាតំ ឆយ្ខសតាបតិតា – “ភកចាតិ ខតតំ តាយំ យាតរា កតំ...ខប... ចិខយាក្កិ្តកខយតំ ញ្យុដ្ឋាត៌ ភកចត្តាត៌ ខទ្បិឆិឃា យុខល សហ សត្តាញ្ញាតញ្ញាលឃ្យ បដិលិកា សដ្ឋិកាបញ្ញាត្តិ, ឃដិត៌ ភកចា”តិ (យហាតិ៍ ប៉ះ)៍

ឃំក្យាលខតយិត្តិកខប្បាតំ តាយំ, ខតសំ ក្យាលាត៌ បកាសតត្ត ឰយំ កាឆំ ចឆត្តិ –

“ភកិ ភឌិ ភាកិ ចិភត្តចា ឰតិ;

អកាសិ ភក្កត្តិ កាទ្វតិ ភាក្យចា;

ពាហ្វហិ ខាាខឃហិ ស្យភាចិតត្តខតា;

ភចត្តខកា ខសា ភកចាតិ ចុក្ខតី”តិ៍

តិខក្ខុខស ចុត្តតខឃខតច ខចត្ត ខតសំ ខតសំ បឝាតយខត្វា ឝដ្ឋខត្ថា៍

អឃំ បត អបខទា តខឃា –

“ភាក្យចា ភក្កចា ឃុខត្តា, ភខកហិ ឆ ចិភត្តចា;

កត្តចា ចត្តកាយតោ, កចេរុ កកចា តតោ”តិ៝

តត្ថ ចណ្ណាកយោ ចណ្ណចិបរិឃឃោតិ ឲ្យតំ គិរុត្តិលក្ខណំ កហេត្វា សង្កេតឃេត ចា បិសោងរាឌិបក្ខេបលក្ខណំ កហេត្វា ឃស្មា លោកិឃលោកុត្តរសុលាកិគិត្តត្តកំ ជាតឃីលិឌិបិរប្បត្តិ កាព្យយស្ស អត្ថិ, តស្មា “កាព្យចា”តិ ចត្តព្ពេ “កកចា”តិ ចុច្ចតីតិ ញាតព្ពំ៝ ឃស្មា បត លោក-ជោរឃ-យោហ-ចិបរីតយតឃិការ-អហិរិកាតោត្តប្ប-កោធូបតាហ-យក្ខ-បឡ្អាឌឹឃស្សា-យច្ឆរិយ-យាឃាឃាឃឈ្យ-ឆម្ភ-ឃារម្ភ-យាតាតិយាត-យឌ-បយាឌ-តហ្យចិន្ជា តិចិឆាក្យឃលម្បល-ត្យុច្ចរិត-សំកិលេឃ-យល-ចិឃយឃញ្ញា-ចិតក្ក-បបញ្ច-ចត្យុត្តិឆចិបរិយេឃឃអាឃច-កត្ត-ឌ្លឈ-ឃោកាកតិ-តហ្យុស្យាក្យបិគោត-បញ្ចជេតោខីល-ចិតិពន្ធ-គីចរណាកិតត្កតលចិចាឌម្បល-តហ្យាកាឃ-ឃត្តាត្យុឃឃ-អដ្ឋមិច្ឆត្ត-តចតហ្យាម្បលក-ឌឃាក្យឃលកយ ឌិដ្ឋិកត-អដ្ឋឃតតហ្យាចិចរិតប្បកេឌ-ឃព្ពឌេឆ-បឡ្អាហ-កិលេឃឃតឃហស្សាតិ, ឃន្តេបតោ ចា បញ្ច កិលេឃ-អភិឃង្ខារខន្ធ្ធមច្ចុ-ឌេចបុត្ត-យារេ អភញ្ជិ, តស្មា កក្កត្តា ឲេតឃំ បរិឃ្សយាតំ កក្កចាតិ ចត្តព្ពេ កកចាតិ ចុច្ចតិ៝ អាហ ចេត្ថ –

“កក្ការកោ កក្កជោរឃោ, កក្កយោហា អតាឃចោ;

កក្កាឃ្ស បិបកា ឆម្មា, កកចា តេត ចុច្ចតី”តិ៝

កាព្យចត្តតាឃ ចស្ស ឃតបុញ្ញាឌលក្ខណឆរស្ស ទ្ធបកាឃឃប្បត្តិឌីបិតា ហោតិ, កក្កជោរឃតាឃ ឆម្មកាឃឃប្បត្តិ៝ តឆា លោកិឃបរិក្ខកាតំ ពាហុយតការចា, កហដ្ឋបញ្ញ្ចិតេហិ អភិកយតីឃតា, អភិកតាតញ្ច តេឃំ កាឃចិត្តក្យក្ខាបតឃតេ បដិពលការចា, អាយិឃជាតឆម្មជាតេហិ ឌ្ឋបការិតា, លោកិឃលោកុត្តរសុខេហិ ច ឃប្បយោឌតឃយត្តតា ឌីបិតា ហោតិ៝

ឃស្មា ច លោកេ ពួស្សរិឃ-ឆម្ម-ឃឃ-ឃិរី-កាយ-បឃត្តេស្ស លស្ស ឆម្មេស្ស កាឃង្គោ ចត្តតិ, បរយញ្ចាឃ្ស ឃកចិតត្ត ពួស្សរិឃំ, អហ៊ិយា លឈិយាឌិកំ ចា លោកិឃឃម្មតំ ឃព្វាការរបរិបុទ្ធំ អត្ថិ តឆា លោកុត្តរោ ឆម្មោ លោកតួឃព្យាបកោ ឃឆាក្សច្ចក្យុណាឆិកតោ អតិចិឃ បរិស្សទ្ធោ ឃឃោ, ទ្ធបកាឃឌស្សតព្យាចដ្ឋតតឃតប្បឃាឌដ្ឋតតឃយត្តា ឃព្វាការរបរិបុទ្ធា ឃព្វញ្ញបច្ចញ្ញឃិរី, ឃំ ឃំ ឲេតត ពួច្ឆិតំ បត្ថិតំ អត្តហិតំ បរហិតំ ចា, តស្ស តស្ស តេឆច អភិគិប្បត្តត្តា ពួច្ឆិតិច្ឆិ, តត្ថ គិប្បត្តិឃញ្ញិតោ កាយោ, ឃព្វលោកក្យុកាចប្បត្តិហេត្យុត្តោ ឃម្មាចាឃាឃឃង្គាតោ បឃត្តោ ច អត្ថិ; តស្មា ពួយេហិ កេកហិ ឃុត្តត្តាបិ កកា អស្ស ឃន្តីតិ ពួមិតា អត្ថេត កកចាតិ ចុច្ចតិ៝

ឃស្មា បត ក្យុឃលិឌីហិ កេឌេហិ ឃព្វឆម្ម, ខន្ធាឃតត-ឆាត្យុឃច្ច-ពួត្រ្តិឃបដិច្ចឃម្មុប្បាគាឌីហិ ចា ក្យុឃលិឌិឆម្ម, បឹឡ្អត-ឃង្ខត-ឃន្តាបចិបរិណាយដ្ឋេត ចា ទុក្ខយរិឃឃច្ចំ, អាឃ្សហត-គិជាត-សំឃោក-បលិពោឆដ្ឋេត ឃម្មុឌឃំ, គិស្សរណចិចេកាឃង្ខត-អឃតដ្ឋេត គិរោឆំ, គិឃ្យាត-ហេត្យុ-ឌស្សតាឆិបតេឃ្យដ្ឋេត យក្កុំ ចិកត្តចា, ចិកឌិត្វា ចិចរិត្វា ឌេឃិតចាតិ ចុត្តំ ហោតិ៝ តស្មា ចិកត្តចាតិ ចត្តព្ពេ កកចាតិ ចុច្ចតិ ៝

យស្មា ច ឯស ជិន្នព្រហ្មអរិយចិហារេ កាយចិទ៌ិត្តាបឆិចិរេចេក ឋុវ្ណាតប្បលិហិតាតិបិត្តចិរេយារេក្ខ អរេញ្ញា ច រេលិកិយរេលិក្យុត្តរេ វត្តទិយត្យុស្សឆរេយ្ចុ កឌិ រេឋចិ ពាហុលយកាឋិ, តស្មា កត្តចាតិ ចត្តរេត្ត កកចាតិ ចុច្ចតិ។

យស្មា បត តីស្ុ កេចស្ុ តល្យាសន្លាតំ កបតបរេតត ចត្តំ, តស្មា កេចស្ុ ចត្តកបរេតាតិ ចត្តរេត្ត កចសង្គេតា កកាទំ, កបតសង្គេតា កកាទំ, ចត្តសង្គេតា ចកាទេព្យា ឌីឈំ កត្វា អាគាយ កកចាតិ ចុច្ចតិ។ យថា រេលិរេក "រេយហតស្ស ពស្ស យាលិ"តិ ចត្តរេត្ត "រេយពលិ"តិ ចុច្ចតិ។

រេសា ត្ពុយំ រេលិកត្តិ រេសា កកចា ត្ពុយំ រេលិកំ។ ត្ពុឆាតិ ចត្តត្តំ តិឆរេស្សតិ។ សរេឆចកត្តិ សហ រេឆរេចហិ សរេឆចកំ; ឯចំ សហ យារេទត សយារេកំ; សហ ព្រហ្មុតា សព្រហ្មកំ; សហ សយណព្រហ្មរេណហិ សស្សយណព្រហ្មហិ; បឌាតត្តា បឌា, តំ បឌំ; សហ រេឆចយត្ុរេស្សហិ សរេឆចយត្ុស្សំ។ តត្វ សរេឆចកចចរេតត បច្ចាកាយាចចរេឆចក្កហណំ រេចឌិតព្ពំ, សយារេកចចរេតត ឈដ្ធកាយាចចរេឆចក្កហណំ, សព្រហ្មកចចរេតត ព្រហ្មកាឃិកាឌិព្រហ្មក្កហណំ, សស្សយណព្រហ្មហិចចរេតត សាសតស្ស បច្ចត្តិកបច្ចាយិត្តសយណព្រហ្មណក្កហណំ, សមិតបាប-ពាហិតបាប-សយណព្រហ្មណក្កហណព្យា, បឌាចចរេតត សត្តរេលិកក្កហណំ, សរេឆចយត្ុស្សចចរេតត សម្មុតិឆេចអចរេសសយត្ុស្សក្កហណំ។ ឯចរេយត្ថ តីហិ បរេឆហិ ឩកាសរេលិរេកា, ន្វីហិ បឌាចរេសត សត្តរេលិរេកា កហិរេតាតិ រេចឌិតរេព្វា។

អបរេទា តរេយា – សរេឆចកក្កហរេណត អរ្ទុបាចចរេឆចរេលិរេកា កហិរេតា, សយារេកក្កហរេណត ឈកាយាចចរេឆចរេលិកា, សព្រហ្មកក្កហរេណត រ្ទុបីព្រហ្មរេលិរេកា, សស្សយណព្រហ្មណាឌិក្កហរេណត ចតុបរិសចរេសត សម្មុតិឆេចេហិ ចា សហ យត្ុស្សរេលិរេកា, អចរេសសសត្តសត្តរេលិរេកា ចា។

អបិរេចត្ថ សរេឆចកចចរេតត វណ្ណុបរិរេច្ឆឌរេតា សព្វស្សាបិ រេលិកស្ស សន្ធិកតកាចំ សារេឆរេត្តា តស្ស កកចរេតា កិត្តិសេន្ធា អត្ថុក្ករេតា។ តរេតា រេយសំ សិយា – "យារេទា យហាត្ុការេចា ឈកាយាចចទិស្សរេទា ចសចត្តី; កិ រេសាបិ ឯរេតត សន្ធិករេតា"តិ? រេតសំ ចិយតិ ចិឆយរេត្តា សយារេកត្តិ អត្ថុក្ករេតា។ រេយសំ បត សិយា – "ព្រហ្មា យហាត្ុការេចា ឯកង្គុលិយា ឯកស្មិំ ចក្កចាឡអសហរេស្ស អារេលិកំ ផរេតិ, ន្វីហិ...រេប... ឆសហិ អង្គុលីហិ ឆសស្ុ ចក្កចាឡអសហរេស្សស្ុ អារេលិកំ ផរេតិ, អត្ុត្តរេព្យា ឈាតសយាបត្តិស្ុខំ បដិសំរេចរេឆតិ, កិ រេសាបិ សន្ធិករេតា"តិ? រេតសំ ចិយតិ ចិឆយរេត្តា សព្រហ្មកត្តិ អត្ថុក្ករេតា។ តរេតា រេយសំ សិយា – "បុថុសយណព្រហ្មណា សាសតបច្ចត្តិកា, កិ រេតបិ សន្ធិកតា"តិ? រេតសំ ចិយតិ ចិឆយរេត្តា សស្សយណព្រហ្មហិ បជត្តិ អត្ថុក្ករេតា។ ឯចំ វណ្ណុវណ្ណុនាតំ សន្ធិកតកាចំ បកាសេត្វា អថ សម្មុតិឆេច អចរេសសយត្ុរេស្ស ច វុបិគាយ វណ្ណុបរិរេច្ឆឌចរេសត រេសសសត្តរេលិកស្ស សន្ធិកតកាចំ បកាសេត្តា សរេឆចយត្ុស្សត្តិ អត្ថុក្ករេតា។ អយរេយត្វាត្ុសន្ធិក្ករេយា។

សយំ អភិញ្ញា សន្ធិកត្វា បរេចរេឆតីតិ ឯត្ថ បត សយត្តិ សាមំ, អបរេទតរេយ្យា ហុត្វា; អភិញ្ញាតិ អភិញ្ញាយ, អធិរេកត ញាណេណត ញាត្វាតិ អរេត្វា។ សន្ធិកត្វាតិ បច្ចក្ខំ កត្វា, ឯរេតត អត្ុយាតាឌិបដិរេក្ខបេបិ ករេតា រេហាតិ។ បរេចរេឆតីតិ រេពារេធតិ ញាណេបតិ បកាសេតិ។ រេសា ឆយុំ

ទេសេតិ អាទិកល្យាណំ...បេ... បរិយោសានកល្យាណន្តិ សោ ភគវា សត្តេសុ ការុញ្ញំ បដិច្ច ហិត្វាបិ អនុត្តរំ វិវេកសុខំ ធម្មំ ទេសេតិ។ តញ្ច ខោ អប្បំ វា ពហុំ វា ទេសេន្តោ អាទិកល្យាណាទិប្បការមេវ ទេសេតិ។

កថំ? ឯកគាថាបិ ហិ សមន្តភទ្ទកត្តា ធម្មស្ស បឋមបាទេន អាទិកល្យាណា, ទុតិយតតិយបាទេហិ មជ្ឈេកល្យាណា, បច្ឆិមបាទេន បរិយោសានកល្យាណា។ ឯកានុសន្ធិកំ សុត្តំ និទានេន អាទិកល្យាណំ, និគមនេន បរិយោសានកល្យាណំ, សេសេន មជ្ឈេកល្យាណំ។ នានានុសន្ធិកំ សុត្តំ បឋមានុសន្ធិនា អាទិកល្យាណំ, បច្ឆិមេន បរិយោសានកល្យាណំ, សេសេហិ មជ្ឈេកល្យាណំ។ សកលោបិ សាសនធម្មោ អត្តនោ អត្ថភូតេន សីលេន អាទិកល្យាណោ, សមថវិបស្សនាមគ្គផលេហិ មជ្ឈេកល្យាណោ, និព្ពានេន បរិយោសានកល្យាណោ។ សីលសមាធីហិ វា អាទិកល្យាណោ, វិបស្សនាមគ្គេហិ មជ្ឈេកល្យាណោ, ផលនិព្ពានេហិ បរិយោសានកល្យាណោ ។ ពុទ្ធសុពោធិតាយ វា អាទិកល្យាណោ, ធម្មសុធម្មតាយ មជ្ឈេកល្យាណោ, សង្ឃសុប្បដិបត្តិយា បរិយោសានកល្យាណោ។ តំ សុត្វា តថត្តាយ បដិបន្នេន អធិគន្តព្វាយ អភិសម្ពោធិយា វា អាទិកល្យាណោ, បច្ចេកពោធិយា មជ្ឈេកល្យាណោ, សាវកពោធិយា បរិយោសានកល្យាណោ។ សុយ្យមានោ ចេស នីវរណវិក្ខម្ភនតោ សវនេនបិ កល្យាណមេវ អាវហតីតិ អាទិកល្យាណោ, បដិបជ្ជិយមានោ សមថវិបស្សនាសុខាវហនតោ បដិបត្តិយាបិ កល្យាណមេវ អាវហតីតិ មជ្ឈេកល្យាណោ, តថា បដិបន្នោ ច បដិបត្តិផលេ និដ្ឋិតេ តាទិភាវាវហនតោ បដិបត្តិផលេនបិ កល្យាណមេវ អាវហតីតិ បរិយោសានកល្យាណោ។ នាថប្បភវត្តា ច បភវសុទ្ធិយា អាទិកល្យាណោ, អត្ថសុទ្ធិយា មជ្ឈេកល្យាណោ , កិច្ចសុទ្ធិយា បរិយោសានកល្យាណោ។ តស្មា ឯស អប្បំ វា ពហុំ វា ទេសេន្តោ អាទិកល្យាណាទិប្បការមេវ ទេសេតីតិ វេទិតព្ពោ។

សាត្ថំ សព្យញ្ជនន្តិ ឯវមាទីសុ បន យស្មា ឥមំ ធម្មំ ទេសេន្តោ សាសនព្រហ្មចរិយំ មគ្គព្រហ្មចរិយញ្ច បកាសេតិ, នានានយេហិ ទីបេតិ; តញ្ច យថានុរូបំ អត្ថសម្បត្តិយា សាត្ថំ, ព្យញ្ជនសម្បត្តិយា សព្យញ្ជនំ។ សង្កាសនបកាសន-វិវរណ-វិភជន-ឧត្តានីករណ-បញ្ញត្តិ-អត្ថបទសមាយោគតោ សាត្ថំ, អក្ខរបទ-ព្យញ្ជនាការនិរុត្តិនិទ្ទេសសម្បត្តិយា សព្យញ្ជនំ។ អត្ថគម្ភីរតា-បដិវេធគម្ភីរតាហិ សាត្ថំ, ធម្មគម្ភីរតាទេសនាគម្ភីរតាហិ សព្យញ្ជនំ។ អត្ថបដិភានបដិសម្ភិទាវិសយតោ សាត្ថំ, ធម្មនិរុត្តិបដិសម្ភិទាវិសយតោ សព្យញ្ជនំ។ បណ្ឌិតវេទនីយតោ បរិក្ខកជនប្បសាទកន្តិ សាត្ថំ, សទ្ធេយ្យតោ លោកិយជនប្បសាទកន្តិ សព្យញ្ជនំ។ គម្ភីរាធិប្បាយតោ សាត្ថំ, ឧត្តានបទតោ សព្យញ្ជនំ។ ឧបនេតព្ពស្ស អភាវតោ សកលបរិបុណ្ណភាវេន កេវលបរិបុណ្ណំ; អបនេតព្ពស្ស អភាវតោ និទ្ទោសភាវេន បរិសុទ្ធំ; សិក្ខត្តយបរិគ្គហិតត្តា ព្រហ្មភូតេហិ សេដ្ឋេហិ ចរិតព្ពតោ តេសញ្ច ចរិយភាវតោ ព្រហ្មចរិយំ។ តស្មា "សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ...បេ... ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតី"តិ វុច្ចតិ។

អបិច យស្មា សនិទានំ សប្បាដិហារិយញ្ច ធម្មំ ទេសេន្តោ អាទិកល្យាណំ ទេសេតិ, វេនេយ្យានំ អនុរូបតោ អត្ថស្ស អវិបរីតតាយ ច ហេតុទាហរណយុត្តតោ ច មជ្ឈេកល្យាណំ, សោតូនំ សទ្ធាបដិលាភជននេន និគមនេន ច បរិយោសានកល្យាណំ ទេសេតិ។ ឯវំ ទេសេន្តោ ច ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ។ តញ្ច បដិបត្តិយា អធិគមព្យត្តិតោ សាត្ថំ, បរិយត្តិយា អាគមព្យត្តិតោ សព្យញ្ជនំ, សីលាទិបញ្ចធម្មក្ខន្ធយុត្តតោ កេវលបរិបុណ្ណំ, និរុបក្កិលេសតោ និត្ថរណត្ថាយ បវត្តិតោ លោកាមិសនិរបេក្ខតោ ច បរិសុទ្ធំ, សេដ្ឋដ្ឋេន ព្រហ្មភូតានំ ពុទ្ធ-

បច្ចេកពុទ្ធ-ពុទ្ធសាវកានំ ចរិយតោ “ព្រហ្មចរិយ”ន្តិ វុច្ចតិ។ តស្មាបិ “សោ ធម្មំ ទេសេតិ អាទិកល្យាណំ...បេ... ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតី”តិ វុច្ចតិ។

សាធុ ខោ បនាតិ សុន្ទរំ ខោ បន អត្ថាវហំ សុខាវហន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ តថារូបានំ អរហតន្តិ យថារូបោ សោ ភវំ គោតមោ, ឯវរូបានំ យថាភូតគុណាធិគមេន លោកេ អរហន្តោតិ លទ្ធសទ្ទានំ អរហតំ។ ទស្សនំ ហោតីតិ បសាទសោម្មានិ អក្ខីនិ ឧម្មីលេត្វា “ទស្សនមត្តម្បិ សាធុ ហោតី”តិ ឯវំ អជ្ឈាសយំ កត្វា អថ ខោ វេរញ្ជោ ព្រាហ្មណោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមីតិ។

១៑ យេនាតិ ភុម្មត្ថេ ករណវចនំ។ តស្មា យត្ថ ភគវា តត្ថ ឧបសង្កមីតិ ឯវមេត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ។ យេន វា ការណេន ភគវា ទេវមនុស្សេហិ ឧបសង្កមិតព្វោ, តេន ការណេន ឧបសង្កមីតិ ឯវមេត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ។ កេន ច ការណេន ភគវា ឧបសង្កមិតព្វោ? នានប្បការគុណវិសេសាធិគមាធិប្បាយេន, សាទុផលូបភោគាធិប្បាយេន ទិជគណេហិ និច្ចផលិតមហារុក្ខោ វិយ។ ឧបសង្កមីតិ ច គតោតិ វុត្តំ ហោតិ។ ឧបសង្កមិត្វាតិ ឧបសង្កមនបរិយោសានទីបនំ។ អថ វា ឯវំ គតោ តតោ អាសន្នតរំ ឋានំ ភគវតោ សមីបសង្ខាតំ គន្ត្វាតិបិ វុត្តំ ហោតិ។

ភគវតា សទ្ធិំ សម្មោទីតិ យថា ខមនីយាទីនិ បុច្ឆន្តោ ភគវា តេន, ឯវំ សោបិ ភគវតា សទ្ធិំ សមប្បវត្តមោទោ អហោសិ, សីតោទកំ វិយ ឧណ្ហោទកេន សម្មោទិតំ ឯកីភាវំ អគមាសិ។ យាយ ច “កច្ចិ, ភោ, គោតម, ខមនីយំ; កច្ចិ យាបនីយំ, កច្ចិ ភោតោ គោតមស្ស, ច សាវកានញ្ច អប្បាពាធំ អប្បាតង្កំ លហុដ្ឋានំ ពលំ ផាសុវិហារោ”តិអាទិកាយ កថាយ សម្មោទិ, តំ បីតិបាមោជ្ជសង្ខាតំ សម្មោទំ ជនកតោ សម្មោទិតុំ យុត្តភាវតោ ច សម្មោទនីយំ។ អត្ថព្យញ្ជនមធុរតាយ សុចិរម្បិ កាលំ សារេតុំ និរន្តរំ បវត្តេតុំ អរហរូបតោ សរិតព្វភាវតោ ច សារណីយំ, សុយ្យមានសុខតោ វា សម្មោទនីយំ, អនុស្សរិយមានសុខតោ សារណីយំ។ តថា ព្យញ្ជនបរិសុទ្ធតាយ សម្មោទនីយំ, អត្ថបរិសុទ្ធតាយ សារណីយន្តិ។ ឯវំ អនេកេហិ បរិយាយេហិ សម្មោទនីយំ សារណីយំ កថំ វីតិសារេត្វា បរិយោសាបេត្វា និដ្ឋាបេត្វា យេនត្ថេន អាគតោ តំ បុច្ឆិតុកាមោ ឯកមន្តំ និសីទិ។

ឯកមន្តន្តិ ភាវនបុំសកនិទ្ទេសោ “វិសមំ ចន្ទិមសូរិយា បរិវត្តន្តី”តិអាទីសុ (អ៑ និ៑ ៤.៧០) វិយ។ តស្មា យថា និសិន្នោ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ហោតិ តថា និសីទីតិ ឯវមេត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ។ ភុម្មត្ថេ វា ឯតំ ឧបយោគវចនំ។ និសីទីតិ ឧបាវិសិ។ បណ្ឌិតា ហិ បុរិសា គរុដ្ឋានិយំ ឧបសង្កមិត្វា អាសនកុសលតាយ ឯកមន្តំ និសីទន្តិ។ អយញ្ច តេសំ អញ្ញតរោ, តស្មា ឯកមន្តំ និសីទិ។

កថំ និសិន្នោ បន ឯកមន្តំ និសិន្នោ ហោតីតិ? ឆ និសជ្ជទោសេ វជ្ជេត្វា។ សេយ្យថិទំ – អតិទូរំ, អច្ចាសន្នំ, ឧបរិវាតំ, ឧន្នតប្បទេសំ, អតិសម្មុខំ, អតិបច្ឆាតិ។ អតិទូរេ និសិន្នោ ហិ សចេ កថេតុកាមោ ហោតិ ឧច្ចាសទ្ទេន កថេតព្វំ ហោតិ។ អច្ចាសន្នេ និសិន្នោ សង្ឃដ្ដនំ ករោតិ។ ឧបរិវាតេ និសិន្នោ សរីរគន្ធេន ពាធតិ។ ឧន្នតប្បទេសេ និសិន្នោ អគារវំ បកាសេតិ។ អតិសម្មុខា និសិន្នោ សចេ ទដ្ឋុកាមោ ហោតិ, ចក្ខុនា ចក្ខុំ អាហច្ច ទដ្ឋព្វំ ហោតិ។ អតិបច្ឆា និសិន្នោ សចេ ទដ្ឋុកាមោ ហោតិ គីវំ បសារេត្វា ទដ្ឋព្វំ ហោតិ។ តស្មា អយម្បិ

ឯតេ ឆ និសជ្ជទោសេ វជ្ជេត្វា និសីទិ។ តេន វុត្តំ – “ឯកមន្តំ និសីទី”តិ។

ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ វេរញ្ជោ ព្រាហ្មណោ ភគវន្តំ ឯតទវោចាតិ ឯតន្តិ ឥទានិ វត្តព្វមត្ថំ ទស្សេតិ។ ទការោ បទសន្ធិករោ។ អវោចាតិ អភាសិ។ សុតំ មេតន្តិ សុតំ មេ ឯតំ, ឯតំ មយា សុតន្តិ ឥទានិ វត្តព្វមត្ថំ ទស្សេតិ។ ភោ គោតមាតិ ភគវន្តំ គោត្តេន អាលបតិ។

ឥទានិ យំ តេន សុតំ – តំ ទស្សេន្តោ ន សមណោ គោតមោតិ ឯវមាទិមាហ។ តត្រាយំ អនុត្តានបទវណ្ណនា – ព្រាហ្មណេតិ ជាតិព្រាហ្មណេ។ ជិណ្ណេតិ ជជ្ជរីភូតេ ជរាយ ខណ្ឌិច្ចាទិភាវំ អាបាទិតេ។ វុឌ្ឍេតិ អង្គបច្ចង្គានំ វុឌ្ឍិមរិយាទប្បត្តេ។ មហល្លកេតិ ជាតិមហល្លកតាយ សមន្នាគតេ, ចិរកាលប្បសុតេតិ វុត្តំ ហោតិ។ អទ្ធគតេតិ អទ្ធានំ គតេ , ទ្វេ តយោ រាជបរិវដ្ដេ អតីតេតិ អភិប្បាយោ។ វយោ អនុប្បត្តេតិ បច្ឆិមវយំ សម្បត្តេ, បច្ឆិមវយោ នាម វស្សសតស្ស បច្ឆិមោ តតិយភាគោ។

អបិច – ជិណ្ណេតិ បោរាណេ, ចិរកាលប្បវត្តកុលន្វយេតិ វុត្តំ ហោតិ។ វុឌ្ឍេតិ សីលាចារាទិគុណវុឌ្ឍិយុត្តេ។ មហល្លកេតិ វិភវមហត្តតាយ សមន្នាគតេ មហទ្ធនេ មហាភោគេ។ អទ្ធគតេតិ មគ្គប្បដិបន្នេ, ព្រាហ្មណានំ វតចរិយាទិមរិយាទំ អវីតិក្កម្ម ចរមានេ។ វយោអនុប្បត្តេតិ ជាតិវុឌ្ឍភាវំ អន្តិមវយំ អនុប្បត្តេតិ ឯវមេត្ថ យោជនា វេទិតព្វា។

ឥទានិ អភិវាទេតីតិ ឯវមាទីសុ “ន សមណោ គោតមោ”តិ ឯត្ថ វុត្តនការេន យោជេត្វា ឯវមត្ថោ វេទិតព្វោតិ – “ន វន្ទតិ វា, នាសនា វុដ្ឋាតិ វា, នាបិ ‘ឥធ ភោន្តោ និសីទន្តូ’តិ ឯវំ អាសនេន វា និមន្តេតី”តិ។ ឯត្ថ ហិ វា សទ្ទោ វិភាវនេ នាម អត្ថេ, “រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិអាទីសុ វិយ។ ឯវំ វត្វា អថ អត្តនោ អភិវាទនាទីនិ អករោន្តំ ភគវន្តំ ទិស្វា អាហ – “តយិទំ ភោ គោតម តថេវា”តិ។ យំ តំ មយា សុតំ – តំ តថេវ, តំ សវនញ្ច មេ ទស្សនញ្ច សំសន្ទតិ សមេតិ, អត្ថតោ ឯកីភាវំ គច្ឆតិ។ “ន ហិ ភវំ គោតមោ…បេ… អាសនេន វា និមន្តេតី”តិ ឯវំ អត្តនា សុតំ ទិដ្ឋេន និគមេត្វា និន្ទន្តោ អាហ – “តយិទំ ភោ គោតម ន សម្បន្នមេវា”តិ តំ អភិវាទនាទិអករណំ ន យុត្តមេវ។

អថស្ស ភគវា អត្តុក្កំសនបរវម្ភនទោសំ អនុបគម្ម ករុណាសីតលហទយេន តំ អញ្ញាណំ វិធមិត្វា យុត្តការណំ ទស្សេតុកាមោ អាហ – “នាហំ តំ ព្រាហ្មណ…បេ… មុទ្ធាបិ តស្ស វិបតេយ្យា”តិ។ តត្រាយំ សង្ខេបត្ថោ – “អហំ, ព្រាហ្មណ, អប្បដិហតេន សព្ពញ្ញុតញ្ញាណចក្ខុនា ឱលោកេន្តោបិ តំ បុគ្គលំ ឯតស្មិំ សទេវកាទិភេទេ លោកេ ន បស្សាមិ, យមហំ អភិវាទេយ្យំ វា បច្ចុដ្ឋេយ្យំ វា អាសនេន វា និមន្តេយ្យំ។ អនច្ឆរិយំ វា ឯតំ, ស្វាហំ អជ្ជ សព្ពញ្ញុតំ បត្វា ឯវរូបំ និបច្ចការារហំ បុគ្គលំ ន បស្សាមិ។ អបិច ខោ យទាបាហំ សម្បតិជាតោវ ឧត្តរាភិមុខោ សត្តបទវីតិហារេន គន្ត្វា សកលំ ទសសហស្សិលោកធាតុំ ឱលោកេសិំ; តទាបិ ឯតស្មិំ សទេវកាទិភេទេ លោកេ តំ បុគ្គលំ ន បស្សាមិ, យមហំ អភិវាទេយ្យំ វា បច្ចុដ្ឋេយ្យំ វា អាសនេន វា និមន្តេយ្យំ។ អថ ខោ មំ សោឡសកប្បសហស្សាយុកោ ខីណាសវមហាព្រហ្មាបិ អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា “ត្វំ លោកេ មហាបុរិសោ, ត្វំ សទេវកស្ស លោកស្ស អគ្គោ ច

ជេដ្ឋោ ច សេដ្ឋោ ច, នត្ថិ តយា ឧត្តរិតរោ”តិ សញ្ជាតសោមនស្សា បដិមានេសុំ; តទាបិ ចាហំ អត្តនា ឧត្តរិតរំ អបស្សន្តោ អាសភិំ វាចំ និច្ឆារេសិំ – “អគ្គោហមស្មិ លោកស្ស, ជេដ្ឋោហមស្មិ លោកស្ស, សេដ្ឋោហមស្មិ លោកស្សា”តិ។ ឯវំ សម្បតិជាតស្សាបិ មយ្ហំ អភិវាទនាទិរហោ បុគ្គលោ នត្ថិ, ស្វាហំ ឥទានិ សព្ពញ្ញុតំ បត្តោ កំ អភិវាទេយ្យំ វា…បេ… អាសនេន វា និមន្តេយ្យំ។ តស្មា ត្វំ, ព្រាហ្មណ, មា តថាគតេ ឯវរូបំ និបច្ចការំ បត្ថយិត្ថ។ យញ្ហិ, ព្រាហ្មណ, តថាគតោ អភិវាទេយ្យ វា…បេ… អាសនេន វា និមន្តេយ្យ, មុទ្ធាបិ តស្ស បុគ្គលស្ស រត្តិបរិយោសានេ បរិបាកសិថិលពន្ធនំ វណ្ដា បវុត្តតាលផលមិវ គីវតោ បច្ឆិជ្ជិត្វា សហសាវ ភូមិយំ និបតេយ្យាតិ។

៤។ ឯវំ វុត្តេបិ ព្រាហ្មណោ ទុប្បញ្ញតាយ តថាគតស្ស លោកេ ជេដ្ឋភាវំ អសល្លក្ខេន្តោ កេវលំ តំ វចនំ អសហមានោ អាហ – “អរសរូបោ ភវំ គោតមោ”តិ។ អយំ កិរស្ស អធិប្បាយោ – យំ លោកេ អភិវាទនបច្ចុដ្ឋានអញ្ជលិកម្មសាមីចិកម្មំ “សាមគ្គិរសោ”តិ វុច្ចតិ, តំ ភោតោ គោតមស្ស នត្ថិ, តស្មា អរសរូបោ ភវំ គោតមោ, អរសជាតិកោ អរសសភាវោតិ។ អថស្ស ភគវា ចិត្តមុទុភាវជននត្ថំ ឧជុវិបច្ចនីកភាវំ បរិហរន្តោ អញ្ញថា តស្ស វចនស្សត្ថំ អត្តនិ សន្ទស្សេន្តោ “អត្ថិ ខ្វេស ព្រាហ្មណ បរិយាយោ”តិអាទិមាហ។

តត្ថ បរិយាយោតិ ការណំ; អយញ្ហិ បរិយាយសទ្ទោ ទេសនា-វារ-ការណេសុ វត្តតិ។ “មធុបិណ្ឌិកបរិយាយោត្វេវ នំ ធារេហី”តិអាទីសុ (ម។ និ។ ១។២០៥) ហិ ឯស ទេសនាយំ វត្តតិ។ “កស្ស នុ ខោ, អានន្ទ, អជ្ជ បរិយាយោ ភិក្ខុនិយោ ឱវទិតុ”ន្តិអាទីសុ (ម។ និ។ ៣។៣៩៨) វារេ។ “សាធុ, ភន្តេ, ភគវា អញ្ញំ បរិយាយំ អាចិក្ខតុ, យថាយំ ភិក្ខុសង្ឃោ អញ្ញាយ សណ្ឋហេយ្យា”តិអាទីសុ (បារា។ ១៦៥) ការណេ។ ស្វាយមិធ ការណេ វត្តតិ។ តស្មា ឯត្ថ ឯវមត្ថោ ទដ្ឋព្ពោ – អត្ថិ ខោ, ព្រាហ្មណ, ឯតំ ការណំ; យេន ការណេន មំ “អរសរូបោ ភវំ គោតមោ”តិ វទមានោ បុគ្គលោ សម្មា វទេយ្យ, អវិតថវាទីតិ សង្ខ្យំ គច្ឆេយ្យ។ កតមោ បន សោតិ? យេ តេ ព្រាហ្មណ រូបរសា…បេ… ផោដ្ឋព្ពរសា តេ តថាគតស្ស បហីនាតិ។ កិំ វុត្តំ ហោតិ? យេ តេ ជាតិវសេន វា ឧបបត្តិវសេន វា សេដ្ឋសម្មតានម្បិ បុថុជ្ជនានំ រូបារម្មណាទីនិ អស្សាទេន្តានំ អភិនន្ទន្តានំ រជ្ជន្តានំ ឧប្បជ្ជន្តិ កាមសុខស្សាទសង្ខាតា រូបរសសទ្ទគន្ធរសផោដ្ឋព្ពរសា, យេ ឥមំ លោកំ គីវាយ ពន្ធិត្វា វិយ អាវិញ្ឆន្តិ, វត្ថារម្មណាទិសាមគ្គិយញ្ច ឧប្បន្នត្តា សាមគ្គិរសាតិ វុច្ចន្តិ, តេ សព្ពេបិ តថាគតស្ស បហីនា។ មយ្ហំ បហីនាតិ វត្តព្ពេបិ មមាការេន អត្តានំ អនុបនេត្វា ធម្មំ ទេសេតិ។ ទេសនាវិលាសោ វា ឯស ភគវតោ។

តត្ថ បហីនាតិ ចិត្តសន្តានតោ វិគតា ជហិតា វា។ ឯតស្មិំ បនត្ថេ ករណេ សាមិវចនំ ទដ្ឋព្ពំ។ អរិយមគ្គសត្ថេន ឧច្ឆិន្នំ តណ្ហាវិជ្ជាមយំ មូលមេតេសន្តិ ឧច្ឆិន្នមូលា។ តាលវត្ថុ វិយ នេសំ វត្ថុ កតន្តិ តាលាវត្ថុកតា។ យថា ហិ តាលរុក្ខំ សមូលំ ឧទ្ធរិត្វា តស្ស វត្ថុមត្តេ តស្មិំ បទេសេ កតេ ន បុន តស្ស តាលស្ស ឧប្បត្តិ បញ្ញាយតិ; ឯវំ អរិយមគ្គសត្ថេន សមូលេ រូបាទិរសេ ឧទ្ធរិត្វា តេសំ បុព្វេ ឧប្បន្នបុព្វភាវេន វត្ថុមត្តេ ចិត្តសន្តានេ កតេ សព្ពេបិ តេ “តាលាវត្ថុកតា”តិ វុច្ចន្តិ។ អវិរូឡ្ហិធម្មត្តា វា មត្ថកច្ឆិន្នតាលោ វិយ កតាតិ តាលាវត្ថុកតា។ យស្មា បន ឯវំ តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា ហោន្តិ, យថា នេសំ បច្ឆាភាវោ ន ហោតិ, តថា កតា ហោន្តិ; តស្មា អាហ –

“អនភាវំកតា”តិ អយមេត្ថ បទច្ឆេទោ – អនុអភាវំ កតា អនភាវំកតាតិ។ “អនភាវំ គតា”តិបិ បាឋោ, តស្ស អនុអភាវំ គតាតិ អត្ថោ។ តត្ថ បទច្ឆេទោ អនុអភាវំ គតា អនភាវំ គតាតិ, យថា អនុអច្ឆរិយា អនច្ឆរិយាតិ។ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មាតិ អនាគតេ អនុប្បជ្ជនកសភាវា។ យេ ហិ អភាវំ គតា, តេ បុន កថំ ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ? តេនាហ – “អនភាវំ គតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា”តិ។

អយំ ខោ ព្រាហ្មណ បរិយាយោតិ ឥទំ ខោ, ព្រាហ្មណ, ការណំ យេន មំ សម្មា វទមានោ វទេយ្យ “អរសរូបោ សមណោ គោតមោ”តិ។ នោ ច ខោ យំ ត្វំ សន្ធាយ វទេសីតិ យញ្ច ខោ ត្វំ សន្ធាយ វទេសិ, សោ បរិយាយោ ន ហោតិ។ កស្មា បន ភគវា ឯវមាហ? ននុ ឯវំ វុត្តេ យោ ព្រាហ្មណេន វុត្តោ សាមគ្គិរសោ តស្ស អត្ថិ វិជ្ជមានតា អនុញ្ញាតា ហោតីតិ។ វុច្ចតេ, ន ហោតិ។ យោ ហិ តំ សាមគ្គិរសំ កាតុំ ភព្វោ ហុត្វា ន ករោតិ, សោ តេនាការេន អរសរូបោតិ វត្តព្វោ ភវេយ្យ។ ភគវា បន អភព្វោវ ឯតំ កាតុំ, តេនស្ស ការណេន អភព្វតំ បកាសេន្តោ អាហ – “នោ ច ខោ យំ ត្វំ សន្ធាយ វទេសី”តិ។ យំ បរិយាយំ សន្ធាយ ត្វំ មំ “អរសរូបោ”តិ វទេសិ, សោ អម្ហេ នេវ វត្តព្វោតិ។

៣។ ឥទានិ ព្រាហ្មណោ អត្តនា អភិប្បេតំ អរសរូបតំ អារោបេតុំ អសក្កោន្តោ អថាបរំ និព្ភោគោ ភវំ គោតមោតិអាទិមាហ។ សព្ពបរិយាយេសុ ចេត្ថ វុត្តនយេនេវ យោជនក្កមំ វិទិត្វា សន្ធាយ ភាសិតមត្តំ ឯវំ វេទិតព្វំ។ ព្រាហ្មណោ តាវ វយោវុឌ្ឍានំ អភិវាទនកម្មំ លោកេ សាមគ្គិបរិភោគោតិ មញ្ញមានោ តេនាការេន ភគវន្តំ និព្ភោគោតិ អាហ។ ភគវា បន យ្វាយំ រូបាទីសុ សត្តានំ ឆន្ទរាគបរិភោគោ តទភាវំ អត្តនិ សម្បស្សមានោ អបរម្បិ បរិយាយំ អនុជានាតិ។

៤។ បុន ព្រាហ្មណោ យំ លោកេ វយោវុឌ្ឍានំ អភិវាទនាទិកុលសមុទាចារកម្មំ លោកិយា ករោន្តិ តស្ស អកិរិយំ សម្បស្សមានោ ភគវន្តំ អកិរិយវាទោតិ អាហ។ ភគវា បន, យស្មា កាយទុច្ចរិតាទីនំ អកិរិយំ វទតិ តស្មា, តំ អកិរិយវាទំ អត្តនិ សម្បស្សមានោ អបរម្បិ បរិយាយំ អនុជានាតិ។ តត្ថ ច កាយទុច្ចរិតន្តិ បាណាតិបាត-អទិន្នាទាន-មិច្ឆាចារចេតនា វេទិតព្វា។ វចីទុច្ចរិតន្តិ មុសាវាទ-បិសុណវាចា-ផរុសវាចា-សម្ផប្បលាបចេតនា វេទិតព្វា។ មនោទុច្ចរិតន្តិ អភិជ្ឈាព្យាបាទមិច្ឆាទិដ្ឋិយោ វេទិតព្វា។ ឋបេត្វា តេ ធម្មេ, អវសេសា អកុសលា ធម្មា “អនេកវិហិតា បាបកា អកុសលា ធម្មា”តិ វេទិតព្វា។

៥។ បុន ព្រាហ្មណោ តមេវ អភិវាទនាទិកម្មំ ភគវតិ អបស្សន្តោ ឥទំ “អាគម្ម អយំ លោកតន្តិ លោកបវេណី ឧច្ឆិជ្ជតី”តិ មញ្ញមានោ ភគវន្តំ ឧច្ឆេទវាទោតិ អាហ។ ភគវា បន យស្មា អដ្ឋសុ លោភសហគតចិត្តេសុ បញ្ចកាមគុណិករាគស្ស ទ្វីសុ អកុសលចិត្តេសុ ឧប្បជ្ជមានកទោសស្ស ច អនាគាមិមគ្គេន ឧច្ឆេទំ វទតិ។ សព្ពាកុសលសម្ភវស្ស បន និរវសេសស្ស មោហស្ស អរហត្តមគ្គេន ឧច្ឆេទំ វទតិ។ ឋបេត្វា តេ តយោ, អវសេសានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ យថានុរូបំ ចតូហិ មគ្គេហិ ឧច្ឆេទំ វទតិ; តស្មា តំ ឧច្ឆេទវាទំ អត្តនិ សម្បស្សមានោ អបរម្បិ បរិយាយំ អនុជានាតិ។

៦។ បុន ព្រាហ្មណោ “ជិគុច្ឆតិ មញ្ញេ សមណោ គោតមោ ឥទំ វយោវុឌ្ឍានំ អភិវាទនាទិកុលសមុទាចារកម្មំ, តេន តំ ន ករោតី”តិ

បញ្ញាយានតោ ភកចត្តំ ទេក្ខិតិ អាហ។ ភកចា បន យស្មា និក្ខតិ កាយទុច្ចរិតានីហិ; កិំ វុត្តំ ហោតិ? យញ្ច តិវិធំ កាយទុច្ចរិតំ, យញ្ច ចតុព្ពិធំ វចីទុច្ចរិតំ, យញ្ច តិវិធំ មនោទុច្ចរិតំ, យា ច ទសបត្វា តានិ ទុច្ចរិតានិ អចនេសនានំ លិមកដ្ឋេន បិបកានំ អនោកាសល្លសម្ភូតដ្ឋេន អកុសលានំ ឆព្វានំ សមាបត្តិ សមាបជ្ជតា សមង្គិភាវោ, តំ សព្វម្បិ ក្ខុធំ វិយ បហ្លូតកឌាតិវោ បុរិសោ និក្ខតិ ហិរីយតិ, តស្មា តំ ទេក្ខិតំ អត្ថតិ សម្បស្សយានតោ អបរេហិ បរិយាយំ អត្ថុខាតាតិ។ តត្ថ “កាយទុច្ចរិតេនា”តិ ស្វបយោកេត្វ ករណវចនំ ទដ្ឋព្វំ។

៨។ បុន ព្រាហ្មណោ តទេវ អភិចាឆតាគិកម្មំ ភកចតិ អបស្សន្តោ “អយំ ខ្លុំ លោកេដ្ឋកម្មំ ចិនេតិ ចិតាសេតិ, អថ ចា យស្មា ខុតំ សាមីចិកម្មំ ន ករោតិ តស្មា អយំ ចិនេតនេត្តា និក្កហិហានេត្តា”តិ បញ្ញាយានតោ ភកចត្តំ ចេតយិកោតិ អាហ។ តព្រាយំ បទេត្វា – ចិតយតីតិ ចិតយោ, ចិតាសេតីតិ វុត្តំ ហោតិ។ ចិតយោ ខុច ចេតយិកោ, ចិតយំ ចា អរហតីតិ ចេតយិកោ, និក្កហំ អរហតីតិ វុត្តំ ហោតិ។ ភកចា បន, យស្មា រាកានីតំ ចិតយាយ ទុបសមាយ ឆម្មំ ទេសេតិ, តស្មា ចេតយិកោ ហោតិ។ អយមេវ ចេត្វ បទេត្វា – ចិតយាយ ឆម្មំ ទេសេតីតិ ចេតយិកោ។ ចិចិព្រា ហិ តទ្ធិតវុត្តិ! ស្វាយំ តំ ចេតយិកភាវំ អត្ថតិ សម្បស្សយានតោ អបរេហិ បរិយាយំ អត្ថុខាតាតិ។

៩។ បុន ព្រាហ្មណោ យស្មា អភិចាឆតាគីតិ សាមីចិកម្មានិ ករោន្តោ ចយោទុទ្ធេ តោសេន្តិ ហាសេន្តិ, អករោន្តោ បន តាបេន្តិ ចិហេសេន្តិ ទោមនស្សំ នេសំ ស្វប្បាទេន្តិ, ភកចា ច តានិ ន ករោតិ; តស្មា “អយំ ចយោទុទ្ធេ តបតី”តិ បញ្ញាយានតោ សម្បុរិសាចារចិរហិតត្តា ចា “កបណបុរិសោ អយ”ន្តិ បញ្ញាយានតោ ភកចត្តំ តបស្សីតិ អាហ។ តព្រាយំ បទេត្វា – តបតីតិ តបោ, ទោសេតិ ចិហេសេតីតិ វុត្តំ ហោតិ, សាមីចិកម្មាករណស្សេតំ នាមំ។ តបោ អស្ស អត្ថីតិ តបស្សី។ ទុតិយេ អត្ថចិកប្បេ ព្យញ្ជនានិ អចិចារេត្វា លោកេ កបណបុរិសោ “តបស្សី”តិ វុច្ចតិ។ ភកចា បន តេ អកុសលេ ឆម្មេ លោកំ តបនតោ តបតីយាតិ វុច្ចន្តិ, តេសំ បហីនត្តា យស្មា តបស្សីតិ សង្ខ្យាកតោ, តស្មា តំ តបស្សិតំ អត្ថតិ សម្បស្សយានតោ អបរេហិ បរិយាយំ អត្ថុខាតាតិ។ តព្រាយំ បទេត្វា – តបន្តីតិ តបា, អកុសលឆម្មានមេតំ អធិវចនំ។ វុត្តម្បិ ហេតំ – “ឥធ តប្បតិ បេច្ច តប្បតី”តិ។ តថា តេ តបេ អស្សិ និរស្សិ បហាសិ ចិទ្ធំសេសីតិ តបស្សី។

១០។ បុន ព្រាហ្មណោ តំ អភិចាឆតាគីកម្មំ ទេចទេលោកកត្ថុសម្បត្តិយា ទេចទេលោកបដិសន្ធិបដិលាភាយ សំចត្តតីតិ បញ្ញាយានតោ ភកចតិ ចស្ស អភាចំ គីស្វា ភកចត្តំ អបកត្ថុនាតិ អាហ។ ខោធចនេស ចា ភកចតោ យាថាវក្ខិស្សំ បដិសន្ធិក្កហណេ ទោសំ ចស្សេន្តោបិ ខុចមាហ។ តព្រាយំ បទេត្វា – កត្ថុតោ អបកតោតិ អបកត្ថុ, អភព្វោ ទេចទេលោកូបបត្តិំ បិបុហិតត្តិ អធិប្បាយោ។ ហីនោ ចា កត្ថុ អស្សាតិ អបកត្ថុ, ទេចទេលោកកត្ថុបរិធាហិរេត្វា អាយតិ ហីនកត្ថុបដិលាភភាគីតិ, ហីនោ ចាស្ស យាថាវក្ខិបិព្រាកត្ថុចារោ អហោសីតិ អធិប្បាយោ។ ភកចតោ បន យស្មា អាយតិ កត្ថុសេយ្យា អបកតា, តស្មា សោ តំ អបកត្ថុតំ អត្ថតិ សម្បស្សយានតោ អបរេហិ បរិយាយំ អត្ថុខាតាតិ។ តព្រ ច យស្ស ទេចា ព្រាហ្មណ អាយតិ កត្ថុសេយ្យា បុនព្ភចាភិនិព្វត្តិ បហីនាតិ ខុទេនំ បទានំ ខុចមត្ថោ ទដ្ឋព្វោ – ព្រាហ្មណ, យស្ស បុគ្គលស្ស អនាគតេ កត្ថុសេយ្យា, បុនព្ភចេ ច អភិនិព្វត្តិ អត្ថុត្តមេន មគ្គេន ចិហតការណត្តា បហីនាតិ។ កត្ថុសេយ្យគ្គហណេន ចេត្វ ឆលិតុខេយានិ កហិតា។ បុនព្ភចាភិនិព្វត្តិគ្គហណេន ព្ពតរា តិសេយ្យាបិ។

អបិច កង្ខស្ស សេយ្យា កង្ខសេយ្យា, បុត្តង្ខេចា ឯច អភិកិត្តិតោ បុត្តង្ខាចាភិកិត្តិតោតិ ឯចមេត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ។ យថា ច ចិញ្ញាណដ្ឋិតីតិ ចុត្តេបិ ត ចិញ្ញាណតោ អញ្ញា ឋិតិ អត្ថិ, ឯចមិធាបិ ត កង្ខតោ អញ្ញា សេយ្យាតិ ចេទិតព្វា។ អភិកិត្តិតោ ច តាយ យស្មា បុត្តង្ខចក្ខុតាបិ អបុត្តង្ខចក្ខុតាបិ អត្ថិ, ឥធ ច បុត្តង្ខចក្ខុតា អធិប្បេតា។ តស្មា ចុត្តំ – “បុត្តង្ខេចា ឯច អភិកិត្តិតោ បុត្តង្ខាចាភិកិត្តិតោតិ”។

១៧. ឯចំ អាគតកាលតោ បដ្ឋាយ អនេករូបតាហិ អដ្ឋហិ អនេក្កាសចត្ថហិ អនេក្កាសត្តេហិ ព្រាហ្មណំ កតចា ធម្មិស្សរោ ធម្មរាជា ធម្មស្សាមី តថាគតោ អត្តប្បាយ សីតលេតេច ចក្ខុនា ឱលោកេត្វា យំ ធម្មធាតុំ បដិចិជ្ឈិត្វា ទេសនាចិលាសប្បត្តោ ហោតិ, តស្សា ធម្មធាតុយា សុប្បដិចិទ្ធត្តា ចិគតចលាហកេ អន្តលិក្ខេ សម្បុណ្ណចន្ទោ ចិយ សរទកាលេ សូរិយោ ចិយ ច ព្រាហ្មណស្ស ហទយន្ធការំ ចិធមេន្តោ តានិយេច អនេក្កាសចត្ថតិ តេន តេន បរិយាយេន អញ្ញថា ទស្សេត្វា, បុនបិ អត្តនោ ករុណាចិប្ផារំ អដ្ឋហិ លោកធម្មេហិ អកម្បិយភាវេន បដិលទ្ធំ, តាទិភាវលក្ខណំ បចសិសម្បិត្តំ អក្កប្បធម្មតញ្ញុ បកាសេន្តោ “អយំ ព្រាហ្មណោ កេចលំ បលិតសិរចណ្ឌទន្តចលិត្តចតាទីហិ អត្តនោ ចុឌ្ឍភាវំ សញ្ញាភាតិ, នោ ច ខោ ជាតាតិ អត្ថានំ ជាតិយា អត្តកតំ ជរាយ អត្តសត្តំ

(continued)

តតោ ព្រាហ្មណោ អាហ – “ជេដ្ឋោតិស្ស ភោ គោតម វចនីយោ”តិ។ ភោ, គោតម, សោ ជេដ្ឋោ ឥតិ អស្ស វចនីយោ។ កស្មាតិ ចេ? សោ ហិ នេសំ ជេដ្ឋោ, តស្មា សោ នេសំ វុឌ្ឍតរោតិ អត្ថោ។ អថស្ស ភគវា ឧបមំ សម្បដិបាទេន្តោ អាហ – “ឯវមេវ ខោ អហំ ព្រាហ្មណា”តិអាទិំ។ យថា សោ កុក្កុដច្ឆាបកោ ជេដ្ឋោតិ សង្ខ្យំ គច្ឆតិ; ឯវំ អហម្បិ អវិជ្ជាគតាយ បជាយ។ អវិជ្ជាគតាយាតិ អវិជ្ជា វុច្ចតិ អញ្ញាណំ, តត្ថ គតាយ។ បជាយាតិ សត្តាធិវចនមេតំ។ តស្មា ឯត្ថ អវិជ្ជណ្ឌកោសស្ស អន្តោ បវិដ្ឋេសុ សត្តេសូតិ ឯវំ អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ។ អណ្ឌភូតាយាតិ អណ្ឌេ ភូតាយ ជាតាយ សញ្ជាតាយ។ យថា ហិ អណ្ឌេ និព្ពត្តា ឯកច្ចេ សត្តា អណ្ឌភូតាតិ វុច្ចន្តិ; ឯវមយំ សព្ពាបិ បជា អវិជ្ជណ្ឌកោសេ និព្ពត្តត្តា អណ្ឌភូតាតិ វុច្ចតិ។ បរិយោនទ្ធាយាតិ តេន អវិជ្ជណ្ឌកោសេន សមន្តតោ ឱនទ្ធាយ ពទ្ធាយ វេឋិតាយ។ អវិជ្ជណ្ឌកោសំ បទាលេត្វាតិ តំ អវិជ្ជាមយំ អណ្ឌកោសំ ភិន្ទិត្វា។ ឯកោវ លោកេតិ សកលេបិ លោកសន្និវាសេ អហមេវ ឯកោ អទុតិយោ។ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោតិ អនុត្តរន្តិ ឧត្តរវិរហិតំ សព្ពសេដ្ឋំ។ សម្មាសម្ពោធិន្តិ សម្មា សាមញ្ច ពោធិំ; អថ វា បសត្ថំ សុន្ទរញ្ច ពោធិំ; ពោធីតិ រុក្ខោបិ មគ្គោបិ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណម្បិ និព្ពានម្បិ វុច្ចតិ។ “ពោធិរុក្ខមូលេ បឋមាភិសម្ពុទ្ធោ”តិ (មហាវ។ ១; ឧទា។ ១) ច “អន្តរា ច គយំ អន្តរា ច ពោធិ”ន្តិ (មហាវ។ ១១; ម។ និ។ ១។២៨៥) ច អាគតដ្ឋានេសុ ហិ រុក្ខោ ពោធីតិ វុច្ចតិ។ “ពោធិ វុច្ចតិ ចតូសុ មគ្គេសុ ញាណ”ន្តិ (ចូឡនិ។ ខគ្គវិសាណសុត្តនិទ្ទេស ១២១) អាគតដ្ឋានេ មគ្គោ។ “បប្បោតិ ពោធិំ វរភូរិមេធសោ”តិ (ទី។ និ។ ៣។២១៧) អាគតដ្ឋានេ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ។ “បត្វាន ពោធិំ អមតំ អសង្ខត”ន្តិ អាគតដ្ឋានេ និព្ពានំ។ ឥធ បន ភគវតោ អរហត្តមគ្គញាណំ អធិប្បេតំ។ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណន្តិបិ វទន្តិ។ អញ្ញេសំ អរហត្តមគ្គោ អនុត្តរា ពោធិ ហោតិ, ន ហោតីតិ? ន ហោតិ។ កស្មា? អសព្ពគុណទាយកត្តា។ សព្ពេសញ្ហិ កស្សចិ អរហត្តមគ្គោ អរហត្តផលមេវ ទេតិ, កស្សចិ តិស្សោ វិជ្ជា, កស្សចិ ឆ អភិញ្ញា, កស្សចិ ចតស្សោ បដិសម្ភិទា, កស្សចិ សាវកបារមីញាណំ។ បច្ចេកពុទ្ធានម្បិ បច្ចេកពោធិញាណមេវ ទេតិ។ ពុទ្ធានំ បន សព្ពគុណសម្បត្តិំ ទេតិ, អភិសេកោ វិយ រញ្ញោ សព្ពលោកិស្សរិយភាវំ។ តស្មា អញ្ញស្ស កស្សចិបិ អនុត្តរា ពោធិ ន ហោតីតិ។ អភិសម្ពុទ្ធោតិ អញ្ញាសិំ បដិវិជ្ឈិំ; បត្តោម្ហិ អធិគតោម្ហីតិ វុត្តំ ហោតិ។

ឥទានិ យទេតំ ភគវតា “ឯវមេវ ខោ អហំ ព្រាហ្មណា”តិ អាទិនា នយេន វុត្តំ ឱបម្មសម្បដិបាទនំ, តំ ឯវមត្ថេន សទ្ធិំ សំសន្ទិត្វា វេទិតព្ពំ។ យថា ហិ តស្សា កុក្កុដិយា អត្តនោ អណ្ឌេសុ អធិសយនាទិតិវិធកិរិយាករណំ; ឯវំ ពោធិបល្លង្កេ និសិន្នស្ស ពោធិសត្តភូតស្ស ភគវតោ អត្តនោ ចិត្តសន្តានេ អនិច្ចំ ទុក្ខំ អនត្តាតិ តិវិធានុបស្សនាករណំ។ កុក្កុដិយា តិវិធកិរិយាសម្បាទនេន អណ្ឌានំ អបូតិភាវោ វិយ ពោធិសត្តភូតស្ស ភគវតោ តិវិធានុបស្សនាសម្បាទនេន វិបស្សនាញាណស្ស អបរិហានិ។ កុក្កុដិយា តិវិធកិរិយាករណេន អណ្ឌានំ អល្លសិនេហបរិយាទានំ វិយ ពោធិសត្តភូតស្ស ភគវតោ តិវិធានុបស្សនាសម្បាទនេន ភវត្តយានុគតនិកន្តិសិនេហបរិយាទានំ។ កុក្កុដិយា តិវិធកិរិយាករណេន អណ្ឌកបាលានំ តនុភាវោ វិយ ពោធិសត្តភូតស្ស ភគវតោ តិវិធានុបស្សនាសម្បាទនេន អវិជ្ជណ្ឌកោសស្ស តនុភាវោ។ កុក្កុដិយា តិវិធកិរិយាករណេន កុក្កុដច្ឆាបកស្ស បាទនខសិខាតុណ្ឌកានំ ថទ្ធខរភាវោ វិយ ពោធិសត្តភូតស្ស ភគវតោ តិវិធានុបស្សនាសម្បាទនេន វិបស្សនាញាណស្ស តិក្ខខរវិប្បសន្នសូរភាវោ។ កុក្កុដិយា តិវិធកិរិយាករណេន កុក្កុដច្ឆាបកស្ស បរិបាកកាលោ វិយ ពោធិសត្តភូតស្ស ភគវតោ តិវិធានុបស្សនាសម្បាទនេន វិបស្សនាញាណស្ស បរិបាកកាលោ វឌ្ឍិតកាលោ គព្ភគ្គហណកាលោ វេទិតព្ពោ។

ᨲᨲᩮᩣ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨭᩥᨿᩣ ᨲᩥᩅᩥᨵᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩁᨱᩮᨶ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨭᨧ᩠ᨨᩣᨷᨠᩔ ᨷᩤᨴᨶᨡᩈᩥᨡᩣᨿ ᨧ ᨾᩩᨡᨲᩩᨱ᩠ᨯᨠᩮᨶ ᨧ ᩋᨱ᩠ᨯᨠᩮᩣᩈᩴ ᨷᨴᩣᩃᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨠ᩠ᨡᩮ ᨷᨷ᩠ᨹᩮᩣᨭᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᩣᨲ᩠ᨳᩥᨶᩣ ᩋᨽᩥᨶᩥᨻ᩠ᨽᩥᨴᩣᨠᩣᩃᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᨽᩪᨲᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨲᩥᩅᩥᨵᩣᨶᩩᨷᩔᨶᩣᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮᨶ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣᨬᩣᨱᩴ ᨣᨻ᩠ᨽᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᨵᩥᨣᨲᩮᨶ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᨱ᩠ᨯᨠᩮᩣᩈᩴ ᨷᨴᩣᩃᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᨠ᩠ᨡᩮ ᨷᨷ᩠ᨹᩮᩣᨭᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᩣᨲ᩠ᨳᩥᨶᩣ ᩈᨠᩃᨻᩩᨴ᩠ᨵᨣᩩᨱᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲᨠᩣᩃᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩈ᩠ᩅᩣᩉᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩔᩣᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᩋᩉᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ ᨿᨳᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨭᨷᩮᩣᨲᨠᩣᨶᩴ ᨷᨮᨾᨲᩁᩴ ᩋᨱ᩠ᨯᨠᩮᩣᩈᩴ ᨷᨴᩣᩃᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨽᩥᨶᩥᨻ᩠ᨽᩥᨴᩮᩣ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨭᨷᩮᩣᨲᨠᩮᩣ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ; ᩑᩅᩴ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨣᨲᩣᨿ ᨷᨩᩣᨿ ᨲᩴ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᨱ᩠ᨯᨠᩮᩣᩈᩴ ᨷᨴᩣᩃᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨮᨾᨲᩁᩴ ᩋᩁᩥᨿᩣᨿ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᨩᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᨲᩁᩮᩣᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩴ ᨣᨲᩮᩣ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨣᩩᨱᩮᩉᩥ ᨷᨶ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᩈᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩑᩅᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᩈᩮᨭ᩠ᨮᨽᩣᩅᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩔ ᨷᨠᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨿᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣᨿ ᨲᩴ ᩋᨵᩥᨣᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᨷᨭᩥᨷᨴᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨽᩣᨣᨲᩮᩣ ᨷᨽᩩᨲᩥ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩴ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᨾᩮ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᩍᨴᩴ ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᩈᩮᨭ᩠ᨮᨽᩣᩅᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩔ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ – “ᨠᩣᨿ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣᨿ ᩍᨾᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨾᨬ᩠ᨬᩣᨿ “ᩍᨾᩣᨿᩣᩉᩴ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣᨿ ᩍᨾᩴ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᩈᩮᨭ᩠ᨮᨽᩣᩅᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩴ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᨾᩮ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦᨲᩥ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ, ᨶ ᨾᨿᩣ ᩋᨿᩴ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᩈᩮᨭ᩠ᨮᨽᩣᩅᩮᩣ ᨠᩩᩈᩦᨲᩮᨶ ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩔᨲᩥᨶᩣ ᩈᩣᩁᨴ᩠ᨵᨠᩣᨿᩮᨶ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᨵᩥᨣᨲᩮᩣ, ᩋᨷᩥ ᨧ ᨡᩮᩣ ᨲᨴᨵᩥᨣᨾᩣᨿ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩴ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᨾᩮ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨻᩮᩣᨵᩥᨾᨱ᩠ᨯᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᨶ ᨿᨳᩣ ᨧᨲᩩᩁᨦ᩠ᨣᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨷᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩋᩈᩥᨳᩥᩃᨷ᩠ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩣᨿᩮᩅ ᨧ ᨾᩮ ᨲᩴ ᩋᩈᩃ᩠ᩃᩦᨶᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᨬ᩠ᨧ ᩅᩦᩁᩥᨿᨾᩮᩅ, ᩈᨲᩥᨷᩥ ᨾᩮ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩣᨽᩥᨾᩩᨡᩦᨽᩣᩅᩮᨶ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣᨿᩮᩅ ᨧ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣ᪨ ᨷᩔᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᩋᩈᩣᩁᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᨷᩔᨴ᩠ᨵᩥᩅᩈᩮᨶ ᨠᩣᨿᩮᩣᨷᩥ ᨾᩮ ᨷᩔᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨶᩣᨾᨠᩣᨿᩮ ᨷᩔᨴ᩠ᨵᩮ ᩁᩪᨷᨠᩣᨿᩮᩣᨷᩥ ᨷᩔᨴ᩠ᨵᩮᩣᨿᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨶᩣᨾᨠᩣᨿᩮᩣ ᩁᩪᨷᨠᩣᨿᩮᩣᨲᩥ ᩋᩅᩥᩈᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᨷᩔᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨠᩣᨿᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᩈᩣᩁᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᨧ ᨡᩮᩣ ᨷᩔᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩣᨿᩮᩅ ᩋᩈᩣᩁᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩅᩥᨣᨲᨴᩁᨳᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨾᩮ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᩉᩥᨲᩴ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᨮᨷᩥᨲᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᩥᨲᩴ ᩅᩥᨿ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ; ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩑᩅ ᨧ ᩑᨠᨣ᩠ᨣᩴ ᩋᨧᩃᩴ ᨶᩥᨷ᩠ᨹᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨫᩣᨶᩔ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨽᩣᨣᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᨠᨳᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨷᨮᨾᨩ᩠ᨫᩣᨶᨠᨳᩣ

ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩍᨾᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣᨿ ᩋᨵᩥᨣᨲᩴ ᨷᨮᨾᨩ᩠ᨫᩣᨶᩴ ᩋᩣᨴᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲ᩠ᨲᨿᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩴ ᩅᩥᩈᩮᩈᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩈᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩋᩉ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᩅᩥᨧ᩠ᨧᩮᩅ ᨠᩣᨾᩮᩉᩥ ᩅᩥᩅᩥᨧ᩠ᨧ ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨷᩥ “ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᨲᨾᩮ ᨠᩣᨾᩣ? ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨠᩣᨾᩮᩣ, ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨠᩣᨾᩮᩣ, ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩮᩣ ᨠᩣᨾᩮᩣ; ᩈᨦ᩠ᨠᨷ᩠ᨷᩮᩣ ᨠᩣᨾᩮᩣ, ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨠᩣᨾᩮᩣ, ᩈᨦ᩠ᨠᨷ᩠ᨷᩁᩣᨣᩮᩣ ᨠᩣᨾᩮᩣ – ᩍᨾᩮ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᨾᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᨲᨾᩮ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ? ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ...ᨷᩮ... ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣ – ᩍᨾᩮ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ᪨ ᩍᨲᩥ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨧ ᨠᩣᨾᩮᩉᩥ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨧ ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨷᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ – ‘ᩅᩥᩅᩥᨧ᩠ᨧᩮᩅ ᨠᩣᨾᩮᩉᩥ ᩅᩥᩅᩥᨧ᩠ᨧ ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩦ’”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᩅᩥᨽ᪨ ᪕᪖᪔) ᨶᨿᩮᨶ ᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩮᨿᩮᩅ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨲᨳᩣᨷᩥ

អដ្ឋកថានយំ វិនា ន សុដ្ឋុ បាកដោតិ អដ្ឋកថានយេនេវ តំ បកាសយិស្សាម។

សេយ្យថិទំ – វិវិច្ចេវ កាមេហីតិ កាមេហិ វិវិច្ចិត្វា វិនា ហុត្វា អបសក្កិត្វា។ យោ បនេត្ថ ឯវការោ, សោ និយមត្ថោតិ វេទិតព្វោ។ យស្មា ច និយមត្ថោ, តស្មា តស្មិំ បឋមជ្ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរណសមយេ អវិជ្ជមានានម្បិ កាមានំ តស្ស បឋមជ្ឈានស្ស បដិបក្ខភាវំ កាមបរិច្ចាគេនេវ ចស្ស អធិគមំ ទីបេតិ។ កថំ? “វិវិច្ចេវ កាមេហី”តិ ឯវញ្ហិ និយមេ ករិយមានេ ឥទំ បញ្ញាយតិ។ នូនិមស្ស ឈានស្ស កាមា បដិបក្ខភូតា, យេសុ សតិ ឥទំ ន បវត្តតិ, អន្ធការេ សតិ បទីបោ វិយ, តេសំ បរិច្ចាគេនេវ ចស្ស អធិគមោ ហោតិ, ឱរិមតីរបរិច្ចាគេន បារិមតីរស្សេវ, តស្មា និយមំ ករោតីតិ។

តត្ថ សិយា – “កស្មា បនេស បុព្ពបទេយេវ វុត្តោ ន ឧត្តរបទេ, កិំ អកុសលេហិ ធម្មេហិ អវិវិច្ចាបិ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យា”តិ? ន ខោ បនេតំ ឯវំ ទដ្ឋព្វំ។ តន្និស្សរណតោ ហិ បុព្ពបទេ ឯវ ឯស វុត្តោ។ កាមធាតុសមតិក្កមនតោ ហិ កាមរាគបដិបក្ខតោ ច ឥទំ ឈានំ កាមានមេវ និស្សរណំ។ យថាហ – “កាមានមេតំ និស្សរណំ, យទិទំ នេក្ខម្ម”ន្តិ (ឥតិវុ. ៧២)។ ឧត្តរបទេបិ បន យថា “ឥធេវ, ភិក្ខវេ, បឋមោ សមណោ, ឥធ ទុតិយោ សមណោ”តិ (ម. និ. ១.១៣៩) ឯត្ថ ឯវការោ អានេត្វា វុច្ចតិ, ឯវំ វត្តព្វោ។ ន ហិ សក្កា ឥតោ អញ្ញេហិបិ នីវរណសង្ខាតេហិ អកុសលេហិ ធម្មេហិ អវិវិច្ច ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរិតុំ។ តស្មា “វិវិច្ចេវ កាមេហិ វិវិច្ចេវ អកុសលេហិ ធម្មេហី”តិ ឯវំ បទទ្វយេបិ ឯស ទដ្ឋព្វោ។ បទទ្វយេបិ ច កិញ្ចាបិ “វិវិច្ចា”តិ ឥមិនា សាធារណវចនេន តទង្គវិវេកាទយោ កាយវិវេកាទយោ ច សព្វេបិ វិវេកា សង្គហំ គច្ឆន្តិ។ តថាបិ កាយវិវេកោ, ចិត្តវិវេកោ, វិក្ខម្ភនវិវេកោតិ តយោ ឯវ ឥធ ទដ្ឋព្វា។ “កាមេហី”តិ ឥមិនា បន បទេន យេ ច និទ្ទេសេ “កតមេ វត្ថុកាមា មនាបិយា រូបា”តិអាទិនា (មហានិ. ១; វិភ. ៩៦៣) នយេន វត្ថុកាមា វុត្តា, យេ ច តត្ថេវ វិភង្គេ ច “ឆន្ទោ កាមោ”តិអាទិនា (មហានិ. ១) នយេន កិលេសកាមា វុត្តា, តេ សព្វេបិ សង្គហិតា ឥច្ចេវ ទដ្ឋព្វា។ ឯវញ្ហិ សតិ “វិវិច្ចេវ កាមេហី”តិ វត្ថុកាមេហិបិ វិវិច្ចេវាតិ អត្ថោ យុជ្ជតិ។ តេន កាយវិវេកោ វុត្តោ ហោតិ។

វិវិច្ច អកុសលេហិ ធម្មេហីតិ កិលេសកាមេហិ សព្វាកុសលេហិ វា វិវិច្ចាតិ អត្ថោ យុជ្ជតិ។ តេន ចិត្តវិវេកោ វុត្តោ ហោតិ។ បុរិមេន ចេត្ថ វត្ថុកាមេហិ វិវេកវចនតោយេវ កាយសុខបរិច្ចាគោ, ទុតិយេន កិលេសកាមេហិ វិវេកវចនតោ នេក្ខម្មសុខបរិគ្គហោ វិភាវិតោ ហោតិ។ ឯវំ វត្ថុកាមកិលេសកាមវិវេកវចនតោយេវ ច ឯតេសំ បឋមេន សំកិលេសវត្ថុប្បហានំ, ទុតិយេន សំកិលេសប្បហានំ; បឋមេន លោលភាវស្ស ហេតុបរិច្ចាគោ, ទុតិយេន ពាលភាវស្ស; បឋមេន ច បយោគសុទ្ធិ, ទុតិយេន អាសយបោសនំ វិភាវិតំ ហោតីតិ វិញ្ញាតព្វំ។ ឯស តាវ នយោ “កាមេហី”តិ ឯត្ថ វុត្តកាមេសុ វត្ថុកាមបក្ខេ។

កិលេសកាមបក្ខេ បន ឆន្ទោតិ ច រាគោតិ ច ឯវមាទីហិ អនេកភេទោ កាមច្ឆន្ទោយេវ កាមោតិ អធិប្បេតោ។ សោ ច អកុសលបរិយាបន្នោបិ សមានោ, “តត្ថ កតមោ កាមច្ឆន្ទោ កាមោ”តិអាទិនា នយេន វិភង្គេ ឈានបដិបក្ខតោ វិសុំ វុត្តោ។ កិលេសកាមត្តា វា បុរិមបទេ វុត្តោ, អកុសលបរិយាបន្នត្តា ទុតិយបទេ។ អនេកភេទតោ ចស្ស កាមតោតិ អវត្វា កាមេហីតិ វុត្តំ។

អញ្ញេសម្បិ ច ធម្មានំ អកុសលភាវេន វិជ្ជមានេ “តត្ថ កតមេ អកុសលា ធម្មា កាមច្ឆន្ទោ”តិអាទិនា នយេន វិភង្គេ (វិភ. ៥៦៤) ឧបរិឈានង្គបច្ចនីកបដិបក្ខភាវទស្សនតោ នីវរណានេវ វុត្តានិ។ នីវរណានិ ហិ ឈានង្គបច្ចនីកានិ, តេសំ ឈានង្គានេវ បដិបក្ខានិ, វិទ្ធំសកានិ វិឃាតកានីតិ វុត្តំ ហោតិ។ តថា ហិ “សមាធិ កាមច្ឆន្ទស្ស បដិបក្ខោ, បីតិ ព្យាបាទស្ស, វិតក្កោ ថិនមិទ្ធស្ស, សុខំ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស, វិចារោ វិចិកិច្ឆាយា”តិ បេដកេ វុត្តំ។

ឯវមេត្ថ “វិវិច្ចេវ កាមេហី”តិ ឥមិនា កាមច្ឆន្ទស្ស វិក្ខម្ភនវិវេកោ វុត្តោ ហោតិ។ “វិវិច្ច អកុសលេហិ ធម្មេហី”តិ ឥមិនា បញ្ចន្នម្បិ នីវរណានំ។ អគ្គហិតគ្គហណេន បន បឋមេន កាមច្ឆន្ទស្ស, ទុតិយេន សេសនីវរណានំ។ តថា បឋមេន តីសុ អកុសលមូលេសុ បញ្ចកាមគុណភេទវិសយស្ស លោភស្ស, ទុតិយេន អាឃាតវត្ថុភេទាទិវិសយានំ ទោសមោហានំ។ ឱឃាទីសុ វា ធម្មេសុ បឋមេន កាមោឃ-កាមយោគ-កាមាសវ-កាមុបាទាន-អភិជ្ឈាកាយគន្ថ-កាមរាគ-សំយោជនានំ, ទុតិយេន អវសេសឱឃ-យោគាសវ-ឧបាទាន-គន្ថ-សំយោជនានំ។ បឋមេន ច តណ្ហាយ តំសម្បយុត្តកានញ្ច, ទុតិយេន អវិជ្ជាយ តំសម្បយុត្តកានញ្ច។ អបិច បឋមេន លោភសម្បយុត្តអដ្ឋចិត្តុប្បាទានំ, ទុតិយេន សេសានំ ចតុន្នំ អកុសលចិត្តុប្បាទានំ វិក្ខម្ភនវិវេកោ វុត្តោ ហោតីតិ វេទិតព្វោ។ អយំ តាវ “វិវិច្ចេវ កាមេហិ វិវិច្ច អកុសលេហិ ធម្មេហី”តិ ឯត្ថ អត្ថប្បកាសនា។

ឯត្តាវតា ច បឋមស្ស ឈានស្ស បហានង្គំ ទស្សេត្វា ឥទានិ សម្បយោគង្គំ ទស្សេតុំ សវិតក្កំ សវិចារន្តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ វិតក្កនំ វិតក្កោ, ឩហនន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ ស្វាយំ អារម្មណេ ចិត្តស្ស អភិនិរោបនលក្ខណោ, អាហននបរិយាហននរសោ។ តថា ហិ “តេន យោគាវចរោ អារម្មណំ វិតក្កាហតំ វិតក្កបរិយាហតំ ករោតី”តិ វុច្ចតិ។ អារម្មណេ ចិត្តស្ស អានយនបច្ចុបដ្ឋានោ។ វិចរណំ វិចារោ, អនុសញ្ចរណន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ ស្វាយំ អារម្មណានុមជ្ជនលក្ខណោ, តត្ថ សហជាតានុយោជនរសោ, ចិត្តស្ស អនុប្បពន្ធនបច្ចុបដ្ឋានោ។ សន្តេបិ ច នេសំ កត្ថចិ អវិយោគេ ឱឡារិកដ្ឋេន បុព្វង្គមដ្ឋេន ច ឃណ្ដាភិឃាតោ វិយ ចេតសោ បឋមាភិនិបាតោ វិតក្កោ, អនុរវោ វិយ អនុប្បពន្ធោ វិចារោ។ វិប្ផារវា ចេត្ថ វិតក្កោ បឋមុប្បត្តិកាលេ បរិប្ផន្ទនភូតោ ចិត្តស្ស, អាកាសេ ឧប្បតិតុកាមស្ស បក្ខិនោ បក្ខវិក្ខេបោ វិយ, បទុមាភិមុខបាតោ វិយ ច គន្ធានុពន្ធចេតសោ ភមរស្ស។ សន្តវុត្តិ វិចារោ នាតិបរិប្ផន្ទនភាវោ ចិត្តស្ស, អាកាសេ ឧប្បតិតស្ស បក្ខិនោ បក្ខប្បសារណំ វិយ, បរិព្ភមនំ វិយ ច បទុមាភិមុខបតិតស្ស ភមរស្ស បទុមស្ស ឧបរិភាគេ។ សោ បន នេសំ វិសេសោ បឋម-ទុតិយជ្ឈានេសុ បាកដោ ហោតិ។ ឥតិ ឥមិនា ច វិតក្កេន ឥមិនា ច វិចារេន សហ វត្តតិ រុក្ខោ វិយ បុប្ផេន ច ផលេន ចាតិ ឥទំ ឈានំ “សវិតក្កំ សវិចារ”ន្តិ វុច្ចតិ។ វិភង្គេ បន “ឥមិនា ច វិតក្កេន ឥមិនា ច វិចារេន ឧបេតោ ហោតិ សមុបេតោ”តិអាទិនា (វិភ. ៥៦៥) នយេន បុគ្គលាធិដ្ឋានា ទេសនា កតា។ អត្ថោ បន តត្រាបិ ឯវមេវ ទដ្ឋព្វោ។

វិវេកជន្តិ ឯត្ថ វិវិត្តិ វិវេកោ, នីវរណវិគមោតិ អត្ថោ។ វិវិត្តោតិ វា វិវេកោ, នីវរណវិវិត្តោ ឈានសម្បយុត្តធម្មរាសីតិ អត្ថោ។ តស្មា វិវេកា, តស្មិំ វា វិវេកេ ជាតន្តិ វិវេកជំ។ បីណយតីតិ បីតិ, សា សម្បិយាយនលក្ខណា កាយចិត្តបីណនរសា, ផរណរសា វា, ឱទគ្យបច្ចុបដ្ឋានា។ សុខនំ សុខំ, សុដ្ឋុ វា ខាទតិ ខនតិ ច កាយចិត្តាពាធន្តិ សុខំ, តំ សាតលក្ខណំ,

សម្បយុត្តកានិ រូបព្រូហតរសំ, អត្ថក្កហបច្ចុបដ្ឋានំ សតិបិ ច តេសំ កាយ្ចិ អបិប្បយោគេ ព្ពដ្ឋារម្មណបដិលាភតុដ្ឋិ បីតិ,
បដិលទ្ធរសានុភវនំ សុខំ ឃត្ថ បីតិ តត្ថ សុខំ, ឃត្ថ សុខំ តត្ថ ត និយមតោ បីតិ សង្ខារក្ខន្ធសង្គហិតា បីតិ, វេទនាក្ខន្ធសង្គហិតំ សុខំ
កន្តារខិន្នស្ស ចនន្តោទកកទស្សនសវនេសុ ចិយ បីតិ, ចនច្ឆាយប្បវេសនឧទកបរិភោគេសុ ចិយ សុខំ តស្មិំ តស្មិំ សមយេ បាកដភាវតោ
ចេតំ វុត្តន្តិ វេទិតព្ពំ អយញ្ច បីតិ, ព្ពទញ្ច សុខំ, អស្ស ឈានស្ស, អស្មិំ វា ឈានេ អត្ថីតិ ព្ពទំ ឈានំ “បីតិសុខ”ន្តិ វុច្ចតិ

អថ វា បីតិ ច សុខញ្ច បីតិសុខំ, ធម្មវិនយាទយោ ចិយ ចិវេចកជំ បីតិសុខមស្ស ឈានស្ស, អស្មិំ វា ឈានេ អត្ថីតិ ឯវម្បិ
ចិវេចកជំបីតិសុខំ យថេវ ហិ ឈានំ, ឯវំ បីតិសុខំ បេត្ថ ចិវេចកជមេវ ហោតិ, តញ្ចស្ស អត្ថីតិ តស្មា ឯកបទេនេវ “ចិវេចកជំ
បីតិសុខ”ន្តិបិ វត្តុំ យុជ្ជតិ ចិភង្គេ បន “ព្ពទំ សុខំ ព្ពមាយ បីតិយា សហគត”ន្តិអាទិនា (ចិភ ៥៩៨) នយេនេតំ វុត្តំ អត្ថោ បន តត្រាបិ
ឯវមេវ ទដ្ឋព្ពោ

បឋមន្តិ គណនានុបុព្ពតា បឋមំ, ព្ពទំ បឋមំ សមាបជ្ជតីតិបិ បឋមំ បច្ចនីកធម្មេ ឈាបេតីតិ ឈានំ, ព្ពមិនា យោគិនោ ឈាយន្តីតិបិ
ឈានំ, បច្ចនីកធម្មេ ធហន្តិ គោចរំ វា ចិន្តេន្តីតិ អត្ថោ សយំ វា តំ ឈាយតិ រូបនិជ្ឈាយតីតិ ឈានំ, តេនេវ រូបនិជ្ឈាយនលក្ខណន្តិ
វុច្ចតិ តទេតំ អារម្មណូបនិជ្ឈានំ , លក្ខណូបនិជ្ឈានន្តិ ទុចិធំ ហោតិ តត្ថ អារម្មណូបនិជ្ឈានន្តិ សហ រូបចារេន អដ្ឋ សមាបត្តិយោ វុច្ចន្តិ
កស្មា? កសិណាទិអារម្មណូបនិជ្ឈាយនតោ លក្ខណូបនិជ្ឈានន្តិ ចិបស្សនាមគ្គផលានិ វុច្ចន្តិ កស្មា? លក្ខណូបនិជ្ឈាយនតោ ឯត្ថ ហិ
ចិបស្សនា អនិច្ចលក្ខណាទីនិ រូបនិជ្ឈាយតិ, ចិបស្សនាយ រូបនិជ្ឈាយនកិច្ចំ បន មគ្គេន សិជ្ឈតីតិ មគ្គោ លក្ខណូបនិជ្ឈានន្តិ វុច្ចតិ ផលំ បន
និរោធស្ស តថលក្ខណំ រូបនិជ្ឈាយតីតិ លក្ខណូបនិជ្ឈានន្តិ វុច្ចតិ ព្ពមស្មិំ បនត្ថេ អារម្មណូបនិជ្ឈានមេវ ឈានន្តិ អធិប្បេតំ

ឯត្ថាហ – “កតមំ បន តំ ឈានំ នាម, យំ សចិតក្កំ សចិចារំ…បេ… បីតិសុខន្តិ ឯវំ អបទេសំ អរហតី”តិ? វុច្ចតេ – យថា សធនោ
សបរិជនោតិអាទីសុ ធនេបត្វា ធនញ្ច បរិជនញ្ច អញ្ញោ អបទេសារហោ ហោតិ, ឯវំ ធបេត្វា ចិតក្កាទិធម្មេ អញ្ញំ អបទេសារហំ នត្ថិ
យថា បន សវេា សបត្តិ សេនាតិ វុត្តេ សេនង្គេសុយេវ សេនាសម្មុតិ, ឯវមិធ បញ្ចសុ អង្គេសុយេវ ឈានសម្មុតិ វេទិតព្ពា កតមេសុ
បញ្ចសុ? ចិតក្កោ, ចិចារោ, បីតិ, សុខំ, ចិត្តេកគ្គតាតិ ឯតេសុ ឯតានេវ ហិស្ស “សចិតក្កំ សចិចារ”ន្តិអាទិនា នយេន អង្គភាវេន
វុត្តានិ អវុត្តត្តា ឯកគ្គតា អង្គំ ន ហោតីតិ ចេ តញ្ច ន កស្មា? វុត្តត្តា ឯវ សាបិ ហិ ចិភង្គេ “ឈានន្តិ ចិតក្កោ ចិចារោ បីតិ សុខំ
ចិត្តស្សេកគ្គតា”តិ ឯវំ វុត្តាយេវ តស្មា យថា សចិតក្កំ សចិចារន្តិ, ឯវំ សចិត្តេកគ្គតន្តិ ព្ពទំ អវុត្តេបិ ព្ពមិនា ចិភង្គវចនេន
ចិត្តេកគ្គតាបិ អង្គមេវាតិ វេទិតព្ពា យេន ហិ អធិប្បាយេន ភគវតា ឧទ្ទេសោ កតោ, សោ ឯវ តេន ចិភង្គេបិ បកាសិតោតិ

រូបសម្បជ្ជាតិ រូបគន្ត្វា, បិបុណិត្វាតិ វុត្តំ ហោតិ រូបសម្បាទយិត្វា វា, និប្ផាទេត្វាតិ វុត្តំ ហោតិ ចិភង្គេ បន “រូបសម្បជ្ជាតិ បឋមស្ស
ឈានស្ស លាភោ បដិលាភោ បត្តិ សម្បត្តិ ផុសនា សច្ឆិកិរិយា រូបសម្បទា”តិ វុត្តំ តស្សាបិ ឯវមេវត្ថោ វេទិតព្ពោ
ចិហារតីតិ តទនុរូបេន ឥរិយាបថចិហារេន ព្ពតិវុត្តប្បការឈានសមង្គី ហុត្វា អត្តភាវស្ស ព្ពរិយំ វុត្តិំ បាលនំ យបនំ
យាបនំ ចារំ ចិហារំ អភិនិប្ផាទេតីតិ អត្ថោ វុត្តញ្ហេតំ ចិភង្គេ – “ចិហរតីតិ ព្ពរិយតិ វត្តតិ បាលេតិ យបេតិ យាបេតិ ចរតិ ចិហរតិ,

តេន វុច្ចតិ វិហរតី”តិ (វិភ។ ៥១៣)។

កិំ បន កត្វា ភគវា ឥមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហាសីតិ? កម្មដ្ឋានំ ភាវេត្វា។ កតមំ? អានាបានស្សតិកម្មដ្ឋានំ។ អញ្ញេន តទត្ថិកេន កិំ កាតព្វន្តិ? អញ្ញេនបិ ឯតំ វា កម្មដ្ឋានំ បឋវីកសិណាទីនំ វា អញ្ញតរំ ភាវេតព្វំ។ តេសំ ភាវនានយោ វិសុទ្ធិមគ្គេ (វិសុទ្ធិ។ ១។៥៥) វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វោ។ ឥធ បន វុច្ចមានេ អតិភារិយំ វិនយនិទានំ ហោតិ, តស្មា បាឡិយា អត្ថប្បកាសនមត្តមេវ ករោមាតិ។

បឋមជ្ឈានកថា និដ្ឋិតា។

ទុតិយជ្ឈានកថា

វិតក្កវិចារានំ វូបសមាតិ វិតក្កស្ស ច វិចារស្ស ចាតិ ឥមេសំ ទ្វិន្នំ វូបសមា សមតិក្កមា; ទុតិយជ្ឈានក្ខណេ អបាតុភាវាតិ វុត្តំ ហោតិ។ តត្ថ កិញ្ចាបិ ទុតិយជ្ឈានេ សព្វេបិ បឋមជ្ឈានធម្មា ន សន្តិ, អញ្ញេយេវ ហិ បឋមជ្ឈានេ ផស្សាទយោ, អញ្ញេ ឥធ; ឱឡារិកស្ស បន ឱឡារិកស្ស អង្គស្ស សមតិក្កមា បឋមជ្ឈានតោ បរេសំ ទុតិយជ្ឈានាទីនំ អធិគមោ ហោតីតិ ទីបនត្ថំ “វិតក្កវិចារានំ វូបសមា”តិ ឯវំ វុត្តន្តិ វេទិតព្វំ។ អជ្ឈត្តន្តិ ឥធ និយកជ្ឈត្តមធិប្បេតំ។ វិភង្គេ បន “អជ្ឈត្តំ បច្ចត្ត”ន្តិ (វិភ។ ៥៧៣) ឯត្តកមេវ វុត្តំ។ យស្មា បន និយកជ្ឈត្តមធិប្បេតំ, តស្មា អត្តនិ ជាតំ អត្តនោ សន្តានេ និព្វត្តន្តិ អយមេត្ថ អត្ថោ។

សម្បសាទនន្តិ សម្បសាទនំ វុច្ចតិ សទ្ធា។ សម្បសាទនយោគតោ ឈានម្បិ សម្បសាទនំ, នីលវណ្ណយោគតោ នីលវត្ថំ វិយ។ យស្មា វា តំ ឈានំ សម្បសាទនសមន្នាគតត្តា វិតក្កវិចារក្ខោភវូបសមនេន ច ចេតោ សម្បសាទយតិ, តស្មាបិ សម្បសាទនន្តិ វុត្តំ។ ឥមស្មិញ្ច អត្ថវិកប្បេ សម្បសាទនំ ចេតសោតិ ឯវំ បទសម្ពន្ធោ វេទិតព្វោ។ បុរិមស្មិំ បន អត្ថវិកប្បេ ចេតសោតិ ឯតំ ឯកោទិភាវេន សទ្ធិំ យោជេតព្វំ។ តត្រាយំ អត្ថយោជនា – ឯកោ ឧទេតីតិ ឯកោទិ, វិតក្កវិចារេហិ អនជ្ឈារូឡ្ហត្តា អគ្គោ សេដ្ឋោ ហុត្វា ឧទេតីតិ អត្ថោ។ សេដ្ឋោបិ ហិ លោកេ ឯកោតិ វុច្ចតិ។ វិតក្កវិចារវិរហតោ វា ឯកោ អសហាយោ ហុត្វាតិបិ វត្តុំ វដ្ដតិ។ អថ វា សម្បយុត្តធម្មេ ឧទាយតីតិ ឧទិ, ឧដ្ឋាបេតីតិ អត្ថោ។ សេដ្ឋដ្ឋេន ឯកោ ច សោ ឧទិ ចាតិ ឯកោទិ, សមាធិស្សេតំ អធិវចនំ។ ឥតិ ឥមំ ឯកោទិំ ភាវេតិ វឌ្ឍេតីតិ ឥទំ ទុតិយជ្ឈានំ ឯកោទិភាវំ។ សោ បនាយំ ឯកោទិ យស្មា ចេតសោ, ន សត្តស្ស ន ជីវស្ស, តស្មា ឯតំ ចេតសោ ឯកោទិភាវន្តិ វុត្តំ។

ននុ ចាយំ សទ្ធា បឋមជ្ឈានេបិ អត្ថិ, អយញ្ច ឯកោទិនាមកោ សមាធិ; អថ កស្មា ឥទមេវ សម្បសាទនំ “ចេតសោ ឯកោទិភាវញ្ចា”តិ វុត្តន្តិ? វុច្ចតេ – អទុញ្ហិ បឋមជ្ឈានំ វិតក្កវិចារក្ខោភេន វីចិតរង្គសមាកុលមិវ ជលំ ន សុប្បសន្នំ ហោតិ, តស្មា សតិយាបិ សទ្ធាយ សម្បសាទនន្តិ ន វុត្តំ។ ន សុប្បសន្នត្តាយេវ ចេត្ថ សមាធិបិ ន សុដ្ឋុ បាកដោ, តស្មា ឯកោទិភាវន្តិបិ ន វុត្តំ។ ឥមស្មិំ បន ឈានេ វិតក្កវិចារបលិពោធាភាវេន លទ្ធោកាសា ពលវតី សទ្ធា, ពលវសទ្ធាសហាយបដិលាភេនេវ ច សមាធិបិ បាកដោ; តស្មា ឥទមេវ

ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩮ ᨸᨶ “ᩈᨾ᩠ᨸᩈᩣᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩣ ᩈᨴ᩠ᨴᩉᨶᩣ ᩒᨠᨸ᩠ᨸᨶᩣ ᩋᨽᩥᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩮᩣ, ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩑᨠᩮᩣᨴᩥᨽᩣᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨮᩥᨲᩥ...ᨸᩮ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩦ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᨾᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᨶᩮᨲᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩋᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨿᨳᩣ ᨶ ᩅᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨴᨲ᩠ᨳᩩ ᩈᩴᩈᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᨧᩮᩅ ᩈᨾᩮᨲᩥ ᨧ ᩑᩅᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

ᩋᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩴ ᩋᩅᩥᨧᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᨸᩉᩦᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩑᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩑᨲᩔ ᩅᩣ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩋᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩴ᪨ ᩍᨾᩥᨶᩣᩅ ᨶᨿᩮᨶ ᩋᩅᩥᨧᩣᩁᩴ᪨ ᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩮᨸᩥ (ᩅᩥᨽ᪨ ᪅᪇᪆) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩍᨲᩥ ᩋᨿᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩋᨿᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᨧᩣᩁᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾᩥᨲᩣ ᩅᩪᨸᩈᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨲᩣ ᩋᨻ᩠ᨽᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨲᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᩥᨲᩣ ᨻ᩠ᨿᨸ᩠ᨸᩥᨲᩣ ᩈᩮᩣᩈᩥᨲᩣ ᩅᩥᩈᩮᩣᩈᩥᨲᩣ ᨻ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩦᨠᨲᩣ, ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩋᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩴ ᩋᩅᩥᨧᩣᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩑᨲ᩠ᨳᩣᩉ – ᨶᨶᩩ ᨧ “ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩣᨶᩴ ᩅᩪᨸᩈᨾᩣᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣᨸᩥ ᩋᨿᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩋᨳ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᩩᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩴ ᩋᩅᩥᨧᩣᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ? ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩮ – ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣᩅᩣᨿᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᨶ ᨸᨶᩮᨲᩴ ᨲᨴᨲ᩠ᨳᨴᩦᨸᨠᩴ; ᨶᨶᩩ ᩋᩅᩮᩣᨧᩩᨾ᩠ᩉ “ᩒᩊᩣᩁᩥᨠᩔ ᨸᨶ ᩒᩊᩣᩁᩥᨠᩔ ᩋᨦ᩠ᨣᩔ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩣ ᨸᨮᨾᨩ᩠ᨫᩣᨶᨲᩮᩣ ᨸᩁᩮᩈᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᨩ᩠ᨫᩣᨶᩣᨴᩦᨶᩴ ᩈᨾᨵᩥᨣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨴᩦᨸᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩣᨶᩴ ᩅᩪᨸᩈᨾᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩋᨸᩥ ᨧ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩣᨶᩴ ᩅᩪᨸᩈᨾᩣ ᩍᨴᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᩈᩣᨴᨶᩴ, ᨶ ᨠᩥᩃᩮᩈᨠᩣᩃᩩᩔᩥᨿᩔ᪨ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩅᩪᨸᩈᨾᩣ ᩑᨠᩮᩣᨴᩥᨽᩣᩅᩴ ᨶ ᩏᨸᨧᩣᩁᨩ᩠ᨫᩣᨶᨾᩥᩅ ᨶᩦᩅᩁᨱᨸ᩠ᨸᩉᩣᨶᩣ, ᨶ ᨸᨮᨾᨩ᩠ᨫᩣᨶᨾᩥᩅ ᨧ ᩋᨦ᩠ᨣᨸᩣᨲᩩᨽᩣᩅᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᩈᩣᨴᨶᩑᨠᩮᩣᨴᩥᨽᩣᩅᩣᨶᩴ ᩉᩮᨲᩩᨸᩁᩥᨴᩦᨸᨠᨾᩥᨴᩴ ᩅᨧᨶᩴ᪨ ᨲᨳᩣ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩣᨶᩴ ᩅᩪᨸᩈᨾᩣ ᩍᨴᩴ ᩋᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩋᩅᩥᨧᩣᩁᩴ, ᨶ ᨲᨲᩥᨿᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨩ᩠ᨫᩣᨶᩣᨶᩥ ᩅᩥᨿ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᩥᨿ ᨧ ᩋᨽᩣᩅᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩋᩅᩥᨧᩣᩁᨽᩣᩅᩔ ᩉᩮᨲᩩᨸᩁᩥᨴᩦᨸᨠᨬ᩠ᨧ, ᨶ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩣᨽᩣᩅᨾᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᨴᩦᨸᨠᩴ᪨ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᩣᨽᩣᩅᨾᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᨴᩦᨸᨠᨾᩮᩅ ᨸᨶ “ᩋᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩴ ᩋᩅᩥᨧᩣᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩅᨧᨶᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᩩᩁᩥᨾᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᨸᩩᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

ᩈᨾᩣᨵᩥᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨮᨾᨩ᩠ᨫᩣᨶᩈᨾᩣᨵᩥᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩈᨾᩣᨵᩥᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨩᩣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᨸᨮᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩈᨾᩣᨵᩥᨲᩮᩣ ᨩᩣᨲᩴ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᨿᨾᩮᩅ “ᩈᨾᩣᨵᩦ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨲᩴ ᩋᩁᩉᨲᩥ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩅᩥᨧᩣᩁᨠ᩠ᨡᩮᩣᨽᩅᩥᩁᩉᩮᨶ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᩋᨧᩃᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᩈᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩍᨾᩔ ᩅᨱ᩠ᨱᨽᨱᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩍᨴᨾᩮᩅ “ᩈᨾᩣᨵᩥᨩ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨸᩦᨲᩥᩈᩩᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᨾᩮᩅ᪨

ᨴᩩᨲᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᨱᨶᩣᨶᩩᨸᩩᨻ᩠ᨻᨲᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ, ᩍᨴᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᩈᨾᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥᨸᩥ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨ ᨫᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨶ ᨿᨳᩣ ᨸᨮᨾᨩ᩠ᨫᩣᨶᩴ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩣᨴᩦᩉᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᨾᩥᨴᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᩈᩣᨴᩣᨴᩦᩉᩥ “ᨧᨲᩩᩁᨦ᩠ᨣᩥᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨿᨳᩣᩉ – “ᨫᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᩈᩣᨴᩮᩣ, ᨸᩦᨲᩥ, ᩈᩩᨡᩴ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔᩮᨠᨣ᩠ᨣᨲᩣ”ᨲᩥ (ᩅᩥᨽ᪨ ᪅᪈᪀)᪨ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᩣᨿᩮᩅ ᨧᩮᩈᩮᩣ᪨ ᩈᨾ᩠ᨸᩈᩣᨴᨶᩴ ᨸᨶ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨸ᩠ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᨲᩥᩅᨦ᩠ᨣᩥᨠᨾᩮᩅᩮᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ – “ᨠᨲᨾᩴ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨾᨿᩮ ᨲᩥᩅᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᨸᩦᨲᩥ, ᩈᩩᨡᩴ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔᩮᨠᨣ᩠ᨣᨲᩣ”ᨲᩥ (ᨵ᪨ ᩈ᪨ ᪁᪆᪁)᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

ᨴᩩᨲᩥᨿᨩ᩠ᨫᩣᨶᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ตติยชฺฌานกถา

ปีติยา จ วิราคาติ เอตฺถ วุตฺตตฺถาเยว ปีติ. วิราโคติ ตสฺสา ชิคุจฺฉนํ วา สมติกฺกโม วา. อุภินฺนมนฺตรา “จ” สทฺโท สมฺปิณฺฑนตฺโถ, โส หิ วูปสมํ วา สมฺปิณฺเฑติ วิตกฺกวิจารวูปสมํ วา. ตตฺถ ยทา วูปสมเมว สมฺปิณฺเฑติ, ตทา ปีติยา วิราคา จ, กิญฺจ ภิยฺโย วูปสมา จาติ เอวํ โยชนา เวทิตพฺพา. อิมิสฺสา จ โยชนาย วิราโค ชิคุจฺฉนตฺโถ โหติ. ตสฺมา ปีติยา ชิคุจฺฉนา จ วูปสมา จาติ อยมตฺโถ ทฏฺฐพฺโพ. ยทา ปน วิตกฺกวิจารวูปสมํ สมฺปิณฺเฑติ, ตทา ปีติยา จ วิราคา, กิญฺจ ภิยฺโย วิตกฺกวิจารานญฺจ วูปสมาติ เอวํ โยชนา เวทิตพฺพา. อิมิสฺสา จ โยชนาย วิราโค สมติกฺกมนตฺโถ โหติ. ตสฺมา ปีติยา จ สมติกฺกมา, วิตกฺกวิจารานญฺจ วูปสมาติ อยมตฺโถ ทฏฺฐพฺโพ.

กามญฺเจเต วิตกฺกวิจารา ทุติยชฺฌาเนเยว วูปสนฺตา อิมสฺส ปน ฌานสฺส มคฺคปริทีปนตฺถํ วณฺณภณนตฺถญฺเจตํ วุตฺตํ. “วิตกฺกวิจารานํ วูปสมา”ติ หิ วุตฺเต อิทํ ปญฺญายติ – “นูน วิตกฺกวิจารวูปสโม มคฺโค อิมสฺส ฌานสฺสา”ติ. ยถา จ ตติเย อริยมคฺเค อปฺปหีนานมฺปิ สกฺกายทิฏฺฐาทีนํ “ปญฺจนฺนํ โอรมฺภาคิยานํ สํโยชนานํ ปหานา”ติ (ม. นิ. ๑.๑๓๑) เอวํ ปหานํ วุจฺจมานํ วณฺณภณนํ โหติ ตทธิคมาย อุสฺสุกฺกานํ อุสฺสาหชนกํ; เอวเมว อิธ อวูปสนฺตานมฺปิ วิตกฺกวิจารานํ วูปสโม วุจฺจมาโน วณฺณภณนํ โหติ. เตนายเมตฺถ วุตฺตํ – “ปีติยา จ สมติกฺกมา, วิตกฺกวิจารานญฺจ วูปสมา”ติ.

อุเปกฺขโก จ วิหรตีติ เอตฺถ อุปปตฺติโต อิกฺขตีติ อุเปกฺขา, สมํ ปสฺสติ, อปกฺขปติตา หุตฺวา ปสฺสตีติ อตฺโถ. ตาย วิสทาย วิปุลาย ถามคตาย สมนฺนาคตตฺตา ตติยชฺฌานสมงฺคี “อุเปกฺขโก”ติ วุจฺจติ. อุเปกฺขา ปน ทสวิธา โหติ – ฉฬงฺคุเปกฺขา, พฺรหฺมวิหารุเปกฺขา, โพชฺฌงฺคุเปกฺขา, วีริยุเปกฺขา, สงฺขารุเปกฺขา, เวทนุเปกฺขา, วิปสฺสนุเปกฺขา, ตตฺรมชฺฌตฺตุเปกฺขา, ฌานุเปกฺขา, ปาริสุทฺธุเปกฺขาติ. เอวมยํ ทสวิธาปิ ตตฺถ ตตฺถ อาคตนยโต ภูมิปุคฺคลจิตฺตารมฺมณโต, ขนฺธสงฺคห-เอกกฺขณกุสลตฺติกสงฺเขปวเสน จ อฏฺฐสาลินิยา ธมฺมสงฺคหฏฺฐกถาย วุตฺตนเยเนว เวทิตพฺพา. อิธ ปน วุจฺจมานา วินยนิทานํ อติภาริยํ กโรตีติ น วุตฺตา. ลกฺขณาทิโต ปน อิธ อธิปฺเปตุเปกฺขา มชฺฌตฺตลกฺขณา, อนาโภครสา, อพฺยาปารปจฺจุปฏฺฐานา, ปีติวิราคปทฏฺฐานาติ.

เอตฺถาห – นนุ จายํ อตฺถโต ตตฺรมชฺฌตฺตุเปกฺขาว โหติ, สา จ ปฐมทุติยชฺฌาเนสุปิ อตฺถิ, ตสฺมา ตตฺราปิ “อุเปกฺขโก จ วิหรตี”ติ เอวมยํ วตฺตพฺพา สิยา, สา กสฺมา น วุตฺตาติ? อปริพฺยตฺตกิจฺจโต. อปริพฺยตฺตญฺหิ ตสฺสา ตตฺถ กิจฺจํ, วิตกฺกาทีหิ อภิภูตตฺตา. อิธ ปนายํ วิตกฺกวิจารปีตีหิ อนภิภูตตฺตา อุกฺขิตฺตสิรา วิย หุตฺวา ปริพฺยตฺตกิจฺจา ชาตา, ตสฺมา วุตฺตาติ.

นิฏฺฐิตา “อุเปกฺขโก จ วิหรตี”ติ เอตสฺส สพฺพโส อตฺถวณฺณนา.

อิทานิ สโต จ สมฺปชาโนติ เอตฺถ สรตีติ สโต, สมฺปชานาตีติ สมฺปชาโน. ปุคฺคเลน สติ จ สมฺปชญฺญญฺจ วุตฺตํ. ตตฺถ

សរណលក្ខណា សតិ, អសម្មុស្សនរសា, អារក្ខបច្ចុបដ្ឋានា; អសម្មោហលក្ខណំ សម្បជញ្ញំ, តីរណរសំ, បវិចយបច្ចុបដ្ឋានំ។ តត្ថ កិញ្ចាបិ ឥទំ សតិសម្បជញ្ញំ បុរិមជ្ឈានេសុបិ អត្ថិ, មុដ្ឋស្សតិស្ស ហិ អសម្បជានស្ស ឧបចារមត្តម្បិ ន សម្បជ្ជតិ, បគេវ អប្បនា; ឱឡារិកត្តា បន តេសំ ឈានានំ ភូមិយំ វិយ បុរិសស្ស ចិត្តស្ស គតិ សុខា ហោតិ, អព្យត្តំ តត្ថ សតិសម្បជញ្ញកិច្ចំ។ ឱឡារិកង្គប្បហានេន បន សុខុមត្តា ឥមស្ស ឈានស្ស បុរិសស្ស ខុរធារាយំ វិយ សតិសម្បជញ្ញកិច្ចបរិគ្គហិតាយេវ ចិត្តស្ស គតិ ឥច្ឆិតព្វាតិ ឥធេវ វុត្តំ។ កិញ្ច ភិយ្យោ? យថាបិ ធេនុបគោ វច្ឆោ ធេនុតោ អបនីតោ អរក្ខិយមានោ បុនទេវ ធេនុំ ឧបគច្ឆតិ; ឯវមិទំ តតិយជ្ឈានសុខំ បីតិតោ អបនីតម្បិ សតិសម្បជញ្ញារក្ខេន អរក្ខិយមានំ បុនទេវ បីតិំ ឧបគច្ឆេយ្យ បីតិសម្បយុត្តមេវ សិយា។ សុខេ ចាបិ សត្តា សារត្តា, ឥទញ្ច អតិមធុរំ សុខំ, តតោ បរំ សុខាភាវា ។ សតិសម្បជញ្ញានុភាវេន បនេត្ថ សុខេ អសារត្តតា ហោតិ, នោ អញ្ញថាតិ ឥមម្បិ អត្ថវិសេសំ ទស្សេតុំ ឥទំ ឥធេវ វុត្តន្តិ វេទិតព្វំ។

ឥទានិ សុខញ្ច កាយេន បដិសំវេទេតីតិ ឯត្ថ កិញ្ចាបិ តតិយជ្ឈានសមង្គិនោ សុខបដិសំវេទនាភោគោ នត្ថិ, ឯវំ សន្តេបិ យស្មា តស្ស នាមកាយេន សម្បយុត្តំ សុខំ, យំ វា តំ នាមកាយសម្បយុត្តំ សុខំ, តំសមុដ្ឋានេនស្ស យស្មា អតិបណីតេន រូបេន រូបកាយោ ផុដោ, យស្ស ផុដត្តា ឈានា វុដ្ឋិតោបិ សុខំ បដិសំវេទេយ្យ, តស្មា ឯតមត្ថំ ទស្សេន្តោ "សុខញ្ច កាយេន បដិសំវេទេតី"តិ អាហ។

ឥទានិ យំ តំ អរិយា អាចិក្ខន្តិ ឧបេក្ខកោ សតិមា សុខវិហារីតិ ឯត្ថ យំឈានហេតុ យំឈានការណា តំ តតិយជ្ឈានសមង្គិបុគ្គលំ ពុទ្ធាទយោ អរិយា អាចិក្ខន្តិ ទេសេន្តិ បញ្ញបេន្តិ បដ្ឋបេន្តិ វិវរន្តិ វិភជន្តិ ឧត្តានីករោន្តិ បកាសេន្តិ, បសំសន្តីតិ អធិប្បាយោ។ កិន្តិ? "ឧបេក្ខកោ សតិមា សុខវិហារី"តិ។ តំ តតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតីតិ ឯវមេត្ថ យោជនា វេទិតព្វា។

កស្មា បន តំ តេ ឯវំ បសំសន្តីតិ? បសំសារហតោ។ អយញ្ហិ យស្មា អតិមធុរសុខេ សុខបារមិប្បត្តេបិ តតិយជ្ឈានេ ឧបេក្ខកោ, ន តត្ថ សុខាភិសង្គេន អាកឌ្ឍីយតិ, យថា ច បីតិ ន ឧប្បជ្ជតិ; ឯវំ ឧបដ្ឋិតស្សតិតាយ សតិមា។ យស្មា ច អរិយកន្តំ អរិយជនសេវិតមេវ ច អសំកិលិដ្ឋំ សុខំ នាមកាយេន បដិសំវេទេតិ, តស្មា បសំសារហោ។ ឥតិ បសំសារហតោ នំ អរិយា តេ ឯវំ បសំសាហេតុភូតេ គុណេ បកាសេន្តា "ឧបេក្ខកោ សតិមា សុខវិហារី"តិ ឯវំ បសំសន្តីតិ វេទិតព្វំ។

តតិយន្តិ គណនានុបុព្វតា តតិយំ។ ឥទំ តតិយំ សមាបជ្ជតីតិបិ តតិយំ។ ឈានន្តិ ឯត្ថ ច យថា ទុតិយំ សម្បសាទាទីហិ ចតុរង្គិកំ; ឯវមិទំ ឧបេក្ខាទីហិ បញ្ចង្គិកំ។ យថាហ – "ឈានន្តិ ឧបេក្ខា សតិ សម្បជញ្ញំ សុខំ ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា"តិ (វិភ॰ ៥៩១)។ បរិយាយោយេវ ចេសោ។ ឧបេក្ខាសតិសម្បជញ្ញានិ បន ឋបេត្វា និប្បរិយាយេន ទុវង្គិកមេវេតំ ហោតិ។ យថាហ – "កតមំ តស្មិំ សមយេ ទុវង្គិកំ ឈានំ ហោតិ ? សុខំ, ចិត្តស្សេកគ្គតា"តិ (ធ॰ ស॰ ១៦៣)។ សេសំ វុត្តនយមេវាតិ។

តតិយជ្ឈានកថា និដ្ឋិតា។

សុខស្ស ច បហានា ទុក្ខស្ស ច បហានាតិ កាយិកសុខស្ស ច កាយិកទុក្ខស្ស ច បហានា។ បុព្ពេវាតិ តញ្ច ខោ បុព្ពេវ, ន ចតុត្ថជ្ឈានក្ខណេ។ សោមនស្សទោមនស្សានំ អត្ថង្គមាតិ ចេតសិកសុខស្ស ច ចេតសិកទុក្ខស្ស ចាតិ ឥមេសម្បិ ទ្វិន្នំ បុព្ពេវ អត្ថង្គមា បហានា ឥច្ចេវ វុត្តំ ហោតិ។ កទា បន នេសំ បហានំ ហោតិ? ចតុន្នំ ឈានានំ ឧបចារក្ខណេ។ សោមនស្សញ្ហិ ចតុត្ថជ្ឈានស្ស ឧបចារក្ខណេយេវ បហីយតិ, ទុក្ខទោមនស្សសុខានិ បឋមទុតិយតតិយានំ ឧបចារក្ខណេសុ។ ឯវមេតេសំ បហានក្កមេន អវុត្តានំ, ឥន្ទ្រិយវិភង្គេ បន ឥន្ទ្រិយានំ ឧទ្ទេសក្កមេនេវ ឥធាបិ វុត្តានំ សុខទុក្ខសោមនស្សទោមនស្សានំ បហានំ វេទិតព្ពំ។

យទិ បនេតានិ តស្ស តស្ស ឈានស្សូបចារក្ខណេយេវ បហីយន្តិ, អថ កស្មា “កត្ថ ចុប្បន្នំ ទុក្ខិន្ទ្រិយំ អបរិសេសំ និរុជ្ឈតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ...បេ... បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ, ឯត្ថុប្បន្នំ ទុក្ខិន្ទ្រិយំ អបរិសេសំ និរុជ្ឈតិ។ កត្ថ ចុប្បន្នំ ទោមនស្សិន្ទ្រិយំ... សុខិន្ទ្រិយំ... សោមនស្សិន្ទ្រិយំ អបរិសេសំ និរុជ្ឈតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សុខស្ស ច បហានា...បេ... ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ, ឯត្ថុប្បន្នំ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ អបរិសេសំ និរុជ្ឈតី”តិ (សំ. និ. ៥.៥១០) ឯវំ ឈានេស្វេវ និរោធោ វុត្តោតិ? អតិសយនិរោធត្តា។ អតិសយនិរោធោ ហិ នេសំ បឋមជ្ឈានាទីសុ, ន និរោធោយេវ; និរោធោយេវ បន ឧបចារក្ខណេ, នាតិសយនិរោធោ។ តថា ហិ នានាវជ្ជនេ បឋមជ្ឈានូបចារេ និរុទ្ធស្សាបិ ទុក្ខិន្ទ្រិយស្ស ឌំសមកសាទិសម្ផស្សេន វា វិសមាសនុបតាបេន វា សិយា ឧប្បត្តិ, ន ត្វេវ អន្តោអប្បនាយំ។ ឧបចារេ វា និរុទ្ធម្បេតំ ន សុដ្ឋុ និរុទ្ធំ ហោតិ; បដិបក្ខេន អវិហតត្តា។ អន្តោអប្បនាយំ បន បីតិផរណេន សព្ពោ កាយោ សុខោក្កន្តោ ហោតិ។ សុខោក្កន្តកាយស្ស ច សុដ្ឋុ និរុទ្ធំ ហោតិ ទុក្ខិន្ទ្រិយំ; បដិបក្ខេន វិហតត្តា។ នានាវជ្ជនេ ឯវ ច ទុតិយជ្ឈានូបចារេ បហីនស្ស ទោមនស្សិន្ទ្រិយស្ស យស្មា ឯតំ វិតក្កវិចារបច្ចយេបិ កាយកិលមថេ ចិត្តុបឃាតេ ច សតិ ឧប្បជ្ជតិ, វិតក្កវិចារាភាវេ ច នេវ ឧប្បជ្ជតិ។ យត្ថ បន ឧប្បជ្ជតិ តត្ថ វិតក្កវិចារភាវេ។ អប្បហីនា ឯវ ច ទុតិយជ្ឈានូបចារេ វិតក្កវិចារាតិ តត្ថស្ស សិយា ឧប្បត្តិ; អប្បហីនបច្ចយត្តា, ន ត្វេវ ទុតិយជ្ឈានេ; បហីនបច្ចយត្តា។ តថា តតិយជ្ឈានូបចារេ បហីនស្សាបិ សុខិន្ទ្រិយស្ស បីតិសមុដ្ឋានបណីតរូបផុដកាយស្ស សិយា ឧប្បត្តិ, ន ត្វេវ តតិយជ្ឈានេ។ តតិយជ្ឈានេ ហិ សុខស្ស បច្ចយភូតា បីតិ សព្ពសោ និរុទ្ធាតិ។ តថា ចតុត្ថជ្ឈានូបចារេ បហីនស្សាបិ សោមនស្សិន្ទ្រិយស្ស អាសន្នត្តា, អប្បនាប្បត្តាយ ឧបេក្ខាយ អភាវេន សម្មា អនតិក្កន្តត្តា ច សិយា ឧប្បត្តិ, ន ត្វេវ ចតុត្ថជ្ឈានេ។ តស្មា ឯវ ច “ឯត្ថុប្បន្នំ ទុក្ខិន្ទ្រិយំ អបរិសេសំ និរុជ្ឈតី”តិ តត្ថ តត្ថ អបរិសេសគ្គហណំ កតន្តិ។

ឯត្ថាហ – “អថេវំ តស្ស តស្ស ឈានស្សូបចារេ បហីនាបិ ឯតា វេទនា ឥធ កស្មា សមាហដា”តិ? សុខគ្គហណត្ថំ។ យា ហិ អយំ “អទុក្ខមសុខ”ន្តិ ឯត្ថ អទុក្ខមសុខា វេទនា វុត្តា, សា សុខុមា ទុវិញ្ញេយ្យា ន សក្កា សុខេន គហេតុំ។ តស្មា យថា នាម ទុដ្ឋស្ស យថា វា តថា វា ឧបសង្កមិត្វា គហេតុំ អសក្កុណេយ្យស្ស គោណស្ស គហណត្ថំ គោបោ ឯកស្មិំ វជេ សព្ពា គាវោ សមាហរតិ, អថេកេកំ នីហរន្តោ បដិបាដិយា អាគតំ “អយំ សោ, គណ្ហថ ន”ន្តិ តម្បិ គាហាបយតិ; ឯវមេវ ភគវា សុខគ្គហណត្ថំ សព្ពា ឯតា សមាហរិ។ ឯវញ្ហិ សមាហដា ឯតា ទស្សេត្វា “យំ នេវ សុខំ ន ទុក្ខំ ន សោមនស្សំ ន ទោមនស្សំ, អយំ អទុក្ខមសុខា វេទនា”តិ សក្កា ហោតិ ឯសា គាហយិតុំ។

អបិច អទុក្ខមសុខាយ ចេតោវិមុត្តិយា បច្ចយភាវទស្សនត្ថម្បិ ឯតា វុត្តាតិ វេទិតព្ពា។ ទុក្ខប្បហានាទយោ ហិ តស្សា បច្ចយា។ យថាហ – “ចត្តារោ ខោ, អាវុសោ, បច្ចយា អទុក្ខមសុខាយ ចេតោវិមុត្តិយា សមាបត្តិយា។ ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ, សុខស្ស ច បហានា…បេ… ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ ឥមេ ខោ, អាវុសោ, ចត្តារោ បច្ចយា អទុក្ខមសុខាយ ចេតោវិមុត្តិយា សមាបត្តិយា”តិ (ម॰ និ॰ ១.៤៥៨)។ យថា វា អញ្ញត្ថ បហីនាបិ សក្កាយទិដ្ឋិអាទយោ តតិយមគ្គស្ស វណ្ណភណនត្ថំ តត្ថ បហីនាតិ វុត្តា; ឯវំ វណ្ណភណនត្ថម្បេតស្ស ឈានស្សេតា ឥធ វុត្តាតិបិ វេទិតព្ពា។ បច្ចយឃាតេន វា ឯត្ថ រាគទោសានំ អតិទូរភាវំ ទស្សេតុម្បេតា វុត្តាតិ វេទិតព្ពា។ ឯតាសុ ហិ សុខំ សោមនស្សស្ស បច្ចយោ, សោមនស្សំ រាគស្ស, ទុក្ខំ ទោមនស្សស្ស, ទោមនស្សំ ទោសស្ស។ សុខាទិឃាតេន ច តេ សប្បច្ចយា រាគទោសា ហតាតិ អតិទូរេ ហោន្តីតិ។

អទុក្ខមសុខន្តិ ទុក្ខាភាវេន អទុក្ខំ, សុខាភាវេន អសុខំ។ ឯតេនេត្ថ ទុក្ខសុខបដិបក្ខភូតំ តតិយវេទនំ ទីបេតិ, ន ទុក្ខសុខាភាវមត្តំ។ តតិយវេទនា នាម – អទុក្ខមសុខា, ឧបេក្ខាតិបិ វុច្ចតិ។ សា ឥដ្ឋានិដ្ឋវិបរីតានុភវនលក្ខណា, មជ្ឈត្តរសា, អវិភូតបច្ចុបដ្ឋានា, សុខនិរោធបទដ្ឋានាតិ វេទិតព្ពា។ ឧបេក្ខាសតិបារិសុទ្ធិន្តិ ឧបេក្ខាយ ជនិតសតិបារិសុទ្ធិំ។ ឥមស្មិញ្ហិ ឈានេ សុបរិសុទ្ធា សតិ, យា ច តស្សា សតិយា បារិសុទ្ធិ, សា ឧបេក្ខាយ កតា, ន អញ្ញេន; តស្មា ឯតំ ឧបេក្ខាសតិបារិសុទ្ធិន្តិ វុច្ចតិ។ វិភង្គេបិ វុត្តំ – “អយំ សតិ ឥមាយ ឧបេក្ខាយ វិសទា ហោតិ បរិសុទ្ធា បរិយោទាតា, តេន វុច្ចតិ – ‘ឧបេក្ខាសតិបារិសុទ្ធិ’”ន្តិ (វិភ॰ ៥៩៧)។ យាយ ច ឧបេក្ខាយ ឯត្ថ សតិយា បារិសុទ្ធិ ហោតិ, សា អត្ថតោ តត្រមជ្ឈត្តតាតិ វេទិតព្ពា។ ន កេវលញ្ចេត្ថ តាយ សតិយេវ បរិសុទ្ធា, អបិច ខោ សព្ពេបិ សម្បយុត្តធម្មា; សតិសីសេន បន ទេសនា វុត្តា។

តត្ថ កិញ្ចាបិ អយំ ឧបេក្ខា ហេដ្ឋាបិ តីសុ ឈានេសុ វិជ្ជតិ, យថា បន ទិវា សូរិយប្បភាភិភវា សោម្មភាវេន ច អត្តនោ ឧបការកេន វា សភាគាយ រត្តិយា អលាភា ទិវា វិជ្ជមានាបិ ចន្ទលេខា អបរិសុទ្ធា ហោតិ អបរិយោទាតា; ឯវមយម្បិ តត្រមជ្ឈត្តុបេក្ខាចន្ទលេខា វិតក្កាទិបច្ចនីកធម្មតេជាភិភវា សភាគាយ ច ឧបេក្ខាវេទនារត្តិយា អលាភា វិជ្ជមានាបិ បឋមាទិជ្ឈានភេទេសុ អបរិសុទ្ធា ហោតិ។ តស្សា ច អបរិសុទ្ធាយ ទិវា អបរិសុទ្ធចន្ទលេខាយ បភា វិយ សហជាតាបិ សតិអាទយោ អបរិសុទ្ធាវ ហោន្តិ; តស្មា តេសុ ឯកម្បិ “ឧបេក្ខាសតិបារិសុទ្ធិ”ន្តិ ន វុត្តំ។ ឥធ បន វិតក្កាទិបច្ចនីកធម្មតេជាភិភវាភាវា សភាគាយ ច ឧបេក្ខាវេទនារត្តិយា បដិលាភា អយំ តត្រមជ្ឈត្តុបេក្ខាចន្ទលេខា អតិវិយ បរិសុទ្ធា, តស្សា បរិសុទ្ធត្តា បរិសុទ្ធចន្ទលេខាយ បភា វិយ សហជាតាបិ សតិអាទយោ បរិសុទ្ធា ហោន្តិ បរិយោទាតា, តស្មា ឥទមេវ “ឧបេក្ខាសតិបារិសុទ្ធិ”ន្តិ វុត្តន្តិ វេទិតព្ពំ។

ចតុត្ថន្តិ គណនានុបុព្ពតោ ចតុត្ថំ។ ឥទំ ចតុត្ថំ សមាបជ្ជតីតិបិ ចតុត្ថំ។ ឈានន្តិ ឯត្ថ យថា តតិយំ ឧបេក្ខាទីហិ បញ្ចង្គិកំ; ឯវមិទំ ឧបេក្ខាទីហិ តិវង្គិកំ។ យថាហ – “ឈានន្តិ ឧបេក្ខា, សតិ, ចិត្តស្សេកគ្គតា”តិ។ បរិយាយោ ឯវ ចេសោ។ ឋបេត្វា បន សតិំ ឧបេក្ខេកគ្គតាវសេន ទុវង្គិកមេវេតំ ហោតិ។ យថាហ – “កតមំ តស្មិំ សមយេ ទុវង្គិកំ ឈានំ ហោតិ? ឧបេក្ខា, ចិត្តស្សេកគ្គតា”តិ (ធ॰ ស॰ ១៦៥)។ សេសំ វុត្តនយមេវាតិ។

ចតុត្ថជ្ឈានកថា និដ្ឋិតា។

បុព្វេនិវាសកថា

១៣. ឥតិ ឥមានិ ចត្តារិ ឈានានិ កេសញ្ចិ ចិត្តេកគ្គតត្ថានិ ហោន្តិ, កេសញ្ចិ វិបស្សនាបាទកានិ, កេសញ្ចិ អភិញ្ញាបាទកានិ, កេសញ្ចិ និរោធបាទកានិ, កេសញ្ចិ ភវោក្កមនត្ថានិ។ តត្ថ ខីណាសវានំ ចិត្តេកគ្គតត្ថានិ ហោន្តិ, តេ ហិ សមាបជ្ជិត្វា "ឯកគ្គចិត្តា សុខំ ទិវសំ វិហរិស្សាមា"តិ ឥច្ចេវំ កសិណបរិកម្មំ កត្វា អដ្ឋ សមាបត្តិយោ និព្ពត្តេន្តិ។ សេក្ខបុថុជ្ជនានំ "សមាបត្តិតោ វុដ្ឋាយ សមាហិតេន ចិត្តេន វិបស្សិស្សាមា"តិ និព្ពត្តេន្តានំ វិបស្សនាបាទកានិ ហោន្តិ។ យេ បន អដ្ឋ សមាបត្តិយោ និព្ពត្តេត្វា អភិញ្ញាបាទកំ ឈានំ សមាបជ្ជិត្វា សមាបត្តិតោ វុដ្ឋាយ "ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោតី"តិ វុត្តនយា អភិញ្ញាយោ បត្ថេន្តា និព្ពត្តេន្តិ, តេសំ អភិញ្ញាបាទកានិ ហោន្តិ។ យេ បន អដ្ឋ សមាបត្តិយោ និព្ពត្តេត្វា "និរោធសមាបត្តិំ សមាបជ្ជិត្វា សត្តាហំ អចិត្តកា ហុត្វា ទិដ្ឋេវ ធម្មេ និរោធំ និព្ពានំ បត្វា សុខំ វិហរិស្សាមា"តិ និព្ពត្តេន្តិ, តេសំ និរោធបាទកានិ ហោន្តិ។ យេ បន អដ្ឋ សមាបត្តិយោ និព្ពត្តេត្វា "អបរិហីនជ្ឈានា ហុត្វា ព្រហ្មលោកេ ឧប្បជ្ជិស្សាមា"តិ និព្ពត្តេន្តិ, តេសំ ភវោក្កមនត្ថានិ ហោន្តិ។

ភគវតា បនិទំ ចតុត្ថជ្ឈានំ ពោធិរុក្ខមូលេ និព្ពត្តិតំ, តំ តស្ស វិបស្សនាបាទកញ្ច អហោសិ អភិញ្ញាបាទកញ្ច និរោធបាទកញ្ច សព្ពកិច្ចសាធកញ្ច សព្ពលោកិយលោកុត្តរគុណទាយកន្តិ វេទិតព្ពំ។ យេសញ្ច គុណានំ ទាយកំ អហោសិ, តេសំ ឯកទេសំ ទស្សេន្តោ "សោ ឯវំ សមាហិតេ ចិត្តេ"តិអាទិមាហ។

តត្ថ សោតិ សោ អហំ។ ឯវន្តិ ចតុត្ថជ្ឈានក្កមនិទស្សនមេតំ។ ឥមិនា កមេន ចតុត្ថជ្ឈានំ បដិលភិត្វាតិ វុត្តំ ហោតិ។ សមាហិតេតិ ឥមិនា ចតុត្ថជ្ឈានសមាធិនា សមាហិតេ។ ចិត្តេតិ រូបាវចរចិត្តេ។ បរិសុទ្ធេតិអាទីសុ បន ឧបេក្ខាសតិបារិសុទ្ធិភាវេន បរិសុទ្ធេ។ បរិសុទ្ធត្តាយេវ បរិយោទាតេ, បភស្សរេតិ វុត្តំ ហោតិ។ សុខាទីនំ បច្ចយានំ ឃាតេន វិហតរាគាទិអង្គណត្តា អនង្គណេ។ អនង្គណត្តាយេវ ច វិគតូបក្កិលេសេ; អង្គណេន ហិ ចិត្តំ ឧបក្កិលិស្សតិ។ សុភាវិតត្តា មុទុភូតេ, វសីភាវប្បត្តេតិ វុត្តំ ហោតិ។ វសេ វត្តមានញ្ហិ ចិត្តំ មុទូតិ វុច្ចតិ។ មុទុត្តាយេវ ច កម្មនិយេ, កម្មក្ខមេ កម្មយោគ្គេតិ វុត្តំ ហោតិ។ មុទុ ហិ ចិត្តំ កម្មនិយំ ហោតិ សុធន្តមិវ សុវណ្ណំ, តទុភយម្បិ ច សុភាវិតត្តា ឯវ។ យថាហ – "នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ, យំ ឯវំ ភាវិតំ ពហុលីកតំ មុទុ ច ហោតិ កម្មនិយញ្ច, យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ចិត្ត"ន្តិ (អ។ និ។ ១។២២)។

ឯតេសុ បរិសុទ្ធភាវាទីសុ ឋិតត្តា ឋិតេ។ ឋិតត្តាយេវ អានេញ្ជប្បត្តេ, អចលេ និរិញ្ជនេតិ វុត្តំ ហោតិ។ មុទុកម្មញ្ញភាវេន វា អត្តនោ វសេ ឋបិតត្តា ឋិតេ, សទ្ធាទីហិ បរិគ្គហិតត្តា អានេញ្ជប្បត្តេ។ សទ្ធាបរិគ្គហិតញ្ហិ ចិត្តំ អស្សទ្ធិយេន ន ឥញ្ជតិ, វីរិយបរិគ្គហិតំ កោសជ្ជេន ន ឥញ្ជតិ, សតិបរិគ្គហិតំ បមាទេន ន ឥញ្ជតិ, សមាធិបរិគ្គហិតំ ឧទ្ធច្ចេន ន ឥញ្ជតិ, បញ្ញាបរិគ្គហិតំ អវិជ្ជាយ ន ឥញ្ជតិ, ឱភាសគតំ

កិលេសន្ធការេន ន ឥញ្ជតិ។ ឥមេហិ ឆហិ ធម្មេហិ បរិគ្គហិតំ អានេញ្ជប្បត្តំ ចិត្តំ ហោតិ។ ឯវំ អដ្ឋង្គសមន្នាគតំ ចិត្តំ អភិនីហារក្ខមំ ហោតិ អភិញ្ញាសច្ឆិករណីយានំ ធម្មានំ អភិញ្ញាសច្ឆិកិរិយាយ។

អបរោ នយោ – ចតុត្ថជ្ឈានសមាធិនា សមាហិតេ។ នីវរណទូរីភាវេន បរិសុទ្ធេ។ វិតក្កាទិសមតិក្កមេន បរិយោទាតេ។ ឈានប្បដិលាភបច្ចយានំ បាបកានំ ឥច្ឆាវចរានំ អភាវេន អនង្គណេ។ អភិជ្ឈាទីនំ ចិត្តុបក្កិលេសានំ វិគមេន វិគតូបក្កិលេសេ។ ឧភយម្បិ ចេតំ អនង្គណវត្ថសុត្តានុសារេន (ម. និ. ១.៥៧ អាទយោ) វេទិតព្ពំ។ វសិប្បត្តិយា មុទុភូតេ។ ឥទ្ធិបាទភាវូបគមេន កម្មនិយេ។ ភាវនាបារិបូរិយា បណីតភាវូបគមេន ឋិតេអានេញ្ជប្បត្តេ។ យថា អានេញ្ជប្បត្តំ ហោតិ; ឯវំ ឋិតេតិ អត្ថោ។ ឯវម្បិ អដ្ឋង្គសមន្នាគតំ ចិត្តំ អភិនីហារក្ខមំ ហោតិ អភិញ្ញាសច្ឆិករណីយានំ ធម្មានំ អភិញ្ញាសច្ឆិកិរិយាយ, បាទកំ បទដ្ឋានភូតន្តិ អត្ថោ។

បុព្វេនិវាសានុស្សតិញាណាយាតិ ឯវំ អភិញ្ញាបាទកេ ឈានេ ឯតម្ហិ ចិត្តេ បុព្វេនិវាសានុស្សតិម្ហិ យំ ញាណំ តទត្ថាយ។ តត្ថ បុព្វេនិវាសោតិ បុព្វេ អតីតជាតីសុ និវុត្ថក្ខន្ធា។ និវុត្ថាតិ អជ្ឈាវុត្ថា អនុភូតា អត្តនោ សន្តានេ ឧប្បជ្ជិត្វា និរុទ្ធា និវុត្ថធម្មា វា និវុត្ថា, គោចរនិវាសេន និវុត្ថា, អត្តនោ វិញ្ញាណេន វិញ្ញាតា បរិច្ឆិន្នា, បរវិញ្ញាណវិញ្ញាតាបិ វា ឆិន្នវដុមកានុស្សរណាទីសុ។ បុព្វេនិវាសានុស្សតីតិ យាយ សតិយា បុព្វេនិវាសំ អនុស្សរតិ, សា បុព្វេនិវាសានុស្សតិ។ ញាណន្តិ តាយ សតិយា សម្បយុត្តញាណំ។ ឯវមិមស្ស បុព្វេនិវាសានុស្សតិញាណស្ស អត្ថាយ បុព្វេនិវាសានុស្សតិញាណាយ ឯតស្ស ញាណស្ស អធិគមាយ បត្តិយាតិ វុត្តំ ហោតិ។ អភិនិន្នាមេតីតិ អភិនីហរតិ។

សោតិ សោ អហំ។ អនេកវិហិតន្តិ អនេកវិធំ, អនេកេហិ វា បការេហិ បវត្តិតំ សំវណ្ណិតន្តិ អត្ថោ។ បុព្វេនិវាសន្តិ សមនន្តរាតីតំ ភវំ អាទិំ កត្វា តត្ថ តត្ថ និវុត្ថសន្តានំ។ អនុស្សរតីតិ “ឯកម្បិ ជាតិំ ទ្វេបិ ជាតិយោ”តិ ឯវំ ជាតិបដិបាដិយា អនុគន្ត្វា អនុគន្ត្វា សរតិ, អនុទេវ វា សរតិ, ចិត្តេ អភិនិន្នាមិតមត្តេ ឯវ សរតីតិ វុត្តំ ហោតិ។ បូរិតបារមីនញ្ហិ មហាបុរិសានំ បរិកម្មករណំ នត្ថិ, តេន តេ ចិត្តំ អភិនិន្នាមេត្វាវ សរន្តិ។ អាទិកម្មិកកុលបុត្តា បន បរិកម្មំ កត្វាវ សរន្តិ, តស្មា តេសំ វសេន បរិកម្មំ វត្តព្ពំ សិយា។ តំ បន វុច្ចមានំ អតិភារិយំ វិនយនិទានំ ករោតិ, តស្មា តំ ន វទាម។ អត្ថិកេហិ បន វិសុទ្ធិមគ្គេ (វិសុទ្ធិ. ២.៤០២ អាទយោ) វុត្តនយេនេវ គហេតព្ពំ។ ឥធ បន បាឡិយំយេវ វណ្ណយិស្សាម។

សេយ្យថិទន្តិ អារទ្ធប្បការទស្សនត្ថេ និបាតោ។ តេនេវ យ្វាយំ បុព្វេនិវាសោ អារទ្ធោ, តស្ស បការប្បភេទំ ទស្សេន្តោ ឯកម្បិ ជាតិន្តិអាទិមាហ។ តត្ថ ឯកម្បិ ជាតិន្តិ ឯកម្បិ បដិសន្ធិមូលំ ចុតិបរិយោសានំ ឯកភវបរិយាបន្នំ ខន្ធសន្តានំ។ ឯស នយោ ទ្វេបិ ជាតិយោតិអាទីសុ។ អនេកេបិ សំវដ្ដកប្បេតិអាទីសុ បន បរិហាយមានោ កប្បោ សំវដ្ដកប្បោ, វឌ្ឍមានោ វិវដ្ដកប្បោតិ វេទិតព្ពោ។ តត្ថ ច សំវដ្ដេន សំវដ្ដដ្ឋាយី គហិតោ ហោតិ តម្មូលកត្តា។ វិវដ្ដេន ច វិវដ្ដដ្ឋាយី។ ឯវញ្ហិ សតិ យានិ តានិ “ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, កប្បស្ស អសង្ខ្យេយ្យានិ។ កតមានិ ចត្តារិ? សំវដ្ដោ សំវដ្ដដ្ឋាយី, វិវដ្ដោ វិវដ្ដដ្ឋាយី”តិ វុត្តានិ តានិ សព្ពានិ បរិគ្គហិតានិ ហោន្តិ។

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨿᩮᩣ ᩈᩴᩅᨭ᩠ᨭᩣ – ᨲᩮᨩᩮᩣᩈᩴᩅᨭ᩠ᨭᩮᩣ, ᩋᩣᨷᩮᩣᩈᩴᩅᨭ᩠ᨭᩮᩣ, ᩅᩣᨿᩮᩣᩈᩴᩅᨭ᩠ᨭᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᩈᩴᩅᨭ᩠ᨭᩈᩦᨾᩣ – ᩋᩣᨽᩔᩁᩣ, ᩈᩩᨽᨠᩥᨱ᩠ᩉᩣ, ᩅᩮᩉᨷ᩠ᨹᩃᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨴᩣ ᨠᨷ᩠ᨸᩮᩣ ᨲᩮᨩᩮᨶ ᩈᩴᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩋᩣᨽᩔᩁᨲᩮᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨶᩣ ᨯᨿ᩠ᩉᨲᩥ᪨ ᨿᨴᩣ ᩏᨴᨠᩮᨶ ᩈᩴᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩈᩩᨽᨠᩥᨱ᩠ᩉᨲᩮᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩏᨴᨠᩮᨶ ᩅᩥᩃᩦᨿᨲᩥ᪨ ᨿᨴᩣ ᩅᩣᨲᩮᨶ ᩈᩴᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩅᩮᩉᨷ᩠ᨹᩃᨲᩮᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩣᨲᩮᨶ ᩅᩥᨴ᩠ᨵᩴᩈᩥᨿᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲᩮᩣ ᨷᨶ ᩈᨴᩣᨷᩥ ᩑᨠᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨶᩔᨲᩥ᪨

ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᨲᩥᩅᩥᨵᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ᨩᩣᨲᩥᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᩣᨱᩣᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ, ᩅᩥᩈᨿᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨩᩣᨲᩥᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩈᩈᩉᩔᨧᨠ᩠ᨠᩅᩣᩊᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᩴ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨠᨾ᩠ᨷᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨱᩣᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩈᩉᩔᨧᨠ᩠ᨠᩅᩣᩊᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨲ᩠ᨳ ᩁᨲᨶᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨡᨶ᩠ᨵᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨵᨩᨣ᩠ᨣᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᩣᨭᩣᨶᩣᨭᩥᨿᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨾᩮᩣᩁᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨ ᩅᩥᩈᨿᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨶ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨷᩁᩥᨾᩣᨱᩴ, “ᨿᩴ ᨿᩣᩅᨲᩣ ᩅᩣ ᨷᨶ ᩋᩣᨠᨦ᩠ᨡᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪓.᪘᪑) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨿᩴ ᨿᩴ ᩋᩣᨠᨦ᩠ᨡᨲᩥ ᨲᩴ ᨲᩴ ᩋᨶᩩᩔᩁᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾᩮᨲᩮᩈᩩ ᨲᩦᩈᩩ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩑᨠᩴ ᩋᩣᨱᩣᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨶᩔᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᨶ ᩅᩥᨶᩔᨶ᩠ᨲᩮ ᨩᩣᨲᩥᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᩥᨶᨭ᩠ᨮᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ; ᩅᩥᨶᩔᨶ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᩑᨠᨲᩮᩣᩅ ᩅᩥᨶᩔᨲᩥ, ᩈᨱ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᩑᨠᨲᩮᩣᩅ ᩈᨱ᩠ᨮᩉᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩅᩥᨶᩣᩈᩮᩣ ᨧ ᩈᨱ᩠ᨮᩉᨶᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮ (ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ᪨ ᪓.᪃᪀᪃) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨠᩮᩉᩥ ᨲᨲᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨿᩮ ᨷᨶᩮᨲᩮ ᩈᩴᩅᨭ᩠ᨭᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᩑᨲᩮᩈᩩ ᨽᨣᩅᩣ ᨻᩮᩣᨵᩥᨾᩪᩃᩮ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨩ᩠ᨫᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩋᨶᩮᨠᩮᨷᩥ ᩈᩴᩅᨭ᩠ᨭᨠᨷ᩠ᨸᩮ ᩋᨶᩮᨠᩮᨷᩥ ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨠᨷ᩠ᨸᩮ ᩋᨶᩮᨠᩮᨷᩥ ᩈᩴᩅᨭ᩠ᨭᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨠᨷ᩠ᨸᩮ ᩈᩁᩥ᪨ ᨠᨳᩴ? “ᩋᨾᩩᨲᩕᩣᩈᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨾᩩᨲᩕᩣᩈᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨾᩩᨾ᩠ᩉᩥ ᩈᩴᩅᨭ᩠ᨭᨠᨷ᩠ᨸᩮ ᩋᩉᩴ ᩋᨾᩩᨾ᩠ᩉᩥ ᨽᩅᩮ ᩅᩣ ᨿᩮᩣᨶᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᨣᨲᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩅᩣᩈᩮ ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩣᨿᩮ ᩅᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥᩴ᪨ ᩑᩅᩴᨶᩣᨾᩮᩣᨲᩥ ᩅᩮᩔᨶ᩠ᨲᩁᩮᩣ ᩅᩣ ᨩᩮᩣᨲᩥᨷᩣᩃᩮᩣ ᩅᩣ᪨ ᩑᩅᩴᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨽᨣ᩠ᨣᩅᩮᩣ ᩅᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ ᩅᩣ᪨ ᩑᩅᩴᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣᨲᩥ ᩒᨴᩣᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩈᩣᨾᩮᩣ ᩅᩣ᪨ ᩑᩅᨾᩣᩉᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᩈᩣᩃᩥᨾᩴᩈᩮᩣᨴᨶᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩅᩣ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨹᩃᨽᩮᩣᨩᨶᩮᩣ ᩅᩣ᪨ ᩑᩅᩴᩈᩩᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᨷ᩠ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩦᨲᩥ ᩋᨶᩮᨠᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩮᨶ ᨠᩣᨿᩥᨠᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩣᨶᩴ ᩈᩣᨾᩥᩈᨶᩥᩁᩣᨾᩥᩈᩣᨴᩥᨷ᩠ᨷᨽᩮᨴᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᩈᩩᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨶᩴ ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩦ᪨ ᩑᩅᨾᩣᨿᩩᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᩔᩈᨲᨷᩁᨾᩣᨿᩩᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨧᨲᩩᩁᩣᩈᩦᨲᩥᨠᨷ᩠ᨷᩈᩉᩔᨷᩁᨾᩣᨿᩩᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣ᪨

ᩈᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩩᨲᩮᩣ ᩋᨾᩩᨲᩕ ᩏᨴᨷᩣᨴᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᩋᩉᩴ ᨲᨲᩮᩣ ᨽᩅᨲᩮᩣ ᨿᩮᩣᨶᩥᨲᩮᩣ ᨣᨲᩥᨲᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᨲᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩅᩣᩈᨲᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩣᨿᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨧᩩᨲᩮᩣ, ᨷᩩᨶ ᩋᨾᩩᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶᩣᨾ ᨽᩅᩮ ᨿᩮᩣᨶᩥᨿᩣ ᨣᨲᩥᨿᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᨿᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩅᩣᩈᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩣᨿᩮ ᩅᩣ ᩏᨴᨷᩣᨴᩥᩴ᪨ ᨲᨲᩕᩣᨷᩣᩈᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨳ ᨲᨲᩕᩣᨷᩥ ᨽᩅᩮ ᨿᩮᩣᨶᩥᨿᩣ ᨣᨲᩥᨿᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᨿᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩅᩣᩈᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩣᨿᩮ ᩅᩣ ᨷᩩᨶ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥᩴ᪨ ᩑᩅᩴᨶᩣᨾᩮᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᨾᩮᩅ᪨

ᩋᨷᩥ ᨧ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨾᩩᨲᩕᩣᩈᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩋᨶᩩᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᩋᩣᩁᩮᩣᩉᨶ᩠ᨲᩔ ᨿᩣᩅᨴᩥᨧ᩠ᨨᨠᩴ ᩈᩁᨱᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩩᨲᩮᩣᨲᩥ ᨷᨭᩥᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩔ ᨷᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨱᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩍᨵᩪᨷᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣᨲᩥ ᩍᨾᩥᩔᩣ ᩍᨵᩪᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᩋᨾᩩᨲᩕ ᩏᨴᨷᩣᨴᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩩᩈᩥᨲᨽᩅᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿᩣᩉᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᨲᩕᩣᨷᩣᩈᩥᩴ ᩑᩅᩴᨶᩣᨾᩮᩣᨲᩥ ᨲᨲᩕᩣᨷᩥ ᨲᩩᩈᩥᨲᨽᩅᨶᩮ ᩈᩮᨲᨠᩮᨲᩩ ᨶᩣᨾ ᨴᩮᩅᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥᩴ᪨ ᩑᩅᩴᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨲᩣᩉᩥ ᨴᩮᩅᨲᩣᩉᩥ ᩑᨠᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩑᩅᩴᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣᨲᩥ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ᪨ ᩑᩅᨾᩣᩉᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩈᩩᨵᩣᩉᩣᩁᩮᩣ᪨ ᩑᩅᩴᩈᩩᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᨷ᩠ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩦᨲᩥ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩈᩩᨡᨷ᩠ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩦ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨷᨶ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ᪨

ឧចយាឃុបរិយន្តោតិ ឧចំ សត្តបណ្ណាសចយ្យកោដិសដ្ឋិចយ្យសតសហស្សាឃុបរិយន្តោ។ សោ តតោ ចុតោតិ សោ អហំ តតោ តុសិតកាចតតោ ចុតោ។ ឰធូបបន្នោតិ ឰធ យហាយាឃាយ ឥទចិយា កុច្ឆិម្ហិ និព្វត្តោ។

ឰតីតិ ឧចំ។ សាកាទិ ទ័សាទេសន្តិ តាយកោតូចយេត ទ័សាទេសំ, ចណ្ណាឌិចយេត សាកាទិ។ តាយកោតូចយេត ហិ សត្តា "ឥត្តា, តិស្សា, កោតយោ"តិ ទ្ដ័សីយតិ; ចណ្ណាឌីហិ ឰឥតោ, សាមយោតិ តាតត្តតោ បញ្ញាយតិ; តស្មា តាយកោត្តំ ទ្ទេ ឆ្ដេសា, ឰតទេ អាកាទោ។ កិំ បត ពុទ្ធា ឃេច បុព្ពេតិចាសំ សទន្តីតិ? ចុច្ចតេ – ត ពុទ្ធា ឃេច, បច្ចេកពុទ្ធ-ពុទ្ធសាចក-តិត្ថិយាបិ, តេភា ច តោ អចិសេសេត។ តិត្ថិយា ហិ ចត្តាលីសំ ឃេច កប្បេ សទន្តិ, ត តតោ បទំ។ កស្មា? ឥុព្ពលបញ្ញាត្តា។ តេសញ្ហិ តាមរូបបរិច្ឆេទចិទហិតោ ឥុព្ពលា បញ្ញា ហោតិ។ សាចកេសុ បត អសីតិយហាសាចកា កប្បសតសហស្សំ សទន្តិ; ទ្ទេ អគ្គសាចកា ឧកាយសង្ខ្យេយ្យំ សតសហស្សញ្ច។ បច្ចេកពុទ្ធា ទ្ទេ អសង្ខ្យេយ្យាតិ សតសហស្សញ្ច។ ឧត្តកោ ហិ តេសំ អភិតីហាទោ។ ពុទ្ធាតំ បត បរិច្ឆេទោ តត្ថិ, ឃាច ឰច្ឆត្តិ តាច សទន្តិ។ តិត្ថិយា ច ពន្ធបដិបាដិយេច សទន្តិ។ បដិបាដិំ យុញ្ចិត្វា ចុតិបដិសន្ធិចសេត សទិតុំ ត សក្កោន្តិ។ តេសញ្ហិ អន្ធាតំ ចិយ ឰច្ឆិតប្បទេសោក្កយតំ តត្ថិ។ សាចកា ទ្ទេហឃតាបិ សទន្តិ; តថា បច្ចេកពុទ្ធា។ ពុទ្ធា បត ពន្ធបដិបាដិយាបិ ចុតិបដិសន្ធិចសេតបិ សីហោក្កន្តចសេតបិ អនេកាសុ កប្បកោដីសុ ហេដ្ឋា ចា ទ្ទុបរិ ចា ឃំ ឃំ ឆាតំ អាកង្ខត្តិ, តំ សព្វំ សទន្តិយេច។

អយំ ខោ ទេ ព្រាហ្មណាតិអាឌីសុ ទេចតិ យឃា។ ចិជ្ជាតិ ចិឌិតករណដ្ឋេត ចិជ្ជា។ កិំ ចិឌិតំ ករោតីតិ? បុព្ពេតិចាសំ។ អចិជ្ជាតិ តស្សេច បុព្ពេតិចាសស្ស អចិឌិតករណដ្ឋេត តប្បដិច្ឆាឥកមោហោ ចុច្ចតិ។ តយោតិ ស្វេច មោហោ តប្បដិច្ឆាឥកដ្ឋេត "តយោ"តិ ចុច្ចតិ។ អាលោកោតិ សាយេចចិជ្ជា ឰភាសករណដ្ឋេត "អាលោកោ"តិ ចុច្ចតិ។ ឧត្ថ ច ចិជ្ជា អធិគតាតិ អយំ អត្ថោ, សេសំ បសំសាចចតំ។ ឃោជតា បតេត្ថ – អយំ ខោ ទេ ចិជ្ជា អធិគតា, តស្ស ទេ អធិគតចិជ្ជស្ស អចិជ្ជា ចិហតា, ចិតដ្ឋាតិ អត្ថោ។ កស្មា? ឃស្មា ចិជ្ជា ទ្ទុប្បន្នា។ ឧស តយោ ឰតទេសុបិ បទេសុ។

ឃថា តន្តិ ឧត្ថ ឃថាតិ ឰបយ្មត្ថោ។ តន្តិ តិបាតោ។ សតិយា អចិប្បចាសេត អប្បយត្តស្ស។ ចិរិយាតាបេត អាតាបិតោ។ កាយេ ច ជីចិតេ ច អតបេក្ខតាយ បហិតត្តស្ស, បេសិតចិត្តស្សាតិ អត្ថោ។ ឰធំ ចុត្តំ ហោតិ – ឃថា អប្បយត្តស្ស អាតាបិតោ បហិតត្តស្ស ចិហរតោ អចិជ្ជា ចិហញ្ញេយ្យ ចិជ្ជា ទ្ទុប្បជ្ជេយ្យ, តយោ ចិហញ្ញេយ្យ អាលោកោ ទ្ទុប្បជ្ជេយ្យ; ឧចយេច យយ អចិជ្ជា ចិហតា ចិជ្ជា ទ្ទុប្បន្នា, តយោ ចិហតោ អាលោកោ ទ្ទុប្បន្នោ។ ឧតស្ស ទេ បធាតាតុយោគស្ស អនុរូបយេច ផលំ លទ្ធន្តិ។

អយំ ខោ ទេ ព្រាហ្មណ បឋយា អភិតិព្ភិទា អហោសិ កុក្កុដច្ឆាបកស្សេច អណ្ឌកោសម្ហាតិ អយំ ខោ យយ ព្រាហ្មណ បុព្ពេតិចាសាតុស្សតិញាណយុខតុណ្ឌកេត បុព្ពេ តិចុត្ថក្ខន្ធបដិច្ឆាឥកំ អចិជ្ជណ្ឌកោសំ បទាលេត្វា បឋយា អភិតិព្ភិទា បឋយា តិក្ខន្តិ បឋយា អរិយាជាតិ អហោសិ, កុក្កុដច្ឆាបកស្សេច យុខតុណ្ឌកេត ចា បាទតខសិខាយ ចា អណ្ឌកោសំ បទាលេត្វា តម្ហាអណ្ឌកោសម្ហាអភិតិព្ភិទា តិក្ខន្តិ កុក្កុដតិកាយេ បច្ចាជាតីតិ។

បុព្ពេនិវាសកថា និដ្ឋិតា។

ទិព្ពចក្ខុញាណកថា

១២។ សោ ឯវំ...បេ... ចុតូបបាតញាណាយាតិ ចុតិយា ច ឧបបាតេ ច ញាណាយ; យេន ញាណេន សត្តានំ ចុតិ ច ឧបបាតោ ច ញាយតិ, តទត្ថន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ ចិត្តំ អភិនិន្នាមេសិន្តិ បរិកម្មចិត្តំ នីហរិ។ សោ ទិព្ពេន...បេ... បស្សាមីតិ ឯត្ថ បន បូរិតបារមីនំ មហាសត្តានំ បរិកម្មករណំ នត្ថិ។ តេ ហិ ចិត្តេ អភិនិន្នាមិតមត្តេ ឯវ ទិព្ពេន ចក្ខុនា សត្តេ បស្សន្តិ, អាទិកម្មិកកុលបុត្តា បន បរិកម្មំ កត្វា។ តស្មា តេសំ វសេន បរិកម្មំ វត្តព្ពំ សិយា។ តំ បន ចុទ្ទយានំ អតិការិយំ ចិនយតិជានំ ករោតិ; តស្មា តំ ន វទាម។ អត្ថិកេហិ បន វិសុទ្ធិមគ្គេ (វិសុទ្ធិ។ ២។៤១១) វុត្តនយេន គហេតព្ពំ។ ឥធ បន បិញ្ញមេវ វណ្ណយិស្សាម។

សោតិ សោ អហំ។ ទិព្ពេនាតិអាទីសុ ទិព្ពសទិសត្តា ទិព្ពំ។ ទេវតានញ្ហិ សុចរិតកម្មនិព្ពត្តំ បិត្តសេម្ហរុហិរាទីហិ អបលិពុទ្ធំ ឧបក្កិលេសវិមុត្តតាយ ទូរេបិ អារម្មណសម្បដិច្ឆនសមត្ថំ ទិព្ពំ បសាទចក្ខុ ហោតិ។ ឥទញ្ចាបិ វីរិយភាវនាពលនិព្ពត្តំ ញាណចក្ខុ តាទិសមេវាតិ ទិព្ពសទិសត្តា ទិព្ពំ, ទិព្ពវិហារវសេន បដិលទ្ធត្តា អត្តនា ច ទិព្ពវិហារសន្និស្សិតត្តាបិ ទិព្ពំ, អាលោកបរិគ្គហេន មហាជុតិកត្តាបិ ទិព្ពំ, តិរោកុដ្ដាទិគតរូបទស្សនេន មហាគតិកត្តាបិ ទិព្ពំ។ តំ សព្ពំ សទ្ទសត្ថានុសារេន វេទិតព្ពំ។ ទស្សនដ្ឋេន ចក្ខុ។ ចក្ខុកិច្ចករណេន ចក្ខុមិវាតិបិ ចក្ខុ។ ចុតូបបាតទស្សនេន ទិដ្ឋិវិសុទ្ធិហេតុត្តា វិសុទ្ធំ។ យោ ហិ ចុតិមត្តមេវ បស្សតិ ន ឧបបាតំ, សោ ឧច្ឆេទទិដ្ឋិំ គណ្ហាតិ។ យោ ឧបបាតមត្តមេវ បស្សតិ ន ចុតិំ, សោ នវសត្តបាតុភាវទិដ្ឋិំ គណ្ហាតិ។ យោ បន តទុភយំ បស្សតិ, សោ យស្មា ទុវិធម្បិ តំ ទិដ្ឋិគតំ អតិវត្តតិ, តស្មាស្ស តំ ទស្សនំ ទិដ្ឋិវិសុទ្ធិហេតុ ហោតិ។ តទុភយញ្ច ភគវា អទ្ទស។ តេនេតំ វុត្តំ –
“ចុតូបបាតទស្សនេន ទិដ្ឋិវិសុទ្ធិហេតុត្តា វិសុទ្ធ”ន្តិ។

ឯកាទសឧបក្កិលេសវិរហតោ វា វិសុទ្ធំ។ ភគវតោ ហិ ឯកាទសុបក្កិលេសវិរហិតំ ទិព្ពចក្ខុ។ យថាហ – “សោ ខោ អហំ, អនុរុទ្ធា, ‘វិចិកិច្ឆា ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសោ’តិ ឥតិ វិទិត្វា វិចិកិច្ឆំ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសំ បជហិំ។ អមនសិការោ...បេ... ថិនមិទ្ធំ... ឆម្ភិតត្តំ... ឧប្បិលំ... ទុដ្ឋុល្លំ... អច្ចារទ្ធវីរិយំ... អតិលីនវីរិយំ... អភិជប្បា... នានត្តសញ្ញា... ‘អតិនិជ្ឈាយិតត្តំ រូបានំ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសោ’តិ ឥតិ វិទិត្វា អតិនិជ្ឈាយិតត្តំ រូបានំ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសំ បជហិំ។ សោ ខោ អហំ, អនុរុទ្ធា, អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហរន្តោ ឱភាសញ្ហិ ខោ សញ្ជានាមិ, ន ច រូបានិ បស្សាមិ។ រូបានិ ហិ ខោ បស្សាមិ, ន ច ឱភាសំ សញ្ជានាមី”តិ (ម។ និ។ ៣។២៤២-២៤៣) ឯវមាទិ។ តទេវំ ឯកាទសុបក្កិលេសវិរហតោ វិសុទ្ធំ។

មនុស្សូបចារំ អតិក្កមិត្វា រូបទស្សនេន អតិក្កន្តមានុសកំ; មានុសកំ វា មំសចក្ខុំ អតិក្កន្តត្តា អតិក្កន្តមានុសកន្តិ វេទិតព្ពំ។ តេន ទិព្ពេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អតិក្កន្តមានុសកេន។

ᬲᬢ᭄ᬢᬾᬧᬲ᭄ᬲᬵᬫᬷᬢᬶ ᬫᬦᬸᬲ᭄ᬲᬫᬂᬲᬘᬓ᭄ᬔᬸᬦᬵ ᬯᬶᬬ ᬲᬢ᭄ᬢᬾ ᬧᬲ᭄ᬲᬵᬫᬶ ᬤᬓ᭄ᬔᬵᬫᬶ ᬑᬮᭀᬓᬾᬫᬶ᭟ ᬘᬯᬫᬵᬦᬾ ᬉᬧᬧᬚ᭄ᬚᬫᬵᬦᬾᬢᬶ ᬏᬢ᭄ᬣ ᬘᬸᬢᬶᬓ᭄ᬔᬡᬾ ᬯᬵ ᬉᬧᬧᬢ᭄ᬢᬶᬓ᭄ᬔᬡᬾ ᬯᬵ ᬤᬶᬩ᭄ᬩᬘᬓ᭄ᬔᬸᬦᬵ ᬤᬝ᭄ᬞᬸᬂ ᬦ ᬲᬓ᭄ᬓᬵ, ᬬᬾ ᬧᬦ ᬆᬲᬦ᭄ᬦᬘᬸᬢᬶᬓᬵ ᬇᬤᬵᬦᬶ ᬘᬯᬶᬲ᭄ᬲᬦ᭄ᬢᬶ ᬢᬾ ᬘᬯᬫᬵᬦᬵ᭟ ᬬᬾ ᬘ ᬕᬳᬶᬢᬧᬝᬶᬲᬦ᭄ᬥᬶᬓᬵ ᬲᬫ᭄ᬧᬢᬶᬦᬶᬩ᭄ᬩᬢ᭄ᬢᬵ ᬯᬵ, ᬢᬾ ᬉᬧᬧᬚ᭄ᬚᬫᬵᬦᬵᬢᬶ ᬅᬥᬶᬧ᭄ᬧᬾᬢᬵ᭟ ᬢᬾ ᬏᬯᬭᬹᬧᬾ ᬘᬯᬫᬵᬦᬾ ᬉᬧᬧᬚ᭄ᬚᬫᬵᬦᬾ ᬘ ᬧᬲ᭄ᬲᬵᬫᬷᬢᬶ ᬤᬲ᭄ᬲᬾᬢᬶ᭟ ᬳᬷᬦᬾᬢᬶ ᬫᭀᬳᬦᬶᬲ᭄ᬲᬦ᭄ᬤᬬᬸᬢ᭄ᬢᬢ᭄ᬢᬵ ᬳᬷᬦᬵᬦᬂ ᬚᬵᬢᬶᬓᬸᬮᬪᭀᬕᬵᬤᬷᬦᬂ ᬯᬲᬾᬦ ᬳᬷᬮ᬴ᬶᬢᬾ ᬑᬳᬷᬮ᬴ᬶᬢᬾ ᬉᬜ᭄ᬜᬵᬢᬾ ᬅᬯᬜ᭄ᬜᬵᬢᬾ᭟ ᬧᬡᬷᬢᬾᬢᬶ ᬅᬫᭀᬳᬦᬶᬲ᭄ᬲᬦ᭄ᬤᬬᬸᬢ᭄ᬢᬢ᭄ᬢᬵ ᬢᬩ᭄ᬩᬶᬧᬭᬷᬢᬾ᭟ ᬲᬸᬯᬡ᭄ᬡᬾᬢᬶ ᬅᬤᭀᬲᬦᬶᬲ᭄ᬲᬦ᭄ᬤᬬᬸᬢ᭄ᬢᬢ᭄ᬢᬵ ᬇᬝ᭄ᬞᬓᬦ᭄ᬢᬫᬦᬵᬧᬯᬡ᭄ᬡᬬᬸᬢ᭄ᬢᬾ᭟ ᬤᬸᬩ᭄ᬩᬡ᭄ᬡᬾᬢᬶ ᬤᭀᬲᬦᬶᬲ᭄ᬲᬦ᭄ᬤᬬᬸᬢ᭄ᬢᬢ᭄ᬢᬵ ᬅᬦᬶᬝ᭄ᬞᬓᬦ᭄ᬢᬫᬦᬵᬧᬯᬡ᭄ᬡᬬᬸᬢ᭄ᬢᬾ; ᬅᬪᬶᬭᬹᬧᬾ ᬯᬶᬭᬹᬧᬾᬢᬶᬧᬶ ᬅᬢ᭄ᬣᭀ᭟ ᬲᬸᬕᬢᬾᬢᬶ ᬲᬸᬕᬢᬶᬕᬢᬾ, ᬅᬮᭀᬪᬦᬶᬲ᭄ᬲᬦ᭄ᬤᬬᬸᬢ᭄ᬢᬢ᭄ᬢᬵ ᬯᬵ ᬅᬟ᭄ᬠᬾ ᬫᬳᬤ᭄ᬥᬦᬾ᭟ ᬤᬸᬕ᭄ᬕᬢᬾᬢᬶ ᬤᬸᬕ᭄ᬕᬢᬶᬕᬢᬾ, ᬮᭀᬪᬦᬶᬲ᭄ᬲᬦ᭄ᬤᬬᬸᬢ᭄ᬢᬢ᭄ᬢᬵ ᬯᬵ ᬤᬮᬶᬤ᭄ᬤᬾ ᬅᬧ᭄ᬧᬦ᭄ᬦᬧᬵᬦᬾ᭟ ᬬᬣᬵᬓᬫ᭄ᬫᬸᬧᬕᬾᬢᬶ ᬬᬂ ᬬᬂ ᬓᬫ᭄ᬫᬂ ᬉᬧᬘᬶᬢᬂ ᬢᬾᬦ ᬢᬾᬦ ᬉᬧᬕᬢᬾ᭟ ᬢᬢ᭄ᬣ ᬧᬸᬭᬶᬫᬾᬳᬶ “ᬘᬯᬫᬵᬦᬾ”ᬢᬶᬆᬤᬷᬳᬶ ᬤᬶᬩ᭄ᬩᬘᬓ᭄ᬔᬸᬓᬶᬘ᭄ᬘᬂ ᬯᬸᬢ᭄ᬢᬂ; ᬇᬫᬶᬦᬵ ᬧᬦ ᬧᬤᬾᬦ ᬬᬣᬵᬓᬫ᭄ᬫᬸᬧᬕᬜᬵᬡᬓᬶᬘ᭄ᬘᬂ᭟

ᬢᬲ᭄ᬲ ᬘ ᬓᬵᬮᬲ᭄ᬲ ᬅᬬᬫᬸᬧ᭄ᬧᬢ᭄ᬢᬶᬓ᭄ᬓᬫᭀ – ᬲᭀ ᬳᬾᬝ᭄ᬞᬵ ᬦᬶᬭᬬᬵᬪᬶᬫᬸᬔᬂ ᬆᬮᭀᬓᬂ ᬯᬟ᭄ᬠᬾᬢ᭄ᬯᬵ ᬦᬾᬭᬬᬶᬓᬲᬢ᭄ᬢᬾ ᬧᬲ᭄ᬲᬢᬶ ᬫᬳᬦ᭄ᬢᬂ ᬤᬸᬓ᭄ᬔᬫᬦᬸᬪᬯᬫᬵᬦᬾ, ᬢᬂ ᬤᬲ᭄ᬲᬦᬂ ᬤᬶᬩ᭄ᬩᬘᬓ᭄ᬔᬸᬓᬶᬘ᭄ᬘᬫᬾᬯ᭟ ᬲᭀ ᬏᬯᬂ ᬫᬦᬲᬶ ᬓᬭᭀᬢᬶ – “ᬓᬶᬂ ᬦᬸ ᬔᭀ ᬓᬫ᭄ᬫᬂ ᬓᬢ᭄ᬯᬵ ᬇᬫᬾ ᬲᬢ᭄ᬢᬵ ᬏᬢᬂ ᬤᬸᬓ᭄ᬔᬫᬦᬸᬪᬯᬦ᭄ᬢᬷ”ᬢᬶ? ᬅᬣᬲ᭄ᬲ “ᬇᬤᬂ ᬦᬵᬫ ᬓᬢ᭄ᬯᬵ”ᬢᬶ ᬢᬂ ᬓᬫ᭄ᬫᬵᬭᬫ᭄ᬫᬡᬂ ᬜᬵᬡᬂ ᬉᬧ᭄ᬧᬚ᭄ᬚᬢᬶ᭟ ᬢᬣᬵ ᬉᬧᬭᬶ ᬤᬾᬯᬮᭀᬓᬵᬪᬶᬫᬸᬔᬂ ᬆᬮᭀᬓᬂ ᬯᬟ᭄ᬠᬾᬢ᭄ᬯᬵ ᬦᬦ᭄ᬤᬦᬯᬦ-ᬫᬶᬲ᭄ᬲᬓᬯᬦ-ᬨᬵᬭᬸᬲᬓᬯᬦᬵᬤᬷᬲᬸ ᬲᬢ᭄ᬢᬾ ᬧᬲ᭄ᬲᬢᬶ ᬫᬳᬵᬲᬫ᭄ᬧᬢ᭄ᬢᬶᬂ ᬅᬦᬸᬪᬯᬫᬵᬦᬾ᭟ ᬢᬫ᭄ᬧᬶ ᬤᬲ᭄ᬲᬦᬂ ᬤᬶᬩ᭄ᬩᬘᬓ᭄ᬔᬸᬓᬶᬘ᭄ᬘᬫᬾᬯ᭟ ᬲᭀ ᬏᬯᬂ ᬫᬦᬲᬶ ᬓᬭᭀᬢᬶ – “ᬓᬶᬂ ᬦᬸ ᬔᭀ ᬓᬫ᭄ᬫᬂ ᬓᬢ᭄ᬯᬵ ᬇᬫᬾ ᬲᬢ᭄ᬢᬵ ᬏᬢᬂ ᬲᬫ᭄ᬧᬢ᭄ᬢᬶᬂ ᬅᬦᬸᬪᬯᬦ᭄ᬢᬷ”ᬢᬶ? ᬅᬣᬲ᭄ᬲ “ᬇᬤᬂ ᬦᬵᬫ ᬓᬢ᭄ᬯᬵ”ᬢᬶ ᬢᬂᬓᬫ᭄ᬫᬵᬭᬫ᭄ᬫᬡᬂ ᬜᬵᬡᬂ ᬉᬧ᭄ᬧᬚ᭄ᬚᬢᬶ᭟ ᬇᬤᬂ ᬬᬣᬵᬓᬫ᭄ᬫᬸᬧᬕᬜᬵᬡᬂ ᬦᬵᬫ᭟ ᬇᬫᬲ᭄ᬲ ᬯᬶᬲᬸᬂ ᬧᬭᬶᬓᬫ᭄ᬫᬂ ᬦᬵᬫ ᬦᬢ᭄ᬣᬶ᭟ ᬬᬣᬵ ᬘᬶᬫᬲ᭄ᬲ, ᬏᬯᬂ ᬅᬦᬵᬕᬢᬂᬲᬜᬵᬡᬲ᭄ᬲᬵᬧᬶ᭟ ᬤᬶᬩ᭄ᬩᬘᬓ᭄ᬔᬸᬧᬵᬤᬓᬵᬦᬾᬯ ᬳᬶ ᬇᬫᬵᬦᬶ ᬤᬶᬩ᭄ᬩᬘᬓ᭄ᬔᬸᬦᬵ ᬲᬳᬾᬯ ᬇᬚ᭄ᬛᬦ᭄ᬢᬶ᭟

ᬓᬵᬬᬤᬸᬘ᭄ᬘᬭᬶᬢᬾᬦᬵᬢᬶᬆᬤᬷᬲᬸ ᬤᬸᬝ᭄ᬞᬸ ᬘᬭᬶᬢᬂ ᬤᬸᬝ᭄ᬞᬂ ᬯᬵ ᬘᬭᬶᬢᬂ ᬓᬶᬮᬾᬲᬧᬹᬢᬶᬓᬢ᭄ᬢᬵᬢᬶ ᬤᬸᬘ᭄ᬘᬭᬶᬢᬂ; ᬓᬵᬬᬾᬦ ᬤᬸᬘ᭄ᬘᬭᬶᬢᬂ, ᬓᬵᬬᬢᭀ ᬯᬵ ᬉᬧ᭄ᬧᬦ᭄ᬦᬂ ᬤᬸᬘ᭄ᬘᬭᬶᬢᬦ᭄ᬢᬶ ᬓᬵᬬᬤᬸᬘ᭄ᬘᬭᬶᬢᬂ᭟ ᬏᬯᬂ ᬇᬢᬭᬾᬲᬸᬧᬶ᭟ ᬲᬫᬦ᭄ᬦᬵᬕᬢᬵᬢᬶ ᬲᬫᬗ᭄ᬕᬷᬪᬹᬢᬵ᭟ ᬅᬭᬶᬬᬵᬦᬂ ᬉᬧᬯᬵᬤᬓᬵᬢᬶ ᬩᬸᬤ᭄ᬥ-ᬧᬘ᭄ᬘᬾᬓᬩᬸᬤ᭄ᬥ-ᬩᬸᬤ᭄ᬥᬲᬵᬯᬓᬵᬦᬂ ᬅᬭᬶᬬᬵᬦᬂ ᬅᬦ᭄ᬢᬫᬲᭀ ᬕᬶᬳᬶᬲᭀᬢᬵᬧᬦ᭄ᬦᬵᬦᬫ᭄ᬧᬶ ᬅᬦᬢ᭄ᬣᬓᬵᬫᬵ ᬳᬸᬢ᭄ᬯᬵ ᬅᬦ᭄ᬢᬶᬫᬯᬢ᭄ᬣᬸᬦᬵ ᬯᬵ ᬕᬸᬡᬧᬭᬶᬥᬂᬲᬦᬾᬦ ᬯᬵ ᬉᬧᬯᬵᬤᬓᬵ; ᬅᬓ᭄ᬓᭀᬲᬓᬵ, ᬕᬭᬳᬓᬵᬢᬶ ᬯᬸᬢ᭄ᬢᬂ ᬳᭀᬢᬶ᭟ ᬢᬢ᭄ᬣ “ᬦᬢ᭄ᬣᬶ ᬇᬫᬾᬲᬂ ᬲᬫᬡᬥᬫ᭄ᬫᭀ, ᬅᬲ᭄ᬲᬫᬡᬵ ᬏᬢᬾ”ᬢᬶ ᬯᬤᬦ᭄ᬢᭀ ᬅᬦ᭄ᬢᬶᬫᬯᬢ᭄ᬣᬸᬦᬵ ᬉᬧᬯᬤᬢᬶ᭟ “ᬦᬢ᭄ᬣᬶ ᬇᬫᬾᬲᬂ ᬛᬵᬦᬂ ᬯᬵ ᬯᬶᬫᭀᬓ᭄ᬔᭀ ᬯᬵ ᬫᬕ᭄ᬕᭀ ᬯᬵ ᬨᬮᬂ ᬯᬵ”ᬢᬶ ᬯᬤᬦ᭄ᬢᭀ ᬕᬸᬡᬧᬭᬶᬥᬂᬲᬦᬾᬦ ᬉᬧᬯᬤᬢᬷᬢᬶ ᬯᬾᬤᬶᬢᬩ᭄ᬩᭀ᭟ ᬲᭀ ᬘ ᬚᬵᬦᬂ ᬯᬵ ᬉᬧᬯᬤᬾᬬ᭄ᬬ ᬅᬚᬵᬦᬂ ᬯᬵ, ᬉᬪᬬᬣᬵᬧᬶ ᬅᬭᬶᬬᬹᬧᬯᬵᬤᭀᬯ ᬳᭀᬢᬶ᭟ ᬪᬵᬭᬶᬬᬂ ᬓᬫ᭄ᬫᬂ ᬆᬦᬦ᭄ᬢᬭᬶᬬᬲᬤᬶᬲᬂ, ᬲᬕ᭄ᬕᬵᬯᬭᬡᬜ᭄ᬘ ᬫᬕ᭄ᬕᬵᬯᬭᬡᬜ᭄ᬘ, ᬲᬢᬾᬓᬶᬘ᭄ᬙᬂ ᬧᬦ ᬳᭀᬢᬶ᭟ ᬢᬲ᭄ᬲ ᬘ ᬆᬯᬶᬪᬵᬯᬢ᭄ᬣᬂ ᬇᬤᬂ ᬯᬢ᭄ᬣᬸᬫᬸᬤᬵᬳᬭᬦ᭄ᬢᬶ –

“ᬅᬜ᭄ᬜᬢᬭᬲ᭄ᬫᬶᬂ ᬓᬶᬭ ᬕᬵᬫᬾ ᬏᬓᭀ ᬣᬾᬭᭀ ᬘ ᬤᬳᬭᬪᬶᬓ᭄ᬔᬸ ᬘ ᬧᬶᬡ᭄ᬟᬵᬬ ᬘᬭᬦ᭄ᬢᬶ᭟ ᬢᬾ ᬧᬞᬫᬖᬭᬾᬬᬾᬯ ᬉᬮ᬴ᬸᬗ᭄ᬓᬫᬢ᭄ᬢᬂ ᬉᬡ᭄ᬳᬬᬵᬕᬸᬂ ᬮᬪᬶᬂᬲᬸ᭟ ᬣᬾᬭᬲ᭄ᬲ ᬘ ᬓᬸᬘ᭄ᬙᬶᬯᬵᬢᭀ ᬅᬢ᭄ᬣᬶ᭟ ᬲᭀ ᬘᬶᬦ᭄ᬢᬾᬲᬶ – ‘ᬅᬬᬂ ᬬᬵᬕᬸ ᬫᬬ᭄ᬳᬂ ᬲᬧ᭄ᬧᬵᬬᬵ, ᬬᬵᬯ ᬦ ᬲᬷᬢᬮᬵ ᬳᭀᬢᬶ ᬢᬵᬯ ᬦᬂ ᬧᬶᬯᬵᬫᬷ’ᬢᬶ᭟ ᬲᭀ ᬫᬦᬸᬲ᭄ᬲᬾᬳᬶ ᬉᬫ᭄ᬫᬵᬭᬢ᭄ᬣᬵᬬ ᬆᬳᬝᬾ ᬤᬵᬭᬸᬓ᭄ᬔᬦ᭄ᬥᬾ ᬦᬶᬲᬷᬤᬶᬢ᭄ᬯᬵ ᬢᬂ ᬧᬶᬯᬶ᭟ ᬇᬢᬭᭀ ᬢᬂ ᬚᬶᬕᬸᬘ᭄ᬙᬦ᭄ᬢᭀ – ‘ᬅᬢᬶᬙᬵᬢᭀᬬᬂ ᬫᬳᬮ᭄ᬮᬓᭀ ᬅᬫ᭄ᬳᬵᬓᬂ ᬮᬚ᭄ᬚᬶᬢᬩ᭄ᬩᬓᬂ ᬅᬓᬵᬲᬷ’ᬢᬶ᭟ ᬣᬾᬭᭀ ᬕᬵᬫᬾ ᬘᬭᬶᬢ᭄ᬯᬵ ᬯᬶᬳᬵᬭᬂ ᬕᬦ᭄ᬢ᭄ᬯᬵ ᬤᬳᬭᬪᬶᬓ᭄ᬔᬸᬂ ᬆᬳ – ‘ᬅᬢ᭄ᬣᬶ ᬢᬾ, ᬆᬯᬸᬲᭀ, ᬇᬫᬲ᭄ᬫᬶᬂ ᬲᬵᬲᬦᬾ ᬧᬢᬶᬝ᭄ᬞᬵ’ᬢᬶ? ‘ᬆᬫ, ᬪᬦ᭄ᬢᬾ, ᬲᭀᬢᬵᬧᬦ᭄ᬦᭀ ᬅᬳ’ᬦ᭄ᬢᬶ᭟ ‘ᬢᬾᬦ ᬳᬵᬯᬸᬲᭀ, ᬉᬧᬭᬶᬫᬕ᭄ᬕᬢ᭄ᬣᬵᬬ ᬯᬵᬬᬵᬫᬂ ᬫᬵ ᬅᬓᬵᬲᬶ, ᬔᬷᬡᬵᬲᬯᭀ ᬢᬬᬵ ᬉᬧᬯᬤᬶᬢᭀ’ᬢᬶ᭟ ᬲᭀ ᬢᬂ ᬔᬫᬵᬧᬾᬲᬶ᭟ ᬢᬾᬦᬲ᭄ᬲ ᬢᬂ ᬧᬵᬓᬢᬶᬓᬂ ᬅᬳᭀᬲᬶ”᭟ ᬢᬲ᭄ᬫᬵ ᬬᭀ ᬅᬜ᭄ᬜᭀᬧᬶ ᬅᬭᬶᬬᬂ ᬉᬧᬯᬤᬢᬶ, ᬢᬾᬦ ᬕᬦ᭄ᬢ᭄ᬯᬵ ᬲᬘᬾ ᬅᬢ᭄ᬢᬦᬵ ᬯᬸᬟ᭄ᬠᬢᬭᭀ ᬳᭀᬢᬶ, “ᬅᬳᬂ ᬆᬬᬲ᭄ᬫᬦ᭄ᬢᬂ ᬇᬤᬜ᭄ᬘᬶᬤᬜ᭄ᬘ ᬅᬯᬘᬂ, ᬢᬂ ᬫᬾ ᬔᬫᬵᬳᬷ”ᬢᬶ

ខមាបេតព្វោ។ សចេ នវកតរោ ហោតិ, វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា "អហំ ភន្តេ តុម្ហេ ឥទញ្ចិទញ្ច អវចំ, តំ មេ ខមថា"តិ ខមាបេតព្វោ។ សចេ សោ នក្ខមតិ ទិសាបក្កន្តោ វា ហោតិ, យេ តស្មិំ វិហារេ ភិក្ខូ វសន្តិ, តេសំ សន្តិកំ គន្ត្វា សចេ អត្តនា វុឌ្ឍតរោ ហោតិ ឋិតកេនេវ, សចេ នវកតរោ ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា "អហំ, ភន្តេ, អមុកំ នាម អាយស្មន្តំ ឥទញ្ចិទញ្ច អវចំ, ខមតុ មេ សោ អាយស្មា"តិ ឯវំ វទន្តេន ខមាបេតព្វោ។ សចេ សោ បរិនិព្វុតោ ហោតិ, បរិនិព្វុតមញ្ចដ្ឋានំ គន្ត្វា យាវ សិវថិកំ គន្ត្វាបិ ខមាបេតព្វោ។ ឯវំ កតេ នេវ សគ្គាវរណំ ន មគ្គាវរណំ ហោតិ, បាកតិកមេវ ហោតិ។

មិច្ឆាទិដ្ឋិកាតិ វិបរីតទស្សនា។ មិច្ឆាទិដ្ឋិកម្មសមាទានាតិ មិច្ឆាទិដ្ឋិវសេន សមាទិន្ននានាវិធកម្មា, យេ ច មិច្ឆាទិដ្ឋិមូលកេសុ កាយកម្មាទីសុ អញ្ញេបិ សមាទបេន្តិ។ ឯត្ថ ច វចីទុច្ចរិតគ្គហណេនេវ អរិយូបវាទេ, មនោទុច្ចរិតគ្គហណេន ច មិច្ឆាទិដ្ឋិយា សង្គហិតាយបិ ឥមេសំ ទ្វិន្នំ បុន វចនំ មហាសាវជ្ជភាវទស្សនត្ថន្តិ វេទិតព្វំ។ មហាសាវជ្ជោ ហិ អរិយូបវាទោ អានន្តរិយសទិសត្តា។ យថាហ – "សេយ្យថាបិ, សារិបុត្ត, ភិក្ខុ សីលសម្បន្នោ សមាធិសម្បន្នោ បញ្ញាសម្បន្នោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អញ្ញំ អារាធេយ្យ; ឯវំសម្បទមិទំ, សារិបុត្ត, វទាមិ តំ វាចំ អប្បហាយ តំ ចិត្តំ អប្បហាយ តំ ទិដ្ឋិំ អប្បដិនិស្សជ្ជិត្វា យថាភតំ និក្ខិត្តោ, ឯវំ និរយេ"តិ (ម॰ និ॰ ១॰១៤៩)។

មិច្ឆាទិដ្ឋិតោ ច មហាសាវជ្ជតរំ នាម អញ្ញំ នត្ថិ។ យថាហ – "នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ, ឯវំ មហាសាវជ្ជតរំ, យថយិទំ, មិច្ឆាទិដ្ឋិ។ មិច្ឆាទិដ្ឋិបរមានិ, ភិក្ខវេ, វជ្ជានី"តិ (អ॰ និ॰ ១॰៣១០)។

កាយស្ស ភេទាតិ ឧបាទិន្នក្ខន្ធបរិច្ចាគា។ បរំ មរណាតិ តទនន្តរំ អភិនិព្វត្តក្ខន្ធគ្គហណេ។ អថ វា កាយស្ស ភេទាតិ ជីវិតិន្ទ្រិយស្សុបច្ឆេទា។ បរំ មរណាតិ ចុតិចិត្តតោ ឧទ្ធំ។ អបាយន្តិ ឯវមាទិ សព្វំ និរយវេវចនំ។ និរយោ ហិ សគ្គមោក្ខហេតុភូតា បុញ្ញសម្មតា អយា អបេតត្តា, សុខានំ វា អាយស្ស អភាវា អបាយោ។ ទុក្ខស្ស គតិ បដិសរណន្តិ ទុគ្គតិ; ទោសពហុលតាយ វា ទុដ្ឋេន កម្មុនា និព្វត្តា គតីតិ ទុគ្គតិ។ វិវសា និបតន្តិ ឯត្ថ ទុក្កដការិនោតិ វិនិបាតោ; វិនស្សន្តា វា ឯត្ថ និបតន្តិ សម្ភិជ្ជមានង្គបច្ចង្គាតិ វិនិបាតោ។ នត្ថិ ឯត្ថ អស្សាទសញ្ញិតោ អយោតិ និរយោ។

អថ វា អបាយគ្គហណេន តិរច្ឆានយោនិំ ទីបេតិ។ តិរច្ឆានយោនិ ហិ អបាយោ, សុគតិយា អបេតត្តា; ន ទុគ្គតិ, មហេសក្ខានំ នាគរាជាទីនំ សម្ភវតោ។ ទុគ្គតិគ្គហណេន បេត្តិវិសយំ ទីបេតិ។ សោ ហិ អបាយោ ចេវ ទុគ្គតិ ច សុគតិតោ អបេតត្តា, ទុក្ខស្ស ច គតិភូតត្តា; ន តុ វិនិបាតោ អសុរសទិសំ អវិនិបតិតត្តា។ បេតមហិទ្ធិកានញ្ហិ វិមានានិបិ និព្វត្តន្តិ។ វិនិបាតគ្គហណេន អសុរកាយំ ទីបេតិ។ សោ ហិ យថាវុត្តេនត្ថេន អបាយោ ចេវ ទុគ្គតិ ច សព្វសមុស្សយេហិ ច វិនិបតិតត្តា វិនិបាតោតិ វុច្ចតិ។ និរយគ្គហណេន អវីចិ-អាទិអនេកប្បការំ និរយមេវ ទីបេតិ។ ឧបបន្នាតិ ឧបគតា, តត្ថ អភិនិព្វត្តាតិ អធិប្បាយោ។ វុត្តវិបរិយាយេន សុក្កបក្ខោ វេទិតព្វោ។

អយំ បន វិសេសោ – ឯត្ថ សុគតិគ្គហណេន មនុស្សគតិបិ សង្គយ្ហតិ។ សគ្គគ្គហណេន ទេវគតិយេវ។ តត្ថ សុន្ទរា គតីតិ សុគតិ។

ចុបាទិវិសយេហិ សុដ្ឋុ អក្កាតិ សក្កា។ សោ សព្ពោបិ លុជ្ជនបលុជ្ជនដ្ឋេន លោកោតិ អយំ វចនត្ថោ។ វិជ្ជាតិ ទិព្ពចក្ខុញាណវិជ្ជា។ អវិជ្ជាតិ សត្តានំ ចុតិបដិសន្ធិបដិច្ឆាទិកា អវិជ្ជា។ សេសំ វុត្តនយមេវ។ អយមេវ ហេត្ថ វិសេសោ – យថា បុព្ពេនិវាសកថាយំ “បុព្ពេនិវាសានុស្សតិញាណមុខតុណ្ឌកេន បុព្ពេនិវុត្ថក្ខន្ធបដិច្ឆាទកំ អវិជ្ជណ្ឌកោសំ បទាលេត្វា”តិ វុត្តំ; ឯវមិធ “ចុតូបបាតញាណមុខតុណ្ឌកេន ចុតូបបាតបដិច្ឆាទកំ អវិជ្ជណ្ឌកោសំ បទាលេត្វា”តិ វត្តព្ពន្តិ។

ទិព្ពចក្ខុញាណកថា និដ្ឋិតា។

អាសវក្ខយញាណកថា

១៣។ សោ ឯវំ សមាហិតេ ចិត្តេតិ ឥធ វិបស្សនាបាទកំ ចតុត្ថជ្ឈានចិត្តំ វេទិតព្ពំ។ អាសវានំ ខយញាណាយាតិ អរហត្តមគ្គញាណត្ថាយ។ អរហត្តមគ្គោ ហិ អាសវវិនាសនតោ អាសវានំ ខយោតិ វុច្ចតិ។ តត្រ ចេតំ ញាណំ តប្បរិយាបន្នត្តាតិ ។ ចិត្តំ អភិនិន្នាមេសិន្តិ វិបស្សនាចិត្តំ អភិនីហរិំ។ សោ ឥទំ ទុក្ខន្តិ ឯវមាទីសុ “ឯត្តកំ ទុក្ខំ, ន ឥតោ ភិយ្យោ”តិ សព្ពម្បិ ទុក្ខសច្ចំ សរសលក្ខណបដិវេធេន យថាភូតំ អព្ភញ្ញាសិំ ជានិំ បដិវិជ្ឈិំ, តស្ស ច ទុក្ខស្ស និព្ពត្តិកំ តណ្ហំ “អយំ ទុក្ខសមុទយោ”តិ, តទុភយម្បិ យំ ឋានំ បត្វា និរុជ្ឈតិ, តំ តេសំ អប្បវត្តិំ និព្ពានំ “អយំ ទុក្ខនិរោធោ”តិ, តស្ស ច សម្បាបកំ អរិយមគ្គំ “អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា”តិ សរសលក្ខណបដិវេធេន យថាភូតំ អព្ភញ្ញាសិំ ជានិំ បដិវិជ្ឈិន្តិ ឯវមត្ថោ វេទិតព្ពោ។

ឯវំ សរូបតោ សច្ចានិ ទស្សេត្វា ឥទានិ កិលេសវសេន បរិយាយតោ ទស្សេន្តោ “ឥមេ អាសវា”តិអាទិមាហ។ តស្ស មេ ឯវំ ជានតោ ឯវំ បស្សតោតិ តស្ស មយ្ហំ ឯវំ ជានន្តស្ស ឯវំ បស្សន្តស្ស សហ វិបស្សនាយ កោដិប្បត្តំ មគ្គំ កថេតិ។ កាមាសវាតិ កាមាសវតោ។ វិមុច្ចិត្ថាតិ ឥមិនា ផលក្ខណំ ទស្សេតិ។ មគ្គក្ខណេ ហិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ, ផលក្ខណេ វិមុត្តំ ហោតិ។ វិមុត្តស្មិំ វិមុត្តមិតិ ញាណន្តិ ឥមិនា បច្ចវេក្ខណញាណំ ទស្សេតិ។ ខីណា ជាតីតិអាទីហិ តស្ស ភូមិំ។ តេន ហិ ញាណេន ភគវា បច្ចវេក្ខន្តោ “ខីណា ជាតី”តិអាទីនិ អព្ភញ្ញាសិំ។ កតមា បនស្ស ជាតិ ខីណា, កថញ្ច នំ អព្ភញ្ញាសីតិ? វុច្ចតេ – ន តាវស្ស អតីតា ជាតិ ខីណា, បុព្ពេវ ខីណត្តា; ន អនាគតា, អនាគតេ វាយាមាភាវតោ; ន បច្ចុប្បន្នា, វិជ្ជមានត្តា។ យា បន មគ្គស្ស អភាវិតត្តា ឧប្បជ្ជេយ្យ ឯកចតុបញ្ចវោការភវេសុ ឯកចតុបញ្ចក្ខន្ធប្បភេទា ជាតិ, សា មគ្គស្ស ភាវិតត្តា អនុប្បាទធម្មតំ អាបជ្ជនេន ខីណា; តំ សោ មគ្គភាវនាយ បហីនកិលេសេ បច្ចវេក្ខិត្វា “កិលេសាភាវេ វិជ្ជមានម្បិ កម្មំ អាយតិំ អប្បដិសន្ធិកំ ហោតី”តិ ជានន្តោ អព្ភញ្ញាសិំ។

វុសិតន្តិ វុត្ថំ បរិវុត្ថំ, កតំ ចរិតំ និដ្ឋិតន្តិ អត្ថោ។ ព្រហ្មចរិយន្តិ មគ្គព្រហ្មចរិយំ, បុថុជ្ជនកល្យាណកេន ហិ សទ្ធិំ សត្ត សេក្ខា ព្រហ្មចរិយវាសំ វសន្តិ នាម, ខីណាសវោ វុត្ថវាសោ។ តស្មា ភគវា អត្តនោ ព្រហ្មចរិយវាសំ បច្ចវេក្ខន្តោ “វុសិតំ ព្រហ្មចរិយ”ន្តិ អព្ភញ្ញាសិំ។ កតំ ករណីយន្តិ ចតូសុ សច្ចេសុ ចតូហិ មគ្គេហិ បរិញ្ញាបហានសច្ឆិកិរិយាភាវនាវសេន សោឡសវិធម្បិ កិច្ចំ និដ្ឋាបិតន្តិ អត្ថោ ។ បុថុជ្ជនកល្យាណកាទយោ ហិ តំ កិច្ចំ ករោន្តិ, ខីណាសវោ កតករណីយោ។ តស្មា ភគវា អត្តនោ ករណីយំ

បច្ចេចល្លេត្តា “ពថំ ពរលីឃ”ន្តិ អត្ថញ្ញាសិ៍ ភាបរិ ព្ទត្តតាឃាតិ ព្ទកាតិ បុភ ព្ទត្តកាចាឃ ឧចំ សោញ្ញអសកិច្ចកាចាឃ កិលេសក្លឃាឃ ចា យក្កកាចភាកិច្ចំ េយ ភត្តិតិ អត្ថញ្ញាសិ៍

ព្ទកាតិ ឧចំ បច្ចេចល្លហពោហបរិក្កហិតំ តំ អាសចាតំ លឃពោហាតិកយំ ព្រាហ្មហស្ស ឥសេ្សត្តា អយំ សោ េយ ព្រាហ្មហាតិអាឌិយាហ៍ តត្ថ ចិន្ថាតិ អរហត្តយក្កពោហចិន្ថា៍ អចិន្ថាតិ ចត្យសច្ចបដិន្ធាឌិកា អចិន្ថា៍ សេសំ ទុត្តភឃយេច៍ អឃំ បភ ចិសេសោ – អឃំ សោ េយ ព្រាហ្មហ តតិឃា អកិតិត្តិដា អហោសីតិ ឧត្ត អឃំ សោ យេ ព្រាហ្មហ អាសចាតំ លឃពោហយុលត្យល្លពោភ ចត្យសច្ចបដិន្ធាឥកំ អចិន្ថល្លពោសំ បដាលេត្វា តតិឃា អកិតិត្តិដា តតិឃា តិល្លត្តិ តតិឃា អរិឃឌាតិ អហោសិ, ក្យក្កដន្ធាបកេស្សច យុលត្យល្លពោភ ចា បរិឥតលសិលាឃ ចា អល្លពោសំ បដាលេត្វា តយ្យាអល្លពោសយ្យាអកិតិត្តិដា តិល្លត្តិ ក្យក្កដតិកាយេ បច្ចាឌាតីតិ៍

ឧត្តាចតា កិំ ឥស្សេតីតិ? សោ ហិ ព្រាហ្មហ ក្យក្កដន្ធាបពោ អល្លពោសំ

បដាលេត្វា តសោ តិល្លយេត្តា សកិសេច ឌាឃតិ, អហំ បភ បុទ្ធោ-តិទុត្តល្លត្តបដិន្ធាឥកំ អចិន្ថល្លពោសំ កិត្តិត្វា បឥយំ តាច បុទ្ធោតិចាសាត្យស្សតិពោហចិន្ថាឃ ឌាតោ, តសោ សត្តាតំ ទុតិបដិសត្តិបដិន្ធាឥកំ អចិន្ថល្លពោសំ បដាលេត្វា ទុតិឃំ ឌិន្ថចក្កុពោហចិន្ថាឃ ឌាតោ, បុភ ចត្យសច្ចបដិន្ធាឥកំ អចិន្ថល្លពោសំ បដាលេត្វា តតិឃំ អាសចាតំ លឃពោហចិន្ថាឃ ឌាតោ; ឧចំ តីហិ ចិន្ថាហិ តិល្លត្តំ ឌាតោ៍ សា ច េយ ឌាតិ អរិឃា ស្យបរិស្យន្ធាតិ ព្ទឥំ ឥស្សេសិ៍ ឧចំ ឥស្សេត្តា ច បុទ្ធោតិចាសពោពោភ អតីតំសពោហំ, ឌិន្ថចក្កុភា បច្ចុប្បន្នាភាកតំសពោហំ, អាសចល្លយេភ សកលលោកិយលោកុត្តរក្យហន្តិ ឧចំ តីហិ ចិន្ថាហិ សន្ថាបិ សន្ថាញ្ញក្យលោ បពោសេត្វា អត្តពោ អរិឃាឃ ឌាតិឃា ឌេដ្ឋសេដ្ឋកាចំ ព្រាហ្មហស្ស ឥស្សេសីតិ៍

អាសចល្លឃពោហពថា តិដ្ឋិតា៍

ពេសភាត្យយោឥភពថា

១៥៍ ឧចំទុត្តេ ចេរញ្ជោ ព្រាហ្មណោតិ ឧចំ ភកចតា លោកាត្យកយ្យពោភ ព្រាហ្មណំ អត្យកយ្យាពេភភ ចិតិក្យហិតសន្ថាបិ អត្តពោ អរិឃាឃ ឌាតិឃា ឌេដ្ឋសេដ្ឋកាចេ ចិន្ថត្តឃបពាសិពាឃ ឥយ្យឥសភាឃ ទុត្តេ បីតិចិប្ផារបរិប្បុណ្ណកត្តចិត្តោ ចេរញ្ជោ ព្រាហ្មណោ តំ ភកចតោ អរិឃាឃ ឌាតិឃា ឌេដ្ឋសេដ្ឋកាចំ ចិឌិត្វា “ព្រឌិសំ ភាយាហំ សន្ថលោកឌេដ្ឋសេដ្ឋំ សន្ថាក្យហសយត្តាកតំ សន្ថាញ្ញ្យ ‘អន្ថោ សំ អកិចាឥភាឌិកយ្យំ ភ ពរោតី’តិ អចចំ – ‘ដិរត្ថុ ចតរេ អញ្ញាណ’”ន្តិ អត្តានំ ករហិត្វា “អឃំ ឥាតិ លោកេ អរិឃាឃ ឌាតិឃា បុរេឌាតដ្ឋេភ ឌេដ្ឋោ, សន្ថក្យលោហិ អប្បដិសយដ្ឋេភ សេដ្ឋោ”តិ តិដ្ឋំ ពត្វា ភកចន្តំ ឧតឥចោច – “ឌេដ្ឋោ ភចំ គោតមោ សេដ្ឋោ ភចំ គោតមោ”តិ៍ ឧចញ្ចា បភ ចត្វា បុភ តំ ភកចតោ ឥយ្យឥសតំ អត្យត្យយោឥយាតោ “អភិក្កន្តំ, ភោ គោតម, អភិក្កន្តំ, ភោ គោតមា”តិអាឌិយាហ៍

តត្ថាយំ អកិញ្ចនសទ្ទោ លយុត្តរាទិទុបអត្ថេសុ ទិស្សតិ "អកិញ្ចនា, ភន្តេ, ហោតិ; កិញ្ចនេត្វា បទេយា យាមេយា, ចិរតិសិន្នោ កិញ្ចនសញ្ញោ"តិអាទីសុ (អ· និ· ប·៥០) ហិ លទេយ ទិស្សតិ "អយំ វេ បុគ្គលោ លយតិ, ឥមេយំ ចតុត្ថំ បុគ្គលំ អកិញ្ចនតរោ ច បណីតតរោ ចា"តិអាទីសុ (អ· និ· ៣·១០០) សុត្តេ។

"កោ វេ ចត្តតិ បរិទាតិ, ឥទ្ធិយា យសសា ជលំ;

អកិញ្ចនេន ចេណ្ណេន, សព្វា ជុការសយំ ទិសា"តិ –

អាទីសុ (ចិ· ច· ប៤៤) អកិត្តុបេ "អកិញ្ចនំ, ភន្តេ"តិអាទីសុ (ទី· និ· ១·១៤០) អត្ថុបយោជនេ។ ឥធាបិ អត្ថុបយោជនេនេវ។ យស្មា ច អត្ថុបយោជនេ, តស្មា "សារេ សារេ, កោ កោតយា"តិ វុត្តំ ហោតីតិ វេទិតព្វំ។

"ភវេយ កោរេទ បរិសាយំ, តុវំ ត កោតុហលត្ថិកេ;

ហារេស សេរោក បសារេទ ច, កេទ អារេយដិតំ តុរេឆា"តិ។

ឥមិនា ច លក្ខណេន ឥទ បសាទចវេន បរិសាចវេន ចាយំ ទិញ្ចុគ្គំ វុទ្ធាតិ វេទិតព្វោ។

អថ ចា អកិញ្ចនត្តិ អតិឥទ្ធិ អតិយសាបំ អតិសុត្តន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ តត្ថ ឯកេន អកិញ្ចនសទ្ទេន ទេវសតំ ទេទាវេយតិ, ឯកេន អត្ថេតា បសាទំ អយសិញ្ញាឯត្ថ អធិប្បាយោ – "អកិញ្ចនំ, កោ កោតយ, យទិទំ កេវេតា កោតយស្ស ឆព្វេទសតា, អកិញ្ចនំ យទិទំ កេវេតា កោតយស្ស ឆព្វេទសតំ អាកព្វ យយ បសាទោ"តិ។ ភវចវេទាវេយច ចា ចតតំ វេទ្វ វេទ្វ អវេទ្វ បទ្ធាយ វេទាវេយតិ – កេវេតា កោតយស្ស ចតតំ អកិញ្ចនំ វេឆាសតាសតេតា អកិញ្ចនំ ក្យណាឆិកយតេតា, តថា សទ្ធាជតតេតា បញ្ញាជតតេតា, សាតទ្វេតា សព្វញ្ញូតេតា, វុត្តាតបទេតា កម្ពីរត្វេតា, កណ្ហុលេតា ហទយង្គយេតា, អគត្វាក្កិតេតា អបរចព្វគ្គេតា, កវុណាសីតលេតា បញ្ញាចវាតេតា, អបរិឆេរយណីយេតា ចិយត្តព្វេតា, សុឃ្យយាតសុលេតា ចីពំទិយយាតហិតតេតាតិ ឯចមាទីហិ វេយាជតព្វំ។

តតោ បរេហិ ចតូហិ វុបយាហិ វេសតំវេយច វេទាវេយតិ។ តត្ថ កិញ្ចិត្តិ អវេទាយុលទបិតំ, វេហដ្ឋាយុលខាតំ ចា។ វុត្តវេជ្ជយ្យាតិ វុបទិយុត្តំ កវេយ្យ។ បដិវុត្តត្តិ តិណបណ្ណាទិបដិច្ឆាទិតំ។ ចិចរេយ្យាតិ វុឃ្ឃរេយ្យ។ មុឡ្ហស្សាតិ ទិសាមុឡ្ហស្ស។ មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យាតិ ហត្ថេ គហេត្វា ឯស មគ្គោតិ ចទេយ្យ។ អន្ធការេតិ កាឡបក្ខចាតុទ្ទសី អឌ្ឍរត្ត-ឃនវនសណ្ឌ-មេឃបដលេហិ ចតុរង្គេ តមសិ។ អយំ តាច អនុត្តានបទវណ្ណនា។ អយំ បន អធិប្បាយយោជនា – យថា កោចិ កិញ្ចិ និក្កុជ្ជិតំ វុត្តវេជ្ជយ្យ, ឯវំ សទ្ធម្មវិមុខំ អសទ្ធម្មេ បតិតំ មំ អសទ្ធម្មា

ចុដ្ឋានបនេត្តត; ឃថា បជិច្ឆត្តិ ចិចនេឃ្យ, ៦ចំ ពយ្សបយ្ស កពចនេតា ឃាឃតត្តរឆាតា បក្យតិ ឃិច្ឆាជិដ្ឋិពហតបជិច្ឆត្តិ ឃាឃតំ ចិចនេត្តត; ឃថា ឃុឡហយ្ស យក្កិ អាចិនេក្លឃ្យ, ៦ចំ ពុយ្ពក្កយិច្ឆាយក្កបុជិបត្តុយ្ស នេយ ឃក្កនេយាក្លយក្កិ អាចិក្លនេត្តត; ឃថា អត្តួពាននេ នេពលបនេជ្ជាចំ ឆានេនេឃ្យ, ៦ចំ នេយាហត្តួពាននេ តិយុក្កុយ្ស នេយ ពុដ្ឋាជិនេពតត្តឃន្ទុបិតិ អបយ្សនេតា ពបុជិច្ឆាឆពនេយាហត្តួពានចិដ្ឋិឃពនេឆឃតាបនេជ្ជាចំ ឆានេនេត្តត, យឃិ្យានេកាតា នេពាតនេយត ៦នេពហិ បរិឃានេឃហិ បពាឃិពត្តា អនេតពបរិឃានេឃត ឆនេយ្ខា បពាឃិនេតាតិ៑

នេឆឃតាតុនេយាឆតពថា តិដ្ឋិតា៑

បឃត្ថាពានពថា

៦ចំ នេឆឃតំ នេថានេយត្វា ក្តយាឃ នេឆឃតាឃ នេពតត្តនេឃ បឃត្ថចិនេត្តា បឃត្ថាពានំ ពនេនានេត្តា “៦ឃាហ”ត្តិអាជិយាហ៑ ពត្ត ៦ឃាហត្តិ ៦នេឃា អហំ៑ កចត្តិ នេពាតយំ ឃនេលំ ពច្ឆាយីតិ កចត្តិ នេពាតយំ ឃនេលត្តិ ពច្ឆាយិ; កចំ នេយ នេពាតនេយា ឃនេលំ, បនាឃលំ, អឈយ្ស តាតា, ហិតយ្ស ច ចិឆាតាតិ ក្តយិតា អឆិប្បានេឃត កចត្តិ នេពាតយំ ពច្ឆាយិ កឌាយិ នេឃចាយិ បឃិន្ទុបិឃាយិ , ៦ចំ ចា ឌាតាយិ ពុត្ថ្យាយីតិ៑ នេឃឃតើ្យាឆាតុត ពតិអនេត្វា, ពុដ្ឋិបិ នេពឃំ អនេត្វា; ពឃ្ខា “ពច្ឆាយី”តិ ក្តយយ្ស ឌាតាយិ ពុត្ថ្យាយីតិ អឃយ្យិ អនេត្វា ចុនេត្តា៑ ឆយ្ខុ្យា កិក្លុឃឈ្ឈុ្យាតិ ៦ត្វ បត អឆិពតយនេក្ក ឃច្ឆិពតតិនេនានេឆ ឃថាតុឃិដ្ឋិ បជិបជ្ជយានេត ច ចត្បុ អបិនេឃុ អបតយានេត ឆានេនេតីតិ ឆនេយ្ខា; នេឃា អត្វនេតា អរិឃយនេក្កា នេចច តិត្តាតត្យា៑ ចុត្តិ នេហតំ – “ឃាចតា, កិក្លនេច, ឆយ្ខា ឃក្ខតា, អរិនេឃា អដ្ឋិពនេពា យនេក្កា នេពឃំ អក្កយក្លាឃតី”តិ (អ៑ តិ៑ ៣៑៦៣) ចិត្វានេនា៑ ត នេពចលត្យា អរិឃយនេក្កា នេចច តិត្តាតត្យា, អបិ ច នេលា អរិឃឋនេលហិ ឃត្ថិ បរិឃត្តិឆនេយ្ខាបិ៑ ចុត្តយ្យិ នេហតំ លត្តយាលចពចិយានេត –

“នាពចិនាពយនេតឌយនេឃាពំ, ឆយ្ខុយឃក្ខតយបុជិពុលំ;

យឆុនេឃិយំ បក្យលំ ឃុចិកត្តំ, ឆយ្ខុឃិយំ ឃនេលត្វយុនេបហី”តិ៑ (ចិ៑ ច៑ ៥៥៧);

៦ត្វ ហិ នាពចិនានេពាតិ យនេក្កា ពឆិនេតា៑ អនេតឌយនេឃាពត្តិ ឋលំ៑ ឆយ្ខុយឃក្ខតត្តិ តិត្តាតំ៑ អបុជិពុលំ យឆុនេឃិយំ បក្យលំ ឃុចិកត្តត្តិ បិឌពត្តនេឃត ចិកត្តា ឃត្តាឆយ្ខុក្លត្តាតិ៑ ជិដ្ឋិឃិលឃឈ្ឈនេពត ឃំហនេតាតិ ឃឈ្ឈោ, នេឃា អត្វនេតា អដ្ឋអរិឃបុក្កលឃឃុនេហា៑ ចុត្តនេញ្យាចំ ពឃ្ខិនេឃច ចិយានេត –

“ឃត្វ ច ជិត្តយហបុ្យលយាហុ, ចត្បុ ឃុឌីឃុ បុនិឃឃុពាឃុ;

អដ្ឋ ច បុក្កលឆយ្ខុឆឃា នេព, ឃឈ្ឈឃិយំ ឃនេលត្វយុនេបហី”តិ៑ (ចិ៑ ច៑ ៥៥៥);

ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩈᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨧ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ ᨲᩦᨱᩥ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩣᨶᩥ ᨷᨭᩥᩅᩮᨴᩮᩈᩥ᪨

ᨷᩈᨶ᩠ᨶᩣᨠᩣᩁᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᨠᨳᩣ

ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨲᩮᩈ᩠ᩅᩮᩅ ᨲᩦᩈᩩ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩮᩈᩩ ᨠᩮᩣᩈᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᩁᨱᩴ, ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩴ, ᨿᩮᩣ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ,

ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᨷ᩠ᨷᨽᩮᨴᩮᩣ, ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᨹᩃᩴ, ᩈᩴᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩣ, ᨽᩮᨴᩮᩣᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᩅᩥᨵᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨷᨶ ᨷᩣᩊᩥ ᨧᩩᨻ᩠ᨽᩣᨱᨠᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ
ᩅᩥᨶᨿᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᨷᩩᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨠᩮᩉᩥ ᨷᨶ ᨷᨷᨬ᩠ᨧᩈᩪᨴᨶᩥᨿᩴ ᨧ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᨷᨿᩮᩣᨣᩅᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪓᪙)
ᩈᩩᨾᨦ᩠ᨣᩃᩅᩥᩃᩣᩈᩥᨶᩥᨿᩴ ᨧ ᨴᩦᨥᨶᩥᨠᩣᨿᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪒᪕᪐) ᩈᩁᨱᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᩈᩩᨷᩥᨶᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᨷᨭᩥᩈᩮᨵᨠᨳᩣ

ᩈᩩᨷᩥᨶᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨳᩴ ᩅᩮᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿ ᨶᩣᨾᩮᨲᩥ ᨿᩴ ᨠᨳᩴ ᩅᩮᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿ "ᩈᩩᨷᩥᨶᨠᩮᩣ ᩋᨿ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᩴ ᨶᩣᨾᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᩩᨷᩥᨶᨠᩴ ᨷᨠᩣᩈᩮᨲᩩ ᨷᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨠᩮᩣ
ᩈᩩᨷᩥᨶᨠᩮᩣ, ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩩᨷᩥᨶᨠᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨠᩥᨾᩔ ᩈᩦᩃᩴ, ᨠᩮᩣ ᩋᩣᨷᩮᩣᨣᩮᩣ, ᨠᩣ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥ, ᨠᩣ ᩅᨯ᩠ᨰᩦᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨷᨠᩥᨱ᩠ᨱᨠᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᩴ
ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨠᩮᩉᩥ ᨠᨲᩮᩣᨧᩥ ᩍᨵ ᨶ ᨷᨠᨲᩴ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨠᩮᩉᩥ ᨷᨶ ᨷᨷᨬ᩠ᨧᩈᩪᨴᨶᩥᨿᩴ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪓᪙) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨
ᩋᨷ᩠ᨷᨾᨲ᩠ᨲᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨿᩴ ᩋᨶᩩᨷᩩᨻ᩠ᨻᩦ ᩋᩣᨴᩥᨾᨩ᩠ᨫᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ "ᩋᨷ᩠ᨷᨾᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᨠᩮᩣᩃᩣᩉᩃᩮ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ
ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ"ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪒᪨᪓᪕᪐) ᩉᩥ ᩋᩣᨴᩥᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩮ᪨ "ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩮᨶ ᨲᩴ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩴ ᨷᩁᩣᨾᩈᨲᩥ (ᨠᨳᩣ᪨ ᪓᪓᪑), ᩈᩩᨡᩩᨾᩴ
ᨴᩮᩉᩥᩋᨷ᩠ᨷ"ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩴ᪨ "ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᨷ᩠ᨷᩴ ᨧᩣ ᨾᨩ᩠ᨫᩴ ᨧᩣ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᨷ᩠ᨷᩴ ᨧᩣ (ᨶ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪓᪨᪒᪕᪓) ᩋᨲ᩠ᨲᨠᩣᨿᩣᨿ, ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩮᨧ, ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩣᨲᩮᨶ ᨧᩣ
ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨳᩣᩁᩮᨶ ᨧᩣ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ"ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪒᪑᪙) ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᩣ᪨ "ᨿᩣᨧᨶᩣ, ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩮᨧ, ᩈᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᨷᨶᩣ ᨧᩣ ᨴᩮᩅᨶᩣ ᨧᩣ...ᨷᩮ... ᨶᨳᩣᨣᨲᩣ
ᨶᩮᩣᨲᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᨲ᩠ᨲᨠᨶ᩠ᨲᩥ"ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪓᪨᪒᪓) ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮ᪨ ᩍᨵ ᨷᨶᩣᨿᩴ ᩋᩣᨴᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᨲ᩠ᨲᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᩴ ᩋᩣᨴᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩑᩅᨾᩮᨲ᩠ᨳ
ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᨠᩣᨾᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨷ᩠ᨷᨴᩮᨠᩮ ᩍᨵᩮᩅ ᨧᩣ ᨷᩥᨭᨠᩮ, ᨴᩮᩈᨶᩣ ᨷᨴᩮᩈᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩮ, ᩋᨷ᩠ᨷ ᩋᨷ᩠ᨷᩴ ᩋᩣᨴᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨
ᨷᩥᨭᨠᩮᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩥᨭᨠᩮᩉᩥ ᩈᩩᨷᩮᨲᩴ, ᨿᩣᨧ ᨷᩮ ᨴᩦᨥᩮᨶ ᨷᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨲᩣᨧ ᩈᩩᨷᩮᨲᩴ ᩋᨶᩩᨷᩩᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ ᨲᩦᩉᩥ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩮᩉᩥ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩴ ᨿᩴ ᨠᨳᩴ ᩅᩮᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿ
ᨶᩣᨾᩮᨲ ᨩᩣᨲᨠᩴ, ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩅᩮᨴᩮᨲᩥ ᨿᩮ ᨲᩥᩅᩥᨵᩮᨶ ᩋᨷᩥᨠᩣ ᩈᩦᩃᩴ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ, ᨲᩮᨶ ᨷᩩᨴ᩠ᨵᩮ "ᨲ ᨷᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ"ᨲᩥ ᨧᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮ "ᨲ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ"ᨲᩥ ᨧᩣ, ᩈᩘ᩠ᨥᩮ "ᨲ
ᩈᩘ᩠ᨥᩮᩣ"ᨲᩥ ᨧᩣ ᨧᩮᨲᩮᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨠᩴ ᨧ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ ᨷᩥᨭᨠᩮᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩩᨶ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩴ ᨧᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨷᨠᩣᩈᩮᨲᩦᨲᩥ

ខេមិតខ្ពោ៍

ឧចំ អត្តាត់ តិឃ្យារេតត្វា កកចត្តំ សបទិសំ ៗបដ្ឋាត្យកោរេយា អាហ – “អឆិចារេសត្យ ឆ ខេយ កចំ ខោតខេយា ខេចរខ្ញោឃំ ចឃ្សាចាឃំ សង្គ្ឋិ ភិក្ខុសខ្ឈេភា”តិ៍ កាំ ចុត្តំ ខេហាតិ – ៗបិរសកញ្ញា ឃំ កចំ ខោតខេយា ឆាខេរត្យ, អឆិចារេសត្យ ឆ ខេយ ខេចរខ្ញោឃំ ចឃ្សាចាឃំ, តខេឃា យារេស ខេចរខ្ញោ ៗបតិឃ្សាឃ យយ អត្យក្កហត្ថំ ចាឃំ សយ្យ៉ដ្ឋត្យតិ៍ អឆិចារេសសិ កកចា ត្យលិ៍ៗកោរចភាតិ អឆឃ្ស ចឆត់ ឃុត្វា កកចា កាឃក្ដុំ ចា ចាឆក្ដុំ ចា អខេចារេបត្វា អត្ថគ្គូរេខេឃច ឍត្តិំ ចារេទត្វា ត្យលិ៍ៗកោរចភ អឆិចារេសសិ; ព្រាហ្វណាឃ្ស អត្យក្កហត្ថំ យតសាច សយ្យ៉ដ្ឋិតិ ចុត្តំ ខេហាតិ៍

អឆខេលា ខេចរខ្ញោ ព្រាហ្វណា កកចខេតា អឆិចារេសត់ ចិឌិត្វាតិ អឆ ខេចរខ្ញោ ព្រាហ្វណា សខេច ខេយ សយខេលា ខោតខេយា ភាឆិចារេសឃ្យ, កាខេឃភ ចា ចាឆាឃ ចា បដិក្ខិខេបឃ្យ៍ ឃស្វា បត អប្យ៉ដិក្ខិបិត្វា អត្ថគ្គូរេ ឍត្តិំ ឆាខេរសិ, តស្វា ខេយ យតសាច អឆិចារេសសីតិ ឧចំ អាកោរេសល្លក្ខណាក្យសលតាឃ កកចខេតា អឆិចារេសត់ ចិឌិត្វា, អត្តខេភា តិសិត្តាសភខេតា ចុដ្ឋាឃ ចត្យឃុ ឌិសាឃុ កកចត្តំ សក្កដ្ឋំ ចត្ថិត្វា តិក្ខត្តុំ បកក្ខិណំ កត្វា អាកេតកាលខេតា បកុតិ ឌាតិយហល្លកព្រាហ្វណាត់ អតិចាឌភាឌីតិ ត កខេរាតីតិ ចិករហិត្វាបិ ព្ពុឌាតិ ចិខ្ញោតព្យុគ្គ្យខេណា កាខេឃភ ចាឆាឃ យតសា ឆ អខេភកក្ខត្តុំ ចត្ថខេត្តាបិ អតិខេត្តារេឃច ហុត្វា ឌសភឍសខេយាឆាភសយុខ្ញុល់ អខ្ញុលិ បក្កឃ្យា សិរស្មិំ បតិដ្ឋារេបត្វា ឃាច ឌឃ្សភចិសខេឃា តាច បដិយុខេលារេឃច អបក្កមិត្វា ឌឃ្សភចិសឃំ ចិឌហភដ្ឋារេភ ចត្ថិត្វា បក្កាមិ៍

ៗបិរសកត្តបដិខេចឌភាកចា តិដ្ឋិតា៍

ឌុត្តិក្ខកចា

១៩៍ខេតភ ខេលា បភ សយខេឃភ ខេចរខ្ញោ ឌុត្តិក្ខា ខេហាតីតិ ឃស្មិំ សយខេឃ ខេចរខ្ញោភ ព្រាហ្វណោភ កកចា ខេចរខ្ញោ ៗបតិឃ្សាឃ ចឃ្សាចាឃំ ឃាចិខេតា , ខេតភ សយខេឃភ ខេចរខ្ញោ ឌុត្តិក្ខា ខេហាតិ៍ ឌុត្តិក្ខាតិ ឌុល្លភភិក្ខា; សា បភ ឌុល្លភភិក្ខតា ឃត្ត យត្យឃ្សា អឃ្សដ្ឋា ខេហាត្តិ អប្យសត្តា, តត្ត ឃុសឃ្សកោខេលបិ អតិសយខេឈ្ឈបិ បុព្ពណ្ណាបរណ្ណេ ខេហាតិ៍ ខេចរខ្ញោឃំ បភ ឃស្វា ភ តឆា អខេហាសិ, អបិឆ ខេលា ឌុសឃ្សតាឃ លោតកខេកាខេសភ អខេហាសិ តស្វា តយត្ថំ ឌខេឃ្សខេត្តា ខ្ញុំហិតិកាតិអាឌិយាហ៍ តត្ត ខ្ញុំហិតិកាតិ ខ្ញុំឆា បចត្តព្រាហិតិកា៍ ព្រាហិតំ ភាយ ព្ពុទិឃា ខ្ញុំឆា បចត្តា – ឌិទិត្តុទិឃា, ឌិត្តព្រាហា៍ “ឧត្ត លដ្ឋាយ ត្យ ខេលា កិញ្ចិ ភិក្ខយាភា ភ លដ្ឋាយា”តិ, “ឌីចិតុំ ចា សក្ខិឃ្សាយ ត្យ ខេលា ខេភា”តិ អឃខេយត្ត អឆិប្យារេឃា៍

អឆ ចា ខ្ញុំហិតិកាតិ ឌុឌ្ឍីចិកា, ព្រាហិតំ ព្រាហា ព្ពុទិឃត់ បចត្តត់ ឌីចិតត្តិអាឌីតិ បភាតិ ឧកត្វាតិ៍ តស្វា ឌុខេក្ខភ ព្រាហិតំ ឧត្ត បចត្តាតីតិ ខ្ញុំហិតិកាតិ អឃខេយត្ត បភខេត្វា៍ ខេសតដ្ឋិកាតិ ខេសតកាតិ អដ្ឋិតិ ឧត្វាតិ ខេសតដ្ឋិកា៍ ឌិចសឃ្យិ ឃាចិត្វា កិញ្ចិ អលទ្ធា យតាត់ កបណាយត្យឃ្សាត់ អហិដ្ឋត្តាកចខេណ្ណហិ អដ្ឋិហិ តត្រា តត្រា បទិកិណ្ណាតិ ចុត្តំ ខេហាតិ៍ ខេសតដ្ឋិកាតិបិ បាខេឋា៍ តឃ្សខេត្វា – ខេសតា អដ្ឋិ ឧត្វាតិ

សេតដ្ឋិកា។ អដ្ឋីតិ អាតុរតា ព្យាធិ រោគោ។ តត្ថ ច សស្សានំ គព្ភគ្គហណកាលេ សេតករោគេន ឧបហតមេវ បច្ឆិន្នខីរំ អគ្គហិតតណ្ឌុលំ បណ្ឌរបណ្ឌរំ សាលិសីសំ វា យវកោឡ្ហមសីសំ វា និក្ខមតិ, តស្មា “សេតដ្ឋិកា”តិ វុច្ចតិ។

វប្បកាលេ សុដ្ឋុ អភិសង្ខរិត្វាបិ វុត្តសស្សំ តត្ថ សលាកា ឯវ សម្បជ្ជតីតិ សលាកាវុត្តា; សលាកាយ វា តត្ថ ជីវិតំ បវត្តេន្តីតិ សលាកាវុត្តា។ កិំ វុត្តំ ហោតិ? តត្ថ កិរ ធញ្ញវិក្កយកានំ សន្តិកំ កយកេសុ គតេសុ ទុព្ពលមនុស្សេ អភិភវិត្វា ពលវមនុស្សាវ ធញ្ញំ កិណិត្វា គច្ឆន្តិ។ ទុព្ពលមនុស្សា អលភមានា មហាសទ្ទំ ករោន្តិ។ ធញ្ញវិក្កយកា “សព្ពេសំ សង្គហំ ករិស្សាមា”តិ ធញ្ញករណដ្ឋានេ ធញ្ញមាបកំ និសីទាបេត្វា ឯកបស្សេ វណ្ណជ្ឈក្ខំ និសីទាបេសុំ។ ធញ្ញត្ថិកា វណ្ណជ្ឈក្ខស្ស សន្តិកំ គច្ឆន្តិ។ សោ អាគតបដិបាដិយា មូលំ គហេត្វា “ឥត្ថន្នាមស្ស ឯត្តកំ ទាតព្ព”ន្តិ សលាកំ លិខិត្វា ទេតិ, តេ តំ គហេត្វា ធញ្ញមាបកស្ស សន្តិកំ គន្ត្វា ទិន្នបដិបាដិយា ធញ្ញំ គណ្ហន្តិ។ ឯវំ សលាកាយ តត្ថ ជីវិតំ បវត្តេន្តីតិ សលាកាវុត្តា។

ន សុករា ឧញ្ឆេន បគ្គហេន យាបេតុន្តិ បគ្គហេន យោ ឧញ្ឆោ, តេន យាបេតុំ ន សុករា។ បត្តំ គហេត្វា យំ អរិយា ឧញ្ឆំ ករោន្តិ, ភិក្ខាចរិយំ ចរន្តិ, តេន ឧញ្ឆេន យាបេតុំ ន សុករាតិ វុត្តំ ហោតិ។ តទា កិរ តត្ថ សត្តដ្ឋគាមេ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា ឯកទិវសម្បិ យាបនមត្តំ ន លភន្តិ។

តេន ខោ បន សមយេន ឧត្តរាបថកា អស្សវាណិជា…បេ… អស្សោសិ ខោ ភគវា ឧទុក្ខលសទ្ទន្តិ – តេនាតិ យស្មិំ សមយេ ភគវា វេរញ្ជំ ឧបនិស្សាយ វស្សាវាសំ ឧបគតោ តេន សមយេន។ ឧត្តរាបថវាសិកា ឧត្តរាបថតោ វា អាគតត្តា ឯវំ លទ្ធវោហារា អស្សវាណិជា ឧត្តរាបថេ អស្សានំ ឧដ្ឋានដ្ឋានេ បញ្ច អស្សសតានិ គហេត្វា ទិគុណំ តិគុណំ លាភំ បត្ថយមានា ទេសន្តរំ គច្ឆន្តា តេហិ អត្តនោ វិក្កាយិកភណ្ឌេហិ បញ្ចមត្តេហិ អស្សសតេហិ វេរញ្ជំ ឧបនិស្សាយ វស្សាវាសំ ឧបគតា ហោន្តិ។ កស្មា? ន ហិ សក្កា តស្មិំ ទេសេ វស្សិកេ ចត្តារោ មាសេ អទ្ធានំ បដិបជ្ជិតុំ។ ឧបគច្ឆន្តា ច ពហិនគរេ ឧទកេន អនោត្ថរណីយេ ឋានេ អត្តនោ ច វាសាគារានិ អស្សានញ្ច មន្ទុរំ ការាបេត្វា វតិយា បរិក្ខិបិំសុ។ តានិ តេសំ វសនដ្ឋានានិ “អស្សមណ្ឌលិកាយោ”តិ បញ្ញាយិំសុ។ តេនាហ – “តេហិ អស្សមណ្ឌលិកាសុ ភិក្ខូនំ បត្ថបត្ថបុលកំ បញ្ញត្តំ ហោតី”តិ។ បត្ថបត្ថបុលកន្តិ ឯកមេកស្ស ភិក្ខុនោ បត្ថបត្ថបមាណំ បុលកំ។ បត្ថោ នាម នាឡិមត្តំ ហោតិ, ឯកស្ស បុរិសស្ស អលំ យាបនាយ។ វុត្តម្បិ ហេតំ – “បត្ថោទនោ នាលមយំ ទុវិន្ន”ន្តិ (ជា. ១.១០.២៤១)។ បុលកំ នាម និត្ថុសំ កត្វា ឧស្សេទេត្វា គហិតយវតណ្ឌុលា វុច្ចន្តិ។ យទិ ហិ សថុសា ហោន្តិ, បិឡកា ជាយន្តិ, អទ្ធានក្ខមា ន ហោន្តិ។ តស្មា តេ វាណិជា អទ្ធានក្ខមំ កត្វា យវតណ្ឌុលមាទាយ អទ្ធានំ បដិបជ្ជន្តិ “យត្ថ អស្សានំ ខាទនីយំ តិណំ ទុល្លភំ ភវិស្សតិ, តត្ថេតំ អស្សភត្តំ ភវិស្សតី”តិ។

កស្មា បន តេហិ តំ ភិក្ខូនំ បញ្ញត្តន្តិ? វុច្ចតេ – “ន ហិ តេ ទក្ខិណាបថមនុស្សា វិយ អស្សទ្ធា អប្បសន្នា, តេ បន សទ្ធា បសន្នា ពុទ្ធមាមកា, ធម្មមាមកា, សង្ឃមាមកា; តេ បុព្ពណ្ហសមយំ កេនចិទេវ ករណីយេន នគរំ បវិសន្តា ទ្វេ តយោ ទិវសេ អទ្ទសំសុ សត្តដ្ឋ ភិក្ខូ សុនិវត្ថេ សុបារុតេ ឥរិយាបថសម្បន្នេ សកលម្បិ នគរំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា កិញ្ចិ អលភមានេ។ ទិស្វាន តេសំ ឯតទហោសិ – “អយ្យា ឥមំ នគរំ

រូបតិស្សាយ ចស្សំ រូបកតា; លាតកញ្ញា ចត្តតិ, ត ច កិញ្ចិ លកត្តិ, អតិចិយ កិលយត្តិ។ យឃញ្ញាយ អាកត្តកា, ត សក្កោយ តេសំ ចេចសិកំ ឃាកុញ្ញា កត្តញ្ញា បដិឃាចេតុំ។ អយុកំ បត អស្សា សាឃញ្ញា បិនេតា ច ទ្វិក្លត្តុំ កត្តុំ លកត្តិ។ ឃំតូត យឃំ ឲុកយកស្ស អស្សស្ស បិតទាសកត្តតោ ឲុកយកស្ស កិក្លុតោ បត្តបត្តបុលកំ ចចេឃ្យាយ។ ឲុចំ អឃ្យា ច ត កិលយិស្សត្តិ, អស្សា ច ឃាបស្សត្តី”តិ។ តោ កិក្លុតំ សត្តិកំ កត្តា ឲុតយត្តុំ អាទេទាចេត្វា “ភន្តេ, តុយ្ហំ បត្តបត្តបុលកំ បដិក្កុហេត្វា ឃំ ចា តំ ចា កត្វា បរិភុញ្ជថា”តិ ឃាចិត្វា ចេចសិកំ បត្តបត្តបុលកំ បញ្ញាបេសុំ។ តេត ចុត្តំ – “តេហិ អស្សយល្លិកាសុ កិក្លុតំ បត្តបត្តបុលកំ បញ្ញាត្តំ ហោតី”តិ។

បញ្ញាតត្តិ តិច្ចកត្តសន្លេបត ឲបិតំ។ ខ្ពុធាតិ កិក្លុ បុគ្គលាយ្យយំ តិចាសេត្វាតិអាឌឹសុ បុគ្គលាយ្យយត្តិ ឌិចសស្ស បុគ្គកាកសយំ, បុគ្គលាយ្យយឃេតិ អត្ថោ។ បុគ្គលោយ្យចា សយំ បុគ្គលាយ្យយំ, បុគ្គលោយ្យឲុកំ ពលត្តិ ចុត្តំ ហោតិ។ ឲុចំ អច្ចត្តសំឃោកេ រូបឃោកចចតំ លក្ខតិ។ តិចាសេត្វាតិ បរិឌេហិត្វា, ចិហាទតិចាសតបរិចត្តតចសេតេតំ ចេឌិតត្ថា។ ត ហិ តោ តតោ បុគ្គ អតិចត្វា អហេសុំ។ បត្តឌីចទយាធាឃាតិ បត្តំ ហត្វហិ ឌីចទិ កាឃេត អាឌិឃិត្វា សយ្យជិឆ្នាចេត្វា, ឆាទេត្វាតិ អត្ថោ។ ឃេត ចា តេត ចា ហិ បកាទេត កាលត្តា អាធានិយច្ចេច ចុច្ចត្តិ, ឃថា “សយាធាឃេច បក្កយតី”តិ (ឌី។ តិ។ ១។១៦)។ បិណ្ឌំ អលកយាភាតិ សកលយិ ចេទញ្ញា ចរិត្វា តិដ្ឋតុ បិណ្ឌោ, អត្តយសោ “អតិឆ្ឆថា”តិ ចាចយិ អលកយាភា។

បត្តបត្តបុលកំ អាទាយំ អាហរិត្វាតិ កតាកតដ្ឋាតេត លដ្ឋំ ឲុកយកំ បត្តបត្តបុលកំ កហេត្វា អាទាយំ តេត្វា។ រូក្សក្លលេ កោតដ្ឋត្វា កោតដ្ឋត្វា បរិភុញ្ជត្តីតិ ឆេទាតំ កោចិ កប្បិយការកោ តត្ថិ, ឃោ តេសំ តំ កហេត្វា ឃាកុំ ចា កត្តំ ចា បចេឃ្យ។ សាយយិ បចតំ សយលាសាទុប្បំ ត ហោតិ ត ច ចដ្ឋតិ។ តោ ឲុចំ តោ សល្លហុកចុត្តិតា ច កចិស្សតិ, សាយបិកបរិយោចតញ្ញាតិ អដ្ឋ អដ្ឋ ឌតា ចា ឆស ឆស ឌតា ចា ឲុកតោ ហុត្វា រូក្សក្លលេ កោតដ្ឋត្វា កោតដ្ឋត្វា សកំ សកំ បដិឌីសំ រូឆកោត តេមយត្វា បរិភុញ្ជត្តិ។ ឲុចំ បរិភុញ្ជិត្វា អប្បោស្សុក្កា សយលាឆយុំ កទោត្តិ។ ភកចតោ បត តោ អស្សចាលិឌា បត្តបុលកញ្ញា ឆេត្តិ, តទុបិយញ្ញា សប្បិយធុសក្កទំ។ តំ អាឃស្មា អាតត្ត្រោ អាហរិត្វា សិលាយំ បិសតិ។ បុញ្ញចតា បល្លិតបុរិសេត កតំ យតាបយេច ហោតិ។ អថ តំ បិសិត្វា សប្បិអាឌឹហិ សយ្យោ ឃោចេត្វា ភកចតោ រូបតាយេសិ។ អថេត្វ ចេចតា ឌិព្វោជំ បក្លិបត្តិ។ តំ ភកចា បរិភុញ្ជតិ។ បរិភុញ្ជិត្វា ឋលសយាបត្តិយា កាលំ អតិតាយេតិ។ ត តតោ បដ្ឋាយ បិណ្ឌាយ ចទតិ។

កិំ បតាគន្តុត្វទោ តតា ភកចតោ រូបដ្ឋាកោ ហោតីតិ? ហោតិ, តោ ច តោ រូបដ្ឋាកដ្ឋាតំ លទ្ធា។ ភកចតោ ហិ បឋយពោធិឃំ ឌីសតិចស្សត្តទេ តិពទ្ធុបដ្ឋាកោ តាម តត្ថិ។ កធាចិ តាកសយាលត្វទោ ភកចត្តំ រូបដ្ឋាសិ, កធាចិ តាកិតត្វទោ, កធាចិ យេឃិយត្វទោ, កធាចិ រូបចាលាត្វទោ, កធាចិ សាកតត្វទោ, កធាចិ សុតក្ខត្តោ លិច្ឆចិបុត្តោ។ តោ អត្តតោ ទុចិយា រូបដ្ឋហិត្វា ឃតា ខ្ពុច្ឆត្តិ តតា បក្កមត្តិ។ អាគន្តុត្វទោ តេសុ តេសុ រូបដ្ឋហត្តេសុ អប្បោស្សុក្កោ ហោតិ, បក្កត្តេសុ សយំយេច ចត្តបដិបត្តិំ កទោតិ។ ភកចាបិ កិញ្ញាបិ យេ ញាតិសេដ្ឋោ រូបដ្ឋាកដ្ឋាតំ ត តាច លកតិ, អថ តោ ឲុចទូបេសុ ឆាតេសុ អឃយេច បតិទូបេតិ អឌិចាសេសិ។ តេត ចុត្តំ – “អាឃស្មា បតាគន្តោ បត្តបុលកំ សិលាយំ បិសិត្វា ភកចតោ រូបតាយេសិ, តំ ភកចា បរិភុញ្ជតី”តិ។

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨴᩩᨻ᩠ᨽᩥᨠ᩠ᨡᨠᩣᩃᩮ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᩏᩔᩣᩉᨩᩣᨲᩣ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩋᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮ ᨲᨴᩣ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᨭᨧ᩠ᨨᩩᨽᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨷᩥ ᨶ ᩋᨴᩴᩈᩩ? ᩋᨿᨬ᩠ᩉᩥ ᩅᩮᩁᨬ᩠ᨩᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨾᩉᨲᩣ ᩏᩔᩣᩉᩮᨶ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᩔᩣᩅᩣᩈᩴ ᨿᩣᨧᩥ, ᩈᩮᩣ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨽᩣᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ? ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩮ – ᨾᩣᩁᩣᩅᨭ᩠ᨭᨶᩣᨿ᪨ ᩅᩮᩁᨬ᩠ᨩᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᨷᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩈᨠᩃᨬ᩠ᨧ ᨶᨣᩁᩴ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨿᩮᩣᨩᨶᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᨿᨲ᩠ᨳ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨷᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ, ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨾᩣᩁᩮᩣ ᩋᩣᩅᨭ᩠ᨭᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩮᩣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᩋᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᨱᨽᩣᩅᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨠ᩠ᨠᩣᨾᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨶ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᩈᩣᨾᩦᨧᩥᨠᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᨷᩥ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩥᨲ᩠ᨳ᪨

ᨠᩥᩴ ᨷᨶ ᨽᨣᩅᩣᨷᩥ ᨾᩣᩁᩣᩅᨭ᩠ᨭᨶᩴ ᩋᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩔᩴ ᩏᨷᨣᨲᩮᩣᨲᩥ? ᨶᩮᩣ ᩋᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩋᨳ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨧᨾ᩠ᨷᩣ-ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥ-ᩁᩣᨩᨣᩉᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶ ᩏᨷᨣᨲᩮᩣᨲᩥ? ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩩ ᨧᨾ᩠ᨷᩣ-ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥ-ᩁᩣᨩᨣᩉᩣᨴᩦᨶᩥ, ᩈᨧᩮᨷᩥ ᨽᨣᩅᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᨠᩩᩁᩩᩴ ᩅᩣ ᨲᩥᨴᩈᨷᩩᩁᩴ ᩅᩣ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩔᩴ ᩏᨷᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨷᩥ ᨾᩣᩁᩮᩣ ᩋᩣᩅᨭ᩠ᨭᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᩈᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨲᩴ ᩈᩴᩅᨧ᩠ᨨᩁᩴ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᩋᩣᨥᩣᨲᩮᨶ ᨷᩁᩥᨿᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩍᨵ ᨷᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᩍᨾᩴ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨠᩣᩁᨱᩴ ᩋᨴ᩠ᨴᩈ – “ᩋᩔᨻᩣᨱᩥᨩᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩴ ᨠᩁᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩮᩁᨬ᩠ᨩᩣᨿᨾᩮᩅ ᩅᩔᩴ ᩏᨷᨣᨧ᩠ᨨᩥ᪨

ᨠᩥᩴ ᨷᨶ ᨾᩣᩁᩮᩣ ᩅᩣᩉᩥᨩᨠᩮ ᩋᩣᩅᨭ᩠ᨭᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨲᩦᨲᩥ? ᨶᩮᩣ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩮ ᨷᨶ ᩋᩣᩅᨭ᩠ᨭᩥᨲᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩮ ᩋᩣᨣᨾᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨷᨭᩥᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨶ ᩋᩣᩅᨭ᩠ᨭᩮᨲᩦᨲᩥ? ᩋᩅᩥᩈᩉᨲᩣᨿ᪨ ᨶ ᩉᩥ ᩈᩮᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᩋᨽᩥᩉᨭᨽᩥᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᨶᩥᨻᨴ᩠ᨵᨴᩣᨶᩔ ᩋᨷ᩠ᨷᩥᨲᩅᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᩥᩈᩉᨲᩥ᪨ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᨬ᩠ᩉᩥ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ ᨠᩣᨲᩩᩴ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩈᩴ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ? ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᩋᨽᩥᩉᨭᨽᩥᨠ᩠ᨡᩣᩈᨦ᩠ᨡᩮᨷᩮᨶ ᩅᩣ ᨶᩥᨻᨴ᩠ᨵᨴᩣᨶᩔ ᩋᨷ᩠ᨷᩥᨲᩅᨲ᩠ᨲᩈᨦ᩠ᨡᩮᨷᩮᨶ ᩅᩣ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᨶᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ ᨠᩣᨲᩩᩴ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩔ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ ᨠᩣᨲᩩᩴ᪨ ᩋᩈᩦᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩩᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩣᨶᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨾᨷ᩠ᨷᨽᩣᨿ ᨧ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ ᨠᩣᨲᩩᩴ᪨ ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩈᩪᩁᩥᨿᨴᩮᩅᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᩉᩥ ᨷᨽᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᩋᨶᩩᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᨻ᩠ᨿᩣᨾᨷ᩠ᨷᨽᩣᨷ᩠ᨷᨴᩮᩈᩴ ᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩉᨲᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨲᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ ᨠᩣᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ ᨠᩣᨲᩩᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨾᩣᩁᩮᨶ ᩋᨠᨲᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩈᩈᩣᩅᨠᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᨲᨴᩣ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩑᩅᩴ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᩑᨠᨴᩥᩅᩈᩴ ᩋᩔᩮᩣᩈᩥ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩏᨴᩩᨠ᩠ᨡᩃᩈᨴ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ ᨷᨲ᩠ᨳᨷᨲ᩠ᨳᨷᩩᩃᨠᩴ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᩮᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨾᩩᩈᩃᩈᨦ᩠ᨥᨭ᩠ᨭᨶᨩᨶᩥᨲᩴ ᩏᨴᩩᨠ᩠ᨡᩃᩈᨴ᩠ᨴᩴ ᩈᩩᨱᩥ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩣᨷᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩣᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩥ ᨿᩴ ᨷᩁᨲᩮᩣ “ᨠᩥᨶ᩠ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩏᨴᩩᨠ᩠ᨡᩃᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ”ᨲᩥ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥ, ᨲᩔ ᨷᩁᩥᩉᩣᩁᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲᩕᩣᨿᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨷᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ – ᨲᨳᩣᨣᨲᩣ ᨶᩣᨾ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩣᨷᩥ ᩈᨧᩮ ᨲᩣᨴᩥᩈᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨠᩣᩁᨱᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᨲᩣᨴᩥᩈᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨠᩣᩁᨱᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩣᨷᩥ ᨶ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩋᨩᩣᨶᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩣᨷᩦᨲᩥ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨠᩣᩃᩴ ᩅᩥᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᨧᩮ ᨲᩔᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᩈᩮᩣ ᨠᩣᩃᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨲᩴ ᨠᩣᩃᩴ ᩅᩥᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ; ᩈᨧᩮ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ , ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᨠᩣᩃᩴ ᩅᩥᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᨶ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩣᨷᩥ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᩴᩉᩥᨲᩴ ᨲᨳᩣᨣᨲᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨠᩣᩁᨱᨶᩥᩔᩥᨲᩴ, ᨲᨴᩮᩅ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᩈᩴᩉᩥᨲᩴ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᩈᩴᩉᩥᨲᩮ ᩈᩮᨲᩩᨥᩣᨲᩮᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩣᨶᩴ᪨ ᩈᩮᨲᩩ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ, ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶᩮᩅ ᨲᩣᨴᩥᩈᩔ ᩅᨧᨶᩔ ᨥᩣᨲᩮᩣ, ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᩴᩉᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᨧᨶᩴ ᨲᨳᩣᨣᨲᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩦᨲᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮᩉᩥ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᩣ ᨴᩮᩈᩮᩔᩣᨾᩣᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨧᩁᩥᨲᨠᩣᩁᨱᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨩᩣᨲᨠᩴ ᩅᩣ ᨠᨳᩮᩔᩣᨾ᪨ ᩈᩣᩅᨠᩣᨶᩴ ᩅᩣ

និក្ខាបទំបញ្ញាបេស្សាយាតិ សាចកាតំ ចា តាយ បុច្ឆាយ ឱតិក្កមំ បាកដំ កត្វា ករុតំ ចា លហុកំ ចា និក្ខាបទំ បញ្ញាបេស្សាយ អាហ ឆបេស្សាយាតិ៑

អថ ខោ ភគវា...បេ... ឲតាមត្វំ អានន្ទាចឆឹតិ ឲត្វ តត្វិ កិន្តិ ចតុត្ថំ បុទ្ធោ ចុត្តមេច ហិ កិក្ខុតំ បត្វបត្វបុលកបដិលោកំ សល្លហុកចុត្តិតំ សាមបាកបទិមេចតច្ចា អានទាចចន្តោ ឲតាមត្វំ អានន្ទាចឆឹតិ ចុច្ចតិ៑ “សាធុសាធុ, អាតត្ថា”តិ ឰគំ បត ភកចា អាឃម្ពុត្តិ អាតត្ថិ សម្បាហំមេសន្តោ អាហ៑ សាធុកាទំ បត ឌត្វា ត្តិស្ម អាកាចទស្ម ឲកំ កហេត្វា ឆម្ម៉ំ ឆេចមេសន្តោ អាហ – “ទុមេច្ឆោ, អាតត្ថ, សប្បុទិមេហិ ចិឌិតំ, បន្តិយា ឌតតា សាលិមំមេបាឆតំ អតិមន្ត្យិស្សតី”តិ៑ តត្រាឃមច្ឆិប្បាមេយា – ទុមេច្ឆោ, អាតត្ថ, សប្បុទិមេហិ ឲចំ ចុត្តិក្លោ ចុល្លកបិណ្ឌោ ឰយាយ សល្លហុកចុត្តិតាយ ឰមិតា ច សមេល្លលេត ចិឌិតំ៑ កិ ចិឌិតត្តិ? ចុត្តិក្លោ ចិឌិតំ, លោកោ ចិឌិតោ, ឰធ្វាចាទោ ចិឌិតោ៑ កថំ? “អមំ ចេចទត្ថោ ចុត្តិក្លោ, សមត្តទោ បត អតត្តទោ កាមតិកាយា ចលការតមិតសស្សា ស្មុកិក្លោ ស្មុលកបិណ្ឌោ៑ ឲចំ សមេត្តបិ ភកចា ឰមេឆច អមេប្បា តិក្កហិត្ថា ចសតី”តិ ឲកកិក្កុស្សបិ ចិត្តា ចា ចិឃាមេតា ចា តត្តិ៑ ឲចំ តាច ចុត្តិក្លោ ចិឌិតំ អកិក្ខុតំ អត្តមេតា ចមេស ចត្តិតំ៑

កថំ លោកោ ចិឌិតោ? “អមំ ចេចទត្ថោ ចុត្តិក្លោ, សមត្តទោ បត អតត្តទោ កាមតិកាយា ចលការតមិតសស្សា ស្មុកិក្លោ ស្មុលកបិណ្ឌោ៑ ហត្ថ មមំ តត្វ កត្តោ បទិក្ខន្តិស្សាយា”តិ លោកចមេសត ឲកកិក្កុតាបិ ទត្តិមេន្នោ ចា “បន្តិមិកាឃ តត្វ ចស្សំ ឌ្ហបកន្តាយា”តិ ចស្សមេន្នោ ចា ត កតោ៑ ឲចំ លោកោ ចិឌិតោ៑

កថំ ឰធ្វាចាទោ ចិឌិតោ? អមំ ចេចទត្ថោ ចុត្តិក្លោ, ឰមេម ច មត្តស្សា អមេប្បត្វ តមេយា មាមេម ចសន្តោបិ ត កិន្តិត្តិ មន្តាតិ៑ មំត្តត មមំ កុលចាលិត្ថំ កត្វា “អស្មុកោ កិក្ខុ បឆមេស្ស ឈសាតស្ស លោកិ...បេ... អស្មុកោ ចេត្តអកិមន្តោតិ ឲចំ មត្តស្សាតំ អត្តាមត្តា បកាមេសត្វា កុន្តិំ បដិឆក្កិត្វា បន្តា ឃឹលំ អឆ្នដ្ធមេហស្សាយា”តិ ឲកកិក្កុតាបិ ឲចទ្ទុបិ ឰធ្វា ត ឌ្ហប្បាឌិតា៑ ឲចំ ឰធ្វាចាទោ ចិឌិតោ អកិក្ខុតោ អត្តមេតា ចមេស ចត្តិតោតិ៑

អតាកតេ បត បន្តិយា ឌតតា ចិហាមេទ តិមិត្តា អប្បកមិមេទគេច លកិត្វាបិ “កិ ឰគំ ឌ្ហត្តលុលំ អតិកិលិត្តំ អលោកិំ អតិលោកិំ អតត្តិលំ អច្ឆត្តិលំ, កោ ឰមិតា អត្វោ”តិ អាឌិតា តមេយត សាលិមំមេបាឆតំ អតិមន្ត្យិស្សតិ, ឌ្ហត្តាតំ អចត្តាតំ ករិស្សតិ៑ អថ ចា ឌតបទោ តាយ ត សត្តកាលំ ចុត្តិក្លោ មោហតិ៑ ឲកទា ចុត្តិក្លោ មោហតិ, ឲកទា ស្មុកិក្លោ មោហតិ៑ ស្វាមំ ឃទា ស្មុកិក្លោ កចិស្សតិ, តទា ទុមេច្ឆោ សប្បុទិសាតំ ឰយាយ បដិបត្តិឃា បសត្វា មត្តស្សា កិក្ខុតំ ឃាកុមត្ថកាឌិប្បមេកមេត អតតោមេប្បកាទំ សាលិចិកតិ មំមេបាឆតត្ថា ឌាតត្ថំ មន្តិស្សត្តិ៑ តំ ទុមេប្បា តិស្សាយ ឌ្ហប្បត្តិ សក្កាទំ ទុមេប្បាតំ សត្រាហុចាទីសត្ថាតា បន្តិយា ឌតតា ទុមេប្បាតំ អត្តមេទ តិឃឹឌិត្វា អត្ថកចមាតាច អតិមន្តិស្សតិ, តប្បត្វមំ មាតត្ថា ឌ្ហមាតត្ថា ករិស្សតិ៑ កថំ? កស្វា ឲត្តកំ បត្តំ, កិ ទុមេប្បាតំ កាឌតាតិ តត្តិ, ឃត្វ អត្តមេតា សត្តកំ បត្តិបិត្វា ឆបេឃ្យាថាតិ៑

ចុត្តិក្លកថា តិដ្ឋិតា៑

១៨។ អថ ខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោតិអាទីសុ អាយស្មាតិ បិយវចនមេតំ, គរុគារវសប្បតិស្សាធិវចនមេតំ។ មហាមោគ្គល្លានោតិ មហា ច សោ គុណមហន្តតាយ មោគ្គល្លានោ ច គោត្តតោតិ មហាមោគ្គល្លានោ។ ឯតទវោចាតិ ឯតំ អវោច។ ឥទានិ វត្តព្ពំ “ឯតរហិ ភន្តេ”តិអាទិវចនំ ទស្សេតិ។ កស្មា អវោច? ថេរោ កិរ បព្ពជិត្វា សត្តមេ ទិវសេ សាវកបារមីញាណស្ស មត្ថកំ បត្វា, សត្ថារាបិ មហិទ្ធិកតាយ ឯតទគ្គេ ឋបិតោ។ សោ តំ អត្តនោ មហិទ្ធិកតំ និស្សាយ ចិន្តេសិ – “អយំ វេរញ្ជា ទុព្ភិក្ខា, ភិក្ខូ ច កិលមន្តិ, យំនូនាហំ បថវិំ បរិវត្តេត្វា ភិក្ខូ បប្បដកោជំ ភោជេយ្យ”ន្តិ។ អថស្ស ឯតទហោសិ – “សចេ បនាហំ ភគវតោ សន្តិកេ វិហរន្តោ ភគវន្តំ អយាចិត្វា ឯវំ ករេយ្យំ, ន មេតំ អស្ស បតិរូបំ; យុគគ្គាហោ វិយ ភគវតា សទ្ធិំ កតោ ភវេយ្យា”តិ។ តស្មា យាចិតុកាមោ អាគន្ត្វា ភគវន្តំ ឯវមាហ។

ហេដ្ឋិមតលំ សម្បន្នន្តិ បថវិយា កិរ ហេដ្ឋិមតលេ បថវិមណ្ឌោ បថវោជោ បថវិ-បប្បដកោ អត្ថិ, តំ សន្ធាយ វទតិ។ តត្ថ សម្បន្នន្តិ មធុរំ, សាទុរសន្តិ អត្ថោ។ យថេវ ហិ “តត្រស្ស រុក្ខោ សម្បន្នផលោ ច ឧបបន្នផលោ ចា”តិ (ម។ និ។ ២។៤៨) ឯត្ថ មធុរផលោតិ អត្ថោ; ឯវមិធាបិ សម្បន្នំ មធុរំ សាទុរសន្តិ វេទិតព្វំ។ សេយ្យថាបិ ខុទ្ទមធុំ អនីលកន្តិ ឥទំ បន តស្ស មធុរតាយ ឧបមានិទស្សនំ។ ខុទ្ទមធុន្តិ ខុទ្ទកមក្ខិកាហិ កតមធុ។ អនីលកន្តិ និម្មក្ខិកំ និម្មក្ខិកណ្ឌកំ បរិសុទ្ធំ។ ឯតំ កិរ មធុ សព្វមធូហិ អគ្គញ្ច សេដ្ឋញ្ច សុរសញ្ច ឱជវន្តញ្ច។ តេនាហ – “សេយ្យថាបិ ខុទ្ទមធុំ អនីលកំ ឯវមស្សាទ”ន្តិ។

សាធាហំ, ភន្តេតិ សាធុ អហំ, ភន្តេ។ ឯត្ថ សាធូតិ អាយាចនវចនមេតំ។ បថវិបរិវត្តនំ អាយាចន្តោ ហិ ថេរោ ភគវន្តំ ឯវមាហ។ បរិវត្តេយ្យន្តិ ហេដ្ឋុបរិយំ ករេយ្យំ, ហេដ្ឋិមតលំ ឧបរិមំ ករេយ្យំ។ កស្មា? ឯវញ្ហិ កតេ សុខេន ភិក្ខូ បប្បដកោជំ បថវិមណ្ឌំ បរិភុញ្ជិស្សន្តីតិ។ អថ ភគវា អននុញ្ញាតុកាមោបិ ថេរំ សីហនាទំ នទាបេតុំ បុច្ឆិ – “យេ បន តេ, មោគ្គល្លាន, បថវិនិស្សិតា បាណា តេ កថំ ករិស្សសី”តិ។ យេ បថវិនិស្សិតា គាមនិគមាទីសុ បាណា, តេ បថវិយា បរិវត្តិយមានាយ អាកាសេ សណ្ឋាតុំ អសក្កោន្តេ កថំ ករិស្សសិ, កត្ថ ឋបេស្សសីតិ? អថ ថេរោ ភគវតោ ឯតទគ្គេ ឋបិតភាវានុរូបំ អត្តនោ ឥទ្ធានុភាវំ បកាសេន្តោ “ឯកាហំ, ភន្តេ”តិអាទិមាហ។ តស្សត្ថោ – ឯកំ អហំ ភន្តេ ហត្ថំ យថា អយំ មហាបថវី ឯវំ អភិនិម្មិនិស្សាមិ, បថវិសណ្ឋំ ករិស្សាមិ។ ឯវំ កត្វា យេ បថវិនិស្សិតា បាណា តេ ឯកស្មិំ ហត្ថតលេ ឋិតេ បាណេ តតោ ទុតិយហត្ថតលេ សង្កាមេន្តោ វិយ តត្ថ សង្កាមេស្សាមីតិ។

អថស្ស ភគវា អាយាចនំ បដិក្ខិបន្តោ “អលំ មោគ្គល្លានា”តិអាទិមាហ។ តត្ថ អលន្តិ បដិក្ខេបវចនំ។ វិបល្លាសម្បិ សត្តា បដិលភេយ្យុន្តិ វិបរីតគ្គាហម្បិ សត្តា សម្បាបុណេយ្យុំ។ កថំ? អយំ នុ ខោ បថវី, ឧទាហុ ន អយន្តិ។ អថ វា អម្ហាកំ នុ ខោ អយំ គាមោ, ឧទាហុ អញ្ញោស”ន្តិ។ ឯវំ និគមជនបទខេត្តារាមាទីសុ។ ន វា ឯស វិបល្លាសោ, អចិន្តេយ្យា ហិ ឥទ្ធិមតោ ឥទ្ធិវិសយា។ ឯវំ បន វិបល្លាសំ បដិលភេយ្យុំ – ឥទំ ទុព្ភិក្ខំ នាម ន ឥទានេវ ហោតិ, អនាគតេបិ ភវិស្សតិ។ តទា ភិក្ខូ តាទិសំ ឥទ្ធិមន្តំ សព្រហ្មចារិំ កុតោ លភិស្សន្តិ? តេ សោតាបន្ន-សកទាគាមិ-អនាគាមិ-សុក្ខវិបស្សក-ខីណាសវ-បដិសម្ភិទាប្បត្តខីណាសវាបិ សមានា ឥទ្ធិពលាភាវា បរកុលានិ

បិណ្ឌាយ ឧបសង្កមិស្សន្តី"តិ។ តថា មនុស្សានំ ឯវំ ភវិស្សតិ – "ពុទ្ធកាលេ កិរ សិក្ខាសុ បរិបូរការិនោ អហេសុំ, តេ គុណេ និព្ពត្តេត្វា ទុព្ភិក្ខកាលេ បថវិំ បរិវត្តេត្វា បប្បដកោជំ បរិភុញ្ជិំសុ។ ឥទានិ បន សិក្ខាយ បរិបូរការិនោ នត្ថិ, យទិ សិយុំ, តថេវ ករេយ្យុំ។ ន អម្ហាកំ យំ កិញ្ចិ បក្កំ វា អាមំ វា ខាទិតុំ ទស្សេយ្យុ"ន្តិ។ ឯវំ តេសុ ចេវ អរិយបុគ្គលេសុ "នត្ថិ អរិយបុគ្គលា"តិ ឥមំ វិបល្លាសំ បដិលភេយ្យុំ។ វិបល្លាសវសេន ច អរិយេ គរហន្តា ឧបវទន្តា អបាយុបគា ភវេយ្យុំ។ តស្មា មា តេ រុច្ចិ បថវិំ បរិវត្តេតុន្តិ។

អថ ថេរោ ឥមំ យាចនំ អលភមានោ អញ្ញំ យាចន្តោ "សាធុ, ភន្តេ"តិអាទិមាហ។ តម្បិស្ស ភគវា បដិក្ខិបន្តោ "អលំ មោគ្គល្លានា"តិអាទិមាហ។ តត្ថ កិញ្ចាបិ ន វុត្តំ "វិបល្លាសម្បិ សត្តា បដិលភេយ្យុ"ន្តិ, អថ ខោ បុព្ពេ វុត្តនយេនេវ គហេតព្វំ; អត្ថោបិ ចស្ស វុត្តសទិសមេវ វេទិតព្វោ។ យទិ បន ភគវា អនុជានេយ្យ, ថេរោ កិំ ករេយ្យាតិ? មហាសមុទ្ទំ ឯកេន បទវីតិហារេន អតិក្កមនីយំ មាតិកាមត្តំ អធិដ្ឋហិត្វា នឡេរុបុចិមន្ទត្ថេនោ ឧត្តរកុរុអភិមុខំ មគ្គំ នីហរិត្វា ឧត្តរកុរុំ គមនាគមនសម្បន្នំ ឋានំ កត្វា ទស្សេយ្យ, យថា ភិក្ខូ គោចរគាមំ វិយ យថាសុខំ បិណ្ឌាយ បវិសិត្វា និក្ខមេយ្យុន្តិ។

និដ្ឋិតា មហាមោគ្គល្លានស្ស សីហនាទកថា។

វិនយបញ្ញត្តិយាចនកថាវណ្ណនា

១៨។ ឥទានិ អាយស្មា ឧបាលិ វិនយបញ្ញត្តិយា មូលតោ បភុតិ និទានំ ទស្សេតុំ សារិបុត្តត្ថេរស្ស វិតក្កុប្បាទំ ទស្សេន្តោ "អថ ខោ អាយស្មតោ សារិបុត្តស្សា"តិអាទិមាហ។ តត្ថ រហោគតស្សាតិ រហសិ គតស្ស។ បដិសល្លីនស្សាតិ បដិសល្លីនស្ស ឯកីភាវំ គតស្ស។ កតមេសានន្តិ អតីតេសុ វិបស្សីអាទីសុ ពុទ្ធេសុ កតមេសំ។ ចិរំ អស្ស ឋិតីតិ, ចិរា វា អស្ស ឋិតីតិ ចិរដ្ឋិតិកំ។ សេសមេត្ថ ឧត្តានត្ថមេវ។

កិំ បន ថេរោ ឥមំ អត្តនោ បរិវិតក្កំ សយំ វិនិច្ឆិនិតុំ ន សក្កោតីតិ? វុច្ចតេ – សក្កោតិ ច ន សក្កោតិ ច។ អយញ្ហិ ឥមេសំ នាម ពុទ្ធានំ សាសនំ ន ចិរដ្ឋិតិកំ អហោសិ, ឥមេសំ ចិរដ្ឋិតិកន្តិ ឯត្តកំ សក្កោតិ វិនិច្ឆិនិតុំ។ ឥមិនា បន ការណេន ន ចិរដ្ឋិតិកំ អហោសិ, ឥមិនា ចិរដ្ឋិតិកន្តិ ឯតំ ន សក្កោតិ។ មហាបទុមត្ថេរោ បនាហ – "ឯតម្បិ សោឡសវិធាយ បញ្ញាយ មត្ថកំ បត្តស្ស អគ្គសាវកស្ស ន ភារិយំ, សម្មាសម្ពុទ្ធេន បន សទ្ធិំ ឯកតោ វសន្តស្ស សយំ វិនិច្ឆយករណំ តុលំ ឆឌ្ឌេត្វា ហត្ថេន តុលិតសទិសំ ហោតីតិ ភគវន្តំយេវ ឧបសង្កមិត្វា បុច្ឆី"តិ។ អថស្ស ភគវា តំ វិស្សជ្ជេន្តោ "ភគវតោ ច សារិបុត្ត វិបស្សិស្សា"តិអាទិមាហ។ តំ ឧត្តានត្ថមេវ។

១៩។ បុន ថេរោ ការណំ បុច្ឆន្តោ "កោ នុ ខោ, ភន្តេ, ហេតូ"តិអាទិមាហ។ តត្ថ កោ នុ ខោ ភន្តេតិ ការណបុច្ឆា, តស្ស កតមោ នុ ខោ ភន្តេតិ អត្ថោ។ ហេតុ បច្ចយោតិ ឧភយមេតំ ការណាធិវចនំ; ការណញ្ហិ យស្មា តេន តស្ស ផលំ ហិនោតិ បវត្តតិ, តស្មា ហេតូតិ វុច្ចតិ។ យស្មា តំ បដិច្ច ឯតិ បវត្តតិ, តស្មា បច្ចយោតិ វុច្ចតិ។ ឯវំ អត្ថតោ ឯកម្បិ វោហារវសេន ច វចនសិលិដ្ឋតាយ ច តថា តថា

ឲព៌ ក្តកឃប្បិ ចុច្ចតិ៍ ននននយព្ធ ក្តោតព្ធនយច៍

ញាងាតិ ព៌ ទេហព្យ៉ា បច្ចឃញ្ញា ងទេស្សព៌ “ភកចា ច ឋារិបុត្ត ចិបឃ្សិ”តិអាឪយាហ៍ ពព្ធ កិលិឃុទេតា អទេហឃុត្តិ ត អាលឋិឃកិលិឃុទេតា, ត ហិ ញុទ្ធាត៌ អាលឋិឃំ ចា ឮឋត្ថុចិទិយតា ចា អព្ធិ៍ ញុទ្ធា ហិ ឲកឃ្ស ចា ទ្ធិត្ថិ ចា ឋកលចក្កចាឭអឃ្ស ចា ឆយុំ ទេងទេឋត្តា ឋយទេកទេតច ក្តឃ្សាទេហត ឆយុំ ទេងទេឋត្តិ, ត បរិឋាឃ អប្បកាច៌ ជិស្វា ឮឋត្ថុចិទិឃា ទេហាត្តិ, តាបិ យហត្តកាច៌ ជិស្វា ក្តឃ្សត្ថុចិទិឃា៍ ឃចា ហិ ឋិទេហា យិកទាឌា ឋព្តត្ថិ ជិចឋាត៌ អច្ចទេឃត ទេកាចទាឃ បក្កទេត្តា លុទ្ធទេក ចា យហទេត្ត ចា បិទេលា ឲកឋជិទេឋទេតច ទេចទេកត ឆាចតិ៍ ព៌ កិឃ្ស ទេហព្យ? “យា ទេយ ឌទេចា បរិហាឃិ”តិ៍ ឲចំ ញុទ្ធា អប្បកាឃ ចា យហតិឃា ចា បរិឋាឃ ឋយទេកទេតច ក្តឃ្សាទេហត ឆយុំ ទេងទេឋត្តិ៍ ព៌ កិឃ្ស ទេហព្យ? “យា ទេតា ឆយុកទុតា បរិហាឃិ”តិ៍ ឆយុកទុទេតា ហិ ញុទ្ធា ឆយុការទចាតិ៍

ឃចា បត អយក្ខ៌ ភកចា យហាឋយុទ្ធិ បួទឃយាទេតា ចិឃ ចិត្តទេទត ឆយុំ ទេងទេឋឋិ, ឲចំ ទេព ត ទេងទេឋឋុំ៍ កឋ្វា? ឋព្តាត៌ អប្បទេឌក្លតាឃ៍ ទេពឋំ កិទ កាទេល ជិឈាឃុកា ឋព្តា អប្បទេឌក្លា អទេហឋុំ៍ ទេព ចព្យឋច្ចបជិឋំឃុត្ត ឲកកាឆប្បិ ឃុត្វា ឆយុំ អកិឋទេយត្តិ, ពឋ្វា ត ចិត្តទេទត ឆយុំ ទេងទេឋឋុំ៍ ទេពទេតច ការទេលត អប្បកញ្ញា ទេតឋំ អទេហាឋិ ឃុត្ត…ទេប… ទេចងល្លត្តិ៍ ពព្ធ ឃុត្តាជិត៌ តាតត្ត បធយឋក្កិតិចណ្ណតាឃំ ចុត្តទេយច៍

អបញ្ញាត្តំឋាចកាត៌ ឋិក្លាបងត្តិ ឋាចកាត៌ តិទេក្ខាឋតាឃ ទេងាឋាត្មុបទេតា បញ្ញាទេបតព្ញុំ ឋព្តាបត្តិក្ខត្ថចទេឋត អាលាឋិក្លាបជ៌ អបញ្ញាត្តំ៍ អត្ថុខ្និងិ បិតិទេយាក្លត្តិ អត្តខ្ទយាឋំ អាលាបិតិទេយាក្ល អត្ថុខ្និងិ អទេហាឋិ៍ ឮចាងបិតិទេយាក្លទេយច ទេព ក្តុខ្និឋិឃុ; ពប្បិ ច ទេតា អត្តខ្ទយាឋំ៍ ពចា ហិ ចិបឃ្សិ ភកចា លត្ថិ លត្ថិ ចឃ្សាត៌ ឋកិ ឋកិ ឮចាងបិតិទេយាក្ល ក្តុខ្និឋិ; ពញ្ញា ទេលា ឋាយំទេឃច៍ ឋាចកា បតឃ្ស អព្តុទេតា អព្តុទេតា ចឋតក្ខាទេតឃុ ត ក្តុខ្និឋិឃុ៍ ឋកលឌប្បុជិទេប ឲកឋិទេឃច ជាទេត ញត្ថុយតិឃា ទាឌងាតិឃា ទេលទេយ យិកងាទេឃ ចិបឃ្សិឃ្ស ភកចទេពា ចឋតក្ខាទេត ឋទេញ្ញាបិ កិក្ខុឋញ្ញ្ញា ក្តុទេបិឋឆំ អកាឋិ៍ ពញ្ញា ទេលា ឋញ្ញុទេបិឋឆទេយច; ត កលុទេបិឋឆំ, ត បុក្កលុទេបិឋឆំ, ត បិទិឃុខ្និទេបិឋឆំ, ត អឆិខ្ញាត្មុទេបិឋឆំ៍

ពងា កិទ ឌប្បុជិទេប ចព្យទាឋិតិចិហារឋហឃ្សាតិ ទេហាត្តិ៍ ឲកទេយកឃ្ញិ ចិហាទេទ អទេញ្ញាកិណ្ណាតិ ងឋបិ ចិឋតិបិ កិក្ខុឋហឃ្សាតិ ចឋត្តិ, កិទេឃ្យាបិ ចឋត្តិ៍ ក្តុទេបិឋចាទេទាចិកា ទេងចតា ពព្ធ ពព្ធ កត្វា អាទេទាទេចត្តិ – “យារិឋា, ឲកំ ចឃ្សំ អតិក្កត្តំ, ទេទ្វ តិលិ ចព្តាទិ បញ្ញា ចឃ្សាតិ អតិក្កត្តាតិ, ញាជំ លុខ្និ ចឃ្សំ, អាកាយិតិឃា បុណ្ណយាឋិឃា ញុទ្ធងឃ្សតព្ធំ ក្តុទេបិឋចកទេលព្ធញ្ញា កត្តព្ញុំ! ឋប្បទេព្តា ទេចា ឋត្ថិបិតការទេលិ”តិ៍ ពទេតា ឋាត្មុកាចា កិក្ខុ អព្តុទេតា អព្តុទេតា អាត្មុកាទេចត កច្ឆត្តិ, ញាពទេទ ទេងចតាត្មុកាទេចត៍ កចំ? ទេព កិទ កិក្ខុ បិឋិតឋយុទ្ធទេត្ត ចា បច្ឆិទិយាព្តទេងក្លិលាឋយុទ្ធទេត្ត ចា ជិតា កយិឃចព្ត បួទេទព្វា បព្តុជិចទេយាងាឃ “កច្ឆាយា”តិ ជិព្តុំ ក្តប្បាទេងត្តិ; ឋហ ជិព្តុប្បាងា ក្តុទេបិឋចក្កុំ កពាច ទេហាត្តិ៍ ទេព ចិបឃ្សិ ឋយុាឋយុទ្ធិ អកិចាទេងព្វា តិឋិងត្តិ៍ ភកចាបិ ឋត្ថិឋិត្ថាឃ បរិឋាឃ ញាយំ ឮចាងបិតិទេយាក្ល ក្តុខ្និឋតិ៍

“លត្តិ បទេយំ ពទេបិ តិតិក្ខា;

តិដ្ឋាតំ បទយំ ចជន្តិ ពុទ្ធា;

ត ហិ បដ្ឋខិតោ បទ្ទបឈាតិ;

ត សយណោ ហោតិ បទំ ចិហេជយន្តោ៉

“សដ្ឋបិបស្ស អករណំ, កុសលស្ស ភូបសម្បគា;

សចិត្តបរិយោឥបតំ, ឯតំ ពុទ្ធាត សាសតំ៉

“អតុបចាគោ អតុបឈាតោ, បាតិមោក្ខេ ច សំចរោ;

មត្តញ្ញុតា ច ភត្តស្មិំ, បត្តញ្ច សយតាសតំ;

អធិចិត្តេ ច អាយោគោ, ឯតំ ពុទ្ធាត សាសត”ត្តិ៉ (ឌី៉ តិ៉ ១៉៥០; ធ៉ ប៉ ១៨៣-១៨៥);

ឯតេតច ភូបិយេត ព្ពតទសម្បិ ពុទ្ធាតំ បាតិមោក្ខុទ្ទេសោ ទេខិតោ ដ្ឋា៉ សដ្ឋពុទ្ធាតម្បិ ព្ពយា ពិស្សាច ឱ្ចាឥបាតិមោក្ខកាឆោយា ហោត្តិ៉ តា ឌីឈាយុកពុទ្ធាតំ យាច សាសតបរិយន្តា ភូទេ្ទសយាកន្តិ; អប្បាយុកពុទ្ធាតំ បឋមពោធិយំយេច៉ សិក្ខាបឥបញ្ញត្តិកាលតោ បត បកុតិ អាណាបាតិមោក្ខេយេច ភូទ្ទិសីយតិ៉ តញ្ច ខោ កិក្ខុ ឯច ភូទ្ទិសត្តិ, ត ពុទ្ធា៉ តស្មា អម្ហាកម្បិ ភកចា បឋមពោធិយំ ចិសតិចស្សមត្តយេច ព្ពគំ ឱ្ចាឥបាតិមោក្ខំ ភូទ្ទិសិ៉ អគេឆកខិចសំ បុព្ពារាមេ មិការមាតុបាសាទេ តិសិន្នោ កិក្ខុ អាមន្តេសិ – “ត ទាតាហំ, កិក្ខវេ, ព្ពតោ បទំ ភូបោសថំ ករិស្សាមិ បាតិមោក្ខំ ភូទ្ទិសិស្សាមិ, តុម្ហេវ ទាតិ កិក្ខវេ ព្ពតោ បទំ ភូបោសថំ ករេយ្យាថ, បាតិមោក្ខំ ភូទ្ទិសេយ្យាថ៉ អដ្ឋាតមេតំ, កិក្ខវេ, អតចកាសោ យំ តថាកតោ អបរិសុទ្ធាយ បរិសាយ ភូបោសថំ ករេយ្យ, បាតិមោក្ខំ ភូទ្ទិសេយ្យា”តិ (ចូឡវ៉ ៣៨៩)៉ តតោ បដ្ឋាយ កិក្ខុ អាណាបាតិមោក្ខំ ភូទ្ទិសត្តិ៉ ព្ពគំ អាណាបាតិមោក្ខំ តេសំ អត្ថវិដ្ឋំ អហោសិ៉ តេត ចុត្តំ – “អត្ថវិដ្ឋំ បាតិមោក្ខ”ត្តិ៉

តេសំពុទ្ធាតត្តិ តេសំ ចិបស្សីអាឌីតំ ពិណ្ណំ ពុទ្ធាតំ៉ អត្តរធាតេតតាតិ លត្តរធាតេតត; បរិតិដ្ឋាតេតតាតិ ចុត្តំ ហោតិ៉ ពុទ្ធាតុពុទ្ធាតត្តិ យេ តេសំ ពុទ្ធាតំ អតុពុទ្ធា សម្មុខសាចកា តេសញ្ច លត្តរធាតេតត៉ យេ តេ បច្ឆិមា សាចកាតិ យេ តេសំ សម្មុខសាចកាតំ សត្តិកេ បដ្ឋខិតា បច្ឆិមា សាចកា៉ តាតាតាយាតិ “ពុទ្ធវគ្គិតោ, ឆមុវគ្គិតោ”តិអាឌិ តាមចសេត ចិចិធតាយា៉ តាតាគោត្តាតិ “គោតមោ,

មោគ្គល្លានោ"តិអាទិ គោត្តវសេន វិវិធគោត្តា។ នានាជច្ចាតិ "ខត្តិយោ, ព្រាហ្មណោ"តិអាទិជាតិវសេន នានាជច្ចា។ នានាកុលា បព្ពជិតាតិ ខត្តិយកុលាទិវសេន ចេវ ឧច្ចនីចាឌ្ឍអាឌ្ឍអនេកាកាទិកុលវសេន ច វិវិធកុលា និក្ខម្ម បព្ពជិតា។

តេ តំ ព្រហ្មចរិយន្តិ តេ បច្ឆិមា សាវកា យស្មា ឯកនាមា ឯកគោត្តា ឯកជាតិកា ឯកកុលា បព្ពជិតា "អម្ហាកំ សាសនំ តន្តិ បវេណី"តិ អត្តនោ ភារំ កត្វា ព្រហ្មចរិយំ រក្ខន្តិ, ចិរំ បរិយត្តិធម្មំ បរិហរន្តិ។ ឥមេ ច តាទិសា ន ហោន្តិ។ តស្មា អញ្ញមញ្ញំ វិហេសេន្តា វិលោមំ គណ្ហន្តា "អសុកោ ឆេកោ ជានិស្សតិ, អសុកោ ឆេកោ ជានិស្សតី"តិ សិថិលំ ករោន្តា តំ ព្រហ្មចរិយំ ខិប្បញ្ញេវ អន្តរធាបេសុំ, សង្គហំ អារោបេត្វា ន រក្ខិំសុ។ សេយ្យថាបីតិ តស្សត្ថស្ស ឧបមានិទស្សនំ។ វិកិរតីតិ វិក្ខិបតិ។ វិធមតីតិ ឋានន្តរំ នេតិ។ វិទ្ធំសេតីតិ ឋានតោ អបនេតិ។ យថា តំ សុត្តេន អសង្គហិតត្តាតិ យថា សុត្តេន អសង្គហិតត្តា អគន្ថិតត្តា អពទ្ធត្តា ឯវំ វិកិរតិ យថា សុត្តេន អសង្គហិតានិ វិកិរិយន្តិ, ឯវំ វិកិរតីតិ វុត្តំ ហោតិ។ ឯវមេវ ខោតិ ឧបមុបមេយ្យបដិបាទនំ។ អន្តរធាបេសុន្តិ វគ្គសង្គហ-បណ្ណាសសង្គហាទីហិ អសង្គហិត្វា យំ យំ អត្តនោ រុច្ចតិ, តំ តទេវ គហេត្វា សេសំ វិនាសេសុំ អគណ្ហន្តា នាសេសុំ។

អកិលាសុនោ ច តេ ភគវន្តោ អហេសុំ សាវកេ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច ឱវទិតុន្តិ អបិច សារិបុត្ត តេ ពុទ្ធា អត្តនោ ចេតសា សាវកានំ ចេតោ បរិច្ច បរិច្ឆិន្ទិត្វា ឱវទិតុំ អកិលាសុនោ អហេសុំ, បរចិត្តំ ញត្វា អនុសាសនិំ ន ការិយតោ ន បបញ្ចតោ អទំសុ។ ភូតបុព្វំ សារិបុត្តាតិអាទិ តេសំ អកិលាសុភាវប្បកាសនត្ថំ វុត្តំ។ ភឹសនកេតិ ភយានកេ ភយជនកេ។ ឯវំ វិតក្កេថាតិ នេក្ខម្មវិតក្កាទយោ តយោ វិតក្កេ វិតក្កេថ។ មា ឯវំ វិតក្កយិត្ថាតិ កាមវិតក្កាទយោ តយោ អកុសលវិតក្កេ មា វិតក្កយិត្ថ។ ឯវំ មនសិ ករោថាតិ "អនិច្ចំ ទុក្ខមនត្តា អសុភ"ន្តិ មនសិ ករោថ។ មា ឯវំ មនសាកត្ថាតិ "និច្ចំ សុខំ អត្តា សុភ"ន្តិ មា មនសិ អកត្ថ។ ឥទំ បជហថាតិ អកុសលំ បជហថ។ ឥទំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរថាតិ កុសលំ ឧបសម្បជ្ជ បដិលភិត្វា និប្ផាទេត្វា វិហរថ។

អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តានិ វិមុច្ចិំសូតិ អគ្គហេត្វា វិមុច្ចិំសុ។ យេហិ អាសវេហិ ចិត្តានិ វិមុច្ចិំសុ, ន តេ តានិ គហេត្វា វិមុច្ចិំសុ។ អនុប្បាទនិរោធេន បន និរុទ្ធត្តា អគ្គហេត្វា វិមុច្ចិំសុ។ តេន វុត្តំ – "អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តានិ វិមុច្ចិំសូ"តិ។ សព្ពេបិ តេ អរហត្តំ បត្វា សូរិយរស្មិសម្ផុដ្ឋមិវ បទុមវនំ វិកសិតចិត្តា អហេសុំ។ តត្រ សុទំ សារិបុត្ត ភឹសនកស្ស វនសណ្ឌស្ស ភឹសនកតស្មិំ ហោតីតិ តត្រាតិ បុរិមវចនាបេក្ខំ; សុទន្តិ បទបូរណមត្តេ និបាតោ; សារិបុត្តាតិ អាលបនំ។ អយំ បនេត្ថ អត្ថយោជនា – តត្រាតិ យំ វុត្តំ "អញ្ញតរស្មិំ ភឹសនកេ វនសណ្ឌេ"តិ, តត្រ យោ សោ ភឹសនកោតិ វនសណ្ឌោ វុត្តោ, តស្ស ភឹសនកស្ស វនសណ្ឌស្ស ភឹសនកតស្មិំ ហោតិ, ភឹសនកកិរិយាយ ហោតីតិ អត្ថោ។ កិំ ហោតិ? ឥទំ ហោតិ – យោ កោចិ អវីតរាគោ...បេ... លោមានិ ហំសន្តីតិ។

អថ វា តត្រាតិ សាមិអត្ថេ ភុម្មំ។ សុទន្តិ និបាតោ; "កិំ សុ នាម តេ ភោន្តោ សមណព្រាហ្មណា"តិអាទីសុ (ម។ និ។ ១.៣៩៨) វិយ។ ឥទន្តិ អធិប្បេតមត្ថំ បច្ចក្ខំ វិយ កត្វា ទស្សនវចនំ។ សុទន្តិ សុទំ, សន្ធិវសេន ឥការលោបោ វេទិតព្វោ។ "ចក្ខុន្ទ្រិយំ, ឥត្ថិន្ទ្រិយំ, អនញ្ញាតញ្ញស្សាមីតិន្ទ្រិយំ (វិភ។ ២១៩), "កិំ សូធ វិត្ត"ន្តិអាទីសុ (សំ។ និ។ ១.៧៣, ២៤៦; សុ។ និ។ ១៨៣) វិយ។ អយំ បនេត្ថ អត្ថយោជនា – តស្ស សារិបុត្ត ភឹសនកស្ស វនសណ្ឌស្ស ភឹសនកតស្មិំ ឥទំសុ ហោតិ។ ភឹសនកតស្មិន្តិ ភឹសនកភាវេតិ អត្ថោ។ ឯកស្ស នការស្ស លោបោ

ទដ្ឋព្វោ។ ភិំសនកត្តស្មិន្តិយេវ វា បាឋោ។ “ភិំសនកតាយ” ឥតិ វា វត្តព្វេ លិង្គវិបល្លាសោ កតោ។ និមិត្តត្ថេ ចេតំ ភុម្មវចនំ, តស្មា ឯវំ សម្ពន្ធោ វេទិតព្វោ – ភិំសនកភាវេ ឥទំសុ ហោតិ, ភិំសនកភាវនិមិត្តំ ភិំសនកភាវហេតុ ភិំសនកភាវបច្ចយា ឥទំសុ ហោតិ។ យោ កោចិ អវីតរាគោ តំ វនសណ្ឌំ បវិសតិ, យេភុយ្យេន លោមានិ ហំសន្តីតិ ពហុតរានិ លោមានិ ហំសន្តិ ឧទ្ធំមុខានិ សូចិសទិសានិ កណ្ដកសទិសានិ ច ហុត្វា តិដ្ឋន្តិ, អប្បានិ ន ហំសន្តិ។ ពហុតរានំ វា សត្តានំ ហំសន្តិ។ អប្បកានំ អតិសូរបុរិសានំ ន ហំសន្តិ។

ឥទានិ អយំ ខោ, សារិបុត្ត, ហេតូតិអាទិ និគមនំ។ យម្បេត្ថ អន្តរន្តរា ន វុត្តំ, តំ ឧត្តានត្ថមេវ។ តស្មា បាឡិយានុក្កមេនេវ វេទិតព្វំ។ យំ បន វុត្តំ ន ចិរដ្ឋិតិកំ អហោសីតិ, តំ បុរិសយុគវសេន វុត្តន្តិ វេទិតព្វំ។ វស្សគណនាយ ហិ វិបស្សិស្ស ភគវតោ អសីតិវស្សសហស្សានិ អាយុ, សម្មុខសាវកានម្បិស្ស តត្តកមេវ។ ឯវមស្ស យ្វាយំ សព្វបច្ឆិមកោ សាវកោ, តេន សហ ឃដេត្វា សតសហស្សំ សដ្ឋិមត្តានិ ច វស្សសហស្សានិ ព្រហ្មចរិយំ អដ្ឋាសិ។ បុរិសយុគវសេន បន យុគបរិយាទាយ អាគន្ត្វា ទ្វេយេវ បុរិសយុគានិ អដ្ឋាសិ។ តស្មា ន ចិរដ្ឋិតិកន្តិ វុត្តំ។ សិខិស្ស បន ភគវតោ សត្តតិវស្សសហស្សានិ អាយុ, សម្មុខសាវកានម្បិស្ស តត្តកមេវ។ វេស្សភុស្ស ភគវតោ សដ្ឋិវស្សសហស្សានិ អាយុ, សម្មុខសាវកានម្បិស្ស តត្តកមេវ។ ឯវំ តេសម្បិ យេ សព្វបច្ឆិមកា សាវកា តេហិ សហ ឃដេត្វា សតសហស្សតោ ឧទ្ធំ ចត្តាលីសមត្តានិ វីសតិមត្តានិ ច វស្សសហស្សានិ ព្រហ្មចរិយំ អដ្ឋាសិ។ បុរិសយុគវសេន បន យុគបរិយាទាយ អាគន្ត្វា ទ្វេ ទ្វេយេវ បុរិសយុគានិ អដ្ឋាសិ។ តស្មា ន ចិរដ្ឋិតិកន្តិ វុត្តំ។

១០។ ឯវំ អាយស្មា សារិបុត្តោ តិណ្ណំ ពុទ្ធានំ ព្រហ្មចរិយស្ស ន ចិរដ្ឋិតិការណំ សុត្វា ឥតរេសំ តិណ្ណំ ព្រហ្មចរិយស្ស ចិរដ្ឋិតិការណំ សោតុកាមោ បុន ភគវន្តំ “កោ បន ភន្តេ ហេតូ”តិ អាទិនា នយេន បុច្ឆិ។ ភគវាបិស្ស ព្យាកាសិ។ តំ សព្វំ វុត្តបដិបក្ខវសេន វេទិតព្វំ។ ចិរដ្ឋិតិកភាវេបិ ចេត្ថ តេសំ ពុទ្ធានំ អាយុបរិមាណតោបិ បុរិសយុគតោបិ ឧភយថា ចិរដ្ឋិតិកតា វេទិតព្វា។ កកុសន្ធស្ស ហិ ភគវតោ ចត្តាលីសវស្សសហស្សានិ អាយុ, កោណាគមនស្ស ភគវតោ តិំសវស្សសហស្សានិ, កស្សបស្ស ភគវតោ វីសតិវស្សសហស្សានិ; សម្មុខសាវកានម្បិ តេសំ តត្តកមេវ។ ពហូនិ ច តេសំ សាវកយុគានិ បរម្បរាយ ព្រហ្មចរិយំ បវត្តេសុំ។ ឯវំ តេសំ អាយុបរិមាណតោបិ សាវកយុគតោបិ ឧភយថា ព្រហ្មចរិយំ ចិរដ្ឋិតិកំ អហោសិ។

អម្ហាកំ បន ភគវតោ កស្សបស្ស ភគវតោ ឧប្បន្នាយុកប្បមាណោ ទសវស្សសហស្សាយុកកាលេ ឧប្បជ្ជិតព្វំ សិយា។ តំ អសម្បុណេន្តេន បញ្ចវស្សសហស្សាយុកកាលេ, ឯកវស្សសហស្សាយុកកាលេ, បញ្ចវស្សសតាយុកកាលេបិ វា ឧប្បជ្ជិតព្វំ សិយា។ យស្មា បនស្ស ពុទ្ធត្តការកេ ធម្មេ ឯសន្តស្ស បរិយេសន្តស្ស ញាណំ បរិបាចេន្តស្ស គព្ភំ គណ្ហាបេន្តស្ស វស្សសតាយុកកាលេ ញាណំ បរិបាកមគមាសិ។ តស្មា អតិបរិត្តាយុកកាលេ ឧប្បន្នោ។ តេនស្ស សាវកបរម្បរាវសេន ចិរដ្ឋិតិកម្បិ ព្រហ្មចរិយំ អាយុបរិមាណវសេន វស្សគណនាយ នចិរដ្ឋិតិកមេវាតិ វត្តុំ វដ្ដតិ។

១១។ អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោតិ កោ អនុសន្ធិ? ឯវំ តិណ្ណំ ពុទ្ធានំ ព្រហ្មចរិយស្ស ចិរដ្ឋិតិការណំ សុត្វា សិក្ខាបទបញ្ញត្តិយេវ ចិរដ្ឋិតិកភាវហេតូតិ និដ្ឋំ គន្ត្វា ភគវតោបិ ព្រហ្មចរិយស្ស ចិរដ្ឋិតិកភាវំ ឥច្ឆន្តោ អាយស្មា សារិបុត្តោ ភគវន្តំ សិក្ខាបទបញ្ញត្តិំ យាចិ។

តស្សា យាចនវិធិទស្សនត្ថមេតំ វុត្តំ – អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ ឧដ្ឋាយាសនា …បេ… ចិរដ្ឋិតិកន្តិ។ តត្ថ អទ្ធនិយន្តិ អទ្ធានក្ខមំ; ទីឃកាលិកន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ សេសំ ឧត្តានត្ថមេវ។

អថស្ស ភគវា “ន តាវាយំ សិក្ខាបទបញ្ញត្តិកាលោ”តិ បកាសេន្តោ “អាគមេហិ ត្វំ សារិបុត្តា”តិអាទិមាហ។ តត្ថ អាគមេហិ ត្វន្តិ តិដ្ឋ តាវ ត្វំ; អធិវាសេហិ តាវ ត្វន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ អាទរត្ថវសេន ចេត្ថ ទ្វិក្ខត្តុំ វុត្តំ។ ឯតេន ភគវា សិក្ខាបទបញ្ញត្តិយា សាវកានំ វិសយភាវំ បដិក្ខិបិត្វា “ពុទ្ធវិសយោវ សិក្ខាបទបញ្ញត្តី”តិ អាវិករោន្តោ “តថាគតោ វ”តិអាទិមាហ។ ឯត្ថ ច តត្ថាតិ សិក្ខាបទបញ្ញត្តិយាចនាបេក្ខំ ភុម្មវចនំ។ តត្រាយំ យោជនា – យំ វុត្តំ “សិក្ខាបទំ បញ្ញបេយ្យា”តិ, តត្ថ តស្សា សិក្ខាបទបញ្ញត្តិយា តថាគតោវ កាលំ ជានិស្សតីតិ។ ឯវំ វត្វា អកាលំ តាវ ទស្សេត្វា “ន តាវ សារិបុត្តា”តិអាទិមាហ។

តត្ថ អាសវា តិដ្ឋន្តិ ឯតេសូតិ អាសវដ្ឋានីយា។ យេសុ ទិដ្ឋធម្មិកសម្បរាយិកា ទុក្ខាសវា កិលេសាសវា ច បរូបវាទវិប្បដិសារវធពន្ធនាទយោ ចេវ អបាយទុក្ខវិសេសភូតា ច អាសវា តិដ្ឋន្តិយេវ, យស្មា តេសំ តេ ការណំ ហោន្តីតិ អត្ថោ។ តេ អាសវដ្ឋានីយា វីតិក្កមធម្មា យាវ ន សង្ឃេ បាតុភវន្តិ, ន តាវ សត្ថា សាវកានំ សិក្ខាបទំ បញ្ញបេតីតិ អយមេត្ថ យោជនា។ យទិ ហិ បញ្ញបេយ្យ, បរូបវាទា បរូបារម្ភា គរហទោសា ន បរិមុច្ចេយ្យ។

កថំ? បញ្ញាបេន្តោ ហិ “យោ បន ភិក្ខុ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវេយ្យា”តិអាទិំ សព្ពំ បញ្ញាបេតព្ពំ ភវេយ្យ។ អទិស្វាវ វីតិក្កមទោសំ ឥមំ បញ្ញត្តិំ ញត្វា បរេ ឯវំ ឧបវាទញ្ច ឧបារម្ភញ្ច គរហញ្ច បវត្តេយ្យុំ – “កថញ្ហិ នាម សមណោ គោតមោ ភិក្ខុសង្ឃោ មេ អត្ថាយិកោ វចនករោតិ ឯត្តាវតា សិក្ខាបទេហិ បលិវេឋេស្សតិ, បារាជិកំ បញ្ញបេស្សតិ? ននុ ឥមេ កុលបុត្តា មហន្តំ ភោគក្ខន្ធំ មហន្តញ្ច ញាតិបរិវដ្ដំ ហត្ថគតានិ ច រជ្ជានិបិ បហាយ បព្ពជិតា, ឃាសច្ឆាទនបរមតាយ សន្តុដ្ឋា, សិក្ខាយ តិព្ពគារវា, កាយេ ច ជីវិតេ ច និរបេក្ខា វិហរន្តិ។ តេសុ នាម កោ លោកាមិសភូតំ មេថុនំ វា បដិសេវិស្សតិ, បរភណ្ឌំ វា ហរិស្សតិ, បរស្ស វា ឥដ្ឋំ កន្តំ អតិមធុរំ ជីវិតំ ឧបច្ឆិន្ទិស្សតិ, អភូតគុណកថាយ វា ជីវិតំ កប្បេស្សតិ! ននុ បារាជិកេ អបញ្ញត្តេបិ បព្ពជ្ជាសង្ខេបេនេវតំ បាកដំ កត”ន្តិ។ តថាគតស្ស ច ថាមញ្ច ពលញ្ច សត្តា ន ជានេយ្យុំ។ បញ្ញត្តម្បិ សិក្ខាបទំ កុប្បេយ្យ, ន យថាឋានេ តិដ្ឋេយ្យ។ សេយ្យថាបិ នាម អកុសលោ វេជ្ជោ កញ្ចិ អនុប្បន្នគណ្ឌំ បុរិសំ បក្កោសាបេត្វា “ឯហិ ភោ បុរិស, ឥមស្មិំ តេ សរីរប្បទេសេ មហាគណ្ឌោ ឧប្បជ្ជិត្វា អនយព្យសនំ បាបេស្សតិ, បដិកច្ចេវ នំ តិកិច្ឆាបេហី”តិ វត្វា “សាធាចរិយ, ត្វំយេវ នំ តិកិច្ឆស្សូ”តិ វុត្តោ តស្ស អរោគំ សរីរប្បទេសំ ផាលេត្វា លោហិតំ នីហរិត្វា អាលេបនពន្ធនធោវនាទីហិ តំ បទេសំ សញ្ឆវិំ កត្វា តំ បុរិសំ វទេយ្យ – “មហារោគោ តេ មយា តិកិច្ឆិតោ, ទេហិ មេ ទេយ្យធម្ម”ន្តិ។ សោ តំ “កិមយំ ពាលវេជ្ជោ វទតិ? កតរោ កិរ មេ ឥមិនា រោគោ តិកិច្ឆិតោ? ននុ មេ អយំ ទុក្ខញ្ច ជនេតិ, លោហិតក្ខយញ្ច មំ បាបេតី”តិ ឯវំ ឧបវទេយ្យ ចេវ ឧបារម្ភេយ្យ ច គរហេយ្យ ច, ន ចស្ស គុណំ ជានេយ្យ។ ឯវមេវ យទិ អនុប្បន្នេ វីតិក្កមទោសេ សត្ថា សាវកានំ សិក្ខាបទំ បញ្ញបេយ្យ, បរូបវាទាទីហិ ច ន បរិមុច្ចេយ្យ, ន ចស្ស ថាមំ វា ពលំ វា សត្តា ជានេយ្យុំ, បញ្ញត្តម្បិ សិក្ខាបទំ កុប្បេយ្យ, ន យថាឋានេ តិដ្ឋេយ្យ។ តស្មា វុត្តំ – “ន តាវ សារិបុត្ត សត្ថា សាវកានំ…បេ… បាតុភវន្តី”តិ។

ឲច់ អកាល់ ឥឞ្សេត្វា បុត កាល់ ឥឞ្សេត្យ “ឃទោតា ច ខោ សារិបុត្តា”តិអាឌិយាហ៝ ឥត្ថ ឃទោតាតិ ឃឥា; ឃស្មិំ កាលេលតិ ចុត្តិ ហោតិ៝ សេឋំ ចុត្តាតុសាទេទេតច ចេឌិតត្ថា៝ អយំ ចា ទេហត្ថ សទេល្លបទេត្វា – ឃស្មិំ សមទេឃ “អាវចដ្ឋាគីយា ឆខ្មា”តិ សត្តៀកតា ចិតិក្កួយទោសា សទេល្ល្ឈបិតុភចត្តិ, តឥា សត្វា សាចកាត់ និក្លាបឌំ បត្ថាទេបតិ, ប្តិ្ឌិសតិ បិតិទេយាក្លិ៝ កស្មា? ទេតឋំទេឃច “អាវចដ្ឋាគីយា ឆខ្មា”តិ សត្តៀកតាត់ ចិតិក្កួយទោសាត់ បឌិឈាតាឃ៝ ឲច់ បត្ថាទេបទេត្តា ឃទោ តាយ ក្យុសទេលិ ទេចទេឌ្ឋា ប្តប្យត្តិ កញ្ចិ ឞាលតលេបតឥត្តតទេឆាចតាឌីហិ

តិកិច្ឆទេត្តា ទេរាក់ ចុបសទេឃត្វា សត្តាចិ កត្វា ត ទេត្វច ប្តបចាឌាឌិទេទេហា ហោតិ, សទេក ច អាចទិឃទេក ចិឌិតាតុការចោ ហុត្វា សក្កាទំ បិបុណាតិ; ឲច់ ត ច ប្តបចាឌាឌិទេទេហា ហោតិ, សទេក ច សត្ថត្ថាចិសទេឃ ចិឌិតាតុការចោ ហុត្វា សក្កាទំ បិបុណាតិ៝ តច្ចាស្ស និក្លាបឌំ អក្យប៉ ហោតិ, ឃទោឌោត តិដ្ឋតីតិ៝

ឲច់ អាវចដ្ឋាគីយាត់ ឆខ្មាត់ អតុប្យត្តិ និក្លាបឌបត្ថាត្តិឃា អកាល់ ប្តប្យត្តិច្ចា កាលត្តិ ចត្វា ត្តឌាតិ ទេតឋំ ឆខ្មាត់ អតុប្យត្តិកាលច្ចា ប្តប្យត្តិកាលច្ចា ឥឞ្សេត្យ “ត តាច សារិបុត្ត ត្តឌេកទេច្ច”តិអាឌិយាហ៝ តត្ថ ប្តត្វាតត្វាតិ បឌាតិ បិឮត្តចទេសទេតច ចេឌិតត្ថាតិ៝ អយំ បត អតុត្វាតបឌចល្លតា – ទត្តិទេឃា ឌាតត្តីតិ ទត្តឌ្យា, អត្តទេតា បត្ថឌិតឌិចសទេតា បដ្ឋាឃ ឥហុកា ទត្តិទេឃា ឌាតត្តិ, ឌិទបត្ថឌិតាតិ ចុត្តិ ហោតិ៝ ទត្តឌ្យាហិ ឃហត្តិ ទត្តឌ្យាឃហត្តិ; ឌិទបត្ថឌិទេតហិ ឃហត្តកាចត្តិ អទេត្វា៝ ត៣ ទត្តឌ្យាឃហត្តិ បទេត្ត សទេល្ល្ឈបេសត់ ចដ្តតុត្តិ អាទេក្តុ និក្លាបឌំ បត្ថាត្តត្តិ ចេឌិតត្ថា៝ ទេសា ហាឃស្មា ប្តាតឥសចទេស្ស កិក្ល ប្តបសយ្យាទេឥទេត្ត ឌិស្វា ឲកចទេស្យា សខ្ញិចិហាទិក់ ប្តបសយ្យាទេឥសិ៝ អច កកចា និក្លាបឌំ បត្ថាទេបសិ – “ត, កិក្លុទេច , ប្តាតឥសចទេស្សុត ប្តបសយ្យាទេឥតទេត្តា៝ ទេឃា ប្តបសយ្យាទេឃ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (បហាច៝ លិ៍៥)៝ ឲច់ បត្ថាទេត្ត និក្លាបទេឥ បុត កិក្ល “ឥសចស្សាយ ឞ្រសចស្សាយ”តិ ឌាលិ អព្យត្វា ប្តបសយ្យាទេឥត្តិ៝ អច កកចា អបទេយ្យិ និក្លាបឌំ បត្ថាទេបសិ – “ត, កិក្លុទេច, ឌាទេលត អព្យទេត្តត ប្តបសយ្យាទេឥតទេត្តា៝ ទេឃា ប្តបសយ្យាទេឃ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស៝ អតុឌាតាមិ, កិក្លុទេច, ព្យទេត្តត កិក្លុតា បឌិឌាទេលត ឥសចទេស្សុត ចា អតិទេរកឥសចទេស្សុត ចា ប្តបសយ្យាទេឥតុ”ត្តិ (បហាច៝ លិ៩) ទត្តឌ្យាឃហត្តិ បត្តកាទេល ទេត្វ និក្លាបឌាតិ បត្ថាត្តាតិ៝

ទេចបុល្លឃហត្តត្តិ ចិបុលកាទេចត ឃហត្តិ៝ សទេល្លា ហិ ឃាច ត ទេឆទេតចឃខ្ញិយាត់ ចទេសត ទេចបុល្លឃហត្តិ បទេត្តា ហោតិ, តាច សេតាសតាតិ បហោត្តិ៝ សាសទេត ឲកច្ច អាវចដ្ឋាគីយា ឆខ្មា ត ប្តប្យដ្ឋត្តិ៝ ទេចបុល្លឃហត្តិ បត បទេត្ត ទេត ប្តប្យដ្ឋត្តិ៝ អច សត្វា សាចកាត់ និក្លាបឌំ បត្ថាទេបតិ៝ តត្ថ ទេចបុល្លឃហត្តិ បទេត្ត សទេល្ល្ឈបត្ថាត្តនិក្លាបឌាតិ “ទេឃា បត កិក្លុ អតុបសយ្យទេត្តត ប្តត្តទិ ឌិទត្តតិទត្តិ សហទេសយ្យំ កទេប្យាឃ្យ, បាចិត្តិឃំ” (បាចិ៝ ៥១); “ឃា បត កិក្លុតី អតុចស្សំ ចុដ្ឋាទេបឃ្យ, បាចិត្តិឃំ” (បាចិ៝ ១១លិ១); “ឃា បត កិក្លុតី ឲកំ ចស្សំ ទេត្វ ចុដ្ឋាទេបឃ្យ, បាចិត្តិឃ”ត្តិ (បាចិ៝ ១១លិ៥) ត្តឃិតា តទេឃត ចេឌិតត្ថាតិ៝

លិកក្កួយហត្តត្តិ លិកស្ស អក្កួយហត្តិ; ទេឃា លិកស្ស អទេក្កា ប្តត្តទេយា ឃហត្តកាទេចា, តំ បទេត្តា ហោតីតិ អទេត្វា៝ លិទេកត ចា អក្កួយហត្តឃ្យិ, លិទេកត ទេសដ្ឋត្តច្ចា ឃហត្តត្តច្ចា បទេត្តាតិ អទេត្វា៝ សទេល្លា ហិ ឃាច ត លិកក្កួយហត្តិ បទេត្តា ហោតិ, តាច ត លិក់ បឌិច្ច អាវចដ្ឋាគីយា ឆខ្មា ប្តប្យដ្ឋត្តិ៝ បទេត្ត បត ប្តប្យដ្ឋត្តិ, អច សត្វា សាចកាត់ និក្លាបឌំ បត្ថាទេបតិ – “ទេឃា បត កិក្លុ អទេចលកស្ស ចា បរិត្តាឌកស្ស ចា បរិត្តាឌិកាឃ ចា សហត្វា ខាឥតីយំ ចា ទេភាឌតីយំ ចា ឥទេឥឃ្យ, បាចិត្តិឃ”ត្តិ (បាចិ៝ ១លិ០)៝ ត្តឥត្យាលិកក្កួយហត្តិ បទេត្ត សទេល្ល្ឈ

និព្ពាបនំ បញ្ញត្តំ។

ពាហុសច្ចមហត្តន្តិ ពាហុសច្ចស្ស មហត្តភាវំ។ សេដ្ឋោ ហិ យាវ ន ពាហុសច្ចមហត្តំ បត្តោ ហោតិ, តាវ ន អារម្ភធាតុយា ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ។ ពាហុសច្ចមហត្តំ បត្តោ បន យស្មា ឧកាយំ និកាយំ, ទ្វេបិ…បេ… បញ្ចបិ និកាយេ ឧគ្គហេត្វា អនេកានិ សោ ឧម្មុជ្ជមានោ បុគ្គលោ រមេន្ត រសំ សំសន្ទិត្វា ឧច្ចិយំ ឧត្តិតយំ សត្ថុសាសនំ ជិនេបត្តិ។ អថ សត្ថា “ឯវោ បន កិក្ខុ ឲចំ ចនេយ្យ – ឥធាហំ ភគវតា ឆម្មំ នេរិតំ អាឧោតាមិ…បេ… សមណុទ្ទេសោបិ នេ ឲចំ ចនេយ្យា”តិអាទិនា (បាចិ៎។ ៦០ប៉) តនេន និព្ពាបនំ បញ្ញាបេតីតិ។

ឲចំ ភគវា អារម្ភធាតុយាត់ ឆន្ទំ អនុប្បត្តិកាលញ្ច ឧប្បត្តិកាលញ្ច ទស្សេត្វា តស្មិំ សមយេ សត្ថុសោបិ តេសំ អភាវំ ទស្សេន្តោ “និរត្ថុគោ ហិ សារិបុត្តា”តិអាទិមាហ។ តត្ថ និរត្ថុគោតិ អត្ថុគចិរហិតោ; អត្ថុគា វុច្ចន្តិ ទោសា, និទ្ទោសោតិ អត្ថោ។ ទោសាតិ ច ឆ្លេមស្មិំ អត្ថេ ពុស្សីលាទិ អធិប្បេតា។ តេ ហិ អស្សមណោ ហុត្វា សមណបដិញ្ញាតាយ បទេសំ បច្ចយេ ទោសេន្តិ។ តស្មា និរត្ថុគោតិ និទ្ទោសោ, និទ្ទុស្សីលោតិ វុត្តំ ហោតិ។ និរាទិនវោតិ និរុបទ្ទវោ និរុបសគ្គោ; ទុស្សីលាទិនវរហិតោ ហោតីតិ វុត្តំ ហោតិ។ អបគតកាឡកោតិ កាឡកា វុច្ចន្តិ ទុស្សីលាយេវ; តេ ហិ សុវណ្ណវណ្ណាបិ សមានា កាឡកធម្មយោគា កាឡកាតេវ ចេទិតព្ពា។ តេសំ អភាវា អបគតកាឡកោ។ អបហតកាឡកោតិបិ បាឋោ។ សុទ្ធោតិ អបគតកាឡកត្តាយេវ សុទ្ធោ បរិយោទាតោ បភស្សរោ។ សារេ បតិដ្ឋិតោតិ សារោ វុច្ចន្តិ សីល-សមាធិ-បញ្ញាវិមុត្តិ-វិមុត្តិញាណទស្សនគុណា, តស្មិំ សារេ បតិដ្ឋិតត្តា សារេ បតិដ្ឋិតោ។

ឲចំ សារេ បតិដ្ឋិតភាវំ វត្វា បុន សោ ធស្ស សារេ បតិដ្ឋិតភាវោ ឲចំ ចេទិតព្ពោតិ ទស្សេន្តោ ឥមេសញ្ហិ សារិបុត្តាតិ អាទិមាហ។ តត្រាយំ សង្ខេបវណ្ណនា – យានិមានិ ចេតរញ្ញាយំ ធម្មានំ ឧបកតានិ បញ្ច កិក្ខុសតានិ, ឥមេសំ ឯវោ គុណវសេន បច្ឆិមកោ សព្វបរិត្តគុណោ កិក្ខុ, សោ សោតាបន្នោ។ សោតាបន្នោតិ សោតំ អាបន្នោ; សោតោតិ ច មគ្គស្សេតំ អធិវចនំ។ សោតាបន្នោតិ តេន សមន្នាគតស្ស បុគ្គលស្ស។ យថាហ –

“សោតោ សោតោតិ ហិទំ, សារិបុត្ត, វុច្ចតិ; កតមោ នុ ខោ, សារិបុត្ត, សោតោតិ? អយមេវ ហិ, ភន្តេ, អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ…បេ… សម្មាសមាធី”តិ។ “សោតាបន្នោ សោតាបន្នោតិ ហិទំ, សារិបុត្ត, វុច្ចតិ; កតមោ នុ ខោ, សារិបុត្ត, សោតាបន្នោ”តិ? “យោ ហិ, ភន្តេ, ឥមិនា អរិយេន អដ្ឋង្គិកេន មគ្គេន សមន្នាគតោ, អយំ វុច្ចតិ – សោតាបន្នោ។ សោយំអាយស្មា ឲចំនាមោ ឲចំគោត្តោ”តិ (សំ៎។ និ៎។ ៥។១០០១)។ ឥធ បន មគ្គេន ផលស្ស នាមំ ទិន្នំ។ តស្មា ផលដ្ឋោ “សោតាបន្នោ”តិ ចេទិតព្ពោ។

អវិនិបាតធម្មោតិ វិនិបាតេតីតិ វិនិបាតោ; នាស្ស វិនិបាតោ ធម្មោតិ អវិនិបាតធម្មោ, ន អត្តានំ អបាយេសុ វិនិបាតនសភាវោតិ វុត្តំ ហោតិ។ កស្មា? យេ ធម្មា អបាយគមនីយា, តេសំ បរិក្ខយា។ វិនិបតនំ វា វិនិបាតោ, នាស្ស វិនិបាតោ ធម្មោតិ អវិនិបាតធម្មោ, អបាយេសុ វិនិបាតនសភាវោ អស្ស នត្ថីតិ វុត្តំ ហោតិ។ សម្មត្តនិយាមេន មគ្គេន និយតត្តា និយតោ។ សម្ពោធិ បរំ អយនំ បរា គតិ អស្សាតិ សម្ពោធិបរាយណោ។ ឧបរិ មគ្គត្តយំ អវស្សំ សម្បាបកោតិ អត្ថោ។ កស្មា? បដិលទ្ធបឋមមគ្គត្តាតិ។

ວິນຍປຎ຺ຎຕ຺ຕິຍາຈນກຖາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ພຸທ຺ຘາຈິຓ຺ຓກຖາ

໒໑. ເອວໍ ຘມ຺ມເສນາປຕິໍ ສຎ຺ຎາເປຕ຺ວາ ເວຣຎ຺ຊາຍໍ ຕໍ ວສ຺ສາວາສໍ ວີຕິນາເມຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຖວສ຺ໂສ ມຫາປວາຣຓາຍ ປວາເຣຕ຺ວາ ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕສິ. ອາມນ຺ເຕສີຕິ ອາລປິ ອຠາສິ ສມ຺ໂພເຘສິ. ກິນ຺ຕິ? ອາຈິຓ຺ຓໍ ໂຂ ປເນຕນ຺ຕິ ເອວມາທິ. ອາຈິຓ຺ຓນ຺ຕິ ຈຣິຕໍ ວຕ຺ຕໍ ອນຸຘມ຺ມຕາ. ຕໍ ໂຂ ປເນຕໍ ອາຈິຓ຺ຓໍ ທຸວິຘໍ ໂຫຕິ – ພຸທ຺ຘາຈິຓ຺ຓໍ, ສາວກາຈິຓ຺ຓນ຺ຕິ. ກຕມໍ ພຸທ຺ຘາຈິຓ຺ຓໍ? ອິທໍ ຕາວ ເອກໍ – ເຍຫິ ນິມນ຺ຕິຕາ ວສ຺ສໍ ວສນ຺ຕິ, ນ ເຕ ອນປໂລເກຕ຺ວາ ອນາປຸຉ຺ຉິຕ຺ວາ ຊນປທຈາຣິກໍ ປກ຺ກມນ຺ຕິ. ສາວກາ ປນ ອປໂລເກຕ຺ວາ ວາ ອນປໂລເກຕ຺ວາ ວາ ຍຖາສຸຂໍ ປກ຺ກມນ຺ຕິ.

ອປເຣປິ ພຸທ຺ຘາຈິຓ຺ຓໍ – ວຸຕ຺ຖວສ຺ສາ ປວາເຣຕ຺ວາ ຊນປທຈາຣິກໍ ປກ຺ກມນ຺ຕິເຍວ. ຊນປທຈາຣິກໍ ຈຣນ຺ຕາ ຈ ມຫາມຓ຺ຑລໍ ມຊ຺ຌິມມຓ຺ຑລໍ ອນ຺ຕິມມຓ຺ຑລນ຺ຕິ ອິເມສໍ ຕິຓ຺ຓໍ ມຓ຺ຑລານໍ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ມິໍ ມຓ຺ຑເລ ຈຣນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ມຫາມຓ຺ຑລໍ ນວໂຍຊນສຕິກໍ, ມຊ຺ຌິມມຓ຺ຑລໍ ຉໂຍຊນສຕິກໍ, ອນ຺ຕິມມຓ຺ຑລໍ ຕິໂຍຊນສຕິກໍ. ຍທາ ມຫາມຓ຺ຑເລ ຈາຣິກໍ ຈຣິຕຸກາມາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕທາ ມຫາປວາຣຓາຍ ປວາເຣຕ຺ວາ ປາຏິປທທິວເສ ມຫາຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆປຣິວາຣາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຄາມນິຄມາທີສຸ ມຫາຊນໍ ອາມິສປຏິຄ຺ຄເຫນ ອນຸຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕາ ຘມ຺ມທາເນນ ຈສ຺ສ ວິວຏ຺ຏູປນິສ຺ສິຕໍ ກຸສລໍ ວຑ຺ເຒນ຺ຕາ ນວຫິ ມາເສຫິ ຊນປທຈາຣິກໍ ປຣິໂຍສາເປນ຺ຕິ. ສເຈ ປນ ອນ຺ໂຕວສ຺ເສ ຠິກ຺ຂູນໍ ສມຖວິປສ຺ສນາ ຕຣຸຓາ ໂຫຕິ, ມຫາປວາຣຓາຍ ອປ຺ປວາເຣຕ຺ວາ ປວາຣຓາສງ຺ຄຫໍ ທຕ຺ວາ ກຕ຺ຕິກປຸຓ຺ຓມາຍໍ ປວາເຣຕ຺ວາ ມິຄສິຣສ຺ສ ປຖມທິວເສ ມຫາຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆປຣິວາຣາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ມຊ຺ຌິມມຓ຺ຑເລ ອຏ຺ຐຫິ ມາເສຫິ ຈາຣິກໍ ປຣິໂຍສາເປນ຺ຕິ. ສເຈ ປນ ເຕສໍ ວຸຕ຺ຖວສ຺ສານໍ ອປຣິປາກິນ຺ທ຺ຣິຍາ ເວເນຍ຺ຍສຕ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ເຕສໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍປຣິປາກໍ ອາຄມຍມານາ ມິຄສິຣມາສມ຺ປິ ຕຕ຺ເຖວ ວສິຕ຺ວາ ຜຸສ຺ສມາສສ຺ສ ປາຏິປທທິວເສ ມຫາຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆປຣິວາຣາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອນ຺ຕິມມຓ຺ຑເລ ສຕ຺ຕຫິ ມາເສຫິ ຈາຣິກໍ ປຣິໂຍສາເປນ຺ຕິ. ເຕສຸ ຈ ມຓ຺ຑເລສຸ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ວິຈຣນ຺ຕາປິ ເຕ ເຕ ສຕ຺ເຕ ກິເລເສຫິ ວິໂຍເຊນ຺ຕາ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລາທີຫິ ສໍໂຍເຊນ຺ຕາ ເວເນຍ຺ຍວເສເນວ ນານາປຸປ຺ຜານິ ໂອຈິນນ຺ຕາ ວິຍ ຈຣນ຺ຕິ.

ອປເຣປິ ພຸທ຺ຘານໍ ອາຈິຓ຺ຓໍ – ເທວສິກໍ ປຈ຺ຈູສສມເຍ ສນ຺ຕໍ ສຸຂໍ ນິພ຺ພານາຣມ຺ມຓໍ ກຕ຺ວາ ຜລສມາປຕ຺ຕິສມາປຊ຺ຊນໍ, ຜລສມາປຕ຺ຕິຍາ ວຸຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ເທວສິກໍ ມຫາກຣຸຓາສມາປຕ຺ຕິຍາ ສມາປຊ຺ຊນໍ, ຕໂຕ ວຸຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ທສສຫສ຺ສຈກ຺ກວາເຬ ໂພຘເນຍ຺ຍສຕ຺ຕສມວໂລກນໍ.

ອປເຣປິ ພຸທ຺ຘານໍ ອາຈິຓ຺ຓໍ – ອາຄນ຺ຕຸເກຫິ ສທ຺ຘິໍ ປຖມຕຣໍ ປຏິສນ຺ຖາຣກຣຓໍ, ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິວເສນ ຘມ຺ມເທສນາ, ໂອຕິຓ຺ເຓ ໂທເສ ສິກ຺ຂາປທປຎ຺ຎາປນນ຺ຕິ ອິທໍ ພຸທ຺ຘາຈິຓ຺ຓໍ.

ᨠᨲᨾᩴ ᩈᩣᩅᨠᩣᨧᩥᨱ᩠ᨱᩴ? ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨠᩣᩃᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᩁᩮ ᩅᩔᩪᨷᨶᩣᨿᩥᨠᩣᨿ ᨧ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᨣ᩠ᨣᩉᨱᨲ᩠ᨳᩴ, ᩅᩩᨲ᩠ᨳᩅᩔᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩋᨵᩥᨣᨲᨣᩩᨱᩣᩁᩮᩣᨧᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩏᨷᩁᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᨣ᩠ᨣᩉᨱᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨧ᪨ ᩍᨴᩴ ᩈᩣᩅᨠᩣᨧᩥᨱ᩠ᨱᩴ᪨ ᩍᨵ ᨷᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨧᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉ – “ᩋᩣᨧᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩮᨲᩴ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨲᨳᩣᨣᨲᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩋᩣᨿᩣᨾᩣᨲᩥ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨ ᨿᩣᨾ᪨ ᩋᨷᩃᩮᩣᨠᩮᩔᩣᨾᩣᨲᩥ ᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᨧᩁᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩋᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᩔᩣᨾ᪨ ᩑᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶᨲ᩠ᨳᩮ ᨶᩥᨷᩣᨲᩮᩣ᪨ ᨽᨶ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨣᩣᩁᩅᩣᨵᩥᩅᨧᨶᨾᩮᨲᩴ; ᩈᨲ᩠ᨳᩩᨶᩮᩣ ᨷᨭᩥᩅᨧᨶᨴᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥᨷᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩔᩮᩣᩈᩦᨲᩥ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩅᨧᨶᩴ ᨷᨭᩥᩋᩔᩮᩣᩈᩥ, ᩋᨽᩥᨾᩩᨡᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨱᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥ᪨ ᩑᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᨱᩥᨲᩣ ᩅᨧᨶᩮᨶ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩈᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᩉᩈᨾᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᩈᩣᨿᨶ᩠ᩉᩈᨾᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᨷᩥ ᨽᨣᩅᩣ ᨠᨲᨽᨲ᩠ᨲᨠᩥᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨾᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᩉᩥᨠᩴ ᩅᩦᨲᩥᨶᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᨶ ᨷᨧ᩠ᨨᩣᩈᨾᨱᩮᨶ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᨣᩁᨴ᩠ᩅᩣᩁᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨶᨣᩁᩅᩦᨳᩥᨿᩮᩣ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩁᩈᨷᩥᨬ᩠ᨩᩁᩣᩉᩥ ᩁᩈ᩠ᨾᩦᩉᩥ ᩈᨾᩩᨩ᩠ᨩᩮᩣᨲᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᩅᩮᩁᨬ᩠ᨩᩔ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩔ ᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩴ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ᪨ ᨣᩮᩉᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᨮᩥᨲᨾᩮᩅ ᨧ ᨶᩴ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᩥᨩᨶᩮᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩥ᪨ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᩈᨲᩥᩴ ᨷᨭᩥᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩴᩅᩮᨣᨩᩣᨲᩮᩣ ᩈᩉᩈᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨾᩉᩣᩁᩉᩴ ᩋᩣᩈᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨣ᩠ᨣᨾ᩠ᨾ “ᩍᨲᩮᩣ, ᨽᨣᩅᩣ, ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᨲᩩ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᨽᨣᩅᩣ ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᩈᨶᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩅᩮᩁᨬ᩠ᨩᩮᩣ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩏᨷᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨮᩥᨲᨷ᩠ᨷᨴᩮᩈᨲᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ᪨ ᩍᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᨾᩮᩅ᪨

ᨿᩴ ᨷᨶ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᩋᩣᩉ – “ᩋᨷᩥᨧ ᨿᩮᩣ ᨴᩮᨿ᩠ᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨶ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩕᩣᨿᨾᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ – ᨿᨳᩣ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩥᨲᩣᨶᩴ ᩅᩔᩴᩅᩩᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨲᩮᨾᩣᩈᩴ ᨴᩥᩅᩈᩮ ᨴᩥᩅᩈᩮ ᨷᩣᨲᩮᩣ ᨿᩣᨣᩩᨡᨩ᩠ᨩᨠᩴ, ᨾᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᩉᩥᨠᩮ ᨡᩣᨴᨶᩦᨿᨽᩮᩣᨩᨶᩦᨿᩴ, ᩈᩣᨿᨶ᩠ᩉᩮ ᩋᨶᩮᨠᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩴ ᨷᩣᨶᩅᩥᨠᨲᩥ ᨣᨶ᩠ᨵᨷᩩᨷ᩠ᨹᩣᨴᩦᩉᩥ ᨷᩪᨩᩣᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩥᨠᩮᩣ ᨿᩮᩣ ᨴᩮᨿ᩠ᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩋᩔ, ᩈᩮᩣ ᨶ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨬ᩠ᨧ ᨡᩮᩣ ᨶᩮᩣ ᩋᩈᨶ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨷᨶ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩅᩥᨷᩃ᩠ᩃᩣᩈᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨧ ᨡᩮᩣ ᨴᩮᨿ᩠ᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨶᩮᩣ ᩋᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ ᨿᩴ ᨴᩣᨶᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨾᨿᩴ ᨴᨴᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾ, ᨲᨬ᩠ᨧ ᨡᩮᩣ ᨶᩮᩣ ᩋᩈᨶ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᨶᩮᩣᨷᩥ ᩋᨴᩣᨲᩩᨠᨾ᩠ᨿᨲᩣᨲᩥ ᩋᨴᩣᨲᩩᨠᩣᨾᨲᩣᨷᩥ ᨶᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨿᨳᩣ ᨷᩉᩪᨲᩅᩥᨲ᩠ᨲᩪᨷᨠᩁᨱᩣᨶᩴ ᨾᨧ᩠ᨨᩁᩦᨶᩴ᪨ ᨲᩴ ᨠᩩᨲᩮᨲ᩠ᨳ ᩃᨻ᩠ᨽᩣ ᨻᩉᩩᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᨥᩁᩣᩅᩣᩈᩣᨲᩥ ᨲᨲᩕᩣᨿᩴ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ – ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨻᩉᩩᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᨥᩁᩣᩅᩣᩈᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᨲ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᨷᩥ ᨴᩮᨿ᩠ᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᨴᩣᨲᩩᨠᨾ᩠ᨿᨲᩣᨿ ᨧ ᨲᩴ ᨠᩩᨲᩮᨲ᩠ᨳ ᩃᨻ᩠ᨽᩣ ᨠᩩᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩩᩴ, ᨿᩴ ᨾᨿᩴ ᨽᩅᨲᩮᩣ ᨴᩮᨿ᩠ᨿᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᨴᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾᩣᨲᩥ ᨥᩁᩣᩅᩣᩈᩴ ᨣᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉ᪨ ᩈᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨾᩣᩁᩮᨶ ᩋᩣᩅᨭ᩠ᨭᩥᨲᨽᩣᩅᩴ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, “ᨥᩁᩣᩅᩣᩈᨷᩃᩥᨻᩮᩣᨵᩮᨶ ᨾᩮ ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᩈᩮᩣ ᨩᩣᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ᪨ ᩋᨷᩥᨧ – ᨲᩴ ᨠᩩᨲᩮᨲ᩠ᨳ ᩃᨻ᩠ᨽᩣᨲᩥ ᩑᨲᩔ ᨲᩮᨾᩣᩈᨷ᩠ᨷᨭᩥᨿᨲ᩠ᨲᩴ ᨿᨾᩉᩴ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨴᨴᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᨲᩴ ᨠᩩᨲᩮᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᩣ? ᨻᩉᩩᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᩉᩥ ᨥᩁᩣᩅᩣᩈᩣᨲᩥ ᩑᩅᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

ᩋᨳ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ “ᨿᩴᨶᩪᨶᩣᩉᩴ ᨿᩴ ᨾᩮ ᨲᩦᩉᩥ ᨾᩣᩈᩮᩉᩥ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᩔ, ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩑᨠᨴᩥᩅᩈᩮᨶᩮᩅ ᨴᨴᩮᨿ᩠ᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨵᩥᩅᩣᩈᩮᨲᩩ ᨾᩮ ᨽᩅᩴ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈ᩠ᩅᩣᨲᨶᩣᨿᩣᨲᩥ ᨿᩴ ᨾᩮ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮᩈᩩ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᩈ᩠ᩅᩮ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᨬ᩠ᨧ ᨷᩦᨲᩥᨷᩣᨾᩮᩣᨩ᩠ᨩᨬ᩠ᨧ, ᨲᨴᨲ᩠ᨳᩣᨿ᪨ ᩋᨳ

តថាគតោ “សចេ អហំ នាធិវាសេស្សំ, ‘អយំ តេមាសំ កិញ្ចិ អលទ្ធា កុបិតោ បក្កោ, តេន មេ យាចិយមានោ ឯកភត្តម្បិ ន បដិគ្គណ្ហាតិ, នត្ថិ នូនស្ស អធិវាសនពលន្តិ, អសព្ពញ្ញូ អយ’ន្តិ ឯវំ ព្រាហ្មណោ ច វេរញ្ជាវាសិនោ ច គរហិត្វា ពហុំ អបុញ្ញំ បសវេយ្យុំ, តំ តេសំ មា អហោសី”តិ តេសំ អនុកម្បាយ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន។

អធិវាសេត្វា ច អថ ខោ ភគវា វេរញ្ជំ ព្រាហ្មណំ “អលំ ឃរាវាសបលិពោធចិន្តាយា”តិ សញ្ញាបេត្វា តង្ខណានុរូបាយ ធម្មិយា កថាយ ទិដ្ឋធម្មិកសម្បរាយិកំ អត្ថំ សន្ទស្សេត្វា កុសលេ ធម្មេ សមាទបេត្វា គណ្ហាបេត្វា តត្ថ ច នំ សមុត្តេជេត្វា សឧស្សាហំ កត្វា តាយ សឧស្សាហតាយ អញ្ញេហិ ច វិជ្ជមានគុណេហិ សម្បហំសេត្វា ធម្មរតនវស្សំ វស្សេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ។ បក្កន្តេ ច បន ភគវតិ វេរញ្ជោ ព្រាហ្មណោ បុត្តទារំ អាមន្តេសិ – “អយំ, ភណេ, ភគវន្តំ មយា តេមាសំ និមន្តេត្វា ឯកទិវសំ ឯកភត្តម្បិ នាគយ្យាហន្ត, ជាតិ តថា ជាតំ បដិយាទេថ យថា តេមាសម្បិ ភេយ្យធម្មោ ន ហោតិ”តិ។ តតោ បភុតិ ជាតំ បដិយាទាបេត្វា ឯកទិវសំ ភគវា និមន្តិតោ, តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន អាសនង្គាតំ អលង្ការាបេត្វា មហារហានិ អាសនានិ បញ្ញាបេត្វា គន្ធធូមវាសកុសុមវិចិត្រំ មហាបូជំ សជ្ជេត្វា ភគវតោ កាលំ អារោចាបេសិ។ តេន វុត្តំ – “អថ ខោ វេរញ្ជោ ព្រាហ្មណោ តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន...បេ... និដ្ឋិតំ ភត្ត”ន្តិ។

១៦. ភគវា ភិក្ខុសង្ឃបរិវុតោ តត្ថ អគមាសិ។ តេន វុត្តំ – “អថ ខោ ភគវា...បេ... និសីទិ សទ្ធិំ ភិក្ខុសង្ឃេនា”តិ។ អថ ខោ វេរញ្ជោ ព្រាហ្មណោ ពុទ្ធប្បមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ ពុទ្ធប្បមុខន្តិ ពុទ្ធបរិណាយកំ; ពុទ្ធំ សង្ឃត្ថេរំ កត្វា និសិន្នន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ បណីតេនាតិ ឧត្តមេន។ សហត្ថាតិ សហត្ថេន។ សន្តប្បេត្វាតិ សុដ្ឋុ តប្បេត្វា, បរិបុណ្ណំ សុហិតំ យាវទត្ថំ កត្វា។ សម្បវារេត្វាតិ សុដ្ឋុ បវារេត្វា ‘អល’ន្តិ ហត្ថសញ្ញាយ មុខសញ្ញាយ វចីភេទេន ច បដិក្ខិបាបេត្វា។ ភុត្តាវិន្តិ ភុត្តវន្តំ។ ឱនីតបត្តបាណិន្តិ បត្តតោ ឱនីតបាណិំ; អបនីតហត្ថន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ តិចីវរេន អច្ឆាទេសីតិ តិចីវរំ ភគវតោ អទាសិ។ ឥទំ បន វោហារវចនមត្តំ ហោតិ “តិចីវរេន អច្ឆាទេសី”តិ, តស្មិំ តិចីវរេ ឯកមេកោ សាដកោ សហស្សំ អគ្ឃតិ។ ឥតិ ព្រាហ្មណោ ភគវតោ តិសហស្សគ្ឃនកំ តិចីវរមទាសិ ឧត្តមំ កាសិកវត្ថសទិសំ។ ឯកមេកញ្ច ភិក្ខុំ ឯកមេកេន ទុស្សយុគេនាតិ ឯកមេកេន ទុស្សយុគេន ឯកមេកំ ភិក្ខុំ អច្ឆាទេសីតិ អត្ថោ។ ឯវំ បញ្ចសតានិ ទុស្សយុគានិ អទាសិ។ ព្រាហ្មណោ ឯត្តកម្បិ កត្វា អតុដ្ឋោ បុន សត្តសហស្សគ្ឃនកេ អនេករត្តកម្ពលេ ច បដ្ដុណ្ណបត្តបដេ ច ផាលេត្វា ផាលេត្វា អាយោគអំសពទ្ធកកាយពន្ធនបរិស្សាវនាទីនំ អត្ថាយ អទាសិ។ សតបាកសហស្សបាកានញ្ច ភេសជ្ជតេលានំ តុម្ពានិ បូរេត្វា ឯកមេកស្ស ភិក្ខុនោ អឌ្ឍាឡ្ហកមត្តំ សហស្សគ្ឃនកំ តេលមទាសិ។ កិំ ពហុនា, ចតូសុ បច្ចយេសុ ន កោចិ បរិក្ខារោ សមណបរិភោគោ អទិន្នោ នាម អហោសិ។ បាឡិយំ បន ចីវរមត្តមេវ វុត្តំ។

ឯវំ មហាយាគំ យជិត្វា សបុត្តទារំ វន្ទិត្វា និសិន្នំ អថ ខោ ភគវា វេរញ្ជំ ព្រាហ្មណំ តេមាសំ ធារាវច្ឆេទំ កត្វា
បវត្តិតទានវសេន ទានានិសំសបដិសំយុត្តាយ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា បុរិមបុណ្ណសម្បត្តិំ ចុតិយា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា...
បេ... ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ។ ព្រាហ្មណោបិ សបុត្តទារោ ភគវន្តញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច វន្ទិត្វា “បុនបិ, ភន្តេ, អម្ហាកំ អនុគ្គហំ ករេយ្យាថា”តិ
ឯវមាទីនិ វទន្តោ អនុពន្ធិត្វា អស្សុនិ បវត្តយមានោ និវត្តិ។

អថ ខោ ភគវា វេរញ្ជាយំ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វាតិ យថាជ្ឈាសយំ យថារុចិតំ វាសំ វសិត្វា វេរញ្ជាយ និក្ខមិត្វា មហាមណ្ឌលេ ចារិកាយ ចរណកាលេ គន្តព្ពំ ពុទ្ធវីថឹ បហាយ ទុព្ភិក្ខទោសេន កិលន្តំ ភិក្ខុសង្ឃំ ឧជុនាវ មគ្គេន គហេត្វា គន្តុកាមោ សោរេយ្យាទីនិ អនុបុព្ពេន បយាគបតិដ្ឋានំ គន្ត្វា តត្ថ គង្គំ នទឹ ឧត្តរិត្វា យេន ពារាណសី តទវសរិ។ តេន អវសរិ តទវសរិ។ តត្រាបិ យថាជ្ឈាសយំ វិហរិត្វា វេសាលឹ អគមាសិ។ តេន វុត្តំ – “អនុបុព្ពេន សោរេយ្យំ...បេ... វេសាលិយំ វិហរតិ មហាវនេ កូដាគារសាលាយ”ន្តិ។

ពុទ្ធាចិណ្ណកថា និដ្ឋិតា។

សមន្តបាសាទិកាយ វិនយសំវណ្ណនាយ

វេរញ្ជកណ្ឌវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

តត្រិទំ សមន្តបាសាទិកាយ សមន្តបាសាទិកត្តស្មិំ –

អាចរិយបរម្បរតោ, និទានវត្ថុប្បភេទទីបនតោ;

បរសមយវិវជ្ជនតោ, សកសមយវិសុទ្ធិតោ ចេវ។

ព្យញ្ជនបរិសោធនតោ, បទត្ថតោ បាឡិយោជនក្កមតោ;

សិក្ខាបទនិច្ឆយតោ, វិភង្គនយភេទទស្សនតោ។

សម្បស្សតំ ន ទិស្សតិ, កិញ្ចិ អបាសាទិកំ យតោ ឯត្ថ;

វិញ្ញូនមយំ តស្មា, សមន្តបាសាទិកា ត្វេវ។

សំវណ្ណនា បវត្តា, វិនយស្ស វិនេយ្យទមនកុសលេន;

វុត្តស្ស លោកនាថេន, លោកមនុកម្បមានេនាតិ។

ចេនឡាកល្ឌចញ្ញភា ភិដ្ឋិថា៌

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑. ປາຣາຊິກກຓ຺ຑໍ

໑. ປຖມປາຣາຊິກໍ

ສຸທິນ຺ນຠາຓວາຣວຓ຺ຓນາ

໒໔. ອິເຕາ ປຣໍ ເຕນ ເຂາ ປນ ສມເຍນ ເວສາລິຍາ ອວິທູເຣຕິອາທີ ເຍພຸຍ຺ເຍນ ອຸຕ຺ຕານຕ຺ຖໍ. ຕສ຺ມາ ອນຸປທວຓ຺ຓນໍ ປຫາຍ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ອຕ຺ຖິ, ຕໍ ຕເທວ ວຓ຺ຓຍິສ຺ສາມ. ກລນ຺ທຄາເມາຕິ ກລນ຺ທກາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ກາຬກາ, ເຕສໍ ວເສນ ລທ຺ຘນາເມາ ຄາເມາ. ກລນ຺ທປຸຕ຺ເຕາຕິ ຄາມວເສນ ລທ຺ຘນາມສ຺ສ ຣາຊສມ຺ມຕສ຺ສ ຈຕ຺ຕາລີສເກາຏິວິຠວສ຺ສ ກລນ຺ທເສຏ຺ຐິເນາ ປຸຕ຺ເຕາ. ຍສ຺ມາ ປນ ຕສ຺ມິໍ ຄາເມ ອຎ຺ເຎປິ ກລນ຺ທນາມກາ ມນຸສ຺ສາ ອຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ກລນ຺ທປຸຕ຺ເຕາຕິ ວຕ຺ວາ ປຸນ ເສຏ຺ຐິປຸຕ຺ເຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ສມ຺ພຫຸເລຫີຕິ ພຫຸເກຫິ. ສຫາຍເກຫີຕິ ສຸຂທຸກ຺ຂານິ ສຫ ອາຍນ຺ຕິ ອຸປຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ສຫາຍາ, ສຫາຍາ ເອວ ສຫາຍກາ, ເຕຫິ ສຫາຍເກຫິ. ສທ຺ຘິນ຺ຕິ ເອກເຕາ. ເກນຈິເທວ ກຣຓີເຍນາຕິ ເກນຈິເທວ ກຕ຺ຕພ຺ເພນ; ກຕ຺ຕິກນກ຺ຂຕ຺ຕກີຬາກິຈ຺ເຈນາຕິປິ ວທນ຺ຕິ. ກຕ຺ຕິກຊຸຓ຺ຫປກ຺ເຂ ຫິ ເວສາລິໍ ສຍ຺ຍາປຸໍ ກຕ຺ຕິກນກ຺ຂຕ຺ຕກີຬາ ເຫາຕິ. ຕທຕ຺ຖໍ ຄເຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ອທ຺ທສ ເຂາຕິ ກຖໍ ອທ຺ທສ? ເສາ ກິຣ ນຄຣເຕາ ພຸຕ຺ຕປາຕຣາສໍ ສຸຄນ຺ຘມາລາທິຫຕ຺ຖໍ ພຸທ຺ຘທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ທມ຺ມສວນຕ຺ຖຎ຺ຈ ນິກ຺ຂມນ຺ຕໍ ມຫາຊນໍ ທິສ຺ວາ "ກ຺ວ ຄຈ຺ຉຖາ"ຕິ ປຸຈ຺ຉິ. "ພຸທ຺ຘທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ທມ຺ມສວນຕ຺ຖຎ຺ຈາ"ຕິ. ເຕນ ຫິ "ອຫມ຺ປິ ຄມິສ຺ສາມີ"ຕິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຈຕຸພ຺ພິຘາຍ ປຣິສາຍ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມສ຺ສເຣນ ທມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕໍ ພຄວນ຺ຕໍ ອທ຺ທສ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – "ອທ຺ທສ ເຂາ…ເປ… ເທເສນ຺ຕນ຺"ຕິ. ທິສ຺ວານສ຺ສາຕິ ທິສ຺ວານ ອສ຺ສ. ເອຕທເຫາສີຕິ ປຸພ຺ເພ ກຕປຸຎ຺ຎຕາຍ ເຈາທິຍມານສ຺ສ ຠຕ຺ທກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ເອຕໍ ອເຫາສິ. ກິໍ ອເຫາສິ? ຍນ຺ນູນາຫມ຺ປິ ທມ຺ມໍ ສຸເຓຍ຺ຍນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ຍນ຺ນູນາຕິ ປຣິວິຕກ຺ກທສ຺ສນເມຕໍ. ເອວໍ ກິຣສ຺ສ ປຣິວິຕເກ຺ກາ ອຸປ຺ປເນ຺ນາ "ຍາຍໍ ປຣິສາ ເອກຄ຺ຄຈິຕ຺ຕາ ທມ຺ມໍ ສຸຓາຕິ, ອເຫາ ວຕາຫມ຺ປິ ຕໍ ສຸເຓຍ຺ຍນ຺"ຕິ.

ອຖ ເຂາ ສຸທິເນ຺ນາ ກລນ຺ທປຸຕ຺ເຕາ ເຍນ ສາ ປຣິສາຕິ ເອຕ຺ຖ ກສ຺ມາ "ເຍນ ພຄວາ"ຕິ ອວຕ຺ວາ "ເຍນ ສາ ປຣິສາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເຈ? ພຄວນ຺ຕຎ຺ຫິ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ອຸຬາຣຸຬາຣຊນາ ມຫຕີ ປຣິສາ ນິສິນ຺ນາ, ຕຕ຺ຖ ນ ສກ຺ກາ ປຈ຺ຉາ ອາຄເຕນ ພຄວນ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ນິສີທິຕຸໍ. ປຣິສາຍ ປນ ເອກສ຺ມິໍ ປເທເສ ສກ຺ກາຕິ ເສາ ຕໍ ປຣິສໍ ອຸປສງ຺ກມເນ຺ຕາ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – "ອຖ ເຂາ ສຸທິເນ຺ນາ ກລນ຺ທປຸຕ຺ເຕາ ເຍນ ສາ ປຣິສາ"ຕິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ເຂາ ສຸທິນ຺ນສ຺ສ ກລນ຺ທປຸຕ຺ຕສ຺ສ ເອຕທເຫາສີຕິ ນ ນິສິນ຺ນມຕ຺ຕສ຺ເສວ ອເຫາສິ, ອຖ ເຂາ ພຄວເຕາ ສຕ຺ຕູປສໍຫິຕໍ ເທາກໍ ທມ຺ມກຖໍ ສຸຕ຺ວາ; ຕໍ ປນສ຺ສ ຍສ຺ມາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນສ຺ເສວ ອເຫາສິ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – "ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ເຂາ ສຸທິນ຺ນສ຺ສ ກລນ຺ທປຸຕ຺ຕສ຺ສ ເອຕທເຫາສີ"ຕິ. ກິໍ ອເຫາສີຕິ? ຍຖາ ຍຖາ ເຂາຕິອາທີ.

ຕຕ຺ຣາຍໍ ສງ຺ເຂປກຖາ – ອຫໍ ເຂາ ເຍນ ເຍນ ອາກາເຣນ ພຄວຕາ ທມ຺ມໍ ເທສິຕໍ ອາຊານາມິ, ເຕນ ເຕນ ເມ ອຸປປຣິກ຺ຂເຕາ ເອວໍ ເຫາຕິ

យទេតំ សិក្ខត្តយព្រហ្មចរិយំ ឯកម្បិ ទិវសំ អខណ្ឌំ កត្វា ចរិមកចិត្តំ បាបេតព្វតាយ ឯកន្តបរិបុណ្ណំ ចរិតព្វំ, ឯកទិវសម្បិ ច កិលេសមលេន អមលីនំ កត្វា ចរិមកចិត្តំ បាបេតព្វតាយ ឯកន្តបរិសុទ្ធំ។ សង្ខលិខិតំ លិខិតសង្ខសទិសំ ធោតសង្ខសប្បដិភាគំ ចរិតព្វំ។ ឥទំ ន សុករំ អគារំ អជ្ឈាវសតា អគារមជ្ឈេ វសន្តេន ឯកន្តបរិបុណ្ណំ…បេ… ចរិតុំ។ យំនូនាហំ កេសេ ច មស្សុញ្ច ឱហារេត្វា កសាយរសបីតតាយ កាសាយានិ ព្រហ្មចរិយំ ចរន្តានំ អនុច្ឆវិកានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា បរិទហិត្វា អគារស្មា និក្ខមិត្វា អនគារិយំ បព្វជេយ្យន្តិ។ ឯត្ថ ច យស្មា អគារស្ស ហិតំ កសិវាណិជ្ជាទិកម្មំ អគារិយន្តិ វុច្ចតិ, តញ្ច បព្វជ្ជាយ នត្ថិ; តស្មា បព្វជ្ជា "អនគារិយា"តិ ញាតព្វា។ តំ អនគារិយំ បព្វជ្ជំ។ បព្វជេយ្យន្តិ បរិព្វជេយ្យំ។

១៧។ អចិរវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមីតិ សុទិន្នោ អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ន ភគវន្តំ បព្វជ្ជំ យាចិ។ កស្មា? តត្រស្ស ពហូ ញាតិសាលោហិតា មិត្តាមច្ចា សន្តិ, តេ "'ត្វំ មាតាបិតូនំ ឯកបុត្តកោ, ន លព្ភា តយា បព្វជិតុ'ន្តិ ហត្ថេបិ គហេត្វា អាកឌ្ឍេយ្យុំ, តតោ បព្វជ្ជាយ អន្តរាយោ ភវិស្សតី"តិ សហេវ បរិសាយ ឧដ្ឋហិត្វា ថោកំ គន្ត្វា បុន កេនចិ សរីរកិច្ចលេសេន និវត្តិត្វា ភគវន្តំ ឧបសង្កម្ម បព្វជ្ជំ យាចិ។ តេន វុត្តំ – "អថ ខោ សុទិន្នោ កលន្ទកបុត្តោ អចិរវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ…បេ… បព្វាជេតុ មំ ភគវា"តិ។

ភគវា បន យស្មា រាហុលកុមារស្ស បព្វជិតតោ បភុតិ មាតាបិតូហិ អននុញ្ញាតំ បុត្តំ ន បព្វាជេតិ, តស្មា តំ បុច្ឆិ – "អនុញ្ញាតោសិ បន ត្វំ សុទិន្ន មាតាបិតូហិ…បេ… បព្វជ្ជាយា"តិ។

១៨។ វុត្តោ បន បិណ្ឌាទានុសារេនេវ គន្ត្វា តំ ករណីយំ តីរេត្វាតិ ឯត្ថ ឯវមត្ថោ វេទិតព្វោ – ធុរនិក្ខេបេន តំ ករណីយំ និដ្ឋាបេត្វាតិ; ន ហិ បព្វជ្ជាយ តិព្វច្ឆន្ទស្ស កណ្ឌប្បហារាទីសុ វា នក្ខត្តកីឡាយំ វា ចិត្តំ រមតិ។ អម្ម តាតាតិ ឯត្ថ អម្មាតិ មាតរំ អាលបតិ; តាតាតិ បិតរំ។ ត្វំ ខោសីតិ ត្វំ ខោ អសិ។ ឯកបុត្តកោតិ ឯកោវ បុត្តកោ; អញ្ញោ តេ ជេដ្ឋោ វា កនិដ្ឋោ វា នត្ថិ។ ឯត្ថ ច "ឯកបុត្តោ"តិ វត្តព្វេ អនុកម្បាវសេន "ឯកបុត្តកោ"តិ វុត្តំ។ បិយោតិ បីតិជននកោ។ មនាបោតិ មនវឌ្ឍនកោ។ សុខេធិតោតិ សុខេន ឯធិតោ; សុខសំវឌ្ឍិតោតិ អត្ថោ។ សុខបរិហតោតិ សុខេន បរិហតោ; ជាតកាលតោ បភុតិ ធាតីហិ អង្កតោ អង្កំ ហរិត្វា ធារិយមានោ អស្សកវថកាទីហិ ពាលកីឡនកេហិ កីឡមានោ សាទុរសភោជនំ ភោជិយមានោ សុខេន បរិហតោ។

ន ត្វំ, តាត សុទិន្ន, កិញ្ចិ ទុក្ខស្ស ជានាសីតិ ត្វំ តាត សុទិន្ន កិញ្ចិ អប្បមត្តកម្បិ កលភាគំ ទុក្ខស្ស ន ជានាសិ; អថ វា កិញ្ចិ ទុក្ខេន នានុភោសីតិ អត្ថោ។ ករណត្ថេ សាមិវចនំ, អនុភវនត្ថេ ច ជាននា; អថ វា កិញ្ចិ ទុក្ខំ នស្សរសីតិ អត្ថោ។ ឧបយោគត្ថេ សាមិវចនំ, សរណត្ថេ ច ជាននា។ វិកប្បទ្វយេបិ បុរិមបទស្ស ឧត្តរបទេន សមានវិភត្តិលោបោ ទដ្ឋព្វោ។ តំ សព្វំ សទ្ទសត្ថានុសារេន ញាតព្វំ។ មរណេនបិ មយំ តេ អកាមកា វិនា ភវិស្សាមាតិ សចេបិ តវ អម្ហេសុ ជីវមានេសុ មរណំ ភវេយ្យ, តេន តេ មរណេនបិ មយំ អកាមកា អនិច្ឆកា ន អត្តនោ រុចិយា, វិនា ភវិស្សាម, តយា វិយោគំ វា បាបុណិស្សាម; កិំ បន មយំ តន្តិ កេន បន ការណេន មយំ តំ ជីវន្តំ អនុជានិស្សាម; អថ វា កិំ បន មយំ តំ ជីវន្តំ អនុជានិស្សាមាតិ ឯវមេត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ។

២៥។ តត្ថេវាតិ យត្ថ តំ ឋិតំ មាតាបិតរោ នានុជានិំសុ, តត្ថេវ ឋានេ។ អនន្តរហិតាយាតិ កេនចិ អត្ថរណេន អនត្ថតាយ។

២៦។ បរិចារេហីតិ គន្ធព្វនដនាដកាទីនិ បច្ចុបដ្ឋាបេត្វា តត្ថ សហាយកេហិ សទ្ធិំ យថាសុខំ ឥន្ទ្រិយានិ ចារេហិ សញ្ចារេហិ; ឥតោ ចិតោ ច ឧបនេហីតិ វុត្តំ ហោតិ។ អថ វា បរិចារេហីតិ គន្ធព្វនដនាដកាទីនិ បច្ចុបដ្ឋាបេត្វា តត្ថ សហាយកេហិ សទ្ធិំ លឡ, ឧបលឡ, រម, កីឡស្សុតិបិ វុត្តំ ហោតិ។ កាមេ បរិភុញ្ជន្តោតិ អត្តនោ បុត្តទារេហិ សទ្ធិំ ភោគេ ភុញ្ជន្តោ។ បុញ្ញានិ ករោន្តោតិ ពុទ្ធញ្ច ធម្មញ្ច សង្ឃញ្ច អារព្ភ ទានប្បទានាទីនិ សុគតិមគ្គសោធកានិ កុសលកម្មានិ ករោន្តោ។ តុណ្ហី អហោសីតិ កថានុប្បពន្ធវិច្ឆេទនត្ថំ និរាលាបសល្លាបោ អហោសិ។ អថស្ស មាតាបិតរោ តិក្ខត្តុំ វត្វា បដិវចនម្បិ អលភមានា សហាយកេ បក្កោសាបេត្វា "ឯស វោ សហាយកោ បព្វជិតុកាមោ, និវារេថ ន"ន្តិ អាហំសុ។ តេបិ តំ ឧបសង្កមិត្វា តិក្ខត្តុំ អវោចុំ, តេសម្បិ តុណ្ហី អហោសិ។ តេន វុត្តំ – "អថ ខោ សុទិន្នស្ស កលន្ទបុត្តស្ស សហាយកា...បេ... តុណ្ហី អហោសី"តិ។

២៧។ អថស្ស សហាយកានំ ឯតទហោសិ – "សចេ អយំ បព្វជ្ជំ អលភមានោ មរិស្សតិ ន កោចិ គុណោ ភវិស្សតិ។ បព្វជិតំ បន នំ មាតាបិតរោបិ កាលេន កាលំ បស្សិស្សន្តិ។ មយម្បិ បស្សិស្សាម។ បព្វជ្ជាបិ ច នាមេសា ភារិយា, ទិវសេ ទិវសេ មត្តិកាបត្តំ គហេត្វា បិណ្ឌាយ ចរិតព្វំ។ ឯកសេយ្យំ ឯកភត្តំ ព្រហ្មចរិយំ អតិទុក្ករំ។ អយញ្ច សុខុមាលោ នាគរិកជាតិយោ, សោ តំ ចរិតុំ អសក្កោន្តោ បុន ឥធេវ អាគមិស្សតិ។ ហន្ទស្ស មាតាបិតរោ អនុជានាបេស្សាមា"តិ។ តេ តថា អកំសុ។ មាតាបិតរោបិ នំ អនុជានិំសុ។ តេន វុត្តំ – "អថ ខោ សុទិន្នស្ស កលន្ទបុត្តស្ស សហាយកា យេន សុទិន្នស្ស កលន្ទបុត្តស្ស មាតាបិតរោ...បេ... អនុញ្ញាតោសិ មាតាបិតូហិ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជ្ជាយា"តិ។

២៨។ ហដ្ឋោតិ តុដ្ឋោ។ ឧទគ្គោតិ បីតិវសេន អព្ភុន្នតកាយចិត្តោ។ កតិបាហន្តិ កតិបយានិ ទិវសានិ។ ពលំ គាហេត្វាតិ សប្បាយភោជនានិ ភុញ្ជន្តោ, ឧច្ឆាទនន្ហាបនាទីហិ ច កាយំ បរិហរន្តោ, កាយពលំ ជនេត្វា មាតាបិតរោ វន្ទិត្វា អស្សុមុខំ ញាតិបរិវដ្ដំ បហាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ...បេ... បព្វាជេតុ មំ ភន្តេ ភគវាតិ។ ភគវា សមីបេ ឋិតំ អញ្ញតរំ បិណ្ឌចារិកំ ភិក្ខុំ អាមន្តេសិ – "តេន ហិ ភិក្ខុ សុទិន្នំ បព្វាជេហិ ចេវ ឧបសម្បាទេហិ ចា"តិ។ "សាធុ, ភន្តេ"តិ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវតោ បដិស្សុណិត្វា សុទិន្នំ កលន្ទបុត្តំ ជិនទត្តិយំ សទ្ធិវិហារិកំ លទ្ធា បព្វាជេសិ ចេវ ឧបសម្បាទេសិ ច។ តេន វុត្តំ – "អលត្ថ ខោ សុទិន្នោ កលន្ទបុត្តោ ភគវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ, អលត្ថ ឧបសម្បទ"ន្តិ។

ឯត្ថ បន ឋត្វា សព្វអដ្ឋកថាសុ បព្វជ្ជា ច ឧបសម្បទា ច កថិតា។ មយំ បន យថាឋិតបាឡិវសេនេវ ខន្ធកេ កថយិស្សាម។ ន កេវលញ្ហេតំ, អញ្ញម្បិ យំ ខន្ធកេ វា បរិវារេ វា កថេតព្វំ អដ្ឋកថាចរិយេហិ វិភង្គេ កថិតំ, តំ សព្វំ តត្ថ តត្ថេវ កថយិស្សាម។ ឯវញ្ហិ កថិយមានេ បាឡិក្កមេនេវ វណ្ណនា កតា ហោតិ។ តតោ តេន តេន វិនិច្ឆយេន អត្ថិកានំ បាឡិក្កមេនេវ ឥមំ វិនយសំវណ្ណនំ ឱលោកេត្វា សោ សោ វិនិច្ឆយោ សុវិញ្ញេយ្យោ ភវិស្សតីតិ។

អចិរូបសម្បន្នោតិ អចិរំ ឧបសម្បន្នោ ហុត្វា; ឧបសម្បទតោ នចិរកាលេមេវាតិ វុត្តំ ហោតិ។ ឯវរូបោតិ ឯវំវិធោ ឯវំជាតិកោ។ ធុតគុណេហីតិ កិលេសនិទ្ធុននកេហិ គុណេហិ។ សមាទាយ វត្តតីតិ សមាទិយិត្វា គណ្ហិត្វា វត្តតិ ចរតិ វិហរតិ។ អារញ្ញិកោ ហោតីតិ គាមន្តសេនាសនំ បដិក្ខិបិត្វា អារញ្ញិកង្គវសេន អរញ្ញវាសិកោ ហោតិ។ បិណ្ឌបាតិកោតិ អតិរេកលាភបដិក្ខេបេន ចុទ្ទស ភត្តានិ បដិក្ខិបិត្វា បិណ្ឌបាតិកង្គវសេន បិណ្ឌបាតិកោ ហោតិ។ បំសុកូលិកោតិ គហបតិចីវរំ បដិក្ខិបិត្វា បំសុកូលិកង្គវសេន បំសុកូលិកោ ហោតិ។ សបទានចារិកោតិ លោលុប្បចារំ បដិក្ខិបិត្វា សបទានចារិកង្គវសេន សបទានចារិកោ ហោតិ; ឃរបដិបាដិយា ភិក្ខាយ បវិសតិ។ វជ្ជិកាយន្តិ វជ្ជីតំ កាយំ វជ្ជីស្ស វា កាយំ។

អឌ្ឍា មហទ្ធនាតិអាទីសុ ឧបភោគបរិភោគូបករណមហន្តតាយ អឌ្ឍា; យេ ហិ តេសំ ឧបភោគា យានិ ច ឧបភោគូបករណានិ, តានិ មហន្តានិ ពហុលានិ សារកានីតិ វុត្តំ ហោតិ។ និធេត្វា ឋបិតធនមហន្តតាយ មហទ្ធនា។ មហាភោគាតិ ទិវសបរិព្ពយសង្ខាតភោគមហន្តតាយ មហាភោគា។ អញ្ញេហិ ឧបភោគេហិ ជាតរូបរជតស្សេវ បហូតតាយ បហូតជាតរូបរជតា។ អលង្ការភូតស្ស វិត្តូបករណស្ស បីតិបាមោជ្ជករណស្ស បហូតតាយ បហូតវិត្តូបករណា។ វោហារវសេន បរិវត្តេន្តស្ស ធនធញ្ញស្ស បហូតតាយ បហូតធនធញ្ញាតិ វេទិតព្ពា។

សេនាសនំ សំសាមេត្វាតិ សេនាសនំ បដិសាមេត្វា; យថា ន វិនស្សតិ តថា តំ សុដ្ឋុ ឋបេត្វាតិ អត្ថោ។ សដ្ឋិមត្តេ ថាលិបាកេតិ គណនបរិច្ឆេទតោ សដ្ឋិ ថាលិបាកេ។ ឯកេកោ ចេត្ថ ថាលិបាកោ ទសន្នំ ភិក្ខូនំ ភត្តំ គណ្ហាតិ។ តំ សព្ពម្បិ ឆន្នំ ភិក្ខុសតានំ ភត្តំ ហោតិ។ ភត្តាភិហារំ អភិហរិំសូតិ ឯត្ថ អភិហរីយតីតិ អភិហារោ។ កិំ អភិហរីយតិ? ភត្តំ។ ភត្តមេវ អភិហារោ ភត្តាភិហារោ, តំ ភត្តាភិហារំ អភិហរិំសូតិ អភិមុខា ហរិំសុ។ តស្ស សន្តិកំ គហេត្វា អាគមិំសូតិ អត្ថោ។ ឯតស្ស កិំ បយោជនន្តិ? សដ្ឋិ ថាលិបាកា។ តេន វុត្តំ – "សដ្ឋិមត្តេ ថាលិបាកេ ភត្តាភិហារំ អភិហរិំសូ"តិ។ ភិក្ខំ វិស្សជ្ជេត្វាតិ សយំ ឧក្កដ្ឋបិណ្ឌបាតិកត្តា សបទានចារំ ចរិតុកាមោ ភិក្ខំ បរិភោគត្ថាយ បរិច្ចជិត្វា ទត្វា។ អយំ ហិ អាយស្មា "ភិក្ខូ ច លាភំ លច្ឆន្តិ អហញ្ច បិណ្ឌកេន ន កិលមិស្សាមី"តិ ឯតទត្ថមេវ អាគតោ។ តស្មា អត្តនោ អាគមនានុរូបំ ករោន្តោ ភិក្ខំ វិស្សជ្ជេត្វា សយំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ។

១៨។ ញាតិទាសីតិ ញាតកានំ ទាសី។ អាភិទោសិកន្តិ បារិវាសិកំ ឯករត្តាតិក្កន្តំ បូតិភូតំ។ តត្រាយំ បទត្ថោ – បូតិភាវទោសេន អភិភូតោតិ អភិទោសោ, អភិទោសោវ អាភិទោសិកោ, ឯករត្តាតិក្កន្តស្ស វា នាមសញ្ញា ឯសា, យទិទំ អាភិទោសិកោតិ, តំ អាភិទោសិកំ។ កុម្មាសន្តិ យវកុម្មាសំ។ ឆឌ្ឌេតុកាមា ហោតីតិ យស្មា អន្តមសោ ទាសកម្មករានម្បិ គោរូបានម្បិ អបរិភោគារហោ, តស្មា តំ កចវរំ វិយ ពហិ ឆឌ្ឌេតុកាមា ហោតិ។ សចេតន្តិ សចេ ឯតំ។ ភគិនីតិ អរិយវោហារេន ញាតិទាសិំ អាលបតិ។ ឆឌ្ឌនីយធម្មន្តិ ឆឌ្ឌេតព្ពសភាវំ។ ឥទំ វុត្តំ ហោតិ – "ភគិនិ, ឯតំ សចេ ពហិ ឆឌ្ឌនីយធម្មំ និស្សដ្ឋបរិគ្គហំ, តំ ឥធ មេ បត្តេ អាកិរា"តិ។

កិំ បន ឯវំ វត្តុំ លព្ភតិ, វិញ្ញត្តិ វា បយុត្តវាចា វា ន ហោតីតិ? ន ហោតិ។ កស្មា? និស្សដ្ឋបរិគ្គហត្តា។ យញ្ហិ ឆឌ្ឌនីយធម្មំ

ນິສ຺ສຏ຺ຐປຣິຄ຺ຄຫໍ, ຍຕ຺ຖ ສາມິກາ ອນາລຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕໍ ສພ຺ພໍ “ເທຖ ອາຫຣຖ ອິທ ອາກິຣຖາ”ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ. ຕຖາ ຫິ ອຄ຺ຄອຣິຍວໍສິໂກ ອາຍສ຺ມາ ຣຏ຺ຐປາໂລປິ “ອາພິໂທສິກໍ ກຸມ຺ມາສໍ ອິທ ເມ ປເຕ຺ຕ ອາກິຣາ”ຕິ (ມ. ນິ. ໒.໒໙໙) ອວຈ. ຕສ຺ມາ ຍໍ ເອວຣູປໍ ອາພິໂທສິກໍ ອຍ຺ຍໍ ວາ ອປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ ວນມູລຜລເພສຊ຺ຊາທິກໍ ຕໍ ສພ຺ພໍ ຍຖາສຸຂໍ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ປຣິພຸຍ຺ຊິຕພ຺ພໍ, ນ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈາຍິຕພ຺ພໍ. ຫຕ຺ຖານ຺ຕິ ພິກ຺ຂາຄ຺ຄຫຓຕ຺ຖໍ ປຕ຺ຕໍ ອຸປນາມຍໂຕ ມຓິພນ຺ຘໂຕ ປຠຸຕິ ຫຕ຺ຖານໍ. ປາທານ຺ຕິ ນິວາສນນ຺ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ປາທານໍ. ສຣສ຺ສາຕິ “ສເຈຕໍ ພຄິນີ”ຕິ ວາຈໍ ນິຈ຺ຉາຣຍໂຕ ສຣສ຺ສ ຈ. ນິມິຕ຺ຕໍ ອຄ຺ຄເຫສີຕິ ຄິຫິກາເລ ສລ຺ລກ຺ຂິຕປຸພ຺ພໍ ອາກາຣໍ ອຄ຺ຄເຫສິ ສຍ຺ຊານິ ສລ຺ລເກ຺ຂສິ. ສຸທິນ຺ໂນ ຫິ ພຄວໂຕ ທ຺ວາທສເມ ວສ຺ເສ ປພ຺ພຊິໂຕ ວີສຕິເມ ວສ຺ເສ ຍາຕິກຸລໍ ປິຓ຺ຑາຍ ປວິຏ຺ໂຐ ສຍໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ ອຏ຺ຐວສ຺ສິໂກ ຫຸຕ຺ວາ; ເຕນ ຕໍ ສາ ຍາຕິທາສີ ທິສ຺ວາວ ນ ສຍ຺ຊານິ, ນິມິຕ຺ຕໍ ປນ ອຄ຺ຄເຫສີຕິ.

ສຸທິນ຺ນສ຺ສ ມາຕຣໍ ເອຕທໂວຈາຕິ ອຕິຄຣຸນາ ປພ຺ພຊິຕຸປຈາເຣນ ສາມິປຸເຕ຺ຕນ ສທ຺ຘິ “ຕ຺ວໍ ນຸ ໂຂ ເມ, ພນ຺ເຕ, ອຍ຺ໂຍ ສຸທິນ຺ໂນ”ຕິອາທີນິ ວຕ຺ຕຸໍ ອວິສຫນ຺ຕີ ເວເຄນ ຄຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ສຸທິນ຺ນສ຺ສ ມາຕຣໍ ເອຕໍ ອໂວຈ. ຍຄ຺ເຆຕິ ອາໂຣຈນຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ. ສເຈ ເຊ ສຈ຺ຈນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ເຊຕິ ອາລປເນ ນິປາໂຕ. ເອວຍ຺ຫິ ຕສ຺ມິໍ ເທເສ ທາສິຊນໍ ອາລປນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ “ຕ຺ວໍ, ເຣ ທາສິ, ສເຈ ສຈ຺ຈໍ ພຓສີ”ຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ.

໑໑. ອຍ຺ຍຕຣໍ ກຸຏ຺ຏມູລນ຺ຕິ ຕສ຺ມິໍ ກິຣ ເທເສ ທານປຕີນໍ ຄເຣສຸ ສາລາ ໂຫນ຺ຕິ, ອາສນານິ ເຈຕ຺ຖ ປຍ຺ຍຕ຺ຕານິ ໂຫນ຺ຕິ, ອຸປຏ຺ຐາປິຕໍ ອຸທກກຍ຺ຊິຍໍ; ຕຕ຺ຖ ປພ຺ພຊິຕາ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ນິສີທິຕ຺ວາ ພຸຍ຺ຊນ຺ຕິ. ສເຈ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິ, ທານປຕີນມ຺ປິ ສນ຺ຕກໍ ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ. ຕສ຺ມາ ຕມ຺ປິ ອຍ຺ຍຕຣສ຺ສ ກຸລສ຺ສ ອີທິສາຍ ສາລາຍ ອຍ຺ຍຕຣໍ ກຸຏ຺ຏມູລນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ນ ຫິ ປພ຺ພຊິຕາ ກປຓມນຸສ຺ສາ ວິຍ ອສາຣຸປ຺ເປ ຐາເນ ນິສີທິຕ຺ວາ ພຸຍ຺ຊນ຺ຕີຕິ.

ອຕ຺ຖິ ນາມ ຕາຕາຕິ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ຖີຕິ ວິຊ຺ຊມານຕ຺ເຖ; ນາມາຕິ ປຸຉນຕ຺ເຖ ມຍ຺ຍນຕ຺ເຖ ຈ ນິປາໂຕ. ອິທຍ຺ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – “ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ, ຕາຕ ສຸທິນ຺ນ, ອມ຺ຫາກໍ ຘນໍ, ນ ມຍໍ ນິທ຺ຘນາຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພາ, ເຍສໍ ໂນ ຕ຺ວໍ ອີທິເສ ຐາເນ ນິສີທິຕ຺ວາ ອາພິໂທສິກໍ ກຸມ຺ມາສໍ ປຣິພຸຍ຺ຊິສ຺ສສິ”; ຕຖາ “ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ, ຕາຕ ສຸທິນ຺ນ, ອມ຺ຫາກໍ ຊີວິຕໍ, ນ ມຍໍ ມຕາຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພາ, ເຍສໍ ໂນ ຕ຺ວໍ ອີທິເສ ຐາເນ ນິສີທິຕ຺ວາ ອາພິໂທສິກໍ ກຸມ຺ມາສໍ ປຣິພຸຍ຺ຊິສ຺ສສິ”; ຕຖາ “ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ, ຕາຕ ສຸທິນ຺ນ, ຕວ ອພ຺ພນ຺ຕເຣ ສາສນໍ ນິສ຺ສາຍ ປຏິລທ຺ໂຘ ສມຓຄຸໂຓ, ຍໍ ຕ຺ວໍ ສຸໂພຊນຣສສໍວທ຺ຘິໂຕປິ ອິມໍ ຊິຄຸຉເນຍ຺ຍໍ ອາພິໂທສິກໍ ກຸມ຺ມາສໍ ອມຕມິວ ນິຣເປກ຺ໂຂ ປຣິພຸຍ຺ຊິສ຺ສສີ”ຕິ.

ໂສ ປນ ຄຫປຕິ ທຸກ຺ຂາພິຕຸນ຺ນຕາຍ ເອຕມຕ຺ຖໍ ປຣິປຸຓ຺ຓໍ ກຕ຺ວາ ວຕ຺ຕຸມສກ຺ໂກນ຺ໂຕ “ອຕ຺ຖິ ນາມ, ຕາຕ ສຸທິນ຺ນ, ອາພິໂທສິກໍ ກຸມ຺ມາສໍ ປຣິພຸຍ຺ຊິສ຺ສສີ”ຕິ ເອຕ຺ຕກເມວ ອວຈ. ອກ຺ຂຣຈິນ຺ຕກາ ປເນຕ຺ຖ ອິມໍ ລກ຺ຂຓໍ ວທນ຺ຕິ – ອໂນກປ຺ປນາມຣິສນຕ຺ຖວເສເນຕໍ ອຕ຺ຖິນາມສທ຺ເທ ອຸປປເທ “ປຣິພຸຍ຺ຊິສ຺ສສີ”ຕິ ອນາຄຕວຈນໍ ກຕໍ. ຕສ຺ສາຍມຕ຺ໂຖ – ອຕ຺ຖິ ນາມ...ເປ... ປຣິພຸຍ຺ຊິສ຺ສສິ, ອິທໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂມ຺ປິ ອຫໍ ນ ສທ຺ທຫາມິ ນ ມຣິສຍາມີຕິ. ຕຕາຍໍ ອາພິໂທສິໂກຕິ ຕໂຕ ຕວ ເຄຫໂຕ ອຍໍ ອາພິໂທສິໂກ ກຸມ຺ມາໂສ ລທ຺ໂຘຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕໂຕຍນ຺ຕິປິ ປາໂຐ. ຕທາຍນ຺ຕິປິ ປຐນ຺ຕິ, ຕໍ ນ ສຸນ຺ທຣໍ. ເຍນ ສກປິຕຸ ນິເວສນນ຺ຕິ ເຍນ ສກສ຺ສ ປິຕຸ ອຕ຺ຕໂນ ປິຕຸ ນິເວສນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ; ເຖໂຣ ປິຕຣິ ເປເມເນວ ສຸຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ອຄມາສິ. ອທິວາເສສີຕິ ເຖໂຣ ອຸກ຺ກຏ຺ຐປິຓ຺ຑປາຕິໂກປິ ສມາໂນ “ສເຈ ເອກທິວສມ຺ປິ ນ ຄເຫສ຺ສາມິ, ອຕິວິຍ ເນສໍ ໂທມນສ຺ສໍ ພວິສ຺ສຕີ”ຕິ ຍາຕີນໍ ອນຸກມ຺ປາຍ ອທິວາເສສິ.

១៩. ឌបុញ្ញោបេតួាតិ រូបលិយោបេតួា ឲក៌ ហិរញ្ញស្សាតិ ឲត្ត ហិរញ្ញន្តិ កហាបណោ វេឌិតព្ពោ. បុរិសោតិ តាតិឌិណោ តាតិរស្សា

យញ្ញិយប្យោណោ វេឌិតព្ពោ. តិរោកណ្ហយន្តិ ករណេតួ កុយ៉ុ; សាលិបិកាវេត បរិក្ខិបិត្វាតិ អត្ថោ. អឆ ចា តិរោ កោទន្តិ ឲតេតាតិ

តិរោកណ្ហយំ, តំ បរិក្ខិបិត្វា; សយត្តតោ កត្វាតិ អត្ថោ. តេត ហីតិ យហ្ហោ អញ្ញ ឃុឌិត្ថោ អាកាយិស្សតិ តេត កាណោត ហិ ឲ្យតិ

បតប្ញណយតេួ តិបិតោ. តេតាតិ អយយ្យិ ចា រូយ្យោដតេួ តិបិតោយេច.

១៩. បុព្ពណ្យយយន្តិ ឲត្ត កិញ្ចាបិ បិញុព្ពយំ កាលិរោឆតំ ត ចុត្តំ, អឆ តោ អាទោឌិតេយេច កាលេ អកយាឃឹតិ វេឌិតព្ពោ. ញ្ចឌំ តេ

តាតាតិ ឆ្វេ បុញ្ញោ ឌស្សត្តោ អាហ. យាត្យតិ ឌតេត្តិយោ. យត្តិកន្តិ យាតិតោ អាកតំ; ញ្ចឌំ តេ យាតាយហិយា យាត្យ ញ្ញយំ ពកហំ

អាកន្តិយា ឌិត្ថឆតន្តិ អត្ថោ. ញ្ចត្តិកាយ ញ្ចត្តិឆតន្តិ ហឹឮឲត្តោ អាហ. ញ្ចត្តិកាយ តាយ ញ្ចត្តិបរិកោកាតំយេច ត្យាតក្ហណ្ណាឌិតំ អត្ថាយ

លឌ្ធំ ឆតំ កិត្តកំ កចេយ្យ. តស្សាបិ តាច បរិយាលំ បស្ស. អឆ ចា ញ្ចឌំ តេ តាត ឃុឌិត្ថ យាត្យ ឆតំ, តញ្ចា តោ យត្តិកំ, ត យយា ឌិត្ថំ, តច

យាត្យយេច សត្តកន្តិ ចុត្តំ ហោតិ. តំ បតេតំ ត កសិយា ត ចលិញ្ញាយ សយ្ហតំ, អបិច តោ ញ្ចត្តិកាយ ញ្ចត្តិឆតំ. យំ ញ្ចត្តិកាយ ចាតិក្យលតោ

សាយិកក្យលំ កន្តិយា លឌ្ធំ ត្យាតក្ហណ្ណាឌិតំ អត្ថាយ ញ្ចត្តិឆតំ, តំ តាច ឲត្តកន្តិ ឲចយេត្ត អត្ថោ ឌដ្ឋព្ពោ.

អញ្ញោ បេត្តិកំ អញ្ញោ បិតាយហន្តិ យំ បត តេ បិត្យ ច បិតាយហាតញ្ចា សត្តកំ, តំ អញ្ញោយេច. តិហិតញ្ចា បយ្យត្តញ្ចា អតិចិយ ពាហ្យ; ឲត្តេ ច

បិតាយហន្តិ តឌ្ឋិតលេបំ កត្វា វេឌិតព្ពំ. បេតាយហន្តិ ចា បិបេ. លព្ភា តាត ឃុឌិត្ថ ហឹតាឃាចត្តិត្វាតិ តាត, ឃុឌិត្ថ, រូត្តយំ អរិយឌ្ឋំ

បញ្ញឌិតលិក្ខំ បហាយ ហឹតាយ កិហិភាចាយ អាចត្តិត្វា លព្ភា ភោកោ ក្យញ្ចិត្យំ, តាលព្ភា ក្យញ្ចិត្យំ, ត ត្វំ ទាដកឹតោ បញ្ញឌិតោ, ត

ញ្ចណាយិពកហិ បលិត្យឌ្ឋោ ហ្វត្វាតិ. តាត ត រូស្សហាយឹតិ ឲត្តេ បត តាតាតិ ចចតំ ពកហសិតបេយេត អាហ, ត សយណតេដោ ត

រូស្សហាយឹតិ ត សក្កោយិ. ត ចិសហាយឹតិ តប្យហោយិ, ត សយតេ្តាយិញ្ញា

"ចឌេយ្យាយ តោ តំ កហបតី"តិ ញ្ចឌំ បត ចចតំ សយណតេដោតាហ. តាតិកឌ្ឋេយ្យាឃឹតិ យំ តេ យយិ បេយំ បតិឌ្ឋិតំ, តំ ពកាឆចសេត ត

អតិកឌ្ឋេយ្យាសិ; សេច ត ក្យឌ្ឋេយ្យាឃឹតិ ចុត្តំ ហោតិ. តតោ សឌ្ឋិ "បុតេ្តា តេ សក្កហំ យឌេ្ញា កត្យកាយោ"តិ រូឌក្កចិត្តោ អាហ – "ចឌេហិ

តាត ឃុឌិត្ថ"តិ. តេតហីតិ រូយ្យោដតេួ ចិកត្តិបតិទ្វបកោ តិបិតោ. តតោតិឌាតន្តិ តំតិឌាតំ តំពេហត្យកន្តិ បច្ចត្តចចតស្ស តោ-

អាឌេសោ វេឌិតព្ពោ; សយាសេ ចស្ស លេបិការេចា. កយំ ចាតិ "កិត្តិ តេ កោពក ពេត ទាដាតោ ហពេយ្យ"ន្តិអាឌិតា តយេត ចុត្តំ

ទាដាឌិកយំ; ចិត្យ្រាសោតិ អត្ថោ. លម្ពិតត្តន្តិ ទាឆ្វហិ ចា ពេធាពេហិ ចា "ឆតំ ឌេហឹ"តិ កយ្យការលំ ការិយយាតស្ស កាយិញ្ញាតំ

កាយកយ្យា ហឌយំសចលតំ. លេយហំសោតិ រូប្យត្ថ កេយ លេយាតំ ហំសតំ រូឌ្ឋក្កការេចា. អាទក្លោតិ អត្តោ ច ពាហិ ច ទត្តិញ្ចា ឌិចា ច

អាទក្លលំ.

១៩. តេត ហិ ចត្វតិ សឌ្ឋិ កហបតិ ឆតំ ឌស្សត្វា បុត្តំ អត្តតា កិហិភាចត្វាយ បលោភេត្យំ អសក្កោត្តោ "យាត្យកាយសឌិសំ ឌាតិ បុរិសាតំ

ពាត្ថតំ តត្វី"តិ យញ្ញិត្វា តស្ស បុរាណឌ្យតិយិកំ អាយត្តេសិ – "តេត ហិ ចត្វ"តិ. បុរាណឌ្យតិយិកន្តិ បុរាណំ ឌ្យតិយិកំ បុព្ពេ កិហិកាលេ

ທຸຕິຍິກໍ, ເຄຫສິຕສຸຂູປເພາຄສຫາຍິກໍ ກຸຕປຸຕ຺ຕກຣີຍຕ຺ຕິ ອເຕ຺ຖາ· ເຕນ ຫີຕິ ເຍນ ການເຣນ ມາຕຸຄາມສທິສໍ ທາດ຺ດໍ ຕຕ຺ທີ· ປາເທສຸ ຄເຫຕ຺ວາຕິ ປາເທ ຄເຫຕ຺ວາ; ວນ຺ທມາເນຕ຺ວ ກຸຍ຺ຍເຈຕໍ, ປາເທສຸ ຈາ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ· "ກີທິສາ ນາມ ຕາ ອຍ຺ຍປຸຕ຺ຕ ອຈ຺ຉຣາໂຍ"ຕິ ກສ຺ມາ ເອວມາຫ? ຕທາ ກິຣ ສມ຺ພຫຸລາ ຂຕ຺ຕິຍກຸມາຣິໂຍປິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸມາຣິໂຍປິ ເສຏ຺ຐິທີຕໂຣປິ ມຫາສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ປຫາຍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ ອິຕ຺ຖີ ປພ຺ພຊ຺ຊາຄຸຕ຺ຕີ

ອຊານນ຺ຕີ ຄຈ຺ຉໍ ສມຸທາເຈນ຺ຕີ – "ກສ຺ມາ ເອເຕ ປພ຺ພຊນ຺ຕີ"ຕິ· ອປເຣ ວທນ຺ຕີ – "ເທວອຈ຺ຉຣານໍ ເທວນາຕການໍ ການຓາ"ຕິ· ສາ ກຖາ ວິຕ຺ຖາຣິກາ ອເຫາສິ· ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຍໍ ເອວມາຫາຕິ· ເສເນາ ຕໍ ປຕິກ຺ຂິປນ຺ໂຕ ນ ເຂາ ອຫໍ ຄກິນີຕິ ອາຫ· ສມຸທາຈຣຕີຕີ ເວາຫຣຕິ ຈເທຕິ· ຕເຕ຺ວ

ມຸຈ຺ຉິຕາ ປປຕາຕິ ຕໍ ຄກິຄິຈາເຣນ ສມຸທາຈຣນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ "ອຕຕ຺ຖິເກາ ຊາຕີ ມຍາ ອຍໍ ເມາ ຍໍ ປຊາປຕີ· ສຍາກໍ ອຕ຺ຕນາ ສທ຺ທິ ເອກຍາຕຸກຸມ຺ຉິຍາ ສຍິຕທາຣິກໍ ຈິຍ ມຎ຺ຎຕີ"ຕິ ສມຸປ຺ປນ຺ນພລວໂສກາ ຫຸຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ປເທເສ ມຸຈ຺ຉິຕາ ປປຕາ; ປຕິຕາຕິ ອເຕ຺ຖາ·

ຍາ ເນາ ຈິເທເຫຍ຺ຍາຕິ ຍາ ອເມ຺ຫໍ ຊເນຍ຺ຍາ ມາຕຸຄາມສ຺ສ ຍເນຍ຺ຍາເຊຕ຺ວາ ຈິເທເຫຍ຺ຍ; ຈິເທຫສາ ເທຫສາ ປຎ຺ຎາຈິຕານນ຺ຕີ· ເຕນ ຫິ ຕາຕ

ສຸທິນ຺ນ ພີຊກມ຺ປິ ເທຫີຕິ ເອຕ຺ຖ ເຕນ ຫີຕິ ອກິຣຕີຍໍ ຍເນຍ຺ຍາເຊຕີ· ສເຈ ຕ຺ວໍ ອກິຣເຕາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣສິ, ຈຣິຕ຺ວາ ອາກາເສ ນິສີທິຕ຺ວາ

ປຣິນິພ຺ພາຍິຕາ ເຫາຫິ, ອມ຺ຫາກໍ ປນ ກຸລວໍສພີຊກໍ ເອກໍ ປຸຕ຺ຕໍ ເທຫີ· ຍາ ເນາ ອປຸຕ຺ຕກໍ ສາປເຕຍ຺ຍໍ ລິຈ຺ຉວິໂຍ ອຕິຫຣາເປຍ຺ຍຸນ຺ຕີ ຍເທຕໍ

ລິຈ຺ຉວີນໍ ຄຓຣາຊູນໍ ຣຊ຺ຊໍ ຈຣາຍ, ເຕ ເຕ ປິຕຸເນາ ອຈ຺ຈເຍນ ອມ຺ເຫໍ ສາປເຕຍ຺ຍໍ ເອວໍ ມຫນ຺ຕໍ ອມ຺ຫາກໍ ວິຍເວ ອປຸຕ຺ຕກໍ ກຸລທນຣກ຺ຂເກນ ປຸເຕ຺ຕນ

ວິຣຫິຕໍ ອຕ຺ຕເນາ ຣາຊນ຺ເຕປຸຣໍ ອຕິຫຣາເປຍ຺ຍຸນ຺ຕີ, ຕໍ ເຕ ມາ ອຕິຫຣາເປສຸໍ, ມາ ອຕິຫຣາເປນ຺ຕູຕີ·

ເອຕໍ ເມ ອມ຺ມ, ສກ຺ກາ ກາຕຸນ຺ຕີ ກສ຺ມາ ເອວມາຫ? ເສາ ກິຣ ຈິນ຺ເຕສິ – "ເອເຕສໍ ສາປເຕຍ຺ຍສ຺ສ ອຫເມວ ສາມີ, ອເຍ຺ຎາ ນຕ຺ຖິ· ເຕ ມໍ ສາປເຕຍ຺ຍຣກ຺ຂຓຕ຺ຖາຍ ນິຈ຺ຈໍ ອນຸພນ຺ທິສ຺ສນ຺ຕີ; ເຕນາຫໍ ນ ລຈ຺ຉາມິ ອເນາບ຺ພາສ຺ສເກາ ສມຓທມ຺ມໍ ກາຕຸໍ, ປຸຕ຺ຕກໍ ປນ ລພິຕ຺ວາ ອຸປຣມິສ຺ສນ຺ຕີ, ຕເຕາ

ອຫໍ ຍຖາສຸຂໍ ສມຓທມ຺ມໍ ກຣິສ຺ສາມີ"ຕິ ອິມໍ ນຍໍ ປສ຺ສນ຺ໂຕ ເອວມາຫາຕິ·

໑໙· ປຸປ຺ຜິຕາຕິ ອຸຕຸກາເລ ອຸປ຺ປນ຺ນເລາຫິຕາ ນາມໍ· ມາຕຸຄາມສ຺ສ ຫິ ອຸຕຸກາເລ ຄພ຺ພປຕິຏ຺ຐານຏ຺ຐາເນ ເລາຫິຕກຬິກາ ສຓ຺ຐຫິຕ຺ວາ ສຕ຺ຕ

ທິວສານິ ຐຕ຺ວາ ພິຊ຺ຊຕິ, ຕເຕາ ເລາຫິຕໍ ປຄ຺ຄ຺ຫຣຕິ, ຕສ຺ສໍ ນາມໍ "ປຸປ຺ຜ"ນ຺ຕິ· ຕໍ ປນ ຍາວ ພລວໍ ເຫາຕິ ພຫຸ ປຄ຺ຄ຺ຫຣຕິ, ຕາວ ທິນ຺ນາປິ

ປຕິສນ຺ທິ ນ ຕິຏ຺ຐຕິ, ເທາເສເນວ ສທ຺ທິ ປຄ຺ຄ຺ຫຣຕິ; ເທາເສ ປນ ປຄ຺ຄ຺ຫີເຕ ສຸເທ຺ທ ວຕ຺ຖຸມ຺ຫິ ທິນ຺ນາ ປຕິສນ຺ທິ ຂິປ຺ປໍ ປຕິຏ຺ຐາຕີ· ປຸປ຺ຜໍສາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊີຕິ ປຸປ຺ຜໍ

ອສ຺ສາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ; ອຄາຣເລາເປນ ສທ຺ທິ ປຸຣາຓທຸຕິຍິກາຍ ພາຫາຍໍ ຄເຫຕ຺ວາຕິ ປຸຣາຓທຸຕິຍິກາຍ ຍາ ພາຫາ, ຕຕ຺ຖ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາຕິ ອເຕ຺ຖາ·

ອປຎ຺ຎເຕ຺ຕ ສິກ຺ຂາປເທຕິ ປຖມປາຣາຊິກສິກ຺ຂາປເທ ອຏ຺ຐປິເຕ· ພຄວເຕາ ກິຣ ປຖມເພາທິຍໍ ວີສຕິ ວສ຺ສານິ ສິກ຺ຂາ ຈິຕ຺ຕໍ ອາຣາທຍິສຸໍ, ນ

ເອວຣູປໍ ອຊ຺ຊາຈາຣມກໍສຸ· ຕໍ ສນ຺ທາເຍວ ອິທໍ ສຸຕ຺ຕມາຫ – "ອາຣາທຍິສຸໍ ວຕ ເມ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂູ ເອກໍ ສມຍໍ ຈິຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ (ມ· ນິ· ໑·໒໒໕)· ອຖ

ພຄວາ ອຊ຺ຊາຈາຣໍ ອປສ຺ສນ຺ໂຕ ປາຣາຊິກໍ ວາ ສງ຺ຄາທິເສສໍ ວາ ນ ປຎ຺ຎເປສິ· ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ປນ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ອເວເສເສ ປຎ຺ຈ ສິກ຺ຂາປທານິ ປເຎ຺ຎ ເອວ

ປຎ຺ຎເປສິ· ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – "ອປຎ຺ຎເຕ຺ຕ ສິກ຺ຂາປເທ"ຕິ·

ອນາທີນວທສ຺ເສາຕິ ຍໍ ພຄວາ ອິທານິ ສິກ຺ຂາປທໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ໂຕ ອາທີນວໍ ທສ຺ເສສ຺ສຕິ, ຕໍ ອປສ຺ສນ຺ໂຕ ອນວຊ຺ຊສຎ຺ຎີ ຫຸຕ຺ວາ· ສເຈ ຫິ "ອຍໍ

ឥទំ ន ករណីយន្តិ វា មូលច្ឆេជ្ជាយ វា សំវត្តតី”តិ ជានេយ្យ, សទ្ធាបព្ពជិតោ កុលបុត្តោ ភគវតោ អាណំ វីតិក្កមំ បាបុណន្តោបិ ន ករេយ្យ។ ឯត្ថ បន អាទីនវំ អបស្សន្តោ និទ្ទោសសញ្ញី អហោសិ។ តេន វុត្តំ – “អនាទីនវទស្សោ”តិ។ បុរាណទុតិយិកាយាតិ ភុម្មវចនំ។ អភិវិញ្ញាបេសីតិ បវត្តេសិ; បវត្តនាបិ ហិ កាយវិញ្ញត្តិចោបនតោ “វិញ្ញាបនា”តិ វុច្ចតិ។ តិក្ខត្តុំ អភិវិញ្ញាបនញ្ច គព្ភសណ្ឋានសន្និដ្ឋានត្ថមកាសីតិ វេទិតព្ពំ។

សា តេន គព្ភំ គណ្ហីតិ សា ច តេនេវ អជ្ឈាចារេន គព្ភំ គណ្ហិ ន អញ្ញថា។ កិំ បន អញ្ញថាបិ គព្ភគ្គហណំ ហោតីតិ ? ហោតិ។ កថំ? កាយសំសគ្គេន , ចោឡគ្គហណេន, អសុចិបានេន, នាភិបរាមសនេន, រូបទស្សនេន, សទ្ទេន, គន្ធេន។ ឥត្ថិយោ ហិ ឯកច្ចា ឧតុសមយេ ឆន្ទរាគរត្តា បុរិសានំ ហត្ថគ្គាហ-វេណិគ្គាហ-អង្គបច្ចង្គបរាមសនំ សាទិយន្តិយោបិ គព្ភំ គណ្ហន្តិ។ ឯវំ កាយសំសគ្គេន គព្ភគ្គហណំ ហោតិ។

ឧទាយិត្ថេរស្ស បន បុរាណទុតិយិកា ភិក្ខុនី តំ អសុចិំ ឯកទេសំ មុខេន អគ្គហេសិ, ឯកទេសំ ចោឡកេនេវ សទ្ធិំ អង្គជាតេ បក្ខិបិ។ សា តេន គព្ភំ គណ្ហិ។ ឯវំ ចោឡគ្គហណេន គព្ភគ្គហណំ ហោតិ។

មិគសិង្គតាបសស្ស មាតា មិគី ឧតុសមយេ តាបសស្ស បស្សាវដ្ឋានំ អាគន្ត្វា សសម្ភវំ បស្សាវំ បិវិ។ សា តេន គព្ភំ គណ្ហិត្វា មិគសិង្គំ វិជាយិ។ ឯវំ អសុចិបានេន គព្ភគ្គហណំ ហោតិ។

សាមស្ស បន ពោធិសត្តស្ស មាតាបិតូនំ ចក្ខុបរិហានិំ ញត្វា សក្កោ បុត្តំ ទាតុកាមោ ទុកូលបណ្ឌិតំ អាហ – “វដ្ដតិ តុម្ហាកំ មេថុនធម្មោ”តិ? “អនត្ថិកា មយំ ឯតេន, ឥសិបព្ពជ្ជំ បព្ពជិតាមហា”តិ។ “តេន ហិ ឥមិស្សា ឧតុសមយេ អង្គុដ្ឋេន នាភិំ បរាមសេយ្យាថា”តិ។ សោ តថា អកាសិ។ សា តេន គព្ភំ គណ្ហិត្វា សាមំ តាបសទារកំ វិជាយិ។ ឯវំ នាភិបរាមសនេន គព្ភគ្គហណំ ហោតិ។ ឯតេនេវ នយេន មណ្ឌព្យស្ស ច ចណ្ឌបជ្ជោតស្ស ច វត្ថុ វេទិតព្ពំ។

កថំ រូបទស្សនេន ហោតិ? ឥធេកច្ចា ឥត្ថី ឧតុសមយេ បុរិសសំសគ្គំ អលភមានា ឆន្ទរាគវសេន អន្តោគេហគតាវ បុរិសំ ឧបនិជ្ឈាយតិ រាជោរោធា វិយ, សា តេន គព្ភំ គណ្ហាតិ។ ឯវំ រូបទស្សនេន គព្ភគ្គហណំ ហោតិ។

ពលាកាសុ បន បុរិសោ នាម នត្ថិ, តា ឧតុសមយេ មេឃសទ្ទំ សុត្វា គព្ភំ គណ្ហន្តិ។ កុក្កុដិយោបិ កទាចិ ឯកស្ស កុក្កុដស្ស សទ្ទំ សុត្វា ពហុកាបិ គព្ភំ គណ្ហន្តិ។ តថា គាវី ឧសភស្ស។ ឯវំ សទ្ទេន គព្ភគ្គហណំ ហោតិ។

គាវី ឯវ ច កទាចិ ឧសភគន្ធេន គព្ភំ គណ្ហន្តិ។ ឯវំ គន្ធេន គព្ភគ្គហណំ ហោតិ។

ឥធ បនាយំ អជ្ឈាចារេន គព្ភំ គណ្ហិ។ យំ សន្ធាយ វុត្តំ – “មាតាបិតរោ ច សន្និបតិតា ហោន្តិ, មាតា ច ឧតុនី ហោតិ, គន្ធព្ពោ ច

បច្ចុបដ្ឋិតោ ហោតិ, ឯវំ តិណ្ណំ សន្និបាតា គព្ភស្សាវក្កន្តិ ហោតី”តិ (ម॰ និ॰ ១॰៤០៨)។

ភុម្មា ទេវា សទ្ទមនុស្សាវេសុន្តិ យស្មា នត្ថិ លោកេ រហោ នាម បាបកម្មំ បកុព្វតោ។ សព្វបឋមំ ហិស្ស តំ បាបំ អត្តនា ជានាតិ, តតោ អារក្ខទេវតា, អថញ្ញាបិ បរចិត្តវិទុនិយោ ទេវតា។ តស្មាស្ស បរចិត្តវិទូ សកលវនសណ្ឌនិស្សិតា ភុម្មា ទេវា តំ អជ្ឈាចារំ ទិស្វា សទ្ទំ អនុស្សាវេសុំ។ យថា អញ្ញេបិ ទេវា សុណន្តិ, តថា និច្ឆារេសុំ។ កិន្តិ? និរព្វុទោ វត, ភោ...បេ... អាទីនវោ ឧប្បាទិតោតិ។ តស្សេត្វា សេសេសុបិ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វោ។

ភុម្មានំ ទេវានំ សទ្ទំ សុត្វា ចាតុមហារាជិកាតិ ឯត្ថ បន ភុម្មានំ ទេវានំ សទ្ទំ អាកាសដ្ឋទេវតា អស្សោសុំ; អាកាសដ្ឋានំ ចាតុមហារាជិកាតិ អយមនុក្កមោ វេទិតព្វោ។ ព្រហ្មកាយិកាតិ អសញ្ញសត្តេ ច អរូបិនោ ច ឋបេត្វា សព្វេបិ ព្រហ្មានោ អស្សោសុំ; សុត្វា ច សទ្ទមនុស្សាវេសុន្តិ វេទិតព្វោ។ ឥតិហ តេន ខណេនាតិ ឯវំ តេន សុទិន្នស្ស អជ្ឈាចារក្ខណេន។ តេន មុហុត្តេនាតិ អជ្ឈាចារមុហុត្តេនេវ។ យាវ ព្រហ្មលោកាតិ យាវ អកនិដ្ឋព្រហ្មលោកា។ អព្ភុគ្គច្ឆីតិ អភិរុគ្គច្ឆិ អព្ភុដ្ឋាសិ ឯកកោលាហលមហោសីតិ។

បុត្តំ វិជាយីតិ សុវណ្ណពិម្ពសទិសំ បច្ឆិមភវិកសត្តំ ជនេសិ។ ពីជកោតិ នាមមកំសូតិ ន អញ្ញំ នាមំ កាតុមទំសុ, “ពីជកម្បិ ទេហី”តិ មាតាមហិយា វុត្តភាវស្ស បាកដត្តា “ពីជកោ ហោតុ នាមំ ហោតូ”តិ “ពីជកោ”តិ នាមមកំសុ។ បុត្តស្ស បន នាមវសេនេវ មាតាបិតូនម្បិស្ស នាមមកំសុ។ តេ អបរេន សមយេនាតិ ពីជកញ្ច ពីជកមាតរញ្ច សន្ធាយ វុត្តំ។ ពីជកស្ស កិរ សត្តដ្ឋវស្សកាលេ តស្ស មាតា ភិក្ខុនីសុ សោ ច ភិក្ខូសុ បព្ពជិត្វា កល្យាណមិត្តេ ឧបនិស្សាយ អរហត្តេ បតិដ្ឋហិំសុ។ តេន វុត្តំ – “ឧភោ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិត្វា អរហត្តំ សច្ឆាកំសូ”តិ។

ឯវំ មាតាបុត្តានំ បព្ពជ្ជា សផលា អហោសិ។ បិតា បន វិប្បដិសារាភិភូតោ វិហាសិ។ តេន វុត្តំ – “អថ ខោ អាយស្មតោ សុទិន្នស្ស អហុទេវ កុក្កុច្ច”ន្តិអាទិ។ តត្ថ អហុទេវាតិ អហុ ឯវ, ទការោ បទសន្ធិករោ។ អហោសិយេវាតិ អត្ថោ។ កុក្កុច្ចន្តិ អជ្ឈាចារហេតុកោ បច្ឆានុតាបោ។ វិប្បដិសារោតិបិ តស្សេវ នាមំ។ សោ ហិ វិញ្ញូហិ អកត្តព្វតាយ កុច្ឆិតកិរិយភាវតោ កុក្កុច្ចំ។ កតំ អជ្ឈាចារំ និវត្តេតុំ អសមត្ថតាយ តំ បដិច្ច វិរូបំ សរណភាវតោ វិប្បដិសារោតិ វុច្ចតិ។ អលាភា វត មេតិ មយ្ហំ វត អលាភា; យេ ឈានាទីនំ គុណានំ អលាភា នាម, តេ មយ្ហំ ន អញ្ញស្សាតិ អធិប្បាយោ។ ន វត មេ លាភាតិ យេបិ មេ បដិលទ្ធា បព្ពជ្ជសរណាគមនសិក្ខាសមាទានគុណា, តេបិ នេវ មយ្ហំ លាភា អជ្ឈាចារមលីនត្តា។ ទុលទ្ធំ វត មេតិ ឥទំ សាសនំ លទ្ធម្បិ មេ ទុលទ្ធំ។ ន វត មេ សុលទ្ធន្តិ យថា អញ្ញេសំ កុលបុត្តានំ, ឯវំ ន វត មេ សុលទ្ធំ។ កស្មា? យោហំ ឯវំ ស្វាក្ខាតេ ធម្មវិនយេ...បេ... ព្រហ្មចរិយំ ចរិតុន្តិ។ ព្រហ្មចរិយន្តិ សិក្ខត្តយសង្គហិតំ មគ្គព្រហ្មចរិយំ។ កិសោ អហោសីតិ ខាទិតុំ វា ភុញ្ជិតុំ វា អសក្កោន្តោ តនុកោ អហោសិ អប្បមំសលោហិតោ។ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតោតិ សញ្ជាតុប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកភាវោ បណ្ឌុបលាសប្បដិភាគោ។ ធមនិសន្ថតគត្តោតិ បរិយាទិន្នមំសលោហិតត្តា សិរាជាលេនេវ សន្ថរិតគត្តោ។ អន្តោមនោតិ អនុសោចនវសេន អព្ភន្តរេយេវ ឋិតចិត្តោ។ ហទយវត្ថុំ និស្សាយ បវត្តនវសេន បន សព្វេបិ អន្តោមនាយេវ។ លីនមនោតិ ឧទ្ទេសេ បរិបុច្ឆាយ កម្មដ្ឋានេ អធិសីលេ អធិចិត្តេ អធិបញ្ញាយ

វត្តបដិបត្តិបូរណេ ច និក្ខិត្តធុរោ អវិប្ផារិកោ អញ្ញទត្ថុ កោសជ្ជវសេនេវ លីនោ សង្កុចិតោ មនោ អស្សាតិ លីនមនោ. ទុក្ខីតិ ចេតោទុក្ខេន ទុក្ខី. ទុម្មនោតិ ទោសេន ទុដ្ឋមនោ, វិរូបមនោ វា ទោមនស្សាភិភូតតាយ. បជ្ឈាយីតិ វិប្បដិសារវសេន វហច្ឆិន្នោ វិយ គទ្រភោ តំ តំ ចិន្តយិ.

ឯវំ សហាយកា ភិក្ខូតិ តំ ឯវំភូតំ គណសង្គណិកាបបញ្ចេន វីតិនាមេន្តំ ទិស្វា យស្ស វិស្សាសិកា កថាផាសុកា ភិក្ខូ តេ តំ ឯតទវោចុំ. បីណិន្ទ្រិយាតិ បសាទបតិដ្ឋានោកាសស្ស សម្បុណ្ណត្តា បរិបុណ្ណចក្ខុអាទិន្ទ្រិយា. សោ ទានិ ត្វន្តិ ឯត្ថ ទានីតិ និបាតោ, សោ បន ត្វន្តិ វុត្តំ ហោតិ. កច្ចិ នោ ត្វន្តិ កច្ចិ នុ ត្វំ. អនភិរតោតិ ឧក្កណ្ឋិតោ; គិហិភាវំ បត្ថយមានោតិ អត្ថោ. តស្មា ថេរោ អនភិរតិំ បដិក្ខិបន្តោ អាហ – “ន ខោ អហំ, អាវុសោ, អនភិរតោ”តិ. អធិកុសលានំ បន ធម្មានំ ភាវនាយ អភិរតោវ អហន្តិ. អត្ថិ មេ បាបកម្មំ កតន្តិ មយា កតំ ឯកំ បាបកម្មំ អត្ថិ ឧបលព្ភតិ សំវិជ្ជតិ, និច្ចកាលំ អភិមុខំ វិយ មេ តិដ្ឋតិ. អថ នំ បកាសេន្តោ “បុរាណទុតិយិកាយា”តិអាទិមាហ.

អលញ្ហិ តេ, អាវុសោ សុទិន្ន, កុក្កុច្ចាយាតិ អាវុសោ សុទិន្ន, តុយ្ហំ បាបកម្មំ អលំ សមត្ថំ កុក្កុច្ចាយ; បដិពលំ កុក្កុច្ចំ ឧប្បាទេតុន្តិ វុត្តំ ហោតិ. យំ ត្វន្តិ អាទិម្ហិ យេន បាបេន ត្វំ ន សក្ខិស្សសិ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតុំ, តំ តេ បាបំ អលំ កុក្កុច្ចាយាតិ ឯវំ សម្ពន្ធោ វេទិតព្ពោ. អថ នំ អនុសាសន្តា “ននុ អាវុសោ ភគវតា”តិអាទិមាហំសុ. តត្ថ ននូតិ អនុមតិគ្គហណត្ថេ និបាតោ. អនេកបរិយាយេនាតិ អនេកការណេន. វិរាគាយាតិ វិរាគត្ថាយ. នោ សរាគាយាតិ នោ រាគេន រញ្ជនត្ថាយ. ភគវតា ហិ “ឥមំ មេ ធម្មំ សុត្វា សត្តា សព្ពភវភោគេសុ វិរជ្ជិស្សន្តិ, នោ រជ្ជិស្សន្តី”តិ ឯតទត្ថាយ ធម្មោ ទេសិតោតិ អធិប្បាយោ. ឯស នយោ សព្ពបទេសុ. ឥទំ បនេត្ថ បរិយាយវចនមត្តំ. វិសំយោគាយាតិ កិលេសេហិ វិសំយុជ្ជនត្ថាយ. នោ សំយោគាយាតិ ន សំយុជ្ជនត្ថាយ. អនុបាទានាយាតិ អគ្គហណត្ថាយ. នោ សឧបាទានាយាតិ ន សគ្គហណត្ថាយ.

តត្ថ នាម ត្វន្តិ តស្មិំ នាម ត្វំ. សរាគាយ ចេតេស្សសីតិ សហ រាគេន វត្តមានាយ មេថុនធម្មាយ ចេតេស្សសិ កប្បេស្សសិ បកប្បេស្សសិ; ឯតទត្ថំ វាយមិស្សសីតិ អត្ថោ. ឯស នយោ សព្ពត្ថ. បុន រាគវិរាគាទីនិ នវ បទានិ និព្ពត្តិតលោកុត្តរនិព្ពានមេវ សន្ធាយ វុត្តានិ. តស្មា រាគវិរាគាយាតិ វា មទនិម្មទនាយាតិ វា វុត្តេបិ “និព្ពានត្ថាយា”តិ ឯវមេវ អត្ថោ ទដ្ឋព្ពោ. និព្ពានញ្ហិ យស្មា តំ អាគម្ម អារព្ភ បដិច្ច រាគោ វិរជ្ជតិ ន ហោតិ, តស្មា រាគវិរាគោតិ វុច្ចតិ. យស្មា បន តំ អាគម្ម មានមទ-បុរិសមទាទយោ មទា និម្មទា អមទា ហោន្តិ វិនស្សន្តិ, តស្មា មទនិម្មទនន្តិ វុច្ចតិ. យស្មា ច តំ អាគម្ម សព្ពាបិ កាមបិបាសា វិនយំ អព្ភត្ថំ យាតិ, តស្មា បិបាសវិនយោតិ វុច្ចតិ. យស្មា បន តំ អាគម្ម បញ្ច កាមគុណាលយា សមុគ្ឃាតំ គច្ឆន្តិ, តស្មា អាលយសមុគ្ឃាតោតិ វុច្ចតិ. យស្មា ច តំ អាគម្ម តេភូមកវដ្ដំ ឧបច្ឆិជ្ជតិ, តស្មា វដ្ដុបច្ឆេទោតិ វុច្ចតិ. យស្មា បន តំ អាគម្ម សព្ពសោ តណ្ហា ខយំ គច្ឆតិ វិរជ្ជតិ និរុជ្ឈតិ ច, តស្មា តណ្ហក្ខយោ វិរាគោ និរោធោតិ វុច្ចតិ. យស្មា បនេតំ ចតស្សោ យោនិយោ, បញ្ច គតិយោ, សត្ត វិញ្ញាណដ្ឋិតិយោ, នវ ច សត្តាវាសេ, អបរាបរភាវាយ វិននតោ អាពន្ធនតោ សំសិព្ពនតោ វានន្តិ លទ្ធវោហារាយ តណ្ហាយ និក្ខន្តំ និស្សដំ វិសំយុត្តំ, តស្មា និព្ពានន្តិ វុច្ចតីតិ.

កាយាតិ បហាតិ អក្ខាតត្ថិ ចតុកាយាតិ, កិលេសកាយាតត្ថា បហាតិ ចុត្តំ៉ កាយសញ្ញាតិ បរិញ្ញាតិ សញ្ញាសម្បិ កាយសញ្ញាតិ ខាតតីរេលបហាតចេសេត តិចិឝា បរិញ្ញា អក្ខាតា៉ កាយបិបិសាតត្ថិ កាយេយ្យ បិតញ្ញតាតិ កាយេ ចា បិតុយិដ្ឋាតិ៉ កាយចិតក្កាតត្ថិ កាយុបសញ្ញាតាតិចិតក្កាតិ៉ កាយបរិញ្ញអាហាតត្ថិ បញ្ចកាយក្យលិកោរាកចេសេត ក្ខប្បត្តបរិញ្ញអាហាតិ អនេក្ខាឝាហាតិ៉ ព្ទេយ្យ បញ្ចាស្ ឝាតេស្ កិលេសក្ខឃកេទា លេកុត្តរយក្កោច កឆិតោ៉ សត្តបឝេយ្យ បត តីស្ ឝាតេស្ លេកិយលេកុត្តរមិស្សកោ យក្កោ កឆិតោតិ ចេឌិតត្ថោ៉

តេតំ អាចុយោតិ ត ឲតំ អាចុយោ, តច បិបកម្មំ អប្បសត្តាតត្ថា បសាឝាយ ឲចរុបិតំ បសាឝត្ថាយ ត ហោតិ៉ អឆ ច្ចោតត្ថិ អឆ ណោ ឲតំ៉ អឆ ណោ តត្ថិបិ បិឝោ៉ អញ្ញាឆត្តាឃាតិ បសាឝញ្ញាឆាកាចាឃ ចិប្បជិសារាឃ ហោតិ៉ យេ យក្កេត អតាកតសង្ឃ, តេសំ ចិប្បជិសារំ កេទាតិ – “ច្រាឌិសេបិ តាយ ឆយ្យចិតយេ យម៉ំ បសត្តា, ឃច្ឆេចំ ក្យប្បជិបត្តា កិក្ខ”តិ៉ យេ បត យក្កេតាកតសង្ឃ, តេសំ សិតេរុ ចិឃ ចាតេហិ អចលេវិ បសាឝា ច្រាឌិសេហិ ចត្វុហិ ព្ទតោ ចា ឝារុណតេរេហិ៉ តេត ចុត្តំ – “ឲកច្ចាតិ អញ្ញាឆត្តាឃា”តិ៉

ឲវដ៍ កកចតោ ឲតយត្ថំ អាទេរាចស្សត្ថិ កកចតោ ឲតំ អត្ថំ អាឌិក្ខិស្ បជិចេឝឃិស្៉ អាទេរាចឃយាតា ច តេច បិឃកយ្យតាឃ ត កេឝបុរេក្ខរតាឃ , ត តស្សាឃស្វតោ អចណ្ណបកាសតត្ថាឃ, ត កលិសាសតាទោបតត្ថាឃ, តាបិ “ព្ទគំ សុត្វា កកចា ព្ទយស្ស សាសតេ បតិដ្ឋំ ត ឝស្សតិ, តិក្កឌ្ឍេបស្សតិ ត”ត្តិ យញ្ញាយាតា អាទេរាចសុំ៉ អឆ ណោ “ព្ទយំ សាសតេ ក្ខប្បត្តំ អត្ថញ្ញគំ ខាតត្វា កកចា សិក្ខាបគំ បញ្ញាបស្សតិ, ចេលំ យរិឃាគំ អាលំ ឝបស្សតី”តិ អាទេរាចសុំ៉

ឲតស្មិំ តិឝាតេ ឲតស្មិំ បកេណេតិ ឲត្ត សុឌិក្តស្ស អញ្ញាចារចីតិក្កយា សិក្ខាបឝបញ្ញាត្តិយា កាណេត្តា តិឝាតញ្ចោច បកេណញ្ចាតិ ចុត្តាតិ ចេឌិតត្ថោ៉ កាណេញាឃស្វា តិគេតិ អត្តតោ ចលំ “កល្យាឆ ត”ត្តិ ឝស្សត្តំ ចិឃ អប្បតិ, បកេទាតិ ច តំ កត្វំ អាកេតិ, កេទាតិយេច ចា; តស្វា តិឝាតញ្ចោច បកេណញ្ចាតិ ចុច្ចតិ៉ ចិកេហិ ពុទ្ធ កកចាតិ ពុទ្ធ កកចា ចិកេហិ តិត្ថិ; ឃឆា តំ ចណ្ណាចណ្ណេហាតិ ចណ្ណញ្ចា អចណ្ណញ្ចា កណត្តស្ អក្កបុក្កេលិ៉ ត ហិ កកចតោ ឃីលចីតិក្កយកោ បុក្កលំ ឌិស្វា “អយំ ឌាតិឃា ចា កោត្តេត ចា កោលបុត្តិយេត ចា កត្ថេត ចា ស្យតក្កេត ចា ខាតោ ឃសស្សី ច្រាឌិសំ បុក្កលំ រក្ខិត្វំ ចដ្ឋតី”តិ ចិត្តំ ក្ខប្បជ្ជតិ, តាបិ បេសលំ ក្យលចត្តំ ឌិស្វា តស្ស ក្យលំ បជិច្ឆាគេត្វំ ចិត្តំ ក្ខប្បជ្ជតិ៉ អឆ ណោ កេហិតត្ថំ កេហតិ ឲច, បសំសិតត្ថញ្ចា បសំសតិ ឲច, អឃញ្ចា កេហិតត្ថោ; តស្វា តំ តាឌិលក្ខណេ ឌិតោ អចិកយ្យាតេត ចិតេត្តត ចិកេហិ ពុទ្ធ កកចា “អតត្វដ្ឋចិក”ត្តិអាឌីហិ ចចតេហិ៉

តត្ថាឃំ អត្ថចណ្ណតា – ឃឌិគំ តឃា, យោឈបុរិស, ត្យដ្ឋយត្វស្ស កម្មំ កតំ, តំ សយណកេណាតិ ឆយ្យាតិ យក្កផលតិត្ថាតសាសតាតិ ចា ត អត្វដ្ឋចិកំ, តេសំ លចិ លាឃំ សុត្តេកាចំ ត អនេត្វតិ តាត្យកដ្ឋតិ, អឆ ណោ អាកោច តេហិ ឆយ្យេហិ៉ អតត្វដ្ឋចិកត្តា ឲច ច អតត្យលិមិកំ, តេសំ ត អត្យលិយេតិ; អឆ ណោ ចិលេមិ បច្ចតីកកាចេ ឌិតំ៉ អតត្យលិមិកត្តា ឲច ច អប្បតិរុបំ, បតិរុបំ សឌិសំ បជិកាកំ ត ហោតិ, អឆ ណោ អសឌិសំ អប្បជិកាកេយច៉ អប្បតិរុបត្តា ឲច ច អស្សាយណកំ, សយណាតំ កម្មំ ត ហោតិ៉ អស្សាយណកត្តា អកប្បិយំ៉ ឃញ្ញា សយណកម្មំ ត ហោតិ, តំ តេសំ ត កប្បតិ៉ អកប្បិយត្តា អកេណីយំ៉ ត ហិ សយណា ឃំ ត កប្បតិ, តំ កេទាត្តិ៉ តញ្ចោតំ តឃា កតំ, តស្វា

អភត្ថុច្ឆិក៌ េត, េយាឈបុរិស, ពក់...េប... អពេលឹយត្តិ៍ ពឆព្យាភាយាតិ េពភ ភាយ ពាេរលាភ, កិ ភាយ ពាេរលំ បស្សេន្តាតិ ចុត្តំ េហាតិ៍ តេតា ពាេរលាកាច៌ ឥេស្សេន្តា បេរេតា "ភត្ថុ យឈា េយាឈបុរិសា"តិអាឌិយាហ៍ ត៌ សព្វំ ចុត្តត្ថេមច៍

ព្លិឥាតិ ឃង្វា ឃំ េតភ បិបពយុំ ពត៌, ត៌ ចិបច្ឆុយាភ៌ អតិចិឃ ឥក្ខចិបិក៌ េហាតិ, តង្វាស្ស ត៌ ចិបិក៌ ឥេស្សត៌ា ពតាបេរាឆំ ចិឃ បុត្តំ អត្ថពេយ្យកា យាតាបិតេរា ឥឃាលុេពភ ចិេត្តភ ស្វុឌិត្វំ បរិកាសេន្តា "ចេរ៍ េត េយាឈបុរិសា"តិអាឌិយាហ៍ តត្ថ អាឃុ ឃីឈំ ៧តស្ស ចិស៌ អាពន្ធតីតិ អាឃីចិេសា៍ េឈារ៍ ចណ្ហយស្ស ចិសត្តិ េឈារចិេសា, តស្ស អាឃីចិសស្ស េឈារចិសស្ស៍ "បក្ខិត្ត"ត្តិ ៧តស្ស "ចេរ"ត្តិ ព្លយិតា សម្ពន្ធោ៍ ព្រាឌិសស្ស អាឃីចិសស្ស េឈារចិសស្ស ឃុេខ អង្គឥាត៌ ចេរ៍ បក្ខិត្តំ; សេច បក្ខិត្តំ កេចយ្យ, ចេរ៍ ឃិឃា; ស្វុគ្គេរ៍ សាតុ ស្វុឌ្ឍ ឃិឃាតិ អេត្ថា៍ ភ េត្វចាតិ ភ តុ ៧ច ចេរ៍ ភ ស្វុគ្គេរេយច ភ សាតុេរេយច ភ ស្វុឌ្ឍេរេយច៍ ៧ស ភេឃា សព្វត្ថេ៍ ពឃាសប្បស្សាតិ ពាត្យអសប្បស្ស៍ អង្គារពាឃុឃាតិ អង្គារបុណ្ណពុេប, អង្គារោរាសិបិជ្ចា៍ អាឌិត្តាឃាតិ បឌិត្តាឃ ពហិតអគ្គិចណ្ណាឃ៍ សយជ្ជលិតាឃាតិ សឃត្តេតា បជ្ជលិតាឃ អច្ចិេឃា ឃុច្ចត្តិឃា៍ សេឥាតិក្វាតាឃាតិ សប្បកាឃ៍ សឃត្តេតា ល្ធិតាហិ ឌាលាហិ ៧កប្បកាសយុឥឃក្វាតាឃាតិ ចុត្តំ េហាតិ៍

ត៌ កិស្ស េហតុតិ ឃំ យឃា ចុត្តំ "ចេរ"ត្តិ ត៌ កិស្ស េហតុ, ពតេរភ ពាេរលាភាតិ េច? យេរលំ ចា តិពេច្ឆឃ្យាតិ េឃា តត្ថ អង្គឥាត៌ បក្ខិបេឃ្យ, េសា យេរលំ ចា តិពេច្ឆយ្យ យេរលយត្តំ ចា ឥក្ខំ៍ ព្លេតាតិឥាភច្ចុ េលា...េប... ល្អបបេជ្ជយ្យាតិ ឃំ ព្លេឥ យាតុកាយស្ស អង្គឥាេត អង្គឥាតបក្ខិបត៌, ព្លេតាតិឥាត៌ តស្ស ពាេរេកា បុព្គេលា តិេរឃំ ល្អបបេជ្ជយ្យ; ៧ច៌ ពយុស្ស យហាសាចជ្ជត៌ បស្សេន្តា ត៌ ពេហិ, ភ តស្ស ឥក្ខាពយ៌ ព្លច្ឆយាេភា៍ តត្ថ ភាយ ត្វត្តិ តយ្វិ ភាយ ៧ចទ្វេប ពេយុ ៧ច៌ យហាសាចេជ្ជ សយាេភបិ ត្វំ៍ ឃំ ត្វត្តិ ៧ត្ថ ឃត្តិ ហឹត្យអភេត្ថ តិបិេតា៍ ត្វត្តិ ត៌-សឌ្គស្ស េចចចភ៌; ឌ្វិហិបិ ឃំ ចា ត៌ ចា ហឹត្យព្លតយចញ្ញាតត្តិ ចុត្តំ េហាតិ៍ អសឌ្ឍយត្តិ អសត៌ តិចឌភាភ៌ ឆយុំ; េតហិ េសចិតព្វាត្តិ អេត្ថា៍ ពាយឆយុត្តិ ពាយាភ៌ ឆយុំ; ពាយចាសិពយត្យស្សាភ៌ ឆយុត្តិ ចុត្តំ េហាតិ៍ ចសលឆយុត្តិ បិបឆេយុ ចសត្តិ បឈ្លេតិ៍តិ ចសលិ, េតសំ ចសលិភ៌ ហឹតបុរិសាភ៌ ឆយុំ, ចសលំ ចា កិេលសបឈ្លេលាក៌ ឆយុំ៍ ឌុល្លត្តិ ឌុ ច កិេលសេទ្វសិត៌ ទុលច្ចុ អស្វុលុយំ, អតិបុលាត្តិ ចុត្តំ េហាតិ៍ ឈ្ឌពាត្តិពាត្តិ ល្អពាកិច្ចំ អត្តិក៌ អចសាភ៌ អស្សាតិ ឈ្ឌពាត្តិេពា, ត៌ ឈ្ឌពាត្តិក៌៍ េហស្សត្តិ េរហាកច៌, បឌិច្ឆេន្ត ឈ្ឌពាេស ល្អបជ្ជតក៌៍ អឃព្យាឆេយុា ឌិព្យច្ឆតិឃត្វា ភ សក្កា អាចិ អេព្ញាសំ ឥស្សភចិសេឃ ពាត៌, េតភ ចុត្តំ – "េហស្ស"ត្តិ៍ ទ្វំទ្វឃសយាបត្តិត្តិ ឌ្វិហិ ឌ្វិហិ សយាបជ្ជិតព្វំ, ទ្វំ ទ្វំ សយាបត្តិត្តិបិ បិេថា៍ ឥឃំ ឥឃំ សយាបត្តិត្តិបិ បឆត្តិ, ត៌ ភ ស្វុគ្គេរ៍ សយាបជ្ជិស្សឹតិ ៧ត៌ "តត្ថ ភាយ ត្វ"ត្តិ ៧ត្ថ ចុត្តភាយសេឌ្គភ េឃាេឌតព្វំ "សយាបជ្ជិស្សិ ភាយា"តិ៍

ពាហុភ៌េលា...េប... អាឌិពត្វា បុព្វាង្គេយាតិ សាសភ៌ សត្ថាឃ ចឥតិ៍ ព្លយស្វិ សាសេភ ត្វំ ពាហុភ៌ បុព្គលិភ៌ អពុសលិភ៌ ឆយុាភ៌ អាឌិពត្វា, សព្វបឆយំ ពេលេតា; បុព្វាង្គេយា សព្វបឆយំ ៧ត៌ យព្គំ បឌិបត្តុត្វា; ត្វាេរ៍ឥេឥា, ល្អបិឃឥស្សេពាតិ ចុត្តំ េហាតិ៍ ព្លយព្យាេលសំ លទ្ធា តច អត្ថសិក្ខយាភា ពាហុ បុព្គលិ ភាភប្បពាេរព យព្គឌិឃា េយឆុភបឌិេសចភាឌិេព អពុសលឆេយុ ពរិស្សត្តីតិ អឃេយត្ថ អធិប្បាេយា៍

អេភពបរិឃាេឃភាតិ ព្លេយហិ "អភត្ថុច្ឆិក"ត្តិអាឌិភា ភេឃភ ចុេត្តហិ, ពាហុហិ ពាេរលាហិ៍ ឥក្ខេតាឃ...េប... េពាសជ្ជស្ស អចណ្ហុ ការិត្វាតិ ឥក្ខេតាឌឹភ៌ ចត្តេក្វតស្ស អសំចរស្ស អចណ្ហុ តិត្តិ ពេហ៌ ការិត្វាតិ អេត្ថា៍ ឃង្វា ហិ អសំចេរ ចិតស្ស បុព្គលស្ស អត្តា

ទុព្ភរតញ្ច ទុប្បោសតញ្ច អាបជ្ជតិ, តស្មា អសំវរោ "ទុព្ភរតា, ទុប្បោសតា"តិ ច វុច្ចតិ។ យស្មា បន អសំវរេ ឋិតស្ស អត្តា ចតូសុ បច្ចយេសុ មហិច្ឆតំ សិនេរុប្បមាណេបិ ច បច្ចយេ លទ្ធេ អសន្តុដ្ឋិតំ អាបជ្ជតិ, តស្មា អសំវរោ "មហិច្ឆតា, អសន្តុដ្ឋិតា"តិ ច វុច្ចតិ។ យស្មា ច អសំវរេ ឋិតស្ស អត្តា គណសង្គណិកាយ ចេវ កិលេសសង្គណិកាយ ច សំវត្តតិ, កោសជ្ជានុគតោ ច ហោតិ អដ្ឋកុសីតវត្ថុបារិបូរិយា សំវត្តតិ, តស្មា អសំវរោ "សង្គណិកា, ចេវ កោសជ្ជញ្ចា"តិ វុច្ចតិ។

សុភរតាយ...បេ... វីរិយារម្ភស្ស វណ្ណំ ភាសិត្វាតិ សុភរតាទីនំ វត្ថុភូតស្ស សំវរស្ស វណ្ណំ ភាសិត្វាតិ អត្ថោ។ យស្មា ហិ អសំវរំ បហាយ សំវរេ ឋិតស្ស អត្តា សុភរោ ហោតិ សុបោសោ, ចតូសុ ច បច្ចយេសុ អប្បិច្ឆំ និត្តណ្ហភាវំ អាបជ្ជតិ, ឯកមេកស្មិំ បច្ចយេ យថាលាភ-យថាពល-យថាសារុប្បវសេន តិប្បភេទាយ សន្តុដ្ឋិយា សំវត្តតិ, តស្មា សំវរោ "សុភរតា ចេវ សុបោសតា ច អប្បិច្ឆោ ច សន្តុដ្ឋោ ចា"តិ វុច្ចតិ។

យស្មា បន អសំវរំ បហាយ សំវរេ ឋិតស្ស អត្តា កិលេសសល្លេខនតាយ ចេវ និទ្ធុនតាយ ច សំវត្តតិ, តស្មា សំវរោ "សល្លេខោ ច ធុតោ ចា"តិ វុច្ចតិ។

យស្មា ច អសំវរំ បហាយ សំវរេ ឋិតស្ស អត្តា កាយវាចានំ អប្បាសាទិកំ អប្បសាទនីយំ អសន្តំ អសារុប្បំ កាយវចីទុច្ចរិតំ ចិត្តស្ស អប្បាសាទិកំ អប្បសាទនីយំ អសន្តំ អសារុប្បំ អកុសលវិតក្កត្តយញ្ច អនុបគម្ម តប្បដិបក្ខស្ស កាយវចីសុចរិតស្ស ចេវ កុសលវិតក្កត្តយស្ស ច បាសាទិកស្ស បសាទនីយស្ស សន្តស្ស សារុប្បស្ស បារិបូរិយា សំវត្តតិ, តស្មា សំវរោ "បាសាទិកោ"តិ វុច្ចតិ។

យស្មា បន អសំវរំ បហាយ សំវរេ ឋិតស្ស អត្តា សព្វកិលេសាបចយភូតាយ, វិវដ្ដាយ, អដ្ឋវីរិយារម្ភវត្ថុបារិបូរិយា ច សំវត្តតិ, តស្មា សំវរោ "អបចយោ ចេវ វីរិយារម្ភោ ចា"តិ វុច្ចតីតិ។

ភិក្ខូនំ តទនុច្ឆវិកំ តទនុលោមិកន្តិ តត្ថ សន្និបតិតានំ ភិក្ខូនំ យំ ឥទានិ សិក្ខាបទំ បញ្ញបេស្សតិ, តស្ស អនុច្ឆវិកញ្ចេវ អនុលោមិកញ្ច។ យោ វា អយំ សុភរតាទីហិ សំវរោ វុត្តោ, តស្ស អនុច្ឆវិកញ្ចេវ អនុលោមិកញ្ច សំវរប្បហានបដិសំយុត្តំ អសុត្តន្តវិនិពទ្ធំ បាឡិវិនិមុត្តំ ឱក្កន្តិកធម្មទេសនំ កត្វាតិ អត្ថោ។ ភគវា កិរ ឦទិសេសុ ឋានេសុ បញ្ចវណ្ណកុសុមមាលំ ករោន្តោ វិយ, រតនទាមំ សជ្ជេន្តោ វិយ, ច យេ បដិក្ខិបនាធិប្បាយា អសំវរាភិរតា តេ សម្បរាយិកេន ភយេន តជ្ជេន្តោ អនេកប្បការំ អាទីនវំ ទស្សេន្តោ, យេ សិក្ខាកាមា សំវរេ ឋិតា តេ អប្បេកច្ចេ អរហត្តេ បតិដ្ឋាបេន្តោ អប្បេកច្ចេ អនាគាមិ-សកទាគាមិ-សោតាបត្តិផលេសុ ឧបនិស្សយវិរហិតេបិ សគ្គមគ្គេ បតិដ្ឋាបេន្តោ ទីឃនិកាយប្បមាណម្បិ មជ្ឈិមនិកាយប្បមាណម្បិ ធម្មទេសនំ ករោតិ។ តំ សន្ធាយេតំ វុត្តំ – "ភិក្ខូនំ តទនុច្ឆវិកំ តទនុលោមិកំ ធម្មិំ កថំ កត្វា"តិ។

តេន ហីតិ តេន សុទិន្នស្ស អជ្ឈាចារេន ការណភូតេន។ សិក្ខាបទន្តិ ឯត្ថ សិក្ខិតព្ពាតិ សិក្ខា, បជ្ជតេ ញាយតីតិ បទំ, សិក្ខាយ បទំ សិក្ខាបទំ;

សិក្ខាយ អធិគមុបាយោតិ អត្ថោ។ អថ វា មូលំ និស្សយោ បតិដ្ឋាតិ វុត្តំ ហោតិ។ មេថុនវិរតិយា មេថុនសំវរស្សេតំ អធិវចនំ។ មេថុនសំវរោ ហិ តទញ្ញេសំ សិក្ខាសង្ខាតានំ សីលវិបស្សនាឈានមគ្គធម្មានំ វុត្តត្ថវសេន បទត្តា មូល “សិក្ខាបទ”ន្តិ អធិប្បេតោ។ អយញ្ច អត្ថោ សិក្ខាបទវិភង្គេ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វោ។ អបិច តស្សត្ថស្ស ទីបកំ វចនម្បិ “សិក្ខាបទ”ន្តិ វេទិតព្វំ។ វុត្តម្បិ ចេតំ – “សិក្ខាបទន្តិ យោ តត្ថ នាមកាយោ បទកាយោ និរុត្តិកាយោ ព្យញ្ជនកាយោ”តិ។ អថ វា យថា “អនភិជ្ឈា ធម្មបទ”ន្តិ វុត្តេ អនភិជ្ឈា ឯកោ ធម្មកោដ្ឋាសោតិ អត្ថោ ហោតិ, ឯវមិធាបិ “សិក្ខាបទ”ន្តិ សិក្ខាកោដ្ឋាសោ សិក្ខាយ ឯកោ បទេសោតិបិ អត្ថោ វេទិតព្វោ។

ទសអត្ថវសេ បដិច្ចាតិ ទស ការណវសេ សិក្ខាបទបញ្ញត្តិហេតុ អធិគមនីយេ ហិតវិសេសេ បដិច្ច អាគម្ម អារព្ភ, ទសន្នំ ហិតវិសេសានំ និប្ផត្តិំ សម្បស្សមានោតិ វុត្តំ ហោតិ។ ឥទានិ តេ ទស អត្ថវសេ ទស្សេន្តោ “សង្ឃសុដ្ឋុតាយា”តិអាទិមាហ។ តត្ថ សង្ឃសុដ្ឋុតា នាម សង្ឃស្ស សុដ្ឋុភាវោ, “សុដ្ឋុ ទេវា”តិ អាគតដ្ឋានេ វិយ “សុដ្ឋុ, ភន្តេ”តិ វចនសម្បដិច្ឆនភាវោ។ យោ ច តថាគតស្ស វចនំ សម្បដិច្ឆតិ, តស្ស តំ ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយ ហោតិ, តស្មា សង្ឃស្ស “សុដ្ឋុ, ភន្តេ”តិ មម វចនសម្បដិច្ឆនត្ថំ បញ្ញាបេស្សាមិ, អសម្បដិច្ឆនេ អាទីនវំ សម្បដិច្ឆនេ ច អានិសំសំ ទស្សេត្វា, ន ពលក្ការេន អភិភវិត្វាតិ ឯតមត្ថំ អាវិករោន្តោ អាហ – “សង្ឃសុដ្ឋុតាយា”តិ។ សង្ឃផាសុតាយាតិ សង្ឃស្ស ផាសុភាវាយ; សហជីវិតាយ សុខវិហារត្ថាយាតិ អត្ថោ។

ទុម្មង្កូនំ បុគ្គលានំ និគ្គហាយាតិ ទុម្មង្កូ នាម ទុស្សីលបុគ្គលា; យេ មង្កុតំ អាបាទិយមានាបិ ទុក្ខេន អាបជ្ជន្តិ, វីតិក្កមំ ករោន្តា វា កត្វា វា ន លជ្ជន្តិ, តេសំ និគ្គហត្ថាយ; តេ ហិ សិក្ខាបទេ អសតិ “កិំ តុម្ហេហិ ទិដ្ឋំ, កិំ សុតំ – កិំ អម្ហេហិ កតំ; កតរស្មិំ វត្ថុស្មិំ កតរាយ អាបត្តិយា អារោបេត្វា អម្ហេ និគ្គណ្ហថា”តិ សង្ឃំ វិហេឋេស្សន្តិ, សិក្ខាបទេ បន សតិ តេ សង្ឃោ សិក្ខាបទំ ទស្សេត្វា ធម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេន និគ្គហេស្សតិ។ តេន វុត្តំ – “ទុម្មង្កូនំ បុគ្គលានំ និគ្គហាយា”តិ។

បេសលានំ ភិក្ខូនំ ផាសុវិហារាយាតិ បេសលានំ បិយសីលានំ ភិក្ខូនំ ផាសុវិហារត្ថាយ។ បិយសីលា ហិ ភិក្ខូ កត្តព្វាកត្តព្វំ សាវជ្ជានវជ្ជំ វេលំ មរិយាទញ្ច អជានន្តា សិក្ខត្តយបារិបូរិយា ឃដមានា កិលមន្តិ, សន្ទេហាភិភូតា ឧព្ពាឡ្ហា ហោន្តិ។ កត្តព្វាកត្តព្វំ បន សាវជ្ជានវជ្ជំ វេលំ មរិយាទញ្ច ញត្វា សិក្ខត្តយបារិបូរិយា ឃដមានា ន កិលមន្តិ, សន្ទេហាភិភូតា ន ឧព្ពាឡ្ហា ហោន្តិ។ តេន នេសំ សិក្ខាបទបញ្ញាបនា ផាសុវិហារាយ សំវត្តតិ។ យោ វា ទុម្មង្កូនំ បុគ្គលានំ និគ្គហោ, ស្វេវ ឯតេសំ ផាសុវិហារោ។ ទុស្សីលបុគ្គលេ និស្សាយ ហិ ឧបោសថោ ន តិដ្ឋតិ, បវារណា ន តិដ្ឋតិ, សង្ឃកម្មានិ នប្បវត្តន្តិ, សាមគ្គី ន ហោតិ, ភិក្ខូ អនេកគ្គា ឧទ្ទេសបរិបុច្ឆាកម្មដ្ឋានាទីនិ អនុយុញ្ជិតុំ ន សក្កោន្តិ។ ទុស្សីលេសុ បន និគ្គហិតេសុ សព្ពោបិ អយំ ឧបទ្ទវោ ន ហោតិ។ តតោ បេសលា ភិក្ខូ ផាសុ វិហរន្តិ។ ឯវំ “បេសលានំ ភិក្ខូនំ ផាសុ វិហារាយា”តិ ឯត្ថ ទ្វិធា អត្ថោ វេទិតព្វោ។

ទិដ្ឋធម្មិកានំ អាសវានំ សំវរាយាតិ ទិដ្ឋធម្មិកា អាសវា នាម អសំវរេ ឋិតេន តស្មិំយេវ អត្តភាវេ បត្តព្វា បាណិប្បហារ-ទណ្ឌប្បហារ-ហត្ថច្ឆេទ-បាទច្ឆេទ-អកិត្តិ-អយសវិប្បដិសារាទយោ ទុក្ខវិសេសា។ ឥតិ ឥមេសំ ទិដ្ឋធម្មិកានំ អាសវានំ សំវរាយ បិធានាយ អាគមនមគ្គថកនាយាតិ អត្ថោ។

សម្បរាយិកានំ អាសវានំ បដិឃាតាយាតិ សម្បរាយិកា អាសវា នាម អសំវរេ ឋិតេន កតបាបកម្មមូលកា សម្បរាយេ នរកាទីសុ បត្តព្ពា ទុក្ខវិសេសា, តេសំ បដិឃាតត្ថាយ បដិប្បស្សទ្ធត្ថាយ វូបសមត្ថាយាតិ វុត្តំ ហោតិ។

អប្បសន្នានំ បសាទាយាតិ សិក្ខាបទបញ្ញត្តិយា ហិ សតិ សិក្ខាបទបញ្ញត្តិំ ញត្វា វា យថាបញ្ញត្តំ បដិបជ្ជមានេ ភិក្ខូ ទិស្វា វា យេបិ អប្បសន្នា បណ្ឌិតមនុស្សា, តេ "យានិ វត លោកេ មហាជនស្ស រជ្ជន-ទុស្សន-មុយ្ហនដ្ឋានានិ, តេហិ ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា អារកា វិរតា វិហរន្តិ, ទុក្ករំ វត ករោន្តិ, ភារិយំ វត ករោន្តី"តិ បសាទំ អាបជ្ជន្តិ, វិនយបិដកេ បោត្ថកំ ទិស្វា មិច្ឆាទិដ្ឋិក-តិវេទី ព្រាហ្មណោ វិយ។ តេន វុត្តំ – "អប្បសន្នានំ បសាទាយា"តិ។

បសន្នានំ ភិយ្យោភាវាយាតិ យេបិ សាសនេ បសន្នា កុលបុត្តា តេបិ សិក្ខាបទបញ្ញត្តិំ ញត្វា យថាបញ្ញត្តំ បដិបជ្ជមានេ ភិក្ខូ វា ទិស្វា "អហោ អយ្យា ទុក្ករការិនោ, យេ យាវជីវំ ឯកភត្តំ ព្រហ្មចរិយំ វិនយសំវរំ អនុបាលេន្តី"តិ ភិយ្យោ ភិយ្យោ បសីទន្តិ។ តេន វុត្តំ – "បសន្នានំ ភិយ្យោភាវាយា"តិ។

សទ្ធម្មដ្ឋិតិយាតិ តិវិធោ សទ្ធម្មោ – បរិយត្តិសទ្ធម្មោ, បដិបត្តិសទ្ធម្មោ, អធិគមសទ្ធម្មោតិ។ តត្ថ បិដកត្តយសង្គហិតំ សព្ពម្បិ ពុទ្ធវចនំ "បរិយត្តិសទ្ធម្មោ" នាម។ តេរស ធុតគុណា, ចុទ្ទស ខន្ធកវត្តានិ, ទ្វេអសីតិ មហាវត្តានិ, សីលសមាធិវិបស្សនាតិ អយំ "បដិបត្តិសទ្ធម្មោ" នាម។ ចត្តារោ អរិយមគ្គា ចត្តារិ ច សាមញ្ញផលានិ និព្ពានញ្ចាតិ អយំ "អធិគមសទ្ធម្មោ" នាម។ សោ សព្ពោបិ យស្មា សិក្ខាបទបញ្ញត្តិយា សតិ ភិក្ខូ សិក្ខាបទញ្ច តស្ស វិភង្គញ្ច តទត្ថជោតនត្ថំ អញ្ញញ្ច ពុទ្ធវចនំ បរិយាបុណន្តិ, យថាបញ្ញត្តញ្ច បដិបជ្ជមានា បដិបត្តិំ បូរេត្វា បដិបត្តិយា អធិគន្តព្ពំ លោកុត្តរធម្មំ អធិគច្ឆន្តិ, តស្មា សិក្ខាបទបញ្ញត្តិយា ចិរដ្ឋិតិកោ ហោតិ។ តេន វុត្តំ – "សទ្ធម្មដ្ឋិតិយា"តិ។

វិនយានុគ្គហាយាតិ សិក្ខាបទបញ្ញត្តិយា ហិ សតិ សំវរវិនយោ ច បហានវិនយោ ច សមថវិនយោ ច បញ្ញត្តិវិនយោ ចាតិ ចតុព្ពិធោបិ វិនយោ អនុគ្គហិតោ ហោតិ ឧបត្ថម្ភិតោ សុបត្ថម្ភិតោ។ តេន វុត្តំ – "វិនយានុគ្គហាយា"តិ។

សព្ពានេវ ចេតានិ បទានិ "សិក្ខាបទំ បញ្ញបេស្សាមី"តិ ឥមិនា វចនេន សទ្ធិំ យោជេតព្ពានិ។ តត្រាយំ បឋមបច្ឆិមបទយោជនា – "សង្ឃសុដ្ឋុតាយ សិក្ខាបទំ បញ្ញបេស្សាមិ, វិនយានុគ្គហាយ សិក្ខាបទំ បញ្ញបេស្សាមី"តិ។

អបិ ចេត្ថ យំ សង្ឃសុដ្ឋុ តំ សង្ឃផាសុ, យំ សង្ឃផាសុ តំ ទុម្មង្កូនំ បុគ្គលានំ និគ្គហាយាតិ ឯវំ សង្ខលិកនយំ; យំ សង្ឃសុដ្ឋុ តំ សង្ឃផាសុ, យំ សង្ឃសុដ្ឋុ តំ ទុម្មង្កូនំ បុគ្គលានំ និគ្គហាយាតិ ឯវញ្ច ឯកេកបទមូលិកំ ទសក្ខត្តុំ យោជេត្វា យំ វុត្តំ បរិវារេ (បរិ។ ៣៣៤) –

“ᩋᨲ᩠ᨳᩈᨲᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩈᨲᩴ, ᨴ᩠ᩅᩮ ᨧ ᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥᩈᨲᩣᨶᩥ;

ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨬᩣᨱᩈᨲᩣᨶᩥ, ᩋᨲ᩠ᨳᩅᩈᩮ ᨸᨠᩁᨱᩮ”ᨲᩥ᪨

ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᩴ ᨸᨶᩮᨲᩴ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩮᩁᩮᨿᩅ ᩋᩣᨧᩥ ᨠᨧᩥᩔᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨮᩣᨶ ᨶ ᩅᩃ᩠ᩃᩥᨲᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᩑᩅᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨸᨴᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩮ ᨠᩥᩃᩮᩉᩥ ᨣᨲᨸᨠ᩠ᨡᩥᩴ ᨴᩦᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩑᨠᨵᩣ ᨸᨶ, ᨠᩥᩃᩮᩈᩮ, ᨮᩣᨿᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᨿ᩠ᨿᩣᨳᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᨠᩥᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᨠᩥᩃᩮᩈᩮ, ᨮᩣᨿᩴ ᨸᨶ ᨿᨳᩣ ᨮᩣᨲᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨲᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᩑᩅᩴ ᨸᩦᨲᩥᨿᩮᩣᨣ᩠ᨣᩮᨶᩮᩅ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᨿ᩠ᨿᩣᨳ ᨧ ᨸᩁᩥᨿᩣᨸᩩᨱᩮᨿ᩠ᨿᩣᨳ ᨧ ᨵᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨳ ᨧ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᨬ᩠ᨧ ᩅᩣᨧᩮᨿ᩠ᨿᩣᨳᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᩣᨶᨿᨶᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩉᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ, ᨲᩮᨶᩣᨿᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩋᩣᨶᩦᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ᪨

ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨮᩣᨿᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩉᩮᨿᩣ ᨸᨶ ᨠᩥᩃᩮ ᩈᩮᩅᩥᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᨭᩥᩈᩮᩅᩮᨿ᩠ᨿ, ᨸᩥᩁᩣᨵᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩈᩴᩅᩣᩈᩮᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩪᩃᨨᩮᨩ᩠ᨩᩅᩈᩮᨶ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨸᩥᩁᩣᨵᩥᨠᩮ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨸᩁᩮᨸᩥ ᩋᨶᩩᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩅᩈᩮᨶ ᨿᨶ᩠ᨲᨧᨠ᩠ᨠᩴ ᨶᩥᨴᩔᩮᨲᩩᩴ ᨲᩔᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨶᩥᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – ᩑᨠᨴᩣᨷᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨠᩥᩃᩮᩈᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ᪨ ᨲᩔᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨠᩥᩃᩮᩈᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᩑᩅᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨧ, ᨮᩣᨶᨴ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨧᨠ᩠ᨠ ᨶᩥᨴᩔᩥᨲᩦᨲᩥ᪨

ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᩈᩩᨡᩥᨲ᩠ᨳᨠᩣᩃᨧᩣᩁᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ᪨

ᨿᨶ᩠ᨲᨧᨠ᩠ᨠᨠᨳᩣ

᪓᪐᪨ ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᩑᩅᩴ ᨲᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨧᨠ᩠ᨠᨶᩥᨸᩣᨲᩴ, ᨲᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨿᩴ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ – ᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨿᩮᩣᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣᩅᩮᨶ ᨠᩥᩃᩮᩈᩴ ᨸᩉᩣᨿᨲ᩠ᨳᩴ ᨶᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᩣᨶᩩᨠᩣᩁᩮᨶ ᨶᩥᩁᩣᩈᨦ᩠ᨠᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩉᩩ ᨿᩥᨠᩮᨿᩣᩁᨠ᩠ᨠᩣ ᨿᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮᨿᩣ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣᨠᩣᩁᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩑᨠᩴ ᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨿᩮᩣᩈᩮᨶ ᨿᩣᨣᩩᨠᨲ᩠ᨲᨾᨩ᩠ᨩᨠᩣᨶᩥᨶᩣ ᨸᩅᩥᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᩈᨦ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᨠᩴ᪨ ᨸᨭᩥᩈᩮᩅᨲᩦᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸᨭᩥᩈᩮᩅᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ; ᨸᨧ᩠ᨧᩩᩁᩮᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨶᩅᨾᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᨠᩥᩃᩮᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᩈᩮᨴᩩᨶᨾ᩠ᨾᨸᨭᩥᩈᩮᩅᨶᨠᩮᩣ ᨠᩥᩃᩮ᪨ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᩋᩣᩉᩥᨱ᩠ᨯᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨲᩮ ᨠᩥᩃᩮ ᩋᩣᨣᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨴᩩᨴ᩠ᨴᩔᨶᩣᨿ ᩋᩣᨣᨲᩣ ᨸᩥᨲᩮᨲᩣᨧ ᩋᩣᨣᨲ᩠ᨲᨠᨽᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨲᨽᨲ᩠ᨲᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᨠᩥᩃᩮᩈᩴ ᨶᩥᩅᩣᩈᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᨸᩔᩥᩔᩣᨿᩣᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩥᨿᩈᩩ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – “ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᩋᩣᩉᩥᨱ᩠ᨯᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩉᩮᨶ ᨲᩮ ᨠᩥᩃᩮ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩦᨲᩥ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨠᨲᩣ ᨶᩣᨿ ᩑᨠᨠᩥᩃᩮᩈᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨧᩥᩔᩣᨶᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣᨬ᩠ᨬᩴᨸᩥ ᨲᩣᨴᩥᩈᩮᨶᩮᩅ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩮᩣ ᨿᨶ᩠ᨲᩮ ᩉᩮᨶ ᨲᩮ ᨠᩥᩃᩮ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ

ន អត្តនោ ចិវ្យ្យាសិកកិក្ខុនេ្យច ពោសយ្យិ ធំ ចិកាន់ ឥនេ្យសិ៍

លេប្បត្តិ តក្ដុង៍ ខ្ជុឌ្ឌីតិ អកិឃុត់ ងេបេសិ៍ តិយិត្តយ្យិ អកាសីតិ ឈេត តិឃាយេត ឃាឃ កិរិឃាឃ យេត្យុតាឌិប្បាឃំ ពេ ឌាតត្តិ ធំ អកាសីតិ អនេត្វា ៍ នេរា កិក្ខុតិ ឃេ្យ្យាឃំ ចិហានេរា៍ ៙កាយត្តិ តិលីឃិរ្សុតិ ៙កាស្ថិ ខ្ជុកានេរ បជិនេ្ឋត្តា អធ្ធិសុ៍

១០៍រន្ធិ, អាចុរេរាតិ រេហោឌ្ឌកហិនេពា ចេានេរា ចិឃ បន្ថក្ខិ ឌិរ្សា ចោឌិតត្តា “កំ ចា យឃា ពេព”ត្តិអាឌីតិ ចត្តុំ អរេក្កានេត្តា “រន្ធិ, អាចុរេរា”តិ អាហ៍ តត្យ, អាចុរេរា, ពនេឆច ធំ ហោតីតិ អាចុរេរា ឃធា យត្យុរ្សិតិ្វឃា, តត្យ ពិរេ្ឋាតកពិតិ្វឃាបិ ធំ សិក្ខាបឌំ ពនេឆច ហោតិ៍ យត្យុរ្សិតិ្វឃាបិ ហិ ឥនេ្យ្យតយ្យិ កហលយ្យិ អាយនតយ្យិ ថ្យុនតយ្យិ ឈដ្ឋតយ្យិ ឌុត្រុលួយេច៍ ពិរេ្ឋាតកពិតិ្វឃាបិ ធំ រត្ថំ ឌុត្រុលួយេច៍ ពោ ៙ត្វ ចិរេរនោ? អលេរដ្ឋានេត ត្វំ លេរំ ខ្ជុនេ្ឌសីតិ៍

១៧៍អត្ថុយនោ ពិរេ្ឋាតកពាឃបិ បរិាឌិកោ ហោតិ អរំចានោតិ ពិរេ្ឋាតកពាឃបិ យេត្យុតំ ងយុំ បដិនេចិត្វា បរិាឌិកោ ឈេច ហោតីតិ ឥឡ្យហតន់ សិក្ខាបឌេយកាសិ៍ ត្យុចិងត្យ្យាសិក្ខាបឌំ – លោកចជ្ជំ, បណ្ណត្តិចជ្ជុញា៍ ពត្វ ឃេ្យ្យ រេចិត្តកបេក្ខ ចិត្តំ អក្យុរលេយេច ហោតិ, ធំ លោកចជ្ជំ តាយ៍ នេរំ បណ្ណត្តិចជ្ជំ៍ ពត្វ លោកចជេ្ជ អត្យុបញ្ញត្តិ ក្ខុប្បជ្ជយាតា រុត្តត្ថី ក្ខាន់ បិងហត្តិ នេរាធំ បន្ទិត្តយាតា កាឡ្យហតន់ កនេរាត្តី ក្ខុប្បជ្ជតិ, អញ្ញាព្រ អឌិយាតា, អញ្ញាព្រ រុបិតត្តាតិ អឃំ បត ចិពិក្កាយាកាចា អនេ្ទាហារិកត្តា ន ចុត្តា៍ បណ្ណត្តិចជេ្ជ អកេព ចិពិក្កេយ ក្ខុប្បជ្ជយាតា សិចិល៌ កនេរាត្តី យោនេចត្តី ក្ខាន់ ឥឥយាតា អបរាបរេយ្យិ អតាបត្តិ ក្យុរុយាតា ក្ខុប្បជ្ជតិ, កលេកោឌតបរេយ្យនេកោឌតាឌីសុ អត្យុបញ្ញត្តិយោ ចិឃ៍ “អត្ថុយនោ ពប្លលិកាឃបិ”តិ ៙ចរ្សបិ បត កេព ចិពិក្កេយ ក្ខុប្បត្តា បញ្ញត្តិកពិកាច ហោតិ៍ ឡាង់ បត បឌេយសិក្ខាបឌំ ឃរ្ទា លោកចជ្ជំ, ត បណ្ណត្តិចជ្ជំ; ពរ្ទា អឃយត្យុបញ្ញត្តិ រុត្តត្ថី ក្ខាន់ បិងហត្តិ នេរាធំ បន្ទិត្តយាតា កាឡ្យហតន់ កនេរាត្តី ក្ខុប្បជ្ជ៍

៙ចំ នេ្វបិ ចត្វតិ រយ្យិលេ្ឌត្វា ឬ្យលនេ្ឋជ្ជចនេរត ឥឡ្យហតន់ កត្វា បឌេយបរិាឌិកោ បញ្ញាតេ្ត អបរេយ្យិ អត្យុបញ្ញត្តត្វាឃ ចជ្ជិឬត្តកចត្វ ក្ខុងបិឌ៍ ពរ្យ្យប្បត្តិងេ្យតត្វយេធំ ចុត្តំ – “៙ចក្ខិាង់ តកចតា កិក្ខុត់ សិក្ខាបឌំ បញ្ញាត្តំ ហោតី”តិ ៍ ពរ្យនេត្វា – តកចតា កិក្ខុត់ ឡាង់ សិក្ខាបឌំ ៙ចំ បញ្ញាត្តំ ហោតិ ន ឡាងញ្ញា អញ្ញាយ្យិ ចត្វ ក្ខុងបិឌីតិ៍

យក្កឌីចត្វកឆា តិដ្ឋិតា៍

រត្វតកាលចានេរា

ចជ្ជិឬត្តកចត្វចណ្ណតា

᪓᪒-᪓᪓᪨ ᨬᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩴ ᨲᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᩏᨷ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ, ᨲᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ ᩋᨿᨾᨶᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ – ᩅᩮᩈᩣᩃᩥᨠᩣᨲᩥ ᩅᩮᩈᩣᩃᩥᩅᩣᩈᩥᨶᩮᩣ᪨ ᩅᨩ᩠ᨩᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᨲᩥ ᩅᨩ᩠ᨩᩥᩁᨭ᩠ᨮᩮ ᩅᩮᩈᩣᩃᩥᨿᩴ ᨠᩩᩃᩣᨶᩴ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᩣᩈᨶᩮ ᨠᩥᩁ ᨿᩮᩣ ᨿᩮᩣ ᩏᨷᨴ᩠ᨴᩅᩮᩣ ᩋᩣᨣᨲᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩩᨷ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩴ ᩅᨩ᩠ᨩᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᨠᩮ ᨶᩥᩔᩣᨿ᪨ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲᩮᩣᨸᩥ ᩅᨩ᩠ᨩᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᨠᩮ ᨸᨠ᩠ᨡᩴ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥ᪨ ᩅᨩ᩠ᨩᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᩑᩅ ᨧ ᩅᩔᩈᨲᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮ ᨽᨣᩅᨲᩥ ᩏᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩏᨻ᩠ᨻᩥᨶᨿᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᩈᩣᩈᨶᩴ ᨴᩦᨸᩮᩈᩩᩴ᪨ ᩍᨾᩮᨸᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᩅᩮᩅ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ ᨿᩣᩅᨴᨲ᩠ᨳᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᩴᩈᩩ...ᨸᩮ... ᨾᩮᨳᩩᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᨭᩥᩈᩮᩅᩥᩴᩈᩩ᪨

ᨶᩣᨲᩥᨴᩥᩅᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩦᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲ ᩋᨲᩥᨴᩥᩅᩈᩮ ᩅᩥᨠᩣᩃᩮᨸᩥ ᩅᩥᨧᩁᨲᩥ ᩅᩥᨠᩣᩃᩮ ᨧᩁᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩮ ᨶᩣᨲᩦᨲᩥ ᨴᩥᩅᩈᩴ ᨶᩣᨲᩥᨴᩥᩅᩈᩴ, ᨲᩮᨶ ᨶᩣᨲᩥᨴᩥᩅᩈᩮᨶ, ᩁᩣᨩᨠᩩᩃ᩠ᩃᨴᩥᩅᩣᨽᩥᨿᩁᩉᩥᨲᨷ᩠ᨸᩅᩣᩈᩮᩣᨷᩥᨿᩮᩣᨣᩮᨶ ᨶᩣᨲᩥᩅᩥᨠᩣᩃᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᩈ ᨶᨿᩮᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᨸᨴᩮᨸᩥ᪨ ᨲᨲᩥᨿᨸᨴᩮ ᨸᨶ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᩅᩥᨠᩣᩃᩮᨠᩣ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᩣ ᩑᨠ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨴᩥᩅᩈᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᩉᩥ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᩴ ᨴᩥᩅᩈᨲᩥ ᩅᩥᨠᩣᩃᩮᨲᩥ ᩅᩥᨠᩣᩃᩈᨴᩥᩈᩦᨲᩥ ᨴᩥᩅᩈᩴ᪨ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᩣᩅ ᨴᩥᩅᩈᩴ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨴᩥᩅᩈᩴ, ᨲᩮᨶ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨴᩥᩅᩈᩮᨶ᪨ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨽᩥᩁᩪᨸᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᨠᩣᩃᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨶ ᨿᩥᨴᩴ, ᨠᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨣᨲᩴ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᨠᩁᩉᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨣᨲᩴ, ᨿᩴ ᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨠᩁᩉᩣᨿ, ᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨴᩮᩣᩈᩴ ᨴᩮᨲᩥ᪨ ᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᩁᩉᩥᨲᩮᩣ, ᨶ ᩈᨦ᩠ᨥᨠᩁᩉᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨠᩁᩉᩥᨲᩮᩣ ᨿᨾ᩠ᩉᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ ᨿᩴ ᨠᩁᩉᩣᨿ, ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨴᩮᩣᩈᩴ ᨴᩮᨲᩥ᪨ ᩋᩃᨠ᩠ᨡᩥᨠᩣᨲᩥ ᨶᩥᩔᩥᩁᩥᨠᩣ᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᨸᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᨸᩩᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᩅᩥᨸᩔᩥᨠᩣ ᨠᩩᩈᩃᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨾᩈᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩔ ᩅᩥᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᩈᩃᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ, ᨲᩮᩈᩴ ᩅᩥᨸᩔᩥᨠᩣ; ᨲᨲᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨲᩮᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨲᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩅᩥᨸᩔᨿᩣᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩁᨲ᩠ᨲᩣᨸᩁᩁᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩁᨲ᩠ᨲᩴ, ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨸᩁᩴ ᩋᨸᩁᩁᨲ᩠ᨲᩴ, ᨸᨮᨾᨿᩣᨾᨬ᩠ᨧ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᨿᩣᨾᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨩᩣᨣᩁᩥᨿᩣᨶᩩᨿᩮᩣᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᩣᨣᩁᩥᨿᩔ ᨸᨶ᩠ᨲᩮ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᨶᩩᨿᩮᩣᨣᨸᨾᩣᨴᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩩᨸᨠᩣᩁᩩᨠᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨠᩣᨿᨴᩣᨲᩩᨿᩮᩣᨣᨲᩥ ᩅᨧᩦᨴᩣᨲᩩᨿᩮᩣᨣᩴ᪨ ᩋᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨳᩣᨲᩥ ᨠᩥᩉᩥᨸᩃᩥᨻᩮᩣᨵᩴ ᩋᩣᩅᩣᩈᨸᩃᩥᨻᩮᩣᨵᨬ᩠ᨧ ᨸᩉᩣᨿ ᩅᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩮᩈᩩ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨳ᪨

ᩋᩅᩥᨿᩣᨸᩩᩈᩮᩣᨲᩥ ᩅᩮᩁᩮᩣ ᩋᩅᩮᩣᩈᩣᨶᩴ ᩋᩣᩈᨿᩴ ᩋᨷᩣᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨬᩣᨱᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨿᩉᩣᨠᨩ᩠ᨩᩥᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ “ᩈᨧᩮ ᨬᩣᨿᩮ ᨸᩣᩅᩥᩈᩣ ᨠᩅᩥᩔᨲ᩠ᨲᩥ, ᩈᩣᨵᩪ”ᨲᩥ ᨿᨬ᩠ᨬᩣᨿᩣᨲᩮᩣ “ᩋᩅᩥᨿᩣᨸᩩᩈᩮᩣ”ᨲᩥ ᩈᨿ᩠ᨿᨪᩥᨸ᩠ᨸᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨶᨾᩮᨲᩴ ᩋᨶᩅᨠᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᩏᨽᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩣᩁᨱᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩅᨧᨶᩴ᪨ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᩉᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨴᩣᨿᨲ᩠ᨲᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨽᩣᩅᩮᨶ ᨹᩃᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨧ ᩅᩈ᩠ᩈ ᨲᩴ ᩋᩅᨠᩣᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᨴᩣᨿᨲ᩠ᨲᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨽᩣᩅᩮᨶ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᨮᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩋᩅᨠᩣᩈᩮᩣ ᨧᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨲᩴ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉ – “ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨶᨾᩮᨲᩴ, ᩋᨶᩅᨠᩣᩈᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩍᨴᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᩋᩅᨠᩣᩈᩮᩣ ᩅᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨿᩴ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᨿᩮᨶ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᩅᨩ᩠ᨩᩦᨶᩴ ᩅᩣ...ᨸᩮ... ᩈᨾᩪᩉᨶᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩴ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᨴᩥ ᩉᩥ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᨶᩮᨶ “ᩃᩮᨯ᩠ᨯᩩᨸᩣᨲᩴ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨴᩴ”ᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᩣᩅᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨴᩴ ᨴᨴᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᨳ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ “ᨸᩥᩅᩣᩈᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣᩈᩮᩣ”ᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᩪᩉᨶᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨶᩮᨲᩴ ᨶ ᩈᨾᩪᩉᨶᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨶᨾᩮᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨

ᩈᩮᩣ ᩋᩣᨣᨲᩮᩣ ᨶ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ “ᨿᨴᩥ ᩉᩥ ᩑᩈ ᩋᩣᨣᨲᩮᩣ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨴᩴ ᩃᨽᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᩣᩈᨶᩮ ᩋᨣᩣᩁᩅᩮᩣ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᩈᩣᨿᩴ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩥᨿᩴ ᨸᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩈᨣᩣᩁᩅᩮᩣ ᨧ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ, ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᩮᩣ ᨠᩁᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᨾᩣᨶᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩣᩉ – “ᩈᩮᩣ ᩋᩣᨣᨲᩮᩣ ᨶ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩋᩣᨣᨲᩮᩣ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᩋᩣᨣᨲᩮᩣ ᨶᨣ᩠ᨣᨠᩮᩣᩅ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨵᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᩈᩦᩃᨲᩣᨿ ᩈᩣᩈᨶᩮ ᩈᨣᩣᩁᩅᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᩈᨲᩥ ᩏᨸᨶᩥᩔᨿᩮ ᨶᨧᩥᩁᩔᩮᩅ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨

ឯវំ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវិត្វា អាគតស្ស អនុបសម្បាទេតព្ពតញ្ច ឧបសម្បាទេតព្ពតញ្ច ទស្សេត្វា តីណិបិ វត្ថូនិ សមោធានេត្វា បរិបុណ្ណំ កត្វា សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេតុកាមោ "ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថា"តិ វត្វា "យោ បន ភិក្ខុ...បេ... អសំវាសោ"តិ បរិបុណ្ណំ សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេសិ។

វជ្ជិបុត្តកវត្ថុវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

ចតុព្វិធវិនយកថា

៤៥។ ឥទានិស្ស អត្ថំ វិភជន្តោ "យោ បនាតិ, យោ យាទិសោ"តិអាទិមាហ។ តត្ថ បន សិក្ខាបទេ ច សិក្ខាបទវិភង្គេ ច សកលេ ច វិនយវិនិច្ឆយេ កោសល្លំ បត្ថយន្តេន ចតុព្វិធោ វិនយោ ជានិតព្វោ –

ចតុព្វិធញ្ហិ វិនយំ, មហាថេរា មហិទ្ធិកា;

នីហរិត្វា បកាសេសុំ, ធម្មសង្គាហកា បុរា។

កតមំ ចតុព្វិធំ? សុត្តំ, សុត្តានុលោមំ, អាចរិយវាទោ, អត្តនោមតិ។ យំ សន្ធាយ វុត្តំ – "អាហច្ចបទេន រសេន អាចរិយវំសេន អធិប្បាយា"តិ, ឯត្ថ ហិ អាហច្ចបទន្តិ សុត្តំ អធិប្បេតំ, រសោតិ សុត្តានុលោមំ, អាចរិយវំសោតិ អាចរិយវាទោ, អធិប្បាយោតិ អត្តនោមតិ។

តត្ថ សុត្តំ នាម សកលេ វិនយបិដកេ បាឡិ។

សុត្តានុលោមំ នាម ចត្តារោ មហាបទេសា; យេ ភគវតា ឯវំ វុត្តា – "យំ, ភិក្ខវេ , មយា 'ឥទំ ន កប្បតី'តិ អប្បដិក្ខិត្តំ, តញ្ចេ អកប្បិយំ អនុលោមេតិ; កប្បិយំ បដិពាហតិ, តំ វោ ន កប្បតិ។ យំ, ភិក្ខវេ, មយា 'ឥទំ ន កប្បតី'តិ អប្បដិក្ខិត្តំ, តញ្ចេ កប្បិយំ អនុលោមេតិ; អកប្បិយំ បដិពាហតិ, តំ វោ កប្បតិ។ យំ, ភិក្ខវេ , មយា 'ឥទំ កប្បតី'តិ អននុញ្ញាតំ, តញ្ចេ អកប្បិយំ អនុលោមេតិ, កប្បិយំ បដិពាហតិ; តំ វោ ន កប្បតិ។ យំ, ភិក្ខវេ, មយា 'ឥទំ កប្បតី'តិ អននុញ្ញាតំ, តញ្ចេ កប្បិយំ អនុលោមេតិ, អកប្បិយំ បដិពាហតិ; តំ វោ កប្បតី"តិ (មហាវ. ៣០៥)។

អាចរិយវាទោ នាម ធម្មសង្គាហកេហិ បញ្ចហិ អរហន្តសតេហិ ឋបិតា បាឡិវិនិមុត្តា ឱក្កន្តវិនិច្ឆយប្បវត្តា អដ្ឋកថាតន្តិ។

អត្តនោមតិ នាម សុត្ត-សុត្តានុលោម-អាចរិយវាទេ មុញ្ចិត្វា អនុមានេន អត្តនោ អនុពុទ្ធិយា នយគ្គាហេន ឧបដ្ឋិតាការកថនំ។

អបិច សុត្តន្តាភិធម្មវិនយដ្ឋកថាសុ អាគតោ ថេរវាទោបិ “អត្តនោមតិ” នាម។ តំ បន អត្តនោមតិំ គហេត្វា កថេន្តេន ន ទឡ្ហគ្គាហំ គហេត្វា វោហរិតព្វំ។ ការណំ សល្លក្ខេត្វា អត្ថេន បាឡិំ, បាឡិយា ច អត្ថំ សំសន្ទិត្វា កថេតព្វំ។ អត្តនោមតិ អាចរិយវាទេ ឱតារេតព្វា។ សចេ តត្ថ ឱតរតិ ចេវ សមេតិ ច, គហេតព្វា។ សចេ នេវ ឱតរតិ ន សមេតិ, ន គហេតព្វា។ អយញ្ហិ អត្តនោមតិ នាម សព្វទុព្វលា។ អត្តនោមតិតោ អាចរិយវាទោ ពលវតរោ។

អាចរិយវាទោបិ សុត្តានុលោមេ ឱតារេតព្វោ។ តត្ថ ឱតរន្តោ សមេន្តោយេវ គហេតព្វោ, ឥតរោ ន គហេតព្វោ។ អាចរិយវាទតោ ហិ សុត្តានុលោមំ ពលវតរំ។

សុត្តានុលោមម្បិ សុត្តេ ឱតារេតព្វំ។ តត្ថ ឱតរន្តំ សមេន្តមេវ គហេតព្វំ, ឥតរំ ន គហេតព្វំ។ សុត្តានុលោមតោ ហិ សុត្តមេវ ពលវតរំ។ សុត្តញ្ហិ អប្បដិវត្តិយំ ការកសង្ឃសទិសំ ពុទ្ធានំ ឋិតកាលសទិសំ។ តស្មា យទា ទ្វេ ភិក្ខូ សាកច្ឆន្តិ, សកវាទី សុត្តំ គហេត្វា កថេតិ, បរវាទី សុត្តានុលោមំ។ តេហិ អញ្ញមញ្ញំ ខេបំ វា គរហំ វា អកត្វា សុត្តានុលោមំ សុត្តេ ឱតារេតព្វំ។ សចេ ឱតរតិ សមេតិ, គហេតព្វំ។ នោ ចេ, ន គហេតព្វំ; សុត្តស្មិំយេវ ឋាតព្វំ។ អយំ សុត្តំ គហេត្វា កថេតិ, បរោ អាចរិយវាទំ។ តេហិបិ អញ្ញមញ្ញំ ខេបំ វា គរហំ វា អកត្វា អាចរិយវាទោ សុត្តេ ឱតារេតព្វោ។ សចេ ឱតរតិ សមេតិ, គហេតព្វោ។ អនោតរន្តោ អសមេន្តោ ច គារយ្ហាចរិយវាទោ ន គហេតព្វោ; សុត្តស្មិំយេវ ឋាតព្វំ។

អថាយំ សុត្តំ គហេត្វា កថេតិ, បរោ អត្តនោមតិំ។ តេហិបិ អញ្ញមញ្ញំ ខេបំ វា គរហំ វា អកត្វា អត្តនោមតិ សុត្តេ ឱតារេតព្វា។ សចេ ឱតរតិ សមេតិ, គហេតព្វា។ នោ ចេ, ន គហេតព្វា។ សុត្តស្មិំ យេវ ឋាតព្វំ។

អថ បនាយំ សុត្តានុលោមំ គហេត្វា កថេតិ, បរោ សុត្តំ។ សុត្តំ សុត្តានុលោមេ ឱតារេតព្វំ។ សចេ ឱតរតិ សមេតិ, តិស្សោ សង្គីតិយោ អារុឡ្ហំ បាឡិអាគតំ បញ្ញាយតិ, គហេតព្វំ។ នោ ចេ តថា បញ្ញាយតិ ន ឱតរតិ ន សមេតិ, ពាហិរកសុត្តំ វា ហោតិ សិលោកោ វា អញ្ញំ វា គារយ្ហសុត្តំ គុឡ្ហវេស្សន្តរគុឡ្ហវិនយវេទល្លាទីនំ អញ្ញតរតោ អាគតំ, ន គហេតព្វំ។ សុត្តានុលោមស្មិំយេវ ឋាតព្វំ។

អថាយំ សុត្តានុលោមំ គហេត្វា កថេតិ, បរោ អាចរិយវាទំ។ អាចរិយវាទោ សុត្តានុលោមេ ឱតារេតព្វោ។ សចេ ឱតរតិ សមេតិ, គហេតព្វោ។ នោ ចេ, ន គហេតព្វោ។ សុត្តានុលោមេយេវ ឋាតព្វំ។

អថាយំ សុត្តានុលោមំ គហេត្វា កថេតិ, បរោ អត្តនោមតិំ។ អត្តនោមតិ សុត្តានុលោមេ ឱតារេតព្វា។ សចេ ឱតរតិ សមេតិ,

ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨶᩮᩣ ᨧᩮ, ᨶ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩮᨿᩮᩅ ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩋᨳ ᨷᨶᩣᨿᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩅᩣᨴᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨳᩮᨲᩥ, ᨷᩁᩮᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩅᩣᨴᩮ ᩒᨲᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᩒᨲᩁᨲᩥ ᩈᨾᩮᨲᩥ, ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩍᨲᩁᩴ ᨣᩣᩁᨿ᩠ᩉᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩅᩣᨴᩮᨿᩮᩅ ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩋᨳᩣᨿᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩅᩣᨴᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨳᩮᨲᩥ, ᨷᩁᩮᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩴ᪨ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩅᩣᨴᩮ ᩒᨲᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩒᨲᩁᨶ᩠ᨲ ᩈᨾᩮᨶ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩍᨲᩁᩴ ᨶ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩅᩣᨴᩮᨿᩮᩅ ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩋᨳᩣᨿᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩅᩣᨴᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨳᩮᨲᩥ, ᨷᩁᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣᨾᨲᩥᩴ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣᨾᨲᩥ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩅᩣᨴᩮ ᩒᨲᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᩒᨲᩁᨲᩥ ᩈᨾᩮᨲᩥ, ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨶᩮᩣ ᨧᩮ, ᨶ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩅᩣᨴᩮᨿᩮᩅ ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩋᨳ ᨷᨶᩣᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣᨾᨲᩥᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨳᩮᨲᩥ, ᨷᩁᩮᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣᨾᨲᩥᨿᩴ ᩒᨲᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᩒᨲᩁᨲᩥ ᩈᨾᩮᨲᩥ, ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩍᨲᩁᩴ ᨣᩣᩁᨿ᩠ᩉᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣᨾᨲᩥᨿᨾᩮᩅ ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩋᨳᩣᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣᨾᨲᩥᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨳᩮᨲᩥ, ᨷᩁᩮᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩴ᪨ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣᨾᨲᩥᨿᩴ ᩒᨲᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩒᨲᩁᨶ᩠ᨲ ᩈᨾᩮᨶ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩍᨲᩁᩴ ᨶ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣᨾᨲᩥᨿᨾᩮᩅ ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩋᨳᩣᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣᨾᨲᩥᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨳᩮᨲᩥ, ᨷᩁᩮᩣ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩅᩣᨴᩴ᪨ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩅᩣᨴᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣᨾᨲᩥᨿᩴ ᩒᨲᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᩒᨲᩁᨲᩥ ᩈᨾᩮᨲᩥ, ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ; ᩍᨲᩁᩮᩣ ᨣᩣᩁᨿ᩠ᩉᩣᨧᩁᩥᨿᩅᩣᨴᩮᩣ ᨶ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣᨾᨲᩥᨿᨾᩮᩅ ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨣᩉᨱᨾᩮᩅ ᨻᩃᩥᨿᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᨧ ᨡᩮᨷᩮᩣ ᩅᩣ ᨣᩁᩉᩣ ᩅᩣ ᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ᪨

ᩋᨳ ᨷᨶᩣᨿᩴ “ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨳᩮᨲᩥ, ᨷᩁᩮᩣ “ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨧ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩮ ᨧ ᩒᨲᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩮ ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ, ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩮ ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩋᨳᩣᨿᩴ ᨲᩔ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨽᩣᩅᩈᩣᨵᨠᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨻᩉᩩᩴ ᨠᩣᩁᨱᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᨬ᩠ᨧ ᨴᩔᩮᨲᩥ, ᨷᩁᩮᩣ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨶ ᩅᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ᪨ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩮᩅ ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨳ ᨷᩁᩮᩣ ᨲᩔ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨽᩣᩅᩈᩣᨵᨠᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨻᩉᩩᩴ ᨠᩣᩁᨱᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᨬ᩠ᨧ ᨴᩔᩮᨲᩥ, ᩋᨶᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨣᩉᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩊ᩠ᩉᩴ ᩋᩣᨴᩣᨿ ᨶ ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ “ᩈᩣᨵᩪ”ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩮᩅ ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨳ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᨠᩣᩁᨱᨧ᩠ᨨᩣᨿᩣ ᨴᩥᩔᨲᩥ, ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮᩣᨿᩮᩅ ᩈᩣᨵᩩ, ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩮ ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩅᩥᨶᨿᨬ᩠ᩉᩥ ᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩣᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩅᩥᨧᩣᩁᨱᨾᩣᨣᨾ᩠ᨾ ᩁᩩᨶ᩠ᨵᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨣᩣᩊ᩠ᩉᩴ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩈᩮᩣᨲᩴ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨣᩁᩩᨠᨽᩣᩅᩮᨿᩮᩅ ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

អថ បនាយំ “អកប្បិយ”ន្តិ គហេត្វា គច្ឆតិ, បរោ “កប្បិយ”ន្តិ។ សុត្តេ ច សុត្តានុលោមេ ច ឱតារេតព្វំ។ សចេ កប្បិយំ ហោតិ, កប្បិយេ ឋាតព្វំ។ សចេ អកប្បិយំ, អកប្បិយេ ឋាតព្វំ។

អថាយំ ពហូហិ សុត្តវិនិច្ឆយការណេហិ អកប្បិយន្តិ ទស្សេតិ, បរោ ការណំ ន វិន្ទតិ, អកប្បិយេ ឋាតព្វំ។ អថ បរោ ពហូហិ សុត្តវិនិច្ឆយការណេហិ កប្បិយន្តិ ទស្សេតិ, អយំ ការណំ ន វិន្ទតិ, កប្បិយេ ឋាតព្វំ។ អថ ទ្វិន្នម្បិ ការណច្ឆាយា ទិស្សតិ, អត្តនោ គហណំ ន វិស្សជ្ជេតព្វំ។ យថា ចាយំ កប្បិយាកប្បិយេ អកប្បិយកប្បិយេ ច វិនិច្ឆយោ វុត្តោ; ឯវំ អនាបត្តិអាបត្តិវាទេ អាបត្តានាបត្តិវាទេ ច, លហុកគរុកាបត្តិវាទេ គរុកលហុកាបត្តិវាទេ ចាបិ វិនិច្ឆយោ វេទិតព្វោ។ នាមមេវ ហិ ឯត្ថ នានំ, យោជនានយេ នានំ នត្ថិ, តស្មា ន វិត្ថារិតំ។

ឯវំ កប្បិយាកប្បិយាទិវិនិច្ឆយេ ឧប្បន្នេ យោ សុត្ត-សុត្តានុលោមអាចរិយវាទអត្តនោមតីសុ អតិរេកការណំ លភតិ, តស្ស វាទេ ឋាតព្វំ។ សព្វសោ បន ការណំ វិនិច្ឆយំ អលភន្តេន សុត្តំ ន ជហិតព្វំ, សុត្តស្មិំយេវ ឋាតព្វន្តិ។ ឯវំ តស្មិំ សិក្ខាបទេ ច សិក្ខាបទវិភង្គេ ច សកលេ ច វិនយវិនិច្ឆយេ កោសល្លំ បត្ថយន្តេន អយំ ចតុព្វិធោ វិនយោ ជានិតព្វោ។

ឥមញ្ច បន ចតុព្វិធំ វិនយំ ញត្វាបិ វិនយធរេន បុគ្គលេន តិលក្ខណសមន្នាគតេន ភវិតព្វំ។ តីណិ ហិ វិនយធរស្ស លក្ខណានិ ឥច្ឆិតព្វានិ។ កតមានិ តីណិ? “សុត្តញ្ចស្ស ស្វាគតំ ហោតិ សុប្បវត្តិ សុវិនិច្ឆិតំ សុត្តតោ អនុព្យញ្ជនតោ”តិ ឥទមេកំ លក្ខណំ។ “វិនយេ ខោ បន ឋិតោ ហោតិ អសំហីរោ”តិ ឥទំ ទុតិយំ។ “អាចរិយបរម្បរា ខោ បនស្ស សុគ្គហិតា ហោតិ សុមនសិកតា សូបធារិតា”តិ ឥទំ តតិយំ។

តត្ថ សុត្តំ នាម សកលំ វិនយបិដកំ។ តទស្ស ស្វាគតំ ហោតីតិ សុដ្ឋុ អាគតំ។ សុប្បវត្តីតិ សុដ្ឋុ បវត្តំ បគុណំ វាចុគ្គតំ។ សុវិនិច្ឆិតំ សុត្តតោ អនុព្យញ្ជនតោតិ បាឡិតោ ច បរិបុច្ឆតោ ច អដ្ឋកថាតោ ច សុវិនិច្ឆិតំ ហោតិ, កង្ខច្ឆេទំ កត្វា ឧគ្គហិតំ។

វិនយេ ខោ បន ឋិតោ ហោតីតិ វិនយេ លជ្ជីភាវេន បតិដ្ឋិតោ ហោតិ។ អលជ្ជី ហិ ពហុស្សុតោបិ សមានោ លាភគរុតាយ តន្តិំ វិសំវាទេត្វា ឧទ្ធម្មំ ឧព្វិនយំ សត្ថុសាសនំ ទីបេត្វា សាសនេ មហន្តំ ឧបទ្ទវំ ករោតិ។ សង្ឃភេទម្បិ សង្ឃរាជិម្បិ ឧប្បាទេតិ។ លជ្ជី បន កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមោ ជីវិតហេតុបិ តន្តិំ អវិសំវាទេត្វា ធម្មមេវ វិនយមេវ ច ទីបេតិ, សត្ថុសាសនំ គរុំ កត្វា ឋបេតិ។ តថា ហិ បុព្វេ មហាថេរា តិក្ខត្តុំ វាចំ និច្ឆារេសុំ – “អនាគតេ លជ្ជី រក្ខិស្សតិ, លជ្ជី រក្ខិស្សតិ, លជ្ជី រក្ខិស្សតី”តិ។ ឯវំ យោ លជ្ជី, សោ វិនយំ អវិជហន្តោ អវោក្កមន្តោ លជ្ជីភាវេន វិនយេ ឋិតោ ហោតិ សុប្បតិដ្ឋិតោតិ។ អសំហីរោតិ សំហីរោ នាម យោ បាឡិយំ វា អដ្ឋកថាយំ វា ហេដ្ឋតោ វា ឧបរិតោ វា បទបដិបាដិយា វា បុច្ឆិយមានោ វិត្ថុនតិ វិប្ផន្ទតិ សន្តិដ្ឋិតុំ ន សក្កោតិ; យំ យំ បរេន វុច្ចតិ, តំ តំ អនុជានាតិ; សកវាទំ ឆឌ្ឌេត្វា បរវាទំ គណ្ហាតិ។ យោ បន បាឡិយំ វា អដ្ឋកថាយំ វា ហេដ្ឋុបរិយេន វា បទបដិបាដិយា វា បុច្ឆិយមានោ ន វិត្ថុនតិ ន វិប្ផន្ទតិ, ឯកេកលោមំ សណ្ឌាសេន គណ្ហន្តោ វិយ “ឯវំ មយំ វទាម; ឯវំ នោ

អាចរិយា វទន្តី”តិ វិស្សជ្ជេតិ; យស្ស បាឡិ ច បាឡិវិនិច្ឆយោ ច សុវណ្ណភាជនេ បក្ខិត្តសីហវសា វិយ បរិក្ខយំ បរិយាទានំ អគច្ឆន្តោ
តិដ្ឋតិ, អយំ វុច្ចតិ “អសំហីរោ”តិ។

អាចរិយបរម្បរា ខោ បនស្ស សុគ្គហិតា ហោតីតិ ថេរបរម្បរា វំសបរម្បរា ចស្ស សុដ្ឋុ គហិតា ហោតិ។ សុមនសិកតាតិ សុដ្ឋុ មនសិកតា;
អាវជ្ជិតមត្តេ ឧជ្ជលិតបទីបោ វិយ ហោតិ។ សូបធារិតាតិ សុដ្ឋុ ឧបធារិតា បុព្វាបរានុសន្ធិតោ អត្ថតោ ការណតោ ច ឧបធារិតា;
អត្តនោ មតិំ បហាយ អាចរិយសុទ្ធិយា វត្តា ហោតិ “យម្ហាអាចរិយោ អម្ហាកាចរិយស្ស សន្តិកេ ឧគ្គណ្ហិ សោ អម្ហាកស្សា”តិ ឯវំ សព្វំ
អាចរិយបរម្បរំ ថេរវាទង្គំ អាហរិត្វា យាវ ឧបាលិត្ថេរោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស សន្តិកេ ឧគ្គណ្ហីតិ បាបេត្វា ឋបេតិ។ តតោបិ អាហរិត្វា
ឧបាលិត្ថេរោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស សន្តិកេ ឧគ្គណ្ហិ, ទាសកត្ថេរោ អត្តនោ ឧបជ្ឈាយស្ស ឧបាលិត្ថេរស្ស, សោណកត្ថេរោ អត្តនោ ឧបជ្ឈាយស្ស
ទាសកត្ថេរស្ស, សិគ្គវត្ថេរោ អត្តនោ ឧបជ្ឈាយស្ស សោណកត្ថេរស្ស, មោគ្គលិបុត្តតិស្សត្ថេរោ អត្តនោ ឧបជ្ឈាយស្ស សិគ្គវត្ថេរស្ស
ចណ្ឌវជ្ជិត្ថេរស្ស ចាតិ។ ឯវំ សព្វំ អាចរិយបរម្បរំ ថេរវាទង្គំ អាហរិត្វា អត្តនោ អាចរិយំ បាបេត្វា ឋបេតិ។ ឯវំ ឧគ្គហិតា ហិ
អាចរិយបរម្បរា សុគ្គហិតា ហោតិ។ ឯវំ អសក្កោន្តេន បន អវស្សំ ទ្វេ តយោ បរិវដ្ដា ឧគ្គហេតព្វា។ សព្វបច្ឆិមេន ហិ នយេន យថា
អាចរិយោ ច អាចរិយាចរិយោ ច បាឡិញ្ច បរិបុច្ឆញ្ច វទន្តិ, តថា ញាតុំ វដ្ដតិ។

ឥមេហិ ច បន តីហិ លក្ខណេហិ សមន្នាគតេន វិនយធរេន វត្ថុវិនិច្ឆយត្ថំ សន្និបតិតេ សង្ឃេ ឱតិណ្ណេ វត្ថុស្មិំ ចោទកេន ច ចុទិតកេន ច
វុត្តេ វត្តព្ពេ សហសា អវិនិច្ឆិនិត្វាវ ឆ ឋានានិ ឱលោកេតព្ពានិ។ កតមានិ ឆ? វត្ថុ ឱលោកេតព្ពំ, មាតិកា ឱលោកេតព្ពា,
បទភាជនីយំ ឱលោកេតព្ពំ, តិកបរិច្ឆេទោ ឱលោកេតព្ពោ, អន្តរាបត្តិ ឱលោកេតព្ពា, អនាបត្តិ ឱលោកេតព្ពាតិ។

វត្ថុំ ឱលោកេន្តោបិ ហិ “តិណេន វា បណ្ណេន វា បដិច្ឆាទេត្វា អាគន្តព្វំ, ន ត្វេវ នគ្គេន អាគន្តព្វំ; យោ អាគច្ឆេយ្យ, អាបត្តិ
ទុក្កដស្សា”តិ (បារា. ៥១៧) ឯវំ ឯកច្ចំ អាបត្តិំ បស្សតិ។ សោ តំ សុត្តំ អានេត្វា តំ អធិករណំ វូបសមេស្សតិ។

មាតិកំ ឱលោកេន្តោបិ “សម្បជានមុសាវាទេ បាចិត្តិយ”ន្តិអាទិនា (បាចិ. ១) នយេន បញ្ចន្នំ អាបត្តីនំ អញ្ញតរំ អាបត្តិំ បស្សតិ, សោ តំ
សុត្តំ អានេត្វា តំ អធិករណំ វូបសមេស្សតិ។

បទភាជនីយំ ឱលោកេន្តោបិ “អក្ខាយិតេ សរីរេ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវតិ, អាបត្តិ បារាជិកស្ស។ យេភុយ្យេន ខាយិតេ សរីរេ មេថុនំ ធម្មំ
បដិសេវតិ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សា”តិអាទិនា (បារា. ៥៨ អាទយោ, អត្ថតោ សមានំ) នយេន សត្តន្នំ អាបត្តីនំ អញ្ញតរំ អាបត្តិំ បស្សតិ,
សោ បទភាជនីយតោ សុត្តំ អានេត្វា តំ អធិករណំ វូបសមេស្សតិ។

តិកបរិច្ឆេទំ ឱលោកេន្តោបិ តិកសង្ឃាទិសេសំ វា តិកបាចិត្តិយំ វា តិកទុក្កដំ វា អញ្ញតរំ វា អាបត្តិំ តិកបរិច្ឆេទេ បស្សតិ, សោ
តតោ សុត្តំ អានេត្វា តំ អធិករណំ វូបសមេស្សតិ។

អន្តរាបត្តឹ ទស្សេន្តោបិ “បដិលាតំ ឧក្ខិបតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (បាចិ. ៣៥៥) ឯវំ យា សិក្ខាបទន្តរេសុ អន្តរាបត្តិ ហោតិ តំ ទស្សេតិ, សោ តំ សុត្វា អានេត្វា តំ អធិករណំ វូបសមេស្សតិ.

អនាបត្តឹ ទស្សេន្តោបិ “អនាបត្តិ ភិក្ខុ អសាទិយន្តស្ស, អថេយ្យចិត្តស្ស, ន មរណាធិប្បាយស្ស, អនុល្លបនាធិប្បាយស្ស, ន មោចនាធិប្បាយស្ស, អសញ្ចិច្ច, អស្សតិយា, អជានន្តស្សា”តិ (បារា. ៦៧ អាទយោ) ឯវំ តស្មឹ តស្មឹ សិក្ខាបទេ និទ្ទិដ្ឋំ អនាបត្តឹ ទស្សេតិ, សោ តំ សុត្វា អានេត្វា តំ អធិករណំ វូបសមេស្សតិ.

យោ ហិ ភិក្ខុ ចតុព្ពិធវិនយកោវិទោ តិលក្ខណសម្បន្នោ ញាយានិ ៧ ឋានានិ ទស្សេត្វា អធិករណំ វូបសមេស្សតិ, តស្ស វិនិច្ឆយោ អប្បដិវត្តិយោ, ពុទ្ធេន សយំ និសីទិត្វា វិនិច្ឆិតសទិសោ ហោតិ. តំ ចេ វិនិច្ឆយកុសលំ ភិក្ខុំ កោចិ កតសិក្ខាបទវីតិក្កមោ ភិក្ខុ ឧបសង្កមិត្វា អត្តនោ កុក្កុច្ចំ បុច្ឆេយ្យ; តេន សាធុកំ សល្លក្ខេត្វា សចេ អនាបត្តិ ហោតិ, “អនាបត្តី”តិ វត្តព្ពំ. សចេ បន អាបត្តិ ហោតិ, “អាបត្តី”តិ វត្តព្ពំ. សា ទេសនាគាមិនី ចេ, “ទេសនាគាមិនី”តិ វត្តព្ពំ. វុដ្ឋានគាមិនី ចេ, “វុដ្ឋានគាមិនី”តិ វត្តព្ពំ. អថស្ស បារាជិកច្ឆាយា ទិស្សតិ, “បារាជិកាបត្តី”តិ ន តាវ វត្តព្ពំ. កស្មា? មេថុនធម្មវីតិក្កមោ ហិ ឧត្តរិមនុស្សធម្មវីតិក្កមោ ច ឱឡារិកោ. អទិន្នាទានមនុស្សវិគ្គហវីតិក្កមា បន សុខុមា ចិត្តលហុកា. តេ សុខុមេនេវ អាបជ្ជតិ, សុខុមេន រក្ខតិ, តស្មា វិសេសេន តំវត្ថុកំ កុក្កុច្ចំ បុច្ឆិយមានោ “អាបត្តី”តិ អវត្វា សចស្ស អាចរិយោ ធរតិ, តតោ តេន សោ ភិក្ខុ “អម្ហាកំ អាចរិយំ បុច្ឆា”តិ បេសេតព្ពោ. សចេ សោ បុន អាគន្ត្វា “តុម្ហាកំ អាចរិយោ សុត្តតោ នយតោ ឱលោកេត្វា ‘សតេកិច្ឆោ’តិ មំ អាហា”តិ វទតិ, តតោ អនេន សោ “សាធុ សុដ្ឋុ យំ អាចរិយោ ភណតិ តំ ករោហី”តិ វត្តព្ពោ. អថ បនស្ស អាចរិយោ នត្ថិ, សទ្ធិំឧគ្គហិតត្ថេរោ បន អត្ថិ, តស្ស សន្តិកំ បេសេតព្ពោ – “អម្ហេហិ សហ ឧគ្គហិតត្ថេរោ គណបាមោក្ខោ, តំ គន្ត្វា បុច្ឆា”តិ. តេនាបិ “សតេកិច្ឆោ”តិ វិនិច្ឆិតេ “សាធុ សុដ្ឋុ តស្ស វចនំ ករោហី”តិ វត្តព្ពោ. អថ សទ្ធិំឧគ្គហិតត្ថេរោបិ នត្ថិ, អន្តេវាសិកោ បណ្ឌិតោ អត្ថិ, តស្ស សន្តិកំ បេសេតព្ពោ – “អមុកទហរំ គន្ត្វា បុច្ឆា”តិ. តេនាបិ “សតេកិច្ឆោ”តិ វិនិច្ឆិតេ “សាធុ សុដ្ឋុ តស្ស វចនំ ករោហី”តិ វត្តព្ពោ. អថ ទហរស្សាបិ បារាជិកច្ឆាយាវ ឧបដ្ឋាតិ, តេនាបិ “បារាជិកោសី”តិ ន វត្តព្ពោ. ទុល្លភោ ហិ ពុទ្ធុប្បាទោ, តតោ ទុល្លភតរា បព្ពជ្ជា ច ឧបសម្បទា ច. ឯវំ បន វត្តព្ពោ – “វិវិត្តំ ឱកាសំ សម្មជ្ជិត្វា ទិវាវិហារំ និសីទិត្វា សីលានិ សោធេត្វា ទ្វត្តិំសាការំ តាវ មនសិ ករោហី”តិ. សចេ តស្ស អរោគំ សីលំ កម្មដ្ឋានំ ឃដយតិ, សង្ខារា បាកដា ហុត្វា ឧបដ្ឋហន្តិ, ឧបចារប្បនាប្បត្តំ វិយ ចិត្តម្បិ ឯកគ្គំ ហោតិ, ទិវសំ អតិក្កន្តម្បិ ន ជានាតិ. សោ ទិវសាតិក្កមេ ឧបដ្ឋានំ អាគតោ ឯវំ វត្តព្ពោ – “កីទិសា តេ ចិត្តប្បវត្តី”តិ. អារោចិតាយ ចិត្តប្បវត្តិយា វត្តព្ពោ – “បព្ពជ្ជា នាម ចិត្តវិសុទ្ធត្ថាយ, អប្បមត្តោ សមណធម្មំ ករោហី”តិ.

យស្ស បន សីលំ ភិន្នំ ហោតិ, តស្ស កម្មដ្ឋានំ ន ឃដយតិ, បតោទាភិតុន្នំ វិយ ចិត្តំ វិកម្បតិ, វិប្បដិសារគ្គិនា ឌយ្ហតិ, តត្តបាសាណេ និសិន្នោ វិយ តង្ខណញ្ញេវ វុដ្ឋាតិ. សោ អាគតោ “កា តេ ចិត្តប្បវត្តី”តិ បុច្ឆិតព្ពោ. អារោចិតាយ ចិត្តប្បវត្តិយា “នត្ថិ លោកេ រហោ នាម បាបកម្មំ បកុព្ពតោ. សព្ពបឋមំ ហិ បាបំ ករោន្តោ អត្តនា ជានាតិ, អថស្ស អារក្ខទេវតា បរចិត្តវិទូ សមណព្រាហ្មណា

អញ្ញា ច ទេវតា ជានន្តុ, ត្វំយេវ នាម តវ សោត្ថិំ បរិយេសាហី”តិ វត្វា។

និដ្ឋិតា ចតុព្ពិធវិនយកថា

វិនយធរស្ស ច លក្ខណាទិកថា

ភិក្ខុបទភាជនីយវណ្ណនា

ឥទានិ សិក្ខាបទវិភង្គស្ស អត្ថំ វណ្ណយិស្សាម។ យំ វុត្តំ យោ បនាតិ យោ យាទិសោតិអាទិ។ ឯត្ថ យោ បនាតិ វិភជិតព្ពបទំ; យោ យាទិសោតិអាទីនិ តស្ស វិភជនបទានិ។ ឯត្ថ ច យស្មា បនាតិ និបាតមត្តំ; យោតិ អត្ថបទំ; តញ្ច អនិយមេន បុគ្គលំ ទីបេតិ, តស្មា តស្ស អត្ថំ ទស្សេន្តោ អនិយមេន បុគ្គលទីបកំ យោ សទ្ទមេវ អាហ។ តស្មា ឯត្ថ ឯវមត្ថោ វេទិតព្ពោ – យោ បនាតិ យោ យោកោចីតិ វុត្តំ ហោតិ។ យស្មា បន យោ យោកោចិ នាម, សោ អវស្សំ លិង្គ-យុត្ត-ជាតិ-នាម-គោត្ត-សីល-វិហារ-គោចរ-វយេសុ ឯកេនាការេន បញ្ញាយតិ, តស្មា តំ តថា ញាបេតុំ តំ បភេទំ បកាសេន្តោ “យាទិសោ”តិអាទិមាហ។ តត្ថ យាទិសោតិ លិង្គវសេន យាទិសោ វា តាទិសោ វា ហោតុ; ទីឃោ វា រស្សោ វា កាឡោ វា ឱទាតោ វា មង្គុរច្ឆវិ វា កិសោ វា ថូលោ វាតិ អត្ថោ។ យថាយុត្តោតិ យោគវសេន យេន វា តេន វា យុត្តោ ហោតុ; នវកម្មយុត្តោ វា ឧទ្ទេសយុត្តោ វា វាសធុរយុត្តោ វាតិ អត្ថោ។ យថាជច្ចោតិ ជាតិវសេន យំជច្ចោ វា តំជច្ចោ វា ហោតុ; ខត្តិយោ វា ព្រាហ្មណោ វា វេស្សោ វា សុទ្ទោ វាតិ អត្ថោ។ យថានាមោតិ នាមវសេន យថានាមោ វា តថានាមោ វា ហោតុ; ពុទ្ធរក្ខិតោ វា ធម្មរក្ខិតោ វា សង្ឃរក្ខិតោ វាតិ អត្ថោ។ យថាគោត្តោតិ គោត្តវសេន យថាគោត្តោ វា តថាគោត្តោ វា យេន វា តេន វា គោត្តេន ហោតុ; កច្ចាយនោ វា វាសិដ្ឋោ វា កោសិយោ វាតិ អត្ថោ។ យថាសីលោតិ សីលេសុ យថាសីលោ វា តថាសីលោ វា ហោតុ; នវកម្មសីលោ វា ឧទ្ទេសសីលោ វា វាសធុរសីលោ វាតិ អត្ថោ។ យថាវិហារីតិ វិហារេសុបិ យថាវិហារី វា តថាវិហារី វា ហោតុ; នវកម្មវិហារី វា ឧទ្ទេសវិហារី វា វាសធុរវិហារី វាតិ អត្ថោ។ យថាគោចរោតិ គោចរេសុបិ យថាគោចរោ វា តថាគោចរោ វា ហោតុ; នវកម្មគោចរោ វា ឧទ្ទេសគោចរោ វា វាសធុរគោចរោ វាតិ អត្ថោ។ ថេរោ វាតិ អាទីសុ វយោវុឌ្ឍាទីសុ យោ វា សោ វា ហោតុ; បរិបុណ្ណទសវស្សតាយ ថេរោ វា ឩនបញ្ចវស្សតាយ នវោ វា អតិរេកបញ្ចវស្សតាយ មជ្ឈិមោ វាតិ អត្ថោ។ អថ ខោ សព្ពោវ ឥមស្មិំ អត្ថេ ឯសោ វុច្ចតិ “យោ បនា”តិ។

ភិក្ខុនិទ្ទេសេ ភិក្ខតីតិ ភិក្ខកោ; លទ្ធកោ វា អលទ្ធកោ វា អរិយាយ យាចនាយ យាចតីតិ អត្ថោ។ ពុទ្ធាទីហិ អជ្ឈុបគតំ ភិក្ខាចរិយំ អជ្ឈុបគតត្តា ភិក្ខាចរិយំ អជ្ឈុបគតោ នាម។ យោ ហិ កោចិ អប្បំ វា មហន្តំ វា ភោគក្ខន្ធំ បហាយ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតោ, សោ កសិគោរក្ខាទីហិ ជីវិកកប្បនំ ហិត្វា លិង្គសម្បដិច្ឆនេនេវ ភិក្ខាចរិយំ អជ្ឈុបគតោតិ ភិក្ខុ។ បរបដិពទ្ធជីវិកត្តា វា វិហារមជ្ឈេ កាជភត្តំ ភុញ្ជមានោបិ ភិក្ខាចរិយំ អជ្ឈុបគតោតិ ភិក្ខុ; បិណ្ឌិយាលោបភោជនំ និស្សាយ បព្ពជ្ជាយ ឧស្សាហជាតត្តា វា ភិក្ខាចរិយំ

អជ្ឈុបគតោតិ ភិក្ខុ។ អគ្ឃផស្សវណ្ណភេទេន ភិន្នំ បដំ ធារេតីតិ ភិន្នបដធរោ។ តត្ថ សត្ថកច្ឆេទនេន អគ្ឃភេទោ វេទិតព្វោ។ សហស្សគ្ឃនកោបិ ហិ បដោ សត្ថកេន ខណ្ឌាខណ្ឌិកំ ឆិន្នោ ភិន្នគ្ឃោ ហោតិ។ បុរិមគ្ឃតោ ឧបឌ្ឍម្បិ ន អគ្ឃតិ។ សុត្តសំសិព្ពនេន ផស្សភេទោ វេទិតព្វោ។ សុខសម្ផស្សោបិ ហិ បដោ សុត្តេហិ សំសិព្ពិតោ ភិន្នផស្សោ ហោតិ។ ខរសម្ផស្សំ បាបុណាតិ។ សូចិមលាទីហិ វណ្ណភេទោ វេទិតព្វោ។ សុបរិសុទ្ធោបិ ហិ បដោ សូចិកម្មតោ បដ្ឋាយ សូចិមលេន, ហត្ថសេទមលជល្លិកាហិ, អវសានេ រជនកប្បករណេហិ ច ភិន្នវណ្ណោ ហោតិ; បកតិវណ្ណំ ជហតិ។ ឯវំ តីហាការេហិ ភិន្នបដធារណតោ ភិន្នបដធរោតិ ភិក្ខុ។ គិហិវត្ថវិសភាគានំ វា កាសាវានំ ធារណមត្តេនេវ ភិន្នបដធរោតិ ភិក្ខុ។

សមញ្ញាយាតិ បញ្ញត្តិយា វោហារេនាតិ អត្ថោ។ សមញ្ញាយ ឯវ ហិ ឯកច្ចោ “ភិក្ខូ”តិ បញ្ញាយតិ។ តថា ហិ និមន្តនាទិម្ហិ ភិក្ខូសុ គណិយមានេសុ សាមណេរេបិ គហេត្វា “សតំ ភិក្ខូ សហស្សំ ភិក្ខូ”តិ វទន្តិ។ បដិញ្ញាយាតិ អត្តនោ បដិជាននេន បដិញ្ញាយបិ ហិ ឯកច្ចោ “ភិក្ខូ”តិ បញ្ញាយតិ។ តស្ស “កោ ឯត្ថាតិ? អហំ, អាវុសោ, ភិក្ខូ”តិ (អ. និ. ១០.៩៦) ឯវមាទីសុ សម្ភវោ ទដ្ឋព្វោ។ អយំ បន អានន្ទត្ថេរេន វុត្តា ធម្មិកា បដិញ្ញា។ រត្តិភាគេ បន ទុស្សីលាបិ បដិបថំ អាគច្ឆន្តា “កោ ឯត្ថា”តិ វុត្តេ អធម្មិកាយ បដិញ្ញាយ អភូតាយ “មយំ ភិក្ខូ”តិ វទន្តិ។

ឯហិ ភិក្ខូតិ ឯហិ ភិក្ខុ នាម ភគវតោ “ឯហិ ភិក្ខូ”តិ វចនមត្តេន ភិក្ខុភាវំ ឯហិភិក្ខូបសម្បទំ បត្តោ។ ភគវា ហិ ឯហិភិក្ខុភាវាយ ឧបនិស្សយសម្បន្នំ បុគ្គលំ ទិស្វា រត្តបំសុកូលន្តរតោ សុវណ្ណវណ្ណំ ទក្ខិណហត្ថំ នីហរិត្វា ព្រហ្មឃោសំ និច្ឆារេន្តោ “ឯហិ, ភិក្ខុ, ចរ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយា”តិ វទតិ។ តស្ស សហេវ ភគវតោ វចនេន គិហិលិង្គំ អន្តរធាយតិ, បព្ពជ្ជា ច ឧបសម្បទា ច រុហតិ។ ភណ្ឌុ កាសាយវសនោ ហោតិ។ ឯកំ និវាសេត្វា ឯកំ បារុបិត្វា ឯកំ អំសេ ឋបេត្វា វាមំសកូដេ អាសត្តនីលវណ្ណមត្តិកាបត្តោ –

“តិចីវរញ្ច បត្តោ ច, វាសិ សូចិ ច ពន្ធនំ;

បរិស្សាវនេន អដ្ឋេតេ, យុត្តយោគស្ស ភិក្ខុនោ”តិ។

ឯវំ វុត្តេហិ អដ្ឋហិ បរិក្ខារេហិ សរីរេ បដិមុក្កេហេវ សដ្ឋិវស្សិកត្ថេរោ វិយ ឥរិយាបថសម្បន្នោ ពុទ្ធាចរិយកោ ពុទ្ធុបជ្ឈាយកោ សម្មាសម្ពុទ្ធំ វន្ទមានោយេវ តិដ្ឋតិ។ ភគវា ហិ បឋមពោធិយំ ឯកស្មិំ កាលេ ឯហិភិក្ខុឧបសម្បទាយ ឯវ ឧបសម្បាទេតិ។ ឯវំ ឧបសម្បន្នានិ ច សហស្សុបរិ ឯកចត្តាលីសុត្តរានិ តីណិ ភិក្ខុសតានិ អហេសុំ; សេយ្យថិទំ – បញ្ច បញ្ចវគ្គិយត្ថេរា, យសោ កុលបុត្តោ, តស្ស បរិវារា ចតុបណ្ណាស សហាយកា, តិំស ភទ្ទវគ្គិយា, សហស្សបុរាណជដិលា, សទ្ធិំ ទ្វីហិ អគ្គសាវកេហិ អឌ្ឍតេយ្យសតា បរិព្ពាជកា, ឯកោ អង្គុលិមាលត្ថេរោតិ។ វុត្តញ្ហេតំ អដ្ឋកថាយំ –

“តីណិ សតំ សហស្សានិ, ចត្តាលីសំ បុនាបរេ;

ឯកោ ច ឆេទោ សប្បញ្ញោ, សព្វេ តេ ឯហិភិក្ខុកា”តិ។

ន កេវលញ្ច ឯតេ ឯវ, អញ្ញេបិ ពហូ សន្តិ។ សេយ្យថិទំ – តិសតបរិវារោ សេលោ ព្រាហ្មណោ, សហស្សបរិវារោ មហាកប្បិនោ, ទសសហស្សា កបិលវត្ថុវាសិនោ កុលបុត្តា, សោឡសសហស្សា បារាយនិកព្រាហ្មណាតិ ឯវមាទយោ។ តេ បន វិនយបិដកេ បាឡិយំ ន និទ្ទិដ្ឋត្តា ន វុត្តា។ ឥមេ តត្ថ និទ្ទិដ្ឋត្តា វុត្តាតិ។

“សត្តឋិ សហស្សានិ, តីណិចេវ សតានិ ច;

ឯតេបិ សព្វេ សង្គតា, សព្វេ តេ ឯហិភិក្ខុកា”តិ។

តីហិ សរណគមនេហិ ឧបសម្បន្នោតិ “ពុទ្ធំ សរណំ គច្ឆាមី”តិអាទិនា នយេន តិក្ខត្តុំ វាចំ ភិន្ទិត្វា វុត្តេហិ តីហិ សរណគមនេហិ ឧបសម្បន្នោ។ អយញ្ហិ ឧបសម្បទា នាម អដ្ឋវិធា – ឯហិភិក្ខូបសម្បទា, សរណគមនូបសម្បទា, ឱវាទបដិគ្គហណូបសម្បទា, បញ្ហាព្យាករណូបសម្បទា, គរុធម្មបដិគ្គហណូបសម្បទា, ទូតេនូបសម្បទា, អដ្ឋវាចិកូបសម្បទា, ញត្តិចតុត្ថកម្មូបសម្បទាតិ។ តត្ថ ឯហិភិក្ខូបសម្បទា, សរណគមនូបសម្បទា ច វុត្តា ឯវ។

ឱវាទបដិគ្គហណូបសម្បទា នាម “តស្មាតិហ តេ, កស្សប, ឯវំ សិក្ខិតព្ពំ – ‘តិព្វំ មេ ហិរោត្តប្បំ បច្ចុបដ្ឋិតំ ភវិស្សតិ ថេរេសុ នវេសុ មជ្ឈិមេសុ ចា’តិ។ ឯវញ្ហិ តេ, កស្សប, សិក្ខិតព្ពំ។ តស្មាតិហ តេ, កស្សប, ឯវំ សិក្ខិតព្ពំ – ‘យំ កិញ្ចិ ធម្មំ សោស្សាមិ កុសលូបសំហិតំ, សព្វំ តំ អដ្ឋិំ កត្វា មនសិ កត្វា សព្វចេតសា សមន្នាហរិត្វា ឱហិតសោតោ ធម្មំ សោស្សាមី’តិ។ ឯវំ ហិ តេ, កស្សប, សិក្ខិតព្ពំ។ តស្មាតិហ តេ, កស្សប, ឯវំ សិក្ខិតព្ពំ – ‘សាតសហគតា ច មេ កាយគតាសតិ ន វិជហិស្សតី’តិ។ ឯវញ្ហិ តេ, កស្សប, សិក្ខិតព្ពន្តិ” (សំ॰ និ॰ ២.១៥៤) ឥមិនា ឱវាទបដិគ្គហណេន មហាកស្សបត្ថេរស្ស អនុញ្ញាតូបសម្បទា។

បញ្ហាព្យាករណូបសម្បទា នាម សោបាកស្ស អនុញ្ញាតូបសម្បទា។ ភគវា កិរ បុព្ពារាមេ អនុចង្កមន្តំ សោបាកសាមណេរំ “‘ឧទ្ធុមាតកសញ្ញា’តិ វា, សោបាក, ‘រូបសញ្ញា’តិ វា ឥមេ ធម្មា នានត្ថា នានាព្យញ្ជនា , ឧទាហុ ឯកត្ថា, ព្យញ្ជនមេវ នាន”ន្តិ ទស អសុភនិស្សិតេ បញ្ហេ បុច្ឆិ។ សោ តេ ព្យាកាសិ។ ភគវា តស្ស សាធុការំ ទត្វា “កតិវស្សោសិ ត្វំ, សោបាកា”តិ បុច្ឆិ។ “សត្តវស្សោហំ, ភគវា”តិ។ “សោបាក, ត្វំ មម សព្ពញ្ញុតញ្ញាណេន សទ្ធិំ សំសន្ទិត្វា បញ្ហេ ព្យាកាសី”តិ អារទ្ធចិត្តោ ឧបសម្បទំ អនុជានិ។ អយំ បញ្ហាព្យាករណូបសម្បទា។

ក្រុឆលូបដិក្កហណ្ហបឃ្យា ភាយ យហាបឌាបតិឃា អដ្ឋក្រុឆលូឞ្យ បដិក្កហលោភ អត្ថញ្ញាទ៌ិតាបឃ្យា៉

ក្នុទេត្នុបឃ្យា ភាយ អឆ្គកាសិឃា កលិកាឃ អត្ថញ្ញាទ៌ិតាបឃ្យា៉

អដ្ឋចាទិក្នុបឃ្យា ភាយ កិក្ខុតិឃា កិក្ខុតិឃឈ្លុទតា ញាត្តិចត្យត្ថក កិក្ខុឃឈ្លុទតា ញាត្តិចត្យត្ថភាតិ ឰទេយហិ ឌ្ហីហិ កទេមូហិ ឬបឃ្យា៉

ញាត្តិចត្យត្ថកម្មបឃ្យា ភាយ កិក្ខុតំ ឲតទហិ ឬបឃ្យា៉ ឰយាឞុ អដ្ឋឞុ ឬបឃ្យាឞុ “ឃា ឃា, កិក្ខុទេច, យឃា តីហិ ឃទលាកយទេតហិ ឬបឃ្យា អត្ថញ្ញាតា, តំ អឌ្ឍតទេក្ក បដិក្ខិបាមិ៉ អត្ថឌាភាមិ, កិក្ខុទេច, ញាត្តិចត្យត្ថក កទេមូភ ឬបឃ្យាទេគត្យ”ត្តិ (យហាច៉ ៩៥) ឲចំ អត្ថញ្ញាតាឃ ឰយាឃ ឬបឃ្យាឃ ឬបឃ្យទេត្កាតិ ចុត្តំ ទេហាតិ៉

កទេទ្រាតិ អបិបទេកា៉ កល្យាលាបុឆុឌ្ឍភាគទេឃា ហិ ឃាច អទហា, តាច កទេទ្រភ ឃឹទេលភ ឃយាឌិតា បញ្ញាឃ ចិយុត្តិឃា ចិយុត្តិញាកាលឝឞ្យទេភភ ច ឃយត្កាកតត្វា “កទេទ្រា កិក្ខុ”តិ ឃញ្ញុាកឆ្ឆត្តិ៉ ឃាទេទាតិ ទេតហិទេយច ឃឹលឃាទាឌីហិ ឃយត្កាកតត្វា តឹលឃយត្កាកទេយភ តឹទេលា បទេដា ចិឃ “ឃាទេទា កិក្ខុ”តិ ទេចឌិតទេត្កា៉ ចិកតាកិទេលឃទេបក្កុភាចទេតា ចា លីលាឃទេចាច “ឃាទេទា”តិ ទេចឌិតទេត្កា៉ ទេឃទេលាតិ បុឆុឌ្ឍកល្យាលាទេកភ ឃត្តិ ឃត្ត អទិឃា តិទេឞ្យា ឃិក្ខា ឃិក្ខត្តិតិ ទេឃលា៉ ទេតឞុ ទេឃា ទេកាទិ “ទេឃទេលា កិក្ខុ”តិ ទេចឌិតទេត្កា៉ ភ ឃិក្ខតីតិ អទេឃទេលា៉ ទេឃក្ខឆលូ អតិក្កមូ អក្កុបទេល ឌិទេតា, តទេតា ឬត្តទិ ឃិក្ខិតត្កាភាចទេតា លីលាឃទេចា “អទេឃទេលា”តិ ចុត្តុតិ៉ ឃយទេក្កភ ឃឈ្លេត្កាតិ ឃត្តត្តិទេយភ បទិឃាទេឃភ បញ្ចាចក្កុកទេលីទេឃ កទេមូ ឃាចតិកា កិក្ខុ កមូប្បត្តា, ទេតឃំ អាកតត្វា លក្ខុទហាតំ លក្ខុឞ្យ អាហដត្វា, ឃមូទីក្ខុតាភត្តា អប្បដិទេក្កាឃភទេតា ឲកាឃិ៉ កទេមូ ឃយក្កុភាចំ ឬបកទេតភ៉ ញាត្តិចត្យត្ថភាតិ តីហិ អត្ថឞ្យាចភាហិ ឲកាឃ ច ញាត្តិឃា កាតទេត្កាភ៉ កទេមូភាតិ ឆមូិទេកាភ ចិភឃកទេមូភ៉ អក្កុទេប្យភាតិ ចត្តុ-ញាត្តិ-អត្ថឞ្យាចភ-ឃឹយា-បទិឃឃត្តិឃត្តត្តា អទេកាទេបតត្តតំ អប្បដិទេក្កាឃិតត្តតត្តា ឬបកទេតភ៉ ឌាភាទេហភាតិ កាទលាទេហភ ឃត្តុឃាឃភាទេហភ៉ ឬបឃ្យទេត្កា ភាយ ឬបទិកាចំ ឃយាបទេត្កា, បទេត្តាតិ អទេត្ត៉ កិក្ខុកាទេចា ហិ ឬបទិកាទេចា, តទេញ្ញាឃ ឃចាចុទេត្តភ កទេមូភ ឃយាបត្តត្វា “ឬបឃ្យទេត្កា”តិ ចុត្តុតិ៉ ឲត្ត ច ញាត្តិចត្យត្ថកមូ ឲកទេយច អាកតំ៉ ឰយឞ្ហិ បភ ឌាទេភ ឆត្វា ចត្តាទិ ឃឈ្លាយូានិ តឹហទិត្វា ចិត្តាទទេតា កទេធតត្កាតីតិ ឃត្តអដ្ឋកធាឞុ ចុត្តំ៉ តានិ ច “អបទេលិកភកមូ ញាត្តិកមូ ញាត្តិក្ខុតិឃកមូ ញាត្តិចត្យត្ថកមូ”ត្តិ បដិបាដិឃា ឌទេបត្វា ចិត្តាទទេភ លក្ខកទេតា បទិចាទាចឃាទេភ កមូចិកក្ខុទេតា ច បាឡិត្តំ អាហទិត្វា កថិតានិ៉ តានិ យឃំ បទិចាទាចឃាទេភ កមូចិកក្ខុទេយច ចណ្ណិឃិឞ្យាម៉ ឲចត្យិាឃតិ បឆយបិទាឌិកចណ្ណភា ច ភ ភាទិឃា កថិឞ្យតិ; ឃចាឌិតាឃ ច បាឡិឰយា ចណ្ណភា ឞុចិទេញ្ញាឃ្យា កថិឞ្យតិ៉ តានិ ច ឌាភាតិ អឞុត្តាតិ កថិឞ្យត្តិ; តឞ្មា អត្ថបឌចណ្ណភទេយច កទេទាម៉

ឞាត្រាតិ ទេតឞុ “កិក្ខុទេកា”តិអាឌិកា ភទេឃភ ចុទេត្តឞុ កិក្ខុឞុ៉ ឞ្មាឃំ កិក្ខុតិ ទេឃា អឃំ កិក្ខុ៉ ឃយទេក្កភ ឃឈ្លេត្ក...ទេប... ឬបឃ្យទេត្កាតិ អដ្ឋឞុ ឬបឃ្យាឞុ ញាត្តិចត្យទេត្តភទេច កទេមូភ ឬបឃ្យទេត្កា៉ អឃំ ឰយឞ្ហិ អទេត្ត អធិទេប្បទេតា កិក្ខុតិ អឃំ ឰយឞ្ហិ “ទេយធុតំ ឆមូ បដិទេឃចិត្វា ឃិទាឌិទេកា ទេហាតី”តិ អទេត្ត “កិក្ខុ”តិ អធិទេប្បទេតា៉ ឰតទេទ បភ “កិក្ខុទេកា”តិ អាគទេឃា អត្ថឆ្លាទចទេឃភ ចុត្តា៉ ទេតឞុ ច “កិក្ខុទេកា”តិ

អាចរិយា តិវុត្តិចរិយេត ចុត្តា, “នយញ្ញាយ កិច្ចា, បដិញ្ញាយ កិច្ចា”តិ ឰរេយ ឆេ្វ អកិលិបចរិយេត ចុត្តា, “ឲហិ កិច្ចា”តិ ញុរេទ្ធត ៗបញ្ញារេយត បដិលទិ្ធបនយ្យគាចរិយេត ចុរេត្តា៉ នរណាកយតកិច្ចា អត្ថុប្បត្តាយ ពយុចាចាយ ៗបនយ្យគាចរិយេត ចុរេត្តា, “កតេ្រា”តិអាចរិយា ក្យលាចរិយេត ចុត្តាតិ រេចដិតញ្ញា៉

កិច្ចបដកាឌតិឃំ តិដ្ឋិតំ៉

និក្ខាសាឌិចបដកាឌតិឃចណ្ណតា

ឰគាតិ “កិច្ចត”ត្តិ ឰគំ បឌំ ចិរេនរេនត្វាកាចរេតា អចិកឌិត្វាច ឃំ និក្ខប្ពា សាឌិចប្ពា នយាបគ្គត្តា កិច្ចតំ និក្ខាសាឌិចនយាបរេត្តា រេហាតិ, តំ ឌរេយ្យរេត្តា និក្ខាតិអាឌិយាហ៉ តត្ថ និក្ខិតញ្ញាតិ និក្ខា៉ តិរេយ្យាតិ កណតបទិរេច្ឆរេគា៉ អធិសីលនិក្ខាតិ អធិកំ ៗត្តមំ សីលត្តិ អធិសីលំ; អធិសីលប្ពា តំ និក្ខិតញ្ញរេតា និក្ខា ចាតិ អធិសីលនិក្ខា៉ ឲរេន តរេយា អធិចិត្ត-អធិបញ្ញានិក្ខាសុ៉

កតមំ បរេតត្ថ សីលំ, កតមំ អធិសីលំ, កតមំ ចិត្តំ, កតមំ អធិចិត្តំ, កតមា បញ្ញា, កតមា អធិបញ្ញាតិ? ចុច្ចរេត – បញ្ចង្គកឌរេសង្គសីលំ តាច សីលរេយច៉ តតិក្យាញុរេទ្ធ ៗប្បរេត្តបិ អត្ថុប្បរេត្តបិ រេលរេកា បចត្តតិ៉ ៗប្បរេត្ត ញុរេទ្ធ តស្មិំ សីរេល ញុទ្ធាបិ សាចកាបិ យហាឌតំ នយាឌរេបត្តិ៉ អត្ថុប្បរេត្ត ញុរេទ្ធ បរេច្ចកញុទ្ធា ច កយុចាឌិរេតា ច ឆយ្ហិកា នយណព្រាហ្មណា ចក្កចត្តិ ច យហារាឌារេតា យហារេទាឌិរេសត្តា ច នយាឌរេបត្តិ៉ សាយយ្បិ បណ្ឌិតា នយណព្រាហ្មណា នយាឌិយត្តិ៉ រេត តំ កុសលំ ឆយ្ហំ បរិប្ចុរេទត្វា ឆេរេចសុ ច យត្ថរេយ្យសុ ច នយ្យត្តិ អត្ថុរេកាត្តិ៉ បាតិរេយាក្ខនំចរេទសីលំ បត “អធិសីល”ត្តិ ចុច្ចតិ, តតិក្យាសុរិយោ ចិយ បរេឌ្ជាតាតំ និរេតុ ចិយ បព្ពតាតំ នព្ពរេលាកិយសីលាតំ អធិកត្តោច ៗត្តមប្ពា, ញុទ្ធុប្បារេឌរេយច ច បចត្តតិ, ត ចិតា ញុទ្ធុប្បាគា៉ ត ហិ តំ បញ្ញត្តិ ៗទ្ធរិត្វា អញ្ញោ នត្តោ ឌរេបតុំ នរេក្កាតិ, ញុទ្ធារេយច បត នព្ពរេសា កាយចឌិទ្វារអជ្ឈាចារេសាតំ លិន្ទិត្វា តស្ស តស្ស ឌិតិក្កយស្ស អត្ថច្ចិកំ តំ សីលនំចរេទ បញ្ញារេបត្តិ៉ បាតិរេយាក្ខនំចរេទរេតាបិ ច យក្កចលនយ្យយុត្តរេយច សីលំ អធិសីលំ, តំ បត ឰគ អតធិរេបេ្យតំ៉ ត ហិ តំ នយាបរេត្តា កិច្ចា រេយចុតំ ឆយ្ហំ បដិរេនចតិ៉

កាយាចចរាតិ បត អដ្ឋ កុសលចិត្តាតិ, រេលាកិយអដ្ឋនយាបត្តិចិត្តាតិ ច ឲកញ្ញាកត្វា ចិត្តរេយចាតិ រេចដិតញ្ញាតិ៉ ញុទ្ធុប្បាគាត្ថុប្បារេឌ ចស្ស បចត្តិ, នយាឌបតំ នយាគាតប្ពា សីរេល ចុត្តតរេយរេតច រេចដិតញ្ញា៉ ចិបស្សតាបាឌកំ អដ្ឋនយាបត្តិចិត្ត បត “អធិចិត្ត”ត្តិ ចុច្ចតិ៉ តតិក្យា អធិសីលំ ចិយ សីលាតំ នព្ពរេលាកិយចិត្តាតំ អធិកត្តោច ៗត្តមប្ពា, ញុទ្ធុប្បារេឌរេយច ច រេហាតិ, ត ចិតា ញុទ្ធុប្បាគា៉ តរេតាបិ ច យក្កចលចិត្តរេយច អធិចិត្តំ, តំ បត ឰគ អតធិរេបេ្យតំ៉ ត ហិ តំ នយាបរេត្តា កិច្ចា រេយចុតំ ឆយ្ហំ បដិរេនចតិ៉

“អត្ថិ ទិគ្គំ, អត្ថិ ឃិដ្ឋ”ត្តិ (ឆ៉ ន៉ ១១លិ១; ចិក៉ លិ៥១; យ៉ តិ៉ ១៉៥១) -អាឌិតយប្បចត្តំ បត កយ្មស្សកតតញាណំ បញ្ញា, សា ហិ ញុរេទ្ធ ៗប្បរេត្តបិ អត្ថុប្បរេត្តបិ រេលរេកា បចត្តតិ៉ ៗប្បរេត្ត ញុរេទ្ធ តស្សា បញ្ញាយ ញុទ្ធាបិ ញុទ្ធសាចកាបិ យហាឌតំ នយាឌរេបត្តិ៉ អត្ថុប្បរេត្ត ញុរេទ្ធ បរេច្ចកញុទ្ធា ច កយុចាឌិរេតា ច ឆយ្ហិកា នយណព្រាហ្មណា ចក្កចត្តិ ច យហារាឌារេតា យហារេទាឌិរេសត្តា ច នយាឌរេបត្តិ៉ សាយយ្បិ បណ្ឌិតា

សត្តា សមាទិយន្តិ។ តទា ហិ អង្កុរោ ទសវស្សសហស្សានិ មហាទានំ អទាសិ។ វេលាមោ, វេស្សន្តរោ, អញ្ញេ ច ពហូ បណ្ឌិតមនុស្សា មហាទានានិ អទំសុ។ តេ ច តំ កុសលំ ធម្មំ បរិបូរេត្វា ទេវេសុ ច មនុស្សេសុ ច សម្បត្តិំ អនុភវិំសុ។ តិលក្ខណាការបរិច្ឆេទកំ បន វិបស្សនាញាណំ "អធិបញ្ញា"តិ វុច្ចតិ។ សា ហិ អធិសីល-អធិចិត្តានិ វិយ សីលចិត្តានំ សព្វលោកិយបញ្ញានំ អធិកា ចេវ វិសិដ្ឋា ច, ន ច វិនា ពុទ្ធុប្បាទា លោកេ បវត្តតិ។ តតោបិ ច មគ្គផលបញ្ញាវ អធិបញ្ញា, សា បន ឥធ អនធិប្បេតា។ ន ហិ តំ សមាបន្នោ កិញ្ចិ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវតីតិ។

តត្រាតិ តាសុ តីសុ សិក្ខាសុ។ យាយំ អធិសីលសិក្ខាតិ យា អយំ បាតិមោក្ខសីលសង្ខាតា អធិសីលសិក្ខា។ ឯតំ សាជីវំ នាមាតិ ឯតំ សព្វម្បិ ភគវតា វិនយេ ឋបិតំ សិក្ខាបទំ, យស្មា ឯត្ថ នានាទេសជាតិគោត្តាទិភេទភិន្នា ភិក្ខូ សហ ជីវន្តិ ឯកជីវិកា សភាគជីវិកា សភាគវុត្តិនោ ហោន្តិ, តស្មា "សាជីវ"ន្តិ វុច្ចតិ។ តស្មិំ សិក្ខតីតិ តំ សិក្ខាបទំ ចិត្តស្ស អធិករណំ កត្វា "យថាសិក្ខាបទំ នុ ខោ សិក្ខាមិ ន សិក្ខាមី"តិ ចិត្តេន ឱលោកេន្តោ សិក្ខតិ។ ន កេវលញ្ចាយមេតស្មិំ សាជីវសង្ខាតេ សិក្ខាបទេយេវ សិក្ខតិ, សិក្ខាយបិ សិក្ខតិ, "ឯតំ សាជីវំ នាមា"តិ ឥមស្ស បន អនន្តរស្ស បទស្ស វសេន "តស្មិំ សិក្ខតី"តិ វុត្តំ។ កិញ្ចាបិ តំ ឯវំ វុត្តំ, អថ ខោ អយមេត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ – តស្សា ច សិក្ខាយ សិក្ខំ បរិបូរេន្តោ សិក្ខតិ, តស្មិញ្ច សិក្ខាបទេ អវីតិក្កមន្តោ សិក្ខតីតិ។ តេន វុច្ចតិ សាជីវសមាបន្នោតិ ឥទម្បិ អនន្តរស្ស សាជីវបទស្សេវ វសេន វុត្តំ។ យស្មា បន សោ សិក្ខម្បិ សមាបន្នោ, តស្មា សិក្ខាសមាបន្នោតិបិ អត្ថតោ វេទិតព្វោ។ ឯវញ្ហិ សតិ "សិក្ខាសាជីវសមាបន្នោ"តិ ឯតស្ស បទស្ស បទភាជនម្បិ បរិបុណ្ណំ ហោតិ។

សិក្ខាសាជីវបទភាជនីយំ និដ្ឋិតំ។

សិក្ខាបច្ចក្ខានវិភង្គវណ្ណនា

សិក្ខំអប្បច្ចក្ខាយ ទុព្ពល្យំ អនាវិកត្វាតិ សិក្ខញ្ច អប្បដិក្ខិបិត្វា ទុព្ពលភាវញ្ច អប្បកាសេត្វា។ យស្មា ច ទុព្ពល្យេ អាវិកតេបិ សិក្ខា អប្បច្ចក្ខាតាវ ហោតិ, សិក្ខាយ បន បច្ចក្ខាតាយ ទុព្ពល្យំ អាវិកតមេវ ហោតិ។ តស្មា "ទុព្ពល្យំ អនាវិកត្វា"តិ ឥមិនា បទេន ន កោចិ វិសេសត្ថោ លព្ភតិ។ យថា បន "ទិរត្តតិរត្តំ សហសេយ្យំ កប្បេយ្យា"តិ វុត្តេ ទិរត្តវចនេន ន កោចិ វិសេសត្ថោ លព្ភតិ, កេវលំ លោកវោហារវសេន ព្យញ្ជនសិលិដ្ឋតាយ មុខារុឡ្ហតាយ ឯវំ វុត្តំ។ ឯវមិទម្បិ វោហារវសេន ព្យញ្ជនសិលិដ្ឋតាយ មុខារុឡ្ហតាយ វុត្តន្តិ វេទិតព្វំ។

យស្មា វា ភគវា សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ ធម្មំ ទេសេតិ, តស្មា "សិក្ខំ អប្បច្ចក្ខាយា"តិ ឥមិនា អត្ថំ សម្បាទេត្វា "ទុព្ពល្យំ អនាវិកត្វា"តិ ឥមិនា ព្យញ្ជនំ សម្បាទេតិ។ បរិវារកបទវិរហិតញ្ហិ ឯកមេវ អត្ថបទំ វុច្ចមានំ បរិវារវិរហិតោ រាជា វិយ, វត្ថាលង្ការវិរហិតោ វិយ ច បុរិសោ ន សោភតិ; បរិវារកេន បន អត្ថានុលោមេន សហាយបទេន សទ្ធិំ តំ សោភតីតិ។

យស្មា ចា និក្ខាបច្ចក្ខាតស្ស ឲកច្ចំ ទុក្ខល្យាចិកាយុំ អនេត្វា ហោតិ, តស្មា តំ សន្ធាយ “និក្ខិ អប្បច្ចក្ខាយា”តិបទស្ស អត្ថំ ចិចរន្តោ “ទុក្ខល្យំ អតាចិកត្វា”តិ អាហ។

តត្ថ សិយា យស្មា ត សន្តំ ទុក្ខល្យាចិកាយុំ និក្ខាបច្ចក្ខាតំ, តស្មា “ទុក្ខល្យំ អតាចិកត្វា”តិ បទយំ ចត្វា តស្ស អត្ថនិយមតត្ថំ “និក្ខិ អប្បច្ចក្ខាយា”តិ ចត្តត្តាតិ, តច្ចា ត; កស្មា? អត្ថាត្ថក្កយាកាចនោ។ “និក្ខាសាឌីចសយាបន្តោ”តិ ហិ ចុត្តត្វា យំ និក្ខិ សយាបន្តោ, តំ អប្បច្ចក្ខាយាតិ ចុច្ចយាតោ អត្ថក្កយេតេច អនេត្វា ចុត្តា ហោតិ, ត អញ្ញថា។ តស្មា ត្ចទេយេច បទយំ ចុត្តត្តិ។

អបិច អត្ថបដិបាដិយាបិ ឲត្ថ អនេត្វា ចេចិតព្វោ។ កថំ? “និក្ខាសាឌីចសយាបន្តោ”តិ ឲត្ថ យំ និក្ខិ សយាបន្តោ តំ អប្បច្ចក្ខាយ យច្ចា សាឌីចំ សយាបន្តោ តត្ថ ទុក្ខល្យំ អតាចិកត្វាតិ។

ត្ចទាតិ និក្ខាបច្ចក្ខាតទុក្ខល្យាចិកាយាតំ ចិសេសសាចិសេសំ និក្ខាបច្ចក្ខាតលក្ខណច្ចា ទេស្សន្តោ “អត្ថិ កិក្ខេច”តិអាទិយាហ។ តត្ថ អត្ថិ កិក្ខេចតិអាទីតិ ចេទូ យាតិកាបទាតិ; តាតិ ចិភជន្តោ “កចច្ចា កិក្ខេច”តិអាទិយាហ។ ត្រោយំ អត្ថាតបទចណ្ណតា – កចត្ថិ កោត អាកាេរត។ ទុក្ខល្យាចិកាយុច្ចាតិ ទុក្ខល្យស្ស អាចិកាយុច្ចា។ ត្ចឆាតិ ត្ចយស្មិំ សាសនេ។ ឧក្កណ្ឋិតោតិ អតភិរតិយា ត្ចយស្មិំ សាសនេ កិច្ចីចិកប្បនេត្វា។ អឆ ចា អឌ្ឍ យាយិ, ទេវូ យាយិ, ត្ចតោ យាយិ, ឲត្ថ យាយីតិ ឧត្តិ កណ្ឌិ កត្វា ចិហរយាតោ, ចិក្ខិនេត្វា អនេតកកេ្កាតិ ចុត្តំ ហោតិ។ អតភិរតោតិ សាសនេ អភិរតិចិរហិតោ។

សាយញ្ញា ចចិត្យកាយោតិ សយលកាចនោ អបកត្ថុកាយោ។ កិក្ខុកាចត្ថិ កិក្ខុការចត។ កទលតេ្ថ ឧបយោកចចតំ។ “កន្ថេ អាសត្តេត អឌ្ឍិយេយ្យា”តិអាទីសុ (បារា។ ១៩១) បត យទាលក្ខណំ កទលចទេតតេច ចុត្តំ។ អឌ្ឍិយយាតោតិ អឌ្ឍិ បីឡ្យត្ចតំ ទុក្ខិតំ ចិយ អត្តាតំ អាចរយាតោ; តោត ចា កិក្ខុការចេត អឌ្ឍោ កទិយយាតោ បីឡ្យត្ចយយាតោតិ អនេត្វា។ ហរាយយាតោតិ លជ្ជយាតោ។ ជិគុច្ឆយាតោតិ អសុចិ ចិយ តំ ជិគុច្ឆន្តោ។ កិហិភាចំ បត្ថយយាតោតិអាទីតិ ឧត្តាតត្ថាតិយេច។ យំត្តុតាហំ ព្យុទ្ធំ បច្ចក្ខេយ្យន្តិ ឲត្ថ យំត្តុតាតិ បរិចិតក្កទស្សតេ តិបាតោ។ ត្ចតំ ចុត្តំ ហោតិ – “សចាហំ ព្យុទ្ធំ បច្ចក្ខេយ្យំ, សាធុ ចត យេ សិយា”តិ។ ចទតិ ចិញ្ញាបេតីតិ ត្ចយតំ ឲតេហិ ចា អនេញ្ញហិ ចា ព្យញ្ជនេហិ ចចីកេតំ កត្វា ចទតិ ចេច, យស្ស ច ចទតិ, តំ ចិញ្ញាបេតិ ជាតាបេតិ។ ឲចយ្យីតិ ឧបរិយត្តសប្បិណ្ឌតេត្វា បិកាទោ។ ឲចយ្យំ ទុក្ខល្យាចិកាយុទេច្ចាច ហោតិ និក្ខា ច អប្បច្ចក្ខាតា, អញ្ញថាបិ។

ត្ចទាតិ តំ អញ្ញថាបិ ទុក្ខល្យាចិកាយុំ និក្ខាយ ច អប្បច្ចក្ខាតំ ទេស្សន្តោ “អឆ ចា បតា”តិអាទិយាហ។ តំ សន្តំ អត្ថតោ ឧត្តាតយេច។ បទតោ បនេត្ថ អាទិតោ បដ្ឋាយ “ព្យុទ្ធំ បច្ចក្ខេយ្យំ, ធម្មំ, សង្ឃំ, និក្ខិ, ចិតយំ, បាតិមោក្ខំ, ឧទ្ទេសំ, ឧបជ្ឈាយំ, អាចរិយំ, សទ្ធិចិហារិកំ, អនេ្តចាសិកំ, សយាតុបជ្ឈាយកំ, សយាតាចរិយកំ, សព្រហ្មចារិំ បច្ចក្ខេយ្យ”ន្តិ ត្ចយាតិ ចុទ្ទស បទាតិ បច្ចក្ខាតាកាេរត ចុត្តាតិ។

កិហី អស្សន្តិអាទីតិ “កិហី, ឧបាសកោ, អារាមិកោ, សាមណេរោ, តិត្ថិយោ, តិត្ថិយសាចកោ, អស្សមណោ, អសក្យបុត្តិយោ អស្ស”ន្តិ

ဍ္ဍယာតិ អဋ្ឋ ပကာតិ “អဿ”ត្តិ ဍ္ဍយិតា កាចចិកပ្យាကារေဥត ចុဏ្ဍាតិ៍ ၐចំ “ឃិត្ថតាហ”ត្តិ ဍ္ဍយិតា ပင်ဃ်ယုဏ္ဍာតិ ဌ္ဌာင်မតិ ပကាតិ៍

၁၉៍ ឃថា ច ၐတាតិ, ၐចំ “ឃငិ ပតាហំ, អပါហံ, ហဋ္ဍាហံ, ហោតិ ဧយ”តិ ဍ္ဍេယု ၐကេយကေត ပင်ဃ်ယုဏ္ဍាតិ ဌ္ဌាង်မតិតិ မဍ္ဍារេតច မတဍ္ဍာ ငမ ច ပကាតិ ហោត្តិ៍

၁၁៍ တတោ ပနំ မဒိတ္តဍ္ဍစတ္ថငဿគគយេត ပစတ္តាតិ “ยาတនំ មរាយឹ”តិអាឌិតិ មတ្តូမ ပကាតិ៍ တត្ថ လេတ្តត្តិ မាលិលេတ្តាងិ៍ စត្តិ្ត តិលាပណ္ណမាကဖလិဖလမဋ္ဌាគဋ္ဌាគံ៍ មိပ្បត្តិ ញ្ញុព្ភការេပមការမိပ្យាងិកំ៍

၁၁៍ တတោ ပနံ មកិဍ္ဍាតមပលិតេលិឆកាចငဿគចေမគ ပစတ្តាតិ “ยาតា ေយ អត្តិ, မာ ယឃា ၆ပါေမတဍ္ဍာ”តិអាឌិតិ គច ပကាតិ៍

၁၁៍ တတោ ပနံ មតិဿឃមပ្យតិ္ဋ္ဌ កាចငဿគចေမគ ပစတ្តាតិ “ยาတា ေយ អត្តិ, မာ ယំ ၆ပါေမဿតិ”តិអាឌិតិ ေမាញ្ញអမ ပကាតិ៍

၁၀៍ တတោ ပနံ ၐကកត្តၐကေမဃ្យ៉ិេဟုចរិឃាតំ ဍ္ဍក្ករកាចငဿគចေမគ ပစတ្តាតិ “ဍ္ဍက្ករ”ត្តិអាឌិតិ អဋ္ဌ ပကាតិ៍

တត្ថ ဍ္ဍក្ករត្តិ ၐកកត្តាឌិតំ ကេលោ ဍ္ဍက្ករတំ ငဿតិ៍ គ ဃុករត្តិ ဃុករកាចំ ပင်ក្លិပតិ៍ ၐចំ ဍ្ဍဍ្ဍံ គ ဃုចរត្តិ ၐត្ត៍ គ ဌ္ဌဿាហាយឹតិ တត្ថ ဌ္ဌဿាហាកាចំ អမក្កេលោဃ្យតំ ငဿតិ៍ គ ចិမហាយឹតិ អမឃ្យតំ ငဿតិ៍ គ រយាយឹតិ រតិឃា អកាចំ ငဿតិ៍ គាកិរយាយឹតិ អកិរតិឃា អកាចំ ငဿតិ៍ ၐចំ ဍ္ဍယាតិ ច ပဍ္ဍាគမ, ပុរិយាតិ ច ငဃុត្តរមតត្តិ ပဋ្ဋ္ឋមតំ ပကាតិ ဍ္ဍဍ្ဍល្យាចិកយូចាេរ ចុဏ្ဍាតិតិ ေចငិတဍ္ဍာតិ៍

၁၀៍ មិក្លាပဍ្ဍက្លាគចាេရပិ “កចဍ္ဍ ကិក្លូេច”តិ អាឌិ មဍ្ဍ អត្ថតា ဌ္ဍាគေယច៍ ပကតា ပဂេត្ថាပိ “ញុគ្គ ပဍ្ဍក្លាយិ, ឆយុំ, မဋ္ဌុ, មិក្លុំ, ចិគឃំ, ပါតិေယាក្លុំ, ဌ္ဌេဌ្ឋមំ, ဌ្ឋပဍ្ဍ្យាឃំ, អាចរិឃំ, မဋ္ឋិចិហារិកំ, អេត្តចាមិកំ, မယាត្យပဍ្ဍ្យាឃកំ, មយាគាចរិឃកំ, မဧ္ဓုចារិ ပဍ្ဍក្លាយឹ”តិ ဍ္ဍယាតិ ឆុគ្គမ ပကាតិ មិក្លាပဍ្ဍក្លាគចគមဍ္ဍ្ឍគ ပစတ្តាតិ៍ មဍ្ဍပငဃ ច “ចငតិ ចិဍ្ဍាេပតិ”តិ ចគဿ អឃយេត្ថា – ចឹកេងំ កត្ថា ចငតិ, ឃဿ ច ចငតិ តំ តေគច ចឹកេငគ “អឃំ မាមគំ ងហិត្យការេយា មាមគតោ យុဍ្ឍិត្យការេយា ကិក្លកាចំ ចဍិត្យការេយា ဍ្ဍယិំ ចាក្យេកငិ ကេរាតី”តិ ចិဍ្ဍាេပតិ မាេចតិ ဉာគាេပតិ៍

មេច ပគាឃំ “ញុគ្គ ပဍ្ဍក្លាយឹ”តិ ចត្តការេយា ပငပဍ្ဍាកឌ្ឍ កត្ថា “ပဍ្ဍក្លាយិ ញុគ្គ”ត្តិ ចា ចငេឃ្យ៍ យិលក្លកាមាឃុ ចា អဍ្ဍាតរការមាឃ តយត្ថ ចငေឃ្យ៍ “ញុគ្គ ပဍ្ဍក្លាយឹ”តិ ចត្តការេយា ဌ្ឋပ្យငិပါငិឃា “ឆយុំ ပဍ្ဍក្លាយឹ”តិ ចា “မဧ္ဓုចារិ ပဍ្ဍក្លាយឹ”តិ ចា ចငេឃ្យ, េមဃ្យថាပិ ဌ្ឋត្តិរិយត្ឋဿឆយុចិកេក្ក “ပငយំ ငဿាតំ មយាပဍ្ဍាយឹ”តិ ចត្តការេយា “ဍ្ဍិតិឃំ ငဿាត”ត្តិ ចငតិ, មេច ឃဿ ចငតិ ေមា “អឃំ ကិក្លកាចំ ចငិត្យការេយា ၐតយត្ថ ចငតី”តិ ၐត្តកយត្ថយិ ဉាគាតិ, ចិរគ្គ គាយ គត្តិ; េលត្តេយច ပ្ឆតិល្អិ, ပဍ្ဍក្លាតាច ហោតិ មិក្លា៍ မဍ្ဍတ្តា ចា ဧ្ဓហ្ဍ္ဍា ចា ဍ្ဍតមេតា្ត ចិឃ ဍ្ឋតាច ហោតិ មាមគា៍

សចេ បន “ពុទ្ធំ បច្ចក្ខិ”ន្តិ វា, “ពុទ្ធំ បច្ចក្ខិស្សាមី”តិ វា, “ពុទ្ធំ បច្ចក្ខេយ្យ”ន្តិ វាតិ អតីតានាគតបរិកប្បវចនេហិ វទតិ, ទូតំ វា បហិណាតិ, សាសនំ វា បេសេតិ, អក្ខរំ វា ឆិន្ទតិ, ហត្ថមុទ្ទាយ វា តមត្ថំ អារោចេតិ, អប្បច្ចក្ខាតា ហោតិ សិក្ខា។ ឧត្តរិមនុស្សធម្មារោចនំ បន ហត្ថមុទ្ទាយបិ សីសំ ឯតិ។ សិក្ខាបច្ចក្ខានំ មនុស្សជាតិកសត្តស្ស សន្តិកេ ចិត្តសម្បយុត្តំ វចីភេទំ ករោន្តស្សេវ សីសំ ឯតិ។ វចីភេទំ កត្វា វិញ្ញាបេន្តោបិ ច យទិ “អយមេវ ជានាតូ”តិ ឯកំ និយមេត្វា អារោចេតិ, តញ្ចេ សោយេវ ជានាតិ, បច្ចក្ខាតា ហោតិ សិក្ខា។ អថ សោ ន ជានាតិ, អញ្ញោ សមីបេ ឋិតោ ជានាតិ, អប្បច្ចក្ខាតា ហោតិ សិក្ខា។ អថ ទ្វិន្នំ ឋិតដ្ឋានេ ទ្វិន្នម្បិ និយមេត្វា “ឯតេសំ អារោចេមី”តិ វទតិ, តេសុ ឯកស្មិំ ជានន្តេបិ ទ្វីសុ ជានន្តេសុបិ បច្ចក្ខាតាវ ហោតិ សិក្ខា។ ឯស នយោ សម្ពហុលេសុបិ វេទិតព្វោ។

សចេ បន អនភិរតិយា បីឡិតោ សភាគេ ភិក្ខូ បរិយេសន្តោ “យោ កោចិ ជានាតូ”តិ ឧច្ចសទ្ទំ ករោន្តោ “ពុទ្ធំ បច្ចក្ខាមី”តិ វទតិ, តញ្ច អវិទូរេ ឋិតោ នវកម្មិកោ វា អញ្ញោ វា សមណជាតិកោ សុត្វា “ឧក្កណ្ឋិតោ អយំ សមណោ គិហិភាវំ បត្ថេតិ, សាសនតោ ចុតោ”តិ ជានាតិ, បច្ចក្ខាតាវ ហោតិ សិក្ខា។ តង្ខណញ្ញេវ បន អបុព្ពំ អចរិមំ ទុជ្ជានំ, សចេ អាវជ្ជនសមយេ ជានាតិ; យថា បកតិយា លោកេ មនុស្សា វចនំ សុត្វា ជានន្តិ, បច្ចក្ខាតា ហោតិ សិក្ខា។ អថ អបរភាគេ “កិំ ឥមិនា វុត្ត”ន្តិ ចិន្តេត្វា ចិរេន ជានាតិ, អប្បច្ចក្ខាតា ហោតិ សិក្ខា។ ឥទញ្ហិ សិក្ខាបច្ចក្ខានញ្ច ឧបរិ អភូតារោចនទុដ្ឋុល្លវាចា-អត្តកាមទុដ្ឋទោសភូតា-រោចនសិក្ខាបទានិ ច ឯកបរិច្ឆេទានិ។ អាវជ្ជនសមយេ ញាតេ ឯវ សីសំ ឯន្តិ, “កិំ អយំ ភណតី”តិ ចិន្តេត្វា ចិរេន ញាតេ សីសំ ន ឯន្តិ។ យថា ចាយំ “ពុទ្ធំ បច្ចក្ខាមី”តិ បទេ វិភត្តិវសេន វុត្តោ; ឯវំ សព្ពបទេសុ វេទិតព្វោ។

យស្មា ច យទា សិក្ខា បច្ចក្ខាតា ហោតិ, តទា “យន្នូនាហំ ពុទ្ធំ បច្ចក្ខេយ្យ”ន្តិអាទីនិ អវទតាបិ ទុព្ពល្យំ អាវិកតមេវ ហោតិ; តស្មា សព្ពេសំ បទានំ អវសានេ វុត្តំ – “ឯវម្បិ, ភិក្ខវេ, ទុព្ពល្យាវិកម្មញ្ចេវ ហោតិ សិក្ខា ច បច្ចក្ខាតា”តិ។

តតោ បរំ គិហីតិ មំ ធារេហីតិ ឯត្ថ សចេបិ “គិហី ភវិស្សាមី”តិ វា “គិហី ហោមី”តិ វា “គិហី ជាតោម្ហី”តិ វា “គិហិម្ហី”តិ វា វទតិ, អប្បច្ចក្ខាតា ហោតិ សិក្ខា។ សចេ បន “អជ្ជ បដ្ឋាយ គិហីតិ មំ ធារេហី”តិ វា “ជានាហី”តិ វា “សញ្ជានាហី”តិ វា “មនសិ ករោហី”តិ វា វទតិ, អរិយកេន វា វទតិ មិលក្ខកេន វា; ឯវមេតស្មិំ អត្ថេ វុត្តេ យស្ស វទតិ, សចេ សោ ជានាតិ, បច្ចក្ខាតា ហោតិ សិក្ខា។ ឯស នយោ សេសេសុបិ “ឧបាសកោ”តិអាទីសុ សត្តសុ បទេសុ។ ឯវំ ពុទ្ធាទីនិ ច អដ្ឋ, គិហិអាទីនិ ច ចុទ្ទសាតិ ទ្វាវីសតិ បទានិ ហោន្តិ។

៥២។ ឥតោ បរំ គិហិអាទីនិ ចុទ្ទស បទានិ “អលំ មេ, កិន្នុ មេ, ន មមត្ថោ, សុមុត្តាហ”ន្តិ ឥមេហិ ចតូហិ យោជេត្វា វុត្តានិ ព្យញ្ជនានិ ហោន្តិ។ តត្ថ អលន្តិ ហោតុ, បរិយត្តន្តិ អត្ថោ។ កិន្នុ មេតិ កិំ មយ្ហំ កិច្ចំ, កិំ ករណីយំ, កិំ សាធេតព្វន្តិ អត្ថោ។ ន មមត្ថោតិ នត្ថិ មម អត្ថោ។ សុមុត្តាហន្តិ សុមុត្តោ អហំ។ សេសមេត្ថ វុត្តនយមេវ។ ឥតិ ពុទ្ធាទីនិ ច ព្យញ្ជនានិ បរិយាទីនិ ច ទ្វាវីសតីតិ អដ្ឋាសីតិ បទានិ សរូបេនេវ វុត្តានិ។

វិឲ្យ ឃស្មា បត ពេនំ សេចចនេតហិបិ សិក្ខាបក្ខត្តិ ហោតិ, តស្មា “ឃាតិ ចា បតន្នាតិបិ”តិអាឌិយាហ តត្ថ ឃាតិ ចា បតន្នាតិបិតិ បិឲ្យព្ភឃំ “ព្យុគ្គ”ត្តិអាឌីតិ អាកាតបគាតិ ជេបត្វា ឃាតិ អន្នាតិ អត្ថិ ព្យុគ្គសេចចគាតិ ចាតិ ព្យុគ្គស្ស ចា បរិឃាឃតាយាតិ…បេ… អសព្យបុត្តិឃស្ស ចា តត្ថ ចណ្ហបដ្ឋានេត អាកាតំ តាយសហស្សំ ហ្គុបិលិកាធាសុ (ឃ តិ ៩ លិ៩) តាយសតំ អន្នាតិ ច ក្យុណាទោតា លក្ខយាតាតិ តាយាតិ “ព្យុគ្គសេចចគាតី”តិ ចេឌិតន្នាតិ សន្នាតិបិ ធម្មស្ស តាយាតិ ធម្មសេចចគាតីតិ ចេឌិតន្នាតិ ៩ស តយោ សន្នត្ថ

អឃំ បតេត្ថ ឃោឌតា – ព្យុគ្គិ បក្ខត្តាឃីតិ ត សេចចចនេតត បក្ខត្តាតិ ឃធារុតយេច “សម្មាសម្ពុគ្គិ បក្ខត្តាឃិ, អតត្តព្យុគ្គិ, អរោតាយព្យុគ្គិ, ទោនិឌិបន្នាណំ, ឌីរំ, ចិកាតយោឃាហំ, បកិត្តុលឹលំ, ចិឌិតចិឌឃំ បក្ខត្តាឃី”តិ ៩ចយាឌិព្យុគ្គសេចចនេតត សិក្ខាបក្ខត្តាតិ

ធម្មំ បក្ខត្តាឃីតិ ត សេចចនេតត បក្ខត្តាតិ, ឃធារុតយេច “ស្វាក្ខាតំ ធម្មំ បក្ខត្តាឃិ, សន្ទិដ្ឋិកំ, អកាលិកំ, ៩ហិបស្សិកំ, ឱបតេឃ្យិកំ, បក្ខត្តំ ចេឌិតព្ទ ចិន្នាហិ ធម្មំ បក្ខត្តាឃិ អសដ្ឋតំ ធម្មំ បក្ខត្តាឃិ; ចិទាកំ, តិទោងំ, អមតំ ធម្មំ បក្ខត្តាឃិ, ឌីឈតិកាឃំ បក្ខត្តាឃិ, ៩តុក្ខាលំ បន្ទ្យូតិកាឃំ, ម្ទុលបរិឃាឃំ, សំឃុត្តតិកាឃំ, ឱឈតាលំ, អក្គុត្តុរតិកាឃំ, ចិត្តុបរិឃាឌាតំ, ព្យុគ្គកតិកាឃំ, ឌាតាកំ, អកិធម្មំ, កុសលំ ធម្មំ, អកុសលំ ធម្មំ, អព្យាកតំ ធម្មំ, សតិបដ្ឋានំ, សម្មប្បធានំ, ឥទ្ធិបាទំ, ឥន្ទ្រិយំ, ពលំ, ទោជ្ឈង្គំ, មគ្គំ, ថលំ, តិព្វាតំ បក្ខត្តាឃី”តិ ចតុរាសីតិធម្មក្ខន្ធសហស្សេសុ ៩កធម្មក្ខន្ធស្សបិ តាមំ ធម្មសេចចនេយេច ៩ចំ ធម្មសេចចនេតត សិក្ខាបក្ខត្តាតិ ហោតិ

សង្ឃំ បក្ខត្តាឃីតិ ត សេចចនេតត បក្ខត្តាតិ “សុបដិបត្តំ សង្ឃំ បក្ខត្តាឃិ, ឧជុបដិបត្តំ, ញាយបដិបត្តំ, សាមីចិបដិបត្តំ សង្ឃំ, ចតុបុរិសយុគំ សង្ឃំ, អដ្ឋបុរិសបុគ្គលំ សង្ឃំ, អាហុនេយ្យំ សង្ឃំ, បាហុនេយ្យំ, ឌក្ខិណេយ្យំ, អញ្ជលិករណីយំ, អតុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ សង្ឃំ បក្ខត្តាឃី”តិ ៩ចំ សង្ឃសេចចនេតត សិក្ខាបក្ខត្តាតិ ហោតិ

សិក្ខំ បក្ខត្តាឃីតិ ត សេចចនេតត បក្ខត្តាតិ “កិក្ខុសិក្ខំ បក្ខត្តាឃិ, កិក្ខុនីសិក្ខំ, អធិសីលសិក្ខំ, អធិចិត្តសិក្ខំ, អធិបន្នាសិក្ខំ បក្ខត្តាឃី”តិ ៩ចំ សិក្ខាសេចចនេតត សិក្ខាបក្ខត្តាតិ ហោតិ

ចិតឃំ បក្ខត្តាឃីតិ ត សេចចនេតត បក្ខត្តាតិ “កិក្ខុចិតឃំ បក្ខត្តាឃិ, កិក្ខុនីចិតឃំ, បធមំ បារាឌិកំ, ទុតិឃំ តតិឃំ ចតុត្ថំ បារាឌិកំ, សង្ឃាឌិសេសំ, ថុល្លច្ចឃំ, បាចិត្តិឃំ, បាដិទេសតីឃំ, ទុក្កដំ, ទុព្ភាសិតំ បក្ខត្តាឃី”តិ ៩ចយាឌិចិតឃសេចចនេតត សិក្ខាបក្ខត្តាតិ ហោតិ

បាតិមោក្ខំ បក្ខត្តាឃីតិ ត សេចចនេតត បក្ខត្តាតិ “កិក្ខុបាតិមោក្ខំ កិក្ខុនីបាតិមោក្ខំ បក្ខត្តាឃី”តិ ៩ចំ បាតិមោក្ខសេចចនេតត សិក្ខាបក្ខត្តាតិ ហោតិ

ហ្គុទ្ទេសំ បក្ខត្តាឃីតិ ត សេចចនេតត បក្ខត្តាតិ “កិក្ខុបាតិមោក្ខុទ្ទេសំ, កិក្ខុនីបាតិមោក្ខុទ្ទេសំ , បធមំ បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ, ទុតិឃំ តតិឃំ ចតុត្ថំ

បច្ចាយំ បិតិរោគក្ខន្ធំ, សមាសមុគ្គន្ធំ, អនត្តតាញ្ញូន្ធំ, អនោរាយតាញ្ញូន្ធំ, ខៅនិបញ្ញាកហ្ឆន្ធំ, ឆិរុន្ធំ, ចិកតរោហុន្ធំ, បកិត្តកលិហុន្ធំ, ចិឌិតចិឌឃុន្ធំ បច្ចក្ខាមី”តិ ឲចយាគិ្គន្ធសេចេចនេតត សិក្ខាបច្ចក្ខាត៌ ហោតិ៍

ក្ខបដ្ឋាយំ បច្ចក្ខាមីតិ ត ខេចេចនេតត បច្ចក្ខាត៌ “ខោ ម៉ំ បព្វាជេសិ, ខោ ម៉ំ ក្ខបសម្បាទេសិ, ឃស្ស មូលេនាហំ បព្វជិតោ, ឃស្ស មូលេនាហំ ក្ខបសម្បន្នោ, ឃស្សមូលិកា មយ្ហំបព្វជ្ជា, ឃស្សមូលិកា មយ្ហំក្ខបសម្បទា តាហំ បច្ចក្ខាមី”តិ ឲចំ ក្ខបដ្ឋាយសេចេចនេតត សិក្ខាបច្ចក្ខាត៌ ហោតិ៍

អាចរិយំ បច្ចក្ខាមីតិ ត ខេចេចនេតត បច្ចក្ខាត៌ “ខោ ម៉ំ បព្វាជេសិ, ខោ ម៉ំ អនុស្សាវេសិ, ឃាហំ និស្សាយ ចសាមិ, ឃាហំ ក្ខទ្ទិសាបេមិ, ឃាហំ បរិបុច្ឆាមិ, ខោ ម៉ំ ក្ខទ្ទិសតិ, ខោ ម៉ំ បរិបុច្ឆាបេតិ តាហំ បច្ចក្ខាមី”តិ ឲចំ អាចរិយសេចេចនេតត សិក្ខាបច្ចក្ខាត៌ ហោតិ៍

សទ្ធិចិហារិកំ បច្ចក្ខាមីតិ ត ខេចេចនេតត បច្ចក្ខាត៌ “ឃាហំ បព្វាជេសិំ, ឃាហំ ក្ខបសម្បាទេសិំ, មយ្ហំមូលេត ខោ បព្វជិតោ, មយ្ហំមូលេត ខោ ក្ខបសម្បន្នោ, មយ្ហំមូលិកា ឃស្ស បព្វជ្ជា, មយ្ហំមូលិកា ឃស្ស ក្ខបសម្បទា តាហំ បច្ចក្ខាមី”តិ ឲចំ សទ្ធិចិហារិកសេចេចនេតត សិក្ខាបច្ចក្ខាត៌ ហោតិ៍

អន្តេចាសិកំបច្ចក្ខាមីតិ ត ខេចេចនេតត បច្ចក្ខាត៌ “ឃាហំ បព្វាជេសិំ, ឃាហំ អនុស្សាវេសិំ, ខោ ម៉ំ និស្សាយ ចសតិ, ខោ ម៉ំ ក្ខទ្ទិសាបេតិ, ខោ ម៉ំ បរិបុច្ឆតិ, ឃស្សាហំ ក្ខទ្ទិសាមិ, ឃាហំ បរិបុច្ឆាបេមិ តំ បច្ចក្ខាមី”តិ ឲចំ អន្តេចាសិកសេចេចនេតត សិក្ខាបច្ចក្ខាត៌ ហោតិ៍

សមានុបដ្ឋាយកំ បច្ចក្ខាមីតិ ត ខេចេចនេតត បច្ចក្ខាត៌ “មយ្ហំក្ខបដ្ឋាយោ ឃំ បព្វាជេសិ, ឃំ ក្ខបសម្បាទេសិ, ខោ តស្ស មូលេត បព្វជិតោ, ខោ តស្ស មូលេត ក្ខបសម្បន្នោ, ឃស្ស តម្មូលិកា បព្វជ្ជា, ឃស្ស តម្មូលិកា ក្ខបសម្បទា តំ បច្ចក្ខាមី”តិ ឲចំ សមានុបដ្ឋាយកសេចេចនេតត សិក្ខាបច្ចក្ខាត៌ ហោតិ៍

សមានាចរិយកំបច្ចក្ខាមីតិ ត ខេចេចនេតត បច្ចក្ខាត៌ “មយ្ហំអាចរិយោ ឃំ បព្វាជេសិ, ឃំ អនុស្សាវេសិ, ខោ តំ និស្សាយ ចសតិ, ខោ តំ ក្ខទ្ទិសាបេតិ បរិបុច្ឆតិ, ឃស្ស ខេ អាចរិយោ ក្ខទ្ទិសតិ, ឃំ បរិបុច្ឆាបេតិ តំ បច្ចក្ខាមី”តិ ឲចំ សមានាចរិយកសេចេចនេតត សិក្ខាបច្ចក្ខាត៌ ហោតិ៍

សព្រហ្មចារិំ បច្ចក្ខាមីតិ ត ខេចេចនេតត បច្ចក្ខាត៌ “ខេនតាហំ សទ្ធិំ អធិសីលំ សិក្ខាមិ, អធិចិត្តំ អធិបញ្ញំ សិក្ខាមិ តំ បច្ចក្ខាមី”តិ ឲចំ សព្រហ្មចារិសេចេចនេតត សិក្ខាបច្ចក្ខាត៌ ហោតិ៍

គិហីតិ មំ ធារេហីតិ ត ខេចេចនេតត បច្ចក្ខាត៌ “អាគារិកោតិ មំ ធារេហិ, កស្សកោ, ចាណិជោ, គោរក្ខោ, ឆ្ចកល្លកោ, មោឡិពទ្ធោ,

កាយក្សហិតេកាតិ យំ ឆាតេទហិ”តិ ៦ចំ កិហិតេចចចតេត និក្លាបក្ខក្លាត់ ហោតិ៍

ក្ខបិឯតេកាតិ យំ ឆាតេទហិតិ ត តេចចចតេត បក្ខក្លាត់៍ “តេក្ខចាឌិតេកា ក្ខបិឯតេកាតិ យំ ឆាតេទហិ, តេពចាឌិតេកា ក្ខបិឯតេកា, ញុក្ខិ ឯតេលាកាយតិតេកា, ឆយ៉ំ ឯជ្ឈំ ឯតេលាកាយតិតេកា, បញ្ចានិក្លាបឌិតេកា ឌឯនិក្លាបឌិតេកា ក្ខបិឯតេកាតិ យំ ឆាតេទហិ”តិ ៦ចំ ក្ខបិឯកតេចចចតេត និក្លាបក្ខក្លាត់ ហោតិ៍

អាទាយិតេកាតិ យំ ឆាតេទហិតិ ត តេចចចតេត បក្ខក្លាត់៍ “កប្បិឃកាទតេកាតិ យំ ឆាតេទហិ, តេចឃ្យាចក្ខកតេទា, អប្យហទិតកាទតេកា, ឃាក្សកាឌតេកា, ឋលកាឌតេកា, ឍដ្ឋកកាឌតេកាតិ យំ ឆាតេទហិ”តិ ៦ចំ អាទាយិកតេចចចតេត និក្លាបក្ខក្លាត់ ហោតិ៍

ឯាយតេលាទេាតិ យំ ឆាតេទហិតិ ត តេចចចតេត បក្ខក្លាត់៍ “ក្សយាទតេកាតិ យំ ឆាតេទហិ, តេចល្លតេកា, តេចដតេកា, តេយាញ្ញកតេល្លា, ឯយហ្សតេក្ខតេឯា’តិ យំ ឆាតេទហិ”តិ ៦ចំ ឯាយតេលាទតេចចចតេត និក្លាបក្ខក្លាត់ ហោតិ៍

ពិត្តិ៍តេឃាតិ យំ ឆាតេទហិតិ ត តេចចចតេត បក្ខក្លាត់៍ “តិកតេណ្ឌាតិ យំ ឆាតេទហិ, អាឌិចតេកា, តាបតេឯា, បរិន្តាឌតេកា, បណ្ឌតេក្ខាតិ យំ ឆាតេទហិ”តិ ៦ចំ ពិត្តិ៍យតេចចចតេត និក្លាបក្ខក្លាត់ ហោតិ៍

ពិត្តិ៍យឯាចតេកាតិយំ ឆាតេទហិតិ ត តេចចចតេត បក្ខក្លាត់៍ “តិកណ្ឌឯាចតេកាតិ យំ ឆាតេទហិ” អាឌិចក តាបឯ បរិន្តាឌក បណ្ឌតេក្ខឯាចតេកាតិ យំ ឆាតេទហិតិ ៦ចំ ពិត្តិ៍យឯាចកតេចចចតេត និក្លាបក្ខក្លាត់ ហោតិ៍

អឃ្សយតេលាតិ យំ ឆាតេទហិតិ ត តេចចចតេត បក្ខក្លាត់៍ “ក្សឃ្សិ៍តេលិតិ យំ ឆាតេទហិ, បិបឆតេយ៉ា, អឃុចិឯក្ខឃ្សតេឯយាចាតេទា, បដិត្ថភ្នកយ៉តេត្តា, អឃ្សយតេលា ឯយលបដិតេន្នា, អព្រាហ្មចារី ព្រាហ្មចារិបដិតេន្នា, អតេត្តាប្វតិ, អចឃ្សុតេតា, កឯឭឌាតេតា, តេកាតេណ្ឌា’តិ យំ ឆាតេទហិ”តិ ៦ចំ អឃ្សយលាតេចចចតេត និក្លាបក្ខក្លាត់ ហោតិ៍

អឯក្សបុត្តិ៍តេឃាតិ យំ ឆាតេទហិតិ ត តេចចចតេត បក្ខក្លាត់៍ “ត ឯយ៉ាឯញ្ញ្ឌបុតេត្តាតិ យំ ឆាតេទហិ, ត អតត្តញ្ញ្ឌិបុតេត្តា, ត អតេតាយញ្ញ្ឌិបុតេត្តា, ត តេទាឆិបន្នាលាបុតេត្តា, ត ឆិទបុតេត្តា, ត ចិកតតេយាហបុតេត្តា, ត បកិត្តលិលបុតេត្តា , ត ចិឌិតចិឌឃបុតេត្តាតិ យំ ឆាតេទហិ”តិ ៦ចយាឌិអឯក្សបុត្តិ៍យតេចចចតេត និក្លាបក្ខក្លាត់ ហោតិ៍

តេពហិ អាកាតេទហិ តេពហិ លិតេក្ខហិ តេពហិ តិយិតេត្តហិតិ តេពហិ “ញ្ញ្ឌតេចចចតាតិ ចា”តិអាឌិតា តតេឃត ចុតេត្តហិ ញ្ញ្ឌាឌិត់ តេចចចតេតហិ៍ តេចចចតាតិ ហិ និក្លាបក្ខក្លាតឃ្ស កាទេលត្តា អាកាទាតិ, ញ្ញ្ឌាឌិត់ ឯណ្ឌាតឌិបតត្តា និក្លាបក្ខក្លាតឯណ្ឌាតត្តា ៦ច ចា លិក្ខាតិ, និក្លាបក្ខក្លាតឃ្ស ឯញ្ញាតតតេហតុតេតា យតុឃ្សាត់ ពិលកាឌិតិ ចិឃ តិយិត្តាតិតិ ចុក្ខត្តិ៍ ៦ចំ តេលា កិក្លតេចតិ ព្ចតេតា បទំ អន្នាឃ្ស

សិក្ខាបច្ចក្ខានការណស្ស អភាវតោ និយមេត្វា អាហ. អយមេត្ថ អត្ថោ, ឯវមេវ ទុព្ពល្យាវិកម្មញ្ញេវ ហោតិ សិក្ខាបច្ចក្ខានញ្ច, ន ឥតោ បរំ ការណមត្ថីតិ.

៩៩. ឯវំ សិក្ខាបច្ចក្ខានលក្ខណំ ទស្សេត្វា អប្បច្ចក្ខាតេ អសម្មោហត្ថំ តស្សេវ ច សិក្ខាបច្ចក្ខានលក្ខណស្ស បុគ្គលាទិវសេន វិបត្តិទស្សនត្ថំ “កថញ្ច, ភិក្ខវេ, អប្បច្ចក្ខាតា”តិអាទិមាហ. តត្ថ យេហិ អាការេហីតិអាទិ វុត្តនយមេវ. ឧម្មត្តកោតិ យក្ខុម្មត្តកោ វា បិត្តុម្មត្តកោ វា យោ កោចិ វិបរីតសញ្ញោ, សោ សចេ បច្ចក្ខាតិ, អប្បច្ចក្ខាតា ហោតិ សិក្ខា. ឧម្មត្តកស្សាតិ តាទិសស្សេវ ឧម្មត្តកស្ស; តាទិសស្ស ហិ សន្តិកេ សចេ បកតត្តោ សិក្ខំ បច្ចក្ខាតិ, ឧម្មត្តកោ ន ជានាតិ, អប្បច្ចក្ខាតាវ ហោតិ សិក្ខា. ខិត្តចិត្តោតិ យក្ខុម្មត្តកោ វុច្ចតិ. បុរិមបទេ បន ឧម្មត្តកសាមញ្ញេន វុត្តំ “យក្ខុម្មត្តកោ វា បិត្តុម្មត្តកោ វា”តិ. ឧភិន្នម្បិ វិសេសោ អនាបត្តិវារេ អាវិ ភវិស្សតិ. ឯវំ ខិត្តចិត្តោ សិក្ខំ បច្ចក្ខាតិ, អប្បច្ចក្ខាតាវ ហោតិ. តស្ស សន្តិកេ បច្ចក្ខាតាបិ តម្បិ អជានន្តេ អប្បច្ចក្ខាតាវ ហោតិ.

វេទនាដ្ដោតិ ពលវតិយា ទុក្ខវេទនាយ ផុដ្ឋោ មុច្ឆាបរេតោ; តេន វិលបន្តេន បច្ចក្ខាតាបិ អប្បច្ចក្ខាតាវ ហោតិ. តស្ស សន្តិកេ បច្ចក្ខាតាបិ តម្បិ អជានន្តេ អប្បច្ចក្ខាតា ហោតិ.

ទេវតាយ សន្តិកេតិ ភុម្មទេវតំ អាទិំ កត្វា យាវ អកនិដ្ឋទេវតាយ សន្តិកេ បច្ចក្ខាតាបិ អប្បច្ចក្ខាតាវ ហោតិ. តិរច្ឆានគតស្សាតិ នាគមាណវកស្ស វា សុបណ្ណមាណវកស្ស វា កិន្នរ-ហត្ថិ-មក្កដាទីនំ វា យស្ស កស្សចិ សន្តិកេ បច្ចក្ខាតាបិ អប្បច្ចក្ខាតាវ ហោតិ. តត្ថ ឧម្មត្តកាទីនំ សន្តិកេ អជាននភាវេន អប្បច្ចក្ខាតាតិ អាហ. ទេវតាយ សន្តិកេ អតិខិប្បំ ជាននភាវេន. ទេវតា នាម មហាបញ្ញា តិហេតុកបដិសន្ធិកា អតិខិប្បំ ជានន្តិ, ចិត្តញ្ច នាមេតំ លហុបរិវត្តំ. តស្មា ចិត្តលហុកស្ស បុគ្គលស្ស ចិត្តវសេនេវ “មា អតិខិប្បំ វិនាសោ អហោសី”តិ ទេវតាយ សន្តិកេ សិក្ខាបច្ចក្ខានំ បដិក្ខិបិ.

មនុស្សេសុ បន និយមោ នត្ថិ. យស្ស កស្សចិ សភាគស្ស វា វិសភាគស្ស វា គហដ្ឋស្ស វា បព្ពជិតស្ស វា វិញ្ញុស្ស សន្តិកេ បច្ចក្ខាតា បច្ចក្ខាតាវ ហោតិ. សចេ បន សោ ន ជានាតិ, អប្បច្ចក្ខាតាវ ហោតីតិ ឯតមត្ថំ ទស្សេន្តោ “អរិយកេន”តិអាទិមាហ. តត្ថ អរិយកំ នាម អរិយវោហារោ, មាគធភាសា. មិលក្ខកំ នាម យោ កោចិ អនរិយកោ អន្ធទមិឡាទិ. សោ ច ន បដិវិជានាតីតិ ភាសន្តរេ វា អនភិញ្ញតាយ, ពុទ្ធសមយេ វា អកោវិទតាយ “ឥទំ នាម អត្ថំ ឯស ភណតី”តិ នប្បដិវិជានាតិ. ទវាយាតិ សហសា អញ្ញំ ភណិតុកាមោ សហសា “ពុទ្ធំ បច្ចក្ខាមី”តិ ភណតិ. រវាយាតិ រវាភញ្ញេន, “អញ្ញំ ភណិស្សាមី”តិ អញ្ញំ ភណន្តោ. បុរិមេន កោ វិសេសោតិ ចេ? បុរិមំ បណ្ឌិតស្សាបិ សហសាវសេន អញ្ញភណនំ, ឥទំ បន មន្ទត្តា មោមូហត្តា អបកតញ្ញុតា បក្ខលន្តស្ស “អញ្ញំ ភណិស្សាមី”តិ អញ្ញភណនំ.

អសាវេតុកាមោ សាវេតីតិ ឥមស្ស សិក្ខាបទស្ស បាឡិំ វាចេតិ បរិបុច្ឆតិ ឧគ្គណ្ហាតិ សជ្ឈាយំ ករោតិ វណ្ណេតិ, អយំ វុច្ចតិ “អសាវេតុកាមោ សាវេតី”តិ. សាវេតុកាមោ ន សាវេតីតិ ទុព្ពលភាវំ អាវិកត្វា សិក្ខំ បច្ចក្ខន្តោ វចីភេទំ ន ករោតិ, អយំ វុច្ចតិ “សាវេតុកាមោ ន សាវេតី”តិ. អវិញ្ញុស្ស សាវេតីតិ មហល្លកស្ស វា បោត្ថករូបសទិសស្ស, គរុមេធស្ស វា សមយេ អកោវិទស្ស,

គាមទារកានំ វា អវិញ្ញូនំ បត្តានំ សាវេតិ។ វិញ្ញុស្ស ន សាវេតីតិ បណ្ឌិតស្ស ញាតុំ សមត្ថស្ស ន សាវេតិ។ សព្ពសោ វា បនាតិ "ពុទ្ធំ បច្ចក្ខាមី"តិអាទីសុ យេន យេន បរិយាយេន សិក្ខា បច្ចក្ខាតា ហោតិ, តតោ ឯកម្បិ វចីភេទំ កត្វា ន សាវេតិ។ ឯវំ ខោតិ អបច្ចក្ខាតលក្ខណំ និយមេតិ។ អយំ ហេត្ថ អត្ថោ – "ឯវមេវ សិក្ខា អបច្ចក្ខាតា ហោតិ, ន អញ្ញេន ការណេនា"តិ។

សិក្ខាបច្ចក្ខានវិភង្គំ និដ្ឋិតំ។

មូលបញ្ញត្តិវណ្ណនា

៣៩. ឥទានិ "មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវេយ្យា"តិអាទីនំ អត្ថទស្សនត្ថំ "មេថុនធម្មោ នាមា"តិអាទិមាហ។ តត្ថ មេថុនធម្មោ នាមាតិ ឥទានិ និទ្ទិសិតព្ពស្ស មេថុនធម្មស្ស ឧទ្ទេសបទំ។ អសទ្ធម្មោតិ អសតំ នីចជនានំ ធម្មោ។ គាមធម្មោតិ គាមវាសីនំ សេវនធម្មោ។ វសលធម្មោតិ វសលានំ ធម្មោ; កិលេសវស្សនតោ វា សយមេវ វសលោ ធម្មោតិ វសលធម្មោ។ ទុដ្ឋុល្លន្តិ ទុដ្ឋញ្ច កិលេសេហិ ទុដ្ឋត្តា, ថូលញ្ច អនិបុណភាវតោតិ ទុដ្ឋុល្លំ។ ឥតោ បដ្ឋាយ ច តីសុ បទេសុ "យោ សោ"តិ ឥទំ បរិវត្តេត្វា "យំ ត"ន្តិ កត្វា យោជេតព្ពំ – "យំ តំ ទុដ្ឋុល្លំ, យំ តំ ឱទកន្តិកំ, យំ តំ រហស្ស"ន្តិ។ ឯត្ថ ច យស្មា តស្ស កម្មស្ស បរិវារភូតំ ទស្សនម្បិ គហណម្បិ អាមសនម្បិ ផុសនម្បិ ឃដ្ដនម្បិ ទុដ្ឋុល្លំ, តស្មាបិ តំ កម្មំ ទុដ្ឋុល្លំ។ យំ តំ ទុដ្ឋុល្លំ សោ មេថុនធម្មោ។ ឧទកំ អស្ស អន្តេ សុទ្ធត្ថំ អាទិយតីតិ ឧទកន្តំ, ឧទកន្តមេវ ឱទកន្តិកំ; យំ តំ ឱទកន្តិកំ, សោ មេថុនធម្មោ។ រហោ បដិច្ឆន្នេ ឱកាសេ កត្តព្ពតាយ រហស្សំ។ យំ តំ រហស្សំ, សោ មេថុនធម្មោតិ ឯវំ យោជនា វេទិតព្ពា។

ទ្វយេន ទ្វយេន សមាបជ្ជិតព្ពតោ ទ្វយំទ្វយសមាបត្តិ។ តត្ថ យោជនា – "យា សា ទ្វយំទ្វយសមាបត្តិ សោ មេថុនធម្មោ នាមា"តិ។ ឥធ បន តំ សព្ពំ ឯកជ្ឈំ ករោន្តោ អាហ "ឯសោ មេថុនធម្មោ នាមា"តិ។ កិំ ការណា វុច្ចតិ មេថុនធម្មោតិ? ឧភិន្នំ រត្តានំ សារត្តានំ អវស្សុតានំ បរិយុដ្ឋិតានំ ឧភិន្នំ សទិសានំ ធម្មោតិ, តំ ការណា វុច្ចតិ មេថុនធម្មោតិ។

បដិសេវតិ នាមាតិ ឥទំ "បដិសេវេយ្យា"តិ ឯត្ថ យេនាការេន បដិសេវេយ្យាតិ វុច្ចតិ, តស្សាការស្ស ទស្សនត្ថំ មាតិកាបទំ។ យោ និមិត្តេន និមិត្តន្តិអាទីសុ យោ ភិក្ខុ ឥត្ថិយា និមិត្តេន អត្តនោ និមិត្តំ, ឥត្ថិយា អង្គជាតេន អត្តនោ អង្គជាតំ សព្ពន្តិមេន បមាណេន ឯកតិលពីជមត្តម្បិ វាតេន អសម្ផុដ្ឋេ អល្លោកាសេ បវេសេតិ, ឯសោ បដិសេវតិ នាម; ឯត្តកេន សីលភេទំ បាបុណាតិ, បារាជិកោ ហោតិ។

ឯត្ថ ច ឥត្ថិនិមិត្តេ ចត្តារិ បស្សានិ, វេមជ្ឈញ្ចាតិ បញ្ច ឋានានិ លព្ភន្តិ។ បុរិសនិមិត្តេ ចត្តារិ បស្សានិ, មជ្ឈំ ឧបរិ ចាតិ ឆ។ តស្មា ឥត្ថិនិមិត្តេ ហេដ្ឋា បវេសេន្តោបិ បារាជិកោ ហោតិ។ ឧបរិតោ បវេសេន្តោបិ, ឧភោហិ បស្សេហិ បវេសេន្តោបិ ចត្តារិ ឋានានិ មុញ្ចិត្វា មជ្ឈេន បវេសេន្តោបិ បារាជិកោ ហោតិ។ បុរិសនិមិត្តំ បន ហេដ្ឋាភាគេន ឆុបន្តំ បវេសេន្តោបិ បារាជិកោ ហោតិ។

ឧបរិភាគេន ឆុបន្តំ បវេសេន្តោបិ, ឧភោហិ បស្សេហិ ឆុបន្តំ បវេសេន្តោបិ, មជ្ឈេន ឆុបន្តំ បវេសេន្តោបិ សមិញ្ជិតង្គុលិ វិយ មជ្ឈិមបព្វបិដ្ឋិយា សង្កោចេត្វា ឧបរិភាគេន ឆុបន្តំ បវេសេន្តោបិ បារាជិកោ ហោតិ។ តត្ថ តុលិឡ្ហសន្ធិំ បវេសេន្តស្សាបិ ចត្តារិ បស្សានិ, មជ្ឈញ្ចាតិ បញ្ច ឋានានិ; សង្កោចេត្វា បវេសេន្តស្សាបិ ចត្តារិ បស្សានិ, ឧបរិភាគមជ្ឈញ្ចាតិ បញ្ច ឋានានិ – ឯវំ សព្វានិបិ បុរិសនិមិត្តេ ទស ឋានានិ ហោន្តិ។

និមិត្តេ ជាតំ អនដ្ឋកាយប្បសាទំ ចម្មខិលំ វា បិឡកំ វា បវេសេតិ, អាបត្តិ បារាជិកស្ស។ នដ្ឋកាយប្បសាទំ មតចម្មំ វា សុក្ខបិឡកំ វា បវេសេតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ មេថុនស្សាទេន លោមំ វា អង្គុលិ-អង្គុដ្ឋពីជាទីនិ វា បវេសេន្តស្សាបិ ទុក្កដមេវ។ អយញ្ហិ មេថុនកថា នាម យស្មា ទុដ្ឋុល្លា កថា អសព្ភិកថា, តស្មា ឯតំ វា អញ្ញំ វា វិនយេ ឦទិសំ ឋានំ កថេន្តេន បដិក្កូលមនសិការញ្ច សមណសញ្ញញ្ច ហិរោត្តប្បញ្ច បច្ចុបដ្ឋបេត្វា សម្មាសម្ពុទ្ធេ គារវំ ឧបដ្ឋាបេត្វា អសមការុណិកស្ស លោកនាថស្ស ករុណាគុណំ អាវជ្ជេត្វា កថេតព្វំ។ សោ ហិ នាម ភគវា សព្វសោ កាមេហិ វិនិវត្តមានសោបិ សត្តានុទ្ទយាយ លោកានុកម្បាយ សត្តេសុ ការុញ្ញំ បដិច្ច សិក្ខាបទបញ្ញាបនត្ថាយ ឦទិសំ កថំ កថេសិ “អហោ សត្ថុ ករុណាគុណោ”តិ ឯវំ លោកនាថស្ស ករុណាគុណំ អាវជ្ជេត្វា កថេតព្វំ។

អបិច យទិ ភគវា សព្វាការេន ឦទិសំ កថំ ន កថេយ្យ, កោ ជានេយ្យ “ឯត្តកេសុ ឋានេសុ បារាជិកំ, ឯត្តកេសុ ថុល្លច្ចយំ, ឯត្តកេសុ ទុក្កដ”ន្តិ។ តស្មា សុណន្តេនបិ កថេន្តេនបិ ពីជនេន មុខំ អបិធាយ ទន្តវិទំសកំ ហសមានេន ន និសីទិតព្វំ។ “សម្មាសម្ពុទ្ធេនាបិ ឦទិសំ កថិត”ន្តិ បច្ចវេក្ខិត្វា គារវេន ហិរោត្តប្បសម្បន្នេន សត្ថុបដិភាគេន ហុត្វា កថេតព្វ”ន្តិ។

មូលបញ្ញត្តិ និដ្ឋិតា។

អនុបញ្ញត្តិវារេ – អន្តមសោតិ សព្វន្តិមេន បរិច្ឆេទេន។ តិរច្ឆានគតាយបីតិ បដិសន្ធិវសេន តិរច្ឆានេសុ គតាយបិ។ បគេវ មនុស្សិត្ថិយាតិ បឋមតរំ មនុស្សជាតិកាយ ឥត្ថិយា។ បារាជិកវត្ថុភូតា ឯវ ចេត្ថ តិរច្ឆានគតិត្ថី តិរច្ឆានគតាតិ គហេតព្វា, ន សព្វា។ តត្រាយំ បរិច្ឆេទោ –

អបទានំ អហិ មច្ឆា, ទ្វិបទានញ្ច កុក្កុដី;

ចតុប្បទានំ មជ្ជារី, វត្ថុ បារាជិកស្សិមាតិ។

តត្ថ អហិគ្គហណេន សព្វាបិ អជគរគោនសាទិភេទា ទីឃជាតិ សង្គហិតា។ តស្មា ទីឃជាតីសុ យត្ថ តិណ្ណំ មគ្គានំ អញ្ញតរស្មិំ សក្កា

តិលផលមត្តម្បិ បវេសេតុំ, សា បារាជិកវត្ថុ។ អវសេសា ទុក្កដវត្ថូតិ វេទិតព្វា។ មច្ឆគ្គហណេន សព្វាបិ មច្ឆកច្ឆបមណ្ឌូកាទិភេទា ឱទកជាតិ សង្គហិតា។ តត្រាបិ ទីឃជាតិយំ វុត្តនយេនេវ បារាជិកវត្ថុ ច ទុក្កដវត្ថុ ច វេទិតព្វំ។ អយំ បន វិសេសោ – បតង្គមុខមណ្ឌូកា នាម ហោន្តិ តេសំ មុខសណ្ឋានំ មហន្តំ, ឆិទ្ទំ អប្បកំ, តត្ថ បវេសនំ នប្បហោតិ; មុខសណ្ឋានំ បន វណសង្ខេបំ គច្ឆតិ, តស្មា តំ ថុល្លច្ចយវត្ថូតិ វេទិតព្វំ។ កុក្កុដិគ្គហណេន សព្វាបិ កាកកបោតាទិភេទា បក្ខិជាតិ សង្គហិតា។ តត្រាបិ វុត្តនយេនេវ បារាជិកវត្ថុ ច ទុក្កដវត្ថុ ច វេទិតព្វំ។ មជ្ជារិគ្គហណេន សព្វាបិ រុក្ខសុនខ-មុង្គុស-គោធាទិភេទា ចតុប្បទជាតិ សង្គហិតា។ តត្រាបិ វុត្តនយេនេវ បារាជិកវត្ថុ ច ទុក្កដវត្ថុ ច វេទិតព្វំ។

បារាជិកោតិ បរាជិតោ, បរាជយំ អាបន្នោ។ អយញ្ហិ បារាជិកសទ្ទោ សិក្ខាបទាបត្តិបុគ្គលេសុ វត្តតិ។ តត្ថ "អដ្ឋានមេតំ, អានន្ទ, អនវកាសោ យំ តថាគតោ វជ្ជីនំ វា វជ្ជិបុត្តកានំ វា ការណា សាវកានំ បារាជិកំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ សមូហនេយ្យា"តិ (បារា។ ៤៣) ឯវំ សិក្ខាបទេ វត្តមានោ វេទិតព្វោ។ "អាបត្តិំ ត្វំ, ភិក្ខុ, អាបន្នោ បារាជិក"ន្តិ (បារា។ ៦៧) ឯវំ អាបត្តិយំ។ "ន មយំ បារាជិកា, យោ អវហរតិ សោ បារាជិកោ"តិ (បារា។ ១៥៥) ឯវំ បុគ្គលេ វត្តមានោ វេទិតព្វោ។ "បារាជិកេន ធម្មេន អនុទ្ធំសេយ្យា"តិអាទីសុ (បារា។ ៣៨៤) បន ធម្មេ វត្តតីតិ វទន្តិ។ យស្មា បន តត្ថ ធម្មោតិ កត្ថចិ អាបត្តិ, កត្ថចិ សិក្ខាបទមេវ អធិប្បេតំ, តស្មា សោ វិសុំ ន វត្តព្វោ។ តត្ថ សិក្ខាបទំ យោ តំ អតិក្កមតិ, តំ បរាជេតិ, តស្មា "បារាជិក"ន្តិ វុច្ចតិ។ អាបត្តិ បន យោ នំ អជ្ឈាបជ្ជតិ, តំ បរាជេតិ, តស្មា "បារាជិកា"តិ វុច្ចតិ។ បុគ្គលោ យស្មា បរាជិតោ បរាជយមាបន្នោ, តស្មា "បារាជិកោ"តិ វុច្ចតិ។ ឯតមេវ ហិ អត្ថំ សន្ធាយ បរិវារេបិ –

"បារាជិកន្តិ យំ វុត្តំ, តំ សុណោហិ យថាតថំ;

ចុតោ បរទ្ធោ ភដ្ឋោ ច, សទ្ធម្មា ហិ និរង្កតោ;

សំវាសោបិ តហិំ នត្ថិ, តេនេតំ ឥតិ វុច្ចតី"តិ វុត្តំ (បរិ។ ៣៣៩);

អយញ្ហេត្ថ អត្ថោ – "តំ សិក្ខាបទំ វីតិក្កមន្តោ អាបត្តិញ្ច អាបន្នោ បុគ្គលោ ចុតោ ហោតី"តិ សព្វំ យោជេតព្វំ។ តេន វុច្ចតីតិ យេន ការណេន អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ បរិភដ្ឋោ ឆិន្នោ បរាជិតោ សាសនតោ, តេន វុច្ចតិ។ កិន្តិ? "បារាជិកោ ហោតី"តិ។

សហ វសន្តិ ឯត្ថាតិ សំវាសោ, តំ ទស្សេតុំ "សំវាសោ នាមា"តិ វត្វា "ឯកកម្ម"ន្តិអាទិមាហ។ តត្រាយំ សង្ខេបវណ្ណនា – ចតុព្ពិធម្បិ សង្ឃកម្មំ សីមាបរិច្ឆិន្នេហិ បកតត្តេហិ ភិក្ខូហិ ឯកតោ កត្តព្វត្តា ឯកកម្មំ នាម។ តថា បញ្ចវិធោបិ បាតិមោក្ខុទ្ទេសោ ឯកតោ ឧទ្ទិសិតព្វត្តា ឯកុទ្ទេសោ នាម។ បញ្ញត្តំ បន សិក្ខាបទំ សព្វេហិបិ លជ្ជីបុគ្គលេហិ សមំ សិក្ខិតព្វភាវតោ សមសិក្ខតា នាម។ ឯត្ថ យស្មា សព្វេបិ លជ្ជិនោ ឯតេសុ កម្មាទីសុ សហ វសន្តិ, ន ឯកោបិ តតោ ពហិទ្ធា សន្ទិស្សតិ, តស្មា តានិ សព្វានិបិ គហេត្វា "ឯសោ សំវាសោ

នាមា”តិ អាហ។ សោ ច វុត្តប្បការោ សំវាសោ តេន បុគ្គលេន សទ្ធិំ នត្ថិ, តេន ការណេន សោ បារាជិកោ បុគ្គលោ អសំវាសោតិ វុច្ចតីតិ។

៣៦។ ឯវំ ឧទ្ទិដ្ឋសិក្ខាបទំ បទានុក្កមេន វិភជិត្វា ឥទានិ យំ តំ “បដិសេវេយ្យា”តិ ឯត្ថ យេនាការេន បដិសេវេយ្យាតិ វុច្ចតិ, តស្សាការស្ស ទស្សនត្ថំ “បដិសេវតិ នាមា”តិ ឥទំ មាតិកាបទំ ឧទ្ធរិត្វា “និមិត្តេន និមិត្តំ អង្គជាតេន អង្គជាត”ន្តិ វុត្តំ។ តត្ថ យស្មា ន កេវលំ ឥត្ថិយា ឯវ និមិត្តំ បារាជិកវត្ថុ, ន ច មនុស្សិត្ថិយា ឯវ, សុវណ្ណរជតាទិមយានញ្ច ឥត្ថីនម្បិ និមិត្តំ វត្ថុមេវ ន ហោតិ; តស្មា យំ យំ វត្ថុ ហោតិ, តំ តំ ទស្សេតុំ “តិស្សោ ឥត្ថិយោ”តិអាទិនា នយេន យេសំ និមិត្តានិ វត្ថូនិ ហោន្តិ, តេ សត្តេ វត្វា “មនុស្សិត្ថិយា តយោ មគ្គេ”តិអាទិនា នយេន តានិ វត្ថូនិ អាហ។

តត្ថ តិស្សោ ឥត្ថិយោ, តយោ ឧភតោព្យញ្ជនកា, តយោ បណ្ឌកា, តយោ បុរិសាតិ បារាជិកវត្ថូនំ និមិត្តានំ និស្សយា ទ្វាទស សត្តា ហោន្តិ។ តេសុ ឥត្ថិបុរិសា បាកដា ឯវ។ បណ្ឌកឧភតោព្យញ្ជនកភេទោ បន បព្វជ្ជាខន្ធកវណ្ណនាយំ បាកដោ ភវិស្សតិ។

មនុស្សិត្ថិយា តយោ មគ្គេ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តស្សាតិ ឯត្ថ ច មនុស្សិត្ថិយា តីសុ មគ្គេសូតិ អត្ថោ វេទិតព្វោ។ ឯវំ សព្វត្ថ។ សព្វេ ឯវ ច មនុស្សិត្ថិយា តយោ មគ្គា, អមនុស្សិត្ថិយា តយោ, តិរច្ឆានគតិត្ថិយា តយោតិ នវ; មនុស្សុភតោព្យញ្ជនកាទីនំ នវ; មនុស្សបណ្ឌកាទីនំ ទ្វេ ទ្វេ កត្វា ឆ; តថា មនុស្សបុរិសាទីនន្តិ សមតិំស មគ្គា ហោន្តិ។ ឯតេសុ និមិត្តសង្ខាតេសុ យត្ថ កត្ថចិ អត្តនោ អង្គជាតំ តិលផលមត្តម្បិ បវេសេត្វា មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តោ បារាជិកំ អាបជ្ជតិ។

បឋមចតុក្កកថាវណ្ណនា

៣៧។ អាបជ្ជន្តោ បន យស្មា សេវនចិត្តេនេវ អាបជ្ជតិ, ន វិនា តេន; តស្មា តំ លក្ខណំ ទស្សេន្តោ ភគវា “ភិក្ខុស្ស សេវនចិត្តំ ឧបដ្ឋិតេ”តិអាទិមាហ។ តត្ថ ភិក្ខុស្សាតិ មេថុនសេវនកស្ស ភិក្ខុស្ស។ សេវនចិត្តំ ឧបដ្ឋិតេតិ ភុម្មេ បច្ចត្តវចនំ, សេវនចិត្តេ បច្ចុបដ្ឋិតេតិ អត្ថោ។ វច្ចមគ្គំ អង្គជាតំ បវេសេន្តស្សាតិ យេន មគ្គេន វច្ចំ និក្ខមតិ តំ មគ្គំ អត្តនោ អង្គជាតំ បុរិសនិមិត្តំ តិលផលមត្តម្បិ បវេសេន្តស្ស។ អាបត្តិ បារាជិកស្សាតិ អាបត្តិ បារាជិកា អស្ស ហោតីតិ អត្ថោ។ អថ វា អាបត្តីតិ អាបជ្ជនំ ហោតិ។ បារាជិកស្សាតិ បារាជិកធម្មស្ស។ ឯស នយោ សព្វត្ថ។

៣៨។ ឯវំ សេវនចិត្តេនេវ បវេសេន្តស្ស អាបត្តិំ ទស្សេត្វា ឥទានិ យស្មា តំ បវេសនំ នាម ន កេវលំ អត្តូបក្កមេនេវ, បរូបក្កមេនាបិ ហោតិ។ តត្រាបិ ច សាទិយន្តស្សេវ អាបត្តិ បដិសេវនចិត្តសមង្គិស្ស, ន ឥតរស្ស។ តស្មា យេ សទ្ធាបព្វជិតា កុលបុត្តា សម្មាបដិបន្នា បរូបក្កមេន បវេសនេបិ សតិ ន សាទិយន្តិ, តេសំ រក្ខណត្ថំ “ភិក្ខុបច្ចត្ថិកា មនុស្សិត្ថិ”ន្តិអាទិមាហ។

តត្ថ បដិបក្ខំ អត្ថយន្តីតិ បច្ចត្ថិកា, ភិក្ខូ ឯវ បច្ចត្ថិកា ភិក្ខុបច្ចត្ថិកា; វិសភាគា វេរិភិក្ខូនមេតំ អធិវចនំ។ មនុស្សិត្ថឹ ភិក្ខុស្ស សន្តិកេ អានេត្វាតិ ឥស្សាបកតា តំ ភិក្ខុំ នាសេតុកាមា អាមិសេន វា ឧបលាបេត្វា មិត្តសន្ថវវសេន វា “ឥទំ អម្ហាកំ កិច្ចំ ករោហី”តិ វត្វា រត្តិំ មនុស្សិត្ថឹ រត្តិភាគេ តស្ស ភិក្ខុស្ស វសនោកាសំ អានេត្វា។ វច្ចមគ្គេន អង្គជាតំ អភិនិសីទេន្តីតិ តំ ភិក្ខុំ ហត្ថបាទសីសាទីសុ សុគ្គហិតំ និប្បរិប្ផន្ទំ កត្វា ឥត្ថិយា វច្ចមគ្គេន តស្ស ភិក្ខុនោ អង្គជាតំ អភិនិសីទេន្តិ; សម្បយោជេន្តីតិ អត្ថោ។

សោ ចេតិអាទីសុ សោ ចេ ភិក្ខុ វច្ចមគ្គគតំ អត្តនោ អង្គជាតស្ស បវេសនំ សាទិយតិ អធិវាសេតិ តស្មិំ ខណេ សេវនចិត្តំ ឧបដ្ឋាបេតិ។ បវិដ្ឋំ សាទិយតិ អធិវាសេតិ, បវិដ្ឋកាលេ សេវនចិត្តំ ឧបដ្ឋាបេតិ។ ឋិតំ សាទិយតិ អធិវាសេតិ, ឋានប្បត្តកាលេ សុក្កវិស្សដ្ឋិសមយេ សេវនចិត្តំ ឧបដ្ឋាបេតិ។ ឧទ្ធរណំ សាទិយតិ អធិវាសេតិ, នីហរណកាលេ បដិសេវនចិត្តំ ឧបដ្ឋាបេតិ។ ឯវំ ចតូសុ ឋានេសុ សាទិយន្តោ “មម វេរិសមណេហិ ឥទំ កត”ន្តិ វត្តុំ ន លភតិ, បារាជិកាបត្តិមេវ អាបជ្ជតិ។ យថា ច ឥមានិ ចត្តារិ សាទិយន្តោ អាបជ្ជតិ; ឯវំ បុរិមំ ឯកំ អសាទិយិត្វា តីណិ សាទិយន្តោបិ, ទ្វេ អសាទិយិត្វា ទ្វេ សាទិយន្តោបិ, តីណិ អសាទិយិត្វា ឯកំ សាទិយន្តោបិ អាបជ្ជតេវ។ សព្ពសោ បន អសាទិយន្តោ អាសីវិសមុខំ វិយ អង្គារកាសុំ វិយ ច បវិដ្ឋំ អង្គជាតំ មញ្ញមានោ នាបជ្ជតិ។ តេន វុត្តំ – “បវេសនំ ន សាទិយតិ…បេ… ឧទ្ធរណំ ន សាទិយតិ, អនាបត្តី”តិ។ ឥមញ្ហិ ឯវរូបំ អារទ្ធវិបស្សកំ កាយេ ច ជីវិតេ ច អនបេក្ខំ ឯកាទសហិ អគ្គីហិ សម្បជ្ជលិតានិ ច សឡាយតនានិ ឧក្ខិត្តាសិកេ វិយ ច វធកេ បញ្ច កាមគុណេ បស្សន្តំ បុគ្គលំ រក្ខន្តា កវចា បច្ចត្ថិកានម្បិ យតោ វធិតានំ ករោន្តោ ឥមំ “បវេសនំ ន សាទិយតី”តិអាទិកំ ចតុក្កំ នីហរិត្វា ឋបេសីតិ។

បឋមចតុក្កកថា និដ្ឋិតា។

ឯកូនសត្តតិទ្វិសតចតុក្កកថា

៦៥-៩០។ ឯវំ បឋមចតុក្កំ ទស្សេត្វា ឥទានិ យស្មា ភិក្ខុបច្ចត្ថិកា ឥត្ថឹ អានេត្វា ន កេវលំ វច្ចមគ្គេនេវ អភិនិសីទេន្តិ, អថ ខោ បស្សាវមគ្គេនបិ មុខេនបិ។ ឥត្ថឹ អានេត្វាបិ ច កេចិ ជាគរន្តឹ អានេន្តិ, កេចិ សុត្តំ, កេចិ មត្តំ, កេចិ ឧម្មត្តំ, កេចិ បមត្តំ អញ្ញាវិហិតំ វិក្ខិត្តចិត្តន្តិ អត្ថោ។ កេចិ មតំ អក្ខាយិតំ, សោណសិង្គាលាទីហិ អក្ខាយិតនិមិត្តន្តិ អត្ថោ។ កេចិ មតំ យេភុយ្យេន អក្ខាយិតំ, យេភុយ្យេន អក្ខាយិតា នាម យស្សា និមិត្តេ វច្ចមគ្គេ បស្សាវមគ្គេ មុខេ វា ពហុតរោ ឱកាសោ អក្ខាយិតោ ហោតិ។ កេចិ មតំ យេភុយ្យេន ខាយិតំ, យេភុយ្យេន ខាយិតា នាម យស្សា វុត្តប្បការេ និមិត្តេ ពហុំ ខាយិតំ ហោតិ, អប្បំ អក្ខាយិតំ។ ន កេវលញ្ច មនុស្សិត្ថឹយេវ អានេន្តិ, អថ ខោ អមនុស្សិត្ថិម្បិ តិរច្ឆានគតិត្ថិម្បិ។ ន កេវលញ្ច វុត្តប្បការំ ឥត្ថឹយេវ, ឧភតោព្យញ្ជនកម្បិ បណ្ឌកម្បិ បុរិសម្បិ អានេន្តិ។ តស្មា តេសំ វសេន អញ្ញានិបិ ចតុក្កានិ ទស្សេន្តោ “ភិក្ខុបច្ចត្ថិកា មនុស្សិត្ថឹ ជាគរន្តិ”ន្តិអាទិមាហ។

តត្ថ បិណ្ឌគណនាយ អសម្មោហត្ថំ វុត្តចតុក្កានិ ឯវំ សង្ខេបតោ វេទិតព្ពានិ – មនុស្សិត្ថិយា តិណ្ណំ មគ្គានំ វសេន តីណិ សុទ្ធិកចតុក្កានិ, តីណិ ជាគរន្តីចតុក្កានិ, តីណិ សុត្តចតុក្កានិ, តីណិ មត្តចតុក្កានិ, តីណិ ឧម្មត្តចតុក្កានិ, តីណិ បមត្តចតុក្កានិ, តីណិ មតអក្ខាយិតចតុក្កានិ, តីណិ

េឃកុេឃ្យត អក្លាយិតចតុក្កានំ, តីហិ េឃកុេឃ្យត ឍាយិតចតុក្កានីតិ សត្តឋិសតិ ចតុក្កានិ។ តថា អយតុស្សិត្តិយា; តថា តិរច្ឆានកាតិត្តិយាតិ ព្តត្តិចាេរ ឲកាសីតិ ចតុក្កានិ។ យថា ច ព្តត្តិចាេរ ឲចំ ក្ខេតាញ្ញ្ញាតកចាេរ។ បណ្ឌកបុរិសចាេរសុ បត ច្តិត្ថុ យក្កានំ ចេសត ចតុបណ្ណាស ចតុបណ្ណាស េហាន្តិ។ ឲចំ សព្ពានិបិ េទ្វសតានិ, សត្តតិ ច ចតុក្កានិ េហាន្តិ, តានិ ក្តត្តាតត្តានិេយច។

សព្ពចាេរសុ បនេត្ថ “យតំ េឃកុេឃ្យត អក្លាយិតំ ឍាយិត”ន្តិ ឲតស្មិំ ផាេត អយំ ចិនិច្ឆេយា – តយ្យបុស្តិំីេប កិរ ឆេ្ទ ចិតឃេនា សយាតាធរិយកា េឆេនា អេហសុំ – ក្ខបតិស្សេត្ថេនា ច, ផុស្សេឌចេត្ថេនា ច។ េត យហាកេឃ ក្ខប្បេត្ត ចិតឃបិដកំ បរិហរន្តា ឧក្លិំសុ។ េតសុ ក្ខបតិស្សេត្ថេនា ញ្ញត្តតេរា។ តស្សាបិ ឆេ្ទ អេន្តចាសិកា អេហសុំ – យហាបទុមេត្ថេនា ច យហាសុមេត្ថេនា ច។ េតសុ យហាសុមេត្ថេនា តក្ខត្តុំ ចិតឃបិដកំ អេស្សាសិ, យហាបទុមេត្ថេនា េតត សទ្ធិំ តចក្ខត្តុំ, ចិសុំ្ទា ឲកេកាច តចក្ខត្តុត្តិ អដ្ឋារសក្ខត្តុំ អេស្សាសិ; អយេមច េតសុ ញ្ញត្តតេរា។ េតសុ យហាសុមេត្ថេនា តចក្ខត្តុំ ចិតឃបិដកំ សុត្វា អាចរិយំ មុញ្ចិត្វា អបរកង្គំ អកយាសិ។ តេតា យហាបទុមេត្ថេនា អាហ – “សូេរា ចត, េរ, ឲស ចិតឃធេរា េយា ធរមាេន េយច អាចរិយំ មុញ្ចិត្វា អញ្ញត្ថ ចសិតព្ពំ យញ្ញតិ។ តត្ថ អាចរិេយ ធរមាេន ចិតឃបិដកញ្ច អដ្ឋកថា ច អេនកក្ខត្តុំ កេហត្វាបិ ត ចិស្សេជ្ជតព្ពំ, តិច្ចកាលំ េសាតព្ពំ, អនុំចច្ឆេរំ សជ្ឈាយិតព្ព”ន្តិ។

ឲចំ ចិតឃការុកានំ កិក្ខុនំ កាេល ឲកទិចសំ ក្ខបតិស្សេត្ថេនា យហាបទុមេត្ថេរប្បមុខានំ បញ្ចន្នំ អេន្តចាសិកសតានំ បធយបារាជិកសិក្ខាបេធ ព្តយំ បេទសំ ចណ្ណេន្តោ តិសិេន្នា េហាតិ។ តំ អេន្តចាសិកា បុច្ឆិំសុ – “កន្តេ, េឃកុេឃ្យត អក្លាយិេត បារាជិកំ, េឃកុេឃ្យត ឍាយិេត ថុល្លច្ចយំ, ក្ខបឌ្ឍក្លាយិេត េកត កចិតព្ព”ន្តិ? េឆេរា អាហ – “អាចុេសា, ញ្ញុទ្ធា តាម បារាជិកំ បញ្ញាេបន្តា ត សាចេសសំ កត្វា បញ្ញាេបន្តិ, អតចេសសំេយច កត្វា សព្ពំ បរិយាធិយិត្វា េសាតំ ចិត្តិត្វា បារាជិកចត្ថុស្មិំ បារាជិកេមច បញ្ញាេបន្តិ។ ព្តធញ្ចិំា សិក្ខាបធំ េលាកចជ្ជំ, ត បណ្ណត្តិចជ្ជំ។ តស្មា យទិ ក្ខបឌ្ឍក្លាយិេត បារាជិកំ កេចយ្យ, បញ្ញាេបយ្យ សម្មាសម្ពុទ្ធោ។ បារាជិកច្ឆាយា បនេត្ថ ត ទិស្សតិ, ថុល្លច្ចយេមច ទិស្សតី”តិ។

អបិច យតសរីេរ បារាជិកំ បញ្ញាេបេន្តា កាចា េឃកុេឃ្យត អក្លាយិេត ធេបសិ “តេតា បរំ បារាជិកំ តត្ថី”តិ ធស្សេតុំ។ ថុល្លច្ចយំ បញ្ញាេបេន្តា េឃកុេឃ្យត ឍាយិេត ធេបសិ “តេតា បរំ ថុល្លច្ចយំ តត្ថី”តិ ធស្សេតុន្តិបិ េចទិតព្ពំ។ ឍាយិតាឍាយិតញ្ចា តាេមតំ យតសរីរស្មិំេយច េចទិតព្ពំ, ត ជីចមាេន។ ជីចមាេន ហិ តខបិដ្ឋិយ្យមានាបិ ឍចិយំេស ចា តង្គុបេចា សតិ បារាជិកេមច េហាតិ។ យទិបិ តិមិត្តំ សព្ពេសា ឍាយិតំ ឍចិចយ្ទំ តត្ថិ, តិមិត្តសណ្ឋានំ បញ្ញាយតិ, បេចសតំ ខាយតិ, បារាជិកេមច។ តិមិត្តសណ្ឋានំ បត អតចេសេសត្វា សព្ពស្មិំ តិមិេត្ត ឍិត្តិត្វា សមត្តេតា តេច្ឆេត្វា ក្ខប្បាធិេត ចណសេណ្ណបចេសត ថុល្លច្ចយំ។ តិមិត្តេតា បតិតាយ មំសបេសិយា ក្ខបក្កមត្តស្ស ធុក្កដំ។ យតសរីេរ បត យទិបិ សព្ពំ សរីរំ ឍាយិតំ េហាតិ, យទិបិ អក្លាយិតំ, តេយា បត យក្កា អក្លាយិតា, េតសុ ក្ខបក្កមត្តស្ស បារាជិកំ។ េឃកុេឃ្យត អក្លាយិេត បារាជិកេមច។ ក្ខបឌ្ឍក្លាយិេត ច េឃកុេឃ្យត ឍាយិេត ច ថុល្លច្ចយំ។

យតុស្សានំ ជីចមាតកសរីេរ អក្លិតាសកណ្ណច្ឆិទ្ទចត្ថិេកាេសសុ សត្តកាឌីហិ កតេចេណ េចា េយត្ថុនេរេក តិលផលយត្តម្បិ អដ្ឋបាតំ បេចេសត្តស្ស ថុល្លច្ចយេមច។ អចេសសសរីេរ ក្ខបកច្ឆកាឌីសុ ធុក្កដំ។ យេត អល្លសរីេរ បារាជិកក្ខេត្តេ បារាជិកំ, ថុល្លច្ចយក្ខេត្តេ

ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ, ທຸກ຺ກຏເຂຕ຺ເຕ ທຸກ຺ກຏໍ. ຍທາ ປນ ສຣີຣໍ ອຸທ຺ຘຸມາຕກໍ ໂຫຕິ ກຸຖິຕໍ ນີລມກ຺ຂິກສມາກິຓ຺ຓໍ ກິມິກຸລສມາກຸລໍ ນວຫິ ວຓມຸເຂຫິ ປຄ຺ຆຣິຕປຸພ຺ພກຸຓປຠາເວນ ອຸປຄນ຺ຕຸມ຺ປິ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍໍ, ຕທາ ປາຣາຊິກວຕ຺ຖຸຎ຺ຈ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍວຕ຺ຖຸຎ຺ຈ ຊຫາຕິ; ຕາທິເສ ສຣີເຣ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ອຸປກ຺ກມໂຕ ທຸກ຺ກຏເມວ. ຕິຣຈ຺ຉານຄຕານໍ ຫຕ຺ຖິ-ອສ຺ສ-ໂຄຓ-ຄທ຺ຣຠ-ໂອຏ຺ຐມຫິໍສາທີນໍ ນາສາຍ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ. ວຕ຺ຖິໂກເສ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍເມວ. ສພ຺ເພສມ຺ປິ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕານໍ ອກ຺ຂິກຓ຺ຓວເຓສຸ ທຸກ຺ກຏໍ, ອວເສສສຣີເຣປິ ທຸກ຺ກຏເມວ. ມຕານໍ ອລ຺ລສຣີເຣ ປາຣາຊິກເຂຕ຺ເຕ ປາຣາຊິກໍ, ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍເຂຕ຺ເຕ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ, ທຸກ຺ກຏເຂຕ຺ເຕ ທຸກ຺ກຏໍ.

ກຸຖິຕກຸຓເປ ປນ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ສພ຺ພຕ຺ຖ ທຸກ຺ກຏໍ. ກາຍສໍສຄ຺ຄຣາເຄນ ວາ ເມຖຸນຣາເຄນ ວາ ຊີວມານກປຸຣິສ຺ສ ວຕ຺ຖິໂກສໍ ອປ຺ປເວເສນ຺ໂຕ ນິມິເຕ຺ຕນ ນິມິຕ຺ຕໍ ຉຸປຕິ, ທຸກ຺ກຏໍ. ເມຖຸນຣາເຄນ ອິຕ຺ຖິຍາ ອປ຺ປເວເສນ຺ໂຕ ນິມິເຕ຺ຕນ ນິມິຕ຺ຕໍ ຉຸປຕິ, ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ. ມຫາອຏ຺ຐກຖາຍໍ ປນ “ອິຕ຺ຖິນິມິຕ຺ຕໍ ເມຖຸນຣາເຄນ ມຸເຂນ ຉຸປຕິ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຈມ຺ມກ຺ຂນ຺ເຘ “ຉພ຺ພຄ຺ຄິຍາ ຠິກ຺ຂູ ອຈິຣວຕິຍາ ນທິຍາ ຄາວີນໍ ຕຣນ຺ຕີນໍ ວິສາເຓສຸປິ ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ, ກເຓ຺ຓສຸປິ ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ, ຄີວາຍປິ ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ, ເຉປ຺ປາຍປິ ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ, ປິຏ຺ຐິມ຺ປິ ອຠິຣູຫນ຺ຕິ, ຣຕ຺ຕຈິຕ຺ຕາປິ ອງ຺ຄຊາຕໍ ຉຸປນ຺ຕີ”ຕິ (ມຫາວ. ໒໕໒) ອິມິສ຺ສາ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອວິເສເສນ ວຸຕ຺ຕໍ – “ນ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣຕ຺ຕຈິເຕ຺ຕນ ອງ຺ຄຊາຕໍ ຉຸປິຕພ຺ພໍ, ໂຍ ຉຸເປຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍສ຺ສາ”ຕິ (ມຫາວ. ໒໕໒). ຕໍ ສຸຕ຺ຕມ຺ປິ ສໍສນ຺ທິຕ຺ວາ ຍຖາ ນ ວິຣຸຊ຺ຌຕິ ຕຖາ ເຄຫິຕພ຺ພໍ. ກຖຎ຺ຈ ນ ວິຣຸຊ຺ຌຕິ? ຍໍ ຕາວ ມຫາອຏ຺ຐກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ “ເມຖຸນຣາເຄນ ມຸເຂນ ຉຸປຕີ”ຕິ. ຕຕ຺ຣ ກິຣ ນິມິຕ຺ຕມຸຂໍ ມຸຂນ຺ຕິ ອທິປ຺ເປຕໍ. “ເມຖຸນຣາເຄນາ”ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາປິ ອຍເມວ ຕຕ຺ຖ ອທິປ຺ປາໂຍຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ. ນ ຫິ ອິຕ຺ຖິນິມິເຕ຺ຕ ປກຕິມຸເຂນ ເມຖຸນຸປກ຺ກໂມ ໂຫຕິ. ເອນ຺ຖເກປິ ເຍ ປິຏ຺ຐິໍ ອຠິຣູຫນ຺ຕາ ເມຖຸນຣາເຄນ ອງ຺ຄຊາເຕນ ອງ຺ຄຊາຕໍ ຉຸປິໍສຸ, ເຕ ສນ຺ຘາຍ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ອຎ຺ຎຖາ ຫິ ທຸກ຺ກຏໍ ສິຍາ. ເກຈິ ປນາຫຸ “ເອນ຺ຖເກປິ ມຸເຂເນວ ຉຸປນ຺ຕໍ ສນ຺ຘາຍ ໂອຏ຺ຐອາທິກຕ຺ວາ ກມ຺ມສ຺ສ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຏ຺ຐກຖາຍມ຺ປິ ຕໍ ສນ຺ຘາຍຠາສິຕໍ ເຄຫຕ຺ວາວ ເມຖຸນຣາເຄນ ມຸເຂນ ຉຸປຕິ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ. ຕສ຺ມາ ສຸຏ຺ຐຸ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ອຸໂຠສຸ ວິນິຈ຺ຉເຍສຸ ໂຍ ຍຸຕ຺ຕຕໂຣ ໂສ ເຄເຫຕພ຺ໂພ. ວິນຍຎ຺ຎູ ປນ ປຸຣິມໍ ປສໍສນ຺ຕິ. ກາຍສໍສຄ຺ຄຣາເຄນ ປນ ປກຕິມຸເຂນ ວາ ນິມິຕ຺ຕມຸເຂນ ວາ ອິຕ຺ຖິນິມິຕ຺ຕໍ ຉຸປນ຺ຕສ຺ສ ສງ຺ຆາທິເສໂສ. ຕິຣຈ຺ຉານຄຕິຕ຺ຖິຍາ ປສ຺ສາວມຄ຺ຄໍ ນິມິຕ຺ຕມຸເຂນ ຉຸປນ຺ຕສ຺ສ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ, ກາຍສໍສຄ຺ຄຣາເຄນ ທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ.

ເອກູນສຕ຺ຕຕິທ຺ວິສຕຈຕຸກ຺ກກຖາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ສນ຺ຖຕຈຕຸກ຺ກເຠທກຖາ

໕໑-໕໒. ເອວໍ ຠຄວາ ປຏິປນ຺ນກສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ຣກ຺ຂຓຕ຺ຖໍ ສນ຺ຖຕຈຕຸກ຺ການິ ນີຫຣິຕ຺ວາ “ຍາຕິ ເຍ ອນາຄເຕ ປາປຠິກ຺ຂູ ‘ສນ຺ຖຕໍ ຍາຍໍ ນ ກິຎ຺ຈິ ອຸປາທິນ຺ນກໍ ອຸປາທິນ຺ນເກນ ຜຸສຕິ, ໂກ ເອຕ຺ຖ ໂທໂສ’ຕິ ສນ຺ຖເຕນ ເລສໍ ໂອຑ຺ເຑສ຺ສນ຺ຕິ, ເຕສໍ ສາສເນ ປຕິຏ຺ຐາ ເອວ ນ ຠວິສ຺ສຕີ”ຕິ ທິສ຺ວາ ເຕສຸ ສນ຺ຖຕຈຕຸກ຺ເກສຸ ເອເກກໍ ຈຕຸກ຺ກໍ ຈຕູຫິ ສນ຺ຖຕາທິເຠເທຫິ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂຸປຈ຺ຈຕ຺ຖິກາ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖິໍ ຠິກ຺ຂຸສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ອາເນຕ຺ວາ ວຈ຺ຈມຄ຺ເຄນ ປສ຺ສາວມຄ຺ເຄນ ມຸເຂນ ອງ຺ຄຊາຕໍ ອຠິນິສີເທນ຺ຕິ ສນ຺ຖຕາຍ ອສນ຺ຖຕສ຺ສາຕິອາທິມາຫ.

តត្ថ សន្តាយ អសង្ខតាយ្យាតិអាទីសុ សន្តាយ ញាណ្ណិយា ចច្ចយកេត្តត បស្សាចយកេត្តត ឃុទេត អសង្ខតាយ្យ កិល្លស្ស អក្កឌាតំ អកិតិសឹនេត្តិតិ

ញាយិតា តទេឃត ទេឃាឌតា ទេចឌិតព្ពា។ តត្ថ សន្តា តាយ ឃស្សា តឹសុ ឃកេត្តសុ ទេឃា ទេពាធិ ឃកេត្តា បលិទេចទេឆត្វា ចា អទេត្តា ចា

បទេចទេសត្វា ទេឃត ទេពតធិ ចទេត្វត ចា បណ្ណត ចា ចាកបរង្គត ចា ចទេយ្ឆត ចា តិបុឞឹឞាឌីតំ បរង្គត ចា បដិច្ឆទេន្នា។ សន្តទេតា តាយ ឃស្ស

អក្កឌាតំ ទេតសំទេឃច ចត្វាឌីតំ ទេឃត ទេពតធិ បដិច្ឆន្នំ។ តត្ថ ក្កបិឌិត្តទេពត ចា អតុបិឌិត្តកំ ឈង្គិឃតុ, អតុបិឌិត្តទេពត ចា ក្កបិឌិត្តកំ,

អតុបិឌិត្តទេពត ចា អតុបិឌិត្តកំ, ក្កបិឌិត្តទេពត ចា ក្កបិឌិត្តកំ, សទេច ឃត្តទេព បចិទេដ្ឋ បិទាឌិកំ ទេហាតីតិ ទុត្តំ, តត្តកំ បចិសតិ, សន្ថាត្ត

សាឌិឃត្តស្ស បិទាឌិកទេល្លទេត្ត បិទាឌិកំ; ឆុល្លច្ចឃទេល្លទេត្ត ឆុល្លច្ចឃំ, ឆក្កដទេល្លទេត្ត ឆក្កដទេយច ទេហាតិ។ សទេច ញាត្តិតិឃិត្តំ ពាលំ ពត្វា សន្តំ,

ពាលំ ឈទេង្គត្តស្ស ឆក្កដំ។ សទេច បុទិសតិឃិត្តំ ពាលំ ពត្វា សន្តំ, ពាលំ បទេចទេសត្តស្ស ឆក្កដំ។ សទេច ក្កកឃំ ពាលំ ពត្វា សន្តំ, ពាលុតា

ពាលំ ឈទេង្គត្តស្ស ឆក្កដំ។ សទេច ញាត្តិតិឃិទេត្ត ទេចឮក្កតឮអបន្ថាឌីតំ កិដ្ឋិ បក្តិត្តំ, តស្ស ទេហដ្ឋាកាកំ ទេចបិ ឞុសទេត្តា តិលឞលយត្តំ បទេចទេសតិ,

បិទាឌិកំ។ ក្កបទិកាកំ ទេចបិ ក្កទេកាសុ បទេស្សសុ ឱពបស្សំ ទេចបិ ឞុសទេត្តា បទេចទេសតិ, បិទាឌិកំ។ ចត្តាទិបិ បស្សាតិ អឞុសទេត្តា បទេចទេសត្វា

តស្ស តលំ ទេចបិ ឞុសតិ, បិទាឌិកំ។ ឃឌិ បត បទេស្សសុ ចា តទេល ចា អឞុសទេត្តា អាកាសកតទេយច ពត្វា បទេចទេសត្វា តីហទតិ, ឆក្កដំ។

ពាហិន្ធ្លា ពាលុទេព ឞុសតិ ឆក្កដទេយច។ ឃថា ច ញាត្តិតិឃិទេត្ត ទុត្តំ, ឱចំ សន្ថាត្ត លក្ខលំ ទេចឌិតព្ពាត្តិ។

សន្តតចតុក្កទេកឌកថា តិដ្ឋិតា។

កិល្លបច្ចត្តិកចតុក្កទេកឌចណ្ណតា

៩១-៩៣។ ឱចំ សន្តតចតុក្កទេកំ ចត្វា ញាឌាតិ ឃស្មា ត ទេពចលំ ឃតុស្សិត្តិអាឌិទេព កិល្លស្ស ឱច សត្តិទេព អាទេតត្តិ។ អឆ ទេហា កិល្លឃិ តាសំ

សត្តិទេព អាទេតត្តិ, តស្មា តប្បទេកំ ឌទេស្សទេត្តា "កិល្លបច្ចត្តិកា កិល្ល ឃតុស្សិត្តិឃា សត្តិទេព"តិ អាឌិតា តទេឃត សន្ថាតិ តាតិ ចតុក្កាតិ បុតបិ

តីហទិត្វា ឌទេស្សសិ។ ទេតសុ ចិតិច្ឆទេឃា ទុត្តតទេឃទេតច ទេចឌិតទេព្ពាតិ។

កិល្លបច្ចត្តិកចទេសត ចតុក្កទេកឌចណ្ណតា តិដ្ឋិតា។

ទាឌបច្ចត្តិកាឌិចតុក្កទេកឌកថា

៩៤។ ឃស្មា បត ត កិល្លបច្ចត្តិកា ឱច ឱចំ ពទេទាត្តិ, ទាឌបច្ចត្តិកាឌទេឃាបិ ពទេទាត្តិ។ តស្មា តឃិ បទេកំ ឌទេស្សទេត្តា

"ទាឌបច្ចត្តិកា"តិអាឌិយាហ។ តត្ថ ទាឌាទេភា ឱច បច្ចត្តិកា ទាឌបច្ចត្តិកា។ ទេត ច សឃំ អាទេតត្តាបិ អទេញ្ញាហិ អាណាទេបត្តាបិ

អាទេតត្តិទេឃចាតិ ទេចឌិតព្ពា។ ទេចាទា ឱច បច្ចត្តិកា ទេចាទបច្ចត្តិកា។ ឆុត្តាតិ ទេយឆុតុបសំហិតលិន្ធ្លាបសុតា តាកទិកទេពទាឌិឃបុទិសា,

ញាត្តិឆុត្តសុទាឆុត្តាឌទេឃា ចា; ឆុត្តា ឱច បច្ចត្តិកា ឆុត្តបច្ចត្តិកា។ ពត្តិ ហឌឃំ ទុច្ចតិ, តំ ក្កប្បាទេដត្តិតិ ក្កប្បលពន្ធ្លា, ក្កប្បលពន្ធ្លា ឱច

បច្ចត្តិកា ក្កប្បលពន្ធ្លបច្ចត្តិកា។ ឱទេត កិទ ត ពសិចលិខ្លាឌីហិ ឌីចត្តិ, បត្តឈាតកាយឈាតាឌីតិ ពត្វា បុត្តឌាទំ ទេបិទេសត្តិ។ ទេត ពយុសិទ្ធ្លិ

បច្ចយាការា ឥេចតាត់ អាឃារេចត្វា តាឯ់ ឥាលិកយុត្តំ យត្យុស្សាត់ ហឥឃំ ក្លប្បាឥេឌត្តិ។ សង្ខារការេល ច យត្យុស្សា ទុល្លកា។ កិក្ខុ បត អទេណ្ណោ ចិហរត្តា ឃុលកា ហោត្តិ។ ឥេត សីលចត្តំ កិក្ខុ ការេហត្វា "សីលចេតា ចេឆា តាយ កាទិឃោ ហោតី"តិ យញ្ញាយាតា តស្ស សីលចិតាយតត្តំ យត្យុស្សិត្តិអាឌិេកា ចា អាេតត្តិ; តំ ចា តត្ថ េតត្តិ។ អឃេយត្ថ ចិេយេយា។ េយឯំ ទុត្តតេឃតេច េចឌិតត្តំ។ កិក្ខុបច្ចត្តិកាចារេ ទុត្តតេឃតេច ច ត្តេយហុ ចត្វហុបិ ចារេហុ ចត្យក្កាតិ េចឌិតព្ពាតិ។ បាឡិត្តឃំ បត ឯលិេត្តត ទុត្តាតិ។

សង្ខារការេត ចត្យក្កេកឥកចា តិដ្ឋិតា។

អាបត្តាតាបត្តិចារចណ្ណតា

៩៩។ ត្តឥាតិ ឃំ ទុត្តំ "យត្យុស្សិត្តិឃា តេឃា យេក្កុ េយធុត់ ឆយុំ បឌិេឃចត្តុស្សា"តិអាឌិ, ឲត្ថ អឃេយ្យាហត្តំ "យេក្កុត យក្កុ"ត្តិអាឌិយាហ។ តត្ថ យេក្កុត យក្កុត្តិ ត្តត្តិឃា តីហុ យេក្កុហុ អញ្ញាតេរត យេក្កុត អត្តេតា អក្កុឌាតំ បេចេឃតិ អឆ ចា ឃម្ពិេត្តហុ ត្វិហុ យេក្កុហុ បឃ្សាចយេក្កុត ចក្ខុយក្កុ ចក្ខុយេក្កុត ចា បឃ្សាចយក្កុ បេចេឃតិ។ យេក្កុត អយក្កុត្តិ បឃ្សាចាឌិយេក្កុត បេចេឃត្វា តស្ស ឃាយត្តា ចេលាត តីហេតិ។ អយេក្កុត យក្កុត្តិ យក្កុឃាយេត្តត ចេលាត បេចេឃត្វា យេក្កុត តីហេតិ។ អយេក្កុត អយក្កុត្តិ ត្វិហុ ឃម្ពិត្តចេលាហុ ឲេកាត ចេលាត បេចេឃត្វា ទុតិេឃត តីហេតិ។ ត្តយស្ស ហុត្តស្ស អត្យុលោមចេឃត ឃព្ពត្ថ ចលាឃេព្ពប ទុល្លច្ចឃំ េចឌិតព្ពំ។

ត្តឥាតិ ឃំ បេរតា ចល្លតិ "អតាបត្តិ អឌាតត្តស្ស អឃាឌិយត្តុស្សា"តិ, តត្ថ អឃេយ្យាហត្តំ "កិក្ខុ ហុត្តកិក្ខុឃី"តិអាឌិយាហ។ តត្រាឃំ អធិប្បាេយា – េយា បឌិត្យេព្ធ ឃាឌិយតិ េឃា "ហុត្តយិត្សឃិ ឲេឃា ចិប្បឌិបត្តិ, តាហំ ឌាតាមី"តិ ត យុច្ចតិ។ ក្តេកា តាេឃតព្ពាតិ េចត្ថ េច្ចបិ លិក្កុតាឃេតត តាេឃតព្ពា។ តត្រ ទ្វឃកស្ស បឌិញ្ញាការេណ តត្តិ, ទ្វិេតា បុច្ឆិត្វា បឌិញ្ញាយ តាេឃតព្ពា។ ឃេច ត ឃាឌិយតិ, ត តាេឃតព្ពា។ ឲឃ តេឃា ឃាយេលាចារេបិ។

ឲច់ តត្ថ តត្ថ តំ តំ អាបត្តិញ្ច អតាបត្តិញ្ច ឥេឃ្សត្វា ត្តឥាតិ អតាបត្តិេយច ឥេឃ្សេត្តា "អតាបត្តិ អឌាតត្តស្សា"តិអាឌិយាហ។ តត្ថ អឌាតត្តោ តាយ េឃា យហាតិក្ខំ ឌក្កេត្តា បេរត កតំ ក្លបក្កយប្បិ ត ឌាតាតិ េចឃាលិឃំ យហាចេត ឌិចាចិហារកេតា កិក្ខុ ចិឃ។ ឲចរូបស្ស អតាបត្តិ។ ទុត្តប្បិ េចតំ – "'តាហំ កកចា ឌាតាមី'តិ; 'អតាបត្តិ, កិក្ខុ, អឌាតត្តស្សា'"តិ (បារា។ ៧៥)។ អឃាឌិយេត្តា តាយ េឃា ឌាតិត្វាបិ ត ឃាឌិយតិ, តេត្ថច ឃហឃា ចុដ្ឋិតកិក្ខុ ចិឃ។ ទុត្តប្បិ េចតំ – "'តាហំ កកចា ឃាឌិយិ'ត្តិ។ 'អតាបត្តិ, កិក្ខុ, អឃាឌិយត្តុស្សា"តិ។

ក្ខុម្មត្តេកា តាយ បិត្តុម្មត្តេកា។ ទុចិឆត្យាបិត្តំ – ពឥ្ឍបិត្តំ, អពឥ្ឍបិត្តញ្ចាតិ។ តត្ថ អពឥ្ឍបិត្តំ េលាហិតំ ចិឃ ឃព្ពង្គកតំ, តេស្សុ កុបិេត ឃត្តាត់ កណ្ហកច្ឆុឃទិេកយ្យាឌីតិ ហោត្តិ។ តាតិ េកឃជ្ជកិរិយាយ ទ្វបឃេយត្តិ។ ពឥ្ឍបិត្តំ បត បិត្តេកាឃេក ឌិតំ។ តេស្សុ កុបិេត ឃត្តា ក្ខុម្មត្តកា ហោត្តិ ចិបល្លត្ថឃញ្ញា ហិេរាត្តប្បំ ឆេឥ្ឍត្វា អឃារុប្បាចារំ ចេត្តិ។ លហុកកុកាតិ ឃិក្ខាបឥាតិ យឥ្ឍត្តាបិ ត ឌាតត្តិ។ េកឃជ្ជកិរិយាយបិ អេតកិច្ឆា ហោត្តិ។ ឲចរូបស្ស ក្ខុម្មត្តកស្ស អតាបត្តិ។

ខិត្តចិត្តា នាម វិស្សដ្ឋចិត្តា យក្ខុម្មត្តកោ វុច្ចតិ។ យក្ខា កិរ ភេរវានិ វា អារម្មណានិ ទស្សេត្វា មុខេន ហត្ថំ បវេសេត្វា ហទយរូបំ វា មទ្ទន្តា សត្តេ វិក្ខិត្តចិត្តេ វិបល្លត្ថសញ្ញេ ករោន្តិ។ ឯវរូបស្ស ខិត្តចិត្តស្ស អនាបត្តិ។ តេសំ បន ឧភិន្នំ អយំ វិសេសោ – បិត្តុម្មត្តកោ និច្ចមេវ ឧម្មត្តកោ ហោតិ, បកតិសញ្ញំ ន លភតិ។ យក្ខុម្មត្តកោ អន្តរន្តរា បកតិសញ្ញំ បដិលភតីតិ។ ឥធ បន បិត្តុម្មត្តកោ វា ហោតុ យក្ខុម្មត្តកោ វា, យោ សព្វសោ មុដ្ឋស្សតិ កិញ្ចិ ន ជានាតិ, អគ្គិម្បិ សុវណ្ណម្បិ គូថម្បិ ចន្ទនម្បិ ឯកសទិសំ មទ្ទន្តោវ វិចរតិ, ឯវរូបស្ស អនាបត្តិ។ អន្តរន្តរា សញ្ញំ បដិលភិត្វា ញត្វា ករោន្តស្ស បន អាបត្តិយេវ។

វេទនាដ្ដា នាម យោ អធិមត្តាយ ទុក្ខវេទនាយ អាតុរោ កិញ្ចិ ន ជានាតិ, ឯវរូបស្ស អនាបត្តិ។

អាទិកម្មិកោ នាម យោ តស្មិំ តស្មិំ កម្មេ អាទិកត្តា, ឥធ បន សុទិន្នត្ថេរោ អាទិកម្មិកោ, តស្ស អនាបត្តិ។ អវសេសានំ មក្កដីសមណវជ្ជិបុត្តកាទីនំ អាបត្តិយេវាតិ។

បទភាជនីយវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

បកិណ្ណកកថា

ឥមស្មិំ បន សិក្ខាបទេ កោសល្លត្ថំ ឥទំ បកិណ្ណកំ វេទិតព្វំ –

“សមុដ្ឋានញ្ច កិរិយា, អថោ សញ្ញា សចិត្តកំ;

លោកវជ្ជញ្ច កម្មញ្ច, កុសលំ វេទនាយ ចា”តិ។

តត្ថ “សមុដ្ឋាន”ន្តិ សព្វសង្គាហកវសេន ឆ សិក្ខាបទសមុដ្ឋានានិ។ តានិ បរិវារេ អាវិ ភវិស្សន្តិ។ សង្ខេបតោ បន សិក្ខាបទំ នាម – អត្ថិ ឆសមុដ្ឋានំ, អត្ថិ ចតុសមុដ្ឋានំ, អត្ថិ តិសមុដ្ឋានំ, អត្ថិ កថិនសមុដ្ឋានំ, អត្ថិ ឯឡកលោមសមុដ្ឋានំ, អត្ថិ ធុរនិក្ខេបសមុដ្ឋានន្តិ។

តត្រាបិ កិញ្ចិ កិរិយតោ សមុដ្ឋាតិ, កិញ្ចិ អកិរិយតោ សមុដ្ឋាតិ, កិញ្ចិ កិរិយាកិរិយតោ សមុដ្ឋាតិ, កិញ្ចិ សិយា កិរិយតោ, សិយា អកិរិយតោ សមុដ្ឋាតិ, កិញ្ចិ សិយា កិរិយតោ សិយា កិរិយាកិរិយតោ សមុដ្ឋាតិ។

តត្រាបិ អត្ថិ សញ្ញាវិមោក្ខំ, អត្ថិ នោសញ្ញាវិមោក្ខំ។ តត្ថ យំ ចិត្តង្គំ លភតិយេវ, តំ សញ្ញាវិមោក្ខំ; ឥតរំ នោសញ្ញាវិមោក្ខំ។

បុត អត្ថិ សចិត្តកំ, អត្ថិ អចិត្តកំ។ យំ សហេច ចិត្តេត អាបជ្ជតិ, តំ សចិត្តកំ; យំ ចិតាបិ ចិត្តេត អាបជ្ជតិ, តំ អចិត្តកំ ។ តំ សព្ពម្បិ លោកវជ្ជំ បណ្ណត្តិវជ្ជត្តិ ទុវិធំ ហោតិ។ តស្ស លក្ខណំ វុត្តមេវ។

កម្មកុសលវេទតាវសេតាបិ វេទ អត្ថិ សិក្ខាបទំ កាយកម្មំ, អត្ថិ វចីកម្មំ។ តត្ថ យំ កាយទ្វារិកំ, តំ កាយកម្មំ; យំ វចីទ្វារិកំ, តំ វចីកម្មន្តិ វេទិតព្ពំ។ អត្ថិ បត សិក្ខាបទំ កុសលំ, អត្ថិ អកុសលំ, អត្ថិ អព្យាកតំ។ ទ្វត្តិំសេវ ហិ អាបត្តិសមុដ្ឋាបកចិត្តាតិ – អដ្ឋ កាមាវចរកុសលាតិ, ទ្វាទស អកុសលាតិ, ទស កាមាវចរកិរិយចិត្តាតិ, កុសលតោ ច កិរិយតោ ច ទ្វេ អភិញ្ញាចិត្តានីតិ។ តេសុ យំ កុសលចិត្តេត អាបជ្ជតិ, តំ កុសលំ; ឥតរេហិ ឥតរំ។ អត្ថិ ច សិក្ខាបទំ តិវេទតំ, អត្ថិ ទ្វិវេទតំ, អត្ថិ ឯកវេទតំ។ តត្ថ យំ អាបជ្ជន្តោ តីសុ វេទតាសុ អញ្ញតរវេទតាសមង្គី ហុត្វា អាបជ្ជតិ, តំ តិវេទតំ; យំ អាបជ្ជន្តោ សុខសមង្គី វា ឧបេក្ខាសមង្គី វា អាបជ្ជតិ, តំ ទ្វិវេទតំ; យំ អាបជ្ជន្តោ ទុក្ខវេទតាសមង្គីយេវ អាបជ្ជតិ, តំ ឯកវេទតន្តិ វេទិតព្ពំ។ ឯវំ –

“សមុដ្ឋានញ្ច កិរិយា, អថោ សញ្ញា សចិត្តកំ;

លោកវជ្ជញ្ច កម្មញ្ច, កុសលំ វេទតាយ វា”តិ។

ឥមំ បកិណ្ណកំ វិទិត្វា តេសុ សមុដ្ឋានាទីសុ ឥទំ សិក្ខាបទំ សមុដ្ឋានតោ ឯកសមុដ្ឋានំ។ អង្គវសេត ទុកសមុដ្ឋានំ, កាយចិត្តតោ សមុដ្ឋាតិ។ កិរិយសមុដ្ឋានញ្ច ករោន្តោយេវ ហិ ឯតំ អាបជ្ជតិ។ មេថុនបដិសំយុត្តាយ កាមសញ្ញាយ អភាវេត មុច្ចនតោ សញ្ញាវិមោក្ខំ។ “អតាបត្តិ អជាតន្តស្ស អសាទិយន្តស្សា”តិ ហិ វុត្តំ។ មេថុនចិត្តេតេវ តំ អាបជ្ជតិ, ត វិតា ចិត្តេតាតិ សចិត្តកំ។ រាគវសេតេវ អាបជ្ជិតព្ពតោ លោកវជ្ជំ។ កាយទ្វារេតេវ សមុដ្ឋានតោ កាយកម្មំ។ ចិត្តំ បតេត្ថ អង្គមត្តំ ហោតិ, ត តស្ស វសេត កម្មភាវោ លព្ភតិ។ លោភចិត្តេត អាបជ្ជិតព្ពតោ អកុសលចិត្តំ។ សុខសមង្គី វា ឧបេក្ខាសមង្គី វា តំ អាបជ្ជតីតិ ទ្វិវេទតន្តិ វេទិតព្ពំ។ សព្ពញ្ចេតំ អាបត្តិយំ យុជ្ជតិ។ សិក្ខាបទសីសេត បត សព្ពអដ្ឋកថាសុ ទេសតា អារុឡ្ហា, តស្មា ឯវំ វុត្តំ។

បកិណ្ណកកថា និដ្ឋិតា។

វិនីតវត្ថុវណ្ណនា

មក្កដី វជ្ជិបុត្តា ច…បេ… វុឌ្ឍបព្ពជិតោ មិគោតិ ឥទំ កិំ? ឥមា វិនីតវត្ថូនំ ឧទ្ទានគាថា នាម។ វិនិច្ឆិតានិ តេសំ តេសំ វត្ថូនំ វណ្ណនាគាថា

នាម។ តានិ វត្ថូនិ “សុតំ វិនយធរា វណ្ណុហិស្សន្តី”តិ ធម្មសង្គាហកត្ថេរេហិ ឋបិតានិ។ វត្ថុគាថា បត ធរមានេយេវ ភគវតិ ឧបាលិត្ថេរេន

ឋបិតា “ឥមិនា លក្ខណេន អាយតិំ វិនយធរា វិនយំ វិនិច្ឆិនិស្សន្តី”តិ។ តស្មា ឯត្ថ វុត្តលក្ខណំ សាធុកំ សល្លក្ខេត្វា បជសិក្ខាបទំ

ចិតិ្ឋតិតព្ពំ ទុតិយាទីតព្ពា ចិតីតចត្ថុសុ ចុត្តលក្ខណេន ទុតិយាទីតិ។ ចិតីតចត្ថូតិ ហិ សិប្បិកាតំ បដិច្ឆន្នកទ្វារិតិ ចិយ ចិតយឆទាតំ បដិច្ឆន្នកចត្ថូតិ ហោតីតិ។

៩៤។ តត្ថ បុរិមាតិ ឯត្ថ ចត្ថូតិ អនុបញ្ញត្តិយំយេច ចុត្តត្ថាតិ។ តតិយេ ចត្ថុយិក្រាហិលិវេក្កតាតិ ពិហិវេចវេសត ខ្ពងាតចវេត្ថា ហុត្វា។ ចត្ថុវេត្ថ តត្ថិ កិញ្ចិ ចត្តត្ថំ។ តវេតា បវេទសុ សត្តសុ ចត្ថុសុ ព្យសងីវត្ថិ ព្យវេស កវេត្តត្វា ពតងីរំ។ ចាពងីរំ តាយ តាបសាតំ ចក្កលំ។ ឋលពងីរំ តាយ ឋលពសណ្ឌតាតិ ឋលកាតិ សិទ្ធិត្វា ពតងីរំ។ វេពសពព្ពុវេលិតិ វេពវេសហិ តវេត្ត ចាឃិត្វា ពតពព្ពុវេលិ។ ចាលពព្ពុវេលិតិ ឆមវទចាវេលហិ ចាឃិត្វា ពតពព្ពុវេលិ។ ស្លោកបក្ខិកត្ថិ ស្លោកសព្យលស្ស បវេក្ខហិ ពតតិចាសតំ។ អឌិតក្ខិបត្តិ សវេលិមំ សលុទំ អឌិតមិពចមុំ។ ក្ខាងសវេម ចត្ថុយិប្បា សារវេត្ថាតិ ពាយសំសក្ករាវេពន សារវេត្ថា; តំ ទាពំ ញាត្វា ភពចា "អាបត្តិ សញ្ឈីវេសសស្សា"តិ អាហ។

៩៥។ វេតទសវេម ចត្ថុយិប្បុប្បលចណ្ណាតិ សា វេឆនី សាចត្តិយំ វេសដ្ឋីឌីតា សតសហស្សពវេប្ប អកិតីហារសមប្បត្តា។ តស្សា បពតិយាបិ អតិឝស្សតីយា តីលុប្បលចណ្ណា ពាយច្ឆវិ, អន្តុត្តវេទ បត ពិវេលសសត្តាបស្ស អការេចត អតិចិយ ចិវេទាចតិ។ សា តាវេយច ចណ្ណវេបក្ខទតាយ "ឧប្បលចណ្ណា"តិ តាមំ លភិ។ បដិពាឌ្ឌចិវេត្ថាតិ ពិហិពាលវេតា បដ្ឋាយ ទត្តចិវេត្ថា; វេសា ពិទ តស្សា ញាតិឝារវេពា វេហាតិ។ អឆ វេលាតិ អតត្តុទវេត្ថ តិបិវេតា; មច្ចុវេព តិសិន្នាតត្តុវេមចាតិ ចុត្តិ វេហាតិ។ ឌិចា ញាហិទវេតា អាពត្វា ក្ខារំ បិធាយ តិសិន្នាតញ្ញាបចមំ អន្ធពារំ វេហាតិ។ វេសា យាចស្សា តំ អន្ធពារំ ត តស្សតិ, តាចវេឝច ឲចមពាសីតិ អវេត្វា ទ្វសេសឹតិ បផំវេសសិ។ វេឆនី បត អតចន្ទា អត្តវេតា សមលសញ្ញា បច្ចុបដ្ឋវេបត្វា អសាឌិយន្តី តិសីឌិ អសដ្ឋមាងិប្បាវេយត បទាមដ្ឋា អក្ខិលក្ខ-សិលិឆមុក្ក-ឈឌីវសារទលាល្យកា ចិយ។ វេសាបិ អត្តវេតា មវេតារថំ បូវេទត្វា ពវេតា។ តស្សា វេឆទិយា ឝស្សតបធំ ចិឌហត្តវេស្សច អយំ មហាបឆឺ សិវេតទុបន្តាតំ ឆាវេទត្យំ សមត្ថាបិ តំ បិបបុទិសំ ញ្យាមមត្តពញ្ចឲចទំ ឆាវេទត្យំ អសវេក្កាន្តី ចិយ ភិន្ទិត្វា ចិចទមឝាសិ។ វេសា តញ្ចលាវេញ្ញាច អចិចិខាលិតំ ញ្ញត្តតពាចំ អពយាសិ។ ភពចា តំ សុត្វា "អភាបត្តិ, ភិក្ខវេច, អសាឌិយន្តិយា"តិ ចត្វា វេឆទិ សន្ធាយ ឆមុបវេឝ ញ្ញាមំ ពាធំ អភាសិ –

"ចារិ វេបិក្ខវេបវេត្តច, អារវេក្កទិច សាសវេបិ;

វេយា ត លិប្បតិ ពាវេមសុ, តមហំ ព្រូមិ ព្រាហ្មណ"ន្តិ។ (ឆ។ ប។ ៣០១);

៩៦។ ទុដ្ឋសវេម ចត្ថុយិប្បត្តិលិង្គំ បិតុក្ខុតត្ថិ ទត្តិការេព តិទ្ធំ ឃ្ពក្កត្តស្ស បុរិសសណ្ឋាតំ មស្សុទាឌិកាឌិ សត្តំ អត្តទហិតំ ញ្ញត្តិសណ្ឋាតំ ឧប្បត្តំ។ តវេមច ឧបជ្ឈំតវេមច ឧបសម្បទត្តិ បុវេត្តា ពហិវិតាបញ្ញាយវេមច បុវេត្តា ពវិតាបសម្បទវេមច អនុជាតាមិ។ បុត ឧបជ្ឈា ត ពវេហតព្ពា; ឧបសម្បទា ត ពាតព្ពាតិ អវេត្វា។ តាតិវេយចចស្សាតីតិ ភិក្ខុបសម្បទវេតា បក្តិ យាច ចស្សាពលតា, តំវេយច ចស្សាពលតំ អនុជាតាមិ។ ត ញ្ញុវេតា បដ្ឋាយ ចស្សាពលតា ពាតព្ពាតិ អវេត្វា។ ភិក្ខុតីហិ សង្កមិតុត្តិ ភិក្ខុតីហិ សទ្ធិំ សង្កមិតុំ សង្កត្តុំ សមង្គី ភចិតុំ អនុជាតាមីតិ អវេត្វា។ ញ្ញាធំ ចុត្តិ ហោតិ – អប្បតិរូបំ ឝាតិស្សា ភិក្ខុតំ មវេជ្ឈចសិតុំ, ភិក្ខុតុបស្សយំ ពត្វា ភិក្ខុតីហិ សទ្ធិំ ចសតុតិ។ យា អាបត្តិវេយា ភិក្ខុតំ ភិក្ខុតីហិ សាធារណាតិ យា វេឝសតាពាយិពិវេយា ចា ចុដ្ឋាតពាយិពិវេយា ចា អាបត្តិវេយា ភិក្ខុតំ ភិក្ខុតីហិ សទ្ធិំ សាធារណា។ តា អាបត្តិវេយា ភិក្ខុតីតំ

សន្តិកេ វុដ្ឋាតុន្តិ តា សព្វាបិ ភិក្ខុនីហិ កាតព្វំ វិនយកម្មំ កត្វា ភិក្ខុនីនំ សន្តិកេ វុដ្ឋាតុំ អនុជានាមីតិ អត្ថោ។ តាហិ អាបត្តីហិ អនាបត្តីតិ យា បន ភិក្ខូហិ ភិក្ខុនីហិ អសាធារណា សុក្កវិស្សដ្ឋិ-អាទិកា អាបត្តិយោ, តាហិ អនាបត្តិ។ លិង្គបរិវត្តនេន តា អាបត្តិយោ វុដ្ឋិតា ហោន្តិ។ បុន បកតិលិង្គេ ឧប្បន្នេបិ តាហិ អាបត្តីហិ តស្ស អនាបត្តិយេវាតិ អយំ តាវេត្ថ បាឡិវិនិច្ឆយោ។

អយំ បន បាឡិមុត្តកវិនិច្ឆយោ – ឯតេសុ តាវ ទ្វីសុ លិង្គេសុ បុរិសលិង្គំ ឧត្តមំ, ឥត្ថិលិង្គំ ហីនំ; តស្មា បុរិសលិង្គំ ពលវអកុសលេន អន្តរធាយតិ។ ឥត្ថិលិង្គំ ទុព្ពលកុសលេន បតិដ្ឋាតិ។ ឥត្ថិលិង្គំ បន អន្តរធាយន្តំ ទុព្ពលអកុសលេន អន្តរធាយតិ។ បុរិសលិង្គំ ពលវកុសលេន បតិដ្ឋាតិ។ ឯវំ ឧភយម្បិ អកុសលេន អន្តរធាយតិ, កុសលេន បដិលព្ភតិ។

តត្ថ សចេ ទ្វិន្នំ ភិក្ខូនំ ឯកតោ សជ្ឈាយំ វា ធម្មសាកច្ឆំ វា កត្វា ឯកាគារេ និបជ្ជិត្វា និទ្ទំ ឱក្កន្តានំ ឯកស្ស ឥត្ថិលិង្គំ បាតុភវតិ, ឧភិន្នម្បិ សហសេយ្យាបត្តិ ហោតិ។ សោ ចេ បដិពុជ្ឈិត្វា អត្តនោ តំ វិប្បការំ ទិស្វា ទុក្ខី ទុម្មនោ រត្តិភាគេយេវ ឥតរស្ស អារោចេយ្យ, តេន សមស្សាសេតព្វោ – “ហោតុ, មា ចិន្តយិត្ថ។ វដ្ដស្សេវេសោ ទោសោ។ សម្មាសម្ពុទ្ធេន ទ្វារំ ទិន្នំ, ភិក្ខុ វា ហោតុ ភិក្ខុនី វា, អនាវដោ ធម្មោ អវារិតោ សគ្គមគ្គោ”តិ។ សមស្សាសេត្វា ច ឯវំ វត្តព្វំ – “តុម្ហេហិ ភិក្ខុនុបស្សយំ គន្តុំ វដ្ដតិ។ អត្ថិ វោ កាចិ សន្ទិដ្ឋា ភិក្ខុនិយោ”តិ។ សចស្សា ហោន្តិ តាទិសា ភិក្ខុនិយោ អត្ថីតិ, នោ ចេ ហោន្តិ នត្ថីតិ វត្វា សោ ភិក្ខុ វត្តព្វោ – “មម សង្គហំ ករោថ; ឥទានិ មំ បឋមំ ភិក្ខុនុបស្សយំ នេថា”តិ។ តេន ភិក្ខុនា តំ គហេត្វា តស្សា វា សន្ទិដ្ឋានំ អត្តនោ វា សន្ទិដ្ឋានំ ភិក្ខុនីនំ សន្តិកំ គន្តព្វំ។ គច្ឆន្តេន ច ន ឯកកេន គន្តព្វំ។ ចតូហិ បញ្ចហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ ជោតិកញ្ច កត្តរទណ្ឌញ្ច គហេត្វា សំវិហិតារក្ខេន “អយំ អសុកំ នាម ឋានំ គច្ឆាមា”តិ គន្តព្វំ។ សចេ ពហិគាមេ ទូរេ វិហារោ ហោតិ, អន្តរាមគ្គេ គាមន្តរ-នទីបារ-រត្តិវិប្បវាស-គណឱហីយនាបត្តីហិ អនាបត្តិ។ ភិក្ខុនុបស្សយំ គន្ត្វា តា ភិក្ខុនិយោ វត្តព្វា – “អសុកំ នាម ភិក្ខុំ ជានាថា”តិ? “អាម, អយ្យា”តិ។ “តស្ស ឥត្ថិលិង្គំ បាតុភូតំ, សង្គហំ ទានិស្ស ករោថា”តិ។ តា ចេ “សាធុ, អយ្យា, ឥទានិ មយម្បិ សជ្ឈាយិស្សាម, ធម្មំ សោស្សាម, គច្ឆថ តុម្ហេ”តិ វត្វា សង្គហំ ករោន្តិ, អារាធិកា ច ហោន្តិ សង្គាហិកា លជ្ជិនិយោ, តា កោបេត្វា អញ្ញត្ថ ន គន្តព្វំ។ គច្ឆតិ ចេ, គាមន្តរ-នទីបារ-រត្តិវិប្បវាស-គណឱហីយនាបត្តីហិ ន មុច្ចតិ។ សចេ បន លជ្ជិនិយោ ហោន្តិ, ន សង្គាហិកាយោ; អញ្ញត្ថ គន្តុំ លព្ភតិ។ សចេបិ អលជ្ជិនិយោ ហោន្តិ, សង្គហំ បន ករោន្តិ; តាបិ បរិច្ចជិត្វា អញ្ញត្ថ គន្តុំ លព្ភតិ។ សចេ លជ្ជិនិយោ ច សង្គាហិកា ច, ញាតិកា ន ហោន្តិ, អាសន្នគាមេ បន អញ្ញា ញាតិកាយោ ហោន្តិ បដិជគ្គិកា, តាសម្បិ សន្តិកំ គន្តុំ វដ្ដតីតិ វទន្តិ។ គន្ត្វា សចេ ភិក្ខុភាវេបិ និស្សយបដិបន្នោ, បតិរូបាយ ភិក្ខុនិយា សន្តិកេ និស្សយោ គហេតព្វោ។ មាតិកា វា វិនយោ វា ឧគ្គហិតោ សុគ្គហិតោ, បុន ឧគ្គហណការណំ នត្ថិ។ សចេ ភិក្ខុភាវេ បរិសាវចរោ, តស្ស សន្តិកេយេវ ឧបសម្បន្នា សុឧបសម្បន្នា។ អញ្ញស្ស សន្តិកេ និស្សយោ គហេតព្វោ។ បុព្វេ តំ និស្សាយ វសន្តេហិបិ អញ្ញស្ស សន្តិកេយេវ និស្សយោ គហេតព្វោ។ បរិបុណ្ណវស្សសាមណេរេនាបិ អញ្ញស្ស សន្តិកេយេវ ឧបជ្ឈា គហេតព្វា។

យំ បនស្ស ភិក្ខុភាវេ អធិដ្ឋិតំ តិចីវរញ្ច បត្តោ ច, តំ អធិដ្ឋានំ វិជហតិ, បុន អធិដ្ឋាតព្វំ។ សង្កច្ចិកា ច ឧទកសាដិកា ច គហេតព្វា។ យំ អតិរេកចីវរំ វា អតិរេកបត្តោ វា វិនយកម្មំ កត្វា ឋបិតោ ហោតិ, តំ សព្វម្បិ វិនយកម្មំ វិជហតិ, បុន កាតព្វំ។ បដិគ្គហិតតេលមធុផាណិតាទីនិបិ បដិគ្គហណំ វិជហន្តិ។ សចេ បដិគ្គហណតោ សត្តមេ ទិវសេ លិង្គំ បរិវត្តតិ, បុន បដិគ្គហេត្វា សត្តាហំ

ວຸຕ຺ຕໍ. ຍໍ ປນ ພິກ຺ຂຸນາ ອຎ຺ຎສ຺ສ ພິກ຺ຂຸໂນ ສນ຺ຕກໍ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ, ຕໍ ປຏິຄ຺ຄຫຓໍ ນ ວິຊຫຕິ. ຍໍ ສກິຕ຺ຕໍ ສາມເຓຣານໍ ອພິຫຣິຕ຺ວາ ຐປິຕໍ, ຕໍ ປກາຕເຕ຺ວາ ຣກ຺ຂຕິ. ຍໍ ປນ ວິກຕ຺ຕໍ ອຸຕເສ຺ສວ ສນ຺ຕກໍ, ຕໍ ປຏິຄ຺ຄຫຓໍ ວິຊຫຕິ. ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ເຈຕໍ ປຣິວາເຣ –

"ເຕລໍ ມທຸໍ ຜາຓິຕຎ຺ຈາປິ ສປ຺ປິໍ;

ສາມໍ ຄເຫຕ຺ວານ ນິກ຺ຂິເປຍ຺ຍ;

ອວີຕິວເຕ຺ຕ ສຕ຺ຕາເຫ;

ສຕິ ປຈ຺ຈເຍ ປຣິພຸຎ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ອາປຕ຺ຕິ;

ປຎ຺ຫາ ເມສາ ກຸສເລຫິ ຈິນ຺ຕິຕາ"ຕິ. (ປຣິ. ໓໔໐);

ພິກ຺ຂຸນິຍາລິງ຺ຄປຣິວຕ຺ຕໍ ສນ຺ທາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ປຏິຄ຺ຄຫຓໍ ນາມ ລິງ຺ຄປຣິວຕ຺ເຕນ, ກາລໍກິຣິຍາຍ, ສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂາເນນ, ຫີນາຍາວຕ຺ເຕນ, ອນຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ທາເນນ, ອນເປກ຺ຂວິສ຺ສຊ຺ເຊນ, ອຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ຄາເຫນ ຈ ວິຊຫຕິ. ຕສ຺ມາ ສເຈປິ ຫຣີຕກາທີນ຺ຍປິ ປຏິຄ຺ເຄຫ຺ຕ຺ວາ ຐປິຕມ຺ຫິ, ສຕ຺ຕາຫສ຺ສ ປຏິຄ຺ຄຫຓໍ ວິຊຫຕິ. ພິກ຺ຂຸວິຫາເຣ ປນ ຍໍກິຎ຺ຈິ ອສ຺ສາ ສນ຺ຕກໍ ປຏິຄ຺ເຄຫ຺ຕ຺ວາ ວາ ອປ຺ປຏິຄ຺ເຄຫ຺ຕ຺ວາ ວາ ຐປິຕໍ, ສພ຺ພສ຺ສ ສາວ ອິສ຺ສຣາ, ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ຄເຫຕພ຺ພໍ. ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອາວຣໍ ຕສ຺ສາ ສນ຺ຕກໍ ເສນາສນໍ ຈ ອຸປສ຺ສໂຍ ຈ, ເຕ ອຍສ຺ສິນ຺ທຕິ ຕສ຺ສ ທາຕພ຺ພາ. ເຕວເສຸ ສມ຺ປຕິສຸ ຍາ ພິກ຺ຂຸນາ ລທ຺ທາ ສມ຺ປຕິ, ສພ຺ພາ ສາ ປຏິປ຺ປສ຺ສຸມ຺ພຕິ. ປຸຣິມິກາຍ ເສນາສນຄ຺ຄາເຫາ ປຏິປ຺ປສ຺ສຸມ຺ພຕິ. ສເຈ ປຈ຺ຉິມິກາຍ ເສນາສເນ ຄຫິເຕ ລິງ຺ຄໍ ປຣິວຕ຺ຕຕິ, ພິກ຺ຂຸນິສເຎ຺ຍາ ຈສ຺ສາ ສປ຺ປນ຺ຕໍ ລາພໍ ທາຕພ຺ພາເຍາ ເຫາຕິ, ອປເລາເກຕ຺ວາ ທາຕເພ຺ພາ. ສເຈ ພິກ຺ຂຸນີຫິ ສາມເຓຣຓາຍ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາຍ ອາປຕ຺ຕິຍາ ປຣິວສນ຺ຕສ຺ສ ລິງ຺ຄໍ ປຣິວຕ຺ຕຕິ, ປກ຺ຂມານຕ຺ຕເມວ ທາຕພ຺ພໍ. ສເຈ ມານຕ຺ຕໍ ຈຣນ຺ຕສ຺ສ ປຣິວຕ຺ຕຕິ, ປຸນ ປກ຺ຂມານຕ຺ຕເມວ ທາຕພ຺ພໍ. ສເຈ ຈິຓ຺ຓມານຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິວຕ຺ຕຕິ, ພິກ຺ຂູຫິ ອພ຺ພາຕກມ຺ມໍ ກາຕພ຺ພໍ. ສເຈ ອກຸສລວິປາເກ ປຣິກ຺ຂີເຓ ປກ຺ຂມານຕ຺ຕກາເລ ປຸນເທວ ລິງ຺ຄໍ ປຣິວຕ຺ຕຕິ, ຉາຣຕ຺ຕໍ ມານຕ຺ຕເມວ ທາຕພ຺ພໍ. ສເຈ ຈິເຓ຺ຓ ປກ຺ຂມານເຕ຺ຕ ປຣິວຕ຺ຕຕິ, ພິກ຺ຂູຫິ ອພ຺ພາຕກມ຺ມໍ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ.

ອເຕ຺ຖເກ ພິກ຺ຂູນີຍາ ລິງ຺ຄປຣິວຕ຺ຕເວຕ຺ຖ ວິເສສໍ ວຸຕ຺ຕເມເຍເຈ ສເຈ຺ຈ ວິພິນ຺ເນາຍາ ເວທິຕເພ຺ພາ. ອຍໍ ປນ ວິເສເສາ – ສເຈປິ ພິກ຺ຂຸນິກາເລ ອາປນ຺ນາ ສຎ຺ຈຣິຕ຺ຕາປຕ຺ຕິ ປຏິຉນ຺ນາ ເຫາຕິ, ປຣິວາສທານໍ ນຕ຺ຖິ, ຉາຣຕ຺ຕໍ ມານຕ຺ຕເມວ ທາຕພ຺ພໍ. ສເຈ ປກ຺ຂມານຕ຺ຕໍ ຈຣນ຺ຕິຍາ ລິງ຺ຄໍ ປຣິວຕ຺ຕຕິ, ນ ເທເຕ຺ວາ, ຉາຣຕ຺ຕໍ ມານຕ຺ຕເມວ ທາຕພ຺ພໍ. ສເຈ ຈິຓ຺ຓມານຕ຺ຕາຍ ປຣິວຕ຺ຕຕິ, ປຸນ ມານຕ຺ຕໍ ອທຕ຺ວາ ພິກ຺ຂູຫິ ອພ຺ພາເນຕພ຺ພໍ. ອຖ ພິກ຺ຂູຫິ ມານເຕ຺ຕ ອທິເນ຺ນ ປຸນ ລິງ຺ຄໍ ປຣິວຕ຺ຕຕິ, ພິກ຺ຂູນີຫິ ປກ຺ຂມານຕ຺ຕເມວ ທາຕພ຺ພໍ. ອຖ ຉາຣຕ຺ຕໍ ມານຕ຺ຕໍ ຈຣນ຺ຕສ຺ສ ປຸນ ປຣິວຕ຺ຕຕິ, ປກ຺ຂມານຕ຺ຕເມວ ທາຕພ຺ພໍ. ຈິຓ຺ຓມານຕ຺ຕສ຺ສ ປນ ລິງ຺ຄປຣິວເຕ຺ຕ ຊາເຕ ພິກ຺ຂູນີຫິ ອພ຺ພາຕກມ຺ມໍ ກາຕພ຺ພໍ. ປຸນ ປຣິວເຕ຺ຕ ຈ ລິເງ຺ຄ ພິກ຺ຂຸກາເລ ຣິຕາຍປິ ຍາ ອາປຕ຺ຕິເຍາ ປຸເຣ຺ຕ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ທາ, ຕາ ສຸປ຺ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ທາ ເຍວາຕິ.

៤០៉ ព្ទតោ បទានិ “យាត្យឃា ខេឆ្ងត់ ឆឡ្ម”ត្តិអាឌីតិ ចត្តារិ ចត្វ្ធិ ក្តត្តាភត្ត្វាតិខេឃច៉

៤១៉ យុក្សបិដ្ឋិកចត្វ្ធយិប្បសរា កិន ករ្កូ តដបុព្ទ្ធកោ៉ ពឃ្ស សិប្បខោការលួត្វំ បនិកឃ្មកតា បិដ្ឋ យុក្សកា អខេហារី៉ តរ្ឈ ឲចំ កាត់ អរក្លិ៉

លព្ទឹចត្វ្ធយិប្បពាឃ្ស ករ្កូឃ្ស អក្តុជាត់ ឌីឈ ខេហាតិ លព្ទតិ, តរ្ឈ លព្ទឹតិ ចុខេត្តា៉

ព្ទតោ បទានិ ខេ្វ ចលាចត្វ្ធតិ ក្តត្តាភាតេច៉ ខេលបជិត្តចត្វ្ធយិប្បលបជិត្ត ភាយ ជិត្តកឃ្ម្ទបំ៉

ឌារុនឹតលិកចត្វ្ធយិប្បឌារុនឹតលិកា ភាយ កដ្ឋ្ទបំ៉ ឃឆា ច ព្ទខេឃុ ខ្វឹរុ ឲចំ អខេព្ទារុបិ ឌត្តទុប-ខេបិត្វកទុប-ខេលិហទុបិឌឹរុ អតុបិឌិត្អខេការុ ព្ទតិ្វទុខេបរុ តិយិខេត្ត ខេយឆ្ងតខាខេកត ក្តបក្កយត្តឃ្ស អរុជិ យុក្ខត្យ ចា យា ចា, ក្សក្កដខេយច៉ កាឃល់រក្កខាខេកត ក្តបក្កយត្តឃ្សាបិ តខេឆច ក្សក្កដ៉ ខេយាចតខាខេកត បត ក្តបក្កយត្តឃ្ស យុខេត្ត រញ្ញាឌិខេរខេរា, អយុខេត្ត ក្សលួចឃត្តិ៉

៤២៉ រុត្តុខចត្វ្ធយិប្បអឃំ រុត្តុខេរា ភាយ រាជកខេហ កុលឌារខេកា រឌ្តាឃ បព្ទឌិខេតា; អត្តភាចឃ្ស អកិទុបតាឃ “រុត្តុខេរា”តិ ភាយំ លកិ៉ តំ ទខិកាឃ កញ្ញតិ ឌិរ្វា រយុប្បត្អលត្តុខាកា រា ព្ទតិ្វ ព្ទយំ ចិប្បកាទំ អកាសិ៉ ខេឆខេរា បត អតាកាឃឹ៉ តរ្ឈ ខេរា ត រាឌិឃិ៉ អខេព្ទារំ បត អចិរខេយា ឲខេរា៉

ព្ទតោ បខេខរុ ចត្យរុ ចត្វ្ធរុ ខេត ករ្កូ ឌត្យអា ក្សខេឃ្មឆា យាត្យកាយឃ្ស ចចត់ កខេហត្វា តឆា កត្វា បញ្ញា កុក្កុចាឃិរុ៉

៤៣៉ អក្លាឃិតាឌីតិ តីលិ ចត្វ្ធតិ ក្តត្តាភត្វ្ធខេតច៉ ខ្វឹរុ លិត្អសឹរចត្វ្ធរុ អឃំ ចិតិញ្ញខេឃា – ចដកខេត យុខេល ចិចខេដ អក្តុជាត់ បខេចខេរខេត្តា រខេច ខេហដ្ឋ ចា ក្តបទិ ចា ក្តកឃបខេឃ្សហិ ចា លុបត្ត បខេចខេរតិ, បិខាឌិកំ៉ ចត្យហិបិ បខេឃ្សហិ អលុបត្ត បខេចខេរត្វា អត្អត្តខេខ តាលុកំ លុបតិ, បិខាឌិកខេយច៉ ចត្តារិ បឃ្សាតិ តាលុកញ្ញ អលុបខេត្តា អាការរកតខេយច កត្វា បខេចខេរតិ ច តឹហខតិ ច, ក្សក្កដ៉ ឃឌិ បត ឌត្តា រុចុរិតា, អខេត្តាយុខេល ឌ្ឋកាខេរា តត្វិ, ឌត្តា ច ពាហិ ឌ្ឋដ្ឋយំខេរត បដិញ្ញត្អា, តត្វ ចាខេតត អរយុដ្ឋំ អខេល្លាកាឝំ តិលចលយត្តយិ បខេចខេរត្តឃ្ស បិខាឌិកខេយច៉ ក្តប្បាជិខេត បត ឌ្ឋដ្ឋយំខេរ ឌខេត្តរុខេឃច ក្តបក្កយត្តឃ្ស ក្សលួចឃំ៉ ខេឃាបិ ឌខេត្តា ពាហិ តិក្លយិត្វា តិដ្ឋតិ , ត រក្កា ឌ្ឋខេដ្ឋហិ បិឌហិត់៉ តត្វ ក្តបក្កយខេត្តបិ ពាហិ តិក្លត្តឌិច្បាឃ ក្តបក្កយខេត្តបិ ក្សលួចឃខេយច៉ ឌីចយាភកររីខេបិ ពាហិ តិក្លត្តឌិច្បាឃ ក្សលួចឃខេយច៉ ឃឌិ បត ពាហិឌិច្បាឃ បលិខេចខេឌត្វា អខេត្តាយុលំ បខេចខេរតិ, បិខាឌិកខេយច៉ ក្តបទិកិចាឃ លិត្អសឹរឃ្សបិ អខេឆាភាខេកត អក្តុជាត់ បខេចខេរត្វា តាលុកំ លុបត្តឃ្ស បិខាឌិកខេយច៉

អដ្ឋិកចត្វ្ធយិប្បរុរាត់ កញ្ញត្តឃ្សាបិ ក្សក្កដ៉ អដ្ឋិកាតិ រក្កញ្ញត្តឃ្សាបិ, តិយិខេត្ត ខេយឆ្ងតខាខេកត ក្តបក្កយត្តឃ្សាបិ, កាឃល់រក្កខាខេកត

ឧបក្កមន្តស្សាបិ, មុច្ចតុ វា មា វា, ទុក្កដមេវ។ យេនាការេន បន ឧបក្កមន្តស្ស មុច្ចន្តេ សង្ឃាទិសេសោ, អមុច្ចន្តេ ថុល្លច្ចយមេវ។

នាគិវត្ថុម្ហិ នាគមាណវិកា វា ហោតុ កិន្នរីអាទិកា វា អញ្ញតរា, សព្ពត្ថ បារាជិកំ។

យក្ខិវត្ថុម្ហិ សព្ពាបិ ទេវតា យក្ខីយេវ។

បេតិវត្ថុម្ហិ និជ្ឈាមតណ្ហិកាទិបេតិយោ អល្លីយិតុម្បិ ន សក្កា។ វិមានបេតិយោ បន អត្ថិ; យាសំ កាឡបក្ខេ អកុសលំ វិបច្ចតិ, ជុណ្ហបក្ខេ ទេវតា វិយ សម្បត្តិំ អនុភោន្តិ។ ឯវរូបាយ បេតិយា វា យក្ខិយា វា សចេ ទស្សន-គហណ-អាមសន-ផុសន-ឃដ្ដនានិ បញ្ញាយន្តិ, បារាជិកំ។ អថាបិ ទស្សនំ នត្ថិ, ឥតរានិ បញ្ញាយន្តិ, បារាជិកមេវ។ អថ ទស្សនគហណានិ ន បញ្ញាយន្តិ, អាមសនផុសនឃដ្ដនេហិ បញ្ញាយមានេហិ តំ បុគ្គលំ វិសញ្ញំ កត្វា អត្តនោ មនោរថំ បូរេត្វា គច្ឆតិ, អយំ អវិសយោ នាម។ តស្មា ឯត្ថ អវិសយត្តា អនាបត្តិ។ បណ្ឌកវត្ថុ បាកដមេវ។

ឧបហតិន្ទ្រិយវត្ថុម្ហិ ឧបហតិន្ទ្រិយោតិ ឧបហតកាយប្បសាទោ ខាណុកណ្ដកមិវ សុខំ វា ទុក្ខំ វា ន វេទយតិ។ អវេទយន្តស្សាបិ សេវនចិត្តេន អាបត្តិ។

ឆុបិតមត្តវត្ថុស្មិំ យោ "មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវិស្សាមី"តិ មាតុគាមំ គណ្ហិត្វា មេថុនេ វិរជ្ជិត្វា វិប្បដិសារី ហោតិ, ទុក្កដមេវស្ស ហោតិ។ មេថុនធម្មស្ស ហិ បុព្ពបយោគា ហត្ថគ្គាហាទយោ យាវ សីសំ ន បាបុណាតិ, តាវ ទុក្កដេ តិដ្ឋន្តិ។ សីសេ បត្តេ បារាជិកំ ហោតិ។ បឋមបារាជិកស្ស ហិ ទុក្កដមេវ សាមន្តំ។ ឧត្តរេសំ តិណ្ណំ ថុល្លច្ចយំ។ អយំ បន ភិក្ខុ មេថុនធម្មេ វិរជ្ជិត្វា កាយសំសគ្គំ សាទិយីតិ វេទិតព្វោ។ តេនាហ ភគវា – "អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្សា"តិ។

៦៣។ ភទ្ទិយវត្ថុស្មិំ ភទ្ទិយំ នាម តំ នគរំ។ ជាតិយាវនំ នាម ជាតិបុប្ផគុម្ពានំ ឧស្សន្នតាយ ឯវំ លទ្ធនាមំ; តំ តស្ស នគរស្ស ឧបចារេ វនំ ហោតិ។ សោ តត្ថ និបន្នោ តេន វាតុបត្ថម្ភេន មហានិទ្ទំ ឱក្កមិ។ ឯករសំ ភវង្គមេវ វត្តតិ។ កិលិន្នំ បស្សិត្វាតិ អសុចិកិលិន្នំ បស្សិត្វា។

៦៤។ ឥតោ បរានិ សាទិយនបដិសំយុត្តានិ ចត្តារិ វត្ថូនិ, អសាទិយនវត្ថុ ចាតិ បញ្ច ឧត្តានត្ថានេវ។

៦៩។ ទ្វីសុ អសាទិយនវត្ថូសុ សហសា ឧដ្ឋាសីតិ អាសីវិសេន ទដ្ឋោ វិយ អគ្គិនា ទឌ្ឍោ វិយ ច តុរិតំ ឧដ្ឋាសិ។ អក្កមិត្វា បវត្តេសីតិ អប្បមត្តោ ភិក្ខុ អារទ្ធវិបស្សកោ ឧបដ្ឋិតស្សតិ ខិប្បំ ឧដ្ឋហន្តោវ អក្កមិត្វា ភូមិយំ វត្តេន្តោ បរិវត្តេន្តោ វិហេឋេន្តោ បាតេសិ។ បុថុជ្ជនកល្យាណកេន ហិ ឯវរូបេសុ ឋានេសុ ចិត្តំ រក្ខិតព្វំ។ អយញ្ច តេសំ អញ្ញតរោ សង្គាមសីសយោធោ ភិក្ខុ។

លិលិ៍ ខ្វារំ ចិចរិត្វា តិបត្តុចត្តុយិរុចា បជិរល្លិឃវេត្តតាតិ ជិចា តិបជ្ជវេត្តត៍ ខ្វារំ រំចរិត្វា បជិរល្លិឃិត្យត្តិ ខ្វារំ បិឥហិត្វា តិបជ្ជិត្យំ៍ ឲត្ត ច កិច្ចាបិ បិញ្ញត្តឃំ “អឃំ តាយ អាបត្តី”តិ ត ចុត្តា៍ ចិចរិត្វា តិបត្តុវោវេរត បត ក្លុប្បវេត្តុ ចត្តុំ “អត្យុជាតាយិ, កិក្កុវេច, ជិចា បជិរល្លិឃវេត្តត ខ្វារំ រំចរិត្វា បជិរល្លិឃិត្យ”ត្តិ ចុត្តត្តា អរំចរិត្វា បជិរល្លិឃត្តុស្ស ក្រុក្កជំ ចុត្តំ៍ កកចវេតា ហិ អឆិប្បាយំ ញាត្វា ក្លុបិលិវេត្តរាឌីហិ អជ្ជកឆា ឥបិតា៍ “អត្តាបត្តិ ជិចា អាបជ្ជតិ វេតា វត្តិ”ត្តិ (បរិ៍ ១១១) ញ្ញយិតាបិ វេចតំ សិទ្ធំ៍

កិជិរំ បត ខ្វារំ រំចរិតត្តំ, កិជិរំ ត រំចរិតត្តំ? រុក្កបឥវរចេញ្ញបឥរកិលញ្ញបណ្ណាឌីតំ វេឃត វេកតឆិ កចាជំ កត្វា វេហជ្ជា ក្រុក្កវេល ក្លុបរិ ក្លុត្តុរបិរវេក ឥ បវេចវេរត្វា កតំ បរិចត្តកខ្វារវេយច រំចរិតត្តំ៍ អត្តា វេការុបិតំ ចវេជរុ ចិឃ រុក្កឃុចិកល្លកខ្វារំ, កាយឆកតកំ ចក្កលកឃុត្តខ្វារំ, ឋលវេការុ ចា កិជិការុ ចា វេទ្វ តីហិ ចក្កលកាតិ វេឃាវេជត្វា កតំ រំរវេលាកិជិកខ្វារំ, អាបវេលារុ ចិឃ កតំ ក្លុញ្ញាជតកិជិកខ្វារំ, ខ្វីរុ តីរុ ឥាវេតរុ វេចល្យុរលិកា វេការវេបត្វា បណ្ណកុជីរុ កតំ រលិកហត្តកខ្វារំ, ក្រុស្សរាលិខ្វារត្តិ ឲចវុបំ ខ្វារំ ត រំចរិតត្តំ៍ បត្តហត្តស្ស កចាជប្បលាយវេត បត ឲកំ ក្រុស្សរាលិខ្វារវេយច អតាបត្តិកវំ, អចវេរវេរាតិ បលាវេយត្តុស្ស អាបត្តិ៍ ជិចា បជិរល្លិឃត្តុស្ស បត បរិចត្តកខ្វារវេយច អាបត្តិកវំ, វេរវេរាតិ រំចរិត្វា ចា អរំចរិត្វា ចា តិបត្តុស្ស អាបត្តិ តត្តិ៍ រំចរិត្វា បត តិបជ្ជិតត្តំ, ឲតំ ចត្តំ៍

បរិចត្តកខ្វារំ បត កិត្តវេកត រំចុតំ វេហាតិ? រុចិឃជិកាឌីរុ ជិត្តារុ រំចុតវេយច វេហាតិ៍ អបិច វេលា រុចិយវេត្តបិ ជិវេត្ត ចជ្ជតិ៍ ឃជិកយវេត្តបិ ជិវេត្ត ចជ្ជតិ៍ ខ្វារពាហំ ឋុរិត្វា បិហិតយវេត្តបិ ចជ្ជតិ៍ ត្រោរកំ អឋុរិវេតបិ ចជ្ជតិ៍ រញ្ញត្តិវេយត ចិឆិតា ឃាចតា រីរំ តប្បចិរតិ តាចតា អឋុរិវេតបិ ចជ្ជតីតិ៍ រវេច ពាហុតំ ចញ្ញអញ្ញតជ្ជាតំ វេហាតិ, កិក្កុ ចា រាយវេលារំ ចា “ខ្វារំ, អាចុវេរា, ជក្កាហី”តិ ចត្វាបិ តិបជ្ជិត្យំ ចជ្ជតិ៍ អឆ កិក្កុ ឌីចវេកយំ ចា អត្តា ចា កិច្ចំ កវេរាត្តា តិរិត្តា វេហាត្តិ, “ឲវេត ខ្វារំ ជក្កិស្សត្តី”តិ អាវេកាកំ កត្វាបិ តិបជ្ជិត្យំ ចជ្ជតិ៍ កុរុតជ្ជកឆាឃំ បត “ក្លុបិរកយ្យិ អាបុឆ្ឆិត្វា ចា, ‘ឲរ ជក្កិស្សតី’តិ អាវេកាកំ កត្វា ចា តិបជ្ជិត្យំ ចជ្ជតិ៍ វេកចលំ កិក្កុតិ ចា យាត្យកាយំ ចា អាបុឆ្ឆិត្យំ ត ចជ្ជតី”តិ ចុត្តំ៍ អឆ ខ្វារស្ស ក្រុក្កលំ ចា ក្លុត្តុរបិរវេកា ចា កិវេត្តា ចា វេហាតិ អជ្ជបិវេតា ចា, រំចរិត្យំ ត រវេក្កាតិ, តចកយុត្តំ ចា បត ញ្ញជ្ជកបុវេញ្ញា ចា យត្តិកាឌីតំ ចា វារិ អវេត្តាខ្វារវេរ កវេតា វេហាតិ, អជំ ចា ពាត្តត្តិ, ឃឆា រំចរិត្យំ ត រវេក្កាតិ; ឲចវុវេប អត្តុរាវេឃ រតិ អរំចរិត្វាបិ តិបជ្ជិត្យំ ចជ្ជតិ៍ ឃជិ បត កចាជំ តត្តិ, លទ្ធកប្បវេយច៍ ក្លុបរិ រឃវេត្តត តិវេស្សលិ អាវេរាវេបត្វា តិបជ្ជិតត្តំ៍ រវេច តិវេស្សលិយត្តវេក ឆកតកំ វេហាតិ, ឆវេកត្វាបិ តិបជ្ជិតត្តំ៍ កញ្ញុវេ តិបជ្ជវេត្តត កញ្ញុខ្វារំ ចា បយុលខ្វារំ ចា ឃំកិច្ចំ រំចរិត្វា តិបជ្ជិត្យំ ចជ្ជតិ៍ រវេច ឲកកុជ្ជវេក វេកវេហ ខ្វីរុ បវេស្សរុ ខ្វារាតិ កត្វា ចញ្ញអញ្ញត្តិ, វេទ្វបិ ខ្វារាតិ ជក្កិតត្តាតិ៍

តិក្ខុយវេកបិ បិរាវេឥ ខ្វារំ ជក្កិតត្តវេយច៍ រវេច កិក្កុចារា បជិក្កមុ វេលិហបិរាឥរជិរំ បិរាជំ ពាហុ កិក្កុ ជិចាចិហារត្តំ បចិរត្តិ, រញ្ញុវេត្តវេត ខ្វារបិលស្ស “ខ្វារំ ជក្កាហី”តិ ចត្វា ចា “ខ្វារជក្កតំ ឲតស្ស ភាវេរា”តិ អាវេកាកំ កត្វា ចា បចិរិត្វា តិបជ្ជិតត្តំ ៍ ឃាច រញ្ញុតចវេកត ឲចវេយច កត្តត្តំ៍ បុវេរ បចិរត្តាតំ “ខ្វារជក្កតំ តាយ បឆ្ឆិយាតំ ភាវេរា”តិ ឲចំ អាវេកាកំ កាត្យុយ្យិ ចជ្ជតិ៍ អតាបុច្ឆា ចា អាវេកាកំ ចា អកត្វា អវេត្តាកញ្ញុវេ ចា អរំចុតខ្វារវេរ ពាហិ ចា តិបជ្ជត្តាតំ អាបត្តិ៍ កញ្ញុវេ ចា ពាហិ ចា តិបជ្ជតកាវេលបិ “ខ្វារជក្កតំ តាយ យហាខ្វារវេរ ខ្វារបិលស្ស ភាវេរា”តិ អាវេកាកំ កត្វា តិបជ្ជិត្យំ ចជ្ជតិវេឃច៍ វេលិហបិរាឥាឌីរុ អាការរតវេល តិបជ្ជវេត្តតាបិ ខ្វារំ

ឞំចរិតខ្លាសេយច៑

អឃមេញ្ញត្ថ សខ្លេបេ – ឰាគំ ឌិចាបឌិឞល្លឹឃត់ សេឃត សេកតឆិ បរិក្លិសេត្ត សក្ខារេពេត្ឋ ផាសេត កឆិតំ៑ តឞ្ឆា អត្ថធាកាសេឞ ចា ទ្រុក្លឫលេ ចា យល្ឋេប ចា ឃត្ត កត្តចិ សក្ខារេពេត្ឋ តិបឌ្ឋសេត្តត ក្ខារំ ឞំចរិត្វាច តិបឌ្ឋិតត្ថា៑ សេច យហាបរិសេចណ៍ សេហាតិ,

យហារេពាឌិឃក្កាលសេលិហបិឞាគក្កាលឞឌិឞំ ពាហ្វត់ ឌ្អឞទោឌ្ជាត់, ឃត្ត ក្ខារំ ឞំចុតយ្យិ ឞំចុតឌ្ជាសេត ត តិច្ជតិ, ក្ខារំ អលកត្តា បិកាទំ

អាទ្រហិត្វាបិ ចិចទត្តិ, តត្ត ឞំចទលកិច្ឆំ តត្តិ៑ ទត្តិ ក្ខារំ ចិចរិត្វា តិបឌេត្វា អទ្រុលោ ក្កុសេត ក្ជហតិ, អតាបត្តិ៑ សេច បត្បត្តិញ្ញា បុត ឞុបតិ,

អាបត្តិ៑ សេឃា បត “អទ្រុលោ ក្កុសេត ចុក្ជហិឞ្សាឃិ”តិ បរិច្ឆិត្តិត្វាច ក្ខារំ អឞំចរិត្វា ទត្តិ តិបឌ្ឋតិ, ឃធាបរិឆ្លេឌសេយច ច ត ចុឌ្ជាតិ, តឞ្ស

អាបត្តិសេឃច៑ យហាបច្ឆទិឃំ បត “ឲុចំ តិបឌ្ឋសេត្តា អតាគទិឃក្កួឌ៏បិ ត យុច្ឆតី”តិ ចុត្តំ៑

សេឃា បត ពាហុគេច ទត្តិ ឌក្កិត្វា អឌ្ឋាត់ ចា កត្តា ឌិចា កិលត្តទ្វេបិ យសេញ្ញ តិឞិសេត្តា បិសេគ ក្វឃិសេតា អសេយាសេចត្វាច តិឌ្ឋាចសេឞត តិបឌ្ឋតិ,

តឞ្ស អតាបត្តិ៑ សេច ឌ្អក្កត្តតិឌ្ឋោ អឌាតសេត្តាបិ បិសេគ យញ្ញាក៌ អាសេទាសេបតិ, អាបត្តិសេឃច៑ តិឞីឌិត្វា អបឞ្សាឃ ឞុបត្តឞ្ស អតាបត្តិ៑

សេឃាបិ ច “តិច្ឆំ ចិសេតាសេគឞ្សាឃី”តិ ចក្កូយសេត្តា បតិត្វា ឞហឞាច ចុឌ្ជាតិ, តឞ្សាបិ អតាបត្តិ៑ សេឃា បត បតិត្វា តសេត្តច ឞឃតិ, ត ចុឌ្ជាតិ,

តឞ្ស អាបត្តិ៑

សេកា យុច្ឆតិ, សេកា ត យុច្ឆតីតិ? យហាបច្ឆទិឃំ តាច “ឲកកសេក្កត តិបត្តសេកាសេឃច យុច្ឆតិ៑ បិសេគ បត ក្វឃិសេតា សេយាសេចត្វា តិបសេត្តា

ឃក្លាហិតសេកាបិ ចិឞញ្ញាក្វសេតាបិ ត យុច្ឆតី”តិ ចុត្តំ៑ កុរុត្ជកធាឃំ បត “ពាត្ឋិត្វា តិបឌ្ឋាបិសេតាច យុច្ឆតី”តិ ចុត្តំ៑ យហាអក្ជកធាឃំ បត

“សេឃា ចក្កូយសេត្តា យុច្ឆិត្វា បតិសេតា តសេត្តច ឞុបតិ, តឞ្សាបិ អចិឞឃត្តា អាបត្តិ ត ឌិឞ្សតិ៑ អាចទិឃា បត ឲុចំ ត កធយត្តិ៑ តឞ្ឆា

អាបត្តិសេឃចាតិ យហាបច្ចុយសេត្តសេត ចុត្តំ៑ សេក្ខ បត ឌតា អាបត្តិសេតា យុច្ឆត្តិសេឃច, សេឃា ច ឃក្លាហិតសេកា, សេឃា ច ពាត្ឋិត្វា

តិបឌ្ឋាបិសេតា”តិ៑

លិប័៑ កាទ្រកឆ្លកចត្តុឃិអតាបត្តិ ឞុបិតសេត្តតាតិ ឃឞ្ឆា ឞុបិតសេត្ត អចិឞឃត្តា ឲុចំ សេហាតិ, តឞ្ឆា ក្ជបិលិសេត្តសេទា កកចតា អចិតិត្ថិតបុត្តាយ្យិ

ឰាឃំ ចត្តុ តឃក្កាសេហត ចិតិត្ថិតិ៑ កកចាបិ ច ឞុត្វា “ឞុកឆិតំ, កិក្លុសេច, ក្ជបិលិតា; អបសេគ បគំ កសេទាសេត្តា ចិឃ, អាកាសេឞ បគំ គសេឞ្សសេត្តា

ចិឃ ក្ជបិលិ ឰាឃំ បតិញ្ញាកសេឆឞី”តិ ចត្វា សេឆទំ ឲតគសេក្កុ ផសេបឞិ – “ឲតគក្កុ, កិក្លុសេច, យយ ឞាចកាត់ កិក្លូត់ ចិតឃឆទាត់ ឃឌិគំ ក្ជបិលិ”តិ

(អ៑ តិ៑ ១៑១១៤, ១១ប័)៑ ឰាសេតា បទាតិ ឞុបត្តាឌីតិ ចត្តុតិ ក្ជត្តាតត្តុសេតច៑

ប័០៑ កិក្លូតីឞឃ្យសេឃាឌតាឌីឞុ សេត លិច្ឆចិក្យាទកា លិឌ្ឋាបឞុតា អត្តសេតា អតាធាសេទត ឲុចំ អកំឞុ៑ តសេតា បឌ្ជាឃ ច លិច្ឆចិតំ ចិតាសេឞា

ឲុច ក្ជគបិឌិ៑

ប័១៑ ចុឌ្ឋបត្តាឌិតចត្តុឃិគឞ្សត់ អកយាឞីតិ អតុកយ្យាឃ “តំ គក្លិឞ្សាឃី”តិ សេកហំ អកយាឞិ៑ អឆឞ្ស ឞា អត្តសេតា ច គាទកាតញ្ញា

ᨶᩣᨶᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩋᨶᩣᨧᩣᩁᩴ ᩈᨬ᩠ᨧᩩᨱ᩠ᨱᩮᩈᩥ᪨ ᩋᨶᩮᨠᨷ᩠ᨷᩉᩣᩁᩴ ᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᨷᩥᨲᩣ “ᩑᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨿᩣᩉᩦ”ᨲᩥ ᨷᩃᨠ᩠ᨠᩣᩁᩮᨶ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩮᩈᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨾᩮᩣᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨩᩁᩣᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᨲᩣᨿ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣ ᨷᩁᩥᨷᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᩈᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨾᨶᩴ ᩋᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨷᨶ ᨠᩥᩁ ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩦ ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨠᩣᨾᩁᩣᨣᩮᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨶ ᩈᩣᨴᩥᨿᩦᨲᩥ᪨

ᨷᩢᨻ᩠ᨻ᪨ ᨾᩥᨣᨷᩮᩣᨲᨠᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

ᩅᩥᨶᩦᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ᪨

ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨷᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩣᨿ ᩅᩥᨶᨿᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿ

ᨷᨮᨾᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᨲᨲ᩠ᩁᩥᨴᩴ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨷᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩣᨿ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨷᩣᩈᩣᨴᩥᨠᨲ᩠ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ –

ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨷᩁᨾ᩠ᨷᩁᨲᩮᩣ, ᨶᩥᨴᩣᨶᩅᨲ᩠ᨳᩩᨷ᩠ᨷᨽᩮᨴᨴᩦᨷᨶᨲᩮᩣ;

ᨷᩁᩈᨾᨿᩅᩥᩅᨩ᩠ᨩᨶᨲᩮᩣ, ᩈᨠᩈᨾᨿᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨲᩮᩣ ᨧᩮᩅ᪨

ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᨷᩁᩥᩈᩮᩣᨵᨶᨲᩮᩣ, ᨷᨴᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨷᩣᩊᩥᨿᩮᩣᨩᨶᨠ᩠ᨠᨾᨲᩮᩣ;

ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᨲᩮᩣ, ᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᨶᨿᨽᩮᨴᨴᩔᨶᨲᩮᩣ᪨

ᩈᨾ᩠ᨷᩔᨲᩴ ᨶ ᨴᩥᩔᨲᩥ, ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᨷᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩴ ᨿᨲᩮᩣ ᩑᨲ᩠ᨳ;

ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪᨶᨾᨿᩴ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ, ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨷᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩣᨲ᩠ᩅᩮᩅ᪨

ᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩣ, ᩅᩥᨶᨿᩔ ᩅᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿᨴᨾᨶᨠᩩᩈᩃᩮᨶ;

ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩃᩮᩣᨠᨶᩣᨳᩮᨶ, ᩃᩮᩣᨠᨾᨶᩩᨠᨾ᩠ᨷᨾᩣᨶᩮᨶᩣᨲᩥ᪨

ᨷᨮᨾᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪒᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ

ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᩋᨴᩩᨲᩥᨿᩮᨶ, ᨿᩴ ᨩᩥᨶᩮᨶ ᨷᨠᩣᩈᩥᨲᩴ;

ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᨲᩔ ᨴᩣᨶᩥ, ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨠ᩠ᨠᨾᩮᩣ᪨

ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᨿᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨧ ᨷᨠᩣᩈᩥᨲᩴ;

ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᨩ᩠ᨩᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᩋᨿᩴ᪨

ᨵᨶᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪘᪔᪨ ᨲᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩁᩣᨩᨣᩉᩮ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨣᩥᨩ᩠ᨫᨠᩪᨭᩮ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩮᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩁᩣᨩᨣᩉᩮᨲᩥ ᩑᩅᩴᨶᩣᨾᨠᩮ ᨶᨣᩁᩮ, ᨲᨬ᩠ᩉᩥ ᨾᨶ᩠ᨵᩣᨲᩩ-ᨾᩉᩣᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩣᨴᩦᩉᩥ ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ “ᩁᩣᨩᨣᩉ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨷᩮᨲ᩠ᨳ ᨷᨠᩣᩁᩮ ᩅᨱ᩠ᨱᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᩥᩴ ᨲᩮᩉᩥ! ᨶᩣᨾᨾᩮᨲᩴ ᨲᩔ ᨶᨣᩁᩔ᪨ ᨲᩴ ᨷᨶᩮᨲᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨠᩣᩃᩮ ᨧ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩃᩮ ᨧ ᨶᨣᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩈᨠᩣᩃᩮ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨿᨠ᩠ᨡᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ, ᨲᩮᩈᩴ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩅᨶᩴ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨣᩮᩣᨧᩁᨣᩣᨾᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩅᩣᩈᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᨾᩣᩉ – ᨣᩥᨩ᩠ᨫᨠᩪᨭᩮ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩮᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨧ ᨣᩥᨩ᩠ᨫᩣ ᨲᩔ ᨠᩪᨭᩮᩈᩩ ᩅᩈᩥᩴᩈᩩ, ᨣᩥᨩ᩠ᨫᩈᨴᩥᩈᩣᨶᩥ ᩅᩣ ᨲᩔ ᨠᩪᨭᩣᨶᩥ; ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨣᩥᨩ᩠ᨫᨠᩪᨭᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣᨲᩥ ᩅᩥᨶᨿᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᨲᨿᩮᩣ ᨩᨶᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ᪨ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᨲᨿᩮᩣ ᨲᨿᩮᩣ ᩑᩅ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᨽᩩᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣ᪨ ᩍᨵ ᨷᨶ ᨲᩮ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩈᨶ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᨶᩣᨲᩥᨴᩊ᩠ᩉᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨶ ᨴᩊ᩠ᩉᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣ; ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨦ᩠ᨣᨾ᩠ᨾ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩥ ᨲᩮ ᩈᨶ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨽᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲᩥᩅᩥᩔᩣᩈᩥᨠᩣ ᨴᩊ᩠ᩉᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣ; ᨲᩮ ᩉᩥ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᨽᨲ᩠ᨲᩣ ᨽᨩᨾᩣᨶᩣ ᩑᨠᩈᨾ᩠ᨽᩮᩣᨣᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩣᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ “ᩈᨾ᩠ᨽᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩍᩈᩥᨣᩥᩃᩥᨷᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᩈᩥᨣᩥᩃᩥᩔ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩔ ᨷᩔᩮ᪨ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨠᩥᩁ ᨷᨬ᩠ᨧᩈᨲᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨠᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᨠᩣᩈᩥᨠᩮᩣᩈᩃᩣᨴᩦᩈᩩ ᨩᨶᨷᨴᩮᩈᩩ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩣᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩮ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩦᨲᩥᨶᩣᨾᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨲᩮ ᨷᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩮ ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶ᩠ᨲᩮ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉᩴᩈᩩ – “ᩋᨿᩴ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ ᩍᨾᩮ ᩍᩈᨿᩮᩣ ᨣᩥᩃᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨴᩩᨷᩣᨴᩣᨿ ᨲᩔ “ᩍᩈᩥᨣᩥᩃᩥ”ᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᩈᨾᨬ᩠ᨬᩣ ᩏᨴᨷᩣᨴᩥ, ᨲᩔ ᨷᩔᩮ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᨷᩣᨴᩮ᪨

តិណកុដិយោ ករិត្វាតិ តិណច្ឆទនា សទ្វារពន្ធា កុដិយោ កត្វា។ វស្សំ ឧបគច្ឆន្តេន ហិ នាលកបដិបទំ បដិបន្នេនាបិ បញ្ចន្នំ ឆទនានំ អញ្ញតរេន ឆន្នេយេវ សទ្វារពន្ធេ សេនាសនេ ឧបគន្តព្ពំ។ វុត្តញ្ហេតំ – “ន, ភិក្ខវេ, អសេនាសនិកេន វស្សំ ឧបគន្តព្ពំ។ យោ ឧបគច្ឆេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (មហាវ· ១០៣)។ តស្មា វស្សកាលេ សចេ សេនាសនំ លភតិ, ឥច្ចេតំ កុសលំ; នោ ចេ លភតិ, ហត្ថកម្មំ បរិយេសិត្វាបិ កាតព្ពំ។ ហត្ថកម្មំ អលភន្តេន សាមម្បិ កាតព្ពំ។ ន ត្វេវ អសេនាសនិកេន វស្សំ ឧបគន្តព្ពំ។ អយមនុធម្មតា។ តស្មា តេ ភិក្ខូ តិណកុដិយោ ករិត្វា រត្តិដ្ឋានទិវាដ្ឋានានិ បរិច្ឆិន្ទិត្វា កតិកវត្តានិ ច ខន្ធកវត្តានិ ច អធិដ្ឋាយ តីសុ សិក្ខាសុ សិក្ខមានា វស្សំ ឧបគច្ឆិំសុ។

អាយស្មាបិ ធនិយោតិ ន កេវលំ តេ ថេរាវ, ឥមស្ស សិក្ខាបទស្ស អាទិកម្មិកោ អាយស្មា ធនិយោបិ។ កុម្ភការបុត្តោតិ កុម្ភការស្ស បុត្តោ; តស្ស ហិ នាមំ ធនិយោ, បិតា កុម្ភការោ, តេន វុត្តំ – “ធនិយោ កុម្ភការបុត្តោ”តិ។ វស្សំ ឧបគច្ឆីតិ តេហិ ថេរេហិ សទ្ធិំ ឯកដ្ឋានេយេវ តិណកុដិំ ករិត្វា វស្សំ ឧបគច្ឆិ។ វស្សំវុត្ថាតិ បុរិមិកាយ ឧបគតា មហាបវារណាយ បវារិតា បាដិបទទិវសតោ បដ្ឋាយ “វុត្ថវស្សា”តិ វុច្ចន្តិ។ ឯវំ វស្សំវុត្ថា ហុត្វា។

តិណកុដិយោ ភិន្ទិត្វាតិ ន ទណ្ឌមុគ្គរាទីហិ ចុណ្ណវិចុណ្ណំ កត្វា, វត្ថុសីសេន បន តិណញ្ច ទារុវល្លិ-អាទីនិ ច ឱរោបេត្វាតិ អត្ថោ។ យេន ហិ វិហារបច្ចន្តេ កុដិ កតា ហោតិ, តេន សចេ អាវាសិកា ភិក្ខូ ហោន្តិ, តេ អាបុច្ឆិតព្ពា “សចេ ឥមំ កុដិំ បដិជគ្គិត្វា កោចិ វសិតុំ ឧស្សហតិ, តស្ស ទេថា”តិ វត្វា បក្កមិតព្ពំ។ យេន អរញ្ញេ វា កតា ហោតិ , បដិជគ្គកំ វា ន លភតិ, តេន “អញ្ញេសម្បិ បរិភោគំ ភវិស្សតី”តិ បដិសាមេត្វា គន្តព្ពំ។ តេ បន ភិក្ខូ អរញ្ញេ កុដិយោ កត្វា បដិជគ្គកំ អលភន្តា តិណញ្ច កដ្ឋញ្ច បដិសាមេត្វា សង្គោបេត្វាតិ អត្ថោ។ យថា ច ឋបិតំ តំ ឧបចិកាហិ ន ខជ្ជតិ , អនោវស្សកញ្ច ហោតិ, តថា ឋបេត្វា “ឥទំ ឋានំ អាគន្ត្វា វសិតុកាមានំ សព្រហ្មចារីនំ ឧបការាយ ភវិស្សតី”តិ គមិយវត្តំ បូរេត្វា។

ជនបទចារិកំ បក្កមិំសូតិ អត្តនោ អត្តនោ ចិត្តានុកូលំ ជនបទំ អគមំសុ។ អាយស្មា បន ធនិយោ កុម្ភការបុត្តោ តត្ថេវ វស្សំ វសីតិអាទិ ឧត្តានត្ថមេវ។ យាវតតិយកន្តិ យាវតតិយវារំ។ អនវយោតិ អនុអវយោ, សន្ធិវសេន ឧការលោបោ។ អនុ អនុ អវយោ, យំ យំ កុម្ភការេហិ កត្តព្ពំ នាម អត្ថិ, សព្ពត្ថ អនូនោ បរិបុណ្ណសិប្បោតិ អត្ថោ។ សកេតិ អត្តនោ សន្តកេ។ អាចរិយកេតិ អាចរិយកម្មេ។ កុម្ភការកម្មេតិ កុម្ភការានំ កម្មេ; កុម្ភការេហិ កត្តព្ពកម្មេតិ អត្ថោ។ ឯតេន សកំ អាចរិយកំ សរូបតោ ទស្សិតំ ហោតិ។ បរិយោទាតសិប្បោតិ បរិសុទ្ធសិប្បោ។ អនវយត្តេបិ សតិ អញ្ញេហិ អសទិសសិប្បោតិ វុត្តំ ហោតិ។

សព្ពមត្តិកាមយន្តិ បិដ្ឋសង្ឃាដកវាដរុក្ខសូចិឃដិកវាតបានកវាដមត្តំ ឋបេត្វា អវសេសំ ភិត្តិឆទនិដ្ឋកថម្ភាទិភេទំ សព្ពំ គេហសម្ភារំ មត្តិកាមយមេវ កត្វាតិ អត្ថោ។ តិណញ្ច កដ្ឋញ្ច គោមយញ្ច សង្កឌ្ឍិត្វា តំ កុដិកំ បចីតិ តំ សព្ពមត្តិកាមយំ កត្វា បិលិកាយ ឃំសិត្វា សុក្ខាបេត្វា តេលតម្ពមត្តិកាយ បរិមជ្ជិត្វា អន្តោ ច ពហិ ច តិណាទីហិ បូរេត្វា យថា បក្កា សុបក្កា ហោតិ, ឯវំ បចិ។ ឯវំ បក្កា ច បន សា អហោសិ កុដិកា ។ អភិរូបាតិ សុរូបា។ បាសាទិកាតិ បសាទជនិកា។ លោហិតិកាតិ លោហិតវណ្ណា។ កិង្កណិកសទ្ទោតិ កិង្កណិកជាលស្ស

ສເຄ຺ຼາ ຍທາ ກິຣ ຄາຄາຣວເຄຫິ ກວສ຺ສ ກິຕ຺ຕິກຂາລສ຺ສ ສເຄ຺ຼາ ເທາຕິ, ເອວັ ວສ຺ສາ ຄຸຂີກາຍ ວາວປິຄຕ຺ຕິກາຊືຫິ ປຈິເວ຺ຣຄ ວາເວຄ ສຍາທວາຍ ສເຄ຺ຼາ ອເທາສິ ເອເວຄສ຺ສາ ອເຄ຺ຕາ ຈ ຍທີ ຈ ສຸປກ຺ກາເຣວາ ຄສ຺ສິເວາ ເທາຕິ ຍທາອຕ຺ຣກວາຍໍ ປຄ "ກິຕ຺ຕິກາ"ຕິ ກໍສກາຂຄໍ, ວສ຺ມາ ຍທາ ອກິທວສ຺ສ ກໍສກາຂຄສ຺ສ ສເຄ຺ຼາ, ເອວຍສ຺ສາ ວາວປຸທວາຍ ສເຄ຺ຼາ ອເທາສີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ

ປັອ໌ກິ ເອວໍ, ຫິກ຺ຂເວຕິ ເອຕ຺ຕ ຂາຄເອຕ຺ຕາວ ຄກວາ ກທາສຍຕ຺ຣາປຄຕ຺ຕໍ ປຸຈ຺ຉິ ຄກວເວາ ເອວຍຕ຺ຕໍ ອາເຣາເຈສຸຕ຺ຕິ ສຕ຺ຕຍຕ຺ຕິກາຍຍາຍ ຄຸຂີກາຍ ກເຣາກາວັ ອາຂິເວາ ປຕ຺ຣາຍ ຄກວເວາ ອາເຣາເຈສຸ໌ ກວຍີຕ຺ຕາຄາຍ ເສາ, ຫິກ຺ຂເວ...ເປ... ຄຸຂີກໍ ກຣິສ຺ສຕີຕິ ຫຼຄໍ ອຕີວເວ຺ຕ ອຄາຄວວຄໍ; ອກາສີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ເທາຕິ ວສ຺ສ ລກ຺ຂລໍ ສຄ຺ຣສວ຺ເວາ ປຣິເຍສິວສ຺ສໍ ຄ ທິ ຄາຍ, ຫິກ຺ຂເວ, ວສ຺ສ ເຍາຄປຸຣິສສ຺ສ ປິເລາຫຸ ອຄຸຄ຺ຍາ ອຄຸກຍ຺າ ອຈິເທສາ ຄຈິສ຺ສຕີຕິ ເອວ຺ຕ ອຄຸຄ຺ຍາຕິ ອຄຸຣກ຺ຂລາ; ເອເວຄ ເຍຕ຺ຕາປຸຕ຺ຕກາເກ ຄເສ຺ສຕິ ອຄຸກຍ຺າຕິ ປຣຄຸເລ຺ກຄ ຈິຕ຺ຕກຍ຺ຄາ ອຈິເທສາຕິ ອຈິທີສຄາ; ເອເວຫິ ກຣຸລາປຸຕ຺ຕກາເກ ຄເສ຺ສຕິ ຫຼຄໍ ວຸຕ຺ຕໍ ເທາຕິ – "ຫິກ຺ຂເວ , ວສ຺ສ ເຍາຄປຸຣິສສ຺ສ ປວຈີຂລາຄຈິກ຺ຂລຍຄ຺ຣຄອກ຺ຄາເຄສຸ ຍາຫຸ ລຸຄ຺ຄາຄຸລຸຄ຺ຄເກ ປິເລາ ຍຸາຍິເສຕ຺ຕສ຺ສ ຈິຄາເສຕ຺ຕສ຺ສ ເວສຸ ປິເລາຫຸ ເຍຕ຺ຕາກຣຸລາຄໍ ປຸຕ຺ຕກາກຍຕ຺ຕາປິ ອຄຸຄ຺ຍາ ອຄຸກຍ຺າ ອຈິເທສາ ຄ ທິ ຄາຍ ຄຈິສ຺ສຕິ ອປຸຍຕ຺ຕກາປິ ຄາຍ ຄ ຄຈິສ຺ສຕີ"ຕິ ຍາ ປວ຺ຈິຍາ ຂຄວາ ປິເລາຫຸ ປິວຍ຺ໍ ອາປຂ຺ຊີຕິ ປວ຺ຈິເຍາ ຂຄສຍຸເທາ ປິເລາຫຸ ປິວຍ຺ກາວັ ຍາ ອາປຂ຺ຊິ "ຍຸຄ຺ຄາເລປິ ຫິກ຺ຂຫິ ເອວັ ກວໍ, ຕ຺ຣາຂິເສຸ ຜາເຄສຸ ປິລາຕິປິວໍ ກເຣາຕ຺ຕາຄໍ ຄຕ຺ຕິ ເຄາເສາ"ຕິ ຍຕ຺ຕິວ຺ຕາ ຫຼຍສ຺ສ ຂີຕ຺ຣາຄຸກວີ ອາປຂ຺ຊຍາຄາ ປວ຺ຈິຍາ ຂຄວາ ຍາ ປິເລາຫຸ ປິວເຍ຺ ຌິສິວເຕ຺ຕ ເອວັ ຍຕ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ເທາຕິ

ເອວັ ຜຄິຍໍ ກຣທິວ຺ວາ ຄ ຈ, ຫິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕຍຕ຺ຕິກາຍຍາ ຄຸຂີກາ ກາວຕ຺ຕາຕິ ອາຍຕິ ວາຂີສາຍ ຄຸຂີກາຍ ກຣລໍ ປຂີກ຺ຂິປິ; ປຂີກ຺ຂິປິວ຺ວາ ຈ "ເຍາ ກເຣຍ຺ຍ ອາປຕ຺ຕິ ຄຸກ຺ກຂສ຺ສາ"ຕິ ສຕ຺ຕຍຕ຺ຕິກາຍຄຸຂີກາກເຣລ ອາປຕ຺ຕິ ຜເປສິ ວສ຺ມາ ເຍາປິ ປວຈີຂລາຄາຂີຄາ ປິເລາຫຸ ປິວຍ຺ໍ ອຄາປຂ຺ຊເຄ຺ຕາ ວາຂີສໍ ຄຸຂີກໍ ກເຣາຕິ, ເສາປິ ຄຸກ຺ກຂໍ ອາປຂ຺ຊຕິ ປວຈີຂລາຄາຊືຫິ ປຄ ປິເລາຫຸ ປິວຍ຺ໍ ອາປຂ຺ຊເຄ຺ຕາ ຍໍ ຍໍ ວຕ຺ຕຸ ຂີຕິກ຺ກຍຕິ, ວຕ຺ຕ ວຕ຺ຕ ວຸຕ຺ຕເຍວ ອາປຕ຺ຕິ ອາປຂ຺ຊຕິ ຜຄິຍເວ຺ຕຣສ຺ສ ອາຂິກຍ຺ກວ຺ວາ ອຄາປຕ຺ຕິ ເສສາຄໍ ສິກ຺ຂາປຂໍ ອຕິກ຺ກຍິວ຺ວາ ກເຣາຕ຺ຕາຄຍິ ກວໍ ລກິວ຺ວາ ວຕ຺ຕ ວສຕ຺ຕາຄຍິ ຄຸກ຺ກຂເຍວ ຄຕ຺ຕສຍຸາຣຍິສ຺ສກາ ປຄ ຍທາ ວາ ວທາ ວາ ຍິສ຺ສາ ເທາຕຸ, ວຕ຺ຕີຕິ ສຸຄ຺ຄຍຕ຺ຕິກາຍຍາວ ຄ ວຕ຺ຕີຕິ ສາປິ ຫຼຕ຺ຣກາຫິ ກິຂ຺ຂາກາວສວສເຂ຺ລເປຄ ກວາ ວຕ຺ຕີຕິ ເອວັ ຄເຄ຺ຕາຕິ ເລາ...ເປ... ວໍ ຄຸຂີ ຫິກ຺ຂີຸຕິ ຄກວເວາ ວວຄໍ ສຍຸຂີຄ຺ຈິວ຺ວາ ກເຂ຺ຣຫິ ຈ ປິສາເລຫິ ຈ ວໍ ຄຸຂີກໍ ຂີກິຣເຄ຺ຕາ ຫິກ຺ຂີສຸ

ອຜ ເລາ ອາຍສ຺ມາ ຜຄິເຍາຕິອາຂີຍ຺ຸອໍ ສເຂ຺ລປເວ຺ຕາ – ຜຄິເຍາ ເອກປເສ຺ສ ຂີວາຂີທາເຣ ຄິສິເຄ຺ຕາ ເວຄ ສເຄ຺ຣຄ ອາກເຕ຺ວາ ເວ ຫິກ຺ຂຸ "ກິສ຺ສ ເຍ ຕຸເຍ຺ຸອາວຸເສາ, ຄຸຂີ ຫິກ຺ຂາ"ຕິ ປຸຈ຺ຉິວ຺ວາ "ຄກວາ ເຄຂາເປຕີ"ຕິ ສຸວ຺ວາ ສຸຕ຺ຕວາຍ ສຍຸຂີຄ຺ຈິ

ກສ຺ມາ ປຄ ຄກວາ ຫຼຍິຄາ ອຕິຍທເຕ຺ຕຄ ວຸສ຺ສາເທຄ ອຕ຺ຕເຄາ ວສຄຕ຺ຕໍ ກວໍ ຄຸຂີກໍ ເຄຂາເປສິ, ຄຸ ເອວເສ຺ສຕ຺ຕ ວຍກຍຸຍິ ອຕ຺ຕິຕິ? ກິຍ຺ຈາປິ ອຕ຺ຕິ, ອຜ ເລາ ຄໍ ຄກວາ ອກປ຺ປິຍາຕິ ຫິກ຺ຂາເປສິ, ຕິຕ຺ຕິຍຜເຂາຕິ ຫິກ຺ຂາເປສິ ອຍເຍວ຺ ຈິຄິຈ຺ຉເຍາ ອຕ຺ຣກວາຍໍ ປຄ ອຍ຺ຍາຄິປິ ກາຣລາຄິ ວຸຕ຺ຕາຄິ – ສຕ຺ຕາຄຸຄ຺ຍາຍ, ປຕ຺ຈີຈຣຸຕ຺ຕຕ຺ວາຍ, ເສຄາສຄວີທຸລ຺ລປອເສຜຄາຍາຕິອາຊີຄິ ວສ຺ມາ ຫຼຄາຄິປິ ເຍາ ຫິກ຺ຂຸ ຍາທຸສ຺ສເວາ ຈິຄຍຍ຺ຍາ ອຍ຺ຍາ ຫິກ຺ຂຸ ອກປ຺ປິຍໍ ປຣິກ຺ຂາເຣ ກເທວ຺ວາ ຈິຈຣຕ຺ຕິ ຂີສ຺ວາ ວໍ ລິກ຺ຂາເປຍ຺ຍ ວາ ຫິກ຺ຂາເປຍ຺ຍ ວາ ອຄຸປເຈຂ຺ຊາ , ເສາ ເຄວ

ចោទេតព្ពោ ន សារេតព្ពោ; ន តំ លព្ភា វត្តុំ “ឥមេ បរិក្ខារេ តយា គាហិតា, តេ ឥមេ ទេហី”តិ។

បាឡិមុត្តកវិនិច្ឆយោ

តត្រាយំ បាឡិមុត្តកោ កប្បិយាកប្បិយបរិក្ខារវិនិច្ឆយោ – កេចិ តាលបណ្ណច្ឆត្តំ អន្តោ វា ពហិ វា បញ្ចវណ្ណេន សុត្តេន សិព្ពន្តា វណ្ណមដ្ឋំ ករោន្តិ, តំ ន វដ្ដតិ។ ឯកវណ្ណេន បន នីលេន វា បីតកេន វា យេន កេនចិ សុត្តេន អន្តោ វា ពហិ វា សិព្ពិតុំ ឆត្តទណ្ឌគ្គាហកំ សលាកបញ្ជរំ វា វិនន្ធិតុំ វដ្ដតិ។ តញ្ច ខោ ថិរករណត្ថំ, ន វណ្ណមដ្ឋត្ថាយ។ ឆត្តបណ្ណកេសុ មករទន្តកំ វា អឌ្ឍចន្ទកំ វា ឆិន្ទិតុំ ន វដ្ដតិ។ ឆត្តទណ្ឌេ គេហត្ថម្ភេសុ វិយ ឃដកោ វា វាឡរូបកំ វា ន វដ្ដតិ។ សចេបិ សព្ពត្ថ អារគ្គេន លេខា ទិន្នា ហោតិ, សាបិ ន វដ្ដតិ។ ឃដកម្បិ វាឡរូបកម្បិ ភិន្ទិត្វា ធារេតព្ពំ, លេខាបិ ឃំសិត្វា វា អបនេតព្ពា, សុត្តកេន វា ទណ្ឌោ វេឋេតព្ពោ។ ទណ្ឌពុន្ទេ បន អហិច្ឆត្តកសណ្ឋានំ វដ្ដតិ។ វាតប្បហារេន អចលនត្ថំ ឆត្តមណ្ឌលិកំ រជ្ជុកេហិ គាហេត្វា ទណ្ឌេ ពន្ធន្តិ, តស្មិំ ពន្ធនដ្ឋានេ វលយមិវ ឧក្កិរិត្វា លេខំ ឋបេន្តិ, សា វដ្ដតិ។

ចីវរមណ្ឌនត្ថាយ នានាសុត្តកេហិ សតបទីសទិសំ សិព្ពន្តា អគ្គឡំ ឋបេន្តិ, អញ្ញម្បិ យំកិញ្ចិ សូចិកម្មវិការំ ករោន្តិ, បដ្ដមុខេ វា បរិយន្តេ វា វេណឹ វា សង្ខលិកំ វា, ឯវមាទិ សព្ពំ ន វដ្ដតិ, បកតិសូចិកម្មមេវ វដ្ដតិ។ គណ្ឋិកបដ្ដកញ្ច បាសកបដ្ដកញ្ច អដ្ឋកោណម្បិ សោឡសកោណម្បិ ករោន្តិ, តត្ថ អគ្ឃិយគយមុគ្គរាទីនិ ទស្សេន្តិ, កក្កដក្ខីនិ ឧក្កិរន្តិ, សព្ពំ ន វដ្ដតិ, ចតុកោណមេវ វដ្ដតិ។ កោណសុត្តបិឡកា ច ចីវរេ រត្តេ ទុវិញ្ញេយ្យរូបា វដ្ដន្តិ។ កញ្ជិកបិដ្ឋខលិអល្លិកាទីសុ ចីវរំ បក្ខិបិតុំ ន វដ្ដតិ។ ចីវរកម្មកាលេ បន ហត្ថមលសូចិមលាទីនំ ធោវនត្ថំ កិលិដ្ឋកាលេ ច ធោវនត្ថំ វដ្ដតិ។ គន្ធំ វា លាខំ វា តេលំ វា រជនេ បក្ខិបិតុំ ន វដ្ដតិ។

ចីវរំ រជិត្វា សង្ខេន វា មណិនា វា យេន កេនចិ ន ឃដ្ដេតព្ពំ។ ភូមិយំ ជាណុកានិ និហន្ត្វា ហត្ថេហិ គហេត្វា ទោណិយម្បិ ន ឃំសិតព្ពំ។ ទោណិយំ វា ផលកេ វា ឋបេត្វា អន្តេ គាហាបេត្វា ហត្ថេហិ បហរិតុំ បន វដ្ដតិ; តម្បិ មុដ្ឋិនា ន កាតព្ពំ។ បោរាណកត្ថេរា បន ទោណិយម្បិ ន ឋបេសុំ។ ឯកោ គហេត្វា តិដ្ឋតិ; អបរោ ហត្ថេ កត្វា ហត្ថេន បហរតិ។ ចីវរស្ស កណ្ណសុត្តកំ ន វដ្ដតិ, រជិតកាលេ ឆិន្ទិតព្ពំ។ យំ បន “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, កណ្ណសុត្តក”ន្តិ (មហាវ។ ៣៤៤) ឯវំ អនុញ្ញាតំ, តំ អនុវាតេ បាសកំ កត្វា ពន្ធិតព្ពំ រជនកាលេ លគ្គនត្ថាយ។ គណ្ឋិកេបិ សោភាករណត្ថំ លេខា វា បិឡកា វា ន វដ្ដតិ, នាសេត្វា បរិភុញ្ជិតព្ពា។

បត្តេ វា ថាលកេ វា អារគ្គេន លេខំ ករោន្តិ, អន្តោ វា ពហិ វា ន វដ្ដតិ។ បត្តំ ភមំ អារោបេត្វា មជ្ជិត្វា បចន្តិ – “មណិវណ្ណំ ករិស្សាមា”តិ, ន វដ្ដតិ; តេលវណ្ណោ បន វដ្ដតិ។ បត្តមណ្ឌលេ ភិត្តិកម្មំ ន វដ្ដតិ, មករទន្តកំ បន វដ្ដតិ។

ធមករណច្ឆត្តកស្ស ឧបរិ វា ហេដ្ឋា វា ធមករណកុច្ឆិយំ វា លេខា ន វដ្ដតិ, ឆត្តមុខវដ្ដិយំ បនស្ស លេខា វដ្ដតិ។

ᨠᩣᨿᨻᨶ᩠ᨵᨶᩔ ᩈᩮᩣᨽᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨲᩉᩥᩴ ᨲᩉᩥᩴ ᨴᩥᨣᩩᨱᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᨠ᩠ᨠᨭᨠ᩠ᨡᩦᨶᩥ ᩏᨭ᩠ᨮᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩏᨽᩮᩣᩈᩩ ᨸᨶ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨴᩈᩣᨾᩩᨡᩔ ᨳᩥᩁᨽᩣᩅᩣᨿ ᨴᩥᨣᩩᨱᩴ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨴᩈᩣᨾᩩᨡᩮ ᨸᨶ ᨥᨭᨠᩴ ᩅᩤ ᨾᨠᩁᨾᩩᨡᩴ ᩅᩤ ᨴᩮᨯ᩠ᨰᩩᨽᩈᩦᩈᩴ ᩅᩤ ᨿᩴᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᩥᨠᩣᩁᩁᩪᨸᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨧ᩠ᨨᩦᨶᩥ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨾᩣᩃᩣᨠᨾ᩠ᨾᩃᨲᩣᨠᨾ᩠ᨾᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᩤ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᩥᨲᨠᩣᨿᨻᨶ᩠ᨵᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩏᨩᩩᨠᨾᩮᩅ ᨸᨶ ᨾᨧ᩠ᨨᨠᨱ᩠ᨭᨠᩴ ᩅᩤ ᨡᨩ᩠ᨩᩪᩁᩥᨸᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᩅᩤ ᨾᨭ᩠ᨮᨸᨭ᩠ᨭᩥᨠᩴ ᩅᩤ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᩥᨲᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨠᩣᨿᨻᨶ᩠ᨵᨶᩔ ᨴᩈᩣ ᩑᨠᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨴ᩠ᩅᩮ ᨲᩦᨱᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ; ᨲᨲᩮᩣ ᨸᩁᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩁᨩ᩠ᨩᩩᨠᨠᩣᨿᨻᨶ᩠ᨵᨶᩴ ᩑᨠᨾᩮᩅ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨸᩣᨾᨦ᩠ᨣᩈᨱ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨸᨶ ᩑᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨴᩈᩣ ᨸᨶ ᨸᩣᨾᨦ᩠ᨣᩈᨱ᩠ᨮᩣᨶᩣᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨻᩉᩩᩁᨩ᩠ᨩᩩᨠᩮ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᩑᨠᩮᨶ ᨶᩥᩁᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᩅᩮᨮᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨠᨲᩴ ᨻᩉᩩᩁᨩ᩠ᨩᩩᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨲᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᨠᩣᨿᨻᨶ᩠ᨵᨶᩅᩥᨵᩮ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᨦ᩠ᨣᩃᩣᨴᩥᨠᩴ ᨿᩴᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᩥᨠᩣᩁᩁᩪᨸᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩃᩮᨡᩣᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨵᨠᩔ ᩏᨽᩮᩣᩈᩩ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨳᩥᩁᨠᩁᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨥᨭᨠᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᩋᨬ᩠ᨩᨶᩥᨿᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨸᩩᩁᩥᩈᨧᨲᩩᨸ᩠ᨸᨴᩈᨠᩩᨱᩁᩪᨸᩴ ᩅᩤ ᨾᩣᩃᩣᨠᨾ᩠ᨾ-ᩃᨲᩣᨠᨾ᩠ᨾᨾᨠᩁᨴᨶ᩠ᨲᨠ-ᨣᩮᩣᨾᩩᨲ᩠ᨲᨠᩋᨯ᩠ᨰᨧᨶ᩠ᨴᨠᩣᨴᩥᨽᩮᨴᩴ ᩅᩤ ᩅᩥᨠᩣᩁᩁᩪᨸᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨥᩴᩈᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩤ ᩃᩥᨡᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩤ ᨿᨳᩣ ᩅᩤ ᨶ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩮᨮᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩊᨬ᩠ᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩏᨩᩩᨠᨾᩮᩅ ᨸᨶ ᨧᨲᩩᩁᩴᩈᩣ ᩅᩤ ᩋᨭ᩠ᨮᩴᩈᩣ ᩅᩤ ᩈᩮᩣᩊᩈᩴᩈᩣ ᩅᩤ ᩋᨬ᩠ᨩᨶᩦ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᨲᩮᩣᨸᩥᩔᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩤ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᩅᩤ ᩅᨭ᩠ᨭᩃᩮᨡᩣᨿᩮᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨣᩦᩅᩣᨿᨾ᩠ᨸᩥᩔᩣ ᨸᩥᨵᩣᨶᨠᨻᨶ᩠ᨵᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩑᨠᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᩃᩮᨡᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᩋᨬ᩠ᨩᨶᩥᩈᩃᩣᨠᩣᨿᨸᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᨾᨭ᩠ᨮᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨩᨶᩥᨲ᩠ᨳᩅᩥᨠᩣᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨿᩴᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨶᩣᨶᩣᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᨱ᩠ᨱᨾᨭ᩠ᨮᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩑᩈ ᨶᨿᩮᩣ ᨠᩩᨬ᩠ᨧᩥᨠᩣᨠᩮᩣᩈᨠᩮᨸᩥ᪨ ᨠᩩᨬ᩠ᨧᩥᨠᩣᨿ ᩅᨱ᩠ᨱᨾᨭ᩠ᨮᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᩈᩥᨸᩣᨭᩥᨠᩣᨿᩴ᪨ ᩑᨠᩅᨱ᩠ᨱᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨿᩮᨶ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᩋᩣᩁᨠᨱ᩠ᨭᨠᩮᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨾᨱᩥᨠᩴ ᩅᩤ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᩤ ᩅᨱ᩠ᨱᨾᨭ᩠ᨮᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨣᩦᩅᩣᨿᩴ ᨸᨶ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩃᩮᨡᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨸᩥᨸ᩠ᨹᩃᩥᨠᩮᨸᩥ ᨾᨱᩥᨠᩴ ᩅᩤ ᨸᩥᩊᨠᩴ ᩅᩤ ᨿᩴᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩏᨭ᩠ᨮᨸᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨴᨱ᩠ᨯᨠᩮ ᨸᨶ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩃᩮᨡᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨶᨡᨧ᩠ᨨᩮᨴᨶᩴ ᩅᩃᩥᨲᨠᩴᨿᩮᩅ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᩁᨱᩥᨿᩴ ᩅᩤ ᩋᨵᩁᩣᩁᨱᩥᨿᩴ ᩅᩤ ᩋᩁᨱᩥᨵᨶᩩᨠᩮ ᩅᩤ ᩏᨸᩁᩥᨸᩮᩃ᩠ᩃᨶᨴᨱ᩠ᨯᨠᩮ ᩅᩤ ᨾᩣᩃᩣᨠᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨠᩴ ᨿᩴᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᨾᨭ᩠ᨮᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨸᩮᩃ᩠ᩃᨶᨴᨱ᩠ᨯᨠᩔ ᨸᨶ ᩅᩮᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨾᨱ᩠ᨯᩃᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩃᩮᨡᩣᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᩪᨧᩥᩈᨱ᩠ᨯᩣᩈᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨿᩮᨶ ᩈᩪᨧᩥᩴ ᨯᩴᩈᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨥᩴᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨾᨠᩁᨾᩩᨡᩣᨴᩥᨠᩴ ᨿᩴᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᨾᨭ᩠ᨮᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩈᩪᨧᩥᨯᩴᩈᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᨶ ᨾᩩᨡᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᨴᨶ᩠ᨲᨠᨭ᩠ᨮᨧ᩠ᨨᩮᨴᨶᩅᩣᩈᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨿᩴᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᨾᨭ᩠ᨮᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩏᨩᩩᨠᨾᩮᩅ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩃᩮᩣᩉᩮᨶ ᩏᨽᩮᩣᩈᩩ ᩅᩤ ᨸᩔᩮᩈᩩ ᨧᨲᩩᩁᩴᩈᩴ ᩅᩤ ᩋᨭ᩠ᨮᩴᩈᩴ ᩅᩤ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨠᨲ᩠ᨲᩁᨴᨱ᩠ᨯᩮᨸᩥ ᨿᩴᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᨾᨭ᩠ᨮᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩑᨠᩣ ᩅᩤ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩤ ᩅᨭ᩠ᨭᩃᩮᨡᩣ ᩏᨸᩁᩥ ᩋᩉᩥᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨲᨠᨾᨠᩩᩊᨾᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᨲᩮᩃᨽᩤᨩᨶᩮᩈᩩ ᩅᩥᩈᩣᨱᩮ ᩅᩤ ᨶᩣᩊᩥᨿᩴ ᩅᩤ ᩋᩃᩣᨻᩩᨠᩮ ᩅᩤ ᩋᩣᨾᨱ᩠ᨯᩈᩣᩁᨠᩮ ᩅᩤ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩁᩪᨸᩴ ᨸᩩᩁᩥᩈᩁᩪᨸᨬ᩠ᨧ ᩋᩅᩈᩮᩈᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᨾᨭ᩠ᨮᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

មញ្ចបីឋេ កិសិចិរិម្ពោហនេ ក្មមត្ថេរេលា បិតបុច្ឆនេ ចក្កមតកិសិយា សមុច្ចាតិយំ ពចចរលទ្ធតេព រដតេគាលិកាយ បរិតិរិយាឡុក្ខេក្ក បរិតិយឈេដ បិតកឆលិកាយ ឋលកបីឋេព ចលយាឆារេព តណ្ឌាឆារេពបត្តបិឆនេ តាលចរេហ្ព ចិឌេតតិ – ឧទេតាសុ សព្ពំ យាលិកម្មាឌិចណ្ណមដ្ឋកម្មំ ចដ្ឋតិ។ សេនាសនេ បត ទ្វារកចាដចាតបរិតកចាជារឹស្មុ សព្ពរតតមយម្បិ ចណ្ណមដ្ឋកម្មំ ចដ្ឋតិ។

សេនាសនេ កិញ្ចិ បដិសេធេតព្ពំ នត្ថិ, អញ្ញត្រ ចិរុទ្ធសេនាសនា។ ចិរុទ្ធសេនាសនំ នាម អញ្ញេសំ សីមាយ រាជចល្លភេហិ កតសេនាសនំ ចុច្ចតិ, តស្មា យេ តាទិសំ សេនាសនំ ករោន្តិ, តេ ចត្តព្ពា – "មា អម្ហាកំ សីមាយ សេនាសនំ ករោថា"តិ។ អតាទិយិត្វា ករោន្តិយេច, បុតបិ ចត្តព្ពា – "មា ឧចំ អកត្ថ, មា អម្ហាកំ ឧបោសថបចារណានំ អន្តរាយមកត្ថ, មា សាមគ្គិំ ភិន្ទិត្ថ, តុម្ហាកំ សេនាសនំ កតម្បិ កតដ្ឋានេ ត ឋស្សតី"តិ។ សចេ ពលក្ការេន ករោន្តិយេច, យទា តេសំ លជ្ជិបរិសា ឧស្សន្នា ហោតិ, សក្កា ច ហោតិ លទ្ធុំ ធម្មិកោ ចិតិច្ឆយោ, តទា តេសំ បេសេតព្ពំ – "តុម្ហាកំ អាចាសំ ហរថា"តិ។ សចេ យាច តតិយំ បេសិតេ ហរន្តិ, សាធុ; នោ ចេ ហរន្តិ, ឋបេត្វា ពោធិញ្ច ចេតិយញ្ច អចសេសសេនាសនានិ ភិន្ទិតព្ពានិ, នោ ច តោ អបរិកោកំ ករោន្តេហិ, បដិបាដិយា បន ឆទន-គោបានសី-ឥដ្ឋកាទីនិ អបនេត្វា តេសំ បេសេតព្ពំ – "តុម្ហាកំ ទព្ពសម្ភារេ ហរថា"តិ។ សចេ ហរន្តិ, សាធុ; នោ ចេ ហរន្តិ, អថ តេសុ ទព្ពសម្ភារេសុ ហិមចស្សចាតាតបាទីហិ បូតិភូតេសុ ចា ចោរេហិ ចា ហដេសុ អគ្គិនា ចា ទឌ្ឍេសុ សីមសាមិកា ភិក្ខូ អនុបចជ្ជា, ន លព្ភា ចោទេតុំ "តុម្ហេហិ អម្ហាកំ ទព្ពសម្ភារា នាសិតា"តិ ចា "តុម្ហាកំ គីចា"តិ ចា។ យំ បន សីមសាមិកេហិ ភិក្ខូហិ កតំ, តំ សុកតមេច ហោតីតិ។

បរិញ្ញត្តមុត្តកចិតិច្ឆយោ និដ្ឋិតោ។

ប័៩។ ឧចំ កិន្នាយ បន ក្មដិកាយ ឆតិយស្ស បរិចិតក្កញ្ចា បុន ក្មដិករណត្ថាយ ឧស្សាហញ្ចា ទស្សេតុំ "អថ ខោ អាយស្មតោ"តិអាទិ ចុត្តំ។ តត្ថ ទារុកុដេ ពលកោតិ រញ្ញោ ទារុភណ្ឌាគារេ ទារុគោបកោ។ ទេចគហទារូនីតិ ទេចេន គហិតទារូនិ។ រាជបរិគ្គហិតភូតានិ ទារូនីតិ អត្ថោ។ នគរបដិសង្ខារិកានីតិ នគរស្ស បដិសង្ខារុបករណានិ។ អាបទត្ថាយ និក្ខិត្តានីតិ អគ្គិទាហេន ចា បុរាណភាវេន ចា បដិរាជុបរុទ្ធតាទិនា ចា គោបុរដ្ដាលករាជគេហាទីនំ ចិបត្តិ អាបទាតិ ចុច្ចតិ។ តទត្ថំ និក្ខិត្តានីតិ ចុត្តំ ហោតិ។ ពណ្ឌាពណ្ឌិកំ ឆេទាបេត្វាតិ អត្តនោ ក្មដិយា បមាណំ សល្លក្ខេត្វា កិញ្ចិ អគ្គេ កិញ្ចិ មជ្ឈេ កិញ្ចិ មូលេ ពណ្ឌាពណ្ឌំ ករោន្តោ ឆេទាបេសិ។

ប័សិ៎។ ចស្សការោតិ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស នាមំ។ មគធមហាមត្តោតិ មគធរដ្ឋេ មហាមត្តោ, មហតិយា ឥស្សរិយមត្តាយ សមន្នាគតោ, មគធរញ្ញោ ចា មហាមត្តោ; មហាអមច្ចោតិ ចុត្តំ ហោតិ។ អនុសញ្ញាយមានោតិ តត្ថ តត្ថ គន្ត្វា បច្ចវេក្ខមានោ។ ភណតិ ឥស្សរានំ និចដ្ឋានិកបុរិសាលបនំ។ ពន្ធំ អាណាបេសីតិ ព្រាហ្មណោ បកតិយាបិ តស្មិំ ឥស្សាបកតោច។ សោ រញ្ញោ "អាណាបេហី"តិ ចចនំ សុត្វា យស្មា "បក្កោសាបេហី"តិ រញ្ញោ ន ចុត្តំ, តស្មា "តំ ហត្ថេសុ ច បាទេសុ ច ពន្ធិ កត្វា អាណាបេស្សាមី"តិ ពន្ធំ អាណាបេសិ។ អទ្ទស ខោ អាយស្មា ធនិយោតិ កថំ អទ្ទស? សោ កិរ អត្តនោ ទេសេន ទារូនំ ហដភាវំ ញាត្វា "និស្សំសយំ ឧស ទារូនំ ការណា រាជកុលតោ ចធំ ចា ពន្ធំ ចា បាបុណិស្សតិ, តទា តំ អហមេច មោចេស្សាមី"តិ និច្ចកាលំ តស្ស បចត្តិំ សុណន្តោយេច ចិចរតិ។ តស្មា តថាណេន្តោច គន្ត្វា

ᩋᨭ᩠ᨮᩈ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – “ᩋᨭ᩠ᨮᩈ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨣᨲᩥᨿᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨠᩣᩁᨱᩣ᪨ ᨸᩩᩁᩣᩉᩴ ᩉᨬ᩠ᨬᩣᨾᩦᨲᩥ ᩋᩉᩴ ᨸᩩᩁᩣ ᩉᨬ᩠ᨬᩣᨾᩥ; ᨿᩣᩅ ᩋᩉᩴ ᨶ ᩉᨬ᩠ᨬᩣᨾᩥ, ᨲᩣᩅ ᨲᩴ ᩑᨿ᩠ᨿᩣᩈᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨸᨸ᪨ᨻᨩ᩠ᨫ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩈᨴᩣᨻᩮᩉᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨻᨩ᩠ᨫᩣᨲᩥ ᨧᩮᩣᨴᨶᨲ᩠ᨳᩮ ᨶᩥᨸᩣᨲᩮᩣ᪨ ᨸᨭᨿᩣᨽᩥᩈᩥᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᩈᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨭᨿᩴ᪨ ᩑᩅᩁᩪᨸᩥ ᨴᩣᨶᩴ ᨠᩣᩈᩥᨲᩣᨲᩥ “ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨬ᩠ᨬᩣᨱ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ ᨲᩥᨱᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣᨴᨠᩴ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᨭ᩠ᨮ”ᨲᩥ ᨻᩩᨿᩴ ᩑᩅᩁᩪᨸᩥ ᨴᩣᨶᩴ ᩋᨽᩥᩈᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨭᨿᩮᨶ ᨿᩴ ᨲᩴ ᩋᨠᩣᩈᩥ, ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ ᨠᩣᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩪᨩᩣᨲᩥ ᩈᩁᩈᩥ, ᨶ ᩈᩁᩈᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᩋᨽᩥᩈᩥᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨲᩣᩅ ᨽᩮᩁᩥᩴ ᨧᩁᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ – “ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨬ᩠ᨬᩣᨱ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ ᨲᩥᨱᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣᨴᨠᩴ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᨭ᩠ᨮ”ᨲᩥ ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨿᨳᩣ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᨠᩣᩈᩥᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨣᩩᨬ᩠ᨧᩣᨿᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨾᩥᨲᨴᩤᩉᩥᨲᨸᩥᨻᩥᨲᩴ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ ᨲᩥᨱᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣᨴᨠᨻᩁᨱᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᨿᨳᩣ ᩑᨲᩴ ᨠᩣᩈᩥᨲᩴ; ᨶ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨶᩥᩈᩣᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨽᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩥᨱᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣᨴᨠᩴ ᩈᩴ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ; ᩑᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᨿᨳᩣ ᨠᩣᩈᩥᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩦᨸᩮᨲᩥ᪨

ᩃᩮᩣᨠᩮᨶ ᨲᩴ ᨻᩩᨲ᩠ᨲᩣᩈᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩃᩮᩣᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩃᩮᩣᨠᩴ, ᨠᩥᩴ ᨸᨶ ᨲᩴ? ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩃᩥᨦ᩠ᨣᩴ᪨ ᨠᩥᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᨿᨳᩣ ᨶᩣᨾ ᨠᩩᨲ᩠ᨲᩣ “ᨾᩴ ᨻᩮᩣᨴᩥᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᨾᩉᩣᨩᨶᩃᩮᩣᨠᩴ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨽᩥᩴ ᨠᨸᩮᨴᩕᩃ᪨ ᨲᩮᨾᨶᩴ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩣ ᨵᨬ᩠ᨬᩣᨸᩩᩁᩥᩈᩣ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ “ᨻᩩᨾᩔ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨠᩔ ᨾᩴ ᨠᩉᩣᨸᨱᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩥᨲᩥ᪨ ᩃᩮᩣᨾᩣᨶᩥ ᨸᨶ ᩃᩮᩣᨾᩅᩣᩁᩮ ᩃᩮᩣᨾᩅᩣᩁᩮ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩮ ᨠᩉᩣᨸᨱᩮ ᩋᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᨲᩥ”ᨲᩥ ᨻᩕᩪ ᩋᩃᩮᩣᨾᨠᩮ ᩑᨲ᩠ᨳᨠᩮ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᨲ᩠ᨲᩣᩔ ᩑᩅᩴ ᩈᩮᩣ ᩑᨲ᩠ᨳᨠᩮᩣ ᨵᨬ᩠ᨬᩣᨸᩩᩁᩥᩈᨾᩣᨠᩩᨬ᩠ᨬ ᩃᩮᩣᨠᩮᨶ ᨻᩩᨲ᩠ᨲᩣᩔ᩠ᨿ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨲᩴ ᨻᩩᨾᩔ ᨠᨾᩩᩔ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩣᩈᩮᩣ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨶ ᩋᩈᩥᩉᨶ᩠ᨴᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᩋᩅᨱ᩠ᨱᩮᨸᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩣᨾᩮᨶ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩃᩥᨦ᩠ᨣᩣᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩈᩥᩉᨶ᩠ᨴᩴ ᨶᩣᩈᩮᩈᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩴ ᨻᩩᨾᩥᨶᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮᩃᩮᩣᨠᩮᨶ ᩑᨲ᩠ᨳᨠᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨵᨬ᩠ᨬᩣᨸᩩᩁᩥᩈᨾᩣᨠᩩᨬ᩠ᨬ ᨻᩩᨲ᩠ᨲᩣᩈᩦᨲᩥ᪨

ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨴᨬ᩠ᨬᩣᨿᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩁᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᩁᩥᩈᨲᩥ ᨠᩣᩈᨾᩣᨶᩔ ᩈᨾᩪᩃᩣ ᨧ ᨸᩁᨾᩪᩃᩣ ᨧ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨴᨬ᩠ᨬᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩅᨬ᩠ᨬᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩅᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩣ ᨲᩴ ᨽᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᨸ᩠ᨸᩃᩮᩣᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᩮᩣᨾᨠᩮᨲᩣ ᩅᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨲᩔ ᩋᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᨠᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨠᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨴᩥᨸᩥᨲᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨴᩥᩅᩣᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨠᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨸᩅᩮᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ; ᩋᨿᩴ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨴᨲ᩠ᨳᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩮᨶ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩋᨿᩴ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ – “ᩋᩃᨩ᩠ᨩᩦᨶᩮᩣ ᨻᩩᨲ᩠ᨲ ᩈᨾᨱᩣ ᩈᨠ᩠ᨿᨸᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩣ ᨴᨬ᩠ᨬᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ “ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨻᩩᨲ᩠ᨲᩮᩈᩴ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩴ”ᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᨽᨱᨶ᩠ᨲᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ “ᩋᨸᨣᨲᩣ ᨻᩩᨲ᩠ᨲ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩣ ᨴᩥᨸᩥᨲᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ᪨ ᩑᨲᩮᨶ ᨶᨿᩮᨶ ᨻᩩᨲ᩠ᨲᩮᩈᩴ ᨸᨴᩣᨶᩴ ᨻᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩁᩮᩈᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨣᨲᨸᨴᩣᨶᩩᩁᩪᨸᩮᨶ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩥᨶᩮᩣᨲᩥ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᨧᩣᩁᩥᨶᩮᩣ᪨ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾᨱᨠᩣᩁᨠᩮᩣ᪨ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᨠᩣᩁᨠᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᨾᩮᩅ᪨

ᩁᨬ᩠ᨬᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾ᩠ᩉᩥ “ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᩣᨴᩥᨿᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᨴᨬ᩠ᨬᩣᨿᨶᩮᩣ᪨ ᨿᩴ ᨸᨶᩮᨲᩴ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᩣᨴᩥᨿᩥ, ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ “ᩁᨬ᩠ᨬᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨻᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᨶᨶᨠᩮᨶ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩩᨿ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨸᩩᩁᩣᨱᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩥᨠᩣ ᨾᩉᩣᨾᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᨠᩣᩅᨲᩮᩣ ᨸᩩᩁᩣᨱᩮ ᨣᩥᩉᩥᨠᩣᩃᩮ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮ ᨶᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ “ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩥᨠᩣ”ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩴ ᨣᨲᩣ ᨾᩉᩣᩋᨾᨧ᩠ᨧᩣ᪨

ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩅᩥᨲᨱ᩠ᨯᩅᩣᨴᩣᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ ᩈᩣᨾᩴᨿᩮᩅ ᩃᩮᩣᨠᩅᩮᩣᩉᩣᩁᨾ᩠ᨸᩥ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩋᨲᩦᨲᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨾ᩠ᨸᩥ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ – “ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᨸᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᩈᨧᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᩃᩮᩣᨠᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ

អង់ឥត្ថិត្វា បិដេយត្តេត បិរាឌិកំ បត្តាតេបឃ្យ, តេតស្ស និឃុំ ចត្តារោ “ឹលង់ចតោ តាយ ឲកកិក្លស្សបិ អប្បេយឃ្យា អឥត្ថេឃ្យា យហាបចឌី-ឥយុត្ត-អាកាឥាតិ ចិឃ អតិចិត្តិត្តេណ្ណា, កចត្យាតាយ កកចា បិដេយត្តកេត តាតេឥឹ”តិ! តតោ តឆាកតស្ស ខាកាលខាល់ អឌាតត្វា និក្លាបង់ កោតេបឃ្យ, បត្តាតួយ្បិ និក្លាបង់ ឃឆាផាតេ ត តិដ្ឋេឃ្យ សេវិកចោហារចិត្តាហិ បត ឥឌ្ឋិ ឥង់ឥត្ថិត្វា បត្តាតេត្ត តេរា ៥បចាតេកា ត តោហាតិ អត្តាកត្តេ ឲចំ ចត្តារោ តោហាត្តិ – “ព្ពុយេហិ តាយ អការិកាបិ បិដេយត្តេត តចោរ៉ ហតត្តិបិ ខាត្តិត្តិបិ បត្តាតេឌត្តិបិ កប្ធា កកចា បត្តឌិតំ ត តាតេឥស្សតិ; តេឃត បតេឥត្តកំ តិលាឥលាកយត្តួយ្បិ ត កតេហតត្តា”ត្តិ! តឆាកតស្ស ច ខាកាលខាល់ ឌាតិស្សត្តិ បត្តាតួយ្បិ ច និក្លាបង់ អក្សប្បំ កចិស្សតិ, ឃឆាផាតេ ចស្សតិ តប្ធា សេវិកចោហារចិត្តាហិ ឥឌ្ឋិ ឥង់ឥត្ថិត្វា បត្តាតេបត្យកាតេយា ឥត្តាចត្តិ បរិង់ អត្តចិតេរិតេកត្តា អច តោ កកចា អចិត្តុតេ តិនិត្តំ ឌិប្ធា តំ កិត្តុ ឲតតេចាច “កិត្តុកោត តោ កិត្តុ រាឌា យាកតេកា តេតិយោ តិប្លិឥារោ តចោរ៉ កតេហត្តា ហតតិ ចា ខាត្តតិ ចា បត្តាតេឌតិ ចា”តិ

តត្វ យាកតេកាតិ យកឆាត់ ព្ពុស្សតោ តេតិយោតិ តេតាយ ឥយ្យតេត្តា តិប្លិឥារោតិ តស្ស តាយ បត្តាតេឌតិ ចាតិ រដ្ឋតោ តិក្លាតេយតិ តេឥតេយត្តុ ៥ត្តាតត្តេយេច បត្តាយាឥកោ បិតេកាតិ តកា រាឌកតេហ ឌីឥតិយាឥកោ កហាបតោ តោហាតិ, តប្ធា បត្តាយាឥកោ បិតេកា ឲតេតត លក្លេហាត ឥត្តឌតបតេស្ស កហាបហស្ស ចត្វេត្តា ការកោ “បិតេកា”តិ តេចឌិតេត្តា តេរា ច តោ តេបិរាលស្ស តិលកហាបហស្ស ចតេឥត, ត ព្ពុតេឥង់ ទ្រែតាយកាឌីត់ តេតត ហិ បិតេកេត អតិតត្យុត្តាបិ បិរាឌិកំ បត្តាតេបង់, អតាកតាបិ បត្តាតេបស្សត្តិ ឥត្តត្យុត្តាតត្យា បិរាឌិកចត្តេយិច្ឆា បិរាឌិតេក ចា តាតត្តុំ តត្តិ ព្ពុយាតេច ចត្តារិ បិរាឌិកចត្តេតិ ព្ពុយាតេច ចត្តារិ បិរាឌិកាតិ ព្ពុតោ ៥ាត់ ចា អតិតេកំ ចា តត្តិ តប្ធា កកចាបិ ឆតិឃំ ចិកហិត្វា បិតេតេច ត្យតិឃបិរាឌិកំ បត្តាតេបត្តា “តេយា បត កិត្តុ អឌិត្តុំ តេឆឃ្យឥត្លាត”ត្តិអាឌិយាហ

ឲចំ ឃុលត្តេច្ចតេត តត្យំ កត្វា ត្យតិឃបិរាឌិតេក បត្តាតេត្ត អបតេយ្បិ អត្យបត្តាត្តតាឃ តេកកត្លិកចត្តេ ៥ត្យបិឌី, តស្សប្បត្តិឌីបតត្វេយតំ ត្យត្តុំ – “ឲចត្តិដង់ កកចតា កិត្តុត់ និក្លាបង់ បត្តាតុំ តោហាតី”តិ តស្សតេត្វា ច អត្យបត្តាត្តិឥប្ធតេត្តា ច បឆយបិរាឌិកចត្តាតាឃំ ត្យត្តតេឃតេច តេចឌិតេត្តា ឃឆា ច ព្ពុឆ, ឲចំ ព្ពុតោ បតេស្ស ឥត្តានិក្លាបតេស្ស ឃំ ឃំ បុតេត្តា ត្យត្តុំ, តំ តំ ឥត្តុំ ចតេត្ថត្វា ៥ត្យត្យបិរិ អប្បត្តាតេយច ចត្តាឃិស្សាយ ឃឌី ហិ ឃំ ឃំ ត្យត្តតឃំ, តំ តំ បុតបិ ចត្តាឃិស្សាយ, កកា ចត្តាតាឃ អត្តិ កបិស្សាយ! តប្ធា ឃំ ឃំ បុតេត្តា ត្យត្តុំ, តំ តំ ឥត្តុំ ឥាត្សកំ ៥ត្យឥល្លតេក្លត្វា តត្វ តត្វ អតេត្វា ច តេយាឌតា ច តេចឌិតត្តា អបុត្តុំ បត ឃំកិត្តិ អត្យត្តាតត្តុំ, តំ ឥត្តុំ យឃតេយច ចត្តាឃិស្សាយ

ឆតិឃចត្តេចត្តាតា តិដ្ឋិតា

៥០ តេកកត្វេកាំ កត្តាតិ តេកតិត្តុំ កត្តា; តត្យាឃប្ធា តត្វ តេកា ចត្តាតិ អត្វេត្តិ, តប្ធា តេកត្វេកាត្តិ ត្យត្តតិ តេកកត្លិកត្តិ តេកាត់ កត្លិកំ; តេកា ឥាឃតត្យបតេឃ តកោរ៉ បចិឥត្តា ខាហ្យតិ ចត្តាតិ ឲតេកាំ កត្លិកំ ខាត្តត្តិ តតោ ឲកំ កត្លិកំ តេតង់ បយាតេឆត អបឥស្សត្តាត់ អចហរិត្វា តេឆតេតត្វាតិ អតេត្វា

ปฉกาฆตึยธฏฐิกา

ฬ៏ៗการยาภายาติ ๑ธยาฆิ “กายา ธา อรฏฺฐา ธา”ติ ๑ตฺ๑ ธุตฺตฺสฺส กายสฺส ธ อรฏฺฐาสฺส ธ ปรกฉฉสฺสตตฺ๑ ธุตฺตํ ตตฺ๑ ฆสฺ๑ิ การย ๑ภา ๑ธ ฦุฒิ, ๑ภ่ เภห่ เสฆฺยฉาปิ ยลฆฆตปเฉ; อฆํ ๑ภฦุฒิเภา การยา ภาย ๑เตภ ภเฆภ อปเรปิ เธฆิตฺฏฺฐา

อยตุเสฺยาภาย เฆา สตฺฏเสา ธา ยตุสฺสาตํ อคาเธภ ฆฏฺฐปริกฺกหฎเตา; ฆเตา ธา ยตุสฺสา เภตธิ การเฬภ บุตปิ อากฏฺฏกายา ๑ธ อปฏฺฏฏฺฐา ปริกฺลิเตฺตฺตาภาย ฏฺฏฺฏภปิการ่ อาฆิ ภตฺ๑า อฏฺฏฺฏฺยเสา ภฏภสาตาหิปิ ปริกฺลิเตฺตฺตา เภาติสาฆิติธิเฏฺฏาภาย ฐิฐิสตฺติเธสาฆิธเสภ อติธิติตฺ๑า ฆธา การธา ตตฺ๑ ตตฺ๑ เธฺ๑ ตเฆา ติสิฉติฺ๑, ๑ธิ ตตฺ๑ ตตฺ๑ เธฺ๑ ทิติ ฌเราติ ภตฺ๑า ติธิเฏฺฏา สเตฺ๑าติ ฆฏฺฐฺสฺตฺ๑สภฆสเตฺ๑าฆิสุ เฆา เภาธิ ฏฺฏยสฺ๑ิฏฺฐ สิภฺฏาปเฉ ติกเรยาปิ ภเรยฺป กายฏฺฏหเฬเภธ ภหิตฺติ เธฆิตฺฏฺฐา

กาฐุปธาเราติอาฆิ อรฏฺฐาปริเลฺฉฉสฺสตตฺ๑ ธุตฺตํ ฏฺฏฏฺฏสิเล ฌิตสฺสาติ ฆสฺส กายสฺส อตุราฌปุเรสฺสธ เธฺ๑ ฏฺฏฏฺฏสิลิ, ตสฺส อฏฺฏฏฺฐฺริเย ฏฺฏฏฺฏสิเล ฌิตสฺส; ตสฺส หิ ฌาหิเรา ฏฺฏฏฺฏสิลิ อาคิฉยฺ๑ิภเฆภ อรฏฺฐาสเฏฺฏฺปํ ภฏฺฐติ ฆสฺส ปภ ๑เภา, ตสฺส กายฏฺ๑ารฌาหาตํ เธยเฏฺฏฺฐฌิตสฺส ฆเตฺรปิ หิ ฏฺฏฏฺฏสิลิ ภตฺติ, ตเตฺร กายฏฺ๑ารฌาหาตํ เธยเฏฺฏฺฐยธ “ฏฺฏฏฺฏสิลิ”ติ ธุฏฺฐติ เตภ ธุตฺตํ – “กายฏฺ๑ารฌาหาตํ เธยเฏฺฏฺฐฌิตสฺสา”ติ ยฏฺฏิฺยสฺสาติ ฉายยฏฺฏิฺยสฺส, เภา ปยาฌยฏฺฏิฺยสฺส, เภธ อปฺยฉายสฺส, ภ ยหาฉายสฺส; ยฏฺฏิฺยฉายสฺสาติ ธุตฺตํ

เหาติ เลฏฺฐปิเตาติ ฆธา ยาตฺการยา ภาเภ ฏฺฏฏฺฐฺเปเตฺ๑า ฏฺฏฺภเยธ หตฺ๑ ฏฺฏฺฏปิตฺ๑า เลฏฺฐ ติปติ, ฆธา ธ ฏฺฏฺฏฦฺเลฺ๑เป ฏฺฏฺฏ่ ติปตฺติ, ๑ธิ อติปิตฺ๑า ฆธา ตฺรุฬยตุสฺสา อตฺตเภา ฌลํ ฉเสฺสฏฺฏา ฌาหํ ปสาเรตฺ๑า เลฏฺฐ ติปตฺติ, ๑ธิ ติตฺตสฺส เลฏฺฐสฺส ปตภฏฺฏาตํ ปติเตา ปภ ลุฌิตฺ๑า ฆตฺ๑ ภฏฺฐติ, ตํ ภ เภหตฏฺฐา

อปริกฺลิตฺตสฺส กายสฺส ฌเราปธาเร ฌิตสฺส ยฏฺฏิฺยสฺส บุริสสฺส เลฏฺฐปิเตาติ ๑ตฺ๑ ปภ ติฏฺฏเภาสสฺส ฏฺฏฺภปิตฏฺฏาเภ ฌิตสฺส ยฏฺฏิฺยสฺส บุริสสฺส ฑุปฺปิเตา ธา ยุสลปิเตา ธา ฌเราปธาเร ภาย ตสฺ๑ิ ฌเราปธาเร ฌิตสฺส เลฏฺฐปิเตา กาฐุปธาเราติ ฦุรุฏฺฏภฉายํ ธุตฺตํ ยหาปฏฺฐริฆยฺปิ ตาฆิสเยธ ยหาอฏฺฏภฉายํ ปภ “ฌเร ภาย, ฌเราปธาเร ภาย, การยา ภาย, กาฐุปธาเรา ภายา”ติ ยาติภ่ ฉเปตฺ๑า ติฏฺฐเภาสสฺส ฏฺฏฺภปิตฏฺฏาภฏฺฏฏฺ๑ ฌเร ภาย ฆํ ปภ ฏฺ๑าเร ฌิเตา ยาตฺการยา ภาฆภเฌาธรีภาฉภ่ ฬเฏฺฐติ, ตสฺส ปตภฏฺฏาภฏฺฐ ยาตฺการยเภธ อเตฺตาเภเห ฌิเตภ ปภติฆา ฌหิ ติตฺตสฺส ฑุปฺปสฺส ธา สยุฏฺฏฏติฆา ธา ปตภฏฺฏาภฏฺฐ, ฌเรสฺส บุรเตา ฏฺ๑ิสุ เภาเฬาสุ สฏฺฏฺติตฺ๑า ยเฏฺฏฺรฏฺฏฺฏุฌิฏฺ๑า่ ฉเปตฺ๑า เภาฐุปิตํ ปเธสภติฉาเฬตฺ๑ ภตปริกฺเลปิ ธ อฆํ สเตฺ๑าปิ ฌเราปธาเรา ภาย ตสฺ๑ิ ฌเราปธาเร ฌิตสฺส ยฏฺฏิฺยสฺส บุริสสฺส เลฏฺฐปิตภฏฺฏฏฺ๑ การยา ภาย ตเตา อฏฺฏาสฺส เลฏฺฐปิตสฺส อฏฺฏฏฺฏฺ๑ กาฐุปธาเรา ภายาติ ธุตฺตํ ฏฺฏเฉเยตฺ๑ ปยาณํ ฆธา เธตฺ๑, ๑ธิ สตฺตฺ๑ เฆา เฆา อฏฺฏภฉาธาเรา ธา เธเรธาเรา ธา ปฏฺฐา ธุฏฺฐติ เสา ปยาเณา ฆฏฺฏเตฺ๑า

ฆเลฺฏตํ ยหาอฏฺฏภฉายํ ธุตฺตํ, ตํ ปิฉฺฉฺฏฆา ธิรุฏฺฏฺยิธ ฆิสฺสติ ปิฉฺฉฺฏฆติฺ๑า– “ฌเราปธาเร ฌิตสฺส ยฏฺฏิฺยสฺส บุริสสฺส เลฏฺฐปิเตา”ติ

ឯត្តកមេវ វុត្តំ។ អដ្ឋកថាយំ បន តំ លេឌ្ឌុបាតំ គាមសង្ខេបំ កត្វា តតោ បរំ គាមូបចារោ វុត្តោតិ? វុច្ចតេ – សច្ចមេវ បាឡិយំ វុត្តំ, អធិប្បាយោ បនេត្ថ វេទិតព្ពោ។ សោ ច អដ្ឋកថាចរិយានមេវ វិទិតោ។ តស្មា យថា “ឃរូបចារេ ឋិតស្សា”តិ ឯត្ថ ឃរូបចារលក្ខណំ បាឡិយំ អវុត្តម្បិ អដ្ឋកថាយំ វុត្តនយេន គហិតំ។ ឯវំ សេសម្បិ គហេតព្ពំ។

តត្រាយំ នយោ – ឥធ គាមោ នាម ទុវិធោ ហោតិ – បរិក្ខិត្តោ ច អបរិក្ខិត្តោ ច។ តត្រ បរិក្ខិត្តស្ស បរិក្ខេបោយេវ បរិច្ឆេទោ។ តស្មា តស្ស វិសុំ បរិច្ឆេទំ អកត្វា “គាមូបចារោ នាម បរិក្ខិត្តស្ស គាមស្ស ឥន្ទខីលេ ឋិតស្ស មជ្ឈិមស្ស បុរិសស្ស លេឌ្ឌុបាតោ”តិ បាឡិយំ វុត្តំ។ អបរិក្ខិត្តស្ស បន គាមស្ស គាមបរិច្ឆេទោ វត្តព្ពោ។ តស្មា តស្ស គាមបរិច្ឆេទទស្សនត្ថំ “អបរិក្ខិត្តស្ស គាមស្ស ឃរូបចារេ ឋិតស្ស មជ្ឈិមស្ស បុរិសស្ស លេឌ្ឌុបាតោ”តិ វុត្តំ។ គាមបរិច្ឆេទេ ច ទស្សិតេ គាមូបចារលក្ខណំ បុព្ពេ វុត្តនយេនេវ សក្កា ញាតុន្តិ បុន “តត្ថ ឋិតស្ស មជ្ឈិមស្ស បុរិសស្ស លេឌ្ឌុបាតោ”តិ ន វុត្តំ។ យោ បន ឃរូបចារេ ឋិតស្ស លេឌ្ឌុបាតំយេវ “គាមូបចារោ”តិ វទតិ, តស្ស ឃរូបចារោ គាមោតិ អាបជ្ជតិ។ តតោ ឃរំ, ឃរូបចារោ, គាមោ, គាមូបចារោតិ ឯស វិភាគោ សង្ករីយតិ។ អសង្ករតោ ចេត្ថ វិនិច្ឆយោ វេទិតព្ពោ វិកាលេ គាមប្បវេសនាទីសុ។ តស្មា បាឡិញ្ច អដ្ឋកថញ្ច សំសន្ទិត្វា វុត្តនយេនេវេត្ថ គាមោ ច គាមូបចារោ ច វេទិតព្ពោ។ យោបិ ច គាមោ បុព្ពេ មហា ហុត្វា បច្ឆា កុលេសុ នដ្ឋេសុ អប្បកោ ហោតិ, សោ ឃរូបចារតោ លេឌ្ឌុបាតេនេវ បរិច្ឆិន្ទិតព្ពោ។ បុរិមបរិច្ឆេទោ បនស្ស បរិក្ខិត្តស្សាបិ អបរិក្ខិត្តស្សាបិ អប្បមាណមេវាតិ។

អរញ្ញំ នាម ឋបេត្វា គាមញ្ច គាមូបចារញ្ចាតិ ឥមំ យថាវុត្តលក្ខណំ គាមញ្ច គាមូបចារញ្ច ឋបេត្វា ឥមស្មិំ អទិន្នាទានសិក្ខាបទេ អវសេសំ “អរញ្ញំ” នាមាតិ វេទិតព្ពំ។ អភិធម្មេ បន “អរញ្ញន្តិ និក្ខមិត្វា ពហិ ឥន្ទខីលា សព្ពមេតំ អរញ្ញ”ន្តិ (វិភ. ៥២៩) វុត្តំ។ អារញ្ញកសិក្ខាបទេ “អារញ្ញកំ នាម សេនាសនំ បញ្ចធនុសតិកំ បច្ឆិម”ន្តិ (បារា. ៦៥៤) វុត្តំ។ តំ ឥន្ទខីលតោ បដ្ឋាយ អារោបិតេន អាចរិយធនុនា បញ្ចធនុសតប្បមាណន្តិ វេទិតព្ពំ។ ឯវំ ភគវតា “គាមា វា អរញ្ញា វា”តិ ឯតស្ស អត្ថំ វិភជន្តេន “ឃរំ, ឃរូបចារោ, គាមោ, គាមូបចារោ អរញ្ញ”ន្តិ បាឡិបក្ខិត្តំ លេសោកាសនិសេធនត្ថំ បញ្ច កោដ្ឋាសា ទស្សិតា។ តស្មា ឃរេ វា ឃរូបចារេ វា គាមេ វា គាមូបចារេ វា អរញ្ញេ វា បាទគ្ឃនកតោ បដ្ឋាយ សស្សាមិកំ ភណ្ឌំ អវហរន្តស្ស បារាជិកមេវាតិ វេទិតព្ពំ។

ឥទានិ “អទិន្នំ ថេយ្យសង្ខាតំ អាទិយេយ្យា”តិអាទីនំ អត្ថទស្សនត្ថំ “អទិន្នំ នាមា”តិអាទិមាហ។ តត្ថ អទិន្នន្តិ ទន្តបោនសិក្ខាបទេ អត្តនោ សន្តកម្បិ អប្បដិគ្គហិតកំ កប្បិយំ អជ្ឈោហរណីយំ វុច្ចតិ។ ឥធ បន យំកិញ្ចិ បរបរិគ្គហិតំ សស្សាមិកំ ភណ្ឌំ, តទេតំ តេហិ សាមិកេហិ កាយេន វា វាចាយ វា ន ទិន្នន្តិ អទិន្នំ។ អត្តនោ ហត្ថតោ វា យថាឋិតដ្ឋានតោ វា ន និស្សដ្ឋន្តិ អនិស្សដ្ឋំ។ យថាឋានេ ឋិតម្បិ អនបេក្ខតាយ ន បរិច្ចត្តន្តិ អបរិច្ចត្តំ។ អារក្ខសំវិធានេន រក្ខិតត្តា រក្ខិតំ។ មញ្ជូសាទីសុ បក្ខិបិត្វា គោបិតត្តា គោបិតំ។ “មម ឥទ”ន្តិ តណ្ហាមមត្តេន មមាយិតត្តា មមាយិតំ។ តាហិ អបរិច្ចាគារក្ខណគោបនាហិ តេហិ តណ្ហាមមាយិកេហិ បរេហិ បរិគ្គហិតន្តិ បរបរិគ្គហិតំ។ ឯតំ អទិន្នំ នាម។

ថេយ្យសង្ខាតន្តិ ឯត្ថ ថេនោតិ ចោរោ, ថេនស្ស ភាវោ ថេយ្យំ; អវហរណចិត្តស្សេតំ អធិវចនំ។ "សង្ខា, សង្ខាត"ន្តិ អត្ថតោ ឯកំ; កោដ្ឋាសស្សេតំ អធិវចនំ, "សញ្ញានិទានា ហិ បបញ្ចសង្ខា"តិអាទីសុ (សុ. និ. ៨៨០) វិយ។ ថេយ្យញ្ច តំ សង្ខាតញ្ចាតិ ថេយ្យសង្ខាតំ, ថេយ្យចិត្តសង្ខាតោ ឯកោ ចិត្តកោដ្ឋាសោតិ អត្ថោ។ ករណត្ថេ ចេតំ បច្ចត្តវចនំ, តស្មា ថេយ្យសង្ខាតេនាតិ អត្ថតោ ទដ្ឋព្វំ។ យោ ច ថេយ្យសង្ខាតេន អាទិយតិ, សោ យស្មា ថេយ្យចិត្តោ ហោតិ, តស្មា ព្យញ្ជនំ អនាទិយិត្វា អត្ថមេវ ទស្សេតុំ ថេយ្យចិត្តោ អវហរណចិត្តោតិ ឯវមស្ស បទភាជនំ វុត្តន្តិ វេទិតព្វំ។

អាទិយេយ្យ, ហរេយ្យ, អវហរេយ្យ, ឥរិយាបថំ វិកោបេយ្យ, ឋានា ចាវេយ្យ, សង្កេតំ វីតិនាមេយ្យាតិ ឯត្ថ បន បឋមបទំ អភិយោគវសេន វុត្តំ, ទុតិយបទំ អញ្ញេសំ ភណ្ឌំ ហរន្តស្ស គច្ឆតោ វសេន, តតិយបទំ ឧបនិក្ខិត្តភណ្ឌវសេន, ចតុត្ថំ សវិញ្ញាណកវសេន, បញ្ចមំ ថលេ និក្ខិត្តាទិវសេន, ឆដ្ឋំ បរិកប្បវសេន វា សុង្កឃាតវសេន វា វុត្តន្តិ វេទិតព្វំ។ យោជនា បនេត្ថ ឯកភណ្ឌវសេនបិ នានាភណ្ឌវសេនបិ ហោតិ។ ឯកភណ្ឌវសេន ច សវិញ្ញាណកេនេវ លព្ភតិ, នានាភណ្ឌវសេន សវិញ្ញាណកាវិញ្ញាណកមិស្សកេន។

តត្ថ នានាភណ្ឌវសេន តាវ ឯវំ វេទិតព្វា – អាទិយេយ្យាតិ អារាមំ អភិយុញ្ជតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ សាមិកស្ស វិមតិំ ឧប្បាទេតិ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។ សាមិកោ "ន មយ្ហំ ភវិស្សតី"តិ ធុរំ និក្ខិបតិ, អាបត្តិ បារាជិកស្ស។

ហរេយ្យាតិ អញ្ញស្ស ភណ្ឌំ ហរន្តោ សីសេ ភារំ ថេយ្យចិត្តោ អាមសតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ផន្ទាបេតិ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។ ខន្ធំ ឱរោបេតិ, អាបត្តិ បារាជិកស្ស។

អវហរេយ្យាតិ ឧបនិក្ខិត្តំ ភណ្ឌំ "ទេហិ មេ ភណ្ឌ"ន្តិ វុច្ចមានោ "នាហំ គណ្ហាមី"តិ ភណតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ សាមិកស្ស វិមតិំ ឧប្បាទេតិ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។ សាមិកោ "ន មយ្ហំ ទស្សតី"តិ ធុរំ និក្ខិបតិ, អាបត្តិ បារាជិកស្ស។

ឥរិយាបថំ វិកោបេយ្យាតិ "សហភណ្ឌហារកំ នេស្សាមី"តិ បឋមំ បាទំ សង្កាមេតិ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។ ទុតិយំ បាទំ សង្កាមេតិ, អាបត្តិ បារាជិកស្ស។

ឋានា ចាវេយ្យាតិ ថលដ្ឋំ ភណ្ឌំ ថេយ្យចិត្តោ អាមសតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ផន្ទាបេតិ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។ ឋានា ចាវេតិ, អាបត្តិ បារាជិកស្ស។

សង្កេតំ វីតិនាមេយ្យាតិ បរិកប្បិតដ្ឋានំ បឋមំ បាទំ អតិក្កាមេតិ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។ ទុតិយំ បាទំ អតិក្កាមេតិ, អាបត្តិ បារាជិកស្ស។ អថ វា បឋមំ បាទំ សុង្កឃាតំ អតិក្កាមេតិ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។ ទុតិយំ បាទំ អតិក្កាមេតិ, អាបត្តិ បារាជិកស្សាតិ – អយមេត្ថ នានាភណ្ឌវសេន យោជនា។

ឯកភណ្ឌេន បន សស្សាមិកំ ទាសំ វា តិរច្ឆានំ វា យថាវុត្តេន អភិយោគាទិនា នយេន អាទិយតិ វា ហរតិ វា អវហរតិ វា ឥរិយាបថំ វា វិកោបេតិ, ឋានា វា ចាវេតិ, បរិកប្បំ វា អតិក្កាមេតិ – អយមេត្ថ ឯកភណ្ឌេន យោជនា។

បញ្ចវីសតិអវហារកថា

អបិច ឥមានិ ច បទានិ វណ្ណេន្តេន បញ្ច បញ្ចកេ សមោធានេត្វា បញ្ចវីសតិ អវហារា ទស្សេតព្ពា។ ឯវំ វណ្ណយតា ហិ ឥទំ អទិន្នាទានបារាជិកំ សុវណ្ណិតំ ហោតិ។ ឥមស្មិញ្ច ឋានេ សព្ពអដ្ឋកថា អាកុលា លុឡិតា ទុវិញ្ញេយ្យវិនិច្ឆយា។ តថា ហិ សព្ពអដ្ឋកថាសុ យានិ តានិ បាឡិយំ “បញ្ចហាការេហិ អទិន្នំ អាទិយន្តស្ស អាបត្តិ បារាជិកស្ស, បរបរិគ្គហិតញ្ច ហោតី”តិអាទិនា នយេន អវហារង្គានិ វុត្តានិ, តានិបិ គហេត្វា កត្ថចិ ឯកំ បញ្ចកំ ទស្សិតំ, កត្ថចិ “ឆហាការេហី”តិ អាគតេហិ សទ្ធិំ ទ្វេ បញ្ចកានិ ទស្សិតានិ។ ឯតានិ ច បញ្ចកានិ ន ហោន្តិ។ យត្ថ ហិ ឯកេកេន បទេន អវហារោ សិជ្ឈតិ, តំ បញ្ចកំ នាម វុច្ចតិ។ ឯត្ថ បន សព្ពេហិបិ បទេហិ ឯកោយេវ អវហារោ។ យានិ ច តត្ថ លព្ភមានានិយេវ បញ្ចកានិ ទស្សិតានិ, តេសម្បិ ន សព្ពេសំ អត្ថោ បកាសិតោ។ ឯវមិមស្មិំ ឋានេ សព្ពអដ្ឋកថា អាកុលា លុឡិតា ទុវិញ្ញេយ្យវិនិច្ឆយា។ តស្មា បញ្ច បញ្ចកេ សមោធានេត្វា ទស្សិយមានា ឥមេ បញ្ចវីសតិ អវហារា សាធុកំ សល្លក្ខេតព្ពា។

បញ្ច បញ្ចកានិ នាម – នានាភណ្ឌបញ្ចកំ, ឯកភណ្ឌបញ្ចកំ, សាហត្ថិកបញ្ចកំ, បុព្ពបយោគបញ្ចកំ , ថេយ្យាវហារបញ្ចកន្តិ។ តត្ថ នានាភណ្ឌបញ្ចកញ្ច ឯកភណ្ឌបញ្ចកញ្ច “អាទិយេយ្យ, ហរេយ្យ, អវហរេយ្យ, ឥរិយាបថំ វិកោបេយ្យ, ឋានា ចាវេយ្យា”តិ ឥមេសំ បទានំ វសេន លព្ភន្តិ។ តានិ បុព្ពេ យោជេត្វា ទស្សិតនយេនេវ វេទិតព្ពានិ។ យំ បនេតំ “សង្កេតំ វីតិនាមេយ្យា”តិ ឆដ្ឋំ បទំ, តំ បរិកប្បាវហារស្ស ច និស្សគ្គិយាវហារស្ស ច សាធារណំ។ តស្មា តំ តតិយបញ្ចមេសុ បញ្ចកេសុ លព្ភមានបទវសេន យោជេតព្ពំ។ វុត្តំ នានាភណ្ឌបញ្ចកំ ឯកភណ្ឌបញ្ចកំ។

កតមំ សាហត្ថិកបញ្ចកំ? បញ្ច អវហារា – សាហត្ថិកោ, អាណត្តិកោ, និស្សគ្គិយោ, អត្ថសាធកោ, ធុរនិក្ខេបោតិ។ តត្ថ សាហត្ថិកោ នាម បរស្ស ភណ្ឌំ សហត្ថា អវហរតិ។ អាណត្តិកោ នាម “អសុកស្ស ភណ្ឌំ អវហរា”តិ អញ្ញំ អាណាបេតិ។ និស្សគ្គិយោ នាម អន្តោសុង្កឃាតេ ឋិតោ ពហិសុង្កឃាតំ បាតេតិ, អាបត្តិ បារាជិកស្សាតិ, ឥមិនា ច សទ្ធិំ “សង្កេតំ វីតិនាមេយ្យា”តិ ឥទំ បទយោជនំ លភតិ។ អត្ថសាធកោ នាម “អសុកំ នាម ភណ្ឌំ យទា សក្កោសិ, តទា អវហរា”តិ អាណាបេតិ។ តត្ថ សចេ បរោ អនន្តរាយិកោ ហុត្វា តំ អវហរតិ, អាណាបកោ អាណត្តិក្ខណេយេវ បារាជិកោ ហោតិ, អវហារកោ បន អវហដកាលេ។ អយំ អត្ថសាធកោ។ ធុរនិក្ខេបោ បន ឧបនិក្ខិត្តភណ្ឌវសេន វេទិតព្ពោ។ ឥទំ សាហត្ថិកបញ្ចកំ។

កតមំ បុព្ពបយោគបញ្ចកំ? អបរេបិ បញ្ច អវហារា – បុព្ពបយោគោ, សហបយោគោ, សំវិទាវហារោ, សង្កេតកម្មំ, និមិត្តកម្មន្តិ។

តត្ថ អាណត្តិក្ខណេ បុព្ពបយោគោ វេទិតព្វោ។ ឋានា ចាវនក្ខណេ សហបយោគោ។ ឥតរេ បន តយោ បាឡិយំ (បារា. ១១៨-១២០) អាគតនយេនេវ វេទិតព្វាតិ។ ឥទំ បុព្ពបយោគបញ្ចកំ។

កតមំ ថេយ្យាវហារបញ្ចកំ? អបរេបិ បញ្ច អវហារា – ថេយ្យាវហារោ, បសយ្ហាវហារោ, បរិកប្បាវហារោ, បដិច្ឆន្នាវហារោ, កុសាវហារោតិ។ តេ បញ្ចបិ "អញ្ញតរោ កិរ ភិក្ខុ សង្ឃស្ស ចីវរេ ភាជិយមានេ ថេយ្យចិត្តោ កុសំ សង្កាមេត្វា ចីវរំ អគ្គហេសី"តិ (បារា. ១២៨) ឯតស្មិំ កុសសង្កាមនវត្ថុស្មិំ វណ្ណយិស្សាម។ ឥទំ ថេយ្យាវហារបញ្ចកំ។ ឯវមិមានិ បញ្ច បញ្ចកានិ សមោធានេត្វា ឥមេ បញ្ចវីសតិ អវហារា វេទិតព្វា។

ឥមេសុ ច បន បញ្ចសុ បញ្ចកេសុ កុសលេន វិនយធរេន ឱតិណ្ណំ វត្ថុំ សហសា អវិនិច្ឆិនិត្វាវ បញ្ច ឋានានិ ឱលោកេតព្វានិ។ យានិ សន្ធាយ បោរាណា អាហុ –

"វត្ថុំ កាលញ្ច ទេសញ្ច, អគ្ឃំ បរិភោគបញ្ចមំ;

តុលយិត្វា បញ្ច ឋានានិ, ធារេយ្យត្ថំ វិចក្ខណោ"តិ។

តត្ថ វត្ថុន្តិ ភណ្ឌំ; អវហារកេន ហិ "មយា ឥទំ នាម អវហដ"ន្តិ វុត្តេបិ អាបត្តិំ អនារោបេត្វាវ តំ ភណ្ឌំ សសាមិកំ វា អសាមិកំ វាតិ ឧបបរិក្ខិតព្វំ។ សសាមិកេបិ សាមិកានំ សាលយភាវោ វា និរាលយភាវោ វា ឧបបរិក្ខិតព្វោ។ សចេ តេសំ សាលយកាលេ អវហដំ, ភណ្ឌំ អគ្ឃាបេត្វា អាបត្តិ កាតព្វា។ សចេ និរាលយកាលេ, ន បារាជិកេន កាតព្វោ។ ភណ្ឌសាមិកេសុ បន ភណ្ឌំ អាហរាបេន្តេសុ ភណ្ឌំ ទាតព្វំ។ អយមេត្ថ សាមីចិ។

ឥមស្ស បនត្ថស្ស ទីបនត្ថមិទំ វត្ថុ – ភាតិយរាជកាលេ កិរ មហាចេតិយបូជាយ ទក្ខិណទិសតោ ឯកោ ភិក្ខុ សត្តហត្ថំ បណ្ឌុកាសាវំ អំសេ ករិត្វា ចេតិយង្គណំ បាវិសិ; តង្ខណេយេវ ច រាជាបិ ចេតិយវន្ទនត្ថំ អាគតោ។ តត្ថ ឧស្សារណាយ វត្តមានាយ មហាជនសម្មទ្ទោ អហោសិ។ អថ សោ ភិក្ខុ ជនសម្មទ្ទបីឡិតោ អំសតោ បតន្តំ កាសាវំ អទិស្វាវ និក្ខន្តោ; និក្ខមិត្វា ច កាសាវំ អបស្សន្តោ "កោ ឦទិសេ ជនសម្មទ្ទេ កាសាវំ លច្ឆតិ, ន ទានិ តំ មយ្ហ"ន្តិ ធុរនិក្ខេបំ កត្វា គតោ។ អថញ្ញោ ភិក្ខុ បច្ឆា អាគច្ឆន្តោ តំ កាសាវំ ទិស្វា ថេយ្យចិត្តេន គហេត្វា បុន វិប្បដិសារី ហុត្វា "អស្សមណោ ទានិម្ហិ, វិព្ភមិស្សាមី"តិ ចិត្តំ ឧប្បាទេត្វា "វិនយធរេ បុច្ឆិត្វា ញស្សាមី"តិ ចិន្តេសិ។

តេន ច សមយេន ចូឡសុមនត្ថេរោ នាម សព្ពបរិយត្តិធរោ វិនយាចរិយបាមោក្ខោ មហាវិហារេ បដិវសតិ។ សោ ភិក្ខុ ថេរំ ឧបសង្កមិត្វា វន្ទិត្វា ឱកាសំ ការេត្វា អត្តនោ កុក្កុច្ចំ បុច្ឆិ។ ថេរោ តេន ភិក្ខុនា ជនសម្មទ្ទេ បច្ឆា អាគន្ត្វា គហិតភាវំ ញត្វា "អត្ថិ ទានិ ឯត្ថ ឱកាសោ"តិ ចិន្តេត្វា អាហ – "សចេ កាសាវសាមិកំ ភិក្ខុំ អានេយ្យាសិ, សក្កា ភវេយ្យ តវ បតិដ្ឋា កាតុ"ន្តិ។ "កថាហំ, ភន្តេ, តំ

ទក្ខិស្សាមី"តិ? "តហិំ តហិំ គន្ត្វា ឱលោកេហី"តិ។ សោ បច្ឆាបិ មហាវិហារេ ឱលោកេត្វា នេវ អទ្ទក្ខិ។ តតោ នំ ថេរោ បុច្ឆិ – "កតរាយ ទិសាយ ពហូ ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តី"តិ? "ទក្ខិណទិសាយ, ភន្តេ"តិ។ "តេន ហិ កាសាវំ ទីឃតោ ច តិរិយញ្ច មិនិត្វា ឋបេហិ។ ឋបេត្វា ទក្ខិណទិសាយ វិហារបដិបាដិយា វិចិនិត្វា តំ ភិក្ខុំ អានេហី"តិ។ សោ តថា កត្វា តំ ភិក្ខុំ ទិស្វា ថេរស្ស សន្តិកំ អានេសិ។ ថេរោ បុច្ឆិ – "តវេទំ កាសាវ"ន្តិ? "អាម, ភន្តេ"តិ។ "កុហិំ តេ បាតិត"ន្តិ? សោ សព្ពំ អាចិក្ខិ។ ថេរោ បន តេន កតំ ធុរនិក្ខេបំ សុត្វា ឥតរំ បុច្ឆិ – "តយា ឥទំ កុហិំ ទិស្វា គហិត"ន្តិ? សោបិ សព្ពំ អារោចេសិ។ តតោ នំ ថេរោ អាហ – "សចេ តេ សុទ្ធចិត្តេន គហិតំ អភវិស្ស, អនាបត្តិយេវ តេ អស្ស។ ថេយ្យចិត្តេន បន គហិតត្តា ទុក្កដំ អាបន្នោសិ។ តំ ទេសេត្វា អនាបត្តិកោ ហោហិ។ ឥទញ្ច កាសាវំ អត្តនោ សន្តិកំ កត្វា ឯតស្សេវ ភិក្ខុនោ ទេហី"តិ។ សោ ភិក្ខុ អមតេនេវ អភិសិត្តោ បរមស្សាសប្បត្តោ អហោសីតិ។ ឯវំ វត្ថុ ឱលោកេតព្ពំ។

កាលោតិ អវហារកាលោ។ តទេវ ហិ ភណ្ឌំ កទាចិ សមគ្ឃំ ហោតិ, កទាចិ មហគ្ឃំ។ តស្មា តំ ភណ្ឌំ យស្មិំ កាលេ អវហដំ, តស្មិំយេវ កាលេ យោ តស្ស អគ្ឃោ ហោតិ, តេន អគ្ឃេន អាបត្តិ ការេតព្ពា។ ឯវំ កាលោ ឱលោកេតព្ពោ។

ទេសោតិ អវហារទេសោ។ តញ្ហិ ភណ្ឌំ យស្មិំ ទេសេ អវហដំ, តស្មិំយេវ ទេសេ យោ តស្ស អគ្ឃោ ហោតិ, តេន អគ្ឃេន អាបត្តិ ការេតព្ពា។ ភណ្ឌុដ្ឋានទេសេ ហិ ភណ្ឌំ សមគ្ឃំ ហោតិ, អញ្ញត្ថ មហគ្ឃំ។

ឥមស្សាបិ ច អត្ថស្ស ទីបនត្ថមិទំ វត្ថុ – អន្តរសមុទ្ទេ កិរ ឯកោ ភិក្ខុ សុសណ្ឋានំ នាឡិកេរំ លភិត្វា ភមំ អារោបេត្វា សង្ខថាលកសទិសំ មនោរមំ បានីយថាលកំ កត្វា តត្ថេវ ឋបេត្វា ចេតិយគិរិំ អគមាសិ។ អញ្ញោ ភិក្ខុ អន្តរសមុទ្ទំ គន្ត្វា តស្មិំ វិហារេ បដិវសន្តោ តំ ថាលកំ ទិស្វា ថេយ្យចិត្តេន គហេត្វា ចេតិយគិរិមេវ អាគតោ។ តស្ស តត្ថ យាគុំ បិវន្តស្ស តំ ថាលកំ ទិស្វា ថាលកសាមិកោ ភិក្ខុ អាហ – "កុតោ តេ ឥទំ លទ្ធ"ន្តិ? "អន្តរសមុទ្ទតោ មេ អានីត"ន្តិ។ សោ តំ "នេតំ តវ សន្តកំ, ថេយ្យាយ តេ គហិត"ន្តិ សង្ឃមជ្ឈំ អាកឌ្ឍិ។ តត្ថ ច វិនិច្ឆយំ អលភិត្វា មហាវិហារំ អគមិំសុ។ តត្ថ ភេរិំ បហរាបេត្វា មហាចេតិយសមីបេ សន្និបាតំ កត្វា វិនិច្ឆយំ អារភិំសុ។ វិនយធរត្ថេរា អវហារំ សញ្ញាបេសុំ។

តស្មិញ្ច សន្និបាតេ អាភិធម្មិកគោទត្តត្ថេរោ នាម វិនយកុសលោ ហោតិ។ សោ ឯវមាហ – "ឥមិនា ឥទំ ថាលកំ កុហិំ អវហដ"ន្តិ? "អន្តរសមុទ្ទេ អវហដ"ន្តិ។ "តត្រិទំ កិំ អគ្ឃតី"តិ? "ន កិញ្ចិ អគ្ឃតិ។ តត្រ ហិ នាឡិកេរំ ភិន្ទិត្វា មិញ្ជំ ខាទិត្វា កបាលំ ឆឌ្ឌេន្តិ, ទារុអត្ថំ បន ផរតី"តិ។ "ឥមស្ស ភិក្ខុនោ ឯត្ថ ហត្ថកម្មំ កិំ អគ្ឃតី"តិ? "មាសកំ វា ឩនមាសកំ វា"តិ។ "អត្ថិ បន កត្ថចិ សម្មាសម្ពុទ្ធេន មាសកេ វា ឩនមាសកេ វា បារាជិកំ បញ្ញត្ត"ន្តិ។ ឯវំ វុត្តេ "សាធុ! សាធុ! សុកថិតំ សុវិនិច្ឆិត"ន្តិ ឯកសាធុការោ អហោសិ។ តេន ច សមយេន ភាតិយរាជាបិ ចេតិយវន្ទនត្ថំ នគរតោ និក្ខន្តោ តំ សទ្ទំ សុត្វា "កិំ ឥទ"ន្តិ បុច្ឆិត្វា សព្ពំ បដិបាដិយា សុត្វា នគរេ ភេរិំ ចរាបេសិ – "មយិ សន្តេ ភិក្ខូនម្បិ ភិក្ខុនីនម្បិ គិហីនម្បិ អធិករណំ អាភិធម្មិកគោទត្តត្ថេរេន វិនិច្ឆិតំ សុវិនិច្ឆិតំ, តស្ស វិនិច្ឆយេ អតិដ្ឋមានំ រាជាណាយ ឋបេមី"តិ។ ឯវំ ទេសោ ឱលោកេតព្ពោ។

អគ្ឃោតិ ភណ្ឌគ្ឃោ។ នវភណ្ឌស្ស ហិ យោ អគ្ឃោ ហោតិ, សោ បច្ឆា បរិហាយតិ; យថា នវធោតោ បត្តោ អដ្ឋ វា ទស វា អគ្ឃតិ, សោ បច្ឆា ភិន្នោ វា ឆិទ្ទោ វា អាណិគណ្ឋិកាហតោ វា អប្បគ្ឃោ ហោតិ តស្មា ន សព្ពទា ភណ្ឌំ បកតិអគ្ឃេនេវ កាតព្ពន្តិ។ ឯវំ អគ្ឃោ ឱលោកេតព្ពោ។

បរិភោគោតិ ភណ្ឌបរិភោគោ។ បរិភោគេនាបិ ហិ វាសិអាទិភណ្ឌស្ស អគ្ឃោ បរិហាយតិ។ តស្មា ឯវំ ឧបបរិក្ខិតព្ពំ, សចេ កោចិ កស្សចិ បាទគ្ឃនកំ វាសិំ ហរតិ, តត្រ វាសិសាមិកោ បុច្ឆិតព្ពោ – “តយា អយំ វាសិ កិត្តកេន កីតា”តិ? “បាទេន, ភន្តេ”តិ។ “កិំ បន តេ កិណិត្វាវ ឋបិតា, ឧទាហុ នំ វឡញ្ជេសី”តិ? សចេ វទតិ “ឯកទិវសំ មេ ទន្តកដ្ឋំ វា រជនច្ឆល្លិំ វា បត្តបចនកទារុំ វា ឆិន្នំ, ឃំសិត្វា វា និសិតា”តិ។ អថស្សា បោរាណោ អគ្ឃោ ភដ្ឋោតិ វេទិតព្ពោ។ យថា ច វាសិយា ឯវំ អញ្ជនិយា វា អញ្ជនិសលាកាយ វា កុញ្ចិកាយ វា បលាលេន វា ថុសេហិ វា ឥដ្ឋកចុណ្ណេន វា ឯកវារំ ឃំសិត្វា ធោវនមត្តេនាបិ អគ្ឃោ ភស្សតិ។ តិបុមណ្ឌលស្ស មករទន្តច្ឆេទនេនាបិ បរិមជ្ជិតមត្តេនាបិ, ឧទកសាដិកាយ សកិំ និវាសនបារុបនេនាបិ បរិភោគសីសេន អំសេ វា សីសេ វា ឋបនមត្តេនាបិ, តណ្ឌុលាទីនំ បប្ផោដនេនាបិ តតោ ឯកំ វា ទ្វេ វា អបនយនេនាបិ, អន្តមសោ ឯកំ បាសាណសក្ខរំ ឧទ្ធរិត្វា ឆឌ្ឌិតមត្តេនាបិ, សប្បិតេលាទីនំ ភាជនន្តរបរិវត្តនេនាបិ, អន្តមសោ តតោ មក្ខិកំ វា កិបិល្លិកំ វា ឧទ្ធរិត្វា ឆឌ្ឌិតមត្តេនាបិ, គុឡបិណ្ឌកស្ស មធុរភាវជាននត្ថំ នខេន វិជ្ឈិត្វា អណុមត្តំ គហិតមត្តេនាបិ អគ្ឃោ ភស្សតិ។ តស្មា យំកិញ្ចិ បរភណ្ឌំ វុត្តនយេនេវ សាមិកេហិ បរិភោគេន ឩនំ កតំ ហោតិ, ន តំ អវហដោ ភិក្ខុ បារាជិកេន កាតព្ពោ។ ឯវំ បរិភោគោ ឱលោកេតព្ពោ។ ឯវំ ឥមានិ តុលយិត្វា បញ្ច ឋានានិ ធារេយ្យត្ថំ វិចក្ខណោ, អាបត្តិំ វា អនាបត្តិំ វា គរុកំ វា លហុកំ វា អាបត្តិំ យថាឋានេ ឋបេយ្យាតិ។

និដ្ឋិតោ “អាទិយេយ្យ...បេ... សង្កេតំ វីតិនាមេយ្យា”តិ។

ឥមេសំ បទានំ វិនិច្ឆយោ។

ឥទានិ យទិទំ “យថារូបេ អទិន្នាទានេ”តិអាទីនិ វិភង្គេន “យថារូបំ នាម”តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ យថារូបន្តិ យថាជាតិកំ។ តំ បន យស្មា បាទតោ បដ្ឋាយ ហោតិ, តស្មា “បាទំ វា បាទារហំ វា អតិរេកបាទំ វា”តិ អាហ។ តត្ថ បាទេន កហាបណស្ស ចតុត្ថភាគំ អកប្បិយភណ្ឌមេវ ទស្សេតិ។ បាទារហេន បាទគ្ឃនកំ កប្បិយភណ្ឌំ។ អតិរេកបាទេន ឧភយម្បិ។ ឯត្តាវតា សព្ពាការេន ទុតិយបារាជិកប្បហោនកវត្ថុ ទស្សិតំ ហោតិ។

បថព្យា រាជាតិ សកលបថវិយា រាជា ទីបចក្កវត្តិ អសោកសទិសោ, យោ វា បនញ្ញោបិ ឯកទីបេ រាជា, សីហឡរាជសទិសោ។ បទេសរាជាតិ ឯកទីបស្ស បទេសិស្សរា, ពិម្ពិសារ-បសេនទិ-អាទយោ វិយ។ មណ្ឌលិកា នាម យេ ទីបបទេសេបិ ឯកមេកំ មណ្ឌលំ ភុញ្ជន្តិ។ អន្តរភោគិកា នាម ទ្វិន្នំ រាជូនំ អន្តរា កតិបយគាមសាមិកា។ អក្ខទស្សាតិ ធម្មវិនិច្ឆនកា, តេ ធម្មសភាយំ និសីទិត្វា អបរាធានុរូបំ ចោរានំ ហត្ថបាទច្ឆេជ្ជាទីនិ អនុសាសន្តិ។ យេ បន ឋានន្តរប្បត្តា អមច្ចា វា រាជកុមារា វា កតាបរាធា ហោន្តិ, តេ

រញ្ញោ អារោចេន្តិ, គរុកំ ឋានំ សយំ ន វិនិច្ឆិនន្តិ។ មហាមត្តាតិ ឋានន្តរប្បត្តា មហាអមច្ចា; តេបិ តត្ថ តត្ថ គាមេ វា និគមេ វា និសីទិត្វា រាជកិច្ចំ ករោន្តិ។ យេ វា បនាតិ អញ្ញេបិ យេ រាជកុលនិស្សិតា វា សកិស្សរិយនិស្សិតា វា ហុត្វា ឆេជ្ជភេជ្ជំ អនុសាសន្តិ, សព្វេបិ តេ ឥមស្មិំ អត្ថេ “រាជានោ”តិ វុច្ចន្តិ។

ហនេយ្យុន្តិ បោថេយ្យុញ្ចេវ ឆិន្ទេយ្យុញ្ច។ បព្វាជេយ្យុន្តិ នីហរេយ្យុំ។ ចោរោសីតិ ឯវមាទីនិ ច វត្វា បរិភាសេយ្យុំ; តេនេវាហ – “បរិភាសោ ឯសោ”តិ។ បុរិមំ ឧបាទាយាតិ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវិត្វា បារាជិកំ អាបត្តិំ អាបន្នំ បុគ្គលំ ឧបាទាយ។ សេសំ បុព្វេ វុត្តនយត្តា ឧត្តានបទត្ថត្តា ច បាកដមេវាតិ។

៩២. ឯវំ ឧទ្ទិដ្ឋសិក្ខាបទំ បទានុក្កមេន វិភជិត្វា ឥទានិ យំ តំ អាទិយេយ្យាតិអាទីហិ ឆហិ បទេហិ សង្ខេបតោ អាទានំ ទស្សេត្វា សង្ខេបតោវ “គាមេ វា អរញ្ញេ វា”តិ អាទាតព្ពភណ្ឌំ ទស្សិតំ, តំ យត្ថ យត្ថ ឋិតំ, យថា យថា អាទានំ គច្ឆតិ, អនាគតេ បាបភិក្ខូនំ លេសោកាសនិរុន្ធនត្ថំ តថា តថា វិត្ថារតោ ទស្សេតុំ “ភូមដ្ឋំ ថលដ្ឋ”ន្តិអាទិនា នយេន មាតិកំ ឋបេត្វា “ភូមដ្ឋំ នាម ភណ្ឌំ ភូមិយំ និក្ខិត្តំ ហោតី”តិអាទិនា នយេន តស្ស វិភង្គំ អាហ។

បញ្ចវីសតិអវហារកថា និដ្ឋិតា។

ភូមដ្ឋកថា

៩៣. តត្រាយំ អនុត្តានបទវណ្ណនាយ សទ្ធិំ វិនិច្ឆយកថា។ និខាតន្តិ ភូមិយំ ខណិត្វា ឋបិតំ។ បដិច្ឆន្នន្តិ បំសុឥដ្ឋកាទីហិ បដិច្ឆន្នំ។ ភូមដ្ឋំ ភណ្ឌំ...បេ... គច្ឆតិ វា, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ យំ ឯវំ និខណិត្វា វា បដិច្ឆាទេត្វា វា ឋបិតត្តា ភូមិយំ ឋិតំ ភណ្ឌំ យោ ភិក្ខុ កេនចិទេវ ឧបាយេន ញត្វា “អាហរិស្សាមី”តិ ថេយ្យចិត្តោ ហុត្វា រត្តិភាគេ ឧដ្ឋាយ គច្ឆតិ, សោ ភណ្ឌដ្ឋានំ អប្បត្វាបិ សព្វកាយវចីវិការេសុ ទុក្កដំ អាបជ្ជតិ។ កថំ? សោ ហិ តស្ស អាហរណត្ថាយ ឧដ្ឋហន្តោ យំ យំ អង្គបច្ចង្គំ ផន្ទាបេតិ, សព្វត្ថ ទុក្កដំ។ និវាសនបារុបនំ សណ្ឋបេតិ, ហត្ថវារេ ហត្ថវារេ ទុក្កដំ។ “មហន្តំ និធានំ ន សក្កា ឯកេន អាហរិតុំ, ទុតិយំ បរិយេសិស្សាមី”តិ កស្សចិ សហាយស្ស សន្តិកំ គន្តុកាមោ ទ្វារំ វិវរតិ, បទវារេ ច ហត្ថវារេ ច ទុក្កដំ។ ទ្វារបិទហនេ បន អញ្ញស្មិំ វា គមនស្ស អនុបការេ អនាបត្តិ។ តស្ស និបន្នោកាសំ គន្ត្វា “ដត្ថុកាមា”តិ បក្កោសតិ, តមត្ថំ អារោចេត្វា “ឯហិ គច្ឆាមា”តិ វទតិ, វាចាយ វាចាយ ទុក្កដំ។ សោ តស្ស វចនេន ឧដ្ឋហតិ, តស្សាបិ ទុក្កដំ។ ឧដ្ឋហិត្វា តស្ស សន្តិកំ គន្តុកាមោ និវាសនបារុបនំ សណ្ឋបេតិ, ទ្វារំ វិវរិត្វា តស្ស សមីបំ គច្ឆតិ, ហត្ថវារបទវារេសុ សព្វត្ថ ទុក្កដំ។ សោ តំ បុច្ឆតិ “អសុកោ ច អសុកោ ច កុហិំ, អសុកញ្ច អសុកញ្ច បក្កោសាហី”តិ, វាចាយ វាចាយ ទុក្កដំ។ សព្វេ សមាគតេ ទិស្វា “មយា អសុកស្មិំ នាម ឋានេ ឯវរូបោ និធិ ឧបលទ្ធោ, គច្ឆាម តំ គហេត្វា បុញ្ញានិ ច ករិស្សាម, សុខញ្ច ជីវិស្សាមា”តិ វទតិ, វាចាយ វាចាយ ទុក្កដំ។

ឯវំ លទ្ធសហាយោ កុទាលំ បរិយេសតិ។ សចេ បនស្ស អត្តនោ កុទាលោ អត្ថិ, “តំ អាហរិស្សាមី”តិ គច្ឆន្តោ ច គណ្ហន្តោ ច អាហរន្តោ ច សព្ពត្ថ ហត្ថវារបទវារេសុ ទុក្កដំ អាបជ្ជតិ។ សចេ នត្ថិ, អញ្ញំ កិញ្ចិ វា គហដ្ឋំ វា គន្ត្វា យាចតិ, យាចន្តោ ច សចេ “កុទាលំ មេ ទេហិ, កុទាលេន មេ អត្ថោ, កិញ្ចិ កាតព្ពមត្ថិ, តំ កត្វា បច្ចាហរិស្សាមី”តិ មុសា អភណន្តោ យាចតិ, វាចាយ វាចាយ ទុក្កដំ។ សចេ “មាតិកា សោធេតព្ពា អត្ថិ, វិហារេ ភូមិកម្មំ កាតព្ពំ អត្ថី”តិ មុសាបិ ភណតិ, យំ យំ វទតិ មុសា, តត្ថ តត្ថ បាចិត្តិយំ។ មហាអដ្ឋកថាយំ បន សច្ចេបិ អលិកេបិ ទុក្កដមេវ វុត្តំ, តំ បមាទលិខិតន្តិ វេទិតព្ពំ។ ន ហិ អទិន្នាទានស្ស បុព្ពបយោគេ បាចិត្តិយដ្ឋានេ ទុក្កដំ នាម អត្ថិ។ សចេ បន កុទាលស្ស ទណ្ឌោ នត្ថិ, “ទណ្ឌំ ករិស្សាមី”តិ វាសិំ វា ផរសុំ វា និសេតិ, តទត្ថាយ គច្ឆតិ, គន្ត្វា សុក្ខកដ្ឋំ ឆិន្ទតិ តច្ឆតិ អាកោដេតិ, សព្ពត្ថ ហត្ថវារបទវារេសុ ទុក្កដំ។ អល្លរុក្ខំ ឆិន្ទតិ, បាចិត្តិយំ។ តតោ បរំ សព្ពបយោគេសុ ទុក្កដំ។ សង្ខេបដ្ឋកថាយំ បន មហាបច្ចរិយញ្ច តត្ថ ជាតកកដ្ឋលតាឆេទនត្ថំ វាសិផរសុំ បរិយេសន្តានម្បិ ទុក្កដំ វុត្តំ។ សចេ បន តេសំ ឯវំ ហោតិ “វាសិផរសុកុទាលេ យាចន្តា អាសង្កិតា ភវិស្សាម, លោហំ សមុដ្ឋាបេត្វា ករោមា”តិ។ តតោ អរញ្ញំ គន្ត្វា លោហពីជត្ថំ បថវិំ ខណន្តិ, អកប្បិយបថវិំ ខណន្តានំ ទុក្កដេហិ សទ្ធិំ បាចិត្តិយានីតិ មហាបច្ចរិយំ វុត្តំ។ យថា ច ឥធ, ឯវំ សព្ពត្ថ បាចិត្តិយដ្ឋានេ ទុក្កដានិ ន មុច្ចន្តិ។ កប្បិយបថវិំ ខណន្តានំ ទុក្កដានិយេវ។ ពីជំ បន គហេត្វា តតោ បរំ សព្ពកិរិយាសុ បយោគេ បយោគេ ទុក្កដំ។

បិដកបរិយេសនេបិ ហត្ថវារបទវារេសុ វុត្តនយេនេវ ទុក្កដំ។ មុសាវាទេ បាចិត្តិយំ។ បិដកំ កាតុកាមតាយ វល្លិច្ឆេទនេ បាចិត្តិយន្តិ សព្ពំ បុរិមនយេនេវ វេទិតព្ពំ។ គច្ឆតិ វា អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ឯវំ បរិយិដ្ឋសហាយកុទាលបិដកោ និធិដ្ឋានំ គច្ឆតិ, បទវារេ បទវារេ ទុក្កដំ។ សចេ បន គច្ឆន្តោ “ឥមំ និធិំ លទ្ធា ពុទ្ធបូជំ វា ធម្មបូជំ វា សង្ឃភត្តំ វា ករិស្សាមី”តិ កុសលំ ឧប្បាទេតិ, កុសលចិត្តេន គមនេ អនាបត្តិ។ កស្មា? “ថេយ្យចិត្តោ ទុតិយំ វា…បេ… គច្ឆតិ វា, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ វុត្តត្តា។ យថា ច ឥធ, ឯវំ សព្ពត្ថ អថេយ្យចិត្តស្ស អនាបត្តិ។ មគ្គតោ ឱក្កម្ម និធានដ្ឋានំ គមនត្ថាយ មគ្គំ ករោន្តោ ភូតគាមំ ឆិន្ទតិ, បាចិត្តិយំ។ សុក្ខកដ្ឋំ ឆិន្ទតិ, ទុក្កដំ។

តត្ថជាតកន្តិ ចិរនិហិតាយ កុម្ភិយា ឧបរិ ជាតកំ។ តិណំ វា លតំ វាតិ ន កេវលំ តិណលតមេវ, យំ កិញ្ចិ អល្លំ វា សុក្ខំ វា តិណរុក្ខលតាទិំ ឆិន្ទន្តស្ស សហបយោគត្តា ទុក្កដមេវ ហោតិ។

អដ្ឋវិធំ ហោតិ ទុក្កដំ នាម ឥមស្មិំ ឋានេ សមោធានេត្វា ថេរេហិ ទស្សិតំ – បុព្ពបយោគទុក្កដំ, សហបយោគទុក្កដំ, អនាមាសទុក្កដំ, ទុរុបចិណ្ណទុក្កដំ, វិនយទុក្កដំ, ញាតទុក្កដំ, ញត្តិទុក្កដំ, បដិស្សវទុក្កដន្តិ។ តត្ថ “ថេយ្យចិត្តោ ទុតិយំ វា កុទាលំ វា បិដកំ វា បរិយេសតិ គច្ឆតិ វា, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ ឥទំ បុព្ពបយោគទុក្កដំ នាម។ ឯត្ថ ហិ ទុក្កដដ្ឋានេ ទុក្កដំ, បាចិត្តិយដ្ឋានេ បាចិត្តិយមេវ ហោតិ។ “តត្ថជាតកំ កដ្ឋំ វា លតំ វា ឆិន្ទតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ ឥទំ សហបយោគទុក្កដំ នាម។ ឯត្ថ បន បាចិត្តិយវត្ថុ ច ទុក្កដវត្ថុ ច ទុក្កដដ្ឋានេយេវ តិដ្ឋតិ។ កស្មា? អវហារស្ស សហបយោគត្តា។ យំ បន ទសវិធំ រតនំ, សត្តវិធំ ធញ្ញំ, សព្ពញ្ច អាវុធភណ្ឌាទិំ អាមសន្តស្ស ទុក្កដំ វុត្តំ, ឥទំ អនាមាសទុក្កដំ នាម។ យំ កទលិនាឡិកេរាទីនំ តត្ថជាតកផលានិ អាមសន្តស្ស ទុក្កដំ វុត្តំ, ឥទំ ទុរុបចិណ្ណទុក្កដំ នាម។ យំ បន បិណ្ឌាយ ចរន្តស្ស បត្តេ រជេ បតិតេ បត្តំ អប្បដិគ្គហេត្វា អធោវិត្វា វា តត្ថ ភិក្ខំ គណ្ហន្តស្ស ទុក្កដំ វុត្តំ, ឥទំ វិនយទុក្កដំ នាម។ “សុត្វា ន វទន្តិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (បារា។ ៣១៨) ឥទំ ញាតទុក្កដំ នាម។ យំ ឯកាទសសុ សមនុភាសនាសុ

“ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪓᪘᪓) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨶᩣᨾ᪨ “ᨲᩔ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨸᩩᩁᩥᨾᩥᨠᩣ ᨧ ᨶ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᨸᨭᩥᩔᩅᩮ ᨧ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪒᪐᪗) ᨲᩴ ᨸᨭᩥᩔᩅᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨶᩣᨾ᪨ ᨲᩴ ᨸᨶ ᩈᩉᨸᨿᩮᩣᨣᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – “ᨿᩴᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᩃ᩠ᩃᩴ ᩅᩣ ᩈᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᩣ ᨲᩥᨱᩁᩩᨠ᩠ᨡᩃᨲᩣᨴᩥᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩔ ᩈᩉᨸᨿᩮᩣᨣᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

ᩈᨧᩮ ᨸᨶᩔ ᨲᨲ᩠ᨳᨩᩣᨲᨠᩮ ᨲᩥᨱᩁᩩᨠ᩠ᨡᩃᨲᩣᨴᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨲᩮᩣᨸᩥ ᩃᨩ᩠ᨩᩥᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩒᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ, ᩈᩴᩅᩁᩮᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨨᩮᨴᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᨵᩩᩁᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩏᩔᩣᩉᩮᩣᩅ ᨸᩴᩈᩩᩴ ᨡᨱᨲᩥ, ᨨᩮᨴᨶᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨾ᩠ᨽᨲᩥ, ᨡᨱᨶᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨸᨳᩅᩥᩴ ᨡᨱᨶ᩠ᨲᩮᩣᨸᩥ ᩉᩥ ᩍᨾᩴ ᩈᩉᨸᨿᩮᩣᨣᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾᩮᩅ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨸᨶᩔ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥᩈᩣᨶᩩ ᨡᨱᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩦᨾᩪᩃᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩔᩣᨸᩥ ᩃᨩ᩠ᨩᩥᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩒᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ, ᨡᨱᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨

ᨻ᩠ᨿᩪᩉᨲᩥ ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨳ ᨸᨶ ᩈᩏᩔᩣᩉᩮᩣᩅ ᨸᩴᩈᩩᩴ ᨻ᩠ᨿᩪᩉᨲᩥ, ᩑᨠᨸᩔᩮ ᩁᩣᩈᩥᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨡᨱᨶᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨾ᩠ᨽᨲᩥ, ᨻ᩠ᨿᩪᩉᨶᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨬ᩠ᨧ ᨸᩴᩈᩩᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩩᨬ᩠ᨩᩮ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᩁᩣᩈᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᩃᨩ᩠ᨩᩥᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ , ᨻ᩠ᨿᩪᩉᨶᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩏᨴ᩠ᨵᩁᨲᩥ ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨳ ᨸᨶ ᩈᩏᩔᩣᩉᩮᩣᩅ ᨸᩴᩈᩩᩴ ᩏᨴ᩠ᨵᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩉᩥ ᨸᩣᨲᩮᨲᩥ, ᨻ᩠ᨿᩪᩉᨶᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨾ᩠ᨽᨲᩥ, ᩏᨴ᩠ᨵᩁᨱᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᪨ ᨸᩴᩈᩩᩴ ᨸᨶ ᨠᩩᨴᩣᩃᩮᨶ ᩅᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᨲᩉᩥᩴ ᨲᩉᩥᩴ ᨸᩣᨲᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨸᩴᩈᩩᩴ ᨶᩦᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩥᩴ ᨳᩃᨭ᩠ᨮᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᩃᨩ᩠ᨩᩥᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩏᨴ᩠ᨵᩁᨱᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᨸᨶ ᩈᩏᩔᩣᩉᩮᩣᩅ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩥᩴ ᩋᩣᨾᩈᨲᩥ, ᩏᨴ᩠ᨵᩁᨱᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨾ᩠ᨽᨲᩥ, ᩋᩣᨾᩈᨶᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨾᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᨧ ᩃᨩ᩠ᨩᩥᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᨾᩈᨶᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᩈᩏᩔᩣᩉᩮᩣᩅ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩥᩴ ᨹᨶ᩠ᨴᩣᨸᩮᨲᩥ, ᩋᩣᨾᩈᨶᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨾ᩠ᨽᨲᩥ, “ᨹᨶ᩠ᨴᩣᨸᩮᨲᩥ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩔᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᪨

ᨲᨲᩕᩣᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨴᩩᨻ᩠ᨽᩣᩈᩥᨲᩣᨶᩴ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨧᨶᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ᨿᩴ ᨲᩣᩅᩮᨲ᩠ᨳ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᨠᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩥᩁᩣᨵᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩴ ᨠᨲᩴ, ᩅᩥᩁᩪᨸᩣ ᩈᩣ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨶ ᩈᩮᩣᨽᨲᩦᨲᩥ ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧᩮᨲᩴ –

“ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩍᨲᩥ ᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ ᩈᩩᨱᩮᩣᩉᩥ ᨿᨳᩣᨲᨳᩴ;

ᩋᨸᩁᨴ᩠ᨵᩴ ᩅᩥᩁᨴ᩠ᨵᨬ᩠ᨧ, ᨡᩃᩥᨲᩴ ᨿᨬ᩠ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨

“ᨿᩴ ᨾᨶᩩᩔᩮᩣ ᨠᩁᩮ ᨸᩣᨸᩴ, ᩋᩣᩅᩥ ᩅᩣ ᨿᨴᩥ ᩅᩣ ᩁᩉᩮᩣ;

ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩅᩮᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᨶᩮᨲᩴ ᩍᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ (ᨸᩁᩥ᪨ ᪓᪓᪙);

ឋានំ បន ថុល្លត្តា, អច្ចយត្តា ច ថុល្លច្ចយំ. “សប្បទានេ ច ទុគ្គតិ” (សំ. និ. ១.៣៥), “យំ ហោតិ កដុកប្ផល”ន្តិអាទីសុ (ធ. ប. ៦៦; នេត្តិ. ៩១) វិយ ចេត្ថ សំយោគការោ វេទិតព្វោ. ឯកស្ស សន្តិកេ ទេសេតព្វេសុ ហិ អច្ចយេសុ តេន សមោ ថូលោ អច្ចយោ នត្ថិ, តស្មា វុត្តំ “ថូលត្តា អច្ចយត្តា ច ថុល្លច្ចយ”ន្តិ. វុត្តញ្ហេតំ –

“ថុល្លច្ចយន្តិ យំ វុត្តំ, តំ សុណោហិ យថាតថំ;

ឯកស្ស មូលេ យោ ទេសេតិ, យោ ច តំ បដិគណ្ហាតិ;

អច្ចយោ តេន សមោ នត្ថិ, តេនេតំ ឥតិ វុច្ចតី”តិ. (បរិ. ៣៣៩);

ផន្ទាបេន្តស្ស ច បយោគេ បយោគេ ថុល្លច្ចយំ. ផន្ទាបេត្វាបិ ច លជ្ជិធម្មំ ឱក្កមន្តោ ថុល្លច្ចយំ ទេសេត្វា មុច្ចតិ. សហបយោគតោ បដ្ឋាយ ចេវ ចេត្ថ បុរិមា បុរិមា អាបត្តិ បដិប្បស្សម្ភតិ. សហបយោគំ បន អកត្វា លជ្ជិធម្មំ ឱក្កមន្តេន យា បុព្វបយោគេ ទុក្កដបាចិត្តិយា អាបន្នា, សព្វា តា ទេសេតព្វា. សហបយោគេ ច តត្ថជាតកកដ្ឋលតាច្ឆេទនេ ពហុកានិបិ ទុក្កដានិ បំសុខណនំ បត្វា បដិប្បស្សម្ភន្តិ. ឯកំ ខណនទុក្កដមេវ ហោតិ. ខណនេ ពហុកានិបិ វិយូហនំ, វិយូហនេ ពហុកានិបិ ឧទ្ធរណំ, ឧទ្ធរណេ ពហុកានិបិ អាមសនំ, អាមសនេ ពហុកានិបិ ផន្ទាបនំ បត្វា បដិប្បស្សម្ភន្តិ. បំសុខណនាទីសុ ច លជ្ជិធម្មេ ឱក្កន្តេ ពហុកាបិ អាបត្តិយោ ហោន្តុ, ឯកមេវ ទេសេត្វា មុច្ចតីតិ កុរុន្ទដ្ឋកថាយំ វុត្តំ. បុរិមាបត្តិបដិប្បស្សទ្ធិ ច បាឡិយា “ញត្តិយា ទុក្កដំ, ទ្វីហិ កម្មវាចាហិ ថុល្លច្ចយា បដិប្បស្សម្ភន្តី”តិ (បារា. ៤១៤) ឯវំ អនុសាវនាសុ វុត្តេសុយេវ អាគតា. ឥធ បន ទុតិយបារាជិកេ អដ្ឋកថាចរិយប្បមាណេន គហេតព្វាតិ.

ឋានា ចាវេតិ, អាបត្តិ បារាជិកស្សាតិ យោ បន ផន្ទាបេត្វាបិ លជ្ជិធម្មំ អនោក្កមិត្វាវ តំ កុម្ភិំ ឋានតោ អន្តមសោ កេសគ្គមត្តម្បិ ចាវេតិ, បារាជិកមេវ អាបជ្ជតីតិ អត្ថោ. ឋានា ចាវនញ្ចេត្ថ ឆហិ អាការេហិ វេទិតព្វំ. កថំ? កុម្ភិំ មុខវដ្ដិយំ គហេត្វា អត្តនោ អភិមុខំ អាកឌ្ឍន្តោ ឱរិមន្តេន ផុដ្ឋោកាសំ កេសគ្គមត្តម្បិ បារិមន្តេន អតិក្កាមេតិ, បារាជិកំ. តថេវ គហេត្វា បរតោ បេល្លេន្តោ បារិមន្តេន ផុដ្ឋោកាសំ កេសគ្គមត្តម្បិ ឱរិមន្តេន អតិក្កាមេតិ, បារាជិកំ. វាមតោ វា ទក្ខិណតោ វា អបនាមេន្តោ វាមន្តេន ផុដ្ឋោកាសំ កេសគ្គមត្តម្បិ ទក្ខិណន្តេន អតិក្កាមេតិ, បារាជិកំ. ទក្ខិណន្តេន វា ផុដ្ឋោកាសំ កេសគ្គមត្តម្បិ វាមន្តេន អតិក្កាមេតិ, បារាជិកំ. ឧទ្ធំ ឧក្ខិបន្តោ កេសគ្គមត្តម្បិ ភូមិតោ មោចេតិ, បារាជិកំ. ខណិត្វា ហេដ្ឋតោ ឱសីទេន្តោ ពុន្ទេន ផុដ្ឋោកាសំ កេសគ្គមត្តម្បិ មុខវដ្ដិយា អតិក្កាមេតិ, បារាជិកន្តិ ឯវំ ឯកដ្ឋានេ ឋិតាយ កុម្ភិយា. យទិ បន កុម្ភីមុខវដ្ដិយា បាសំ កត្វា លោហវលយំ វា ខទិរសារាទិវលយំ វា បវេសិយំ អារោបេត្វា តត្ថ សង្ខលិកាយ ពន្ធិត្វា ឋបេន្តិ, ឯកិស្សា ទិសាយ ឯកាយ សង្ខលិកាយ ពទ្ធាយ ទ្វេ ឋានានិ លព្ភន្តិ, ទ្វីសុ តីសុ ចតូសុ ទិសាសុ ចតូហិ សង្ខលិកាហិ ពទ្ធាយ បញ្ច ឋានានិ លព្ភន្តិ.

តត្ថ ឯកវលយេន ពទ្ធកុម្ភិយា បធំ វលយំ វា ឆិន្ទតិ, សង្ខលិកំ វា ឆិន្ទតិ, ថុល្លច្ចយំ. តតោ កុម្ភិំ យថាវុត្តនយេន កេសគ្គមត្តម្បិ

ឋានា ចាវេតិ, បារាជិកំ។ អថ បនំ កុម្ភិំ ភិន្ទតិ, ថុល្លច្ចយំ។ តតោ ថាឡកំ កេសគ្គមត្តម្បិ ឋានា ចាវេតិ, សប្បិលិកំ វា លិខតិ, បារាជិកំ។ ឯតេន ឧបាយេន ទ្វីសុ តីសុ ចតូសុ ថាឡកេសុ ភិន្នកុម្ភិយាបិ បច្ឆិមេ ឋានាចាវនេ បារាជិកំ។ សេសេសុ ថុល្លច្ចយំ វេទិតព្វំ។

សចេ ថាឡុ នត្ថិ, សប្បិលិកាយ អេក្ក វលំ កត្វា តត្ថជាតកេ មូលេ បវេសិតំ ហោតិ, បនំ កុម្ភិំ ភិន្ទិត្វា បច្ឆា មូលំ ឆេត្វា វលំ នីហរតិ, បារាជិកំ។ អថ មូលំ អច្ឆេត្វា វលំ ឃាតេត្វា ចិនេត្វា ច សារេតិ, រក្ខតិ។ សចេ បន មូលតោ អតីហរិត្វាបិ ហត្ថេន គហេត្វា អាកាសគតំ ករោតិ, បារាជិកំ។ អយមេត្ថ វិសេសោ។ សេសំ វុត្តនយមេវ។

កេចិ បន និមិត្តត្ថាយ កុម្ភិមត្ថកេ និព្វាហនក្កាមីតិ វទន្តិ, មូលីតិ កុម្ភិំ បរិក្ខិត្វា ឋិតានិ ហោន្តិ, “មូលីតិ លិខិត្វា កុម្ភិំ គហេស្សាមី”តិ លិខិតស្ស បយោគេ បយោគេ ទុក្កដំ។ លិខិត្វា ឧក្ការំ កត្វា កុម្ភិំ កេសគ្គមត្តម្បិ ឋានា ចាវេតិ, បារាជិកំ។ មូលីតិ លិខតោ ច លុជិត្វា កុម្ភិំ និន្នដ្ឋានំ គតា, រក្ខតិ តាវ។ គតដ្ឋានតោ ឆិន្ទតិ, បារាជិកំ។ សចេ លិខន្តស្ស មូលេសុ ឯកមូលមត្តេន កុម្ភិ តិដ្ឋតិ, សោ ច តំ “ឯកម្បិ មូលេ លិខន្តេ បតិស្សតី”តិ លិខតិ, លិខិតមត្តេ បារាជិកំ។ សចេ បន ឯកមូលេនេវ បាទេ ពន្ធម្ពការោ ថិរោ ឋិតា ហោតិ, អញ្ញំ កិញ្ចិ លគ្គនកំ នត្ថិ, តស្មិម្បិ មូលេ លិខិតមត្តេ បារាជិកំ។ សចេ កុម្ភិមត្ថកេ យថាបរិសណ្ឋា ឋបិតា ហោតិ, តំ ឧទ្ធរន្តស្ស ឧក្ខិបិត្វា អបនេតុកាមោ កុម្ភិមត្ថកេ ជាតរុក្ខំ លិខតិ, ទុក្កដំ។ តស្សា សមីបេ ជាតកំ ឆេត្វា អាហរតិ, អតត្តជាតកត្តា តំ លិខតោ បាចិត្តិយំ។

អត្តនោ ភាជនន្តិ សចេ បន កុម្ភិំ ភិន្ទិតុំ អសក្កោន្តោ កុម្ភិគតភណ្ឌគហណត្ថំ អត្តនោ ភាជនំ បវេសេត្វា អន្តោកុម្ភិយំ បញ្ចមាសកំ វា អតិរេកបញ្ចមាសកំ វា អគ្ឃនកំ ភាជេត្វា អាមសតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ បរិច្ឆេទោ ចេត្ថ បារាជិកនិយមនត្ថំ ទុក្កដំ។ ភាជេត្វា បន ឋានបញ្ចមាសកម្បិ អាមសន្តោ ទុក្កដំ អាបជ្ជតិយេវ។

ផន្ទាបេតីតិ ឯត្ថ យាវ ឧក្ខិបិត្វា កត្វា អត្តនោ ភាជនំ បវេសេតិ, តាវ ផន្ទាបេតីតិ វុច្ចតិ។ អបិ ច ឋបេត្វា ឆិន្ទិត្វា ច អបព្យូហន្តោបិ ផន្ទាបេតិយេវ, សោ ថុល្លច្ចយំ អាបជ្ជតិ។ យទា បន ឧក្ខិបិត្វា ភាជនគតោ លិខិតោ, កុម្ភិគតំ កុម្ភិយមេវ, ភាជនគតម្បិ ភាជនេយេវ ហោតិ, តទា អត្តនោ ភាជនគតំ នាម ហោតិ។ ឯវំ កត្វា កុម្ភិតោ អតីហរតេបិ ច ភាជនេ បារាជិកំ អាបជ្ជតិ។

មុដ្ឋិំ វា ឆិន្ទតីតិ ឯត្ថ យថា អង្គុលន្តរេហិ និក្ខន្តកហាបណា កុម្ភិគតេ កហាបណេ ន សម្ផុសន្តិ, ឯវំ មុដ្ឋិំ ករោន្តោ មុដ្ឋិំ ឆិន្ទតិ នាម; សោបិ បារាជិកំ អាបជ្ជតិ។

សុត្តារុឡ្ហន្តិ សុត្តេ អារុឡ្ហំ; សុត្តេន អាវុតស្សាបិ សុត្តមយស្សាបិ ឯតំ អធិវចនំ។ បាមង្គាទីនីតិ សោវណ្ណមយានិបិ ហោន្តិ រូបិយមយានិបិ សុត្តមយានិបិ, មុត្តាវលិអាទយោបិ ឯតេនេវ សង្គហំ គតា។ វេឋេត្វា ឋិតំ វេឋេត្វា ឋបិតោ វុច្ចតិ។ ឯតេសុ យំ កិញ្ចិ ភាជេត្វា អាមសតិ, ទុក្កដំ។ ផន្ទាបេតិ, ថុល្លច្ចយំ។ បាមង្គាទីនិ ខោជិយំ គហេត្វា អាកាសគតំ អករោន្តោ វិវិក្ខន្តោ ថាបេតិ, ថុល្លច្ចយំ។

ឈ្សនេត្វា តឹហទតីតិ ឲត្ត បត បរិបុណ្ណាយ ក្សុម្ពិឃា ក្ខបទិ សយតិត្តិកំ ក្សុម្ពិ កត្វា ផបិតំ ចា ឲកំ ពោតាដិ ត្សនេគ្គ ឲកំ ពោតាដិ ឃុតចន្តិឃំ កត្វា ផបិតំ ចា ឈ្សនត្តស្ស តឹហទតោ ឆ្លេក្ខឃំ ក្សុម្ពិយុតា យោនេចត្តស្ស បិទាខិកំ ឃំ បត ក្ខបឌ្ឍក្សុម្ពិឃំ ចា ទិត្តក្សុម្ពិឃំ ចា ផបិតំ, តស្ស អត្តនោ ឋុនេដ្ឋាកានេសាច ផាតំ, ត សកលិ ក្សុម្ពិ, តស្វា តំ ឈ្សនត្តស្សាបិ តឹហទតោ បតិដ្ឋិតោកាយតោ ពោសក្កយត្តេ យុទ្ធេ បិទាខិកនេច ក្សុម្ពិឃា បត បរិបុណ្ណាយ ចា ក្ខាតាយ ចា ក្ខក្សុកយេច ក្ខឌ្ឍទត្តស្ស តេហដ្ឋិយពោដិឃា បតិដ្ឋិតោកាសា យុត្តយេត្តច បិទាខិកំ អនេត្វាក្សុម្ពិឃំ ផបិតំ ឃំកិន្តិ បិទាខិកប្បុតោតកំ កស្មិ សកលក្សុម្ពិឃំ ចានេត្តស្ស, បិយក្កាខិត្វា ឈ្សិត្វា តឹហទត្តស្ស ឃាច យុតចន្តិ តាតិក្កយតិ, តាច ឆ្លេក្ខឃយេច តស្ស ហិ សត្តាបិ ក្សុម្ពិ ផាតត្តិ សដ្ឋេបយហាបច្ចទិឃាខិសុ ចុត្តិ យហាអដ្ឋកថាឃំ បត "ផបិតដ្ឋាតយេច ផាតំ, ត សកលិ ក្សុម្ពិ តស្វា ឃចាផិតដ្ឋាតតោ ពោសក្កយត្តយ្យិ យោនេចត្តស្ស បិទាខិកយេចា"តិ ចុត្តិ, តំ បយាលំ ត្តតទិ បត អាកាសកតំ អកទោត្តស្ស ខឹចទចំទេ ផបិតខឹចទចេផតកាតយោត ចុត្តិ, តំ ត កទេហតត្តិ ចិតឃចិតិន្តយេ ហិ អាកទេ កទុពេ ផាតត្តិ, ឲសា ចិតឃផយ្យតា អបិច "អត្តនោ កាដតកតំ ចា កទោតិ, យដ្ឋិ ចា លិត្តតី"តិ ចចតតោ បេតំ ទេចខិតត្តិ ឃចា អនេត្វាក្សុម្ពិឃំ ឌិតស្ស ត សត្តា ក្សុម្ពិ ផាតត្តិ

សប្បិអាខិសុ ឃំកិន្តិ បិចនោ ឲកបេឃោកេត បឹតយេត្តេ បិទាខិកត្តិ យហាអដ្ឋកថាឃំ ចុត្តិ យហាបច្ចទិឃាខិសុ បត អឃំ ចិកានេកា ផស្សិតោ – "យុតំ អតបនេត្វា អាកឌ្ឍត្តស្ស បិចនោ សនេច បទកលកតំ បិតំ ត អល្អុតិ, យុតកទេតត សដ្ឋិ អល្អុតិ, ទក្ខតិ តាច កណ្ឌេត បត បរិន្និត្តកាទលយេច បិទាខិកំ ហោតិ សនេចបិ ឌូដ្ឋេហិ បរិន្និត្តទេត្វា ឌូដ្ឋេ បិផហតិ, បិទាខិកយេច ក្ខប្បលផណ្ឌចេឲ្យក្ខតាឲ្យត្តតឲ្យអតាឲ្យត្តអាខិហិ បិចត្តស្សាបិ សនេច បទកលកតយេច បិតំ អល្អុតិ, បិទាខិកំ សនេច សហ យុតកទេតត អល្អុតិ, ត តាច បិទាខិកំ ហោតិ ក្ខប្បលផណ្ឌាខិកទេតត សដ្ឋិ ឲកាតឌ្ឍកាចំ ពោទេបត្វា ឌូដ្ឋេហិ បរិន្និត្តយេត្តេ បិទាខិកំ សនេច ក្ខប្បលផណ្ឌាខិកទេតត សដ្ឋិ អល្អុតិ, ក្ខប្បលផណ្ឌាខិតំ ត្សនេគ្គ អង្គុលិឃាបិ បិហិតយេត្តេ បិទាខិកំ បិផល្អតពេ បទកលំ អប្បចិន្តេ ក្ខប្បលផណ្ឌាខិសុ ច យុទេ ច អតិទេកបិផាទហយ្យិ ឲកាតឌ្ឍិ ហុត្វា តិដ្ឋតិ, ទក្ខតិយេចា"តិ តំ សត្តយ្យិ ឃស្វា "អត្តនោ កាដតកតំ ចា កទោតិ , យដ្ឋិ ចា លិត្តតី"តិ ត្តលំ តឃំ កដតិ, តស្វា សុផស្សិតយេច ឲស តាច ឲកាតឌ្ឍ តយោ

សនេច បត ហទេត្តត ចា បទេត្តត ចា ឆាលកាខិតា ចា ពេតធិ កាដនេត កទេហត្វា បិចតិ, ឃយ្យិយយោកេ បិផល្អតកំ ឋ្វទេតិ, តយ្យិរពេត បិទាខិកំ អច យហល្អិ ហោតិ, សិប្បិកាឃបិ ឲកបេឃោកេតច បិផល្អតកំ កទេហត្វំ សក្កា ហោតិ, ឲក្សុដ្ឋាទនេយច បិទាខិកំ កាដតំ បត តិយ្យដ្ឋានេបត្វា កល្លុត្តស្ស ឃាច ឲកាតឌ្ឍិ ហោតិ, តាច ទក្ខតិ យុតចន្តិបរិនេច្ឆេត ចា ក្ខឌ្ឍទេត ចា បិទាខិកំ ឃផា បត សប្បិ ចា តេលំ ចា អដ្ឋិ តេលសខិសយេច យសុចាលិតំ ចា ក្សុម្ពិ អាចិនេច្ឆត្វា អត្តនោ កាដនេត បនេចសេតិ, តផា តេសំ អដ្ឋតាឃ ឲកាតឌ្ឍតា តត្តិតិ បិផល្អតពេ យុតចន្តិតោ កឲ្យត្តតយេត្តេ បិទាខិកំ

បខិត្វា ផបិតំ បត យសុចាលិតំ សិទលេសា ចិឃ ចិក្កតំ អាកឌ្ឍតចិកឌ្ឍតយោក្ក ហោតិ, ក្ខប្បនេគ្គ ក្សុក្កនេច្ច ឲកាតឌ្ឍយេច ហុត្វា បខិតឹហទិតំ សនេក្កតិ, ឲតំ យុតចន្តិឃា តិក្ខយិត្វា កាដនេត បចិដ្ឋយ្យិ ឆាហិទេត សដ្ឋិ ឲកាតឌ្ឍត្វា ទក្ខតិ, យុតចន្តិតោ លិត្តយេត្តេ បត បិទាខិកំ យោបិ ទេឃ្យចិទេត្តត បទស្ស ក្សុម្ពិឃា បិផល្អតកំ សប្បិ ចា តេលំ ចា អចស្សបិចតកំ ឃំកិន្តិ ក្សុក្ខលសាដកំ ចា ចយ្យុតណ្ឌាខិតំ ចា អត្តាតទិ បក្ខិបតិ, ហត្ថតោ យុត្តយេត្តេ បិទាខិកំ

ទិដ្ឋកម្មិយា “ឋូកានិ ខោល់ អាកិរិស្សន្តី”តិ ខាតូ្វា ឃំកិដ្ឋិ កល្លំ ខេឃ្យូចិទេ្តា បក្លិបតិ, តំ ខេ ផត្វ ខោទេល អាកិរណ្ហេ បញ្ជាយរកអណ្ហត្តកំ បិចតិ, បឹតយទេ្ត បិរាខិកត្តិ យហាអដ្ឋកឆាយំ ចុត្តំ៉ តំ បត តទេ្វច ឃុក្លតឰអាទេក ឃុក្លយាតិកាឃ ក្ចុការលាចិតិន្ធរឃែត ចិទ្ធុន្តិ, អចហារលក្ខលារញ្ជាត្វ ត បញ្ញាឃតិ, តស្វា ត កទេហតេ្តាំ៉ យហាបច្ចុទិឃាខឹឃុ បត តឃ្យ ក្ចុ្ដាទេ បិរាខិកំ ចុត្តំ, តំ ឃុត្តំ៉

បទេឃ្យ ទិដ្ឋកម្មិយា ឃទេក្ខាបតត្វាឃ កល្លំ ជទេបត្វា តត្វ ខោទេល អាកិរណ្ហេ “ឃទេច អឃំ ជាតិស្សតិ, ឃំ បលិច្ឆន្ទិស្សតី”តិ គឹទេតា បិទេណ្ហត្តកំ ខោល់ បឹតំ កល្លំ ខេឃ្យូចិទេ្តត ក្ចុទតិ, បិរាខិកំ៉ ឃុដ្ឋចិទេ្តត ក្ចុទតិ, បទេរ អាហទារបទេ្ត កល្លទេឃ្យំ៉ កល្លទេឃ្យំ តាឃ ឃំ បទេឃ្យ តដ្ឋិ, តឃ្យ ឃុល់ ចា តទេចច ចា កល្លំ ខាតន្តត្តិ អទេ្វា៉ ទេតា ខេ ទេតិ, ឃាយិកឃ្យ ឆុទតិទេក្លទេប បិរាខិកំ៉ ឃទេច បទេឃ្យ កម្មិយា អទេញ្ញា ឃប្បិ ចា ខោល់ ចា អាកិទតិ, ត(ព ចាឃំ ខេឃ្យូចិទេ្តត ខោលបិចតកំ កល្លំ បក្លិបតិ, ចុត្តតទេឃតេច បិរាខិកំ៉ អត្តទេតា ទិដ្ឋកម្មិយា បទេឃ្យ ឃប្បិ ចា ខោល់ ចា អាកិទលាកាធំ ខាត្វា ខេឃ្យូចិទេ្តត កល្លំ តិក្លិបតិ, បុទេ្ត ចុត្តតទេឃតេច ក្ចុ្ដាទេ បិរាខិកំ៉ ឃុដ្ឋចិទេ្តា តិក្លិបិត្វា បន្ធា ខេឃ្យូចិទេ្តត ក្ចុទតិ, បិរាខិកទេយច៉ ឃុដ្ឋចិទេ្តាច ក្ចុទតិ, ទេតច អចហារទេរា, ត កឹចា; យហាបច្ចុទិឃំ បត អតាបត្តិយត្តទេយច ចុត្តំ៉ “‘កិឃ្យ យយ កម្មិឃំ ខោល់ អាកិទឃី’តិ កុបិទេតា អត្តទេតា កល្លំ ក្ចុទិត្វា លទេដ្ឋតិ, ទេតា កល្លទេឃ្យ”ត្តិ កុទុត្តិឃំ ចុត្តំ៉ ខេឃ្យូចិទេ្តត យុលចដ្ឋិឃំ កទេហត្វា កម្មិ អាចិន្ធាតិ ខោល់ កឰ៙ព្យូការយា, បិទេណ្ហត្តទេក កឰ្ឋទេត បិរាខិកំ៉ ខេឃ្យូចិទេ្តទេតច ជន្ទុទំ កទេរាតិ “ឃចិត្វា កមិស្សតី”តិ បិទេណ្ហត្តទេក ឃចិត្វា កទេត បិរាខិកំ៉ ខេឃ្យូចិទេ្តទេតច លិដ្ឋិ កទេរាតិ ធ្លូយដ្ឋិ ចា ក្ចុយដ្ឋិ ចា ខេចយដ្ឋិ ចា, ឋូធំ បត ឃទេ្យាហដ្ឋាគំ; តស្វា ឃុដ្ឋ ឃទេលូទេក្លតត្តាំ៉ អឃទេញា្ត ចិតិន្ធរឃែា – ធ្លូយដ្ឋិ តាឃ អទេឆាយុលលិដ្ឋិ; ក្ចុយដ្ឋិ តាឃ ក្ចុដ្ឋិយុលលិដ្ឋិ; ខេចយដ្ឋិ តាឃ ក្ចុ្យុក្ខទេឃ្យច ក្ចុកាតលិដ្ឋិ៉ ត(ព ធ្លូយដ្ឋុឃ្យ ខាហិ បដ្ឋាឃ កតឃ្យ អក្ខត្តទេត្តទេតា បិទេណ្ហត្តទេក ខោទេល កឰ្ឋទេត ខាហិ អតិក្លទេ្តបិ បិរាខិកំ៉ កស្វា? ឃស្វា តទេតា កឰ្ឋតយត្តទេយច ខាហិកតំ តាឃ ទេហាតិ, ត កម្មិកាតឃក្លិ្យលកតិ៉ អទេ្តា បដ្ឋាឃ កតឃ្យ ខាហិទេត្តទេតា បិទេណ្ហត្តទេក កឰ្ឋទេត បិរាខិកំ៉ ក្ចុយដ្ឋុឃ្យ ឃតា តតា ចា កតឃ្យ ខាហិទេត្តទេតា បិទេណ្ហត្តទេក កឰ្ឋទេត បិរាខិកំ៉ តញ្ជាឃាច ខាហិទេត្តទេតា ត កឰ្យអតិ, តាច កម្មិកាតទេយច ទេហាតិ៉ “ខេចយដ្ឋុឃ្យ ច កបិលយន្តុទេតា កឰ្ឋតចទេឃត កាទេទតទេ្តា”តិ អដ្ឋកឆាឃុ ចុត្តំ៉ តំ បត អទេ្តា ច ខាហិ ច បដ្ឋាឃ យទេ្ឋ្យជទេបត្វា កតលិទេដ្ឋ តឰអាកឃ្យ ច យទិឃាជទេកទេគ ឃទេយតិ៉ អទេ្តា បដ្ឋាឃ កទេត បត ខាហិទេត្តត, ខាហិ បដ្ឋាឃ កទេត អក្ខត្តទេត្តត កាទេទតទេ្តាតិ ឋូជទេយត្វ ឃុត្តំ៉ ទេឃា បត “ចដ្ឋិត្វា កន្ធិស្សតី”តិ ខេឃ្យូចិទេ្តត កម្មិយា អាឆាទកំ ចា ក្ចុបត្វយ្ហតទេលដ្ឋុទេក ចា អបទេតតិ, ចដ្ឋិត្វា កតាឃ បិរាខិកំ៉ ខោលកិទលាកាធំ បត ខាត្វា ទិដ្ឋកម្មិយា ជន្ទុទកាទេច ចា លិទេដ្ឋឃុ ចា កទេតឃុ បន្ធា តិក្ខត្តខោលឃ្យាឃលាត កល្លទេឃ្យំ ទេហាតិ៉ អដ្ឋកឆាឃុ បត កត្វទិ បិរាខិកត្តិបិ លិលិតំ, តំ បយាជលិលិតំ៉

បទិឃុណ្ហាឃ កម្មិយា ក្ចុបទិ កចល់ ចា បិឃាលំ ចា “បតិត្វា កិត្តិស្សតិ, តទេតា ខោល់ បណ្ហិស្សតី”តិ ខេឃ្យូចិទេ្តត ជន្ទត្តិ ចា កទេរាតិ, ជដ្ឋបិតំ ចា ជទេបតិ, អចឃ្យបតតកំ តចា កទេរាត្តឃ្យ កតយទេ្ត បិរាខិកំ៉ ទិដ្ឋកម្មិយា ក្ចុបទិ កទេរាតិ, តំ បន្ធា បុណ្ហការទេល បតិត្វា កិត្តតិ, កល្លទេឃ្យំ៉ ព្រខិទេឃុ ហិ ជាទេតឃុ កល្លឃ្យ តត្ថិការទេល កតបទេយាកត្វា អាខិទេតាច បិរាខិកំ ត ទេហាតិ៉ កល្លចិតាឃដ្ឋាទេឃ្យ បត កតត្វា កល្លទេឃ្យំ ទេហាតិ៉ អាហទារបទេ្តឃុ អជទេតា ឃាយិកាគំ ឆុទតិទេក្លបត បិរាខិកំ៉

ឆេឃ្យចិទេត្តត យាតិក៏ ក្លេក៏ ពេទោតិ “ចដ្ឋិត្វា ចា កយិស្សតិ, ឆេចល៍ ចា ក្លត្តទោបេស្សតី”តិ ; ចដ្ឋិត្វា ចា កន្ថត្យ, ឆេចល៍ ចា ក្លត្តទត្យ, ក្លេកទេលកាទេល បិទោឌិក៏៉ ព្រាឌិឞា ហិ បឈោកា បុត្តាបឈោកាចហាឆេទ ឞក្កហ៊ កន្ថត្តិ៉ ឞុក្កូយាតិកាឃ ក្លេកតាឃ បន្ធា ក្លេឆេក អាកេត ចដ្ឋិត្វា ចា កន្ថត្យ, ឆេចល៍ ចា ក្លត្តទត្យ, កល្ហូឆេឃ្យ៉ ពន្ទា? ផាតា ចាចតបឈោកស្ស អកាចា៉ តស្ស លក្កូល៉ា តាចេដ្ឋ អាចិ កចិស្សតិ៉

តទេត្តច កិត្តតិ ចាតិអាឌីសុ អដ្ឋកធាយំ តាច ចុត្តំ – “កិត្តតិ ចាតិ យុក្កទេត ឆេបិឆេត្វា កិត្តតិ៉ លេឆ្លតិ ចាតិ ក្លេក៏ ចា ចាលិក៏ ចា អាកិទិត្វា ក្លត្តទោបេតិ៉ ឈោបេតិ ចាតិ ធាទ្វតិ អាហទិត្វា ឈោបេតិ៉ អបទិកោក៏ ចា ពេទោតីតិ អចាឌិតន្តា ចា អបិតន្តា ចា ពេទោតិ; ក្លុទ៌ ចា បស្សាចំ ចា ចិសំ ចា ក្លិដ្ឋិ ចា ក្យលបំ ចា បិទេតឞិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ផាតាចាចតស្ស តត្តិតាឃ ទុក្កដំ, ត្យុឆ្លចិឞឈោ តាឆេយឞោ៉ កិច្ចាបិ ទុក្កដំ, អាហទោបេត្ត បត កល្ហូឆេឃ្យ”ត្តិ៉ តត្ត បុទិយត្វយំ ត ឞេយតិ៉ តឌ្យោក្យុម្ពិឌ្ឌទេកទេលាត ឆ យាតិកាក្លេកទេលាត ឆ ឞឌ្ឋិ ឲ្យកលក្កូល៉ា បឆ្លិយំ បត ត្វយំ ផាតា អចាទេចទេត្តតាបិ ឞក្កា កាតុំ៉ តន្ទា ឲ្យត្ត ឲ្យចំ ចិតិត្ថយំ ចេគត្តិ – “អដ្ឋកធាយំ កិទ ‘ផាតា ចាចតស្ស តត្តិតាឃ ទុក្កដ’ត្តិ ត្តាធំ បឆ្លិយត្វយំ ឞត្តាឃ ចុត្តំ៉ ផាតា ចាចតំ អកទេទោឌ្ឋតោឃេច ហិ ឆេឃ្យចិទេត្តត ចា ចិតាឞេត្យកាយតាឃ ចា ឈោបេឃ្យបិ, អបទិកោកយិ ពេទេឃ្យ៉ បុទិយត្វឃេ បត ចុត្តតឃេត កិត្តត្តស្ស ចា លេឆ្លត្តស្ស ចា ផាតា ចាចតំ អត្តិ, តន្ទា តធា ពេទោត្តស្ស ចិតាឞេត្យកាយតាឃ កល្ហូឆេឃ្យ, ឆេឃ្យចិទេត្តត បិទោឌិក”ត្តិ៉ បិត្យត្តាយំ “ទុក្កដ”ត្តិ ចុត្តត្តា អយុត្តត្តិ ចេ? ត; អត្តាធា កេហតត្តាត្តទតា៉ បិត្យត្តាឃឌ្យោឆេឃ្យចិត្តបទេក្លូ “កិត្តតិ ចាតិ ក្លេឆេកាត ឞម្ពិត្តតិ, លេឆ្លតិ ចាតិ តត្ត ចយតិ ចា បស្សាចំ ចា លេឆ្លតី”តិ ឲ្យចឆេយឆេក ចេគត្តិ៉

អយំ បទេត្ត ឞាទេទា – ចិតីតចត្តុយិព្យាតិលន្យាបទេកា ចិឃ ផាតា អចាទេចត្យកាទេយាច ឆេកចល៍ កិត្តតិ, កិត្តត្វា បត ទេតលិឌីតិ តិក្កូយត្តិ, យំ ចា បទេត្ត បត្តិត្តំ, ត៌ ឲ្យកាធាត្ថឆេយច តិដ្ឋតិ៉ អលេឆ្លត្យកាទេយាឆេឃច ឆ ឆេកចល៍ តត្ត ក្លេកចាលិកាឌីតិ អាកិទតិ, អាកិល្លត្តា បត ទេតល៍ លឆ្លឹឃតិ៉ តន្ទា ឆេចាហាទចេឞេត “កិត្តតិ ចា លេឆ្លតិ ចា”តិ ចុទ្ធតីតិ៉ ឲ្យចឆេយទេតឞំ បគាតំ អទេត្វា កេហតទេត្តា៉ តាឞេត្យកាយតាបទេក្លូ បត ត្តាតទចាបិ ឃុដ្ឋតិ៉ ឲ្យចឌ្យោកចិឃយាទេត បិត្យត្តា ឆ អដ្ឋកធា ឆ បុត្តាបទេត ឞំឞត្តិត្វា កចិតា ទេហាត្តិ៉ ឲ្យត្តាចតាបិ ឆ ឞទេត្តាឞំ អកត្វា អាចទិឃេ បឃិទ្យបិឞិត្វា ចិតិត្ថឃោ ឆេចឌិតទេត្តាតិ៉

ក្សុយដ្ឋកធា តិដ្ឋិតា៉

ឆលដ្ឋកធា

៥៥៓៉ ឆលេដ្ឋ ឆទេល តិក្កូត្តត្តិ ក្សុយិតទេល ចា បិឞាលតលបត្តតតលិឌីសុ ចា ឃត្ត ពត្តចិ បដិត្ថទេត្ត ចា អប្បដិត្ថទេត្ត ចា ផបិត៌ ឆលដ្ឋត្តិ ឆេចឌិតត្តា៉ ត៌ ឞេឆ ទាឞិកត៌ ទេហាតិ, អទេត្តាក្យុម្ពិយំ កាឌតកតកទេលយដ្ឋិទេត្ថគតចិតិត្ថឃេត ចិតិត្ថិតិតត្តា៉ ឞេឆ ឲ្យកាធាត្ថិ ឞិទេលឞតិឃ្យាឞាឌិ បក្កូយឆ្យថាលិតចិតិត្ថឃេត ចិតិត្ថិតិតត្តា៉ ឞេឆ កទ្យក៏ ទេហាតិ កាទធាត្ថិ ទេលិហបិល្លិ-ក្យត្យអបិល្លិ-ទេតលយឆ្យឈដ៏ឌិ ចា, ក្យុម្ពិយំ ផាតាចាចតចិតិត្ថឃេត ចិតិត្ថិតិតត្តា៉ ឞដ្ឋលិកធាត្ថស្ស ឆ ផាតឆេកឆេគា ឞល្លូទេក្លូតទេត្តា៉ បត្តទិត្វា ផបិត៌ បត បិចាទត្តទលឞាដកាឌិ

ឧទ្ទុកំ ករេហត្វា អាកឌ្ឍតិ, បិរិយន្តេ ឧ្ឌរិយន្តេន ផុដ្ឋោកាសំ អតិក្កន្តេ បិទាខិកំ។ ៦ចំ សព្ពឌិសាសុ សល្លេក្ខតព្វំ។ ខេចេឆត្វា ឧទ្ធេទតិ, ខេកសក្កុយត្តំ អាកាសកតំ កេទាត្តស្ស បិទាខិកំ។ ខេសសំ ចុត្តកឃខេចាតិ។

ធលដ្ឋកថា និដ្ឋិតា។

អាកាសដ្ឋកថា

៤៩. អាកាសដ្ឋេ ខេយាខេស្ស លហិ អាកាខេទហិ ផាតបរិខេច្ឆខេគា ខេចឌិតខេព្ពា – បុខេទតា យុលតុល្ឌខេកាត, បច្ឆខេតា កលិបខេក្កុត, ឧ្គឃបខេស្សសុ បក្លបរិឃខេត្តហិ, អខេឆា បិឌតលនិលាឃ, ឧទ្ធំ និលខេក្កុតាតិ។ គិក្ខុ “សស្សាយិកំ អាកាសដ្ឋំ ខេយាទំ កេហស្សាឃិ”តិ បុខេទតា ចា តិដ្ឋតិ, ហត្ថំ ចា បសាខេទតិ, ខេយាខេទា អាកាខេសខេឃច បខេក្លូ ធាខេទតិ, ចាតំ កាហាខេបត្វា កយតំ ឧ្បច្ឆិត្តិត្វា តិដ្ឋតិ។ តស្ស គិក្ខុខេតា ទុក្កដំ។ តំ អឞេត្ថេត្តា ហខេត្ថត អាយសតិ, ទុក្កដខេយច។ ផាតា អធាខេធខេត្តា ឞត្ថាខេបតិ, ទុល្លច្ចយំ។ ហខេត្ថត បត កេហត្វា ចា អក្កុខេហត្វា ចា យុលតុល្ឌខេកាត ផុដ្ឋោកាសំ កលិបក្កុំ, កលិបខេក្កុត ចា ផុដ្ឋោកាសំ យុលតុល្ឌកំ អតិក្កាខេយតិ, បិទាខិកំ។ តថា ធាយបក្លបរិឃខេត្តត ផុដ្ឋោកាសំ ឥក្លិលាបក្លបរិឃត្តំ, ឥក្លិលាបក្លបរិឃខេត្តត ចា ផុដ្ឋោកាសំ ធាយបក្លបរិឃត្តំ អតិក្កាខេយតិ, បិទាខិកំ។ តថា បិឌតលនិលាឃ ផុដ្ឋោកាសំ និលក្កុំ, និលខេក្កុត ចា ផុដ្ឋោកាសំ បិឌតលនិលំ អតិក្កាខេយតិ, បិទាខិកំ។

អាកាខេសត កច្ឆខេត្តា ខេយាខេទា ឃឹសាឌឹសុ ឃស្មិំ អខេក្កុ តិលីឃតិ, តំ តស្ស ផាតំ។ តស្មា តំ ហខេត្ថ តិលីតំ ខ្ពខេតា ឌខេតា ឥ កេទាខេត្តាបិ ឞត្ថាខេបតិខេយច, ឃឌិ បត ខ្ពតខេទត ហខេត្ថត កេហត្វា ផាតា ធាខេចតិ, បិទាខិកំ។ ខ្ពតទំ ហត្ថំ ឧ្បខេតតិ, ខេយាខេទា សឃខេយច ឧ្ខេដ្ឋត្វា តត្ថ តិលីឃតិ, អគាបត្តិ។ អខេក្កុ តិលីតកាចំ ឆាត្វា ខេឆយ្យចិខេត្តត ៦កំ បឥចាទំ កច្ឆតិ, ទុល្លច្ចយំ។ ទុតិខេឃ បិទាខិកំ។

ក្សុបិយំ ឌិតខេយាខេទា ខ្វិត្តំ ចា បិឌាតំ កលិបស្ស ឥ ចខេសត តឹលិ ផាតាតិ លកតិ។ តំ ឧ្ក្លិបត្តស្ស ឃាច ៦កយ្យិ ផាតំ បឆចិ ឞុសតិ, តាច ទុល្លច្ចយំ។ ខេកសក្កុយត្តយ្យិ បឆចិឃា ខេយាធិតយខេត្ត បិទាខិកំ។ បឌ្ឍខេទ ឌិតំ សហ បឌ្ឍខេទត ឧទ្ធេទតិ, បិទាខិកំ។ ឃឌិ បត បិឌំ ត អឈ្លតិ, សព្ពត្ថ អឈ្លចខេសត កាតព្វំ។ អខេត្តាចត្តុយិ្យខេទត្តំ ខេយាទំ ខេឆយ្យចិខេត្តត បឥសា ពាហិចត្តំ តឹហខេត្តា ខ្វាទបរិខេច្ឆងំ អតិក្កាខេយតិ, បិទាខិកំ។ ចខេឌ ឌិតពាលីពន្ទស្ស ហិ ចខេឌា ចិឃ អខេត្តាចត្តុ តស្ស ផាតំ។ ហខេត្ថត បត កេហត្វា អខេត្តាចត្តុសិ្មយ្យិ អាកាសកតំ កេទាត្តស្ស បិទាខិកខេយច។ អខេត្តាកាខេយ ឥខេទត្តយ្យិ កាយបរិខេក្លូបំ អតិក្កាខេយត្តស្ស បិទាខិកំ។ សឃខេយច តិក្លូយិត្វា កាយ្សុបធាខេទ ចា ចត្តុបធាខេទ ចា ឥខេទត្តំ បត ខេឆយ្យចិខេត្តា កខេដ្ឋត ចា កឆលិឃ ចា ឧ្ព្រាខេសត្វា អដចិយុលំ កេទាតិ, ខេយាខេទា ឧ្ខេដ្ឋត្វា អខេត្តាកាខេយ ចា អខេត្តាចត្តុយិ្យិធា លឥតបិដ្ឋេ ចា តិលីឃតិ, ទក្លូតិ។ សខេឥ បត អដចិយុខេល ឧ្ខេដ្ឋតិ ចា កច្ឆតិ ចា “អដចិំ បខេចខេសត្វា កេហស្សាឃិ”តិ បរិកេប្យ អសតិ បឆចិខេតា ខេកសក្កុយត្តយ្យិ ឧ្ឌិតយខេត្ត ចា ទុតិឃបឥចាខេទ ចា បិទាខិកំ។ កស្មា? ឃស្មា កាយខេតា តិក្ខត្តស្ស ឌិតដ្ឋាតខេយច ផាតំ ខេហាតិ។ កបិញ្ញាទាឌឹសុបិ អឃខេយច ចិតិច្ឆខេឃា។

សាដកំ ចាតិ ចាតចេក្កិត្តំ បឆចិតលេ បត្តទិត្វា ឍបិតយិច អាការេសត កណ្ឌត្តំ ឍលិពង្គ សាដកំ អក៌យុឍាកតំ ហេត្ធត ឧកស្ថិ អន្តេ គណ្ហាតិ, ពួ្ធេតា ចិតោ ច ឍាត់ អចិកោរេបត្តារេយច កយត្យេឆ្លេឆ ទ្យក្កដិ៍ ឍាតាចាចត់ អកេទរេត្តា ធារេលតិ, ចក្ខាបេត ឆ្លង្គុលំ៍ ឍាតា ធារេចតិ, បិរាជិកំ៍ ឍាតបរិច្ឆេទា ចស្ស យេរាទេស្សច ឈហិ អាការេទហិ វេទិតព្ពា៍

អពង្គសាដកោ បត ឧកស្ថិ អន្តេ កហិតយេត្តច ទ្យតិយេតត្តេត បតិត្វា ក្ខុយិយំ បតិដ្ឋាតិ, តស្ស ទេ្វ ឍាតាតិ ហោត្តិ – ហេត្វា ចេច ក្ខុយិ ច៍ តំ យឆាកហិតយេច បឍយំ កហិតោតាកាសប្បឆេសតោ ធារេលតិ, ឆ្លង្គុលំ៍ បច្ឆា ក្ខុយិតោ ទ្យតិយហេត្តត ចា បិឆេត ចា ក្លិបតិ, បិរាជិកំ៍ បឍយំ ចា ក្ខុយិតោ ក្ខឌ្ឍតិ, ឆ្លង្គុលំ៍ បឆ្ឆា កហិតោតាកាសប្បឆេសតោ ធារេចតិ, បិរាជិកំ៍ កហណំ ចា អយុច្ចារេត្តា ក្ខក្ខេយេច ហត្ថំ ខ្ជតាយេត្វា ក្ខុយិកតំ កត្វា តេតេច ហេត្តត ក្លិបតិ, បិរាជិកំ៍ ចេចឍេតបិ អយេយេច ចិតិច្ឆេយា៍

ហិទញ្ញាចា សុចណ្ណំ ចា ឍិឌ្ឍយាតត្តិ យត្យស្សាត់ អលក្ករេទាត្តាត់ កិចេឃ្យកាឌិបិឮអគ្គត់ ចា សុចណ្ណសលិកំ ឍិត្តត្តាត់ សុចណ្ណការាត់ សុចណ្ណឍល្ឆំ ចា ឍិឌ្ឍយាត់ បតតិ, តទេ្យា កិក្ខុ អាការេសត អាកណ្ឌត្តំ ចេឃ្យចិតេ្វា ហេត្តត កណ្ហាតិ, កហណេយច ឍាត់៍ កហិតប្បឆេសតោ ហត្ថំ អបេតតិ, បិរាជិកំ៍ ចីចរេ បតិតំ ហេត្តត ក្លិបតិ, បិរាជិកំ៍ អត្ជទិត្វាច យាតិ, ទ្យតិយេ បឆចារេ បិរាជិកំ៍ បទេត្តា បតិតេបិ ឧទេសច តយោ៍ សិរេស ចា យុទេឍ ចា បិឆេ ចា បតិដ្ឋិតំ ហេត្តត កណ្ហាតិ, បិរាជិកំ៍ អក្កេហត្វាច យាតិ, ទ្យតិយេ បឆចារេ បិរាជិកំ៍ យត្តេ កត្តចិ បតតិ, តស្ស បតិតោតាកាសាច ឍាត់, ត សត្តំ អក្កបត្តក្កំ បត្តចីចរំ ចាតិ៍

អាការង្គកថា និដ្ឋិតា៍

ចេចហាសង្គកថា

ឌលិ៍ ចេចហាសង្គេ យច្ចាបីឍាឌីសុ ឍបិតំ កណ្ឌំ អាយាសំ ចា ហោតុ អតាយាសំ ចា, ចេឃ្យចិតេ្តត អាយសត្តស្ស ទ្យក្កដិ៍ យច្ចាបីឍេសុ ឍបិតកេណ្ឌសុ បតេត្ត ឆលេដ្ឋ ទ្យត្តតេយត ចិតិច្ឆេយា ចេជិតព្ពា៍ អយំ បត ចិសេយសា – សចេ ឈលិយា ពង្គសាដកោ យទេ្យា ចា បីឍេ ចា បត្តេជៅ យេឡ្ឈត យច្ចាតលំ ត ចុសតិ, យច្ចាបិឆេច ចុសតិ, តោសំ ចេសេត ឍាត់ ចេជិតព្ពំ៍ បិឌាត់ ក្លបរិ ចុដ្ឋោកាសេយច ហិ អតិក្កមិតយេត្តត តត្ត បិរាជិកំ ហោតិ៍ សហ យច្ចាបីឍេហិ ហេត្តស្ស បត យច្ចាបីឍបិឌាត់ បតិដ្ឋិតោតាកាសចេសេត ឍាត់ ចេជិតព្ពំ៍

ចីចរចំសេ ចាតិ ចីចរឍបតត្វាយ ពត្តិត្វា ឍបិតេ ចំសេ ចា កដ្ឋឍណ្ឌកេ ចា៍ តត្ត សំហទិត្វា បិរេតា អត្តំ ខ្ជរេតា កោកំ កត្វា ឍបិតចីចរស្ស បតិដ្ឋិតោតាកាសេត ចុដ្ឋោការេសាច ឍាត់, ត សេត្តា ចីចរចំសោ៍ តស្មា ចេឃ្យចិតេ្តត តំ កោរេក កេហត្វា អាកឌ្ឍត្តស្ស បិរេតា ចំសេ បតិដ្ឋិតោតាកាសំ ខ្ជរេតា ចីចរេត ចំសស្ស ចុដ្ឋប្បឆេសំ អតិក្កាយេត្តស្ស ឧកក្ខក្ខលយត្វាកឌ្ឍេតតេច បិរាជិកំ៍ អន្តេ កេហត្វា អាកឌ្ឍត្តស្សាបិ ឧទេសច តយោ៍ តេត្តច បត ចីចរចំសេ ចាយតោ ចា ឥក្លិលតោ ចា សារេត្តស្ស ចាយត្តេត ឥក្លិលត្តដ្ឋាត់ ឥក្លិលេត្តត ចា ចាយត្តដ្ឋាត់ អតិក្កត្តយេត្ត ឥសទ្វាឥសក្កលយត្តសារេលេតេច បិរាជិកំ៍ ក្ខឌ្ឍំ ក្លិបត្តស្ស កោសក្កយត្វក្លិបតេត បិរាជិកំ៍

ឱចទចំសំ ភុសត្តំ ចា អភុសត្តំ ចា ទន្តុកោត ពត្ថិត្វា ផបិតឱចទំ ខេយាខេត្តស្ស ទុល្លច្ចយំ, យុខេត្ត បរិទាឌិកំ ៝ យុត្តយត្តខេយច ហិ តំ “ផាតា ក្ខត”ត្តិ សង្ខ្យាកច្ឆតិ ៝ ចំខេស ខេចខេផត្វា ផបិតំ តិខេត្តាខេផត្តស្ស ទុល្លច្ចយំ, តិខេត្តាជិតយខេត្ត បរិទាឌិកំ ៝ ចលយំ កត្វា ផបិខេត ចលយំ លិត្តតិ ចា ខេយាខេចតិ ចា ឲកំ ចា ចំសខេកាឌ៝ ខេយាខេចត្វា តីហទតិ, ទុល្លច្ចយំ ៝ លិត្តយខេត្ត យុត្តយខេត្ត តីហឌយខេត្ត ច បរិទាឌិកំ ៝ តឆា អកត្វាច ឱចទចំខេស ត្ថខេតា ចិខេតា ច សាខេទតិ, ទក្ខតិ តាច ៝ ចលយស្ស ហិ សខេត្តាបិ ឱចទចំខេសា ផាតំ ៝ កស្មា? តត្ថ សំសទឃឆយុតាយ ៝ យផា បត តំ ហខេត្ថត កខេហត្វា អាកាសកតំ កខេទាតិ, បរិទាឌិកំ ៝ បសាខេទត្វា ផបិតស្ស បតិគ្គិខេតាកាខេសត ភុខេជ្ជាកាខេសាច ផាតំ ៝ តត្ថ សំហទិត្វា ផបិខេត ទុត្តតខេយត ចិតិច្ឆខេយា ខេចឌិតខេត្តា ៝ យំ បត ឲខេកាតខេត្តត ក្ខយិ ភុសិត្វា ជិតំ ខេហាតិ, តស្ស ឱចទចំខេស ច ក្ខយិយញ្ញា បតិគ្គិខេតាកាសចខេសត ខេច្ច ផាតាតិ ៝ តត្ថ ក្ខយិយំ ឲខេកាតខេត្តត បតិគ្គិខេត អពន្ធសាឌខេក ទុត្តតខេយតេច ចិតិច្ឆខេយា ខេចឌិតខេត្តា ៝ ឱចទទន្ទុយាបិ អយខេយច ចិតិច្ឆខេយា ៝

អក្ខុសខេក លខេក្កត្វា ផបិតកល្ហំ បត ខេកសខ្ចុឈខេជ ចា ខេកសខ្ចុត្ថចិកា ចា សខេច កិត្តិ ចា ក្ខយិ ចា អភុសិត្វា ផបិតំ លក្កតកំ ឈំសត្តស្ស តីហខេខេតា អក្ខុសខេកាឌិខេតា តិក្កត្តយខេត្ត បរិទាឌិកំ ៝ លក្កតកំ ពត្ថិ ខេហាតិ, ពុខេត្តត ក្ខក្កិបិត្វា អាកាសកតំ កខេទាត្តស្ស អក្ខុសខេកាឌិខេតា អតិក្កុខេត្តបិ បរិទាឌិកំ ៝ កិត្តិតិស្សិតំ ខេហាតិ, បផយំ អក្ខុសខេកាឌិខេតា តីហទតិ, ទុល្លច្ចយំ ៝ បច្ឆា កិត្តិ ខេយាខេចតិ, បរិទាឌិកំ ៝ បផយំ កិត្តិ ខេយាខេចត្វា បច្ឆា អក្ខុសខេតា តីហទត្តស្សាបិ ឲខេសច តខេយា ៝ សខេច បត កាទិយំ កល្ហំ តីហទិត្វំ អសខេក្កាខេត្តា សយំ កិត្តិតិស្សិតំ កត្វា អក្ខុសខេតា តីហទតិ, បុត កិត្តិ អខេយាខេចត្វាបិ អក្ខុសខេតា តីហឌយខេត្តខេយច បរិទាឌិកំ ៝ អត្តតា កតខ្ចាតត្សិផាតំ ត ខេហាតិ ៝ ក្ខយិ ភុសិត្វា ជិតស្ស បត ខេច្ច ឲច ផាតាតិ ៝ តត្ថ ចុខេត្តាខេយច ចិតិច្ឆខេយា ៝ យំ បត សិក្កាយ បក្កិបិត្វា លក្កិតំ ខេហាតិ, តំ សិក្កាខេតា តីហទត្តស្សាបិ សហ សិក្កាយ អក្ខុសខេតា តីហទត្តស្សាបិ បរិទាឌិកំ ៝ កិត្តិក្ខយិសត្តិស្សិតចខេសត ខេចត្ថ ផាតខេកខេធាបិ ខេចឌិតខេត្តា ៝

កិត្តិលីខេលិតិ ក្ខទុកំ កត្វា កិត្តិយំ អាខេកាឌិខេតា ចា តត្ថខាតខេកា ឲច ចា; តាកខេត្តា បត ចខេក្កា អាខេកាឌិខេតា ឲច ៝ ខេតសុ លខេក្កត្វា ផបិតំ អក្ខុសខេក ទុត្តតខេយតេច ចិតិច្ឆិតិតត្ថា ៝ ត្ថិសុ តីសុ បត បឌិបរិឌិយា ជិខេតសុ អាខេទាខេបត្វា ផបិតំ កុត្តំ ចា កិត្តិចាលំ ចា អខេក្ក ចា ពុខេត្ត ចា កខេហត្វា អាកច្ឆតិ, ឲកខេយកស្ស ភុខេជ្ជាកាសយខេត្ត អតិក្កខេត្ត បរិទាឌិកំ ៝ ភុខេជ្ជាកាសយត្តខេយច ហិ ខេតសំ ផាតំ ខេហាតិ, ត សខេត្តា លីលិ ចា តាកខេត្តា ចា ៝ កិត្តិអកិយុខេលា ផត្វា យខេន្ត្យកខេហត្វា អាកច្ឆតិ, ពុទិយខេត្តត ភុខេជ្ជាកាសំ បរិទិយខេត្តត អតិក្កត្តយខេត្ត បរិទាឌិកំ ៝ បខេខេតា ខេបខេល្លត្តស្សាបិ ឲខេសច តខេយា ៝ ហខេត្ថត កខេហត្វា ក្ខទុកំ ក្ខក្កិបខេត្តា ខេកសក្កុយត្តយ្យិ អាកាសកតំ កខេទាតិ, បរិទាឌិកំ ៝ កិត្តិ តិស្សាយ ផបិតំ កិត្តិ ឈំសខេត្តា អាកច្ឆតិ, អខេក្កត ភុខេជ្ជាកាសំ ពុត្តិ, ពុខេត្តត ចា ភុខេជ្ជាកាសំ អក្ក អតិក្កាខេយត្តស្ស បរិទាឌិកំ ៝ កិត្តិអកិយុខេលា ផត្វា អាកច្ឆខេត្តា ឲខេកាតខេត្តត ភុខេជ្ជាកាសំ អបខេត្តំ អតិក្កាខេយតិ, បរិទាឌិកំ ៝ ក្ខទុកំ ក្ខក្កិបខេត្តា ខេកសក្កុយត្តំ អាកាសកតំ កខេទាតិ, បរិទាឌិកំ ៝

ទុខេក្ក ចា លក្កិតត្តិ តាលទុក្កាឌិសុ អាខេទាខេបត្វា លក្កិខេត អក្ខុសកាឌិសុ ទុត្តតខេយត ចិតិច្ឆខេយា ខេចឌិតខេត្តា ៝ តត្ថខាតកំ បត តាលបិល្ហិ ធាខេលត្តស្ស ទុល្លច្ចយំ ៝ យស្មិ ឞខេល បរិទាឌិកចត្ថុ ប្ចុទតិ, តស្មិ ពត្ថតា យុត្តយខេត្ត បរិទាឌិកំ ៝ បិល្ហិ លិត្តតិ, បរិទាឌិកំ ៝ អខេក្កត បណ្ណត្តទំ អាខេទាខេបត្វា ផបិតា ខេច្ច ផាតាតិ លកតិ – ផបិតខ្ចាតញ្ញា ចណ្ណខ្ចាតញ្ញា; តត្ថ ទុត្តតខេយត ចិតិច្ឆខេយា ខេចឌិតខេត្តា ៝ ខេយា បត “លិត្តយត្តា បតយាតា សត្ថិ កខេទយ្យា”តិ កខេយត សយំ អខេក្កត បណ្ណត្តទំ អាខេទាខេបត្វា លិត្តតិ, លិត្តយខេត្ត បរិទាឌិកំ ៝ អត្តតា កតខ្ចាតត្សិផាតំ ត ខេហាតិ ៝ ឲខេតត ក្ខបិខេយត សត្តាទុក្កាតំ បុប្បឞខេលសុ ចិតិច្ឆខេយា ខេចឌិតខេត្តា ៝

ᨷᨲ᩠ᨲᩣᩈᩣᩁᨠᩮᨷᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨶᨠ᩠ᨠᩣᩈᩣᩁᨠᩮᩣ ᩅᩤ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨧᩃᨿᩣᩈᩣᩁᨠᩮᩣ ᩅᩤ ᨠᩃᩢᩣᩈᩣᩁᨠᩮᩣ ᩅᩤ ᨿᩴᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨷᨲ᩠ᨲᨷᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᩢᨠᩣᨷᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨷᨲ᩠ᨲᩣᩈᩣᩁᨠᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ᩸ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩥᨲᨷᨲ᩠ᨲᩔ ᨷᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨷᩩᨶᨶᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩑᩅ ᨸᩣᨧᩥ᩸ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᨠ᩠ᨠᩣᩈᩣᩁᨠᩮ ᨷᨬ᩠ᨧᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ

ᩉᩮᩣᨲᩥ᩸ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩥᨲᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨶᩥᩈᩣᨿ ᨿᩮᨲᩣ ᨠᨲᩣᨶᩥ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩮᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨷᩩᨶᨶᩣᨠᩣᩁᩴ ᩋᨷᩁᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᩣᨾᨿᨲᩥ,

ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᩸ ᩋᨯ᩠ᨰᩴ ᨠᩮᩣᩈᨠᩩᨿᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨯ᩠ᨰᨷᩮᨲᩣ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᩸ ᩈᩉᩣᩈᩣᩁᨠᩮᨶ ᩉᩁᨲ᩠ᨲᩔᩣᨷᩥ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣᨲᩥ᩸

ᨧᩮᨲᩣᩈᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᩸

ᩋᨯ᩠ᨰᨠᨳᩣ

ᨦᨷᩢ᩸ ᩋᨯ᩠ᨰᨠᨳᩮ – ᩋᨯ᩠ᨰᨠᩮ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩁᩣᨩᨠᨿᩣᨴᩦᩉᩥ ᨲᩮᩉᩥ ᩋᨯ᩠ᨰᨠᩮᨶ ᩋᨧᩥᨶᩔᨶᩣᨶᨾᩮᩅᩩ ᨲᨿ᩠ᨿᩃᩥᩉᨠᩣᨲᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᩈᩩᨷᩩᨩᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ

ᩁᨷᩥᨠ᩠ᨠᩃᩦᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᩈᨶ᩠ᨲᨠᩮ ᩋᨯ᩠ᨰᨠᩮ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ᩸ ᨲᩔ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩮᨲᩣᨠᩣᩁᩮᨿᩮᨿ ᨸᩣᨧᩥ, ᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᨯ᩠ᨰᩴ᩸ ᨠᨭ᩠ᨮᩥ ᩅᩤ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣᨲᩥ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩮ

ᩋᨯ᩠ᨰᨠᩮ ᨷᨠᩈᩣ ᨠᨭ᩠ᨮᨲᩔ ᨷᨠᩅᩤᩁᩮ ᨷᨠᩅᩤᩁᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᩸ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩮ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᩉᩥ ᩅᩤ ᨷᩣᨴᩮᩉᩥ ᩅᩤ ᨷᨿᩣᨠᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᩅᩤᩁᩮᩉᩥ ᩅᩤ ᨷᨠᩅᩤᩁᩮᩉᩥ

ᩅᩤ ᨷᨿᩣᩁᨠᩮ ᨷᨿᩣᩁᨠᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᩸ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩮ ᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᨧ ᨷᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᨯ᩠ᨰᨠᩈᨷᩴ ᩅᩤ ᩅᩤᨶᩋᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩤ

ᨶᩥᩅᩣ ᨠᩥᨲᩣ ᨷᩃᩥᨿᨲᩥ, ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᩸ ᩋᩣᨿᩈᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᨠᩣᨿᩥᨠᨲᩣᨿ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩣ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᨶᩮᨿᨶᩮᨶ ᨧᩥᨶᩥᨭ᩠ᨮᨿᩣ ᨧᩮᨶᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᩸ ᩋᨿᩴ ᨷᨶ ᨧᩥᩈᩮᩈᩮᩣ – ᨲᨲ᩠ᨳ

ᨠᩣᨿᩥ ᨾᩃᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨯ᩠ᨰᨲᩥ, ᨷᩣᨶ ᨠᨯ᩠ᨰᨿ ᨷᩈᩣᩁᩮᨲᩥ᩸ ᩑᩅᩴ ᨾᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᩸

ᩋᨯ᩠ᨰᩃᩦᩈᩩ ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᩩᩁᩮᨷᩮ ᨧᨲ᩠ᨳᩴ ᨷᩩᨯ᩠ᨰᩮᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨾᩥᨶ᩠ᨶᨿᩮᨲ᩠ᨲ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᩸ ᩋᨯ᩠ᨰᩃᨶᩣᨲᩥᨠᩣᨶᩮᨬ᩠ᨧᨲ᩠ᨳ ᨿᩣᨧ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴᨸᩥ ᨷᩮᩈᩔ ᨧᩣᩁᨠᩣ ᨶ ᨾᩥᨩ᩠ᨫᨲᩥ, ᨲᩣᨧ

ᩁᨠ᩠ᨡᨲᩥ᩸ ᨷᨠᩩᨿᨶᩣᨲᩥᨠᩣᨶᩴ ᨷᨶ ᨠᩮᩃᩢ ᨾᩥᨶ᩠ᨶᩮ ᩋᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩁᨠ᩠ᨡᨲᩥ᩸ ᩈᩣᨿᩥᨠᩮᩉᩥ ᨾᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩥᨲᩣᨶᩥ ᩋᨯ᩠ᨰᩃᩦᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨿᩴ ᨧᨲ᩠ᨳᩴ ᨷᩩᨯ᩠ᨰᩮᨲᩥ,

ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨯ᩠ᨰᩮ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᩸ ᩉᨲ᩠ᨳᨠᨶᨯ᩠ᨰᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᨠᩮ ᨧᨲ᩠ᨳᩴ ᨷᩩᨯ᩠ᨰᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨯ᩠ᨰᩮ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᩸ ᨲᩴ ᨠᩣᩁᩮ ᨾᩮᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨠᩣᩁᩣᨶᩴ

ᨿᩮᨶ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨸᩣᨲᩣ ᩅᩤᩁᩮᨧᨲ᩠ᨳᩔ ᨠᩣᨿᨷᨠᩣᨿᩥᨿᩴ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᨶᩮᨿᨶ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᩸ ᨶᩦᨩᨲᩣᨿᩋᩣᨲᩥ ᩋᨯ᩠ᨰᩃᩦᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨷᩩᩁᩮᨷᩩ ᩅᩤ ᨲᩣᨿᩑᩅᩩ

ᩅᩤ ᩁᨧᩥᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᨠᨷᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᩁᨩ᩠ᨩᩩᨠᩮᩈᩩ ᨭᩥᨠᩣᨶᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩮᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩤ ᨷᨶ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩤ, ᩁᨲᩈᩴ ᨶᩦᨩᨷᩮᨲᩣ ᨷᩩᨷᩩᩁᩮᨠ᩠ᨠᨶ ᨧ ᨲᩣᨿᩋᨲ᩠ᨲᨶ ᨧ ᨭᩥᩁᩥᨿᩴ

ᨷᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩉᩮᨲᩩᩣ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩮᨲᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩋᨯ᩠ᨰᩴ ᩋᨷᩁᩥ ᨸᩥᨲᩔ ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣᨲᩥ ᨾᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨸᩣᨲᩣ ᩅᩤᨧᨶᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ ᨧᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᩸

ᨿᩮᩣᨷᩥ ᩋᨯ᩠ᨰᨠᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩴ ᨸᩥᨲᨷᩩᨷᩩᨠᩃᩥᨷᩴ ᩋᨯ᩠ᨰᩴ ᩅᩤᩁᩃᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩦᨧᩥᩴ ᩋᨯ᩠ᨰᩁᩮᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩮᩣᩈᨠᩩᨿᨲ᩠ᨲᨿᩥ ᨿᩅᩣᨧᩥᨲᨯ᩠ᨰᩣᨲᩮᨲᩣ ᩅᩤᩁᩮᨧᨲᩥ, ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᩸ ᩋᨧ ᨷᨶ

ᨷᩁᩥᨠᩮᨷᩢᨲᩥ "ᩑᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᩴ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦ"ᨲᩥ, ᩁᨠ᩠ᨡᨲᩥ ᨲᩣᨧ; ᨠᨲᨯ᩠ᨰᩣᩁᩮᨶ ᨷᨶ ᩋᨯ᩠ᨰᩁᩮᨲᩣ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᩸ ᩋᨯ᩠ᨰᨠᩮᨲᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᨠᨲᩔ ᨷᩩᨷᩩᩔ ᩈᨠᩃᨿᩩᨠᩴ ᨸᩣᨧᩥ,

ᨲᩴ ᩋᨯ᩠ᨰᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᩴ ᩋᨯ᩠ᨰᩁᨲ᩠ᨲᩔ ᨲᩣᨿᩋᨲ᩠ᨲᩮ ᨠᩮᩣᩈᨠᩩᨿᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨯ᩠ᨰᨠᩮᨲᩣ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᩣᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᩸ ᨷᩩᩁᩮᨷᩮ ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨷᨶᩣᨿᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨠᨯ᩠ᨰᨲ᩠ᨲᩣ

ᩋᨯ᩠ᨰᩣᩁᩮᨲᩥ, ᨶ ᩋᨯ᩠ᨰᩴ ᨸᩣᨧᩥ, ᩋᨯ᩠ᨰᩣᩁᩥᨲᨿᩮᨲ᩠ᨲ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᩸ ᨠᩃᩥᨷᨲ᩠ᨲᨯ᩠ᨰᩣᨶᩥ ᨷᩩᨷᩩᩣᨶᩥ ᩋᨯ᩠ᨰᨠᨯ᩠ᨰᩣᩁᩮᨶ ᩅᩤ ᨶᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩅᩤ ᨠᩮᨶ᩠ᨯᩮ ᩅᩤ ᨷᩣᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᩅᩤ ᨸᩮᨷᨲ᩠ᨲᩥ, ᨷᩣᨠ᩠ᨠᩴ

ᩋᨿᩮᩣᩁᩮᨧᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩤᨲᩮᩣ ᨧᩥᨲᩮᩣ ᨧ ᨠᩮᩣᩈᨠᩩᨿᨲ᩠ᨲᩔ ᨠᩩᩃᩃᩩᨧᩴ, ᨷᩣᨠ᩠ᨠᩮᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨿᩮᨲ᩠ᨲ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᩸ ᨷᨧᩮᨿᩴ ᨷᩣᨠ᩠ᨠᩴ ᨿᩮᩣᩁᩮᨧᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣ ᩉᩁᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨾᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ

ធាតុបរិច្ឆេទោតិ ឯគំ ចក្ខុយំ យហាបច្ចុទិយាតីសុ ចុត្តំ៍ បសុយិតិយំ បុប្ផាតិ សហ បសុយិតិយា កល្យាណកាយស្ស បុប្ផភាឡេនហិ ច បត្តភាឡេនហិ ច ចុទ្ទិដ្ឋាតកាចនេសត វុឌ្ឍនោច តិទិយញ្ច ធាតុបរិច្ឆេទោ ខេចិតព្ពោ៍ តំ បនស្ស បសុយិតិ អត្តប្បារេដត្វា បុប្ផាតិ ចា បត្តាតិ ចា អត្តនោ អកិយុច អាកដ្ឋត្តស្ស ទុល្លច្ចយំ៍ វុប្បាដិតយទេត្ត បិទាឌិកំ៍

បុប្ផបត្តភាឡេន ធាតទោតា អចារេចត្វាបិ បធយំ បសុយិតិ វុប្បាទេដត្តស្ស ទុល្លច្ចយំ៍ បច្ឆា បុប្ផបត្តភាឡេនសុ ធាតា ចាចិទោតសុ បិទាឌិកំ៍ វុប្បាដិតាយ បសុយិតិយា បុបភ្វេ កល្យាត្តា បន កល្ហំ អញ្ញុរេបត្វា កាទេទតព្ពោ៍ ឥហិ ធបិទោ ទាសិកតកលិបឥទ្ឍការឥទ្ធបុរបេប្បិ ឲ្យេសច តទេយា៍ កិសំ ចា យុញ្ញអាលិ ចា ទេឃត ចត្ត្វ ប្លុទតិ, តំ វុប្បាទេដត្តស្ស បិទាឌិកំ៍ កដ្ឋេយ ចុទេដ្ឋាកាលចនេសត ទេចត្វ ធាតំ បរិច្ឆិន្ទិតព្ពំ៍ តាតិ វុប្បាទេដត្តស្ស សុលុយប្បិ ឬលិ អន្តិត្តំ ហោតិ, ទក្លូតិ តាច៍ កិសបទេព្ពោ ឌាតំ បត្តំ ចា បុបភ្វេ ចា ហោតិ, តប្បិ ទក្លូតីតិ យហាអដ្ឋកចាយទេច ចុត្តំ៍ កិសកល្ហិយិប្បនត កល្ហុទេកា ហោតិ ទេយាព្ពតប្បត្តាតំ យុលបិញ្ញអកា ចិឃ, អឃំ អតីឈត្តា ត ទក្លូតិ៍ ទេសសំ វុប្បាលិតីសុ ចុត្តតយទេច៍

យច្ឆកច្ឆបិតំ សស្សាយិកាតំ ចាបិអាតីសុ សកលយុតកំ ធាតំ៍ តស្មា ទេយា បដិឌក្កតដ្ឋាទេត សស្សាយិកំ យច្ឆិ ឥញ្ញព្ពទេសត ចា ឌាទេលត ចា ក្បយទេតត ចា ហទេត្វត ចា កល្យាតិ, តស្ស ទេឃត យច្ឆេត ចត្ត្វ ប្លុទតិ, តស្មិំ ទេកសក្កយត្តប្បិ វុតកទោតា វុឌ្ឍដយទេត្ត បិទាឌិកំ៍ ទេកាចិ យច្ឆោ កឃ្យសារទោតា ព្ពទោតា ចិទោតា ច ឆាចតិ, អាកាសំ ចា វុប្បតតិ, តីទេទ ចា បតតិ, អាកាទេស ចា ជិតំ តីទេទ ចា បតិតំ កល្យាណតាបិ បិទាឌិកទេយច៍ កច្ឆបប្បិ ឥហិ ទេកាចទត្វំ កតំ កល្យាណតា ឲ្យេសច តទេយា៍ វុតកដ្ឋំ បន វុតកា ទេយាចឃទោតា បិទាឌិកំ៍

ទេតសុ ទេតសុ បន ឌនបទេសុ សព្ពសាឆាទណស្ស យហាតញ្ញអាកយ្យ តិទ្ធយតព្វំ តិស្សាឃ សព្ពសាឆាទណទេយច ក្បត្ថីសជិសំ វុតកចាហកំ ឈឈត្តិ៍ តទោតា ល្បដ្ឋកយាតិកាទេយា តីហរិត្វា យាតិកាទេកាដិឃំ អត្តនោ អត្តនោ ចញ្ញអព្ពតត្វាឃ អាចាទេដ ឈឈត្តិ៍ ទេតសំ បន ឃតា វុតទេកត អទេត្វា ហោតិ, តតា អាចាទេដ ល្បដ្ឋកយាតិកាទេយា វុតកចាហកញ្ច ទេសាទេឆត្វា តិទ្ធយតព្វំ វុញ្ញុទេដត្តិ៍ តទោតា វុតទេកត សទ្ធិ យច្ឆា តិក្លូយិត្វា អត្តប្បទេព្ពត អាចាទេដ បត្វា ចសត្តិ៍ តត្វ តញ្ញអាទេក ច វុតកចាហទេកសុ ច យច្ឆេ កល្យាត្ត ត ចាទេទត្តិ៍ ល្បដ្ឋកាសុ បន អត្តនោ អត្តនោ យាតិកាសុ វុតកអាចាទេដសុ ច បចិដ្ឋយច្ឆេ កល្ហិព្ពំ ត ទេតត្តិ, ចាទេទត្តិ; តត្វ ទេយា តញ្ញអាទេក ចា តិទ្ធយតព្វទេព្ព ចា វុតកចាហទេក ចា យច្ឆេ កល្យាតិ, អចហាទេទត ទេសា ត កាទេទតព្ពោ៍ ល្បដ្ឋកយាតិកាសុ បន អាចាទេដសុ ចា បចិដ្ឋំ កល្យាត្តា កហិតស្ស អញ្ញុទេសត កាទេទតព្ពោ៍ សទេច តទោតា កឃ្យសារទោតា យច្ឆោ អាកាទេស ចា វុប្បតតិ, តីទេទ ចា បតតិ, តំ អាកាសដ្ឋំ ចា តីទដ្ឋំ ចា វុតកចិតិយុត្តំ កល្យាណតា អចហាទេទា តត្វិ៍ កស្មា? ឃស្មា អត្តនោ បរិក្កហដ្ឋាទេត ជិតទេស្សច ទេត សាយិកា៍ ឲ្យចទ្វបិ ហិ តត្វ កតិកា៍ កច្ឆទេបបិ ឲ្យេសច តទេយា៍

សទេច បន យច្ឆោ កឃ្យសារទោតា អាចាទេដទោតា ល្បដ្ឋកយាតិកំ អាទ្ធហតិ, តត្វ តំ កល្យាណតាបិ អចហាទេទាទេឃច៍ ល្បដ្ឋកយាតិកាទោតា បន វុតកចាហកំ, តទោតា ច តញ្ញអាកំ អាទ្ធញ្ញហំ កល្យាណតា អចហាទេទា តត្វិ៍ ទេយា អាចាទេដទោតា កត្តសិទេត្វហិ បទេលិទេកត្វា យាតិកំ អាទេទាទេបត្វា កល្យាតិ, អចហាទេទាច៍ តទោតា បន បទេលិទេកត្វា វុតកចាហកំ អាទេទាទេបត្វា កល្យាត្តស្ស អចហាទេទា តត្វិ៍ ទេកចិ បន ក្បទោតាចិទេឆច សព្ពសាឆាទណដ្ឋាតទោតា យច្ឆេ អាទេតត្វា បន្តិយចត្វកាទេក វុតកាចាទេដ លិបិត្វា ទេបិទេសត្វា ជិចទេស ជិចទេស ទេត្វ តីលិ វុត្តរិកដ្ឋត្វាឃ

យាវេទន្តិ៍ ឲចន្ទប់ យន្តិ ក្កេះក ចា អាកាវេស ចា តីវេះ ចា ឃត្ត កត្តចិ ជិតំ កហ្សុតា អចហាវេរា ឲចៈ កន្តូវេបបិ ឲវេះច តវេយាៈ

តិធាឈកាវេល បត តឌិយា វេសាវេត បន្ថិវេត្ត កត្តចិ តិត្តន្តោវេត ក្កេកំ តិដ្ឋតិ, តត្ត យតុស្សា យន្ធាតំ ចិតាសាឃ យឥតឋលចសាឌីតិ បក្កិបិត្វា កន្តន្តិ, យន្ធា តាតិ លាឥត្តា យទិត្វា ក្តុតាតា ក្កេះក បូចត្តា តិដ្ឋន្តិៈ វេយា តត្ត កត្តា “ឃាច សាយិកា តាកន្តន្តិ, តាចិវេយ យវេន្ធ កហិស្សាយី”តិ កហាតិ, អត្តូចវេសត កាវេទតវេត្តាៈ បំសុក្កុលសត្តាឃ កហ្សុតា អចហាវេរា តត្តិ, អាហទារេបវេត្ត បត កល្ហុវេឥឃ្យុៈ យន្ធចិសំ បក្កិបិត្វា កតយតុស្សា កាឌតាតិ អាហទិត្វា ប្ញុវេទត្វា កន្តន្តិ, ឃាច “បុតបិ អាកន្តិស្សាយា”តិ សាលឃា វេហាន្តិ, តាច វេត សស្សាយិកយន្ធាចៈ ឃឥា បត វេត “អលំ អយ្យោកា”ន្តិ តិទាលឃា បក្កយន្តិ, តវេតា បដ្ឋាឃ វេឆឃ្យចិវេត្តត កហត្ថុស្ស ក្ងក្កងៈ បំសុក្កុលសត្តាស្ស អតាបត្តិៈ ឃឆា ច យន្ធកន្តូវេបស្ុ, ឲចំ សត្តាឃបិ ឌូឥកឌាតិឃា ចិតិន្ធវេយា វេចឌិតវេត្តាតិៈ

ក្កេកដ្ឋកឆា តិដ្ឋិតាៈ

តាចដ្ឋកឆា

ដ៥ៈ តាចវេដ្ឋ – បឥយំ តាច តាចំ ឥវេស្សវេត្តា “តាចា តាយ ឃាឃ តវេតី”តិ អាហៈ តស្មា ត្តឆ អត្តូយវេសា វេឌតវេធាលិកាបិ វេចហ្សកលិបវេកាបិ “តាចា”វេត្វច វេចឌិតវេត្តាៈ សឹយាសឰត្តវេត បត ឆុចតាចា អវេត្តា លលិត្វា ចា ឋលវេកហិ ឆាត្តិត្វា ចា កតា សត្តាត្តិវេយត បទិវេន្ធវេឥត តិល្អិ ចាហតិកា ឲច ចដ្ឋតិៈ ត្តឆ បត ឲកស្សបិ ចាហតិកា “តាចា” វេត្វច ចុន្ធតិៈ តាចាឃ តិក្កិតត្តិ ឃំកិន្ទិ ត្តត្រិឃឆាន្ទិ ចា អតិត្រិឃឆាន្ទិ ចា; តស្ស អចហាវេលក្កលំ ឆលវេដ្ឋ ចុត្តតវេយវេតច វេចឌិតត្តាៈ តាចំ អចហទិស្សាយីតិអាឌិយ្យច ចុតិឃបទិវេឃសតកយតអាយសតឋត្តាបតាតិ ចុត្តតឃាវេតចៈ ឆាត្តតំ វេយាវេចតីតិ ឲត្ត បត ឃា ឆាត្តវេត យុត្តយវេត្ត ផាតា ត ចចតិ, តស្សា ឆាត្តតំ ឃាច ត យុត្តំ វេហាតិ, តាច ក្ងក្កងៈ យុវេត្ត បត ចុលូចុឃយ្បិ បិទាឌិកយ្បិ វេហាតិ, តំ បវេទតា អាចិ កចិស្សតិៈ វេសសំ ចុត្តតឃវេយចៈ អឃំ តាច បិត្យត្តចល្អតាៈ

អឃំ បវេតត្ត បិត្យត្តយុត្តកចិតិន្ធវេយា – ចល្ហុវេសាវេត ឆាត្តិត្វា ផបិតតាចាឃ ឲកំ ផាតំ ឆាត្តតវេយច , តស្មិ យុត្តយវេត្ត បិទាឌិកំៈ តត្ត ឃុត្តិ បុវេត្តា ចុត្តា ឲចៈ ចិបៀតដ្ឋា តាចា បត ឃំ ឃំ ក្កេកប្យវេឥសំ ឋទិត្វា ជិតា វេហាតិ, ស្វាស្សា ផាតំៈ តស្មា តំ ក្កន្ទិ ចា ក្កន្ទាវេទត្តស្ស, អវេឆា ចា ឌូបិលិវេបត្តស្ស, ចត្យុ ចា ឌិសាសុ ឋុវេដ្ឋាកាសំ អតិក្កាវេយត្តស្ស អតិក្កត្តយវេត្ត បិទាឌិកំៈ តិន្ធុវេល ក្កេះក អឆាត្តតំ អត្តូវេតា ឆយ្ុតាឃ ជិតតាចំ បុវេទតា ចា បន្ធវេតា ចា ចាយឥក្កិលបស្សវេតា ចា កឌ្ឍត្តស្ស ឲវេកតវេត្តត ឋុវេដ្ឋាកាសំ អបវេទត ក្កេះក បតិដ្ឋិតវេត្តត អតិក្កត្តយវេត្ត បិទាឌិកំៈ ក្កន្ទិ វេកសក្កយត្តំ ក្កេកវេតា វេយាធិវេត អវេឆា តាចាតវេលត ឋុវេដ្ឋាកាសំ យុលចដ្ឋិ អតិក្កត្តយវេត្ត បិទាឌិកំៈ តីវេះ ឆាត្តិត្វា តិន្ធុវេល ក្កេះក ផបិតតាចាឃ ឆាត្តតត្យា ជិវេតាកាវេសា ចាតិ វេត្វ ផាតាតិៈ តំ បឥយំ ឆាត្តតា វេយាវេចតិ, ចុលូចុឃំៈ បន្ធា លត្តំ អាកាទាតំ អត្តាតវេទត ផាតា ចាវេចតិ, បិទាឌិកំៈ បឥយំ ផាតា ចាវេចត្វា បន្ធា ឆាត្តតវេយាចវេតបិ ឲវេសច តវេយាៈ ឆវេល ក្កស្សាវេឥត្វា ក្កត្យុឌិត្វា ផបិតតាចាឃ ឋុវេដ្ឋាកាវេសាច ផាតំៈ តស្សា បត្យាហាកាវេទហិ ផាតបទិវេន្ធវេឥា វេចឌិតវេត្តាៈ

និក្ខិត្វា ឥបិតភាចាយ បត យុលចវិយា ចុវេឌ្ឍាការេយាច ឥាត់, តស្សាបិ បញ្ចហាការេទហិ ឥាតបទិច្ឆេដ៏ ញាត្វា ឃេតា ក្យុតាឱ ចុវេឌ្ឍាការំ វុឌ្ឍញ្ចា រោយក្កុយត្តំ អតិក្កត្តយេត្ត បិរាឌិកំ រេចឌិតព្ពំ៉ ឆេល បត វុស្សាេឥត្វា ខ្ចិត្តិ ឥារ្យឈ៝កាត់ វុបទិ ឥបិតភាចាយ ឥារ្យឈ៝កាត់ ចុវេឌ្ឍាការេយារេយច ឥាត់, តម្ភា តត្ត យញ្ចាបិឥយត្តរោយុរេយច បត្តេដពដ្ឋយាដេក ភាកឥេត្តយុ ឥបិតកិត្តិចារេល ច ចុត្តតេយត ចិតិច្ឆេយា រេចឌិតេព្ពា៉

រេយាត្តពាឌ្ឍាយ បត ភាចាយ យដ្ឋ៉ិយត្តតិញ្ញាយប្យយាណ៍ រេយាត្តំ អេយារេចត្វាច អាកឌ្ឍិត្វា

បឆចិលក្កំ កត្វា យហ រេយារេត្តត ឆេល ឥបិតាយ ភាចាយ ត ចុវេឌ្ឍាការយត្តរេយច ឥាត់៉ អឆ រោ រេយាត្តរោារេតា បដ្ឋាយ ឃាច ភាចាយ បឆចិយំ បតិឌ្ឍិរេតាការយស្ស បឆ្ជិយេត្តា តាច ឌឹឈេតា, តិរិយំ បត ភាចាយ ច រេយាត្តស្ស ច បឆចិយំ បតិឌ្ឍិតបរិយត្តប្យយាណ៍ ឥាតត្តិ រេចឌិតព្ពំ៉ តំ ឌឹឈេតា ចា តិរិយេតា ចា កឌ្ឍត្តស្ស ឲរេកតេត្តត ចុវេឌ្ឍាការំ អបេទត បឆចិយំ បតិឌ្ឍិតេត្តត អតិក្កត្តយេត្ត, វុឌ្ឍិ រោយក្កុយត្តំ យហ រេយារេត្តត បឆចិរេតា រេយាឌិរេត បិរាឌិកំ៉ រេយា បត តិរេត្ត ចិតភាចំ អារ្យហិត្វា រេឆយ្យចិរេត្តា អទិរេត្តត ចា ចិរេយត ចា បិរេដតិ, បិរាឌិកំ៉ យេច បត ឲត្តំ ចា បណារេយត្វា ឌឹចទំ ចា បិរេឥហិ អក្កយិត្វា ហរេត្តហិ វុក្កិបិត្វា លក្ខាេយឌិយំ កត្វា ចាតំ កណ្យាេបតិ, ពលចា ច ចារេតា អាកយ្ុ ភាចំ ហទតិ, ចារេតេតច យា ហដ៊ា រោហាតិ; បុក្កលស្ស តត្តិ អចហារេទា៉ បរេយារោកា អត្តិ, រេយា បត ឥាភា ចាចតបរេយារោកា ត រោហាតិ៉ ឃឌិ បត តំ ភាចំ ឲចំ កឆ្ជត្តិ បកតិកយត់ វុបឆ្ជិត្តិត្វា អញ្ញា ឌិយាកាកំ រេតតិ, បិរាឌិកំ៉ យេយរេយច យំកិត្តិ កាយតិត្តំ យយ្យត្តំ ឥាភា អចារេចេត្តាច ចិក្កិលិត្វា កឆ្ជតិ, រេតច អត្តិ អចហារេទា៉ កណ្ឌរេឃ្យ បត រោហាតីតិ៉

ភាចដ្ឋកឆា តិដ្ឋិតា៉

ឃាតដ្ឋកឆា

១០០៉ ឃាតេដ្ឋ – ឃាត់ តាច ឥេយ្យរេត្តា “ឃាត់ ភាយ ចឃ្យត្តិអាឌិយាហ៉ តត្ត វុបទិ យណ្ឌបយឌិយំ បឥេទ្ឆត្តិ យញ្ចបលិក្យលុំយំ ចា ឲារេឥត្វា កតំ ចឃ្យា វុរេកាយុ បេយ្យុយុ យុចណ្ណេដតាឌិយយា រោាបិតយិរេយា ឥត្វា កទ្យញអបក្កុកតេយត កតា យគ្គយាតិកា៉ រេឆា ច យកេដញ្ចា បិកេដេយច៉ តេយុ ឃត្ត កត្តឌិ យចិញ្ញាណាកំ ចា អចិញ្ញាណាកំ ចា ទាយិអាឌិចេយត ឥបិតំ កណ្ឌំ រេឆយ្យចិរេត្តត ឥាភា ចារេចត្តស្ស ភាចេដ្ឋ ច ឆលេដ្ឋ ច ចុត្តតេយតេតច បិរាឌិកំ រេចឌិតព្ពំ៉

អយំ បត ចិរេយរេយា – ឃាតដ្ឋំ តណ្ឌលិឌិកណ្ឌំ បិដេកត កណ្យបតា បិដេក អត្តក្កិត្តបិ បិដកំ អបហរិត្វា តណ្ឌលិឌឹត់ ឲកាពដ្ឋការេច ចិរោាបិរេត បិរាឌិកំ៉ ឆលដ្ឋាឌឹយុបិ អយំ តេយា លក្ខតិ៉ ឃាត់ អចហរិស្សាមីតិអាឌិយិប្បកតិយបរិរេយយភាឌឹតិ ចុត្តតឃាតេច៉ ឥាភា ចារេចតីតិ ឲត្ត បត ឥុកឃុត្តស្ស ឃាតស្ស ខ្ចិត្តិ រោកាណាត់ អដ្ឋ បិឥា, េឆ្ន ច ចក្កាតីតិ ឥយ ឥាភាតិ៉ តំ រេឆយ្យចិត្តស្ស ឥុរេទ តិយិឌិត្វា

បិដយតោ កោលាតំ បិទុទ្ធាទេរ ទុល្លទ្ធយំ ចក្កាតំ បត បចចិយំ បតិដ្ឋិតប្បទេសតោ គោសក្កុយតេ្ត អតិក្កន្តេ្ត បិរាឌិកំ សចេ បត កោលា "តាយំ អយ្យាកំ សាយិកោ"តិ ជាត្វា ទុរំ លទេ្ទត្វា អាកឌ្ឍិត្វា ទិដ្ឋន្តិ ចា ឋត្ថិត្តិ ចា, រក្ខតិ តាថំ កោរេលា បុត ខ្នុកំ បដិបិទេត្វា ទុរំ អារទោបេត្វា ចញ្ញហំ ឃោទេត្វា បិចតេត ចិឌ្ឍិត្វា បិទេត្តស្ស ទុត្តតយេតេច តេសំ បិទុទ្ធាទេរ ទុល្លទ្ធយំ ចក្កាតិក្កយេ បិរាឌិកំ

សចេបិ សកដ្ឋេយ យគេ្គ ឲកំ ចក្កំ កដ្ឋេយ លគ្គំ ហោតិ, ទុតិយំ ចក្កំ កោលា បរិចទេត្វត្វា បចទេត្វត្តិ, ឲកស្ស ជិតត្វា ត តាច អចហារទោ ហោតិ ៎ កោរេលា បត បុត ខ្នុកំ បដិបិទេត្វា បិទេត្តស្ស ជិតចគេ្គ គោសក្កុយត្តំ ថុដ្ឋោកាសំ អតិក្កន្តេ្ត បិរាឌិកំ ចត្យុត្តកស្ស បត អដ្ឋារស ជាតាតិ, អដ្ឋ យុត្តកស្ស ចត្តិ្តសាតិ – ឲតោតុបិយេត យុត្តឃាតស្ស ជាតកេចោ ចេឌិតព្វោ

យំ បត អយុត្តកំ ទុទេរ ឲកាឃ បន្ធតោ ច ខ្ចិហិ ខ្លបត្ថម្ភិតីហិ ខ្លបត្ថម្ភេត្វា ជបិតំ, តស្ស តិណ្ណំ ខ្លបត្ថម្ភិតីតំ ចក្កាតព្ហា ចសេត បញ្ចា ជាតាតិ សចេ ទុទេរ ខ្លបត្ថម្ភិតី ហេដ្ឋាការកេ កប្បកតា ហោតិ, ឍ ជាតាតិ បន្ធតោ បត អតុបត្ថម្ភេត្វា ទុទេរ ខ្លបត្ថម្ភិតស្សេច ខ្លបត្ថម្ភិតីចសេត តីណិ ចា ចត្តារិ ចា ជាតាតិ ទុទេត ឋលកស្ស ចា ជារុកស្ស ចា ខ្លបរិ ជបិតស្ស តីណិ ជាតាតិ តថា បចចិយំ ជបិតស្ស ៎ តំ ទុរំកឌ្ឍិត្វា ចា ខ្លក្ខិបិត្វា ចា បុរតោ ច បន្ធតោ ច ជាតា ចារេចត្តស្ស ទុល្លទ្ធយំ ចក្កាតំ បតិដ្ឋិតដ្ឋានេត គោសក្កុយត្តំ អតិក្កន្តេ្ត បិរាឌិកំ ចក្កាតិ អបនេត្វា ខ្ចិហិ អក្ខសីសេហិ ជារុត្តំ ខ្លបរិ ជបិតស្ស ទេ្វ ជាតាតិ តំ កឌ្ឍន្តោ ចា ខ្លក្ខិបន្តោ ចា ថុដ្ឋោកាសំ អតិក្កាមេតិ, បិរាឌិកំ ភូមិយំ ជបិតស្ស ទុទេត ច ចត្វហិ ច អក្ខខ្ចិហិ បតិដ្ឋិតចសេត បញ្ចា ជាតាតិ តំ ទុទេ កហេត្វា កឌ្ឍតោ ខ្ចិតំ បន្ធិមន្តេហិ បុរិមន្តេ អតិក្កន្តេ្ត បិរាឌិកំ ខ្ចិស្ស កហេត្វា កឌ្ឍតោ ខ្ចិតំ បុរិមន្តេហិ បន្ធិមន្តេ អតិក្កន្តេ្ត បិរាឌិកំ បស្ស កហេត្វា កឌ្ឍតោ ខ្ចិតំមេច តីរិយំ បតិដ្ឋិតដ្ឋានស្ស អតិក្កមេត បិរាឌិកំ មជ្ឈេ្ឈកហេត្វា ខ្លក្ខិបតោ គោសក្កុយត្តំ បចចិតោ មុត្តេ្ត បិរាឌិកំ អឆ ខ្ចិលាលុកា ត ហោន្តិ, សមមេច ភូមិយំ កត្វា មជ្ឈេ្ឈចិឌ្ឍិត្វា អក្ខសីសាតិ បទេចសិតាតិ ហោន្តិ, តំ ហេដ្ឋិមតលស្ស សមន្តា សព្ពំ បចចិ ថុសិត្វា ទិដ្ឋតិ៍ តត្ថ ចត្វសុ ជិសាសុ ខ្លន្ធញ្ញា ថុដ្ឋដ្ឋានាតិក្កមចសេត បិរាឌិកំ ចេឌិតព្វំ ភូមិយំ តាកិយា ជបិតចក្កស្ស ឲកមេច ជាតំ, តស្ស បញ្ចាហាកាទេហិ បរិច្ឆេចោ តេយិបស្សេត ច តាកិយា ច ថុសិត្វា ជិតស្ស ទេ្វ ជាតាតិ តេយិយា ខ្លដ្ឋិតកាកំ បិទេត អក្កមិត្វា ភូមិយំ ថុសាបេត្វា អទេសុ ចា តេយិយា ចា កហេត្វា ខ្លក្ខិបត្តស្ស អត្តតា កតដ្ឋាតំ ជាតំ ត ហោតិ, តទ្ធា តស្មិំ ជិតេបិ អចសេសដ្ឋានេត អតិក្កន្តយតេ្ត បិរាឌិកំ

កិត្តិំ តិស្សាយ ជបិតចក្កស្សាបិ ទេ្វ ជាតាតិ តត្ថ បជយំ កិត្តិតោ មោចេត្តស្ស ទុល្លទ្ធយំ បន្ធា បចចិតោ គោសក្កុយត្តដ្ឋានេ បិរាឌិកំ បជយំ ភូមិតោ មោចេត្តស្ស បត សចេ កិត្តិយំ បតិដ្ឋិតដ្ឋាតំ ត កុប្បតិ, ឲសេច តយោ អឆ អទេសុ កហេត្វា ហេដ្ឋា កឌ្ឍត្តស្ស កិត្តិំ ថុសិត្វា ជិតោកាសស្ស ខ្លបរិមោ អន្តោ ហេដ្ឋិមំ អតិក្កមតិ, បិរាឌិកំ មគ្គប្បដិបត្តេ ឃាតេ ឃាតសាយិកោ កោតចិទេច ការណេត ឆ្លទោហិត្វា មគ្គា ឆ្លក្កន្តោ ហោតិ, អឆញ្ញោ កិច្ចិ បដិបថំ អាកច្ឆត្តោ អារក្ខសុញ្ញំ បស្សិត្វា, "ឃាតំ អចហរិស្សាមី"តិ អារោហតិ, តស្ស បយោកំ ចិតាមេច កោលា កហេត្វា បក្កត្តា, អចហារទោ តត្ថិ៍ សេសំ តាចាយំ ទុត្តសជិសត្តិ៍

ឃាតដ្ឋកថា តិដ្ឋិតា

ការដ្ឋកថា

១០៣. ឍ្លតោ បទំ ការនោនយេច ការដ្ឋំ. នេរ ឋិរការោឌិចនេត ចត្យឆា ឥឃ្សិតោ. តត្ត ឋិរការោឌិឃ្ញ អរខេ្យាហតុំ ឋិរាឌិត់ បទិរច្ឆចា នចឌិតន្លោ. តត្ត ឋិរឃ្សុ តាច ឃុរិយកលេ កលចាកណោ, បិដ្ឋិកលេ ណេកគ្នាំ ណេរគេត្ត អាចនេ្កា នេហាតិ, កលន្យេច ដ្កេកាឃុ បនេ្យឃុ ណេរគ្នាំ ណេរា ឌ្លុរុឃ្យាឌាឃត្តិ, នេឃ កណ្ហទ្ធូឡ្លកាតិ ចុទ្ធត្តិ, ណេតរំ អនឈាការណា ចាតិ អឃំ នេហដ្ឋិយបទិរច្ឆចា, តណេតា ដ្កបទិ ឋិរំ ឲុត្តត្តនេ ង៉ិតការោ ឋិរការោ តាយ.

ដ្កេកាឃុ បនេ្យឃុ កណ្ហទ្ធូឡ្លកាហិ បដ្ឋាឃ នេហដ្ឋា, កឃ្យននហិ បដ្ឋាឃ ដ្កបទិ, បិដ្ឋិកលិចត្តណេតា ច កលចាកណេតា ច បដ្ឋាឃ នេហដ្ឋា, បិដ្ឋិនេចយ្ល្យាចត្តណេតា ច ដ្ករបទិច្ឆចយេ្យ្លហចឃអាចាកណេតា ច បដ្ឋាឃ ដ្កបទិ លនេគ្ន. ឲុត្តត្តនេ ង៉ិតការោ លគ្គការោ តាយ.

បិដ្ឋិនេចយ្ល្យាចត្តណេតា បត ហចឃអាចាកណេតា ច បដ្ឋាឃ នេហដ្ឋា ឃាច បិឌតលឋិលា, អឃំ កដិបទិរច្ឆចា. ឲុត្តត្តនេ ឋយត្តណេតា ឋទិនេ ង៉ិតការោ កដិការោ តាយ.

កឃ្យននណេតា បដ្ឋាឃ បត នេហដ្ឋា ឃាច ហត្តតលឋិលា, អឃំ ឌ្លលយ្លកបទិរច្ឆចា. ឲុត្តត្តនេ ង៉ិតការោ ឌ្លលយ្លណេកា តាយ.

ឍ្លចាតិ ឋិនេរ ការត្តិអាឌិឃ្ញ អឃំ អបុឡ្លចិតិច្ឆនេឃា – នេឃា កិញ្ចុ "ឍ្លដំ កនេហត្វា ឲុត្ត ឃាហិ"តិ ឋាយិណេហិ អតាលនេត្តា ឋឃនេយច "យឃំ្យា ឍ្លដំ តាយ នេឆឆ, អឃំ នេចា កណ្ឌ្រុ ចហាយ៉ិ"តិ ណេតរំ កណ្ឌ្រុ ឋិនេរត អាឌាឃ កច្ឆនេគ្នា នេឆយ្យចិនេត្តត ឋំ កណ្ឌ្រុ អាយរតិ, ឌ្យក្កដិ. ឃឆាចុត្តឋិរបទិច្ឆដំ អតតិក្កានេយនេគ្នាច ឍ្លតោ ចិតោ ច ឈិរនេគ្នា ឋានេទតិបិ បដ្ឋាឋានេទតិបិ, ឌុល្លច្ចឃំ លគ្គំ ឌ្លនោបិតយនេត្ត កិច្ចាបិ ឋាយិកាត់ "ចហត្ញ"តិ ចិត្តំ អត្តិ, ណេតហិ បត អតាលត្តត្តា បិរោឌិកំ លគ្គំ បត អនេតានោនេបត្វាបិ ឋិរណេតា ណេរក្កុយត្តំ នេយានេចត្តឃ្ស បិរោឌិកំ ឃយកការឃ្ស បត ឲណេកា ការោ ឋិនេរ បតិដ្ឋាតិ, ឲណេកា បិដ្ឋិឃំ, តត្ត ក្ខិត្តំ ឌាតាត់ ចនេត ចិតិច្ឆនេឃា នេចឌិតន្លោ. អឃំ បត ឃុត្តឋិរការាឌិត់នេយច ចនេត នេឆរតា អានោគ្នា នេឃា ចាឃំ ឋិរកានេ ចុនេត្តា, លគ្គការាឌិឃ្ញបិ អឃនេយច ចិតិច្ឆនេឃា.

ហនេត្តការត្តិ ឲុត្ត បត ហនេត្តត កហិតត្តា ឌ្លលយ្លណេកា "ហនេត្ត ការោ"តិ ចុនេត្តា.

នេរា បឆយំនេយច ក្នុយិណេតា ចា កហិណេតា នេហាត្យ, ឃុត្តចិនេត្តត ឋិរាឌិហិ ចា, "ហនេត្ត ការោ" នេត្វច ឋដ្ឋ្យាកច្ឆតិ. ឋំ នេឆយ្យចិនេត្តត តាឌិរំ កហតដ្ឋាត់ ឌិច្ឆា ក្នុយិឃំ ចា កច្ឆាឌិឃ្ញ ចា តិក្កិបត្តឃ្ស ហត្តណេតា យុត្តយនេត្ត បិរោឌិកំ ក្នុយិណេតា កណ្យាតីតិ ឲុត្ត បត ណេតរំ ការាត់ ឃំកិឌ្ឋា បិតរាឋាឌិការណេរ ឃុត្តចិនេត្តត ក្នុយិឃំ តិក្កិបិត្វា បុត នេឆយ្យចិនេត្តត ណេរក្កុយត្តំ ដ្កច្ឆនេត្តឃ្ស បិរោឌិកត្តិ.

ការដ្ឋកថា តិដ្ឋិតា.

អារាមដ្ឋកថា

១០១. អារាមដ្ឋេបិ – អារាមំ តាវ ទស្សេន្តោ “អារាមោ នាម បុប្ផារាមោ ផលារាមោ”តិ អាហ. តេសុ វស្សិកាទីនំ បុប្ផនកោ បុប្ផារាមោ. អម្ពផលាទីនំ ផលនកោ ផលារាមោ. អារាមេ ចតូហិ ឋានេហិ និក្ខិត្តស្ស វិនិច្ឆយោ ភូមដ្ឋាទីសុ វុត្តនយោ ឯវ.

តត្រជាតកេ បន មូលន្តិ ឧសីរហិរិវេរាទិកំ យំកិញ្ចិ មូលំ, តំ ឧប្បាដេត្វា វា ឧប្បាដិតំ វា គណ្ហន្តស្ស យេន មូលេន បាទោ បូរតិ, តស្មិំ គហិតេ បារាជិកំ. កន្ទោបិ មូលេនេវ សង្គហិតោ. ឧប្បាដេន្តស្ស ចេត្ថ អប្បមត្តកេបិ អច្ឆិន្នេ ថុល្លច្ចយមេវ. តត្ថ វិនិច្ឆយោ ភិសេ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពោ. តចន្តិ ភេសជ្ជត្ថាយ វា រជនត្ថាយ វា ឧបយោគគមនូបគំ យំកិញ្ចិ រុក្ខតចំ; តំ ឧប្បាដេត្វា វា ឧប្បាដិតំ វា គណ្ហន្តស្ស មូលេ វុត្តនយេន បារាជិកំ. បុប្ផន្តិ វស្សិកមល្លិកាទិកំ យំកិញ្ចិ បុប្ផំ, តំ ឱចិនិត្វា វា ឱចិនិតំ វា គណ្ហន្តស្ស ឧប្បលបទុមេសុ វុត្តនយេន បារាជិកំ. បុប្ផានម្បិ ហិ វណ្ដំ វា ពន្ធនំ វា អច្ឆិន្នំ រក្ខតិ. វណ្ដគ្គេ បន កេសញ្ចិ សូចិកា ហោតិ, សា ន រក្ខតិ. ផលន្តិ អម្ពផលតាលផលាទិកំ យំកិញ្ចិ, តំ រុក្ខតោ គណ្ហន្តស្ស វិនិច្ឆយោ រុក្ខេ លគ្គិតកថាយំ វុត្តោ. អបនេត្វា ឋបិតំ ភូមដ្ឋាទិសង្គហិតមេវ.

អារាមំ អភិយុញ្ជតីតិ បរសន្តកំ “មម សន្តកោ អយ”ន្តិ មុសា ភណិត្វា អភិយុញ្ជតិ, អទិន្នាទានស្ស បយោគត្តា ទុក្កដំ. សាមិកស្ស វិមតិំ ឧប្បាទេតីតិ វិនិច្ឆយកុសលតាយ ពលវនិស្សិតាទិភាវេន វា អារាមសាមិកស្ស សំសយំ ជនេតិ. កថំ? តញ្ហិ តថា វិនិច្ឆយប្បវត្តិំ ទិស្វា សាមិកោ ចិន្តេតិ – “សក្ខិស្សាមិ នុ ខោ អហំ ឥមំ អារាមំ អត្តនោ កាតុំ, ន សក្ខិស្សាមិ នុ ខោ”តិ. ឯវំ តស្ស វិមតិ ឧប្បជ្ជមានា តេន ឧប្បាទិតា ហោតិ, តស្មា ថុល្លច្ចយំ អាបជ្ជតិ.

ធុរំ និក្ខិបតីតិ យទា បន សាមិកោ “អយំ ថទ្ធោ កក្ខឡោ ជីវិតព្រហ្មចរិយន្តរាយម្បិ មេ ករេយ្យ, អលំ ទានិ មយ្ហំ ឥមិនា អារាមេនា”តិ ធុរំ និក្ខិបតិ, អភិយុញ្ជកោ បារាជិកំ អាបជ្ជតិ. សចេ សយម្បិ កតធុរនិក្ខេបោ ហោតិ, អថ ច បន សាមិកេន ធុរេ និក្ខិត្តេបិ អភិយុញ្ជកោ ធុរំ អនិក្ខិបិត្វាវ “ឥមំ សុដ្ឋុ បីឡេត្វា មម អាណាបវត្តិំ ទស្សេត្វា កិង្ការប្បដិស្សាវិភាវេ ឋបេត្វា ទស្សាមី”តិ ទាតព្ពភាវេ សឧស្សាហោ ហោតិ, រក្ខតិ តាវ. អថាបិ អភិយុញ្ជកោ “អច្ឆិន្ទិត្វា ន ទានិ ឥមំ ឥមស្ស ទស្សាមី”តិ ធុរំ និក្ខិបតិ, សាមិកោ បន ន ធុរំ និក្ខិបតិ, បក្ខំ បរិយេសតិ, កាលំ អាគមេតិ, “លជ្ជិបរិសំ តាវ លភាមិ, បច្ឆា ជានិស្សាមី”តិ បុន គហណេយេវ សឧស្សាហោ ហោតិ, រក្ខតិយេវ. យទា បន សោបិ “ន ទស្សាមី”តិ, សាមិកោបិ “ន លច្ឆាមី”តិ – ឯវំ ឧភោបិ ធុរំ និក្ខិបន្តិ, តទា អភិយុញ្ជកស្ស បារាជិកំ. អថ បន អភិយុញ្ជិត្វា វិនិច្ឆយំ កុរុមានោ អនិដ្ឋិតេវ វិនិច្ឆយេ សាមិកេនបិ ធុរនិក្ខេបេ អកតេ អត្តនោ អស្សាមិកភាវំ ជានន្តោយេវ តតោ កិញ្ចិ បុប្ផំ វា ផលំ វា គណ្ហាតិ, ភណ្ឌគ្ឃេន ការេតព្ពោ.

ធម្មំ ចរន្តោតិ ភិក្ខុសង្ឃេ វា រាជកុលេ វា វិនិច្ឆយំ ករោន្តោ. សាមិកំ បរាជេតីតិ វិនិច្ឆយិកានំ ឧក្កោចំ ទត្វា កូដសក្ខិំ ឱតារេត្វា

អារាមសាមិកំ ជិនាតីតិ អត្ថោ។ អាបត្តិ បារាជិកស្សាតិ ន កេវលំ តស្សេវ, សញ្ចិច្ច តស្ស អត្ថសាធកេ បវត្តានំ កូដវិនិច្ឆយិកានម្បិ កូដសក្ខីនម្បិ សព្ពេសំ បារាជិកំ។ ឯត្ថ ច សាមិកស្ស ធុរនិក្ខេបវសេនេវ បរាជយោ វេទិតព្ពោ។ អនិក្ខិត្តធុរោ ហិ អបរាជិតោវ ហោតិ។ ធម្មំ ចរន្តោ បរជ្ជតីតិ សចេបិ ធម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេន វិនិច្ឆយស្ស បវត្តត្តា សយំ បរាជយំ បាបុណាតិ; ឯវម្បិ មុសាវាទេន សាមិកានំ បីឡាករណបច្ចយា ថុល្លច្ចយំ អាបជ្ជតីតិ។

អារាមដ្ឋកថា និដ្ឋិតា។

វិហារដ្ឋកថា

១០៧. វិហារេបិ – ចតូហិ ឋានេហិ និក្ខិត្តំ វុត្តនយេនេវ។ អភិយោគេបិ ចេត្ថ ចាតុទ្ទិសំ សង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស ភិក្ខូនំ ទិន្នំ វិហារំ វា បរិវេណំ វា អាវាសំ វា មហន្តម្បិ ខុទ្ទកម្បិ អភិយុញ្ជតោ អភិយោគោ ន រុហតិ។ អច្ឆិន្ទិត្វា គណ្ហិតុម្បិ ន សក្កោតិ។ កស្មា? សព្ពេសំ ធុរនិក្ខេបាភាវតោ។ ន ហេត្ថ សព្ពេ ចាតុទ្ទិសា ភិក្ខូ ធុរនិក្ខេបំ ករោន្តីតិ ។ ទីឃភាណកាទិភេទស្ស បន គណស្ស ឯកបុគ្គលស្ស វា សន្តកំ អភិយុញ្ជិត្វា គណ្ហន្តោ សក្កោតិ តេ ធុរំ និក្ខិបាបេតុំ។ តស្មា តត្ថ អារាមេ វុត្តនយេន វិនិច្ឆយោ វេទិតព្ពោតិ។

វិហារដ្ឋកថា និដ្ឋិតា។

ខេត្តដ្ឋកថា

១០៨. ខេត្តេបិ – ខេត្តំ តាវ ទស្សេន្តោ “ខេត្តំ នាម យត្ថ បុព្ពណ្ណំ វា អបរណ្ណំ វា ជាយតី”តិ អាហ។ តត្ថ បុព្ពណ្ណន្តិ សាលិអាទីនិ សត្ត ធញ្ញានិ; អបរណ្ណន្តិ មុគ្គមាសាទីនិ; ឧច្ឆុខេត្តាទិកម្បិ ឯត្ថេវ សង្គហិតំ។ ឥធាបិ ចតូហិ ឋានេហិ និក្ខិត្តំ វុត្តនយេនេវ។ តត្រជាតកេ បន សាលិសីសាទីនិ និរុម្ភិត្វា វា ឯកមេកំ ហត្ថេន ឆិន្ទិត្វា វា អសិតេន លាយិត្វា វា ពហូនិ ឯកតោ ឧប្បាដេត្វា វា គណ្ហន្តស្ស យស្មិំ ពីជេ វា សីសេ វា មុដ្ឋិយំ វា មុគ្គមាសាទិផលេ វា វត្ថុ បូរតិ, តស្មិំ ពន្ធនា មោចិតមត្តេ បារាជិកំ។ អច្ឆិជ្ជមានោ បន ទណ្ឌកោ វា វាកោ វា តចោ វា អប្បមត្តកោបិ រក្ខតិ។

វីហិនាឡំ ទីឃម្បិ ហោតិ, យាវ អន្តោនាឡតោ វីហិសីសទណ្ឌកោ ន និក្ខមតិ, តាវ រក្ខតិ។ កេសគ្គមត្តម្បិ នាឡតោ ទណ្ឌកស្ស ហេដ្ឋិមតលេ និក្ខន្តេ ភណ្ឌគ្ឃេន ការេតព្ពោ។ អសិតេន លាយិត្វា គណ្ហតោ បន មុដ្ឋិគតេសុ ហេដ្ឋា ឆិន្នេសុបិ សចេ សីសានិ ជដិតានិ, រក្ខន្តិ តាវ។ វិជដេត្វា បន កេសគ្គមត្តម្បិ ឧក្ខិបតោ សចេ វត្ថុ បូរតិ, បារាជិកំ។ សាមិកេហិ បន លាយិត្វា ឋបិតំ សកុំ វា អកុំ វា កត្វា គណ្ហតោ យេន វត្ថុ បូរតិ, តស្មិំ គហិតេ បារាជិកំ។ សចេ បរិកប្បេតិ “ឥទំ មទ្ទិត្វា បប្ផោដេត្វា សារមេវ គហិស្សាមី”តិ រក្ខតិ តាវ។ មទ្ទនប្ផោដនេសុ ឋានា ចាវេន្តស្សាបិ បារាជិកំ នត្ថិ, បច្ឆា ភាជនគតេ កតមត្តេ បារាជិកំ។ អភិយោគោ បនេត្ថ វុត្តនយោ

ឥលសង្កាយតាឌឹស្ស បឆចិ ភាយ អគ្គឡ៉ា ឥស្វា សេច ឲកេតេច ឥលេត ឰតោ កោសក្ត្តយត្តយ៉ឹ បឆចិប្បេឆស សាយិកាត៌ បឃ្ស្សត្តាត៌ ចា អបឃ្ស្សត្តាត៌ ចា អត្តេភា សត្តុក៌ កេរាតិ, ឥស្វិ ឥលេល ភាយ៌ លិត្តិត្ថា ចា អស្តិត្តិត្ថា ចា សង្កាយិឥយេត្ត ឥស្ស ឆ, េឃ ឆស្ស ឲកន្ត្តា, សេត្តាស៌ បិទាឌិក៉ា សេច បត ត្ថិហិ ឥលេលហិ កេហឥត្ត្តា េហាតិ, បផេយ ឥលេល ឡុល្លច្ចយ៉ំ; ឡុតិេឃ បិទាឌិក៉ា សេច ឥឹហិ កេហឥត្ត្តា េហាតិ, បផេយ ឡក្កិង៉, ឡុតិេឃ ឡុល្លច្ចយ៉ំ, ឥតិេឃ បិទាឌិក៉ា ឲចំ ពហុកោស្សបិ អចសាេត េឆ្ល ផេបត្ថា បុទិេយហិ ឡក្កិង៉, អចសាេត ត្តិត្តិ ឲកោត ឡុល្លច្ចយ៉ំ, ឰតេទត បិទាឌិក៉ ចេឌិតត្ត្តា តទ្រា េលា សាយិកាត៌ ឆុទតិេក្លបេត៌ ឲចំ សត្ថត្តា៉

ទេត្តុ ចាតិ “យយ សត្តុក៌ ឰគ”ត្តិ ចោរេបត្យកាេយា ទេត្តុ ចា បសាេទតិ, ឃដ្ឋិ ចា បិេតតិ, ឡក្កិង៉ “ឰគាតិ ត្ថិហិ បេឃាេកហិ អត្តេភា សត្តុក៌ កទិស្ស្សាឌិ”តិ េតស៌ បផេយ ឡុល្លច្ចយ៉ំ, ឡុតិេឃ បិទាឌិក៉ា

ចតិ ចាតិ បទស្ស េលត្តិ បទិេក្លបចេសត បត្តុេភា កាត្យកាេយា ចាទ្វតិ តិលណតិ, បេឃាេក បេឃាេក ឡក្កិង៉ ឲកស្វិ អភាកេត ឡុល្លច្ចយ៉ំ, ឥស្វិ អាកេត បិទាឌិក៉ា សេច តត្ត្តកោត អសេក្កាេត្តា សាលាបទិចាេទេតច អត្តេភា កាត្យំ សេក្កាតិ, សាលាបិតេតបិ ឲេសច តេឃា៉ ឲចំ េឃត េឃត បទិក្លិបិត្ថា អត្តេភា កាត្យំ សេក្កាតិ, ឥត្តុ ឥត្តុ បផេយបេឃាេកហិ ឡក្កិង៉ អចសាេត ត្តិត្តិ ឲកោត ឡុល្លច្ចយ៉ំ, ឰតេទត បិទាឌិក៉ ចេឌិតត្ត្តា៉

យទិឃាឆ៌ ចាតិ បទស្ស េលត្តិ “យយ ឰគ”ត្តិ ចោរេបត្យកាេយា អត្តេភា េលត្តយទិឃាឆ៌

េកគាទបិត្យត្តិ ឃឆា បទស្ស េលត្តិ អតិក្កយតិ, ឲចំ សង្កាេយតិ, បំសុយត្តិកាឌឹហិ ចា ចេឆ្ត្តា ចិត្តុត៌ កេរាតិ, អកត៌ ចា បត បតិដ្ឋាេបតិ, បុទិយបេឃាេកហិ ឡក្កិង៉ ត្តិត្តិ បឆ្ហិយាត៌ ឲកោត ឡុល្លច្ចយ៉ំ, ឰតេទត បិទាឌិកត្តិ៉

េលត្តដ្ឋកគា តិដ្ឋិតា៉

ចត្តដ្ឋកគា

១០ទ៉៉ា ចត្តុេដ្ឋបិ – ចតុំ តាច ផេស្សេត្តា ចត្តុ ភាយ “អាទាយចត្តុ ចិហាទចត្តុ”តិ អាហ៉ ឥត្តុ ពឹឆ៌ ចា ត្វបេទាបេក ចា អេទាេបត្ថាច េកចល៌ ក្នុយិ េសាេឆត្ថា តិល្លា បិកាទាត៌ េឃត េកតឆិ បទិក្លិបិត្ថា ចា អបទិក្លិបិត្ថា ចា បុបត្សាទាយាឌឹត៌ អត្តាឃ ផបិេតា ក្នុយិកាេកា អាទាយចត្តុ ភាយ៉ ឲេតេតច តេឃត ឲកចិហាទបទិេចណអាចាសាត៌ អត្តាឃ ផបិេតា ក្នុយិកាេកា ចិហាទចត្តុ ភាយ៉ េឃាបិ បុេត្តា អាទាេយា ឆ ចិហាេទា ឆ ហុត្ថា បន្ធា ចិតស្សិត្ថា ក្នុយិយេត្តា ចិេតា, អាទាយចិហាទកិច្ចំ ត កេរាតិ, េសាបិ អាទាយចិហាទចត្តុសង្គេហេតច

សង្គហិតោ។ ចិតិដ្ឋេឃា បនេត្ថ ពេត្តង្គេ ទុត្តងឌិសោឃចាតិ។

ចតុរង្គកថា និដ្ឋិតា។

១០៩។ កាយង្គេ ឃំ ចត្តុត្ថំ តំ ទុត្តេយច។

អរញ្ញង្គកថា

១០៨។ អរញ្ញង្គេ – អរញ្ញំ តាច ឌស្សេន្តោ “អរញ្ញំ តាយ ឃំ យត្ស្សាតំ បរិគ្គហិតំ ហោតិ, តំ អរញ្ញ”ន្តិ អាហ។ តត្ថ ឃស្មា អរញ្ញំ តាយ យត្ស្សាតំ បរិគ្គហិតម្បិ អត្ថិ, អបរិគ្គហិតម្បិ; ឥធ បត ឃំ បរិគ្គហិតំ សារក្ខំ, ឃតោ ត ចិតា មុលេត ពង្គលតាឌីតិ ពេហតុំ លព្ភន្តិ, តំ អធិប្បេតំ។ តស្មា “ឃំ យត្ស្សាតំ បរិគ្គហិតំ ហោតី”តិ ចត្វា បុត “អរញ្ញ”ន្តិ ទុត្តំ។ តេត ឥយយត្ថំ ឌស្សេតិ – “ត បរិគ្គហិតការេចា អរញ្ញស្ស លក្ខណំ។ ឃំ បត អត្តនោ អរញ្ញលក្ខណេត អរញ្ញំ យត្ស្សាតត្ថំ បរិគ្គហិតំ, តំ ឥយស្មិំ អត្ថេ អរញ្ញ”ន្តិ។ តត្ថ ចិតិដ្ឋេឃា អារាយង្គាឌីសុ ទុត្តងឌិសោ។

តត្ថខាតពោស្ស បនេត្ថ ឧពស្មិំយ្បិ យហល្លន្ទេក្ខ លិត្តយេត្ត បរិនាឌិកំ។ លតំ ចាតិ ឧត្ថ ច ចេចេត្តាបិ លតាបិ លតា ឧច; តត្ថ ឃោ ចេចេត្តា ចា លតា ចា ឌីឃា ហោតិ, យហាន្ទេក្ខ ច ពេដ្ឋ ច ចិតិចិដ្ឋិញ្ញា ចា ចេចេឆ្វា ចា ពតា, សា មុលេ លិត្តាបិ អចហារំ ត ជេតតិ អពេក្ខ លិត្តាបិ, ឃធា បត អពេក្ខបិ មុលេបិ លិត្តា ហោតិ, តធា អចហារំ ជេតតិ។ សចេ បត ចេចេឆ្វា ឌិតា ហោតិ, ចេចេឆ្វា ឌិតា បត ទុក្ខតោ ឃោឌិតយត្តា អចហារំ ជេតតិ។

តិលំចាតិ ឧត្ថ តិលំ ចា ហោតុ បណ្ណំ ចា, សព្ពំ តិលពេក្ខហលោតេច ពហិតំ; តំ ពេហដ្ឋតាឌីតយត្ថាឃ បនេហិ លិត្តំ ចា អត្តតា លិត្តិត្វា ចា ពលាបេត្តា កណ្ឌលេក្ខត ពារេតតេត្តា។ ត ពេចលព្ភា តិលបណ្ណយេច, អញ្ញាយ្បិ ឃំកិញ្ចិ ចាពលក្ខិ អាឌិ, ឃត្ថ សាមិកា សាលឃា, តំ ពលាបេត្តា កណ្ឌលេក្ខត ពារេតតេត្តា។ តច្ឆេត្វា ឆបិតោ អដ្ឋពេតាបិ ទុក្ខា ត ពេហតតេត្តា។ ឃោ បត អពេក្ខ ច មុលេ ច លិត្តា ហោតិ, សាលាបិស្ស បុតិកា ខាតា, លក្ខិឃោបិ ពត្ថតា, “អឃំ សាមិពេហិ លដ្ឋិតោ”តិ ពេហតុំ ចដ្ដតិ។ លក្ខលដ្ឋិត្តស្សាបិ ឃធា លក្ខលំ លក្ខិឃា បរិឃោតដ្ឋំ ហោតិ, តធា ពេហតុំ ចដ្ដតិ។ ពេហាឌីតំ អត្ថាឃ ទុក្ខ លិត្តិត្វា ឃធា តាតិ ពតាតិ អញ្ញាទុត្ថាតិ ច ហោន្តិ, ធាទុតិបិ អរញ្ញា ចស្សត ច អាតបេត ច ចិតស្សន្តិ, ព្រាឌិសាតិបិ ឌិស្វា “លដ្ឋិតានី”តិ ពេហតុំ ចដ្ដតិ។ ពស្មា? ឃស្មា អរញ្ញសាមិកា ឧតោតំ អតិស្សរា។ ឃោហិ អរញ្ញសាមិកាតំ ទេឃ្យឆម្ពំ ធត្វា លិត្តាតិ, តេ ឧច ឥស្សរា, តេហិ ច តាតិ លដ្ឋិតាតិ, តិរាលឃា តត្ថ ខាតាតិ។

ឃោបិ ភិក្ខុ បធម្មំឃេច អរញ្ញបិលិតំ ទេឃ្យឆម្ពំ ធត្វា អរញ្ញំ បចិសិត្វា ឃធាទុចិតោ ទុក្ខ ពាហាបេតិ, តស្ស តោសំ អារក្ខដ្ឋាតំ អពត្វាបិ ឃធាទុចិតោត យពេក្ខត ពត្តុំ ចដ្ដតិ។ អធាបិ បចិសន្តោ អធត្វា “តិក្ខយេន្តោ ធស្សាយី”តិ ទុក្ខ ពាហាបេត្វា តិក្ខយេន្តោ តោសំ ធាតព្ពំ ធត្វា

គច្ឆតិ, វដ្ដតិ ឯវ។ អថាបិ អាភោគំ កត្វា គច្ឆតិ “ទេហី”តិ វុត្តេ “ទស្សាមី”តិ, “ទេហី”តិ វុត្តេ ទាតព្ពមេវ។ សចេ កោចិ អត្តនោ ធនំ ទត្វា “ភិក្ខុស្ស គន្តុំ ទេថា”តិ វទតិ, លទ្ធកប្បមេវ, គន្តុំ វដ្ដតិ។ សចេ បន កោចិ ឥស្សរជាតិកោ ធនំ អទត្វាវ “ភិក្ខុំ ភាគំ មា គណ្ហថា”តិ វារេតិ, អរញ្ញបាលា ច “យំ ភិក្ខុំ តាបសាតន្ត្វា ភាគំ អគណ្ហន្តា កុតោ លច្ឆាម, ទេថ, ភន្តេ”តិ វទន្តិ, ទាតព្ពមេវ។

យោ បន អរញ្ញបាលេសុ និទ្ទាយន្តេសុ វា កីឡាបសុតេសុ វា កត្ថចិ បក្កន្តេសុ វា អាគន្ត្វា “កុហិំ អរញ្ញបាលា”តិ បក្កោសិត្វាបិ អទិស្វា គច្ឆតិ, ភណ្ឌទេយ្យំ។ យោបិ អារក្ខដ្ឋានំ បត្វា កម្មដ្ឋានាទីនិ មនសិករោន្តោ វា អញ្ញវិហិតោ វា អស្សតិយា អតិក្កមតិ, ភណ្ឌទេយ្យមេវ។ យស្សាបិ តំ ឋានំ បត្តស្ស ចោរា វា ហត្ថី វា វាឡមិគា វា មហាមេឃោ វា វុដ្ឋហតិ, សោ ច តម្ហា ឧបទ្ទវា មុច្ចិតុកាមតាយ សហសា តំ ឋានំ អតិក្កមតិ, រក្ខតិ តាវ, ភណ្ឌទេយ្យំ បន ហោតិ។ ឥទំ បន អរញ្ញេ អារក្ខដ្ឋានំ នាម សុង្កឃាតតោបិ គរុកតរំ។ សុង្កឃាតស្ស ហិ បរិច្ឆេទំ អនោក្កមិត្វា ទូរតោវ បរិហរន្តោ ទុក្កដមេវ អាបជ្ជតិ, ឥទំ បន ថេយ្យចិត្តេន បរិហរន្តស្ស អាកាសេន គច្ឆតោបិ បារាជិកមេវ។ តស្មា ឯត្ថ អប្បមត្តេន ភវិតព្ពន្តិ។

អរញ្ញដ្ឋកថា និដ្ឋិតា។

ឧទកកថា

១០៥។ ឧទកេ បន – ភាជនគតន្តិ ឧទកទុល្លភកាលេ ឧទកមណិកាទីសុ ភាជនេសុ សង្គោបេត្វា ឋបិតំ; តំ យស្មិំ ភាជនេ ឋបិតំ ហោតិ, តំ ភាជនំ អាវិញ្ឆិត្វា វា ឆិទ្ទំ កត្វា វា តត្ថ បោក្ខរណីតឡាកាទីសុ ច អត្តនោ ភាជនំ បវេសេត្វា គណ្ហន្តស្ស សប្បិតេលេសុ វុត្តនយេន វិនិច្ឆយោ វេទិតព្ពោ។

មរិយាទច្ឆេទនេ បន តត្ថ ជាតកក្ខតកាលេន សទ្ធិំបិ មរិយាទំ ឆិន្ទន្តស្ស អទិន្នាទានបយោគត្តា ទុក្កដំ។ តញ្ច បន បហារេ បហារេ ហោតិ។ អន្តោ ឋត្វា ពហិមុខោ ឆិន្ទន្តោ ពហិ អន្តេន ការេតព្ពោ។ ពហិ ឋត្វា អន្តោមុខោ ឆិន្ទន្តោ អន្តោអន្តេន ការេតព្ពោ។ អន្តោ ច ពហិ ច ឆិន្ទិត្វា មជ្ឈេ ឋបេត្វា តំ ឆិន្ទន្តោ មជ្ឈេន ការេតព្ពោ។ មរិយាទំ ទុព្ពលំ កត្វា គាវោ បក្កោសតិ, គាមទារកេហិ វា បក្កោសាបេតិ, តា អាគន្ត្វា ខុរេហិ មរិយាទំ ឆិន្ទន្តិ, តេនេវ ឆិន្នា ហោតិ។ មរិយាទំ ទុព្ពលំ កត្វា គាវោ ឧទកេ បវេសេតិ, គាមទារកេហិ វា បវេសាបេតិ, តាហិ ឧដ្ឋាបិតវីចិយោ មរិយាទំ ភិន្ទិត្វា គច្ឆន្តិ។ គាមទារកេ វា “ឧទកេ កីឡថា”តិ វទតិ, កីឡន្តេ វា ឧត្រាសេតិ, តេហិ ឧដ្ឋាបិតវីចិយោបិ មរិយាទំ ឆិន្ទិត្វា គច្ឆន្តិ។ អន្តោឧទកេ ជាតរុក្ខំ ឆិន្ទតិ, អញ្ញេន វា ឆិន្ទាបេតិ, តេនបិ បតន្តេន ឧដ្ឋាបិតវីចិយោ មរិយាទំ ឆិន្ទិត្វា គច្ឆន្តិ, តេនេវ ឆិន្នា ហោតិ។ មរិយាទំ ទុព្ពលំ កត្វា តឡាករក្ខណត្ថាយ តឡាកតោ និទ្ធមនតុម្ពំ វា បិទហតិ, អញ្ញតោ គច្ឆន្តំ វា ឧទកំ យថា ឯត្ថ បវិសតិ, ឯវំ បាឡិំ វា ពន្ធតិ, មាតិកំ វា ឧជុកំ ករោតិ, តស្ស ឧបរិភាគេ ឋិតំ អត្តនោ តឡាកំ វា ភិន្ទតិ, ឧស្សន្នំ ឧទកំ មរិយាទំ គហេត្វា គច្ឆតិ, តេនេវ ឆិន្នា ហោតិ។ សព្ពត្ថ និក្ខន្តឧទកគ្ឃានុរូបេន អវហារេន ការេតព្ពោ។

តិជ្ជយតបតាឲ្យត្ថុំ វ្ឃ្លារេដត្វា តឹហទត្តស្សាបិ ឲុរេរច តរេយា៍ ររេច បត រេពត យទិយាភាយ ក្យ្ហាលិយ កតាយ អត្តរេតា ឆយុ្ហតាយ អាកត្ត្វា ចា អតាលរេត្តហិ កាយភារេកហិ អារេរាបិតា ចា កាចិរេយា ល្យរេទហិ យទិយាធំ កិត្ត្តិ, អត្តរេតារេយច ឆយុ្ហតាយ អតាលរេត្តហិ ចា កាយភារេកហិ វ្ភរេក បរេចសិតា ចិចិរេយា វ្ដ្ជារេបត្តិ, កាយភារេកា ចា ររេយរេយច បចិសិត្វា កឹឲ្យអត្តា វ្ដ្ជារេបត្តិ អរេត្តាវ្ភរេក ចា ទ្យរេក្លា អរេញ្ញាត លិជ្ជយារេតា បតិត្វា វ្ដ្ជារេបតិ, វ្ដ្ជាបិតា ចិចិរេយា យទិយាធំ លិត្ត្តិ, ររេចបិ យទិយាធំ ក្យ្ហាលំ កត្វា ស្យក្លតឲ្យអាកស្ស វ្ភកតិត្ហហតដ្ជាត៌ ចា វ្ភកតិជ្ជយតត្យ្ហុំ ចា បិភហតិ, អញ្ញារេតា កយតយរេក្ក ចា បិឲ្យត្ថុំ ពាត្ត្ថតិ, ស្យក្លយាតិកំ ចា វ្ភ្យកំ កររេទាតិ, បត្ថា រេភរេច ច្យរេដ្ជ វ្ភកំ អាកត្ត្វា យទិយាធំ កិត្តតិ, ររេញ្ញត្វ កល្ហរេភយ្យ៉៍

រេយា បត តិភារេឈ ស្យក្លចាបិយា យទិយាធំ យាច តលំ បិរេបត្វា លិត្ត្តិ, បត្ថា រេភរេច ច្យរេដ្ជ អាកតាកត៌ វ្ភកំ បលិយតិ, កល្ហរេភយ្យ៉៍ យត្តកំ តប្យុ្ហយា ររេស្សំ វ្ប្យ្ហតិ, តរេតា បិភរេយត្តក្លតកយ្យិ អរេភរេត្តា ររាយិកាត៌ គុទតិរេក្លរេបត អរេស្សយរេណា រេហាតិ៍

ឃំ បត ររេញ្ញរាឆារេលា តឲ្យអាកំ រេហាតិ; តឲ្យអារេក វ្ភកស្ស ររេញ្ញបិ យគុស្សា ឆ្លស្សរា៍ រេហដ្ឋរេតា បតស្ស ររេស្សាតិ កររេទាត្តិ, ររេស្សបិលតត្វុំ តឲ្យអាករេតា យហាយាតិកា តិក្លយិត្វា រេលត្តយរេញ្ញត យាតិ, ររាបិ ររេភា ររេត្តតការេល ររេញ្ញរាឆារេលា៍ តរេតា បត ល្យត្តកយាតិកា តឹហទិត្វា អត្តរេតា អត្តរេតា រេកភារេទស្យ វ្ភកំ បរេចរេរត្តិ៍ ត៌ អរេញ្ញាស់ ករេហត្ថុំ ត រេភត្តិ៍ តិភាឈររេយរេយច វ្ភរេក យត្ថឹក្សរេត ចារេទត វ្ភកំ រេភត្តិ, រេយា វ្ភកចារេទ ររេយ្យរេត្តត ត លតតិ, តស្ស ររេស្សាតិ យិលិយត្តិ; តស្មា អរេញ្ញាស់ ចារេទ អរេញ្ញា ករេហត្ថុំ ត លតតិ៍ តត្វ រេយា កិក្ល បរេទស់ ល្យត្តកយាតិការេតា ចា រេកភារេតា ចា វ្ភកំ រេឆយ្យចិរេត្តត អត្តរេតា ចា បរេស្ស ចា យាតិកំ ចា រេកភារំ ចា បរេចរេរតិ, អដចិយ្យចំ ចា ចារេហតិ, អចហារេទា ចស្ស រេហាតិ៍

រេយាបិ “ចិរេទត រេយ វ្ភកចារេទា កចិស្សតិ, ឆ្លភញ្ញ ររេស្សំ យិលិយតី”តិ បរេទស់ រេកភារេទ

បចិររេត្តស្ស វ្ភកស្ស បចិររេតយក្ក បិភហិត្វា អត្តរេតា រេកភារំ បរេចរេរតិ, អចហារេទា ឲុច៍ ររេច បត តឲ្យអាករេតា អតិក្ករេត បរេទស់ យាតិកាយុចំ អររេយ្យរេត្តច វ្ភរេក ស្យក្លយាតិកំរេយច យភា អាកត្ថត្តិ វ្ភកំ អរេញ្ញាស់ រេកភារេទ អប្យចិសិត្វា អត្តរេតារេយច រេកភារំ បចិររេតិ, ឲុចំ តត្វ តត្វ ពាត្ត្ថតិ៍ អតិក្លរេត្ត ពាត្ត្ថា ស្យពាត្ត្ថា, តិក្លរេត្ត ពាត្ត្ថា, កល្ហរេភយ្យ៉៍ តឲ្យអាកំ កត្ត្វា ររេយរេយច តិជ្ជយតបតាឲ្យត្ថុំ វ្ឃ្លារេដត្វា អត្តរេតា រេកភារំ បរេចរេរត្តស្សាបិ តត្វ អចហារេទា៍ កស្មា? តឲ្យអាកំ តិស្សាយ រេលត្តស្ស កតត្តា៍ ក្យទុត្ថិយាជីស្យ បត “អចហារេទា”តិ ច្យត្តុំ៍ ត៌ “ចត្វុំ កាលត្ថ្យ រេភរត្ថ្យា”តិ ឆ្លយិតា លក្លរេណាត ត ររេយតិ៍ តស្មា យហាអដ្ឋកចាឃំ ច្យត្តរេយច យុត្តត្តិ៍

វ្ភកកចា តិដ្ឋិតា៍

ភត្តរេបិតកចា

១០៨។ ទន្តបោណំ អារាមដ្ឋកវិនិច្ឆយេន វិនិច្ឆិនិតព្ពំ។ អយំ បន វិសេសោ – យោ សង្ឃស្ស វេតនកោ ហុត្វា ទេវសិកំ វា បក្ខមាសវារេន វា ទន្តកដ្ឋំ អាហរតិ, សោ តំ អាហរិត្វា ឆិន្ទិត្វាបិ យាវ ភិក្ខុសង្ឃំ ន សម្បដិច្ឆាបេតិ, តាវ តស្សេវ ហោតិ។ តស្មា តំ ថេយ្យចិត្តេន គណ្ហន្តោ ភណ្ឌគ្ឃេន ការេតព្ពោ។ តត្ថជាតកំ បន ការុកណ្ឌំ, យទិ ភិក្ខុសង្ឃេន រក្ខិតគោបិតំ គណ្ហន្តោ ភណ្ឌគ្ឃេន ការេតព្ពោ។ ឯសេវ នយោ គណបុគ្គលគិហិសន្តកេបិ ឆិន្នកេ អច្ឆិន្នកេ ច។ តេសំ អារាមុយ្យានភូមីសុ ជាតំ សាមណេរា វារេន ភិក្ខុសង្ឃស្ស ទន្តកដ្ឋំ អាហរន្តា អាចរិយុបជ្ឈាយានម្បិ អាហរន្តិ, តំ យាវ ឆិន្ទិត្វា សង្ឃំ ន បដិច្ឆាបេន្តិ, តាវ សព្ពំ តេសំយេវ ហោតិ។ តស្មា តម្បិ ថេយ្យចិត្តេន គណ្ហន្តោ ភណ្ឌគ្ឃេន ការេតព្ពោ។ យទា បន តេ ឆិន្ទិត្វា សង្ឃស្ស បដិច្ឆាបេត្វា ទន្តកដ្ឋមាឡកេ និក្ខិបន្តិ, “យថាសុខំ ភិក្ខុសង្ឃោ បរិភុញ្ជតូ”តិ; តតោ បដ្ឋាយ អវហារោ នត្ថិ, វត្តំ បន ជានិតព្ពំ។ យោ ហិ ទេវសិកំ សង្ឃមជ្ឈេ ឱសរតិ, តេន ទិវសេ ទិវសេ ឯកមេវ ទន្តកដ្ឋំ គហេតព្ពំ។ យោ បន ទេវសិកំ ន ឱសរតិ, បធានឃរេ វសិត្វា ធម្មសវនេ វា ឧបោសថគ្គេ វា ទិស្សតិ, តេន បមាណំ សល្លក្ខេត្វា ចត្តារិ បញ្ចទន្តកដ្ឋានិ អត្តនោ វសនដ្ឋានេ ឋបេត្វា ខាទិតព្ពានិ។ តេសុ ខីណេសុ សចេ បុនបិ ទន្តកដ្ឋមាឡកេ ពហូនិ ហោន្តិយេវ, បុនបិ អាហរិត្វា ខាទិតព្ពានិ។ យទិ បន បមាណំ អសល្លក្ខេត្វា អាហរតិ, តេសុ អខីណេសុយេវ មាឡកេ ខីយន្តិ, តតោ កេចិ ថេរា “យេហិ គហិតានិ, តេ បដិអាហរន្តូ”តិ វទេយ្យុំ, កេចិ “ហោន្តុ, បុន សាមណេរា អាហរិស្សន្តី”តិ, តស្មា វិវាទបរិហរណត្ថំ បមាណំ សល្លក្ខេតព្ពំ។ គហណេ បន ទោសោ នត្ថិ។ មគ្គំ គច្ឆន្តេនាបិ ឯកំ វា ទ្វេ វា ថវិកាយ បក្ខិបិត្វា គន្តព្ពានិ។

ទន្តបោណកថា និដ្ឋិតា។

វនប្បតិកថា

១១០។ វនស្ស បតីតិ វនប្បតិ; វនជេដ្ឋរុក្ខស្សេតំ អធិវចនំ។ ឥធ បន សព្ពោបិ មនុស្សេហិ បរិគ្គហិតរុក្ខោ អធិប្បេតោ អម្ពលពុជបនសាទិកោ។ យត្ថ វា បន មរិចវល្លិអាទីនិ អារោបេន្តិ, សោ ឆិជ្ជមានោ សចេ ឯកាយបិ ឆល្លិយា វា វាកេន វា សកលិកាយ វា ផេគ្គុនា វា សម្ពទ្ធោវ ហុត្វា ភូមិយំ បតតិ, រក្ខតិ តាវ។

សោ បន ឆិន្នោបិ វល្លីហិ វា សាមន្តរុក្ខសាខាហិ វា សម្ពទ្ធោ សន្ធារិតត្តា ឧជុកមេវ តិដ្ឋតិ, បតន្តោ វា ភូមិំ ន បាបុណាតិ, នត្ថិ តត្ថ បរិហារោ, អវហារោ ឯវ ហោតិ។ យោបិ កកចេន ឆិន្នោ អច្ឆិន្នោ វិយ ហុត្វា តថេវ តិដ្ឋតិ, តស្មិម្បិ ឯសេវ នយោ។

យោ បន រុក្ខំ ទុព្ពលំ កត្វា បច្ឆា ចាលេត្វា បាតេតិ, អញ្ញេន វា ចាលាបេតិ; អញ្ញំ វាស្ស សត្ថកេ រុក្ខំ ឆិន្ទិត្វា អជ្ឈោត្ថរតិ, បរេន វា អជ្ឈោត្ថរាបេតិ; មក្កដេ វា បរិបាតេត្វា តត្ថ អារោបេតិ, អញ្ញេន វា អារោបាបេតិ; វគ្គុលិយោ វា តត្ថ អារោបេតិ, បរេន វា អារោបាបេតិ; តា តំ រុក្ខំ បាតេន្តិ, តស្សេវ អវហារោ។

ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᨲᩮᨶ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᨴᩩᨭ᩠ᨭᩮᩃ ᨠᨲᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩋᨶᩣᩉᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅ ᨲᩴ ᨧᩣᩃᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᩤᨲᩮᨲᩥ,

ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ ᩅᩤ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᨲ᩠ᨳᩁᨲᩥ, ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨨᨯ᩠ᨯᩥᨲᩣᨿ ᨿᨭ᩠ᨮᩥ ᩅᩤ ᨧᨠ᩠ᨠᩃᩥᨿᩣ ᩅᩤ ᩋᩣᩁᩮᩣᩉᨲᩥ, ᨷᩁᩮᩣ ᩅᩤ ᩋᨶᩣᩉᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᨷᩮᨲᩥ, ᩈᨿᩴ ᩅᩤ ᩑᨠᩈ ᩅᩤᨲᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩮᩣᨵᩮᨲᩥ, ᨻᩃᩅᩅᩤᨲᩮᨶ ᩋᩣᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨷᩤᨲᩮᨲᩥ; ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨽᨱ᩠ᨯᨴᩮᨿ᩠ᨿᩴ᪨ ᩅᩤᨲᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨿᩮᩣᨣᩴ ᨷᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᩤᨲᩮ ᩈᩩᨠ᩠ᨡᨿᩤᨲᩥᨠᩤᨿ ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨠᩁᨱᩣᨴᩦᩉᩥ ᩈᩮᨿᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᩣᨧᩥᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᩮᩣᨲ᩠ᨳ ᩅᩤ ᩋᩣᨠᩤᨭᩮᨲᩥ, ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩴ ᩅᩤ ᨴᩮᨲᩥ, ᨿᨠ᩠ᨡᨠᨠ᩠ᨡᩮ ᩅᩤ ᨧᩥᨲᩴ ᩅᩤ ᩋᩣᨠᩤᨭᩮᨲᩥ, ᩅᩮᨲᩮ ᩅᩤ ᨿᨴᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨽᨱ᩠ᨯᨴᩮᨿ᩠ᨿᨾᩮᩅᩤᨲᩥ᪨

ᨧᨲᩩᨷ᩠ᨷᨴᨠᨳᩤ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩤ᪨

ᩉᩁᨱᨠᨠᨳᩤ

᪑᪑᪑᪨ ᩉᩁᨱᨠᩮ – ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᩉᩁᨱᨠᩴ ᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᨾᩈᨲᩦᨲᩥ ᨷᩁᩴ ᩈᩦᩈᨽᩣᩁᩣᨴᩦᩉᩥ ᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩋᩣᨴᩣᨿ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩤ “ᩑᨲᩴ ᩉᩁᩥᩔᩤᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩮᨣᩮᨶ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᩣᨾᩈᨲᩥ, ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᩋᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᨹᨶ᩠ᨴᩣᨷᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᨠᨯ᩠ᨰᨶᩅᩥᨠᨯ᩠ᨰᨶᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩣᨾᩥᨠᩮᩣ ᨶ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᨲᩥ, ᨲᩮᨶᩔ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ᪨ ᨮᩤᨶᩤ ᨧᩣᩅᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᨠᨯ᩠ᨰᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᩣᨾᩥᨠᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨾᩮᩣᨧᩮᨲᩥ, ᨲᩮᨶᩔ ᨷᩤᩁᩤᨩᩥᨠᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᨲᩴ ᨽᨱ᩠ᨯᩈᩣᨾᩥᨠᩮᩣ ᨸᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᩮᩣᨳᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᩩᨶ ᨲᩴ ᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᨾᩮᩣᨧᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨣᨱ᩠ᩉᩮᨿ᩠ᨿ, ᨠᩥᨬ᩠ᨧ ᨷᨧ᩠ᨨᩣᩉᩁᨱᩮᨶᨧ ᨷᩤᩁᩤᨩᩥᨠᩮᩣ᪨ ᩈᩦᩈᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᨠᨱ᩠ᨱᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᨣᩦᩅᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᩉᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᩋᩃᨦ᩠ᨠᩤᩁᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩤ ᨾᩮᩣᨧᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩤ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩔ ᩈᩦᩈᩣᨴᩦᩉᩥ ᨾᩮᩣᨧᩥᨲᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᩤᩁᩤᨩᩥᨠᩴ᪨ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨷᨶ ᩅᩃᨿᩴ ᩅᩤ ᨠᨭᨠᩴ ᩅᩤ ᩋᨶᩦᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨣ᩠ᨣᨷᩤᩉᩴ ᨥᩴᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨷᩁᩤᨷᩁᩴ ᩅᩤ ᩈᩤᩁᩮᨲᩥ, ᩋᩣᨠᩤᩈᨣᨲᩴ ᩅᩤ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩁᨠ᩠ᨡᨲᩥ ᨲᩣᩅ᪨ ᩁᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᩉᩦᨶᩁᨧᩥᨲᩮᩈᩩ ᩅᩃᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨶ ᨷᩤᩁᩤᨩᩥᨠᩴ ᨩᨶᩮᨲᩥ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩤ? ᩈᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩣᩅ ᨲᨲᩮᩣ ᨶ ᨶᩦᩉᨭᩴ, ᨲᩣᩅ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨬ᩠ᨧ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥᨾᩩᨴ᩠ᨴᩥᨠᩤᨷᩥᩊᨶ᩠ᨵᨶᨠᨠᨭᨠᨷᩤᨴᨠᨭᨠᩤᨴᩦᩈᩩ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᨿᩮᩣ ᨷᨶ ᨷᩁᩔ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨳᩈᩣᨭᨠᩴ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ, ᨷᩁᩮᩣ ᨧ ᩈᩃᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣᨿ ᩈᩉᩈᩤ ᨶ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᨲᩥ, ᩑᨠᩮᨶ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨧᩮᩣᩁᩮᩣ ᨠᨯ᩠ᨰᨲᩥ, ᩑᨠᩮᨶ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨷᩁᩮᩣ, ᩁᨠ᩠ᨡᨲᩥ ᨲᩣᩅ᪨ ᨷᩁᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᩤᩁᩤᨩᩥᨠᩴ᪨ ᩈᨧᩮᨷᩥ ᨲᩴ ᨠᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩔ ᨨᩥᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩑᨠᨴᩮᩈᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨧ ᨷᩤᨴᩴ ᩋᨣ᩠ᨥᨲᩥ ᨷᩤᩁᩤᨩᩥᨠᨾᩮᩅ᪨ ᩈᩉᨽᨱ᩠ᨯᩉᩤᩁᨠᨶ᩠ᨲᩥ “ᩈᨽᨱ᩠ᨯᩉᩤᩁᨠᩴ ᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᨶᩮᩔᩤᨾᩦ”ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩤ “ᨣᨧ᩠ᨨ ᨿᩤᩉᩦ”ᨲᩥ ᨽᨱ᩠ᨯᩉᩤᩁᨠᩴ ᨲᨩ᩠ᨩᩮᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨽᩦᨲᩮᩣ ᨧᩮᩣᩁᩮᨶ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩮᨲᨴᩥᩈᩤᨽᩥᨾᩩᨡᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩤ ᩑᨠᩴ ᨷᩤᨴᩴ ᩈᨦ᩠ᨠᩤᨾᩮᨲᩥ, ᨧᩮᩣᩁᩔ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ; ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ ᨷᩤᩁᩤᨩᩥᨠᩴ᪨ ᨷᩤᨲᩮᨲᩦᨲᩥ ᩈᨧᩮᨷᩥ ᨧᩮᩣᩁᩮᩣ ᨽᨱ᩠ᨯᩉᩤᩁᨠᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᩋᩣᩅᩩᨵᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩤ ᩈᩤᩈᨦ᩠ᨠᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᩤᨲᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨣᩉᩮᨲᩩᨠᩤᨾᩮᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ ᩈᨶ᩠ᨲᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᩤᨲᩮᨲᩥ, ᨷᩁᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᩤᩁᩤᨩᩥᨠᩴ᪨

ᨷᩤᨲᩮᨲᩥ, ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩤᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᨷᨶ ᨷᩁᩥᨠᨷ᩠ᨷᩅᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨿᩮᩣ ᩉᩥ ᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᨷᩤᨲᩮᨲ᩠ᩅᩤ “ᨿᩴ ᨾᨾ ᩁᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨲᩴ ᨣᩉᩮᩔᩤᨾᩦ”ᨲᩥ ᨷᩁᩥᨠᨷ᩠ᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᩤᨲᩮᨲᩥ, ᨲᩔ ᨷᩤᨲᨶᩮ ᨧ ᩋᩣᨾᩈᨶᩮ ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ, ᨹᨶ᩠ᨴᩣᨷᨶᩮ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ᪨ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨠᩔ ᨮᩤᨶᩤ ᨧᩣᩅᨶᩮ ᨷᩤᩁᩤᨩᩥᨠᩴ᪨ ᨲᩴ ᨷᨶ᩠ᨳᩣ

បរិបាតិយមានស្ស មុញ្ចតោបិ តត្ថេវ សមណភារេវំ. យោបិ ភណ្ឌហារកំ អតិក្កមន្តំ ទិស្វា អនុពន្ធន្តោ "តិដ្ឋ, តិដ្ឋ, ភណ្ឌំ បាតេហី"តិ វត្វា បាតាបេតិ, តស្សាបិ តេន ហត្ថតោ មុត្តមត្តេ បារាជិកំ.

យោ បន "តិដ្ឋ តិដ្ឋា"តិ វទតិ, "បាតេហី"តិ ន វទតិ; ឥតរោ ច តំ ឱលោកេត្វា "សចេ អយំ មំ បាបុណេយ្យ, ឃាតេយ្យាបិ ម"ន្តិ សាលយោវ ហុត្វា តំ ភណ្ឌំ គហនដ្ឋានេ បក្ខិបិត្វា "បុន និវត្តិត្វា គណ្ហិស្សាមី"តិ បក្កមតិ, បាតនប្បច្ចយា បារាជិកំ នត្ថិ. អាគន្ត្វា បន ថេយ្យចិត្តេន គណ្ហតោ ឧទ្ធារេ បារាជិកំ. អថ បនស្ស ឯវំ ហោតិ – "មយា បាតាបេន្តេនេវ ឥទំ មម សន្តកំ កត"ន្តិ តតោ តំ សកសញ្ញាយ គណ្ហាតិ; គហណេ រក្ខតិ, ភណ្ឌទេយ្យំ បន ហោតិ. "ទេហី"តិ វុត្តេ អទេន្តស្ស សាមិកានំ ធុរនិក្ខេបេ បារាជិកំ. "សោ ឥមំ ឆឌ្ឌេត្វា គតោ, អនជ្ឈាវុត្ថកំ ទានិ ឥទ"ន្តិ បំសុកូលសញ្ញាយ គណ្ហតោបិ ឯសេវ នយោ. អថ បន សាមិកោ "តិដ្ឋ តិដ្ឋា"តិ វុត្តមត្តេនេវ ឱលោកេត្វា តំ ទិស្វា "ន ទានិ ឥទំ មយ្ហ"ន្តិ ធុរនិក្ខេបំ កត្វា និរាលយោ ឆឌ្ឌេត្វា បលាយតិ, តំ ថេយ្យចិត្តេន គណ្ហតោ ឧទ្ធារេ ទុក្កដំ. អាហរាបេន្តេ ទាតព្វំ, អទេន្តស្ស បារាជិកំ. កស្មា? តស្ស បយោគេន ឆឌ្ឌិតត្តាតិ មហាអដ្ឋកថាយំ វុត្តំ. អញ្ញេសុ បន វិចារណា ឯវ នត្ថិ. បុរិមនយេនេវ សកសញ្ញាយ វា បំសុកូលសញ្ញាយ វា គណ្ហន្តស្សាបិ អយមេវ វិនិច្ឆយោតិ.

ហរណកកថា និដ្ឋិតា.

ឧបនិធិកថា

១១១. ឧបនិធិម្ហិ នាហំ គណ្ហាមីតិ សម្បជានមុសាវាទេបិ អទិន្នាទានស្ស បយោគត្តា ទុក្កដំ. "កិំ តុម្ហេ ភណថ? នេវិទំ មយ្ហំ អនុរូបំ, ន តុម្ហាក"ន្តិអាទីនិ វទន្តស្សាបិ ទុក្កដមេវ. "រហោ មយា ឯតស្ស ហត្ថេ ឋបិតំ, ន អញ្ញោ កោចិ ជានាតិ, 'ទស្សតិ នុ ខោ មេ នោ'"តិ សាមិកោ វិមតិំ ឧប្បាទេតិ, ភិក្ខុស្ស ថុល្លច្ចយំ. តស្ស ផរុសាទិភាវំ ទិស្វា សាមិកោ "ន មយ្ហំ ទស្សតី"តិ ធុរំ និក្ខិបតិ, តត្រ សចាយំ ភិក្ខុ "កិលមេត្វា នំ ទស្សាមី"តិ ទានេ សឧស្សាហោ, រក្ខតិ តាវ. សចេបិ សោ ទានេ និរុស្សាហោ, ភណ្ឌសាមិកោ បន គហណេ សឧស្សាហោ, រក្ខតេវ. យទិ បន សោ ទានេ និរុស្សាហោ ភណ្ឌសាមិកោបិ "ន មយ្ហំ ទស្សតី"តិ ធុរំ និក្ខិបតិ, ឯវំ ឧភិន្នំ ធុរនិក្ខេបេន ភិក្ខុនោ បារាជិកំ. យទិបិ មុខេន "ទស្សាមី"តិ វទតិ, ចិត្តេន បន អទាតុកាមោ, ឯវម្បិ សាមិកស្ស ធុរនិក្ខេបេ បារាជិកំ. តំ បន ឧបនិធិ នាម សង្គោបនត្ថាយ អត្តនោ ហត្ថេ បរេហិ ឋបិតភណ្ឌំ, អគុត្តទេសតោ ឋានា ចាវេត្វា គុត្តដ្ឋានេ ឋបនត្ថាយ ហរតោ អនាបត្តិ. ថេយ្យចិត្តេនបិ ឋានា ចាវេន្តស្ស អវហារោ នត្ថិ. កស្មា? អត្តនោ ហត្ថេ និក្ខិត្តត្តា, ភណ្ឌទេយ្យំ បន ហោតិ. ថេយ្យចិត្តេន បរិភុញ្ជតោបិ ឯសេវ នយោ. តាវកាលិកគ្គហណេបិ តថេវ. សព្វំ វរេន្តោតិអាទិ វុត្តនយេនេវ. អយំ តាវ បាឡិវណ្ណនា.

បាឡិមុត្តកវិនិច្ឆយោ បនេត្ថ បត្តចតុក្កាទីនំ វសេន ឯវំ វេទិតព្វោ – ឯកោ កិរ ភិក្ខុ បរស្ស មហគ្ឃេ បត្តេ លោភំ ឧប្បាទេត្វា តំ ហរិតុកាមោ ឋបិតដ្ឋានមស្ស សុដ្ឋុ សល្លក្ខេត្វា អត្តនោបិ បត្តំ តស្សេវ សន្តិកេ ឋបេសិ. សោ បច្ចូសសមយេ អាគន្ត្វា សទ្ទំ វាទាបេត្វា និទ្ទាយមានំ មហាថេរំ អាហ – "វន្ទាមិ, ភន្តេ"តិ. "កោ ឯសោ"តិ? "អហំ, ភន្តេ, អាគន្តុកភិក្ខុ, កាលស្សេវ គន្តុកាមោ, អសុកស្មិំ មេ

ធាតេ ព្រាមិំនេត តាយ អំសពទ្ធកេត ព្រាមិំសាយ បត្តត្ថវិកាយ បវេត្វា ឋបិតោ។ សាធាហំ, ភន្តេ, តំ លភេយ្យ”ន្តិ ថេរោ បជិសិត្វា តំ គណ្ហា ត្ថារោរេយេន ចោរស្ស បារាជិកំ។ សចេ អាគន្ត្វា “កោសិ ត្វំ អចេលិយ អាគតោ”តិ វុត្តោ ភីតោ បលាយតិ, បារាជិកំ បត្វាន បលាយតិ។ ថេរស្ស បន សុទ្ធចិត្តត្តា អនាបត្តិ។ ថេរោ “តំ គណ្ហិស្សាមី”តិ អញ្ញំ គណ្ហា វុរេសេន ននយោ។ អយំ បន អញ្ញំ ទានិសេយេន គណ្ហន្តំ យុជ្ជតិ, មនុស្សវិក្កហេ អាលត្តសមិសចត្តុំ ចិយ។ ព្យុត្តិយំ បន “បរចារេន គារេទានេត្ថា”តិ វុត្តំ, តំ អទានិសេយេន គណ្ហន្តំ យុជ្ជតិ។

តំ យញ្ញាយាតោ អត្តនោ បត្តំ គណ្ហិត្វា អគមាសិ, ចោរស្ស សាមិកេន ទិន្នត្តា បារាជិកំ នត្ថិ, អសុទ្ធចិត្តេន បន គហិតត្តា ទុក្កដំ។ តំ យញ្ញាយាតោ ចោរស្សេវ បត្តំ គណ្ហិត្វា អគមាសិ, ឯវម្បិ ចោរស្ស អត្តនោ សន្តកត្តា បារាជិកំ នត្ថិ, អសុទ្ធចិត្តេន បន គហិតត្តា ទុក្កដមេវ។ សព្ពត្ថ ថេរស្ស អនាបត្តិ។

អបរោ “បត្តំ ចោរេស្សាមី”តិ តវេថន និក្ខាយយាតំ ថេរំ ចត្តិ។ “កោ អយ”ន្តិ ច វុត្តោ ‘អហំ, ភន្តេ, គិលានភិក្ខុ, ឯកំ តាវ មេ បត្តំ ទេថ, គាមទ្វារំ គន្ត្វា ភេសជ្ជំ អាហរិស្សាមី”តិ។ ថេរោ “ឯហិ គិលានោ នត្ថិ, ចោរោ អយំ ភវិស្សតី”តិ សល្លក្ខេត្វា “ឥមំ ហរតូ”តិ អត្តនោ វេវិកិល្លស្ស បត្តំ នីហរិត្វា អទាសិ, ចិត្តម្បិ ឋ្ឋាររេយេន បារាជិកំ។ “វេវិកិល្លស្ស បត្តោ”តិ សញ្ញាយ អញ្ញស្ស បត្តំ ឋ្ឋារេត្តបិ វុរេសេន ននយោ។ សចេ បន “វេវិស្សាយ”ន្តិ សញ្ញាយ ចោរស្សេវ បត្តំ ឋ្ឋិរិត្វា ទេតិ, ទុត្តនយេនេវ ថេរស្ស បារាជិកំ, ចោរស្ស ទុក្កដំ។ អថ “វេវិស្សាយ”ន្តិ យញ្ញាយាតោ អត្តនោ បត្តំ ទេតិ, ទុត្តនយេនេវ ឧភិន្នម្បិ ទុក្កដំ។

វុកោ យហារថេរោ ឧបដ្ឋាកំ ទហរភិក្ខុំ “បត្តចីវរំ គណ្ហ អមុកំ នាម គាមំ គន្ត្វា បិណ្ឌាយ ចរិស្សាមា”តិ អាហ។ ទហរោ គហេត្វា ថេរស្ស បច្ឆតោ បច្ឆតោ គច្ឆន្តោ ថេយ្យចិត្តំ ឧប្បាទេត្វា សចេ សីសេ ភារំ ខន្ធេ ករោតិ, បារាជិកំ នត្ថិ។ កស្មា? អាណត្តិយា គហិតត្តា។ សចេ បន មគ្គតោ ឧក្កម្ម អដវឹ បវិសតិ, បទវារេន ការេតព្ពោ។ អថ និវត្តិត្វា វិហារាភិមុខោ បលាយិត្វា វិហារំ បវិសិត្វា គច្ឆតិ, ឧបចារាតិក្កមេ បារាជិកំ។ អថាបិ យហារថេរស្ស និវាសនបរិវត្តនដ្ឋានតោ គាមាភិមុខោ បលាយតិ, គាមូបចារាតិក្កមេ បារាជិកំ។ យទិ បន ឧភោបិ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា ភុញ្ជិត្វា វា គហេត្វា វា និក្ខមន្តិ, ថេរោ ច បុនបិ តំ វទតិ – “បត្តចីវរំ គណ្ហ វិហារំ គមិស្សាមា”តិ។ តត្រ ចេ សោ បុរិមនយេនេវ ថេយ្យចិត្តេន សីសេ ភារំ ខន្ធេ ករោតិ, រក្ខតិ តាវ។ អដវឹ បវិសតិ, បទវារេន ការេតព្ពោ។ និវត្តិត្វា គាមាភិមុខោ វុច បលាយតិ, គាមូបចារាតិក្កមេ បារាជិកំ។ បុរតោ វិហារាភិមុខោ បលាយិត្វា វិហារេ អដ្ឋត្វា អតិសីឃិត្វា អច្ចុបសន្តេនេវ ថេយ្យចិត្តេន គច្ឆតិ, ឧបចារាតិក្កមេ បារាជិកំ។ យោ បន អនាណត្តោ គណ្ហាតិ, តស្ស សីសេ ភារំ ខន្ធេ ករណាទីសុបិ បារាជិកំ។ សេសំ បុរិមសទិសមេវ។

យោ បន “អមុកំ នាម វិហារំ គន្ត្វា ចីវរំ ធោវិត្វា រជិត្វា វា ឯហី”តិ វុត្តោ “សាធូ”តិ គហេត្វា គច្ឆតិ, តស្សបិ អន្តរាមគ្គេ ថេយ្យចិត្តំ ឧប្បាទេត្វា សីសេ ភារំ ខន្ធេ ករណាទីសុ បារាជិកំ នត្ថិ។ មគ្គា ឧក្កមនេ បទវារេន ការេតព្ពោ។ តំ វិហារំ គន្ត្វា តតោ ច និក្ខន្តោ ថេយ្យចិត្តេន បរិភុញ្ជន្តោ ជីរាបេតិ, ចោរា វា តស្ស តំ ហរន្តិ, អវហារោ នត្ថិ, ភណ្ឌទេយ្យំ បន ហោតិ។ តតោ និក្ខមិត្វា អាគច្ឆតោបិ វុរេសេន ននយោ។

យោ បន អនាណត្តោ ថេរេន និមិត្តេ វា កតេ សយមេវ វា កិលិដ្ឋំ សល្លក្ខេត្វា “ទេថ, ភន្តេ, ចីវរំ; អមុកំ នាម គាមំ គន្ត្វា រជិត្វា អាហរិស្សាមី”តិ គហេត្វា គច្ឆតិ; តស្ស អន្តរាមគ្គេ ថេយ្យចិត្តំ ឧប្បាទេត្វា សីសេ ភារំ ខន្ធេ ករណាទីសុ បារាជិកំ។ កស្មា? អនាណត្តិយា គហិតត្តា។ មគ្គា ឱក្កមតោបិ បដិនិវត្តិត្វា តមេវ វិហារំ អាគន្ត្វា វិហារសីមំ អតិក្កមតោបិ វុត្តនយេនេវ បារាជិកំ។ តត្ថ គន្ត្វា រជិត្វា បច្ចាគច្ឆតោបិ ថេយ្យចិត្តេ ឧប្បន្នេ ឯសេវ នយោ។ សចេ បន យត្ថ គតោ, តត្ថ វា អន្តរាមគ្គេ វិហារេ វា តមេវ វិហារំ បច្ចាគន្ត្វា តស្ស ឯកបស្សេ វា ឧបចារសីមំ អនតិក្កមិត្វា វសន្តោ ថេយ្យចិត្តេន បរិភុញ្ជន្តោ ជីរាបេតិ, ចោរា វា តស្ស តំ ហរន្តិ, យថា វា តថា វា នស្សតិ, ភណ្ឌទេយ្យំ។ ឧបចារសីមំ អតិក្កមតោ បន បារាជិកំ។

យោ បន ថេរេន និមិត្តេ កយិរមានេ “ទេថ, ភន្តេ, អហំ រជិត្វា អាហរិស្សាមី”តិ វត្វា “កត្ថ គន្ត្វា, ភន្តេ, រជាមី”តិ បុច្ឆតិ។ ថេរោ ច នំ “យត្ថ ឥច្ឆសិ, តត្ថ គន្ត្វា រជាហី”តិ វទតិ, អយំ “វិស្សដ្ឋទូតោ” នាម។ ថេយ្យចិត្តេន បលាយន្តោបិ ន អវហារេន ការេតព្វោ។ ថេយ្យចិត្តេន បន បលាយតោបិ បរិភោគេន វា អញ្ញថា វា នាសយតោបិ ភណ្ឌទេយ្យមេវ ហោតិ។ ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ហត្ថេ កិញ្ចិ បរិក្ខារំ បហិណាតិ – “អមុកវិហារេ អមុកភិក្ខុស្ស ទេហី”តិ, តស្ស ថេយ្យចិត្តេ ឧប្បន្នេ សព្ពដ្ឋានេសុ “អមុកំ នាម វិហារំ គន្ត្វា ចីវរំ ធោវិត្វា រជិត្វា វា ទេហី”តិ ឯត្ថ វុត្តសទិសោ វិនិច្ឆយោ។

អបរោ ភិក្ខុ បហិណិតុកាមោ និមិត្តំ ករោតិ – “កោ នុ ខោ គហេត្វា គមិស្សតី”តិ, តត្រ ចេ ឯកោ – “ទេថ, ភន្តេ, អហំ គហេត្វា គមិស្សាមី”តិ គហេត្វា គច្ឆតិ, តស្ស ថេយ្យចិត្តេ ឧប្បន្នេ សព្ពដ្ឋានេសុ “ទេថ, ភន្តេ, ចីវរំ, អមុកំ នាម គាមំ គន្ត្វា រជិត្វា អាហរិស្សាមី”តិ ឯត្ថ វុត្តសទិសោ វិនិច្ឆយោ។ ថេរេន ចីវរត្ថាយ វត្ថុំ លភិត្វា ឧបដ្ឋាកកុលេ ឋបិតំ ហោតិ។ អថស្ស អន្តេវាសិកោ វត្ថុំ ហរិតុកាមោ តត្រ គន្ត្វា “តំ កិរ វត្ថុំ ទេថា”តិ ថេរេន បេសិតោ វិយ វទតិ; តស្ស វចនំ សទ្ទហិត្វា ឧបាសកេន ឋបិតំ ឧបាសិកា វា, ឧបាសិកាយ ឋបិតំ ឧបាសកោ វា អញ្ញោ វា, កោចិ នីហរិត្វា ទេតិ, ឧទ្ធារេយេវស្ស បារាជិកំ។ សចេ បន ថេរស្ស ឧបដ្ឋាកេហិ “ឥមំ ថេរស្ស ទស្សាមា”តិ អត្តនោ វត្ថុំ ឋបិតំ ហោតិ។ អថស្ស អន្តេវាសិកោ តំ ហរិតុកាមោ តត្ថ គន្ត្វា “ថេរស្ស កិរ វត្ថុំ ទាតុកាមត្ថ, តំ ទេថា”តិ វទតិ។ តេ ចស្ស សទ្ទហិត្វា “ឥមំ, ភន្តេ, ភោជេត្វា ទស្សាមាតិ ឋបយិម្ហ, គណ្ហាហី”តិ ទេន្តិ។ សាមិកេហិ ទិន្នត្តា បារាជិកំ នត្ថិ, អសុទ្ធចិត្តេន បន គហិតត្តា ភុត្តំ, ភណ្ឌទេយ្យំ ហោតិ។

ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស វត្វា គាមំ គច្ឆតិ, “ឥត្ថន្នាមោ មម វស្សាវាសិកំ ទស្សតិ, តំ គហេត្វា ឋបេយ្យាសី”តិ។ “សាធូ”តិ សោ ភិក្ខុ តេន ទិន្នំ មហគ្ឃសាដកំ អត្តនោ លទ្ធេន អប្បគ្ឃសាដកេន សទ្ធិំ ឋបេត្វា តេន អាគតេន អត្តនោ មហគ្ឃសាដកស្ស លទ្ធភាវំ ញាត្វា វា អញាត្វា វា “ទេហិ មេ វស្សាវាសិក”ន្តិ វុត្តោ “តវ ទុព្ពលសាដកោ លទ្ធោ, មយ្ហំ បន សាដកោ មហគ្ឃោ, ទ្វេបិ អមុកស្មិំ នាម ឱកាសេ ឋបិតា, បវិសិត្វា គណ្ហាហី”តិ វទតិ។ តេន បវិសិត្វា ទុព្ពលសាដកេ គហិតេ ឥតរស្ស ឥតរំ គណ្ហតោ ឧទ្ធារេ បារាជិកំ។ អថាបិ តស្ស សាដកេ អត្តនោ នាមំ អត្តនោ ច សាដកេ តស្ស នាមំ លិខិត្វា “គច្ឆ នាមំ វាចេត្វា គណ្ហាហី”តិ វទតិ, តត្រាបិ ឯសេវ នយោ។ យោ បន អត្តនា ច តេន ច លទ្ធសាដកេ ឯកតោ ឋបេត្វា តំ ឯវំ វទតិ – “តយា ច មយា ច លទ្ធសាដកា ទ្វេបិ អន្តោគព្ភេ ឋបិតា, គច្ឆ យំ

ប្ដុន្ធរិ, តំ ចិចិតិត្វា គល្យាហឹ”តិ៍ សោ ច លទ្ធាឃ អាចាសិរេកត លទ្ធិ ឆ្វលសាដកេយច គេល្យាយ្ស, តព្រាចាសិកស្ស ចិចិតិត្វា គហិតាចសេនំ ប្តុតទ៌ គល្យាតា អតាបត្តិ៍ អាគត្វុកោ កិក្លុ អាចាសិកាតំ ឋិចទកេយ៉ុ កទោត្តាតំ សឹរេប បត្តឋិចទ៌ ផេបត្វា “ឲុតេ សេក្កាបេស្សត្តិ”តិ យេត្តាយាតោ ត្យាឃិតុំ ចា អេត្តាព្រ ចា គន្ធតិ៍ សចេ តំ អាចាសិកា សេក្កាបេត្តិ, ប្តុច្ចតំ ក្យលុ៍ តោ ចេ, តចេ្ឌ គឹចា ត ហោតិ៍ សចេបិ សោ “ប្តុក់, កតេ្តា, ផេបថា”តិ ចត្វា គន្ធតិ, ប្តុតេ៍ ច សកិច្ចប្បយុតត្តា ត ឌាតត្តិ, ឲុសេច តយោ៍ អថាបិ តេ “ប្តុក់, កតេ្តា, ផេបថា”តិ ចុត្តា “យមំ ព្យាចដ៏”តិ បដិក្លិបត្តិ, ប្តុតេទា ច “អចស្សំ ផេបស្សត្តិ”តិ អតាឌិឃិត្វា គន្ធតិ, ឲុសេច តយោ៍ សចេ បត សេតត ឃាចិតា ចា អឃាចិតា ចា “យមំ ផេបស្សាយ, ត្វំ គន្ធា”តិ ចតត្តិ; តំ សេក្កាបិតត្តុំ៍ តោ ចេ សេក្កាបេត្តិ, តចេ្ឌ គឹចា៍ កស្វា? សប្បដិន្ធិតត្តា៍

យោ កិក្លុ កល្ឌាការិកោ ហុត្វា បន្ទ្វសសយេឃ ឲច កិក្លុតំ បត្តឋិចទាតិ ហេដ្ឋាបិសាគំ ឌូទោបេត្វា ន្ធាទ៌ អបិផហិត្វា តេសប្បិ អតាទោចត្វាច ន្ទ្វទ កិក្លាចាទ៌ គន្ធតិ; តាតិ ចេ ចោទា ហទត្តិ, តេស្សច គឹចា៍ យោ បត កិក្លុហិ “ឌូទោបេច, កតេ្តា, បត្តឋិចទាតិ; កាលេរ៉ា សលិកក្កហលស្សា”តិ ចុត្តា “សយាគតត្វ”តិ បុន្ធិត្វា “អាយ, សយាគតយ្យា”តិ ចុត្តេ បត្តឋិចទាតិ តឹហទិត្វា តិក្លិបិត្វា កល្ឌាការន្ធាទ៌ ពាត្ថិត្វា “ព្យុយប្បត្តឋិចទាតិ គេហត្វា ហេដ្ឋាបិសាគន្ធាទ៌ បដិឌក្កិត្វា គេទ្ធឃ្យាថា”តិ ចត្វា គន្ធតិ៍ តព្រ ចេកោ អលសឌាតិកោ កិក្លុ កិក្លុសុ គេតសុ បន្ធា អក្លិតិ បុន្ធាតេ្តា ប្តុដ្ឋហិត្វា ប្តុគដ្ឋាតំ យុលចោចតត្តុំ គន្ធតិ, តំ លលំ ឌិស្វា ចោទា តស្ស បត្តឋិចទ៌ ហទត្តិ, បុហដំ៍ កល្ឌាការិកស្ស គឹចា ត ហោតិ៍

សចេបិ កោចិ កល្ឌាការិកស្ស អតាទោចត្វាច កល្ឌាការេ៍ អត្តតោ បទិក្លាទ៌ ផេបតិ, តស្មិប្បិ តចេ្ឌ កល្ឌាការិកស្ស គឹចា ត ហោតិ៍ សចេ បត កល្ឌាការិកោ តំ ឌិស្វា “អដ្ឋាតេ ផេបិត”ត្តិ គេហត្វា ផេបតិ, តចេ្ឌ តស្ស គឹចា៍ សចេបិ ផេបិតកិក្លុតា “យឃា, កតេ្តា, ព្រាឌិសោ តាយ បទិក្លាទោ ផេបិតោ, ប្តុបឆាទេឃ្យាថា”តិ ចុត្តា “សាឆ្វ”តិ សប្បដិន្ធតិ, ទុត្តិក្លិត្តុំ ចា យេត្តាយាតោ អត្តាសិ៍ ផាតេ ផេបតិ, តេស្សច គឹចា៍ “តាហំ ឌាតាឃឹ”តិ បដិក្លិបត្តស្ស បត តត្វំ គឹចា៍ យោបិ តស្ស បស្សត្តស្សេច ផេបតិ, កល្ឌាការិកន្ធា ត សប្បដិន្ធាបេតិ , តដ្ឋំ ប្តុតដ្ឋេយច៍ សចេ តំ កល្ឌាការិកោ អត្តាព្រ ផេបតិ, តចេ្ឌ គឹចា៍ សចេ កល្ឌាការំ ប្តុក្កត្តំ, សេត្តា សញ្ឈស្ស ច ចេតិឃស្ស ច បទិក្លាទោ តទេ្វច ផេឹឃតិ, កល្ឌាការិកោ ច ពាវេរ៉ា អត្យទេ្តា ន្ធាទ៌ ចិចទិត្វា ឆយុកឆំ ចា សោតុំ, អត្តា ចា កិត្ថិ កាតុំ កត្វចិ គន្ធតិ, តំ លលំ ឌិស្វា ឃត្តកំ ចោទា ហទត្តិ, សត្តុំ តស្ស គឹចា៍ កល្ឌាការេតោ តិក្លូបិត្វា ពាហិ ចក្កយត្តស្ស ចា ន្ធាទ៌ ចិចទិត្វា សទិទ៌ ប្តុតុំ កាហាបេត្តស្ស ចា តទេ្វច សយលឆយុាត្ុយោកោត តិសិត្តស្ស ចា តទេ្វច តិសឹឌិត្វា កោតចិ កេយុត ព្យាចដស្ស ចា ប្តុដ្ឋាបស្សាចបឹព្វុតស្សាបិ តេតា តទេ្វច ប្តុបថាទេ ចិឌ្ឍយាតេ ពាហិ គន្ធតោ ចា អេត្តាត ចា កោតចិ អាកាទេត បយត្តស្ស សតោ ន្ធាទ៌ ចិចទិត្វា ចា ចិចដេយច បចិសិត្វា ចា សត្ថិ លិត្ថិត្វា ចា ឃត្តកំ តស្ស បយាគបច្ចយា ចោទា ហទត្តិ, សត្តុំ តេស្សច គឹចា៍ ប្តុលយេឃ បត ចាតបិតំ ចិចទិត្វា តិបន្ទិតុំ ចដ្ឋតឹតិ ចតត្តិ៍ ប្តុដ្ឋាបឹព្វុតស្ស បត តស្មិ៍ ប្តុបថាទេ អសតិ អត្តាត្វ គេទ្ធត្តស្ស គិលាតបទេក្ល ធំតត្តា អចិសយោ; តស្វា គឹចា ត ហោតិ៍

យោ បត អេត្តា ប្តុលឃឹព្វុតោ ន្ធាទ៌ ប្តុក្កត្តំ កត្វា ពាហិ តិក្លុយតិ, ចោទា ច តំ គេហត្វា “ន្ធាទ៌ ចិចទា”តិ ចតត្តិ, ឃាច តតិឃំ ត ចិចទិតត្តុំ៍ ឃតំ បត តេ ចោទា “សចេ ត ចិចទសិ, តត្តា យាទេស្សាយ, ន្ធាទន្ធា កិត្តិត្វា បទិក្លាទ៌ ហទិស្សាយា”តិ ឆទសុអាឌឹតិ ប្តុក្លិបត្តិ៍ “យមិ

ᨶ ᨷᨶ ᩈᩘ᩠ᨥᩔ ᨶ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩮ ᩅᩥᨶᨭ᩠ᨮᩮ ᨣ᩠ᩃᩣᨶᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ ᩅᩥᨧᩣᩁᩥᨲᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨻᩉᩪᨸᩥ ᩋᨵᩥᩅᩣᩈᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩦᩅᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᩮᩣ ᨣ᩠ᩃᩣᨶᩴ ᩅᩤ ᨴᩮᨲᩥ, ᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩅᩤ ᩅᩥᨧᩁᨲᩥ, ᨿᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨧᩮᩣᩁᩤ ᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩔ ᨣᩦᩅᩤ᪨ ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨠᩣᩁᨠᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩈᩩᨵᩥᨿᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨣ᩠ᩃᩣᨶᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨶ ᨿᩣᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩮᩣ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᨿᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨧᩮᩣᩁᩤ ᩅᩥᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩔᩮᩅ ᨣᩦᩅᩤ᪨ ᩈᩩᨵᩥᨿᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨣ᩠ᩃᩣᨶᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᨿᩣᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᨶᩮᨲᩴ ᩈᨧᩮ ᨧᩮᩣᩁᩤ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤ “ᩅᩥᨧᩁᩤ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᩩᩁᩥᨾᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᨷᨭᩥᨷᨩ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨿᩮᩣ ᨷᨶ ᨣᨲᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮ ᨷᨶ ᩈᨧᩮ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᩤ ᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᩅᩤ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᩩᨷ᩠ᨹᨠᩴ ᩅᩤ ᨷᨭᩥᩈᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨲᩔ ᨣᩦᩅᩤ᪨ ᩈᨧᩮ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩮ ᩋᨶᩮᨠᩣᨸᩥ ᨧᩮᩣᩁᩤ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᩅᩁᩮ ᨽᨱ᩠ᨯᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩮᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨣᨲᩮᩈᩩ ᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᨶ ᨴᨠ᩠ᨡᨲᩥ, ᩈᨧᩮ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᩅᩉᩁᩥᨿᨲᩥ, ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩔ ᨷᨾᩔᨲᩣᨿ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩔᩮᩅ ᨣᩦᩅᩤ᪨ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨷᨶ ᩈᩉᩣᨿᩮᩉᩥ ᨶᩥᩅᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨿᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩣᨾᩦᨧᩥ᪨

ᨿᨴᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩮᩣ “ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᨲᩣᩅ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨳ, ᨿᩣ ᨷᨭᩥᩈᩣᨾᩮᨳᩤ”ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ, ᨲᩮᩈᨬ᩠ᨧ ᨿᩮᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨯᩥᨯᩥᨿᩉᩣᩁᩮᨶ ᩈᩣᨿᨱ᩠ᩉᩮᩉᩥ ᩅᩮᩅ ᨷᨧ᩠ᨧᩪᩈᨠᩮᩉᩥ ᨧ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ ᨷᨭᩥᩈᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᩈᩦᨴᨲᩥ ᩅᩮᩅ ᨶᩥᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨧ, ᨿᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᩴ ᨶᩔᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩔ ᨣᩦᩅᩤ᪨ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩮᨶ ᨷᨶ ᩋᩅᩮᩈᩈᩮᨶᩮᩉᩥ ᨧ ᩈᩉᩣᨿᩮᩉᩥ ᨶᩥᩅᩤᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨳ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩮᩣᩅ ᨯᩥᨯᩥᨿᩈᩣᨿᨱ᩠ᩉᩮ ᨧ ᨷᨧ᩠ᨧᩪᩈᩮ ᨧ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᨲᩥ ᩅᩮᩅ ᨶᩥᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨧ, ᨿᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩔᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩔᩮᩅ ᨣᩦᩅᩤ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩮᨶᩮᩅ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᩅᩈᩮᩈᩮᩉᩥ ᩋᩅᩔᩴ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶ ᩅ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩮᨲᩥ᪨

ᨿᩮᩣ ᨷᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨽᩣᨣᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩅᩈᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᨮᨷᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩮ ᨶᨭ᩠ᨮᩮ ᨿᩮᩉᩥ ᨮᨷᩥᨲᩮᩣ, ᨲᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᨣᩦᩅᩤ᪨ ᩍᨲᩁᩮᩉᩥ ᨷᨶ ᩈᩉᩣᨿᩮᩉᩥ ᨶᩥᩅᩤᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨿᨴᩥ ᨷᨶ ᩈᩘ᩠ᨥᩔ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩔ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩁᩮᩅ ᨿᩣᨣᩩᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩮᩉᩥ, ᩈᩮᩣ ᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩈᨾᩦᨸᩮ ᨣᩣᨾᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩔᩮᩅ ᨣᩦᩅᩤ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨳᩣᩁᩮ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨧᩦᩅᩁᩁᨠ᩠ᨡᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨶᩥᨿᨲᩅᩥᩉᩣᩁᩅᩣᩁᩥᨠᩔᩣᨸᩥ ᨿᩣᨣᩩᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩤ ᨶᩥᩅᩤᨷᩴ ᩅᩤ ᩃᨽᨾᩤᨶᩔᩮᩅ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩅᩤᩁᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᨿᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩔᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨣᩦᩅᩤ᪨ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᨬ᩠ᨧ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨿᩮᩅ, ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩔ ᩅᩥᨿ ᨿᩴ ᨲᩔ ᨷᨾᩣᨴᨷᨧ᩠ᨧᨿᩤ ᨶᩔᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨣᩦᩅᩤ᪨

ᩈᨧᩮ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᨾᩉᩤ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨷᨴᩮᩈᩴ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩩᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨬ᩠ᨬᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᨴᩮᩈᩮ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩅᩥᩈᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᨣᩦᩅᩤ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩎᨴᩥᩈᩮ ᨷᨶ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩅᩮᨾᨩ᩠ᨫᩮᨷᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩮ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩮ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩅᩥᩉᩣᩁᩅᩣᩁᩥᨠᩣ ᩅᩤ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨲᨿᩮᩣ ᨮᨷᩮᨲᨻ᩠ᨻᩤ᪨ ᩈᨧᩮ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨽᩣᩁᩮᩣ ᩅᩥᩁᩮᩣ ᨧ ᩁᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴᨿᩮᩅ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨶᩔᨲᩥ, ᨣᩦᩅᩤ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩅᩥᩉᩣᩁᩅᩣᩁᩥᨠᩮ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᩁᩥᨲᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ ᨧᩮᩣᩁᩣᨶᩴ ᨷᨭᩥᨷᨳᩴ ᨣᨲᩮᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩉᩁᩥᨲᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ ᨶ ᨲᩮᩈᩴ ᨣᩦᩅᩤ᪨ ᩈᨧᩮ ᩅᩥᩉᩣᩁᩅᩣᩁᩥᨠᩣᨶᩴ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨴᩤᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨿᩣᨣᩩᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩤ ᨶᩥᩅᩤᨷᩮᩣ ᩅᩤ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩮᩉᩥ ᨷᨲ᩠ᨲᨷᩣᩃᩥᨿᩣ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨿᩣᨣᩩᩈᩃᩣᨠᩣ, ᨲᩮᩈᩴ ᨷᩉᩮᩣᨶᨠᨠᨲ᩠ᨲᩩᩈᩃᩣᨠᩣ ᨧ ᨮᨷᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨶᩥᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᨶ ᨶ ᨮᨷᩮᨲᨻ᩠ᨻᩤ, ᨿᨳᩔᩣ ᩉᩥ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨭᩥᩈᩣᩁᩥᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, “ᩅᩥᩉᩣᩁᩅᩣᩁᩥᨠᩣᨶᩮᩅ ᩋᨾ᩠ᩉᩮ ᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨮᨷᩮᨲᨻ᩠ᨻᩤ᪨ ᩈᨧᩮ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨽᩣᨣᩤ ᩈᩃᩣᨠᨽᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᨴ᩠ᨴᨠᩴ ᨣ᩠ᩃᩣᨶᩴ; ᨶᩮᩣ ᨧᩮ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩣᩁᩴ ᨣᩣᩉᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩦᩉᩁᩣᨷᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᩅᩥᩉᩣᩁᩅᩣᩁᩥᨠᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨿᩣᨣᩩᩈᩃᩣᨠᩣ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨷᨬ᩠ᨧ ᩈᩃᩣᨠᨽᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨧ ᩃᨽᨾᩣᨶᩮᩣᩅ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩣᨧᩣᩁᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩔ ᩅᩥᨿ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨶᨭ᩠ᨮᩴ ᨣᩦᩅᩤ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᩈᩘ᩠ᨥᩔ ᩅᩥᩉᩣᩁᨷᩣᩃᩣᨶᩴ ᨴᩤᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩤ ᨶᩥᩅᩤᨷᩮᩣ ᩅᩤ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩅᩥᩉᩣᩁᩅᩣᩁᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨶᩥᩔᩥᨲᨠᩮ ᨩᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩅᩤᩁᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲᩩᩴ ᨶ

លភន្តិ, យថា អញ្ញោ កិញ្ចិ ករោន្តិ, តេនេវ កាតព្វំ។ កិញ្ចិហិ បន អសហាយកស្ស វា អត្តទុតិយស្ស វា យស្ស សភាគោ កិញ្ចិ កត្វា អានេត្វា ទាតា នត្ថិ, ឯវរូបស្ស វារោ ន បាបេតព្វោ។

យម្បិ បិកវត្តត្ថាយ វិហារេ រោបេន្តិ, តំ គហេត្វា ឧបជីវន្តេន ទាតព្វំ។ យោ តំ ន ឧបជីវតិ, សោ វារំ ន គាហាបេតព្វោ។ ផលាផលត្ថាយបិ វិហារេ កិញ្ចិ រោបេន្តិ, ជគ្គិត្វា គោបេត្វា ផលវារេន ភាជេត្វា ខាទន្តិ, យោ តានិ ខាទតិ, តេន ទាតព្វំ។ អនុបជីវន្តោ ន គាហាបេតព្វោ។ សេនាសនមញ្ចបីឋបច្ចត្ថរណរក្ខណត្ថាយបិ រោបេន្តិ, អាវាសេ វសន្តេន ទាតព្វំ។ អព្ភោកាសិកោ បន រុក្ខមូលិកោ វា ន គាហាបេតព្វោ។

ឯកោ នវកោ ហោតិ, ពហុស្សុតោ បន ពហុំ ធម្មំ វាចេតិ, បរិបុច្ឆំ ទេតិ, បាឡឹ វណ្ណេតិ, ធម្មកថំ កថេតិ, សង្ឃស្ស ភារំ និត្ថរតិ, អយំ លាភំ បរិភុញ្ជន្តោបិ អាវាសេ វសន្តោបិ វារំ ន គាហេតព្វោ។ “បុរិសវិសេសោ នាម ញាតព្វោ”តិ វទន្តិ។

ឧបោសថាគារបដិជគ្គកស្ស បន ទិគុណំ យាគុភត្តំ ទេវសិកំ តណ្ឌុលនាឡិ សំវច្ឆរេ តិចីវរំ ឯកវិសេសភត្តំ កប្បិយភណ្ឌំ ទាតព្វំ។ សចេ បន តស្ស តំ លភមានស្សេវ បមាទេន តត្ថ កិញ្ចិ នស្សតិ, សព្ពំ គីវា។ ពន្ធិត្វា ពលក្ការេន អច្ឆិន្នំ បន ន គីវា។ តត្ថ ចេតិយស្ស វា សង្ឃស្ស វា សន្តកេន ចេតិយស្ស សន្តកំ រក្ខាបេតុំ វដ្ដតិ។ ចេតិយស្ស សន្តកេន សង្ឃស្ស សន្តកំ រក្ខាបេតុំ ន វដ្ដតិ។ យំ បន ចេតិយស្ស សន្តកេន សទ្ធឹ សង្ឃស្ស សន្តកំ ឋបិតំ ហោតិ, តំ ចេតិយសន្តកេ រក្ខាបិតេ រក្ខិតមេវ ហោតីតិ ឯវំ វដ្ដតិ។ បក្ខវារេន ឧបោសថាគារាទីនិ រក្ខតោបិ បមាទេន នដ្ឋំ គីវាយេវាតិ។

ឧបនិធិកថា និដ្ឋិតា។

សុង្កឃាតកថា

១១៦។ សុង្កំ ឯត្ថ ហនន្តីតិ សុង្កឃាតំ; សុង្កដ្ឋានស្សេតំ អធិវចនំ។ តញ្ហិ យស្មា តតោ សុង្ការហំ ភណ្ឌំ អទត្វា នីហរន្តា រញ្ញោ សុង្កំ ហនន្តិ វិនាសេន្តិ, តស្មា សុង្កឃាតន្តិ វុត្តំ។ តត្រ បវិសិត្វាតិ តត្រ បព្ពតខណ្ឌាទីសុ រញ្ញា បរិច្ឆេទំ កត្វា ឋបិតេ សុង្កដ្ឋានេ បវិសិត្វា។ រាជគ្គំ ភណ្ឌន្តិ រាជារហំ ភណ្ឌំ; យតោ រញ្ញោ បញ្ចមាសកំ វា អតិរេកបញ្ចមាសកំ វា អគ្ឃនកំ សុង្កំ ទាតព្វំ ហោតិ, តំ ភណ្ឌន្តិ អត្ថោ។ រាជគ្គន្តិបិ បាឋោ, អយមេវត្ថោ។ ថេយ្យចិត្តោតិ “ឥតោ រញ្ញោ សុង្កំ ន ទស្សាមី”តិ ថេយ្យចិត្តំ ឧប្បាទេត្វា តំ ភណ្ឌំ អាមសតិ, ទុក្កដំ។ ឋបិតដ្ឋានតោ គហេត្វា ថវិកាយ វា បក្ខិបតិ, បដិច្ឆន្នដ្ឋានេ វា ឩរុនា សទ្ធឹ ពន្ធតិ, ថុល្លច្ចយំ។ សុង្កដ្ឋានេន បរិច្ឆិន្នត្តា ឋានាចាវនំ ន ហោតិ។ សុង្កដ្ឋានបរិច្ឆេទំ ទុតិយំ បាទំ អតិក្កាមេតិ, បារាជិកំ។

ពហិសុង្កឃាតំ បាតេតីតិ រាជបុរិសានំ អញ្ញវិហិតភាវំ បស្សិត្វា អន្តោ ឋិតោវ ពហិ បតនត្ថាយ ខិបតិ។ តញ្ចេ អវស្សំ បតនកំ,

ហត្ថតោ មុត្តមត្តេ បារាជិកំ។ តញ្ចេ រុក្ខេ វា ខាណុម្ហិ វា បដិហតំ ពលវវាតវេគុក្ខិត្តំ វា ហុត្វា បុន អន្តោយេវ បតតិ, រក្ខតិ។ បុន គហេត្វា ខិបតិ, បុព្វេ វុត្តនយេនេវ បារាជិកំ។ ភូមិយំ បតិត្វា វដ្ដន្តំ បុន អន្តោ បវិសតិ, បារាជិកមេវ។ កុរុន្ទីសង្ខេបដ្ឋកថាសុ បន "សចេ ពហិ បតិតំ ឋត្វា វដ្ដន្តំ បវិសតិ, បារាជិកំ។ សចេ អតិដ្ឋមានំយេវ វដ្ដិត្វា បវិសតិ រក្ខតី"តិ វុត្តំ។

អន្តោ ឋត្វា ហត្ថេន វា បាទេន វា យដ្ឋិយា វា វដ្ដេតិ, អញ្ញេន វា វដ្ដាបេតិ, សចេ អដ្ឋត្វា វដ្ដមានំ គតំ, បារាជិកំ។ អន្តោ ឋត្វា ពហិ គច្ឆន្តំ រក្ខតិ, "វដ្ដិត្វា គមិស្សតី"តិ វា "អញ្ញោ តំ វដ្ដេស្សតី"តិ វា អន្តោ ឋបិតំ បច្ឆា សយំ វា វដ្ដមានំ អញ្ញេន វា វដ្ដិតំ ពហិ គច្ឆតិ, រក្ខតិយេវ។ សុទ្ធចិត្តេន ឋបិតេ បន តថា គច្ឆន្តេ វត្តព្វមេវ នត្ថិ។ ទ្វេ បុដកេ ឯកាពទ្ធេ កត្វា សុង្កដ្ឋានសីមន្តរេ ឋបេតិ, កិញ្ចាបិ ពហិបុដកេ សុង្កំ បាទំ អគ្ឃតិ, តេន សទ្ធឹ ឯកាពទ្ធតាយ បន អន្តោ បុដកោ រក្ខតិ។ សចេ បន បរិវត្តេត្វា អព្ភន្តរិមំ ពហិ ឋបេតិ, បារាជិកំ។ កាជេបិ ឯកពទ្ធំ កត្វា ឋបិតេ ឯសេវ នយោ។ សចេ បន អពន្ធិត្វា កាជកោដិយំ ឋបិតមត្តមេវ ហោតិ, បារាជិកំ។

គច្ឆន្តេ យានេ វា អស្សបិដ្ឋិអាទីសុ វា ឋបេតិ "ពហិ នីហរិស្សតី"តិ នីហដេបិ អវហារោ នត្ថិ, ភណ្ឌទេយ្យម្បិ ន ហោតិ។ កស្មា? "អត្រ បវិដ្ឋស្ស សុង្កំ គណ្ហន្តូ"តិ វុត្តត្តា ឥទញ្ច សុង្កដ្ឋានស្ស ពហិ ឋិតំ, ន ច តេន នីតំ, តស្មា នេវ ភណ្ឌទេយ្យំ ន បារាជិកំ។

ឋិតយានាទីសុ ឋបិតេ វិនា តស្ស បយោគំ គតេសុ ថេយ្យចិត្តេបិ សតិ នេវត្ថិ អវហារោ។ យទិ បន ឋបេត្វា យានាទីនិ បាជេន្តោ អតិក្កាមេតិ , ហត្ថិសុត្តាទីសុ វា កតបរិចយត្តា បុរតោ ឋត្វា "ឯហិ, រេ"តិ បក្កោសតិ, សីមាតិក្កមេ បារាជិកំ។ ឯឡកលោមសិក្ខាបទេ ឥមស្មិំ ឋានេ អញ្ញំ ហរាបេតិ, អនាបត្តិ, ឥធ បារាជិកំ។ តត្រ អញ្ញស្ស យានេ វា ភណ្ឌេ វា អជានន្តស្ស បក្ខិបិត្វា តិយោជនំ អតិក្កាមេតិ, និស្សគ្គិយានិ ហោន្តីតិ បាចិត្តិយំ។ ឥធ អនាបត្តិ។

សុង្កដ្ឋានេ សុង្កំ ទត្វាវ គន្តុំ វដ្ដតិ។ ឯកោ អាភោគំ កត្វា គច្ឆតិ "សចេ 'សុង្កំ ទេហី'តិ វទន្តិ, ទស្សាមិ; នោ ចេ វទន្តិ, គមិស្សាមី"តិ។ តំ ទិស្វា ឯកោ សុង្កិកោ "ឯសោ ភិក្ខុ គច្ឆតិ, គណ្ហថ នំ សុង្ក"ន្តិ វទតិ, អបរោ "កុតោ បព្វជិតស្ស សុង្កំ, គច្ឆតូ"តិ វទតិ, លទ្ធកប្បំ ហោតិ, គន្តុំ។ "ភិក្ខូនំ សុង្កំ អទត្វា គន្តុំ ន វដ្ដតិ, គណ្ហុបាសកា"តិ វុត្តេ បន "ភិក្ខុស្ស សុង្កំ គណ្ហន្តេហិ បត្តចីវរំ គហេតព្វំ ភវិស្សតិ, កិំ តេន, គច្ឆតូ"តិ វុត្តេបិ លទ្ធកប្បមេវ។ សចេបិ សុង្កិកា និទ្ទាយន្តិ វា, ជូតំ វា កីឡន្តិ, យត្ថ កត្ថចិ វា គតា, អយញ្ច "កុហិំ សុង្កិកា"តិ បក្កោសិត្វាបិ ន បស្សតិ, លទ្ធកប្បមេវ។ សចេបិ សុង្កដ្ឋានំ បត្វា អញ្ញវិហិតោ, កិញ្ចិ ចិន្តេន្តោ វា សជ្ឈាយន្តោ វា មនសិការំ អនុយុញ្ជន្តោ វា ចោរហត្ថិសីហព្យគ្ឃាទីហិ សហសា វុដ្ឋាយ សមនុពទ្ធោ វា, មហាមេឃំ ឧដ្ឋិតំ ទិស្វា បុរតោ សាលំ បវិសិតុកាមោ វា ហុត្វា តំ ឋានំ អតិក្កមតិ, លទ្ធកប្បមេវ។

សុង្កំបរិហរតីតិ ឯត្ថ ឧបចារំ ឱក្កមិត្វា កិញ្ចាបិ បរិហរតិ, អវហារោយេវាតិ

កុរុន្ទដ្ឋកថាយំ វុត្តំ។ មហាអដ្ឋកថាយំបន "'បរិហរន្តំ រាជបុរិសា វិហេឋេន្តី'តិ កេវលំ អាទីនវំ ទស្សេត្វា ឧបចារំ ឱក្កមិត្វា បរិហរតោ

ទុក្កដំ, អនាគក្កមិត្វា បរិហរតោ អនាបត្តី”តិ ចុត្តំ។ ឡត់ បរិញ្ញាយា ររេយតិ។ ឧត្ត ក្ខីហិ លេដ្ឋុបាតេហិ ឧបចារោ បរិច្ឆិន្ទិតព្ពោតិ។

ឞុក្កឈាតកថា និដ្ឋិតា។

បរិលាកថា

៧៣. ពូតោ បរិស្បិ ឧត់សេត អចហារប្បហោតកបរិលំ ឥតេស្សន្តោ “មត្ថុប្បរិលោ”តិ អាហ។ ឃស្បិ ក្ខឪស្បិ ហតគ្គស្ស អចហារោ តត្តិ។ ឃោបិ ក្ខឪស្សា យាតរា ចា បិតរា ចា អាឥបិតោ ហោតិ, អត្តតា ចា អត្តតោ ឧបរិ កត្វា បញ្ញាសំ ចា សដ្ឋិ ចា អក្កហេមិ, ឃស្បិ ហតគ្គស្ស អចហារោ តត្តិ; ឥតំ បត កតដ្ឋានេ ចឌ្ឍតិ។ អតេក្ខាឌាតក-ឥតក្កិត-កាមរាតឹតប្បកេត់ បត ឥាសំឃេច ហតគ្គស្ស អចហារោ ហោតិ។ តយេច ហិ សក្ខាឃ ឡត់ ចុត្តំ – “បរិលោ តាម មត្ថុប្បរិលោ ចុច្ចតី”តិ។ ឧត្ត ឆ កោហតាមិឃា ក្សឹមិរការស្ស ឌាតោ អតេក្ខាឌាតកោ, ឥតេត កិតោ ឥតក្កិតោ, បរតេឥសតោ បហរិត្វា អាតេត្វា ឥាសញ្ញ ឧបកមិតោ កាមរាតឹតោតិ ចេឌិតព្ពោ។ ឧចន្ទុំ បរិលំ “ហរិស្សាមី”តិ អាយសតិ, ទុក្កដំ។ ហតេត្ត ចា បាទេ ចា កហេត្វា ឧក្កិបតេ្តា ថត្ថាបេតិ, ថុល្លច្ចយំ។ ឧក្កិបិត្វា បលិឃិត្យកាយេ កោសក្កមត្តម្បិ ឌិតដ្ឋានតោ អតិក្កាមេតិ, បិរាឌិកំ។ កេសេសុ ចា ហតេត្តសុ ចា កហេត្វា កឌ្ឍតិ, បឥចារេត កាមេតព្ពោ។

បឥសាតេស្សាមីតិ តេឌ្ឈេត្តា ចា បហរេត្តា ចា “ពូតោ កច្ឆាហី”តិ ចឥតិ, តោត ចុត្តឌិសាភាគំ កច្ឆត្តស្ស ទុតិយបឥចារេត បិរាឌិកំ។ ឃេបិ តោត សដ្ឋិ ឧកច្ឆត្តា ហោត្តិ, សេត្តាសំ ឧកក្កលោ បិរាឌិកំ។ កិក្ខុ ឥាសំ ឌិស្វា សុលទុក្ខំ បុច្ឆិត្វា ចា អបុច្ឆិត្វា ចា “កច្ឆ, បលិឃិត្វា សុខំ ឌីចា”តិ ចឥតិ, សោ ចេ បលិឃតិ, ទុតិយបឥចារេ បិរាឌិកំ។ តំ អត្តតោ សមីបំ អាកតំ អតេ្ញា “បលិឃា”តិ ចឥតិ, សចេ កិក្ខុសតំ បដិបាដិឃា អត្តតោ សមីបមាកតំ ចឥតិ, សេត្តាសំ បិរាឌិកំ។ ឃោ បត ចេកសា បលិឃត្តុឃេច “បលិឃ, ឃាច តំ សាមិកា ត កហ្គន្តី”តិ ភហតិ, អនាបត្តិ បិរាឌិកស្ស។ សចេ បត សហិតំ កច្ឆត្តំ ភហតិ, សោ ច តស្ស ចចតេត ឞីឈំ កច្ឆតិ, បិរាឌិកំ។ បលិឃិត្វា អញ្ញំ កាមំ ចា ឥេសំ ចា កតំ ឌិស្វា តតោបិ បលិបេត្តស្ស បិរាឌិកមេច។

អឌិត្កាឥាត់ តាម បរិឃាឃេត មុច្ចតិ។ ឃោ ហិ ឧចំ ចឥតិ – “ត្វំ ពូឆ កិំ កទោមិ,

កិំ តោ បលិឃិត្យំ ត ចដ្ដតីតិ ចា, កិំ កត្វនិ កត្វា សុខំ ឌីចិត្យំ ត ចដ្ដតីតិ ចា, ឥាសឥាមិឃោ បលិឃិត្វា អយុតំ តាម បឥេឥសំ កត្វា សុខំ ឌីចត្តី”តិ ចា, សោ ច តស្ស ចចតំ សុត្វា បលិឃតិ, អចហារោ តត្តិ។ ឃោបិ “មឃំ អយុតំ តាម បឥេឥសំ កច្ឆាម, តត្រាកតា សុខំ ឌីចត្តិ, អយេត្ហំ ច សដ្ឋិ កច្ឆត្តាត់ អត្តរាយេក្កបិ បរិឆេឃ្យាឌីហិ កិលយេឆោ តត្តី”តិ ចត្វា សុខំ អត្តតា សដ្ឋិ អាកច្ឆត្តំ កហេត្វា កច្ឆតិ យក្កកយតចសេត, ត ឆេឃ្យចិតេត្តត; តេចត្តិ អចហារោ។ អត្តរាយេក្ក ច ចោរេសុ ឧដ្ឋិតេសុ “អេវ! ចោរា ឧដ្ឋិតា, ចេតកោត បលិឃ, ឧហិ ឃាហី”តិ ចឥត្តស្សាបិ ចោរត្តរាឃ មោចតត្វាឃ ចុត្តត្តា អចហារំ ត ចឥត្តីតិ។

ᨸᩤᨱᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᩋᨸᨴᨠᨳᩣ

ᩋᨸᨴᩮᩈᩩ ᩋᩉᩥ ᨶᩣᨾ ᩈᩔᩣᨾᩥᨠᩣ ᩋᩉᩥᨲᩩᨱ᩠ᨯᩥᨠᩣᨴᩦᩉᩥ ᨣᩉᩥᨲᩈᨸ᩠ᨸᩤ; ᨿᩴ ᨠᩦᩊᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩣ

ᩋᨯ᩠ᨰᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩤᨴᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩉᩣᨸᨱᨾ᩠ᨸᩥ ᩃᨽᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩩᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩣᨸᩥ ᩉᩥᩁᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᩤ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᩤ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤᩅ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᨠᩔᨧᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣᨠᩣᩈᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᨸ᩠ᨸᨠᩁᨱ᩠ᨯᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩤ, ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᩅᩤ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᩮ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨲᩴ ᨠᩁᨱ᩠ᨯᩴ ᩋᩣᨾᩈᨲᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᨹᨶ᩠ᨴᩤᨸᩮᨲᩥ, ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ᪨ ᨮᩣᨶᩣ ᨧᩣᩅᩮᨲᩥ, ᨸᩤᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᨠᩁᨱ᩠ᨯᨠᩴ ᩏᨣ᩠ᨥᩣᨭᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᨸ᩠ᨸᩴ ᨣᩦᩅᩣᨿ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᩏᨴ᩠ᨵᩁᨲᩥ, ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ᪨ ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᩏᨴ᩠ᨵᩁᨶ᩠ᨲᩔ ᨠᩁᨱ᩠ᨯᨲᩃᨲᩮᩣ ᩈᨸ᩠ᨸᩔ ᨶᨦ᩠ᨣᩩᨭ᩠ᨮᩮ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᩤᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨ ᨥᩴᩈᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨠᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩔ ᨶᨦ᩠ᨣᩩᨭ᩠ᨮᩮ ᨾᩩᨡᩅᨭ᩠ᨭᩥᨲᩮᩣ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᩤᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨ ᨠᩁᨱ᩠ᨯᨾᩩᨡᩴ ᩅᩥᩅᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨸᩉᩣᩁᩴ ᩅᩤ ᨴᨲ᩠ᩅᩤ “ᩑᩉᩥ, ᩁᩮ”ᨲᩥ ᨶᩣᨾᩮᨶ ᨸᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩣᨾᩮᨲᩥ, ᨸᩤᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨ ᨲᨳᩮᩅ ᩅᩥᩅᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨾᨱ᩠ᨯᩪᨠᩈᨴ᩠ᨴᩴ ᩅᩤ ᨾᩪᩈᩥᨠᩈᨴ᩠ᨴᩴ ᩅᩤ ᩃᩣᨩᩣᩅᩥᨠᩥᩁᨱᩴ ᩅᩤ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩣᨾᩮᨶ ᨸᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᨲᩥ, ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩴ ᩅᩤ ᨸᩉᩁᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᨸᩤᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨ ᨾᩩᨡᩴ ᩋᩅᩥᩅᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤᨸᩥ ᩑᩅᩴ ᨠᨲᩮ ᨨᩣᨲᩣ ᩈᨸ᩠ᨸᩤ ᩈᩦᩈᩮᨶ ᨠᩁᨱ᩠ᨯᨸᩩᨭᩴ ᩋᩣᩉᨧ᩠ᨧ ᩒᨠᩣᩈᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨸᩃᩣᨿᨲᩥ, ᨸᩤᩁᩣᨩᩥᨠᨾᩮᩅ᪨ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᨾᩩᨡᩮ ᩅᩥᩅᩁᩥᨲᩮ ᩈᨿᨾᩮᩅ ᩈᨸ᩠ᨸᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨸᩃᩣᨿᨲᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾᩮᩅ᪨ ᩋᨳᩣᨸᩥ ᨾᩩᨡᩴ ᩅᩥᩅᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩤ ᩋᩅᩥᩅᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩤ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨾᨱ᩠ᨯᩪᨠᨾᩪᩈᩥᨠᩈᨴ᩠ᨴᩴ ᩃᩣᨩᩣᩅᩥᨠᩥᩁᨱᨾᩮᩅ ᨧ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᨶᩣᨾᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨸᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᨲᩥ, ᨶ ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩴ ᩅᩤ ᨸᩉᩁᨲᩥ, ᩈᨸ᩠ᨸᩮᩣ ᨧ ᨨᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ “ᨾᨱ᩠ᨯᩪᨠᩣᨴᩦᨶᩥ ᨡᩣᨴᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨸᩃᩣᨿᨲᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾᩮᩅ᪨ ᨾᨧ᩠ᨨᩣ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᩍᨵ ᩋᨸᨴᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶ ᩋᩣᨣᨲᩣ᪨ ᨿᩴ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨲᩴ ᩏᨴᨠᨭ᩠ᨮᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩣᨲᩥ᪨

ᩋᨸᨴᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᨴ᩠ᩅᩥᨸᨴᨠᨳᩣ

᪑᪖᪔᪨ ᨴ᩠ᩅᩥᨸᨴᩮᩈᩩ – ᨿᩮ ᩋᩅᩉᩁᩥᨲᩩᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ, ᨲᩮ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨸᨠ᩠ᨡᨩᩣᨲᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᨴᩮᩅᨲᩣ ᨸᨶ ᩋᩅᩉᩁᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ᪨ ᨸᨠ᩠ᨡᩣ ᨩᩣᨲᩣ ᩑᨲᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨠ᩠ᨡᨩᩣᨲᩣ᪨ ᨲᩮ ᩃᩮᩣᨾᨸᨠ᩠ᨡᩣ ᨧᨾ᩠ᨾᨸᨠ᩠ᨡᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨸᨠ᩠ᨡᩣᨲᩥ ᨲᩥᩅᩥᨵᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨾᩮᩣᩁᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨭᩣᨴᨿᩮᩣ ᩃᩮᩣᨾᨸᨠ᩠ᨡᩣ, ᩅᨣ᩠ᨣᩩᩃᩥᩋᩣᨴᨿᩮᩣ ᨧᨾ᩠ᨾᨸᨠ᩠ᨡᩣ, ᨽᨾᩁᩣᨴᨿᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨸᨠ᩠ᨡᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨲᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨸᩥ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨧ ᨸᨠ᩠ᨡᨩᩣᨲᩣ ᨧ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᩍᨵ ᨴ᩠ᩅᩥᨸᨴᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶ ᩋᩣᨣᨲᩣ᪨ ᨿᩴ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨲᩴ ᩋᩣᨠᩣᩈᨭ᩠ᨮᩮ ᨧ ᨸᩤᨱᩮ ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

ᨴ᩠ᩅᩥᨸᨴᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᨧᨲᩩᨸ᩠ᨸᨴᨠᨳᩣ

១១៩. ចតុប្បទេសុ – បសុកាតិ បាឡិយំ អាគតាវសេសា សព្វា ចតុប្បទជាតីតិ វេទិតព្វា។ ហត្ថិអាទយោ បាកដាយេវ។ តត្ថ ថេយ្យចិត្តេន ហត្ថឹ អាមសន្តស្ស ទុក្កដំ, ផន្ទាបេន្តស្ស ថុល្លច្ចយំ។ សោ បន មហាពលោបិ ពលវេន តរុណំ កិញ្ចាបិ នាសិកបុដេ សីសេន ឧច្ចារេត្វា គលប្បត្តា ចត្តារោ បាទេ, សោណ្ឌញ្ច ឧក្ខិបតោ កេសគ្គមត្តម្បិ មោចេតិ, បារាជិកំ។ ហត្ថី បន កោចិ ហត្ថិសាលាយំ ពន្ធិត្វា ឋបិតោ ហោតិ, កោចិ អពទ្ធោវ តិដ្ឋតិ, កោចិ អន្តោវត្ថុម្ហិ តិដ្ឋតិ, កោចិ រាជង្គណេ តិដ្ឋតិ, តត្ថ ហត្ថិសាលាយំ គីវាយ ពន្ធិត្វា ឋបិតស្ស គីវាពន្ធនញ្ច ចត្តារោ ច បាទាតិ បញ្ច ឋានានិ ហោន្តិ។ គីវាយ ច ឯកស្មឹ បាទេ អយសង្ខលិកាយ ពទ្ធស្ស ឆ ឋានានិ។ គីវាយ ច ទ្វីសុ ច បាទេសុ ពទ្ធស្ស សត្ត ឋានានិ។ តេសំ វសេន ផន្ទាបនឋានាចាវនានិ វេទិតព្វានិ។ អពទ្ធស្ស សកលា ហត្ថិសាលា ឋានំ។ តតោ អតិក្កាមេន្តេ, បារាជិកំ។ អន្តោវត្ថុម្ហិ ឋិតស្ស សកលំ អន្តោវត្ថុមេវ ឋានំ។ តស្ស វត្ថុទ្វារាតិក្កមនេ បារាជិកំ។ រាជង្គណេ ឋិតស្ស សកលនគរំ ឋានំ។ តស្ស នគរទ្វារាតិក្កមនេ បារាជិកំ។ ពហិនគរេ ឋិតស្ស ឋិតដ្ឋានមេវ ឋានំ។ តំ ហរន្តោ បទវារេន ការេតព្វោ។ និបន្នស្ស ឯកមេវ ឋានំ។ តំ ថេយ្យចិត្តេន ឧដ្ឋាបេន្តស្ស ឧដ្ឋិតមត្តេ បារាជិកំ។ អស្សេបិ អយមេវ វិនិច្ឆយោ។ សចេ បន សោ ចតូសុ បាទេសុ ពទ្ធោ ហោតិ, អដ្ឋ ឋានានិ វេទិតព្វានិ។ ឯស នយោ ឱដ្ឋេបិ។

គោណោបិ កោចិ គេហេ ពន្ធិត្វា ឋបិតោ ហោតិ។ កោចិ អពទ្ធោវ តិដ្ឋតិ, កោចិ បន វជេ ពន្ធិត្វា ឋបិតោ ហោតិ, កោចិ អពទ្ធោវ តិដ្ឋតិ។ តត្ថ គេហេ ពន្ធិត្វា ឋបិតស្ស ចត្តារោ បាទា, ពន្ធនញ្ចាតិ បញ្ច ឋានានិ; អពទ្ធស្ស សកលំ គេហំ។ វជេបិ ពទ្ធស្ស បញ្ច ឋានានិ។ អពទ្ធស្ស សកលោ វជោ។ តំ វជទ្វារំ អតិក្កាមេតិ, បារាជិកំ។ វជំ ភិន្ទិត្វា ហរន្តោ ខណ្ឌទ្វារំ អតិក្កាមេតិ, បារាជិកំ។ ទ្វារំ វា ឆិន្ទិត្វា វជំ វា ភិន្ទិត្វា ពហិ ឋិតោ នាមេន បក្កោសិត្វា និក្ខាមេតិ, បារាជិកំ។ សាខាភង្គំ ទស្សេត្វា បក្កោសន្តស្សាបិ ឯសេវ នយោ។ ទ្វារំ អឆិន្ទិត្វា វជំ អភិន្ទិត្វា សាខាភង្គំ ចាលេត្វា បក្កោសតិ, គោណោ វាតបានេន វជំ លង្ឃិត្វា និក្ខមតិ, បារាជិកមេវ។ សចេ បន ទ្វារេ ឆិន្ទិតេ វជេ វា ភិន្នេ សយមេវ និក្ខមតិ, ភណ្ឌទេយ្យំ។ ទ្វារំ ឆិន្ទិត្វា វា អឆិន្ទិត្វា វា វជម្បិ ភិន្ទិត្វា វា អភិន្ទិត្វា វា កេវលំ សាខាភង្គំ ចាលេតិ, ន បក្កោសតិ, គោណោ វាតបានេន បវិសិត្វា វា លង្ឃិត្វា វា និក្ខមតិ, ភណ្ឌទេយ្យមេវ។ ឯកោ យុគេ កាយេ ពទ្ធោ ឋិតោ, ឯកោ និបន្នោ។ ឋិតគោណស្ស បញ្ច ឋានានិ ហោន្តិ, និបន្នស្ស ទ្វេ ឋានានិ; តេសំ វសេន ផន្ទាបនឋានាចាវនានិ វេទិតព្វានិ។

យោ បន និបន្នំ អនុដ្ឋាបេត្វា តត្ថេវ ឃាតេតិ, ភណ្ឌទេយ្យំ។ សុបរិក្ខិត្តេ បន ទ្វារយុត្តេ គេហេ ឋិតគោណស្ស សកលគេហំ ឋានំ។ អបរិក្ខិត្តេ ឋិតស្ស វា ចរន្តស្ស វា បាទេហិ អក្កន្តដ្ឋានមេវ ឋានំ។ គទ្រភបសុកាសុបិ អយមេវ វិនិច្ឆយោតិ។

ចតុប្បទកថា និដ្ឋិតា។

ពហុប្បទកថា

១៤៥. ពហុប្បទេសុ – សចេ ឯកាយ សតបទិយា វត្ថុ បូរេតិ, តំ បទសា នេន្តស្ស នវនវុតិ ថុល្លច្ចយានិ, ឯកំ បារាជិកំ។ សេសំ វុត្តនយមេវាតិ។

ពហុប្បទកថា និដ្ឋិតា។

ឱចរកកថា

១៤៦. ឱចរតីតិ ឱចរកោ, តត្ថ តត្ថ អន្តោ អនុបវិសតីតិ វុត្តំ ហោតិ។ ឱចរិត្វាតិ សល្លក្ខេត្វា, ឧបធារេត្វាតិ អត្ថោ។ អាចិក្ខតីតិ បរកុលេសុ វា វិហារាទីសុ វា ទុដ្ឋបិតំ អសំវិហិតារក្ខំ ភណ្ឌំ អញ្ញស្ស ចោរកម្មំ កាតុំ បដិពលស្ស អារោចេតិ។ អាបត្តិ ឧភិន្នំ បារាជិកស្សាតិ អវស្សំ ហារិយេ ភណ្ឌេ ឱចរកស្ស អាណត្តិក្ខណេ ឥតរស្ស ឋានាចាវនេតិ ឯវំ អាបត្តិ ឧភិន្នំ បារាជិកស្ស។ យោ បន “បុរិសា គេហេ នត្ថិ, ភណ្ឌំ អសុកស្មិំ ឋានេ បទេសេ ឋបិតំ អសំវិហិតារក្ខំ, ទ្វារំ អសំវុតំ, គោបយេត្វេវ សក្កា ហរិតុំ, នត្ថិ ឥធ កោចិ បុរិសការូបជីវី, យោ តំ គណ្ហេយ្យា”តិអាទិនា នយេន បរិយាយកថំ ករោតិ, តញ្ច សុត្វា អញ្ញោ “អហំ ទានិ ហរិស្សាមី”តិ គន្ត្វា ហរតិ, តស្ស ឋានាចាវនេ បារាជិកំ, ឱចរកស្ស បន អនាបត្តិ។ បរិយាយេន ហិ អទិន្នាទានតោ មុច្ចតីតិ។

ឱចរកកថា និដ្ឋិតា។

ឱណិរក្ខកថា

ឱណិំ រក្ខតីតិ ឱណិរក្ខោ។ យោ បរេន អត្តនោ វសនដ្ឋានេ អាភតំ ភណ្ឌំ “ឥទំ

តាវ, ភន្តេ, មុហុត្តំ ឱលោកេថ, យាវ អហំ ឥទំ នាម កិច្ចំ កត្វា អាគច្ឆាមី”តិ វុត្តោ រក្ខតិ, តស្សេតំ អធិវចនំ។ តេនេវាហ – “ឱណិរក្ខោ នាម អាហដំ ភណ្ឌំ គោបេន្តោ”តិ។ តត្ថ ឱណិរក្ខោ ថេយ្យចិត្តោ នក្ខិត្វា លញ្ឆិត្វា ឋបិតភណ្ឌំ អភេទេត្វាវ ហេដ្ឋា បសិព្ពកំ វា បុដកំ វា ឆិន្ទិត្វា កិញ្ចិមត្តំ គហេត្វា សិព្ពនាទីនិ បុន បាកតិកានិ ករោតិ, “ឯវំ គណ្ហិស្សាមី”តិ អាយសនាទីនិ ករោន្តស្ស អនុរូបា អាបត្តិយោ វេទិតព្ពាតិ។

ឱណិរក្ខកថា និដ្ឋិតា។

សំវិទាវហារកថា

ᩈᩴᩅᩥᨵᩣᨿ ᩋᩅᩉᩣᩁᩮᩣ ᩈᩴᩅᩥᨵᩣᩅᩉᩣᩁᩮᩣ; ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩈᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨠᨲᩣᩅᩉᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩴᩅᩥᨴᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨠᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᨲᩣᨿ ᩑᨠᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᨲᩣᨿ ᩈᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᨲᩕᩣᨿᩴ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ – ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ “ᩋᩈᩩᨠᩴ ᨶᩣᨾ ᨣᩮᩉᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ, ᨨᨴᨶᩴ ᩅᩣ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᩈᨶ᩠ᨵᩥᩴ ᩅᩣ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩉᩁᩥᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᩈᩴᩅᩥᨴᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩩ ᩑᨠᩮᩣ ᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩋᩅᩉᩁᨲᩥ᪨ ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨵᩣᩁᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨ ᨸᩁᩥᩅᩤᩁᩮᨸᩥ ᨧᩮᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ –

“ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨩᨶᩣ ᩈᩴᩅᩥᨵᩣᨿ, ᨣᩁᩩᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩋᩅᩣᩉᩁᩩᩴ;

ᨲᨿᩮᩣ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣ, ᩑᨠᩮᩣ ᨶ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩮᩣ;

ᨸᨬ᩠ᩉᩣ ᨾᩮᩈᩣ ᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩥᨲᩣ”ᨲᩥ᪨ (ᨸᩁᩥ᪨ ᪔᪗᪙);

ᨲᩔᩣᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨩᨶᩣ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩣ ᨨᨾᩣᩈᨠᩴ ᨣᩁᩩᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩋᩅᩉᩁᩥᨲᩩᨠᩣᨾᩣ ᨩᩣᨲᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩣ “ᨲ᩠ᩅᩴ ᩑᨠᩴ ᨾᩣᩈᨠᩴ ᩉᩁ, ᨲ᩠ᩅᩴ ᩑᨠᩴ, ᨲ᩠ᩅᩴ ᩑᨠᩴ, ᩋᩉᩴ ᨲᨿᩮᩣ ᩉᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩮᩈᩩ ᨸᨶ ᨸᨮᨾᩮᩣ “ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨲᨿᩮᩣ ᩉᩁᨳ, ᨲ᩠ᩅᩴ ᩑᨠᩴ ᩉᩁ, ᨲ᩠ᩅᩴ ᩑᨠᩴ, ᩋᩉᩴ ᩑᨠᩴ ᩉᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᩍᨲᩁᩮᨸᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᩋᩣᩉᩴᩈᩩ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩮᩈᩩ ᩑᨠᩮᨠᩔ ᩑᨠᩮᨠᩮᩣ ᨾᩣᩈᨠᩮᩣ ᩈᩣᩉᨲ᩠ᨳᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩮᨶ ᨶᩮᩈᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ; ᨸᨬ᩠ᨧ ᩋᩣᨱᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ, ᨲᩮᩉᩥ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩔ ᨸᨶ ᨲᨿᩮᩣ ᩈᩣᩉᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣ, ᨲᩮᩉᩥᩔ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ᪨ ᨲᨿᩮᩣ ᩋᩣᨱᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ, ᨲᩮᩉᩥᨸᩥ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᨾᩮᩅ᪨ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᨬ᩠ᩉᩥ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ ᩈᩣᩉᨲ᩠ᨳᩥᨠᩴ ᩅᩣ ᩋᩣᨱᨲ᩠ᨲᩥᨠᩔ, ᩋᩣᨱᨲ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᩅᩣ ᩈᩣᩉᨲ᩠ᨳᩥᨠᩔ ᩋᨦ᩠ᨣᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩣᩉᨲ᩠ᨳᩥᨠᩴ ᨸᨶ ᩈᩣᩉᨲ᩠ᨳᩥᨠᩮᨶᩮᩅ ᨠᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩋᩣᨱᨲ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᩋᩣᨱᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᨶᩮᩅ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨩᨶᩣ ᩈᩴᩅᩥᨵᩣᨿ…ᨸᩮ… ᨸᨬ᩠ᩉᩣ ᨾᩮᩈᩣ ᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩥᨲᩣ”ᨲᩥ᪨

ᩋᨸᩥᨧ ᩈᩴᩅᩥᨵᩣᩅᩉᩣᩁᩮ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᩉᨲ᩠ᨳᩴ “ᩑᨠᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩑᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ, ᩑᨠᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᨶᩣᨶᩣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ; ᨶᩣᨶᩣᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩑᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ, ᨶᩣᨶᩣᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᨶᩣᨶᩣᨭ᩠ᨮᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᨾ᩠ᨸᩥ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩑᨠᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩑᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᨠᩩᩃᩔ ᩋᩣᨸᨱᨹᩃᨠᩮ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩣᩈᨠᩴ ᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᨮᨸᩥᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣ ᩑᨠᩴ ᩋᩣᨱᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ “ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨲᩴ ᩋᩣᩉᩁᩣ”ᨲᩥ, ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨵᩣᩁᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨ ᩑᨠᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᨶᩣᨶᩣᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᨠᩩᩃᩔ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩩ ᩋᩣᨸᨱᨹᩃᨠᩮᩈᩩ ᩑᨠᩮᨠᨾᩣᩈᨠᩴ ᨮᨸᩥᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣ ᩑᨠᩴ ᩋᩣᨱᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ “ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨲᩮ ᩋᩣᩉᩁᩣ”ᨲᩥ, ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩔ ᨾᩣᩈᨠᩔ ᩏᨴ᩠ᨵᩣᩁᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨ ᨶᩣᨶᩣᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩑᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩉᩪᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩣᩈᨠᩴ ᩅᩣ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨸᨬ᩠ᨧᨾᩣᩈᨠᩴ ᩅᩣ ᩋᨣ᩠ᨥᨶᨠᩴ ᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨮᩣᨶᩮ ᨮᨸᩥᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣ ᩑᨠᩴ ᩋᩣᨱᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ “ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨲᩴ ᩋᩣᩉᩁᩣ”ᨲᩥ, ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨵᩣᩁᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨ ᨶᩣᨶᩣᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᨶᩣᨶᩣᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᩩᩃᩣᨶᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩩ ᩋᩣᨸᨱᨹᩃᨠᩮᩈᩩ ᩑᨠᩮᨠᨾᩣᩈᨠᩴ ᨮᨸᩥᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣ ᩑᨠᩴ ᩋᩣᨱᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ “ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨲᩮ ᩋᩣᩉᩁᩣ”ᨲᩥ, ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩔ ᨾᩣᩈᨠᩔ ᩏᨴ᩠ᨵᩣᩁᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᩴᩅᩥᨵᩣᩅᩉᩣᩁᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᩈᩘᨠᩮᨲᨠᨾ᩠ᨾᨠᨳᩣ

᪑᪑᪙᪨ ᩈᨦ᩠ᨠᩮᨲᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨶᨶᨠᨾ᩠ᨾᩴ; ᨠᩣᩃᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩅᩈᩮᨶ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ “ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩅᩉᩁᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨩ᩠ᨩ ᩅᩣ ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩅᩉᩁᨲᩩ, ᩈ᩠ᩅᩮ ᩅᩣ, ᩋᨶᩣᨣᨲᩮ ᩅᩣ ᩈᩴᩅᨧ᩠ᨨᩁᩮ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩅᩥᩈᨦ᩠ᨠᩮᨲᩮᩣ; ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩏᨴ᩠ᨵᩣᩁᩮᨶᩮᩅ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ “ᩋᨩ᩠ᨩ ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩅᩉᩁᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩈ᩠ᩅᩮ ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩅᩉᩁᨲᩥ, “ᩋᨩ᩠ᨩᩣ”ᨲᩥ ᨶᩥᨿᩣᨾᩥᨲᩴ ᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨠᩮᨲᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᩋᩅᩉᨭᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ “ᩈ᩠ᩅᩮ ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩅᩉᩁᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨩ᩠ᨩ ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩅᩉᩁᨲᩥ , “ᩈ᩠ᩅᩮ”ᨲᩥ ᨶᩥᨿᩣᨾᩥᨲᩴ ᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨠᩮᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᩁᩮ ᩋᩅᩉᨭᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ; ᩑᩅᩴ ᩋᩅᩉᩁᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᩅᩉᩣᩁᨠᩔᩮᩅ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ, ᨾᩪᩃᨭ᩠ᨮᩔ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ “ᩈ᩠ᩅᩮ ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨲᨴᩉᩮᩅ ᩅᩣ ᩈ᩠ᩅᩮ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣᨸᩥ ᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨠᩮᨲᩴ ᨸᩩᩁᩮ ᨧ ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᨧ ᩉᩁᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩑᩈ ᨶᨿᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨽᨲ᩠ᨲᩁᨲ᩠ᨲᩥᨶ᩠ᨴᩥᩅᩮᩈᩩᨸᩥ᪨ ᨸᩩᩁᩥᨾᨿᩣᨾ-ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᨿᩣᨾ-ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᨿᩣᨾ-ᨠᩣᩊᨩᩩᨱ᩠ᩉᨾᩣᩈ-ᩏᨲᩩ-ᩈᩴᩅᨧ᩠ᨨᩁᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶᩣᨸᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᨦ᩠ᨠᩮᨲᩅᩥᩈᨦ᩠ᨠᩮᨲᨲᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ “ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩁᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ “ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩉᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩣᨿᨾᨶ᩠ᨲᩔ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ; ᩑᨲ᩠ᨳ ᨠᨳᨶ᩠ᨲᩥ? ᨾᩉᩣᩈᩩᨾᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨲᩣᩅ ᩋᩣᩉ – “ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᨸᨿᩮᩣᨣᩮᩣᩅ ᩑᩈᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨾᩪᩃᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨶ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨾᩉᩣᨸᨴᩩᨾᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨸᨶᩣᩉ – “ᨠᩣᩃᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᩈᨦ᩠ᨠᩮᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨾᩪᩃᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

ᩈᨦ᩠ᨠᩮᨲᨠᨾ᩠ᨾᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨾᨠᨳᩣ

᪑᪒᪐᪨ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᩔᨧᩥ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨠᩁᨱᩴ, ᨲᩴ “ᩋᨠ᩠ᨡᩥᩴ ᩅᩣ ᨶᩥᨡᨱᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᨲᩥᩅᩥᨵᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩉᨲ᩠ᨳᩃᨦ᩠ᨥᨶ-ᨸᩣᨱᩥᨸ᩠ᨸᩉᩣᩁ-ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥᩈᨦ᩠ᨥᨭ᩠ᨭᨶ-ᨣᩦᩅᩩᨶ᩠ᨶᩣᨾᨶ-ᩏᨠ᩠ᨠᩣᩈᨶᩣᨴᩥᩋᨶᩮᨠᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᩮᩈᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᨦ᩠ᨠᩮᨲᨠᨾ᩠ᨾᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᨾᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨾᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᩋᩣᨱᨲ᩠ᨲᩥᨠᨳᩣ

᪑᪒᪑᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩑᨲᩮᩈ᩠ᩅᩮᩅ ᩈᨦ᩠ᨠᩮᨲᨠᨾ᩠ᨾᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᩉᨲ᩠ᨳᩴ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩋᩣᨱᩣᨸᩮᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩮᩣ ᨲᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩮᩣ ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᩋᩅᩉᩣᩁᨠᩮᩣ ᨿᩴ ᩋᩣᨱᩣᨸᨠᩮᨶ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩈᨬ᩠ᨬᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ ᩑᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩮᩣ ᨲᨾᩮᩅ ᩋᩅᩉᩁᨲᩥ, ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩴ ᩋᩅᩉᩁᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ ᩑᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨲᩔᩮᩅ ᨮᩣᨶᩮ ᨮᨸᩥᨲᩴ ᩋᩅᩉᩁᨲᩥ, ᨾᩪᩃᨭ᩠ᨮᩔ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩮᩣ ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨱᩣᨸᨠᩮᨶ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩈᨬ᩠ᨬᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨣ᩠ᨥᩴ, ᩍᨴᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨲᩔᩮᩅ ᩈᨾᩦᨸᩮ ᨮᨸᩥᨲᩴ ᩈᩣᩁᨣ᩠ᨥᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩮᩣ ᨲᨾᩮᩅ ᩋᩅᩉᩁᨲᩥ, ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩩᩁᩥᨾᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩍᨴᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨲᩔᩮᩅ ᩈᨾᩦᨸᩮ ᨮᨸᩥᨲᩴ ᩈᩣᩁᨣ᩠ᨥᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᨲᩥ, ᨲᨬ᩠ᨧ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩔᩮᩅ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨

ឥត្ថន្នាមស្ស បាវទាតិអាទីសុ ឯកោ អាចរិយោ តយោ ពុទ្ធរក្ខិត-ធម្មរក្ខិត-សង្ឃរក្ខិតនាមកា អន្តេវាសិកា ទដ្ឋព្វា។ តត្ថ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ អាណាបេតីតិ អាចរិយោ កិញ្ចិ ភណ្ឌំ កត្ថចិ សល្លក្ខេត្វា តស្ស ហរណត្ថាយ ពុទ្ធរក្ខិតំ អាណាបេតិ។ ឥត្ថន្នាមស្ស បាវទាតិ គច្ឆ ត្វំ, ពុទ្ធរក្ខិត, ឯតមត្ថំ ធម្មរក្ខិតស្ស បាវទ។ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមស្ស បាវទតូតិ ធម្មរក្ខិតោបិ សង្ឃរក្ខិតស្ស បាវទតុ។ ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមំ ភណ្ឌំ អវហរតូតិ ឯវំ តយា អាណត្តេន ធម្មរក្ខិតេន អាណត្តោ សង្ឃរក្ខិតោ ឥត្ថន្នាមំ ភណ្ឌំ អវហរតុ, សោ ហិ អម្ហេសុ វីរជាតិកោ បដិពលោ ឥមស្មិំ កម្មេតិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ឯវំ អាណាបេន្តស្ស អាចរិយស្ស តាវ ទុក្កដំ។ សចេ បន សា អាណត្តិ យថាធិប្បាយំ គច្ឆតិ, យំ បរតោ ថុល្លច្ចយំ វុត្តំ, អាណត្តិក្ខណេ តទេវ ហោតិ។ អថ តំ ភណ្ឌំ អវស្សំ ហារិយំ ហោតិ, យំ បរតោ “សព្វេសំ អាបត្តិ បារាជិកស្សា”តិ វុត្តំ, តតោ ឥមស្ស តក្ខណេយេវ បារាជិកំ ហោតីតិ អយំ យុត្តិ សព្វត្ថ វេទិតព្វា។

សោ ឥតរស្ស អារោចេតីតិ ពុទ្ធរក្ខិតោ ធម្មរក្ខិតស្ស, ធម្មរក្ខិតោ ច សង្ឃរក្ខិតស្ស “អម្ហាកំ អាចរិយោ ឯវំ វទតិ – ‘ឥត្ថន្នាមំ កិរ ភណ្ឌំ អវហរ, ត្វំ កិរ អម្ហេសុ ច វីរបុរិសោ’”តិ អារោចេតិ, ឯវំ តេសម្បិ ទុក្កដំ។ អវហារកោ បដិគ្គណ្ហាតីតិ “សាធុ ហរិស្សាមី”តិ សង្ឃរក្ខិតោ សម្បដិច្ឆតិ។ មូលដ្ឋស្ស អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សាតិ សង្ឃរក្ខិតេន បដិគ្គហិតមត្តេ អាចរិយស្ស ថុល្លច្ចយំ, មហាជនោ ហិ តេន បាបេ និយោជិតោតិ។ សោ តំ ភណ្ឌន្តិ សោ ចេ សង្ឃរក្ខិតោ តំ ភណ្ឌំ អវហរតិ, សព្វេសំ ចតុន្នម្បិ ជនានំ បារាជិកំ។ ន កេវលញ្ច ចតុន្នំ, ឯតេន ឧបាយេន វិសង្កេតំ អកត្វា បរម្បរាយ អាណាបេន្តំ សមណសតំ សមណសហស្សំ វា ហោតុ, សព្វេសំ បារាជិកមេវ។

ទុតិយវារេ – សោ អញ្ញំ អាណាបេតីតិ សោ អាចរិយេន អាណត្តោ ពុទ្ធរក្ខិតោ ធម្មរក្ខិតំ អទិស្វា វា អវត្តុកាមោ វា ហុត្វា សង្ឃរក្ខិតមេវ ឧបសង្កមិត្វា “អម្ហាកំ អាចរិយោ ឯវមាហ – ‘ឥត្ថន្នាមំ កិរ ភណ្ឌំ អវហរា’”តិ អាណាបេតិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ អាណត្តិយា តាវ ពុទ្ធរក្ខិតស្ស ទុក្កដំ។ បដិគ្គណ្ហាតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ សង្ឃរក្ខិតេន សម្បដិច្ឆិតេ មូលដ្ឋស្សេវ ទុក្កដន្តិ វេទិតព្វំ។ សចេ បន សោ តំ ភណ្ឌំ អវហរតិ, អាណាបកស្ស ច ពុទ្ធរក្ខិតស្ស, អវហារកស្ស ច សង្ឃរក្ខិតស្សាតិ ឧភិន្នម្បិ បារាជិកំ។ មូលដ្ឋស្ស បន អាចរិយស្ស វិសង្កេតត្តា បារាជិកេន អនាបត្តិ។ ធម្មរក្ខិតស្ស អជានន្តតាយ សព្វេន សព្វំ អនាបត្តិ។ ពុទ្ធរក្ខិតោ បន ទ្វិន្នំ សោត្ថិភាវំ កត្វា អត្តនា នដ្ឋោ។

ឥតោ បរេសុ ចតូសុ អាណត្តិវារេសុ បឋមេ តាវ សោ គន្ត្វា បុន បច្ចាគច្ឆតីតិ ភណ្ឌដ្ឋានំ គន្ត្វា អន្តោ ច ពហិ ច អារក្ខំ ទិស្វា អវហរិតុំ អសក្កោន្តោ អាគច្ឆតិ។ យទា សក្កោសិ, តទាតិ កិំ អជ្ជេវ អវហដំ ហោតិ? គច្ឆ យទា សក្កោសិ តទា តំ អវហរាតិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ឯវំ បុន អាណត្តិយាបិ ទុក្កដមេវ ហោតិ។ សចេ បន តំ ភណ្ឌំ អវស្សំ ហារិយំ ហោតិ, អត្ថសាធកចេតនា នាម មគ្គានន្តរផលសទិសា, តស្មា អយំ អាណត្តិក្ខណេយេវ បារាជិកោ។ សចេបិ អវហារកោ សដ្ឋិវស្សាតិក្កមេន តំ ភណ្ឌំ អវហរតិ, អាណាបកោ ច អន្តរាយេវ កាលំ វា ករោតិ, ហីនាយ វា អាវត្តតិ; អស្សមណោវ ហុត្វា កាលំ វា ករិស្សតិ, ហីនាយ វា អាវត្តិស្សតិ, អវហារកស្ស បន អវហរណក្ខណេយេវ បារាជិកំ។

ទុតិយវារេ – យស្មា តំ សណិកំ វា ភណន្តោ តស្ស វា ពធិរតាយ “មា អវហរី”តិ

ᩑᩅᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩈᩣᩅᩮᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᩩᩃᩮᨯ᩠ᨯᩣ ᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᨲᩥᨿᩅᩣᩁᩮ – ᨷᨶ ᩈᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩅᩣᩁᩮ – ᨲᩮᨶ ᨧ ᩈᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᨷᩣᨮᩮᨶ ᨧ "ᩈᩣᨵᩪ"ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᩪᩁᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨴ᩠ᩅᩮᨠᩣᨷᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ᪨

ᩋᩣᨱᨲ᩠ᨲᩥᨠᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨽᩮᨴᩴ

᪑᪑᪗᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩣᨶᩣ ᩅᩣᨧᨶᩅᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨶᩔ ᩋᩘᨣᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨽᩮᨴᩮᨶ ᨧ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨽᩮᨴᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ "ᨷᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩦ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩦᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮᩉᩥ; ᨷᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᩋᩘᨣᩮᩉᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩕᩣᨿᩴ ᩈᩘ᩠ᨡᩮᨷᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩔ "ᨷᩁᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨬ᩠ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩦ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᨲᨲᩮᩣ ᩐᨶᨠᩮᩉᩦᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩕᩥᨾᩮ ᨷᨬ᩠ᨧ ᩋᩣᨠᩣᩁᩣ – ᨷᩁᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ, ᨷᩁᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩣ , ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩔ ᨣᩁᩩᨠᨽᩣᩅᩮᩣ, ᨳᩮᨿ᩠ᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨮᩣᨶᩣᨧᩣᩅᨶᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨷᨴᩮᩉᩥ ᨷᨶ ᨨᩉᩥ ᩅᩣᩁᩮᩉᩥ ᩃᩉᩩᨠᩮ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩮ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨽᩮᨴᩮᨶ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᨬ᩠ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨬ᩠ᨧ ᨴᩔᩥᨲᩴ᪨

᪑᪑᪘᪨ "ᨨᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩦ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩅᩣᩁᩮᩈᩩ ᨷᨶ ᨶ ᩈᨠᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩣ, ᨶ ᩅᩥᩔᩣᩈᨣ᩠ᨣᩣᩉᩥᨲᩣ, ᨶ ᨲᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᨲᩣ, ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩔ ᨣᩁᩩᨠᨽᩣᩅᩮᩣ, ᨳᩮᨿ᩠ᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨮᩣᨶᩣᨧᩣᩅᨶᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨨ ᩋᩣᨠᩣᩁᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨽᩮᨴᩮᨶ ᨷᨶᩮᨲ᩠ᨳᩣᨷᩥ ᨷᨮᨾᩅᩣᩁᩮ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨲᨲᩥᨿᩮᩈᩩ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨶᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩮᩈᩩ ᨷᨶ ᨲᩦᩈᩩ ᩅᩣᩁᩮᩈᩩ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩮᨷᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨽᩮᨴᩮ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩔ ᨷᩁᩮᩉᩥ ᩋᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲᩕ ᨿᨾ᩠ᨾᩮᨲᩴ "ᨶ ᨧ ᨷᩁᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ ᩋᨶᨩ᩠ᨫᩣᩅᩩᨲ᩠ᨳᨠᩴ ᩅᩤ ᩉᩮᩣᨲᩩ ᨨᨯ᩠ᨯᩥᨲᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨾᩪᩃᨠᩴ ᩋᩔᩣᨾᩥᨠᩅᨲ᩠ᨳᩩ, ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᩅᩤ, ᩈᨻ᩠ᨻᨳᩣᨷᩥ "ᨶ ᨧ ᨷᩁᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲ"ᨶ᩠ᨲᩮᩅ ᩈᩘ᩠ᨡ᩠ᨿᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨷᩁᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨳᩮᨿ᩠ᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨧ ᨣᩉᩥᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ᪨

ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨽᩮᨴᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ᪨

ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨽᩮᨴᩴ

᪑᪑᪙᪨ ᩑᩅᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᩈᩮᨶ ᨧ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩈᩮᨶ ᨧ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨽᩮᨴᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨽᩮᨴᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ "ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩈᨬ᩠ᨬᩥᩔᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩈᨬ᩠ᨬᩥᩔᩣᨲᩥ ᩈᨠᩈᨬ᩠ᨬᩥᩔ, "ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᩍᨴᩴ ᨽᨱ᩠ᨯ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩈᩈᨬ᩠ᨬᩥᩔ ᨷᩁᨽᨱ᩠ᨯᨾ᩠ᨷᩥ ᨣᨱ᩠ᩉᨲᩮᩣ ᨣᩉᨱᩮ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ, ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨷᨶ ᨷᩩᨶ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᩈᩣᨾᩥᨠᩮᩉᩥ "ᨴᩮᩉᩦ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶ ᨴᩮᨲᩥ, ᨲᩮᩈᩴ ᨵᩩᩁᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩮ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨

ᩅᩥᩔᩣᩈᨣ᩠ᨣᩣᩉᩮᨲᩥ ᩅᩥᩔᩣᩈᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶᨷᩥ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩅᩥᩔᩣᩈᨣ᩠ᨣᩣᩉᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨷᨶ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨩᩣᨶᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ – "ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨬ᩠ᨧᩉᩘ᩠ᨣᩮᩉᩥ

ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩔ ᩅᩥᩔᩣᩈᩴ ᨣᩉᩮᨲᩩᩴ – ᩈᨶ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨽᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ, ᩋᩣᩃᨸᩥᨲᩮᩣ ᨧ, ᨩᩦᩅᨲᩥ ᨧ, ᨣᩉᩥᨲᩮ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪓᪕᪖)᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨶ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨾᨲ᩠ᨲᨠᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᨾ᩠ᨽᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨴᩊ᩠ᩉᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩋᩣᩃᨸᩥᨲᩮᩣᨲᩥ “ᨾᨾ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᨿᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᩈᩥ, ᨲᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩮᨿ᩠ᨿᩣᩈᩥ, ᩋᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩉᨱᩮ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨩᩦᩅᨲᩦᨲᩥ ᩋᨶᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨿ ᩈᨿᩥᨲᩮᩣᨸᩥ ᨿᩣᩅ ᨩᩦᩅᩥᨲᩥᨶ᩠ᨴ᩠ᩁᩥᨿᩩᨸᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᨶ ᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩥ᪨ ᨣᩉᩥᨲᩮ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᩮᩣᨲᩥ ᨣᩉᩥᨲᩮ ᨲᩩᨭ᩠ᨮᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᩁᩪᨸᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ “ᨣᩉᩥᨲᩮ ᨾᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨣᩉᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩋᨶᩅᩈᩮᩈᨸᩁᩥᨿᩣᨴᩣᨶᩅᩈᩮᨶ ᨧᩮᨲᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ᪨ ᩅᩥᩔᩣᩈᨣ᩠ᨣᩣᩉᩮᩣ ᨸᨶ ᨲᩦᩉᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩮᩉᩥ ᩁᩩᩉᨲᩥ – ᩈᨶ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ, ᨩᩦᩅᨲᩥ, ᨣᩉᩥᨲᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᩮᩣ; ᩈᨾ᩠ᨽᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨩᩦᩅᨲᩥ, ᨣᩉᩥᨲᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᩮᩣ; ᩋᩣᩃᨸᩥᨲᩮᩣ, ᨩᩦᩅᨲᩥ, ᨣᩉᩥᨲᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨿᩮᩣ ᨸᨶ ᨶ ᨩᩦᩅᨲᩥ, ᨶ ᨧ ᨣᩉᩥᨲᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨾᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ; ᨲᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᩅᩥᩔᩣᩈᨣ᩠ᨣᩣᩉᩮᨶ ᨣᩉᩥᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩩᨶ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨴᨴᨾᩣᨶᩮᨶ ᨧ ᨾᨲᨠᨵᨶᩴ ᨲᩣᩅ ᨿᩮ ᨲᩔ ᨵᨶᩮ ᩍᩔᩁᩣ ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩣ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣ ᩅᩣ, ᨲᩮᩈᩴ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨾᨶᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᨲᩔᩮᩅ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨿᩮᩣ ᨸᨶ ᨸᨮᨾᩴᨿᩮᩅ “ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᨠᨲᩴ ᨲᨿᩣ ᨾᨾ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᩅᨧᩦᨽᩮᨴᩮᨶ ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᨠᩩᨸᩥᨲᩮᩣ, ᨸᨧ᩠ᨧᩣᩉᩁᩣᨸᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ᪨ ᨿᩮᩣᨸᩥ ᩋᨴᩣᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᨶ ᩋᨵᩥᩅᩣᩈᩮᨲᩥ, ᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᨴᨲᩥ, ᩈᩮᩣᨸᩥ ᨸᩩᨶ ᨸᨧ᩠ᨧᩣᩉᩁᩣᨸᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ᪨ ᨿᩮᩣ ᨸᨶ “ᨾᨿᩣ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ “ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩩ ᨸᩁᩥᨽᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ, ᨾᨿᩣ ᨸᨶ ᨲᩴ ᨠᩮᨶᨧᩥᨴᩮᩅ ᨠᩁᨱᩦᨿᩮᨶ ᨮᨸᩥᨲᩴ, ᨸᩣᨠᨲᩥᨠᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩣᩉᩁᩣᨸᩮᨲᩩᩴ ᩃᨽᨲᩥ᪨

ᨲᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩮᨲᩥ “ᨸᨭᩥᨴᩔᩣᨾᩥ ᨸᨭᩥᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩔ ᨲᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩮᨸᩥ ᨣᩉᨱᩮ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨸᨶ ᩈᨧᩮ ᨽᨱ᩠ᨯᩈᩣᨾᩥᨠᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩅᩣ ᨣᨱᩮᩣ ᩅᩣ “ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩮᩅᩮᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩪ”ᨲᩥ ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩍᨧ᩠ᨧᩮᨲᩴ ᨠᩩᩈᩃᩴ᪨ ᨶᩮᩣ ᨧᩮ ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩋᩣᩉᩁᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨦ᩠ᨥᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᨸᨶ ᨸᨭᩥᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᨸᩮᨲᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨶ ᨸᩮᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᩮ ᩏᨸᨸᨶ᩠ᨶᩣᨸᩥ ᨠᩣᩃᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩣᨸᩥ ᨧᩣᨲᩩᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨴᨿᩮᩣ ᨴᩮᩅᩣᨸᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ “ᨸᩮᨲᩣ” ᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣ, ᨲᩮᩈᩴ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮᨸᩥ ᩉᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨴᩮᩅᩁᩣᨩᩣ ᩋᩣᨸᨱᩴ ᨸᩈᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩥᨻ᩠ᨻᨧᨠ᩠ᨡᩩᨠᩮᩣ ᨧ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨲᩴ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨧᩦᩅᩁᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩈᨲᩈᩉᩔᨣ᩠ᨥᨶᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩣᨭᨠᩴ ᨲᩔ “ᨾᩣ ᨣᨱ᩠ᩉ ᨾᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩔᩣᨸᩥ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨴᩮᩅᨲᩣᨿ ᨸᨶ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᨻᩃᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣᨴᩦᩈᩩ ᩃᨣ᩠ᨣᩥᨲᩈᩣᨭᨠᩮ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨

ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨣᨲᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲᩥ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨣᨲᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮᨸᩥ ᩉᩥ ᨶᩣᨣᩁᩣᨩᩣ ᩅᩣ ᩈᩩᨸᨱ᩠ᨱᨾᩣᨱᩅᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᨾᨶᩩᩔᩁᩪᨸᩮᨶ ᩋᩣᨸᨱᩴ ᨸᩈᩣᩁᩮᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨸᩩᩁᩥᨾᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᩦᩉᩮᩣ ᩅᩣ ᨻ᩠ᨿᨣ᩠ᨥᩮᩣ ᩅᩣ ᨾᩥᨣᨾᩉᩥᩴᩈᩣᨴᨿᩮᩣ ᩅᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨡᩣᨴᨶ᩠ᨲᩣ ᨩᩥᨥᨧ᩠ᨨᩣᨸᩦᩊᩥᨲᩣ ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣᩅ ᨶ ᩅᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᨾ᩠ᨸᩥ ᩉᩥ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ᪨ ᨿᨴᩥ ᨸᨶ ᨳᩮᩣᨠᩴ ᨡᩣᨴᩥᨲᩮ ᩅᩣᩁᩮᨲᩩᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨲᩥ, ᩅᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩉᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᩮᨶᩣᨴᨿᩮᩣᨸᩥ ᩋᩣᨾᩥᩈᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮ ᨸᩣᨲᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᨸᩴᩈᩩᨠᩪᩃᩈᨬ᩠ᨬᩥᩔᩣᨲᩥ ᩋᩔᩣᨾᩥᨠᩴ “ᩍᨴᩴ ᨸᩴᩈᩩᨠᩪᩃ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩥᩔᩣᨸᩥ ᨣᩉᨱᩮ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᨲᩴ ᩈᩔᩣᨾᩥᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᩣᩉᩁᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮ

ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪈ ᩏᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᨠᩔᩣᨲᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩔ ᩏᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᨠᩔᩣᨸᩥ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪈ ᩋᩣᨴᩥᨠᨾ᩠ᨾᩥᨠᩔᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨵᨶᩥᨿᩮᩣ ᩋᩣᨴᩥᨠᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮᩣ, ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪈ ᩋᩅᩈᩮᩈᩣᨶᩴ ᨸᨶ ᩁᨩᨠᨽᨱ᩠ᨯᩥᨠᩣᨴᩥᨧᩮᩣᩁᩣᨶᩴ ᨨᨻ᩠ᨻᨣ᩠ᨣᩥᨿᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅᩣᨲᩥ᪈

ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨽᩮᨴᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ᪈

ᨸᨴᨽᩣᨩᨶᩦᨿᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪈

ᨸᨠᩥᨱ᩠ᨱᨠᨠᨳᩣ

ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣ, ᩋᨳ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ;

ᩃᩮᩣᨠᩅᨩ᩠ᨩᨬ᩠ᨧ ᨠᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ, ᨠᩩᩈᩃᩴ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᨧᩣᨲᩥ᪈

ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨶ ᨸᨠᩥᨱ᩠ᨱᨠᩮ ᩍᨴᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ ᨲᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᩈᩣᩉᨲ᩠ᨳᩥᨠᩴ ᨠᩣᨿᨲᩮᩣ ᨧ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᩋᩣᨱᨲ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᩅᩣᨧᨲᩮᩣ ᨧ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᩈᩣᩉᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣᨱᨲ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨠᩣᨿᨲᩮᩣ ᨧ ᩅᩣᨧᨲᩮᩣ ᨧ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᪈ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨬ᩠ᨧ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣᨿᩮᩅ ᩉᩥ ᩑᨲᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨶ ᩋᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪈ “ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᩣᨴᩥᨿᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᨽᩣᩅᩮᨶ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨶᨲᩮᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ , ᩃᩮᩣᨠᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᩉᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩅᩣ ᨽᩦᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨾᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨲᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᨲᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨸᨮᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪈

ᨸᨠᩥᨱ᩠ᨱᨠᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪈

ᩅᩥᨶᩦᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪓᪑᪈ ᩅᩥᨶᩦᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨳᩣᩈᩩ ᨨᨻ᩠ᨻᨣ᩠ᨣᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᩋᨶᩩᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ᪈

ᨴᩩᨲᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩣᨶᩴ ᩁᩣᨣᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᨸᨠᨲᩥᩴ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᩣᩅᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᩅᨲᩥ ᩅᩥᨵᩣᩅᨲᩥ᪈ ᩈᨧᩮ ᨽᨣᩅᩣ ᨠᩣᨿᩅᨧᩦᨴ᩠ᩅᩣᩁᨽᩮᨴᩴ ᩅᩥᨶᩣᨸᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿ, ᨠᩮᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩩᨱᩮᨿ᩠ᨿ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ! ᨲᩮᨶᩣᩉ – “ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮ”ᨲᩥ᪈ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩈᩥᨠᩮᨶ ᨸᨶ ᨶ ᨽᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨸᨭᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᨶᨻᩃᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩅᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅᩣᨲᩥ᪈

᪑᪓᪒-᪓᪈ ᩋᩣᨾᩈᨶ-ᨹᨶ᩠ᨴᩣᨸᨶ-ᨮᩣᨶᩣᨧᩣᩅᨶᩅᨲ᩠ᨳᩪᨶᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨳᩣᨶᩮᩅ᪈ ᨲᨲᩮᩣ ᨸᩁᩣᨶᩥ ᨧ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩥᨲᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩮᩈᩦᨲᩥ

ចតុបរិយោសាតាតិ៍

១៩៣៍. តិទុត្តិបធចតុក្កំ ០.១១៥ អាឌិឃិតិ កហ៊ែ“ចោរោសិ ត្វ”ន្តិ បរាយសិ៍ ពួតទោ បត “ពោត អចហង”ន្តិ ចុទេត្ត “យឃា អចហង”ន្តិ បុឆ្នាសការពោត បដិញ្ញា អឌាសិ៍ ឃឌិ ហិ ពួតទេត “ពោត កហិតំ, ពោត អបតិតំ, ពោត ផបិត”ន្តិ ចុត្តំ អកចិស្ស, អឆ អឃយ្យិ “យឃា កហិតំ, អបតិតំ, ផបិត”ន្តិ ចា ចឌេឃ្យ៍ យុលំ តាយ កុឡាតត្វាយ ច កឆតត្វាយ ច កតំ, ទេឆហ្សចិត្តំ បត ចិតា អចហារោ តត្វិ៍ ទេតាគហ កកចា – “អតាបត្តិ កិក្ខុ តិទុត្តិបទេឆ”តិ៍ ទេចាហារចចតយទេត្ត អតាបត្តិតិ អទេត្វា៍ តទេតា បទំ ទេចផតចតុ បរិយោសាតំ សង្គាំ ក្លត្តាតត្វយេច៍

១៩៤៍. អកិត្តសទិ៍ទចតុក្កំ អសិចទេត្វាតិ សាងកតឈ្យាយ តស្វ៊ែយេច សទិ៍ទេ តិច្ចទេត្វា៍ អតាឌិយទេត្វាតិ តស្ស ចចតំ អកហ្យុត្តា, អាឌទំ ចា អកទេទាទេត្តា៍ តំ សទិ៍ទំ ក្លួហិត្វាតិ ទេបទេតា អត្តទេតា អាតុការទេចត តំ សទិ៍ទំ ក្លួាទេបសិ៍ ទេតត ចុត្តំ – “តំ សទិ៍ទំ ក្លួហិត្វា”តិ៍ ក្វាទំ ឆទេកសិតិ កិក្ខុស្ស ហុសាតសយិទេបទេយច ចិហាទេរា, តស្វា កិទុកឌាតិទេកា កិក្ខុ លិប្បទេយច តត្វ បចិសិត្វា ក្វាទំ ឆទេកសិ៍ តទេត្វច បរិបតិតិ ក្វាទេទ ឆកិទេត ទេបទេតា សាងទេក តិទាលទេឃា ហុត្វា តំ សទិ៍ទំ បហាឃ ឃឆាកយ៉ុំ កទេតា, តស្វា តំ សទិ៍ទំ តទេត្វច បរិបតិ, បតិតន្តិ ចុត្តំ ទេហាតិ៍

អកិទេត្ត សទិ៍ទេតិ អត្តុទេឈ្យអល្លសទិ៍ទេ បំហុក្សល៍ ត កទេហតត្តំ, កឈ្យុត្តស្ស ឲចទុបិ ក្លួបគួចា ទេហាត្តិ, ត្យក្កងព្វា អាបជ្ជតិ៍ កិទេត្ត បត កទេហតំ ចដ្ឋតិ៍ កិត្តាចតា បត កិត្តំ ទេហាតិ? កាកក-ក្យុលល-ទេសាឈ-សិក្កាលឹឌិហិ យុលត្យុល្លពោត ចា គាផាឃ ចា ច្រាសកំ ចាលិតយទេត្តតាបិ៍ ឃស្ស បត បតទេតា ឈំសទេតត លចិយត្តំ លិត្តំ ទេហាតិ, ចយ៉ុំ អដ្ឋិត្តំ, ឲតំ អកិត្តទេយច; ចទេយ៉ុ បត លិទេត្ត កិត្តំ៍ ឃស្សាបិ សឌឹចកាទេលទេឃច បកិត្តា កល្លកុដ្ឋបិច្សអកា ចា ចទេឈា ចា ទេហាតិ, ពួឌយ្យិ កិត្តំ៍ តតិឃឌិចសទេតា បកុតិ ក្លួយាតកាឌិការទេចត ក្យុឈបកាចំ ក្លួបកតយ្យិ កិត្តទេយច៍ សទេត្តាត សង្គាំ បត អកិទេត្តបិ ហុសាតទេកាបទេកហិ ចា អទេញ្ញាហិ ចា យតុទេស្សហិ កាហារេបតំ ចដ្ឋតិ៍ ទេតា ទេច អញ្ញា លកតិ, សត្វទេកាត ចា ទេកាតធិ ចា ចលំ កត្វា កទេហតត្តា៍ ចិសកាកសទិ៍ទេ បត សតិ ក្លួបដ្ឋទេបត្វា សយឈសញ្ញា ក្លួប្បាទេឌត្វា សិទេស ចា ហត្វបាទេបិច្ចំ ឃំ ចា ចលំ កត្វា កទេហតំ ចដ្ឋតិ៍

ក្យុសសក្កាយតចតុក្កចា

១៩៥៍. តឌតត្តទេទ ចតុក្កំ ក្យុសំ សក្កាទេយត្វា ឌិចទំ អក្កុទេហសិតិ បុទេត្ត “អាឌិទេឃហ្សា”តិ ពួយស្ស បឌស្ស អត្វចល្លកាឃំ តាយយទេត្តត ឌស្សិទេតហុ ទេឆហ្សាចហារ-បសហ្សាចហារ-បរិកប្បាចហារបអជ្ឈត្តាចហារ-ក្យុសាចហារទេទហុ ក្យុសាចហារទេទត អចហរិតិ អទេត្វា៍

ពួទេយសំ បត អចហារាតំ ឲចំ តាតត្តំ ទេចឌិតត្តំ – ទេឃា ហិ ទេកាធិ សស្សាយិកំ កល្លំ ទត្តិការទេក ចា ឌិចសការទេក ចា សត្តិទេឆ្ឆឌាឌិតិ កត្វា អឌិស្សយាទេតា អចហទតិ, ក្សុងយាតក្សុងកហាបឈាឌិហិ ចា ចទេព្វាត្វា កហ្យាតិ, តទេស្សចំ កហ្យុតា អចហារោ “ទេឆហ្សាចហារោ”តិ ទេចឌិតទេត្តា៍

យោ បត បេះ បរយ្យាពលរា អភិក្ខុយ្យ, អធ ចា បត សត្តុដ្ឋេត្វា កយំ ឥយ្យេត្វា តេសំ សត្តុកំ គណ្ហាតិ, បត្តឈាត-កាយឈាតាឌីតិ ពេរាត្តា ឥាយទិពេចារា ចិយ កោឆចេសត បរឈរចិលេបំ ពេរាត្តា អត្តោគា បត្តពាលិតោ ឥ អឆិកំ ពលក្ការេត គណ្ហត្តា រាឌ-រាឌយហាយត្តាឥយោ ចិយ; តយ្យេចំ គណ្ហតា អចហារេរា "បរយ្យាចហារេរា"តិ ចេឌិតត្តេ៍

បរិពេប្បត្វា គណ្ហតា បត អចហារេរា "បរិពប្បាចហារេរា"តិ ចុច្ចតិ, សោ កណ្ឌបរិពប្ប-ឡកាសបរិពប្បចេសត គុចិឆោ៍ តត្រាយំ កណ្ឌបរិពេប្បា – ឰឆេពច្ចា សាឌពត្តិកោ អត្តោពត្តុំ បចិសិត្វា "សចេ សាឌកោ កចិស្សតិ, គល្ហិស្សាមិ; សចេ សុត្តំ, ត គល្ហិស្សាមី"តិ បរិពេប្បត្វា អន្ធការេ បសិព្ពកំ គណ្ហាតិ, សាឌកោ ចេ តត្រ ហោតិ, ក្ខុទ្ធារេយេច បរាឌិកំ៍ សុត្តំ ចេ ហោតិ, រក្ខតិ៍ ពហិ តីហរិត្វា មុញ្ចិត្វា "សុត្ត"ត្តិ ពាត្វា បុត អាហរិត្វា យឆាឍាេត ឍបេតិ, រក្ខតិយេច៍ "សុត្ត"ត្តិ ពាត្វាបិ "យំ លទ្ធំ, តំ គហេតព្ព"ត្តិ គច្ឆតិ, បឥចារេត ការេតត្តេ៍ ក្ខុមិយំ ឍបេត្វា គណ្ហាតិ, ក្ខុទ្ធារេ បរាឌិកំ៍ "ចោរោ, ចោរោ"តិ សាមិពេហិ បរិយុដ្ឋិតោ ឈឆ្ឌេត្វា បលាយតិ, រក្ខតិ៍ សាមិកា តំ ឌិស្វា គណ្ហត្តិ, ឰច្ចំ កុសលំ៍ អញ្ញោ ចេ ពោឆិ គណ្ហាតិ, កណ្ឌងេយ្យំ៍ អធ តិចត្តស្ស សាមិពេស្ស សយមេច តំ ឌិស្វា "បពោចតំ យឈា តីហដំ, យយ ឥាតិ សត្តុក"ត្តិ គណ្ហាតិ, រក្ខតិ; កណ្ឌងេយ្យំ បត ហោតិ៍ "សចេ សុត្តំ កចិស្សតិ, គល្ហិស្សាមិ; សចេ សាឌកោ, ត គល្ហិស្សាមិ៍ សចេ សប្បិ កចិស្សតិ, គល្ហិស្សាមិ; សចេ តេលំ, ត គល្ហិស្សាមី"តិអាឌិតា តយេត បរិពេប្បត្វា គណ្ហត្តស្សាបិ ឲសេច តយោ៍

យហាបច្ចរិយាឌីសុ បត "សាឌពត្តិកោបិ សាឌពបសិព្ពកេយេច គហេត្វា តិក្ខុត្តា ពហិ ឍត្វា មុញ្ចិត្វា 'សាឌកោ អយ'ត្តិ ឌិស្វា គច្ឆត្តា បក្ខុទ្ធារេតេច ការេតត្តេ"តិ ចុត្តំ៍ ឲត្ត បត "សចេ សាឌកោ កចិស្សតិ, គល្ហិស្សាមី"តិ បរិពប្បិតត្តា បរិពេប្បា ឌិស្សតិ, ឌិស្វា ហដត្តា បរិពប្បាចហារេរា ត ឌិស្សតិ៍ យហាអដ្ឋកចាយំ បត យំ បរិពប្បិតំ តំ អឌិដ្ឋំ បរិពប្បិតការេច ឌិតំយេច ក្ខុទ្ធរត្តស្ស អចហារេរា ចុរត្តា, តស្មា តត្ត បរិពប្បាចហារេរា ឌិស្សតិ៍ "តំ យត្ថាយាតោ តំ អចហរី"តិ បាឡិព្ពយា ឥ សមេតីតិ៍ តត្ត ឃ្វាយំ "សចេ សាឌកោ កចិស្សតិ, គល្ហិស្សាមី"តិអាឌិតា តយេត បចេត្តា បរិពេប្បា, អយំ "កណ្ឌបរិពេប្បា" តាម៍

ឡកាសបរិពេប្បា បត ឲចំ ចេឌិតត្តេ – ឰឆេពច្ចា លោលកិក្ខុ បរបរិចេណំ ចា កុលឈរំ ចា អរញ្ញេ ពមុត្តសាលំ ចា បចិសិត្វា តត្ត ពឆាសល្លាបេត តិសិត្តោ កិញ្ចិ លោកតេយ្យំ បរិក្ខារំ ឡលោពេតិ, ឡលោពេត្តា ឥ បត ឌិស្វា ត្វារបមុខហេដ្ឋាបិសាឥបរិចេណត្វារពោដ្ឋកត្តក្ខុម្យលិឌិចេសត បរិច្ឆេឌំ ពត្វា "សចេ មំ ឲត្តត្តេរ បស្សិស្សត្តិ, ឥដ្ឋកាយតាយ គហេត្វា ចិចរត្តា ចិយ ឲតេសំយេច ឥស្សាមិ; តោ ចេ បស្សិស្សត្តិ, ហរិស្សាមី"តិ បរិពេប្បេតិ៍ តស្ស តំ អាឥាយ បរិពប្បិតបរិច្ឆេឌំ អតិក្កត្តមត្តេ បរាឌិកំ៍ សចេ ក្ខុបចារសីមំ បរិពេប្បេតិ, តឥកិមុលោច គច្ឆត្តា ពមុដ្ឋាតាឌីតិ មតសិ ពេរាត្តា ចា អញ្ញាចិហិតោ ចា អសតិយា ក្ខុបចារសីមំ អតិក្កមតិ, កណ្ឌងេយ្យំ៍ អឆាបិស្ស តំ ឍាតំ បត្តស្ស ចោរោ ចា ហត្ថិ ចា ចាឡអមិពោ ចា យហាមេឈោ ចា ចុដ្ឋហតិ, សោ ឥ តមុព្ពាក្ខុបដ្ឋា មុដ្ឋិតុកយ្យតាយ សហសា តំ ឍាតំ អតិក្កមតិ, កណ្ឌងេយ្យមេច៍ ពោឆិ បតេត្ត "យស្មា មុលេច ឆេយ្យចិត្តេត គហិតំ, តស្មា ត រក្ខតិ, អចហាររាមេចា"តិ ចឥត្តិ៍ អយំ តាច យហាអដ្ឋកចាតយោ៍ យហាបច្ចរិយំ បត "សចេបិ សោ អត្តោបរិច្ឆេឌេ ហត្ថិំ ចា អស្សំ ចា អភិរុហិត្វា តំ តេច បាជេតិ, ត បាជាបេតិ; បរិច្ឆេឌេ អតិក្កត្តេបិ បរាឌិកំ តត្ថិ, កណ្ឌងេយ្យមេចា"តិ ចុត្តំ៍ តត្រ ឃ្វាយំ "សចេ មំ

ឲុត្តូនេះ បស្សិស្សត្តិ, ឥត្ថុកាយតាឃ ករហត្វា ចិឆនេត្តា ចិឃ ឲុនេតាន់នេឃច ឥស្សាយិ”តិ បចនេត្តា បរិកនេប្យា, អឃំ “ឱ្លកាឃបរិកនេប្យា” ភាយ៍

ឲុចមិនេមន់ ខ្វិត្តុយ្បិ បរិកប្យាគំ ចនេរត បរិកនេប្យត្វា កណ្យូតា អចហារនេរា “បរិកប្យាចហារនេរា”តិ នេចឌិតនេត្ថា៍

បដិច្ឆានេឥត្វា បត អចហរណំ បដិច្ឆត្តាចហារនេរា៍ នេរា ឲុចំ នេចឌិតនេត្ថា – នេឃា កិក្លុ យតុស្សាគំ ក្ឃ្យាភាឌឹសុ គិច្យអត្តាគំ ចា បចិរត្តាគំ ចា ឱ្យុត្តិត្វា ឥបិតំ អលក្ខារកល្តំ ឌិស្វា “ររេច ឱ្យតមិត្វា ករហស្សាមិ, ‘កិ់ ររេណា កណ្យាតិ’តិ មំ ឌាគិត្វា ចិនេហនេឃ្យ”ត្តិ បំសុតា ចា បនេណ្ហត ចា បដិច្ឆានេឥតិ – “បច្ឆា កលិហ្យស្សាមិ”តិ, តស្ស ឲុត្តាចតា ក្ខ្លានេរា តត្តិតិ ត តាច អចហារនេរា នេហាតិ៍ ឃកា បត នេត យតុស្សា អនេត្តាកាមំ បចិរិត្យកាយា តំ កល្តគំ ចិចិតត្តាបិ អបស្សិត្វា “ត្លកាតិ អត្ថកានេរា, នេរូ ឌាតិស្សាយា”តិ រាលឃា ឲុច កតា នេហាត្តិ៍ អឥស្ស តំ ក្ខ្លនេតា ក្ខ្លានេះ បិនាឌិកំ៍ “បដិច្ឆត្តកានេលនេឃច តំ យយ រត្តក”ត្តិ រករន្លាឃ ចា “កតា ឥាតិ នេត, ឈស្លិតកល្តំ ត្លឥ”ត្តិ បំសុក្វលរន្លាឃ ចា កណ្យុត្តស្ស បត កល្តនេឃ្យំ៍ នេតសុ ត្យតិឃឌិចនេរ អាកត្តុ ចិចិតិត្វា អឌិស្វា ឥុនតិនេក្លបំ កត្វា ករេតសុបិ កហិតំ កល្តនេឃ្យនេមច៍ កស្វា? ឃស្វា តស្ស បនេឃារកត នេតហិ ត ឌិដ្ឋំ, នេឃា បត តឆាទ្វបំ កល្តំ ឌិស្វា ឃឆាឥាគេត ឌិតំនេឃច អប្បដិច្ឆានេឥត្វា នេឆ្យចិនេត្តា បិនេឥត អក្កមិត្វា កត្ថុនេម ចា ចាលិកាឃ ចា បនេចនេរតិ, តស្ស បនេចរិតមនេត្តូនេមច បិនាឌិកំ៍

ក្យន់ រក្ខានេមត្វា បត អចហរណំ “ក្យរាចហារនេរា”តិ ចុត្ឋតិ៍ នេរាបិ ឲុចំ នេចឌិតនេត្ថា – នេឃា កិក្លុ ក្យន់ បិនេតត្វា ឌឹចនេះ កាឌិឃមានេត អត្តូនេភា នេកាដ្ឋារស្ស រម៉ិនេប ឌិតំ អប្បណ្ណូតាទំ ចា មហណ្ណូតាទំ ចា រមរមំ ចា អនេណ្ណូត បនេស្ស នេកាដ្ឋារន់ ហរិត្យការនេមា អត្តូនេភា នេកាដ្ឋារនេរ បតិតំ ក្យរឥល្លាគំ បនេស្ស នេកាដ្ឋារនេរ បិនេតត្យការនេមា ក្ខ្លនេតិ, នក្លូតិ តាច៍ បនេស្ស នេកាដ្ឋារនេរ បិនេតតិ, នក្លូនេតច៍ ឃកា បត តស្មិ បតិនេត បនេស្ស នេកាដ្ឋាររនេតា បនេស្ស ក្យរឥល្លាគំ ក្ខ្លនេតិ, ក្ខ្លឥមនេត្តូ បិនាឌិនេកា នេហាតិ៍ ររេច បឥមតាទំ បនេនេកាដ្ឋាររនេតា ក្យរឥល្លាគំ ក្ខ្លនេតិ អត្តូនេភា នេកាដ្ឋារនេរ បិនេតត្យកាយតាឃ ក្ខ្លានេះ នក្លូតិ , បិតនេត នក្លូតិ៍ អត្តូនេភា នេកាដ្ឋាររនេតា បត អត្តូនេភា ក្យរឥល្លាគំ ក្ខ្លនេតិ, ក្ខ្លានេនេឃច នក្លូតិ៍ តំ ក្ខ្លនិត្វា បនេនេកាដ្ឋារនេរ បិនេតត្តស្ស ហត្តូនេតា មុត្តូមនេត្តូ បិនាឌិកំ៍

ររេច បត ខ្វិសុបិ នេកាដ្ឋារនេរសុ បតិតឥល្លនេក អឥស្សគំ កនេមតិ, តនេតា អចនេរររកិក្លុសុ ករេតសុ ត្លតនេរា “‘មយំ្យា កនេត្តា, ឥល្លនេកា ត បន្លាឃតិ’តិ៍ ‘មឃ្យាមិ្យិ, អាចុនេរា, ត បន្លាឃតិ’តិ៍ ‘កតនេមា បត, កនេត្តា, មយំ្យាភារនេកា’តិ? ‘អយំ ត្យយំ្យាភារនេកា’”តិ អត្តូនេភា ភាកំ ឥនេស្សតិ, តស្មិំ ចិចឌិត្វា ចា អចិចឌិត្វា ចា តំ កលិហ្យា ករេត ត្លតនេរា តស្ស ភាកំ ក្ខ្លនេតិ, ក្ខ្លានេះ បិនាឌិកំ៍ ររេចបិ នេតត “អហំ មយ ភាកំ ត្យយំ្យាត នេឥមិ, ត្វំ បត អត្តូនេភា ភាកំ ឌាត្វា កណ្យា”តិ ចុនេត្តូ “ភាឃំ មយា”តិ ឌាតនេត្តាបិ តនេស្សច ភាកំ កណ្យាតិ, ក្ខ្លានេះ បិនាឌិកំ៍ ររេច បត ត្លតនេរា “អយំ ត្យយំ្យាភារនេកា, អយំ មយំ្យាភារនេកាតិ កិំ ត្លមិភា ចិចានេឥភា”តិ ចិនេត្តត្វា “មយំ្យាចា បនេត្តា នេហាត្យ, ត្យម្យាកំ ចា, នេឃា ចនភារនេកា តំ ត្យនេម្យាកណ្យូភា”តិ ចឥតិ, ឌិត្តកំ ភាយ កហិតំ នេហាតិ, តនេត្តូត្តូ អចហារនេរា៍ ររេចបិ នេរា ចិចាឥគិនុនេកា កិក្លុ “ឃំ ត្យយំ្យានុត្ឋតិ, តំ កណ្យា”តិ ចុនេត្តា អត្តូនេភា បត្តំ ចនភាកំ ឥនេបត្វា លិមកំនេឃច ករហត្វា កច្ឆតិ, តនេតា ត្លតនស្ស ចិចិតិតាចនេរន់ កណ្យុត្តស្សាបិ អចហារនេរា តនេត្តូចាតិ៍

អដ្ឋកឆាសុបត ចុត្តំ – “ព្ទុយស្មិំ ផាទេត ក្យុសស្កាយតចសេត ឌិចទកាឌតឹយខេច ឲក៌ អាកក៌, ចត្យុត្ថប្បិ បត បច្ចយាត៌ ហ្វប្យត្តិញ្ញា កាឌតឹយញ្ញា តឹហទិត្វា ឥសេ្សុតព្ទា”ត្តិ ឲចញ្ញា ចត្វា ឌិចទក្កត្តកេ“បដិក្កហ្យាត្យ ខេយ, កទេត្ត, កកចា ឃិទេចឃ្យក៌ ទុស្សុឃុក៌; គិក្លុសញ្ញុ ច កហបតិឌិចទំ អតុខាតាត្យ”តិ (យហាច៑ ១១៧) ព្ទុជំ ឌិចកចត្វុំ អាឌិ៍ កត្វា ហ្វប្យត្តឌិចទកឆា, សេតាសតក្ខុត្តកេ “ខេតត ខេលា បត សយខេយត ទាឌកហំ ទុគ្គិក្លុ ខេហាតិ, យតុស្សា ត សទេក្កាត្តិ សញ្ញុកត្តំ កាត់, ព្ទុទ្ឋត្តិ ហ្វខេឋ្ទុសកត្តំ តិយត្តត៌ សលិកកត្តំ បក្លិក៌ ហ្វេបិសទិក៌ បិឌិបឌិក៌ កាត្យ”ត្តិ (ទ្យូអច៑ ១១៥) ព្ទុជំ សុត្តយាឌិ៍ កត្វា បិណ្ឌបិតកឆា, សេតាសតក្ខុត្តកេយច “ខេតត ខេលា បត សយខេយត សត្តទេសចក្កិយា គិក្លុ អញ្ញាតទំ បច្ចត្តិយំ យហាឌិហាទំ បដិសញ្ញទោត្តិ – ‘ព្ទុឆ យយំ ចស្សំ ចសិស្សាយា’តិ៍ អដ្ឋុំសុ ខេលា លព្ទាក្កិយា គិក្លុ សត្តទេសចក្កិយេ គិក្លុ ឌិហាទំ បដិសញ្ញទោត្តត្ត”តិ (ទ្យូអច៑ ១៦៩) ព្ទុជំ លព្ទាក្កិយចត្វុំ អាឌិ៍ កត្វា អាកកតសេតាសតកឆា, តឥចសាទេត ច សប្បិអាឌិទេកសឌ្ឍកឆា ឌិត្វាទេត កឌិតា៑ យយំ បត តំ សព្ទា អាកកាតាកតដ្ឋាទេតខេយច កចយិស្សាយ; ឲចំ កចទេត កាទេលំ បុទេព្ទា ចុត្តខេយច៑

ក្យុសស្កាយតចត្វុកឆា គឺដ្ឋិតា៑

១១៨៑ ព្ទុទេតា បទំ ឌត្តាឃទេចត្វុំ ហ្វត្តាតត្វខេយច៑

១៣០៑ បញ្ញាសុ ឌិឃាសចត្វុំសុ ខេត គិក្លុ អតុបសយ្យត្តត កប្បិយំ កាទេយេបត្វា បទិកុញ្ញិំសុ៑ ឌិឃាទំ បត កហ្យត្តត តាឌិតាចសេទំ លឌ្ឋិតំ កទេហតព្ទា៑ ឃឌិ សទេក្កាតិ តាឥទេត្ត លឌ្ឋាទេបត្វា កហ្យុំ, ឲតប្បិ ចដ្ឋតិ៑ អត្តក្យុត្តព្ទាឃ បត បទាត្មុឃតាឃ ច ត កទេហតព្ទា៑

១៣១៑ ឌុឥតតាឥតឹយបុទ៏ចាឆ្វុតិឡ្វុសកកាឌតឹយចត្វុំសុ អបទេស្ស កាក៌ ខេឌហិតិ អសត្តំ បុក្កលិ អាហ៑ អឡ្វលក៌ អក្កុទេហឃិតិ សាយិទេកំសុ ខេឥត្តុំសុ ឲចំ អក្កុទេហសិ៑ អតាបត្តិ គិក្លុ បិទាឌិកស្សាតិ សាយិទេកហិ ឌិត្វុំ អក្កុទេហសិ; ខេតតស្ស អតាបត្តិ ចុត្តា៑ អាបត្តិ សយ្យខាតយុសាចាទេឥ បិឌិត្តិឃស្សាតិ ខេឃា បតាទេតត សយ្យខាតយុសាចាទេឥា ចុទេត្តា, តស្មិំ បិឌិត្តិឃំ អាហ; បទទេតា ខេតកទុលឃាក្យចត្វុំប្បិឲ្យឃ៑ កហទេលា បត អយំ ឌិតិឆ្វុឃោ – សញ្ញុ សត្តក៌ សយុ្ខេតត ចា អាលាទេត្តហិ ចា អាទាយិកាឌិហិ ឌិឃ្យយាត់, កិហិតញ្ញា សត្តក៌ សាយិទេកត ចា អាលាទេត្តត ចា ឌិឃ្យយាត់ “អបទេស្ស កាក៌ ខេឌហិ”តិ ចត្វា កហ្យតា កឃ្លុទេឃ្យំ៑ អទេព្ទាត ឌិឃ្យយាត់ កហ្យត្តា កឃ្លុញ្ញុត កាទេទតព្ទា៑ អសយុ្ខេតត ចា អតាលាទេត្តត ចា ឌិឃ្យយាទេត “អបទេប្បិ កាក៌ ខេឌហិ”តិ ចត្វា ចា ក្យុឌចស្សាតិ កទេលាត្វា ចា កហ្យត្តា បត្តចត្យុទេក្ក ឌិឃ តស្សុទ្ឋាទេខេយច កឃ្លុញ្ញុត កាទេទតព្ទា៑ ព្ទុតទេទហិ ឌិឃ្យយាត់ ឲចំ កហ្យតា កឃ្លុទេឃ្យំ៑ សាយិទេកត បត “ព្ទុយស្ស ខេឌហិ”តិ ឥាបិតំ ចា សយំ ឌិត្តំ ចា សុឌិត្តត្តិ អឃខេយត្វ សព្ទាអដ្ឋកឆាឌិតិឆ្វុឃខេតា សាទេទា៑

១៣១-១៑ ឌុឥតឹយឃទាឌិចត្វុំសុ – ឌុឥតឹយឃទំ តាយ ឌិក្កាឃិកកត្តបចតឃទំ៑ ស្ទុតឃទំ តាយ ឌិក្កាឃិកឃំសបចតឃទំ៑ ប្មុចឃទំ តាយ ឌិក្កាឃិកពឌ្ឍកបចតឃទំ៑ ខេសខេយត្វ, បទិក្កាទេចត្វុំសុ ច បិកាឌខេយច៑

໑໓໓. ປີຐຈຕຸກ຺ເກ – ເສາ ຠິກ຺ຂຸ ປຣິກເປຢ຺ຕ຺ວາ “ອິທໍ ຐານໍ ສຍ຺ຕ຺ຕໍ ການຶກ຺ຂາມີ”ຕິ ສຍ຺ຈາເຍສີ. ເຕສ຺ສ ສຍ຺ຈາເຍຕ ອນທາເຣາ ຕຕ຺ຖ. ສຍ຺ຈາເຍຕ຺ວາ

ປຕ ປຣິກປ຺ປິເຕາກາສເຕາ ການເນ ປາຣາຊິກໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ອິທໍ ຫຣເຕ຺ວາ ນ ຍທິ ປີຐເກ ເຕຍ຺ຍຊິຕ຺ຕໍ ຕຕ຺ຖ, ຊບິກໍ ອຸຄ຺ຄເປຕ຺ວາ ການເຕຍ຺ຍາ. ອຍ

ປີຐເກປິ ອຕ຺ຖ, ຈເຄາ ອຸຄ຺ຄເປຕ຺ວາ ການເຕຍ຺ຍາຕິ. ກິສິອາທີສຸ ຕີສຸ ຈຕູສຸ ປາກໍຕິເຍຕ.

໑໓໔. ອິສ຺ສາສກາທາທີສຸ ຕີສຸ ຈຕູສຸ ການເນ ອນາປຕ຺ຕິ, ອາທາເຣປເຕສຸ ກຄ຺ເຍຍ຺ຍ. ປິນ຺ທາຍ ປຕິຈ຺ຈສ຺ສ ປຕິຈິເສາ

ອເຕ຺ວາສປຣາສິຍາມໍ ອິຕເຍສ຺ສ ການເຫຕໍ ອຸຕ຺ຕິ. ຍທິ ປຕ ຕາຍກາ “ອາທິສປຣາຕ຺ຕາຍ຺ປິ ກເຕ຺ວາ, ກາກໍ ກໍາຍຸ, ອາກຕ຺ວາ ປຣິກຸທ຺ທິສ຺ສຕິ”ຕິ

ຈຕ຺ຕິ, ອິທໍ ອເຕ຺ວາການຕ຺ວາຍ຺ປິ ການເຫຕໍ ອຸຕ຺ຕິ. ເສສເຍຕ຺ວ ປຕ຺ຕາຍຕ຺ວເຍຕ.

໑໓໕-໖. ສຕ຺ຕສຸ ອສ຺ສເຣາການຶກ຺ຂສຸ ປໍສຸກຸລສຍ຺ຍາຍ ການເນ ອນາປຕ຺ຕິ, ອາທາເຣປເຕສຸ ກຄ຺ເຍຍ຺ຍ, ເຕຍ຺ຍຊິເຕ຺ຕຕ ປຣິເກາເກ

ປາຣາຊິກໍ. ໑໗ຕາຍໍ ອິຕິສສເຍາ – ສາມິກາປິ ສາລຍາ, ເຈາຣາປິ ສາລຍາ, ປໍສຸກຸລສຍ຺ຍາຍ ຕາຕຕ຺ຕສ຺ສ ກຄ຺ເຍຍ຺ຍ, ເຕຍ຺ຍຊິເຕ຺ຕຕ

ການຶຕາ ຽຈ຺ຈເຣເຍຈ ອນທາເຣາ, ກຄ຺ເຍ ອຸຄ຺ຄເປຕ຺ວາ ການເຕຍ຺ຍາ. ສາມິກາ ສາລຍາ, ເຈາຣາ ນິຣາລຍາ, ເອວເມວ ຕເຍາ. ສາມິກາ

ນິຣາລຍາ, ເຈາຣາ ສາລຍາ; “ປຸຕ ການຶກ຺ຂາມາ”ຕິ ກຸຍ຺ຈິຍ຺ຊິເຕ ກາຕຽຈ຺ຈາເນ ລິປິຕ຺ວາ ກຕາ, ເອວເມວ ຕເຍາ. ຈເຄາປິ ນິຣາລຍາ,

ປໍສຸກຸລສຍ຺ຍາຍ ຕາເຕາ ອນາປຕ຺ຕິ, ເຕຍ຺ຍຊິເຕ຺ຕຕ ທຸກ຺ກໍ.

ສຍ຺ສ຺ສ ອສ຺ສາທີສຸ ປຕ ສຍ຺ສາເຣ ຂາຕໍ ວາ ເຫາຕຸ, ອາເຕຕ຺ວາ ທິຕ຺ຕໍ ວາ ປຍ຺ຈາຍາມກໍ ວາ ອຕິເຣກປຍ຺ຈາຍາມກໍ ວາ ອຄ຺ຄຕໍ ອນທເຣຕ຺ຕສ຺ສ

ປາຣາຊິກໍ. ປຍ຺ຈເຕ຺ຕ ເຈາຣຸປທ຺ທເວຕ ກາເຍສຸ ທຸຍ຺ຊເຫຕ຺ຕສຸ ກິກ຺ຂຸ ອິທາເຣ ລເຍ຺ທ຺ວາ “ປຸຕ ອາຈສເຕ຺ຕ ຂຕປເຍ ອາການິສ຺ສາມາ”ຕິ

ທິສາສ຺ສາຫາຈ ກຍ຺ຈຸຕ຺ຕິ. ກິກ຺ຂຸ ຕາທິສໍ ອິທາຣໍ ປຕ຺ວາ ອສ຺ສປກ຺ກາທີຕິ “ລທ຺ທິຕກາຕີ”ຕິ ປໍສຸກຸລສຍ຺ຍາຍ ປຣິກຸຍ຺ຊຕ຺ຕິ, ອນາປຕ຺ຕິ; ເຕຍ຺ຍຊິເຕ຺ຕຕ

ປຣິກຸຍ຺ຊເຕາ ອນທາເຣາ ເຫາຕິ, ກຄ຺ເຍ ອຸຄ຺ຄເປຕ຺ວາ ການເຕຍ຺ຍາ.

ຍທາປຍ຺ຈີຍໍ ປຕ ສເຣຍ຺ປຍ຺ຈກທາຍຍ຺ຍາ ອທິເສເສຕ ວຸຕ຺ຕໍ – “ລທ຺ທິຕອິທາເຣ ປຕ ຜລິຜລໍ ເຕຍ຺ຍຊິເຕ຺ຕຕ ປຣິກຸຍ຺ຊເຕາ ປາຣາຊິກໍ. ການຶກ຺ຂາ?

ອາການຕາກາການຕໍ ສຕ຺ຕກຕ຺ຕາ”ຕິ. ກາລສຕ຺ເຕ ປຕ ປຸກ຺ກລິເກ ນ ທິສາສ຺ສາຫເຍຕ຺ເຍຈ ປຍາຕິ. ສເຈ ປຕ ຕເຕາ ອສ຺ສປກ຺ກາທີ

ກຸລສຍ຺ຫຕຕ຺ວາຍ ເຈຕິ, ກຸລທ຺ສຸກເທ຺ກໍ, ເຕຍ຺ຍຊິເຕ຺ຕຕ ເຈເຕ຺ວາ ອເນ຺ຄ຺ຄ ການເຕຍ຺ຍາ. ສຍ຺ຍິກປິ ເອວເມວ ຕເຍາ. ເສຕາສຕ຺ວາຍ

ນິຍປິຕໍ ກຸລສຍ຺ຫຕຕ຺ວາຍ ເຈເຕາ ທຸກ຺ກໍ, ຢຸສ຺ສເຣຈຕາຍ ຊຸລລຊຍໍ, ເຕຍ຺ຍຊິເຕ຺ຕຕ ປາຣາຊິກໍ. ເຕາ ເຈ ຈຕ຺ວ ປເຫາຕິ, ອເນ຺ຄ຺ຄ

ການເຕຍ຺ຍາ. ຕທິ ຽປຈາຣສີຍາມ ນິສີທິຕ຺ວາ ຢຸສ຺ສເຣຈຕາຍ ປຣິກຸຍ຺ຊເຕາ ກີຈາ. ຍາຄຸໍ ປຫຣິຕ຺ວາ ກາລໍ ເຍາເຣສຕ຺ວາ “ຍຍ຺ຍາປິປຸກາຕີ”ຕິ

ຕາທິຕໍ ສຸຕາທິຕໍ. ຍາຄຸໍ ອປຫຣິຕ຺ວາ ກາລເຍຈ ເຍາເຣສຕ຺ວາ, ຍາຄຸເຍຈ ປຫຣິຕ຺ວາ ກາລໍ ອເຍາເຣສຕ຺ວາ, ຍາຄຸຍ຺ປິ ອປຫຣິຕ຺ວາ ກາລຍ຺ປິ

ອເຍາເຣສຕ຺ວາ ອເຍ຺ຍາສໍ ຕຕ຺ຖກາຈໍ ຍາຕ຺ວາ “ຍຍ຺ຍາປິປຸກາຕີ”ຕິ ຕາທິຕຍ຺ປິ ສຸຕາທິຕເຍຈ. ປຸປ຺ປາຣາຍຈຕ຺ຕຸໍ ປາກໍຕິເຍຈ.

໑໓໗. ວຸຕ຺ຕາຈກາຈຕ຺ຕເຍ ວຸເຕ຺ຕາ ຈເຍ຺ຍມິຕິ ຕຍາ ວຸເຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ “ຕຈ ຈເຈຕຕ ຈກາມີ”ຕິ ອເຕ຺ວາ. ອນາປຕ຺ຕິ ກິກ຺ຂຸ ປາຣາຊິກສ຺ສາຕິ

ສາມິເກຫິ ອິຕ຺ຕຕາ ອນາປຕ຺ຕິ. ຕ ຈ, ກິກ຺ຂເຈ, “ວຸເຕ຺ຕາ ຈເຍ຺ຍມີ”ຕິ ຈຕ຺ຕເຕ຺ຕາຕິ “ອຫໍ ຕຍາ ວຸເຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ ຕຈ ຈເຈຕຕ ຈກາມີ”ຕິ ອິທໍ ອເຍ຺ຍາ

ᨠᩥᨧ᩠ᨧ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᩣᨲ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩣ ᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᨸᨶ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ “ᨴ᩠ᩅᨲ᩠ᨲᩥᨾᩴ ᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᩮᨶ ᨣᩉᩮᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᩮᨲᩮᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᨧᩮᨲᩮᩉᩦᨲᩥ ᨾᩮᩅᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᩉᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨾ ᨧᩮᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᩮᩉᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩅᩣᩁᩮ᪨ ᨸᩣᩁᩮᨾᩩᨸᩥ ᨶ ᨣᩥᨠᩩ ᨧᨲ᩠ᨳᩩ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᩮᨲᩮᨲᩥ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨧᨲᩣ ᩉᩥ ᨣᩩᨸᩥᩁᨾ᩠ᨽᩣ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ᪨

᪑᪓᪑-᪒᪨ ᨾᩉᩥᩅᨲ᩠ᨳᩩᨲᨿᩈ᩠ᩈ ᨸᨬ᩠ᩉᩮᨿ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ – ᨲᩣᩉᩴ ᩋᨠᩃ᩠ᩃᨠᩮᩣᨲᩥ ᨲᩣᩉᩴ ᨣᩥᩃᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᨸᩣᨠᨭᨾᩮᩅ᪨

᪑᪓᪓᪨ ᩈᩪᨠᩁᩅᨲ᩠ᨳᩩᨾ᩠ᩉᩥ – ᨣᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᨸᨴᨾᩈ᩠ᩈ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩣ ᩃᩣᨽᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨣᩣᩁᩩᨬ᩠ᨬᩣᨶ ᨾᩮᩣᨧᩥᨲᩣ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩣᨾᩥᨠᩮᩈᩩ ᨸᨶ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩩᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ, ᨶᩣᨶ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩣ ᨧᩣ ᨾᨲᩈᩪᨠᩁᩣ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩣᨶᩮᨶ᩠ᨲᩣ, ᨶᨴᩦᨲᩦᩁᩮᨠᩴ ᨧᩣ ᨠᩩᨱ᩠ᨯᩴ ᩈᨾᩮ ᨸᩥᩈᩈᩣᨾᩥᨠᩣ ᨣᩩᩉᩥᨬ᩠ᨧᩥᨸᩥ ᨶ ᨸᩔᨲᩥ,

ᨸᩥᩈᩈᩣᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᨴᩦᨲᩦᩁᩮᨠᩴ ᩈᩣᨭᨠᩴ ᨧᩣ ᨠᩣᩈᩣᩅᩴ ᨧᩣ ᨧᩣᩃᨠᩴ ᨧᩣ ᨾᨧᩣ ᩁᩮᨲ ᩋᩣᨣᨲᩣ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮ ᨴᩣᨶᩮ ᨴᩮᨷᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨣᨲ᩠ᨲᩣ, ᨳᩮᨿ᩠ᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᨶ ᨾᩮᩣᨧᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨾᩮᩅ᪨ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨶ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩈᩪᨠᩁᩮᩣ ᨸᩣᩈᩴ ᨸᩣᨴᩮᨶ ᨣᨯ᩠ᨰᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩮᩣ ᨸᩣᩈᩮᩈ ᨴᩣᨶᩣᨴᩣᨶᨶᨴᩣᨾᩮᨶ ᨴᩣᨶᩮᨶ ᨮᩥᨲᩮᩣ

ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᩃ᩠ᩃᩮᩣᩃᩮᨲ ᨻᨴ᩠ᨵᨲᩣᨧᩣ ᩋᩣᩉ᪨ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩣ ᨴᨾᩩᨲᩣᨾ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨶᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ, ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨠᩪᨭᨸᩣᩈᩮᨶ ᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩪᨭᨸᩣᩈᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᨱ᩠ᨯᨠᩴ ᨧᩣ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥᨠᩣ ᨧᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨧᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨴᨱ᩠ᨯᨠᩣ ᨻᨴ᩠ᨵᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᩮᩈᩩ ᩃᨣ᩠ᨣᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩪᨠᩁᩔ ᨣᨾᨶᩴ

ᨶᩥᩅᩣᩁᩮᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩕ ᨸᩣᩈᩴ ᨣᨯ᩠ᨰᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩔ ᨧᩪᩊᩮᨶ ᨮᩣᨶᩴ ᨸᩣᩈᨻᨴ᩠ᨵᩴ, ᩈᩮᩣ ᩉᩥ ᨸᩣᩈᩮ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᨧᩣ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᨧᩣ ᨸᩃᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩣ ᨴᨾᩩᨲᩣᨾ

ᨮᩥᨲᩔ ᨻᨴ᩠ᨵᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨧ ᨸᩣᨴᩣᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ᪨ ᨶᩥᨸᨶ᩠ᨶᩔ ᨻᨴ᩠ᨵᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩈᨿᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᨾᩮᩅ ᩑᨠᩴ ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᨠᩪᨭᨸᩣᩈᨻᨴ᩠ᨵᩔ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨲᩴ

ᨲᨴᩮᩅ ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩴ ᨲᨲᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩮᩣᨧᩮᨶ᩠ᨲᩣ ᨴᩈᨸᩥ ᩅᩦᩈᨲᩥᨸᩥ ᩈᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩥᨧ᩠ᨧ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨣᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨧᩪᩊᩮᨶ ᨴᩣᨶᩴ

ᨸᩃᩥᨻᩮᨴ᩠ᨵᩣ ᨧᩥᨿ᪨

ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨸᨶ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨧᨲᩩᨸ᩠ᨸᨴᨠᨩᩣᨲᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᨨᨠ᩠ᨠᩣᨸᨶᨸᩣᨴᩣᨧᩣᨧᨶᩣᨶᩥ ᩁᨧᩥᨲᩣᨶᩦᨲᩥ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᩈᩪᨠᩁᩴ ᨧᩥᩈ᩠ᩈᨩ᩠ᨩᩮᨶ᩠ᨲᩔᩣᨸᩥ ᨠᩣᩁᩩᨬ᩠ᨬᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᨶ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ, ᨳᩮᨿ᩠ᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨ ᨸᩣᩈᨭ᩠ᨮᩴ ᨸᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩃᩈᨾᩦᨸᩴ ᨧᩣ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨭᩥᨸᨴᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨴᨾᩮᩅ

ᨸᩃᩥᨻᨴ᩠ᨵᩔ ᩋᩅᩉᩣᩁᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᩁᩮᩣᨸᩥ ᨴᨱ᩠ᨯᩈᩪᨠᩁᩔ ᨥᩣᩈᨬ᩠ᨧ ᨸᩣᨶᩦᨿᨬ᩠ᨧ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩃᩴ ᨠᩣᩉᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩪᨠᩁᩴ ᨣᩁᩮᩣᨲᩥ – “ᩈᩪᨠᩁᩮᩣ ᨸᩃᩣᨿᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ; ᩈᨧᩮ ᩈᩮᩣ ᨸᩃᩣᨿᨲᩥ, ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨ ᨸᩣᨴᩴ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩃᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩪᨠᩁᩈ᩠ᩈ ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨸᩃᩥᨻᨴ᩠ᨵᩔᩣᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨

ᨿᩮᩣ ᨸᨶ ᨥᩣᩈᨬ᩠ᨧ ᨸᩣᨶᩦᨿᨬ᩠ᨧ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, “ᨴᩃᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩃᩣᨿᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ; ᩈᨧᩮ ᩈᩮᩣ ᨸᩃᩣᨿᨲᩥ, ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ᪨ ᨸᩣᨴᩴ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩃᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩔᩣᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨸᩥᩈᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᩈᨲ᩠ᨳᩴ ᨧᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩴ ᨧᩣ ᨴᩮᨸᨲᩥ “ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮ ᨧᩣ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨧᩣ ᨸᩃᩣᨿᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩈᩪᨠᩁᩮᩣ ᨸᩣᩈᩴ ᨧᩣᩃᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮ

ᨧᩣ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨧᩣ ᨸᩃᩣᨿᨲᩥ, ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᨾᩮᩅ᪨ ᨸᩣᩈᩴ ᨿᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩈᩉ ᨸᩣᨲᩮᨲᩥ, ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᩈᩪᨠᩁᩮᩣ ᨲᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ , ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ᪨ ᩈᩪᨠᩁᩮᩣ

ᩋᨲ᩠ᨲᩉᩃᨸᩥᩈᩣᩁᩮᨶᩉᩥ ᩋᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩴ ᨸᩃᩥᨻᩮᩣᨵᨠᩣᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨲᩉᩃᩴ ᨠᩣᩁᩩᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨲᩮᩣ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ, ᨳᩮᨿ᩠ᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨ ᩈᨧᩮ

ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᨾᩮᩅ᪨ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᨸᩥᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩉᩃᩴ ᨸᩣᨲᩮᨲᩥ, ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᩈᩪᨠᩁᩮᩣ ᨲᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ᪨ ᨡᩩᨸᩥᨲᩮ

ᨸᨲᩥᨲᩈᩪᨠᩁᩮᩈᩩᨸᩥ ᨠᩣᩁᩩᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲᩣ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ, ᨳᩮᨿ᩠ᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨ ᨡᩩᨸᩥᨲᩴ ᨸᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩣᩈᩮᨲᩥ, ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᩈᩪᨠᩁᩮᩣ ᨲᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ,

ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ᪨ ᩈᩪᩃᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩣᩁᩩᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲᩥ, ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ, ᨳᩮᨿ᩠ᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨ ᩈᩪᩃᩴ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᨴ᩠ᨴᩮᨲᩥ, ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ᪨

ບິຫາຣກຸຍິຜໍ ບກ ປິເລ ຮາ ອກ຺ໆຫລໍ ຮາ ຌຸເຣ຺ດ຺ຕາ ຮາເຣຕ຺ຕາ – "ຍິກາ຺ຸປິຄໍ ປະຂີເລເລຂ຺ຕາກເຍຕໍ, ຍາ ຽູຣ ຊຸຣ ກເຣາຮາ"ຕິ໌ ເລເຮ "ຫຣາເບຮ, ກເຕ຺ຕ"ຕິ ຮເຣຕ຺ຕິ, ຫຣາເບຕໍ ຮເ຺ຕິ໌ ອຮ ເລຜໍ ຫເຣຕ຺ຕິ, ສຸຕ຺ຕເຣເຍຮ໌ ອຮ ເຕຮ ຫເຣຕ຺ຕິ, ຄ ຫຣິຕໍ ເຣຕ຺ຕິ, ຣກ຺ລ ຍາຮິຕ຺ວາ ຫຣາເບຕໍ ຮເ຺ຕິ໌ ຍຄຸສ຺ສາ ເລສ຺ສຣກ຺ລລາການເລ ເລເຕ຺ຕສຸ ປິເລ ຮ ອກ຺ໆຫລປິລາລາຂີຄິ ຮ ກເຣາຕ຺ຕິ – "ຍໍເລ ຕາຮຕ຺ຕາ ເລສ຺ສາຄິ ຣກ຺ລສ຺ສາຍາ"ຕິ໌ ຮີຕິຮເຕ຺ຕ ເລສ຺ສາການເລ ເຕສຸ ອຄາລເຍສຸ ປກ຺ກເຕ຺ຕສຸ ຕຕ຺ຕ ຄຕ຺ຕ ຮາ ປຕິຕໍ ຮາ ເຍາເຮຕໍ ຮເ຺ຕີຕິ໌

ຍິກາຈຕູຖ໌ເຍປິ ນຸກາຣຈຕ຺ຕສຸ ຣຸຕ຺ຕເລຂີເລາເຍຮ ຮິຄິຖ຺ຖເຍາ໌

ຍຖ຺ຖຈຕູຖ໌ເຍປິ ຊຸເລເຮ ຄເຍາ໌ ອຜໍ ບກ ຮິເລເລາ – ກຸຍີຄຍຸຕໍ ຮິຮຣິຕ຺ວາ ຮາ ປຖ຺ຖາບຸຮເກ ຍຸຕ຺ຕິຕ຺ວາ ຮາ ປເສ຺ສຸຄ ລິກ຺ຂ ກຕ຺ຕາ ຮາ ກຸຍີຄເຕາ ຍເຖ຺ຖ ເປິເຮຕ຺ຕາ ປລິເປຕ຺ຕສ຺ສ ປິຣາຂີເກ໌ ກຕ຺ຕສິຕ຺ຕາຄິ ຮເສ຺ສຕ຺ຕາ ຊຸຣ ປລິເປຕ຺ຕສ຺ສາປິ ປິຣາຂີເກ໌ ເລຫ ກຸຍີເຄຄ ວຕ຺ຕເຣເຕາປິ ປິຣາຂີເກ໌ ເກຮລໍ ກຸຍີຄຍຸຕໍ ຮິຮເຣຕິ, ປຖ຺ຖາບຸຮເກ ຍຸຕ຺ຕາຕິ, ລິກ຺ຂ ຮາ ກເຣາຕິ, ຍຖ຺ຖາ ບກ ອຕ຺ຕເຕາ ສຍູຕາຍ ປລິຍຕ຺ຕິ, ກຕ຺ຕເຮຍ໌ ຊຸຣ ກຕ຺ຕາ ກຕ຺ຕສິຕ຺ຕາຄິ ຮເສ຺ສຕິ, ຍຖ຺ຖາ ເກາຮເຣຕ຺ຕາຍ ຄິກ຺ລຍິຕ຺ວາ ປລິຍຕ຺ຕິ, ກຕ຺ຕເຮຍເຍຮ໌ ຍຸຕໍ ອຮິຮຣິຕ຺ວາ ປຖ຺ຖາບຸຮເກ ອຍຸຕ຺ຕິຕ຺ວາ ປເສ຺ສຸຄ ລິກ຺ຂ ອກຕ຺ຕາ ເກຮລໍ ກຕ຺ຕສິຕ຺ຕາຄິ ຮເສ຺ສຕິ, ຍຖ຺ຖາ ບກ ຕາຕຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສີເລຄ ປຫຣິຕ຺ວາ ຌຸກາລໍ ກຕ຺ຕາ ເກາຮເຣຕ຺ຕາຍ ຄິກ຺ລຍິຕ຺ວາ ປລິຍຕ຺ຕິ, ກຕ຺ຕເຮຍເຍຮ໌ ຕຖ຺ຖກຸຍີຄສ຺ສ ຍຸຕໍ ຮາ ຮິຮເຣຕິ, ປຖ຺ຖາບຸຮເກ ຮາ ຍຸຕ຺ຕາຕິ, ລິກ຺ຂ ຮາ ກເຣາຕິ, ອາກຕາກຕາ ຍຖ຺ຖາ ຖ຺ຖາເຣ ປຕ຺ຕາ ບຸຮກລິເກ຺ຂຫິ ປລິຍຕ຺ຕິ, ກຕ຺ຕເຮຍເຍຮ໌ ຕຖ຺ຖກຸຍີຄໍ ກເຫຕ຺ວາ ກຸເຣ຺ຕ ລິປຕິ, ກຕ຺ຕເຮຍເຍຮາຕິ໌ ຍາເຄ ກຕ຺ຕ ປີເຣ ສຮິກາຍ ເລຂີເລ໌

ຍໍເລເປສິຈຕູຍິ໌ ເລເຮ ອາການເລ ກຫຼາຕິ, ກຫິຕຕ຺ຕາຄເຍຮ ຊາຄໍ ຕໍ ລຫາການເຣຫິ ປຣິຖ຺ຖິກ຺ຂິຕ຺ວາ ຊາຄາຮາຮຄໍ ເຮຂີຕຕ຺ຕຸ໌ ເລເລເຍຕ຺ຕ ຮາຣຸເກາປິລກເຣຂກເລາຂກຈຕ຺ຕສຸ ຮ ອຕ຺ຕເຮາຣກາຂີຈຕ຺ຕສຸ ຣຸຕ຺ຕຄເຍຄ ຮິຄິຖ຺ຖິຄິຕຕ຺ຕຸ໌

໑໔໓໌ ກຸຍິກ຺ຂຈຕູຍິ – ເຍາ ເລປຢິເຕລິຂີຄິ ອປິຮ຺ລຸກ຺ຕາຄິ ກເຫຕ຺ວາ "ຄ ບຸກ ຊຸຣ ກຣິສ຺ສາຍີ"ຕິ ຍໍຮເຣ ຮຕ຺ຕາ ຣຸຕິຍຂີຮເລາຂີປຸປິ ບຸກ ຮີເຣຕ຺ຕ ຕຸປ຺ປເຣຕ຺ຕ ຊຸຮເຍຮ ຣຸຣຄິເຣ຺ລປໍ ກຕ຺ຕາ ປຣິກຸຖ຺ຖເຣຕ຺ຕາ ເລຖ຺ຖຍິ ຕໍ ປຣິກຸຖ຺ຖຕິ, ເຄຮຕ຺ຕ ປິຣາຂີເກ໌ ຣຸກ຺ກຂໍ ຮາ ຣຸລ຺ລຖ຺ຖຜໍ ຮາ ອາປຖ຺ຖຕິ, ກຕ຺ຕເຮຍໍ ປກ ເຫາຕິ໌ ອເຍຍິ ກິກ຺ລ ຊຸເຣເຍຮເຍການິ໌ ເຕາກ ຣຸຕ຺ຕ – "ອຄາປຕ຺ຕິ ກິກ຺ລ ປິຣາຂີກສ຺ສາ"ຕິ໌ ຣຸຣຄິເຣ຺ລປໍ ປກ ອກຕ຺ຕາ "ຂີຮເລ ຂີຮເລ ປຣິກຸຖ຺ຖິສ຺ສາຍີ"ຕິ ເຮາເກ ເຮາກຍິ ປຣິກຸຖ຺ຖເຕາ ຍສ຺ສິ ຂີຮເລ ປິຮ຺ລຸກ຺ເກ ປຸຣຕິ, ຕສ຺ສິ ປິຣາຂີເກ໌

ເລຮິຂາຮຫາຣຈຕູຸຄິ ເລຮິຂາຮຫາເຣ, ຍຕ຺ຕິຈຕູຸຄິ ຌຸຮຄິຍລຣາຂີຈຕູຸສຸ ເຣ຺ຕ ຮິລາເລຈຕູຸຄິ ອຕ຺ຕເຮາຣກາຂີຈຕູຸສຸ ຣຸຕ຺ຕຮິຄິຖ຺ຖຍຄເຍຄ ເຮຂີຕຕ຺ຕາຄິ໌ ເຣ຺ຕ ຕິລາຈຕູຸຄິ ຕຸຕ຺ຕາຄຕ຺ຕເຕຮ໌

໑໔໔໌ ອຕ຺ຕກາຂາປຄາຂີຈຕູຸສຸ ເຕ ກິກ຺ລ ຊຸເກ ກາຍການາຮໍ ປຣິຖ຺ຖິກ຺ຂກິກ຺ລເກ ອາກຍໍສຸ໌ ຕຕ຺ຕ ກິກ຺ລ ຮລິຮລໍ ປຣິກຸຖ຺ຖາຍາຕາປິ ເຕສຸ ອາກເຕສຸ "ເຮຣາຄໍ ຮລິຄິ ເຣຮາ"ຕິ ກປຢິຍການເຣກ ຄ ອເຮາຄໍ໌ ອຮ ເຕ ກິກ຺ລ "ກໍ ເລຖ຺ຖິກໍ ອຍຕ຺ຕໍ ຄ ປິປຸຫາຕີ"ຕິ ລຫຼິ ປຫຣິຕ຺ວາ ກາຂາເບຕ຺ຕາ

តោសយ្បិ ចស្សកេ្កត កាក៊ ៩ត្វា អត្តនាបិ បរិក្ញ៊្ជិស្ស៍ តោត តេសំ ភកចា “អតាបត្តិ, ភិក្ខុចេ, បរិភោគត្ថាយា”តិ អាហ៍ តស្មា ព្ទជាតិបិ ឃត្ត អាចារិកា អាកត្តុកាត៌ ត ទេត្តិ, ផលចារេទ ច ឋឋ្យតេ្ត អទេ្ញាសំ អត្តិកាច៌ ៩ស្វា ចោរិកាយ អត្តតាច លាភត្តិ, តត្ត អាកត្តុកោហិ ឈល៊្ហិ បហរិត្វា ការេ៩ត្វា បរិក្ញ៊្ជិតុំ ចដ្តតិ៍

ឃត្ត បត អាចារិកា រុទេ្ល រក្ខិត្វា ផលចារេទ ឋឋ្យតេ្ត ការេ៩ត្វា លាភត្តិ, ចតុស្សុ បច្ចយេសុ ឋឋុា ដ្ឋបេតត្តិ, អតិស្សុរា តត្ត អាកត្តុកា៍ ឃេបិ រុក្ខា ឌិចទត្វាយ តិយេយត្វា ៩ិត្តា, តោសុបិ អាកត្តុកា អតិស្សុរា៍ ឲេសច តយោ សេសបច្ចយត្ថាយ តិយេយត្វា ៩ិត្តុសុបិ៍

ឃេ បត តថា អតិយយិតា, អាចារិកា ច តេ រក្ខិត្វា កោរេបត្វា ចោរិកាយ បរិក្ញ៊្ជត្តិ, ត តេសុ អាចារិកាត៌ កតិកាយ ធាតត្តិ៍ ឃេ ផលបរិភោគត្ថាយ ៩ិត្តា, អាចារិកាបិ តេ រក្ខិត្វា កោរេបត្វា ឋឋុា ដ្ឋបេតត្តិ, តោសុឃេច តោសំ កតិកាយ ធាតត្តិ៍ យថាបច្ចរិយំ បត ចុត្តំ – “ចតុត្តំ បច្ចយាត៌ តិយេយត្វា ៩ិត្តំ ចេឃ្យចិតេ្តត បរិក្ញ៊្ជតេ្តា កណ្ឌំ អល្លារេបត្វា ការេទតេ្តា៍ បរិភោគចសេតេច ត៌ ការេ៩ត្វា បរិក្ញ៊្ជត្តស្ស កណ្ឌទេឃ្ប៍ ឃំ បតេត្ត សេតាសតត្វាយ តិយយិត៌, ត៌ បរិភោគចសេតេច ការេ៩ត្វា បរិក្ញ៊្ជត្តស្ស ទុល្លច្ចយញ្ច កណ្ឌទេឃ្យញ្ចា”តិ៍

ឍ្ហឌិស្ស ឌិចទត្វាយ ៩ិត្តំ ឌិចទេទឃេច ដ្ឋបេតតត្តំ៍ សចេ ទុត្ពិក្ខុំ ហោតិ, ភិក្ខុ បិណ្ឌបាតេត កិលយត្តិ, ឌិចទំ បត សុលភំ, សេឃ្សស្ឋតាយ អបលោកតកម្មំ កត្វា បិណ្ឌបាតេបិ ដ្ឋបេតុំ ចដ្តតិ៍ សេតាសតេត កិលាតបច្ចយេត ចា កិលយតេ្តសុ សេឃ្សស្ឋតាយ អបលោកតកម្មំ កត្វា តទត្វាយបិ ដ្ឋបេតុំ ចដ្តតិ៍ ឍ្ហឌិស្ស បិណ្ឌបាតត្វាយ កិលាតបច្ចយត្វាយ ច ៩ិតេ្តសុបិ ឲេសច តយោ៍ ឍ្ហឌិស្ស សេតាសតត្វាយ ៩ិត្តំ បត ករុកណ្ឌំ ហោតិ, ត៌ រក្ខិត្វា កោរេបត្វា តទត្តេយេច ដ្ឋបេតត្តំ៍ សចេ បត ទុត្ពិក្ខុំ ហោតិ, ភិក្ខុ បិណ្ឌបាតេត ត យាបេត្តិ៍ ឲត្ត រាជរោការចោររភយាឌីហិ អញ្ញុត្ត កច្ឆត្តាត៌ ចិហារា បលុជ្ជត្តិ, តាលតាឡាព្ទកោរាឌីកោ ចិតាសេត្តិ, សេតាសតបច្ចយំ បត តិស្សាយ យាបេតុំ សក្កា ហោតិ៍ ឲចរូប កាលេ សេតាសតំ ចិស្សជ្ជេត្វាបិ សេតាសតជក្កុតត្វាយ បរិភោគោ ភកចតា អតុញ្ញាតោ៍ តស្មា ឲក៌ ចា ទេ្វ ចា ចរសេតាសតាតិ ធរបត្វា ព្ទតរាតិ លាមកកោដ្ឋិយា បិណ្ឌបាតត្វាយ ចិស្សជ្ជេតុំ ចដ្តតិ៍ មូលចត្ថុច្ឆេទំ បត កត្វា ត ដ្ឋបេតត្តំ

៍

ឃោ បត អារាមោ ចតុប្បច្ចយត្វាយ តិយេយត្វា ៩ិតេ្តា, តត្ត អបលោកតកម្មំ ត កាតត្តំ៍ យេត បត បច្ចយេត ដ្ឋាត៌, តទត្តំ ដ្ឋបេតុំ ចដ្តតិ៍ អារាមោ ជក្កិតតេ្តា, ចេតត៌ ៩ត្វាបិ ជក្កាបេតុំ ចដ្តតិ៍ ឃេ បត ចេតត៌ លភិត្វា អារាមេឃេច កោឃំ កត្វា ចសត្តា រក្ខត្តិ, តេ ចេ អាកតាត៌ ភិក្ខុត៌ តាឡិព្ទកោទំ ចា តាលបក្កំ ចា ទេត្តិ, ឃំ តោសំ សសេ្ឍត អតុញ្ញាត៌ ហោតិ – “៩ិចសេ ៩ិចសេ ឲត្តក៌ តាម ទេភចា”តិ តទេច តេ ទាតុំ លភត្តិ; តតោ ដ្ឋត្តរិ តោសំ ៩ទត្តាតយ្បិ កហេតុំ ត ចដ្តតិ៍

ឃោ បត អារាមំ កោលិយា កហេត្វា សឃ្សស្ស ចតុប្បច្ចយត្វាយ កប្បិយកណ្ឌេយេច ទេតិ, អយំ ពាហុកម្បិ ទាតុំ លភតិ៍ ចេតិយស្ស បឌីបត្វាយ ចា ខណ្ឌផុល្លបដិសជ្ជរណត្វាយ ចា ៩ិតេ្តា អារាមោបិ បដិជក្កិតតេ្តា; ចេតត៌ ៩ត្វាបិ ជក្កាបេតតេ្តា៍ ចេតតញ្ច បតេត្ត

ເຈຕິຍສນ຺ຕກມ຺ປິ ສງ຺ຄສນ຺ຕກມ຺ປິ ທາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ. ເອກມ຺ປິ ອາຣາມໍ ເວຕເນນ ຕຕ຺ເຖວ ວສິຕ຺ວາ ຣກ຺ຂນ຺ຕານໍ ໂຄປິຍາ ຄເຫຕ຺ວາ ກປ຺ປິຍກາຣການໍ ຕຕ຺ຖ ຊາຕກຜລານໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພານີ.

ອມ຺ພປາລກາທິວຕ຺ຖູສຸ – ອນາປຕ຺ຕິ, ກິຎ຺ເຈ, ໂຄປກສ຺ສ ທາເນຕິ ເອຕ຺ຖ ກຕຣໍ ປນ ໂຄປກທານໍ ວຏ຺ຏຕິ, ກຕຣໍ ນ ວຏ຺ຏຕີຕິ? ມຫາສຸມຕ຺ເຖໂຣ ຕາວ ອາຫ – “ຍໍ ໂຄປກສ຺ສ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ທິນ຺ນໍ ໂຫຕິ – ‘ເອຕ຺ຕກໍ ທິວເສ ທິວເສ ຄຓ຺ຫາ’ຕິ ຕເທວ ວຏ຺ຏຕິ; ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິ ນ ວຏ຺ຏຕີ”ຕິ. ມຫາປທຸມຕ຺ເຖໂຣ ປນາຫ – “ກິໍ ໂຄປການໍ ປຓ຺ຓໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ນິມິຕ຺ຕສຎ຺ຎໍ ວາ ກຕ຺ວາ ຐິຕໍ ອຕ຺ຖິ, ເອເຕສໍ ຫຕ຺ເຖ ວິສ຺ສຏ຺ຐກສ຺ສ ເອເຕ ອິສ຺ສຣາ, ຕສ຺ມາ ຍໍ ເຕ ເທນ຺ຕິ ຕໍ ພຫຸກມ຺ປິ ວຏ຺ຏຕີ”ຕິ. ກຸຣຸນ຺ທຏ຺ຐກຖາຍໍ ປນ ວຸຕ຺ຕໍ – “ມນຸສ຺ສານໍ ອາຣາມໍ ວາ ອຎ຺ຎໍ ວາ ຜລາຜລໍ ທາຣກາ ຣກ຺ຂນ຺ຕິ, ເຕຫິ ທິນ຺ນໍ ວຏ຺ຏຕິ. ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ປນ ນ ຄເຫຕພ຺ພໍ. ສງ຺ຄິເກ ປນ ເຈຕິຍສນ຺ຕເກ ຈ ໂຄປິຍາ ຄເຫຕ຺ວາ ຣກ຺ຂນ຺ຕສ຺ເສວ ທາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ. ເວຕເນນ ຣກ຺ຂນ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ຠາຄມຕ຺ຕໍ ວຏ຺ຏຕີ”ຕິ. ມຫາປຈ຺ຈຣິຍໍ ປນ “ຍໍ ຄິຫີນໍ ອາຣາມຣກ຺ຂກາ ຠິກ຺ຂູນໍ ເທນ຺ຕິ, ເອຕໍ ວຏ຺ຏຕິ. ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຄສ຺ສ ປນ ອາຣາມໂຄປກາ ຍໍ ອຕ຺ຕໂນ ຠຕິຍາ ລຠນ຺ຕາ ເທນ຺ຕິ, ເອຕໍ ວຏ຺ຏຕິ. ໂຍປິ ອຸປຑ຺ຒາຣາມໍ ວາ ເກຈິເທວ ຣຸກ຺ເຂ ວາ ຠຕິໍ ລຠິຕ຺ວາ ຣກ຺ຂຕິ, ຕສ຺ສາປິ ອຕ຺ຕໂນ ປຕ຺ຕຣຸກ຺ຂໂຕເຍວ ທາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ. ໂຄປິຍາ ຄເຫຕ຺ວາ ຣກ຺ຂນ຺ຕສ຺ສ ປນ ສພ຺ພມ຺ປິ ວຏ຺ຏຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເອຕໍ ປນ ສພ຺ພໍ ພ຺ຍຎ຺ຊນໂຕ ນານໍ, ອຕ຺ຖໂຕ ເອກເມວ; ຕສ຺ມາ ອຘິປ຺ປາຍໍ ຎຕ຺ວາ ຄເຫຕພ຺ພໍ.

ທາຣຸວຕ຺ຖຸມ຺ຫິ – ຕາວກາລິໂກ ອຫໍ ຠຄວາຕິ ຕາວກາລິກຈິຕ຺ໂຕ ອຫໍ ຠຄວາຕິ ວຕ຺ຕຸກາເມນ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕາວກາລິກຈິຕ຺ໂຕຕິ “ປຸນ ອາຫຣິຕ຺ວາ ທສ຺ສາມີ”ຕິ ເອວໍຈິຕ຺ໂຕ ອໂຫສີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ເຕນ “ຕາວກາລິເກ ອນາປຕ຺ຕີ”ຕິ ອາຫ.

ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ປາຬິມຸຕ຺ຕກວິນິຈ຺ໂຉ – ສເຈ ສງ຺ໂຄ ສງ຺ຄິກໍ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ ອຸໂປສຖາຄາຣໍ ວາ ໂຠຊນສາລໍ ວາ, ຕໂຕ ອາປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຕາວກາລິກໍ ຫຣິຕພ຺ພໍ. ໂຍ ປນ ສງ຺ຄິກາ ທາຣຸສມ຺ຠາເຣ ອາເນຕ຺ວາ ເທເວ ວສ຺ສນ຺ເຕ ເຕເມຕິ, ອາຕເປນ ສຸກ຺ຂຕິ, ຕໍ ສພ຺ພມ຺ປິ ອາຫຣິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ອາວາເສ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ. ສງ຺ໂຄ ອາຫຣາເປນ຺ໂຕ ອຎ຺ເຎນ ວາ ທາຣຸສມ຺ຠາເຣນ ມູເລນ ວາ ສຎ຺ຎາເປຕພ຺ໂພ. ນ ສກ຺ກາ ເຈ ໂຫຕິ ສຎ຺ຎາເປຕຸໍ, “ສງ຺ຄິເກນ, ຠນ຺ເຕ, ກຕໍ ສງ຺ຄິກປຣິໂຠເຄນ ວຬຎ຺ຊຖາ”ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ. ເສນາສນສ຺ສ ປນ ອຍເມວ ກິຈ຺ຈ ພ຺ຍສ຺ໂສ. ສເຈປິ ປາສາຓຕ຺ຖມ຺ຠາ ວາ ຣຸກ຺ຂຕ຺ຖມ຺ຠາ ວາ ກວາຏໍ ວາ ວາຕປານໍ ວາ ນປ຺ປໂຫຕິ, ສງ຺ຄິກໍ ຕາວກາລິກໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ປາກຕິກໍ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ. ເອສ ນໂຍ ອຎ຺ເຎສຸປິ ທາຣຸສມ຺ຠາເຣສູຕິ.

ອຸທກວຕ຺ຖຸມ຺ຫິ – ຍທາ ອຸທກໍ ທຸລ຺ລຠໍ ໂຫຕິ, ໂຍຊນໂຕປິ ອຑ຺ຒໂຍຊນໂຕປິ ອາຫຣີຍຕິ, ເອວຣູເປ ປຣິຄ຺ຄຫິໂຕທເກ ອວຫາໂຣ. ຍໂຕປິ ອາຫຣິຍໂຕ ວາ ໂປກ຺ຂຣຓີອາທີສຸ ຐິຕໂຕ ວາ ເກວລໍ ມາຕຸກຕ຺ຕໍ ສມ຺ປາເທນ຺ຕິ, ປານີຍປຣິໂຠຄຎ຺ຈ ກໂຣນ຺ຕິ, ນ ອຎ຺ຎໍ ມຫາປຣິໂຠຄໍ, ຕມ຺ປິ ເຖຍ຺ຍຈິຕ຺ເຕນ ຄຓ຺ຫໂຕ ອວຫາໂຣ. ຍໂຕ ປນ ເອກໍ ວາ ທ຺ເວ ວາ ຆເຏ ຄເຫຕ຺ວາ ອາສນໍ ໂຘວິຕຸໍ, ໂພຘິຣຸກ຺ເຂ ສິຎ຺ຈິຕຸໍ ອຸທກປູຊໍ ກາຕຸໍ, ຣຊນໍ ປຈິຕຸໍ ລຠ຺ຠຕິ, ຕຕ຺ຖ ສງ຺ຄສ຺ສ ກຕິກວຕ຺ເຕເນວ ປຏິປຊ຺ຊິຕພ຺ພໍ. ອຕິເຣກໍ ຄຓ຺ຫນ຺ຕາ, ມຕ຺ຕິກາທີນິ ວາ ເຖຍ຺ຍຈິຕ຺ເຕນ ປກ຺ຂິປນ຺ຕາ ຠຓ຺ຑໍ ອຄ຺ຆາເປຕ຺ວາ ກາເຣຕພ຺ພາ.

ឋចេ អាចារិកា កតិកចត្តុំ ឥត្យហំ កទេត្តិ, អឡេ្ញារំ ភល្ហក់ ឆោចិតុំ ចា ទឌិតុំ ចា ភ ឥេត្តិ, អត្តភា បភ អឡេ្ញារំ អបឃ្យុត្តាត់ កហេត្វា

ឋ្ញុំ កទេត្តិ, តេរំ កតិកាឃ ភ ផាតញ្ញុំ៍ ឃត្តក់ តេ ឆោចត្តិ, តត្តក់ ឆោចិតញ្ញុំ៍ ឋចេ ឋឈ្យុ ឥ្វេ តិឃ្យោ បេល្លិទលិយោ ចា

វ្ទកសោល្លិយោ ចា ហោត្តិ, កតិកា ឆ កតា “ឲត្ត ភ្យាឃិតញ្ញុំ, ឡ្ញុតោ បាឥំឃំ កហេតញ្ញុំ, ឡ្ញុឆ ឋញ្ញុបទិកោរកោ កាតឡ្ញោ”តិ៍

កតិកចត្តោភច ឋញ្ញុំ កាតញ្ញុំ៍ ឃត្តុ កតិកា ភតិ្វ, តត្តុ ឋញ្ញុបទិកោរកោ ចដ្ធតីតិ៍

បត្តិកាចត្ថុម្ពិ – ឃត្តុ បត្តិកា ត្វល្លកា ហោតិ, ភាភប្យការា ចា ចណ្ហុបត្តិកា អាហទិត្វា ផបិតា, តត្តុ ឆោកាបិ បញ្ចាបាឋក់ អឈ្វតិ, តស្មា

បិទាឌិក់៍ ឋឈ្យូក បភ កម្ពុ ចតិឃកម្ពុ ឆ តិឌ្វ តេ ឋឈ្យុ អាបុច្ឆិត្វា ចា តាចកាលិក់ ចា កហេតុំ ចដ្ធតិ៍ ឃ្យាឃបិ ឌិត្តកម្ពុចណ្ហុឃ្យបិ

ឲឋចេ ភយោ៍

តិលចត្ថុម្ពុ – ឥោបិតតិលោ ផាភាចាចភឃ្យ អភាចា ត្វក្កដ៉ំ, ភល្ហឥ្ឃ្យ បភ ហោតិ៍ ឋឈ្យោ តិលចត្តុំ ឌក្កិត្វា ឋឈ្យុក់ អាចារំ លាឥតិ,

បុភ កឥាធិ ឌក្កិតុំ ភ ឋក្កោតិ, អឆឡ្ញោ ឲកោ ភិក្ខុ ចត្តុឃិឋភ ឌក្កតិ, ឋឈ្យុឃ្យចតំ៍ ភោ ឥច ឌក្កតិ, ឋឈ្យុភកោ ភិក្ខុ ចត្តុឡ្ញោ

“ឌក្កិត្វា ឥហិ”តិ៍ ឋោ ឥច ភាក់ ឡ្ញុត្ថតិ, ភាក់ ឥត្វាបិ ឌក្កាឋបតញ្ញុំ៍ ឋចេ ភាក់ ចឥត្ថតិ, ឥាតញ្ញុឋេច៍ ចឥត្ថតិឃេច, “កត្ថ ឌក្កិត្វា ឋញ្ញុំ

កហេត្វា អត្តភោ ឋត្តក់ ឋេភាឋត់ លាឥហិ”តិ ចត្តុឡ្ញោ៍ កស្មា? ភឥ្វ អឥ្វា ភតិ្វ៍ ឥឥត្តហិ បភ ឋចត្តក់ ភ ឥាតញ្ញុំ , កទ្ធក្កល្ហុំ ហោតិ;

តិលបត្តុំ បភ ឥាតញ្ញុំ៍ តស្មិ ឥច ឌក្កិត្វា អត្តភោ ឋេភាឋត់ លាឥត្ត បុភ ឋឈ្យោ ឌក្កិតុំ បហោតិ, “ត្វំ បា ឌក្កិ, ឋឈ្យោ ឌក្កិឃ្យុតី”តិ

ចត្តុឡ្ញោតិ៍

បញ្ចាឌីតិ ឋត្តុ ចត្វុតិ បិកដ៉ោភច៍ បិឡ្ញុឡ្ញុយំ បភ អភាកតប្បិ បិឋាលត្វុក្កុំ ចា ទ្វាល្លុត្វុក្កុំ ចា អញ្ញា ចា កិញ្ចិ បិឥល្លុក់ ហេត្តឃ្យ

បិទាឌិកឋេច៍ បឆាភឈទាឌីឃ្យុ លឥ្ឋិតបតិតាត់ បទិចេលាឌីត់ កុដ្ធប្បិ បិការប្បិ ភិត្តិត្វា ឡ្ញុដ្ធកាឌីតិ អចហេត្តឃ្យាបិ ឲឋចេ ភយោ៍

កស្មា? ឋឈ្យុក់ ភាបកឥាធិ អញ្ញាចឋត្តិ, កឥាធិ ភ អញ្ញាចឋត្តិ៍ បឆ្ចត្ត ចោទកយេភ ឌភបឥ ត្វដ្ធហត្ត លឥ្ឋិតចិហាទាឌីឃ្យុ កិញ្ចិ បទិក្ខាទ់

ហេត្តឃ្យាបិ ឲឋចេ ភយោ៍ ឃេ បភ តតោ តាចកាលិក់ ហទត្តិ, បុភ អាចឋិតោឃ្យ ឆ ចិហាទេឃ្យ ភិក្ខុ អាហទាបេត្តិ, ឥាតញ្ញុំ៍ ឋចេបិ

តតោ អាហទិត្វា ឋេភាឋត់ កតំ ហោតិ, តំ ចា តឥល្លុក់ ចា ឥាតញ្ញុឋេច៍ “បុភ អាចឋិឃ្យាបា”តិ អាលយំ អធ្ធិត្តិត្វា ត្វដ្ធតោឃ្យ

ឌភបឥឃ្យ កលឋត្តក់ ចា បុក្កលិក់ ចា កហិតំ ហោតិ; តេ ឥច អត្វបាភត្តិ, បឌិកម្ពុភ កិច្ចំ ភតិ្វ៍ ឋឈ្យុក់ បភ កទ្ធក្កល្ហុំ, តស្មា បឌិកម្ពុំ

កត្តញ្ញោឋេច៍

១៥៥៍ ចិហាទបទិកោរកចត្ថុវត្តាភត្វុឋេច៍

អត្វបាភាបិ, ភិក្ខុចេ, តាចកាលិក់ ហទិត្វត្តិ ឲត្តុ ឃោ ភិក្ខុ ឋឈ្យុក់ បញ្ចុ ចា ឃីឥំ ចា តាចកាលិក់ ហទិត្វា អត្តភោ ចាឃ្យកដ្ធាភ ឲកប្បិ

ឥ្វេបិ បាឋេ ឋឈ្យុកបទិកោរកភ បទិក្ខុញ្ញុតិ, អាកតាកតាត់ ត្វុឥ្ឋតទាត់ ឥតិ, ភប្បឌិឌាហតិ , តឃ្យ តស្មិ ភឥ្វបិ ឌិឡ្ហុបិ ឆោទាចហេបិ

ហិចា ភ ហោតិ៍ ចឋិត្វា បភ កត្ថេត្តភ ឃឆាផាភ ឥេបតញ្ញុំ៍ ឃោ បភ បុក្កលិកបទិកោរកភ បទិក្ខុញ្ញុតិ, អាកតាកតាត់ ត្វុឥ្ឋតទាត់ ភ

ឌេតិ, តស្មិំ ខណេ តស្ស កិច្ចា ហោតិ។ អញ្ញា បន អាចារំ គហេត្វា បរិក្ខារេត្វា សចេ តត្ថ ចុទ្ទតរោ អាគន្ត្វា ចុដ្ឋារេបតិ, “មយា ព្ទុចំ អម្ពុកាចារសោតា នាម អាហដំ, កដ្ឋាមិ, នំ បរិភតិកំ ករោមី”តិ ចទន្តា។ សចេ សោ កិក្ខុ “អហំ បរិភតិកំ ករិស្សាមី”តិ ចឌតិ, តស្ស ការំ ករត្វាបិ កន្តំ ចដ្ដតីតិ សន្តេបដ្ឋកថាយំ ចុត្តំ។

ធម្មាចតុត្ថេ – នោកទ្ធលឃាកុតិ តិលតណ្ឌុលមុគ្គេហិ ចា តិលតណ្ឌុលមាសេហិ ចា តិលតណ្ឌុលកុលត្ថេហិ ចា តិលតណ្ឌុលេហិ សទ្ធិំ ឃំកិញ្ចិ ឲកំ អបណ្ណំ បក្ខិបិត្វា តីហិ កតា, ឲតំ កិរ ព្ទុមេហិ តីហិ ចតុករោកាឥកសម្ពេត្ត ពិរេ សប្បិមធុសក្ករាទីហិ មោរេត្វា ករោន្តិ។

ទាឌកាហចតុត្ថេ – មធុកោច្ចអកោតិ អតិរសកបូចោ ចុច្ចតិ; “មធុសីសក”ន្តិបិ ចឌន្តិ។ សេសមេត្ថ ចតុត្ថេយេបិ ព្ទុតកាដតីយចតុត្ថេ ចុត្តនយេនេច ចេទិតព្ពំ។

១៨៥។ អដ្ឋកចតុត្ថេ – ឲតតេចាចាតិ កិលិនោ ហុត្វា អចេចាន អាយម្ហា ភូបិលិ អាយម្ហតោ អដ្ឋកស្ស បពេល្លាតិ ន អកតិកមតចេសត បពេល្លា, អបិ ច សោ អនាបត្តិសញ្ញិតាយ លជ្ជីអត្ថុកេហត ចិតយាត្តុកេហត ច ទេរោ បពេល្លាតិ ចេទិតព្ពា។ សេសមេត្ថ ភូត្តានយេច។

១៨៦។ ឥរិទាឍសីចតុត្ថេ – ចោរេហិ ភូបទ្ទុតន្តិ ចោរេហិ ចិលុត្តំ។ ព្ទុទ្ធិយា អានេត្វា បរិហារេ ចុរេបសីតិ ទេរោ កិរ តំ កុលំ ទោកសល្លសមប្បិតំ អាចដ្ឋន្តំ ចិចដ្ឋន្តំ ឌិស្វា តស្ស កុលស្ស អនុកម្បាយ បសាទានុរក្ខណត្ថាយ ធម្មានុក្កេហត អត្តនោ ព្ទុទ្ធិយា “ទេតរំមេច បិណ្ឌាចំ ភាវកានំ សមីបេ ហោតុ”តិ អធិដ្ឋាសិ។ ភាវកា “អយ្យានំ បិណ្ឌាភោ”តិ សញ្ញាតិត្វា អភិរូហិំសុ។ តតោ ទេរោ ព្ទុទ្ធិំ បដិសំហរិ, បិណ្ឌាភោបិ សកដ្ឋានេយេច អដ្ឋាសិ។ ចោហាវចេសត បន ចុត្តំ “ទេ ភាវកោ ព្ទុទ្ធិយា អានេត្វា បិណ្ឌាភោ ចុរេបសី”តិ។ ព្ទុទ្ធិចិសយេតិ ព្រុឌិសាយ អធិដ្ឋានិទ្ធិយា អនាបត្តិ។ ចិកុព្ពានិទ្ធិ បន ន ចដ្ដតិ។

១៩០-១។ អចសានេ ចតុត្ថេយំ ភូត្តានត្តយេចាតិ។

សមុដ្ឋបិណ្ឌាទិកាយ ចិតយសំចណ្ណនាយ

ទុតិយបិណ្ឌាទិកចណ្ណនា និដ្ឋិតា។

តតាយំ អនុសាសនី –

ទុតិយំ អទុតិយេយត, យំ ឌិនេនត បកាសិតំ;

បរាជិតកិលេសេន, បរាជិតមិទំ ត្វយា៍

និក្ខាមនំ វនំ តេន, អញ្ញា កិញ្ចិ ន វិជ្ជតិ;

អនេកភយទោកិណ្ណំ, កម្មីរត្វ វិចិកិច្ឆយំ៍

តស្មា ចតុព្វិធា ជាតិយោ, ភិក្ខូនំ វិនយញ្ញុនា;

វិនយាត្ថកថេនេត្វ, កនោរន្តេន វិចិកិច្ឆយំ៍

បរិញ្ញត្តំ អដ្ឋកចនោច, សាធិប្បាយយោសសោតា;

ខ្ញុកញ្ញាអប្បយនេត្តន, កនហឹយោ វិចិកិច្ឆយោ៍

អាបត្តិទស្សនស្សាទោ, ន កត្តព្វោ ព្យាចនំ;

បស្សិស្សាមិ អនាបត្តិ-មិតិ កឃិរាឌ មានសំ៍

បស្សិត្វាបិ ច អាបត្តិំ, អចត្វាច បុនប្បុនំ;

ជីវិតំ វិត្វាឌ វិញ្ញូហិ, សំសន្ទិត្វា ច តំ ចនេ៍

កប្បិយេបិ ច ចត្តុមិំ, និត្តស្ស លហុចត្តិនោ;

ចនេសន សាមញ្ញគុណា, នចត្តឹស បុគ្គនា៍

តស្មា បរបរិក្ខារំ, អាសីវិសមិវោចារកំ;

អគ្គិំ វិយ ច សម្បស្សំ, នាមសេយ្យ វិចក្ខណោតិ៍

បិរាឌិកកណ្ឌ-អដ្ឋកចាឃ

បឌេឃា ភារេកា តិដ្ឋិតោ

តេយា តស្ស ភកចតោ អទេហតោ សម្ពាសម្ពុទ្ធស្ស

ឋិតឃបិដេក

បិរាឌិកកណ្ឌ-អដ្ឋកចា (ទុតិយោ ភារេកា)

១៎ តតិយបិរាឌិកំ

តតិយំ ពីហិ ឋុទ្ធេត, ឃំ ពុទ្ធេត ឋិកាឋិតំ;

បិរាឌិកំ តស្ស ជាតិ, បទេត្វា ឋិចណ្ណតាក្កេយា៎

ឃម្ពា តម្ពា ឋុចិឌេណ្ណាឃ្យំ, ឃំ បុទ្ធោ ច បកាឋិតំ;

តំ ចដ្ឋយិត្វា អឋ្យាបិ, ហោតិ ឋិចណ្ណតា អឃំ៎

បឌេយបញ្ញត្តិតិជាតចណ្ណតា

១៩១៎ តេតឋយឃេត ពុទ្ធេ ភកចា ចេឋាលិយំ ឋិហទតិ យហាចេត ក្សជិការឋាលិយត្តិ ឲត្ត ចេឋាលិយត្តិ ឲចំតាយកេ ពួត្តិលិក្កចឋេត បចត្តចោហារេ តកេឌ៎ តជ្យាតកាទំ តិក្ខត្តុំ បិកាទបរិក្ខេបចឌ្ឍេតត ឋិឋាលីភូតត្តា “ចេឋាលី”តិ ចុច្ចតិ៎ ត្ថជយ្សិ ច តកាទំ ឋញ្ញាតប្បត្តេយេច ឋម្ពាឋម្ពុទ្ធេ ឋញ្ញាកាទេត ចេឋុល្លិ បត្តត្តិ ចេជិតត្តា៎ ឲចំ កោចទកាយំ ជឋ្យត្វា តិចាឋដ្ឋាត យាហ – “យហាចេត ក្សជិការឋាលិយ”ត្តិ៎ តត្ត យហាចតំ តាយ ឋយំជាតំ អទោបិយំ ឋបរិច្ឆេជំ យហត្តំ ចតំ៎ កបិលចត្ថុឋាយត្តា បត យហាចតំ ហិយចន្តេត ឋហ ឲកាពទ្ធំ អបរិច្ឆេជំ ហុត្វា យហាឋយុទ្ធំ អាហច្ច ឋិតំ៎ ត្ថជំ តាឌិឋំ ត ហោតិ, ឋបរិច្ឆេជំ យហត្តំ ចតត្តិ យហាចតំ៎ ក្សជិការឋាលិ បត យហាចតំ តិឋ្យាយ កេត អារាមេ ក្សជិកាទំ អត្តា កត្វា ហំឋចដ្ឋកច្ឆេតត កតា ឋញ្ញាការឋយ្សត្តា ពុទ្ធស្ស ភកចតោ កត្តក្សជិ

វេទិតព្ពា។

អនេកបរិយាយេន អសុភកថំ កថេតីតិ អនេកេហិ ការណេហិ អសុភាការសន្ទស្សនប្បវត្តំ កាយវិច្ឆន្ទនិយកថំ កថេតិ។ សេយ្យថិទំ – “អត្ថិ ឥមស្មិំ កាយេ កេសា លោមា…បេ… មុត្ត”ន្តិ។ កិំ វុត្តំ ហោតិ? ភិក្ខវេ, ឥមស្មិំ ព្យាមមត្តេ កឡេវរេ សព្ពាការេនបិ វិចិនន្តោ ន កោចិ កិញ្ចិ មុត្តំ វា មណិំ វា វេឡុរិយំ វា អគរុំ វា ចន្ទនំ វា កុង្កុមំ វា កប្បូរំ វា វាសចុណ្ណាទិំ វា អណុមត្តម្បិ សុចិភាវំ បស្សតិ។ អថ ខោ បរមទុគ្គន្ធំ ជេគុច្ឆំ អស្សិរីកទស្សនំ កេសលោមាទិនានប្បការំ អសុចិមេវ បស្សតិ។ តស្មា ន ឯត្ថ ឆន្ទោ វា រាគោ វា ករណីយោ។ យេបិ ហិ ឧត្តមង្គេ សិរស្មិំ ជាតា កេសា នាម, តេបិ អសុភា ចេវ អសុចិនោ ច បដិក្កូលា ច។ សោ ច នេសំ អសុភាសុចិបដិក្កូលភាវោ វណ្ណតោបិ សណ្ឋានតោបិ គន្ធតោបិ អាសយតោបិ ឱកាសតោបីតិ បញ្ចហិ ការណេហិ វេទិតព្ពោ។ ឯវំ សេសកោដ្ឋាសានម្បីតិ។ អយមេត្ថ សង្ខេបោ, វិត្ថារតោ បន វិសុទ្ធិមគ្គេ (វិសុទ្ធិ. ១.១៨២) វុត្តនយេន វេទិតព្ពោ។ ឥតិ ភគវា ឯកមេកស្មិំ កោដ្ឋាសេ បញ្ចបញ្ចប្បភេទេន អនេកបរិយាយេន អសុភកថំ កថេតិ។

អសុភាយ វណ្ណំ ភាសតីតិ ឧទ្ធុមាតកាទិវសេន អសុភមាតិកំ និក្ខិបិត្វា បទភាជនីយេន តំ វិភជន្តោ វណ្ណេន្តោ សំវណ្ណេន្តោ អសុភាយ វណ្ណំ ភាសតិ។ អសុភភាវនាយ វណ្ណំ ភាសតីតិ យា អយំ កេសាទីសុ វា ឧទ្ធុមាតកាទីសុ វា អជ្ឈត្តពហិទ្ធាវត្ថូសុ អសុភាការំ គហេត្វា បវត្តស្ស ចិត្តស្ស ភាវនា វឌ្ឍនា ផាតិកម្មំ, តស្សា អសុភភាវនាយ អានិសំសំ ទស្សេន្តោ វណ្ណំ ភាសតិ, គុណំ បរិកិត្តេតិ។ សេយ្យថិទំ – “អសុភភាវនាភិយុត្តោ, ភិក្ខវេ , ភិក្ខុ កេសាទីសុ វា វត្ថូសុ ឧទ្ធុមាតកាទីសុ វា បញ្ចង្គវិប្បហីនំ បញ្ចង្គសមន្នាគតំ តិវិធកល្យាណំ ទសលក្ខណសម្បន្នំ បឋមំ ឈានំ បដិលភតិ។ សោ តំ បឋមជ្ឈានសង្ខាតំ ចិត្តមញ្ជូសំ និស្សាយ វិបស្សនំ វឌ្ឍេត្វា ឧត្តមត្ថំ អរហត្តំ បាបុណាតី”តិ។

តត្រិមានិ បឋមស្ស ឈានស្ស ទស លក្ខណានិ – បារិបន្ថិកតោ ចិត្តវិសុទ្ធិ, មជ្ឈិមស្ស សមាធិនិមិត្តស្ស បដិបត្តិ, តត្ថ ចិត្តបក្ខន្ទនំ, វិសុទ្ធស្ស ចិត្តស្ស អជ្ឈុបេក្ខនំ, សមថប្បដិបន្នស្ស អជ្ឈុបេក្ខនំ, ឯកត្តុបដ្ឋានស្ស អជ្ឈុបេក្ខនំ, តត្ថ ជាតានំ ធម្មានំ អនតិវត្តនដ្ឋេន សម្បហំសនា, ឥន្ទ្រិយានំ ឯករសដ្ឋេន តទុបគវីរិយវាហនដ្ឋេន អាសេវនដ្ឋេន សម្បហំសនាតិ។

តត្រាយំ បាឡិ – “បឋមស្ស ឈានស្ស កោ អាទិ, កិំ មជ្ឈេ កិំ បរិយោសានំ? បឋមស្ស ឈានស្ស បដិបទាវិសុទ្ធិ អាទិ, ឧបេក្ខានុព្រូហនា មជ្ឈេ សម្បហំសនា បរិយោសានំ។ បឋមស្ស ឈានស្ស បដិបទាវិសុទ្ធិ អាទិ, អាទិស្ស កតិ លក្ខណានិ? អាទិស្ស តីណិ លក្ខណានិ – យោ តស្ស បរិបន្ថោ តតោ ចិត្តំ វិសុជ្ឈតិ, វិសុទ្ធត្តា ចិត្តំ មជ្ឈិមំ សមថនិមិត្តំ បដិបជ្ជតិ, បដិបន្នត្តា តត្ថ ចិត្តំ បក្ខន្ទតិ។ យញ្ច បរិបន្ថតោ ចិត្តំ វិសុជ្ឈតិ, យញ្ច វិសុទ្ធត្តា ចិត្តំ មជ្ឈិមំ សមថនិមិត្តំ បដិបជ្ជតិ, យញ្ច បដិបន្នត្តា តត្ថ ចិត្តំ បក្ខន្ទតិ។ បឋមស្ស ឈានស្ស បដិបទាវិសុទ្ធិ អាទិ, អាទិស្ស ឥមានិ តីណិ លក្ខណានិ។ តេន វុច្ចតិ – ‘បឋមំ ឈានំ អាទិកល្យាណញ្ចេវ ហោតិ តិលក្ខណសម្បន្នញ្ច’។

“បឋមស្ស ឈានស្ស ឧបេក្ខានុព្រូហនា មជ្ឈេ, មជ្ឈស្ស កតិ លក្ខណានិ? មជ្ឈស្ស តីណិ លក្ខណានិ – វិសុទ្ធំ ចិត្តំ អជ្ឈុបេក្ខតិ, សមថប្បដិបន្នំ

អជ្ឈុបេក្ខតិ, ឯកត្តុបដ្ឋានំ អជ្ឈុបេក្ខតិ។ យញ្ច វិសុទ្ធំ ចិត្តំ អជ្ឈុបេក្ខតិ, យញ្ច សមថបដិបន្នំ អជ្ឈុបេក្ខតិ , យញ្ច ឯកត្តុបដ្ឋានំ អជ្ឈុបេក្ខតិ។ បឋមស្ស ឈានស្ស ឧបេក្ខានុព្រូហនា មជ្ឈេ មជ្ឈស្ស ឥមានិ តីណិ លក្ខណានិ។ តេន វុច្ចតិ – ‘បឋមំ ឈានំ មជ្ឈេកល្យាណញ្ចេវ ហោតិ តិលក្ខណសម្បន្នញ្ច’។

“បឋមស្ស ឈានស្ស សម្បហំសនា បរិយោសានំ, បរិយោសានស្ស កតិ លក្ខណានិ? បរិយោសានស្ស ចត្តារិ លក្ខណានិ – តត្ថ ជាតានំ ធម្មានំ អនតិវត្តនដ្ឋេន សម្បហំសនា, ឥន្ទ្រិយានំ ឯករសដ្ឋេន សម្បហំសនា, តទុបគវីរិយវាហនដ្ឋេន សម្បហំសនា, អាសេវនដ្ឋេន សម្បហំសនា។ បឋមស្ស ឈានស្ស សម្បហំសនា បរិយោសានំ, បរិយោសានស្ស ឥមានិ ចត្តារិ លក្ខណានិ ។ តេន វុច្ចតិ – ‘បឋមំ ឈានំ បរិយោសានកល្យាណញ្ចេវ ហោតិ ចតុលក្ខណសម្បន្នញ្ច’។ “ឯវំ តិវត្តគតំ ចិត្តំ តិវិធកល្យាណកំ ទសលក្ខណសម្បន្នំ វិតក្កសម្បន្នញ្ចេវ ហោតិ វិចារសម្បន្នញ្ច បីតិសម្បន្នញ្ច សុខសម្បន្នញ្ច ចិត្តស្ស អធិដ្ឋានសម្បន្នញ្ច សទ្ធាសម្បន្នញ្ច វីរិយសម្បន្នញ្ច សតិសម្បន្នញ្ច សមាធិសម្បន្នញ្ច បញ្ញាសម្បន្នញ្ចា”តិ (បដិ។ ម។ ១.១៥៨)។

អាទិស្ស អាទិស្ស អសុភសមាបត្តិយា វណ្ណំ ភាសតីតិ “ឯវម្បិ ឥត្ថម្បី”តិ បុនប្បុនំ វវត្ថានំ កត្វា អាទិសន្តោ អសុភសមាបត្តិយា វណ្ណំ ភាសតិ, អានិសំសំ កថេតិ, គុណំ បរិកិត្តេតិ។ សេយ្យថិទំ – “អសុភសញ្ញាបរិចិតេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ ចេតសា ពហុលំ វិហរតោ មេថុនធម្មសមាបត្តិយា ចិត្តំ បតិលីយតិ បតិកុដតិ បតិវត្តតិ, ន សម្បសារីយតិ, ឧបេក្ខា វា បាដិកុល្យតា វា សណ្ឋាតិ។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, កុក្កុដបត្តំ វា ន្ហារុទទ្ទុលំ វា អគ្គិម្ហិ បក្ខិត្តំ បតិលីយតិ បតិកុដតិ បតិវត្តតិ, ន សម្បសារីយតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អសុភសញ្ញាបរិចិតេន ភិក្ខុនោ ចេតសា ពហុលំ វិហរតោ មេថុនធម្មសមាបត្តិយា ចិត្តំ បតិលីយតិ បតិកុដតិ បតិវត្តតិ, ន សម្បសារីយតី”តិ (អ។ និ។ ៧.៤៩)។

ឥច្ឆាមហំ, ភិក្ខវេ, អឌ្ឍមាសំ បដិសល្លីយិតុន្តិ អហំ ភិក្ខវេ ឯកំ អឌ្ឍមាសំ បដិសល្លីយិតុំ និលីយិតុំ ឯកោវ ហុត្វា វិហរិតុំ ឥច្ឆាមីតិ អត្ថោ។ នម្ហិ កេនចិ ឧបសង្កមិតព្ពោ អញ្ញត្រ ឯកេន បិណ្ឌបាតនីហារកេនាតិ យោ អត្តនា បយុត្តវាចំ អកត្វា មមត្ថាយ សទ្ធស្ស កុលស្ស បដិយត្តំ បិណ្ឌបាតំ នីហរិត្វា មយ្ហំ ឧបនាមេតិ, តំ បិណ្ឌបាតនីហារកំ ឯកំ ភិក្ខុំ ឋបេត្វា នម្ហិ អញ្ញេន កេនចិ ភិក្ខុនា វា គហដ្ឋេន វា ឧបសង្កមិតព្ពោតិ។

កស្មា បន ឯវមាហាតិ? អតីតេ កិរ បញ្ចសតា មិគលុទ្ទកា មហតីហិ ទណ្ឌវាគុរាហិ អរញ្ញំ បរិក្ខិបិត្វា ហដ្ឋតុដ្ឋា ឯកតោវ យាវជីវំ មិគបក្ខិឃាតកម្មេន ជីវិកំ កប្បេត្វា និរយេ ឧប្បន្នា; តេ តត្ថ បច្ចិត្វា បុព្ពេ កតេន កេនចិទេវ កុសលកម្មេន មនុស្សេសុ ឧប្បន្នា កល្យាណូបនិស្សយវសេន សព្ពេបិ ភគវតោ សន្តិកេ បព្ពជ្ជញ្ច ឧបសម្បទញ្ច លភិំសុ; តេសំ តតោ មូលាកុសលកម្មតោ អវិបក្កវិបាកា អបរាបរចេតនា តស្មិំ អឌ្ឍមាសព្ភន្តរេ អត្តុបក្កមេន ច បរូបក្កមេន ច ជីវិតុបច្ឆេទាយ ឱកាសមកាសិ, តំ ភគវា អទ្ទស។ កម្មវិបាកោ នាម ន សក្កា កេនចិ បដិពាហិតុំ។ តេសុ ច ភិក្ខូសុ បុថុជ្ជនាបិ អត្ថិ សោតាបន្នសកទាគាមិអនាគាមិខីណាសវាបិ។ តត្ថ ខីណាសវា អប្បដិសន្ធិកា, ឥតរេ អរិយសាវកា និយតគតិកា សុគតិបរាយណា, បុថុជ្ជនានំ បន គតិ អនិយតា។ អថ ភគវា ចិន្តេសិ – “ឥមេ

អត្តការេច លត្ថុរាកេត យរលាកឃកឹតា ត សក្លិស្សត្តិ កតិ ចិរេសារេឆត្យុ, ហត្ថ រេតស៎ លត្ថុរាកប្យហាតាយ អសុកាចំ កេឆយិ៍ តំ សុត្វា អត្តការេច ចិកតទ្ធត្ថរាកតាយ កតិចិរេសារេឆត់ កត្វា សរេក្ក បដិសត្ថិ កលិស្សត្តិ៍ ឧចំ រេតស៎ យយ សត្តិរេក បត្តជ្ជា សាតិ្តកា កចិស្សតី”តិ៍

តរេតា រេតស៎ អត្ថក្កហាយ អសុកាចំ កេឆសិ កយុទ្ធានសឹរេសត, រេតា យរលាចណ្តស៎ចណ្តតាឌិប្យារេឃត៍ កេឆត្វា ច បតស្ស ឧតឌរេហាសិ –
“សរេច យំ ថ្កាយំ អន្ធយាស៎ កិក្ខុ បស្សិស្សត្តិ, ‘អជ្ជ ឧរេកា កិក្ខុ យរេតា, អជ្ជ ទ្វេ…រេប… អជ្ជ ឌសា’តិ អាកត្ថា អាកត្ថា អារេចារេចស្សត្តិ៍ អឃញ្ញា កយុចិបិរេកា ត សក្កា យឃា ចា អរេញ្ញត ចា បដិតាហិត្យុ៍ ស្វាហំ តំ សុត្វាបិ កិ៍ ករិស្សាយិ? កិ៍ រេយ អតត្វរេកត អតឃញ្ញសរេតត សុរេតត? ហត្ថាហំ កិក្ខុត់ អឌស្សត់ ឋបកន្ធាយី”តិ៍ តស្វា ឧចយាហ – “ថ្កាន្ធាយហំ, កិក្ខុរេច, អន្ធយាស៎ បតិសល្លិយិត្យុ; តយិ្យកាកតចិ ឋបសក្កយិតរេត្តា អញ្ញាត្រ ឧរេកាត បិណ្ឌបាតតីហាររេកតា”តិ៍

អបរេ បតាហុ – “បត្រុបចាឌចិចជ្ជតត្វ ឧចំ ចត្វា បដិសល្លិរេតា”តិ៍ បរេរ កិរ កកចត្ថិ ឋបចឌិស្សត្តិ – “អឃំ ‘សញ្ញាញ្ញា, អហំ សទ្ធម្មចរេចក្កចត្តី’តិ បដិញ្ញាតយារេតា អត្តរេតាបិ សាចរេក អញ្ញាយញ្ញា ឈារេតរេត្ត តិចាររេត្យុ ត សរេក្កាតិ៍ កិយញ្ញា សក្លិស្សតី”តិ? តត្វ បណ្ឌិតា ចក្កត្តិ – “កកចា បដិសល្លាតយត្យុយុត្តា តឃិយំ បចត្តិ ញាតាតិ, រេកាចិស្ស អារេចាចយិតាបិ តត្តិ, សរេច ញារេតយ្យ អន្ធា តិចាររេយ្យា”តិ៍ ថ្កាត៍ បត ថ្កាន្ធាយត្វ, បចយរេយចេត្វ ការេល៉ាំ តាស្សុតាតិ ឧត្វ “អស្សុតា”តិ បឌប្បុរលាយត្វ អចឆារលាត្វ ចា តិបិរេតា; រេតច រេកាចិ កកចត្ថិ ឋបសក្កយតីតិ អត្វា៍

អរេតរេកាហិ ចណ្តសណ្ឋាតាឌីហិ ការេណាហិ រេចាការេរា អស្សាតិ អរេតកាការេចាការេរា; អរេតកាការេចាកិណ្ណា អរេតកការលាសម្ពិរស្សាតិ ចុត្តំ រេហាតិ៍ រេកា រេសា? អសុកកាចតាត្យុរេយារេកា, តំ អរេតកាការេចាការំ អសុកកាចតាត្យុរេយាកំ អត្យុយុត្តា ចិហរត្តីតិ យុត្តបយុត្តា ចិហរត្តិ៍ អក្ខិយត្តីតិ សរេកាត ការេយត អង្គា ត្តក្លិតា រេហាត្តិ ៍ ហទាយត្តីតិ លជ្ជត្តិ៍ ជិកុច្ឆត្តីតិ សញ្ញាតជិកុច្ឆា រេហាត្តិ៍ ឌហរេទាតិ តរុណោ៍ យុចាតិ រេយាព្វរេតត សយត្វាកេតា៍ យណ្ឌកបញាតិរេកាតិ យណ្ឌកបកតិរេកា៍ សិស៎ត្យុាតាតិ សីរេសត សទ្ធិំ ត្យុាតា៍ ឌហរេរា យុចាតិ រេចត្វ ឌហរេចចរេតត បចយរេយាព្វកកាចំ ឌស្សតិ៍ បចយរេយាព្វតេ ហិ សត្វា ចិរេសរេសត យណ្ឌកបញាតិកា រេហាត្តិ៍ សិស៎ត្យុាតាតិ ថ្កាយិតា យណ្ឌតាត្យុរេយាកកាល៉េ៍ យុចាបិ ហិ កិញ្ចិ កយុំ កត្វា សកិលិដ្ឋសរិរេរា ត យណ្ឌតាត្យុយុត្តា រេហាតិ; សិស៎ត្យុាតា បត រេសា យណ្ឌរេយចាត្យុយុញ្ញាតិ៍ អហិក្យុណបិឌីតិ ឌដ្ឋយិ្ប ត ថ្កាន្ធតិ៍ រេសា តស្វំ ឧរេលា អហិក្យុណរេបត ចា ក្បុក្ករក្យុណរេបត ចា យត្យុស្សក្យុណរេបត ចា កណ្ឋេ អាសរេត្តត រេកាតចិរេចច បទ្ធត្តិរេកាត អារេតត្វា កណ្ឋេ ឋារេទ្ធត បដិយុរេក្កត ឃចា អក្ខិរេឃយ្យ ហទារេឃយ្យ ជិកុច្ឆេយ្យ; ឧចរេយច រេត កិក្ខុ សរេកាត ការេយត អក្ខិយត្តា ហទាយត្តា ជិកុច្ឆត្តា រេសា ចិឃ បុរិរេសា តំ ក្យុណបំ ចិកតទ្ធត្ថរាកតាយ អត្តរេតា ការយំ បរិច្ចជិត្យុកាយា ហុត្វា សត្វំ អាឌាយ អត្តតាបិ អត្តាត់ ជីចិតា រេចាររាបេត្តិ៍ “ត្វំ យំ ជីចិតា រេចាររាបេហិ; អហំ ត”ត្តិ ឧចំ អញ្ញាយញ្ញាបិ្យ ជីចិតា រេចាររាបេត្តិ៍

យិកលត្ថិកយិ្ប សយលាក្យុត្តកត្តិ យិកលត្ថិរេកាតិ តស្ស តាយំ; សយលាក្យុត្តរេកាតិ សយលាចរេចសឌាររេកា៍ រេសា កិរ សិលាយត្វ ឌរេបត្វា សិស៎ យុរេណ្ណត្វា ឧកំ ការសាចំ តិចារេសត្វា ឧកំ អំរេស កត្វា ចិហារំរេយច ឋបតិស្សាយ ចិឃាសាឌការេចត ជិចតិ៍ តយិ្ប យិកលត្ថិកំ សយលាក្យុត្តកំ

ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩣᨵᩪᨲᩥ ᩋᩣᨿᩣᨧᨶᨲ᩠ᨳᩮ ᨶᩥᨸᩣᨲᩮᩣ᪨ ᨶᩮᩣᨲᩥ ᩏᨸᨿᩮᩣᨣᨻᩉᩩᩅᨧᨶᩴ, ᩈᩣᨵᩩ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᩋᨾ᩠ᩉᩮ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨸᩮᩉᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩋᩁᩥᨿᩣ ᨶᩮᩅ ᨸᩣᨱᩣᨲᩥᨸᩣᨲᩴ ᨠᩁᩥᩴᩈᩩ ᨶ ᩈᨾᩣᨴᨸᩮᩈᩩᩴ, ᨶ ᩈᨾᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩣ ᨸᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨾᨠᩴᩈᩩ᪨ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨾᨠ᩠ᨡᩥᨲᩴ᪨ ᨿᩮᨶ ᩅᨣ᩠ᨣᩩᨾᩩᨴᩣ ᨶᨴᩦᨲᩥ ᩅᨣ᩠ᨣᩩᨾᨲᩣ ᩃᩮᩣᨠᩔ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩈᨾ᩠ᨾᨲᩣ ᨶᨴᩦ᪨ ᩈᩮᩣᨸᩥ ᨠᩥᩁ "ᨲᩴ ᨸᩣᨸᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩅᩣᩉᩮᩔᩣᨾᩦ"ᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨣᨲᩮᩣ, ᨶᨴᩥᨿᩣ ᩋᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩮᨶ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩣᨸᩴ ᨸᩉᩦᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨

᪑᪙᪗᪨ ᩋᩉᩩᨴᩮᩅ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᩈᩩ ᨠᩥᩁ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩈᩩ ᨠᩮᨶᨧᩥᨸᩥ ᨠᩣᨿᩅᩥᨠᩣᩁᩮᩣ ᩅᩣ ᩅᨧᩦᩅᩥᨠᩣᩁᩮᩣ ᩅᩣ ᨶ ᨠᨲᩮᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩮᨶ ᨸᩔᩮᨶ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨲᩴ ᩋᨶᩩᩔᩁᨲᩮᩣ ᨲᩔ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥᨿᩮᩅ᪨ ᩋᩉᩩ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᨲᩔᩮᩅ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩔ ᩈᨽᩣᩅᨶᩥᨿᨾᨶᨲ᩠ᨳᨾᩮᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩣᩁᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨶ ᩅᩥᨶᨿᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᩃᩣᨽᩣ ᩅᨲ ᨾᩮᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩔ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᨠᩣᩁᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩃᩣᨽᩣ ᩅᨲ ᨾᩮᨲᩥ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᨩᩣᨲᩥ ᨾᨾ ᩉᩥᨲᩈᩩᨡᩣᩃᩣᨽᩣ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨶᩣᨲᩥ᪨ "ᨶ ᩅᨲ ᨾᩮ ᩃᩣᨽᩣ"ᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨸᨶ ᨲᨾᩮᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᨴᩊ᩠ᩉᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ – ᩈᨧᩮᨸᩥ ᨠᩮᩣᨧᩥ "ᩃᩣᨽᩣ ᨾᩮ"ᨲᩥ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩴ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣ, ᨶ ᩅᨲ ᨾᩮ ᩃᩣᨽᩣᨲᩥ᪨ ᨴᩩᩃ᩠ᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᩅᨲ ᨾᩮᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩣᩈᨶᩮ ᩃᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨸᩥ ᨾᨶᩩᩔᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩩᩃ᩠ᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᩅᨲ ᨾᩮ᪨ ᨶ ᩅᨲ ᨾᩮ ᩈᩩᩃᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨸᨶ ᨲᨾᩮᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᨴᩊ᩠ᩉᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ – ᩈᨧᩮᨸᩥ ᨠᩮᩣᨧᩥ "ᩈᩩᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᨾᩮ"ᨲᩥ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩴ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣ; ᨶ ᩅᨲ ᨾᩮ ᩈᩩᩃᨴ᩠ᨵᩴ᪨ ᩋᨸᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᨸᩈᩩᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨸᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᩏᨸᨧᩥᨲᩴ ᨩᨶᩥᨲᩴ ᩅᩣ᪨ ᨠᨳᩴ? ᨿᩮᩣᩉᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ...ᨸᩮ... ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨸᩮᩈᩥᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩔᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ᨿᩮᩣ ᩋᩉᩴ ᩈᩦᩃᩅᨶ᩠ᨲᩮ ᨲᩣᨿ ᩑᩅ ᩈᩦᩃᩅᨶ᩠ᨲᨲᩣᨿ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨸᩮᩈᩥᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩣ ᨾᩣᩁᨠᩣᨿᩥᨠᩣᨲᩥ ᨶᩣᨾᩅᩈᩮᨶ ᩋᨸᩣᨠᨭᩣ ᩑᨠᩣ ᨽᩩᨾ᩠ᨾᨴᩮᩅᨲᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩣ ᨾᩣᩁᨸᨠ᩠ᨡᩥᨠᩣ ᨾᩣᩁᩔᩣᨶᩩᩅᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ "ᩑᩅᨾᨿᩴ ᨾᩣᩁᨵᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨾᩣᩁᩅᩥᩈᨿᩴ ᨶᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦ"ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨠᩁᨱᩅᩥᨠ᩠ᨡᩈᩥᨲᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩴ ᨴᩔᨿᨾᩣᨶᩣ ᩋᨽᩥᩁᩪᨸᩣᨶᩮ ᩁᩪᨸᩮᨠ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩮᩃ ᨧᨦ᩠ᨠᨾᨾᩣᨶᩣ ᩅᩥᨿ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩥᨣᩃᨱ᩠ᨯᩥᨠᩴ ᩈᨾᨱᨠᩩᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ᪨ ᩈᩣᨵᩩ ᩈᩣᨵᩪᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᩉᩴᩈᨶᨲ᩠ᨳᩮ ᨶᩥᨸᩣᨲᩮᩣ; ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᩅ ᨴ᩠ᩅᩥᩅᨧᨶᩴ ᨠᨲᩴ᪨ ᩋᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮ ᨲᩣᩁᩮᩈᩦᨲᩥ ᩈᩴᩈᩣᩁᨲᩮᩣ ᩋᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨸᨶᩮᨶ ᨲᩣᩁᩮᩈᩥ ᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨴᩮᩈᩦᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨠᩥᩁ ᩍᨾᩥᩔᩣ ᨴᩮᩅᨲᩣᨿ ᨻᩣᩃᩣᨿ ᨴᩩᨾ᩠ᨾᩮᨵᩣᨿ ᩃᨴ᩠ᨵᩥ "ᨿᩮ ᨶ ᨾᨲᩣ, ᨲᩮ ᩈᩴᩈᩣᩁᨲᩮᩣ ᨶ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨿᩮ ᨾᨲᩣ, ᨲᩮ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ"ᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩴᩈᩣᩁᨾᩮᩣᨧᨠᨾᩥᩃᨠ᩠ᨡᩣ ᩅᩥᨿ ᩑᩅᩴᩃᨴ᩠ᨵᩥᨠᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᨿᩮᩣᨩᩮᨶ᩠ᨲᩦ ᩑᩅᨾᩣᩉ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨾᩥᨣᩃᨱ᩠ᨯᩥᨠᩮᩣ ᩈᨾᨱᨠᩩᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣ ᨲᩣᩅ ᨽᩩᩈᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩅᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩣᩁᩮᩣᨸᩥ ᨲᩴ ᨴᩮᩅᨲᩣᨿ ᩋᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ "ᩋᨿᩴ ᨴᩮᩅᨲᩣ ᩅᨴᨾᩣᩉ – ᩋᨴ᩠ᨵᩣ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩋᨶᩮᨠᩮ ᩅᨴᩮᨶ ᨽᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ "ᩃᩣᨽᩣ ᨠᩥᩁ ᨾᩮ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᨸᩁᩥᨠᩥᨲ᩠ᨲᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮᨶ ᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨸᩁᩥᩅᩮᨱᩮᨶ ᨸᩁᩥᩅᩮᨱᩴ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᨲᩦᨲᩥ ᨲᩴ ᨲᩴ ᩅᩥᩉᩣᩁᨬ᩠ᨧ ᨸᩁᩥᩅᩮᨱᨬ᩠ᨧ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᨲᩥ – "ᨠᩮᩣ ᩋᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ, ᨠᩴ ᨲᩣᩁᩮᨾᩦ"ᨲᩥ?

ᩉᩮᩣᨲᩥᨿᩮᩅ ᨽᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩁᨱᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩩᨲ᩠ᨲᩣᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨨᨾ᩠ᨽᩥᨲᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᨴᨿᨾᩴᩈᩴ ᩋᩣᨴᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩁᩦᩁᨧᩃᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ; ᩋᨲᩥᨽᨿᩮᨶ ᨨᨾ᩠ᨽᩥᨲᩈᩁᩦᩁᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨨᨾ᩠ᨽᩥᨲᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᨨᨾ᩠ᨽᩥᨲᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩃᩮᩣᨾᩉᩴᩈᩮᩣᨲᩥ ᩏᨴ᩠ᨵᨭ᩠ᨮᩥᨲᩃᩮᩣᨾᨲᩣ, ᨽᩥᩃᩣᨿᨲᩣ ᨸᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᨸᨱ᩠ᨱᩣᨲᩣᨿ ᩈᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᩁᨱᨽᨿᩮᨶ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᨽᨿᩴ ᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᨴ᩠ᩅᩮᨸᩥ...ᨸᩮ... ᩈᨭ᩠ᨮᩥᨾ᩠ᨸᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨸᩮᩈᩦᨲᩥ ᩑᨠᩴ ᨡᨱᩮᨶ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮ ᨲᩣᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩩ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨸᩮᩈᩥ᪨

១៩៣។ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោតិ តេសំ បញ្ចន្នំ ភិក្ខុសតានំ ជីវិតក្ខយបត្តការណំ ញត្វា តតោ ឯកីភាវតោ វុដ្ឋិតោ ជានន្តោបិ អជានន្តោ វិយ កថាសមុដ្ឋាបនត្ថំ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ។ កិំ នុ ខោ អានន្ទ តនុភូតោ វិយ ភិក្ខុសង្ឃោតិ អានន្ទ ឥតោ បុព្ពេ ពហូ ភិក្ខូ ឯកតោ ឧបដ្ឋានំ អាគច្ឆន្តិ, ឧទ្ទេសំ បរិបុច្ឆំ គណ្ហន្តិ សជ្ឈាយន្តិ, ឯកបជ្ជោតោ វិយ អារាមោ ទិស្សតិ, ឥទានិ បន អឌ្ឍមាសមត្តស្ស អច្ចយេន តនុភូតោ វិយ តនុកោ មន្ទោ អប្បកោ វិរឡវិរឡោ វិយ ជាតោ ភិក្ខុសង្ឃោ។ កិំ នុ ខោ ការណំ, កិំ ទិសាសុ បក្កន្តា ភិក្ខូតិ?

អថាយស្មា អានន្ទោ កម្មវិបាកេន តេសំ ជីវិតក្ខយប្បត្តិំ អសល្លក្ខេន្តោ អសុភកម្មដ្ឋានានុយោគបច្ចយា បន សល្លក្ខេន្តោ "តថា ហិ បន ភន្តេ ភគវា"តិអាទិំ វត្វា ភិក្ខូនំ អរហត្តប្បត្តិយា អញ្ញំ កម្មដ្ឋានំ យាចន្តោ "សាធុ ភន្តេ ភគវា"តិអាទិមាហ។ តស្សត្ថោ – សាធុ ភន្តេ ភគវា អញ្ញំ ការណំ អាចិក្ខតុ, យេន ភិក្ខុសង្ឃោ អរហត្តេ បតិដ្ឋហេយ្យ; មហាសមុទ្ទំ ឱគាហណតិត្ថានិ វិយ ហិ អញ្ញានិបិ ឆានុស្សតិទសកសិណចតុធាតុចត្វារព្រហ្មវិហារានាបានសតិប្បភេទានិ ពហូនិ និព្ពានោគាហណកម្មដ្ឋានានិ សន្តិ។ តេសុ ភគវា ភិក្ខូ សមស្សាសេត្វា អញ្ញតរំ កម្មដ្ឋានំ អាចិក្ខតូតិ អធិប្បាយោ។

អថ ភគវា តថា កាតុកាមោ ថេរំ ឧយ្យោជេន្តោ "តេនហានន្ទា"តិអាទិមាហ។ តត្ថ វេសាលិំ ឧបនិស្សាយាតិ វេសាលិំ ឧបនិស្សាយ សមន្តា គាវុតេបិ អឌ្ឍយោជនេបិ យាវតិកា ភិក្ខូ វិហរន្តិ, តេ សព្ពេ សន្និបាតេហីតិ អត្ថោ។ តេ សព្ពេ ឧបដ្ឋានសាលាយំ សន្និបាតេត្វាតិ អត្តនា គន្តុំ យុត្តដ្ឋានំ សយំ គន្ត្វា អញ្ញត្ថ ទហរភិក្ខូ បហិណិត្វា មុហុត្តេនេវ អនវសេសេ ភិក្ខូ ឧបដ្ឋានសាលាយំ សមូហំ កត្វា។ យស្ស ទានិ ភន្តេ ភគវា កាលំ មញ្ញតីតិ ឯត្ថ អយមធិប្បាយោ – ភគវា ភិក្ខុសង្ឃោ សន្និបតិតោ ឯស កាលោ ភិក្ខូនំ ឱវាទំ ទាតុំ, អនុសាសនិំ ទាតុំ, ឥទានិ យស្ស តុម្ហេ កាលំ ជានាថ, តំ កត្តព្ពន្តិ។

អានាបានស្សតិសមាធិកថា

១៩៤។ អថ ខោ ភគវា…បេ… ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – អយម្បិ ខោ ភិក្ខវេតិ អាមន្តេត្វា ច បន ភិក្ខូនំ អរហត្តប្បត្តិយា បុព្ពេ អាចិក្ខិតអសុភកម្មដ្ឋានតោ អញ្ញំ បរិយាយំ អាចិក្ខន្តោ "អានាបានស្សតិសមាធី"តិ អាហ។

ឥទានិ យស្មា ភគវតា ភិក្ខូនំ សន្តបណីតកម្មដ្ឋានទស្សនត្ថមេវ អយំ បាឡិ វុត្តា, តស្មា អបរិហាបេត្វា អត្ថយោជនាក្កមំ ឯត្ថ វណ្ណនំ ករិស្សាមិ។ តត្រ "អយម្បិ ខោ ភិក្ខវេ"តិ ឥមស្ស តាវ បទស្ស អយំ យោជនា – ភិក្ខវេ ន កេវលំ អសុភភាវនាយេវ កិលេសប្បហានាយ សំវត្តតិ, អបិច អយម្បិ ខោ អានាបានស្សតិសមាធិ…បេ… វូបសមេតីតិ។

អយំ បនេត្ថ អត្ថវណ្ណនា – អានាបានស្សតីតិ អស្សាសបស្សាសបរិគ្គាហិកា សតិ។ វុត្តញ្ហេតំ បដិសម្ភិទាយំ –

“អាគន្តិ អស្សាសោ, គោ បស្សាសោ។ អបិគន្តិ បស្សាសោ, គោ អស្សាសោ។ អស្សាសបច្ចយេន ឧបដ្ឋាតិ សតិ, បស្សាសបច្ចយេន ឧបដ្ឋាតិ សតិ។ យោ អស្សសតិ តស្សុបដ្ឋាតិ, យោ បស្សសតិ តស្សុបដ្ឋាតី”តិ (បដិ. ម. ១.១៩០)។

សមាធីតិ តាយ អានាបានបរិគ្គាហិកាយ សតិយា សទ្ធិំ ឧប្បន្នា ចិត្តេកគ្គតា; សមាធិសីសេន ចាយំ ទេសនា, ន សតិសីសេន។ តស្មា អានាបានស្សតិយា យុត្តោ សមាធិ អានាបានស្សតិសមាធិ, អានាបានស្សតិយំ វា សមាធិ អានាបានស្សតិសមាធីតិ ឯវមេត្ថ អត្ថោ វេទិតព្ពោ។ ភាវិតោតិ ឧប្បាទិតោ វឌ្ឍិតោ ច។ ពហុលីកតោតិ បុនប្បុនំ កតោ។ សន្តោ ចេវ បណីតោ ចាតិ សន្តោ ចេវ បណីតោ ចេវ, ឧភយត្ថ ឯវសទ្ទេន និយមោ វេទិតព្ពោ។ កិំ វុត្តំ ហោតិ? អយញ្ហិ យថា អសុភកម្មដ្ឋានំ កេវលំ បដិវេធវសេន សន្តញ្ច បណីតញ្ច ឱឡារិការម្មណត្តា បន បដិកូលារម្មណត្តា ច អារម្មណវសេន នេវ សន្តោ ន បណីតោ, ន ឯវំ កេនចិ បរិយាយេន អសន្តោ វា អប្បណីតោ វា, អបិច ខោ អារម្មណសន្តតាយបិ សន្តោ វូបសន្តោ និព្ពុតោ បដិវេធសង្ខាតអង្គសន្តតាយបិ អារម្មណប្បណីតតាយបិ បណីតោ អតិត្តិករោ អង្គប្បណីតតាយបីតិ។ តេន វុត្តំ – “សន្តោ ចេវ បណីតោ ចា”តិ។

អសេចនកោ ច សុខោ ច វិហារោតិ ឯត្ថ បន នាស្ស សេចនន្តិ អសេចនកោ អនាសិត្តកោ អព្ពោកិណ្ណោ បាដិយេក្កោ អាវេណិកោ, នត្ថេត្ថ បរិកម្មេន វា ឧបចារេន វា សន្តតា អាទិមនសិការតោ បភុតិ អត្តនោ សភាវេនេវ សន្តោ ច បណីតោ ចាតិ អត្ថោ។ កេចិ បន អសេចនកោតិ អនាសិត្តកោ ឱជវន្តោ សភាវេនេវ មធុរោតិ វទន្តិ។ ឯវមយំ អសេចនកោ ច អប្បិតប្បិតក្ខណេ កាយិកចេតសិកសុខប្បដិលាភាយ សំវត្តនតោ សុខោ ច វិហារោតិ វេទិតព្ពោ។

ឧប្បន្នុប្បន្នេតិ អវិក្ខម្ភិតេ អវិក្ខម្ភិតេ។ បាបកេតិ លាមកេ។ អកុសលេ ធម្មេតិ អកោសល្លសម្ភូតេ ធម្មេ។ ឋានសោ អន្តរធាបេតីតិ ខណេនេវ អន្តរធាបេតិ វិក្ខម្ភេតិ។ វូបសមេតីតិ សុដ្ឋុ ឧបសមេតិ, និព្ពេធភាគិយត្តា វា អនុបុព្ពេន អរិយមគ្គវុឌ្ឍិប្បត្តោ សមុច្ឆិន្ទតិ បដិប្បស្សម្ភេតីតិបិ អត្ថោ។

សេយ្យថាបីតិ ឱបម្មនិទស្សនមេតំ។ គិម្ហានំ បច្ឆិមេ មាសេតិ អាសាឡ្ហមាសេ។ ឩហតំ រជោជល្លន្តិ អដ្ឋ មាសេ វាតាតបសុក្ខាយ គោមហិំសាទិបាទប្បហារសម្ភិន្នាយ បថវិយា ឧទ្ធំ ហតំ ឩហតំ អាកាសេ សមុដ្ឋិតំ រជញ្ច រេណុញ្ច។ មហា អកាលមេឃោតិ សព្ពំ នភំ អជ្ឈោត្ថរិត្វា ឧដ្ឋិតោ អាសាឡ្ហជុណ្ហបក្ខេ សកលំ អឌ្ឍមាសំ វស្សនកមេឃោ។ សោ ហិ អសមយេ វស្សនកាលេ ឧប្បន្នត្តា អកាលមេឃោតិ អធិប្បេតោ។ ឋានសោ អន្តរធាបេតិ វូបសមេតីតិ ខណេនេវ អទស្សនំ នេតិ, បថវិយំ សន្និសីទាបេតិ។ ឯវមេវ ខោតិ ឱបម្មប្បដិបាទនមេតំ។ តតោ បរំ វុត្តនយមេវ។

ឥទានិ កថំ ភាវិតោ ច ភិក្ខវេ អានាបានស្សតិសមាធីតិ ឯត្ថ កថន្តិ អានាបានស្សតិសមាធិភាវនំ នានប្បការតោ វិត្ថារេតុកម្យតាបុច្ឆា។ ភាវិតោ ច ភិក្ខវេ អានាបានស្សតិសមាធីតិ នានប្បការតោ វិត្ថារេតុកម្យតាយ បុដ្ឋធម្មនិទស្សនំ។ ឯស នយោ ទុតិយបទេបិ។ អយំ បនេត្ថ សង្ខេបត្ថោ – ភិក្ខវេ កេនប្បការេន កេនាការេន កេន វិធិនា ភាវិតោ អានាបានស្សតិសមាធិ

កេនប្បការេន ពហុលីកតោ សន្តោ ចេវ...បេ... វូបសមេតីតិ។

ឥទានិ តមត្ថំ វិត្ថារេន្តោ "ឥធ ភិក្ខវេ"តិអាទិមាហ។ តត្ថ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខូតិ ភិក្ខវេ ឥមស្មិំ សាសនេ ភិក្ខុ។ អយញ្ហិ ឥធសទ្ទោ សព្ពប្បការអានាបានស្សតិសមាធិនិព្ពត្តកស្ស បុគ្គលស្ស សន្និស្សយភូតសាសនបរិទីបនោ អញ្ញសាសនស្ស តថាភាវបដិសេធនោ ច។ វុត្តញ្ហេតំ – "ឥធេវ, ភិក្ខវេ, សមណោ...បេ... សុញ្ញា បរប្បវាទា សមណេភិ អញ្ញេហី"តិ (ម. និ. ១.១៣៩)។ តេន វុត្តំ – "ឥមស្មិំ សាសនេ ភិក្ខូ"តិ។

អរញ្ញគតោ វា...បេ... សុញ្ញាគារគតោ វាតិ ឥទមស្ស អានាបានស្សតិសមាធិភាវនានុរូបសេនាសនបរិគ្គហបរិទីបនំ។ ឥមស្ស ហិ ភិក្ខុនោ ទីឃរត្តំ រូបាទីសុ អារម្មណេសុ អនុវិសដំ ចិត្តំ អានាបានស្សតិសមាធិអារម្មណំ អភិរុហិតុំ ន ឥច្ឆតិ, កូដគោណយុត្តរថោ វិយ ឧប្បថមេវ ធាវតិ។ តស្មា សេយ្យថាបិ នាម គោបោ កូដធេនុយា សព្ពំ ខីរំ បិវិត្វា វឌ្ឍិតំ កូដវច្ឆំ ទមេតុកាមោ ធេនុតោ អបនេត្វា ឯកមន្តេ មហន្តំ ថម្ភំ និខណិត្វា តត្ថ យោត្តេន ពន្ធេយ្យ។ អថស្ស សោ វច្ឆោ ឥតោ ចិតោ ច វិប្ផន្ទិត្វា បលាយិតុំ អសក្កោន្តោ តមេវ ថម្ភំ ឧបនិសីទេយ្យ វា ឧបនិបជ្ជេយ្យ វា; ឯវមេវ ឥមិនាបិ ភិក្ខុនា ទីឃរត្តំ រូបារម្មណាទិរសបានវឌ្ឍិតំ ទុដ្ឋចិត្តំ ទមេតុកាមេន រូបាទិអារម្មណតោ អបនេត្វា អរញ្ញំ វា...បេ... សុញ្ញាគារំ វា បវេសេត្វា តត្ថ អស្សាសបស្សាសថម្ភេ សតិយោត្តេន ពន្ធិតព្ពំ។ ឯវមស្ស តំ ចិត្តំ ឥតោ ចិតោ ច វិប្ផន្ទិត្វាបិ បុព្ពេ អាចិណ្ណារម្មណំ អលភមានំ សតិយោត្តំ ឆិន្ទិត្វា បលាយិតុំ អសក្កោន្តំ តមេវារម្មណំ ឧបចារប្បនាវសេន ឧបនិសីទតិ ចេវ ឧបនិបជ្ជតិ ច។ តេនាហុ បោរាណា –

"យថា ថម្ភេ និពន្ធេយ្យ, វច្ឆំ ទមំ នរោ ឥធ;

ពន្ធេយ្យេវំ សកំ ចិត្តំ, សតិយារម្មណេ ទឡ្ហ"ន្តិ។ (វិសុទ្ធិ. ១.២១៧; ទី. និ. អដ្ឋ. ២.៣៧៤; ម. និ. អដ្ឋ. ១.១០៧; បដិ. ម. អដ្ឋ. ២.១.១៦៣);

ឯវមស្សេតំ សេនាសនំ ភាវនានុរូបំ ហោតិ។ តេន វុត្តំ – "ឥទមស្ស អានាបានស្សតិសមាធិភាវនានុរូបសេនាសនបរិគ្គហបរិទីបន"ន្តិ។

អថ វា យស្មា ឥទំ កម្មដ្ឋានប្បភេទេ មុទ្ធភូតំ សព្ពញ្ញុពុទ្ធបច្ចេកពុទ្ធពុទ្ធសាវកានំ វិសេសាធិគមទិដ្ឋធម្មសុខវិហារបទដ្ឋានំ អានាបានស្សតិកម្មដ្ឋានំ ឥត្ថិបុរិសហត្ថិអស្សាទិសទ្ទសមាកុលំ គាមន្តំ អបរិច្ចជិត្វា ន សុករំ ភាវេតុំ, សទ្ទកណ្ដកត្តា ឈានស្ស។ អគាមកេ បន អរញ្ញេ សុករំ យោគាវចរេន ឥទំ កម្មដ្ឋានំ បរិគ្គហេត្វា អានាបានចតុត្ថជ្ឈានំ និព្ពត្តេត្វា តទេវ ច បាទកំ កត្វា សង្ខារេ សម្មសិត្វា អគ្គផលំ អរហត្តំ បាបុណិតុំ, តស្មាស្ស អនុរូបំ សេនាសនំ ទស្សេន្តោ ភគវា "អរញ្ញគតោ វា"តិអាទិមាហ។

វត្ថុវិជ្ជាចរិយោ វិយ ហិ ភគវា, សោ យថា វត្ថុវិជ្ជាចរិយោ នគរភូមិំ បស្សិត្វា សុដ្ឋុ ឧបបរិក្ខិត្វា "ឯត្ថ នគរំ មាបេថា"តិ ឧបទិសតិ,

សោត្ថិនា ច នគរេ និដ្ឋិតេ រាជកុលតោ មហាសក្ការំ លភតិ; ឯវមេវ យោគាវចរស្ស អនុរូបសេនាសនំ ឧបបរិក្ខិត្វា ឯត្ថ កម្មដ្ឋានំ អនុយុញ្ជិតព្វន្តិ ឧបទិសតិ។ តតោ តត្ថ កម្មដ្ឋានំ អនុយុត្តេន យោគិនា កមេន អរហត្តេ បត្តេ “សម្មាសម្ពុទ្ធោ វត សោ ភគវា”តិ មហន្តំ សក្ការំ លភតិ។ អយំ បន ភិក្ខុ “ទីបិសទិសោ”តិ វុច្ចតិ។ យថា ហិ មហាទីបិរាជា អរញ្ញេ តិណគហនំ វា វនគហនំ វា បព្ពតគហនំ វា និស្សាយ និលីយិត្វា វនមហិំសគោកណ្ណសូករាទយោ មិគេ គណ្ហាតិ; ឯវមេវាយំ អរញ្ញាទីសុ កម្មដ្ឋានំ អនុយុញ្ជន្តោ ភិក្ខុ យថាក្កមេន សោតាបត្តិសកទាគាមិអនាគាមិអរហត្តមគ្គេ ចេវ អរិយផលញ្ច គណ្ហាតីតិ វេទិតព្វោ។ តេនាហុ បោរាណា –

“យថាបិ ទីបិកោ នាម, និលីយិត្វា គណ្ហតី មិគេ;

តថេវាយំ ពុទ្ធបុត្តោ, យុត្តយោគោ វិបស្សកោ;

អរញ្ញំ បវិសិត្វាន, គណ្ហាតិ ផលមុត្តម”ន្តិ។ (មិ. ប. ៦.១.៥);

តេនស្ស បរក្កមជវយោគ្គភូមិំ អរញ្ញសេនាសនំ ទស្សេន្តោ ភគវា “អរញ្ញគតោ វា”តិអាទិមាហ។

តត្ថ អរញ្ញគតោ វាតិ អរញ្ញន្តិ “និក្ខមិត្វា ពហិ ឥន្ទខីលា សព្ពមេតំ អរញ្ញ”ន្តិ (វិភ. ៥២៩) ច “អារញ្ញកំ នាម សេនាសនំ បញ្ចធនុសតិកំ បច្ឆិម”ន្តិ (បារា. ៦៥៤) ច ឯវំ វុត្តលក្ខណេសុ អរញ្ញេសុ អនុរូបំ យំកិញ្ចិ បវិវេកសុខំ អរញ្ញំ គតោ។ រុក្ខមូលគតោ វាតិ រុក្ខសមីបំ គតោ។ សុញ្ញាគារគតោ វាតិ សុញ្ញំ វិវិត្តោកាសំ គតោ។ ឯត្ថ ច ឋបេត្វា អរញ្ញញ្ច រុក្ខមូលញ្ច អវសេសសត្តវិធសេនាសនគតោបិ សុញ្ញាគារគតោតិ វត្តុំ វដ្ដតិ។ ឯវមស្ស ឧតុត្តយានុកូលំ ធាតុចរិយានុកូលញ្ច អានាបានស្សតិភាវនានុកូលំ សេនាសនំ ឧបទិសិត្វា អលីនានុទ្ធច្ចបក្ខិកំ សន្តមិរិយាបថំ ឧបទិសន្តោ “និសីទតី”តិ អាហ។ អថស្ស និសជ្ជាយ ទឡ្ហភាវំ អស្សាសបស្សាសានំ បវត្តនសុខតំ អារម្មណបរិគ្គហូបាយញ្ច ទស្សេន្តោ “បល្លង្កំ អាភុជិត្វា”តិអាទិមាហ។

តត្ថ បល្លង្កន្តិ សមន្តតោ ឩរុពទ្ធាសនំ។ អាភុជិត្វាតិ អាពន្ធិត្វា។ ឧជុំ កាយំ បណិធាយាតិ ឧបរិមំ សរីរំ ឧជុកំ ឋបេត្វា, អដ្ឋារស បិដ្ឋិកណ្ដកេ កោដិយា កោដិំ បដិបាទេត្វា។ ឯវញ្ហិ និសិន្នស្ស ចម្មមំសន្ហារូនិ ន បណមន្តិ។ អថស្ស យា តេសំ បណមនប្បច្ចយា ខណេ ខណេ វេទនា ឧប្បជ្ជេយ្យុំ, តា ន ឧប្បជ្ជន្តិ។ តាសុ អនុប្បជ្ជមានាសុ ចិត្តំ ឯកគ្គំ ហោតិ។ កម្មដ្ឋានំ ន បរិបតតិ។ វុឌ្ឍិំ ផាតិំ ឧបគច្ឆតិ។

បរិមុខំ សតិំ ឧបដ្ឋបេត្វាតិ កម្មដ្ឋានាភិមុខំ សតិំ ឋបយិត្វា។ អថ វា “បរី”តិ បរិគ្គហដ្ឋោ; “មុខ”ន្តិ និយ្យានដ្ឋោ; “សតី”តិ ឧបដ្ឋានដ្ឋោ; តេន វុច្ចតិ – “បរិមុខំ សតិំ ឧបដ្ឋបេត្វា”តិ។ ឯវំ បដិសម្ភិទាយំ (បដិ. ម. ១.១៦៤-១៦៥) វុត្តនយេនបេត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ។ តត្រាយំ សង្ខេបោ – “បរិគ្គហិតនិយ្យានំ សតិំ កត្វា”តិ។ សោ សតោវ អស្សសតីតិ សោ ភិក្ខុ ឯវំ និសីទិត្វា ឯវញ្ច សតិំ ឧបដ្ឋបេត្វា តំ សតិំ អវិជហន្តោ សតោវ អស្សសតិ, សតោ បស្សសតិ, សតោការី ហោតីតិ វុត្តំ ហោតិ។

ញាណានិ យេហាការេហិ សតោការី ហោតិ, តេ ទស្សេន្តោ “ទីឃំ វា អស្សសន្តោ”តិអាទិមាហ។ វុត្តញ្ហេតំ បដិសម្ភិទាយំ – “សោ សតោវ អស្សសតិ, សតោ បស្សសតី”តិ ឯតស្សេវ វិភង្គេ –

“ពាត្តិំសាយ អាការេហិ សតោការី ហោតិ។ ទីឃំ អស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន សតោការី ហោតិ។ ទីឃំ បស្សាសវសេន...បេ... បដិនិស្សគ្គានុបស្សី អស្សាសវសេន បដិនិស្សគ្គានុបស្សី បស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន សតោការី ហោតី”តិ (បដិ។ ម។ ១។១៦៥)។

តត្ថ ទីឃំ វា អស្សសន្តោតិ ទីឃំ វា អស្សាសំ បវត្តយន្តោ។ “អស្សាសោ”តិ ពហិ និក្ខមនវាតោ។ “បស្សាសោ”តិ អន្តោ បវិសនវាតោ។ សុត្តន្តដ្ឋកថាសុ បន ឧប្បដិបាដិយា អាគតំ។

តត្ថ សព្ពេសម្បិ គព្ភសេយ្យកានំ មាតុកុច្ឆិតោ និក្ខមនកាលេ បឋមំ អព្ភន្តរវាតោ ពហិ និក្ខមតិ។ បច្ឆា ពាហិរវាតោ សុខុមំ រជំ គហេត្វា អព្ភន្តរំ បវិសន្តោ តាលុំ អាហច្ច និព្ពាយតិ។ ឯវំ តាវ អស្សាសបស្សាសា វេទិតព្ពា។ យា បន តេសំ ទីឃរស្សតា, សា អទ្ធានវសេន វេទិតព្ពា។ យថា ហិ ឱកាសទ្ធានំ ផរិត្វា ឋិតំ ឧទកំ វា វាលិកា វា “ទីឃមុទកំ ទីឃា វាលិកា, រស្សមុទកំ រស្សា វាលិកា”តិ វុច្ចតិ។ ឯវំ ចុណ្ណវិចុណ្ណាបិ អស្សាសបស្សាសា ហត្ថិសរីរេ អហិសរីរេ ច តេសំ អត្តភាវសង្ខាតំ ទីឃំ អទ្ធានំ សណិកំ បូរេត្វា សណិកមេវ និក្ខមន្តិ, តស្មា “ទីឃា”តិ វុច្ចន្តិ។ សុនខសសាទីនំ អត្តភាវសង្ខាតំ រស្សំ អទ្ធានំ សីឃំ បូរេត្វា សីឃមេវ និក្ខមន្តិ, តស្មា “រស្សា”តិ វុច្ចន្តិ។ មនុស្សេសុ បន កេចិ ហត្ថិអហិអាទយោ វិយ កាលទ្ធានវសេន ទីឃំ អស្សសន្តិ ច បស្សសន្តិ ច។ កេចិ សុនខសសាទយោ វិយ រស្សំ។ តស្មា តេសំ កាលវសេន ទីឃមទ្ធានំ និក្ខមន្តា ច បវិសន្តា ច តេ ទីឃា។ ឥត្តរមទ្ធានំ និក្ខមន្តា ច បវិសន្តា ច “រស្សា”តិ វេទិតព្ពា។ តត្រាយំ ភិក្ខុ នវហាការេហិ ទីឃំ អស្សសន្តោ ច បស្សសន្តោ ច “ទីឃំ អស្សសាមិ បស្សសាមី”តិ បជានាតិ។ ឯវំ បជានតោ ចស្ស ឯកេនាការេន កាយានុបស្សនាសតិបដ្ឋានភាវនា សម្បជ្ជតីតិ វេទិតព្ពា។ យថាហ បដិសម្ភិទាយំ –

“កថំ ទីឃំ អស្សសន្តោ ‘ទីឃំ អស្សសាមី’តិ បជានាតិ, ទីឃំ បស្សសន្តោ ‘ទីឃំ បស្សសាមី’តិ បជានាតិ? ទីឃំ អស្សាសំ អទ្ធានសង្ខាតេ អស្សសតិ, ទីឃំ បស្សាសំ អទ្ធានសង្ខាតេ បស្សសតិ, ទីឃំ អស្សាសបស្សាសំ អទ្ធានសង្ខាតេ អស្សសតិបិ បស្សសតិបិ។ ទីឃំ អស្សាសបស្សាសំ អទ្ធានសង្ខាតេ អស្សសតោបិ បស្សសតោបិ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ; ឆន្ទវសេន តតោ សុខុមតរំ ទីឃំ អស្សាសំ អទ្ធានសង្ខាតេ អស្សសតិ, ឆន្ទវសេន តតោ សុខុមតរំ ទីឃំ បស្សាសំ អទ្ធានសង្ខាតេ បស្សសតិ, ឆន្ទវសេន តតោ សុខុមតរំ ទីឃំ អស្សាសបស្សាសំ អទ្ធានសង្ខាតេ អស្សសតិបិ បស្សសតិបិ។ ឆន្ទវសេន តតោ សុខុមតរំ ទីឃំ អស្សាសបស្សាសំ អទ្ធានសង្ខាតេ អស្សសតោបិ បស្សសតោបិ បាមោជ្ជំ ឧប្បជ្ជតិ; បាមោជ្ជវសេន តតោ សុខុមតរំ ទីឃំ អស្សាសំ អទ្ធានសង្ខាតេ អស្សសតិ, បាមោជ្ជវសេន តតោ សុខុមតរំ ទីឃំ បស្សាសំ...បេ... ទីឃំ អស្សាសបស្សាសំ អទ្ធានសង្ខាតេ អស្សសតិបិ បស្សសតិបិ។ បាមោជ្ជវសេន តតោ សុខុមតរំ ទីឃំ អស្សាសបស្សាសំ

ອທ຺ຘານສງ຺ຂາເຕ ອສ຺ສສເຕາປິ ປສ຺ສສເຕາປິ ທີຆໍ ອສ຺ສາສປສ຺ສາສາ ຈິຕ຺ຕໍ ວິວຕ຺ຕຕິ, ອຸເປກ຺ຂາ ສຓ຺ຐາຕິ. ອິເມຫິ ນວຫິ ອາກາເຣຫິ ທີຆໍ ອສ຺ສາສປສ຺ສາສາ ກາເຍາ; ອຸປຏ຺ຐານໍ ສຕິ; ອນຸປສ຺ສນາ ຎາຓໍ; ກາເຍາ ອຸປຏ຺ຐານໍ, ເນາ ສຕິ; ສຕິ ອຸປຏ຺ຐານເຎ຺ຈວ ສຕິ ຈ. ຕາຍ ສຕິຍາ ເຕນ ຎາເຓນ ຕໍ ກາຍໍ ອນຸປສ຺ສຕິ. ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ – “ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສນາສຕິປຏ຺ຐານຠາວນາ”ຕິ (ປຏິ. ມ. ໑.໑໙໙).

ເອເສວ ນເຍາ ຣສ຺ສປເທປິ. ອຍໍ ປນ ວິເສເສາ – “ຍຖາ ເອຕ຺ຖ ‘ທີຆໍ ອສ຺ສາສໍ ອທ຺ຘານສງ຺ຂາເຕ’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ; ເອວມິທ ‘ຣສ຺ສໍ ອສ຺ສາສໍ ອິຕ຺ຕຣສງ຺ຂາເຕ ອສ຺ສສຕີ’ຕິ ອາຄຕໍ. ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ວເສນ ຍາວ “ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສນາສຕິປຏ຺ຐານຠາວນາ”ຕິ ຕາວ ເຍາເຊຕພ຺ພໍ. ເອວມຍໍ ອທ຺ຘານວເສນ ອິຕ຺ຕຣວເສນ ຈ ອິເມຫາກາເຣຫິ ອສ຺ສາສປສ຺ສາເສ ປຊານນ຺ເຕາ ທີຆໍ ວາ ອສ຺ສສນ຺ເຕາ “ທີຆໍ ອສ຺ສສາມີ”ຕິ ປຊານາຕິ...ເປ... ຣສ຺ສໍ ວາ ປສ຺ສສນ຺ເຕາ “ຣສ຺ສໍ ປສ຺ສສາມີ”ຕິ ປຊານາຕີຕິ ເວທິຕເພ຺ພາ.

ເອວໍ ປຊານເຕາ ຈສ຺ສ –

“ທີເຆາ ຣສ຺ເສາ ຈ ອສ຺ສາເສາ;

ປສ຺ສາເສາປິ ຈ ຕາທິເສາ;

ຈຕ຺ຕາເຣາ ວຓ຺ຓາ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ;

ນາສິກເຄ຺ຄວ ຠິກ຺ຂຸເນາ”ຕິ. (ວິສຸທ຺ຘິ. ໑.໒໑໘; ປຏິ. ມ. ອຏ຺ຐ. ໒.໑.໑໙໒);

ສພ຺ພກາຍປ຺ປຏິສໍເວທີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມິ...ເປ... ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕີຕິ ສກລສ຺ສ ອສ຺ສາສກາຍສ຺ສ ອາທິມເຊ຺ຌປຣິເຍາສານໍ ວິທິຕໍ ກເຣານ຺ເຕາ ປາກຏໍ ກເຣານ຺ເຕາ “ອສ຺ສສິສ຺ສາມີ”ຕິ ສິກ຺ຂຕິ. ສກລສ຺ສ ປສ຺ສາສກາຍສ຺ສ ອາທິມເຊ຺ຌປຣິເຍາສານໍ ວິທິຕໍ ກເຣານ຺ເຕາ ປາກຏໍ ກເຣານ຺ເຕາ “ປສ຺ສສິສ຺ສາມີ”ຕິ ສິກ຺ຂຕິ. ເອວໍ ວິທິຕໍ ກເຣານ຺ເຕາ ປາກຏໍ ກເຣານ຺ເຕາ ຎາຓສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຈິຕ຺ເຕນ ອສ຺ສສຕິ ເຈວ ປສ຺ສສຕິ ຈ; ຕສ຺ມາ “ອສ຺ສສິສ຺ສາມິ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີ”ຕິ ສິກ຺ຂຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ເອກສ຺ສ ຫິ ຠິກ຺ຂຸເນາ ຈຸຓ຺ຓວິຈຸຓ຺ຓວິສເຏ ອສ຺ສາສກາເຍ ປສ຺ສາສກາເຍ ວາ ອາທິ ປາກເຏາ ເຫາຕິ, ນ ມເຊ຺ຌປຣິເຍາສານໍ. ເສາ ອາທິເມວ ປຣິເຄ຺ຄເຫຕຸໍ ສເກ຺ກາຕິ, ມເຊ຺ຌປຣິເຍາສາເນ ກິລມຕິ. ເອກສ຺ສ ມຊ຺ຌໍ ປາກຏໍ ເຫາຕິ, ນ ອາທິປຣິເຍາສານໍ. ເສາ ມຊ຺ຌເມວ ປຣິເຄ຺ຄເຫຕຸໍ ສເກ຺ກາຕິ, ອາທິປຣິເຍາສາເນ ກິລມຕິ. ເອກສ຺ສ ປຣິເຍາສານໍ ປາກຏໍ ເຫາຕິ, ນ ອາທິມຊ຺ຌໍ. ເສາ ປຣິເຍາສານເມວ ປຣິເຄ຺ຄເຫຕຸໍ ສເກ຺ກາຕິ, ອາທິມເຊ຺ຌ ກິລມຕິ. ເອກສ຺ສ ສພ຺ພມ຺ປິ ປາກຏໍ ເຫາຕິ, ເສາ ສພ຺ພມ຺ປິ ປຣິເຄ຺ຄເຫຕຸໍ ສເກ຺ກາຕິ, ນ ກຕ຺ຖຈິ ກິລມຕິ. ຕາທິເສນ ຠວິຕພ຺ພນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ເຕາ ອາຫ – “ສພ຺ພກາຍປ຺ປຏິສໍເວທີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມິ...ເປ... ປສ຺ສສິສ຺ສາມີຕິ ສິກ຺ຂຕີ”ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ສິກ຺ຂຕີຕິ ເອວໍ ຆຏຕິ ວາຍມຕິ. ເຍາ ວາ ຕຖາຠູຕສ຺ສ ສໍວເຣາ; ອຍເມຕ຺ຖ ອຘິສີລສິກ຺ຂາ. ເຍາ ວາ ຕຖາຠູຕສ຺ສ ສມາຘິ; ອຍໍ

អធិចិត្តសិក្ខា។ យា តថាភូតស្ស បញ្ញា; អយំ អធិបញ្ញាសិក្ខាតិ។ ឥមា តិស្សោ សិក្ខាយោ តស្មិំ អារម្មណេ តាយ សតិយា តេន មនសិការេន សិក្ខតិ អាសេវតិ ភាវេតិ ពហុលីករោតីតិ ឯវមេត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ។ តត្ថ យស្មា បុរិមនយេ កេវលំ អស្សសិតព្វំ បស្សសិតព្វមេវ ច, ន អញ្ញំ កិញ្ចិ កាតព្វំ; ឥតោ បដ្ឋាយ បន ញាណុប្បាទនាទីសុ យោគោ ករណីយោ។ តស្មា តត្ថ “អស្សសាមីតិ បជានាតិ បស្សសាមីតិ បជានាតី”តិ វត្តមានកាលេនេវ បាឡិំ វត្វា ឥតោ បដ្ឋាយ កត្តព្វស្ស ញាណុប្បាទនាទិនោ អាការស្ស ទស្សនត្ថំ “សព្ពកាយប្បដិសំវេទី អស្សសិស្សាមី”តិអាទិនា នយេន អនាគតវចនវសេន បាឡិ អារោបិតាតិ វេទិតព្វា។

បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ អស្សសិស្សាមិ...បេ... បស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតីតិ ឱឡារិកំ កាយសង្ខារំ បស្សម្ភេន្តោ បដិប្បស្សម្ភេន្តោ និរោធេន្តោ វូបសមេន្តោ អស្សសិស្សាមិ បស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតិ។

តត្រេវំ ឱឡារិកសុខុមតា ច បស្សទ្ធិ ច វេទិតព្វា។ ឥមស្ស ហិ ភិក្ខុនោ បុព្ពេ អបរិគ្គហិតកាលេ កាយោ ច ចិត្តញ្ច សទរថា ហោន្តិ។ ឱឡារិកានំ កាយចិត្តានំ ឱឡារិកត្តេ អវូបសន្តេ អស្សាសបស្សាសាបិ ឱឡារិកា ហោន្តិ, ពលវតរា ហុត្វា បវត្តន្តិ, នាសិកា នប្បហោតិ, មុខេន អស្សសន្តោបិ បស្សសន្តោបិ តិដ្ឋតិ។ យទា បនស្ស កាយោបិ ចិត្តម្បិ បរិគ្គហិតា ហោន្តិ, តទា តេ សន្តា ហោន្តិ វូបសន្តា។ តេសុ វូបសន្តេសុ អស្សាសបស្សាសា សុខុមា ហុត្វា បវត្តន្តិ, “អត្ថិ នុ ខោ នត្ថី”តិ វិចេតព្វាការប្បត្តា ហោន្តិ។ សេយ្យថាបិ បុរិសស្ស ធាវិត្វា បព្ពតា វា ឱរោហិត្វា មហាភារំ វា សីសតោ ឱរោបេត្វា ឋិតស្ស ឱឡារិកា អស្សាសបស្សាសា ហោន្តិ, នាសិកា នប្បហោតិ, មុខេន អស្សសន្តោបិ បស្សសន្តោបិ តិដ្ឋតិ។ យទា បនេស តំ បរិស្សមំ វិនោទេត្វា ន្ហត្វា ច បិវិត្វា ច អល្លសាដកំ ហទយេ កត្វា សីតាយ ឆាយាយ និបន្នោ ហោតិ, អថស្ស តេ អស្សាសបស្សាសា សុខុមា ហោន្តិ, “អត្ថិ នុ ខោ នត្ថី”តិ វិចេតព្វាការប្បត្តា។ ឯវមេវ ឥមស្ស ភិក្ខុនោ បុព្ពេ អបរិគ្គហិតកាលេ កាយោ ច...បេ... វិចេតព្វាការប្បត្តា ហោន្តិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? តថា ហិស្ស បុព្ពេ អបរិគ្គហិតកាលេ “ឱឡារិកោឡារិកេ កាយសង្ខារេ បស្សម្ភេមី”តិ អាភោគសមន្នាហារមនសិការបច្ចវេក្ខណា នត្ថិ, បរិគ្គហិតកាលេ បន អត្ថិ។ តេនស្ស អបរិគ្គហិតកាលតោ បរិគ្គហិតកាលេ កាយសង្ខារោ សុខុមោ ហោតិ។ តេនាហុ បោរាណា –

“សារទ្ធេ កាយេ ចិត្តេ ច, អធិមត្តំ បវត្តតិ;

អសារទ្ធម្ហិ កាយម្ហិ, សុខុមំ សម្បវត្តតី”តិ។ (ចិសុទ្ធិ. ១.២២០; បដិ. ម. អដ្ឋ. ២.១.១៦៩);

បរិគ្គហេបិ ឱឡារិកោ, បឋមជ្ឈានូបចារេ សុខុមោ; តស្មិម្បិ ឱឡារិកោ បឋមជ្ឈានេ សុខុមោ។ បឋមជ្ឈានេ ច ទុតិយជ្ឈានូបចារេ ច ឱឡារិកោ, ទុតិយជ្ឈានេ សុខុមោ។ ទុតិយជ្ឈានេ ច តតិយជ្ឈានូបចារេ ច ឱឡារិកោ, តតិយជ្ឈានេ សុខុមោ។ តតិយជ្ឈានេ ច ចតុត្ថជ្ឈានូបចារេ ច ឱឡារិកោ, ចតុត្ថជ្ឈានេ អតិសុខុមោ អប្បវត្តិមេវ បាបុណាតិ។ ឥទំ តាវ ទីឃភាណកសំយុត្តភាណកានំ មតំ។

មជ្ឈិមភាណកា បន “បឋមជ្ឈានេ ឱឡារិកោ, ទុតិយជ្ឈានូបចារេ សុខុមោ”តិ ឯវំ ហេដ្ឋិមហេដ្ឋិមជ្ឈានតោ ឧបរូបរិជ្ឈានូបចារេបិ

សុខុមតរំ ឥច្ឆន្តិ។ សព្វេសំយេវ បន មតេន អបរិគ្គហិតកាលេ បវត្តកាយសង្ខារា បរិគ្គហិតកាលេ បដិប្បស្សម្ភន្តិ, បរិគ្គហិតកាលេ បវត្តកាយសង្ខារា បឋមជ្ឈានូបចារេ…បេ… ចតុត្ថជ្ឈានូបចារេ បវត្តកាយសង្ខារា ចតុត្ថជ្ឈានេ បដិប្បស្សម្ភន្តិ។ អយំ តាវ សមថេ នយោ។

វិបស្សនាយំ បន អបរិគ្គហេ បវត្តោ កាយសង្ខារោ ឱឡារិកោ, មហាភូតបរិគ្គហេ សុខុមោ។ សោបិ ឱឡារិកោ, ឧបាទារូបបរិគ្គហេ សុខុមោ។ សោបិ ឱឡារិកោ, សកលរូបបរិគ្គហេ សុខុមោ។ សោបិ ឱឡារិកោ, អរូបបរិគ្គហេ សុខុមោ។ សោបិ ឱឡារិកោ, រូបារូបបរិគ្គហេ សុខុមោ។ សោបិ ឱឡារិកោ, បច្ចយបរិគ្គហេ សុខុមោ។ សោបិ ឱឡារិកោ, សប្បច្ចយនាមរូបបរិគ្គហេ សុខុមោ។ សោបិ ឱឡារិកោ, លក្ខណារម្មណិកវិបស្សនាយ សុខុមោ។ សោបិ ទុព្ពលវិបស្សនាយ ឱឡារិកោ, ពលវវិបស្សនាយ សុខុមោ។ តត្ថ បុព្វេ វុត្តនយេនេវ បុរិមស្ស បុរិមស្ស បច្ឆិមេន បច្ឆិមេន បស្សទ្ធិ វេទិតព្វា។ ឯវមេត្ថ ឱឡារិកសុខុមតា ច បស្សទ្ធិ ច វេទិតព្វា។

បដិសម្ភិទាយំ បនស្ស សទ្ធិំ ចោទនាសោធនាហិ ឯវមត្ថោ វុត្តោ – “កថំ បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ អស្សសិស្សាមិ…បេ… បស្សសិស្សាមី”តិ សិក្ខតិ? កតមេ កាយសង្ខារា? ទីឃំ អស្សាសា កាយិកា ឯតេ ធម្មា កាយប្បដិពទ្ធា កាយសង្ខារា, តេ កាយសង្ខារេ បស្សម្ភេន្តោ និរោធេន្តោ វូបសមេន្តោ សិក្ខតិ។ ទីឃំ បស្សាសា កាយិកា ឯតេ ធម្មា…បេ… រស្សំ អស្សាសា…បេ… រស្សំ បស្សាសា… សព្វកាយប្បដិសំវេទី អស្សាសា… សព្វកាយប្បដិសំវេទី បស្សាសា កាយិកា ឯតេ ធម្មា កាយប្បដិពទ្ធា កាយសង្ខារា, តេ កាយសង្ខារេ បស្សម្ភេន្តោ និរោធេន្តោ វូបសមេន្តោ សិក្ខតិ។

យថារូបេហិ កាយសង្ខារេហិ យា កាយស្ស អានមនា វិនមនា សន្នមនា បណមនា ឥញ្ជនា ផន្ទនា ចលនា កម្បនា បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ អស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតិ, បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ បស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតិ។

យថារូបេហិ កាយសង្ខារេហិ យា កាយស្ស ន អានមនា ន វិនមនា ន សន្នមនា ន បណមនា អនិញ្ជនា អផន្ទនា អចលនា អកម្បនា, សន្តំ សុខុមំ បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ អស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតិ, បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ បស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតិ។

ឥតិ កិរ បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ អស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតិ, បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ បស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតិ។ ឯវំ សន្តេ វាតូបលទ្ធិយា ច បភាវនា ន ហោតិ, អស្សាសបស្សាសានញ្ច បភាវនា ន ហោតិ, អានាបានស្សតិយា ច បភាវនា ន ហោតិ, អានាបានស្សតិសមាធិស្ស ច បភាវនា ន ហោតិ, ន ច នំ តំ សមាបត្តិំ បណ្ឌិតា សមាបជ្ជន្តិបិ វុដ្ឋហន្តិបិ។

ឥតិ កិរ បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ អស្សសិស្សាមិ…បេ… បស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតិ។ ឯវំ សន្តេ វាតូបលទ្ធិយា ច បភាវនា ហោតិ, អស្សាសបស្សាសានញ្ច បភាវនា ហោតិ, អានាបានស្សតិយា ច បភាវនា ហោតិ, អានាបានស្សតិសមាធិស្ស ច បភាវនា ហោតិ, តញ្ច

តំ សមាបត្តិំ បណ្ឌិតា សមាបជ្ជន្តិបិ វុដ្ឋហន្តិបិ។

យថា កថំ វិយ? សេយ្យថាបិ កំសេ អាកោដិតេ បឋមំ ឱឡារិកា សទ្ទា បវត្តន្តិ, ឱឡារិកានំ សទ្ទានំ និមិត្តំ សុគ្គហិតត្តា សុមនសិកតត្តា សូបធារិតត្តា និរុទ្ធេបិ ឱឡារិកេ សទ្ទេ អថ បច្ឆា សុខុមកា សទ្ទា បវត្តន្តិ, សុខុមកានំ សទ្ទានំ និមិត្តំ សុគ្គហិតត្តា សុមនសិកតត្តា សូបធារិតត្តា និរុទ្ធេបិ សុខុមកេ សទ្ទេ អថ បច្ឆា សុខុមសទ្ទនិមិត្តារម្មណតាបិ ចិត្តំ បវត្តតិ; ឯវមេវ បឋមំ ឱឡារិកា អស្សាសបស្សាសា បវត្តន្តិ, ឱឡារិកានំ អស្សាសបស្សាសានំ និមិត្តំ សុគ្គហិតត្តា សុមនសិកតត្តា សូបធារិតត្តា និរុទ្ធេបិ ឱឡារិកេ អស្សាសបស្សាសេ អថ បច្ឆា សុខុមកា អស្សាសបស្សាសា បវត្តន្តិ, សុខុមកានំ អស្សាសបស្សាសានំ និមិត្តំ សុគ្គហិតត្តា សុមនសិកតត្តា សូបធារិតត្តា និរុទ្ធេបិ សុខុមកេ អស្សាសបស្សាសេ អថ បច្ឆា សុខុមអស្សាសបស្សាសនិមិត្តារម្មណតាបិ ចិត្តំ ន វិក្ខេបំ គច្ឆតិ។

ឯវំ សន្តេ វាតូបលទ្ធិយា ច បភាវនា ហោតិ, អស្សាសបស្សាសានញ្ច បភាវនា ហោតិ, អានាបានស្សតិយា ច បភាវនា ហោតិ, អានាបានស្សតិសមាធិស្ស ច បភាវនា ហោតិ, តញ្ច នំ សមាបត្តិំ បណ្ឌិតា សមាបជ្ជន្តិបិ វុដ្ឋហន្តិបិ។

បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារន្តិ អស្សាសបស្សាសា កាយោ, ឧបដ្ឋានំ សតិ, អនុបស្សនា ញាណំ។ កាយោ ឧបដ្ឋានំ នោ សតិ, សតិ ឧបដ្ឋានញ្ចេវ សតិ ច, តាយ សតិយា តេន ញាណេន តំ កាយំ អនុបស្សតិ។ តេន វុច្ចតិ – "កាយេ កាយានុបស្សនា សតិបដ្ឋានភាវនា"តិ (បដិ॰ ម॰ ១.១៧០)។

អយំ តាវេត្ថ កាយានុបស្សនាវសេន វុត្តស្ស បឋមចតុក្កស្ស អនុបុព្ពបទវណ្ណនា។

យស្មា បនេត្ថ ឥទមេវ ចតុក្កំ អាទិកម្មិកស្ស កម្មដ្ឋានវសេន វុត្តំ, ឥតរានិ បន តីណិ ចតុក្កានិ ឯត្ថ បត្តជ្ឈានស្ស វេទនាចិត្តធម្មានុបស្សនាវសេន វុត្តានិ, តស្មា ឥទំ កម្មដ្ឋានំ ភាវេត្វា អានាបានស្សតិចតុត្ថជ្ឈានបទដ្ឋានាយ វិបស្សនាយ សហ បដិសម្ភិទាហិ អរហត្តំ បាបុណិតុកាមេន កុលបុត្តេន យំ កាតព្វំ តំ សព្វំ ឥធេវ តាវ អាទិកម្មិកស្ស កុលបុត្តស្ស វសេន អាទិតោ បភុតិ ឯវំ វេទិតព្វំ។ ចតុព្ពិធំ តាវ សីលំ វិសោធេតព្វំ។ តត្ថ តិវិធា វិសោធនា – អនាបជ្ជនំ, អាបន្នវុដ្ឋានំ, កិលេសេហិ ច អប្បដិបីឡនំ។ ឯវំ វិសុទ្ធសីលស្ស ហិ ភាវនា សម្បជ្ជតិ។ យម្បិទំ ចេតិយង្គណវត្តំ ពោធិយង្គណវត្តំ ឧបជ្ឈាយវត្តំ អាចរិយវត្តំ ជន្តាឃរវត្តំ ឧបោសថាគារវត្តំ ទ្វេអសីតិ ខន្ធកវត្តានិ ចុទ្ទសវិធំ មហាវត្តន្តិ ឥទំ វសេន អាភិសមាចារិកសីលំ វុច្ចតិ, តម្បិ សាធុកំ បរិបូរេតព្វំ។ យោ ហិ "អហំ សីលំ រក្ខាមិ, កិំ អាភិសមាចារិកេន កម្ម"ន្តិ វទេយ្យ, តស្ស សីលំ បរិបូរេស្សតីតិ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ អាភិសមាចារិកវត្តេ បន បរិបូរេ សីលំ បរិបូរតិ, សីលេ បរិបូរេ សមាធិ គព្ភំ គណ្ហាតិ។ វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា – "សោ វត, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អាភិសមាចារិកំ ធម្មំ អបរិបូរេត្វា 'សីលានិ បរិបូរេស្សតី'តិ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតី"តិ (អ॰ និ॰ ៥.២១) វិត្ថារេតព្វំ។ តស្មា តេន យម្បិទំ ចេតិយង្គណវត្តាទិ អាភិសមាចារិកសីលំ វុច្ចតិ, តម្បិ សាធុកំ បរិបូរេតព្វំ។ តថា –

"ອາວາໂສ ຈ ກຸລໍ ລາໂພ, ຄໂຓ ກມ຺ມຎ຺ຈ ປຎ຺ຈມໍ;

ອທ຺ຘານໍ ຎາຕິ ອາພາໂຘ, ຄນ຺ໂຖ ອິທ຺ຘີຕິ ເຕ ທສາ"ຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕສຸ ທສສຸ ປລິໂພເຘສຸ ໂຍ ປລິໂພໂຘ ອຕ຺ຖິ, ໂສ ອຸປຉ຺ຉິນ຺ທິຕພ຺ໂພ.

ເອວໍ ອຸປຉ຺ຉິນ຺ນປລິໂພເຘນ ກມ຺ມຏ຺ຏານໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕພ຺ພໍ. ຕມ຺ປິ ທຸວິທໍ ໂຫຕິ – ສພ຺ພຕ຺ຖກກມ຺ມຏ຺ຏານຎ຺ຈ ປາຣິຫາຣິຍກມ຺ມຏ຺ຏານຎ຺ຈ. ຕຕ຺ຖ ສພ຺ພຕ຺ຖກກມ຺ມຏ຺ຏານໍ ນາມ ພິກ຺ຂຸສງ຺ຄາທີສຸ ເມຕ຺ຕາ ມຣຓສ຺ສຕິ ຈ ອສຸພສຎ຺ຎາຕິປິ ເອເກ. ກມ຺ມຏ຺ຏານິເກນ ຫິ ພິກ຺ຂຸນາ ປຖມໍ ຕາວ ປຣິຉ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ສີມຏ຺ຏກພິກ຺ຂຸສງ຺ເຄ ເມຕ຺ຕາ ພາເວຕພ຺ພາ; ຕໂຕ ສີມຏ຺ຏກເທວຕາສຸ, ຕໂຕ ໂຄຈຣຄາເມ ອິສ຺ສຣຊເນ, ຕໂຕ ຕຕ຺ຖ ມນຸສ຺ເສ ອຸປາທາຍ ສພ຺ພສຕ຺ເຕສຸ. ໂສ ຫິ ພິກ຺ຂຸສງ຺ເຄ ເມຕ຺ຕາຍ ສຫວາສີນໍ ມຸທຸຈິຕ຺ຕຕໍ ຊເນຕິ, ອຖສ຺ສ ສຸຂສໍວາສຕາ ໂຫຕິ. ສີມຏ຺ຏກເທວຕາສຸ ເມຕ຺ຕາຍ ມຸທຸກຕຈິຕ຺ຕາຫິ ເທວຕາຫິ ຘມ຺ມິກາຍ ຣກ຺ຂາຍ ສຸສໍວິຫິຕາຣກ຺ໂຂ ໂຫຕິ. ໂຄຈຣຄາເມ ອິສ຺ສຣຊເນ ເມຕ຺ຕາຍ ມຸທຸກຕຈິຕ຺ຕສນ຺ຕາເນຫິ ອິສ຺ສເຣຫິ ຘມ຺ມິກາຍ ຣກ຺ຂາຍ ສຸຣກ຺ຂິຕປຣິກ຺ຂາໂຣ ໂຫຕິ. ຕຕ຺ຖ ມນຸສ຺ເສສຸ ເມຕ຺ຕາຍ ປສາທິຕຈິຕ຺ເຕຫິ ເຕຫິ ອປຣິພູໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ວິຈຣຕິ. ສພ຺ພສຕ຺ເຕສຸ ເມຕ຺ຕາຍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອປ຺ປຏິຫຕຈາໂຣ ໂຫຕິ.

ມຣຓສ຺ສຕິຍາ ປນ "ອວສ຺ສໍ ມຣິຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕນ຺ໂຕ ອເນສນໍ ປຫາຍ ອຸປຣູປຣິ ວຑ຺ຒມານສໍເວໂຄ ອໂນລີນວຸຕ຺ຕິໂກ ໂຫຕິ. ອສຸພສຎ຺ຎາຍ ທິພ຺ເພສຸປິ ອາຣມ຺ມເຓສຸ ຕຓ຺ຫາ ນຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ. ເຕເນວສ຺ສ ຕໍ ເອວໍ ພຫູປກາຣຕ຺ຕາ "ສພ຺ພຕ຺ຖ ອຕ຺ຖຍິຕພ຺ພໍ ອິຉ຺ຉິຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ອທິປ຺ເປຕສ຺ສ ຈ ໂຍຄານຸໂຍຄກມ຺ມສ຺ສ ປທຏ຺ຏານຕ຺ຕາ "ສພ຺ພຕ຺ຖກກມ຺ມຏ຺ຏານ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ.

ອຏ຺ຏຕິໍສາຣມ຺ມເຓສຸ ປນ ຍໍ ຍສ຺ສ ຈຣິຕານຸກູລໍ, ຕໍ ຕສ຺ສ ນິຈ຺ຈໍ ປຣິຫຣິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນ ນເຍນ "ປາຣິຫາຣິຍກມ຺ມຏ຺ຏານ"ນ຺ຕິປິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ອິທ ປນ ອິທເມວ ອານາປານສ຺ສຕິກມ຺ມຏ຺ຏານໍ "ປາຣິຫາຣິຍກມ຺ມຏ຺ຏານ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ອຍເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ. ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ສີລວິໂສຘນາທິປລິໂພຘຸປເຉທກຖາ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ຄໂຕ ຄເຫຕພ຺ພາ.

ເອວໍ ວິສຸທ຺ຘສີເລນ ປນ ອຸປຉ຺ຉິນ຺ນປລິໂພເຘນ ຈ ອິທໍ ກມ຺ມຏ຺ຏານໍ ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ເຕນ ອິມິນາວ ກມ຺ມຏ຺ຏາເນນ ຈຕຸກ຺ກຎ຺ຈກໍ ນິພ຺ພເຕ຺ຕຕ຺ວາ ວິປສ຺ສໍ ວຑ຺ຒຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຕສ຺ສ ພຸທ຺ຘປຸຕ຺ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ອຸຄ຺ຄເຫຕພ຺ພໍ. ຕໍ ອລພ຺ເຠນ ອນາຄາມິສ຺ສ, ຕສ຺ມິໍ ອລພ຺ເຠນ ສກທາຄາມິສ຺ສ, ຕສ຺ມິໍ ອລພ຺ເຠນ ໂສຕາປນ຺ນສ຺ສ, ຕສ຺ມິໍ ອລພ຺ເຠນ ອານາປານຈຕຸກ຺ກຎ຺ຈກລາພິສ຺ສ, ຕສ຺ມິໍ ອລພ຺ເຠນ ປາລິຍາ ອຏ຺ຏກຖາຍ ຈ ອສມ຺ໂມຫສ຺ສ ວາຈນາຈຣິຍສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ອຸຄ຺ຄເຫຕພ຺ພໍ. ອຣຫນ຺ຕາທໂຍ ຫິ ອຕ຺ຕນາ ອທິຄຕມຄ຺ເຄນ ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ. ອຍໍ ປນ ຄຫນປເທເສ ມຫາຫຕ຺ຖິປຖໍ ນີຫຣນ຺ໂຕ ວິຍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອສມ຺ໂມຫໂຕ ສປ຺ປາຍາສປ຺ປາຍໍ ປຣິຉ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ກເຖຕິ.

ຕຕ຺ຣາຍໍ ອນຸປຸພ຺ພີກຖາ – ເຕນ ພິກ຺ຂຸນາ ສລ຺ລຫຸກວຸຕ຺ຕິນາ ວິນຍາຈາຣສມ຺ປນ຺ເນນ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣໍ ອາຈຣິຍໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ວຕ຺ຕປຏິປຕ຺ຕິຍາ

ᩋᩣᩁᩣᨵᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨲᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᨲᨲᩕᩥᨾᩮ ᨸᨬ᩠ᨧ ᩈᨶ᩠ᨵᨿᩮᩣ – ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ, ᨸᩁᩥᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ, ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ, ᩋᨸ᩠ᨸᨶᩣ, ᩃᨠ᩠ᨡᨱᨶ᩠ᨲᩥ. ᨲᨲ᩠ᨳ “ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ” ᨶᩣᨾ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩔ ᩏᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᨶᩴ, “ᨸᩁᩥᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ” ᨶᩣᨾ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩔ ᨸᩁᩥᨸᩩᨧ᩠ᨨᨶᩣ, “ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ” ᨶᩣᨾ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩔ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ, “ᩋᨸ᩠ᨸᨶᩣ” ᨶᩣᨾ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᨸ᩠ᨸᨶᩣ, “ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ” ᨶᩣᨾ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩔ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ. “ᩑᩅᩴᩃᨠ᩠ᨡᨱᨾᩥᨴᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩈᨽᩣᩅᩪᨸᨵᩣᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ.

ᩑᩅᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩏᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣᨸᩥ ᨶ ᨠᩥᩃᨾᨲᩥ, ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩅᩥᩉᩮᩈᩮᨲᩥ; ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨳᩮᩣᨠᩴ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩉᩩᨠᩣᩃᩴ ᩈᨩ᩠ᨫᩣᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨧᩮ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᩅᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᨶᩮᩣ ᨧᩮ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩴ ᩋᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨧᩮ ᨾᨶ᩠ᨴᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨿᩮᩣᨩᨶᨸᩁᨾᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ, ᩈᨧᩮ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨴᩪᩁᨾ᩠ᨸᩥ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨴᩮᩣᩈᩅᩥᩅᨩ᩠ᨩᩥᨲᩴ, ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨦ᩠ᨣᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᩏᨸᨣᨾ᩠ᨾ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩏᨸᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᨸᩃᩥᨻᩮᩣᨵᩮᨶ ᨠᨲᨽᨲ᩠ᨲᨠᩥᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᨽᨲ᩠ᨲᩈᨾ᩠ᨾᨴᩴ ᨸᨭᩥᩅᩥᨶᩮᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨲᨶᨲ᩠ᨲᨿᨣᩩᨱᩣᨶᩩᩔᩁᨱᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᩉᩴᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩩᨣ᩠ᨣᩉᨲᩮᩣ ᩑᨠᨸᨴᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩩᩔᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩍᨴᩴ ᩋᩣᨶᩣᨸᩣᨶᩔᨲᩥᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨾᨶᩈᩥᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨸᩮᩣ. ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᩣ ᨸᨶ ᩍᨾᩴ ᨠᨳᩣᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᨲᩮᩣ (ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ. ᪁.᪃᪃) ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ.

ᨿᩴ ᨸᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩍᨴᩴ ᩋᩣᨶᩣᨸᩣᨶᩔᨲᩥᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨾᨶᩈᩥᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨲᩕᩣᨿᩴ ᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩅᩥᨵᩥ –

“ᨣᨱᨶᩣ ᩋᨶᩩᨻᨶ᩠ᨵᨶᩣ, ᨹᩩᩈᨶᩣ ᨮᨸᨶᩣ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ;

ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨶᩣ ᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ, ᨲᩮᩈᨬ᩠ᨧ ᨸᨭᩥᨸᩔᨶᩣ”ᨲᩥ. (ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ. ᪁.᪂᪂᪂; ᨸᨭᩥ. ᨾ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪂.᪁.᪁᪄᪂);

“ᨣᨱᨶᩣ”ᨲᩥ ᨣᨱᨶᩣᨿᩮᩅ. “ᩋᨶᩩᨻᨶ᩠ᨵᨶᩣ”ᨲᩥ ᩋᨶᩩᩅᩉᨶᩣ. “ᨹᩩᩈᨶᩣ”ᨲᩥ ᨹᩩᨭ᩠ᨮᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ. “ᨮᨸᨶᩣ”ᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨶᩣ. “ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ”ᨲᩥ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣ. “ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨶᩣ”ᨲᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ. “ᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩦ”ᨲᩥ ᨹᩃᩴ. “ᨲᩮᩈᨬ᩠ᨧ ᨸᨭᩥᨸᩔᨶᩣ”ᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨱᩣ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩋᩣᨴᩥᨠᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮᨶ ᨠᩩᩃᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᨮᨾᩴ ᨣᨱᨶᩣᨿ ᩍᨴᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨾᨶᩈᩥᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᨣᨱᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨧ ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨶ ᨮᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨴᩈᨶ᩠ᨶᩴ ᩏᨸᩁᩥ ᨶ ᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨡᨱ᩠ᨯᩴ ᨶ ᨴᩔᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨮᨸᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩉᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᩣᨵᩮ ᩒᨠᩣᩈᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᩣ ᩅᩥᨸ᩠ᨹᨶ᩠ᨴᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨻᩣᨵᩮ ᩅᨩᩮ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᨣᩮᩣᨣᨱᩮᩣ ᩅᩥᨿ. ᨴᩈᨶ᩠ᨶᩴ ᩏᨸᩁᩥ ᨶᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨣᨱᨶᩣᨶᩥᩔᩥᨲᩮᩣᩅ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ. ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᨡᨱ᩠ᨯᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩔ “ᩈᩥᨡᩣᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᨾᩮ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ, ᨶᩮᩣ”ᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨠᨾ᩠ᨸᨲᩥ. ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᨲᩮ ᨴᩮᩣᩈᩮ ᩅᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ.

ᨣᨱᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨧ ᨸᨮᨾᩴ ᨵᨬ᩠ᨬᨾᩣᨸᨠᨣᨱᨶᩣᨿ ᨣᨱᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᨵᨬ᩠ᨬᨾᩣᨸᨠᩮᩣ ᩉᩥ ᨶᩣᩊᩥᩴ ᨸᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᩑᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩒᨠᩥᩁᨲᩥ. ᨸᩩᨶ ᨸᩪᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨠᨧᩅᩁᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩑᨠᩴ ᩑᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ. ᩑᩈ ᨶᨿᩮᩣ “ᨴ᩠ᩅᩮ ᨴ᩠ᩅᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ. ᩑᩅᨾᩮᩅ ᩍᨾᩥᨶᩣᨸᩥ ᩋᩔᩣᩈᨸᩔᩣᩈᩮᩈᩩ ᨿᩮᩣ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᩑᨠᩴ ᩑᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᩅ “ᨴᩈ ᨴᩈᩣ”ᨲᩥ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩴ ᩏᨸᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᨣᨱᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᨲᩔᩮᩅᩴ ᨣᨱᨿᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨸᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩋᩔᩣᩈᨸᩔᩣᩈᩣ ᨸᩣᨠᨭᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ.

អថានេន តំ មន្ទគណនំ ធញ្ញមាបកគណនំ បហាយ សីឃគណនាយ គោបាលកគណនាយ គណេតព្វំ។ ទក្ខោ ហិ គោបាលកោ សក្ខរាយោ ឧច្ឆង្គេន គហេត្វា រជ្ជុទណ្ឌហត្ថោ បាតោវ វជំ គន្ត្វា គាវោ បិដ្ឋិយំ បហរិត្វា បលិឃត្ថម្ភមត្ថកេ និសិន្នោ ទ្វារំ បត្តំ បត្តំយេវ គាវិំ “ឯកោ ទ្វេ”តិ សក្ខរំ ខិបិត្វា ខិបិត្វា គណេតិ។ តិយាមរត្តិំ សម្ពាធេ ឱកាសេ ទុក្ខំ វុត្ថគោគណា និក្ខមន្តា អញ្ញមញ្ញំ ឧបនិឃំសន្តា វេគេន វេគេន បុញ្ជា បុញ្ជា ហុត្វា និក្ខមន្តិ។ សោ វេគេន វេគេន “តីណិ ចត្តារិ បញ្ច ទសា”តិ គណេតិយេវ។ ឯវមិមស្សាបិ បុរិមនយេន គណយតោ អស្សាសបស្សាសា បាកដា ហុត្វា សីឃំ សីឃំ បុនប្បុនំ សញ្ចរន្តិ។ តតោនេន “បុនប្បុនំ សញ្ចរន្តី”តិ ញត្វា អន្តោ ច ពហិ ច អគ្គហេត្វា ទ្វារប្បត្តំ ទ្វារប្បត្តំយេវ គហេត្វា “ឯកោ ទ្វេ តីណិ ចត្តារិ បញ្ច, ឯកោ ទ្វេ តីណិ ចត្តារិ បញ្ច ឆ, ឯកោ ទ្វេ តីណិ ចត្តារិ បញ្ច ឆ សត្ត...បេ... អដ្ឋ... នវ... ទសា”តិ សីឃំ សីឃំ គណេតព្វមេវ។ គណនាបដិពទ្ធេ ហិ កម្មដ្ឋានេ គណនាពលេនេវ ចិត្តំ ឯកគ្គំ ហោតិ អរិត្តុបត្ថម្ភនវសេន ចណ្ឌសោតេ នាវាឋបនមិវ។

តស្សេវំ សីឃំ សីឃំ គណយតោ កម្មដ្ឋានំ និរន្តរប្បវត្តំ វិយ ហុត្វា ឧបដ្ឋាតិ។ អថ “និរន្តរំ បវត្តតី”តិ ញត្វា អន្តោ ច ពហិ ច វាតំ អបរិគ្គហេត្វា បុរិមនយេនេវ វេគេន វេគេន គណេតព្វំ។ អន្តោបវិសនវាតេន ហិ សទ្ធិំ ចិត្តំ បវេសយតោ អព្ភន្តរំ វាតព្ភាហតំ មេទបូរិតំ វិយ ហោតិ, ពហិនិក្ខមនវាតេន សទ្ធិំ ចិត្តំ នីហរតោ ពហិទ្ធា បុថុត្តារម្មណេ ចិត្តំ វិក្ខិបតិ។ ផុដ្ឋាផុដ្ឋោកាសេ បន សតិំ ឋបេត្វា ភាវេន្តស្សេវ ភាវនា សម្បជ្ជតិ។ តេន វុត្តំ – “អន្តោ ច ពហិ ច វាតំ អបរិគ្គហេត្វា បុរិមនយេនេវ វេគេន វេគេន គណេតព្វ”ន្តិ។

កីវ ចិរំ បនេតំ គណេតព្វន្តិ? យាវ វិនា គណនាយ អស្សាសបស្សាសារម្មណេ សតិ សន្តិដ្ឋតិ។ ពហិ វិសដវិតក្កវិច្ឆេទំ កត្វា អស្សាសបស្សាសារម្មណេ សតិ សណ្ឋាបនត្ថំយេវ ហិ គណនាតិ។

ឯវំ គណនាយ មនសិកត្វា អនុពន្ធនាយ មនសិកាតព្វំ។ អនុពន្ធនា នាម គណនំ បដិសំហរិត្វា សតិយា និរន្តរំ អស្សាសបស្សាសានំ អនុគមនំ; តញ្ច ខោ ន អាទិមជ្ឈបរិយោសានានុគមនវសេន។ ពហិនិក្ខមនវាតស្ស ហិ នាភិ អាទិ, ហទយំ មជ្ឈំ, នាសិកគ្គំ បរិយោសានំ។ អព្ភន្តរបវិសនវាតស្ស នាសិកគ្គំ អាទិ, ហទយំ មជ្ឈំ, នាភិ បរិយោសានំ។ តញ្ចស្ស អនុគច្ឆតោ វិក្ខេបគតំ ចិត្តំ សារទ្ធាយ ចេវ ហោតិ ឥញ្ជនាយ ច។ យថាហ –

“អស្សាសាទិមជ្ឈបរិយោសានំ សតិយា អនុគច្ឆតោ អជ្ឈត្តំ វិក្ខេបគតេន ចិត្តេន កាយោបិ ចិត្តម្បិ សារទ្ធា ច ហោន្តិ ឥញ្ជិតា ច ផន្ទិតា ច។ បស្សាសាទិមជ្ឈបរិយោសានំ សតិយា អនុគច្ឆតោ ពហិទ្ធា វិក្ខេបគតេន ចិត្តេន កាយោបិ ចិត្តម្បិ សារទ្ធា ច ហោន្តិ ឥញ្ជិតា ច ផន្ទិតា ចា”តិ (បដិ. ម. ១.១៥៧)។

តស្មា អនុពន្ធនាយ មនសិករោន្តេន ន អាទិមជ្ឈបរិយោសានវសេន មនសិកាតព្វំ។ អបិច ខោ ផុសនាវសេន ច ឋបនាវសេន ច មនសិកាតព្វំ។ គណនានុពន្ធនាវសេន វិយ ហិ ផុសនាឋបនាវសេន វិសុំ មនសិការោ នត្ថិ។ ផុដ្ឋផុដ្ឋដ្ឋានេយេវ បន គណេន្តោ គណនាយ ច ផុសនាយ ច មនសិ ករោតិ។ តត្ថេវ គណនំ បដិសំហរិត្វា តេ សតិយា អនុពន្ធន្តោ អប្បនាវសេន ច ចិត្តំ ឋបេន្តោ

“អនុពន្ធនាយ ច ផុសនាយ ច ឋបនាយ ច មនសិ ករោតី”តិ វុត្តំ។ ស្វាយមត្ថោ អដ្ឋកថាយំ វុត្តបង្គុឡទោវារិកោបមាហិ បាឡិយំ វុត្តកកចូបមាយ ច វេទិតព្វោ។

តត្រាយំ បង្គុឡោបមា – “សេយ្យថាបិ បង្គុឡោ ទោលាយ កីឡតំ មាតាបុត្តានំ ទោលំ ខិបិត្វា តត្ថេវ ទោលត្ថម្ភមូលេ និសិន្នោ កមេន អាគច្ឆន្តស្ស ច គច្ឆន្តស្ស ច ទោលាផលកស្ស ឧភោ កោដិយោ មជ្ឈញ្ច បស្សតិ, ន ច ឧភោកោដិមជ្ឈានំ ទស្សនត្ថំ ព្យាវដោ ហោតិ។ ឯវមេវាយំ ភិក្ខុ សតិវសេន ឧបនិពន្ធនត្ថម្ភមូលេ ឋត្វា អស្សាសបស្សាសទោលំ ខិបិត្វា តត្ថេវ និមិត្តេ សតិយា និសិន្នោ កមេន អាគច្ឆន្តានញ្ច គច្ឆន្តានញ្ច ផុដ្ឋដ្ឋានេ អស្សាសបស្សាសានំ អាទិមជ្ឈបរិយោសានំ សតិយា អនុគច្ឆន្តោ តត្ថ ច ចិត្តំ ឋបេន្តោ បស្សតិ, ន ច តេសំ ទស្សនត្ថំ ព្យាវដោ ហោតិ។ អយំ បង្គុឡោបមា។

អយំ បន ទោវារិកោបមា – “សេយ្យថាបិ ទោវារិកោ នគរស្ស អន្តោ ច ពហិ ច បុរិសេ ‘កោ ត្វំ, កុតោ វា អាគតោ, កុហិំ វា គច្ឆសិ, កិំ វា តេ ហត្ថេ’តិ ន វីមំសតិ, ន ហិ តស្ស តេ ភារា។ ទ្វារប្បត្តំ ទ្វារប្បត្តំយេវ បន វីមំសតិ; ឯវមេវ ឥមស្ស ភិក្ខុនោ អន្តោ បវិដ្ឋវាតា ច ពហិ និក្ខន្តវាតា ច ន ភារា ហោន្តិ, ទ្វារប្បត្តា ទ្វារប្បត្តាយេវ ភារាតិ។ អយំ ទោវារិកោបមា។

កកចូបមា បន អាទិតោបភុតិ ឯវំ វេទិតព្វា។ វុត្តញ្ហេតំ –

“និមិត្តំ អស្សាសបស្សាសា, អនារម្មណមេកចិត្តស្ស;

អជានតោ ច តយោ ធម្មេ, ភាវនានុបលព្ភតិ។

“និមិត្តំ អស្សាសបស្សាសា, អនារម្មណមេកចិត្តស្ស;

ជានតោ ច តយោ ធម្មេ, ភាវនា ឧបលព្ភតី”តិ។ (បដិ។ ម។ ១.១៥៩);

កថំ ឥមេ តយោ ធម្មា ឯកចិត្តស្ស អារម្មណា ន ហោន្តិ, ន ចិមេ តយោ ធម្មា អវិទិតា ហោន្តិ, ន ច ចិត្តំ វិក្ខេបំ គច្ឆតិ, បធានញ្ច បញ្ញាយតិ, បយោគញ្ច សាធេតិ, វិសេសមធិគច្ឆតិ? សេយ្យថាបិ រុក្ខោ សមេ ភូមិភាគេ និក្ខិត្តោ, តមេនំ បុរិសោ កកចេន ឆិន្ទេយ្យ, រុក្ខេ ផុដ្ឋកកចទន្តានំ វសេន បុរិសស្ស សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ, ន អាគតេ វា គតេ វា កកចទន្តេ មនសិ ករោតិ, ន អាគតា វា គតា វា កកចទន្តា អវិទិតា ហោន្តិ, បធានញ្ច បញ្ញាយតិ, បយោគញ្ច សាធេតិ។

យថា រុក្ខោ សមេ ភូមិភាគេ និក្ខិត្តោ; ឯវំ ឧបនិពន្ធននិមិត្តំ។ យថា កកចទន្តា; ឯវំ អស្សាសបស្សាសា។ យថា រុក្ខេ ផុដ្ឋកកចទន្តានំ

ចរយត បុរិសស្ស សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ, ត អាការេត ចា ករេត ចា កកចេជត្ត យតសិ ករោតិ, ត អាកតា ចា កតា ចា កកចេជត្តា អចិជិតា ហោត្តិ, បឆាតត្ថា បញ្ញាយតិ, បរយាកត្ថា សារេឆតិ, ឲចរយេច កិច្ច តាសិករេក្ក ចា យុ៧តិយិរេត្ត ចា សតិ ឧបដ្ឋបេត្វា តិសិរេត្តា ហោតិ, ត អាការេត ចា ករេត ចា អស្សាសបស្សារេស យតសិ ករោតិ, ត អាកតា ចា កតា ចា អស្សាសបស្សាសា អចិជិតា ហោត្តិ, បឆាតត្ថា បញ្ញាយតិ, បរយាកត្ថា សារេឆតិ, ចិរេសសយឆិកច្ឆតិ។

បឆាតត្តិ កតយំ បឆាតំ? អារេទ្ធជីទិយស្ស កាយោបិ ចិត្តម្បិ កយុតិឃំ ហោតិ – ឆ្លជំ បឆាតំ។ កតរេយា បរយារកា? អារេទ្ធជីទិយស្ស ឧបក្កិលេសា បហីយត្តិ, ចិតក្កា ទុបសម្មត្តិ – អឃំ បរយារកា។ កតរេយា ចិរេសរេសា? អារេទ្ធជីទិយស្ស ឋិរេយាឌតា បហីយត្តិ, អត្យសយា ញ្សត្តិ ហោត្តិ – អឃំ ចិរេសរេសា។ ឲចំ ឆ្លរេយ តរេយា ឆម្មា ឲកចិត្តស្ស អារម្មណា ត ហោត្តិ, ត ចិរេយ តរេយា ឆម្មា អចិជិតា ហោត្តិ, ត ច ចិត្តំ ចិក្ខេបំ កច្ឆតិ, បឆាតត្ថា បញ្ញាយតិ, បរយាកត្ថា សារេឆតិ, ចិរេសសយឆិកច្ឆតិ។

“អាតាបិតស្សតី យស្ស, បរិបុណ្ណា សុភាចិតា;

អត្សុបុព្វំ បរិចិតា, យធា ព្យុរេទ្ធត ទេសិតា;

រេសា ឆ្លមំ រេលាកំ បភារេសតិ, អព្ភា មុរេត្តាច ចត្តិមា”តិ។ (បដិ៍ ម៍ ១៍១៩០);

អឃំ កករេចាបយា។ ឆ្លឆ បតស្ស អាកតាកតចរេសត អយតសិការេយត្តរេយច បរយាឌតត្តិ ចេជិតព្ពំ។ ឆ្លជំ កយ្ជ្ជតំ យតសិករោរេតា កស្សចិ តចិទេទតេច តិមិត្តញ្ច ឧប្បជ្ជតិ, អចរេសដ្ឋាតក្កបដិយល្លិតា អប្បតាសដ្ឋាតា ឆបតា ច សម្បជ្ជតិ។ កស្សចិ បត ករាតាចរេសតេច យតសិការកាលរេតាបភុតិ អត្យក្កមរេតា ឱឡារិកអស្សាសបស្សាសតិរោធចរេសត កាយឌរេថ ទុបសន្តេ កាយោបិ ចិត្តម្បិ លហុកំ ហោតិ, សរីរំ អាកាសេ លង្ឃតាការប្បត្តំ ចិយ ហោតិ។ យធា សារេទ្ធកាយស្ស មញ្ចេ ចា បីរេឋ ចា តិសីទរេតា មញ្ចបីឋំ ខ្លតយតិ, ចិក្ខុឌតិ, បច្ចត្តុរេណំ ចលិ ករោតិ។ អសារេទ្ធកាយស្ស បត តិសីទរេតា រេតច មញ្ចបីឋំ ខ្លតយតិ, ត ចិក្ខុឌតិ, ត បច្ចត្តុរេណំ ចលិ ករោតិ, ត្វលបិត្យបូរិតំ ចិយ មញ្ចបីឋំ ហោតិ។ កស្មា? យស្មា អសារេទ្ធោ កាយោ លហុរេកា ហោតិ; ឲចរេយច ករាតាចរេសត យតសិការកាលរេតាបភុតិ អត្យក្កមរេតា ឱឡារិកអស្សាសបស្សាសតិរោធចរេសត កាយឌរេថ ទុបសន្តេ កាយោបិ ចិត្តម្បិ លហុកំ ហោតិ, សរីរំ អាកាសេ លង្ឃតាការប្បត្តំ ចិយ ហោតិ។

តស្ស ឱឡារិក អស្សាសបស្សារេស តិរុរេទ្ធ សុខុមអស្សាសបស្សាសតិមិត្តារម្មណំ ចិត្តំ បចត្តតិ, តស្មិម្បិ តិរុរេទ្ធ អបរាបរំ តរេតា សុខុមតរសុខុមតមតិមិត្តារម្មណំ បចត្តតិរេយច។ កធំ? យធា បុរិរេសា មហតិយា រេលាហសលាកាយ កំសតាឡំ អាកោរេដយ្យ, ឲកប្បហាររេត មហាសរេទ្ធា ឧប្បរេជ្ជយ្យ, តស្ស ឱឡារិកសទ្ទារម្មណំ ចិត្តំ បចត្តយ្យ, តិរុរេទ្ធ ឱឡារិកេ សរេទ្ទ អធ បច្ឆា សុខុមសទ្ទតិមិត្តារម្មណំ, តស្មិម្បិ តិរុរេទ្ធ អបរាបរំ តរេតា សុខុមតរសុខុមតមសទ្ទតិមិត្តារម្មណំ ចិត្តំ បចត្តតេច; ឲចត្តិ ចេជិតព្ពំ។ ទុត្តម្បិ

ឧចតំ – “សេឃ្យថាបិ កំរេស អារេកាឌិទេហ”ពិ (បដិ៍ ម៉ ៧.៧លិ៍៧) ចិត្វារោ៉

ឃថា ហិ អញ្ញានិ កយ្ហ្ថាតានិ ៥បទ្វបរិ ចិក្ខតានិ ហោន្តិ, ត ពថា ខ្ពង់៉ ខ្ពង់ បត ៥បទ្វបរិ ភារេចត្តស្ស ភារេចត្តស្ស ស៊ុលុមត្តំ កច្ឆពិ, ៥បដ្ឋាតម្បិ ត ៥បកច្ឆពិ៉ ៩ចំ អត្ថបដ្ឋហទេត្ត បត ពស្មិំ ត ទេពត គិញ្ចតា ៥ដ្ឋាឃារសតា ចម្ពលញ្ចំ បរេប្បារេដត្វា កត្តត្តា៉ ក៏ កាពត្ថា? “អាចទិយំ ប៊ុន្និស្សាមី”ពិ ចា “តដ្ឋំ ជាតិ រេម កយ្ហ្ថាត”ត្តិ ចា ត ចុដ្ឋាពត្ថា, ខ្ពទិឃាបធំ ចិកោរបត្វា កច្ឆទេពា ហិ កយ្ហ្ថាត៌ តចតចរេមច ហោពិ៉ ពស្មា ឃថាតិសិទេត្ថទេតច ទេសរេពា អាហទិពត្ថា៉

ពក្រាឃំ អាហទល្ហបិរឃា៉ ទេពត ហិ គិញ្ចតា កយ្ហ្ថាតស្ស អត្ថបដ្ឋហតភាធំ ជាត្វា ខ្ពពិ បដិសត្តិក្កិពត្ថំ – “ខ្ពរេម អស្សាសបស្សាសា តាម កត្ថ អត្ថិ, កត្ថ តត្ថិ, កស្ស ចា អត្ថិ, កស្ស ចា តត្ថិ”ពិ៉ អទេធធំ បដិសត្តិក្កតា “ខ្ពរេម អទេត្តាមាតុកុច្ឆិយំ តត្ថិ, ៥ទកេ តិមុក្កាតំ តត្ថិ, ពថា អសញ្ញីភុតាតំ មពាតំ ចតុត្ថជ្ឈាតសមាបត្តាតំ រុបារុបភចសមង្គីតំ តិរោធសមាបត្តាត”ត្តិ ជាត្វា ៩ចំ អត្តតាច អត្តា បដិចោទេពត្ថា –
“តត្ថ ត្វំ, បណ្ឌិត, តេច មាតុកុច្ឆិកទេពា, ត ៥ទកេ តិមុក្កា, ត អសញ្ញីភុទេពា, ត មទេពា, ត ចតុត្ថជ្ឈាតសមអាបទេត្តា, ត រុបារុបភចសមង្គី, ត តិរោធសមាបទេត្តា, អត្ថិរេឃច ទេព អស្សាសបស្សាសា, មត្ថបញ្ញាតាយ បត បរិគ្គហេពុំ ត សក្កោសី”ពិ៉ អថារេតត បកពិច្ឆដ្ឋចរេសទេតច ចិត្តំ ជរេបត្វា មតសិការោ បចទេត្តពត្ថា៉ ខ្ពរេម ហិ ខឹឃតាសិកស្ស តាសា បុដំ ឃដេត្តា បចត្តត្តិ, ទស្សតាសិកស្ស ៥ត្តទោដ្ឋំ៉ ពស្មាទេតត ខ្ពមំ តាម ជាតំ ឃដេត្តីពិ តិមិត្តំ បដ្ឋបេពត្ថំ៉ ខ្ពមរេមច ហិ អត្ថចសំ បដិច្ច ចុត្តំ ភកចតា – “តាហំ, គិញ្ចរេច, មដ្ឋស្សពិស្ស អសម្បជាតស្ស អាតាបាតស្សពិភាចតំ ចទាមី”ពិ (ម៉ តិ៉ ៧.៧៣៨; សំ៉ តិ៉ ៥.៨៨៧)៉ កិញ្ចាបិ ហិ ឃំកិញ្ចិ កយ្ហ្ថាត៌ សពស្ស សម្បជាតស្សេច សម្បជ្ជពិ,
ខ្ពទេពា អញ្ញា បត មតសិកទេរាត្តស្ស បិកដំ ហោពិ៉ ខ្ពង់ បត អាតាបាតស្សពិកយ្ហ្ថាត៌ គរុកំ គរុកភាចតំ ពុទ្ធបទេច្ចកពុទ្ធពុទ្ធបុត្តាតំ មហាបុរិសាតរេមច មតសិការក្ខមិក្ខពំ, ត ចេច ខ្ពត្ថុំ, ត ច ខ្ពត្ថុរសត្តសមារេសចិពំ៉ ឃថា ឃថា មតសិ ករីឃពិ, ពថា ពថា សត្តទេត្ថច ហោពិ ស៊ុលុមញ្ចា៉ ពស្មា ៩ត្ថ ពលចតី សពិ ច បញ្ញា ច ខ្ពន្និពត្ថា៉

ឃថា ហិ មដ្ឋសាដកស្ស ពុត្តករលកាលេ ស៊ូចិបិ ស៊ុលុមា ខ្ពន្និពត្ថា, ស៊ូចិបាសរេចធតម្បិ ពទេពា ស៊ុលុមពរំ; ៩ចរេមច មដ្ឋសាដកសទិសស្ស ខ្ពមស្ស កយ្ហ្ថាតស្ស ភាចតាកាលេ ស៊ូចិបដិភាកា សពិបិ ស៊ូចិបាសរេចធតបដិភាកា ពំសម្បយុត្តា បញ្ញាបិ ពលចតី ខ្ពន្និពត្ថា៉ ពាហិ ច បត សពិបញ្ញាហិ សមត្តាកទេពត គិញ្ចតា ត ទេព អស្សាសបស្សាសា អញ្ញាត្រ បកពិច្ឆុដ្ឋោកាសា បរិទេឃសិពត្ថា៉

ឃថា បត កស្សកោ កសិំ កសិត្វា ពលិពទ្ទេ មុញ្ចិត្វា គោចទាគិមុខេ កត្វា ឆាឃាឃ តិសិទេត្តា ចិស្សរេមឃ្យ, អថស្ស ទេព ពលិពទ្ទា ចេទេកត អដចិំ បចិសេឃ្យុំ៉ ឃោ ហោពិ ទេលកោ កស្សកោ សោ បុត ទេព កហេត្វា ឃោរេជតុកាមោ ត ទេពសំ អត្ថបធំ កត្វា អដចិំ អាហិណ្ឌពិ៉ អថ ខោ ទេស្មិ៍ បទេពាឌញ្ចា កហេត្វា ៥ជុកំរេមច ទេពសំ តិបិពពិត្ថំ កត្វា តិសីទពិ ចា តិបជ្ជពិ ចា៉ អថ ទេព ទេកោលា ទិចសភាកំ ចរិត្វា តិបិពពិត្ថំ ខ្ពពរិត្វា តត្តា ច បិចិត្វា ច បច្ចុត្តរិត្វា ជិទេព ទិស្វា ទស្មិំយា ពន្ធិត្វា បទេពាទេត ចិជ្ឈេត្តា អាទេតត្វា ឃោរេជត្វា បុត កម្មំ កទោពិ; ៩ចរេមច ទេពត គិញ្ចតា ត ទេព អស្សាសបស្សាសា អញ្ញាត្រ បកពិច្ឆុដ្ឋោកាសា បរិទេឃសិពត្ថា៉ សពិទស្មិំ បត បញ្ញាបទេពាឌញ្ចា កហេត្វា បកពិច្ឆុដ្ឋោកាទេស ចិត្តំ ជរេបត្វា មតសិការោ បចទេត្តពត្ថា៉ ៩ចញ្ហិស្ស មតសិកទោរេពា តចិរេស្សច ទេព

ឧបដ្ឋហន្តិ, និបានតិត្ថេ វិយ គាវោ។ តតោ តេន សតិរស្មិយា ពន្ធិត្វា តស្មិំយេវ ឋានេ យោជេត្វា បញ្ញាបតោទេន វិជ្ឈន្តេន បុន កម្មដ្ឋានំ អនុយុញ្ជិតព្ពំ; តស្សេវមនុយុញ្ជតោ នចិរស្សេវ និមិត្តំ ឧបដ្ឋាតិ។ តំ បនេតំ ន សព្ពេសំ ឯកសទិសំ ហោតិ ; អបិច ខោ កស្សចិ សុខសម្ផស្សំ ឧប្បាទយមានោ តូលបិចុ វិយ, កប្បាសបិចុ វិយ, វាតធារា វិយ ច ឧបដ្ឋាតីតិ ឯកច្ចេ អាហុ។

អយំ បន អដ្ឋកថាវិនិច្ឆយោ – ឥទញ្ហិ កស្សចិ តារករូបំ វិយ, មណិគុឡិកា វិយ, មុត្តាគុឡិកា វិយ ច កស្សចិ ខរសម្ផស្សំ ហុត្វា កប្បាសដ្ឋិ វិយ, ទារុសារសូចិ វិយ ច កស្សចិ ទីឃបាមង្គសុត្តំ វិយ, កុសុមទាមំ វិយ, ធូមសិខា វិយ ច កស្សចិ វិត្ថតំ មក្កដសុត្តំ វិយ, វលាហកបដលំ វិយ, បទុមបុប្ផំ វិយ, រថចក្កំ វិយ, ចន្ទមណ្ឌលំ វិយ, សូរិយមណ្ឌលំ វិយ ច ឧបដ្ឋាតិ។ តញ្ច បនេតំ យថា សម្ពហុលេសុ ភិក្ខូសុ សុត្តន្តំ សជ្ឈាយិត្វា និសិន្នេសុ ឯកេន ភិក្ខុនា “តុម្ហាកំ កីទិសំ ហុត្វា ឥទំ សុត្តំ ឧបដ្ឋាតី”តិ វុត្តេ ឯកោ “មយ្ហំ មហតី បព្ពតេយ្យា នទី វិយ ហុត្វា ឧបដ្ឋាតី”តិ អាហ។ អបរោ “មយ្ហំ ឯកា វនរាជិ វិយ”។ អញ្ញោ “មយ្ហំ សីតច្ឆាយោ សាខាសម្បន្នោ ផលភារភរិតរុក្ខោ វិយា”តិ។ តេសញ្ហិ តំ ឯកមេវ សុត្តំ សញ្ញានានតាយ នានតោ ឧបដ្ឋាតិ។ ឯវំ ឯកមេវ កម្មដ្ឋានំ សញ្ញានានតាយ នានតោ ឧបដ្ឋាតិ។ សញ្ញជញ្ហិ ឯតំ សញ្ញានិទានំ សញ្ញាបភវំ តស្មា សញ្ញានានតាយ នានតោ ឧបដ្ឋាតីតិ វេទិតព្ពំ។

ឯត្ថ ច អញ្ញមេវ អស្សាសារម្មណំ ចិត្តំ, អញ្ញំ បស្សាសារម្មណំ, អញ្ញំ និមិត្តារម្មណំ។ យស្ស ហិ ឥមេ តយោ ធម្មា នត្ថិ, តស្ស កម្មដ្ឋានំ នេវ អប្បនំ ន ឧបចារំ បាបុណាតិ។ យស្ស បនិមេ តយោ ធម្មា អត្ថិ, តស្សេវ កម្មដ្ឋានំ ឧបចារញ្ច អប្បនញ្ច បាបុណាតិ។ វុត្តញ្ហេតំ –

“និមិត្តំ អស្សាសបស្សាសា, អនារម្មណមេកចិត្តស្ស;

អជានតោ ច តយោ ធម្មេ, ភាវនានុបលព្ភតិ។

“និមិត្តំ អស្សាសបស្សាសា, អនារម្មណមេកចិត្តស្ស;

ជានតោ ច តយោ ធម្មេ, ភាវនា ឧបលព្ភតី”តិ។ (វិសុទ្ធិ។ ១។១៦១);

ឯវំ ឧបដ្ឋិតេ បន និមិត្តេ តេន ភិក្ខុនា អាចរិយស្ស សន្តិកំ គន្ត្វា អារោចេតព្ពំ – “មយ្ហំ ភន្តេ, ឯវរូបំ នាម ឧបដ្ឋាតី”តិ។ អាចរិយេន បន “ឯតំ និមិត្ត”ន្តិ វា “ន និមិត្ត”ន្តិ វា ន វត្តព្ពំ។ “ឯវំ ហោតិ, អាវុសោ”តិ វត្វា បន “បុនប្បុនំ មនសិ ករោហី”តិ វត្តព្ពោ។ “និមិត្ត”ន្តិ ហិ វុត្តេ វោសានំ អាបជ្ជេយ្យ; “ន និមិត្ត”ន្តិ វុត្តេ និរាសោ វិសីទេយ្យ។ តស្មា តទុភយម្បិ អវត្វា មនសិការេយេវ និយោជេតព្ពោតិ។ ឯវំ តាវ ទីឃភាណកា។ មជ្ឈិមភាណកា បនាហុ – “និមិត្តមិទំ, អាវុសោ, កម្មដ្ឋានំ បុនប្បុនំ មនសិ ករោហិ សប្បុរិសា”តិ វត្តព្វោ”តិ។ អថានេន និមិត្តេយេវ ចិត្តំ ឋបេតព្ពំ។ ឯវមស្សាយំ ឥតោ បភុតិ ឋបនាវសេន ភាវនា ហោតិ។ វុត្តញ្ហេតំ បោរាណេហិ –

“និមិត្តេ ឋបយំ ចិត្តំ, នានាការំ វិភាវយំ;

ធីរោ អស្សាសបស្សាសេ, សកំ ចិត្តំ និពន្ធតី”តិ· (វិសុទ្ធិ· ១·២២២; បដិ· ម· អដ្ឋ· ២·១·១៤៥);

តស្សេវំ និមិត្តុបដ្ឋានតោ បភុតិ នីវរណានិ វិក្ខម្ភិតានេវ ហោន្តិ កិលេសា សន្និសិន្នាវ សតិ ឧបដ្ឋិតាយេវ, ចិត្តំ សមាហិតមេវ· [illegible] ទ្វីហាការេហិ ចិត្តំ សមាហិតំ នាម ហោតិ – ឧបចារភូមិយំ វា នីវរណប្បហានេន, បដិលាភភូមិយំ វា អង្គបាតុភាវេន· តត្ថ “ឧបចារភូមី”តិ ឧបចារសមាធិ; “បដិលាភភូមី”តិ អប្បនាសមាធិ· តេសំ កិំ នានាករណំ? ឧបចារសមាធិ កុសលវីថិយំ ជវិត្វា ភវង្គំ ឱតរតិ, អប្បនាសមាធិ ទិវសភាគេ អប្បេត្វា និសិន្នស្ស ទិវសភាគម្បិ កុសលវីថិយំ ជវតិ, ន ភវង្គំ ឱតរតិ· ឥមេសុ ទ្វីសុ សមាធីសុ និមិត្តបាតុភាវេន ឧបចារសមាធិនា សមាហិតំ ចិត្តំ ហោតិ · អថានេន តំ និមិត្តំ នេវ វណ្ណតោ មនសិកាតព្ពំ, ន លក្ខណតោ បច្ចវេក្ខិតព្ពំ· អបិច ខោ ខត្តិយមហេសិយា ចក្កវត្តិគព្ភោ វិយ កស្សកេន សាលិយវគព្ភោ វិយ ច អប្បមត្តេន រក្ខិតព្ពំ; រក្ខិតំ ហិស្ស ផលវំ ហោតិ·

“និមិត្តំ រក្ខតោ លទ្ធំ, បរិហានិ ន វិជ្ជតិ;

អារក្ខម្ហិ អសន្តម្ហិ, លទ្ធំ លទ្ធំ វិនស្សតី”តិ·

តត្រាយំ រក្ខណូបាយោ – តេន ភិក្ខុនា អាវាសោ, គោចរោ, ភស្សំ, បុគ្គលោ, ភោជនំ, ឧតុ, ឥរិយាបថោតិ ឥមានិ សត្ត អសប្បាយានិ វជ្ជេត្វា តានេវ សត្ត សប្បាយានិ សេវន្តេន បុនប្បុនំ តំ និមិត្តំ រក្ខិតព្ពំ·

ឯវំ សប្បាយសេវនេន និមិត្តំ ថិរំ កត្វា វុឌ្ឍិំ វិរូឡ្ហិំ គមយិត្វា វត្ថុវិសទកិរិយា, ឥន្ទ្រិយសមត្តបដិបាទនតា, និមិត្តកុសលតា, យស្មិំ សមយេ ចិត្តំ បគ្គហេតព្ពំ តស្មិំ សមយេ ចិត្តបគ្គហណតា, យស្មិំ សមយេ ចិត្តំ និគ្គហេតព្ពំ តស្មិំ សមយេ ចិត្តនិគ្គហណតា, យស្មិំ សមយេ ចិត្តំ សម្បហំសេតព្ពំ តស្មិំ សមយេ សម្បហំសេតព្ពំ តស្មិំ សមយេ ចិត្តសម្បហំសនតា, យស្មិំ សមយេ ចិត្តំ អជ្ឈុបេក្ខិតព្ពំ តស្មិំ សមយេ ចិត្តអជ្ឈុបេក្ខនតា, អសមាហិតបុគ្គលបរិវជ្ជនតា, សមាហិតបុគ្គលសេវនតា, តទធិមុត្តតាតិ ឥមានិ ទស អប្បនាកោសល្លានិ អវិជហន្តេន យោគោ ករណីយោ·

តស្សេវំ អនុយុត្តស្ស វិហរតោ ឥទានិ អប្បនា ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ភវង្គំ វិច្ឆិន្ទិត្វា និមិត្តារម្មណំ មនោទ្វារាវជ្ជនំ ឧប្បជ្ជតិ· តស្មិំ និរុទ្ធេ តទេវារម្មណំ គហេត្វា ចត្តារិ បញ្ច វា ជវនានិ, យេសំ បឋមំ បរិកម្មំ, ទុតិយំ ឧបចារំ, តតិយំ អនុលោមំ, ចតុត្ថំ គោត្រភុ , បញ្ចមំ អប្បនាចិត្តំ· បឋមំ វា បរិកម្មញ្ចេវ ឧបចារញ្ច, ទុតិយំ អនុលោមំ, តតិយំ គោត្រភុ, ចតុត្ថំ អប្បនាចិត្តន្តិ វុច្ចតិ· ចតុត្ថមេវ ហិ បញ្ចមំ វា អប្បេតិ, ន ឆដ្ឋំ សត្តមំ វា អាសន្នភវង្គបាតត្តា·

អាភិធម្មិកគោទត្តត្ថេរោ បនាហ – “អាសេវនបច្ចយេន កុសលា ធម្មា ពលវន្តោ ហោន្តិ; តស្មា ឆដ្ឋំ សត្តមំ វា អប្បេតី”តិ។ តំ អដ្ឋកថាសុ បដិក្ខិត្តំ។ តត្ថ បុព្វភាគចិត្តានិ កាមាវចរានិ ហោន្តិ, អប្បនាចិត្តំ បន រូបាវចរំ។ ឯវមនេន បញ្ចង្គវិប្បហីនំ, បញ្ចង្គសមន្នាគតំ, ទសលក្ខណសម្បន្នំ, តិវិធកល្យាណំ, បឋមជ្ឈានំ អធិគតំ ហោតិ។ សោ តស្មិំយេវារម្មណេ វិតក្កាទយោ វូបសមេត្វា ទុតិយតតិយចតុត្ថជ្ឈានានិ បាបុណាតិ។ ឯត្តាវតា ច ឋបនាវសេន ភាវនាយ បរិយោសានប្បត្តា ហោតិ។ អយមេត្ថ សង្ខេបកថា។ វិត្ថារោ បន វិសុទ្ធិមគ្គតោ គហេតព្ពោ។

ឯវំ បត្តចតុត្ថជ្ឈានោ បនេត្ថ ភិក្ខុ សល្លក្ខណាវិវដ្ដនាវសេន កម្មដ្ឋានំ វឌ្ឍេត្វា បារិសុទ្ធិំ បត្តុកាមោ តទេវ ឈានំ អាវជ្ជនសមាបជ្ជនអធិដ្ឋានវុដ្ឋានបច្ចវេក្ខណសង្ខាតេហិ បញ្ចហាការេហិ វសិប្បត្តំ បគុណំ កត្វា អរូបបុព្វង្គមំ វា រូបំ, រូបបុព្វង្គមំ វា អរូបន្តិ រូបារូបំ បរិគ្គហេត្វា វិបស្សនំ បដ្ឋបេតិ។ កថំ? សោ ហិ ឈានា វុដ្ឋហិត្វា ឈានង្គានិ បរិគ្គហេត្វា តេសំ និស្សយំ ហទយវត្ថុំ តំ និស្សយានិ ច ភូតានិ តេសញ្ច និស្សយំ សកលម្បិ ករជកាយំ បស្សតិ។ តតោ “ឈានង្គានិ អរូបំ, វត្ថាទីនិ រូប”ន្តិ រូបារូបំ វវត្ថបេតិ។

អថ វា សមាបត្តិតោ វុដ្ឋហិត្វា កេសាទីសុ កោដ្ឋាសេសុ បថវីធាតុអាទិវសេន ចត្តារិ ភូតានិ តំនិស្សិតរូបានិ ច បរិគ្គហេត្វា យថាបរិគ្គហិតរូបារម្មណំ យថាបរិគ្គហិតរូបវត្ថុទ្វារារម្មណំ វា សសម្បយុត្តធម្មំ វិញ្ញាណំ បស្សតិ។ តតោ “ភូតាទីនិ រូបំ, សសម្បយុត្តធម្មំ វិញ្ញាណំ អរូប”ន្តិ វវត្ថបេតិ។

អថ វា សមាបត្តិតោ វុដ្ឋហិត្វា អស្សាសបស្សាសានំ សមុទយោ ករជកាយោ ច ចិត្តញ្ចាតិ បស្សតិ។ យថា ហិ កម្មារគគ្គរិយា ធមមានាយ ភស្តញ្ច បុរិសស្ស ច តជ្ជំ វាយាមំ បដិច្ច វាតោ សញ្ចរតិ; ឯវមេវ កាយញ្ច ចិត្តញ្ច បដិច្ច អស្សាសបស្សាសាតិ។ តតោ អស្សាសបស្សាសេ ច កាយញ្ច រូបំ, ចិត្តញ្ច តំសម្បយុត្តធម្មេ ច អរូបន្តិ វវត្ថបេតិ។

ឯវំ នាមរូបំ វវត្ថបេត្វា តស្ស បច្ចយំ បរិយេសតិ, បរិយេសន្តោ ច តំ ទិស្វា តីសុបិ អទ្ធាសុ នាមរូបស្ស បវត្តិំ អារព្ភ កង្ខំ វិតរតិ។ វិតិណ្ណកង្ខោ កលាបសម្មសនវសេន តិលក្ខណំ អារោបេត្វា ឧទយព្ពយានុបស្សនាយ បុព្វភាគេ ឧប្បន្នេ ឱភាសាទយោ ទស វិបស្សនុបក្កិលេសេ បហាយ ឧបក្កិលេសវិមុត្តំ បដិបទាញាណំ “មគ្គោ”តិ វវត្ថបេត្វា ឧទយំ បហាយ ភង្គានុបស្សនំ បត្វា និរន្តរំ ភង្គានុបស្សនេន វយតោ ឧបដ្ឋិតេសុ សព្ពសង្ខារេសុ និព្ពិន្ទន្តោ វិរជ្ជន្តោ វិមុច្ចន្តោ យថាក្កមំ ចត្តារោ អរិយមគ្គេ បាបុណិត្វា អរហត្តផលេ បតិដ្ឋាយ ឯកូនវីសតិភេទស្ស បច្ចវេក្ខណាញាណស្ស បរិយន្តំ បត្វា សទេវកស្ស លោកស្ស អគ្គទក្ខិណេយ្យោ ហោតិ។ ឯត្តាវតា ចស្ស គណនំ អាទិំ កត្វា វិបស្សនាបរិយោសានា អានាបានស្សតិសមាធិភាវនា ច សមត្តា ហោតីតិ។

អយំ សព្ពាការតោ បឋមចតុក្កវណ្ណនា។

ឥតរេសុ បន តីសុ ចតុក្កេសុ យស្មា វិសុំ កម្មដ្ឋានភាវនានយោ នាម នត្ថិ; តស្មា អនុបទវណ្ណនានយេនេវ នេសំ អត្ថោ វេទិតព្វោ។ បីតិប្បដិសំវេទីតិ បីតិំ បដិសំវិទិតំ ករោន្តោ បាកដំ ករោន្តោ អស្សសិស្សាមិ បស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតិ។ តត្ថ ទ្វីហាការេហិ បីតិ បដិសំវិទិតា ហោតិ – អារម្មណតោ ច អសម្មោហតោ ច។

កថំ អារម្មណតោ បីតិ បដិសំវិទិតា ហោតិ? សប្បីតិកេ ទ្វេ ឈានេ សមាបជ្ជតិ, តស្ស សមាបត្តិក្ខណេ ឈានបដិលាភេន អារម្មណតោ បីតិ បដិសំវិទិតា ហោតិ អារម្មណស្ស បដិសំវិទិតត្តា។

កថំ អសម្មោហតោ? សប្បីតិកេ ទ្វេ ឈានេ សមាបជ្ជិត្វា វុដ្ឋាយ ឈានសម្បយុត្តកំ បីតិំ ខយតោ វយតោ សម្មសតិ, តស្ស វិបស្សនាក្ខណេ លក្ខណបដិវេធេន អសម្មោហតោ បីតិ បដិសំវិទិតា ហោតិ។ វុត្តញ្ហេតំ បដិសម្ភិទាយំ –

“ទីឃំ អស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ។ តាយ សតិយា តេន ញាណេន សា បីតិ បដិសំវិទិតា ហោតិ។ ទីឃំ បស្សាសវសេន…បេ… រស្សំ អស្សាសវសេន… រស្សំ បស្សាសវសេន… សព្វកាយបដិសំវេទី អស្សាសវសេន… សព្វកាយបដិសំវេទី បស្សាសវសេន… បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ អស្សាសវសេន… បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ បស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ, តាយ សតិយា តេន ញាណេន សា បីតិ បដិសំវិទិតា ហោតិ។ អាវជ្ជតោ សា បីតិ បដិសំវិទិតា ហោតិ ជានតោ… បស្សតោ… បច្ចវេក្ខតោ… ចិត្តំ អធិដ្ឋហតោ… សទ្ធាយ អធិមុច្ចតោ… វីរិយំ បគ្គណ្ហតោ… សតិំ ឧបដ្ឋាបយតោ… ចិត្តំ សមាទហតោ… បញ្ញាយ បជានតោ… អភិញ្ញេយ្យំ អភិជានតោ… បរិញ្ញេយ្យំ បរិជានតោ… បហាតព្វំ បជហតោ… ភាវេតព្វំ ភាវយតោ… សច្ឆិកាតព្វំ សច្ឆិករោតោ សា បីតិ បដិសំវិទិតា ហោតិ។ ឯវំ សា បីតិ បដិសំវិទិតា ហោតី”តិ (បដិ។ ម។ ១។១៧២)។

ឯតេនេវ នយេន អវសេសបទានិបិ អត្ថតោ វេទិតព្វានិ។ ឥទំ បនេត្ថ វិសេសមត្តំ។ តិណ្ណំ ឈានានំ វសេន សុខបដិសំវេទិតា ចតុន្នម្បិ វសេន ចិត្តសង្ខារបដិសំវេទិតា វេទិតព្វា។ “ចិត្តសង្ខារោ”តិ វេទនាទយោ ទ្វេ ខន្ធា។ សុខបដិសំវេទីបទេ ចេត្ថ វិបស្សនាភូមិទស្សនត្ថំ “សុខន្តិ ទ្វេ សុខានិ – កាយិកញ្ច សុខំ ចេតសិកញ្ចា”តិ បដិសម្ភិទាយំ វុត្តំ។ បស្សម្ភយំ ចិត្តសង្ខារន្តិ ឱឡារិកំ ឱឡារិកំ ចិត្តសង្ខារំ បស្សម្ភេន្តោ, និរោធេន្តោតិ អត្ថោ។ សោ វិត្ថារតោ កាយសង្ខារេ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វោ។ អបិចេត្ថ បីតិបទេ បីតិសីសេន វេទនា វុត្តា។ សុខបទេ សរូបេនេវ វេទនា។ ទ្វីសុ ចិត្តសង្ខារបទេសុ “សញ្ញា ច វេទនា ច ចេតសិកា ឯតេ ធម្មា ចិត្តបដិពទ្ធា ចិត្តសង្ខារា”តិ (បដិ។ ម។ ១។១៧៤; ម។ និ។ ១។៤៦៣) វចនតោ សញ្ញាសម្បយុត្តា វេទនាតិ។ ឯវំ វេទនានុបស្សនានយេន ឥទំ ចតុក្កំ ភាសិតន្តិ វេទិតព្វំ។

តតិយចតុក្កេបិ ចតុន្នំ ឈានានំ វសេន ចិត្តបដិសំវេទិតា វេទិតព្វា។ អភិប្បមោទយំ ចិត្តន្តិ ចិត្តំ មោទេន្តោ បមោទេន្តោ ហាសេន្តោ បហាសេន្តោ អស្សសិស្សាមិ បស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតិ។ តត្ថ ទ្វីហាការេហិ អភិប្បមោទោ ហោតិ – សមាធិវសេន ច វិបស្សនាវសេន ច។

កថំ សមាធិវសេន? សប្បីតិកេ ទ្វេ ឈានេ សមាបជ្ជតិ, សោ សមាបត្តិក្ខណេ សម្បយុត្តាយ បីតិយា ចិត្តំ អាមោទេតិ បមោទេតិ។ កថំ វិបស្សនាវសេន? សប្បីតិកេ ទ្វេ ឈានេ សមាបជ្ជិត្វា វុដ្ឋាយ ឈានសម្បយុត្តបីតិំ ខយតោ វយតោ សម្មសតិ; ឯវំ វិបស្សនាក្ខណេ ឈានសម្បយុត្តបីតិំ អារម្មណំ កត្វា ចិត្តំ អាមោទេតិ បមោទេតិ។ ឯវំ បដិបន្នោ “អភិប្បមោទយំ ចិត្តំ អស្សសិស្សាមិ បស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតី”តិ វុច្ចតិ។

សមាទហំ ចិត្តន្តិ បឋមជ្ឈានាទិវសេន អារម្មណេ ចិត្តំ សមំ អាទហន្តោ សមំ ឋបេន្តោ តានិ វា បន ឈានានិ សមាបជ្ជិត្វា វុដ្ឋាយ ឈានសម្បយុត្តចិត្តំ ខយតោ វយតោ សម្មសតោ វិបស្សនាក្ខណេ លក្ខណបដិវេធេន ឧប្បជ្ជតិ ខណិកចិត្តេកគ្គតា; ឯវំ ឧប្បន្នាយ ខណិកចិត្តេកគ្គតាយ វសេនបិ អារម្មណេ ចិត្តំ សមំ អាទហន្តោ សមំ ឋបេន្តោ “សមាទហំ ចិត្តំ អស្សសិស្សាមិ បស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតី”តិ វុច្ចតិ។

វិមោចយំ ចិត្តន្តិ បឋមជ្ឈានេន នីវរណេហិ ចិត្តំ មោចេន្តោ វិមោចេន្តោ, ទុតិយេន វិតក្កវិចារេហិ, តតិយេន បីតិយា, ចតុត្ថេន សុខទុក្ខេហិ ចិត្តំ មោចេន្តោ វិមោចេន្តោ។ តានិ វា បន ឈានានិ សមាបជ្ជិត្វា វុដ្ឋាយ ឈានសម្បយុត្តចិត្តំ ខយតោ វយតោ សម្មសតិ។ សោ វិបស្សនាក្ខណេ អនិច្ចានុបស្សនាយ និច្ចសញ្ញាតោ ចិត្តំ មោចេន្តោ វិមោចេន្តោ, ទុក្ខានុបស្សនាយ សុខសញ្ញាតោ, អនត្តានុបស្សនាយ អត្តសញ្ញាតោ, និព្វិទានុបស្សនាយ នន្ទិតោ, វិរាគានុបស្សនាយ រាគតោ, និរោធានុបស្សនាយ សមុទយតោ, បដិនិស្សគ្គានុបស្សនាយ អាទានតោ ចិត្តំ មោចេន្តោ វិមោចេន្តោ អស្សសតិ ចេវ បស្សសតិ ច។ តេន វុច្ចតិ – “វិមោចយំ ចិត្តំ អស្សសិស្សាមិ បស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតី”តិ។ ឯវំ ចិត្តានុបស្សនាវសេន ឥទំ ចតុក្កំ ភាសិតន្តិ វេទិតព្វំ។

ចតុត្ថចតុក្កេ បន អនិច្ចានុបស្សីតិ ឯត្ថ តាវ អនិច្ចំ វេទិតព្វំ, អនិច្ចតា វេទិតព្វា, អនិច្ចានុបស្សនា វេទិតព្វា , អនិច្ចានុបស្សី វេទិតព្វោ។ តត្ថ “អនិច្ច”ន្តិ បញ្ចក្ខន្ធា។ កស្មា? ឧប្បាទវយញ្ញថត្តភាវា។ “អនិច្ចតា”តិ តេសំយេវ ឧប្បាទវយញ្ញថត្តំ, ហុត្វា អភាវោ វា; និព្វត្តានំ តេនេវាការេន អឋត្វា ខណភង្គេន ភេទោតិ អត្ថោ។ “អនិច្ចានុបស្សនា”តិ តស្សា អនិច្ចតាយ វសេន រូបាទីសុ “អនិច្ច”ន្តិ អនុបស្សនា; “អនិច្ចានុបស្សី”តិ តាយ អនុបស្សនាយ សមន្នាគតោ; តស្មា ឯវំ ភូតោ អស្សសន្តោ ច បស្សសន្តោ ច ឥធ “អនិច្ចានុបស្សី អស្សសិស្សាមិ, បស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតី”តិ វេទិតព្វោ។

វិរាគានុបស្សីតិ ឯត្ថ បន ទ្វេ វិរាគា – ខយវិរាគោ ច អច្ចន្តវិរាគោ ច។ តត្ថ “ខយវិរាគោ”តិ សង្ខារានំ ខណភង្គោ; “អច្ចន្តវិរាគោ”តិ និព្វានំ; “វិរាគានុបស្សនា”តិ តទុភយទស្សនវសេន បវត្តា វិបស្សនា ច មគ្គោ ច។ តាយ ទុវិធាយបិ អនុបស្សនាយ សមន្នាគតោ ហុត្វា អស្សសន្តោ ច បស្សសន្តោ ច “វិរាគានុបស្សី អស្សសិស្សាមិ បស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតី”តិ វេទិតព្វោ។
និរោធានុបស្សីបទេបិ ឯសេវ នយោ។

បដិនិស្សគ្គានុបស្សីតិ ឯត្ថាបិ ទ្វេ បដិនិស្សគ្គា – បរិច្ចាគបដិនិស្សគ្គោ ច បក្ខន្ទនបដិនិស្សគ្គោ ច។ បដិនិស្សគ្គោយេវ អនុបស្សនា បដិនិស្សគ្គានុបស្សនា; វិបស្សនាមគ្គានមេតំ អធិវចនំ។ វិបស្សនា ហិ តទង្គវសេន សទ្ធិំ ខន្ធាភិសង្ខារេហិ កិលេសេ បរិច្ចជតិ, សង្ខតទោសទស្សនេន ច តព្ពិបរីតេ និព្ពានេ តន្និន្នតាយ បក្ខន្ទតីតិ បរិច្ចាគបដិនិស្សគ្គោ ចេវ បក្ខន្ទនបដិនិស្សគ្គោ ចាតិ វុច្ចតិ។ មគ្គោ សមុច្ឆេទវសេន សទ្ធិំ ខន្ធាភិសង្ខារេហិ កិលេសេ បរិច្ចជតិ, អារម្មណករណេន ច និព្ពានេ បក្ខន្ទតីតិ បរិច្ចាគបដិនិស្សគ្គោ ចេវ បក្ខន្ទនបដិនិស្សគ្គោ ចាតិ វុច្ចតិ។ ឧភយម្បិ បន បុរិមបុរិមញាណានំ អនុ អនុ បស្សនតោ អនុបស្សនាតិ វុច្ចតិ។ តាយ ទុវិធាយ បដិនិស្សគ្គានុបស្សនាយ សមន្នាគតោ ហុត្វា អស្សសន្តោ ច បស្សសន្តោ ច បដិនិស្សគ្គានុបស្សី អស្សសិស្សាមិ បស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតីតិ វេទិតព្ពោ។ ឯវំ ភាវិតោតិ ឯវំ សោឡសហិ អាការេហិ ភាវិតោ។ សេសំ វុត្តនយមេវ។

អានាបានស្សតិសមាធិកថា និដ្ឋិតា។

១៩៥។ អថខោ ភគវាតិអាទិម្ហិ បន អយំ សង្ខេបោ។ ឯវំ ភគវា អានាបានស្សតិសមាធិកថាយ ភិក្ខូ សមស្សាសេត្វា អថ យំ តំ តតិយបារាជិកបញ្ញត្តិយា និទានញ្ចេវ បករណញ្ច ឧប្បន្នំ ភិក្ខូនំ អញ្ញមញ្ញំ ជីវិតា វោរោបនំ, ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតេត្វា បដិបុច្ឆិត្វា វិគរហិត្វា ច យស្មា តត្ថ អត្តនា អត្តានំ ជីវិតា វោរោបនំ មិគលណ្ឌិកេន ច វោរោបាបនំ បារាជិកវត្ថុ ន ហោតិ; តស្មា តំ ឋបេត្វា បារាជិកស្ស វត្ថុភូតំ អញ្ញមញ្ញំ ជីវិតា វោរោបនមេវ គហេត្វា បារាជិកំ បញ្ញបេន្តោ “យោ បន ភិក្ខុ សញ្ចិច្ច មនុស្សវិគ្គហ”ន្តិអាទិមាហ។ អរិយបុគ្គលមិស្សកត្តា បនេត្ថ “មោឃបុរិសា”តិ អវត្វា “តេ ភិក្ខូ”តិ វុត្តំ។

ឯវំ មូលច្ឆេជ្ជវសេន ទឡ្ហំ កត្វា តតិយបារាជិកេ បញ្ញត្តេ អបរម្បិ អនុបញ្ញត្តត្ថាយ មរណវណ្ណសំវណ្ណនវត្ថុ ឧទបាទិ, តស្សុប្បត្តិទីបនត្ថំ “ឯវញ្ចិទំ ភគវតា”តិអាទិ វុត្តំ។

១៩៦។ តត្ថ បដិពទ្ធចិត្តាតិ ឆន្ទរាគេន បដិពទ្ធចិត្តា; សារត្តា អបេក្ខវន្តោតិ អត្ថោ។ មរណវណ្ណំ សំវណ្ណេយ្យាតិ ជីវិតេ អាទីនវំ ទស្សេត្វា មរណស្ស គុណំ វណ្ណេយ្យ; អានិសំសំ ទស្សេយ្យាតិ។ កតកល្យាណោតិអាទីសុ អយំ បទត្ថោ – កល្យាណំ សុចិកម្មំ កតំ តយាតិ ត្វំ ខោ អសិ កតកល្យាណោ។ តថា កុសលំ អនវជ្ជកម្មំ កតំ តយាតិ កតកុសលោ។ មរណកាលេ សម្បត្តេ យា សត្តានំ ឧប្បជ្ជតិ ភយសន្តានា ភីរុតា, តតោ តាយនំ រក្ខណកម្មំ កតំ តយាតិ កតភីរុត្តាណោ។ បាបំ លាមកកម្មំ អកតំ តយាតិ អកតបាបោ។ លុទ្ទំ ទារុណំ ទុស្សីល្យកម្មំ អកតំ តយាតិ អកតលុទ្ទោ។ កិព្ពិសំ សាហសិកកម្មំ លោភាទិកិលេសុស្សទំ អកតំ តយាតិ អកតកិព្ពិសោ។ កស្មា ឯវំ វុច្ចតិ? យស្មា សព្ពប្បការម្បិ កតំ តយា កល្យាណំ, អកតំ តយា បាបំ; តេន តំ វទាម – “កិំ តុយ្ហិមិនា រោគាភិភូតត្តា លាមកេន បាបកេន ទុក្ខពហុលត្តា ទុជ្ជីវិតេន”។ មតំ តេ ជីវិតា សេយ្យោតិ តវ មរណំ ជីវិតា សុន្ទរតរំ។ កស្មា? យស្មា ឥតោ ត្វំ កាលង្កតោ កតកាលោ ហុត្វា កាលំ កត្វា មរិត្វាតិ អត្ថោ។ កាយស្ស ភេទា…បេ… ឧបបជ្ជិស្សសិ។ ឯវំ ឧបបន្នោ ច តត្ថ ទិព្ពេហិ ទេវលោកេ ឧប្បន្នេហិ បញ្ចហិ កាមគុណេហិ មនាបិយរូបាទិកេហិ បញ្ចហិ វត្ថុកាមកោដ្ឋាសេហិ សមប្បិតោ សមង្គីភូតោ បរិចារិស្សសិ សម្បយុត្តោ សមោធានគតោ ហុត្វា ឥតោ ចិតោ ច ចរិស្សសិ, វិចរិស្សសិ អភិរមិស្សសិ ចាតិ អត្ថោ។

᪑᪗᪑. ᩋᩈᨷ᩠ᨷᩣᨿᩣᨶᩦᨲᩥ ᩋᩉᩥᨲᩣᨶᩥ ᩋᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᨠᩁᩣᨶᩥ ᨿᩣᨶᩥ ᨶᩥᨷ᩠ᨿᩮᨾᨶ ᨩᩦᩅᩥᨲᨠ᩠ᨡᨿᩴ ᨸᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ.

ᨸᨴᨽᩣᨩᨶᩦᨿᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪗᪒. ᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨿᩴ “ᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧ ᨾᨶᩩᩔᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩣᨲᩥᨠᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧᨸᨴᩔ ᩏᨴ᩠ᨵᩣᩁᩮᩣ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨸᩈᨣ᩠ᨣᩮᩣ, ᨲᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩏᩔᩩᨠ᩠ᨠᩅᨧᨶᨾᩮᨲᩴ ᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧᩣᨲᩥ ; ᨲᩔ ᩈᨬ᩠ᨧᩮᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩉ ᨧᩮᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨶ ᨿᩮᩣ ᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨸᩮᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨬ᩠ᨧᩔ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨸᨶᩴ ᨧᩮᨧ᩠ᨧ ᩋᨽᩥᩅᩥᨲᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ. ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩮ ᩋᩣᨴᩁᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧᩮᨧ᩠ᨧ ᩋᨽᩥᩅᩥᨲᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩔ ᨸᨴᨽᩣᨩᨶᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ “ᨸᩣᨱᩮᩣ”ᨲᩥ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ. ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ “ᨩᩦᩅᩥᨲᩣ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨸᩮᨾᩦ”ᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ; ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨸᩣᨱᨩᩣᨶᨶᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨧᩮᨧ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᩅᨵᨠᨧᩮᨲᨶᩣᩅᩈᩮᨶ ᨧᩮᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨠᨸ᩠ᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ. ᩋᨽᩥᩅᩥᨲᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩏᨸᨠ᩠ᨠᨾᩅᩈᩮᨶ ᨾᨴ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᩁᩣᩈᨦ᩠ᨠᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ. ᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩔ ᨿᩮᩣ ᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᩣ ᩋᨿᩴ ᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧᩈᨴ᩠ᨴᩔ ᩈᩥᨡᩣᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ.

ᩍᨴᩣᨶᩥ “ᨾᨶᩩᩔᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨾᨶᩩᩔᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩴ ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨾᨶᩩᩔᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᨶᩣᨾᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᨣᨻ᩠ᨽᩈᩮᨿ᩠ᨿᨠᩣᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩩᨡᩩᨾᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩴ “ᨿᩴ ᨾᩣᨲᩩᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᩈ᩠ᨾᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨸᨮᨾᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ. ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᩣᨲᩴ. ᨸᨮᨾᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨸᩣᨲᩩᨽᩪᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨲᩔᩮᩅ ᩅᩮᩅᨧᨶᩴ. “ᨾᩣᨲᩩᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨮᨾᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩮᨶ ᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᨠᩃᩣᨸᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩅᩮᩣᨠᩣᩁᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥ ᨴᩔᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ. ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᨬ᩠ᨧ ᨸᨮᨾᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩴᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨲᨿᩮᩣ ᩋᩁᩪᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩣ ᨲᩮᨶ ᩈᩉ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᨠᩃᩃᩁᩪᨸᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᨮᨾᩮᩣ ᨾᨶᩩᩔᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ. ᨲᨲ᩠ᨳ “ᨠᩃᩃᩁᩪᨸ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨸᩩᩁᩥᩈᩣᨶᩴ ᨠᩣᨿᨽᩣᩅᩅᨲ᩠ᨳᩩᨴᩈᨠᩅᩈᩮᨶ ᩈᨾᨲᩥᩴᩈ ᩁᩪᨸᩣᨶᩥ, ᨶᨸᩩᩴᩈᨠᩣᨶᩴ ᨠᩣᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᨴᩈᨠᩅᩈᩮᨶ ᩅᩦᩈᨲᩥ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨸᩩᩁᩥᩈᩣᨶᩴ ᨠᩃᩃᩁᩪᨸᩴ ᨩᩣᨲᩥᩏᨱ᩠ᨱᩣᨿ ᩑᨠᩮᨶ ᩋᩴᩈᩩᨶᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᨭᨲᩮᩃᨻᩥᨶ᩠ᨴᩩᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᩴ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩈᨶ᩠ᨶᩴ. ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧᩮᨲᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ –

“ᨲᩥᩃᨲᩮᩃᩔ ᨿᨳᩣ ᨻᩥᨶ᩠ᨴᩩ, ᩈᨸ᩠ᨸᩥᨾᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᩋᨶᩣᩅᩥᩃᩮᩣ;

ᩑᩅᩴᩅᨱ᩠ᨱᨸᨭᩥᨽᩣᨣᩴ, ᨠᩃᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥ. (ᩅᩥᨽ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪒᪖ ᨸᨠᩥᨱ᩠ᨱᨠᨠᨳᩣ; ᩈᩴ. ᨶᩥ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪑.᪑.᪒᪓᪕);

ᩑᩅᩴ ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᩋᩣᨴᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨠᨲᩥᨿᩣ ᩅᩦᩈᩅᩔᩈᨲᩣᨿᩩᨠᩔ ᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᨿᩣᩅ ᨾᩁᨱᨠᩣᩃᩣ ᩑᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩋᨶᩩᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮᩣ ᩑᩈᩮᩣ ᨾᨶᩩᩔᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᨶᩣᨾ.

ᨩᩦᩅᩥᨲᩣ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨠᩃᩃᨠᩣᩃᩮᨸᩥ ᨲᩣᨸᨶᨾᨴ᩠ᨴᨶᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣᨶᩮᨶ ᩅᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᨴᨶᩩᩁᩪᨸᩮᨶ ᩏᨸᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣ ᩅᩥᨿᩮᩣᨩᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨶ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨸᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨩᩦᩅᩥᨲᩥᨶ᩠ᨴ᩠ᩁᩥᨿᩩᨸᨧ᩠ᨨᩮᨴᨶᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᨲᩔ ᨸᨴᨽᩣᨩᨶᩮ

“ជីវិតិន្ទ្រិយំ រូបដ្ឋិតិ រូបទេទាឆតិ វត្តតិ យាបេតី”តិ វុត្តំ។ តត្ថ ជីវិតិន្ទ្រិយស្ស បវត្តិលក្ខណំ រូបដ្ឋិតន្តោ រូបទេទាឆន្តោ ច “ជីវិតិន្ទ្រិយំ រូបដ្ឋិតិ រូបទេទាឆតី”តិ វុច្ចតិ។ បាឡិយំ បន “វត្តតិ យាបេតី”តិបទេហិ ទស្សិតោ។ យាបេតីតិ យាបេតិ។

តត្ថ ទុវិធំ ជីវិតិន្ទ្រិយំ – រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ, អរូបជីវិតិន្ទ្រិយញ្ច។ តេសុ អរូបជីវិតិន្ទ្រិយេ រូបក្ខយោ នត្ថិ, តំ ចោទោទាបតុំ ន សក្កា។ រូបជីវិតិន្ទ្រិយេ បន អត្ថិ, តំ ចោទោទាបតុំ សក្កា។ តំ បន ចោទោទាបន្តោ អរូបជីវិតិន្ទ្រិយម្បិ ចោទោទាបតិ។ តេនេវ ហិ វុត្តំ តំ និទ្ទេសតោ តទាយត្តវុត្តិតោ។ តំ បន ចោទោទាបន្តោ កិំ អតីតំ ចោទោទាបតិ, អនាគតំ, បច្ចុប្បន្នន្តិ? នេវ អតីតំ, ន អនាគតំ, តេសុ ហិ ឯកំ និរុទ្ធំ ឯកំ អនុប្បន្នន្តិ រូបយម្បិ អសន្តំ, អសន្តត្តា រូបក្ខយោ នត្ថិ, រូបក្ខយស្ស នត្ថិតាយ ឯកម្បិ ចោទោទាបតុំ ន សក្កា។ វុត្តម្បិ ចេតំ –

“អតីតេ ចិត្តក្ខណេ ជីវិត្ថ, ន ជីវតិ; ន ជីវិស្សតិ។ អនាគតេ ចិត្តក្ខណេ ជីវិស្សតិ, ន ជីវិត្ថ; ន ជីវតិ។ បច្ចុប្បន្នេ ចិត្តក្ខណេ ជីវតិ, ន ជីវិត្ថ; ន ជីវិស្សតី”តិ (យមកំ ១០)។

តស្មា យត្ថ ជីវតិ តត្ថ រូបក្ខយោ យុត្តោតិ បច្ចុប្បន្នំ ចោទោទាបតិ។

បច្ចុប្បន្នញ្ច នាមេតំ ខណបច្ចុប្បន្នំ, សន្តតិបច្ចុប្បន្នំ, អទ្ធាបច្ចុប្បន្នន្តិ តិវិធំ។ តត្ថ “ខណបច្ចុប្បន្នំ” នាម រូបុប្បាទាទិក្ខណត្តយំ, តំ ចោទោទាបតុំ ន សក្កា។ កស្មា? សយមេវ និរុជ្ឈនតោ។ “សន្តតិបច្ចុប្បន្នំ” នាម សមុដ្ឋានេ ចតុសមុដ្ឋានិកសន្តតិវសេន បវត្តិត្វា និរុជ្ឈនកំ, យាវ ចា រូបមេតា អាកាសា ឱតរិត្វា បវិសិត្វា និសិន្នស្ស អន្ធការំ ហោតិ, សីតតោ ចា អាគន្ត្វា ឱតរេ និសិន្នស្ស យាវ វិសភាគការម្មណុបាទកាលេតោ បុរិមកោ ឧតុ នប្បដិប្បស្សម្ភតិ, ឯត្តកេ “សន្តតិបច្ចុប្បន្ន”ន្តិ វុច្ចតិ។ បដិសន្ធិតោ បន យាវ ចុតិ, ឯតំ “អទ្ធាបច្ចុប្បន្នំ” នាម។ តទុភយម្បិ ចោទោទាបតុំ សក្កា។ កថំ? តស្មិំ ហិ រូបក្ខយេ កតេ លទ្ធូបក្ខយំ ជីវិតនវកំ និរុជ្ឈមានំ ទុក្ខលស្ស បរិហីនវេកស្ស សន្តានស្ស បច្ចយោ ហោតិ។ តតោ សន្តតិបច្ចុប្បន្នំ ចា អទ្ធាបច្ចុប្បន្នំ ចា យថាបរិច្ឆិន្នំ កាលំ អប្បត្វា អន្តរាវ និរុជ្ឈតិ។ ឯវំ តទុភយម្បិ ចោទោទាបតុំ សក្កា, តស្មា តទេវ សន្ធាយ “វត្តតិ យាបេតី”តិ ឥទំ វុត្តន្តិ វេទិតព្ពំ។

ឥមស្ស បនត្ថស្ស អាវិភាវត្ថំ បាលនា វេទិតព្ពា, បាលនាតិបាលនា វេទិតព្ពា, បាលនាតិបាលិតំ វេទិតព្ពំ, បាលនាតិបាលិតស្ស បយោគោ វេទិតព្ពោ។ តត្ថ “បាលនា”តិ ចោទោទាបនា សន្តោ, បរេហិ ជីវិតិន្ទ្រិយំ។ ជីវិតិន្ទ្រិយស្ស អតិបាលេតន្តោ “បាលំ អតិបាលេតី”តិ វុច្ចតិ តំ វុត្តប្បការេន “បាលនាតិបាលនា”តិ នាម ចេតនាយ ជីវិតិន្ទ្រិយុបច្ឆេទកំ បយោគំ សមុដ្ឋាបេតិ, សា ចសកចេតនា “បាលនាតិបាលនា”តិ វុច្ចតិ។ “បាលនាតិបាលិតី”តិ វុត្តចេតនាសមង្គី បុគ្គលោ ទដ្ឋព្ពោ។ “បាលនាតិបាលិតស្ស បយោគោ”តិ បាលនាតិបាលិតស្ស ឆបយោគា – សាហត្ថិកោ, អាណត្តិកោ, និស្សគ្គិយោ, ថាវរោ, វិជ្ជាមយោ, ឥទ្ធិមយោតិ។

តត្ថ “សាហត្ថិកោ”តិ សយំ មារេន្តស្ស កាយេន វា កាយប្បដិពទ្ធេន វា បហរណំ។ “អាណត្តិកោ”តិ អញ្ញំ អាណាបេន្តស្ស “ឯវំ វិជ្ឈិត្វា វា បហរិត្វា វា មារេហី”តិ អាណាបនំ។ “និស្សគ្គិយោ”តិ ទូរេ ឋិតំ មារេតុកាមស្ស កាយេន វា កាយប្បដិពទ្ធេន វា

ក្ខុសត្តិយត្តបរិយាលាឌីត់ តិស្សន្ទត់ˋ "ឆាចរោ"តិ អសញ្ញារិរេយត ក្ខបការលោត យារេឲ្យកាយស្ស ឌ្ឍបិតអបរស្សរ៍តាបតិក្លិបត់ រកសន្ទរំចិឆាត់ˋ រេត ចត្តារោបិ បរេតា បិញ្ញក្ខចល្លុតាឃរេយច ចិត្តារេតា អាចិកចិស្សត្តិˋ

ចិន្ទាយរ៍ឃន្ទិយឃា បត បិញ្ញក្ខឃំ អតាកតាˋ រេត ឲចំ រេចឌិតន្តាˋ សរេក្ខបរេតា ហិ យារលាត្ត៍ ចិន្ទាបរិឌប្បត់ ចិន្ទាយរេឃា បរេឃារេកាˋ អក្ខកឆាស្ស បត "កតរេយា ចិន្ទាយរេឃា បរេឃារេកា? អាឆន្តាលិកា អាឆន្តាលំ បរេឃារេឌត្តិ; តករេរ ចា រុរេទ្ធ សក្ការេយ ចា បក្ខបក្ខិរេត បឌិរេសតាឃ បក្ខត្តិ៍កេស្ស បក្ខាយិរេត្តស្ស ឲ្យាតិ ក្ខប្បារេឌត្តិ, ក្ខបក្ខចំ ក្ខប្បារេឌត្តិ, រេរាកំ ក្ខប្បារេឌត្តិ, បឌ្ឍរកំ ក្ខប្បារេឌត្តិ, ស្វចិកំ ករេរាត្តិ, ចិស្វចិកំ ករេរាត្តិ, បក្ខត្តិឃំ ករេរាត្តិˋ ឲចំ អាឆន្តាលិកា អាឆន្តាលំ បរេឃារេឌត្តិˋ ចិន្ទាឆារា ចិន្ទ បរិចរេត្តត្វា តករេរ ចា រុរេទ្ធ...រេប... បក្ខត្តិឃំ ករេរាត្តិ"តិ ឲចំ ចិន្ទាយឃំ បរេឃាកំ ឌរេស្សត្វា អាឆន្តាលិរេកហិ ច ចិន្ទាឆរេរហិ ច យារិតាត់ ពាហុតិ ចត្វុតិ ចុត្តាតិ, កំ រេតហិ! ក្ខឌរេញាត្វ លក្ខលំ យារលាឃ ចិន្ទាបរិឌប្បត់ ចិន្ទាយរេឃា បរេឃារេកាតិˋ

កយ្ចិបិកឌាឃ ក្ខន្ទិឃា បរេឃាឌត់ ក្ខន្ទិយរេឃា បរេឃារេកាˋ កយ្ចិបិកឌិន្ទិ ច តារេយសា តាកាត់ តាកិន្តិ, ស្វបណ្ណាត់ ស្វបណ្ហិន្តិ, ឃក្លាត់ ឃក្លិន្តិ, រេឥចាត់ រេឥចិន្តិ, រាឌ្ធត់ រាឌិន្តិតិ ពាហុចិឆាˋ តត្វ ឌិក្ខឌក្ខឲ្យក្ខចិសាត់ តាកាត់ ឌិស្វា ឆំសិត្វា ថុសិត្វា ច បរុបឈាតករលោ "តាកិន្តិ" រេចឌិតន្តាˋ ស្វបណ្ណាត់ យហាសយក្ខរេតា ក្ខត្តិញាយសតប្បយាលាតាក្ខទ្ទរលោ "ស្វបណ្ហិន្តិ" រេចឌិតន្តាˋ ឃក្លា បត រេតច អាកឆ្នាត្តា ត បហរន្តា ឌិស្សត្តិ, រេតហិ បហឌសត្តា បត តស្វ៊ិរេឃច ឆារេត យរត្តិ, តក្រត រេតសំ "ឃក្លិន្តិ" ឌក្ខន្តាˋ រេចស្សចលាស្ស រេសាតាបត្តកាលរេតា បុរេន្តា តឃតាចុរេឆត ឌ្ឍរេលិកិតក្យប្ផុណ្ហាត់ យររេលា អរេញ្ញាសញ្ញា រេឥចាត់ ឃឆាសកំ ក្ខត្តាតុការេច "រេឥចិន្តិ" រេចឌិតន្តាˋ ររេញ្ញា ចក្កចត្តិស្ស សបរិសស្ស អាកាសកាយតាឌីស្ស, អរេសាកស្ស រេហក្ខា ក្ខបរិ ច រេឃាឌរេត អាលាបចត្តតាឌីស្ស, បិត្យុររេញ្ញា ច សីហញ្ញអតរិក្ខស្ស ឆាឆារេកាឌរេតត ទ្វញអស្សយតក្យក្ខប្បិឃស្សយររេលា "រាឌិន្តិ" ឌក្ខន្តាតិˋ

រេកចិ បត "បុត ចបរំ, កិក្ខរេច, សយរេលា ចា ឲ្យាហុរេលា ចា ក្ខន្ទិយា រេចរេតាចសិប្បរេត្តា អន្តិស្សា ក្យន្តិកតំ កន្តុំ បិបរេកត យតសាអតុរបក្លិតា រេហាតិ 'អរេហា ចតាឃំ ក្យន្តិករេតា កន្តុរា ត រេសាត្តិ៍តា អកិតិក្ខរេយឃ្យា'តិˋ ឲចយ្បិ កិក្ខរេច ក្យលុប្តុស្ស ក្ខបឈារេតា រេហាតី"តិ អាឌិកាតិ ស្វត្តាតិ ឌរេស្សត្វា កាចតាយឃិន្ទិឃាបិ បរុបឈាតកយ្ញុំ ចឌត្តិ; សហ បរុបឈាតករលោត ច អាឌិត្តឈរុបរិកិត្តស្ស ក្ខឆកឈឌស្ស រកឆតយិច ក្ខន្ទិចិតាសញ្ញា ក្ខឆ្នត្តិ; តំ រេតសំ ក្ខន្ទាយត្តរេយចˋ កស្វា? ឃស្វា ក្យសលរេចឌតាចិតក្កបរិត្តត្តិរេកហិ ត សរេយតិˋ កចំ? អឃញ្ញាកាចតាយឃិន្ទិ តាយ ក្យសលត្តិរេក ក្យសលិ រេចច អញ្ញាកតា ច, បិលាតិបិរេតា អក្យសរេលិˋ រេចឌតាត្តិរេក អក្ខក្លយស្វលសយ្យឃុត្តា បិលាតិបិរេតា ក្ខក្លសយ្យឃុរេត្តាˋ ចិតក្កត្តិរេក អចិតក្កាចិឆារា, បិលាតិបិរេតា សចិតក្កសចិឆារេរាˋ បរិត្តត្តិរេក យហក្កតា, បិលាតិបិរេតា បរិរេត្តាតិˋ

សត្វហារកំ ចាស្ស បរិរេឃរេសឃ្យាតិ ឲត្វ ហរតីតិ ហារកំˋ កំ ហរតិ? ឌីចិតំˋ អឆ ចា ហរិតន្តាត្តិ ហារកំ; ក្ខបតិក្លិបិតន្តាត្តិ អរេត្វាˋ សត្វញ្ញា តំ ហារកញ្ញាតិ សត្វហារកំˋ អស្សាតិ យតុស្សចិក្កហស្សˋ បរិរេឃរេសឃ្យាតិ ឃឆា លកតិ តឆា ករេរឃ្យ; ក្ខបតិក្លិរេបឃ្យាតិ អរេត្វាˋ ឲរេតត ឆាចរប្បរេឃាកំ ឌរេស្សតិˋ ក្ខតរឆា ហិ បរិឃិក្ខយរេត្តរេតច បិរាឌិរេកា ករេចឃ្យ; ត រេចតំ ឃុត្តំˋ បិញ្ញក្ខឃំ បត សត្តំ ញ្យញ្ញាត់ អតាឌិឃិត្វា

យំ វុត្តំ ថាវរប្បយោគសង្គហិតំ សត្ថំ, តមេវ ទស្សេតុំ “អសិំ វា…បេ… រជ្ជុំ វា”តិ បទភាជនំ វុត្តំ។

តត្ថ សត្ថន្តិ វុត្តាវសេសំ យំកិញ្ចិ សត្ថំ វេទិតព្ពំ។ លគុឡបាសាណាទិវសេន ជីវិតវិនាសនការណតោ សត្ថសង្គហោ វេទិតព្ពោ។ មរណវណ្ណំ វាតិ ឯត្ថ យស្មា “កិំ តុយ្ហិមិនា បាបកេន ទុជ្ជីវិតេន, យោ ត្វំ ន លភសិ បណីតានិ ភោជនានិ ភុញ្ជិតុ”ន្តិអាទិនា នយេន ជីវិតេ អាទីនវំ ទស្សេត្វាបិ “ត្វំ ខោសិ បុរិស កតកល្យាណោ…បេ… អកតំ តយា បាបំ, មតំ តេ ជីវិតា សេយ្យោ, ឥតោ ត្វំ កាលង្កតោ បរិចរិស្សសិ អច្ឆរាបរិវុតោ នន្ទនវនេ សុខប្បត្តោ វិហរិស្សសី”តិអាទិនា នយេន មរណេ វណ្ណំ ភណន្តោបិ មរណវណ្ណំ សំវណ្ណេតិ។ តស្មា ទ្វិធា ភិន្ទិត្វា បទភាជនំ វុត្តំ – “ជីវិតេ អាទីនវំ ទស្សេតិ, មរណេ វណ្ណំ ភណតី”តិ។

មរណាយ វា សមាទបេយ្យាតិ មរណត្ថាយ ឧបាយំ គាហាបេយ្យ។ សត្ថំ វា អាហរាតិ អាទីសុ ច យម្បិ ន វុត្តំ “សោព្ភេ វា នរកេ វា បបាតេ វា បបតា”តិអាទិ, តំ សព្ពំ បរតោ វុត្តនយត្តា អត្ថតោ វុត្តមេវាតិ វេទិតព្ពំ។ ន ហិ សក្កា សព្ពំ សរូបេនេវ វត្តុំ។

ឥតិចិត្តមនោតិ ឥតិចិត្តោ ឥតិមនោ; “មតំ តេ ជីវិតា សេយ្យោ”តិ ឯត្ថ វុត្តមរណចិត្តោ មរណមនោតិ អត្ថោ។ យស្មា បនេត្ថ មនោ ចិត្តសទ្ទស្ស អត្ថទីបនត្ថំ វុត្តោ, អត្ថតោ បនេតំ ឧភយម្បិ ឯកមេវ, តស្មា តស្ស អត្ថតោ អភេទំ ទស្សេតុំ “យំ ចិត្តំ តំ មនោ, យំ មនោ តំ ចិត្ត”ន្តិ វុត្តំ។ ឥតិសទ្ទំ បន ឧទ្ធរិត្វាបិ ន តាវ អត្ថោ វុត្តោ។ ចិត្តសង្កប្បោតិ ឥមស្មិំ បទេ អធិការវសេន ឥតិសទ្ទោ អាហរិតព្ពោ។ ឥតិមិនា“ឥតិចិត្តសង្កប្បោ”តិ ឯវំ អវុត្តម្បិ អធិការតោ វុត្តមេវ ហោតីតិ វេទិតព្ពំ។ តថា ហិស្ស តមេវត្ថំ ទស្សេន្តោ “មរណសញ្ញី”តិអាទិមាហ។ យស្មា ចេត្ថ “សង្កប្បោ”តិ នយិទំ វិតក្កស្ស នាមំ, អថ ខោ សំវិទហនមត្តស្ស អធិវចនំ, តស្មា សំវិទហនំ ឥមស្មិំ អត្ថេ សញ្ញាចេតនាធិប្បាយេហិ សង្គហំ គច្ឆតិ។ តស្មា ចិន្តេត្វា នានប្បការកោ សង្កប្បោ អស្សាតិ ចិត្តសង្កប្បោតិ ឯវមេត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្ពោ។ តថា ហិស្ស បទភាជនេបិ សញ្ញាចេតនាធិប្បាយវសេន វុត្តំ។ ឯត្ថ ច “អធិប្បាយោ”តិ វិតក្កោ វេទិតព្ពោ។

ឧច្ចាវចេហិ អាការេហីតិ មហន្តាមហន្តេហិ ឧបាយេហិ។ តត្ថ មរណវណ្ណសំវណ្ណនេ តាវ ជីវិតេ អាទីនវទស្សនវសេន អវចាការតា, មរណេ វណ្ណភណនវសេន ឧច្ចាការតា វេទិតព្ពា។ សមាទបនេ បន មុដ្ឋិខាទនាទីហិ មរណសមាទបនវសេន ឧច្ចាការតា, ឯកតោ កុជ្ឈន្តស្ស នរេន ចិរំ បក្លិបិត្វា មរណាធិសមាទបនវសេន អវចាការតា វេទិតព្ពា។

សោព្ភេ វា នរកេ វា បបាតេ វាតិ ឯត្ថ សោព្ភោតិ សមន្តតោ ឆិន្នតដោ គម្ភីរោ អាវាដោ។ នរកោតិ តត្ថ តត្ថ ផលិតាយ ភូមិយា សយមេវ និព្ពត្តោ មហាវិវរោ, យត្ថ ហត្ថីបិ បតន្តិ, ចោរាបិ និលីនា តិដ្ឋន្តិ។ បបាតោតិ បព្ពតន្តរេ វា ថលន្តរេ វា ឯកតោ ឆិន្នោ ហោតិ។ បុរិមេ ឧបិកាយាតិ បេត្វា ឆមំ បតិសេវិត្វា អទិន្នំ អាទិយិត្វា បារាជិកំ អាបត្តិំ អាបន្នេ បុគ្គលេ ឧបិកាយ។ សេសំ បុព្ពេ វុត្តនយត្តា ឧត្តានត្ថមេវ ច បាឡិយមេវាតិ។

[illegible] ឯវំ ឧទ្ទិដ្ឋសិក្ខាបទំ បទានុក្កមេន វិភជិត្វា ឥទានិ យស្មា ហេដ្ឋា បទភាជនីយម្ហិ មេហនេន មនុស្សវិគ្គហបារាជិកំ ទស្សិតំ, ន

ចិត្តានេត អាបត្តិ អានេនាបេត្វា ពត្តិ ជបិតា៉ សេន្លបេស្សិតេ ច អេត្ត ត សន្តាកានេនតេច កិក្លុ តឃំ កេហតុំ សេក្កោត្តិ, អតាកេត ច បិបបុក្កលិតេយ្យិ ឌ្ឍកាេរសា ហេតិ, តស្មា កិក្លុតត្ថា សន្តាកានេត តឃក្កហលាត្តំ អតាកេត ច បិបបុក្កលិតំ ឌ្ឍកាសបជិតាហេត្តំ ប្មត “សាយំ អធិដ្ឋាឃា”តិអាទិតា តេឃត ឃាតិកំ ជេបត្វា ចិត្តានេតា ឃត្យស្សចិក្កហបិរាឌិកំ ជេស្សុត្តោ “សាយត្តិ សឃំ ហតតិ”តិអាទិឃាហ៉

តត្រាឃំ អត្យត្តាតបជេចណ្ណតាឃ សង្ខិ ចិតិច្ឆឃកឆា – កាេរឃតាតិ ហេត្ត្ត ចា បិទេត ចា ឃដ្ឋិតា ចា ឌាឡ្យតា ចា េឃត កោតចិ អក្កបច្ចេក្ក៉ កាឃបជិពាទ្ធតាតិ កាឃេតា អេឃាចិតេត អសិអាទិតា បហេរលោត៉ តិស្សក្កិេឃតាតិ កាឃេតា ច កាឃបជិពាទ្ធេតា ច េឃាចិតេត ក្លុសត្តិអាទិតា៉ ឲត្តាចតា សាហត្តិកោ ច តិស្សក្កិេឃា ចាតិ ទ្វេ បេឃាកា ទុត្តា ហេតិ៉

តត្ត ឲកេឃកោ ក្តុស្សាតុស្សកេជេតា ទុចិឆោ៉ តត្ត ក្តុទ្ធិសកោ ឃំ ក្តុស្ស បហេតិ, តស្សេច ឃេលោត កឡុតា ពន្តាតិ៉ “េឃា កោចិ ឃេត្យ”តិ ឲចំ អត្យទ្ធិសកោ បហាេរឃ្យច្ចឃា ឃស្ស កស្សចិ ឃេលោត កឡុតា ពន្តាតិ៉ ក្តុឃចាបិ ច បហិតឃេត្ត ចា ឃេត្យ បច្ឆា ចា តេតេច េទាេកត, បហិតឃេត្តេឃច កឡុតា ពន្តាតិ៉ ឃេលាធិប្បាេឃត ច បហារំ ឌត្វា តេត អឃតស្ស ប្មត អញ្ញាចិតេត្ត បហាេរ ជិតេ្ត បច្ឆាបិ ឃធិ បជេឃបហាេរនេតច ឃេតិ, តេ ឲច កឡុតា ពេទ្ធោ៉ អឆ ទុតិឃបហាេរត ឃេតិ, តត្តិ បិលាតិបិតេតា៉ ក្តុេឃហិ ឃេតាបិ បជេឃបហាេរនេតច កឡុតា ពេទ្ធោ៉ ក្តុេឃហិ អឃេត េតចត្តិ បិលាតិបិតេតា៉ ឲស តេឃា ពាហុហិបិ ឲកស្ស បហាេរ ជិតេ្ត៉ តត្រាបិ ហិ ឃស្ស បហាេរត ឃេតិ, តស្សេច កឡុតា ពេទ្ធោ ហេតិតិ៉

កឡុាបត្តិញ្ញត្តិកាចត្តទេ្ធាត្ត ឲញ្ញអកចត្យក្កូយ្យិ េចជិតញ្ញ៉ េឃា ហិ ឲញ្ញអកំ ឲកស្មិំ ជាេត តិបត្តំ ក្លុបធាេរតិ “ទត្តិ អាកត្តុ ចធិស្សាឃិ”តិ៉ ឲញ្ញអកស្ស ច តិបត្តោកាេស តស្ស ឃាតា ចា បិតា ចា អេហា ចា បណ្ណុកាសាចំ បិទុបិត្វា តិបេត្តា ហេតិ៉ េសា ទត្តិកាេក អាកត្តុា “ឲញ្ញអកំ ឃាេឃិ”តិ ឃាតេរំ ចា បិតេរំ ចា អេហត្តំ ចា ឃាេរតិ៉ “ព្ពាឃំ ចត្វុំ ឃាេឃិ”តិ េចតតាឃ អត្តិកាចេតា ឈាតេកា ច ហេតិ, អតត្តទិឃកឡុញ្ញា ផុសតិ, បិរាឌិកញ្ញា អាបជ្ជតិ ៉ អេញ្ញា កោចិ អាកត្តុកោ តិបេត្តា ហេតិ , “ឲញ្ញអកំ ឃាេឃិ”តិ តំ ឃាេរតិ, ឈាតេកា ច ហេតិ បិរាឌិកញ្ញា អាបជ្ជតិ, អាតត្តទិឃំ ត ផុសតិ៉ ឃេក្លោ ចា េបតោ ចា តិបេត្តា ហេតិ, “ឲញ្ញអកំ ឃាេឃិ”តិ តំ ឃាេរតិ ឈាតេកាច ហេតិ, ត ចាតត្តទិឃំ ផុសតិ, ត ច បិរាឌិកំ អាបជ្ជតិ, ទុល្លច្ចឃំ បត ហេតិ៉ អេញ្ញា កោចិ តិបេត្តា តត្តិ, ឲញ្ញអេកាច ហេតិ តំ ឃាេរតិ, ឈាតេកា ច ហេតិ, បិចិត្តិឃញ្ញា អាបជ្ជតិ៉ “ឃាតាបិត្យអេហត្តាតំ អញ្ញាតេរំ ឃាេរឃិ”តិ េតសំេឃច អញ្ញាតេរំ ឃាេរតិ, ឈាតេកា ច ហេតិ, អាតត្តទិឃញ្ញា ផុសតិ, បិរាឌិកញ្ញា អាបជ្ជតិ៉ “េតសំ អញ្ញាតេរំ ឃាេរស្សាឃិ”តិ អញ្ញំ អាកត្តុកំ ឃាេរតិ, ឃក្លុំ ចា េបតំ ចា ឃាេរតិ, ឲញ្ញអកំ ចា ឃាេរតិ, បុេព្វា ទុត្តតេឃត េចជិតញ្ញ៉ ព្ពឆ បត េចតតា ជាទុលា ហេតិតិ៉

អញ្ញាតិបិ ឲត្ត បលិលបុព្វាជិចត្ថុតិ េចជិតព្វាតិ៉ េឃា ហិ “េលិហិតកំ អសិំ ចា សត្តិំ ចា បុច្ឆិស្សាឃិ”តិ បលិលបុេព្វា បេចេសេត្តា តត្ត តិបត្តំ ឃាតេរំ ចា បិតេរំ ចា អេហត្តំ ចា អាកត្តុកបុទិសំ ចា ឃក្លុំ ចា េបតំ ចា តិទច្ឆាតកាតំ ចា ឃាេរតិ, េចាហាេរចេសត “ឈាតេកា”តិ ទុច្ចតិ, ចេកាេចតតាឃ បត អកាចេតា េតច កឡុំ ផុសតិ, ត អាបត្តិ អាបជ្ជតិ៉ េឃា បត ឲចំ បេចេសេត្តា សទិេសឃ្យស្សំ សល្លក្ខេត្វា “សត្តា ឃេញ្ញា អត្ថត្តុទកេតា ឃេត្យ”តិ បេចេសត្វា ឃាេរតិ, តស្ស េតសំ ចត្ថុតំ អត្យទ្ធបត កឡុពេទ្ធោ ច អាបត្តិ ច េចជិតព្វា៉ ឲស តេឃា

តត្ថ និគហតត្ថំ បចេសេត្តស្សាបិ ចតព្យញ្ជាទីសុ លិបត្តស្សាបិ។

សោបិ “ចោរំ យាចេយី”តិ ចោរចេសេត គច្ឆន្តំ បិតរំ យាចេតិ, អាគន្តុកីយញ្ញា ចុសតិ, បិរាទិកោ ច ហោតិ។ សោ បន បរេសតាយ អញ្ញាញ្ញា សោអំ បិតរញ្ញា គរុំ គរេរាទេត្ត ទិស្វា សោអស្ស វត្ថុំ លិបតិ, “ឯតំ ចិន្ទិត្វា មម បិតរំ ចិន្តិស្សតី”តិ យថាធិប្បាយំ ករោតិ បិតុឃាតកោ ហោតិ។ “សោអំ ចិន្ទេ មម បិតា បលាយិស្សតី”តិ លិបតិ, វត្ថុ អយថាធិប្បាយំ គន្ត្វា បិតរំ យាចេតិ, ទោហារចេសេត “បិតុឃាតកោ”តិ ចុច្ចតិ; អាគន្តុកីយំ បន គតិ្តតិ។

អធិដ្ឋហិត្វាតិ សមីបេ ឋត្វា។ អាណាបេតីតិ វុឌ្ឍិស្ស ចា អត្ថុឌ្ឍិស្ស ចា អាណាបេតិ។ តត្ថ បរេសតាយ បច្ចុបដ្ឋិតាយ អត្ថុឌ្ឍិស្សេច “ឯចំ ចិន្ទ, ឯចំ បហរ, ឯចំ ឃាតេហី”តិ អាណត្តោ យត្តកេ អាណត្តោ ឃាតេតិ, តត្តកា វុកិត្តំ បាណាតិបាតា។ សចេ តត្ថ អាណាបកស្ស យាតាបិតរោ ហោន្តិ, អាគន្តុកីយម្បិ ចុសតិ។ សចេ អាណត្តស្សេច យាតាបិតរោ, សោច អាគន្តុកីយំ ចុសតិ។ សចេ អរហា ហោតិ, វុគេកាបិ អាគន្តុកីយំ ចុសន្តិ។ វុឌ្ឍិសិត្វា បន “ឯតំ ទីឃំ រស្សំ រត្តកញ្ចុកំ នីលកញ្ចុកំ ហត្ថិក្ខន្ធេ និសិន្នំ មនុស្សនិសិន្នំ ចិន្ទបហរ ឃាតេហី”តិ អាណត្តោ សចេ សោ តមេវ ឃាតេតិ, វុកិត្តម្បិ បាណាតិបាតា; អាគន្តុកីយចតុព្វិធម្បិ អាគន្តុកីយំ។ សចេ អញ្ញំ យាចេតិ, អាណាបកស្ស គតិ្វ បាណាតិបាតោ។ ឯតេន អាណត្តិកោ បយោគោ ចុត្តោ ហោតិ។ តត្ថ –

ចត្ថុំ កាលញ្ញា ឱកាសំ, អាចុធំ ឥរិយាបថំ;

តុលយិត្វា បញ្ញា ធាតាតិ, ឆារេសុត្តំ ចិចក្ខណោ។

អបរោ តយោ –

ចត្ថុ កាលោ ច ឱកាសោ, អាចុធំ ឥរិយាបថោ;

កិរិយាចិសេសោតិ ឥមេ, ឆ អាណត្តិនិយាមកា។

តត្ថ “ចត្ថុ”តិ យារេតព្ពោ សត្តោ។ “កាលោ”តិ បុព្ពណ្ហសាយន្ហាទិកាលោ ច យោព្ពនថាចរិយាទិកាលោ ច។ “ឱកាសោ”តិ គាមោ ចា ចនំ ចា គេហទ្វារំ ចា គេហមជ្ឈំចា រថិកា ចា សិង្ឃាដកំ ចាតិ ឯចមាទិ។ “អាចុធ”ន្តិ អសិ ចា វុសុ ចា សត្តិ ចាតិ ឯចមាទិ។ “ឥរិយាបថោ”តិ យារេតព្ពស្ស គមនំ ចា និសជ្ជា ចាតិ ឯចមាទិ។ “កិរិយាចិសេសោ”តិ ចិន្ទនំ ចា ភេទនំ ចា ឆេទនំ ចា សង្ខមុណ្ឌកំ ចាតិ ឯចមាទិ។

ยทิ หิ วตฺถุํ วิสํวาเทตฺวา “ยํ มาเรหี”ติ อาณตฺโต ตโต อญฺญํ มาเรติ, “ปุรโต ปหริตฺวา มาเรหี”ติ วา อาณตฺโต ปจฺฉโต วา ปสฺสโต วา อญฺญสฺมึ วา ปเทเส ปหริตฺวา มาเรติ. อาณาปกสฺส นตฺถิ กมฺมพนฺโธ; อาณตฺตสฺเสว กมฺมพนฺโธ. อถ วตฺถุํ อวิสํวาเทตฺวา ยถาณตฺติยา มาเรติ, อาณาปกสฺส อาณตฺติกฺขเณ อาณตฺตสฺส จ มารณกฺขเณติ อุภเยสมฺปิ กมฺมพนฺโธ. วตฺถุวิเสเสน ปเนตฺถ กมฺมวิเสโส จ อาปตฺติวิเสโส จ โหตีติ. เอวํ ตาว วตฺถุมฺหิ สงฺเกตวิสงฺเกตตา เวทิตพฺพา.

กาเล ปน โย “อชฺช เสฺว”ติ อนิยเมตฺวา “ปุพฺพเณฺห มาเรหี”ติ อาณตฺโต ยทา กทาจิ ปุพฺพเณฺห มาเรติ, นตฺถิ วิสงฺเกโต. โย ปน “อชฺช ปุพฺพเณฺห”ติ วุตฺโต มชฺฌนฺเห วา สายเนฺห วา เสฺว วา ปุพฺพเณฺห มาเรติ. วิสงฺเกโต โหติ, อาณาปกสฺส นตฺถิ กมฺมพนฺโธ. ปุพฺพเณฺห มาเรตุํ วายมนฺตสฺส มชฺฌนฺเห ชาเตปิ เอเสว นโย. เอเตน นเยน สพฺพกาลปฺปเภเทสุ สงฺเกตวิสงฺเกตตา เวทิตพฺพา.

โอกาเสปิ โย “เอตํ คาเม ฐิตํ มาเรหี”ติ อนิยเมตฺวา อาณตฺโต ตํ ยตฺถ กตฺถจิ มาเรติ, นตฺถิ วิสงฺเกโต. โย ปน “คาเมเยวา”ติ นิยเมตฺวา อาณตฺโต วเน มาเรติ, ตถา “วเน”ติ อาณตฺโต คาเม มาเรติ. “อนฺโตเคหทฺวาเร”ติ อาณตฺโต เคหมชฺเฌ มาเรติ, วิสงฺเกโต. เอเตน นเยน สพฺโพกาสเภเทสุ สงฺเกตวิสงฺเกตตา เวทิตพฺพา.

อาวุเธปิ โย “อสินา วา อุสุนา วา”ติ อนิยเมตฺวา “อาวุเธน มาเรหี”ติ อาณตฺโต เยน เกนจิ อาวุเธน มาเรติ, นตฺถิ วิสงฺเกโต. โย ปน “อสินา”ติ วุตฺโต อุสุนา, “อิมินา วา อสินา”ติ วุตฺโต อญฺเญน อสินา มาเรติ. เอตสฺเสว วา อสิสฺส “อิมาย ธาราย มาเรหี”ติ วุตฺโต อิตราย วา ธาราย ตเลน วา ตุณฺเฑน วา ถรุนา วา มาเรติ, วิสงฺเกโต. เอเตน นเยน สพฺพาวุธเภเทสุ สงฺเกตวิสงฺเกตตา เวทิตพฺพา.

อิริยาปเถ ปน โย “เอตํ คจฺฉนฺตํ มาเรหี”ติ วทติ, อาณตฺโต จ นํ สเจ คจฺฉนฺตํ มาเรติ, นตฺถิ วิสงฺเกโต. “คจฺฉนฺตเมว มาเรหี”ติ วุตฺโต ปน สเจ นิสินฺนํ มาเรติ. “นิสินฺนเมว วา มาเรหี”ติ วุตฺโต คจฺฉนฺตํ มาเรติ, วิสงฺเกโต โหติ. เอเตน นเยน สพฺพิริยาปถเภเทสุ สงฺเกตวิสงฺเกตตา เวทิตพฺพา.

กิริยาวิเสเสปิ โย “วิชฺฌิตฺวา มาเรหี”ติ วุตฺโต วิชฺฌิตฺวาว มาเรติ, นตฺถิ วิสงฺเกโต. โย ปน “วิชฺฌิตฺวา มาเรหี”ติ วุตฺโต ฉินฺทิตฺวา มาเรติ, วิสงฺเกโต. เอเตน นเยน สพฺพกิริยาวิเสสเภเทสุ สงฺเกตวิสงฺเกตตา เวทิตพฺพา.

โย ปน ลิงฺควเสน “ทีฆํ รสฺสํ กาฬํ โอทาตํ กิสํ ถูลํ มาเรหี”ติ อนิยเมตฺวา อาณาเปติ, อาณตฺโต จ ยํกิญฺจิ ตาทิสํ มาเรติ, นตฺถิ วิสงฺเกโต, อุภินฺนํ ปาราชิกํ. อถ ปน โส อตฺตานํ สนฺธาย อาณาเปติ, อาณตฺโต จ “อยเมว เวริโก”ติ อาณาปกเมว มาเรติ, อาณาปกสฺส ทุกฺกฏํ, วธกสฺส ปาราชิกํ. อาณาปโก อตฺตานํ สนฺธาย อาณาเปติ, อิตโร อญฺญํ ตาทิสํ มาเรติ, อาณาปโก มุจฺจติ, วธกสฺเสว ปาราชิกํ. กสฺมา? โอกาสสฺส อนิยมิตตฺตา. สเจ ปน อตฺตานํ สนฺธาย อาณาเปนฺโตปิ โอกาสํ

ᨶᩥᨿᨾᩮᨲᩥ, “ᩋᩈᩩᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶᩣᨾ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩅᩣ ᨴᩥᩅᩣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩅᩣ ᨳᩮᩁᩣᩈᨶᩮ ᩅᩣ ᨶᩅᩣᩈᨶᩮ ᩅᩣ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩣᩈᨶᩮ ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩑᩅᩁᩪᨷᩴ ᨶᩣᨾ ᨾᩣᩁᩮᩉᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨧᩮ ᩋᩣᨱᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᨾᩣᩁᩮᨲᩥ, ᨶᩮᩅ ᩅᨵᨠᩮᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨶ ᩋᩣᨱᩣᨷᨠᩮᩣ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? ᩒᨠᩣᩈᩔ ᨶᩥᨿᨾᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᨶᩥᨿᨾᩥᨲᩮᩣᨠᩣᩈᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᩕ ᨾᩣᩁᩮᨲᩥ, ᩋᩣᨱᩣᨷᨠᩮᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᨶᨿᩮᩣ ᨾᩉᩣᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᨴᩊ᩠ᩉᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨶ ᩋᨶᩣᨴᩁᩥᨿᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿᩣᨲᩥ ᨾᩣᨲᩥᨠᩣᩅᩈᩮᨶ ᩋᩣᨱᨲ᩠ᨲᩥᨠᨷᨿᩮᩣᨣᨠᨳᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨿᩮ ᨴᩪᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᩍᨾᩔ ᨾᩣᨲᩥᨠᩣᨷᨴᩔ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᩔᨶᨲ᩠ᨳ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩋᩣᨱᩣᨷᩮᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᨿᩮᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩅᩣᩁᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᩮᩈᩩ ᩈᩮᩣ ᨲᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᩋᩣᨱᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᩮᩣ ᩋᩣᨱᩣᨷᨠᩮᨶ “ᩍᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨶᩣᨾᩮᩣ”ᨲᩥ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨲᩮᩣ, ᨲᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩮᩣ ᨲᨾᩮᩅ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨷᩮᨲᩥ, ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨ ᨲᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ “ᨿᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨷᩮᩉᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨲᩣᨴᩥᩈᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨷᩮᨲᩥ, ᨾᩪᩃᨭ᩠ᨮᩔ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩮᩣ ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᩋᩣᨱᩣᨷᨠᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨲᩔ ᨻᩃᩅᩈᩉᩣᨿᩴ ᩈᨾᩦᨷᩮ ᨮᩥᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ “ᩍᨾᩔ ᨻᩃᩮᨶᩣᨿᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩍᨾᩴ ᨲᩣᩅ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨷᩮᨾᩦ”ᨲᩥ ᨷᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩍᨲᩁᨾᩮᩅ ᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨮᩣᨶᩮ ᨮᩥᨲᩴ “ᩈᩉᩣᨿᩮᩣ”ᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩮᩣ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨷᩮᨲᩥ, ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩩᩁᩥᨾᨶᨿᩮᨶᩮᩅ “ᩍᨾᩴ ᨲᩣᩅᩔ ᩈᩉᩣᨿᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨷᩮᨾᩦ”ᨲᩥ ᩈᩉᩣᨿᨾᩮᩅ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨷᩮᨲᩥ, ᨲᩔᩮᩅ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨

ᨴᩪᨲᨷᩁᨾ᩠ᨷᩁᩣᨷᨴᩔ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᩣᩁᩮ ᩍᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨶᩣᨾᩔ ᨷᩣᩅᨴᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩑᨠᩮᩣ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩣ ᨲᨿᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᨵᨾ᩠ᨾᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩈᩘᨥᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᨶᩣᨾᨠᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩋᩣᨱᩣᨷᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩣ ᨠᨬ᩠ᨧᩥ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᨾᩣᩁᩮᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩴ ᩋᩣᨱᩣᨷᩮᨲᩥ᪨ ᩍᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨶᩣᨾᩔ ᨷᩣᩅᨴᩣᨲᩥ ᨣᨧ᩠ᨨ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲ, ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩔ ᨷᩣᩅᨴ᪨ ᩍᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨶᩣᨾᩮᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨶᩣᨾᩔ ᨷᩣᩅᨴᨲᩪᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣᨷᩥ ᩈᩘᨥᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩔ ᨷᩣᩅᨴᨲᩩ᪨ ᩍᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨶᩣᨾᩮᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨶᩣᨾᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨷᩮᨲᩪᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨲᨿᩣ ᩋᩣᨱᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᨶ ᩋᩣᨱᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩘᨥᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨶᩣᨾᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨷᩮᨲᩩ; ᩈᩮᩣ ᩉᩥ ᩋᨾ᩠ᩉᩮᩈᩩ ᩅᩦᩁᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣ ᨷᨭᩥᨻᩃᩮᩣ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩮᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᩣᨱᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩔ ᨲᩣᩅ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᩍᨲᩁᩔ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨲᩦᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩔ, ᨵᨾ᩠ᨾᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᩘᨥᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩔ “ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᨲᩥ – ‘ᩍᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨶᩣᨾᩴ ᨠᩥᩁ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨷᩮᩉᩦ’ᨲᩥ᪨ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨠᩥᩁ ᩋᨾ᩠ᩉᩮᩈᩩ ᩅᩦᩁᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨲᩥ; ᩑᩅᩴ ᨲᩮᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᩅᨵᨠᩮᩣ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩦᨲᩥ “ᩈᩣᨵᩩ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨷᩮᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩈᩘᨥᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᨾᩪᩃᨭ᩠ᨮᩔ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩔᩣᨲᩥ ᩈᩘᨥᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᨶ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩔ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ᪨ ᨾᩉᩣᨩᨶᩮᩣ ᩉᩥ ᨲᩮᨶ ᨷᩣᨷᩮ ᨶᩥᨿᩮᩣᨩᩥᨲᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩮᩣ ᨧᩮ ᩈᩘᨥᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨷᩮᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᨩᨶᩣᨶᩴ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᨬ᩠ᨧ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ, ᩑᨲᩮᨶᩩᨷᩣᨿᩮᨶ ᩅᩥᩈᩘᨠᩮᨲᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᨾ᩠ᨷᩁᩣᨿ ᩋᩣᨱᩣᨷᨠᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᨱᩈᨲᩴ ᩈᨾᨱᩈᩉᩔᩴ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩩ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨾᩮᩅ᪨

ᩅᩥᩈᩘᨠᩮᨲᨴᩪᨲᨷᨴᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮ ᩈᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᩣᨱᩣᨷᩮᨲᩦᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᨶ ᩋᩣᨱᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩴ ᩋᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᩋᩅᨲ᩠ᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᩅᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩘᨥᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᨾᩮᩅ ᩏᨷᩈᩘᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ – ‘ᩍᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨶᩣᨾᩴ ᨠᩥᩁ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣᨷᩮᩉᩦ”ᨲᩥ ᩅᩥᩈᩘᨠᩮᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᨱᩣᨷᩮᨲᩥ᪨

ចិរន្តោតាការលោភេន ហិ ខុស “ចិរក្ខិយទ្ទេតោ”តិ ទុច្ចតិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ អាលត្តិយា តាច ឍុទ្ធរក្ខិតស្ស ទុក្កដំ។ បដិក្កហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ សឈ្ឈរក្ខិតេន សម្បដិច្ឆិតេ ម្ហុលដ្ឋេស្សេច ទុក្កដត្តំ ចេឌិតព្ពំ។ ខុចំ សេត្ត បដិក្កហណេ អាបត្តិយេច ត សិយា, សង្ឃាទិត្ត បដិក្កហលយរលាកិតត្ថេតស្សបិ ច អាបត្តិ ហោតិ, យរលបដិក្កហណេ ពន្ធំ ត សិយា តស្មា បដិក្កហត្ថស្សេចតំ ទុក្កដំ។ តេតេចត្ត “ម្ហុលដ្ឋស្សា”តិ ត ទុត្តំ។ បុរិមតយេបិ ចេតំ បដិក្កហត្ថស្ស ចេឌិតព្ពយេច; ឍ្ញពាសាការេចត បត ត ទុត្តំ។ តស្មា យោ យោ បដិក្កហាតិ, តស្ស តស្ស តប្បច្ចយា អាបត្តិយេចាតិ អយមេត្ថ អប្បារំ លត្តំ។ យថា ចេត្ត ខុចំ អឌិត្តាគារេតបីតិ។

សចេ បត សោ តំ ឌីចិតា ចេាចេរាបេតិ, អាលាបកស្ស ច ឍុទ្ធរក្ខិតស្ស ចេាចេរាបកស្ស ច សឈ្ឈរក្ខិតស្សាតិ ឃ្នកិត្តម្បិ បិរាឌិកំ។ ម្ហុលដ្ឋស្ស បត អាចរិយស្ស ចិរន្តោតត្តា បិរាឌិពេត អភាបត្តិ។ ឆម្ខុរក្ខិតស្ស អឌាតតតាយ សេឌ្ឋាត សព្ទំ អភាបត្តិ។ ឍុទ្ធរក្ខិតោ បត ឌ្ជិតំ សោត្តិកាចំ ពត្វា អត្តតា តដ្ឋាតិ។

ពតបច្ចាពតទ្ទតកិច្ចេស – សោ ពន្ទា បុត បច្ចាពច្ឆតីតិ តស្ស ឌីចិតា ចេាចេរាបតព្ពស្ស សយីបំ ពន្ទា ស្សុចិហិតារក្ខត្តា តំ ឌីចិតា ចេាចេរាបតុំ អសក្កោត្តោ អាពច្ឆតិ។ យគា សក្កោសិ តគាតិ កំ អឌ្ឈេច យារិតោ យារិតោ ហោតិ, ពច្ឆ យគា សក្កោសិ, តគា តំ ឌីចិតា ចេាចេរាបហីតិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ខុចំ បុត អាលត្តិយាបិ ទុក្កដមេច ហោតិ។ សចេ បត សោ អចស្សំ ឌីចិតា ចេាចេរាបតព្ពោ ហោតិ, អត្តសាឆពេចតភា យក្កាតត្តរផលសដិសា, តស្មា អយំ អាលត្តិក្ខលោយេច បិរាឌិកោ។ សចេបិ ចឆកោ សដ្ឋិចស្សាតិក្កមេត តំ ចឆតិ, អាលាបកោ ច អត្តរាច កាលក្កេរាតិ, ហីភាយ ចា អាចត្តតិ, អស្សមលោច ហុត្វា កាលច្ចា ករិស្សតិ, ហីភាយ ចា អាចត្តិស្សតិ។ សចេ អាលាបកោ ពិហិកាលេ យាតរំ ចា បិតរំ ចា អរហត្តំ ចា សន្ធាយ ខុចំ អាលាបេត្វា បព្ពដតិ, តស្មិំ បព្ពឌិតេ អាលេត្តា តំ យាទេតិ, អាលាបកោ ពិហិកាលេយេច យាតុឈាតកោ បិតុឈាតកោ អរហត្តឈាតកោ ចា ហោតិ, តស្មា តេចស្ស បព្ពជ្ជា, ត ឃ្នបសម្បគា រុហតិ។ សចេបិ យាទេតព្ពបុក្កលោ អាលត្តិក្ខលោ បុថុជ្ជតោ, យគា បត តំ អាលេត្តា យាទេតិ តគា អរហា ហោតិ, អាលត្តតោ ចា បហារំ លកិត្វា ទុក្ខយុលិកំ សដ្ធំ តិស្សាយ ចិបស្សត្តោ អរហត្តំ បត្វា តេតេចាពាពេឆត កាលំករោតិ, អាលាបកោ អាលត្តិក្ខលោយេច អរហត្តឈាតកោ។ ចឆកោ បត សព្ពត្ថ ឃ្នបក្កយការលក្ខលោយេច បិរាឌិកោតិ។

ព្ពគាតិ ឃេ សេឌ្ឋស្សុយេច ព្ពយេសុ ទ្ទតចេសេត ទុត្តយាតិកាបគេសុ សេក្កតចិរន្តោតគស្សតត្វំ

ទុត្តា តយោ ចារា, តេសុ បផយចារេ តាច – យស្មា តំ សលិកំ ចា កលាត្តោ តស្ស ចា ឆាឆិរតាយ “យា ឈាតេហី”តិ ខុតំ ចចតំ ត សាចេតិ, តស្មា ម្ហុលដ្ឋោ ត យុត្តោ។ ទុតិយចារេ – សាចិតត្តា យុត្តោ។ តតិយចារេ បត តេត ច សាចិតត្តា ព្ពតេត ច “សាឆ្នា”តិ សម្បដិច្ឆិត្វា ឍ្ញរតត្តា ឃ្នកោបិ យុត្តាតិ។

ទូតកថា និដ្ឋិតា។

១៤៨៖ អរហោ រហោសញ្ញីតិអាទីសុ អរហោតិ សម្មុខេ។ រហោតិ បរម្មុខេ។ តត្ថ យោ ឧបដ្ឋានកាលេ វេទិកិច្ចយំ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ អាគន្ត្វា បុរតោ និសិន្នេយេវ អន្ធការេកោសេន តស្ស អាគតកាលំ អជានន្តោ “អហោ វត ភទ្ទន្តាយោ ហតោ អស្ស, ចោរាបិ នាម តំ ន ហនន្តិ, សប្បា វា ន ឌំសតិ, ន វត្ថំ វា ចីវរំ វា អាហរតី”តិ តស្ស វចនំ អភិនន្ទន្តោ ព្រាហ្មណាតិ វចនានិ ឧល្លបតិ, អយំ អរហោ រហោសញ្ញី ឧល្លបតិ នាម។ សម្មុខេបិ តស្មិំ បរម្មុខសញ្ញីតិ អន្ធោ។ យោ បន តំ បុរតោ និសិន្នំ ទិស្វា បុន ឧបដ្ឋានំ កត្វា គតេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ គតេបិ តស្មិំ “ព្រាហ្មណ យោ និសិន្នោ”តិ សញ្ញី ហុត្វា បុរិមនយេនេវ ឧល្លបតិ, អយំ រហោ អរហោសញ្ញី ឧល្លបតិ នាម។ ឯតេនេវុបាយេន អរហោ អរហោសញ្ញី ច រហោ រហោសញ្ញី ច វេទិតព្ពោ។ ចតុក្កម្បិ ច ឯតេសំ វាចាយ វាចាយ ទុក្កដន្តិ វេទិតព្ពំ។

ឋានានិ យេភុយ្យេនសំវណ្ណនាយ និកាហេតុស្សនត្ថំ ចុទ្ទេសុ បញ្ចសុ ការណេន សំវណ្ណតានិយាតិកាតិអាទីសុ – ការណេន និការំ ករោតីតិ យថា សោ ជានាតិ “វត្ថំ វា អាហរិត្វា ចីវរំ វា ធារេត្វា រជ្ជុយា វា ឧព្ពន្ធិត្វា សោព្ភាទីសុ វា បបតិត្វា យោ មរតិ សោ កិរ ធនំ វា លភតិ, យសំ វា លភតិ, សគ្គំ វា គច្ឆតីតិ អយមេត្ថ ឧទេន ចុទ្ទោ”តិ តថា ហត្ថមុទ្ទាទីហិ ទស្សេតិ។ វាចាយ ភណតីតិ តមេវត្ថំ វាក្យភេទំ កត្វា ភណតិ។ តតិយវារេ វា ឧកមេវ ចុទ្ទោ។ សព្ពត្ថ សំវណ្ណនាយ បយោគេ បយោគេ ទុក្កដំ។ តស្ស ទុក្កដប្បត្តិយំ សំវណ្ណនស្ស ចុល្លច្ចយំ។ យំ ឧទ្ទិស្ស សំវណ្ណនា កតា, តស្មិំ មតេ សំវណ្ណនកម្មេនេវ សំវណ្ណនស្ស បារាជិកំ។ សោ តំ ន ជានាតិ អញ្ញោ ជានាតិ “លទ្ធោ វត មេ សុខុប្បត្តិឧបាយោ”តិ តាយ សំវណ្ណនាយ មរតិ, អនាបត្តិ។ ទ្វិន្នំ ឧទ្ទិស្ស សំវណ្ណនាយ កតាយ ឯកោ ជានិត្វា មរតិ, បារាជិកំ។ ទ្វេបិ មរន្តិ, បារាជិកញ្ច អកុសលរាសិ ច។ ឯស នយោ សម្ពហុលេសុ។ អនុទ្ទិស្ស មរណំ សំវណ្ណេន្តោ អាហិណ្ឌតិ, យោ យោ តំ សំវណ្ណនំ ជានិត្វា មរតិ, សព្ពោ តេន មារិតោ ហោតិ។

ទូតេន សំវណ្ណនាយំ “អមុកំ នាម គេហំ វា គាមំ វា គន្ត្វា ពុទ្ធន្តាយស្ស ឥទំ មរណវណ្ណំ សំវណ្ណេហី”តិ សាសនេ អារោចិតមត្តេ ទុក្កដំ។ យស្ស ទូតោ បហិតោ តស្ស ទុក្កដប្បត្តិយា មូលដ្ឋស្ស ថុល្លច្ចយំ, មរណេន បារាជិកំ។ ទូតោ “ការេតា ជាតិ អយំ សក្កមេក្កា”តិ តស្ស អនារោចេត្វា អត្តនោ ញាតិស្ស វា សាលោហិតស្ស វា អារោចេតិ, តស្មិំ មតេ វិសង្កេតោ ហោតិ, មូលដ្ឋោ មុច្ចតិ។ ទូតោ តថេវ ចិន្តេត្វា សយំ សំវណ្ណនាយ ចុត្តំ កត្វា មរតិ, វិសង្កេតោច។ អនុទ្ទិស្ស បន សាសនេ អារោចិតេ យត្តកា ទូតស្ស សំវណ្ណនាយ មរន្តិ, តត្តកា បាណាតិបាតា។ សចេ មាតាបិតរោ មរន្តិ, អានន្តរិយម្បិ ហោតិ។

១៤៩៖ លេខាសំវណ្ណនាយ – លេខំ ឆិន្ទតីតិ បណ្ណេ វា បោត្ថកេ វា អក្ខរានិ លិខតិ – “យោ វត្ថំ វា អាហរិត្វា បបាតេ វា បបតិត្វា អញ្ញេហិ វា អគ្គិប្បវេសនសត្ថាហរណុព្ពន្ធនាទីហិ ឧបាយេហិ មរតិ, សោ ធនំ វា យសំ វា លភតី”តិ វា “តស្ស សគ្គោ ហោតី”តិ វាតិ។ ឯត្ថាបិ ទុក្កដថុល្លច្ចយា វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពា។ ឧទ្ទិស្ស លិខិតេ បន យំ ឧទ្ទិស្ស លិខិតំ តស្សេវ មរណេន បារាជិកំ។ ពហូ ឧទ្ទិស្ស លិខិតេ យត្តកា មរន្តិ, តត្តកា បាណាតិបាតា។ មាតាបិតូនំ មរណេន អានន្តរិយំ។ អនុទ្ទិស្ស លិខិតេបិ ឯសេវ នយោ។ “ពហូ មរន្តី”តិ ចិន្តេត្វា សាសនេ ឧបត្ថេ តំ បោត្ថកំ ឆារេត្វា វា ឈាមេត្វា វា អក្ខរានិ ន បញ្ញាយន្តិ តថា កត្វា មុច្ចតិ។ សចេ សោ បរស្ស បោត្ថកោ ហោតិ, ឧទ្ទិស្ស លិខិតោ វា ហោតិ អនុទ្ទិស្ស លិខិតោ វា, គហិតដ្ឋានេ ឋបេត្វា មុច្ចតិ។ សចេ មូលេន កីតោ ហោតិ, បោត្ថកស្សាមិកានំ បោត្ថកំ, យេសំ ហត្ថតោ មូលំ គហិតំ, តេសំ មូលំ ទត្វា មុច្ចតិ។ សចេ សម្ពហុលា “មរណវណ្ណំ លិខិស្សាមា”តិ ឯកច្ឆន្ទា ហុត្វា ឯកោ តាលបណ្ណេ

ᩋᩣᩁᩮᩣᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨱ᩠ᨱᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ, ᩑᨠᩮᩣ ᩋᩣᩉᩁᨲᩥ, ᩑᨠᩮᩣ ᨸᩮᩤᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩑᨠᩮᩣ ᩃᩥᨡᨲᩥ, ᩑᨠᩮᩣ ᩈᨧᩮ ᨠᨸ᩠ᨸᨠᩃᩮᨡᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᩈᩥ ᨾᩮᨠ᩠ᨡᨲᩥ, ᨾᩈᩥ ᨾᩮᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᨸᩮᩤᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᩮᨩ᩠ᨩᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮ ᩈᨠᩣᨿᩴ ᩅᩤ ᩋᩣᨸᨱᩮ ᩅᩤ ᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᩅᩤ ᨸᨶ ᩃᩮᨡᩣᨠᩔᨶᨠᩣᨲᩉᩃᨠᩣ ᨻᩉᩪ ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨸᨲᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨮᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩴ ᩅᩣᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨧᩮᨸᩥ ᩑᨠᩮᩣ ᨾᩁᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᨸᩤᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᩈᨧᩮ ᨻᩉᩩᨠᩣ ᨾᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩈᨴᩥᩈᩮᨶᩮᩅ ᨶᨿᩮᨶ ᨧᩥᨸ᩠ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩮᩣ ᨸᨶ ᨸᨸ᩠ᨸᩮᩣᨲᩥ ᨲᩴ ᨸᩮᩤᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨧᩮᨸᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᩈᩣᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩤ ᨧ ᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶ ᨻᩉᩪᨶᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ, ᨶᩮᩅ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᩈᩩ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣ, ᩈᨧᩮᨸᩥ ᨲᩴ ᨸᩮᩤᨲ᩠ᨳᩴ ᨶᨴᩥᨿᩴ ᩅᩤ ᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮ ᩅᩤ ᨡᩥᨸᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩤ ᨫᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩤ ᨡᨱ᩠ᨯᩣᨡᨱ᩠ᨯᩴ ᩅᩤ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩣᨶᩥ ᨾᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩣᩅ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴᨸᩥ ᨠᩩᨭ᩠ᨭᩮᨲᩮᩅ ᩅᩤ ᨠᩩᨬ᩠ᨩᩥᨸᩥᨲᩮ ᩅᩤ ᨸᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᨶ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨴᩤ ᨸᨶ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩣᨶᩥ ᨶ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨴᩮᩅ ᨠᩣᩃᩮ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ᩼

ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᨴᩣᨶᩁᨸᨿᩮᩣᨣᩔ ᨶᩥᨠᩣᨣᩈ᩠ᩈᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᩉᩥ ᩏᨸᩣᨲᩣᨶᩥᨿᩣᨲᩥᨠᩣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮ ᨾᨶᩩᩔᩴ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᩏᨸᩣᨲᩴ ᨡᨱᨲᩦᨲᩥ “ᨻᩩᨲ᩠ᨳᩁᩮᨾᩣ ᨸᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩁᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨾᨶᩩᩔᩴ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨲ᩠ᨳ ᩈᩮᩣ ᩑᨠᩮᩣᩅ ᨶᩥᨵᩁᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᩅᩣᨭᩴ ᨡᨱᨲᩥ, ᨡᨱᨶ᩠ᨲᩔ ᨲᩣᩅ ᩈᨧᩮᨸᩥ ᨴᩤᨲᨸᨨᩮᨴᩥᨿᩣ ᨡᨱᨲᩥ, ᨸᩥᩊᩣᨲᩥᨸᩥᨲᩔ ᨸᨿᩮᩣᨣᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᩼ ᨾᩴ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᨡᨱᨲᩥ, ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ, ᨾᩁᨱᩮᨶ ᨸᩤᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᩼ ᩋᨬ᩠ᨬᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨲᩮ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᩼ ᩈᨧᩮ ᩋᨶᩩᨴ᩠ᨴᩥᩔ “ᨿᩮᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨾᩁᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᨡᨱᩥᨲᩮᩤ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨸᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨸᩥᩊᩣᨲᩥᨸᩥᨲᩣ᩼ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨲᩁᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨧ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨲᩁᩥᨿᩴ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᨸᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᨸᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩥ᩼

ᨻᩉᩪ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᩮᨲᨶᩣ; ᨠᨲᩁᩣᨿ ᨸᩤᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ? ᨾᩉᩣᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᨲᩣᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – “ᩋᩣᩅᩣᨭᩴ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᨲᩮᩤ ᨧ ᩋᩣᨿᩣᨾᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲᩮᩤ ᨧ ᨡᨱᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨾᩣᨱᩮ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨧ᩠ᨨᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨬ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩴᩈᩩᨸᨧ᩠ᨨᩥᩴ ᩏᨴ᩠ᨵᩁᨶ᩠ᨲᩔ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩥᨠᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᩣᨵᨠᨧᩮᨲᨶᩣ ᨸᨿᩮᩣᨣᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨸᩥᨠᩣ᩼ ᩈᨧᩮᨸᩥ ᨧᩥᩁᩔᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᨸᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨧᩥᩔᩴ ᨾᩁᨱᨠᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᨠᨧᩮᨲᨶᩣᨿᩮᩅ ᨸᩤᩁᩣᨩᩥᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ᩼ ᨾᩉᩣᨸᨧ᩠ᨧᩁᩥᨿᩴ ᨸᨶ ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨸᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᨬ᩠ᨧ –
“ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᩣᩅᩣᨭᩮ ᨸᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩁᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᩑᨠᨸᩴᩈᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᩏᨴ᩠ᨵᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᨽᩣᩅᩮ ᨮᩥᨲᩮ ᩈᨧᩮ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᨠ᩠ᨡᩃᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩁᨲᩥ, ᨸᩤᩁᩣᨩᩥᨠᨾᩮᩅ᩼ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥᨠᨲ᩠ᨳᩮᩁᩣ ᨸᨶ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᨠᨧᩮᨲᨶᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩼

ᩑᨠᩮᩣ “ᩏᨸᩣᨲᩴ ᨡᨱᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨾᩩᨠᩴ ᨶᩣᨾ ᩋᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᩣᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩣᩁᩮᩉᩦ”ᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᩣᨱᩣᨸᩮᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨲᩴ ᨸᩣᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩣᩁᩮᨲᩥ, ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨸᩤᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᩼ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨸᩣᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩣᩁᩮᨲᩥ, ᩈᨿᩴ ᨸᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩁᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩤ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩤ ᨵᨾ᩠ᨾᨲᩣᨿ ᨸᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩁᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᩈᨦ᩠ᨠᩮᨲᩮᩤ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᩪᩃᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᩼ “ᩋᨾᩩᨠᩮᩤ ᩋᨾᩩᨠᩴ ᩋᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨾᩣᩁᩮᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᨡᨱᩮᨲᩥᨸᩥ ᩑᨠᩮᨶᩮᩅ ᨶᨿᩮᨶ᩼ ᨾᩁᩥᨲᩩᨠᩣᨾᩣ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨾᩁᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨡᨱᨲᩥ, ᩑᨠᩔ ᨾᩁᨱᩮ ᨸᩤᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᩼ ᨻᩉᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᨾᩁᨱᩮ ᩋᨠᩩᩈᩃᩁᩣᩈᩥ , ᨾᩣᨲᩣᨸᩥᨲᩪᨶᩴ ᨾᩁᨱᩮ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨲᩁᩥᨿᩴ, ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᨸᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᨸᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩥ᩼

“ᨿᩮ ᨠᩮᨧᩥ ᨾᩣᩁᩮᨲᩩᨠᩣᨾᩣ, ᨲᩮ ᨻᩤᩊᩮ ᨸᩣᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩣᩁᩮᩔᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᨡᨱᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩣᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥ , ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨾᨲᩮ ᨸᩤᩁᩣᨩᩥᨠᩴ, ᨻᩉᩪᩈᩩ ᩋᨠᩩᩈᩃᩁᩣᩈᩥ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨲᩁᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨲᩁᩥᨿᨾᩮᩅᩣᨲᩥ᩼ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨥᩮᩣᩈᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᨶᩣᨸᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨸᨲᩮᩤ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ᩼ ᨸᩩᩁᩥᨾᨶᨿᩮ ᨸᨶ “ᨾᩁᨱᩴ ᨾᩁᩥᨲᩩᨠᩣᨾᨲᩣᨿ ᨸᨲᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ ᨾᩮ ᨶ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ᩼ ᩅᩥᨶᨿᩮᨸᩥ ᨶᨿᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩤ ᨵᨾ᩠ᨾᨲᩣᨿ ᨸᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨲᩮ ᩅᩥᩈᨦ᩠ᨠᩮᨲᩮᩤ᩼ “ᨿᩮ ᨠᩮᨧᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩤ ᨧᩮᩣᩁᩮᨠᩮᩤ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᩣᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩣᩁᩮᩔᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᨡᨱᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨧᩮᩣᩁᩥᨠᩣ ᨧᩮᩣᩁᩮᨠᩮᩤ ᨸᩣᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨾᩣᩁᩥᨲᩮ ᨸᩤᩁᩣᨩᩥᨠᩴ, ᨻᩉᩪᩈᩩ ᩋᨠᩩᩈᩃᩁᩣᩈᩥ, ᨾᩣᨲᩁᩥ ᨧ ᨸᩥᨲᩁᩥ ᨧ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮ ᨧ ᨧᩮᩣᩁᩮᨠᩮᩉᩥ ᩋᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨾᩣᩁᩥᨲᩮ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨲᩁᩥᨿᩴ᩼ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩤ ᨵᨾ᩠ᨾᨲᩣᨿ ᨸᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨲᩮᩈᩩ ᩅᩥᩈᨦ᩠ᨠᩮᨲᩮᩤ᩼

ឃោ បត "យរិត្យកាយា ចា អយរិត្យកាយា ចា យាឥរត្យកាយា ចា អយាឥរត្យកាយា ចា ឃោ ឥពខិ ៦ត្ត បតិតា ចា បិតិតា ចា យរិឃ្សត្តិ"តិ សព្ពឆាបិ អត្ថ្ដិឃ្សេច លតតិ៍ ឃោ ឃោ យរតិ តឃ្ស តឃ្ស យរលោត ឃឆាត្វុប៉ំ កយ្ចត្ថា ចុសតិ, អាបត្តិត្ថ អាបឌ្ជតិ៍ សឥច កត្តិតិ បតិត្វា សកត្កា យរតិ, ឥត្ត បិលាតិបិតា៍ កត្កឥាឃោច ចិតឃ្សតិ, ៦ឥកា៍ កត្កឥា ត ចិតឃ្សតិ, យាតា យរតិ, ៦ឥកាឃោច៍ ឥចាឥរហិ អត្បាឥន្ត្ត បតិត្វា យរតិ, ឌ្ជបិតលតកឃ្សេច បិរាឌិកំ៍ ឥចារា តត្ត បិឥតត្វា យាឥរត្តិ, បិរាឌិកឃោច៍ តត្ត បតិតំ ពាហិ តិហរិត្វា យាឥរត្តិ, បិរាឌិកឃោច៍ កស្វា? ឌ្ជបិឥត បតិតប្យឃោកោត កហិតត្តា៍ ឌ្ជបិតឥតា តិក្លមិត្វា ឥតឥតច អាឆាឥឆត យរតិ, បិរាឌិកឃោច៍ ពាហ្តិ ចឃ្សាតិ អតិក្លមិត្វា បុត កុបិឥតត ឥតឥតចាឆាឥឆត យរតិ, បិរាឌិកឃោច៍ ឌ្ជបិឥត បតតប្យច្ចយា ក្វប្យត្តឥរាកោត កិលិតឃ្សេច អឥន្ទ្កា ឥរាកា ក្វប្យឌ្ជតិ, ឌ្ជបិតឥរាកា ពលចតរា ឥហាតិ, ឥតត យឥត បិ ឌ្ជបិតលោកា ត យុច្ចតិ៍ សឥច បត្ថា ក្វប្យត្តឥរាកា ពលចា ឥហាតិ, ឥតត យឥត យុច្ចតិ៍ ក្វកាហិ យឥត ត យុច្ចតិ៍ ឌ្ជបិឥត ឌ្ជបបិតិកយត្វឃ្សា តិត្តតិត្វា ក្វត្តរិត្ប៉ំ អសឥក្កាត្តា យរតិ, បិរាឌិកឃោច៍ យត្វឃ្ស៉ំ ក្ន្តិឃ្ស លឥត ឃក្លាឌិស្វ បតិត្វា យឥតស្វ អតាបត្តិ៍ ឃក្លាឥឃោ ក្ន្តិឃ្ស លឥត យត្វឃ្សាឌិស្វ យឥរត្តស្វបិ ៦ឥសច តឃោ៍ ឃក្លាឥឃោ ក្ន្តិឃ្ស លតត្តឃ្ស បត លតតតបិ ឥតសំ ទ្កក្លប្យត្តិឃយ្យិ ទ្កក្កដឃោច៍ យឥរលា ចត្តុឥសត ទុលច្ចឃំ ចា បិឌិត្តិឃំ ចា៍ អត្ថ្ដិឃ្ស លឥត ឌ្ជបិឥត ឃក្លទ្វុបេត ចា ឥបតទ្វុបេត ចា បតតិ, តិរន្ធាតទ្វុបេត យរតិ, បតតទ្វុប៉ំ បយាលំ, តស្វា ទុលច្ចឃត្តិ ក្វបតិឃ្សឥត្តឥរា៍ យឥលាទ្វុប៉ំ បយាលំ, តស្វា បិឌិត្តិឃត្តិ ចុឃ្សឥឆចឥត្តឥរា៍ តិរន្ធាតទ្វុបេត បតិត្វា ឃក្លបេតទ្វុបេត យឥតបិ ៦ឥសច តឃោ៍

ឌ្ជបិតលតកោ ឌ្ជបិតំ អឥន្ទ្កឃ្ស ចិក្កិលាតិ ចា យុឆា ចា ឥឆតិ, ឃោ ឃោ បតិត្វា យរតិ, តប្យច្ចយា តឃ្សេច អាបត្តិ ច កយ្ចពាឥន្ត្ត ច៍ ឃោត លឥន្ទ្ក ឃោ តិឥន្ត្កឃោ៍ អឆ ឃោបិ "៦ចំ បតិតា ក្វត្តរិត្ប៉ំ អសឥក្កាត្តា តឃ្សិឃ្សត្តិ, ឃ្សត្ថរា ចា ត កចិឃ្សត្តិ"តិ តំ ឌ្ជបិតំ កម្ពិរតទំ ចា ក្វត្តាតតទំ ចា ឌិឈតទំ ចា រឃ្សតទំ ចា ចិត្តតតទំ ចា សព្ពាឆតទំ ចា កឥរាតិ, ក្វកិត្តយ្យិ អាបត្តិ ច កយ្ចពាឥន្ត្ត ច៍ ពាហ្វ យឥត្តិតិ ចិប្យឌិសាឥរ ក្វប្យឥត្ត ឌ្ជបិតំ បំឃុតា បុឥរតិ, សឥច ឥពាខិ បំឃុមិឃបតិត្វា យរតិ, បុឥរត្វាបិ ម្វុលឥដ្ឋា ត យុច្ចតិ៍ ឥឆច ចឃ្សឥត្ត កព្ភឃោ ឥហាតិ, តត្ត លក្កិត្វា យឥតបិ៍ ទុឥក្លា ចា បតឥត្តា ចាឥតា ចា ចឃ្សាឥកំ ចា បំឃុំ ហរតិ, កត្តយ្វលត្ត ចា បឆចិ លតត្តា តត្ត អាចាដំ កឥរាត្តិ៍ តត្ត សឥច ឥពាខិ លក្កិត្វា ចា បតិត្វា ចា យរតិ, ម្វុលឥដ្ឋា ត យុច្ចតិ៍ តស្មិំ បត ឌ្ជកាឥស យហត្ត តត្យអាកំ ចា ឥបិក្លឥលំ ចា កាឥរត្វា ឥចតិឃំ ចា បតិដ្ឋាឥបត្វា ឥពាឌិ ចា ឥរាឥបត្វា អាចាឃំ ចា សកដឃត្ត ចា កាឥរត្វា យុច្ចតិ៍ ឃដាបិ ទិរំ កត្វា បុរិឥត ឌ្ជបិឥត ទ្វក្លាឌិតំ ម្វុលិតិ ម្វុលហិ ឃំឃិត្តិតាតិ ឥហាត្តិ , ខាតបឆចិ ខាតា, តដាបិ យុច្ចតិ៍ សឥចបិ តឌិ អាកត្ត ឌ្ជបិតំ ហរតិ, ៦ចយ្យិ យុច្ចតីតិ៍ អឃំ តាច ឌ្ជបិតកចា៍

ឌ្ជបិតឃ្សេច បត អត្វលិឃោស្វ បិឃាឌិស្វបិ ឃោ តាច បិឃំ ឌ្ជឥន្ទ្តិ "៦ត្ត ពាខិត្ថា សត្តា យរិឃ្សត្តិ"តិ អចឃ្សំ ពាខ្សកាសត្តាតំ ចឥសត ហត្វា យុត្តយឥត្ត បិរាឌិកាតត្តរិឃទុលច្ចឃបិឌិត្តិឃាតិ ឥចឌិតត្តាតិ៍ ក្ន្តិឃ្ស កឥត ឃំ ក្ន្តិឃ្ស ឌ្ជឌ្ជិឥតា, តឥតា អឥន្ទ្កាឃំ ពាត្តឥត អតាបត្តិ៍ បិឥឃ ម្វុលេត ចា យុឆា ចា ឌិឥត្តបិ ម្វុលដ្ឋឃ្សេច កយ្ចពាឥន្ត្ត៍ សឥច ឃោត លឥន្ទ្ក ឃោ ក្វក្កលិតំ ចា បិឃំ សល្ហបេតិ, បឃ្សេត ចា កឆ្ចត្តិ ឌិស្វា ចតិ កត្វា សម្ញុឥល បឥចឥសតិ, ឆឥន្ទ្កទំ ចា បិឃឃដ្ឋិ ឃឥបតិ, ឥត្យហតទំ ចា បិឃរត្ថុ ពាត្តតិ, ទិរតទំ ចា តាលាកំ ចា អាឥកាឥដតិ, ក្វកាបិ ត យុច្ចត្តិ៍ សឥច ចិប្យឌិសាឥរ ក្វប្យឥត្ត បិឃំ ក្វក្កលិឥបត្វា កឆ្ចតិ, តំ ឌិស្វា បុត អឥន្ទ្កា សល្ហបេត្តិ, ពាឥន្ទ្ក ពាឥន្ទ្ក យរត្តិ, ម្វុលឥដ្ឋា ត

ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᨲᩮᨶ ᨸᩥᩈᨿᨭ᩠ᨮᩥ ᩈᨿᩴ ᩋᨠᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨣᩥᩉᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᨩᩣᨲᨠᨿᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩈᨿᩴ ᨠᨲᨿᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨸᨶ ᨠᩮᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣᨸᩥ ᨶ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᨿᨴᩥ ᩉᩥ ᨲᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨣᩥᩃᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩥᩊᩴ ᩈᨱ᩠ᨮᨸᩮᨲᩥ, ᨲᨸ᩠ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨿᩮᩁᩮᨲ᩠ᨲᩈᩩ ᨾᩪᩃᨭ᩠ᨮᩣ ᨶ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨲᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩃᩥᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᨽᨲᩥ, ᨲᩮᨶ ᩋᩃᩥᨲᩮᨶ ᨸᩉᩣᩁᩴ ᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᨿᩮᩁᩮᨲ᩠ᨲᩈᩩᨸᩥ ᨶ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩣ ᨸᨶ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨶᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨸᩥᩈᩁᨩ᩠ᨩᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩉᩥ ᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩥᩉᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩁᨩ᩠ᨩᩩᨠᩮ ᩃᨣ᩠ᨣᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨿᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩣᩁᩮᨠᩮ ᩃᨣ᩠ᨣᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩥᩁᩴ ᩉᩥᩁᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨿᩴ ᨧᩣᩁᩮᨠᩮ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩮᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣᨸᩥ ᨶ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩣ ᨸᨶ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨶᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

ᩋᨦ᩠ᨣᩉᩃᩴ ᩈᨬ᩠ᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨸᩣᨴᩮᩈᩩ ᩋᨦ᩠ᨣᩉᩃᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩥᩈᩣᩁᩮᩃ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩮᨲᩥ, ᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣᩃᩮ ᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣᩃᩮ ᨴᩕᨠ᩠ᨠᩴ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨿᨲ᩠ᨲ ᩋᨧᩔᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᨲᩥᨭ᩠ᨮᨠᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨧᩮᩈᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩥᩔᨠᩣᨶᩴᩈᨠ᩠ᨠᩥᩔᨠᩣᨶᩩᩈᨸᨶ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨶᩦᨲᩥ ᨧᩮᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᩋᨦ᩠ᨣᩉᩃᩮ ᨾᩩᩃᩮᨶ ᩅᩣ ᨿᩩᨡᩣ ᩅᩣ ᨩᩥᨶ᩠ᨶᩮᨸᩥ ᨾᩪᩃᨭ᩠ᨮᩮᩔᩮᩅ ᨠᨿᩪᨸᩮᨶ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᨿᩮᨶ ᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᩈᩮᩣ ᨸᨲᩥᨲᩴ ᩅᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨸᩥ ᨸᩥᩈᩣᩁᩮᩃ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩁᩩᨠᨲᩴ ᩅᩣ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨸᩮᩔᨶ ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮ ᨩᩥᩔᩣ ᩅᨲᩦ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨦ᩠ᨣᩉᩃᩮ ᨸᩮᩅᩮᩈᨲᩥ, ᩈᩮᩣᨠᩣᨸᩥ ᨶ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮᨸᩥ ᨧᩥᨸ᩠ᨸᩥᩈᩣᩁᩮ ᩈᩮᩣᨸ᩠ᨸᩮᨶ ᩋᨦ᩠ᨣᩉᩃᩴ ᨸᩥᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨲᩴ ᨩᩥᩔᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨱ᩠ᨮᨸᩮᨲᩥ, ᨾᩪᩃᨭ᩠ᨮᩣ ᨶ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᨸᩥᩈᩣᩁᩮᩃ ᨸᨶ ᨣᩥᩉᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨦ᩠ᨣᩉᩃᨸᩥᨴᩮ ᨧ ᨸᩥᩈᨿᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᨶᩮᨿᨶ ᨣᩥᩉᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩅᩣ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

ᩈ᩠ᩅᩃᩴ ᨴᩮᩁᩣᨸᩮᨲ᩠ᨲᩔᩣᨸᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨿᨲ᩠ᨲ ᩈ᩠ᩅᩃᨿᩩᩃᩮ ᨸᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨧᩔᩴ ᨿᩁᩮᩣᨠᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨧᩮᩈᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩥᩔᩣᨶᩩᩈᨠ᩠ᨠᩥᩔᩣᨶᩩᩈᨸᨲᩮᩣ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨶᩦᨲᩥ ᨧᩮᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᩈ᩠ᩅᩃᩮ ᨾᩩᩃᩮᨶ ᩅᩣ ᨿᩩᨡᩣ ᩅᩣ ᨩᩥᨶ᩠ᨶᩮᨸᩥ ᨾᩪᩃᨭ᩠ᨮᩮᩔᩮᩅ ᨠᨿᩪᨸᩮᨶ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᨿᩮᨶ ᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᩈᩮᩣ “ᩒᨠᨸ᩠ᨸᩉᩣᩁᩮᩁᨶᩮᨧ ᨿᩁᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᨲᩥᩃᩥᩃᨲᩴ ᩅᩣ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, “ᨴᩕᨠ᩠ᨠᩴ ᨿᩁᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᨠᩮᩣᩊᩣᨲᩴ ᩅᩣ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, “ᩈᩩᨧ”ᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩦᨧᨲᩴ ᩅᩣ “ᨲᩦᨧ”ᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨧᨲᩴ ᩅᩣ ᨸᩩᨶ ᨴᩮᩁᩮᨸᨲᩥ, ᨧᨠ᩠ᨠᩴ ᩅᩣ ᩈᩩᨴᩩᨠᩴ ᩋᨲᩥᩈᩩᨴᩩᨠᩴ ᩅᩣ ᨸ᩠ᨿᩈᨠᩴ ᩅᩮᨸᩥᩃᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩣᨠᩣᨸᩥ ᨶ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ “ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨮᩥᨲ”ᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨮᩣᨶᩮ ᨮᨸᩮᨲᩥ, ᨲᩴ ᨧᩮ ᨿᩣᩁᩮᩃᨲ᩠ᩅᩣᨿ ᩋᩣᨩᩦᨲᩣ ᨸᨠᨲᩥ ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᩪᩃᨭ᩠ᨮᩣ ᨶ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩋᨸᩁᩥᨿᩮᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨶ ᨠᨲᨿᩮᨧ ᩃᨣ᩠ᨣᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩮᩁᩣᨸᩥᨲᩮ ᨾᩪᩃᨭ᩠ᨮᩣ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᨧᩥᨸ᩠ᨸᩥᩈᩣᩁᩮ ᩈᩮᩣᨸ᩠ᨸᩮᨶ ᨸᩥᩈᨿᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᨶᩮᨿᨶ ᨣᩥᩉᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩅᩣ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

ᨴᩮᩃᩥᩃᩥ᪨ ᩋᨸᩔᩮᨶᩮ ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᩅᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩋᨸᩔᩮᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᩣ ᨿᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩣ ᨷᩥᨡᩴ ᩅᩣ ᩋᨸᩔᩮᨶᨹᩃᨠᩴ ᩅᩣ ᨩᩥᩅᩣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨸᩔᩮᨶᨠᨲ᩠ᨳᨾ᩠ᨽᩣ ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᨩᩣᨲᨠᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᩅᩣ ᨧᨠ᩠ᨠᨿ ᩋᨸᩔᩣᨿ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᩃᨾ᩠ᨻᨶᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᩅᩣ ᩋᩣᩃᨾ᩠ᨻᨶᨹᩃᨠᩴ ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨿᩮᩅᩴ ᩋᨸᩔᩣᨿᨲᩦᨿᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩋᨸᩔᩮᨶᩴ ᨶᩣᨾ; ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨸᩔᩮᨶᩮ ᨿᨳᩣ ᩋᨸᩔᩣᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨷᩥᨩ᩠ᨫᨲᩥ ᩅᩣ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᩅᩣ ᨲᨳᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣᩈᩥᨹᩁᩈᩩᩈᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᩁᨠᨱ᩠ᨭᨠᩣᨶᩦᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩴ ᨮᨸᩮᨲᩥ, ᨴᩕᨠ᩠ᨠᩴ᪨ ᨾᩩᨧᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨶᩥᩁᩣᩈᨦ᩠ᨠᩔ ᨶᩥᩈᩦᨴᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩋᨸᩔᩣᨿᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩈᨿᩕᩔᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨴᩕᨠ᩠ᨡᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨴᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ, ᨿᩁᨱᩮᨶ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨ ᨲᩴ ᨧᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨸᩥ ᨲᩔ ᨧᩮᨲᩥᨿᩣ ᨧᩥᩉᩣᩁᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᨶᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨩᩥᩔᩣ “ᨷᩣᨿᩔ ᨿᩮᨬ᩠ᨬᩣ ᨿᩁᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨷᩣᨶᩴ ᨲᩥᩃᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᩈᩣᨵᩩ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᨿᩁᨲᩪ”ᨲᩥ ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨴᩕᨠ᩠ᨠᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᩈᩮᩣᨸᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ “ᩒᨧᩴ ᨠᩁᩮᨲ ᩈᩩᨠᨲᩴ ᨶᨧᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᨲᩥᩃᩥᩃᨲᩣᨴᩦᨠᩁᩮᩃᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨠᨿᩥᩁᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩔᩣᨸᩥ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ “ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨮᩥᨲ”ᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨠᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨮᩣᨶᩮ ᨮᨸᩮᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅᩮᨧ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᨸᩮᨲᩥ ᨾᩪᩃᨭ᩠ᨮᩣ ᨶ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

បាកតិកំ លភិត្វា ឋបិតំ ហោតិ, វដ្ដតិ។ តំ អបនេត្វា អញ្ញំ តិលិណាទិំ ឋបេតិ មូលច្ឆេជ្ជាយ វដ្ដតេវ។

ចិរយក្ខេតបិ យាច យរលោភិតត្ថេតេ ទុក្កដំ តាច ឲរេវច តរយា។ សចេ បន សោបិ លុទ្ធកំ ចិរយល្ហលត្តិ វល្លរេក្ខត្វា យហត្ថតោ ចា ករោតិ, យហត្ថិ ចា “អតិរេកំ ហោតី”តិ លុទ្ធកំ ករោតិ, តក្កំ ចា ពាហលំ; ពាហលំ ចា តក្កំ ករោតិ, អក្កិតា តារេបត្វា ហេដ្ឋា ចា ឧបរិ ចា សញ្ចារេតិ, តស្សាបិ បារាជិកំ។ “ឡាឆំ អឆារេត ឋិត”ន្តិ វត្ថុរេវច តរេច្ឆត្វា បុច្ឆិត្វា អញ្ញស្មិំ ឆារេត ឋបេតិ, អត្តនា កេវឌ្ឍាតិ យោរេឌត្វា ករេត មូលច្ឆេជ្ជា ន យុជ្ជតិ, អត្តនា អករេត យុជ្ជតិ។ សចេ បន សោ “ឡាឆំ ចិរំ អតិបរិត្ត”ន្តិ អញ្ញាយពិ អារេតត្វា បក្ខិបតិ, យស្ស ចិរេវត យរតិ, តស្ស បារាជិកំ។ សចេ ឧភិន្នម្បិ វត្ថុរោត យរតិ, ឧភិន្នម្បិ បារាជិកំ។ “ឡាឆំ ចិរំ តិត្ថិរ”ន្តិ តំ អបនេត្វា អត្តនោ ចិវរេវច ឆបេតិ, តស្សេវ បារាជិកំ មូលច្ឆេជ្ជា យុជ្ជតិ។

ទុគ្គាលំ ចា ករោតីតិ យញ្ញាឃឺងំ អដតិយា ហេដ្ឋាភាគេ លិក្ខិត្វា ចិឌលេហិ ចា វដ្ឌកេហិ ចា យេហិ ឌីតំ ហោតិ, តេ ចា លិក្ខិត្វា អប្បាចរេវរេច កត្វា ហេដ្ឋា អាចុឆំ តិក្ខិបតិ “ឲត្វ បតិត្វា យរិស្សតី”តិ។ អបរស្សតចលកាដីតម្បិ ចន្ទេយ អាលម្ពតក្ខុចលកបរិយោយសាតាតំ បរកាំ លិក្ខិត្វា ហេដ្ឋា អាចុឆំ តិក្ខិបតិ, សោត្ថាដីវុ យញ្ញុំ ចា ឃឺងំ ចា អបរស្សតចលកំ ចា អារេតត្វា ឆរេបតិ, យធា តត្វ តិវិត្ថយរត្វា ចា អបរិ្សតយរត្វា ចា បតតិ, សោត្ថាដីវុ ចា សញ្ចរោលរេតវ ហោតិ, តំ ទុគ្គាលំ ករោតិ; ឲចំ ករោត្តស្ស ករេលោ ទុក្កដំ។ ឡាតរស្ស ទុក្កប្បត្តិយា ថុល្លច្ចយំ, យរេលោ បារាជិកំ។ កិក្ខុ អារេតត្វា សោត្ថាដីតំ តរេដ ឆរេបតិ “ជីវ្ហា កេយត ករេបរេត្តា បតិត្វា យរិស្សតី”តិ ទុក្កដំ។ សោ តរេត្វច បតតិ, ទុក្កប្បត្តិយា ថុល្លច្ចយំ, យរេលោ បារាជិកំ។ វយំ ចា បរេតតិ, អរេញ្ញត ចា បិតារេបតិ, អរេញ្ញា អចុរេត្តា ចា អត្តនោ ឆយតាយ បរេតតិ, អយតុរស្សា បរេតតិ, ចាតប្បហារេត បតតិ, អត្តនោ ឆយតាយ បតត្តិ, វត្ថុតុ យរេលោ បារាជិកំ។ កស្មា? តស្ស បយោរេគត សោត្ថាដីតរេដ ឋិតត្តា។

ឧបតិក្ខិបតំ តាយ វយីរេប តិក្ខិបតំ។ តត្វ “យោ ឡាយិតា អបិតា យរេតា សោ ឆតំ ចា លភតី”តិអាឌីតា តរេយត យរលាចណ្ណំ ចា វំចរេណ្ណត្វា “ឡាយិតា យរលាតិ្វកា យរត្វុ, យារលាតិ្វកា យាររេត្វុ”តិ ចា ចត្វា អសិ ឧបតិក្ខិបតិ, តស្ស ឧបតិក្ខិបរេត ទុក្កដំ។ យរិតុកាយោ ចា រេពត អត្តាតំ បហរេតុ, យាររេតុកាយោ ចា អញ្ញំ បហរេតុ, ឧកយធាបិ បរស្ស ទុក្កប្បត្តិយា ឧបតិក្ខេបកស្ស ថុល្លច្ចយំ, យរេលោ បារាជិកំ។ អតុក្ខិស្ស តិក្ខិរេត្វ ពាហុតំ យរេលោ អក្សរលរាសិ។ បារាជិកាដីចត្វុ បារាជិកាដីតិ។ ចិប្បដិសារេ ឧប្បន្នេ អសិំ កហិតព្ឋារេត ឆរេបត្វា យុជ្ជតិ។ កិលិត្វា កហិរេតា ហោតិ, អសិស្សាយិកាតំ អសិំ, យេយំ ហត្វរេតា មូលំ កហិតំ, រេតវំ មូលំ ឌត្វា យុជ្ជតិ។ សចេ លោហបិណ្ឌិ ចា ចាលំ ចា ក្យុដាលំ ចា ករេហត្វា អសិ ការាបិរេតា ហោតិ, យំ កណ្ឌំ ករេហត្វា ការិរេតា, តរេឌច កត្វា យុជ្ជតិ។ សចេ ក្យុដាលំ ករេហត្វា ការិតំ ចិតារេបត្វា ចាលំ ករោតិ, ចាលេត បហារេ លភិត្វា យរត្តេវុបិ បិលោតិបិតរេតា ត យុជ្ជតិ។ សចេ បន លោហំ វយុដ្ឋារេបត្វា ឧបតិក្ខិបតត្វុរេយច ការិរេតា ហោតិ, អរេត ឈរសិត្វា ឝុណ្ណចិឝុណ្ណំ កត្វា ចិប្បកិណ្ណេ យុជ្ជតិ។ សចេបិ វំចណ្ណតារេបត្ថុរេកា ចិយ ពាហុហិ ឲកញ្ញាវរេយហិ ករេតា ហោតិ, រេបត្ថុរេកា ចុត្តតរេយតេច កយុឌាត្ថចិតិច្ឆរេយា ចេចដិតត្តោ។ ឲវ តរេយា វត្តិកេល្លិវុ លក្យត្វឲ បាវយដ្ឋិវចិវោ ចិតិច្ឆរេយា។ តធា បាវារេណា វត្តុ អសិវចិវោច។ ចិងំ ចាតិ ចិងំ ឧបតិក្ខិបត្តស្ស ចត្វុចរេវត វឌ្ឍិស្សាតុឌ្ឍិស្សាតុវុបរេតា បារាជិកាដីចត្វុ បារាជិកាដីតិ ចេចដិតត្តាតិ។ កិលិត្វា ឆបិរេត បុរិមតរេយត បដិបាកតិកំ កត្វា យុជ្ជតិ។ វយំ កេវរេឌ្ឍហិ យោឌិរេត អចិរំ កត្វា យុជ្ជតិ។ វដ្ឌុយា បិវវដ្ឌុវចិវោច

ចិកិច្ឆយោ៑

គេសវេជ្ជ – វេយា កិច្ច វេចរិកិច្ចស្ស បទ្ឍេរេណ ចា ចិសកាកេរាគេ ចា ខ្លុប្យេត្ត អសប្យាឃាតិបិ សប្បិអាទីតិ សប្យាឃាតីតិ យេរលាឌិប្យាវេយា វេគតិ, អញ្ញា ចា កិញ្ចិ ពត្ថុមុលថល់ តស្ស ឲចំ គេសវេជ្ជកាវេត ទុក្កដំ៑ បរស្ស ទុក្កប្បត្តិឃំ យេរវេលា ន ទុល្លច្ចយបារាឌិកាតិ, អាតត្តរិយចត្តុមិប្បា អាតត្តរិយត្តិ វេចជិតព្ពា៑

១៥៦៑ ទូបុបហារេរ – ខ្លុបសំហរតីតិ បរិ ចា អយតាបទូបំ តស្ស សយីវេប ឌវេបតិ, អត្តតា ចា ឃក្កុវេបតាឌីវេចសំ កវេហត្វា តិដ្ឋតិ, តស្ស ខ្លុបសំហារយវេត្ត ទុក្កដំ៑ បរស្ស តំ ទូបំ ជិត្វា កឃុប្បត្តិឃំ ទុល្លច្ចឃំ, យេរវេលា បារាឌិកំ៑ សវេច បត តវេឌច ទូបំ ឲកច្ចស្ស យតាបំ វេហាតិ, អលិកវេកាត ន ឃុស្សិត្វា យេតិ, ចិសវេក្កវេតា៑ យតាបិវេយបិ ឲវេសច តវេយា៑ តត្វ បត ចិវេសវេសត ព្ពត្តិត់ បុរិសទូបំ បុរិសាតព្វា ព្ពត្តិទូបំ យតាបំ តំ អលក្កុរិត្វា ខ្លុបសំហរតិ, ជិដ្ឋយត្តកវេយច កវេរាតិ, អតិជិរំ បស្សិតុម្បិ ត វេគតិ, ព្ពតវេរា អលិកវេកាត ឃុស្សិត្វា យេតិ, បារាឌិកំ៑ សវេច ខ្លុត្តសិត្វា យេតិ , ចិសវេក្កវេតា៑ អឆ បត ខ្លុត្តសិត្វា ចា អលិកវេកាត ចាតិ អចិចារេត្វា "វេកាចល់ បស្សិត្វា យរិស្សតី"តិ ខ្លុបសំហរតិ, ខ្លុត្តសិត្វា ចា ឃុស្សិត្វា ចា យេត បារាឌិកវេយច៑ ឲវេតវេតច្ចបិវេយត សទ្ទុបហារាគវេយាបិ វេចជិតព្ពា៑ វេកាចលវេញត្វ អយតុស្សសទ្ទាគវេយា ខ្លុត្រាសឌតកា អយតាបសទ្ទា, បុរិសាត់ ព្ពត្តិសទ្ទយទុរកគ្គុតសទ្ទាគវេយា ចិត្តស្សាគកា យតាបសទ្ទា៑ ហិយចវេត្ត ចិសរុក្កាត់ មុលិឌិកគ្គា

កុលាបកគ្គា ន អយតាបកគ្គា, កាត្វអាតុសារីមុលកគ្គាគវេយា យតាបកគ្គា ៑ បជិកុលមុលរសាគវេយា អយតាបរសា,

អប្បជិកុលមុលរសាគវេយា យតាបរសា៑ ចិសថស្សយហាកច្ចថស្សាគវេយា អយតាបវេថាដ្ឋព្ពា, ទីតបជហំសបុប្បតុលិកថស្សាគវេយា

យតាបវេថាដ្ឋព្ពាតិ វេចជិតព្ពា៑

ឌម្មុបហារេរ – ឌវេម្មាតិ វេគសតាឌវេម្មា វេចជិតវេព្វា៑ វេគសតាចវេសត ចា តិរវេយ ន សវេក្ក ន ចិបត្តិសប្បត្តិវេគជំ ឌម្មាវេរម្មាលវេយច៑

វេគតរយិកស្សាតិ កិត្តសំចរស្ស ពតបិបស្ស តិរវេយ តិព្ពត្តតារហស្ស សត្តស្ស បញ្ចចិឌតត្ថុតកមុករលាឌិតិរយកច់ កវេឆតិ៑ តំ វេឆ ឃុត្វា វេសា

ខ្លុត្តសិត្វា យេតិ, កចិកស្ស បារាឌិកំ៑ សវេច បត វេសា ឃុត្វាបិ អត្តវេតា ឌម្មតាឃ យេតិ, អតាបត្តិ៑ "ព្ពាជំ ឃុត្វា ឲចទូបំ បាបំ ត ករិស្សតិ

ខ្លុរមិស្សតិ ចិរមិស្សតី"តិ តិរយកចំ កវេឆតិ, តំ ឃុត្វា ព្ពតវេរា ខ្លុត្តសិត្វា យេតិ, អតាបត្តិ៑ សក្កកចត្តិ វេគចតាឌកាឌីតំ តត្ថុតចតាឌីតព្ពា

សប្បត្តិកចំ; តំ ឃុត្វា ព្ពតវេរា សក្កាឌិមុវេត្តា ឃីឈំ តំ សប្បត្តិ បិបុហិតុកាវេយា សត្វាហរលាចិសលាគតអាហារុបវេច្ឆទ-

អស្សាសបស្សាសសគ្គិទុក្ខតាទីហិ ទុក្ខំ ខ្លុប្បាវេគតិ, កចិកស្ស ទុល្លច្ចឃំ, យេតិ បារាឌិកំ៑ សវេច បត វេសា ឃុត្វាបិ ឃាចតាឃុកំ ឌត្វា អត្តវេតា

ឌម្មតាឃ យេតិ, អតាបត្តិ ៑ "ព្ពុយំ ឃុត្វា បុញ្ញាតិ ករិស្សតី"តិ កវេឆតិ, តំ ឃុត្វា ព្ពតវេរា អឌិមុវេត្តា កាលំកវេរាតិ, អតាបត្តិ៑

១៥៨៑ អាទិក្កុតាឃំ – បុវេដ្ឋា កលាតីតិ "កវេត្ត ពចំ យវេតា ឌត់ ចា លកតិ សវេក្ក ចា ខ្លុបបជ្ជតី"តិ ឲចំ បុច្ឆិវេតា កលាតិ៑

អតុសារតិឃំ – អបុវេដ្ឋាតិ ឲចំ អបុច្ឆិវេតា សាយវេញ្ញច កលាតិ៑

សេក្កពាកយុតិយិត្តកយុាតិ អឌិត្ថាឌាតកឆាឃំ ចុត្តតេឃេតេច ចេឌិពព្ពាតិ។

ឲចំ តាតប្យការេពា អាបត្តិកេគំ ឥស្សេត្វា ព្ចឌាតិ អតាបត្តិកេគំ ឥស្សេត្តា “អតាបត្តិ អសញ្ចិច្ចា”តិអាឌិយាហ។ ពត្ថ អសញ្ចិច្ចាតិ “ព្ទយិតា ង្គបក្កេយត ព្ទយំ យាទេរឺ”តិ អេចេពត្វា។ ឲចញ៉ៀអេចេពត្វា កេពត ង្គបក្កេយត បេទ យេពបិ អតាបត្តិ, ចក្លតិ ច “អតាបត្តិ កិក្ក អសញ្ចិច្ចា”តិ។ អឌាតត្តស្សាតិ “ព្ទយិតា អឃំ យទិស្សតិ”តិ អឌាតត្តស្ស ង្គបក្កេយត បេទ យេពបិ អតាបត្តិ, ចក្លតិ ច ចិសកពបិល្លបិពចត្វុំ “អតាបត្តិ កិក្ក អឌាតត្តស្សា”តិ។ តយទេលាឌិប្យាឃស្សាតិ យទលំ អតិច្ឆត្តស្ស។ ឃេត ហិ ង្គបក្កេយត បេទា យទតិ, ពេត ង្គបក្កេយត ពស្ថិ យាទិពេបិ តយទេលាឌិប្យាឃស្ស អតាបត្តិ។ ចក្លតិ ច “អតាបត្តិ កិក្ក តយទេលាឌិប្យាឃស្សា”តិ។ ង្គយុត្តកាឌេឃា បុទេគ្គ ចុត្តតឃា ឲច។ ព្ទឆ បត អាឌិកយ្តិកា អញ្ញាយញ្ញា ឌីចិតា ចេចាទេរាបិតកិក្ក, ពេពសំ អតាបត្តិ។ អចេសេសាត់ យទលចណ្ណសំចណ្ណតកាឌីតំ អាបត្តិឃេចាតិ។

បឥកាឌតឹឃចណ្ណតា តិដ្ឋិតា។

សយុដ្ឋាតាឌីសុ – ព្ចគំ សិក្លាបគំ តិសយុដ្ឋាគំ; កាឃចិត្តពោ ច ចាចាចិត្តពោ ច កាឃចាចាចិត្តពោ ច សយុដ្ឋាតិ។ កិរិឃំ, សញ្ញាចិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លេកិកចជ្ជំ, កាឃកយ្ញំ, ចឌីកយ្ញំ, អកុសលចិត្តំ, ត្យក្លេចតត់។ សចេបិ ហិ សិទិសឃត់ អាទុទ្ធេហា រឌ្ឌសយុត្តិសុលំ អតុកចេត្តា ទាឌា “ចោទោ ចេច អាតឹពោ”តិ ចុពេ្ហ “កង្ខច តំ យាទេចា”តិ ហសយាតោច កលាតិ, ចោយតស្សចិត្តេគច កលាតឹតិ ចេឌិតព្ពោ។ សុលចោកិល្លព្វា បត អតុប្យពត្ថាកាចា ច ត្យជ្ជាតេយពំ បុទុជ្ជតេហឺតិ។

ចិតឹពចត្វុចណ្ណតា

១៥០។ ចិតឹពចត្វុកចាសុ បឋមចត្វុំ – កាទុេគ្គាតាតិ ពេ កិក្ក ពស្ស យហត្ថំ ពេលញ្ញាក្លំ ឌិច្ចា កាទុញ្ញា ង្គប្យាឌេត្វា “សីលចា ព្វំ កពក្សេលិ, កត្វា ឃឺឃយាតោ ភាឃសិ, តត្វ សីលចេពោ សេក្កា តាយ យទលយត្តបដិពេដ្ឋឃេចា”តិ ឲចំ យទលត្តិកាច ហុត្វា យទលត្តិកាចំ អឌាតត្តា យទលចណ្ណំ សំចណ្ណស្សុំ។ សោបិ កិក្ក ពេពសំ សំចណ្ណតាឃ អាហាទុបចេច្ឆគំ កត្វា អត្តទាច កាលយកាសិ។ ពស្មា អាបត្តិ អាបត្តា។ ចោហាទចេសត បត ចុត្តំ “កាទុេគ្គាត យទលចណ្ណំ សំចណ្ណស្សុ”ត្តិ។ ពស្មា ព្ចឌាតិបិ បល្លិពេត កិក្កុតា កិលាតស្ស កិក្កុតោ ឲចំ យទលចណ្ណោ ត សំចណ្ណពេត្ពោ។ សចេ ហិ ពស្ស សំចណ្ណតំ សុត្វា អាហាទុបចេច្ឆឌាឌីតា ង្គបក្កេយត ឲកឌចតចាទាចេសសេបិ អាឃុស្មិំ អត្តទា កាលំកេរាតិ, ព្ចយិតាច យាទិពោ ហោតិ។ ព្ចយិតា បត តេឃេត អតុសិដ្ឋិ ឌាតព្ពា – “សីលចេពោ តាយ អតច្ឆទិឃា យក្កមលុប្យត្តិ, ពស្មា ចិហាទាឌីសុ អាសត្តិ អកត្វា ត្បុដ្ឋតំ ឌយូតំ សញ្ញតំ កាឃកតស្វា សតិ ង្គបដ្ឋបេត្វា យតសិកាទេ អប្យាឌោ កាតព្ពោ”តិ។ យទលចណ្ណេ ច សំចណ្ណិតេបិ ឃោ តាឃ សំចណ្ណតាឃ កញ្ចិ ង្គបក្កំ អកត្វា អត្តតោ ឌយុតាឃ ឃចាឃុតា ឃចាតុសន្ធិតាច យទតិ, ពប្បច្ចឃា សំចណ្ណកោ អាបត្តិឃា ត ការេពេព្ពាតិ។

ទុតិឃចត្វុំ – ត ច កិក្កេច អប្យដិចេក្ខិត្វាតិ ឲត្ថ កិឌិសំ អាសតំ បដិចេក្ខិតព្ពំ, កិឌិសំ ត បដិចេក្ខិតព្ពំ? ឃំ សុគ្គំ អាសតេយច ហោតិ

អបច្ចត្ថរលាភំ, យថា អាហត្ថា ជិតានំ បយ្យាតំរយច អត្ថីយតិ, តំ តបច្ចរចក្ខិតព្ពំ , តិសីជិតំ ចជ្ជតិ៍ យយ្យិ យតុយ្យា សយំ ហរត្វេត អក្កយិត្វា “ព្ពឆ ករត្ត តិសីជថា”តិ ឥត្តិ, តស្មិំយ្យិ ចជ្ជតិ៍ សរចបិ បផយរយចាហត្ថា តិសិត្វា បច្ឆា វុឌ្ឍិ ចា អរធា ចា សក្កយត្តិ, បច្ចរចក្ខលាភិច្ចំ តត្ថិ៍ យយ្យិ តតុរពត ចរត្វេត យធា តល់ ជិយ្យតិ, ៩ចំ បជិច្ឆត្តំ រហាតិ, តស្មិំយ្យិ បច្ចរចក្ខលាភិច្ចំ តត្ថិ៍ យំ បត បជិករច្ចច បិចាររពាខចាឌឹហិ អត្ថតំ រហាតិ, តំ ហរត្វេត បរាយសិត្វា សល្លរក្ខត្វា តិសីជិតព្ពំ៍ យហាបច្ចរិយំ បត “ឈតសាខរពតាបិ អត្ថរត យស្មិំ ចលិ ត បញ្ញាយតិ, តំ តប្យជិរចក្ខិតព្ពត្តិ ចុត្តំ៍

យុសលចត្ថុស្មិំ – អសត្ថិរច្ចាតិ អចឆពរចតរតា ចិរទ្ធបរឃារពា ហិ រសា៍ រតតាហ “អសត្ថិរច្ចា អហ”ត្តិ៍ វុត្រក្ខលចត្ថុ វុត្តាតរយច៍ ចុទ្ធបព្ពឌិតចត្ថុសុបផយចត្ថុស្មិំ “កិក្ខុសញ្ញស្ស បជិតាត្ថំ យា អកាសី”តិ បណារយសិ៍ ចុតិយចត្ថុស្មិំ – សញ្ញយញ្ញុបិ ពណយញ្ញុបិ “យហល្លកត្វេរស្ស បុរត្វា”តិ ចុច្ចយារតា រតត ចចរតត អឌិ៍យយារតា “យរត្យ អយ”ត្តិ បណារយសិ៍ តតិយចត្ថុស្មិំ – តយ្យ ចុក្កប្យាឥរតត ចុល្លច្ចយំ៍

១ប័៨៍ តទេតា បទានិ តីហិ ចត្ថុតិ វុត្តាតត្វាតេច៍ ចិសពតបិណ្ឌបិតចត្ថុស្មិំ – សារាលីយឆយុប្វរពា រសា កិក្ខុ អក្កបិណ្ឌំ សព្រាហ្មចារិតំ ឥត្វាច កុឡាតិ៍ រតត ចុត្តំ “អក្កាកាទិកំ អឌាសី”តិ៍ អក្កាកាទិកត្តិ អក្កកិរិយំ; បផយំ លទ្ធបិណ្ឌបិតំ អក្កក្កំ ចា បណីតបណីតំ បិណ្ឌបិតត្តិ អរត្វា៍ យា បត តយ្យ ឌាតសព្ពាតា អក្កកិរិយា, សា ត សក្កា ឌាតុំ, បិណ្ឌបិតតិព្យរសា រឆរាសតរតា បជ្ជាយ អឌាសិ៍ រត កិក្ខុតិ រត រឆរាសតរតា បជ្ជាយ បរិកុត្តបិណ្ឌបិតា កិក្ខុ; រត កិរ សរព្ពាបិ ពាលយកំសុ៍ រសសរយត្វ វុត្តាតរយច៍ អយ្យរទ្ធសុ បត យិច្ឆាឌិជ្ជិរពាសុ ព្យុរលសុ សក្កច្ចំ បណីតរកាឌតំ លកិត្វា អតុបបរិក្ខិត្វា រតច អត្តតា បរិកុញ្ជិតព្ពំ, ត បររសំ ឌាតព្ពំ៍ យយ្យិ អាកិរឌាសិកំ កត្តំ ចា ពឌ្ឍកំ ចា តទេតា លកតិ, តយ្យិ ត បរិកុញ្ជិតព្ពំ៍ អបិហិតចត្ថុយ្យិ ហិ សប្យចិច្ឆិកាឌីហិ អធិសយិតំ ឈទ្ធតីយឆយុំ តាតិ ព្យុលិតិ ឥត្តិ៍ ពទ្ធហលិជ្ជាឌិយក្ខិរតាបិ តទេតា បិណ្ឌបិរតា ត ពរហតព្ពោ៍ សរីររ ររាពជ្ជាតាតិ បុច្ឆិត្វា ធបិតកត្តយ្យិ ហិ តាតិ ឌាតព្ពំ យញ្ញាត្តីតិ៍

ចិយំសតចត្ថុស្មិំ – ចិយំសយារតា ឥត្វ ចិយំសតិ – “សរក្កាតិ តុ រសា ព្ពយំ យាររតុំ រតា”តិ ចិសំ ចា ចិយំសតិ, “យររយ្យ តុ រសា អយំ ព្ពយំ ចិសំ ពាឌិត្វា រតា”តិ បុក្កលំ ចា៍ វុកយធាបិ ចិយំសាធិប្យារយត ជិរត្ត យររត្យ ចា យា ចា ចុល្លច្ចយំ៍ “ព្ពជំ ចិសំ ៩តំ យាររត្យ”តិ ចា “ព្ពជំ ចិសំ ពាឌិត្វា អយំ យររត្យ”តិ ចា ៩ចំ ជិរត្ត បត សរច យរតិ, បិរាឌិកំ; រតា រច, ចុល្លច្ចយំ៍

១ប័៧-៦៍ ព្ពរតា បទានិ តីហិ សិលិចត្ថុតិ តីហិ ព្ពជ្ជកចាសិរកាបិតសីចត្ថុតិ ច វុត្តាតត្វាតេច៍ ត រពចលច្ចា សិលិឌីតំរយច ចរសត អយំ អាបត្តាតាបត្តិរករធា រហាតិ, ឥណ្ឌយុក្កទិតាឥតរចយាឌីតយ្យិ ចរសត រហាតិរយច, តស្មា បិញ្ញុព្ពយំ អតាពតយ្យិ អាពតតរយរតច ររចឌិតព្ពំ៍

អជ្ជកចត្ថុសុ – អជ្ជរកាតិ ររចហាសយរច្ចោ ចុច្ចតិ; យំ រសតកយុយាលិកយុលតាកយុាឌីតំ អត្ថាយ ឌាត្តត្តិ៍ តត្ថ អាចុរសា អព្រជ្ជិរតា ឌាត្ចាហីតិ យរណាធិប្យារយា យព្រ ជិរតា បតិត្វា ពាលុតា ចា កិរព្ពយ្យ, រសាព្ពុបបិតាឌីសុ ចា យររយ្យ , តាឌិសំ ផាតំ សត្ថាយាហ៍ ៩ត្ថ ច រពាចិ វុបរិផាតំ តិយារយតិ “ព្ពរតា បតិត្វា យរិយ្យតី”តិ, រពាចិ រហជ្ជា ផាតំ “ព្ពឆ បតិត្វា យរិយ្យតី”តិ, រពាចិ វុកយយ្យិ “ព្ពរតា ព្ពឆ

បតិត្វា យទិស្សតី”តិៈ តត្រ ឃោ ហ្គុបទិ គិឃយិតដ្ឋាតា អបតិត្វា អញ្ញតោ បតតិ, តេហ្ឌា គិឃយិតដ្ឋាតេ ចា អបតិត្វា អញ្ញត្ថ បតតិ, ហ្គុកយគិឃាយេ ចា ឃំកិត្វិ ឲក៌ ចិទាឆេត្វា បតតិ, តស្មិំ យតេ ចិសតេ្តតត្វា អតាបត្តិៈ ចិហារ្ធាគតចត្ថុស្មិំយ្បិ ឲយេច គយោៈ

អតកិរតិចត្ថុស្មិំ – សេា កិរ កិក្ខុ កាយចិតក្កាឌីត សយុគ្គាចាទំ ឌិហ្វា តិចារទៀ អសកេ្តតត្វា សាសតេ អតកិរតោ កិហិកាចាកិយុតោ ដាតោ តតោ ចិតេ្តសិ – “ឃាច ឃីលកេឆំ គ បិហុលាយិ តាច ឋទិស្សាយី”តិៈ អឆ តំ បត្ថតំ អកិទ្រុហិត្វា បបិតេ បបតតេ្តា អញ្ញតទំ ចិលីចកាទំ ឆ្លត្ថទិត្វា យាតេរសិៈ ចិលីចការត្តិ តេលហុកាទៈ គ ច កិក្ខុតេច អត្តាគំ បិតេតតញ្ញត្តិ គ អត្តា បិតេតតញ្ញាៈ ចិកត្តិញ្ញត្តយេគ បតេតំ ទុត្តំៈ ឲត្ថ ច គ កេចល៌ គ បិតេតតញ្ញំ, អតញ្ញាគបិ តេឃគ កេគចិ ហ្គុបក្កយេគ អត្តយេសា អាហារុបតេ្ឆទេគបិ គ យាតេរតញ្ញាៈ តេឃាបិ ហិ កិលិតោ ចិឌ្ឍយាតេ តេកសេ្ឌ ច ហ្គុបដ្ឋាកេរុ ច យទិត្យកាតយា អាហារំ ហ្គុបឆិគ្គតិ, ទុក្កដយេចៈ ឃស្ស បគ យហាអាគារិឆា ចិរាតុតាតេ្ឋ, កិក្ខុ ហ្គុបដ្ឋហត្តា កិលយត្តិ ឌិក្សត្តិ “កតា តុ តោ កិលិគតោ យុទ្ធិស្សាយា”តិ អដ្ឋិយត្តិៈ សតេ សេា “អឃំ អត្តកាតេចា បដិឌក្កិយយាគតាបិ គ តិដ្ឋតិ, កិក្ខុ ច កិលយត្តី”តិ អាហារំ ហ្គុបឆិគ្គតិ, តេកសេ្ឌ គ សេចតិ ចដ្ឋតិៈ តេឃា បគ “អឃំ តេរាតេកា លតេរា, អាឃុសង្ខារា គ តិដ្ឋត្តិ, អឃញ្ច តេយ ចិតេសសាឆិកេយា ហត្ថប្បតេត្តា ចិឃ ឌិស្សតី”តិ ហ្គុបឆិគ្គតិ ចដ្ឋតិយេចៈ អកិលិគស្សាបិ ហ្គុប្បគ្គសំចេកស្ស “អាហារបទិយេឃសគំ គាយ បបតេ្ចា, កម្មដ្ឋាគយេច អគុឃុញ្ជិស្សាយី”តិ កម្មដ្ឋាគឃីសេគ ហ្គុបឆិគ្គគ្គស្ស ចដ្ឋតិៈ ចិតេសសាឆិកំ ញាកទិត្វា អាហារំ ហ្គុបឆិគ្គតិ, គ ចដ្ឋតិៈ សកាកាគតិញ្ញាលឌ្ឍីកិក្ខុគំ កតេឆត្យំ ចដ្ឋតិៈ

សិលាចត្ថុស្មិំ – ឆចាឃាតិ ឆតេចគ ហតេស្សគ; បិគ្ហយាតិ អតេត្ថាៈ សិលាតិ បិសាណោ; គ កេចលញ្ច បិសាណោ, អញ្ញាយ្បិ ឃំកិញ្ចិ ឌាទុលុំ្ឋ ចា ញ្ញដ្ឋកាលុំ្ឋ ចា ហតេត្ថគ ចា ឃតេ្តគ ចា បចិគ្ឈិតុំ គ ចដ្ឋតិៈ តេចតិឃាឌីតំ អត្ថាឃ បិសាលាឆឃោ ហសត្តា ហសត្តា បចតេដ្ឋត្តិបិ លិបត្តិបិ ហ្គុក្កិបត្តិបិ កម្មសយឃោតិ ចដ្ឋតិៈ អញ្ញាយ្បិ ព្រាឌិសំ គចកយុំ ចា កតេរាត្តា កលុក៌ ចា តេឆាចត្តា ទុក្កុ ចា តេឆាចគលុក៌ ចា ហ្គុក្កិបិត្វា បចិគ្ឈត្តិ, ចដ្ឋតិៈ គត្តចិស្សក្កកាលិឌីសុ កាតេក ចា តេសាតេល ចា កដ្ឋំ ចា កឆលំ ចា លិបិត្វា បលិតេបតិ, ចដ្ឋតិៈ

១៥ៈសេឆគាឌិចត្ថុគិ សត្តាតេគច ហ្គត្តាគត្ថាគិៈ ឲត្ថ ច អហំ ក្បុក្កុចុតេកាតិ គ កិលិតុបដ្ឋាគំ គ កាតត្តំ, ហិតកាយតាឃ សត្តំ កិលិតស្ស ឌាលិឌាលញ្ច ទុចិញ្ច សប្បាឃាសប្បាឃញ្ច ហ្គុបលតេក្ខត្វា កាតត្តំៈ

១៥ៈ ដារកក្កិគិចត្ថុស្មិំ – បចុត្ថបតិកាតិ បចាសំ កតបតិកាៈ កក្កុបិតគត្តិ តេឃគ បទិកុតេត្ថគ កក្កុតា បតតិ, តាឌិសំ តេកសេ្ឌៈ តេច្ឆ បដាបតិកចត្ថុគិ ហ្គត្តាគត្ថាតេគចៈ កក្កុយគ្គគចត្ថុស្មិំ – “យឆ្ឆិត្វា បិតេតហី”តិ ទុតេត្ត អតញ្ញាគ យគ្គាតេបត្វា បិតេតតិ, ចិសតេ្តតំៈ “យគ្គាតេបត្វា បិតាតេបហី”តិ ទុតេត្តបិ សឃំ យឆ្ឆិត្វា បិតេតតិ, ចិសតេ្តតយេចៈ យគុស្សចិក្កតេហ បទិឃាតេឃា គាយ គត្តិៈ តស្មា “កក្កុតា គាយ យឆ្ឆិតេ បតតី”តិ ទុតេត្ត សា សឃំ ចា យឆ្ឆត្យ, អតញ្ញាគ ចា យគ្គាតេបត្វា បិតេតត្យ, ចិសតេ្តតោ គត្តិ; បិរាឌិកយេច តាបគចត្ថុស្មិំយ្បិ ឲយេច គយោៈ

ចញ្ញាត្តិចត្ថុស្មិំ – ចញ្ញាត្តី គាយ ឃា កក្កុ គ កលាតិៈ កក្កុ អកលាគក៌តត្តី គាយ គត្តិ, ឃស្សា បគ កហិតោបិ កក្កុតា គ សល្ឋាតិ, តំតេឃច សត្តាតេឃតំ ទុត្តំៈ ហ្គត្យសយតេឃ កិរ សត្តិត្តិតេឃា កក្កុ កលាគ្គិៈ ឃា បគាឃំ “ចញ្ញា”តិ ទុច្ចតិ, តស្សា ក្បុឆ្ឆិឃំ គិត្តាត្តសត្តាគំ អក្បុសលចិបិតេកា

ᩈᨾ᩠ᨻᩣᨷᩩᨱᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᨠᩩᩈᩃᩅᩥᨷᩣᨠᩮᨶ ᨣᩉᩥᨲᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩅᩥᨷᩣᨠᩮᨶ ᩋᨽᩥᨽᩪᨲᩣ ᩅᩥᨶᩔᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨽᩥᨶᩅᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨿᩴᨿᩮᩅ ᩉᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨣᨻ᩠ᨽᩮᩣ ᨶ ᩈᨱ᩠ᨮᩣᨲᩥ – ᩅᩣᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᨷᩣᨱᨠᩮᩉᩥ ᩅᩣ᪨ ᩅᩣᨲᩮᩣ ᩈᩮᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨵᩣᨷᩮᨲᩥ, ᨷᩣᨱᨠᩣ ᨡᩣᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨲᩔ ᨷᨶ ᩅᩣᨲᩔ ᨷᩣᨱᨠᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᨷᨭᩥᨥᩣᨲᩣᨿ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩮ ᨠᨲᩮ ᨣᨻ᩠ᨽᩮᩣ ᩈᨱ᩠ᨮᩉᩮᨿ᩠ᨿ; ᩈᩮᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨲᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᩁᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᩋᨴᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩈᩣ ᨠᩣᩃᨾᨠᩣᩈᩥ᪨ ᨽᨣᩅᩣ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩔ ᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᩈᩥ᪨

ᨴᩩᨲᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴᨷᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨲᩔᩣ ᩋᩣᨣᨲᩣᨣᨲᩔ ᨷᩁᨩᨶᩔ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᨶ ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩣᨶᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩣᨿ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩔ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩥᨿᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨾᩈᩦᩃᩈᨴ᩠ᨵᩣᨷᨬ᩠ᨬᩣᨶᨬ᩠ᩉᩥ ᩑᨲᩮᩈᩴ ᨲᩦᩈᩩ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᩈᩩ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᩋᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨧ ᩈᨧᩮ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣᨷᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩣᨧᩣᩁᩅᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᨬᩣᨲᨠᨷᩅᩣᩁᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᩃᨽᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨣᩥᩃᩣᨶᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩋᨠᨲᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨷᩥ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩋᨷᩁᩮᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ – ᨾᩣᨲᩩ, ᨷᩥᨲᩩ, ᨲᨴᩩᨷᨭ᩠ᨮᩣᨠᩣᨶᩴ, ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᩅᨧ᩠ᨧᨠᩁᩔ, ᨷᨱ᩠ᨯᩩᨷᩃᩣᩈᩔᩣᨲᩥ᪨ ᨷᨱ᩠ᨯᩩᨷᩃᩣᩈᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨿᩮᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣᨷᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨿᩣᩅ ᨷᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᩴ ᨷᨭᩥᨿᩣᨴᩥᨿᨲᩥ ᨲᩣᩅ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩅᩈᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩩ ᩈᨧᩮ ᨾᩣᨲᩣᨷᩥᨲᩁᩮᩣ ᩍᩔᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᩈᩦᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᩁᨩ᩠ᨩᩮᨷᩥ ᨮᩥᨲᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᩈᩦᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᩈᩦᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᩩᩴ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮᩈᩩ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᨾᩣᨲᩁᩴ ᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᩋᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨩᨣ᩠ᨣᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨷᩁᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨶᩣᨾᩈᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨡᩣᨴᨶᩦᨿᩴ ᨽᩮᩣᨩᨶᩦᨿᩴ ᩈᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨷᩥᨲᩣ ᨷᨶ ᨿᨳᩣ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩈᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨶ᩠ᩉᩣᨷᨶᩈᨾ᩠ᨻᩣᩉᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨿᩮ ᨧ ᨾᩣᨲᩣᨷᩥᨲᩁᩮᩣ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨭᩥᨩᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᩅᨧ᩠ᨧᨠᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨿᩮᩣ ᩅᩮᨲᨶᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮ ᨴᩣᩁᩪᨶᩥ ᩅᩣ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩔ ᩁᩮᩣᨣᩮ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮ ᨿᩣᩅ ᨬᩣᨲᨠᩣ ᨶ ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩣᩅ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨿᩮᩣ ᨷᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᩔᩥᨲᨠᩮᩣᩅ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩥ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩔ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ᪨ ᨷᨱ᩠ᨯᩩᨷᩃᩣᩈᩮᨷᩥ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩮ ᩅᩥᨿ ᨷᨭᩥᨷᨩ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩋᨷᩁᩮᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩈᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ – ᨩᩮᨭ᩠ᨮᨽᩣᨲᩩ, ᨠᨶᩥᨭ᩠ᨮᨽᩣᨲᩩ, ᨩᩮᨭ᩠ᨮᨽᨣᩥᨶᩥᨿᩣ, ᨠᨶᩥᨭ᩠ᨮᨽᨣᩥᨶᩥᨿᩣ, ᨧᩪᩊᨾᩣᨲᩩᨿᩣ, ᨾᩉᩣᨾᩣᨲᩩᨿᩣ, ᨧᩪᩊᨷᩥᨲᩩᨶᩮᩣ, ᨾᩉᩣᨷᩥᨲᩩᨶᩮᩣ, ᨷᩥᨲᩩᨧ᩠ᨨᩣᨿ, ᨾᩣᨲᩩᩃᩔᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᨷᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨲᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᨶᨷ᩠ᨷᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨿᩣᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ “ᨴᩮᨳ ᨶᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨷᨭᩥᨴᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᨲᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩴ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨧᩮᨷᩥ ᨶ ᨿᩣᨧᨶ᩠ᨲᩥ, “ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨳᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ “ᨿᨴᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ ᨲᨴᩣ ᨴᩔᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᨽᩮᩣᨣᩴ ᩅᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨷᨭᩥᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶᩮᩣ ᨧᩮ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨧᩮᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩑᨲᩮ ᨴᩈ ᨬᩣᨲᨠᩮ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩑᨲᩮᩈᩴ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᨷᩁᨾ᩠ᨷᩁᩣᨿ ᨷᨶ ᨿᩣᩅ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩮᩣ ᨠᩩᩃᨷᩁᩥᩅᨭ᩠ᨭᩮᩣ ᨲᩣᩅ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᩋᩣᩉᩁᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨠᨲᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᩅᩮᨩ᩠ᨩᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᩣ ᨠᩩᩃᨴᩪᩈᨠᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨽᩣᨲᩩᨩᩣᨿᩣ ᨽᨣᩥᨶᩥᩈᩣᨾᩥᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᨣᩥᩃᩣᨶᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨬᩣᨲᨠᩣ ᨧᩮ, ᨲᩮᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩣ ᨧᩮ, ᨽᩣᨲᩩ ᨧ ᨽᨣᩥᨶᩥᨿᩣ ᨧ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, “ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨩᨣ᩠ᨣᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨴᩮᨳᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, “ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ

យាតាបិតូនំ ខេចា”តិ ឧទេតក្បិនេឃន សន្តាបខេស្បិ ចិតិច្ឆនេឃា ខេចនិតន្តា៉

តេសំ អត្តាឃ ច សាឃលោនេហិ អទេន្តាតោ ខេកសន្ថ៍ អាហារេបត្តេត ញាតិសាឃលោនេហិ ចា អាហារេបតត្ថាំ៉ អត្តនោ អត្តាឃ ចា អាហារេបត្វា ឌាតត្តាំ៉ តេហិបិ “ក្លបន្លាឃស្ស អាហារាយា”តិ ចត្តឹសេត អាហរិតត្ថាំ៉ ក្លបន្លាឃស្ស យាតាបិតនេរា កិលិតា ចិហារំ អាកច្ឆន្តិ, ក្លបន្លានេឃា ច និសាបក្កន្តោ ហោតិ, សន្តិចិហារិកោត ក្លបន្លាឃស្ស សត្តាកំ ខេកសន្ថ៍ ឌាតត្តាំ៉ នោ ខេច អត្ថិ, អត្តនោ ខេកសន្ថ៍ ក្លបន្លាឃស្ស បរិច្ចជិត្វា ឌាតត្តាំ៉ អត្តនោបិ អសន្តេ ចុត្តតនេឃត បរិនេឃសិត្វា ក្លបន្លាឃស្ស សត្តាកំ កត្វា ឌាតត្តាំ៉ ក្លបន្លានេឃតបិ សន្តិចិហារិកស្ស យាតាបិតូស្ ឧចនេចច បដិបន្ថិតត្តាំ៉ ឧស តនេឃា អាចរិឃន្តេចាសិកោស្បិ៉ អនេន្លាបិ នេឃា អាកត្តុកោ ចា ខេចារេរា ចា យុន្តបរាខិតោ ព្លស្សរេរា ចា ញាតកោហិ បរិច្ចត្តា កបណោ ចា កយិឃមត្ស្សា ចា កិលិតោ ហុត្វា ចិហារំ បចិសតិ, សន្តោសំ អបច្ចាសឹសន្តេត ខេកសន្ថ៍ កាតត្តាំ៉

សន្តិ ក្យុលំ ហោតិ ចតូហិ បច្ចនេឃហិ ក្លបដ្ឋាឃកំ កិក្ខុសដ្ឋស្ស យាតាបិតុដ្ឋានិយំ, ៣៧ ខេច កោចិ កិលិតោ ហោតិ, តស្សត្តាឃ ចិស្សានេសត “ខេកសន្ថ៍ កត្វា កន្តេ ខេចា”តិ ចទន្តិ, នេតច ឌាតត្តា ត កាតត្តាំ៉ អច បត កបិឃំ ញាត្វា ឧចំ បុច្ឆិ – “កន្តេ, អស្ុកស្ស តាឃ ខេរាកស្ស កិំ ខេកសន្ថ៍ កទោត្តី”តិ? “ព្លចច្ចិចច្ចា កហេត្វា កទោត្តី”តិ ចត្តំ ចដូតិ៉ “កន្តេ, ឃឈ្យាតា កិលិតា, ខេកសន្ថ៍ តាច អាចិក្ខថា”តិ ឧចំ បុច្ឆិតេ បត ត អាចិក្ខិតត្តាំ៉ អន្លាឃន្លាំ បត កថា កាតត្តា – “អាចុនេសា, អស្ុកស្ស តាឃ កិក្ខុនោ ព្លឃស្មិំ ខេរាកេ កិំ ខេកសន្ថ៍ កទិំ ស្ុ”តិ? “ព្លចច្ចិចច្ចា កន្តេ”តិ៉ តំ ស្ុត្វា ព្លតនេរា យាតុ ខេកសន្ថ៍ កទោតិ, ចដូតេច៉

យហាបទុមត្តេរោបិ កិរ ចសកទេន្លា ខេចិឃា ខេរាកេ ក្លប្បន្នេ ឧកាឃ ព្លតូឃា អាកត្វា បុច្ឆិតោ “ត ញាតាឃី”តិ អចត្វា ឧចនេចច កិក្ខុហិ សន្តិ សមុល្លបេសិ៉ តំ ស្ុត្វា តស្សា ខេកសន្ថមកិស្ុ៉ ច្ចបសន្តេ ច ខេរាកេ តិចីចនេត តីហិ ច កហាបលាសតេហិ សន្តិ ខេកសន្ថចន្លោដកំ ប្ូទេត្វា អាហរិត្វា ខេចរស្ស បាទម្ូលេ ធបេត្វា “កន្តេ, បុប្ផប្ូជំ កទោថា”តិ អាហំស្ុ៉ ខេចរោ “អាចរិឃកានោ តាឃាឃ”ន្តិ កបិឃធនេសត កាហារេបត្វា បុប្ផប្ូជំ អកាសិ៉ ឧចំ តាច ខេកសន្ថេ បដិបន្ថិតត្តាំ៉

បរិទេត្ត បត “កិលិតស្ស បរិត្តំ កទោច, កន្តេ”តិ ចុទេត្ត ត កាតត្តាំ, “កណថា”តិ ចុទេត្ត បត កាតត្តាំ៉ សនេច បិស្ស ឧចំ ហោតិ “យត្ស្សា តាឃ ត ញាតន្តិ, អកឃិនេឃានេត ចិប្បដិសារិនោ កចិស្សន្តី”តិ កាតត្តាំ; “បរិទេត្តាឌកំ បរិត្តស្ុត្តំ កត្វា ខេចា”តិ ចុទេត្តត បត តេសំនេឃច ក្លឌកំ ហទេត្តត ចារេលត្វា ស្ុត្តំ បរិមេឌ្ចត្វា ឌាតត្តាំ៉ សនេច ចិហារតោ ក្លឌកំ អត្តនោ សត្តាកំ ចា ស្ុត្តំ ខេតិ, ឌ្ក្កដំ៉ យត្ស្សា ក្លឌកច្ចា ស្ុត្តច្ចា កហេត្វា តិសីទិត្វា “បរិត្តំ កណថា”តិ ចទន្តិ, កាតត្តាំ៉ នោ ខេច ញាតន្តិ, អាចិក្ខិតត្តាំ៉ កិក្ខូតំ តិសិន្នាតំ បិនេដស្ុ ក្លឌកំ អាកិទិត្វា ស្ុត្តច្ចា ធបេត្វា កច្ឆន្តិ “បរិត្តំ កទោច, បរិត្តំ កណថា”តិ ត បិដា អបនេតត្តា៉ យត្ស្សា ហិ ចិប្បដិសារិនោ ហោន្តិ៉ អនេត្តាកានេយ កិលិតស្សត្តាឃ ចិហារំ នេបនេសន្តិ, “បរិត្តំ កណត្ុ”តិ កណិតត្តាំ៉ អនេត្តាកានេយ រាជនេកាហាឌីស្ុ ខេរាកេ ចា ក្លបទ្ទេច ចា ក្លប្បន្នេ បនេក្លាសានេបត្វា កណាបេត្តិ, អាដាតាដិឃស្ុត្តាឌីតិ កណិតត្តាតិ៉ “អាកត្វា កិលិតស្ស សិក្ខាបឌាតិ ខេត្តុ, ធយ្មំ កខេចត្ុ៉ រាជនេត្តប្ុទេ ចា អយច្ចកេហ ចា អាកត្វា សិក្ខាបឌាតិ ខេត្តុ, ធយ្មំ កខេចត្ុ”តិ នេបសិតេបិ កត្វា សិក្ខាបឌាតិ ឌាតត្តាតិ, ធខេយា កខេចតន្តា៉ “យតានំ បរិចារេត្តំ អាកច្ឆត្ុ”តិ

បក្កោសន្តិ, ន គន្តព្វំ។ សីវថិកទស្សនេ អសុភទស្សនេ ច មរណស្សតិំ បដិលភិស្សាមីតិ កម្មដ្ឋានសីសេន គន្តុំ វដ្ដតិ។ ឯវំ បរិត្តេ បដិបជ្ជិតព្វំ។

បិណ្ឌបាតេ បន – អនាមដ្ឋបិណ្ឌបាតោ កស្ស ទាតព្វោ, កស្ស ន ទាតព្វោ? មាតាបិតូនំ តាវ ទាតព្វោ។ សចេបិ កហាបណគ្ឃនកោ ហោតិ, សទ្ធាទេយ្យវិនិបាតនំ នត្ថិ។ មាតាបិតុឧបដ្ឋាកានំ វេយ្យាវច្ចករស្ស បណ្ឌុបលាសស្សាតិ ឯវមាទីនម្បិ ទាតព្វោ។ តត្ថ បណ្ឌុបលាសស្ស ថាលកេ បក្ខិបិត្វាបិ ទាតុំ វដ្ដតិ។ តំ ឋបេត្វា អញ្ញេសំ អាគារិកានំ មាតាបិតូនម្បិ ន វដ្ដតិ។ បព្ពជិតបរិភោគោ ហិ អាគារិកានំ ចេតិយដ្ឋានិយោ។ អបិច អនាមដ្ឋបិណ្ឌបាតោ នាមេស សម្បត្តស្ស ទាមរិកចោរស្សាបិ ឥស្សរស្សាបិ ទាតព្វោ។ កស្មា? តេ ហិ អទីយមានេបិ “ន ទេន្តី”តិ អាមសិត្វា ទីយមានេបិ “ឧច្ឆិដ្ឋកំ ទេន្តី”តិ កុជ្ឈន្តិ។ កុទ្ធា ជីវិតាបិ វោរោបេន្តិ, សាសនស្សាបិ អន្តរាយំ ករោន្តិ។ រជ្ជំ បត្ថយមានស្ស វិចរតោ ចោរនាគស្ស វត្ថុ ចេត្ថ កថេតព្វំ។ ឯវំ បិណ្ឌបាតេ បដិបជ្ជិតព្វំ។

បដិសន្ថារោ បន កស្ស កាតព្វោ, កស្ស ន កាតព្វោ? បដិសន្ថារោ នាម វិហារំ សម្បត្តស្ស យស្ស កស្សចិ អាគន្តុកស្ស វា ទលិទ្ទស្ស វា ចោរស្ស វា ឥស្សរស្ស វា កាតព្វោយេវ។ កថំ? អាគន្តុកំ តាវ ខីណបរិព្វយំ វិហារំ សម្បត្តំ ទិស្វា បានីយំ ទាតព្វំ, បាទមក្ខនតេលំ ទាតព្វំ។ កាលេ អាគតស្ស យាគុភត្តំ, វិកាលេ អាគតស្ស សចេ តណ្ឌុលា អត្ថិ; តណ្ឌុលា ទាតព្វា។ អវេលាយំ សម្បត្តោ “គច្ឆាហី”តិ ន វត្តព្វោ។ សយនដ្ឋានំ ទាតព្វំ។ សព្វំ អបច្ចាសីសន្តេនេវ កាតព្វំ។ “មនុស្សា នាម ចតុបច្ចយទាយកា ឯវំ សង្គហេ ករិយមានេ បុនប្បុនំ បសីទិត្វា ឧបការំ ករិស្សន្តី”តិ ចិត្តំ ន ឧប្បាទេតព្វំ។ ចោរានំ បន សង្ឃិកម្បិ ទាតព្វំ។

បដិសន្ថារានិសំសទីបនត្ថញ្ច ចោរនាគវត្ថុ, ភាតរា សទ្ធិំ ជម្ពុទីបគតស្ស មហានាគរញ្ញោ វត្ថុ, បិតុរាជស្ស រជ្ជេ ចតុន្នំ អមច្ចានំ វត្ថុ, អភយចោរវត្ថូតិ ឯវមាទីនិ ពហូនិ វត្ថូនិ មហាអដ្ឋកថាយំ វិត្ថារតោ វុត្តានិ។

តត្រាយំ ឯកវត្ថុទីបនា – សីហឡទីបេ កិរ អភយោ នាម ចោរោ បញ្ចសតបរិវារោ ឯកស្មិំ ឋានេ ខន្ធាវារំ ពន្ធិត្វា សមន្តា តិយោជនំ ឧព្ពាសេត្វា វសតិ។ អនុរាធបុរវាសិនោ កទម្ពនទិំ ន ឧត្តរន្តិ, ចេតិយគិរិមគ្គេ ជនសញ្ចារោ ឧបច្ឆិន្នោ។ អថេកទិវសំ ចោរោ “ចេតិយគិរិំ វិលុម្បិស្សាមី”តិ អគមាសិ។ អារាមិកា ទិស្វា ទីឃភាណកអភយត្ថេរស្ស អារោចេសុំ។ ថេរោ “សប្បិផាណិតាទីនិ អត្ថី”តិ បុច្ឆិ។ “អត្ថិ, ភន្តេ”តិ។ “ចោរានំ ទេថ, តណ្ឌុលា អត្ថី”តិ? “អត្ថិ, ភន្តេ, សង្ឃស្សត្ថាយ អាហដា តណ្ឌុលា ច បត្តសាកញ្ច គោរសា ចា”តិ។ “ភត្តំ សម្បាទេត្វា ចោរានំ ទេថា”តិ។ អារាមិកា តថា ករិំសុ។ ចោរា ភត្តំ ភុញ្ជិត្វា “កេនាយំ បដិសន្ថារោ កតោ”តិ បុច្ឆិំសុ។ “អម្ហាកំ អយ្យេន អភយត្ថេរេនា”តិ។ ចោរា ថេរស្ស សន្តិកំ គន្ត្វា វន្ទិត្វា អាហំសុ – “មយំ សង្ឃស្ស ច ចេតិយស្ស ច សន្តកំ អច្ឆិន្ទិត្វា គហេស្សាមាតិ អាគតា, តុម្ហាកំ បន ឥមិនា បដិសន្ថារេន បសន្នា, អជ្ជ បដ្ឋាយ វិហារេ ធម្មិកា រក្ខា អម្ហាកំ អាយត្តា ហោតុ, នាគរា អាគន្ត្វា ទានំ ទេន្តុ, ចេតិយំ វន្ទន្តូ”តិ។ តតោ បដ្ឋាយ ច នាគរេ ទានំ ទាតុំ អាគច្ឆន្តេ នទីតីរេយេវ បច្ចុគ្គន្ត្វា រក្ខន្តា វិហារំ នេន្តិ, វិហារេបិ ទានំ ទេន្តានំ រក្ខំ កត្វា តិដ្ឋន្តិ។ តេបិ ភិក្ខូនំ ភុត្តាវសេសំ ចោរានំ ទេន្តិ។ គមនកាលេបិ តេ ចោរា នទីតីរំ បាបេត្វា និវត្តន្តិ។

អថេកទិវសំ ភិក្ខុសង្ឃេ ខីយនកថា ឧប្បន្នា “ថេរោ ឥស្សរវត្តេន សង្ឃិកំ ចោរានំ អទាសី”តិ។ ថេរោ សន្និបាតំ ការាបេត្វា

អាហ – “ខេទាទា សឈ្ឈស្ស បកតិចេដ្ឋា ខេចតិយសត្តកញ្ញា អដ្ឋិត្តិតា កល្យឃ្យាយា”តិ អាកបិរៈ អឆ ខេភសំ យឃា ឲចំ ត ហទិស្សត្តិតិ ឲត្តខេកា ភាយ បជិសត្ត្វខេទា កខេតា, តំ សត្តាយិ ឲកខេតា សយិខេល្លួត្វា អឈ្ឈខេបឆៈ ខេតភ កាទខេណភ អចិលុត្តិ កល្ហំ ឲកខេតា សយិខេល្លួត្វា អឈ្ឈខេបឆាតិៈ តខេតា សត្តាយិ ខេឆខេទភ ជិត្តកំ ខេចតិយឈខេទ ឲកំ ចខេទបិត្វកចិត្តត្វទណំ ភ អឈ្ឈតិៈ តខេតា អាហំសុ – “ខេឆខេទភ កតបជិសត្ត្វខេទា សុកខេតា ខេចាខេឌតំ ចា សាខេទតំ ចា ភ លក្ខា, កឹចា ចា អចហាខេទា ចា ភត្តិ”តិៈ ឲចំ យហាតិសំខេសា បជិសត្ត្វខេទាតិ សល្លខេល្លួត្វា កត្តខេត្តា បល្ហិខេតភ កិក្ខុភាតិៈ

១ប័ស៊ិៈ អង្គុលិបខេតាឌកចត្វុទ្ធិ – ឧត្តខេត្តាតិ កិលយខេត្តាៈ អភស្សាសខេកាតិ ភិទស្សាខេសាៈ ត្ថាយទ្ធិ បភ ចត្វុទ្ធិ ឃាឃ អាបត្តិឃា កចិតត្តំ សា “លុង្គខេកសុ ភិជិង្គា”តិ ត្ថាឆ ភ ចុត្តាៈ

តឌភត្តខេទ ចត្វុទ្ធិ – ឌូត្តទិត្វាតិ អក្កយិត្វាៈ ខេសា កិទ ខេតហិ អាកឌ្ឍិឃយាខេភា បតិខេតាៈ ឲខេកា តស្ស ង្គឌទំ អកិទុហិត្វា ភិសីជិៈ ខេសសាបិ បត្តុខេស ឌភា បឆចិឃំ អឌ្ឍោត្វទិត្វា អក្ខហលបិសាណា ចិឃ យិកំ យាខេទសុំៈ ឃស្មា បភ ខេត កយ្ទាឌិប្បាឃា, ភ យខេណាឌិប្បាឃា; តស្មា បិទាឌិកំ ភ ចុត្តំៈ

ក្ទតខេចឌ្ឍកចត្វុទ្ធិ – ឃក្កិ យាខេទសីតិ ក្ទតចិឌ្ឍាកបិឌកា ឃក្កកហិតំ ខេយាខេចត្យកាយា ឃក្កិ អាចាខេហត្វា យុង្គាតិ ចឌត្តិៈ ខេភា ខេច យុង្គាតិ, បិខេង្គភ ចា យត្តិកាឃ ចា ទ្វុបំ កត្វា ហត្វបិឌាឌីភិ លិភ្ជត្តិ, ឃំ ឃំ តស្ស លិឌ្ឍតិ តំ តំ ឃក្កស្ស លិត្តខេយច ខេហាតិៈ សីខេស លិខេត្ត ឃខេក្កាបិ យទតិៈ ឲចំ ខេសាបិ យាខេទសិ; តស្មា ទុល្លច្ចឃំ ចុត្តំៈ ភ ខេកចលញ្ញា ឃក្កខេយច, ខេឃាបិ ហិ សក្កិ ខេឌចទាឌំ យាខេទឃ្យ, ខេសាបិ ទុល្លច្ចឃខេយច អាបឌ្ឍតិៈ

ចាត្យអឃក្កចត្វុទ្ធិ – ចាត្យអឃក្កចិហាខេទត្តិ ឃស្មិំ ចិហាខេទ ចាត្យឌ្ឍ ចខេណ្ឌា ឃខេក្កា ចសតិ, តំ ចិហាទិៈ ខេឃា ហិ ឲចទ្វុបំ ចិហាទិ អឌាភខេត្តា ខេកចលំ ចសភត្វាឃ ខេបខេសតិ, អភាបត្តិៈ ខេឃា យខេណាឌិប្បាខេឃា ខេបខេសតិ, ខេសា ត្ថាតទស្ស យខេទណភ បិទាឌិកំ, អយខេទណភ ទុល្លច្ចឃំ អាបឌ្ឍតិៈ ឃឆា ច ចាត្យអឃក្កចិហាទិ; ឲចំ ឃត្វ ចាត្យអសីហត្យឈ្ឈឌិយិកា ចា អឌកទកល្យួបប្បាឌខេឃា ឌីឈឌាតិកា ចា ចសត្តិ, តំ ចាត្យអចិហាទិ ខេបខេសត្តស្សាបិ អាបត្តាភាបត្តិខេភឌោ ខេចឌិតខេត្តាៈ អឃំ បិត្យត្ថាយុត្តកភខេឃាៈ ឃឆា ច កិក្កិ ចាត្យអឃក្កចិហាទិ ខេបខេសត្តស្ស; ឲចំ ចាត្យអឃក្កយិ កិក្កុសត្តិកំ ខេបខេសត្តស្ស អាបត្តាភាបត្តិខេភឌោ ខេចឌិតខេត្តាៈ ឲខេសច ភខេឃា ចាត្យអកត្តាទាឌិចត្វុសុបិៈ ខេកចលខេញ្ញត្វ ឃស្មិំ កត្តាខេទ ចាត្យអយិកា ចា ឌីឈឌាតិកា ចា អត្តិ, ខេសា ចាត្យអកត្តាខេទាៈ ឃស្មិំ ខេចាទា អត្តិ, ខេសា ខេចាទកត្តាខេទាតិ ឲចំ បឌត្វយត្តខេយច ភាតំៈ យត្យស្សចិក្កហបិទាឌិកញ្ញា ភាខេយតំ សល្យាបទិឃាឃកឆាឃ ភ យុច្ចតិ; តស្មា ខេឃា ចខេឌឃ្យ “អសុកស្មិំ ភាយ ឌូកាខេស ខេចាខេទា ភិសិខេត្តា , ខេឃា តស្ស សីសំ លិត្តិត្វា អាហទតិ, ខេសា ទាឌខេតា សក្កាទចិខេសសំ លភតី”តិៈ តស្ស ខេចតំ ចចភំ សុត្វា ខេកាចិ តំ កត្វា យាខេទតិ, អឃំ បិទាឌិខេកា ខេហាតីតិៈ

១ប័ប័ៈតំ យត្តាយាខេភាតិ អាឌីសុ ខេសា កិទ កិក្កុ អត្តខេភា ខេចទិកិក្កុ យាខេទត្យកាខេយា ចិខេត្តសិ – “ត្ថាយំ ខេយ ជិចា យាខេទត្តស្ស ភ សុកទិ កខេចឃ្យ

ဎសាတ្តិតា ဂត្តុំ, ဒត្តិ តំ ဃាဎទស្សាមិ”តិ ឯល្ល័ញ្ញេតា ဒត្តិ អាកាយុ ទាឋុតំ ឯយិតដ្ឋានេត ប៉ំ ឃគ្គាយាឌតា ពឌបច ခိខិពា ឌចាឌុាពបសិ៎ អបឌនា ប៉ំ ឃគ្គាយាឌតា អគ្គា, អបឌនា អគ្គា ពឌស្សុច ឯហាឃំ ឃគ្គាយាឌតា ប៉ំ, អបឌនា អគ្គា ពឌស្សុច ឯហាឃំ ឃគ្គាយាឌតា អគ្គា ពស្ស ឯហាឃឌបច ခិខិពា ឌចាឌុាពបសិ៎ ឯឌ្ឍាឯយុំ បិទាខិកឌបច៎

អបគ្យស្សាកហិពចត្តុឫ បធឌប ចត្តុំ “ឃគ្គុំ បលិឌបស្សាមិ”តិ បហាឌំ អធាសិ, ទ្លាពឌនា “ភ ងាតាឃំ ខិឌឌ្ឍីតុំ ឯបឌត្តេ, ឃាឌទស្សាមិ ភ”គ្គិ៎ ឲត្តុ ឆ ភបឌលាឌិប្យាឃស្ស អភាបត្តិ ទុត្តាពិ៎ ភ ឲត្តកាឌភឌច អបគ្យស្សាកហិពស្ស បហាឌនា ងាពឌឍា, ពាលបណ្ណ័ បភ បទិត្តស្តុំ ចា ហឌត្តុ ចា បិឌធ ចា ទាគ្គិពគ្គាំ, ឌពភស្តុាខិគិ បទិត្តាគិ ភលិពគ្គាគិ, “ឃា ឋីលចត្តុ ភិក្លុំ ខិឌហឌធឌិ”តិ ឆឃុកចា កាពគ្គាពិ៎ ឯក្កុកចាខិគិ ង្គត្តាភត្តុាគិ៎ ឃឌញ្ញាត្ថុ ចត្តុគ្គាំ ប៉ំ ទុត្តុឌបច៎

១៥៩៎ ទុក្លុឌឈ្នកភចត្តុ អដុខាគ្គតចត្តុឯខិសិ៎ អឃំ បភ ខិឌឯឌសា – ឌឃា ទុឌក្កុភ ឱ្យត្តុឌពាបិ ភ ឃឌទិ , ឯគ្គា ឆ ឌហាពិ ឲឌកាភ បឌស្សុភ ទុក្លុ ឌលត្តុា បឆបិ ចា ឍតិត្តុា តិក្លុយិតុំ, ហឌត្តុ ឆស្ស ចាសិ ចា កុឲាទិ ចា អត្តិ, ឌពាភ អបិ ခိខិពំ បទិទុខិពគ្គាំ, ភ ឆ ទុឌក្កុ ចា ល័ត្តិពឌគ្គា, ភ បឆខិ ចា ឍលិពគ្គា៎ កស្មា? ឲចំ កឌទាឌត្តា ហិ បិខិត្តិឃំ អាបជ្ជតិ, ពុគ្គស្ស អាកាំ ភជ្ជាពិ, ភ ခិខិពបទិឃត្តុ ឋីលំ កឌទាពិ៎ ពស្មា អបិ ခិខិពំ បទិទុខិពគ្គាំ, ភ ឆ ឋីលត្តិ បទិក្កឌហត្តុា ភ ឲចំ កាពគ្គាំ៎ អគ្គាស្ស បភ ភិក្លុឌភា ទុក្លុ ចា ល័ត្តិត្តុា បឆបិ ចា ឍតិត្តុា ប៉ំ តិហទិតុំ ចដ្ឋពិ៎ ឯឌឆ ង្គុក្លុលឃត្តុឌកាភ ទុក្លុ បចឌដ្ឋត្តុា តិហទិពឌគ្គា ឌហាពិ, ប៉ំឌឃច ទុក្លុ ល័ត្តិត្តុា ង្គុក្លុលំ កឌហពគ្គត្តិ ឃហាស្តុឃឌត្តុឌនា អាហ៎ អគ្គាឃុំ ល័ត្តិត្តុា កឌហតុំ ចដ្ឋពិតិ ឃហាបត្តុឃឌត្តុឌនា៎ ឌសាគ្គាខិស្តុ បពិពស្សាបិ តិឌស្សុលិ ខាគ្គិត្តុា ង្គត្តាឌលា ឲឌឯឆ ភឌឃា៎ អត្តុភា គុពកាឃំ ល័ត្តិត្តុា តិឌស្សុលិ ភ កាពគ្គា, អឌគ្គាឯំ កត្តុា ង្គគ្គិតុំ ចដ្ឋពិពិ៎

១៦០៎ ងាឃាលិឃ្យកចត្តុឫ – ងាឃំ អាលិឌយ្យស្តុគ្គិ ចឌភ អក្កិ អជំស៎ ឲត្តុ បភ ង្គឌ្ឍិស្សាភុឌ្ឍិស្សុចឌឯភ
បិទាខិកាភគ្គទិឃគុល្លគ្នឃបិខិត្តិចត្តុគំ អភុទ្ធឯពា បិទាខិកាខិតិ អក្យឯលឌទាឯិភាឌចា ឆ ឯុឌត្តា ទុត្តភឌឃឌភឆ ឌចខិពឌគ្គា៎
“អល្លុពិលាចភប្យាក្កុាឌឃា ឆឃុគ្គូ”តិ អាលិឌយ្យត្តុស្ស ឆ បិខិត្តិឃំ៎ “ងគ្គបកាឌលាគិ ខិភស្សុគ្គូ”តិ អាលិឌយ្យត្តុស្ស ទុក្កដំ៎
លិខ្លាឌិប្យាឌឃភាបិ ទុក្កដគ្គិ ឯឌត្តបដ្ឋកចាឃំ ទុត្តំ៎ “ឃំកិគ្គិ អល្លុស្តុក្លុ ឌិឯគ្គ្រឃាគិគ្គ្រឃំ ឆឃុគ្គូ”តិ អាលិឌយ្យត្តុស្ស ចត្តុចឌឯភ
បិទាខិកគុល្លគ្នឃបិខិត្តិឃទុក្កដបិគិ ឌចខិពគ្គាគិ៎

បដក្កិងាគំ បភ បទិត្តុកឌលាគ្នា ភកចពា អត្តុគ្គាពំ, ពស្មា អឌឌគ្គា ចភកាឃុំកាហិ ចា ខិគ្គិ ឯឃំ ចា ង្គដិពំ អក្កិ អាកាគ្គត្តិ ខិស្វា
“ពិលាក្យដិឌឃា ឃា ខិភស្សុគ្គូ”តិ ពស្ស អក្កិឌភា បដិអក្កិ ងាតុំ ចដ្ឋពិ, ឌឃភ ឯគ្គិ អាកាឆ្នឌត្តា អក្កិ ឲកឌពា ហុត្តា តិទុបិងាឌភា តិគ្គាពិ៎
បទិត្តឃុំ កាតុំ ចដ្ឋពិ ពិលាក្យដិកាគំ ឯឃគ្គា ក្តុយិពឆ្នគំ បទិពាឍលាគំ ចា, ឃឆា អាកាឌពា អក្កិ ង្គបិងាគំ អលភិត្តុា តិគ្គាពិ៎ ឲពគ្គា ឯគ្គា
ង្គដិឌពឌឃច អក្កិគ្គិ កាតុំ ចដ្ឋពិ៎ អត្តុដិឌព អត្តុបឯឃ្យឌត្តហិ កឃុំឃឌចាហាឌឌភ កាឌទពគ្គាំ៎ ង្គឌកាភ បភ តិគ្គាឌបឌត្តហិ អឃ្យាលាកឌបច
ង្គកាំ អាសិគ្គិពគ្គាំ៎

១៥៨. អាឃាតកវត្ថុស្មិំ – យថា ឯកប្បហារេន; ឯវំ “ទ្វីហិ បហារេហី”តិ អាណាបេន្តស្សបិ បារាជិកំ វេទិតព្ពំ. “ទ្វីហី”តិ វុត្តេ ច ឯកេន បហារេន មារិតេបិ ខេត្តមេវ ឱតិណ្ណត្តា បារាជិកំ, តីហិ មារិតេ បន វិសង្កេតំ. ឱតិ យថាបរិច្ឆេទេ វា បរិច្ឆេទព្ភន្តរេ វា អវិសង្កេតំ, បរិច្ឆេទាតិក្កមេ បន សព្ពត្ថ វិសង្កេតំ ហោតិ, អាណាបកោ មុច្ចតិ, វធកស្សេវ ទោសោ. យថា ច បហារេសុ; ឯវំ បុរិសេសុបិ “ឯកោ មារេតូ”តិ វុត្តេ ឯកេនេវ មារិតេ បារាជិកំ, ទ្វីហិ មារិតេ វិសង្កេតំ. “ទ្វេ មារេន្តូ”តិ វុត្តេ ឯកេន វា ទ្វីហិ វា មារិតេ បារាជិកំ, តីហិ មារិតេ វិសង្កេតន្តិ វេទិតព្ពំ. ឯកោ សព្ពេយ វេទេកន ធាវេតា បុរិសស្ស សីសំ អសិនា ឆិន្ទតិ, អសីសកំ កពន្ធំ ធាវតិ, តមញ្ញោ បហរិត្វា បាតេសិ, កស្ស បារាជិកន្តិ? វុត្តំ ភូតប្បន្ធោ “វេទ កម្មបច្ចេទកស្សា”តិ អាហំសុ. អាភិធម្មិកគោធត្តត្ថេរោ “សីសច្ឆេទកស្សា”តិ. ឯវន្ទូបិតិបិ ចត្តុតិ ព្ពហស្ស ចត្តុស្ស អត្តតិបនេ វត្តព្ពាតីតិ.

១៥៩. តក្កវត្ថុស្មិំ – អភិយេមត្វា “តក្កំ បាយេថា”តិ វុត្តេ យំ វា តំ វា តក្កំ បាយេត្វា មារិតេ បារាជិកំ. អភិយេមត្វា បន “គោតក្កំ មហិំសតក្កំ អជិកាតក្ក”ន្តិ វា, “សីតំ ឧណ្ហំ ធូបិតំ អធូបិត”ន្តិ វា វុត្តេ យំ វុត្តំ, តតោ អញ្ញំ បាយេត្វា មារិតេ វិសង្កេតំ.

លោហិតវាតាពាធិកវត្ថុស្មិំ– លោហិតវាតាពាធិកំ កាយ សព្ពធាតុវិសង្ខតំ ឧក្កំ ភេសជ្ជំ តំ កិរ កទោត្តា ហរិតកាយលកចិក៏តកកសារេច សព្ពធញ្ញានិ សព្ពអបរណ្ណានិ សព្ពតុម្បិ ធញ្ញានំ ខ្លកតំ កងលិផលិមិតិ សព្ពផលិតិ វេត្តកោតកលខ្ទុរិកព្យគ្រោធនវេយា សព្ពកព្យគ្រោធេ យច្ឆុមំសលព្ធានិ អនេកានិ ច មច្ឆមាលិតសិត្តុចលោហិតកក្មាឌីតិ ភេសជ្ជានិ បក្ខិបិត្វា ឧរុម្ភិយុំ លិម្បិត្វា ឧក្កំ វា ទ្វេ វា តីណិ វា សំចច្ឆរានិ ឋបេន្តិ, តំ បរិបច្ចិត្វា ឧឡុរសចណ្ហំ ហោតិ. ចាតកាយក្ខប្បណ្ហកក្ខាទីនំ សិតិន្ធកោខេតំ ក្រុត្តាតញ្ចា ចុត្តរបិតំ កត្តឱរលាកភេសជ្ជំ តាជិសំ តត្ថិ. តំ បនេតំ កិក្លុតំ បច្ឆាកត្តុម្បិ ចេតិ, កិលិតាតំ បិកតិករយច, អកិលិតាតំ បន ចុកាសម្ពិត្តុំ បិតបរិកោរេកតាតិ.

សមត្តបិរោជិកាយ ចិតយសំចណ្ហតាយ

តតិយបារាជិកចណ្ហតា តិដ្ឋិតា.

៤. ចតុត្ថបារាជិកំ

ចតុសច្ចធម្ម សត្ថា, ចតុត្ថំ យំ បកាសយិ;

បារាជិកំ តស្ស ទានិ, បត្តោ សំចណ្ហតាក្កមោ.

យស្មា តស្មា សុចិញ្ញេយ្យំ, យំ បុព្ពេ ច បកាសិតំ;

តំ ចជ្ឈយិត្វា អបស្សាបិ, ហោតិ សំចណ្ណតា អយំ៑

ចក្ខុបុទាតីទិយកិច្ចចត្តុចណ្ណតា

១៥៦. ទេត សមេយត ពុទ្ធោ ភកចា វេចសាលិយំ ចិហរតិ...បេ... កិហឹតំ កាមុត្តំ អឆិដ្ឋេយាតិ កិហឹតំ ពេទេត្តស្ស វេចច អាទាយាឌឹស្ស ច កាតព្ពកិច្ចំ អឆិដ្ឋាយ; “ឲុចំ កាតព្ពំ, ឲុចំ ត កាតព្ព”ត្តិ អាចិក្ខាយ វេចច អត្ថសាសាយ ចាតិ ចុត្តំ ហោតិ៑ ឝ្ទុតេឃ្យត្តិ ឝ្ទុតាកមុំ៑ ៗត្តទិយត្ថស្សឆមុស្សាតិ យត្ថេស្ស ៗត្តិណ្ណឆមុស្ស; យត្ថេស្ស អតិក្កមិត្វា ព្រហ្មត្តំ ចា តិព្ពាតំ ចា បិបតកាឆមុស្សាតិ អត្ថោ៑ ៗត្តទិយត្ថស្សាតំ ចា វេសដ្ឋបុទិសាតំ ឈសាឃឹតញ្ញា អទិយាតញ្ញា ឆមុស្ស៑ អស្មុកោ កិក្ខុតិអាឌឹស្ស អត្ថតា ឲុចំ យត្ថយិត្វា បដ្ឋា កិហឹតំ កាសត្តា “ពុទ្ធទក្ខិតោ តាយ កិក្ខុ បឆយស្ស ឈសាតស្ស លិកឹ, ឆមុទក្ខិតោ ទុតិឃស្សា”តិ ឲុចំ តាយចវេសតេច ចណ្ណំ កាសិស្វតិ វេចឌឹតព្ពោ៑ តត្ថ ឲុសោវេយច វោ អាចុសោ វេសឃ្យាតិ កាមុត្តាឆិដ្ឋាតំ ឝ្ទុតេឃ្យហទលាញ្ញា ព្រហ្មសបត្តំ យហាសយាទមុំ ត ច សមលាសាទុបុំ៑ តតោ បត ៗកឃតោបិ ឲុសោ ឲុច វេសឃ្យា បិសំសតទោ សុត្តទតទោ ឃោ អមព្រាំ កិហឹតំ អព្ញាមព្ញាស្ស ៗត្តទិយត្ថស្សឆមុស្ស ចណ្ណោ កាសិតោ៑ កំ ចុត្តំ ហោតិ? ព្ទទិយាបធំ សណ្ឋបេត្វា តិសិត្ថំ ចា ចក្កមត្តំ ចា បុច្ឆត្តាតំ ចា អបុច្ឆត្តាតំ ចា កិហឹតំ “អយំ អស្មុកោ តាយ កិក្ខុ បឆយស្ស ឈសាតស្ស លិកឹ”តិ ឲុចយាឌឹតា តេយត ឃោ អមព្រាំ អព្ញាត អព្ញាស្ស ៗត្តទិយត្ថស្សឆមុស្ស ចណ្ណោ កាសិតោ កចិស្សតិ, ឲុសោ ឲុច វេសឃ្យាតិ៑ អតាកាតសម្ពទ្ធេ បត អសតិ ត ឲុតហិ វោ តស្មិំ លលេ កាសិតោច ឃស្មា ត ឃុជ្ជតិ, តស្មា អតាកាតសម្ពន្ធិំ កត្វា “ឃោ ឲុចំ កាសិតោ កចិស្សតិ, វោ ឲុច វេសឃ្យា”តិ ឲុចមេត្ថ អត្ថោ វេចឌឹតព្ពោ៑ លក្ខំ បត សទ្ធសត្ថោតោ បទិយេសិតព្ពំ៑

១៥៦. ចណ្ណចា អហេសុត្តិ អព្ញាវេយច តេសំ អកិតចោ សទឹទចណ្ណោ ៗប្បន្ខិ, តេត ចណ្ណេត ចណ្ណចត្តា អហេសុំ៑ បឹលិត្ទ្រិយាតិ បញ្ចហិ បសាទេហិ អកិតិចិដ្ឋាកាសស្ស បទិបុណ្ណត្តា យតដ្ឋដ្ឋាតំ ព្ទទ្រិយាតំ អមិលិតាកាវេចត បឹលិត្ទ្រិយា៑ បសត្តមុខចណ្ណាតិ កិញ្ចាបិ អចិសេសេត ចណ្ណចត្តា សទឹទចណ្ណតោ បត តេសំ មុខចណ្ណោ អឆិកតទំ បសត្តោ; អដ្ឋោ អតាចិលេវ បទិសុទ្ធោតិ អត្ថោ៑ ចិប្បសត្តលចិចណ្ណាតិ យេត ច តេ យហាកលិការបុប្ផាឌិសឌិសេត ចណ្ណេត ចណ្ណចត្តា, តាឌិសោ អព្ញាសមិ យត្ថស្សាតំ ចណ្ណោ អត្ថិ៑ ឃធា បត ព្ទយេសំ; ឲុចំ ត តេសំ លចិចណ្ណោ ចិប្បសត្តោ៑ តេត ចុត្តំ – “ចិប្បសត្តលចិចណ្ណា”តិ៑ ព្ទតិហ តេ កិក្ខុ តេច ៗទ្ទេសំ ត បទិបុឆ្ឆំ ត កាមុដ្ឋាតំ អត្ថយុញ្ជត្តា៑ អឆ វោ កុហកតាឃ អត្ថកុលសំចណ្ណតាឃ លទ្ធាតិ បហឹតភោជតាតិ ភុញ្ជិត្វា ឃធាសុខំ តិទ្ទាទាមតំ សក្កលិការាមតញ្ញា អត្ថយុញ្ជត្តា ព្ទមុំ សទឹទវេសាកំ បិបុលិស្ស, ឃធា តំ ពាលិ កត្តមិកប្បដិកាកាតិ៑

ចក្ខុបុទាតីទិយាតិ ចក្ខុបុទាតីទចាសិតោ៑ កត្ថិ កិក្ខុចេ លមតឹយត្តិ កិក្ខុចេ កត្ថិ តុមព្រាំ ព្ទជំ ចតុចក្កំ តចក្ខោទំ សទឹទឃត្តំ លមតឹឃំ សក្កា លមិតុំ សហិតុំ បទិហទិតុំ ត កិញ្ចិ ទុក្ខំ ៗប្បាទេតីតិ៑ កត្ថិ ឃាបតឹយត្តិ កត្ថិ សព្ពកិច្ចេស្ស ឃាបេតុំ កមេតុំ សក្កា, ត កិញ្ចិ អត្តទាឃំ ឆេស្សតីតិ៑ កុឆ្ឋិ បទិកត្តាតិ កុឆ្ឋិ បទិកត្តិតោ ចទំ កតេចឃ្យ; “បទិកត្តា”តិបិ បិតេឋា ឃុជ្ជតិ៑ ឲុចំ ចក្ខុបុទាតីទិយេ អតេកបទិយាយេត ចិកទហិត្វា ព្ទឌាតិ ឃស្មា តេហិ កាតកមុំ វេចាទកមុំ ហោតិ, តស្មា អាឃតិំ អព្ញាសមិ ឲុចទុបស្ស កមុស្ស អកាទលាត្ថំ អឆ វោ ភកចា កិក្ខុ អាមេត្តសិ៑

១៤៥៍. អាយត្តេត្វា ច បន "បញ្ញាយ កិល្លេច យហារចោរា"តិអាឌិយាហ. តត្ថ សត្តោ សំចិជ្ជយាភាតិ អត្ថិ ចេច ស្បលត្តគ្គិ ចាតិ ចុត្តិ ហោតិ. ព្ពឆាតិ ព្ពយស្មិំ សត្តលោកេ. ឲចំ ហោតីតិ ឲចំ បុព្ពាភាគេ ព្ពង្ហា ស្បព្ជុតិ. ក្យាកាស្ស តាយាហត្តិ ឲត្ថ ស្ពុតិ តិបិតោ; ក្យាកា តាយាតិ អត្តោ.

សោ អបរេន សមយេនាតិ សោ បុព្ពាភាគេ ឲចំ ចិន្តេត្វា អត្ថក្កយេត បរិសំ ចរេដ្ឋត្តា បត្ថុគហតកយុំ បច្ចត្តិយកាយចិលេបត្តិ ឲចយាឌីតិ កត្វា ចេបុល្លប្បត្តបរិសោ ហុត្វា កាលេយបិ អកាលេយ, ឌភបេណបិ អឌភបេណ កទោរត្តា ហតត្តា ឈារេតត្តា លិត្តត្តា លោការេបត្តា បចត្តា បរិចេត្តា.

ព្ពតិ ឥរិហិរកយហារចោរំ ឥរស្សត្វា តេត សមិរេ សារេត បញ្ញា យហារចោរេ ឥរស្សតំ "ឲចរេយច លោ"តិអាឌិយាហ. តត្ថ បិបកិល្លតាតិ អត្តោស្ស ឲារតស្ស យ្សលច្ឆិត្តា បិរាឌិកប្បេត្តា "បិបកិល្ល"តិ ចុច្ចតិ. ព្ពឆ បន បិរាឌិកំ អតាបត្តោ ព្ពង្ហាចារេ ឌិតោ លុក្ខាត្តលុក្ខកាតិ សិក្ខាបកាតិ យដ្ឋិត្វា ចិចរេត្តា "បិបកិល្ល"តិ អឆិបេតោ. តស្សាបិ ឥរិហិរកចោរស្ស ចិយ បុព្ពាភាគេ ឲចំ ហោតិ – "ក្យាកាស្ស តាយាហំ... បេ... បរិក្ខារាត"ត្តិ. តត្ថ សក្កតោតិ សក្ការប្បេត្តា. ក្រុកតោតិ ក្រុការប្បេត្តា. យាតិតោតិ យតសា បិឃាឃិតោ. ប្ចុឌិតោតិ ចត្បច្ចយាកិហារប្ចុឌាយ ប្ចុឌិតោ. អបចិតោតិ អបចិតិប្បេត្តា. តត្ថ ឃស្ស ចត្តារោ បច្ចយេ សក្កិរិត្វា ស្ចុ អកិសង្ខតេ បណីតបណីតេ កត្វា ទេត្តិ, សោ សក្កតោ. ឃស្មិំ ក្រុកាចំ បច្ចុបេត្វា ទេត្តិ, សោ ក្រុកតោ. ឃំ យតសា បិឃាឃត្តិ, សោ យាតិតោ. ឃស្ស សព្ពាមេប្បតំ កទោត្តិ, សោ ប្ចុឌិតោ. ឃស្ស អកិចាឌកបច្ចុដ្ឋាតអញ្ជលិកម្មាឌិចរេត បរមតិបច្ចការំ កទោត្តិ, សោ អបចិតោ. ព្ពយស្ស ច បន សព្ពាម្បិ ព្ពយំ លោកាមិសំ បត្ថយមាតស្ស ឲចំ ហោតិ.

សោ អបរេន សមយេនាតិ សោ បុព្ពាភាគេ ឲចំ ចិន្តេត្វា អត្ថក្កយេត សិក្ខាយ អតិត្ថាការេច ស្កេដ្ឋតេ ស្កត្តញ្ញា ចបលេ ម្ចុលេ ចិកិល្លាចារេច យដ្ឋស្សតី អសម្បជានេ បិកតិត្ថិរេយ អាចរិយុបជ្ឈាយេហិ បរិច្ចត្តកេ លិកក្រុកេ បិបកិល្លេ សង្កហិត្វា ព្ពរិយាបថសណ្ឋបតាឌីតិ ក្យាហកចត្តាតិ សិក្ខាបេត្វា "អយំ ចេឆរោ អស្ចុកស្មិំ តាយ សេតាសេត ចស្សំ ស្កបកម្ម ចត្តបដិបត្តិ ប្ចុរេយមាតោ ចស្សំ ចសិត្វា តិក្ខតោ"តិ លោកសម្មតសេតាសតសំចណ្ណតាឌីហិ ស្កបិរេយហិ លោកំ បរិបិចេតុំ បដិពលេហិ ឌាតកាឌីស្ចុ កតបរិចេយហិ សេសម្បេត្តិហិ បិបកិល្លិហិ សំចល្លិយយាតក្យលោ ហុត្វា សតេត ចា សហស្សេត ចា បរិចុតោ...បេ... គេសជ្ជបរិក្ខារាតំ. អយំ កិល្លេច បឆយោ យហារចោរោតិ អយំ សត្ថិច្ឆកាឌិចោរកោ ចិយ ត ឲកំ ក្យលំ ត ទ្វេ, អថ ខោ យហាឌត់ ចព្ចោត្វា ចត្បច្ចយកហណតោ "បឆយោ យហារចោរោ"តិ ចេឌិតព្ពោ. ឲេយ បត ស្ចុត្តិកា ចា អាកិឆម្មិកា ចា ចិតយឆរា ចា កិល្លុ កិល្លាចារេ អសម្បជ្ជយាតេ បិញ្ញត្តំ ចារេចត្តា អដ្ឋកឆំ កចេត្តា អត្ថយាឌតាយ ឆម្មកឆាយ ព្ពរិយាបថសម្បត្តិយា ច លោកំ បសាឌេត្តា ឌតបឆចារិកំ ចរត្តិ សក្កតា ក្រុកតា យាតិតា ប្ចុឌិតា អបចិតា, តេ "តត្តិបចេលិឈឌតកា សាសតឌោតកា"តិ ចេឌិតព្ពា.

តឆាកតប្បចេឌិតត្តិ តឆាកេតេត បដិចិទ្ធំ បច្ចក្ខកតំ ឌាតាបិតំ ចា. អត្តតោ ឥហតីតិ បរិសមជ្ឈេបិញ្ញត្តញ្ញា អដ្ឋកឆញ្ញា សំសត្តិត្វា យឆ្មរេត សរេត បសាឆតឹយំ ស្ចុត្តត្តំ កចេត្វា ឆម្មកឆាចរេត អច្ឆរិយព្ភុតឌារេតត ចិញ្ញាឌតេត "អហោ, ភត្តេ, បិញ្ញុត្តា ច អដ្ឋកឆា ច ស្ចុបរិស្ចុទ្ធា, កស្ស សត្តិកេ ស្កក្កហិត្តា"តិ បុច្ឆិតោ "កោ អយ្យាឌិរេស ស្កក្កហាបេតុំ សមត្ថោ"តិ អាចរិយំ អត្ថុទ្ធិសិត្វា អត្តតា បដិចិទ្ធំ

សឃម្ភុទាហាលាឌិកតំ ឆល្ខុចិតឃំ បរេចេគេតិ៍ អឃំ តឆាកេតេត សតសហស្សកប្បាឌិកាតិ ចត្តារិ អសេន្ថេឃ្យាតិ បិរេបិយោ ប្បុទេត្វា កិរេគ្គត កសិរេត បដិចិន្តឆល្ខុទេត្តតេកា ទ្យតិយោ យហារេចារេរា៍

សុទ្ធំ ព្រហ្មចារិន្តិ និលាឃចកិក្លុ៍ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិឃំ ចរន្តន្តិ គិរុបក្កិលេសំ សេដ្ឋចរិឃំ ចរន្តំ; អញ្ញាឃ្បិ ចា អតាកាឃិ អាឌិ៍ កត្វា ឃាច ឃីលចត្តំ បុទ្ធុន្តំ អចិប្បជិឃារាឌិចត្វុកំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិឃំ ចរន្តំ៍ អឃ្មលេកត អព្រហ្មចរិឃេត អត្មុទ្ធំសេតីតិ តស្មិំ បុក្កលេ អចិន្ទឃាតេត អត្តិឃចត្វុតា អត្មុចគតិ ចោរេគតិ; អឃំ ចិន្ទឃាតក្យាលឃក្លិ អរិឃក្យាលេត្តតេកា តតិយោ យហារេចារេរា៍

កក្រុកណ្ឌតិ កក្រុបរិក្លាទាតីតិ ឃឆា អឌិគ្គារាគេត "ចតុរេរា ឌតា សំចិឆាឃ កក្រុកណ្ឌំ អចាហទុ"ន្តិ (បរិ៍ ३សិ៥) ឲត្ត បញ្ញាយាសកណ្ឍតកំ "កក្រុកណ្ឌ"ន្តិ ចុង្គតិ, ព្លឆ បត ត ឲចំ៍ អឆ លោ "បញ្ញាយាតិ, កិក្លុចេ, អចិឃ្សន្ទីឃាតិ ត ចិឃ្សន្ទេតត្តាតិ សស្ឃេត ចា កលោត ចា បុក្កលេត ចា៍ ចិឃ្សន្ទីតាតិបិ អចិឃ្សន្ទីតាតិ ហោន្តិ៍ ឃោ ចិឃ្សន្ទេឃ្យ, អាបត្តិ ទុល្លង្ខឃស្ស៍ កតឃាតិ បញ្ញា? អារាឃា, អារាឃចត្ត...បេ... គារុកណ្ឌំ, ឃត្តិកាកណ្ឌ"ន្តិ ចងតេតា អចិឃ្សន្ទីតត្តាតា កក្រុកណ្ឌតិ៍ "បញ្ញាយាតិ, កិក្លុចេ, អចេកក្តីឃាតិ ត ចិកខិតត្តាតិ សស្ឃេត ចា កលោត ចា បុក្កលេត ចា៍ ចិកត្តាតិបិ អចិកត្តាតិ ហោន្តិ៍ ឃោ ចិកេខេឃ្យ, អាបត្តិ ទុល្លង្ខឃស្ស៍ កតឃាតិ បញ្ញា? អារាឃា, អារាឃចត្ត...បេ... គារុកណ្ឌំ, ឃត្តិកាកណ្ឌ"ន្តិ (ទ្រឡអច៍ ១១១) ចងតេតា អចេកក្តីឃត្តា សាឆារណបរិក្លារភាវេច កក្រុបរិក្លារាតិ៍ អារាឃា អារាឃចត្វុតិអាឌីសុ ឃំ ចត្តត្តំ តំ សព្វំ "បញ្ញាយាតិ, កិក្លុចេ, អចិឃ្សន្ទីឃាតី"តិ ឲត្តេក អាកតសុត្តចណ្ឌតាឃេចេ កលិឃ្សាឃ៍ តេហិ កិហិ សក្កណ្យាតីតិ តាតិ គត្វា គត្វា កិហិ សក្កណ្យាតិ អត្មុក្កណ្យាតិ៍ ឧបលិខេបតីតិ "អហោ អឃ្យាកំ អឃ្យេ"តិ ឲចំ លបតេក អត្មុពាទ្ធតេក សគ្ហេហ កេរាតិ៍ អឃំ អចិឃ្សន្ទីឃំ អចេកក្តីឃញ្ញា កក្រុបរិក្លារំ តឆាកាចតេតា ទេឆតត្វា កិហិ សក្កណ្យតេកា ចតុរេត្វា យហារេចារេរា៍ ឃោ ច បតាឃំ ព្លឃំ កក្រុកណ្ឌំ ក្យលសក្កណ្យតត្វំ ចិឃ្សន្ទេត្តា ក្យលទ្វសកទ្រក្កំ អាបន្នតិ៍ បញ្ញាឌតីឃកឌ្ឋារេហោ ច ហោតិ៍ កិក្លុសង្ឃំ អកិកចិត្វា ព្លស្សរចតាឃ ចិឃ្សន្ទេត្តា ទុល្លង្ខឃំ អាបន្នតិ៍ ឆេឃ្យចិទេត្តត ចិឃ្សន្ទេត្តា កណ្ឌំ អណ្ឍរេបត្វា កាទេតទត្តាតិ៍

អឃំ អនេក្កា យហារេចារេរាតិ អឃំ ព្លឃេសំ ចោរារាតំ ដេដ្ឋចោរេរា; ព្លឃិតា សគិសោ ចោរេរា តាឃ តត្ថិ, ឃោ បញ្ញាត្រីឃក្កហលាតីតំ អតិសណ្យាត្សុតុឃំ លោកុត្តរឆល្ខុំ ទេឆតតិ៍ កិ បត សក្កា លោកុត្តរឆល្ខោ ហិទញ្ញាសុចណ្ណាឌីតិ ចិឃ ចទ្ធោត្វា ទេឆតត្វា កហេតុន្តិ? ត សក្កា, តេតេតចាហ – "ឃោ អសន្តំ អភូតំ ឧត្តរិឃតុស្សឆល្ខំ ឧល្លបតី"តិ៍ អឃេញ្យាអត្តតិ អសន្តំ តំ ឆល្ខុំ គេចល់ "អត្ថិ ឃណ្យាឲសោ"តិ ឧល្លបតិ, ត បត សក្កាតិ ឌាតា ចារេចតុំ, អត្តតិ ចា សំចិន្ទឃាតំ កាតុំ៍ អឆ កស្មា ចោរេរាតិ ទុទត្តាតិ? ឃស្មា តំ ឧល្លបិត្វា អសត្តសម្ភាចតាឃ ឧប្បន្នេ បច្ចេឃ កណ្យាតិ៍ ឲចញ្យាកណ្យាតា តេ បច្ចឃា សុតុឃេត ឧបាឃេត ចទ្ធោត្វា ទេឆតត្វា កហិតា ហោន្តិ៍ តេតេតចាហ – "តំ កិស្ស ហេតុ? ទេឃ្យាឃ ចោ កិក្លុចេ ទដ្ឋបិណ្ឌោ កុទេត្តា"តិ៍ អឃេញ្យាឲត្ត អនេត្វា – ឃំ អចេចាទុយ្យា "អឃំ អនេក្កា យហារេចារេរា, ឃោ អសន្តំ អភូតំ ឧត្តរិឃតុស្សឆល្ខំ ឧល្លបតី"តិ ៍ តំ កិស្ស ហេតុតិ កេត ការេលោត ឲតំ អចេចាទុយ្យាតិ ចេ៍ "ទេឃ្យាឃ ចោ កិក្លុចេ ទដ្ឋបិណ្ឌោ កុទេត្តា"តិ កិក្លុចេ ឃស្មា ឃោ តេត ទដ្ឋបិណ្ឌោ ទេឃ្យាឃ ទេឃ្យចិទេត្តត កុទេត្តា ហោតិ៍ ឲត្ត ហិ ចោកាទេរា "ឃេ ហិ ចោ អរិឃា អរញ្ញចតបត្តាតី"តិអាឌីសុ (ម៍ តិ៍ ១៍៣៥-៣៩) ចិឃ បគប្បុរេលឃទេត្ត តិបិតោ៍ តស្មា "តុឃេត្វា កុទេត្តា"តិ ឲចឃស្ស អនេត្វា ត ឌដ្ឋទេត្តា៍

ព្ទនាតិ តរយចត្ថំ កាធាហិ ចិក្ខតតេ កទេរនេត្វា "អញ្ញាធា នត្ថ"ត្តិអាឌិយាហៈ តត្ថ អញ្ញាធា នត្តត្តិ អបរិសុទ្ធកាយសយាចារាឌិកេត អញ្ញាតាកាទេត នត្តិៈ អញ្ញាធា ឃោ បចេចឝយតិ បរិសុទ្ធកាយសយាចារាឌិកេត អញ្ញាត អាកាទេត ឃោ បចេចឝេយ្យៈ "បរេយបរិសុទ្ធា អហំ, អត្ថិ ទេយ អញ្ញត្តទេ លេកឹត្តទេឈទេ្ធា"តិ ឲចំ ឌាតាបេយ្យៈ បចេចឝត្វា ច បត តាយ បចេចឝតាយ ន្តបត្តិ ទេកាឌតំ អទហា ចិយ ក្សន្តតិៈ តិកច្ឆ កិតចទេស្សច ក្សត្ត ទេឆទេយ្យត តស្ស តត្តិ តិកច្ឆាតិ ចទេ្ចត្វា អញ្ញាធា នត្តិ អញ្ញាធា ឝទេស្សត្វាៈ អក្យដ្ឋអកន្ឋក្ខតទេយច

សាឍាបលិសបល្លចាឌិន្ឋាឝទេតត ក្យុដ្ឋយិច កន្ឋយិច ច អត្តាតំ ឝទេស្សត្វាៈ កិតចទេស្សចាតិ ចទ្ទោកស្ស ទេកទាឌិកស្ស ក្យុដ្ឋកន្ឋសញ្ញាយ អទទេញ្ញា អាកតាកទេត សក្យទេហ កទេហត្វា ខីចិតកបក្សស្ស សាក្យហិកទេស្សចៈ ក្សត្ត ទេឆទេយ្យត តស្ស តត្តិ តស្សាបិ អតទហត្តទេស្សច សទេតា អទហត្តកាចំ ឝទេស្សត្វា លទ្ធទេកាឌតំ ក្សន្តទេតា; ឃំ តំ ក្សត្ត តំ ឃធា សាក្យហិកកិតចស្ស តិកច្ឆ ចទេ្ចត្វា សក្យហក្កហលំ, ឲចំ យតុទេស្ស ចទេ្ចត្វា លទ្ធស្ស ទេកាឌតស្ស ក្សតត្តា ទេឆទេយ្យត ក្សត្ត តាយ ទេហាតិៈ

ព្ទយំ បត អត្ថចសំ អឌាតត្តា ទេយ ឲចំ ក្សន្តត្តិ, កាសាចកណ្ដា...ទេប... តិទយំ ទេត ន្តបបន្នទេទ កាសាចកណ្ដាតិ កាសាទេចត ទេចឌិតកណ្ដាៈ ឲត្តកទេយច អទិឃទ្ធឌឆាទេលយត្ត, ទេសសំ សាយញ្ញា តត្ថិតិ ចុត្ត ទេហាតិៈ "កចិស្សត្តិ ទេឍា បតាតគ្គ អតាកតយទ្ធាតំ ទេកាកោក្សទេតា កាសាចកណ្ដា"តិ (ម៉ ត៉ ១.១២០) ឲចំ ចុត្តក្សុស្សឹលិតំ ឲតំ អឆិចចតំៈ បិបឆយ្ឋាតិ លិយកឆយ្ឋៈ អសញ្ញាតាតិ កាឃាឌីហិ អសញ្ញាតាៈ បិបិតិ លិយកបុក្កលិៈ បិទេបហិ កទេយ្ហិតិ ទេតហិ កទលកាទេល អាឌីតចំ អឌិស្វា កទេតហិ បទេចទ្ទាតាឌីហិ បិបកទេយ្ហិៈ តិទយំ ទេត ន្តបបន្នទេទតិ តិទស្សាឆំ ក្សក្កតិៈ ទេត ន្តបបន្នត្តិ; តស្វា ទេសទេយ្យា អទេយាក្យឡុឌ្ឍតិ កាធាៈ តស្សទេត្វា – សចាឃំ ក្សុស្សឹទេលិ អសញ្ញាទេតា ព្ទន្ឋាចាទេទ ឆិទេតា ក្យហតាយ ទេលិកំ ចទ្ទាទេកា បុក្កទេលិ តត្ត អក្កិសិល្បយំ អទេយាក្យឡុអំ ក្សទេន្ឋឃ្យ អទេន្យាហទេយ្យ, តស្ស ឃទេ្ចាតំ ទេដ្ឋបិល្លំ ក្សទេន្ឋឃ្យ, ឃទេ្ចាតំ អទេយាក្យឡុអំ, ទេតសុ ខ្លឹសុ អទេយាក្យឡុឌ្ឍច ក្សទេត្តា ទេសទេយ្យា សុត្តទេតទេទា បណឹតតទេទា ច កទេចយ្យ, ត ហិ អទេយាក្យឡុអស្ស ក្សតត្តា សយ្យទាទេយ សញ្ញាញាតតាទេលាតាបិ ក្សន្នាតបទិទេឆ្ឋំ ក្សក្ល អតុកចតិៈ ឲចំ បឌិលទ្ធស្ស បត តស្ស ទេដ្ឋបិល្លស្ស ក្សតត្តា សយ្យទាទេយ ចុត្តបក្សកាទេ ក្សក្ល អតុទេកាតិ, អឃតិក្យកោឌិបទេត្តា យិន្ឋាឌីទេចាតិៈ

ឲចំ បិបកិទិឃាយ អតាឌីតចទេស្សាចិតំ អាឌីតចំ ឝទេស្សត្វា "អឆ ទេឍា កកចា ចក្ក្យុទាតិទិទេយ កិក្ល អទេតកបទិឃាទេឃត ចិកទេហិត្វា ក្សត្តទេតាយ ក្សុទេប្បាសតាយ...ទេប... ព្ទយំ សិក្ខាបតំ ន្ត្តិទេសយ្យាធា"តិ ច ចត្វា ចតុត្ថបិទាឌិកំ បញ្ញាទេបត្វា "ទេយា បត កិក្ល អតកិឌាត"ត្តិ អាឌិយាហៈ

ឲចំ ម្ភលទេន្ឋិខ្ឌចទេសត ឝឡហំ កត្វា ចតុត្ថបិទាឌិទេកា បញ្ញាទេត្ត អបទេយុំ អតុប្បញ្ញាត្តត្តាយ អឆិយាតចត្ថ ន្តឌបិឌិៈ តស្សុប្បត្តិឌីបតត្ថំ ឲតំ ចុត្ត – "ឲចត្ថិតំ កកចតា កិក្លតំ សិក្ខាបតំ បញ្ញាត្ត ទេហាតី"តិៈ

អឆិយាតចត្ថចណ្ណតា

១៥៩. តត្ថ អឌិដ្ឋេ ឌិដ្ឋសញ្ញិទេតាតិ អទហទេត្ត ខាតាលចក្ខតា អឌិដ្ឋេ ទេយច "ឌិដ្ឋំ អទេយត្តំ អទហត្ត"ត្តិ ឌិដ្ឋសញ្ញិទេតា ហុត្វាៈ ឲស តទេឃា

អប្បត្តាឌីស្ស៎ អយំ បន ចិនេយយោ – អប្បេត្តតិ អត្តនោ នត្ថានេ ខ្ទប្បត្តិចេនត អប្បេត្ត៎ អតឌិកេពតិ យក្កកាចតាយ អតឌិកេព; អប្បដិលទ្ធម្បិ អទេត្វា៎ អសម្ពិកេពតិ អប្បដិចិទ្ធេ បច្ចេចក្ខលចេនត ចា អប្បច្ចក្ខកេព៎ អឌិយាតេតតាតិ អឌិកពយាតេតត; “អឌិកពតា យឃ”ន្តិ ឲចំ ខ្ទប្បត្តយាតេតតាតិ អទេត្វា, អឌិកយាតេតត ចា ឆទ្ធយាតេតតាតិ អទេត្វា៎ អដ្ឋា ឰ្យាកទិ ស្នតិ អទហត្តំ ឰ្យាកទិ ស្ស; “បត្តំ អាចុនោ អនេយត្វំ អទហត្តំ, កតំ កទលឹយ”ន្តិ កិក្ខុតំ អាទេទាចេស្ស៎ ពេតសំ យេក្កត អប្បហឹតកិលេសត្តា ពេកចលំ សយឆចិបស្សតាឌេលត ចិក្ខម្ពិតកិលេសានំ អបេទត សយេឃត តឆាទុបបច្ចយសយាឃោក ទាកាឃ ចិត្តំ តយតិ; ទាកត្វាឃ តយតីតិ អទេត្វា៎ ឲស តេឃា ឌ្ឍាតទេស្ស៎

តច្ចលោ ឲតំ អដ្ឋោហាទិកត្តិ តច្ចា លោ ឲតំ ពេតសំ អដ្ឋាឰ្យាកលោំ អដ្ឋោហាទិកំ អាបត្តិបដ្ឋាបេត ចោហាទំ ត កច្ឆតិ; អាបត្តិឃា អច្ចំ ត ហោតីតិ អទេត្វា៎

កស្ស បតាឃំ អឌិយាតោ ខ្ទប្បជ្ជតិ, កស្ស តុប្បជ្ជតីតិ? អទិឃសាចកស្ស តាច តុប្បជ្ជតិ សោ ហិ យក្កឋលតិដ្ឋាតបហឹតកិលេសអចសិដ្ឋកិលេសបច្ចេចក្ខលោត សដ្ឋាពសោយតស្សា អទិឃក្ចុលបដិចេឆ តិក្កច្ឆា៎ តស្មា សោពាបត្តាឌីតំ “អហំ សកទាកាឃី”តិអាឌិចេនត អឌិយាតោ តុប្បជ្ជតិ៎ ទុស្សីលស្ស តុប្បជ្ជតិ, សោ ហិ អទិឃក្ចុលាឌិកេយ តិទាសោច៎ សីលចេពាបិ បទិច្ចត្តកយដ្ឋាតស្ស តិឌ្ឍាទាយតាឌិយតុឃុត្តស្ស តុប្បជ្ជតិ៎ សុបទិសុទ្ធសីលស្ស បត កយដ្ឋាតេ អប្បយត្តស្ស តាយទ្ទុបំ ចចត្វេបត្វា បច្ចយបទិក្កហេត ចិតិល្លកច្ឆស្ស តិលក្ខលំ អាទោទាបត្វា សច្ចាទេ សម្ពុសត្តស្ស អាទទ្ធចិបស្សកស្ស ខ្ទប្បជ្ជតិ, ខ្ទប្បេត្តា ច សុទ្ធសយឆលាកិ ចា សុទ្ធចិបស្សតាលាកិ ចា អត្តទា ឌេបតិ, សោ ហិ ឌសបិ ឌីសតិបិ តិំសម្បិ ចស្សាតិ កិលេសសមុទាចាទំ អបស្សិត្វា “អហំ សោពាបេត្តា”តិ ចា “សកទាកាឃី”តិ ចា “អតាកាឃី”តិ ចា យដ្ឋាតិ៎ សយឆចិបស្សតាលាកិ បត អទហេត្តឃេច ឌេបតិ៎ តស្ស ហិ សយាឌិឌេលត កិលេសា ចិក្ខម្ពិតា, ចិបស្សតាឌេលត សង្ខាទា សុបទិក្កហិតា, តស្មា សដ្ឋិម្បិ ចស្សាតិ អសីតិម្បិ ចស្សាតិ ចស្សសតម្បិ កិលេសា ត សមុទាចទត្តិ, ខីលាសចស្សេច ចិត្តចាទោទា ហោតិ៎ សោ ឲចំ ឌីឃទត្តំ កិលេសសមុទាចាទំ អបស្សេត្តា អត្តទា អឌេត្វាច “អទហា អហ”ន្តិ យដ្ឋាតីតិ៎

សចិកក្កសិក្ខាបឌចណ្ណតា

១៩៨៉ អតកិឌាតត្តិ ត អកិឌាតំ៎ ឃស្មា បតាឃំ អតកិឌាតំ សមុទាចទតិ, ស្វស្ស សត្តាតេ អតុប្បេត្តា ឌាពេលាត ច អសម្ពិកេពាតិ អក្ខេពា ហោតិ៎ តេតស្ស បឌកាឌេត “អសត្តំ អក្ខំ អសំចិជ្ជយាត”ន្តិ ចត្វា “អឌាតេត្តា អបស្សេត្តា”តិ ចុត្តំ៎

ខ្ទត្តទិយតុស្សឌយុត្តិ ខ្ទត្តទិយតុស្សាតំ ឌសាឃីតេច្ចាច អទិយាតច្ចា ឌយ្យំ៎ អត្តុបតាឃិកត្តិ អត្តតិ តំ ខ្ទបេតតិ, អត្តាតំ ចា តត្វ ខ្ទបេតតីតិ អត្តុបតាឃិកោ, តំ អត្តុបតាឃិកំ; ឲចំ កត្វា សមុទាចេទេឃ្យាតិ សម្ពេត្ធា៎ បឌកាឌេត បត ឃស្មា ខ្ទត្តទិយតុស្សឌេយា តាយ ឌសាតំ ចិយោក្ខេ សយាឌិ សយាបត្តិ ឌាពាលឌស្សតំ...បេ... សុដ្ឋាកាទេ អកិទតីតិ ឲចំ ឌសាតាឌេឃា អេតកឌយា ចុត្តា៎ តស្មា ពេតសំ សេដ្ឋាសំ ចេនត អត្តុបតាឃិកកាចំ ឌេស្សេត្តា “េព ចា ក្សេល ឌេយ្យ អត្តតិ ខ្ទបេតតី”តិ ឌាហុចចតតិទ្ទេសំ អកាសិ៎ តត្វ “ឲេព ឌយ្យា យឃិ សត្តិស្សន្តី”តិ

សមុទាចរន្តោ អត្តនិ ឧបនេតិ។ “អហំ ឥមេសុ សន្ទិស្សាមី”តិ សមុទាចរន្តោ អត្តានំ តេសុ ឧបនេតីតិ វេទិតព្វោ។

អលមរិយញាណទស្សនន្តិ ឯត្ថ លោកិយលោកុត្តរា បញ្ញា ជាននដ្ឋេន ញាណំ, ចក្ខុនា ទិដ្ឋមិវ ធម្មំ បច្ចក្ខករណតោ ទស្សនដ្ឋេន ទស្សនន្តិ ញាណទស្សនំ។ អរិយំ វិសុទ្ធំ ឧត្តមំ ញាណទស្សនន្តិ អរិយញាណទស្សនំ។ អលំ បរិយត្តំ កិលេសវិទ្ធំសនសមត្ថំ អរិយញាណទស្សនមេត្ថ, ឯតស្មិំ វា ឧត្តរិមនុស្សធម្មេ អលំ វា អរិយញាណទស្សនមស្សាតិ អលមរិយញាណទស្សនោ, តំ អលមរិយញាណទស្សនំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មន្តិ ឯវំ បទសម្ពន្ធោ វេទិតព្វោ។ តត្ថ យេន ញាណទស្សនេន សោ អលមរិយញាណទស្សនោតិ វុច្ចតិ។ តទេវ ទស្សេតុំ “ញាណន្តិ តិស្សោ វិជ្ជា, ទស្សនន្តិ យំ ញាណំ តំ ទស្សនំ; យំ ទស្សនំ តំ ញាណ”ន្តិ វិជ្ជាសីសេន បទភាជនំ វុត្តំ។ មហគ្គតលោកុត្តរា បនេត្ថ សព្វាបិ បញ្ញា “ញាណ”ន្តិ វេទិតព្វា។

សមុទាចរេយ្យាតិ វុត្តប្បការមេតំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ អត្តុបនាយិកំ កត្វា អារោចេយ្យ។ ឥត្ថិយា វាតិអាទិ បន អារោចេតព្វបុគ្គលនិទស្សនំ។ ឯតេសញ្ហិ អារោចិតេ អារោចិតំ ហោតិ ន ទេវមារព្រហ្មានំ, នាបិ បេតយក្ខតិរច្ឆានគតានន្តិ។ ឥតិ ជានាមិ ឥតិ បស្សាមីតិ សមុទាចរណាការនិទស្សនមេតំ។ បទត្ថោ បនស្ស “ជានាមហំ ឯតេ ធម្មេ, បស្សាមហំ ឯតេ ធម្មេ”តិ ឥទំ ឯតេសុ ធម្មេសុ ជាននបស្សនានំ បវត្តិទីបនំ, “អត្ថិ ច មេ ឯតេ ធម្មា”តិអាទិ អត្តុបនាយិកាការទីបនំ។

១៥៧។ តតោ អបរេន សមយេនាតិ អាបត្តិបដិជាននសមយទស្សនមេតំ។ អយំ បន អារោចិតក្ខណេយេវ បារាជិកំ អាបជ្ជតិ។ អាបត្តិំ បន អាបន្នោ យស្មា បច្ឆា ចោទិតោ វា អចោទិតោ វា បដិជានាតិ; តស្មា “សមនុគ្គាហិយមានោ វា អសមនុគ្គាហិយមានោ វា”តិ វុត្តំ។

តត្ថ សមនុគ្គាហិយមានេ តាវ – កិំ តេ អធិគតន្តិ អធិគមបុច្ឆា; ឈានវិមោក្ខាទីសុ, សោតាបត្តិមគ្គាទីសុ វា កិំ តយា អធិគតន្តិ។ កិន្តិ តេ អធិគតន្តិ ឧបាយបុច្ឆា។ អយញ្ហេត្ថាធិប្បាយោ – កិំ តយា អនិច្ចលក្ខណំ ធុរំ កត្វា អធិគតំ, ទុក្ខានត្តលក្ខណេសុ អញ្ញតរំ វា? កិំ វា សមាធិវសេន អភិនិវិសិត្វា, ឧទាហុ វិបស្សនាវសេន? តថា កិំ រូបេ អភិនិវិសិត្វា, ឧទាហុ អរូបេ? កិំ វា អជ្ឈត្តំ អភិនិវិសិត្វា, ឧទាហុ ពហិទ្ធាតិ? កទា តេ អធិគតន្តិ កាលបុច្ឆា។ បុព្ពណ្ហមជ្ឈន្ហិកាទីសុ កតរស្មិំ កាលេតិ វុត្តំ ហោតិ? កត្ថ តេ អធិគតន្តិ ឱកាសបុច្ឆា។ កតរស្មិំ ឱកាសេ, កិំ រត្តិដ្ឋានេ, ទិវាដ្ឋានេ, រុក្ខមូលេ, មណ្ឌបេ, កតរស្មិំ វា វិហារេតិ វុត្តំ ហោតិ។ កតមេ តេ កិលេសា បហីនាតិ បហីនកិលេសបុច្ឆា។ កតមគ្គវជ្ឈា តវ កិលេសា បហីនាតិ វុត្តំ ហោតិ។ កតមេសំ ត្វំ ធម្មានំ លាភីតិ បដិលទ្ធធម្មបុច្ឆា។ បឋមជ្ឈានាទីសុ កតមេសំ ធម្មានំ ត្វំ លាភីតិ វុត្តំ ហោតិ។

តស្មា ឥទានិ ចេបិ កោចិ ភិក្ខុ ឧត្តរិមនុស្សធម្មាធិគមំ ព្យាករេយ្យ, ន សោ ឯត្តាវតា សក្កាតព្វោ។ ឥមេសុ បន ឆសុ ឋានេសុ សោធនត្ថំ វត្តព្វោ – “កិំ តេ អធិគតំ, កិំ ឈានំ, ឧទាហុ វិមោក្ខាទីសុ អញ្ញតរ”ន្តិ? យោ ហិ យេន អធិគតោ ធម្មោ, សោ តស្ស បាកដោ ហោតិ។ សចេ “ឥទំ នាម មេ អធិគត”ន្តិ វទតិ, តតោ “កិន្តិ តេ អធិគត”ន្តិ បុច្ឆិតព្វោ, “អនិច្ចលក្ខណាទីសុ កិំ ធុរំ កត្វា

អដ្ឋតិំសាយ ច អារម្មណេសុ រូបារូបអជ្ឈត្តពាហិទ្ធាទិភេទេសុ ច ធម្មេសុ កេន មុខេន អភិនិវិសិត្វា”តិ។ យោ ហិ យស្សាភិនិវេសោ, សោ តស្ស បាកដោ ហោតិ។ សចេ “អយំ នាម មេ អភិនិវេសោ ឯវំ មយា អធិគត”ន្តិ វទតិ, តតោ “កទា តេ អធិគត”ន្តិ បុច្ឆិតព្វោ, “កិំ បុព្វណ្ហេ, ឧទាហុ មជ្ឈន្ហិកាទីសុ អញ្ញតរស្មិំ កាលេ”តិ។ សព្វេសញ្ហិ អត្តនា អធិគតកាលោ បាកដោ ហោតិ។ សចេ “អសុកស្មិំ នាម កាលេ អធិគត”ន្តិ វទតិ, តតោ “កត្ថ តេ អធិគត”ន្តិ បុច្ឆិតព្វោ, “កិំ ទិវាដ្ឋានេ, ឧទាហុ រត្តិដ្ឋានាទីសុ អញ្ញតរស្មិំ ឱកាសេ”តិ។ សព្វេសញ្ហិ អត្តនា អធិគតោកាសោ បាកដោ ហោតិ។ សចេ “អសុកស្មិំ នាម ឱកាសេ អធិគត”ន្តិ វទតិ, តតោ “កតមេ តេ កិលេសា បហីនា”តិ បុច្ឆិតព្វោ, “កិំ បឋមមគ្គវជ្ឈា, ឧទាហុ ទុតិយាទិមគ្គវជ្ឈា”តិ។ សព្វេសញ្ហិ អត្តនា អធិគតមគ្គេន បហីនកិលេសា បាកដា ហោន្តិ។ សចេ “ឥមេ នាម មេ កិលេសា បហីនា”តិ វទតិ, តតោ “កតមស្ស ត្វំ មគ្គស្ស លាភី”តិ បុច្ឆិតព្វោ, “កិំ សោតាបត្តិមគ្គស្ស, ឧទាហុ សកទាគាមិអាទីសុ អញ្ញតរស្សា”តិ។ សព្វេសញ្ហិ អត្តនា អធិគតមគ្គោ បាកដោ ហោតិ។ សចេ “ឥមស្ស នាមាហំ មគ្គស្ស លាភី”តិ វទតិ, ឯត្តាវតាបិស្ស វចនំ ន សទ្ធាតព្វំ, ពហុស្សុតា ហិ ឧគ្គហបរិបុច្ឆាកុសលា ឥមានិ ឆ ឋានានិ សោធេតុំ សក្កោន្តិ។

ឥមស្ស បន ភិក្ខុនោ អាគមនបដិបទា សោធេតព្វា។ យទិ អាគមនបដិបទា ន សុជ្ឈតិ, “ឥមាយ បដិបទាយ លោកុត្តរធម្មោ នាម ន លព្ភតី”តិ អបនេតព្វោ។ យទិ បនស្ស អាគមនបដិបទា សុជ្ឈតិ, “ទីឃរត្តំ តីសុ សិក្ខាសុ អប្បមត្តោ ជាគរិយមនុយុត្តោ ចតូសុ បច្ចយេសុ អលគ្គោ អាកាសេ បាណិសមេន ចេតសា វិហរតី”តិ បញ្ញាយតិ, តស្ស ភិក្ខុនោ ព្យាករណំ បដិបទាយ សទ្ធិំ សំសន្ទតិ។ “សេយ្យថាបិ នាម គង្គោទកំ យមុនោទកេន សទ្ធិំ សំសន្ទតិ សមេតិ; ឯវមេវ សុបញ្ញត្តា តេន ភគវតា សាវកានំ និព្ពានគាមិនី បដិបទា សំសន្ទតិ និព្ពានញ្ច បដិបទា ចា”តិ (ទី. និ. ២.២៩៦) វុត្តសទិសំ ហោតិ។

អបិច ខោ ន ឯត្តកេនាបិ សក្ការោ កាតព្វោ។ កស្មា? ឯកច្ចស្ស ហិ បុថុជ្ជនស្សាបិ សតោ លោកុត្តរបដិបត្តិសទិសា បដិបទា ហោតិ, តស្មា សោ ភិក្ខុ តេហិ តេហិ ឧបាយេហិ ឧត្តាសេតព្វោ។ ខីណាសវស្ស នាម អសនិយាបិ មត្ថកេ បតមានាយ ភយំ វា ឆម្ភិតត្តំ វា លោមហំសោ វា ន ហោតិ។ សចស្ស ភយំ វា ឆម្ភិតត្តំ វា លោមហំសោ វា ឧប្បជ្ជតិ, “ន ត្វំ អរហា”តិ អបនេតព្វោ។ សចេ បន អភីរុ អច្ឆម្ភី អនុត្រាសី ហុត្វា សីហោ វិយ និសីទតិ, អយំ ភិក្ខុ សម្បន្នវេយ្យាករណោ សមន្តា រាជរាជមហាមត្តាទីហិ បេសិតំ សក្ការំ អរហតីតិ។

បាបិច្ឆោតិ យា សា “ឥធេកច្ចោ ទុស្សីលោ ច សមានោ សីលវាតិ មំ ជនោ ជានាតូតិ ឥច្ឆតី”តិអាទិនា (វិភ. ៨៥១) នយេន វុត្តា បាបិច្ឆា តាយ សមន្នាគតោ។ ឥច្ឆាបកតោតិ តាយ បាបិកាយ ឥច្ឆាយ អបកតោ អភិភូតោ បរាជិតោ ហុត្វា។

វិសុទ្ធាបេក្ខោតិ អត្តនោ វិសុទ្ធិំ អបេក្ខមានោ ឥច្ឆមានោ បត្ថយមានោ។ អយញ្ហិ យស្មា បារាជិកំ អាបន្នោ, តស្មា ភិក្ខុភាវេ ឋត្វា អភព្វោ ឈានាទីនិ អធិគន្តុំ, ភិក្ខុភាវោ ហិស្ស សគ្គន្តរាយោ ចេវ ហោតិ មគ្គន្តរាយោ ច។ វុត្តញ្ហេតំ – “សាមញ្ញំ ទុប្បរាមដ្ឋំ និរយាយុបកឌ្ឍតី”តិ (ធ. ប. ៣១១)។ អបរម្បិ វុត្តំ – “សិថិលោ ហិ បរិព្ពាជោ, ភិយ្យោ អាកិរតេ រជ”ន្តិ (ធ. ប. ៣១៣)។ ឥច្ចស្ស ភិក្ខុភាវោ វិសុទ្ធិ នាម ន ហោតិ។ យស្មា បន គិហី វា ឧបាសកោ វា អារាមិកោ វា សាមណេរោ វា ហុត្វា ទានសរណសីលសំវរាទីហិ សគ្គមគ្គំ វា ឈានវិមោក្ខាទីហិ មោក្ខមគ្គំ វា អារាធេតុំ ភព្វោ ហោតិ, តស្មាស្ស គិហិអាទិកា វិសុទ្ធិ នាម ហោតិ, តស្មា តំ វិសុទ្ធិំ

អបេក្ខតោ “វិសុទ្ធាបេក្ខោ”តិ វុត្តំ។ តេនេវ ចស្ស បទភាជនេ “គិហី វា ហោតុកាមោ”តិអាទិ វុត្តំ។

ឯវំ វទេយ្យាតិ ឯវំ ភណេយ្យ។ កថំ? “អជានមេវំ អាវុសោ អវចំ ជានាមិ, អបស្សំ បស្សាមី”តិ។ បទភាជនេ បន “ឯវំ វទេយ្យា”តិ ឥទំ បទំ អនុទ្ធរិត្វាវ យថា វទន្តោ “អជានមេវំ អាវុសោ អវចំ ជានាមិ, អបស្សំ បស្សាមី”តិ វទតិ នាមាតិ វុច្ចតិ, តំ អាការំ ទស្សេតុំ “នាហំ ឯតេ ធម្មេ ជានាមី”តិអាទិ វុត្តំ។ តុច្ឆំ មុសា វិលបិន្តិ អហំ វចនត្ថវិរហតោ តុច្ឆំ វញ្ចនាធិប្បាយតោ មុសា វិលបិំ, អភណិន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ បទភាជនេ បនស្ស អញ្ញេន បទព្យញ្ជនេន អត្ថមត្តំ ទស្សេតុំ “តុច្ឆកំ មយា ភណិត”ន្តិអាទិ វុត្តំ។

បុរិមេ ឧបាទាយាតិ បុរិមានិ តីណិ បារាជិកានិ អាបន្នេ បុគ្គលេ ឧបាទាយ។ សេសំ បុរេ វុត្តនយត្តា ឧត្តានត្ថត្តា ច បាកដមេវាតិ។

បទភាជនីយវណ្ណនា

១៩៩។ ឯវំ ឧទ្ទិដ្ឋសិក្ខាបទំ បទានុក្កមេន វិភជិត្វា ឥទានិ យស្មា ហេដ្ឋា បទភាជនីយេ “ឈានំ វិមោក្ខំ សមាធិំ សមាបត្តិំ ញាណទស្សនំ...បេ... សុញ្ញាគារេ អភិរតី”តិ ឯវំ សង្ខិត្តេនេវ ឧត្តរិមនុស្សធម្មោ ទស្សិតោ, ន វិត្ថារេន អាបត្តិំ អារោបេត្វា តន្តិ ឋបិតា។ សង្ខេបទស្សិតេ ច អត្ថេ ន សព្វេ សព្វាការេន នយំ គហេតុំ សក្កោន្តិ, តស្មា សព្វាការេន នយគ្គហណត្ថំ បុន តទេវ បទភាជនំ មាតិកាធារេន ឋបេត្វា វិត្ថារតោ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ទស្សេត្វា អាបត្តិភេទំ ទស្សេតុកាមោ “ឈានន្តិ បឋមំ ឈានំ, ទុតិយំ ឈាន”ន្តិអាទិមាហ។ តត្ថ បឋមជ្ឈានាទីហិ មេត្តាឈានាទីនិបិ អសុភជ្ឈានាទីនិបិ អានាបានស្សតិសមាធិជ្ឈានម្បិ លោកិយជ្ឈានម្បិ លោកុត្តរជ្ឈានម្បិ សង្គហិតមេវ។ តស្មា “បឋមំ ឈានំ សមាបជ្ជិន្តិបិ...បេ... ចតុត្ថជ្ឈានំ, មេត្តាឈានំ, ឧបេក្ខាឈានំ អសុភជ្ឈានំ អានាបានស្សតិសមាធិជ្ឈានំ , លោកិយជ្ឈានំ, លោកុត្តរជ្ឈានំ សមាបជ្ជិ”ន្តិបិ ភណន្តោ បារាជិកោវ ហោតីតិ វេទិតព្វោ។

សុដ្ឋុ មុត្តោ វិវិធេហិ វា កិលេសេហិ មុត្តោតិ វិមោក្ខោ។ សោ បនាយំ រាគទោសមោហេហិ សុញ្ញត្តា សុញ្ញតោ។ រាគទោសមោហនិមិត្តេហិ អនិមិត្តត្តា អនិមិត្តោ។ រាគទោសមោហបណិធីនំ អភាវតោ អប្បណិហិតោតិ វុច្ចតិ។ ចិត្តំ សមំ អាទហតិ អារម្មណេ ឋបេតីតិ សមាធិ។ អរិយេហិ សមាបជ្ជិតព្វតោ សមាបត្តិ។ សេសមេត្ថ វុត្តនយមេវ។ ឯត្ថ ច វិមោក្ខត្តិកេន ច សមាធិត្តិកេន ច អរិយមគ្គោវ វុត្តោ។ សមាបត្តិត្តិកេន បន ផលសមាបត្តិ។ តេសុ យំកិញ្ចិ ឯកម្បិ បទំ គហេត្វា “អហំ ឥមស្ស លាភីម្ហី”តិ ភណន្តោ បារាជិកោវ ហោតិ។

តិស្សោ វិជ្ជាតិ បុព្វេនិវាសានុស្សតិ, ទិព្វចក្ខុ, អាសវានំ ខយេ ញាណន្តិ។ តត្ថ ឯកិស្សាបិ នាមំ គហេត្វា “អហំ ឥមិស្សា វិជ្ជាយ លាភីម្ហី”តិ ភណន្តោ បារាជិកោ ហោតិ។ សង្ខេបដ្ឋកថាយំ បន “វិជ្ជានំ លាភីម្ហី’តិ ភណន្តោបិ ‘តិស្សន្នំ វិជ្ជានំ លាភីម្ហី’តិ ភណន្តោបិ បារាជិកោ វា”តិ វុត្តំ។ មគ្គភាវនាបទភាជនេ វុត្តា សត្តតិំសពោធិបក្ខិយធម្មា មគ្គសម្បយុត្តា លោកុត្តរាវ អធិប្បេតា។ តស្មា លោកុត្តរានំ សតិបដ្ឋានានំ សម្មប្បធានានំ ឥទ្ធិបាទានំ ឥន្ទ្រិយានំ ពលានំ ពោជ្ឈង្គានំ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស លាភីម្ហីតិ វទតោ

ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩉᩣᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩶ ᨾᩉᩣᨷᨧ᩠ᨧᩁᩥᨿᩣᨴᩦᩈᩩ ᨷᨶ “ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩴ ᩃᩣᨽᩦᨾ᩠ᩉᩦ’ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ ᩑᨠᩮᨠᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩅᩈᩮᨶᩣᨷᩥ ‘ᨠᩣᨿᩣᨶᩩᨷᩔᨶᩣᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩔ ᩃᩣᨽᩦᨾ᩠ᩉᩦ’ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩑᨠᩮᨠᨸᨻ᩠ᨻᩅᩈᩮᨶᩣᨷᩥ ᩅᨴᨲᩮᩣ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨾᩮᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᨾᩮᨲᩥ᩶ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? ᨾᨣ᩠ᨣᨠ᩠ᨡᨱᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᨿᩮᩅ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ᩶ ᨹᩃᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿᨷᩥ ᩑᨠᩮᨠᨹᩃᩅᩈᩮᨶ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩶

ᩁᩣᨣᩔ ᨷᩉᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨠᩥᩃᩮᩈᨷ᩠ᨷᩉᩣᨶᨾᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩶ ᨲᩴ ᨷᨶ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩅᩥᨶᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᨲᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩉᩥ ᨠᩣᨾᩁᩣᨣᨴᩮᩣᩈᩣᨶᩴ ᨷᩉᩣᨶᩴ, ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨾᩮᩣᩉᩔ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨾᩮ ᨷᩉᩦᨶᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᨴᨲᩮᩣᨷᩥ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩶

ᩁᩣᨣᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨶᩦᩅᩁᨱᨲᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᨧᩥᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩶ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᩁᩣᨣᩣ ᨾᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨶᩦᩅᩁᨱ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᨴᨲᩮᩣᨷᩥ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨾᩮᩅ᩶

ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣᨣᩤᩁᨷᨴᨽᩣᨩᨶᩮ ᨷᨶ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨫᩣᨶᩮᨶ ᩋᩅᩥᩈᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣᨣᩤᩁᩮ ᩋᨽᩥᩁᨾᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩔ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᨶᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩮᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᨷᨮᨾᩮᨶ ᨫᩣᨶᩮᨶ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣᨣᩤᩁᩮ ᩋᨽᩥᩁᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩶ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᩮᩣ ᨫᩣᨶᩮᨶ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨷᨮᨾᩮᨶ ᨫᩣᨶᩮᨶ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᩣᨣᩤᩁᩮ ᩋᨽᩥᩁᨾᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ, ᩋᨿᨾᩮᩅ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᩶

ᨿᩣᨶ “ᨬᩣᨱ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᨾᨿᩔ ᨷᨴᨽᩣᨩᨶᩮ ᩋᨭ᩠ᨮᩈᩩ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᩩ (ᨴᩦ᩶ ᨶᩥ᩶ ᪑.᪒᪓᪔ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᩈᩩ ᩋᨭ᩠ᨮᩈᩩ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᩩ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣᨬᩣᨱᨾᨶᩮᩣᨾᨿᩥᨴ᩠ᨵᩥᨴᩥᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣᨲᨧᩮᨲᩮᩣᨷᩁᩥᨿᨬᩣᨱᩣᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨷᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᨶ ᩋᩣᨣᨲᩣ, ᨲᩣᩈᩩ ᩑᨠᩣ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣᩅ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩈᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᩶ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᩅᩥᨷᩔᨶᩣᨿ ᩃᩣᨽᩦᨾ᩠ᩉᩦ”ᨲᩥᨷᩥ “ᩅᩥᨷᩔᨶᩣᨬᩣᨱᩔ ᩃᩣᨽᩦᨾ᩠ᩉᩦ”ᨲᩥᨷᩥ ᩅᨴᨲᩮᩣ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᩶ ᨾᩉᩣᨷᨧ᩠ᨧᩁᩥᨿᩴ ᨷᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – “ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩣᨷᩥ ᨧᨲᩔᩮᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᨬᩣᨱᩮᨶ ᩋᩅᩥᩈᩮᩈᩥᨲᩣ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨶ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᩶ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ‘ᨾᨶᩮᩣᨾᨿᩔ ᩃᩣᨽᩦᨾ᩠ᩉᩥ, ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿ ᩈᩮᩣᨲᨵᩣᨲᩩᨿᩣ, ᨧᩮᨲᩮᩣᨷᩁᩥᨿᩔ ᩃᩣᨽᩦᨾ᩠ᩉᩦ’ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩮᩣᨷᩥ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ᩶ ᨲᩴ ᨲᩔ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᨾᩮᩅ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ – “ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᨶ ᩋᩣᨽᩥᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩴ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᨶᩣᨾ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨩ᩠ᨫᩣᨶᨷᩣᨴᨠᩣ ᨾᩉᨣ᩠ᨣᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣ, ᨫᩣᨶᩮᨶᩮᩅ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣ᩶ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ‘ᨾᨶᩮᩣᨾᨿᩔ ᩃᩣᨽᩦᨾ᩠ᩉᩦ’ᨲᩥ ᩅᩣ ‘ᨾᨶᩮᩣᨾᨿᨬᩣᨱᩔ ᩃᩣᨽᩦᨾ᩠ᩉᩦ’ᨲᩥ ᩅᩣ ᨿᨳᩣ ᩅᩣ ᨲᨳᩣ ᩅᩣ ᩅᨴᨲᩩ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨾᩮᩅᩣ”ᨲᩥ᩶ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨷᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ ᩋᨶᩣᨣᨲᩴ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ “ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨾᩮ ᨷᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ “ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᩅᨴᨲᩮᩣ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨾᩮᩅ᩶ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩔ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᨲ᩠ᨲᩣ᩶ ᨲᨳᩣ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥᩴ ᨷᨭᩥᩅᩥᨴ᩠ᨵᩣᨶᩥ ᨾᨿᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩮᩣᨷᩥ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨾᩮᩅ᩶ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? ᩈᨧ᩠ᨧᨷ᩠ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩮᩣᨲᩥ ᩉᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩅᨧᨶᩴ᩶ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᨶ “ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨷᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣ ᨠᩣᨾᩣᩅᨧᩁᨠᩩᩈᩃᨲᩮᩣ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨬᩣᨱᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩩᨷ᩠ᨷᩣᨴᩮᩈᩩ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩥᩁᩥᨿᨲᩮᩣ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨬᩣᨱᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩩᨷ᩠ᨷᩣᨴᩮᩈᩩ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨲ᩠ᨳᨷ᩠ᨷᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣ ᩑᨲᩮᩈᩩ ᨧᩮᩅ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩈᩩ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨹᩃᩮᩈᩩ ᨧ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩮ (ᩅᩥᨽ᩶ ᪗᪓᪙) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩶ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᨵᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣᨿ ᩃᩣᨽᩦᨾ᩠ᩉᩦ”ᨲᩥ ᩅᩣ, “ᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥ...ᨷᩮ... ᨷᨭᩥᨽᩣᨶᨷ᩠ᨷᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣᨿ ᩃᩣᨽᩦᨾ᩠ᩉᩦ”ᨲᩥ ᩅᩣ “ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᩋᨲ᩠ᨳᨷ᩠ᨷᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣᨿ ᩃᩣᨽᩦᨾ᩠ᩉᩦ”ᨲᩥ ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨷᩥ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᩶ “ᨷᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣᨶᩴ ᩃᩣᨽᩦᨾ᩠ᩉᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨶ ᨲᩣᩅ ᩈᩦᩈᩴ ᩑᨲᩥ᩶ “ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩋᨲ᩠ᨳᨷ᩠ᨷᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣᨿ ᩃᩣᨽᩦᨾ᩠ᩉᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᨶ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᩶ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨷᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩣᨿᩴ ᨷᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᨷ᩠ᨷᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣᨾ᩠ᩉᩦᨲᩥ ᩋᩅᩥᩈᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᩅᨴᨲᩮᩣ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩶ ᨠᩩᩁᩩᨶ᩠ᨴᩥᨿᨾ᩠ᨷᩥ “ᨶ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩶ ᨾᩉᩣᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᨷᨶ “ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲᩣ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲᩣ ᩈᩦᩈᩴ ᨶ ᩑᨲᩥ, ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲᩣ ᨶ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨧᩣᩁᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨷᨾᩣᨱᩴ ᨠᩣᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ᩶

“និរោធសមាបត្តិំ សមាបជ្ជាមី”តិ វា “លោកិយប្បហំ តស្សា”តិ វា វចនតោបិ បរាមដ្ឋំ នត្ថិ។ កស្មា? និរោធសមាបត្តិយា នេវ លោកិយត្តា ន លោកុត្តរត្តាតិ។ សចេ បនស្ស ឯវំ ហោតិ – “និរោធំ នាម អនាគាមី វា ខីណាសវោ វា សមាបជ្ជតិ, តេសំ យំ អញ្ញតរោតិ ជានិស្សតី”តិ ញាណំ ហោតិ, សោ ច នំ តថា ជានាតិ, បរាមដ្ឋន្តិ យថាបច្ចុប្បន្នសម្ពុទ្ធកថាសុ វុត្តំ តំ ជិនិត្វា គហេតព្ពំ។

“អតីតភវេ កស្សបសម្មាសម្ពុទ្ធកាលេ សោតាបន្នោម្ហី”តិ វចនតោបិ បរាមដ្ឋំ នត្ថិ។ អតីតក្ខន្ធានញ្ញេវ បរាមដ្ឋត្តា សីលំ ន ជានាតីតិ។ សម្មាសម្ពុទ្ធកថាយំ បន “អតីតេ អដ្ឋ សមាបត្តិលាភីម្ហី”តិ វចនតោ បរាមដ្ឋំ នត្ថិ, កុប្បធម្មត្តា ញាណ បន “អត្ថិ អកុប្បធម្មតាតិ ពោធិ វចនន្តី”តិ វុត្តំ។ តម្បិ តទេវ “អតីតត្តភាវេ សន្តានេ គតធម្មស្ស បរាមដ្ឋំ ន ហោតិ, បច្ចុប្បន្នត្តភាវេ សន្តានេ គតធម្មស្សេវ ហោតី”តិ បដិក្ខិត្តំ។

ឥទ្ធិវិធកថាវណ្ណនា

១០០. ឯវំ សមាហិតេ តស យាតិកាបនាតិ ចិត្តេវេត្វា ញាណាតិ វុត្តវិធក្ខន្ធេ វុល្លបន្នោ យំ សម្មជាតម្បុសាវាតំ ករោតិ, តស្ស អង្គ ធម្មេស្សេត្វា តស្សេវ ចិត្តស្ស វសេន វត្តបយ្បាល ពាន្ធន្តោ វុល្លបតាការេហ អាបត្តិវេទនេហ ធម្មេស្សត្វំ “តីហាការេហី”តិអាទិមាហ។ តត្ថ ឥទ្ធិកថារោ វត្តកាយវារោ បច្ចយបដិសំយុត្តវារោតិ តយោ មហាវារា។ តេសុ ឥទ្ធិកវារេ បឋមជ្ឈានំ អាទិំ កត្វា យាវ នេវសញ្ញា ចិត្តំ ចិតិវរលាបនំ, តាវ ឧភយេកស្មិំ បទេ សមាបជ្ជិំ, សមាបជ្ជាមិ, សមាបន្នោ, លោកិយិ្យាវសិយិ្យាសន្និកតំ យមាតិ ញាណេសុ លេសុ បទេសុ ឧភយេកំ បទំ តីហាការេហិ, វត្ថុហិ, បញ្ហាហិ, លេហិ, សត្តហាការេហីតិ ឯវំ បញ្ហាក្ខត្តុំ យោជេត្វា ឥទ្ធិកនយោ នាម វុត្តោ។ តតោ បឋមញ្ហា ឈានំ, ទុតិយញ្ហា ឈានន្តិ ឯវំ បឋមជ្ឈានេន សទ្ធិំ ឧភយេកំ បទំ ឈានេន្តេន សព្ពបនាតិ ឈានេត្វា តេនេវ ចិត្តេន វណ្ណចក្កំ នាម វុត្តំ។ តត្រាបិ អានេត្វា បឋមជ្ឈានាទីហិ ន យោជិតំ, តស្មា “វណ្ណចក្ក”ន្តិ វុច្ចតិ។ តតោ ទុតិយញ្ហា ឈានំ, តតិយញ្ហា ឈានន្តិ ឯវំ ទុតិយជ្ឈានេន សទ្ធិំ ឧភយេកំ បទំ ឈានេត្វា បុន អានេត្វា បឋមជ្ឈានេន សទ្ធិំ សម្ពន្ធិត្វា តេនេវ ចិត្តេន ពទ្ធចក្កំ នាម វុត្តំ។ តតោ យថា ទុតិយជ្ឈានេន សទ្ធិំ, ឯវំ តតិយជ្ឈានាទីហិបិ សទ្ធិំ, ឧភយេកំ បទំ ឈានេត្វា បុន អានេត្វា ទុតិយជ្ឈានាទីហិ សទ្ធិំ សម្ពន្ធិត្វា តេនេវ ចិត្តេន អញ្ញានិបិ ឯកូនតិំស ពទ្ធចក្កានិ វត្វា ឯកមូលកនយោ និដ្ឋាបិតោ។ បិតេជា បន សង្ខេបេន ទស្សិតោ, សោ អសម្មុយ្ហន្តេន ចិត្តេន តេនេវ វេទិតព្ពោ។

យថា ច ឯកមូលកោ, ឯវំ ទុមូលកាទយោបិ សព្ពមូលកបរិយោសានា វត្ថុត្តំ សតានំ ឧបរិ បញ្ហាតិំស នយា វុត្តា។ សេយ្យថិទំ – ទ្វិមូលកា ឯកូនតិំស, តិមូលកា អដ្ឋវីស, វត្ថុមូលកា សត្តវីស; ឯវំ បញ្ហាមូលកាទយោបិ ឯកេកំ ហានំ កត្វា យាវ តិំសមូលកា, តាវ វេទិតព្ពា។ បិតេជា បន តេសំ នាមម្បិ សង្ខិបិត្វា “ញាណំ សព្ពមូលក”ន្តិ តិំសមូលកនយោ ឯកោ ទស្សិតោ។ យស្មា ច ឥទ្ធាការបទំ ឈានេន អឈានំ សិសំ ន ជានាតិ, តស្មា តំ អនាមសិត្វា ហេដ្ឋា ចិត្តំ ចិតិវរលាបនបរិយោសានានេវ សព្ពត្ថ យោជនា ទស្សិតាតិ វេទិតព្ពា។ ឯវំ បឋមជ្ឈានាទីនិ បដិបាដិយា វា ឧប្បដិបាដិយា វា ទុតិយជ្ឈានាទីហិ ឈានេត្វា វា អឈានេត្វា វា សមាបជ្ជន្តិអាទិនា នយេន វុល្លបតោ យោគក្ខោ នត្ថិ, បរាមដ្ឋំ អាបជ្ជតិយេវាតិ។

ឥមស្ស អត្ថស្ស ទស្សនវសេន វុត្តេ ច បនេតស្មឹ សុទ្ធិកមហាវារេ អយំ សង្ខេបតោ អត្ថវណ្ណនា – តីហាការេហីតិ សម្បជានមុសាវាទស្ស អង្គភូតេហិ តីហិ ការណេហិ។ បុព្វេវស្ស ហោតីតិ បុព្វភាគេយេវ អស្ស បុគ្គលស្ស ឯវំ ហោតិ “មុសា ភណិស្ស”ន្តិ។ ភណន្តស្ស ហោតីតិ ភណមានស្ស ហោតិ។ ភណិតស្ស ហោតីតិ ភណិតេ អស្ស ហោតិ, យំ វត្តព្វំ តស្មឹ វុត្តេ ហោតីតិ អត្ថោ។ អថ វា ភណិតស្សាតិ វុត្តវតោ និដ្ឋិតវចនស្ស ហោតីតិ។ យោ ឯវំ បុព្វភាគេបិ ជានាតិ, ភណន្តោបិ ជានាតិ, បច្ឆាបិ ជានាតិ, “មុសា មយា ភណិត”ន្តិ សោ “បឋមជ្ឈានំ សមាបជ្ជិ”ន្តិ ភណន្តោ បារាជិកំ អាបជ្ជតីតិ អយមេត្ថ អត្ថោ ទស្សិតោ។ កិញ្ចាបិ ទស្សិតោ, អថ ខោ អយមេត្ថ វិសេសោ – បុច្ឆា តាវ ហោតិ “‘មុសា ភណិស្ស’ន្តិ បុព្វភាគោ អត្ថិ, ‘មុសា មយា ភណិត’ន្តិ បច្ឆាភាគោ នត្ថិ, វុត្តមត្តេយេវ ហិ កោចិ បមុស្សតិ, កិំ តស្ស បារាជិកំ ហោតិ, ន ហោតី”តិ? សា ឯវំ អដ្ឋកថាសុ វិស្សជ្ជិតា – បុព្វភាគេ “មុសា ភណិស្ស”ន្តិ ច ភណន្តស្ស “មុសា ភណាមី”តិ ច ជានតោ បច្ឆាភាគេ “មុសា មយា ភណិត”ន្តិ ន សក្កា ន ភវិតុំ។ សចេបិ ន ហោតិ បារាជិកមេវ។ បុរិមមេវ ហិ អង្គទ្វយំ បមាណំ។ យស្សាបិ បុព្វភាគេ “មុសា ភណិស្ស”ន្តិ អាភោគោ នត្ថិ, ភណន្តោ បន “មុសា ភណាមី”តិ ជានាតិ, ភណិតេបិ “មុសា មយា ភណិត”ន្តិ ជានាតិ, សោ អាបត្តិយា ន ការេតព្វោ។ បុព្វភាគោ ហិ បមាណតរោ។ តស្មឹ អសតិ ទវា ភណិតំ វា រវា ភណិតំ វា ហោតី”តិ។

ឯត្ថ ច តំខណតា ច ខណសមោធានញ្ច បរិច្ឆិន្ទិតព្វា។ តំខណតា បរិច្ឆិន្ទិតព្វាតិ យេន ចិត្តេន “មុសា ភណិស្ស”ន្តិ ជានាតិ, តេនេវ “មុសា ភណាមី”តិ ច “មុសា មយា ភណិត”ន្តិ ច ជានាតីតិ ឯវំ ឯកចិត្តេនេវ តីសុ ខណេសុ ជានាតីតិ អយំ តំខណតា បរិច្ឆិន្ទិតព្វា, ន ហិ សក្កា តេនេវ ចិត្តេន តំ ចិត្តំ ជានិតុំ យថា ន សក្កា តេនេវ អសិនា សោ អសិ ឆិន្ទិតុន្តិ។ បុរិមំ បុរិមំ បន ចិត្តំ បច្ឆិមស្ស បច្ឆិមស្ស ចិត្តស្ស តថា ឧប្បត្តិយា បច្ចយោ ហុត្វា និរុជ្ឈតិ។ តេនេតំ វុច្ចតិ –

“បមាណំ បុព្វភាគោវ, តស្មឹ សតិ ន ហេស្សតិ;

សេសង្គយន្តិ នត្ថេត, មិតិ វាចា តិវង្គិកា”តិ។

“ខណសមោធានំ បរិច្ឆិន្ទិតព្វ”ន្តិ ឯតានិ តីណិ ចិត្តានិ ឯកក្ខណេ ឧប្បជ្ជន្តីតិ ន គហេតព្វានិ។ ឥទញ្ហិ ចិត្តំ នាម –

អនិរុទ្ធម្ហិ បឋមេ, ន ឧប្បជ្ជតិ បច្ឆិមំ;

និរន្តរុប្បជ្ជនតោ, ឯកំ វិយ បកាសតិ។

ឥតោ បរំ បន ស្វាយំ “បឋមំ ឈានំ សមាបជ្ជិ”ន្តិ សម្បជានមុសា ភណតិ, យស្មា សោ “នត្ថិ មេ បឋមំ ឈាន”ន្តិ ឯវំទិដ្ឋិកោ ហោតិ, តស្ស ហិ អត្ថេវាយំ លទ្ធិ។ តថា “នត្ថិ មេ បឋមំ ឈាន”ន្តិ ឯវមស្ស ខមតិ ចេវ រុច្ចតិ ច។ ឯវំសភាវមេវ ចស្ស ចិត្តំ “នត្ថិ មេ បឋមំ ឈាន”ន្តិ។

ឃដា បត ឃុឋា ចត្តុការេយា ហោតិ, តដា ពំ ឪខ្ជិ ចា ឪខ្ជិឃា ឋហ លត្តិ ចា ឪខ្ជិលត្តិហិ ឋន្ឌិ រុចិ ចា, ឪខ្ជិលត្តិរុចិហិ ឋន្ឌិ កាចំ ចា ចិតិឆាឃ តិក្ខិបិត្វា បដិច្ឆាទេត្វា អក្ខុតំ ពត្វា កលតិ, តស្មា តេឋឃ្យិ ចេឋត អក្ខេកដំ ឌេឃ្យុតុំ “ចត្ហុហាការេហិ”តិអាឌិ ចុត្តុំ ឋរិចារេ ច “អក្ខក្ខិកោ ឃុឋាចារេដា”តិ (បដិ៍ ១១ប័) ចុត្តត្តា តត្ថ អឌិបេ្បតាឃ ឋន្ឋាឃ ឋន្ឌិ អន្តេរាបិ ត្តុឆ “អក្ខហាការេហិ”តិ ៖េកោ តឃោ ឃោតេតន្តោ៍

១៧ ច ចិតិឆាឃ ឪខ្ជិត្តិ ពាលចឆយុចិតិឆាតចេឋេតំ ចុត្តុំ ចិតិឆាឃ លត្តិត្តិអាឌិតិ តតោ ឌ្យុលឌ្យុលិតំ ចិតិឆាតចេឋត៍ ចិតិឆាឃ ឋន្ឋាត្តិ ត្តុងំ បតេត្ថ ឋន្ឋាឌ្យុលឆយុចិតិឆាតំ ឋន្ឋាយុត្តិ តាឃ អចិតិឆាឃ ឋេប្រាតឃុឋា កាឋិឃ្យុតិតិ តេតំ ឆាតំ ចិឌ្ឍតិ៍ ឃស្មា បត “ឋយាបឌ្ឍិឃ្យុយឹ”តិអាឌិតា អតាពតចចេតត បិរាឌិកំ ត ហោតិ, តស្មា “ឋយាបឌ្ឍិ”ត្តិអាឌិតិ អតីតចត្តុយាតបងាតេច បិខេ ចុត្តាតិតិ ចេឌិតត្តាតិ៍

១០លិ៍ ត្តុតោ បរំ ឋត្តុឃ្យុ ត្តុឃស្មិ ឃុទ្ធិកឃហាចារេ ក្ខត្តាតត្ថេឃច៍ ត ហេត្ថ ពំ អត្តិ – ឃំ ត្តុឃិតា ចិតិច្ឆឃេត ត ឋក្កា កចេឃ្យ ចិន្តាតុំ, ឆបេត្វា កិលេឋប្រហាតបឆឃ្យ បឆកាឌេត “រាកោ ឃេ ចតេត្តា ចតេត្តា”តិអាឌិតំ បឆាតំ អត្ថុំ ឃ្វាឃំ ចុច្ចតិ – ៖ត្ថ ហិ ចតេត្តាតិ ត្តុងំ ឋកកាចបរិច្ចឌតចេឋេត ចុត្តុំ ចតេត្តាតិ ត្តុងំ បុត អតាឌិឃតកាចឆឃ្យុតចេឋត៍ ឃុត្តាតិ ត្តុងំ ឋត្តុតិតោ ចិឃោចតចេឋត៍ បហីតោតិ ត្តុងំ ឃុត្តឃ្យុយាបិ ក្ខចិ អតចក្ខាតឆឃ្យុតចេឋត៍ បដិតិឃ្យុដ្ឋោតិ ត្តុងំ បុតេត្ត អាឌិត្តបុត្តុឃ្យុ បដិតិឃ្យុក្កឆឃ្យុតចេឋត៍ ក្ខក្លេឌិតោតិ ត្តុងំ អរិឃបក្កេត ក្ខត្តាឋិតត្តា បុត អតល្លិឃតកាចឆឃ្យុតចេឋត៍ ឃ្វាឃេត្វោ ឋឆ្ខឋត្តុតោ បរិឃេឋិតត្តោ៍ ឋឃុក្កេឌិតោតិ ត្តុងំ ឃុទ្ធ ក្ខត្តាឋេត្វា អលុឋហាកតឃ្យុយាបិ បុត អតល្លិឃតកាចឆឃ្យុតចេឋត ចុត្តត្តិ៍

ឃុទ្ធិកចារកថា តិខ្ជិតា៍

ចត្ហុកាឃចារកថា

១០៩៍ ចត្ហុកាឃចារេឋិ “តីហាការេហិ”តិអាឌិតំ អតេត្វា, ចារេបឃ្យាលប្បេកេដា ច ឋតេត្តា ត្តុឆ ចុត្តតឃេតេច ចេឌិតត្តោ៍ កោចលេឃ្យា ឃំ “ឃឃា ចិឋឌ្ឍិត្វា អន្តា ចត្ហុការេយត អន្តា ចុត្តុំ, តស្មា តត្ថ ឃឃ្យាអាបត្តី”តិ ៖ចំ ខ្ញុការឋករេចឋកាតំ បិបបុក្កលិតំ ខ្ញុការឋតិឃេឋឆតត្ថ ចុចេត្តា៍ ឃចេច ហិ “ត្ហុឌ្ឌ បច្ចក្ខាឃឹ”តិ ចត្ហុការេយា “ឆយុំ បច្ចក្ខាឃឹ”តិអាឌិឃុ ឋិក្ខាបច្ចក្ខាតបឆេឃុ ឃំ ចា ពំ ចា ចឆេត្តាបិ ពេចត្តា ខ្ញុតិញត្វា ឋិក្ខាបច្ចក្ខាតកោច ហោតិ; ៖ចំ បឆយុន្តាតាឌិឃុ ក្ខត្តិរិឃត្តុឃ្យុឆយុបឆេឃុ ឃំកិញ្ចិ ៖កំ ចត្ហុការេយា តតោ អន្តា ឃំ ចា ពំ ចា ចឆេត្តាបិ ពេចត្តា ខ្ញុតិញត្វា បិរាឌិកោច ហោតិ៍ ឋេច ឃឃ្យុ ចឆតិ, ឃោ តឃត្ថ តក្កលហេត្តោច ឌាតាតិ៍ ឌាតតលក្ខលហេត្តាត្ថ ឋិក្ខាបច្ចក្ខាតេ ចុត្តតឃេតេច ចេឌិតត្តិ៍

អឃំ បត ចិឋេឋោ – ឋិក្ខាបច្ចក្ខាតំ ហត្ថមុទ្ធាឃ ឃីឃំ ត ខ្ញុតេតិ៍ ត្តុងំ អក្ខុតារោចតំ ហត្ថមុទ្ធាឃបិ ខ្ញុតេតិ៍ ឃោ ហិ ហត្ថចិការាឌីហិបិ

អដ្ឋបច្ចក្ខេវាបទេហិ អសន្តំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ វិញ្ញត្តិបថេ ឋិតស្ស បុគ្គលស្ស អារោចេតិ, សោ ច តមត្ថំ ជានាតិ, បារាជិកោវ ហោតិ។ អថ បន យស្ស អារោចេតិ, សោ ន ជានាតិ “កិំ អយំ ភណតី”តិ, សំសយំ វា អាបជ្ជតិ, ចិរំ វីមំសិត្វា វា បច្ឆា ជានាតិ, អប្បដិវិជានន្តោ ឥច្ចេវ សង្ខ្យំ គច្ឆតិ។ ឯវំ អប្បដិវិជានន្តស្ស វុត្តេ ថុល្លច្ចយំ ហោតិ។ យោ បន ឈានាទីនិ អត្តនោ អធិគមវសេន វា ឧគ្គហបរិបុច្ឆាទិវសេន វា ន ជានាតិ, កេវលំ ឈានន្តិ វា វិមោក្ខោតិ វា វចនមត្តមេវ សុតំ ហោតិ, សោបិ តេន វុត្តេ “ឈានំ កិរ សមាបជ្ជិន្តិ ឯស វទតី”តិ យទិ ឯត្តកមត្តម្បិ ជានាតិ, ជានាតិច្ចេវ សង្ខ្យំ គច្ឆតិ។ តស្ស វុត្តេ បារាជិកមេវ។ សេសោ ឯកស្ស វា ទ្វិន្នំ វា ពហូនំ វា និយមិតានិយមិតវសេន វិសេសោ សព្ពោ សិក្ខាបច្ចក្ខានកថាយំ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពោតិ។

វត្តុកាមវារកថា និដ្ឋិតា។

បច្ចយបដិសំយុត្តវារកថា

១១០។ បច្ចយបដិសំយុត្តវារេបិ – សព្ពំ វារបេយ្យាលភេទំ បុព្ពេ អាគតនយត្តា អត្ថំ វុត្តនយេនេវ ញត្វា បាឡិក្កមោ តាវ ឯវំ ជានិតព្ពោ។ ឯត្ថ ហិ “យោ តេ វិហារេ វសិ, យោ តេ ចីវរំ បរិភុញ្ជិ, យោ តេ បិណ្ឌបាតំ បរិភុញ្ជិ, យោ តេ សេនាសនំ បរិភុញ្ជិ, យោ តេ គិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ បរិភុញ្ជី”តិ ឥមេ បញ្ច បច្ចត្តវចនវារា, “យេន តេ វិហារោ បរិភុត្តោ”តិអាទយោ បញ្ច ករណវចនវារា, “យំ ត្វំ អាគម្ម វិហារំ អទាសី”តិអាទយោ បញ្ច ឧបយោគវចនវារា វុត្តា , តេសំ វសេន ឥធ វុត្តន សព្ពាការភេទេន សទ្ធិំ បុព្ពេ វុត្តេសុ បឋមជ្ឈានាទីសុ សព្ពបទេសុ វារបេយ្យាលភេទោ វេទិតព្ពោ។ “យោ តេ វិហារេ, យេន តេ វិហារោ, យំ ត្វំ អាគម្ម វិហារ”ន្តិ ឯវំ បរិយាយេន វុត្តត្តា បន “អហ”ន្តិ ច អវុត្តត្តា បដិវិជានន្តស្សាបិ វុត្តេបិ ឥធ ថុល្លច្ចយំ, អប្បដិវិជានន្តស្ស ទុក្កដន្តិ អយមេត្ថ វិនិច្ឆយោ។

អនាបត្តិភេទកថា

ឯវំ វិត្ថារេន អាបត្តិភេទំ ទស្សេត្វា ឥទានិ អនាបត្តិំ ទស្សេន្តោ “អនាបត្តិ អធិមានេនា”តិអាទិមាហ។ តត្ថ អធិមានេនាតិ អធិគតមានេន សមុទាចរន្តស្ស អនាបត្តិ។ អនុល្លបនាធិប្បាយស្សាតិ កោហញ្ញេ ឥច្ឆាចារេ អឋត្វា អនុល្លបនាធិប្បាយស្ស សព្រហ្មចារីនំ សន្តិកេ អញ្ញំ ព្យាករោន្តស្ស អនាបត្តិ។ ឧម្មត្តកាទយោ បុព្ពេ វុត្តនយា ឯវ។ ឥធ បន អាទិកម្មិកា វគ្គុមុទាតីរិយា ភិក្ខូ។ តេសំ អនាបត្តីតិ។

បទភាជនីយវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

សមុដ្ឋានាទីសុ ឥទំ សិក្ខាបទំ តិសមុដ្ឋានំ – ហត្ថមុទ្ទាយ អារោចេន្តស្ស កាយចិត្តតោ, វចីភេទេន អារោចេន្តស្ស វាចាចិត្តតោ, ឧភយំ

ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᨠᩣᨿᩅᩣᨧᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᩃᩮᩣᨠᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨴ᩠ᩅᩥᩅᩮᨴᨶᩴ ᩉᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᨷᩥ ᩉᩥ ᩈᩮᩣᨾᨶᩔᩥᨠᩮᩣ ᩏᩃ᩠ᩃᨷᨲᩥ ᨽᩣᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣᨷᩥ ᨾᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩮᩣᨷᩦᨲᩥ᪨

ᩅᩥᨶᩦᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪁᪂᪨ ᩅᩥᨶᩦᨲᩅᨲ᩠ᨳᩪᩈᩩ – ᩋᨵᩥᨾᩣᨶᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ᪨

ᨴᩩᨲᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ – ᨷᨱᩥᨵᩣᨿᩣᨲᩥ ᨷᨲ᩠ᨳᨶᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩴ ᨩᨶᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨽᩣᩅᩮᩔᨲᩦᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᨾᩴ ᨩᨶᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᩤ ᩈᩮᨠ᩠ᨡᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᩅᩤ ᩈᨾ᩠ᨽᩣᩅᩮᩔᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩔ ᩈᨠ᩠ᨠᨲᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᩣᨾᩥ ᨣᩁᩩᨠᨲᩮᩣ ᨾᩣᨶᩥᨲᩮᩣ ᨷᩪᨩᩥᨲᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩌᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨷᨱᩥᨵᩣᨿ “ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮ ᩅᩈᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩔ ᨷᨴᩅᩤᩁᩮ ᨷᨴᩅᩤᩁᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᨲᨳᩣ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮ ᨠᩩᨭᩥᨠᩁᨱᨧᨦ᩠ᨠᨾᨶᨶᩥᩈᩦᨴᨶᨶᩥᩅᩣᩈᨶᨷᩣᩁᩩᨷᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩥᨧ᩠ᨧᩮᩈᩩ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᩅᩴ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮ ᨶ ᩅᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩥ ᩈᨾ᩠ᨽᩣᩅᨶᩴ ᩃᨽᨲᩩ ᩅᩤ ᨾᩣ ᩅᩤ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩌᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᨿᩮᩣ ᨷᨶ ᩈᨾᩣᨴᩥᨶ᩠ᨶᨵᩩᨲᨦ᩠ᨣᩮᩣ “ᨵᩩᨲᨦ᩠ᨣᩴ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩤ “ᨣᩤᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᨾᩮ ᩅᩈᨲᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᨲᩥ, ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᨷ᩠ᨸᩣᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩤ “ᩋᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᩥᩅᩮᨠᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨷᩣᨸᩩᨱᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩤ “ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩴ ᨷᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨷᩣᨸᩩᨱᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩤ “ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩅᩣᩈᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨷᩈᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᨾᨿᩥ ᨧ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩮ ᨻᩉᩪ ᩈᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩥᨶᩮᩣ ᨣᩤᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩉᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩌᩁᨬ᩠ᨬᨠᩣ ᨽᩅᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩤ ᩑᩅᩴ ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᩅᩣᩈᩴ ᩅᩈᩥᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩮᨶ ᩅᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨲᨲᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᨾ᩠ᨷᩥ – “ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣᨴᩦᨶᩥ ᩈᨱ᩠ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨶᩥᩅᩣᩈᨶᨷᩣᩁᩩᨷᨶᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᨷᨽᩩᨲᩥ ᨿᩣᩅ ᨽᩮᩣᨩᨶᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩴ ᨲᩣᩅ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᩈᨾ᩠ᨽᩣᩅᨶᩴ ᩃᨽᨲᩩ ᩅᩤ ᨾᩣ ᩅᩤ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾᩮᩅ᪨ ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩅᨲ᩠ᨲᩈᩮᨡᩥᨿᩅᨲ᩠ᨲᨷᩁᩥᨷᩪᩁᨱᨲ᩠ᨳᩴ ᨷᨶ ᩈᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩦᨶᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩩᨣᨲᩥᩌᨷᨩ᩠ᨩᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩤ ᨷᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩮᩉᩥ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣᨴᩦᩉᩥ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨷᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷᩅᨩ᩠ᨩᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨷᨬ᩠ᨧᨾᩅᨲ᩠ᨳᩪᩈᩩ – “ᨿᩮ ᨲᩮ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩅᩈᩦ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ “ᩋᩉ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᩪᨷᨶᩣᨿᩥᨠᩮᨶᩮᩅ ᩉᩥ ᩈᨾᩩᨴᩣᨧᩁᨶ᩠ᨲᩔ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᨷᨱᩥᨵᩣᨿ ᨧᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲᩣᨴᩦᨶᩥ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩣᨶᩮᩅ᪨

ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ – ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣ ᨷᩉᩦᨶᩣᨲᩥᨷᩥ “ᨴᩈ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣ ᨷᩉᩦᨶᩣ”ᨲᩥᨷᩥ “ᩑᨠᩴ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩴ ᨷᩉᩦᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥᨷᩥ ᩅᨴᨲᩮᩣ ᨠᩥᩃᩮᩈᨷ᩠ᨸᩉᩣᨶᨾᩮᩅ ᩌᩁᩮᩣᨧᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨

᪁᪁᪃᪨ ᩁᩉᩮᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ – ᩁᩉᩮᩣ ᩏᩃ᩠ᩃᨷᨲᩦᨲᩥ “ᩁᩉᩮᩣᨣᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩋᩉ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ, ᨶ ᨷᨶ ᨾᨶᩈᩣ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩥᨲᨾᩮᩅ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

វិហារវត្ថុបដ្ឋាកវត្ថុ ច ឧត្តានត្ថមេវ។

១១៣។ ន ទុក្ករវត្ថុស្មិំ – តស្ស ភិក្ខុនោ អយំ លទ្ធិ – “អរិយបុគ្គលាវ ភគវតោ សាវកា”តិ។ តេនាហ – “យេ ខោ តេ ភគវតោ សាវកា តេ ឯវំ វទេយ្យុ”ន្តិ។ យស្មា ចស្ស អយមធិប្បាយោ – “សីលវតា អារទ្ធវិបស្សកេន ន ទុក្ករំ អញ្ញំ ព្យាកាតុំ, បដិពលោ សោ អរហត្តំ បាបុណិតុ”ន្តិ។ តស្មា “អនុល្លបនាធិប្បាយោ អហ”ន្តិ អាហ។

វីរិយវត្ថុស្មិំ អារាធនីយោតិ សក្កា អារាធេតុំ សម្បាទេតុំ និប្ផាទេតុន្តិ អត្ថោ។ សេសំ ឧត្តានត្ថមេវ។

មច្ចុវត្ថុស្មិំ សោ ភិក្ខុ “យស្ស វិប្បដិសារោ ឧប្បជ្ជតិ, សោ ភាយេយ្យ។ មយ្ហំ បន អវិប្បដិសារវត្ថុកានិ បរិសុទ្ធានិ សីលានិ, ស្វាហំ កិំ មរណស្ស ភាយិស្សាមី”តិ ឯតមត្ថវសំ បដិច្ច “នាហំ អាវុសោ មច្ចុនោ ភាយាមី”តិ អាហ។ តេនស្ស អនាបត្តិ។

វិប្បដិសារវត្ថុស្មិម្បិ ឯសេវ នយោ។ ឥតោ បរានិ តីណិ វត្ថូនិ វីរិយវត្ថុសទិសានេវ។

វេទនាវត្ថុទ្វយេ បឋមស្មិំ តាវ សោ ភិក្ខុ បដិសង្ខានពលេន អធិវាសនខន្តិយំ ឋត្វា “នាវុសោ សក្កា យេន វា តេន វា អធិវាសេតុ”ន្តិ អាហ។ តេនស្ស អនាបត្តិ។

ទុតិយេ បន អត្តុបនាយិកំ អកត្វា “នាវុសោ សក្កា បុថុជ្ជនេនា”តិ បរិយាយេន វុត្តត្តា ថុល្លច្ចយំ។

១១៤។ ព្រាហ្មណវត្ថុស្មិំ សោ កិរ ព្រាហ្មណោ ន កេវលំ “អាយន្តុ ភោន្តោ អរហន្តោ”តិ អាហ។ យំ យំ បនស្ស វចនំ មុខតោ និក្ខមតិ, សព្វំ “អរហន្តានំ អាសនានិ បញ្ញាបេថ, បាទោទកំ ទេថ, អរហន្តោ បាទេ ធោវន្តូ”តិ អរហន្តវាទបដិសំយុត្តំយេវ។ តំ បនស្ស បសាទភញ្ញំ សទ្ធាចរិតត្តា អត្តនោ សទ្ធាពលេន សមុស្សាហិតស្ស វចនំ។ តស្មា ភគវា “អនាបត្តិ, ភិក្ខវេ, បសាទភញ្ញេ”តិ អាហ។ ឯវំ វុច្ចមានេន បន ភិក្ខុនា ន ហដ្ឋតុដ្ឋេន បច្ចយា បរិភុញ្ជិតព្វា, “អរហត្តសម្បាបិកំ បដិបទំ បរិបូរេស្សាមី”តិ ឯវំ យោគោ ករណីយោតិ។

អញ្ញាព្យាករណវត្ថូនិ សំយោជនវត្ថុសទិសានេវ។ អគារវត្ថុស្មិំ សោ ភិក្ខុ គិហិភាវេ អនត្ថិកតាយ អនបេក្ខតាយ “អភព្ពោ ខោ អាវុសោ មាទិសោ”តិ អាហ, ន ឧល្លបនាធិប្បាយេន។ តេនស្ស អនាបត្តិ។

១១៥។ អាវដកាមវត្ថុស្មិំ សោ ភិក្ខុ វត្ថុកាមេសុ ច កិលេសកាមេសុ ច លោកិយេនេវ អាទីនវទស្សនេន និរបេក្ខោ។ តស្មា “អាវដា មេ អាវុសោ កាមា”តិ អាហ។ តេនស្ស អនាបត្តិ។ ឯត្ថ ច អាវដាតិ អាវារិតា និវារិតា, បដិក្ខិត្តាតិ អត្ថោ។

អភិរតវត្ថុម្ហិ យោ ភិក្ខុ សាសនេ អនុក្កណ្ឋិតភាវេន ឧទ្ទេសបរិបុច្ឆាទីសុ ច អភិរតភាវេន “អភិរតោ អហំ អាវុសោ បរមាយ អភិរតិយា”តិ អាហ, ន ឧល្លបនាធិប្បាយេន។ ឯតស្ស អនាបត្តិ។

បក្កមនវត្ថុម្ហិ យោ ឥមម្ហា អាវាសា បឋមំ បក្កមិស្សតីតិ ឯវំ អាវាសំ វា យដ្ឋិំ វា សីមំ វា យំកិញ្ចិ ឋានំ បរិច្ឆិន្ទិត្វា កតាយ កតិកាយ យោ “មំ អរហាតិ ជានន្តូ”តិ តម្ហា ឋានា បឋមំ បក្កមតិ, បារាជិកោ ហោតិ។ យោ បន អាចរិយុបជ្ឈាយានំ វា កិច្ចេន មាតាបិតូនំ វា កេនចិទេវ ករណីយេន ភិក្ខាចារត្ថំ វា ឧទ្ទេសបរិបុច្ឆានំ វា អត្ថាយ អញ្ញេន វា តាទិសេន ករណីយេន តំ ឋានំ អតិក្កមិត្វា គច្ឆតិ, អនាបត្តិ។ សចេបិស្ស ឯវំ គតស្ស បច្ឆា ឥច្ឆាចារោ ឧប្បជ្ជតិ “ន ទានាហំ តត្ថ គមិស្សាមិ ឯវំ មំ អរហាតិ សម្ភាវេស្សន្តី”តិ អនាបត្តិយេវ។

យោបិ កេនចិទេវ ករណីយេន តំ ឋានំ បត្វា សជ្ឈាយមនសិការាទិវសេន អញ្ញវិហិតោ វា ហុត្វា ចោរាទីហិ វា អនុពទ្ធោ មេឃំ វា ឧដ្ឋិតំ ទិស្វា អនោវស្សកំ បវិសិតុកាមោ តំ ឋានំ អតិក្កមតិ, អនាបត្តិ។ យានេន វា ឥទ្ធិយា វា គច្ឆន្តោបិ បារាជិកំ នាបជ្ជតិ, បទគមនេនេវ អាបជ្ជតិ។ តម្បិ យេហិ សហ កតិកា កតា, តេហិ សទ្ធិំ អបុព្ពំអចរិមំ គច្ឆន្តោ នាបជ្ជតិ។ ឯវំ គច្ឆន្តា ហិ សព្វេបិ អញ្ញមញ្ញំ រក្ខន្តិ។ សចេបិ មណ្ឌបរុក្ខមូលាទីសុ កិញ្ចិ ឋានំ បរិច្ឆិន្ទិត្វា “យោ ឯត្ថ និសីទតិ វា ចង្កមតិ វា, តំ អរហាតិ ជានិស្សាម” បុប្ផានិ វា ឋបេត្វា “យោ ឥមានិ គហេត្វា បូជំ ករិស្សតិ, តំ អរហាតិ ជានិស្សាមា”តិអាទិនា នយេន កតិកា កតា ហោតិ, តត្រាបិ ឥច្ឆាចារវសេន តថា ករោន្តស្ស បារាជិកមេវ។ សចេបិ ឧបាសកេន អន្តរាមគ្គេ វិហារោ វា កតោ ហោតិ, ចីវរាទីនិ វា ឋបិតានិ ហោន្តិ, “យេ អរហន្តោ តេ ឥមស្មិំ វិហារេ វសន្តុ, ចីវរាទីនិ ច គណ្ហន្តូ”តិ។ តត្រាបិ ឥច្ឆាចារវសេន វសន្តស្ស វា ចីវរាទីនិ វា គណ្ហន្តស្ស បារាជិកមេវ ។ ឯតំ បន អធម្មិកកតិកវត្តំ , តស្មា ន កាតព្វំ, អញ្ញំ វា ឯវរូបំ “ឥមស្មិំ តេមាសព្ភន្តរេ សព្វេវ អារញ្ញកា ហោន្តុ, បិណ្ឌបាតិកក្កាទិអចសេសធុតង្គធរា វា អថ វា សព្វេវ មោនវតា ហោន្តូ”តិ ឯវមាទិ។ នានាវេរជ្ជកា ហិ ភិក្ខូ សន្និបតន្តិ, តត្ថ កេចិ ទុព្ពលា អប្បថាមា ឯវរូបំ វត្តំ អនុបាលេតុំ ន សក្កោន្តិ, តស្មា ឯវរូបម្បិ វត្តំ ន កាតព្វំ។ “ឥមំ តេមាសំ សព្វេហេវ ន ឧទ្ទិសិតព្វំ, ន បរិបុច្ឆិតព្វំ, ន បព្វាជេតព្វំ, មូគព្វតំ គណ្ហិតព្វំ, ពហិ សីមដ្ឋស្សាបិ សង្ឃលាភោ ទាតព្វោ”តិ ឯវមាទិកំ បន ន កាតព្វមេវ។

១១៥។ លក្ខណសំយុត្តេ អាយស្មា ច លក្ខណោតិ លក្ខណត្ថេរោ វុត្តោ, ឯស ជដិលសហស្សស្ស អព្ភន្តរេ ឯហិភិក្ខុបសម្បទាយ ឧបសម្បន្នោ អាទិត្តបរិយាយាវសានេ អរហត្តប្បត្តោ ឯកោ មហាសាវកោតិ វេទិតព្វោ។ យស្មា បនេស លក្ខណសម្បន្នេន សព្វាការបរិបូរេន ព្រហ្មសមេន អត្តភាវេន សមន្នាគតោ, តស្មា លក្ខណោតិ សង្ខំ គតោ។ មហាមោគ្គល្លានត្ថេរោ បន បព្វជិតទិវសតោ សត្តមេ ទិវសេ អរហត្តប្បត្តោ ទុតិយោ អគ្គសាវកោ។

សិតំ បាតុ្វាកាសីតិ មន្ទហសិតំ បាតុអកាសិ, បកាសយិ ទស្សេសីតិ វុត្តំ ហោតិ។ កិំ បន ទិស្វា ថេរោ សិតំ បាតុ្វាកាសីតិ? ឧបរិ បាឡិយំ អាគតំ អដ្ឋិកសង្ខលិកំ ឯកំ បេតលោកេ និព្វត្តំ សត្តំ ទិស្វា, តញ្ច ខោ ទិព្ពេន ចក្ខុនា, ន បសាទចក្ខុនា។ បសាទចក្ខុស្ស ហិ ឯតេ

អត្ថកាថា ត អាបាថំ អាកច្ឆន្តិ ឧចន្ទុបំ បត អត្ថកាថំ ឌិដ្ឋា កាទុនេណ្ណា កាតនេត្ថា កម្ពា សិតំ បិត្វាកាសីតិ? អត្ថនេតា ច ញុទ្ធគាលាយស្ស ច សយ្យត្តិសយតុស្សទលានេតា៎ តឌញ្ញាឌិដ្ឋា ឧឆនេទា “អឌិដ្ឋសនេច្ចត តាយ បុក្កុនេលត បដិលកិតត្ថា ឧចន្ទុបិ អត្ថកាថា យុនេត្តា អហំ, លិកា ចត នេយ, ស្ទុលទ្ធិ ចត នេយ”តិ អត្ថនេតា ច សយ្យត្តិ អតុស្សទិត្វា “អនេហា ញុទ្ធស្ស កកចនេតា គាលាយសយ្យត្តិ, នេឃា ‘កយុចិបិនេកា, កិក្ខនេច, អចិនេត្តនេឃ្យា; ត ចិនេត្តតនេត្ថា’តិ (អ៎ តិ៎ ៣៎លិលិ) ឌនេសសិ, បច្ចក្ខុ ចត កត្វា ញុទ្ធា ឌនេសន្តិ, ស្ទុប្បដិចិទ្ធា ញុទ្ធាតំ ឆយុឆាតុ”តិ ឧចំ ញុទ្ធគាលាយសយ្យត្តិញ្ចា សទិត្វា សិតំ បិត្វាកាសីតិ៎ ឃម្ពា បត ឞិលាយថា តាយ ត អកាទលា សិតំ បិតុកនេទាន្តិ, តម្ពា តំ លក្ខលានេត្វនេទា បុច្ឆិ – “នេកា តុ នេលា អាចុនេសា នេយាក្កុលាត នេហតុ, នេកា បច្ចនេឃា សិតស្ស បិតុកយ្ឋាឃា”តិ៎ ឧឆនេទា បត ឃម្ពា នេឃហិ អឃំ ទួបបត្តិ សាយំ អឌិដ្ឋា, នេត ទុស្សទ្ធាបឃា នេហាន្តិ, តម្ពា កកចត្តំ សក្ខិ កត្វា ញ្យាកាតុកាយតាឃ “អកានេលិ នេលា, អាចុនេសា”តិអាឌិយាហ ៎ តនេតា កកចនេតា សត្តិនេក បុនេដ្ឋា “ពួឆាហំ អាចុនេសា”តិអាឌិតា តនេឃត ញ្យាកាសិ៎

តត្វ អដ្ឋិកសង្ខលិកន្តិ នេសតំ តិម្ពុសនេលិហិតំ អដ្ឋិសញ្ឈាតំ៎ កិឡ្យាបិ កាកាបិ កុលលិបិតិ ឧនេតបិ ឃក្ខកិឡ្យា នេចច ឃក្ខកាកា ច ឃក្ខកុលលិ ច បនេច្ចតត្ថា៎ បិកតិកាតំ បត កិឡ្យាឌិតំ អាបាថយ្យំ ឧតំ ទុបំ តាកច្ឆតិ៎ អតុបតិត្វា អតុបតិត្វាតិ អតុឆាត្តិត្វា អតុឆាត្តិត្វា៎ ចិតុនេឆត្តិតិ ចិតិចិឌ្ឍិត្វា កច្ឆន្តិ៎ ចិតុនេឆត្តិតិ ថា បិនេឆា, អសិឆាទុបនេយហិ តិលិនេលាហិ នេលិហតុនេល្ឋហិ ចិឌ្ឍន្តិតិ អនេត្ថា៎ សា ស្ទុឆំ អដ្ឋស្សទំ កនេទាតីតិ ឧត្វ ស្ទុឆត្តិ តិបិនេតា, សា អដ្ឋិកសង្ខលិកា អដ្ឋស្សទំ អាតុទស្សទំ កនេទាតីតិ អនេត្ថា៎ អកុសលចិបិកាតុកចតត្វំ កិទ នេឃាឌតប្បយាលាបិ តាឌិសា អត្ថកាថា តិត្ថាតត្តិ, បសាទុស្សឆា ច នេហាន្តិ បក្កាល្ឋសឌិសា; តម្ពា សា អដ្ឋិកសង្ខលិកា ពាលចនេចឆតាតុទា តាឌិសំ សនេយកាសីតិ៎ ឧចន្ទា បត ចត្វា បុត អាឃម្ពា យហានេយាក្កុលានេតា “ចដ្ឋកាយិកសត្តា តាយ ឧចន្ទុបិ អត្ថកាថា ត យុច្ចន្តិ”តិ សនេត្តសុ កាទុញ្ញំា បដិច្ច ទួបត្តិ ឆយុសំនេចកំ ឌនេស្សនេត្តា “តស្ស យឃ្យិាអាចុនេសា ឧតឌនេហាសិ; អច្ឆទិយំ ចត នេកា”តិអាឌិយាហ៎

កិក្ខុ ទួញ្ញាឃន្តិតិ នេឃសំ សា នេបតុបបត្តិ អប្បច្ចក្ខា, នេត ទួញ្ញាឃន្តិ ៎ កកចា បត នេឆទស្សាតុកាថំ បកានេសនេត្តា “ចក្ខុកុតា ចត កិក្ខនេច សាចកា ចិហទន្តិ”តិអាឌិយាហ៎ តត្វ ចក្ខុ កុតំ ឌាតំ ទួបត្តំ នេតសត្តិ ចក្ខុកុតា; កុតចក្ខុកា ទួបត្តចក្ខុកា, ចក្ខុំ ទួប្បានេឆត្វា, ចិហទន្តិតិ អនេត្ថា៎ ទុតិឃបនេឆបិ ឧនេសច តនេឃា៎ ឃត្រ ហិ តាយាតិ ឧត្វ ឃត្រាតិ កានេលចចតំ៎ តត្រាឃយត្វនេឃាឌតា; ឃម្ពា តាយ សាចនេកាបិ ឧចន្ទុបំ គាយ្យតិ ថា ឌក្ខតិ ថា សក្ខិ ថា កទិស្សតិ, តម្ពា អនេចាទុយហ “ចក្ខុកុតា ចត កិក្ខនេច សាចកា ចិហទន្តិ, គាលាកុតា ចត កិក្ខនេច សាចកា ចិហទន្តិ”តិ៎

បុនេព្វច នេយ នេសា កិក្ខនេច សនេត្តា ឌិនេដ្ឋាតិ នេពាឌិយនេល្ឋ សព្ពញ្ញុតគាលាយប្បដិនេចនេឆត អប្បយានេលាសុ ចក្កចាញូឧសុ អប្បយានេលា សត្តតិកានេឃ កចកតិនេឃាតិឌិតិតិចានេឃ ច បច្ចក្ខុ កនេទានេត្តត យឃា បុនេព្វច នេសា សនេត្តា ឌិនេដ្ឋាតិ ចឆតិ៎

នេកាឃាតនេកាតិ កានេចា ចឆិត្វា ចឆិត្វា អដ្ឋិនេតា យំសំ នេយានេចត្វា ចិក្កិលិត្វា ឌឹចិកកប្បតកសនេត្តា៎ តនេស្សច កយុស្ស ចិបិកាចនេសនេសតាតិ តស្ស តាតានេចតតាហិ អាឃុហិតស្ស អបទាបទិឃកយុស្ស៎ តត្រ ហិ ឃាឃ នេចតតាឃ តនេទនេក បដិសន្ធិ ឌតិតា, តស្សា ចិបិនេក បទិក្ខិនេលា អចនេសសកយុំ ថា កយុតិយិត្តំ ថា អាទយុលំ កត្វា បុត នេបតាឌិសុ បដិសន្ធិ តិត្ថាតត្តិ, តម្ពា សា បដិសន្ធិ កយុសកាកតាឃ

ᩅᩣ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩈᨽᩣᨣᨲᩣᨿ ᩅᩣ “ᨲᩔᩮᩅ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᩅᩥᨸᩣᨠᩣᩅᩈᩮᩈᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩋᨿᨬ᩠ᩉᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩍᨵ ᩏᨸᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ – “ᨲᩔᩮᩅ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᩅᩥᨸᩣᨠᩣᩅᩈᩮᩈᩮᨶᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᨠᩥᩁ ᨶᩁᨠᩣ ᨧᩅᨶᨠᩣᩃᩮ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩴᩈᨠᨲᩣᨶᩴ ᨣᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᩁᩣᩈᩥ ᩑᩅ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᨸᩣᨠᨭᩴ ᩅᩥᨿ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᩈᨦ᩠ᨡᩃᩥᨠᨸᩮᨲᩮᩣ ᨩᩣᨲᩮᩣ᪨

᪑᪑᪕᪨ ᨾᩴᩈᨸᩮᩈᩥᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨣᩮᩣᨥᩣᨲᨠᩮᩣᨲᩥ ᨣᩮᩣᨾᩴᩈᨸᩮᩈᩥᨿᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨠ᩠ᨡᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩃ᩠ᩃᩪᩁᩅᩥᨠ᩠ᨠᨿᩮᨶ ᩋᨶᩮᨠᩣᨶᩥ ᩅᩔᩣᨶᩥ ᨩᩦᩅᩥᨠᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩈᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩔ ᨶᩁᨠᩣ ᨧᩅᨶᨠᩣᩃᩮ ᨾᩴᩈᨸᩮᩈᩥᨿᩮᩅ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨾᩴᩈᨸᩮᩈᩥᨸᩮᨲᩮᩣ ᨩᩣᨲᩮᩣ᪨

ᨾᩴᩈᨸᩥᨱ᩠ᨯᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩮᩣ ᩈᩣᨠᩩᨱᩥᨠᩮᩣ ᩈᨠᩩᨱᩮ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨠ᩠ᨠᩥᨱᨶᨠᩣᩃᩮ ᨶᩥᨸ᩠ᨸᨠ᩠ᨡᨧᨾ᩠ᨾᩮ ᨾᩴᩈᨸᩥᨱ᩠ᨯᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨠ᩠ᨠᩥᨱᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨩᩦᩅᩥᨠᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩈᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩔ ᨶᩁᨠᩣ ᨧᩅᨶᨠᩣᩃᩮ ᨾᩴᩈᨸᩥᨱ᩠ᨯᩮᩣᩅ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨾᩴᩈᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩮᨲᩮᩣ ᨩᩣᨲᩮᩣ᪨

ᨶᩥᨧ᩠ᨨᩅᩥᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨲᩔ ᩒᩁᨻ᩠ᨽᩥᨠᩔ ᩑᩊᨠᩮ ᩅᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨨᩅᩮ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨲᨩᩦᩅᩥᨠᩔ ᨸᩩᩁᩥᨾᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᨶᩥᨧ᩠ᨨᩅᩥᩴ ᩑᩊᨠᩈᩁᩦᩁᩴ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᨾᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨨᩅᩥᨸᩮᨲᩮᩣ ᨩᩣᨲᩮᩣ᪨

ᩋᩈᩥᩃᩮᩣᨾᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩮᩣ ᩈᩪᨠᩁᩥᨠᩮᩣ ᨴᩦᨥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩅᩣᨸᨸᩩᨭ᩠ᨮᩮ ᩈᩪᨠᩁᩮ ᩋᩈᩥᨶᩣ ᩅᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩦᨥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᨩᩦᩅᩥᨠᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩈᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩔ ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣᩈᩥᨠᨽᩣᩅᩮᩣᩅ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩈᩥᩃᩮᩣᨾᨸᩮᨲᩮᩣ ᨩᩣᨲᩮᩣ᪨

ᩈᨲ᩠ᨲᩥᩃᩮᩣᨾᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩮᩣ ᨾᩣᨣᩅᩥᨠᩮᩣ ᩑᨠᩴ ᨾᩥᨣᨬ᩠ᨧ ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨬ᩠ᨧ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨶᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩔ ᨾᩥᨣᩔ ᩈᨾᩦᨸᩴ ᩋᩣᨣᨲᩣᨣᨲᩮ ᨾᩥᨣᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩣᩁᩮᩈᩥ, ᨲᩔ ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨫᨶᨠᩣᨠᩣᩁᩮᩣᨿᩮᩅ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩥᩃᩮᩣᨾᨸᩮᨲᩮᩣ ᨩᩣᨲᩮᩣ᪨

ᩏᩈᩩᩃᩮᩣᨾᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩣᩁᨱᩥᨠᩮᩣᨲᩥ ᩁᩣᨩᩣᨸᩁᩣᨵᩥᨠᩮ ᩋᨶᩮᨠᩣᩉᩥ ᨠᩣᩁᨱᩣᩉᩥ ᨸᩦᩊᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᩈᩣᨶᩮ ᨠᨱ᩠ᨯᩮᨶ ᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩣᩁᨱᨠᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᩋᨾᩩᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨴᩮᩈᩮ ᩅᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨾᩁᨲᩦᨲᩥ ᨬᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᩅᩥᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨ ᨲᩔᩮᩅᩴ ᨩᩦᩅᩥᨠᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩁᨠᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩔ ᨲᨲᩮᩣ ᨸᨠ᩠ᨠᩣᩅᩈᩮᩈᩮᨶ ᩍᨵᩪᨸᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩃᩮ ᩏᩈᩩᨶᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨫᨶᨠᩣᨠᩣᩁᩮᩣᨿᩮᩅ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩏᩈᩩᩃᩮᩣᨾᨸᩮᨲᩮᩣ ᨩᩣᨲᩮᩣ᪨

ᩈᩪᨧᩥᩃᩮᩣᨾᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩣᩁᨳᩦᨲᩥ ᩋᩔᨴᨾᨠᩮᩣ᪨ ᨣᩮᩣᨴᨾᨠᩮᩣᨲᩥᨸᩥ ᨠᩩᩁᩩᨶ᩠ᨴᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩔ ᨸᨲᩮᩣᨴᩈᩪᨧᩥᨿᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨫᨶᨠᩣᨠᩣᩁᩮᩣᨿᩮᩅ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩪᨧᩥᩃᩮᩣᨾᨸᩮᨲᩮᩣ ᨩᩣᨲᩮᩣ᪨

ᨴᩩᨲᩥᨿᩈᩪᨧᩥᩃᩮᩣᨾᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩪᨧᨠᩮᩣᨲᩥ ᨸᩮᩈᩩᨬ᩠ᨬᨠᩣᩁᨠᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨾᨶᩩᩔᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥ ᩁᩣᨩᨠᩩᩃᩮ ᨧ “ᩍᨾᩔ ᩍᨾᩴ ᨶᩣᨾ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩍᨴᩴ ᨶᩣᨾ ᨠᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩪᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩪᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᨿᨻ᩠ᨿᩈᨶᩴ ᨸᩣᨸᩮᩈᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᨳᩣᨶᩮᨶ ᩈᩪᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩣ, ᨲᨳᩣ ᩈᩪᨧᩦᩉᩥ ᨽᩮᨴᨶᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨶᩩᨽᩮᩣᨲᩩᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᨾᩮᩅ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩪᨧᩥᩃᩮᩣᨾᨸᩮᨲᩮᩣ ᨩᩣᨲᩮᩣ᪨

អណ្ឌកាទិតចត្តុស្មិំ កាយគ្ងេដៅតិ ចិតិច្ឆយាយេច្ឆា៝ តស្ស ពល្ខុសកាកតាឃ ក្យូគ្គយត្តា យហាឈេប្យាយាណា អណ្ឌា អេហស៊ុ៝ េសា ហិ ឃ្ខុា រេហា បដិច្ឆត្ត ផាេត លញ្ជា កេហត្វា គ្ងចិតិច្ឆេឃត បិពេដំ េគាសំ ពេទាេត្តា សាយិេព អស្សាយិេព អកាសិ៝ តស្ខុាស្ស រហស្សំ អង្កំ បិពេដំ តិដ្ឋាត្តំ៝ ឃ្ខុា ឥណ្ឌំ បដ្ឋេបេត្តា បេទសំ អសឃ្យាកាទំ អាេទាេបសិ, តស្ខុាស្ស រហស្សង្កំ អសឃ្យាកាេទា ហុត្វា តិដ្ឋាត្តំ៝ ឃ្ខុា ឃស្មិំ ផាេត ជិេតាត សេយត កចិតដ្ឋំ, តស្មិំ ផត្វា ចិសេយា អេហាសិ, តស្ខុាស្ស រហស្សេក្ក ចិសយា តិសដ្ឋា អេហាសីតិ៝

បិរគាទិពចត្តុស្មិំ េសា សេត្តា បេរស្ស រក្ខិតំ េកាបិតំ សស្សាយិកំ ឋស្សំ ថុសេត្តា ឃីញហឃុេលត កាយឃុេលត ជិត្តំ រេឃិត្វា ពល្ខុសកាកតាឃ គ្ងចឋស្សំ ថុសេត្តា ទុក្ខយតុកចិតំ តត្វ តិដ្ឋេត្តា៝ ដ្ឋព្រាហ្ខុលចត្តុ បិពេដេយច៝

១១០៝ តិច្ឆចិត្តិចត្តុស្មិំ ឃ្ខុា យាត្យកាេយា តាយ អត្តេតា ឋេស្ស អតិស្សេទា, សា ច តំ សាយិកស្ស សត្តកំ ឋស្សំ េឆេតត្វា បេទសំ អកិទតិ ដ្ឋប្យាេគសិ, តស្ខុា ពល្ខុសកាកតាឃ ឃុលសយ្យស្សា ឆំសិត្វា ទុក្ខសយ្យស្សំ អតុកចិតំ តិច្ឆចិត្តិ ហុត្វា ដ្ឋបបត្តា៝

យក្កុលិត្តិចត្តុស្មិំ យក្កុលិត្តិ ចិទ្ធុបំ ទុក្ខសិកំ ពឹកច្ឆំ, សា កិរ ព្ពក្ខហិកាកយុំ ឃក្ខគាសិកយុំ ពេទាត្តិ "ព្ពយិតា ច ព្ពយិតា ច ឲុចំ ឆាលិកេយុ ពេត អឃំ តាយ ឲ្យយ្យាកំ ចដ្ឋិ កចិស្សតី"តិ យហាឌតស្ស ពន្ធុបុប្យាឌីតិ ចញ្ចាតាឃ កេហត្វា យហាឌតំ ទុក្ខិដ្ឋិ យិច្ឆាឌិដ្ឋិ ពណ្យាេបសិ, តស្ខុា តាឃ ពល្ខុសកាកតាឃ ពន្ធុបុប្យាឌីតំ េឆតិតត្តា ទុក្កន្ធា ទុក្ខស្សតស្ស កាហិតត្តា ទុក្ខសិកា ចិទ្ធុបិ ពឹកច្ឆា ហុត្វា តិដ្ឋាត្តា៝

ឌ្ឍកិលិតិចត្តុស្មិំ ដ្ឋប្យក្កំ ឌ្ឍកិលិតិ ឌ្ឍកិទិតិត្តិ សា កិរ អក្ការចិតេព តិបត្តា ចិប្យត្តយាតា ចិបទិចត្តយាតា បច្ចតិ, តស្ខុា ដ្ឋប្យក្កា េឆច េហាតិ លេទត អក្កិតា បក្កសទីរា; ឌ្ឍកិលិតិ ច កិលិត្តសទីរា ពិត្តពិត្តតិ ហិស្សា សទិរេតា បឈ្ឆត្តិ៝ ឌ្ឍកិទិតិ ច អក្ការសយ្យទិកិណ្ណា, តស្សា ហិ េហដ្ឋេតាបិ កិឃុកបុប្យចណ្ណា អក្ការា, ដ្ឋកឃបេស្សឃុបិ , អាកាសេតាបិស្សា ដ្ឋបទិ អក្ការា បតត្តិ, េតត ទុត្តំ – "ដ្ឋប្យក្កំ ឌ្ឍកិលិតំ ឌ្ឍកិទិតិ"ត្តិ៝ សា ព្ពស្សាបពតា សបត្តិ អក្ការពដៅេហត ឌ្ឍកិទីតិ តស្សា កិរ ពលិក្កេទដ្ឋា ឲពា តាដកិតិ អក្ការពដៅហំ សឃីេប ផេបត្វា ពត្តេតា ដ្ឋកពញ្ចា ឃុដ្ឋតិ, បិលិតា ច េសគំ ពេទាតិ៝ ទាឌាបិ តាឃ សដ្ឋិ ពឆញ្ចា ពេទាតិ, បទិត្ដ្ឋាពារញ្ចា គេស្សតិ៝ អក្កយេហសី តំ អសហយាតា ព្ពស្សាបពតា ហុត្វា អចិទបក្កត្តស្ស រេដ្ឋា តំ អក្ការពដៅហំ កេហត្វា តស្សា ដ្ឋបទិ អក្ការេ ឌ្ឍកិទិ៝ សា តំ ពយុំ ពត្វា តាឌិសំេឃច ចិបិកំ បច្ចតុកចិតំ េបតេលិេព តិដ្ឋាត្តា៝

េចារឈាតពចត្តុស្មិំ េសា រេដ្ឋា អាណាឃ ឌីឈរត្តំ េចារាតំ សីសាតិ លិត្តិត្វា េបតេលិេព តិដ្ឋាត្តេត្តា អសីសកំ ពពត្តំ ហុត្វា តិដ្ឋាត្តិ៝

កិក្ខុចត្តុស្មិំ បិបកិក្ខុតិ លិយកកិក្ខុ៝ េសា កិរ េលិកស្ស សង្ឃាគេឃ្យ ចត្តាេទា បច្ចេឃ បទិក្ខុញ្ចិត្វា កាឃចចីក្វាេទហិ អសំ ឃេតា កិត្តាឌីេចា ចិត្តេពាញ្ចំ កិញអេត្តា ចិចទិ៝ តេតា ឲកំ ញុគ្គត្តទំ តិទេឃ បច្ចិត្វា េបតេលិេព តិដ្ឋាត្តេត្តា កិក្ខុសឌិេសតច អត្តកាេចត តិដ្ឋាត្តិ៝ កិក្ខុនី-សិក្ខយាតា-សាយេណរ-សាយេណរីចត្តុស្ចុបិ អឃេយច ចិតិច្ឆេឃា៝

១១០។ ឧបនិធាបទស្មិំ អច្ឆានពកោតិ បសត្ថានពកោ។ សីតានពកោតិ សីតរ៍លិងពកោ។ សារតានពកោតិ យក្សរាងពកោ។ សេពតកោតិ បរិសុទ្ធោ តិស្សចាលបណាកក្កេយោ។ សុប្បតិទេត្វាតិ សុត្តេទហិ ពិទេត្វហិ ស្កុបបត្ថោ។ ទយលិំយោតិ ទពិឌតកោ។ ចក្កយត្វាតីតិ ទឆចក្កប្បយាហាតិ។ ក្យុឆិតា សត្តីតិ ពេ(ពា សត្តត្វា ហុត្វា សត្តិ។ យតាយំ កិក្លុចេតិ យតោ អយំ កិក្លុចេ។ សោ ពហោតិ សោ ទហពោ។ ក្យុតោ បនាយំ សត្តីតិ? ចេការបញ្ញតស្ស កិរ ហេដ្ឋា ក្យុដ្ឋកតាកាតំ បញ្ចោយាឌតសតិកំ តាកកចតំ ឌេចលិកសឌិសំ យលិយយេត តលេត អារាយុឃ្យារតហិ ច សយត្ថាកតំ; តត្ថ តាកាតំ កិញ្ចអតដ្ឋារត សោ ស្កុកពហោ, តតោ អយំ តបៃធា សត្តិ។ ឌិត្តិំ យហាតិរយាតំ អត្តរិកាឃ អាកច្ឆតីតិ រាឌកហតការំ កិរ អាចិឌ្ឍត្វា យហារបតលិកោ, តត្ថ ឌិត្តិំ យហាលិហក្យុម្ពិតិរយាតំ អត្តរត អយំ តបៃធា អាកច្ឆតិ, តស្មា ក្យុឆិតា សត្តីតិ។

យុដ្ឋចត្វុម្មិំ តត្តិ ចរតីតិ ចិឌយកោរិ អាហិណ្ឌតិ។ រាឌា អាចុរយោ លិច្ឆចីហីតិ ឆេរោ កិរ អត្តនោ ឌិចាដ្ឋារត ច រត្តិដ្ឋារត ច តិសិឌិត្វា “លិច្ឆចយោ កតហត្វា កត្យុបិសតា, រាឌា ច តេហិ សទ្ធិំ សយ្យហារំ ឌេតី”តិ អាចឌ្ឍត្តា ឌិឌ្ឋាត ចក្កុតា រាឌាតំ បរាឌិតំ បលិឃយាតំ អដ្ឋសៈ តតោ កិក្ខុ អាយត្តត្វា “រាឌា អាចុរយោ ត្យុម្ហាកំ ស្កុបដ្ឋារកោ លិច្ឆចីហិ បកក្កោ”តិ អាហ។ សច្ចំ, កិក្លុចេ, យាក្កុលាតោ អាហាតិ បរាឌិកការល អាចឌ្ឍិត្វា ឃំ ឌិដ្ឋំ តំ កលត្តោ សច្ចំ អាហ។

១១១។ តាតកាកាហចតុម្មិំ សប្បិតិកាឃាតិ ឧចំតាយិកាឃ។ អាតតញ្ញំ សយាឆិត្តិ អតេឌំ អចលំ កាឃចាចាចិប្បត្តចិរហិតំ ចត្យុត្ឋ្យាតសយាឆិ។ តាកាតត្តិ ហត្ថិតំ។ ឌ្ឍកឃ្យុក្កត្តរត្តាតត្តិ ឌ្ឍកឃ្យាឌ្ឍការហត្វា បុត ស្កុត្តរត្តាតំ។ តេ កិរ កម្ពុំ ស្កុកកំ ឌ្ឍតរិត្វា តត្ថ តត្ថា ច បិចិត្វា ច សោណ្ឌាឃ ស្កុកកំ កហត្វា អញ្ញាយញ្ញំ អាលិលេត្តា ស្កុត្តរត្តិ, តេសំ ឧចំ ឌ្ឍកឃ្យុក្កត្តរត្តាតត្តិ ចុត្តំ ហោតិ។ កោដ្ឋំ ករាត្តាតត្តិ តឌីតិរ ឌត្វា សោណ្ឌំ យុរេ បក្កិបិត្វា កោដ្ឋាតាឌំ ករាត្តាតំ។ សត្តំ អស្សាសិត្តិ តំ កោដ្ឋាតាឌសត្តំ អស្សាសិ។ អតេត្វសោ, កិក្លុចេ, សយាឆិ សោ ច តោ អបរិសុទ្ធោតិ អត្ថិ ឧសោ សយាឆិ យាក្កុលាតស្ស, សោ ច តោ បរិសុទ្ធោ ត ហោតិ។ ឆេរោ កិរ បញ្ញឌិតតោ សត្តយ ឌិចស តឌហុអរហត្តប្បត្តោ អដ្ឋសុ សយាបត្តិសុ បញ្ចហាការហិ អតាចិណ្ណចសីការោ សយាឆិបរិបន្ថកោ ឆម្មេ ត សុដ្ឋុ បរិសោធេត្វា អាចឌ្ឍតសយាបឌ្ឍតាឆិដ្ឋាតចុដ្ឋាតបញ្ចចក្កុណាតំ សញ្ញាយត្តកយេច កត្វា ចត្យុត្ឋ្យាតំ អប្បេត្វា តិសិន្ទោ, ឈាតង្គេហិ ចុដ្ឋាយ តាកាតំ សទ្ធំ សុត្វា “អត្តោសយាបត្តិយំ អស្សាសិ”ត្តិ ឧចំសញ្ញំ អហោសិ។ តេត ចុត្តំ – “អតេត្វសោ, កិក្លុចេ, សយាឆិ; សោ ច តោ អបរិសុទ្ធោ”តិ។

សោកិតចតុម្មិំ អហំ, អាចុរយោ, បញ្ចា កប្បសតាតិ អតុស្សរាយីតិ ឧកាចឌ្ឍតត អតុស្សរាយីតិ អាហ។ ឌ្ឍតរធា ហិ អតច្ឆរិយំ អរិយសាចកាតំ បដិបិដិយា តាតាចឌ្ឍតត តស្ស តស្ស អតីតេ តិចាសស្ស អតុស្សរលត្តិ ត កិក្លុ ស្កុឡ្ឌាយឃ្យំ។ យស្មា បតសេ “ឧកាចឌ្ឍតត អតុស្សរាយី”តិ អាហ, តស្មា កិក្លុ ស្កុឡ្ឌាឃិសុ។ អតេត្វសា, កិក្លុចេ, សោកិតស្ស, សា ច តោ ឧកាយេច ឌាតីតិ ឃំ សោកិតោ ឌាតិ អតុស្សរាយីតិ អាហ, អតេត្វសា ឌាតិ សោកិតស្ស, សា ច តោ ឧកាយេច អតត្តរា ត ស្កុប្បដិបិដិយា អតុស្សរិតាតិ អឆិប្បាយោ។

កចំ បនាយំ ឧតំ អតុស្សរីតិ? អយំ កិរ បញ្ចន្នំ កប្បសតាតំ ស្កុបរិ តិត្ថាយតតេ

ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩈᨬ᩠ᨬᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨷᩁᩥᩉᩦᨶᨩ᩠ᨫᩣᨶᩮᩣ ᨠᩣᩃᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩈᨬ᩠ᨬᨽᩅᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩣᩅᨲᩣᨿᩩᨠᩴ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᩈᩣᨶᩮ ᨾᨶᩩᩔᩃᩮᩣᨠᩮ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩈᩣᩈᨶᩮ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩣᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶᩥᩅᩣᩈᩴ ᩋᨶᩩᩔᩁᨾᩣᨶᩮᩣ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨲᨲᩥᨿᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮ ᨧᩩᨲᩥᨾᩮᩅ ᩋᨴ᩠ᨴᩈ᪨ ᩋᨳ ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᨾᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩴ ᩋᨶᩩᩔᩁᩥᨲᩩᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᨿᨲᩮᩣ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᩈᩥ – “ᩋᨴ᩠ᨵᩣᩋᩉᩴ ᩋᩈᨬ᩠ᨬᨽᩅᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨷᨶᩣᨶᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩁᩴ ᨠᨲᩴ, ᩈᨲᨵᩣ ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣᩃᩔ ᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨷᨭᩥᩅᩥᨴ᩠ᨵᩣ, ᩋᩣᨠᩣᩈᩮ ᨷᨴᩴ ᨴᩔᩥᨲᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨶᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩑᨲᨴᨣ᩠ᨣᩮ ᨮᨷᩮᩈᩥ – “ᩑᨲᨴᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᨾ ᩈᩣᩅᨠᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶᩥᩅᩣᩈᩴ ᩋᨶᩩᩔᩁᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨿᨴᩥᨴᩴ ᩈᩮᩣᨽᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪒᪑᪙, ᪒᪒᪗)᪨

ᩅᩥᨶᩦᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᨶᩥᨣᨾᨶᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪒᪓᪓᪨ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩍᨵ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨷᩁᩥᨴᩦᨷᨶᨾᩮᩅ᪨ ᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨶᩮᩅ ᨧᨲᩩᩅᩦᩈᨲᩥ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨶᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨧᨲᩩᩅᩦᩈᨲᩥ? ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ ᩋᩣᨣᨲᩣᨶᩥ ᨲᩣᩅ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶᩴ ᩋᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩦᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᩑᨠᩣᨴᩈ ᩋᨽᨻ᩠ᨻᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ, ᨲᩮᩈᩩ ᨷᨱ᩠ᨯᨠᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨣᨲᩩᨽᨲᩮᩣᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᨠᩣ, ᨲᨿᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᩥᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩋᩉᩮᨲᩩᨠᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩣ, ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩋᩅᩣᩁᩥᨲᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨷᨶ ᩅᩣᩁᩥᨲᩮᩣ, ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩣ ᩉᩥ ᨲᩮ ᨾᨣ᩠ᨣᨷ᩠ᨷᨭᩥᩃᩣᨽᩣᨿ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᩥᨷᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ᪨ ᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣᨷᩥ ᨶᩮᩈᩴ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩮᨷᩥ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣ᪨ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᩴᩅᩣᩈᨠᩮᩣ, ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᨷᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨠᩮᩣ, ᨾᩣᨲᩩᨥᩣᨲᨠᩮᩣ, ᨷᩥᨲᩩᨥᩣᨲᨠᩮᩣ, ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᨥᩣᨲᨠᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨴᩪᩈᨠᩮᩣ, ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩩᨷ᩠ᨷᩣᨴᨠᩮᩣ, ᩈᨦ᩠ᨥᨽᩮᨴᨠᩮᩣᨲᩥ ᩍᨾᩮ ᩋᨭ᩠ᨮ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᩅᩥᨷᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨽᨻ᩠ᨻᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᩅ᪨ ᨲᩮᩈᩩ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᩴᩅᩣᩈᨠᩮᩣ, ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᨷᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨠᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨴᩪᩈᨠᩮᩣᨲᩥ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩈᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩋᩅᩣᩁᩥᨲᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨷᨶ ᩅᩣᩁᩥᨲᩮᩣᩅ᪨ ᩍᨲᩁᩮᩈᩴ ᨷᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩏᨽᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᩣᩁᩥᨲᩴ᪨ ᨲᩮ ᩉᩥ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᨽᩅᩮ ᨶᩁᨠᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨶᨠᩈᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩍᨲᩥ ᩍᨾᩮ ᨧ ᩑᨠᩣᨴᩈ, ᨷᩩᩁᩥᨾᩣ ᨧ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᩑᨠᩪᨶᩅᩦᩈᨲᩥ᪨ ᨲᩮ ᨣᩥᩉᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮ ᩁᩩᨧᩥᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩥᩉᩥᨶᩥᩅᩣᩈᨶᨶᩥᩅᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩅᩦᩈᨲᩥ᪨ ᩈᩣ ᩉᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᨧᩣᩁᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣᩅ ᩋᩔᨾᨱᩦᨲᩥ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨲᩣᩅ ᩅᩦᩈᨲᩥ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨶᩥ᪨

ᩋᨷᩁᩣᨶᩥᨷᩥ – ᩃᨾ᩠ᨻᩦ, ᨾᩩᨴᩩᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩮᩣ, ᨷᩁᩔ ᩋᨦ᩠ᨣᨩᩣᨲᩴ ᨾᩩᨡᩮᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨷᩁᩔ ᩋᨦ᩠ᨣᨩᩣᨲᩮ ᩋᨽᩥᨶᩥᩈᩦᨴᨲᩦᨲᩥ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨶᩦᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨲᩣᨶᩥ ᩉᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩁᩣᨣᩅᩈᩮᨶ ᩈᨴᩥᩈᨽᩣᩅᩪᨷᨣᨲᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ “ᨾᩮᨳᩩᨶᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᨲᩮᨶ ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᨾᩮᨳᩩᨶᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᩈᩮᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣᨿᩮᩅ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᨾᨣ᩠ᨣᨷ᩠ᨷᩅᩮᩈᨶᩅᩈᩮᨶ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᩮᨳᩩᨶᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩔ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨶᩦᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨧ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣᨶᩥ ᨧ ᩅᩦᩈᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨶᩮᩅ ᨧᨲᩩᩅᩦᩈᨲᩥ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨶᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨

ᨶ ᩃᨽᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᩴᩅᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳ-ᨷᩅᩣᩁᨱ-ᨷᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈ-ᩈᨦ᩠ᨥᨠᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨽᩮᨴᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᩴᩅᩣᩈᩴ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᨷᩩᩁᩮ ᨲᨳᩣ

បច្ឆាតិ យថា បុព្ពេ គិហិកាលេ អនុបសម្បន្នកាលេ ច បច្ឆា បារាជិកំ អាបន្នោបិ តថេវ អសំវាសោ ហោតិ។ នត្ថិ តស្ស ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ ឧបោសថបវារណាបាតិមោក្ខុទ្ទេសសង្ឃកម្មប្បភេទោ សំវាសោតិ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ សំវាសំ ន លភតិ។ តត្ថាយស្មន្តេ បុច្ឆាមីតិ តេសុ ចតូសុ បារាជិកេសុ អាយស្មន្តេ “កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា”តិ បុច្ឆាមិ។ កច្ចិត្ថាតិ កច្ចិ ឯត្ថ; ឯតេសុ ចតូសុ បារាជិកេសុ កច្ចិ បរិសុទ្ធាតិ អត្ថោ។ អថ វា កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធាតិ កច្ចិ បរិសុទ្ធា អត្ថ, ភវថាតិ អត្ថោ។ សេសំ សព្ពត្ថ ឧត្តានត្ថមេវាតិ។

សមន្តបាសាទិកាយ វិនយសំវណ្ណនាយ

ចតុត្ថបារាជិកវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

២. សង្ឃាទិសេសកណ្ឌំ

១. សុក្កវិស្សដ្ឋិសិក្ខាបទវណ្ណនា

យំ បារាជិកកណ្ឌស្ស, សង្គីតំ សមនន្តរំ;

តស្ស តេរសកស្សាយមបុព្ពបទវណ្ណនា។

២៣៤. តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា សេយ្យសកោ អនភិរតោ ព្រហ្មចរិយំ ចរតីតិ ឯត្ថ អាយស្មាតិ បិយវចនមេតំ។ សេយ្យសកោតិ តស្ស ភិក្ខុនោ នាមំ។ អនភិរតោតិ ចិក្កិត្តចិត្តោ កាមរាគបរិឡាហេន បរិឌយ្ហមានោ, ន បន គិហិភាវំ បត្ថយមានោ។ សោ តេន កិសោ ហោតីតិ សោ សេយ្យសកោ តេន អនភិរតភាវេន កិសោ ហោតិ។

អទ្ទសា ខោ អាយស្មា ឧទាយីតិ ឯត្ថ ឧទាយីតិ តស្ស ថេរស្ស នាមំ, អយញ្ហិ សេយ្យសកស្ស ឧបជ្ឈាយោ លាឡុទាយី នាម ភត្តមិគសប្បដិភាគោ និទ្ទារាមតាទិមនុយុត្តានំ អញ្ញតរោ លោលភិក្ខុ។ កច្ចិ នោ ត្វន្តិ កច្ចិ នុ ត្វំ។ យាវទត្ថំ ភុញ្ជាតិអាទីសុ យាវតា អត្ថោតិ យាវទត្ថំ។ កិំ វុត្តំ ហោតិ – យាវតា តេ ភោជនេន អត្ថោ យត្តកំ ត្វំ ឥច្ឆសិ តត្តកំ ភុញ្ជ, យត្តកំ កាលំ រត្តិំ វា ទិវា វា សុបិតុំ ឥច្ឆសិ តត្តកំ សុប, មត្តិកាទីហិ កាយំ ឧព្ពដ្ដេត្វា ចុណ្ណាទីហិ ឃំសិត្វា យត្តកំ ន្ហាតុំ ឥច្ឆសិ តត្តកំ ន្ហាយ, ឧទ្ទេសេន វា បរិបុច្ឆាយ វា វត្តបដិបត្តិយា វា កម្មដ្ឋានេន វា អត្ថោ នត្ថីតិ។ យទា តេ អនភិរតិ ឧប្បជ្ជតីតិ យស្មិំ កាលេ តវ កាមរាគវសេន ឧក្កណ្ឋិតតា វិក្ខិត្តចិត្តតា ឧប្បជ្ជតិ។ រាគោ ចិត្តំ អនុទ្ធំសេតីតិ កាមរាគោ ចិត្តំ ធំសេតិ បធំសេតិ វិក្ខិបតិ ចេវ មិលាបេតិ ច។ តទា ហត្ថេន ឧបក្កមិត្វា អសុចិំ មោចេហីតិ តស្មិំ កាលេ ហត្ថេន វាយមិត្វា អសុចិមោចនំ ករោហិ, ឯវញ្ហិ តេ ចិត្តេកគ្គតា ភវិស្សតិ។ ឥតិ តំ ឧបជ្ឈាយោ អនុសាសិ យថា តំ ពាលោ ពាលំ មគោ មគំ។

២៣៥. តេសំ មុដ្ឋស្សតីនំ អសម្បជានានំ និទ្ទំ ឱក្កមន្តានន្តិ សតិសម្បជញ្ញំ បហាយ និទ្ទំ ឱតរន្តានំ។ តត្ថ កិញ្ចាបិ និទ្ទំ ឱក្កមន្តានំ អព្យាកតោ ភវង្គចារោ បវត្តតិ, សតិសម្បជញ្ញចារោ គច្ឆតិ, តថាបិ សយនកាលេ មនសិការោ កាតព្ពោ។ ទិវា សុបន្តេន យាវ ន្ហាតស្ស ភិក្ខុនោ កេសា ន សុក្ខន្តិ តាវ សុបិត្វា វុដ្ឋហិស្សាមីតិ ទិសាស្សាហេន សុបិតព្ពំ។ រត្តិំ សុបន្តេន ឯត្តកំ នាម រត្តិភាគំ សុបិត្វា ចន្ទេន វា តារកាយ វា ឥទំ នាម ឋានំ បត្តកាលេ វុដ្ឋហិស្សាមីតិ ទិសាស្សាហេន សុបិតព្ពំ។ ពុទ្ធានុស្សតិអាទីសុ ច ទសសុ កម្មដ្ឋានេសុ ឯកំ អញ្ញំ វា ចិត្តរុចិយំ កម្មដ្ឋានំ គហេត្វាវ និទ្ទា ឱក្កមិតព្ពា។ ឯវំ ករោន្តោ ហិ សតោ សម្បជានោ សតិញ្ច សម្បជញ្ញញ្ច អវិជហិត្វាវ និទ្ទំ ឱក្កមតីតិ វុច្ចតិ។ តេ បន ភិក្ខូ ពាលា លោលា ភត្តមិគសប្បដិភាគា ន ឯវមកំសុ។ តេន វុត្តំ – “តេសំ មុដ្ឋស្សតីនំ អសម្បជានានំ និទ្ទំ

ញក្កមត្តាន”ន្តិ។

អត្ថិ ចេត្ថ ចេតនា លព្ភតីតិ ឯត្ថ ច សុបិនន្តេ អព្យាកតចេតនា អត្ថិ ឧបលព្ភតិ។ អត្ថេសា, កិញ្ចេវ, ចេតនា; សា ច ខោ អព្ពោហារិកាតិ កិញ្ចេវ ឯសា អព្យាកតចេតនា អត្ថិ, សា ច ខោ អវិសយេ ឧប្បន្នត្តា អព្ពោហារិកា, អាបត្តិយា អង្គំ ន ហោតិ។ ឥតិ ករចា សុបិនន្តេ ចេតនាយ អព្ពោហារិកភាវំ ទស្សេត្វា “ឯវញ្ចា បន កិញ្ចេវ ឥមំ និព្វានំ ឧប្បជ្ជេយ្យាថ, សញ្ចេតនិកា សុក្កវិស្សដ្ឋិ អញ្ញត្រ សុបិនន្តា សង្ឃាទិសេសោ”តិ សានុបញ្ញត្តិកំ និព្វានំ បញ្ញាបេសិ។

១១៩-១២៧។ តត្ថ សំវិជ្ជតិ ចេតនា អស្សាតិ សញ្ចេតនា, សញ្ចេតនាវ សញ្ចេតនិកា, សញ្ចេតនា វា អស្សា អត្ថីតិ សញ្ចេតនិកា។ យស្មា បន យស្ស សញ្ចេតនិកា សុក្កវិស្សដ្ឋិ ហោតិ សោ ជានន្តោ សញ្ជានន្តោ ហោតិ, សា ចស្ស សុក្កវិស្សដ្ឋិ ចេច្ច អភិវិតរិត្វា វីតិក្កមោ ហោតិ, តស្មា ព្យញ្ជនេ អាទរំ អកត្វា អត្ថមេវ ទស្សេតុំ “ជានន្តោ សញ្ជានន្តោ ចេច្ច អភិវិតរិត្វា វីតិក្កមោ”តិ ឯវមស្ស បទភាជនំ វុត្តំ។ តត្ថ ជានន្តោតិ ឧបក្កមាមីតិ ជានន្តោ។ សញ្ជានន្តោតិ សុក្កំ មោចេមីតិ សញ្ជានន្តោ, តេនេវ ឧបក្កមជានតាការេន សទ្ធិំ ជានន្តោតិ អត្ថោ។ ចេច្ចាតិ មោចនស្សាទចេតនាវសេន ចេតេត្វា បកប្បេត្វា។ អភិវិតរិត្វាតិ ឧបក្កមវសេន មទ្ទន្តោ និរាសង្កចិត្តំ បេសេត្វា។ វីតិក្កមោតិ ឯវំ បវត្តស្ស យោ វីតិក្កមោ អយំ សញ្ចេតនិកាសទ្ទស្ស សិខាប្បត្តោ អត្ថោតិ វុត្តំ ហោតិ។

ឧបាទាតិ សុក្កវិស្សដ្ឋីតិ ឯត្ថ យស្ស សុក្កស្ស វិស្សដ្ឋិ តំ តាវ សរូបតោ នានប្បការតោ ច ទស្សេតុំ “សុក្កានិ ទស សុក្កានី”តិអាទិមាហ។ តត្ថ សុក្កានិ អាសយភេទតោ ធាតុនានត្តតោ ច នីលាទិវណ្ណភេទតោ វេទិតព្ពានិ។

វិស្សដ្ឋីតិ វិស្សជ្ជនា, អត្ថតោ បនេតំ ឋានាចាវនំ ហោតិ, តេនាហ – “វិស្សដ្ឋីតិ ឋានតោ ចាវនា វុច្ចតី”តិ។ តត្ថ វត្ថិសីសំ កដិ កាយោតិ តិធា សុក្កស្ស ឋានំ បកប្បេន្តិ, ឯកេ កិរាចរិយា “វត្ថិសីសំ សុក្កស្ស ឋាន”ន្តិ អាហ។ ឯកេ “កដី”តិ, ឯកេ “សកលោ កាយោ”តិ, តេសុ តតិយស្ស ភាសិតំ សុភាសិតំ។ កេសលោមនខទន្តានំ មំសវិនិមុត្តដ្ឋានំ ឧច្ចារបស្សាវខេឡសិង្ឃាណិកាថទ្ធសុក្ខចម្មានិ ច ពជ្ជេត្វា អវសេសំ ឆវិមំសលោហិតានុគតំ សព្ពម្បិ កាយំ កាយប្បសាទភាវជីវិតិន្ទ្រិយាពទ្ធបិត្តានិ សមុដ្ឋានស្ស ច ឋានមេវ។ តថា ហិ រាគបរិយុដ្ឋានេនាភិភូតានំ ហត្ថីនំ ឧភោហិ កណ្ណច្ឆិទ្ទេហិ សមុដ្ឋានំ និក្ខមតិ, មហារាជា ច រាគបរិយុដ្ឋិតោ សមុដ្ឋានវេគំ អធិវាសេតុំ អសក្កោន្តោ សេទនំ ជាលិយាសិនំ ខាទេត្វា ចលយុតេន និក្ខន្តំ សមុដ្ឋំ ទស្សេសីតិ។

ឯត្ថ បន បឋមស្ស អាចរិយស្ស វាទេ មោចនស្សាទេន និមិត្តេ ឧបក្កមតោ យត្តកំ ឯកា ខុទ្ទកមក្ខិកា បិវេយ្យ តត្តកេ អសុចិម្ហិ វត្ថិសីសតោ មុញ្ចិត្វា ទកសោតំ ឱតិណ្ណមត្តេ ជាហិ និក្ខន្តេ វា អនិក្ខន្តេ វា សង្ឃាទិសេសោ។ ទុតិយស្ស វាទេ តថេវ កដិតោ មុញ្ចិត្វា ទកសោតំ ឱតិណ្ណមត្តេ, តតិយស្ស វាទេ តថេវ សកលកាយំ សង្ខោភេត្វា តតោ មុញ្ចិត្វា ទកសោតំ ឱតិណ្ណមត្តេ ជាហិ និក្ខន្តេ វា អនិក្ខន្តេ វា សង្ឃាទិសេសោ។ ទកសោតោរោហណញ្ចេត្ថ អធិវាសេត្វា អន្តរា និវារេតុំ អសក្កុណេយ្យតាយ វុត្តំ, ឋានា ចុតញ្ហិ អវស្សំ ទកសោតំ ឱតរតិ។ តស្មា ឋានា ចាវនមេវេត្ថ អាបត្តិ វេទិតព្ពា, សា ច ខោ និមិត្តេ ឧបក្កមន្តស្សេវ

ហត្ថបរិកម្មបាទបរិកម្មគត្តបរិកម្មករណេន វាបិ អសុចិ មុច្ចតិ, អនាបត្តិ។ អយំ សព្ពាចរិយសាធារណវិនិច្ឆយោ។

អញ្ញត្រ សុបិនន្តាតិ ឯត្ថ សុបិនោ ឯវ សុបិនន្តោ, តំ ឋបេត្វា អបនេត្វាតិ វុត្តំ ហោតិ។ តញ្ច បន សុបិនំ បស្សន្តោ ចតូហិ ការណេហិ បស្សតិ ធាតុក្ខោភតោ វា អនុភូតបុព្ពតោ វា ទេវតោបសំហារតោ វា បុព្ពនិមិត្តតោ វាតិ។

តត្ថ បិត្តាទីនំ ខោភករណបច្ចយយោគេន ខុភិតធាតុកោ ធាតុក្ខោភតោ សុបិនំ បស្សតិ, បស្សន្តោ ច នានាវិធំ សុបិនំ បស្សតិ – បព្ពតា បតន្តោ វិយ, អាកាសេន គច្ឆន្តោ វិយ, វាឡមិគហត្ថិចោរាទីហិ អនុពទ្ធោ វិយ ហោតិ។ អនុភូតបុព្ពតោ បស្សន្តោ បុព្ពេ អនុភូតបុព្ពំ អារម្មណំ បស្សតិ។ ទេវតោបសំហារតោ បស្សន្តស្ស ទេវតា អត្ថកាមតាយ វា អនត្ថកាមតាយ វា អត្ថាយ វា អនត្ថាយ វា នានាវិធានិ អារម្មណានិ ឧបសំហរន្តិ, សោ តាសំ ទេវតានំ អានុភាវេន តានិ អារម្មណានិ បស្សតិ។ បុព្ពនិមិត្តតោ បស្សន្តោ បុញ្ញាបុញ្ញវសេន ឧប្បជ្ជិតុកាមស្ស អត្ថស្ស វា អនត្ថស្ស វា បុព្ពនិមិត្តភូតំ សុបិនំ បស្សតិ, ពោធិសត្តមាតា វិយ បុត្តបដិលាភនិមិត្តំ, ពោធិសត្តោ វិយ បញ្ច មហាសុបិនេ (អ។ និ។ ៥។១៩៦), កោសលរាជា វិយ សោឡស សុបិនេតិ។

តត្ថ យំ ធាតុក្ខោភតោ អនុភូតបុព្ពតោ ច សុបិនំ បស្សតិ ន តំ សច្ចំ ហោតិ។ យំ ទេវតោបសំហារតោ បស្សតិ តំ សច្ចំ វា ហោតិ អលិកំ វា, កុទ្ធា ហិ ទេវតា ឧបាយេន វិនាសេតុកាមា វិបរីតម្បិ កត្វា ទស្សេន្តិ។ យំ បន បុព្ពនិមិត្តតោ បស្សតិ តំ ឯកន្តសច្ចមេវ ហោតិ។ ឯតេសំ ចតុន្នំ មូលការណានំ សំសគ្គភេទតោបិ សុបិនភេទោ ហោតិយេវ។

តញ្ច បនេតំ ចតុព្ពិធម្បិ សុបិនំ សេក្ខបុថុជ្ជនាវ បស្សន្តិ អប្បហីនវិបល្លាសត្តា, អសេក្ខា បន ន បស្សន្តិ បហីនវិបល្លាសត្តា។ កិំ បនេតំ បស្សន្តោ សុត្តោ បស្សតិ បដិពុទ្ធោ, ឧទាហុ នេវ សុត្តោ ន បដិពុទ្ធោតិ? កិញ្ចេត្ថ យទិ តាវ សុត្តោ បស្សតិ អភិធម្មវិរោធោ អាបជ្ជតិ, ភវង្គចិត្តេន ហិ សុបតិ តំ រូបនិមិត្តាទិអារម្មណំ រាគាទិសម្បយុត្តំ វា ន ហោតិ, សុបិនំ បស្សន្តស្ស ច ឦទិសានិ ចិត្តានិ ឧប្បជ្ជន្តិ។ អថ បដិពុទ្ធោ បស្សតិ វិនយវិរោធោ អាបជ្ជតិ, យញ្ហិ បដិពុទ្ធោ បស្សតិ តំ សព្ពោហារិកចិត្តេន បស្សតិ, សព្ពោហារិកចិត្តេន ច កតេ វីតិក្កមេ អនាបត្តិ នាម នត្ថិ។ សុបិនំ បស្សន្តេន បន កតេបិ វីតិក្កមេ ឯកន្តំ អនាបត្តិ ឯវ។ អថ នេវ សុត្តោ ន បដិពុទ្ធោ បស្សតិ, កោ នាម បស្សតិ; ឯវញ្ច សតិ សុបិនស្ស អភាវោវ អាបជ្ជតីតិ, ន អភាវោ។ កស្មា? យស្មា កបិមិទ្ធបរេតោ បស្សតិ។ វុត្តញ្ហេតំ – “កបិមិទ្ធបរេតោ ខោ, មហារាជ, សុបិនំ បស្សតី”តិ។ កបិមិទ្ធបរេតោតិ មក្កដនិទ្ទាយ យុត្តោ។ យថា ហិ មក្កដស្ស និទ្ទា លហុបរិវត្តា ហោតិ; ឯវំ យា និទ្ទា បុនប្បុនំ កុសលាទិចិត្តវោកិណ្ណត្តា លហុបរិវត្តា, យស្សា បវត្តិយំ បុនប្បុនំ ភវង្គតោ ឧត្តរណំ ហោតិ តាយ យុត្តោ សុបិនំ បស្សតិ, តេនាយំ សុបិនោ កុសលោបិ ហោតិ អកុសលោបិ អព្យាកតោបិ។ តត្ថ សុបិនន្តេ ចេតិយវន្ទនធម្មស្សវនធម្មទេសនាទីនិ ករោន្តស្ស កុសលោ, បាណាតិបាតាទីនិ ករោន្តស្ស អកុសលោ, ទ្វីហិ អន្តេហិ មុត្តោ អាវជ្ជនតទារម្មណក្ខណេ អព្យាកតោតិ វេទិតព្ពោ។ ស្វាយំ ទុព្ពលវត្ថុកត្តា ចេតនាយ បដិសន្ធិំ អាកឌ្ឍិតុំ អសមត្ថោ, បវត្តេ បន អញ្ញេហិ កុសលាកុសលេហិ ឧបត្ថម្ភិតោ វិបាកំ ទេតិ។ កិញ្ចាបិ វិបាកំ ទេតិ? អថ ខោ អវិសយេ ឧប្បន្នត្តា អព្ពោហារិកាវ សុបិនន្តចេតនា។ តេនាហ – “ឋបេត្វា សុបិនន្ត”ន្តិ។

ສງ຺ຄາທິເສໂສຕິ ອິມສ຺ສ ອາປຕ຺ຕິນິກາຍສ຺ສ ນາມໍ. ຕສ຺ມາ ຍາ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ສຸປິນນ຺ຕາ ສງ຺ຄາທິເສສິກາ ສຸກ຺ກວິສ຺ສຏ຺ຐິ, ອຍໍ ສງ຺ຄາທິເສໂສ ນາມ ອາປຕ຺ຕິນິກາໂຍຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ເວທິຕພ຺ໂພ. ວຈນຕ຺ໂຖ ປເນຕ຺ຖ ສງ຺ໂຄ ອາທິມ຺ຫິ ເຈວ ເສເສ ຈ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ ອສ຺ສາຕິ ສງ຺ຄາທິເສໂສ. ກິໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ອິມໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວຸຏ຺ຐາຕຸກາມສ຺ສ ຍໍ ຕໍ ອາປຕ຺ຕິວຸຏ຺ຐານໍ, ຕສ຺ສ ອາທິມ຺ຫິ ເຈວ ປຣິວາສທານຕ຺ຖາຍ ອາທິໂຕ ເສເສ ຈ ມຊ຺ເຌ ມານຕ຺ຕທານຕ຺ຖາຍ ມູລາຍ ປຏິກສ຺ສເນນ ວາ ສຫ ມານຕ຺ຕທານຕ຺ຖາຍ ອວສາເນ ອພ຺ຠານຕ຺ຖາຍ ສງ຺ໂຄ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ. ນ ເຫຕ຺ຖ ເອກມ຺ປິ ກມ຺ມໍ ວິນາ ສງ຺ເຄນ ສກ຺ກາ ກາຕຸນ຺ຕິ ສງ຺ໂຄ ອາທິມ຺ຫິ ເຈວ ເສເສ ຈ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ ອສ຺ສາຕິ ສງ຺ຄາທິເສໂສຕິ. ພ຺ຍຎ຺ຊນໍ ປນ ອນາທິຍິຕ຺ວາ ອຕ຺ຖເມວ ທສ຺ເສຕຸໍ "ສງ຺ໂຄວ ຕສ຺ສາ ອາປຕ຺ຕິຍາ ປຣິວາສໍ ເທຕິ, ມູລາຍ ປຏິກສ຺ສຕິ, ມານຕ຺ຕໍ ເທຕິ, ອພ຺ເຠຕິ, ນ ສມ຺ພຫຸລາ ນ ເອກປຸຄ຺ຄໂລ, ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕິ ສງ຺ຄາທິເສໂສ"ຕິ ອິທມສ຺ສ ປກາສນໍ –

"ສງ຺ຄາທິເສໂສຕິ ຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ສຸໂຓຫິ ຍຖາຕຖໍ;

ສງ຺ໂຄວ ເທຕິ ປຣິວາສໍ, ມູລາຍ ປຏິກສ຺ສຕິ;

ມານຕ຺ຕໍ ເທຕິ ອພ຺ເຠຕິ, ເຕເນຕໍ ອິຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ"ຕິ. (ປຣິ. ໓໓໙) –

ປຣິວາເສ ວຈນກາເຣເລຎ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຕ຺ຖ ປຣິວາສທານາທີນິ ສມຸຈ຺ຈຍກ຺ຂນ຺ທເກ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ອາຄຕານິ, ຕເຕ຺ຖວ ເນສໍ ວຓ຺ຓນໍ ກຣິສ຺ສາມ.

ຕສ຺ເສວ ອາປຕ຺ຕິນິກາຍສ຺ສາຕິ ຕສ຺ສ ເອວ ອາປຕ຺ຕິສມູຫສ຺ສ. ຕຕ຺ຖ ກິຎ຺ຈາປິ ອຍໍ ເອກາວ ອາປຕ຺ຕິ, ຣູຬ຺ຫີສທ຺ເທນ ປນ ອວຍເວ ສມູຫໂວຫາເຣນ ວາ "ນິກາໂຍ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ – "ເອໂກ ເວທນາກ຺ຂນ຺ໂຘ, ເອໂກ ວິຎ຺ຎາຓກ຺ຂນ຺ໂຘ"ຕິອາທີສຸ ວິຍ.

ເອວໍ ອຸທ຺ທິຏ຺ຐສິກ຺ຂາປທໍ ປທານຸກ຺ກເມນ ວິພຊິຕ຺ວາ ອິທານິ ອິມໍ ສຸກ຺ກວິສ຺ສຏ຺ຐີ ອາປຊ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ສຸປິນຎ຺ຈ ກາລຎ຺ຈ ອທິປ຺ປາຍຎ຺ຈ ອທິປ຺ປາຍຈິຕ຺ຕຎ຺ຈ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອຊ຺ຌຕ຺ຕຣູເປ ໂມເຈຕີ"ຕິອາທິມາຫ. ເອຕ຺ຖ ຫິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕຣູປາທີຫິ ຈຕູຫິ ປເທຫິ ໂອກາໂສ ທສ຺ສິໂຕ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕຣູເປ ວາ ໂມເຈຍ຺ຍ ພຫິທ຺ທາຣູເປ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ທາຣູເປ ວາ ອາກາເສ ວາ ກຏິໍ ກມ຺ເປນ຺ໂຕ, ອິໂຕ ປຣໍ ອຎ຺ໂຎ ໂອກາໂສ ນຕ຺ຖິ. ຕຕ຺ຖ ຣູເປ ໂມເຈນ຺ໂຕປິ ຣູປໍ ໂມເຈນ຺ໂຕປິ ຣູເປ ໂມເຈຕິເຈ຺ວ ເວທິຕພ຺ໂພ. ຣູເປ ຫິ ສຕິ ໂສ ໂມເຈຕິ ນ ຣູປໍ ອາລິງ຺ຄິຕ຺ວາ. ຣາຄູປຕ຺ຖມ຺ພາທີຫິ ປນ ປຎ຺ຈຫິ ກາໂລ ທສ຺ສິໂຕ. ຣາຄູປຕ຺ຖມ຺ພາທິກາເລສຸ ຫິ ອງ຺ຄຊາຕໍ ກມ຺ມນິຍໍ ໂຫຕິ, ຍສ຺ສ ກມ຺ມນິຍຕ຺ເຕ ສຕິ ໂມເຈຕິ. ເອເຕ ປນ ອຎ຺ໂຎ ກາໂລ ນຕ຺ຖິ, ນ ຫິ ວິນາ ຣາຄູປຕ຺ຖມ຺ພາທີຫິ ປຸພ຺ພຓ຺ຫາທໂຍ ກາລເພທາ ໂມເຈເນ ນິມິຕ຺ຕໍ ໂຫນ຺ຕີ.

ອາໂຣຄ຺ຍຕ຺ຖາຍາຕິອາທີຫິ ທສຫິ ອທິປ຺ປາໂຍ ທສ຺ສິໂຕ, ເອວຣູເປນ ຫິ ອທິປ຺ປາເຍນ ໂມເຈຕິ ນ ອຎ຺ຎຖາ. ນີລາທີຫິ ປນ ທສຫິ ຕສ຺ເສວ ອທິປ຺ປາຍສ຺ສ ວຕ຺ຖຸ ທສ຺ສິຕໍ, ວີມໍສນ຺ໂຕ ຫິ ນີລາທີສຸ ອຎ຺ຎຕຣສ຺ສ ວເສນ ວີມໍສຕິ ນ ເຕຫິ ວິນິມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ.

១២៥. ទុតិយេ បទំ បន ទុតិយេនេវ អញ្ញត្ថុបនិក្ខិត្តំ បទានំ បកាសនត្ថំ “អញ្ញត្ថុបេតិ អញ្ញត្ថំ ឧបនិក្ខិត្តំ ទូរេ”តិអាទិ វុត្តំ, តត្ថ អញ្ញត្ថំ ឧបនិក្ខិត្តំ ទូរេតិ អត្ថោ ហត្ថាទិកេន ទូរេ. ពាហិរា ឧបនិក្ខិត្តំតិ បរស្ស តាទិសេនេវ. អនុបនិក្ខិត្តំតិ តាទិអង្គុដ្ឋាទិកេន. តទុភយេតិ អត្ថោ ច បរស្ស ច ទូរេ, ឧភយឃដ្ដនដ្ឋានេនេតំ វុត្តំ. អត្ថោ ទូរេន ច អនុបនិក្ខិត្តទូរេន ច ឯកតោ ឃដ្ដេតុំ លព្ភតិ. អាការេន

ចាយិតត្តស្សាតិ កោនចិ ទូរេន អឃដ្ដេត្វា អាការេនេវ ពទិពាហិរបរិក្ខិត្តេន អក្ខាតំ ចាវេតព្ពស្ស.

នាគុបត្ថម្ភេតិ នាគស្ស ពលទកាទេ, នាគេន វា អក្ខាតស្ស ឧបត្ថម្ភេ, ឆន្ទកាទេ សញ្ញាតេតិ វុត្តំ ហោតិ. កាយុត្តិយំ ហោតីតិ

យោជេតព្ពំ អញ្ញត្ថុបនិក្ខិត្តំ ឧបក្កមនំ ហោតិ.

ឧច្ចាលិង្គបាណកេនុបត្ថម្ភេតិ ឧច្ចាលិង្គបាណកេនេវ អក្ខាតេ ឧបត្ថម្ភេ. ឧច្ចាលិង្គបាណកា នាម លោមសបាណកា ហោន្តិ, តេសំ

លោមេហិ ផុដ្ឋំ អក្ខាតំ កណ្ឌុ កេហិ ឆន្ទំ ហោតិ, តត្ថ យស្មា តានិ លោមានិ អក្ខាតំ ជំសន្តានិ ចិយ ចិន្ទន្តិ, តស្មា

“ឧច្ចាលិង្គបាណកេនុបត្ថេ”តិ វុត្តំ, អត្ថោ បន ឧច្ចាលិង្គបាណកលោមេនេវានេនាតិ វុត្តំ ហោតិ.

១២៦. អនោទកា កចិស្សាមីតិ យោជេត្វា អនោទកា កចិស្សាមិ. សុចំ ចេចនំ ឧប្បាទេស្សាមីតិ យោជនេន ច យុត្តកុប្បត្តិយា យុត្តបច្ចយា ច

យា សុចា ចេចនា ហោតិ, តំ ឧប្បាទេស្សាមីតិ អត្ថោ. កេសន្តេ កចិស្សតីតិ ឧទ្ធំ វេ យោជិតំ កិត្តិមេច កេសន្តេ កចិស្សតិ. ទាតំ ទស្សាមីតិ

យោជេត្វា កិញ្ចិបិលិល្លកាទីនំ ទាតំ ទស្សាមិ. បុត្តំ កចិស្សតីតិ យោជេត្វា កិញ្ចិទីនំ ទេត្តស្ស បុត្តំ កចិស្សតិ. ឃត្តំ ឃដិស្សាមីតិ យោជេត្វា

កិញ្ចិទីនំ ឃត្តំ ឃដិស្សាមិ. កិត្តិ កិត្តិ យត្តបទំ ចត្វា ទស្សាមីតិ វុត្តំ ហោតិ. សក្កំ កបិស្សាមីតិ យោជេត្វា កិញ្ចិទីនំ ទិត្តុនានេន វា

បុត្តោន វា ឃត្តោន វា សក្កំ កបិស្សាមិ. ពីជំ កចិស្សតីតិ ក្បលចំសក្ករស្ស ទារកស្ស ពីជំ កចិស្សតិ, “ទុយិតា ពីទេនេ បុត្តា តិត្ថត្តិស្សតី”តិ

ទុយិតា អធិប្បាយេន យោជេតីតិ អត្ថោ. ខីយំសត្តយាតិ ខាតកត្តយា. តីលំ កចិស្សតីតិអាទីសុ ខាតិស្សាមិ តាច កិំ វេ យោជិតំ តីលំ

កចិស្សតិ បីតកាទីសុ អញ្ញាតទេណ្ហិត្តិ ឯចេយេត្វា ទដ្ឋេត្វា. លិទ្ធាធិប្បាយោតិ លិទ្ធាបសុតោ, តេន តេន អធិប្បាយេន កិញ្ចិអន្តោ

យោជេតីតិ វុត្តំ ហោតិ.

១៣០. ទុតាតិ ឃដិតំ “អញ្ញត្ថុបេ យោជេតី”តិអាទិ វុត្តំ តត្ថ ឃនា យោជេតន្តោ អាបត្តិំ អាបជ្ជតិ, តេសន្តា បទាតំ ចនេន ឃត្តកោ

អាបត្តិកេទោ ហោតិ, តំ សន្តំ ទស្សេន្តោ “អញ្ញត្ថុបេ ចេទេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្សា”តិអាទិមាហ.

តត្ថ ចេទេតីតិ យោជនស្សាទសយឃុត្តាយ ចេតនាយ យុច្ចាតិ ចេទេតិ. ឧបក្កមតីតិ តទនុរូបំ ចាយាមំ ករោតិ. មុច្ចតីតិ ឯចំ

ចេទេតន្តស្ស តទនុរូបេន ចាយាមេន ចាយមតោ សុក្កំ ឋានា ចចតិ. អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្សាតិ ទុយេហិ តីហិ អង្គេហិ អស្ស បុគ្គលស្ស

សង្ឃាទិសេសោ នាម អាបត្តិនិកាយោ ហោតីតិ អត្ថោ. ឯស នយោ ពាហិទ្ធារូបេតិអាទីសុបិ អចេសនេសុ អដ្ឋនិសតិយា បទេសុ.

ឯត្ថ បន ទ្វេ អាបត្តិសហស្សានិ នីហរិត្វា ទស្សេតព្វានិ។ កថំ? អជ្ឈត្តរូបេ តាវ រាគូបត្ថម្ភេ អារោគ្យត្ថាយ នីលំ មោចេន្តស្ស ឯកា អាបត្តិ, អជ្ឈត្តរូបេយេវ រាគូបត្ថម្ភេ អារោគ្យត្ថាយ បីតកាទីនិ មោចេន្តស្ស អបរា នវាតិ ឯវំ អារោគ្យត្ថាយ ទស, ឯវំ សុខត្ថាទីនិ នវន្នំ បទានំ អត្ថាយ ឯកេកបទេ ទស ទស កត្វា នវុតិ, ឥតិ ឥមា ច នវុតិ បុរិមា ច ទសាតិ រាគូបត្ថម្ភេ តាវ សតំ។ យថា បន រាគូបត្ថម្ភេ ឯវំ វច្ចូបត្ថម្ភាទីសុបិ ចតូសុ ឯកេកស្មិំ ឧបត្ថម្ភេ សតំ សតំ កត្វា ចត្តារិ សតានិ, ឥតិ ឥមានិ ចត្តារិ បុរិមញ្ច ឯកន្តិ អជ្ឈត្តរូបេ តាវ បញ្ចន្នំ ឧបត្ថម្ភានំ វសេន បញ្ច សតានិ។ យថា ច អជ្ឈត្តរូបេ បញ្ច, ឯវំ ពហិទ្ធារូបេ បញ្ច, អជ្ឈត្តពហិទ្ធារូបេ បញ្ច, អាកាសេ កដិំ កម្បេន្តស្ស បញ្ចាតិ សព្វានិបិ ចតុន្នំ បញ្ចកានំ វសេន ទ្វេ អាបត្តិសហស្សានិ វេទិតព្វានិ។

ឥទានិ អារោគ្យត្ថាយាតិអាទីសុ តាវ ទសសុ បទេសុ បដិបាដិយា ច ឧប្បដិបាដិយា ច ហេដ្ឋា ច គហេត្វា ឧបរិ កឍ្ឍនស្ស, ឧបរិ ច គហេត្វា ហេដ្ឋា កឍ្ឍនស្ស, ឧភតោ ច គហេត្វា មជ្ឈេ ឋបនស្ស, មជ្ឈេ ច គហេត្វា ឧភតោ ហរណស្ស, សព្វមូលំ ច កត្វា កឍ្ឍនស្ស ចេតនូបក្កមមោចនេ សតិ វិសង្កេតោ នាម នត្ថីតិ ទស្សេតុំ “អារោគ្យត្ថញ្ច សុខត្ថញ្ចា”តិ ខណ្ឌចក្កពទ្ធចក្កាទិភេទវិចិត្តំ បាឡិមាហ។

តត្ថ អារោគ្យត្ថញ្ច សុខត្ថញ្ច អារោគ្យត្ថញ្ច ភេសជ្ជត្ថញ្ចាតិ ឯវំ អារោគ្យបទំ សព្វបទេហិ យោជេត្វា វុត្តមេកំ ខណ្ឌចក្កំ។ សុខបទាទីនិ សព្វបទេហិ យោជេត្វា យាវ អត្តនោ អត្តនោ អតីតានន្តរបទំ តាវ អានេត្វា វុត្តានិ នវ ពទ្ធចក្កានីតិ ឯវំ ឯកេកមូលកានិ ទស ចក្កានិ ហោន្តិ, តានិ ទុមូលកាទីហិ សទ្ធិំ អសម្មោហតោ វិត្ថារេត្វា វេទិតព្វានិ។ អត្ថោ បនេត្ថ បាកដោយេវ។

យថា ច អារោគ្យត្ថាយាតិអាទីសុ ទសសុ បទេសុ, ឯវំ នីលាទីសុបិ “នីលញ្ច បីតកញ្ច មោចេតិ ឧបក្កមតី”តិអាទិនា នយេន ទស ចក្កានិ វុត្តានិ, តានិបិ អសម្មោហតោ វិត្ថារេត្វា វេទិតព្វានិ។ អត្ថោ បនេត្ថ បាកដោយេវ។

បុន អារោគ្យត្ថញ្ច នីលញ្ច អារោគ្យត្ថញ្ច សុខត្ថញ្ច នីលញ្ច បីតកញ្ចាតិ ឯកេកតោ ទ្វីហិ ទ្វេ…បេ… ទសហិ ទសាតិ ឯវំ បុរិមបទេហិ សទ្ធិំ បច្ឆិមបទានិ យោជេត្វា ឯកំ មិស្សកចក្កំ វុត្តំ។

ឥទានិ យស្មា “នីលំ មោចេស្សាមី”តិ ចេតេត្វា ឧបក្កមន្តស្ស បីតកាទីសុ មុច្ចន្តេសុបិ បីតកាទីនំ វសេន ចេតេត្វា ឧបក្កមន្តស្ស ឥតរេសុ មុច្ចន្តេសុបិ នេវត្ថិ វិសង្កេតោ, តស្មា ឯតម្បិ នយំ ទស្សេតុំ “នីលំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ បីតកំ មុច្ចតី”តិអាទិនា នយេន ចក្កានិ វុត្តានិ។ តតោ បរំ សព្វបច្ឆិមបទំ នីលាទីហិ នវហិ បទេហិ សទ្ធិំ យោជេត្វា ខណ្ឌចក្កំ នាម វុត្តំ។ តតោ បីតកាទីនិ នវ បទានិ ឯកេកំ នីលបទេនេវ សទ្ធិំ យោជេត្វា បិដ្ឋិចក្កំ នាម វុត្តំ។ តតោ លោហិតកាទីនិ នវ បទានិ ឯកេកំ បីតកបទេនេវ សទ្ធិំ យោជេត្វា ទុតិយំ បិដ្ឋិចក្កំ វុត្តំ។ ឯវំ លោហិតកបទាទីហិ សទ្ធិំ ឥតរានិ នវ នវ បទានិ យោជេត្វា អញ្ញានិបិ អដ្ឋ ចក្កានិ វុត្តានីតិ ឯវំ ទសគតិកំ បិដ្ឋិចក្កំ វេទិតព្វំ។

ឯវំ ខណ្ឌចក្កាទីនំ អនេកេសំ ចក្កានំ វសេន វិត្ថារតោ គរុកាបត្តិមេវ ទស្សេត្វា ឥទានិ អង្គវសេន គរុកាបត្តិញ្ច លហុកាបត្តិញ្ច

ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨬ᩠ᨧ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ "ᨧᩮᨲᩮᨲᩥ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᩩᩁᩥᨾᨶᨿᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕᩪᨷᩥᨶᩦᩈᩩ ᩁᩣᨣᩪᨷᨲ᩠ᨳᨾ᩠ᨽᩮ ᩈᨲᩥ ᩋᩣᩁᩮᩣᨣ᩠ᨿᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨧᩮᨲᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩈᩩᨧᩥᨾᩮᩣᨧᨶᩮ ᨲᩥᩅᨦ᩠ᨣᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᨣᩁᩩᨠᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᨶ ᨶᨿᩮᨶ ᨧᩮᨲᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩔ ᨧ ᨾᩮᩣᨧᨶᩮ ᩋᩈᨲᩥ ᨴᩩᩅᨦ᩠ᨣᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᩃᩉᩩᨠᩣ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ "ᨧᩮᨲᩮᨲᩥ ᨶ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩉᩥ ᨨᩉᩥ ᨶᨿᩮᩉᩥ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᩋᨿᩴ ᨷᨶ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩣᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨽᩮᨴᩮᩣ ᩈᨱ᩠ᩉᩮᩣ ᩈᩩᨡᩩᨾᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮᨶ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᩋᩣᨴᩥᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᩅᩥᨶᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩥ ᩁᩮᩣᨣᨶᩥᨴᩣᨶᩴ ᩋᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩮᨩ᩠ᨩᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩅᩥᨥᩣᨲᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨶ ᨧ ᨲᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᨲᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᩩᩴ ᩈᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩕᩣᨿᩴ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩅᩥᨵᩥ – ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᩋᩣᨣᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨿᩣᩅᨲᨲᩥᨿᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ – "ᨠᨲᩁᩮᨶ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮᨶ ᨠᨲᩁᩮᨶ ᩁᩣᨣᩮᨶ ᩋᩣᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣᩈᩦ"ᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨷᨮᨾᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᨴᨲᩥ ᨶ ᩑᨠᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᨠᨳᩮᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ – "ᨲ᩠ᩅᩴ ᨶ ᩑᨠᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᨠᨳᩮᩈᩥ ᨷᩁᩥᩉᩁᩈᩥ, ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨲᩅ ᩅᩥᨶᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ, ᨣᨧ᩠ᨨ ᩈᩮᩣᨲ᩠ᨳᩥᩴ ᨠᩁᩮᩣᩉᩦ"ᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᨾ᩠ᨷᩥ ᩑᨠᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶᩮᩅ ᨠᨳᩮᨲᩥ, ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᩣᩅᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨳᩔ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩣᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨣᩁᩩᨠᩃᩉᩩᨠᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᨲ᩠ᨳᩴ ᨴᩈᩈᩩ ᩁᩣᨣᩮᩈᩩ ᨴᩈ ᨷᨿᩮᩣᨣᩣ ᩈᨾᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

ᨲᨲᩕᩥᨾᩮ ᨴᩈ ᩁᩣᨣᩣ – ᨾᩮᩣᨧᨶᩔᩣᨴᩮᩣ, ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨶᩔᩣᨴᩮᩣ, ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩔᩣᨴᩮᩣ, ᨾᩮᨳᩩᨶᩔᩣᨴᩮᩣ, ᨹᩔᩔᩣᨴᩮᩣ, ᨠᨱ᩠ᨯᩩᩅᨶᩔᩣᨴᩮᩣ, ᨴᩔᨶᩔᩣᨴᩮᩣ, ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩔᩣᨴᩮᩣ, ᩅᩣᨧᩔᩣᨴᩮᩣ, ᨣᩮᩉᩔᩥᨲᨷᩮᨾᩴ, ᩅᨶᨽᨦ᩠ᨣᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨾᩮᩣᨧᩮᨲᩩᩴ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣ ᨾᩮᩣᨧᨶᩔᩣᨴᩮᩣ, ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨶᩮ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨶᩔᩣᨴᩮᩣ, ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩔᩣᨴᩮᩣ, ᨾᩮᨳᩩᨶᩮ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣ ᨾᩮᨳᩩᨶᩔᩣᨴᩮᩣ, ᨹᩔᩮ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣ ᨹᩔᩔᩣᨴᩮᩣ, ᨠᨱ᩠ᨯᩩᩅᨶᩮ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣ ᨠᨱ᩠ᨯᩩᩅᨶᩔᩣᨴᩮᩣ, ᨴᩔᨶᩮ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣ ᨴᩔᨶᩔᩣᨴᩮᩣ, ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩣᨿ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩔᩣᨴᩮᩣ, ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣ ᩅᩣᨧᩔᩣᨴᩮᩣ, ᨣᩮᩉᩔᩥᨲᩴ ᨷᩮᨾᩴ ᨣᩮᩉᩔᩥᨲᨷᩮᨾᩴ, ᩅᨶᨽᨦ᩠ᨣᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩴᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨷᩩᨷ᩠ᨹᨹᩃᩣᨴᩥ ᩅᨶᨲᩮᩣ ᨽᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩉᨭᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨶᩅᩉᩥ ᨷᨴᩮᩉᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩋᩔᩣᨴᩈᩦᩈᩮᨶ ᩁᩣᨣᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩑᨠᩮᨶ ᨷᨴᩮᨶ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨷᩮᨾᩴ, ᩑᨠᩮᨶ ᨷᨴᩮᨶ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᩅᨶᨽᨦ᩠ᨣᩮᩣ ᩉᩥ ᩁᩣᨣᩔ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨶ ᩁᩣᨣᩮᩣᨿᩮᩅ᪨

ᩑᨲᩮᩈᩴ ᨷᨶ ᩁᩣᨣᩣᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᩑᩅᩴ ᨷᨿᩮᩣᨣᩣ ᩈᨾᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ – ᨾᩮᩣᨧᨶᩔᩣᨴᩮ ᨾᩮᩣᨧᨶᩔᩣᨴᨧᩮᨲᨶᩣᨿ ᨧᩮᨲᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧᩮᩅ ᩋᩔᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨲᨳᩮᩅ ᨧᩮᨲᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᩋᩔᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ ᨶ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᩈᨿᨶᨠᩣᩃᩮ ᩁᩣᨣᨷᩁᩥᨿᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩐᩁᩪᩉᩥ ᩅᩣ ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨶᩣ ᩅᩣ ᩋᨦ᩠ᨣᨩᩣᨲᩴ ᨣᩣᩊ᩠ᩉᩴ ᨷᩦᩊᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩮᩣᨧᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩈᩏᩔᩣᩉᩮᩣᩅ ᩈᩩᨷᨲᩥ, ᩈᩩᨷᨶ᩠ᨲᩔ ᨧᩔ ᩋᩈᩩᨧᩥ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᩁᩣᨣᨷᩁᩥᨿᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᩈᩩᨽᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩮᨶ ᩅᩪᨷᩈᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨷᨲᩥ, ᩈᩩᨷᨶ᩠ᨲᩔ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᨷᩥ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨶᩔᩣᨴᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨲᩣᨿ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨾᩣᨶᩴ ᩋᩔᩣᨴᩮᨲᩥ ᨶ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨾᩣᨶᩴ ᩋᩔᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ, ᨲᩮᨶ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨲᩣᨿ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨾᩣᨶᩮ "ᨾᩣ ᨠᩣᩈᩣᩅᩴ ᩅᩣ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᩅᩣ ᨴᩪᩈᩦ"ᨲᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᨩᩣᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨩᨣ᩠ᨣᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩏᨴᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨾᩉᩣᨷᨧ᩠ᨧᩁᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

មុត្តស្សាទេ អត្តនោ ពហុតាយ មុត្តេ ជាតា ចុតេ អសុចិមិស្សន្នា អស្សាទេន្តស្ស វិនា ឧបក្កមេន មុច្ចតិ, អនាបត្តិ។ ន ចេ អស្សាទេត្វា បុន មោចនត្ថាយ ភិយ្យោ ឧបក្កមិត្វា មោចេតិ, សង្ឃាទិសេសោ។

មេថុនស្សាទេ មេថុនរាគេន មាតុគាមំ គណ្ហាតិ, តេន បយោគេន អសុចិ មុច្ចតិ, អនាបត្តិ។ មេថុនធម្មស្ស បយោគត្តា បន តាទិសេ គហណេ ទុក្កដំ, សីសំ បត្តេ បារាជិកំ។ ន ចេ មេថុនរាគេន រត្តោ បុន អស្សាទេត្វា មោចនត្ថាយ ភិយ្យោ ឧបក្កមិត្វា មោចេតិ, សង្ឃាទិសេសោ។

ផស្សស្សាទេ ទុវិធោ ផស្សោ – អជ្ឈត្តិកោ, ពាហិរោ ច។ អជ្ឈត្តិកេ តាវ អត្តនោ និមិត្តំ ថទ្ធំ មុទុកន្តិ ជានិស្សាមីតិ វា លោលភាវេន វា កីឡាបយតោ អសុចិ មុច្ចតិ, អនាបត្តិ។ ន ចេ កីឡាបេន្តោ អស្សាទេត្វា មោចនត្ថាយ ភិយ្យោ ឧបក្កមិត្វា មោចេតិ, សង្ឃាទិសេសោ។ ពាហិរផស្សេ បន កាយសំសគ្គរាគេន មាតុគាមស្ស អង្គមង្គានិ បរាមសតោ ចេវ អាលិង្គតោ ច អសុចិ មុច្ចតិ, អនាបត្តិ។ កាយសំសគ្គសង្ឃាទិសេសំ បន អាបជ្ជតិ។ ន ចេ កាយសំសគ្គរាគេន រត្តោ បុន អស្សាទេត្វា មោចនត្ថាយ ភិយ្យោ ឧបក្កមិត្វា មោចេតិ វិសដ្ឋិបច្ចយាបិ សង្ឃាទិសេសោ។

កណ្ឌុវនស្សាទេ ទទ្ទុកច្ឆុបិឡកបាណកាទីនំ អញ្ញតរេន កណ្ឌុវមានំ និមិត្តំ កណ្ឌុវនស្សាទេន កណ្ឌុវតោ អសុចិ មុច្ចតិ, អនាបត្តិ។ កណ្ឌុវនស្សាទេន រត្តោ បុន អស្សាទេត្វា មោចនត្ថាយ ភិយ្យោ ឧបក្កមិត្វា មោចេតិ, សង្ឃាទិសេសោ។

ទស្សនស្សាទេ ទស្សនស្សាទេន បុនប្បុនំ មាតុគាមស្ស អនោកាសំ ឧបនិជ្ឈាយតោ អសុចិ មុច្ចតិ, អនាបត្តិ។ មាតុគាមស្ស អនោកាសុបនិជ្ឈានេ បន ទុក្កដំ។ ន ចេ ទស្សនស្សាទេន រត្តោ បុន អស្សាទេត្វា មោចនត្ថាយ ភិយ្យោ ឧបក្កមិត្វា មោចេតិ, សង្ឃាទិសេសោ។

និសជ្ជស្សាទេ មាតុគាមេន សទ្ធិំ រហោ និសជ្ជស្សាទរាគេន និសិន្នស្ស អសុចិ មុច្ចតិ, អនាបត្តិ។ រហោ និសជ្ជបច្ចយា បន អាបន្នាយ អាបត្តិយា ការេតព្វោ។ ន ចេ និសជ្ជស្សាទេន រត្តោ បុន អស្សាទេត្វា មោចនត្ថាយ ភិយ្យោ ឧបក្កមិត្វា មោចេតិ, សង្ឃាទិសេសោ។

វាចស្សាទេ វាចស្សាទរាគេន មាតុគាមំ មេថុនសន្និស្សិតាហិ វាចាហិ ឱភាសន្តស្ស អសុចិ មុច្ចតិ, អនាបត្តិ។ ទុដ្ឋុល្លវាចាសង្ឃាទិសេសំ បន អាបជ្ជតិ។ ន ចេ វាចស្សាទេន រត្តោ បុន អស្សាទេត្វា មោចនត្ថាយ ភិយ្យោ ឧបក្កមិត្វា មោចេតិ, សង្ឃាទិសេសោ។

គេហស្សិតបេមេ មាតរំ វា មាតុបេមេន ភគិនិំ វា ភគិនិបេមេន បុនប្បុនំ បរាមសតោ ចេវ អាលិង្គតោ ច អសុចិ មុច្ចតិ, អនាបត្តិ។ គេហស្សិតបេមេន បន ឆុបនបច្ចយា ទុក្កដំ។ ន ចេ គេហស្សិតបេមេន រត្តោ បុន អស្សាទេត្វា មោចនត្ថាយ ភិយ្យោ ឧបក្កមិត្វា មោចេតិ, សង្ឃាទិសេសោ។

ចតកេ្ក ញាត្តិបុរិសា អញ្ញាយញ្ញា កិញ្ចិេឌច តព្ពលកន្តបុបព្វចាឃាឌិប្យកាទំ បណ្ណាកាទំ ឃិត្តឋត្តចកាចស្ស ឌព្វហកាចត្តាឃ េបេឋត្តិ អឃំ ចតកេ្កា ភាឃ៕ តេព្វា ឃាតុការេឃា កស្សឌិ ឋំឋដ្ឋចិហាទិកស្ស ក្យល្វុបកកិក្លុេតា េបេឋតិ, តស្ស ច “អឃុកាឃ ភាឃ ឡាគំ េបឃិត”ត្តិ ឃាទេត្តស្ស បុតប្យុតំ ហេត្តហិ ចំ ចតកេ្ក កិព្វអាបឃេតា អឃុឌិ ឃុដ្ឋតិ, អតាបត្តិ៕ ឋេឆ ចតកេ្ក ឃាទេត្តា បុត អស្សាេឌត្តា េឃាចតត្តាឃ តិឃិេត្ត ក្ខបក្កឃិត្តា េឃាេចតិ, ឋញ្ញាឌិេឋេឃា៕ ឋេឆ ក្ខបក្កឃេត្តបិ ត ឃុដ្ឋតិ, ឆុល្លច្ចឃំ៕

ឲចេឃេចតឆំ ឲកាឌឋត្តំ ទាកាតំ ចេឋត ឡាេឃ ឲកាឌឋ បេឃាេក ឋេឃេចក្លិត្តា អាបត្តិ ចា អតាបត្តិ ចា ឋល្លេក្ខតព្ពា៕ ឋល្លេក្ខត្តា ឋេឆ ករុកា េហាតិ “ករុកា”តិ អាឌិក្លិតព្ពា៕ ឋេឆ លហុកា េហាតិ “លហុកា”តិ អាឌិក្លិតព្ពា៕ តឌត្សុបដ្ឋា ចិតឃកម្មំ កាតព្ពំ៕ ឲចព្យ៉ា កតំ ឃុកតំ េហាតិ េទាកត្តិឌាតំ ចាត្តា េចេឌ្ឌត កតេកឋឌ្ឌឃិច, តស្ស ច បុក្កលស្ស េឋាត្តិកាចាឃ ឋំចត្តតិ៕

១៩១៕ េចេតតិ ត ក្ខបក្កឃតិតិអាឌីឋុ េឃាចតស្សាឌេចតតាឃ េចេតតិ, ត ក្ខបក្កឃតិ, ឃុដ្ឋតិ, អតាបត្តិ៕ េឃាចតស្សាឌឋិព្វឡេតា “អេហា ចត ឃុេដ្ឋឃ្យា”តិ េចេតតិ, ត ក្ខបក្កឃតិ, ត ឃុដ្ឋតិ, អតាបត្តិ៕ េឃាចតស្សាេឌត ត េចេតតិ, ឋស្សស្សាេឌត កណ្ឌុចតស្សាេឌត ចា ក្ខបក្កឃតិ, ឃុដ្ឋតិ, អតាបត្តិ៕ តេឆច ត េចេតតិ, ក្ខបក្កឃតិ, ត ឃុដ្ឋតិ, អតាបត្តិ៕ កាឃចិតក្កំ ចិតេក្កេត្តា េឃាចតត្តាឃ ត េចេតតិ, ត ក្ខបក្កឃតិ, ឃុដ្ឋតិ, អតាបត្តិ៕ ឋេឆ បតស្ស ចិតក្កឃេតាបិ ត ឃុដ្ឋតិ ឡាគំ អាកតេឃច េហាតិ, “ត េចេតតិ, ត ក្ខបក្កឃតិ, ត ឃុដ្ឋតិ, អតាបត្តី”តិ៕

អតាបត្តិឋុបិតេត្តតាតិ ឋុត្តស្ស ឋុបិតេ េឃឆុតំ ឆឃំ បដិេឋចត្តស្ស ចិឃ កាឃឋំឋក្កាឌីតិ អាបឌ្ឌត្តស្ស ចិឃ ឋុបិតេត្តេតច កាទេលាត ឃស្ស អឃុឌិ ឃុដ្ឋតិ, តស្ស អតាបត្តិ៕ ឋុបិតេ បត ក្ខប្យត្តាឃ អស្សាឌេចតតាឃ ឋចស្ស ចិឋេឃា េហាតិ, តិដ្ឋេលត កចិតព្ពំ, ត ហេត្តត តិឃិត្តំ កិព្វអាេបតព្ពំ, កាឃាចបដ្ឋត្តទលាទក្លុលាត្តំ បត ហត្តបុេដត កេហត្វា ឌក្កតត្តាឃ ក្ខកក្ខាតំ កត្តំ ចដ្ឋតិ៕

តេឃាចតាឌិប្យាឃស្សាតិ ឃស្ស េកឋេឌ្ឌត ចា តិឃិត្តំ អាលិប្យត្តស្ស ក្ខដ្ឋាទាឌីតិ ចា កេទាត្តស្ស តេឃាចតាឌិប្យាឃស្ស ឃុដ្ឋតិ, តស្សាបិ អតាបត្តិ៕ ក្ខឃ្ពត្តកស្ស ឌុចិឆស្សាបិ អតាបត្តិ៕ ឡាឆ េឋឃ្យឋេកា អាឌិកម្មិេកា, តស្ស អតាបត្តិ អាឌិកម្មិកស្សាតិ៕

បឆកាឌតីឃចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៕

ឋមុដ្ឋាតាឌីឋុ ឡាគំ ឋិក្លាបឆំ បឆេឃបិទាខិកឋមុដ្ឋាតំ កាឃចិត្តេតា ឋមុដ្ឋាតិ៕ កិរិឃា, ឋញ្ញាចិេឃាក្លំ, ឋចិត្តកំ, េលាកចឌ្ឌំ, កាឃកម្មំ, អក្សុឋលចិត្តំ, ក្ខិេចឌតំ, ឋុខេឌ្ឌណ្ណាត្តេឃតាតិ៕

១៩១៕ ចិតីតចត្ថុឋុ ឋុបិតចត្ថុ អតុបញ្ញាត្តិឃំ ចុត្តតឃេឃច៕ ក្ខដ្ឋាទបស្សាចចត្ថុតិ ក្ខត្តាតត្តាេតច៕

ចិតក្កចត្ថេស្មិំ កាយចិតក្កត្តិ ពេហស្សិតកាយចិតក្កិ៍ តត្ត កិច្ចាបិ អភាបត្តិ ចុត្តា, អឆ ទោ ចិតក្កាតិកោភ ភ កចិតព្ពំ៍ ក្ខេញ្ញាដកចត្ថេសុ បឆយំ ក្ខត្តាភេយច៍ ក្ខតិេឃ េសា កិក្ក េយាេចត្យកាេយា ក្ខេញ្ញាដេកាភ ភិយិត្តិ បហទិត្វា បហទិត្វា ភ្យាឃិ, េតភស្ស អាបត្តិ ចុត្តា៍ តតិេឃ ក្ខបក្កយស្ស អត្តិតាឃ ទុល្លច្ចយំ៍ េកសជ្ជកល្វចភចត្ថេតិ ក្ខត្តាភត្តាេភច៍

១៩៣៍យក្កចត្ថេសុ បឆយស្ស ទុលក្ខាទុកស្ស យក្កិ កច្ឆត្តស្ស សព្ពាឆដ្ឋាេភ ឈដ្ឋភាឃ អសុចិ យុត្តិ, តស្ស ភេយាចភាឆិប្បាយត្តា អភាបត្តិ៍ ទុតិឃស្ស តេឆច យុត្តិ, េយាចភាឆិប្បាយត្តា បភ សញ្ញាឌិេសេសា៍ តតិឃស្ស ភ យុត្តិ, ក្ខបក្កយសក្ខាចេតា បភ ទុល្លច្ចយំ៍ តស្មា យក្កិ កច្ឆេត្តភ ក្ខប្បេត្ថ បទិត្យអាេហ ភ កត្តព្ពំ, កយតិ ក្ខបដ្ឋិត្តិត្វា អសុកាឌិយភសិកាេទភ ចិត្តិ ចុបសេយត្វា សុទ្ធចិេត្តភ កយដ្ឋាតិ អាឆាឃ កត្តព្ពំ៍ សេឆ ឆិេតា ចិេភាេឆត្យ ភ សេក្កាតិ, យក្កា ឌូក្កយុ ភិឃិឌិត្វា ចិេភាេឆត្វា កយដ្ឋាតិ អាឆាឃ សុទ្ធចិេត្តេភច កត្តព្ពំ៍

ចត្តិចត្ថេសុ េត កិក្ក ចត្តិ ឆត្យហំ កេហត្វា បុទេត្វា បុទេត្វា ចិស្សេឌ្ឍត្តា កាយឆាទកា ចិឃ បស្សាចយក់សុ៍ ឌត្តាឈទចត្ថេស្មិំ ក្ខឆទំ តាេបត្តស្ស េយាចភាឆិប្បាយស្សាបិ អេយាចភាឆិប្បាយស្សាបិ យុេត្ត អភាបត្តិេយច៍ បទិកយំ កេទាត្តស្ស ភិយិត្តចាលភចេសភ អសុចិ យុត្តិ, តស្មា អាបត្តិដ្ឋាេភ អាបត្តិ ចុត្តា៍

១៩៥៍ក្ខាទុឈដ្ឋាបភចត្ថេសុ េឃសំ អាបត្តិ ចុត្តា េត អជ្ជាតយិ ចុសាេបសុត្តិ េចឌិតព្ពាតិ ឲចំ ក្យុភដ្ឋកឆាយំ ចុត្តិ៍ សាយេលាទាឌិចត្ថេតិ ក្ខត្តាភត្តាេភច៍

១៩៩៍ កាយត្តយ្កភចត្ថេស្មិំ កាយំ ឆយ្កេត្តស្សាតិ ចិទំ ភិឃិឌិត្វា ចា ភិបឌ្ឍិត្វា ចា ភចកយំ ចា កត្វា អាលសិឃចិេយាចភត្តិ ចិឌយ្កេត្តស្ស៍

ក្ខបភិដ្ឋាឃភចត្ថេស្មិំ សេចបិ បដសតំ ភិចត្វា េហាតិ បុទេតា ចា បច្ឆេតា ចា ឆត្វា “ព្ពយស្មិំ ភាយ ឌូកាេស ភិយិត្ត”ត្តិ ក្ខបភិដ្ឋាឃត្តស្ស ទុក្កដេយច៍ អភិចត្វាត់ កាយឆាទិកាត់ ភិយិត្តិ ក្ខបភិដ្ឋាឃត្តស្ស បភ កិេយច ចត្តព្ពំ៍ តិទច្ឆាភកតាភយិ ភិយិេត្ត ឲេសច ភេឃា៍ ព្ពេតា ចិេតា ច អចិេលិេកត្វា បភ ឌិចសយិ ឲកបេឃាេកភ ក្ខបភិដ្ឋាឃត្តស្ស ឲកេយច ទុក្កដំ៍ ព្ពេតា ចិេតា ច ចិេលិេកត្វា បុភប្បុត់ ក្ខបភិដ្ឋាឃត្តស្ស បេឃាេក បេឃាេក ទុក្កដំ៍ ក្ខយិលភិយិលភចេសភ បភ ភ កាេទតេព្ពា៍ សហសា ក្ខបភិដ្ឋាយិត្វា បុភ បដិសព្ពាឃ សំចេទ តិដ្ឋេតា អភាបត្តិ, តំ សំចទំ បហាឃ បុភ ក្ខបភិដ្ឋាឃេតា ទុក្កដេយច៍

១៩៤៍តាត្យអដ្ឋិដ្ឋាឌិចត្ថេតិ ក្ខត្តាភត្តាេភច៍ ភ្យាភចត្ថេសុ េឃ ក្ខឆកេសាតំ ភិយិេត្តភ បហទិំសុ េតសំ អាបត្តិ ចុត្តា៍ ក្ខឆជ្ជាលចត្ថេសុបិ ឲេសច ភេឃា៍ ឲត្ត ច ក្ខឆជ្ជាលត្តិ ក្ខឆកចិក្កេល្លា ចុច្ចតិ៍ ឲេតេភច ក្ខបិេឃភ ព្ពេតា បទាតិ សព្ពាេភច ក្ខឆេក ឆាចភាឌិចត្ថេតិ េចឌិតព្ពាតិ៍ អយំ បភ ចិេសេសា៍ បុប្បាចត្យព្ពយចត្ថេសុ សេចបិ ភេយាចភាឆិប្បាយស្ស អភាបត្តិ, កិត្យអភបច្ចយា បភ ទុក្កដំ េហាតីតិ៍

ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩅᩥᩔᨭ᩠ᨮᩥᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪂᪨ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪂᪇᪉᪨ ᨲᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ᪨ ᨲᨲᩕᩣᨿᩴ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ – ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮ ᩅᩥᩉᩁᨲᩦᨲᩥ ᨶ ᩋᩣᩁᩅᩮᩃᩥᨠᩮ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮ, ᨩᩮᨲᩅᨶᩅᩥᩉᩣᩁᩔᩮᩅ ᨷᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩮ ᩑᨠᨷᩔᩮ᪨ ᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨣᨻ᩠ᨽᩮᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᨧ ᩅᩥᩉᩣᩁᩔ ᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨣᨻ᩠ᨽᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨷᩁᩥᨿᩣᨣᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨷᨶᩔ ᨾᨱ᩠ᨯᩃᨾᩣᩊᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨾᨩ᩠ᨫᩮᨧᨲᩩᩁᩔᩴ ᨣᨻ᩠ᨽᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩉᩥ ᨾᨱ᩠ᨯᩃᨾᩣᩊᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩮᨶ ᨠᨲᩮᩣ, ᨿᨳᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨿᩮᩅ ᩋᩣᩅᩥᨬ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩅᩥᨧᩁᩥᨲᩩᩴ᪨

ᩈᩩᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᨮᨷᩥᨲᩴ, ᨿᨳᩣ ᨿᨳᩣ ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩒᨠᩣᩈᩮ ᨮᨷᩥᨲᩴ ᨷᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩁᨬ᩠ᨩᨠᩴ ᨲᨳᩣ ᨲᨳᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩒᨠᩣᩈᩮ ᨮᨷᩥᨲᩴ, ᩅᨲ᩠ᨲᩈᩦᩈᩮᨶ ᩉᩥ ᩈᩮᩣ ᩑᨠᨠᩥᨧ᩠ᨧᨾ᩠ᨷᩥ ᨶ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ ᩅᩣᨲᨷᩣᨶᩮ ᩅᩥᩅᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨿᩮᩈᩩ ᩅᩥᩅᨭᩮᩈᩩ ᩋᨶ᩠ᨵᨠᩣᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᩣᨶᩥ ᩅᩥᩅᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᩮᩈᩩ ᩅᩥᩅᨭᩮᩈᩩ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᩣᨶᩥ ᨳᨠᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨

ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩦ ᨲᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨲᩮᨶ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᨶ ᨷᩈᩴᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩦ “ᨷᩈᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩋᨿᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᨾᨬ᩠ᨬᩮ”ᨲᩥ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩩᨾ᩠ᨷᩥ ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩴ ᨷᨠᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩦ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨲᩔ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᩅᩥᨥᩣᨲᩣᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᩴ “ᨠᩩᨲᩮᩣ ᨲᩔ ᨴᩩᨬᩋᩣᩁᨲ᩠ᨲᨲᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᩅᨧᨶᨾᩅᩮᩣᨧ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᩩᨬᩋᩣᩁᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᨴᩩᨬᩋᩣᩁᨲ᩠ᨲᩣ, ᨴᩩᨬᩋᩣᩁᨲ᩠ᨲᩔ ᨽᩣᩅᩮᩣ ᨴᩩᨬᩋᩣᩁᨲ᩠ᨲᨲᩣ᪨ ᨠᩩᩃᩥᨲ᩠ᨳᩦᩉᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨠᩩᩃᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨥᩁᩔᩣᨾᩥᨶᩥᨿᩮᩣ᪨ ᨠᩩᩃᨵᩦᨲᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨷᩩᩁᩥᩈᨶ᩠ᨲᩁᨣᨲᩣ ᨠᩩᩃᨵᩦᨲᩁᩮᩣ ᪨ ᨠᩩᩃᨠᩩᨾᩣᩁᩥᨿᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᨶᩥᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᩩᩃᩈᩩᨱ᩠ᩉᩣ ᨶᩣᨾ ᨷᩁᨠᩩᩃᨲᩮᩣ ᩋᩣᨶᩦᨲᩣ ᨠᩩᩃᨴᩣᩁᨠᩣᨶᩴ ᩅᨵᩩᨿᩮᩣ᪨

᪂᪈᪀᪨ ᩒᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣᨲᩥ ᨿᨠ᩠ᨡᩣᨴᩦᩉᩥ ᩅᩥᨿ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᨶ ᩁᩣᨣᩮᨶ ᩒᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ, ᨠᩪᨷᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᩥᨿ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩈᨾᨷᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨩᨶᩦᨿᩮ ᨮᩣᨶᩮ ᩁᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨿᩴ ᩅᩣ ᩁᩣᨣᩴ ᩒᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ, ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᨶ ᩏᨽᨿᨳᩣᨷᩥ ᩁᩣᨣᩈᨾᨦ᩠ᨣᩥᩔᩮᩅᩮᨲᩴ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᩒᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨷᩮᨠ᩠ᨡᩅᩣ ᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩔ ᨷᨴᨽᩣᨩᨶᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩁᩣᨣᩮᨶ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᩁᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨷᩮᨠ᩠ᨡᩅᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩣᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᩋᨷᩮᨠ᩠ᨡᩅᩣ᪨ ᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩁᩣᨣᩮᨶᩮᩅ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩅᩥᨷᩁᩥᨱᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᨽᩅᨦ᩠ᨣᩈᨶ᩠ᨲᨲᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᨷᨠᨲᩥᩴ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨶ, ᩅᩥᩁᩪᨷᩴ ᩅᩣ ᨷᩁᩥᨱᨲᩮᨶ ᩅᩥᩁᩪᨷᩴ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨶ, ᨿᨳᩣ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨿᨲᩴ ᩅᩥᩁᩪᨷᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ᪨

᪂᪈᪁᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᨶᩮᨲᩴ ᩁᩣᨣᩣᨴᩦᩉᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩮᩣᨣᩴ ᨶᩣᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᩅᩥᨷᩁᩥᨱᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶᩔ ᨷᨴᨽᩣᨩᨶᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮ ᨮᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩮᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩋᨷᩥᨧ ᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩮ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩮᨲᩴ ᩅᩥᨷᩁᩥᨱᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨

តទហុជាតាតិ តំទិវសំ ជាតា ជាតមត្តា អល្លមំសបេសិវណ្ណា, ឯវរូបាយបិ ហិ សទ្ធិំ កាយសំសគ្គេ សង្ឃាទិសេសោ, មេថុនវីតិក្កមេ បារាជិកំ, រហោ និសជ្ជស្សាទេ បាចិត្តិយវត្ថុ ហោតិ។ បគេវាតិ បឋមមេវ។

កាយសំសគ្គំ សមាបជ្ជេយ្យាតិ ហត្ថគ្គហណាទិកាយសម្បយោគំ កាយមិស្សីភាវំ សមាបជ្ជេយ្យ, យស្មា បនេតំ សមាបជ្ជន្តស្ស យោ សោ កាយសំសគ្គោ នាម សោ អត្ថតោ អជ្ឈាចារោ ហោតិ, រាគវសេន អភិភវិត្វា សញ្ញមវេលំ អាចារោ, តស្មាស្ស សង្ខេបន អត្ថំ ទស្សេន្តោ "អជ្ឈាចារោ វុច្ចតី"តិ បទភាជនមាហ។

ហត្ថគ្គាហំ វាតិអាទីនំ បនស្ស វិត្ថារេន អត្ថទស្សនត្ថំ តត្ថ ហត្ថាទីនំ វិភាគទស្សនត្ថញ្ច "ហត្ថោ នាម កប្បរំ ឧបាទាយា"តិអាទិមាហ។ តត្ថ កប្បរំ ឧបាទាយាតិ ទុតិយំ មហាសន្ធិំ ឧបាទាយ។ អញ្ញត្ថ បន មណិពន្ធតោ បដ្ឋាយ យាវ អគ្គនខា ហត្ថោ, ឥធ សទ្ធិំ អគ្គពាហាយ កប្បរតោ បដ្ឋាយ អធិប្បេតោ។

សុទ្ធកេសា វាតិ សុត្តាទីហិ អមិស្សា សុទ្ធា កេសាយេវ។ វេណីតិ តីហិ កេសវដ្ដីហិ វិនន្ធិត្វា កតកេសកលាបស្សេតំ នាមំ។ សុត្តមិស្សាតិ បញ្ចវណ្ណេន សុត្តេន កេសេ មិស្សេត្វា កតា។ មាលាមិស្សាតិ វស្សិកបុប្ផាទីហិ មិស្សេត្វា តីហិ កេសវដ្ដីហិ វិនន្ធិត្វា កតា, អវិនទ្ធាបិ វា កេវលំ បុប្ផមិស្សកោ កេសកលាបោបិ ឥធ "វេណី"តិ វេទិតព្វោ។ ហិរញ្ញមិស្សាតិ កហាបណមាលាយ មិស្សេត្វា កតា។ សុវណ្ណមិស្សាតិ សុវណ្ណចីរកេហិ វា បាមង្គាទីហិ វា មិស្សេត្វា កតា។ មុត្តាមិស្សាតិ មុត្តាវលីហិ មិស្សេត្វា កតា។ មណិមិស្សាតិ សុត្តារុឡ្ហេហិ មណីហិ មិស្សេត្វា កតា។ ឯតាសុ ហិ យំកិញ្ចិ វេណិំ គណ្ហន្តស្ស សង្ឃាទិសេសោយេវ។ "អហំ មិស្សកវេណិំ អគ្គហេសិ"ន្តិ វទន្តស្ស មោក្ខោ នត្ថិ។ វេណិគ្គហណេន ចេត្ថ កេសាបិ គហិតាវ ហោន្តិ, តស្មា យោ ឯកម្បិ កេសំ គណ្ហាតិ តស្សាបិ អាបត្តិយេវ។

ហត្ថញ្ច វេណិញ្ច ឋបេត្វាតិ ឥធ វុត្តលក្ខណំ ហត្ថញ្ច សព្ពប្បការំ វេណិញ្ច ឋបេត្វា អវសេសំ សរីរំ "អង្គ"ន្តិ វេទិតព្វំ។ ឯវំ បរិច្ឆិន្នេសុ ហត្ថាទីសុ ហត្ថស្ស គហណំ ហត្ថគ្គាហោ, វេណិយា គហណំ វេណិគ្គាហោ, អវសេសសរីរស្ស បរាមសនំ អញ្ញតរស្ស វា អញ្ញតរស្ស វា អង្គស្ស បរាមសនំ, យោ តំ ហត្ថគ្គាហំ វា វេណិគ្គាហំ វា អញ្ញតរស្ស វា អញ្ញតរស្ស វា អង្គស្ស បរាមសនំ សមាបជ្ជេយ្យ, តស្ស សង្ឃាទិសេសោ នាម អាបត្តិនិកាយោ ហោតីតិ។ អយំ សិក្ខាបទស្ស អត្ថោ។

២៧០. យស្មា បន យោ ច ហត្ថគ្គាហោ យោ ច វេណិគ្គាហោ យញ្ច អវសេសស្ស អង្គស្ស បរាមសនំ តំ សព្ពម្បិ ភេទតោ ទ្វាទសវិធំ ហោតិ, តស្មា តំ ភេទំ ទស្សេតុំ "អាមសនា បរាមសនា"តិអាទិនា នយេនស្ស បទភាជនំ វុត្តំ។ តត្ថ យញ្ហិ វុត្តំ "អាមសនា នាម អាមដ្ឋមត្តា"តិ យញ្ច "ឆុបនំ នាម ផុដ្ឋមត្តា"ន្តិ, ឥមេសំ អយំ វិសេសោ – អាមសនាតិ អាមជ្ជនា ផុដ្ឋោកាសំ អនតិក្កមិត្វាបិ តត្ថេវ សង្ឃដ្ដនា។ អយញ្ហិ "អាមដ្ឋមត្តា"តិ វុច្ចតិ។ ឆុបនន្តិ អសង្ឃដ្ដេត្វា ផុដ្ឋមត្តំ។

ᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩏᨾ᩠ᨾᩈᨶᩣᨿ ᨧ ᩏᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨥᨶᩣᨿ ᨧ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮ “ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᩏᨧ᩠ᨧᩣᩁᨱᩣ”ᨲᩥ ᩑᨠᨾᩮᩅ ᨸᨴᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲᩕᩣᨸᩥ ᩋᨿᩴ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ – ᨸᨮᨾᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨠᩣᨿᩮ ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᨸᩮᩈᨶᩅᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨠᩣᨿᩴ ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨸᨶᩅᩈᩮᨶ, ᩈᩮᩈᩴ ᨸᩣᨠᨭᨾᩮᩅ᪨

᪒᪗᪒᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨿ᩠ᩅᩣᨿᩴ ᩒᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᨲᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩴ ᩈᨾᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᩔ ᩉᩮᨲᩩᩴ ᨸᨽᩮᨴᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲᩮᩣ ᩌᨸᨲ᩠ᨲᩥᨽᩮᨴᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᩍᨲ᩠ᨳᩦ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨧ ᨶᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨠᩣᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥᩌᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨧ ᨶᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨠᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᨧ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ᪨ ᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨸᩣᨲᨾᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ ᩑᨲᩴ ᨲᩔᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩣᨴᩥᨽᩮᨴᩴ ᨠᩣᨿᩴ᪨ ᩌᨾᩈᨲᩥ ᨸᩁᩣᨾᩈᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲᩮᩈᩩ ᨧᩮ ᩑᨠᩮᨶᩣᨸᩥ ᩌᨠᩣᩁᩮᨶ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᨧᩁᨲᩥ, ᩌᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩔ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨠᩥᩴ ᩌᨾᩈᨲᩮᩣ ᩑᨠᩣ ᩌᨸᨲ᩠ᨲᩥ, ᨸᩩᨶᨸ᩠ᨸᩩᨶᩴ ᩌᨾᩈᨲᩮᩣ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩮᩣ᪨

ᨸᩁᩣᨾᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᨸᩥ ᩈᨧᩮ ᨠᩣᨿᨲᩮᩣ ᩋᨾᩮᩣᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᩍᨲᩮᩣ ᨧᩥᨲᩮᩣ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩣ ᨠᩣᨿᩴ ᩅᩣ ᩈᨬ᩠ᨧᩮᩣᨸᩮᨲᩥ ᩉᩁᨲᩥ ᨸᩮᩈᩮᨲᩥ ᨴᩥᩅᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩁᩣᨾᩈᨲᩮᩣ ᩑᨠᩣᩅ ᩌᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨠᩣᨿᨲᩮᩣ ᨾᩮᩣᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩮᩣᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩣᨾᩈᨲᩥ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᩌᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᩒᨾᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᨸᩥ ᩈᨧᩮ ᨠᩣᨿᨲᩮᩣ ᩋᨾᩮᩣᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨾᨲ᩠ᨳᨠᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨿᩣᩅ ᨸᩣᨴᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩒᨾᩈᨲᩥ ᩑᨠᩣᩅ ᩌᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᩏᨴᩁᩣᨴᩦᩈᩩ ᨲᩴ ᨲᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩒᨾᩈᨲᩥ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᩌᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩏᨾ᩠ᨾᩈᨶᩣᨿᨸᩥ ᨸᩣᨴᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨿᩣᩅ ᩈᩦᩈᩴ ᩏᨾ᩠ᨾᩈᨶ᩠ᨲᩔ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨

ᩒᩃᨦ᩠ᨥᨶᩣᨿ ᨾᩣᨲᩩᨣᩣᨾᩴ ᨠᩮᩈᩮᩈᩩ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩩᨾ᩠ᨻᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᨿᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᨧᩣᩁᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᩑᨠᩣᩅ ᩌᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩏᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᨸᩩᨶᨸ᩠ᨸᩩᨶᩴ ᨶᩣᨾᨿᨲᩮᩣ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᩌᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩏᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨥᨶᩣᨿᨸᩥ ᨠᩮᩈᩮᩈᩩ ᩅᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᩈᩩ ᩅᩣ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨸᨿᨲᩮᩣ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨

ᩌᨠᨯ᩠ᨰᨶᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨽᩥᨾᩩᨡᩴ ᩌᨠᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᩣᩅ ᨶ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᨲᩥ ᨲᩣᩅ ᩑᨠᩣᩅ ᩌᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩌᨠᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩔ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᩌᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨸᨲᩥᨠᨯ᩠ᨰᨶᩣᨿᨸᩥ ᨸᩁᨾ᩠ᨾᩩᨡᩴ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᨱᩣᨾᨿᨲᩮᩣ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨

ᩋᨽᩥᨶᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᨶᩣᨿ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᩅᩣ ᨻᩣᩉᩣᨿ ᩅᩣ ᨴᩊ᩠ᩉᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᩣᨩᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᩑᨠᩣᩅ ᩌᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶᨸ᩠ᨸᩩᨶᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨲᩮᩣ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᩌᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶᨸ᩠ᨸᩩᨶᩴ ᨹᩩᩈᨲᩮᩣ ᨧ ᩌᩃᩥᨦ᩠ᨣᨲᩮᩣ ᨧ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᩌᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨾᩉᩣᩈᩩᨾᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩌᩉ᪨ ᨾᩉᩣᨸᨴᩩᨾᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨸᨶᩣᩉ – “ᨾᩪᩃᨣ᩠ᨣᩉᨱᨾᩮᩅ ᨸᨾᩣᨱᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᩣᩅ ᨶ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᨲᩥ ᨲᩣᩅ ᩑᨠᩣ ᩑᩅ ᩌᨸᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

ᩋᨽᩥᨶᩥᨸ᩠ᨸᩦᩊᨶᩣᨿ ᩅᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩅᩣ ᩌᨽᩁᨱᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨸᩦᩊᨿᨲᩮᩣ ᩋᨦ᩠ᨣᩴ ᩋᨹᩩᩈᨶ᩠ᨲᩔ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ, ᨹᩩᩈᨶ᩠ᨲᩔ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩮᩣ, ᩑᨠᨸᨿᩮᩣᨣᩮᨶ ᩑᨠᩣ ᩌᨸᨲ᩠ᨲᩥ, ᨶᩣᨶᩣᨸᨿᩮᩣᨣᩮᩉᩥ ᨶᩣᨶᩣ᪨

គហណឆុបនេសុ អញ្ញំ កិញ្ចិ វិការំ អករោន្តស្សាបិ គហិតមត្តផុដ្ឋមត្តេនាបិ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ។

ឯវមេតេសុ អាមសនាទីសុ ឯកេនាបិ អាការេន អជ្ឈាចរតោ ឥត្ថិយា ឥត្ថិសញ្ញិស្ស សង្ឃាទិសេសោ, វេមតិកស្ស ថុល្លច្ចយំ, បណ្ឌកបុរិសតិរច្ឆានគតសញ្ញិស្សាបិ ថុល្លច្ចយមេវ។ បណ្ឌកេ បណ្ឌកសញ្ញិស្ស ថុល្លច្ចយំ, វេមតិកស្ស ទុក្កដំ។ បុរិសតិរច្ឆានគតិត្ថិសញ្ញិស្សាបិ ទុក្កដមេវ។ បុរិសេ បុរិសសញ្ញិស្សាបិ វេមតិកស្សាបិ ឥត្ថិបណ្ឌកតិរច្ឆានគតសញ្ញិស្សាបិ ទុក្កដមេវ។ តិរច្ឆានគតេបិ សព្ពាការេន ទុក្កដមេវាតិ។ ឥមា ឯកមូលកនយេ វុត្តា អាបត្តិយោ សល្លក្ខេត្វា ឥមិនាវ ឧបាយេន “ទ្វេ ឥត្ថិយោ ទ្វិន្នំ ឥត្ថីន”ន្តិអាទិនា នយេន ទ្វេមូលកនយេបិ ទិគុណា អាបត្តិយោ វេទិតព្វា។ យថា ច ទ្វីសុ ឥត្ថីសុ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា; ឯវំ សម្ពហុលាសុ សម្ពហុលា វេទិតព្វា។

យោ ហិ ឯកតោ ឋិតា សម្ពហុលា ឥត្ថិយោ ពាហាហិ បរិក្ខិបិត្វា គណ្ហាតិ សោ យត្តកា ឥត្ថិយោ ផុដ្ឋា តាសំ គណនាយ សង្ឃាទិសេសេ អាបជ្ជតិ, មជ្ឈគតានំ គណនាយ ទុក្កដេ។ តា ហិ តេន កាយប្បដិពទ្ធេន អាមដ្ឋា ហោន្តិ។ យោ បន សម្ពហុលានំ អង្គុលិយោ វា កេសេ វា ឯកតោ កត្វា គណ្ហាតិ, សោ អង្គុលិយោ ច កេសេ ច អគណេត្វា ឥត្ថិយោ គណេត្វា សង្ឃាទិសេសេហិ ការេតព្វោ។ យាសញ្ច ឥត្ថីនំ អង្គុលិយោ វា កេសា វា មជ្ឈគតា ហោន្តិ, តាសំ គណនាយ ទុក្កដេ អាបជ្ជតិ។ តា ហិ តេន កាយប្បដិពទ្ធេន អាមដ្ឋា ហោន្តិ, សម្ពហុលា បន ឥត្ថិយោ កាយប្បដិពទ្ធេហិ រជ្ជុវត្ថាទីហិ បរិក្ខិបិត្វា គណ្ហន្តោ សព្ពាសំយេវ អន្តោបរិក្ខេបគតានំ គណនាយ ថុល្លច្ចយេ អាបជ្ជតិ។ មហាបច្ចរិយំ អផុដ្ឋាសុ ទុក្កដំ វុត្តំ។ តត្ថ យស្មា បិឡន្ធនំ កាយប្បដិពទ្ធប្បដិពទ្ធេន អាមសនំ នាម នត្ថិ, តស្មា សព្ពម្បិ កាយប្បដិពទ្ធប្បដិពទ្ធំ កាយប្បដិពទ្ធេនេវ សង្គហេត្វា មហាអដ្ឋកថាយញ្ច កុរុន្ទិយញ្ច វុត្តោ បុរិមនយោយេវេត្ថ យុត្តតរោ ទិស្សតិ។

យោ ហិ ហត្ថេន ហត្ថំ គហេត្វា បដិបាដិយា ឋិតាសុ ឥត្ថីសុ សមសារកោ ឯកំ ហត្ថេ គណ្ហាតិ, សោ គហិតិត្ថិយា វសេន ឯកំ សង្ឃាទិសេសំ អាបជ្ជតិ, ឥតរាសំ គណនាយ បុរិមនយេនេវ ថុល្លច្ចយេ។ សចេ សោ តំ កាយប្បដិពទ្ធេ វត្ថេ វា បុប្ផេ វា គណ្ហាតិ, សព្ពាសំ គណនាយ ថុល្លច្ចយេ អាបជ្ជតិ។ យស្មា ហិ រជ្ជុវត្ថាទីហិ បរិក្ខេបេន្តេន សព្ពាបិ កាយប្បដិពទ្ធេន អាមដ្ឋា ហោន្តិ, តថា ឥធាបិ សព្ពាបិ កាយប្បដិពទ្ធេន អាមដ្ឋា ហោន្តិ។ សចេ បន តា ឥត្ថិយោ អញ្ញមញ្ញំ វត្ថកោដិយំ គហេត្វា ឋិតា ហោន្តិ, តត្រ ចេសោ បុរិមនយេនេវ បឋមំ ឥត្ថិំ ហត្ថេ គណ្ហាតិ គហិតាយ វសេន សង្ឃាទិសេសំ អាបជ្ជតិ, ឥតរាសំ គណនាយ ទុក្កដានិ។ សព្ពាសញ្ហិតាសំ តេន បុរិមនយេនេវ កាយបដិពទ្ធេន កាយប្បដិពទ្ធំ អាមដ្ឋំ ហោតិ។ សចេ បន សោបិ តំ កាយប្បដិពទ្ធេនេវ គណ្ហាតិ តស្សា វសេន ថុល្លច្ចយំ អាបជ្ជតិ, ឥតរាសំ គណនាយ អនន្តរនយេនេវ ទុក្កដានិ។

យោ បន ឃនវត្ថនិវត្ថំ ឥត្ថិំ កាយសំសគ្គរាគេន វត្ថេ ឃដ្ដេតិ, ថុល្លច្ចយំ។ វិរឡវត្ថនិវត្ថំ ឃដ្ដេតិ, តត្រ ចេ វត្ថន្តរេហិ ឥត្ថិយា វា និក្ខន្តលោមានិ ភិក្ខុំ ភិក្ខុនោ វា បវិដ្ឋលោមានិ ឥត្ថិំ ផុសន្តិ, ឧភិន្នំ លោមានិយេវ វា លោមានិ ផុសន្តិ, សង្ឃាទិសេសោ។ ឧបាទិន្នកេន ហិ កម្មជរូបេន ឧបាទិន្នកំ វា អនុបាទិន្នកំ វា អនុបាទិន្នកេនាបិ កេនចិ កេសាទិនា ឧបាទិន្នកំ វា អនុបាទិន្នកំ វា ផុសន្តោបិ សង្ឃាទិសេសំ

ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥᨿᩮᩅ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩩᩁᩩᨶ᩠ᨴᩥᨿᩴ “ᩃᩮᩣᨾᩣᨶᩥ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨾᩉᩣᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᨷᨶ “ᩃᩮᩣᨾᩣᨶᩥ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨶ ᨠᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩑᨠᨾᩮᩅ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩈᨦ᩠ᨥᩥᨠᨾᩮᨬ᩠ᨧᩣ ᨷᨶ ᩋᨷᨬ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᨷᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨾᩣᨶᩥ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ , ᨲᨴᩮᩅ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩅᩈᩮᨶ ᩉᩥ ᩋᨿᩴ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩅᩈᩮᨶᩣᨲᩥ᪨

ᩑᨲ᩠ᨳᩣᩉ “ᨿᩮᩣ ᨷᨶ ‘ᨠᩣᨿᨷ᩠ᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᩔᩣᨾᩦ’ᨲᩥ ᨠᩣᨿᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ‘ᨠᩣᨿᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᩔᩣᨾᩦ’ᨲᩥ ᨠᩣᨿᨷ᩠ᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨠᩥᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨾᩉᩣᩈᩩᨾᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨲᩣᩅ “ᨿᨳᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨾᩮᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨠᩥᩁᩔ ᩃᨴ᩠ᨵᩥ –

“ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨧ ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨧ, ᨹᩔᨷ᩠ᨷᨭᩥᩅᩥᨩᩣᨶᨶᩣ;

ᨿᨳᩣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮ, ᨣᩁᩩᨠᩴ ᨲᩮᨶ ᨠᩣᩁᨿᩮ”ᨲᩥ᪨

ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩅᨲ᩠ᨳᩪ”ᨲᩥ ᩍᨲ᩠ᨳᩦ᪨ “ᩈᨬ᩠ᨬᩣ”ᨲᩥ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩈᨬ᩠ᨬᩣ᪨ “ᩁᩣᨣᩮᩣ”ᨲᩥ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩁᩣᨣᩮᩣ᪨ “ᨹᩔᨷ᩠ᨷᨭᩥᩅᩥᨩᩣᨶᨶᩣ”ᨲᩥ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᨹᩔᨩᩣᨶᨶᨲᩣ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᩮᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩁᩣᨣᩮᨶ “ᨠᩣᨿᨷ᩠ᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᨣᩉᩮᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᩣᨷᩥ ᨠᩣᨿᩴ ᨹᩩᩈᨲᩥ, ᨣᩁᩩᨠᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩁᩮᩣᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾᨲ᩠ᨲᩥ ᨾᩉᩣᨷᨴᩩᨾᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨷᨶᩣᩉ –

“ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩅᩥᩁᩣᨣᩥᨲᨾ᩠ᩉᩥ, ᨣᩉᨱᩮ ᨧ ᩅᩥᩁᩣᨣᩥᨲᩮ;

ᨿᨳᩣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮ, ᨣᩁᩩᨠᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶ ᨴᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

ᩋᩔᩣᨷᩣᨿᩴ ᩃᨴ᩠ᨵᩥ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩈᨬ᩠ᨬᩥᨶᩮᩣ ᩉᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨧ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᩥᩁᩣᨣᩥᨲᩣ ᨠᩣᨿᨷ᩠ᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩮ ᨠᩣᨿᨷ᩠ᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩥᨲᩣ, ᨲᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩔ ᨷᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨧ ᨣᩉᨱᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᩥᩁᩣᨣᩥᨲᩴ ᨲᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩴ ᨣᩉᩥᨲᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩮᩣ ᨶ ᨴᩥᩔᨲᩥ, ᨠᩣᨿᨷ᩠ᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩔ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨶ ᨴᩥᩔᨲᩥ, ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩁᩣᨣᩮᨶ ᨹᩩᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᨶ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩁᩣᨣᩮᨶ ᩉᩥ ᩍᨴᩴ ᨶᩣᨾ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨹᩩᩈᨲᩮᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

ᩍᨬ᩠ᨧᩣ ᨷᨶ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨴᩴ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᨾᩣᩉ᪨ “ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᩔᩣᨾᩦ’ᨲᩥ ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᨿᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩮᩣ, ‘ᩅᩥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᩔᩣᨾᩦ’ᨲᩥ ᩅᩥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᨿᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ, ‘ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᩔᩣᨾᩦ’ᨲᩥ ᩅᩥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᨿᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ, ‘ᩅᩥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᩔᩣᨾᩦ’ᨲᩥ ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᨿᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾᩮᩅᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨷᩥ ᩑᩅᨾᩣᩉ? ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨾᩉᩣᩈᩩᨾᨲ᩠ᨳᩮᩁᩅᩣᨴᩮᩣᨿᩮᩅᩮᨲ᩠ᨳ “ᩍᨲ᩠ᨳᩦ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨧ ᨶᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨠᩣᨿᨷ᩠ᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᩣᨾᩈᨲᩥ ᨷᩁᩣᨾᩈᨲᩥ…

បេ... គណ្ហាតិ ឆុបតិ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សា”តិ វុត្តាយ បាឡិយា “យោ ហិ ឯកតោ ឋិតា សម្ពហុលា ឥត្ថិយោ ពាហាហិ បរិក្ខិបិត្វា គណ្ហាតិ, សោ យត្តកា ឥត្ថិយោ ផុដ្ឋា តាសំ គណនាយ សង្ឃាទិសេសេ អាបជ្ជតិ, យដ្ឋាតាតំ គណនាយ ថុល្លច្ចយេ”តិអាទីហិ អដ្ឋកថាវិនិច្ឆយេហិ ច សមេតិ។ យទិ ហិ សញ្ញាទិវិភាគេន វិភាគិតំ តាយ ករេយ្យ “បណ្ឌកោ ច ហោតិ ឥត្ថិសញ្ញី”តិអាទីសុ វិយ “កាយប្បដិពទ្ធោ ហោតិ កាយសញ្ញី វា”តិអាទិនាបិ នយេន បាឡិយំ វិសេសំ វទេយ្យ។ យស្មា បន សោ ន វុត្តោ, តស្មា ឥត្ថិយា ឥត្ថិសញ្ញាយ សតិ ឥត្ថិំ អាមសន្តស្ស សង្ឃាទិសេសោ, កាយប្បដិពទ្ធំ អាមសន្តស្ស ថុល្លច្ចយន្តិ យថាវត្ថុកមេវ យុជ្ជតិ។

មហាបច្ចរិយម្បិ ចេតំ វុត្តំ – “នីលំ បារុបិត្វា សយិតាយ កាឡិត្ថិយា កាយំ ឃដ្ដេស្សាមី’តិ កាយំ ឃដ្ដេតិ, សង្ឃាទិសេសោ; ‘កាយំ ឃដ្ដេស្សាមី’តិ នីលំ ឃដ្ដេតិ, ថុល្លច្ចយំ; ‘នីលំ ឃដ្ដេស្សាមី’តិ កាយំ ឃដ្ដេតិ, សង្ឃាទិសេសោ; ‘នីលំ ឃដ្ដេស្សាមី’តិ នីលំ ឃដ្ដេតិ, ថុល្លច្ចយ”ន្តិ។ យោបាយំ “ឥត្ថី ច បណ្ឌកោ ចា”តិអាទិនា នយេន វត្ថុមិស្សកនយោ វុត្តោ, តស្មិម្បិ វត្ថុ សញ្ញាវិមតិវសេន វុត្តា អាបត្តិយោ បាឡិយំ អសម្មុយ្ហន្តេន វេទិតព្ពា។

កាយេនកាយប្បដិពទ្ធវារេ បន ឥត្ថិយា ឥត្ថិសញ្ញិស្ស កាយប្បដិពទ្ធំ គណ្ហតោ ថុល្លច្ចយំ, សេសេ សព្ពត្ថ ទុក្កដំ។ កាយប្បដិពទ្ធេនកាយវារេបិ ឯសេវ នយោ។ កាយប្បដិពទ្ធេនកាយប្បដិពទ្ធវារេ ច និស្សគ្គិយេនកាយវារាទីសុ ច សព្ពត្ថ ទុក្កដមេវ។

“ឥត្ថី ច ហោតិ ឥត្ថិសញ្ញី សារត្តោ ច ឥត្ថី ច នំ ភិក្ខុស្ស កាយេន កាយ”ន្តិអាទិវារោ បន ភិក្ខុយិប្បាតុកាយស្ស រាគវសេន វុត្តោ។ តត្ថ ឥត្ថី ច នំ ភិក្ខុស្ស កាយេន កាយន្តិ ភិក្ខុំ សារត្តា ឥត្ថី តស្ស និសិន្នោកាសំ វា និបន្នោកាសំ វា គន្ត្វា អត្តនោ កាយេន តំ ភិក្ខុស្ស កាយំ អាមសតិ...បេ... ឆុបតិ។ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ, ផស្សំ បដិវិជានាតីតិ ឯវំ តាយ អាមដ្ឋោ វា ឆុបិតោ វា សេវនាធិប្បាយោ ហុត្វា សចេ ផស្សប្បដិវិជាននត្ថំ ឦសកម្បិ កាយំ ចាលេតិ ផន្ទេតិ, សង្ឃាទិសេសំ អាបជ្ជតិ។

ទ្វេឥត្ថិយោតិ ឯត្ថ ទ្វេ សង្ឃាទិសេសេ អាបជ្ជតិ, ឥត្ថិយា ច បណ្ឌកេ ច សង្ឃាទិសេសេន សហ ទុក្កដំ។ ឯកតោ ឧបិលេន វារេ “និស្សគ្គិយេន និស្សគ្គិយំ អាមសតិ, សេវនាធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ ន ច ផស្សំ បដិវិជានាតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ វាទ បុរិមនយេនេវ អាបត្តិភេទោ វេទិតព្ពោ។

ឯត្ថ ច កាយេន វាយមតិ ន ច ផស្សំ បដិវិជានាតីតិ អត្តនា និស្សដ្ឋំ បុប្ផំ វា ផលំ វា ឥត្ថី អត្តនោ និស្សគ្គិយេន បុប្ផេន វា ផលេន វា បហរន្តិំ ទិស្វា កាយេន វិការំ ករោតិ, អង្គុលិំ វា ចាលេតិ, ភមុកំ វា ឧក្ខិបតិ, អក្ខិំ វា និខណតិ, អញ្ញំ វា ឯវរូបំ វិការំ ករោតិ, អយំ វុច្ចតិ “កាយេន វាយមតិ ន ច ផស្សំ បដិវិជានាតី”តិ។ អយម្បិ កាយេន វាយមិតត្តា ទុក្កដំ អាបជ្ជតិ, ទ្វីសុ ឥត្ថីសុ ទ្វេ, ឥត្ថិបណ្ឌកេសុបិ ទ្វេ ឯវ ទុក្កដេ អាបជ្ជតិ។

໑໒໔໙. ໆຍໍ ຈຕ຺ວູເຣເສຕ ບິຕ຺ຕາເຣເທາ ອາປຕ຺ຕິເກທໍ ທເສ຺ສຕ຺ວາ ອິທານິ ລກ຺ຂນເຣເສຕ ສເງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອາປຕ຺ຕິເກທຍ຺ຈ ອນາປຕ຺ຕິເກທຍ຺ຈ ທເສ຺ສນ຺ໂຕ "ເສຈກາລິປາເທສາ"ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ປຸຣິມນເຍ ວຸຕ຺ຕິຍາ ຫຸເທ຺ທາ ສມາເນາ ເສຈກາລິປາເທສາ ກາເສນ ຈາເສຕິ, ຫສ຺ສ ປຕິຈິຍາຕາທີຕິ ຕິຈກ຺ຂສບ຺ຕິຍາ ສບ຺ຍາທິເສເສາ. ຖຸຕິເຍ ນເຍ ຄິສ຺ສຄ຺ຄິເຍນ ຄິສ຺ສຄ຺ຄິຍາຍສເຕ ຍິຍ ຈາເສຕ຺ວາ ອໂຕຸເບເຕ ຍິຍ ຈ ຫສ຺ສສ຺ສ ອປ຺ປຕິຈິຍາຕເຕາ ຖຸຈກ຺ຂສບ຺ຕິຍາ ຖຸກ຺ກຕໍ. ຕຕິເຍ ກາເສນ ອຈາເສເຕາ ອນາປຕ຺ຕິ. ເສາ ຫິ ເສຈກາລິປາເທສາປິ ຄິຈ຺ເລນ ກາເສນ ເກຈລໍ ຫສ຺ສ ປຕິຈິຍາຕາຕິ ສາທິເສຕິ ອນຸໂກຕິ, ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທເຍຕ຺ຕ ອາປຕ຺ຕິຍາ ອກາຈເຕາ ອນາປຕ຺ຕິ. ຈຕຸເຕ຺ຖ ປນ ຄິສ຺ສຄ຺ຄິເຍນ ຄິສ຺ສຄ຺ຄິຍາຍສເຕ ຍິຍ ຫສ຺ສປ຺ປຕິຈິຍາຕາປິ ຕຕ຺ຖ, ເກຈລໍ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທຍຕ຺ຕເຍຈ, ຕສ຺ມາ ອນາປຕ຺ຕິ. ເຍາກ຺ກາລິປາຍສ຺ສ ສຕ຺ຖາການເຣສຸ ອນາປຕ຺ຕິເຍຈ.

໑໒໔໙. ປນ ເຍາ ວຸຕ຺ຕິຍາ ກຫິເຕາ ຕໍ ອຕ຺ຕເນາ ສຣີຣາ ເຍາເຣຈຸການເຍາ ປຕິປ຺ປຼາເຣຍຕິ ຈາ ປຫເຣຕິ ຈາ ອຍໍ ກາເສນ ຈາເສຕິ ຫສ຺ສ ປຕິຈິຍາຕາຕິ. ເຍາ ອາກຍ຺ຈ຺ຈີ ຍິສ຺ຍາ ຕເຕາ ຍຸຕ຺ຕິຸການເຍາ ງຕ຺ຕາເຣຕ຺ວາ ປລິເປຕິ, ອຍໍ ກາເສນ ຈາເສຕິ ຕ ຈ ຫສ຺ສ ປຕິຈິຍາຕາຕິ. ເຍາ ຕາທິສໍ ທີສຍາຕີ ກາເຍ ອາຣຸຍ຺ຫໍ ຍິສ຺ຍາ "ສຫິກໍ ກຍ຺ຈຸ ສສ຺ຍິເຍາຕາ ອຕ຺ຕ຺ຸຕາຍ ສໍຈເຣຕ຺ຕຍ຺ຍາ"ຕິ ຕ ສເຣຕິ, ວຸຕ຺ຕິເຍຈ ຈາ ອງ຺ກ ຫຸສຍາຕໍ ຍາຕ຺ວາ "ເອສາ 'ອຕ຺ຕິເກາ ອຍໍ ເຍາ'ຕິ ສເຍເຍຈ ປກ຺ກມິສ຺ສຕີ"ຕິ ອຊາຕເນ຺ຕາ ຍິຍ ຄິຈ຺ເລນ ເຫາຕິ, ປລຈິຕ຺ຕິຍາ ຈາ ກາຍຫໍ ອາລິກ຺ຄິຕ຺ວາ ກຫິເຕາ ທເຫາຣິກ຺ກ ປລິຍິຕຸການເຍາປິ ຫຸຈ຺ຈ ກຫິຕຕ຺ຕາ ຄິຈ຺ເລນ ເຫາຕິ, ອຍໍ ຕ ຈ ກາເສນ ຈາເສຕິ, ຫສ຺ສ ປຕິຈິຍາຕາຕິ. ເຍາ ປນ ອາກຍ຺ຈ຺ຈີ ຍິສ຺ຍາ "ອາກຈ຺ຈຸ ຕາຈ ຕເຕາ ຕໍ ປຫຣິຕ຺ວາ ຈາ ປຼາເຣຍຕ຺ວາ ຈາ ປກ຺ກມິສ຺ສາມີ"ຕິ ຄິຈ຺ເລນ ເຫາຕິ, ອຍໍ ເຍາກ຺ກາລິປາເຍາ ຕ ຈ ກາເສນ ຈາເສຕິ, ຕ ຈ ຫສ຺ສ ປຕິຈິຍາຕາຕິຕິ ເຈທິຕເຕ຺ຖາ.

໑໒໕໐. ອສຍ຺ຈິຈ຺ຈາຕິ ຖຸຍິຕາ ງປິເຍນ ຖຸຍໍ ຫຸສິສ຺ສາມີຕິ ອເຈເຕຕ຺ວາ, ວຸຈຍິຕ຺ຍາອເຈເຕຕ຺ວາ ປຕ຺ຕປ຺ປຕິກ຺ກຫຼາທີສຸ ຍາຕຸການສ຺ສ ອເຄ຺ກ ຫຸເງປິ ອຕາປຕ຺ຕິ.

ອສຕິຍາຕິ ອຍ຺ຍຍ຺ຍິຫິເຕາ ເຫາຕິ ຍາຕຸການໍ ຫຸສາມີຕິ ສຕິ ຕຕ຺ຖ, ວຸຈໍ ອສຕິຍາ ຫຕ຺ຖປິທປສາຣຫາທີກາເລ ຫຸສຕ຺ຕສ຺ສ ອຕາປຕ຺ຕິ.

ອຊາຕຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ທາຣເກເຈເສຕ ທິຕໍ ທາຣິກໍ "ຖຸຕ຺ຕີ"ຕິ ອຊາຕເຕ຺ຕາ ເກາຕຈິເທຈ ກຣຫີເຍນ ຫຸສຕິ, ວຸຈໍ "ຖຸຕ຺ຕີ"ຕິ ອຊາຕຕ຺ຕສ຺ສ ຫຸສເຕາ ອຕາປຕ຺ຕິ.

ອສາທິຍຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ກາຍສໍສກ຺ຄໍ ອສາທິຍຕ຺ຕສ຺ສ, ຕສ຺ສ ຍົທາປເຣຍ຺ຣາຍ ຄີຕກິລ຺ຄສ຺ສ ຍິຍ ອຕາປຕ຺ຕິ. ງຍຕ຺ຕກາເຫາເຍາ ຖຸຕ຺ຕຄຍາວຸຈ. ຖຸຂ ປຕ ງຈາຍິເຕ຺ຕເຣາ ອາທິກມ຺ມິເກາ, ຕສ຺ສ ອຕາປຕ຺ຕິ ອາທິກມ຺ມິກສ຺ສາຕິ.

ປທການສີຍຈຍ຺ຍຕາ ຄິຕ຺ຖິຕາ.

សមុដ្ឋានាទីសុ ឥទំ សិក្ខាបទំ បឋមបារាជិកសមុដ្ឋានំ កាយចិត្តតោ សមុដ្ឋាតិ, កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទ្វិវេទនំ, សុខមជ្ឈត្តវេទនាតិ។

១៥៨. វិនីតវត្ថូសុ – មាតុយា មាតុបេមេនាតិ មាតុបេមេន មាតុយា កាយំ អាមសិ។ ឯស នយោ ធីតុភគិនិវត្ថូសុ។ តត្ថ យស្មា មាតា វា ហោតុ ធីតា វា ឥត្ថី នាម សព្ពាបិ ព្រហ្មចរិយស្ស បារិបន្ថិកាវ។ តស្មា “អហំ តេ មាតា អហំ ធីតា អហំ តេ ភគិនី”តិ គេហស្សិតបេមេន អាមសតោបិ ទុក្កដមេវ វុត្តំ។

ឥមំ បន ភគវតោ អាណំ អនុស្សរន្តេន សចេបិ នទីសោតេន វុយ្ហមានំ មាតរំ បស្សតិ នេវ ហត្ថេន បរាមសិតព្ពា។ បណ្ឌិតេន បន ភិក្ខុនា នាវា វា ផលកំ វា កទលិក្ខន្ធោ វា ទារុក្ខន្ធោ វា ឧបសំហរិតព្ពោ។ តស្មិំ អសតិ កាសាវម្បិ ឧបសំហរិត្វា បុរតោ ឋបេតព្ពំ, “ឯត្ថ គណ្ហាហី”តិ បន ន វត្តព្ពា។ គហិតេ បរិក្ខារំ កឌ្ឍាមីតិ កឌ្ឍន្តេន គន្តព្ពំ។ សចេ បន ភាយតិ បុរតោ បុរតោ គន្ត្វា “មា ភាយី”តិ សមស្សាសេតព្ពា។ សចេ ភាយមានា បុត្តស្ស សហសា ខន្ធេ វា អភិរុហតិ, ហត្ថេ វា គណ្ហាតិ, ន “អបេហិ មហល្លិកេ”តិ និទ្ធុនិតព្ពា, ថលំ បាបេតព្ពា។ កទ្ទមេ លគ្គាយបិ កូបេ បតិតាយបិ ឯសេវ នយោ។

តត្រាបិ ហិ យោត្តំ វា វត្ថំ វា បក្ខិបិត្វា ហត្ថេន គហិតភាវំ ញាត្វា ឧក្កឌ្ឍិតព្ពា, នត្វេវ អាមសិតព្ពា។ ន កេវលញ្ច មាតុគាមស្ស សរីរមេវ អនាមាសំ, និវាសនបារុបនម្បិ អាភរណភណ្ឌម្បិ តិណណ្ឌុបកំ វា តាលបណ្ណមុទ្ទិកំ វា ឧបាទាយ អនាមាសមេវ, តញ្ច ខោ និវាសនបារុបនំ បិឡន្ធនត្ថាយ ឋបិតមេវ។ សចេ បន និវាសនំ វា បារុបនំ វា បរិវត្តេត្វា ចីវរត្ថាយ បាទមូលេ ឋបេតិ វដ្ដតិ។ អាភរណភណ្ឌេសុ បន សីសបសាធនកទន្តសូចិអាទិកប្បិយភណ្ឌំ “ឥមំ ភន្តេ តុម្ហាកំ គណ្ហថា”តិ ទិយ្យមានំ សិបាដិកាសូចិអាទិឧបករណត្ថាយ គហេតព្ពំ។ សុវណ្ណរជតមុត្តាទិមយំ បន អនាមាសមេវ ទិយ្យមានម្បិ ន គហេតព្ពំ។ ន កេវលញ្ច ឯតាសំ សរីរូបគមេវ អនាមាសំ, ឥត្ថិសណ្ឋានេន កតំ កដ្ឋរូបម្បិ ទន្តរូបម្បិ អយរូបម្បិ លោហរូបម្បិ តិបុរូបម្បិ បោត្ថករូបម្បិ សត្តរតនរូបម្បិ អន្តមសោ បិដ្ឋមយរូបម្បិ អនាមាសមេវ។ បរិភោគត្ថាយ បន “ឥទំ តុម្ហាកំ ហោតូ”តិ លភិត្វា ឋបេត្វា សត្តរតនមយំ អវសេសំ ភិន្ទិត្វា ឧបករណារហំ ឧបករណេ បរិភោគារហំ បរិភោគេ ឧបនេតុំ វដ្ដតិ។

យថា ច ឥត្ថិរូបកំ; ឯវំ សត្តវិធម្បិ ធញ្ញ អនាមាសំ។ តស្មា ខេត្តមជ្ឈេន គច្ឆតា តត្ថជាតកម្បិ ធញ្ញផលំ ន អាមសន្តេន គន្តព្ពំ។ សចេ ឃរទ្វារេ វា អន្តរាមគ្គេ វា ធញ្ញ បសារិតំ ហោតិ បស្សេន ច មគ្គោ អត្ថិ ន មទ្ទន្តេន គន្តព្ពំ។ គមនមគ្គេ អសតិ មគ្គំ អធិដ្ឋាយ គន្តព្ពំ។ អន្តរឃរេ ធញ្ញស្ស ឧបរិ អាសនំ បញ្ញាបេត្វា ទេន្តិ និសីទិតុំ វដ្ដតិ។ កេចិ អាសនសាលាយំ ធញ្ញ អាកិរន្តិ, សចេ សក្កា ហោតិ ហរាបេតុំ ហរាបេតព្ពំ, នោ ចេ ឯកមន្តំ ធញ្ញ អមទ្ទន្តេន បីឋកំ បញ្ញាបេត្វា និសីទិតព្ពំ។ សចេ ឱកាសោ ន ហោតិ, មនុស្សា ធញ្ញមជ្ឈេយេវ អាសនំ បញ្ញាបេត្វា ទេន្តិ, និសីទិតព្ពំ។ តត្ថជាតកានិ មុគ្គមាសាទីនិ អបរណ្ណានិបិ តាលបនសាទីនិ វា ផលានិ កីឡន្តេន ន អាមសិតព្ពានិ។ មនុស្សេហិ រាសិកតេសុបិ ឯសេវ នយោ។ អរញ្ញេ បន រុក្ខតោ បតិតានិ ផលានិ “អនុបសម្បន្នានំ ទស្សាមី”តិ គណ្ហិតុំ វដ្ដតិ។

ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ , ᨾᨱᩥ, ᩅᩮᩊᩩᩁᩥᨿᩮᩣ, ᩈᨦ᩠ᨡᩮᩣ, ᩈᩥᩃᩣ, ᨸᩅᩣᩊᩴ, ᩁᨩᨲᩴ, ᨩᩣᨲᩁᩪᨸᩴ, ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨦ᩠ᨠᩮᩣ, ᨾᩈᩣᩁᨣᩃ᩠ᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩮᩈᩩ ᨴᩈᩈᩩ ᩁᨲᨶᩮᩈᩩ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨵᩮᩣᨲᩣ ᩋᩅᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᨿᨳᩣᨩᩣᨲᩣᩅ ᩋᩣᨾᩈᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩈᩣ ᩋᨶᩣᨾᩣᩈᩣᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨾᩉᩣᨸᨧ᩠ᨧᩁᩥᨿᩴ ᨸᨶ “ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨵᩮᩣᨲᩣᨸᩥ ᩋᨵᩮᩣᨲᩣᨸᩥ ᩋᨶᩣᨾᩣᩈᩣ ᨽᨱ᩠ᨯᨾᩪᩃᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨧ ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨠᩩᨭ᩠ᨮᩁᩮᩣᨣᩔ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨸᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥᨹᩃᩥᨠᩴ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩣᨸᩥ ᨶᩦᩃᨸᩦᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨽᩮᨴᩮᩣ ᨾᨱᩥ ᨵᩮᩣᨲᩅᩥᨴ᩠ᨵᩅᨭ᩠ᨭᩥᨲᩮᩣ ᩋᨶᩣᨾᩣᩈᩮᩣ, ᨿᨳᩣᨩᩣᨲᩮᩣ ᨸᨶ ᩋᩣᨠᩁᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᨽᨱ᩠ᨯᨾᩪᩃᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣᨸᩥ ᨾᩉᩣᨸᨧ᩠ᨧᩁᩥᨿᩴ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨸᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩮᩣ ᨠᩣᨧᨾᨱᩥᨿᩮᩅᩮᨠᩮᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩅᩮᩊᩩᩁᩥᨿᩮᨸᩥ ᨾᨱᩥᩈᨴᩥᩈᩮᩣᩅ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ᪨

ᩈᨦ᩠ᨡᩮᩣ ᨵᨾᨶᩈᨦ᩠ᨡᩮᩣ ᨧ ᨵᩮᩣᨲᩅᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨧ ᩁᨲᨶᨾᩥᩔᩮᩣ ᩋᨶᩣᨾᩣᩈᩮᩣ᪨ ᨸᩣᨶᩦᨿᩈᨦ᩠ᨡᩮᩣ ᨵᩮᩣᨲᩮᩣᨸᩥ ᩋᨵᩮᩣᨲᩮᩣᨸᩥ ᩋᩣᨾᩣᩈᩮᩣᩅ ᩈᩮᩈᨬ᩠ᨧ ᩋᨬ᩠ᨩᨶᩣᨴᩥᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨲ᩠ᨳᩣᨿᨸᩥ ᨽᨱ᩠ᨯᨾᩪᩃᨲ᩠ᨳᩣᨿᨸᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᩥᩃᩣ ᨵᩮᩣᨲᩅᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩁᨲᨶᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᩩᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᩣᩅ ᩋᨶᩣᨾᩣᩈᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᨠᨶᩥᩈᩣᨶᩣᨴᩥᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨣᩉᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩁᨲᨶᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩣᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨸᩅᩣᩊᩴ ᨵᩮᩣᨲᩅᩥᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᨶᩣᨾᩣᩈᩴ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩋᩣᨾᩣᩈᩴ ᨽᨱ᩠ᨯᨾᩪᩃᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨧ ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨾᩉᩣᨸᨧ᩠ᨧᩁᩥᨿᩴ ᨸᨶ “ᨵᩮᩣᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨵᩮᩣᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᨶᩣᨾᩣᩈᩴ, ᨶ ᨧ ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᩁᨩᨲᩴ ᨩᩣᨲᩁᩪᨸᨬ᩠ᨧ ᨠᨲᨽᨱ᩠ᨯᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨠᨲᨽᨱ᩠ᨯᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨻᩦᨩᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᨶᩣᨾᩣᩈᨬ᩠ᨧ ᩋᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨿᨬ᩠ᨧ, ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩁᩣᨩᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨧᩮᨲᩥᨿᩴ ᨠᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᨸᨴᩩᨾᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ ᨸᩮᩈᩮᩈᩥ᪨ ᨳᩮᩁᩮᩣ “ᨶ ᨠᨷ᩠ᨸᨲᩦ”ᨲᩥ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥ᪨ ᨧᩮᨲᩥᨿᨥᩁᩮ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨸᨴᩩᨾᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨻᩩᨻ᩠ᨻᩩᩊᨠᩣᨴᩦᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᨲᩣᨶᩥᨸᩥ ᩋᨶᩣᨾᩣᩈᩣᨶᩥ᪨ ᨧᩮᨲᩥᨿᨥᩁᨣᩮᩣᨸᨠᩣ ᨸᨶ ᩁᩪᨸᩥᨿᨨᨯ᩠ᨯᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨮᩥᨲᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨠᩮᩊᩣᨸᨿᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨠᩩᩁᩩᨶ᩠ᨴᩥᨿᩴ ᨸᨶ ᨲᩴ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨧᩮᨲᩥᨿᩮ ᨠᨧᩅᩁᨾᩮᩅ ᩉᩁᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᨾᩮᩅ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ᪨ ᩋᩣᩁᨠᩪᨭᩃᩮᩣᩉᨾ᩠ᨸᩥ ᨩᩣᨲᩁᩪᨸᨣᨲᩥᨠᨾᩮᩅ ᩋᨶᩣᨾᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩈᩩ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮ ᨸᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᨷ᩠ᨸᩥᨿᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨩᩣᨲᩁᩪᨸᩁᨩᨲᨾᨿᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨸᩥ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩋᩣᨾᩣᩈᩣ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩅᨱ᩠ᨱᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩁᨲᨶᨾᨱ᩠ᨯᨸᩮ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨹᩃᩥᨠᨲ᩠ᨳᨾ᩠ᨽᩮ ᩁᨲᨶᨴᩣᨾᨸᨭᩥᨾᨱ᩠ᨯᩥᨲᩮ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨻ᩠ᨻᩪᨸᨠᩁᨱᩣᨶᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨸᨭᩥᨩᨣ᩠ᨣᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨦ᩠ᨠᨾᩈᩣᩁᨣᩃ᩠ᩃᩣ ᨵᩮᩣᨲᩅᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᨶᩣᨾᩣᩈᩣ, ᩍᨲᩁᩮ ᩋᩣᨾᩣᩈᩣ, ᨽᨱ᩠ᨯᨾᩪᩃᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨾᩉᩣᨸᨧ᩠ᨧᩁᩥᨿᩴ ᨸᨶ “ᨵᩮᩣᨲᩣᨸᩥ ᩋᨵᩮᩣᨲᩣᨸᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᩋᨶᩣᨾᩣᩈᩣ ᨶ ᨧ ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᩣᩅᩩᨵᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩋᨶᩣᨾᩣᩈᩴ, ᨽᨱ᩠ᨯᨾᩪᩃᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨴᩦᨿ᩠ᨿᨾᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨲ᩠ᨳᩅᨱᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᨶᩣᨾ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨵᨶᩩᨴᨱ᩠ᨯᩮᩣᨸᩥ ᨵᨶᩩᨩᩥᨿᩣᨸᩥ ᨸᨲᩮᩣᨴᩮᩣᨸᩥ ᩋᨦ᩠ᨠᩩᩈᩮᩣᨸᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᩅᩣᩈᩥᨹᩁᩈᩩᩋᩣᨴᩦᨶᩥᨸᩥ ᩋᩣᩅᩩᨵᩈᨦ᩠ᨡᩮᨸᩮᨶ ᨠᨲᩣᨶᩥ ᩋᨶᩣᨾᩣᩈᩣᨶᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᨲᩮᩣᨾᩁᩮᩣ ᩅᩣ ᨮᨸᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨩᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩮᨶ “ᩉᩁᨶ᩠ᨲᩪ”ᨲᩥ ᩈᩣᨾᩥᨠᩣᨶᩴ ᨸᩮᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨶ ᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᩋᨧᩣᩃᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᨸᨭᩥᨩᨣ᩠ᨣᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨿᩩᨴ᩠ᨵᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᨸᨲᩥᨲᩴ ᩋᩈᩥᩴ ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩅᩣ ᨲᩮᩣᨾᩁᩴ ᩅᩣ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨸᩣᩈᩣᨱᩮᨶ ᩅᩣ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩅᩣ ᩋᩈᩥᩴ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᨠᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨣᩉᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩍᨲᩁᩣᨶᩥᨸᩥ ᩅᩥᨶᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᨠᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨣᩉᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨠᨲ᩠ᨲᩁᨴᨱ᩠ᨯᩣᨴᩥᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ᪨ “ᩍᨴᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨳᩣ”ᨲᩥ ᨴᩦᨿ᩠ᨿᨾᩣᨶᩴ ᨸᨶ “ᩅᩥᨶᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨷ᩠ᨸᩥᨿᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᨿᨭ᩠ᨮᩣᩃᨸᨠ᩠ᨡᩣᩃᩦᨯᩦᨲᩥᨸᩥ ᨹᩃᨠᩣᩃᩥᨠᩣᨯᩦᨲᩥ ᩈᩁᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᩣᨽᩣᨲᩦᨸᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨽᩣᨿᩣᩅᩣᨲᩥ᩺ ᨸᩁᩥᩅᩮᩣᨠᨲ᩠ᩅᩣᨿ ᩃᨴ᩠ᨵᩣᨿᩮᩣᨲᩈᩩ ᨸᨶ ᨡᩣᩃᩥ ᨲᩣᩅ “ᩋᩣᩅᩣᩈᩔ ᩅᩤ ᨧᩮᨲᩥᨿᩔ ᩅᩤ ᩏᨸᩁᩥ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᩔᩣᨾᩥ, ᩃᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩤ ᨧᩮᨲᩮᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᩺ ᩈᩁᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᩣᨱᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨸᩥ ᨠᨱ᩠ᨯᨾᩩᩃᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᩺ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᩣᨴᩣᨶᩥᨴᩣᩁᨠᩣᨾᩥᨿᩣᨷᩥᨲᩴ ᨶ ᩏᨸᨧᩮᩣᨴᩣᨶᨠᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᨹᩃᨠᩴ ᨴᨲ᩠ᨲᨠᨭ᩠ᨮᨠᩣᨴᩥᩴ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᩺

ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨾᩁᩪᨸᩣᨴᩦᨲᩥ ᩋᨽᩣᨿᩣᩅᩣᨲᩥ᩺ ᨠᩩᩁᩩᨶ᩠ᨴᩥᨿᩴ ᨸᨶ “ᨠᨾ᩠ᨾᩈᩣᩃᩣᨿᨷᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᩣᩃᩣᨿᨷᩥ ᨲᩩᨭ᩠ᨮᨷᩥᩊᨠᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩅᨭ᩠ᨭᩥᨿᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩥᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨾᨠᩣᨸᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩣᨿᩣᩅ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩺ ᨩᨲᩩᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩤ ᨩᨲᩩᩉᩣᩁᨸᨭᩴ ᩅᩤ ᩅᩤᩁᩮᨭᩴ ᩅᩤ ᩅᩤᨦ᩠ᨣᩣᩁᨸᨭᩴ ᩅᩤ ᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥᩅᩮᩣ᩺ ᨧᩮᨲᩥᨿᨦ᩠ᨣᨱᩮ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨿᨳᩣᨲᩮᩈᩴ ᩉᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᩥᨲᩴ ᨴᩥᩔᩣᨸᩥ ᩋᩅᩈᩮᩈᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣᨲ᩠ᨲᨶᩮ ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᩩᩴ, ᨠᩅᩅᨶᩮᩣᨣ᩠ᨣᨲᨠᩣᩃᩮ ᨸᨶ ᨠᩅᩅᩈᩥᨿᩣᨿᩮᩅᩮᩅ ᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩏᨸᨿᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨿᨳᩣᨸᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩺ ᨠᨱ᩠ᨯᨾᩩᩃᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᩺ ᨸᩁᩥᩅᩮᩣᨠᨲ᩠ᩅᩣᨿ ᩃᨴ᩠ᨵᩣᨿᩮᩣᨲᩈᩩ ᨸᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩈᩮᨷᩥᩊᨠᩣᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᨲᨠᨭ᩠ᨮᨠᩣᨴᩥᩴ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᨠᩮᩣᨠᩣᩈᨠᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨸᩥ ᨲᩔ ᨲᩔ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩔ ᩏᨸᨠᩣᩁᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨲᨳᩣ ᨲᨳᩣ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᩺

ᨷᩩᩁᩣᨱᨠᨲᩥᨿᩥᨠᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅ᩺ ᨿᨠ᩠ᨡᩥᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩮᩅᩥ ᨸᩁᨲᩥᩁᩥᩅᨧ᩠ᨨᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈᩮᩅᩥᨿᩣ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩮ ᩈᨿᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᨾᩮᩅ᩺ ᨷᨱ᩠ᨯᨠᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨧ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨧ ᨷᩥᨠᩣᩁᩮᩅ᩺ ᨿᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᩥᨴᩣᨡᩥᨠᨷ᩠ᨷᩮᩉᩣᨽᨠᨠᩣᩃᩮ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ, ᨲᩮᨲᩣ ᨷᩁᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᩺ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨣᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨽᩣᨣᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿᨧᩥᨠᩣᨿᨷᩥ ᩈᩩᨷᨱ᩠ᨱᨾᩣᨱᩅᩥᨠᩣᨿᨷᩥ ᨠᩥᨶ᩠ᨶᩁᩥᨿᩣᨷᩥ ᨣᩣᩅᩥᨿᩣᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾᩮᩅ᩺ ᨴᩣᩁᩩᨵᩦᨲᩃᩥᨠᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨴᩣᩁᩩᨾᨿᩣ ᩅᩁ, ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨾᩃᩥᨡᩥᨲᩮᨸᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᩁᩪᨸᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾᩮᩅ᩺

᪑᪕᪒᩺ ᩈᨾ᩠ᨷᩦᩊᩥᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅ᩺ ᩈᨦ᩠ᨠᨾᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩑᨠᨷᨴᩥᨠᩈᨦ᩠ᨠᨾᩮᩣ ᩅᩤ ᩉᩮᩣᨲᩩ ᩈᨠᨭᨾᨣ᩠ᨣᩈᨦ᩠ᨠᨾᩮᩣ ᩅᩤ, ᩅᩤᩃᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾᩦᨲᩥ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮ ᨠᨲᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᩤᩃᩮᨲᩩ ᩅᩤ ᨾᩣ ᩅᩤ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᩺ ᨾᨣ᩠ᨣᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨷᩥᨠᩣᩁᩮᩅ᩺ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᩉᩮᩣᨲᩩ ᨾᩉᩣᨩᨾ᩠ᨻᩩᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩮᩣ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᩮᩣ ᩅᩤ, ᨲᩴ ᩅᩤᩃᩮᨲᩩᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨲᩩ ᩅᩤ ᨾᩣ ᩅᩤ, ᨷᨿᩮᩣᨣᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᩺ ᨽᩣᨩᨶᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᨾ᩠ᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᩺ ᩁᨩ᩠ᨩᩩᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨶ ᩁᨩ᩠ᨩᩩᩴ ᩋᩣᩅᩥᨬ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨮᩣᨶᩣ ᩅᩤᩃᩮᨲᩩᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ᩺ ᨿᩣ ᨾᩉᩣᩁᨩ᩠ᨩᩩ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨷ᩠ᨷᩈᨠᩣᨷᩥ ᨮᩣᨶᩣ ᨶ ᩅᩤᩃᩮᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᩺ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨷᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᩺ ᩈᨷ᩠ᨷᩴ ᨷᨲᩥᨾᩉᩣᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣᨷᩥ ᩉᩥ ᨴᨱ᩠ᨯᨠᩉᩁᨱᩮᨶᩮᩅ ᨷᩩᨶ ᨣᩉᩥᨲᩮ᩺ ᨷᨲ᩠ᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨷᩥᨠᩣᩁᩮᩅ᩺ ᩅᨶ᩠ᨴᨶᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩥᨲᩁ ᩈᨾ᩠ᨷᩣᩉᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲᩩᨠᩣᨾᩣ ᩅᩤᩁᩮᨲᩩᨷᩣ ᨷᩥᨴᩤ ᨧ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩮᨲᩩᨷᩣ, ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩃᩮᨶ ᨧ ᨽᩅᩥᨲᨷ᩠ᨷᩴ᩺ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩃᩔ ᩉᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᩣᨴᩥᨿᨲᩮᩣᨷᩥ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᩺ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᨷᩣᩊᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨠᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣᨲᩥ᩺

ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᩺

᪓᩺ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩩᩃ᩠ᩃᩅᩤᨧᩤᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪒᪘᪓᩺ ᨲᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣᨲᩥ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩩᩃ᩠ᩃᩅᩤᨧᩤᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ᩺ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᩋᨷᨴᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩤ᩺ ᩅᨱ᩠ᨱᨾ᩠ᨸᩥ ᨽᨱᨲᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨷᨶᩮᨲᩣ ᩋᩣᨴᩥ ᨠᨧᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ᩺ ᩅᩥᨶᩥᨠ᩠ᨠᩣᨲᩥ ᩅᩥᨶᩥᨣ᩠ᨣᨲᨷ᩠ᨷᩣ᩺ ᨶᩩᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨲᩥ ᨷᨤ᩵ ᩋᩉᩥᩁᩥᨠᩣᨿᩮᩣᨲᩥ ᨠᩥᩃᩮᩈᩣ᩺ ᩏᩉᩈᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᩥᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨿᨠ᩠ᨡᩉᩈᩥᨲᩴ ᩉᩈᨶ᩠ᨲᩥ᩺ ᩏᩃ᩠ᩃᨷᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ “ᩋᩉᩮᩣ

អយ្យោ”តិអាឌិតា តនេយត ក្ខកោលិំ តាតាបិឆំ បលោកតកឆំ កតេឆត្តិ៍ ក្ខញ្ហុត្តិតិ យហាហសិតំ ហសត្តិ៍ ក្ខបុលេហ្លត្តិតិ “បណ្ហុលោកា អឃំ, តាឃំ បុទិនេសា”តិអាឌិតា តនេយត បទិហាសំ កនេទាត្តិ៍

៧ប៊ី៍សាទនេត្តាតិ ក្ខុលចាចស្សាគទាកេត សាទនេត្តា៍ អនេបក្លចា បដិពាក្លខិនេត្តាតិ ចុត្តតឃនេយច, នោកចលំ ត្ពូឆ ចាចស្សាគទាកោ នេឃានេឌតនេត្ពា៍ យាត្យកាយំ ក្ខុលាហិ ចាចាហិតិ ឲត្ត អឆិនេប្យតំ យាត្យកាយំ ឥនេស្សនេត្តា “យាត្យការនេយា”តិអាឌិយាហ៍ តត្ត ចិត្ពា បដិពាលិ ស្បុកាសិតក្យត្កាសិតំ ក្ខុលាក្ខុលំ អាឌាតិតុត្តិ ឃា បណ្ហុតា សាត្តកតិទត្តកកឆំ អសក្លួសក្លួបដិសំឃុត្តកឆត្ពា ឌាតិតុំ បដិពាលិ, អឃំ ត្ពូឆ អឆិនេប្យតា៍ ឃា បត យហល្លិកាបិ ឥាលិ ឲលយ្យកា អឃំ ត្ពូឆ អតឆិនេប្យតាតិ ឥនេស្សតិ៍

ឌូកានេសឃ្យាតិ អចកានេសឃ្យ តាតាប្យការកំ អសក្លួចចតំ ចនេឥយ្យ៍ ឃស្មា បនេតចំ ឌូកាសត្តស្ស នេឃា នេសា ឌូកានេសា តាយ, នេសា អត្តនេតា អញ្ញាចានេទា នេហាតិ ទាកចនេសត អកិកចិត្តា សញ្ញាយនេចលំ អាចានេទា, តស្មា តយត្តំ ឥនេស្សនេត្តា “ឌូកានេសឃ្យាតិ អញ្ញាចានេទា ចុក្ខតិ”តិ អាហ៍ ឃឆា តត្តិ ឲត្ត តត្តិ តិបិតយត្តំ, ឃឆា ឃុចា ឃុចតិត្តិ អនេត្តា៍

នេក្ខ យនេក្កុ អាឌិស្សាតិអាឌិ នេឃតាកានេទត ឌូកាសនេតា សញ្ឈាឌិនេសនេសា នេហាតិ, តំ ឥនេស្សតុំ ចុត្តំ៍ តត្ត នេក្ខ យនេក្កុតិ ចក្ខយក្កុញ្ញា បស្សាចយក្កុញ្ញា៍ នេសសំ ក្ខនេក្ខនេស តាច បិកឌនេយច៍ តិនេក្ខនេស បត នេឆានេយតិតិ “ត្ពុត្តិលក្លនេលាត ស្បុកលក្លនេលាត សយត្កាកតាសិ”តិ ចឥតិ, ត តាច សិសំ ឲតិ៍ “តច ចក្ខយនេក្កុ ច បស្សាចយនេក្កុ ច ច្រូឌិនេសា នេតត តាយ ច្រូឌិនេសត ត្ពុត្តិលក្លនេលាត ស្បុកលក្លនេលាត សយត្កាកតាសិ”តិ ចឥតិ, សិសំ ឲតិ, សញ្ឈាឌិនេសនេសា៍ ចនេណ្ហុតិ បសំសតិតិ ត្ពុយាតិ បត នេឆាយតបឥនេស្សច នេចចចតាតិ៍

ល៉ុនេសតិតិ ចាចាបនេតានេឥត ឈនេក្ខតិ៍ ចយ្កុនេតិតិ អបសានេឥតិ៍ កទហតិតិ នេឥាសំ នេឥតិ៍ បទនេតា បត បិញូត្ពុឃា អាកនេតហិ “អតិយិត្តាសិ”តិអាឌិហិ ឲកាឥសហិ បនេឥហិ អឈឌិនេត សិសំ ត ឲតិ, ឈឌិនេតបិ នេតស្ស សិលទលិំសិ សយិក្ខ្កាសិ ក្ខកនេតាញ្យញ្ញាតាសិតិ ត្ពូនេយហិ តិហិ ឈឌិនេតនេឃច សញ្ឈាឌិនេសនេសា៍

នេឥហិ នេយតិ ឃាចតាឃបិ ឲត្តនេកនេតច សិសំ ត ឲតិ, “នេយចុតំ ឆយុំ នេឥហិ”តិ ឲចំ នេយចុតឆនេយូត ឈឌិនេត ឲច សញ្ឈាឌិនេសនេសា៍

កឥា នេត យាតា បសិឌិស្សតិតិអាឌិស្ស អាឃាចតចចនេតស្សបិ ឲត្តនេកនេតច សិសំ ត ឲតិ, “កឥា នេត យាតា បសិឌិស្សតិ, កឥា នេត នេយចុតំ ឆយុំ លកិស្សាយិ”តិ ចា “តច យាតទិ បសត្កាឃ នេយចុតំ ឆយុំ លកិស្សាយិ”តិ ចា អាឌិតា បត តនេយត នេយចុតឆនេយូត ឈឌិនេតនេឃច សញ្ឈាឌិនេសនេសា៍

កឆំ ត្ថំ សាយិកស្ស នេឥសិតិអាឌិស្ស បុឆ្ឆាចចនេតស្សបិ នេយចុតឆយុត្តិ ចុនេត្តនេឃច សញ្ឈាឌិនេសនេសា, ត ត្ពុតទឆា៍ ឲចំ កិទ ត្ថំ សាយិកស្ស នេឥសិតិ បដិបុឆ្ឆាចចនេតស្សបិ ឲនេសច តនេឃា៍

អាទិក្ខតាយ បុច្ឆា កតមាតិ “កតិ ងងយាតា សាយិកស្ស បិយា ហោតី”តិ ឯចំ បុច្ឆា អាទិក្ខតិ។ ឯត្ថ ច “ឯចំ ងេហិ ឯចំ ងងយាតា”តិ ចុទ្ទេបិ សឹសំ ត ឯតិ។ “យេចុតឆយុំ ឯចំ ងេហិ ឯចំ ប្ណុចតេហិ ឯចំ យេចុតឆយុំ ងងយាតា ប្ណុចតឃយាតា បិយា ហោតី”តិអាឌិតា បត តយេត យេចុតឆយេុត ឈជំពេយច សណ្ឍាឌិសេសា។ អត្យាសតឹចចតេសុបិ ឯសេច តយោ។

អក្កោសតិទ្ទេស – អតិរិត្តានីតិ តិរិត្តទហិតានិ, ក្យត្ថិកបណាលិយត្តយេច ពច ងកសោពត្តិ ចុត្តំ ហោតិ។

តិរិត្តយត្តានីតិ ពច ច្ពត្តិតិរិត្តំ អបរិបុណ្ណំ សណ្ណាយត្តយេចាតិ ចុត្តំ ហោតិ។ អលេហិតាតិ សុក្កសោតា។ ឆុចលេហិតាតិ តិច្ចលេហិតា កិលិត្ថងកសោតា។ ឆុចចោឮអាតិ តិច្ចបក្ខិត្តាលិចោឮអា, សងា អាលិចោឮអកំ សេចឹតិ ចុត្តំ ហោតិ។ បឈ្ឍុត្តឹតិ សចត្តឹ; សងា ពេ យុត្តំ សចតឹតិ ចុត្តំ ហោតិ។ សិលលឹតិ ឆាហិតិក្ខត្តអាលិយំសា។ ច្ពត្តិបណ្ឌកាតិ អតិរិត្តាច ចុច្ចតិ។ ចេបុរិសិកាតិ សយស្សុងាឌិកា បុរិសទ្វបិ ច្ពត្តី។ សម្ពិត្ថាតិ សម្ពិត្ថចច្ចយក្កបស្សាចយក្កា។ ប្ណុចតាញ្ញណ្ឌតាតិ ច្ពត្តិតិរិច្ចតត ច បុរិសតិរិច្ចតត ចាតិ ប្ណុចកាហិ ញ្ញណ្ឌតេហិ សយត្ថាកតា។

ច្ពយេសុ ច បត ឯកាងសសុ បចេសុ សិលលឹសិ សម្ពិត្ថាសិ ប្ណុចតាញ្ញណ្ឌតាសីតិ ច្ពយាតិយេច ពឹលិ បងាតិ សុទ្ធាតិ សឹសំ ឯត្តិ។ ច្ពតិ ច្ពយាតិ ច ពឹលិ បុរិយាតិ ច ចច្ចយក្កបស្សាចយក្កយេចុតឆយុបងាតិ ពឹលឹតិ ៧ បងាតិ សុទ្ធាតិ អាបត្តិកទាតិ។ សេសាតិ អតិរិត្តាតិអាឌឹតិ “អតិរិច្ចត្ត យេចុតឆយុំ យេ ងេហី”តិ ចា “អតិរិត្តានិ យេចុតឆយុំ យេ ងេហី”តិ ចា អាឌិតា តយេត យេចុតឆយេុត ឈជំពាតេច អាបត្តិកទាតិ ហោត្តីតិ ចេងិតព្វាតិ។

១៥៩។ ច្ពងាតិ ឃ្លាយំ ច្ពតិណ្ហា ចិបរិលាពេត ចិទេត្តត ច្ពការសតិ, ពស្ស ចច្ចយក្កបស្សាចយក្កេ អាឌិស្ស ឯពេសំ ចណ្ហកលាតាឌឹតំ ចសេត ចិត្តាទពោ អាបត្តិកេងំ ងស្សេត្តា “ច្ពត្តី ច ហោតិ ច្ពត្តិសញ្ញី”តិអាឌិយាហ។ ពេសំ អត្ថោ កាយសំសក្កេ ចុត្តតយេតេច ចេងិតព្វោ។

អយំ បត ចិសេសោ – អឆក្ខកត្តិ អក្ខកពោ បដ្ឋាយ អធោ។ ប្ណុឥខាលុយណ្ឌល ខាលុយណ្ឌលពោ បដ្ឋាយ ប្ណុឌ្ធំ។ ប្ណុឥក្ខកត្តិ អក្ខកពោ បដ្ឋាយ ប្ណុឌ្ធំ។ អធោ ខាលុយណ្ឌលត្តិ ខាលុយណ្ឌលពោ បដ្ឋាយ អធោ។ អក្ខកំ បត ខាលុយណ្ឌលញ្ច ឯត្ថេច ច្យក្កងក្ខេត្ត សង្គហំ កច្ឆត្តិ កិក្ខុតិយា កាយសំសក្កេ ចិយ។ ត ហិ ញុទ្ធា កទ្យាបត្តិ សាចសេសំ បញ្ញាបេត្តីតិ។ កាយប្បដិពទ្ធត្តិ ចត្ថំ ចា បុប្ផំ ចា អាភរណំ ចា។

១៦០។ អត្តបុទក្ខាទស្សាតិ អតិរិត្តាតិអាឌឹតំ បងាតំ អត្តំ កទេឆត្តស្ស, អដ្ឋកធំ ចា សណ្ឍាយំ កទោាត្តស្ស។

ឆយុបុទក្ខាទស្សាតិ បិញ្ឆំ ចាទេត្តស្ស ចា សណ្ឍាយត្តស្ស ចា។ ឯចំ អត្តញ្ញា ឆយុញ្ញា បុទក្ខិត្តា កលាត្តស្ស អត្តបុទក្ខាទស្ស ច ឆយុបុទក្ខាទស្ស ច អតាបត្តិ។

អត្យាសតិបុទក្ខាទស្សាតិ “ច្ពងាតិបិ អតិរិត្តានិ ប្ណុចត្តាញ្ញណ្ឌតានិ អប្បយាងំ ច្ពងាតិ កទេឃ្យាសិ, ឃឆា អាយតិយ្យំ ឯចទ្វបិ ត

ហោហិសី”ទិ ឲចំ អនុសិដ្ឋិំ ប្ុរក្លួត្វា ករោត្តស្ស អនុសាសនិប្ុរេក្លារស្ស អនាបត្តិ៍ ឃោ បត កិក្លូតិតំ បិឡ្ហំ ចារេនត្វា បកទិចានតាយក្ុំ បហាឃ ហសន្តោ ហសន្តោ “សិលរលិំសិ សម៉ិក្ខានិ ក្ខុរេតាញ្ញុញ្ញតានី”ទិ ប្ុតប្រុតំ ករោទិ, ទស្ស អាបត្តិឃេច៍ ក្ខុមត្តកស្ស អនាបត្តិ៍ ខ្ពុឆ អាទិកម្មិកោ ក្ខុងាឃិរេត្វេរោ, ទស្ស អនាបត្តិ អាទិកម្មិកស្សាទិ៍

បណកាឌតឹយចណ្ណូតា តិដ្ឋិតា៍

សមុដ្ឋានាតីសុ ខ្ពុឆំ សិក្លាបឆំ តិសមុដ្ឋានំ កាឃចិត្តទោ ចាចាចិត្តទោ កាឃចាចាចិត្តទោ ច សមុដ្ឋាទិ, កិរិឃំ, សញ្ញាចិមោក្ខំ , សចិត្តកំ, លោកចជ្ជំ, កាឃកម្មំ, ចចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទ្វិចេទតត្តិ៍

១ប័ប័៍ ចិតិទចត្ថុសុ លោហិទចត្ថុស្មិំ ឃោ កិក្លូ ខ្ពុត្តិយា លោហិទកំ តិមិត្តំ សន្ធាឃាហ – ខ្ពុទរោ ត អញ្ញាសិ, ទស្មា ឌុក្កដំ៍

កក្កុសលោមត្តិ រស្សលោមេហិ ឆាហុលោមំ៍ អាកិណ្ណលោមត្តិ ឌុប្បិទលោមំ៍ លរលោមត្តិ ឆន្ធលោមំ៍ ឌីឈលោមត្តិ អរស្សលោមំ៍ សត្ថា ខ្ពុត្តិតិមិត្តមេច សន្ធាឃ ចុត្តំ៍

១ប័ឆ៍ចាបិទំ ឃោ ទេទិ អសន្ធម្មំ សន្ធាឃាហ, សា អសល្លូក្លូត្វា ធោ ច ឃោ បដិចុត្តត្តិ អាហ៍ បដិចុត្តំ នាឃ ក្ខុកចេប្យ តិឌេហិ អប្បតិដ្ឋិទោកាេស បិលាកេហិ ចិតានិទតីឌេ ចា ឍ្ពុកាេស ប្ុត តីឌំ បតិដ្ឋាបេត្វា ក្ខុងោត អាសិត្តំ, ឆលចេប្យ ចិសមបតិទានំ ចា តីឌានំ សមកចាលត្វាឃ ប្ុត អដ្ឋឌត្តេកាត សមីកទំ, ទេសុ អញ្ញាតរំ សន្ធាឃ ឲសា អាហ៍

មក្កចត្ថុស្មិំ មក្កោ សំសីឌតីទិ អក្កុខាទមក្កំ សន្ធាឃាហ៍ សេសំ ក្ខុត្តានមេចាទិ៍

ដុដ្ឋុល្លចាចាសិក្លាបឆចណ្ណូតា តិដ្ឋិតា៍

៣៍ អត្តកាមបារិចរិឃសិក្លាបឆចណ្ណូតា

១ឆ៍០៍ទេត សមេឃត ឆុរេន្ធា ករចាទិ អត្តកាមសិក្លាបឆំ៍ ទត្ថ ក្ុល្លុបកោទិ ក្ុលបឃិរុបិសតកោ ចត្ុត្ថំ បច្ចឃានំ អត្វាឃ ក្ុល្លុបសក្កមេត តិច្ចប្យឃុត្វោ៍

ចិចរបិណ្ឌបាទសេនាសតកិលាតបច្ចឃកេសជ្ជបរិក្លារត្តិ ចិចរញ្ចា បិណ្ឌបាទញ្ចា សេនាសតញ្ចា កិលាតបច្ចឃកេសជ្ជបរិក្លារញ្ចា៍ កិលាតបច្ចឃកេសជ្ជបរិក្លារត្តិ ចេត្ថ បតិករណត្ថេត បច្ចេឃា, ឃស្ស កស្សចិ សប្បាឃស្សេទំ អធិចចនំ៍ កិសក្កស្ស កម្មំ ទេត

ອຕຸຎ຺ຎາຕຕ຺ຕາຕິ ເກຍນ຺ຍ຺ ກິລິເສປຈ຺ຈເຍາຄ ເກຍນ຺ຍ຺ ກິລິເສປຈ຺ຈຍເກຍນ຺ຍ຺, ຍັກິຍ຺ຈີ ກິລິເສຍ຺ຍ ນປ຺ປາຍັ ກິນກ຺ກາຍຸ ເຕລຍຆຸຕາລິຕາຊີຕິ ຈຸຕ຺ຕ຺ ເຫາຕິ ປຣິກ຺ຂາເຣາຕິ ປຄ "ນຕ຺ຕິ ສກເຣປຣິກ຺ຂາເຣຕິ ນຸປຣິກ຺ຂຕ຺ ເຫາຕີ"ຕິອາຊີສຸ (ອ຺ ສຶ ລິ຺໙ລິ) ປຣິຈາເຣາ ຈຸຈ຺ຈຕິ "ຣເຄາ ນີນປຣິກ຺ຂາເຣາ ຍາສເກ຺ຂາ ຈກ຺ກຈີຣິເຍາ"ຕິອາຊີສຸ (ນັ຺ ສຶ຺ ໓຺໓) ອລງ຺ກາເຣາ "ເຍ ອິເຍ ປຍຸຂິເຕສ ຊີອິຕປຣິກ຺ຂາຣາ ນຍຸຄາເສຕຕ຺ຕາ"ຕິອາຊີສຸ (ເຣາ຺ ສຶ຺ ໑຺໑຺໑໔໑) ນຍຸກ຺ເຣາ຺ ຎຸຄ ປຄ ນຍຸກ຺ເຣາປິ ປຣິຈາເຣາປິ ຈຕ຺ຕິ຺ ຕຕິຖາກິລິເສປຈ຺ຈຍເກຍນ຺ຍ຺ ຊີອິຕຍ຺ຍ ປຣິຈາເຣາປິ ເຫາຕິ ຊີອິຕອິສາຍກາສາຕິຈຸປຸຕ຺ຕິຍາ ອສ຺ສຸ ອຄ຺ຕ຺ຕາ ຣກ຺ຂເຖຕາ, ນຍຸກ຺ເຣາປິ ຍຄາ ອິຣ ປຄຕ຺ຕຕິ ໑ຈເຍຍ຺ຍ ກາຣຖາຈເຕາ, ຕຍ຺ຍາ ປຣິກ຺ຂາເຣາຕິ ຈຸຈ຺ຈຕິ຺ ໑ຈິ ກິລິເສປຈ຺ຈຍເກຍນ຺ຍ຺ຍ ຕໍ ປຣິກ຺ຂາເຣາ ຈາຕິ ກິລິເສປຈ຺ຈຍເກຍນ຺ຍ຺ປຣິກ຺ຂາເຣາ, ຕໍ ກິລິເສປຈ຺ຈຍເກຍນ຺ຍ຺ປຣິກ຺ຂາຣຕ຺ຕິ ໑ຈເຍຕ຺ຕາ ຄຕ຺ຕຕ຺ຕາ຺

ຈນລຕ຺ຕິ ຫີສໍ ລິຍກໍ຺ ອຄ ຈາ ຈຍ຺ຍຕີຕິ ຈນເລິ, ປຎ຺ຈຕີຕິ ອເຕ຺ຕາ, ຕໍ ຈນລໍ, ອສຸຈິປຎ຺ຈຖາກຕ຺ຕິ ຈຸຕ຺ຕ຺ ເຫາຕິ຺ ສິຕ຺ຕິຫິຕ຺ຕາຕິ ເລຕຖອໍ ປິເຕຕ຺ຕາ຺

ກຍ຺ຍາຫໍ ເກສ ຫາຍາຍີຕິ ອຫໍ ກຍ຺ຍາ ອຕ຺ຕາຍ຺ຍາ ຎຸຕ຺ຕິຍາ ເກສ ເກາເກສ ຈາ ອລງ຺ກາເຣສ ຈາ ຣູເປສ ຈາ ປຣິຫາຍາຍິ, ກາ ສາຍ ຍຍາ ຎຸຕ຺ຕຣິຕເຣາຕິ ຊີເປຕິ຺

໑໔໑຺ນຕ຺ຕິເກຕິ ຎຸປຈາເຣ ຄຕ຺ຕາ ນາຍຕ຺ຕາ ອຈິຄຸເຣ, ປຄກາຂເສປິ ອຍເຍຈອເຕ຺ຕາ ຊີປິເຕາ ຺ ອຕ຺ຕກາຍປິຣິຈຣິຍາຍາຕິ ເຍຈຸສຄຍຸນຂ຺ຂາເຕສ ກາເຍສ ປິຣິຈຣິຍາ ກາຍປິຣິຈຣິຍາ຺ ອຕ຺ຕເສາ ອຕ຺ຕາຍ ກາຍປິຣິຈຣິຍາ ອຕ຺ຕກາຍປິຣິຈຣິຍາ, ອຕ຺ຕສາ ຈາ ກາຍິຕາ ຎຸຕ຺ຕິຕາຕິ ອຕ຺ຕກາຍາ, ນຍັ ເຍຈຸສຣາກຈເນສ ປຕ຺ຕິຕາຕິ ອເຕ຺ຕາ຺ ອຕ຺ຕກາຍາ ຈ ນາ ປິຣິຈຣິຍາ ຈາຕິ ອຕ຺ຕກາຍປິຣິຈຣິຍາ, ຕຍ຺ຍາ ອຕ຺ຕກາຍປິຣິຈຣິຍາຍ຺ ຈຎ຺ຎ ກາເຍຍ຺ຍາຕິ ໗ຫໍ ອາສິນັນັ ປກາເຍຍ຺ຍ຺

ຕ໗ ຍນ຺ຍາ "ອຕ຺ຕເສາ ອຕ຺ຕາຍ ກາຍປິຣິຈຣິຍາ"ຕິ ຎຸຍຍິ ອຕ຺ຕິຈິກເຍຸ ກາເຍາ ເຄຄ ເຫຕຸ ຈ ປິຣິຈຣິຍາ ຈ ອເຕ຺ຕາ, ເນນັ ຖຸຂ຺ຂາສໍ຺ "ອຕ຺ຕກາຍາ ຈ ນາ ປິຣິຈຣິຍາ ຈາຕິ ອຕ຺ຕກາຍປິຣິຈຣິຍາ"ຕິ ຎຸຍຍິ ອຕ຺ຕິຈິກເຍຸ ອຄິປ຺ປາເຍາ ເຄຄ ປິຣິຈຣິຍາ ຈາຕິ ອເຕ຺ຕາ, ເນນັ ຖຸຂ຺ຂາສໍ຺ ຕນ຺ຍາ ຖຸຂ຺ຂາເສ ອາຄເຣ ອກຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕຍຕ຺ເຍຈ ຄເຍ຺ຍຕໍ "ອຕ຺ຕເສາ ກາຍໍ ອຕ຺ຕເສາ ເຫຕຸໍ ອຕ຺ຕເສາ ອຄິປ຺ປາຍັ ອຕ຺ຕເສາ ປິຣິຈຣິຍ"ນ຺ຕິ ປຄກາຂສໍ ຈຸຕ຺ຕ຺ "ອຕ຺ຕເສາ ກາຍໍ ອຕ຺ຕເສາ ເຫຕຸໍ ອຕ຺ຕເສາ ປິຣິຈຣິຍ"ນ຺ຕິ ຫິ ຈຸເຕ຺ຕ ຂາສິຍຸຕ຺ຕິ ປຕິ຺ຕາ "໑ຕ຺ຕາຈຕາ ອຕ຺ຕເສາ ອຕ຺ຕາຍ ກາຍປິຣິຈຣິຍາ ຈຸຕ຺ຕາ"ຕິ຺ "ອຕ຺ຕເສາ ອຄິປ຺ປາຍັ ອຕ຺ຕເສາ ປິຣິຈຣິຍ"ນ຺ຕິ ຈຸເຕ຺ຕປິ ຂາສິຍຸຕ຺ຕິ "໑ຕ຺ຕາຈຕາ ອຕ຺ຕສາ ຎຸຕ຺ຕິຕກາຍິຕເຕ຺ສ ອຕ຺ຕກາຍປິຣິຈຣິຍາ ຈຸຕ຺ຕາ"ຕິ຺

ຎຸຄາສິ ຕຍ຺ຍາ ອຕ຺ຕກາຍປິຣິຈຣິຍາຍ ຈຎ຺ຎກາຍສາກາຣ ຄເຍ຺ຍເສ຺ຕາ "໑ຕຄຕ຺ຕ"ນ຺ຕິອາຂິຍາຫ຺ ຕໍ ຎຸເຕ຺ນເຕາປິ ສິເຕ຺ນເຕາປິ ຎຸຕ຺ຕາສຕ຺ເຍຈ຺ ອຍັ ປເສຕ຺ ປຄນຍຸເຕ຺ຕ ຈ ອາປຕ຺ຕິຈິສິສເຍາ ຈ – ໑ຕຄຕ຺ຕ...ເປ... ປຣິຈເຣຍ຺ຍາຕິ ຍາ ຍາຂິນັ ນີລຈຕ຺ຕ ກລ຺ຍາຖຄຍຸ໌ ໒ຫຸຈາຣິ ໑ເຕສ ຄເຍຸສ ປຣິຈເຣຍ຺ຍ, ຕຍ຺ຍາ ໑ຈິ ຍາຂິນັ ປຣິຈຣຕ຺ຕິຍາ ຍາ ອຍັ ປິຣິຈຣິຍາ ສາຍ, ໑ຕຄຕ຺ຕ ປິຣິຈຣິຍາສຕ຺ຕິ຺

ເມຖຸນູປສໍຫິເຕນ ສງ຺ຆາທິເສໂສຕິ ອິທ ອຕ຺ຕກາມປາຣິຈຣິຍາຍ ວຓ຺ຓໍ ພາສນ຺ໂຕ ຈ ເມຖຸນູປສໍຫິເຕນ ເມຖຸນທ຺ມ຺ມປຏິສໍຍຸຕ຺ເຕເນວ ວຈເນນ ໂຍ ພາເສຍ຺ຍ, ຕສ຺ສ ສງ຺ຆາທິເສໂສຕິ.

ຊ຺ລາຕິ ຍຖາ ເມຖຸນູປສໍຫິເຕເນວ ພາສນ຺ຕສ຺ສ ສງ຺ຆາທິເສໂສ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕຖາ “ອຫມ຺ປິ ຂຕ຺ຕິໂຍ, ຕ຺ວມ຺ປິ ຂຕ຺ຕິຍາ, ອຣຫຕິ ຂຕ຺ຕິຍາ ຂຕ຺ຕິຍສ຺ສ ທາຕຸໍ ສມຊາຕິກຕ຺ຕາ”ຕິ ເອວມາທີຫິ ວຈເນຫິ ປາຣິຈຣິຍາຍ ວຓ຺ຓໍ ພາສມານສ຺ສາປິ ສງ຺ຆາທິເສໂສ ນຕ຺ຖິ. “ອຫມ຺ປິ ຂຕ຺ຕິໂຍ”ຕິອາທີເກ ປນ ທາຕຸໍປິ ປຣິຍາເຍ ຈ ຕ຺ວາ “ອຣຫສິ ຕ຺ວໍ ມຍ຺ຫໍ ເມຖຸນທ຺ມ຺ມໍ ທາຕຸ”ນ຺ຕິ ເອວໍ ເມຖຸນປຏິສໍຍຸຕ຺ເຕເນວ ພາສມານສ຺ສ ສງ຺ຆາທິເສໂສຕິ.

ນຕ຺ຖິ ຈ ໂຫຕີຕິອາທີ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ. ເອຕ຺ຖ ອຸທາຍິເຕ຺ຖໂຣ ອາທິກມ຺ມິໂກ, ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິ ອາທິກມ຺ມິກສ຺ສາຕິ.

ສມຸຏ຺ຐານາທີ ສព຺ພໍ ທຸຏ຺ຐຸລ຺ລວາຈາສທິສໍ. ວິເສໂສ ທ຺ວິເວທນາເຕວາຕິ.

ອຕ຺ຕກາມປາຣິຈຣິຍສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໕. ສຎ຺ຈຣິຕ຺ຕສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

໑໔໙. ເຕນ ສມເຍນ ພຸທ຺ໂທ ພຄວາຕິ ສຎ຺ຈຣິຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ປຓ຺ຑິຕາຕິ ປຓ຺ຑິເຈ຺ຈນ ສມນ຺ນາຄຕາ, ພ຺ຍຕ຺ຕາຕິ ເວຍ຺ຍຕ຺ຕິເຍນ ສມນ຺ນາຄຕາ, ອຸປາເຍນ ສມນ຺ນາຄຕາ ອຸປາຍຎ຺ຎູ ວິຈາຣກາ. ເມທາວິນີຕິ ເມທາຍ ສມນ຺ນາຄຕາ, ຈິຏ຺ຐິ ຈິຏ຺ຐິ ເກຣາຕິ. ທກ຺ຂາຕິ ເຊກາ. ອນລສາຕິ ອຸຏ຺ຐານວີຣິຍສມ຺ປນ຺ນາ. ລກ຺ຂາຕິ ອຕຸຈ຺ຉິກາ.

ກິມ຺ຫິ ມຍາຕິ ກິຎ຺ຈິ ມຍໍ ກິເລໂສ ມຍໍ, ຫີນີ ມຍໍ ອຍຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ. ຄຸຫາຣິກາຍ ວຕ຺ຕຸໍ “ສາມິ ອຸເຍ຺ຍາຄຸຓ຺ຫາ”ຕິ ຄຸຫາຣິກາຍ ກາເຣສາ ວຕ຺ຕຸໍ.

ອາວາຫາທີສຸ ອາວາໂຫຕິ ທາຣກສ຺ສ ປຣກຸລໂຕ ທາຣິກາຍ ອານຍນໍ. ວິວາໂຫຕິ ອຕ຺ຕໂນ ທາຣິກາຍ ປຣກຸລເປສນໍ. ວາເຣຍ຺ຍນ຺ຕິ “ເທຖ ໂນ ທາຣກສ຺ສ ທາຣິກ”ນ຺ຕິ ຍາຈນໍ, ທິວສນກ຺ຂຕ຺ຕມຸຫຸຕ຺ຕປຣິຈ຺ເຉທກຣຓໍ ວາ.

໑໔໘. ປຸຣາຓຄຓກິຍາຕິ ເອກສ຺ສ ຄຓກສ຺ສ ກຣິຍາຍ, ສາ ຕສ຺ມິໍ ຊີວມາເນ ຄຓກີຕິ ປຎ຺ຎາຍິຕ຺ຖ, ມເຕ ປນ ປຸຣາຓຄຓກີຕິ ສງ຺ຂໍ ຄຕາ. ຕິໂຣການເຍາຕິ ພາຫິການເຍາ, ອເນກ຺ກາ ການເຍາຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ. ຍຕ຺ສ຺ສາຕິ ອຸທາຍິສ຺ສ ອິທໍ ສຎ຺ຈຣິຕ຺ຕກມ຺ມໍ ຍຸຕ຺ຕປຍຸຕ຺ຕກາຈ ຊາຕກາຍຕ຺ສ຺ສາ.

ឫហិរេកោរកេកាតិ ឯវាត ឯកោរកេត ឫហិរា ក្ញ្ជិតព្ពា ហោតិ ទន្តាបតបចាបតបអចេរតាឌិតា, ឯតេ ក្ញ្ជិឫ តទេតា អបរេត

ឌាសិកោរកេកាតិ យារាតិក្កយេ ឯវាត ឯកោរកេត ឌាសឹ ក្ញ្ជិតព្ពា ហោតិ ឯលត្តកយុកចចេលខ្ពូទ្ធិតាឌកាហលោឌិតា, ឯតេ ក្ញ្ជិឫ

ឝក្កតាតិ ឌលិទ្ធា, ឃត្ថ ចា កតា ឝក្កតា ហោតិ តាឌិរំ ក្យល់ កតា យារេឃ្យា ត្ថយំ ក្យារិកត្តិ យា អរេឃ្យា ត្ថយំ ក្យារិកា

អាហារូបហារោតិ អាហារោ ច ឧបហារោ ច កហលត្ថា ឌាតត្ថា, ត អរេយត្វា កិច្ចិ អាហដំ ត ឧបិហដំ តឃា សត្តិ កឃចិក្កឃោ

ចោហារោ អយ្យាកំ តត្តឹតិ ឌឹបេត្តិ ររេលោត កចិតព្ពំ អព្យាចេដេត, ររេលោ អស្ស ឫររេលោតិ ររេលោត តាយ ព្រាឌិរេស ករេមុឫ

អព្យាចេដេត អព្យាបិទេត កចិតព្ពំ, ឲចំ កចេត្តា ហិ ររេលោ ឫររេលោ អស្សាតិ, ឲចំ តំ អបសាឌេត្វា "កន្ធ ត្វំ ត យឃំ តំ ឌាតាយា"តិ

អាហំរុ

១៥០ សន្ថិតោតិ រត្ថូបកោលរេយ្យេត្តា យល្លិតបរាឌិតោ ចា

១០០ ឝុត្តាតិ ត្ថុត្តិឝុត្តា បរិចាវេត្តាតិ យតាបិយេស រូបិឌឹរ ត្ថេតោ ឌិតោ ច ររេត្តា ត្ថុត្ត្រឺយាតិ ចារេត្តា, កឹព្យអត្តា អគិរេត្តាតិ ឝុត្តំ

ហោតិ អត្តូតយកំឝុតិ ឃឌិ កាវិស្សតិ ត្វំ ឲត្តកំ ឌិតោ, ឃឌិ ត កាវិស្សតិ អហំ ឲត្តកត្តិ បលយកំរុ កិល្លុតំ បត អត្តុតំ កាតុំ ត ចដ្តតិ ឯវា

កោរាតិ បរាឌិតោត ឌាតព្ពត្តិ យហាបឆ្វរិយំ ឝុត្តំ

កចពិក្ខាតាយ អរេឃ្យា ឧឌាឃឹ តព្ហលិកត្តិ ឲត្ថ តព្ហលោតិ អចិកាលេលិ ឝុត្តតិ តព្ហលិកត្តិ អចិកាលិឌិកាវិកំ

១០១ សត្ថិវិត្តំ ររាបេឆ្ឈេយ្យាតិ សត្ថលោកាចំ ររាបឆ្ឈេយ្យ ឃស្មា បត តំ ររាបឆ្ឈេត្តេត កោតចិ បេរិតោត កត្វចិ កត្តព្ពំ ហោតិ,

បរេតោ ច "ត្ថុត្តិឃា ចា បុរិរបតិ"ត្តិ អាឌិចេតតោ ត្ថេឆ ត្ថុត្តិបុរិរា អឌិប្បេតា, តស្មា តយត្វំ ឌេស្សតុំ "ត្ថុត្តិឃា ចា បហិតោ បុរិរស្ស

រត្តិកេ កច្ឆតិ, បុរិរេត ចា បហិតោ ត្ថុត្តិឃា រត្តិកេ កច្ឆតី"តិ ឲចរេស្ស បឌកាឌតំ ឝុត្តំ ត្ថុត្តិឃា ចា បុរិរបតិ បុរិរស្ស ចា ត្ថុត្តិយតិត្តិ

ឲត្ថ អារោចេយ្យាតិ បិឃរេរេរា ឌដ្ឋត្តា, ឯតេតចស្ស បឌកាឌេត "បុរិរស្ស យតិ ត្ថុត្តិឃា អារោចេតិ, ត្ថុត្តិឃា យតិ បុរិរស្ស

អារោចេតី"តិ ឝុត្តំ

ត្ថឌាតិ ឃឌត្វំ តំ ឯតរំ យតិ អឌិប្បាយំ អព្ភាសយំ លត្ថិ រុចិ អារោចេតិ, តំ ឌេស្សេត្តា "ឌាយត្តេត ចា ឌារត្តេត ចា"តិអាឌិយាហ តត្ថ

ឌាយត្តេតិ ឌាយាកាចេ ឌារត្តេតិ ឌារកាចេ បុរិរស្ស ហិ យតិ ត្ថុត្តិឃា អារោចេត្តា ឌាយត្តេត អារោចេតិ, ត្ថុត្តិឃា យតិ

បុរិរស្ស អារោចេត្តា ឌារត្តេត អារោចេតិ; អបិច បុរិរស្សេច យតិ ត្ថុត្តិឃា អារោចេត្តា ឌាយត្តេត ចា អារោចេតិ

តិតាឆ្នកវិយាកាចេ, ឌារត្តេត ចា បិន្ធាចារកាចេ ឃស្មា បតេតំ អារោចេត្តេត "ត្វំ កិរស្ស ឌាយា កចិស្សសី"តិអាឌិ ចត្តព្ពំ ហោតិ,

តស្មា តំ ចត្តព្ពតាកាវំ ឌេស្សតុំ "ឌាយត្តេត ចាតិ ឌាយា កចិស្សសិ, ឌារត្តេត ចាតិ ឌារឹ កចិស្សសី"តិ អស្ស បឌកាឌតំ ឝុត្តំ ឲតោតេច

ច ឧបិឃេត ត្ថុត្តិឃា យតិ បុរិរស្ស អារោចេតេបិ បតិ កចិស្សសិ, សាមិកោ កចិស្សសិ, ឌារោ កចិស្សសីតិ ចត្តព្ពតាកាវោ វេចឌិតព្ពោ

អន្តមសោ តង្ខណិកាយបីតិ សព្វន្តិមេន បរិច្ឆេទេន យា អយំ តង្ខណេ មុហុត្តមត្តេ បដិសំវសិតព្វតោ តង្ខណិកាតិ វុច្ចតិ, មុហុត្តិកាតិ អត្ថោ។ តស្សាបិ “មុហុត្តិកា ភវិស្សសី”តិ ឯវំ បុរិសមតិំ អារោចេន្តស្ស សង្ឃាទិសេសោ។ ឯតេនេវុបាយេន “មុហុត្តិកោ ភវិស្សសី”តិ ឯវំ បុរិសស្ស ឥត្ថិមតិំ អារោចេន្តោបិ សង្ឃាទិសេសំ អាបជ្ជតីតិ វេទិតព្វោ។

១០១។ ឥទានិ “ឥត្ថិយា វា បុរិសមតី”ន្តិ ឯត្ថ អធិប្បេតា ឥត្ថិយោ ភេទតោ ទស្សេត្វា តាសុ សញ្ចរិត្តំ សមាបជ្ជតោ អាបត្តិភេទំ ទស្សេតុំ “ទស ឥត្ថិយោ”តិអាទិមាហ។ តត្ថ មាតុរក្ខិតាតិ មាតរា រក្ខិតា។ យថា បុរិសេន សំវាសំ ន កប្បេតិ, ឯវំ មាតរា រក្ខិតា, តេនស្ស បទភាជនេបិ វុត្តំ – “មាតា រក្ខតិ គោបេតិ ឥស្សរិយំ ការេតិ វសំ វត្តេតី”តិ។ តត្ថ រក្ខតីតិ កត្ថចិ គន្តុំ ន ទេតិ។ គោបេតីតិ យថា អញ្ញេ ន បស្សន្តិ, ឯវំ គុត្តដ្ឋានេ ឋបេតិ។ ឥស្សរិយំ ការេតីតិ សេរិវិហារមស្សា និសេធេន្តី អភិភវិត្វា បវត្តតិ។ វសំ វត្តេតីតិ “ឥទំ ករោហិ, ឥទំ មា អការសី”តិ ឯវំ អត្តនោ វសំ តស្សា ឧបរិ វត្តេតិ។ ឯតេនុបាយេន បិតុរក្ខិតាទយោបិ វេទិតព្វា។ គោត្តំ វា ធម្មោ វា ន រក្ខតិ, សគោត្តេហិ បន សហធម្មិកេហិ ច ឯកំ សត្ថារំ ឧទ្ទិស្ស បព្វជិតេហិ ឯកគណបរិយាបន្នេហិ ច រក្ខិតា “គោត្តរក្ខិតា ធម្មរក្ខិតា”តិ វុច្ចតិ, តស្មា តេសំ បទានំ “សគោត្តា រក្ខន្តី”តិអាទិនា នយេន បទភាជនំ វុត្តំ។

សហ អារក្ខេនាតិ សារក្ខា។ សហ បរិទណ្ឌេនាតិ សបរិទណ្ឌា។ តាសំ និទ្ទេសា បាកដាវ។ ឥមាសុ ទសសុ បច្ឆិមានំ ទ្វិន្នមេវ បុរិសន្តរំ គច្ឆន្តីនំ មិច្ឆាចារោ ហោតិ, ន ឥតរាសំ។

ធនក្កីតាទីសុ អប្បេន វា ពហុនា វា ធនេន កីតា ធនក្កីតា។ យស្មា បន សា ន កីតមត្តា ឯវ សំវាសត្ថាយ បន កីតត្តា ភរិយា, តស្មាស្ស និទ្ទេសេ ធនេន កិណិត្វា វាសេតីតិ វុត្តំ។

ឆន្ទេន អត្តនោ រុចិយា វសតីតិ ឆន្ទវាសិនី។ យស្មា បន សា ន អត្តនោ ឆន្ទមត្តេនេវ ភរិយា ហោតិ បុរិសេន បន សម្បដិច្ឆិតត្តា, តស្មាស្ស និទ្ទេសេ “បិយោ បិយំ វាសេតី”តិ វុត្តំ។

ភោគេន វសតីតិ ភោគវាសិនី។ ឧទុក្ខលមុសលាទិឃរូបករណំ លភិត្វា ភរិយាភាវំ គច្ឆន្តិយា ជនបទិត្ថិយា ឯតំ អធិវចនំ។

បដេន វសតីតិ បដវាសិនី។ និវាសនមត្តម្បិ បាវុរណមត្តម្បិ លភិត្វា ភរិយាភាវំ ឧបគច្ឆន្តិយា ទលិទ្ទិត្ថិយា ឯតំ អធិវចនំ។

ឱទបត្តកិនីតិ ឧភិន្នំ ឯកិស្សា ឧទកបាតិយា ហត្ថេ ឱតារេត្វា “ឥទំ ឧទកំ វិយ សំសដ្ឋា អភេជ្ជា ហោថា”តិ វត្វា បរិគ្គហិតាយ វោហារនាមេតំ, និទ្ទេសេបិស្ស “តាយ សហ ឧទកបត្តំ អាមសិត្វា តំ វាសេតី”តិ ឯវមត្ថោ វេទិតព្វោ។

ឱភដំ ឱរោបិតំ ចុម្ពដំ អស្សាតិ ឱភដចុម្ពដា, កដ្ឋហារិកាទីនំ អញ្ញតរា, យស្សា សីសតោ ចុម្ពដំ ឱរោបេត្វា ឃរេ វាសេតិ, តស្សា ឯតំ

អសិចចតំ។

ឥាឃឹ ចាតិ អត្ថគោរោមេច ឥាឃឹ ច ហោតិ ករិយា ច។

កាយ្ចការិ តាយ កោហ កតិឃា កាយ្ចំ កទោតិ, តាឃ សទ្ធិ កោចិ ឈទាចាសំ កបេ្យតិ អត្ថនោ ករិឃាឃ អគត្តិកោ ហុត្វា។ អឃំ ចុច្ចតិ “កាយ្ចការិ ច ករិឃា ចា”តិ។

ឆខេត អាហដា ឆន្ទាហដា, ក្ខុស្សិតទ្ធន្ទាឃ នេសតាឃ កត្វា បទចិសឃំ ចិលុយ្សិត្វា អាតីតាតិ ចុត្តំ ហោតិ, តំ កោចិ ករិឃំ កទោតិ, អឃំ ឆន្ទាហដា តាយ។ យុហុត្តិកា ចុត្តគឃាឲច, ឲតាសំ ឥសត្ថប្បិ បុរិសត្តកបេតេ យិច្ឆាចាទោ ហោតិ។ បុរិសាតំ បគ ចិសតិឃាបិ ឲតាសុ យិច្ឆាចាទោ ហោតិ, កិក្ខុនោ ច សង្ឃាទិត្តំ ហោតីតិ។

១០៥។ ផ្គិចាតិ បុរិសោ កិក្ខុ បហិណតីតិអាឌីសុ បដិក្កុល្យាតីតិ សោ កិក្ខុ តស្ស បុរិសស្ស “កច្ឆ, កនេត្ត, ផ្គិត្ថ្ថាឃំ យាតុទក្ខិតំ ទ្រ្វាហិ, ហោហិ កិទ ផ្គិត្ថ្ថាឃស្ស ករិឃា ឆតក្កិតា”តិ ឲចំ ចុត្តចចតំ “សាឆ្ សុបិសកា”តិ ចា “ហោតុ”តិ ចា “អាទោនចស្សាមី”តិ ចា ឃេត កោគចិ អាកាទេត ចចីកេជំ កត្វា ចា សីសកម្បតាឌីហិ ចា សម្បដិច្ឆតិ។ ចីមំសតីតិ ឲចំ បដិក្កហិត្វា តស្សា ផ្គិត្តិឃា សត្តិកំ កត្វា តំ សាសតំ អាទោនចតិ។ បច្ចាហទតីតិ ពេត អាទោនចិតេ សា ផ្គិត្តិ “សាឆ្”តិ សម្បដិច្ឆតុ ចា បដិក្កិបតុ ចា លជ្ជាឃ ចា តុណ្ហីហោតុ, បុត អាកត្វា តស្ស បុរិសស្ស តំ បចត្តិ អាទោនចតិ។

ឲត្តាចតា ផ្គុយាឃ បដិក្កហណាទោចតបច្ចាហទណសង្ខាតាឃ តិចង្កសម្បត្តិឃា សង្ឃាឌិសេសោ ហោតិ។ សា បគ តស្ស ករិឃា ហោតុ ចា យា ចា, អការណមេតំ។ សចេ បគ សោ យាតុទក្ខិតាឃ សត្តិកំ បេសិតោ តំ អឌិស្វា តស្សា យាតុឃា តំ សាសតំ អាទោនចតិ, ឌាហិទ្ធា ចិសជ្ជំ តាយ ហោតិ, តស្វា ចិសទ្ឋតត្តិ យេហាបគុយតួទោ អាហ។ យេហាសុយតួទោ បគ យាតា ចា ហោតុ បិតា ចា អត្ថុយោសា កោហឥាសីបិ អញ្ញោ ចាបិ ឃោ កោចិ តំ កិរិឃំ សម្បាឥស្សតិ, តស្ស ចុទេត្តបិ ចិសជ្ជំ តាយ ត ហោតិ, តិចង្កសម្បត្តិកាលេ អាបត្តិមេច។

តតុ ឃថា “ពុទ្ធំ បច្ចក្ខាមី”តិ ចត្តុកាមោ ចិទន្និត្វា “ធម្មំ បច្ចក្ខាមី”តិ ចនេន្ស បច្ចក្ខាតាចស្ស សិក្ខា។ ឃថា ចា “បឋមំ ឈាតំ សមាបជ្ជាមី”តិ ចត្តុកាមោ ចិទន្និត្វា “ទុតិឃំ ឈាតំ សមាបជ្ជាមី”តិ ចនេន្ស អាបត្តោចស្ស បារាជិកំ។ ឲចំសម្បគមិគត្តិ អាហ។ តំ បនេតំ “បដិក្កល្យាតិ, អនត្តចាសិ ចីមំសាបេត្វា អត្ថតា បច្ចាហទតិ, អាបត្តិ សង្ឃាឌិសេសស្សា”តិ ផ្គុមិតា សមេតិ, តស្វា សុការិតំ។

ឃថា ច “យាតុទក្ខិតំ ទ្រ្វាហី”តិ ចុត្តស្ស កត្វា តស្សា អាទោនចតុំ សមត្វាតំ យាតាឌីតមេ្យិ ចគោតា ចិសទ្ឋតោ តត្ថិ, ឲចមេច “ហោហិ កិទ ផ្គិត្ថ្ថាឃស្ស ករិឃា ឆតក្កិតា”តិ ចត្តនេ្ត “ហោហិ កិទ ផ្គិត្ថ្ថាឃស្ស ករិឃា ឈត្ថចាសិតី”តិ ឲចំ បរិញ្ញគំ ចុទេត្តសុ ឈត្ថចាសិតិអាឌីសុ ចចតេសុ អញ្ញតទចនេត ចា អចុទេត្តសុបិ “ហោហិ កិទ ផ្គិត្ថ្ថាឃស្ស ករិឃា ឌាឃា បឌាបតិ បុត្តយាតា ឈទណី ឈទសាមិតី កត្តទត្ធិកា

សុស្វសិកា បរិចារិកា"តិឧចយាឌីសុ ឆិចារបរិឌីបពោសុ ចចតេសុ អញ្ញាតរចរេសត ចា ចគត្តស្សាបិ ចិរចេក្កតា តត្ថិ តិចក្កុរយ្យត្តិយា អាបត្តិរេឃច៉ "យាត្យរក្ខិតំ ឡ្វាហី"តិ រេបសិតស្ស បត គក្តា អញ្ញាសុ បិត្យរក្ខិតាឌីសុ អញ្ញាតរំ ចគត្តស្ស ចិរចេក្កតំ៉ ឧស តរេឃា "បិត្យរក្ខិតំ ឡ្វាហី"តិអាឌីសុបិ៉

រោចលពោញ្ញ ឧកម្វលកទ្យូលកាឌិចរេសត "បុរិសស្ស យាតា កិក្ខុំ បហិណតិ, យាត្យរក្ខិតាឃ យាតា កិក្ខុំ បហិណតី"តិ ឧចយាឌីតំ ម្វលដ្ឋាតញ្ញ ចរេសត រេបឃ្យាលកេរោរេឃច ចិរេសរេសា៉ រេសាបិ បុរេត្តា ទុត្តតឃត្តា បិញ្ញត្ថអត្យសាររេតច សក្កា ឌាតិត្យត្តិ តាស្ស ចិកាក៌ ឥស្សេត្យំ អាឥរំ កាទិយ្យា

១១២ប័៉ បដិក្កហ្យាតីតិអាឌីសុ បត ខ្ចីសុ ចត្យក្កេសុ បចេយចត្យក្កេ អាឌិបរេគត តិចក្កុរយ្យត្តិយា សញ្ឈាឌិរេសរេសា, យរេញ្ញឌ្ជីហិ ទុចក្កុរយ្យត្តិយា ទុល្លច្ចយំ, អតេ្តា ឧពេកត ឧកក្កុរយ្យត្តិយា ទុក្កដំ៉ ទុតិយចត្យក្កេ អាឌិបរេគត ទុចក្កុរយ្យត្តិយា ទុល្លច្ចយំ, យរេញ្ញឌ្ជីហិ ឧកក្កុរយ្យត្តិយា ទុក្កដំ, អតេ្តា ឧពេកត អក្កាកាចរេតា អតាបត្តិ៉ តត្ត បដិក្កហ្យាតីតិ អាណាបកស្ស សាសតំ បដិក្កហ្យាតិ៉ ចីយំសតីតិ បហិតដ្ឋាតំ គក្តា តំ អារោរាចេតិ៉ បច្ចាហរតីតិ បុត អាគក្តា ម្វលដ្ឋស្ស អារោរាចេតិ៉

ត បច្ចាហរតីតិ អារោរាចេត្វា ឧរេត្តាច បក្កយតិ៉ បដិក្កហ្យាតិ ត ចីយំសតីតិ បុរិរេសត "ត្ថត្តត្តាយំ គក្តា ឡ្វាហី"តិ ទុច្ចយារេតា "សាធុ"តិ តស្ស សាសតំ បដិក្កហ្យិត្វា តំ បយុស្សិត្វា ចា អប្យយុស្សិត្វា ចា អរេញ្ញាត ករលិរេឃត តស្សា សត្តិកំ គក្តា កិញ្ចិរេឥច កតំ កររេឥត្តា តិសីឥតិ, ឧត្តាចតា "បដិក្កហ្យាតិ ត ចីយំសតិ តាយា"តិ ទុច្ចតិ៉ អឲ តំ សា ត្ថត្តិ សឃរេយច ចឥតិ "ត្យយ្យាកំ កិរ វ្តបដ្ឋរេកា យំ រោរេហ កាត្យការេយា"តិ ឧចំ ចត្វា ច "អហំ តស្ស ករិឃា កចិស្សាយី"តិ ចា "ត កចិស្សាយី"តិ ចា ចឥតិ៉ រេសា តស្សា ចចតំ អតកិតត្តិត្វា អប្យជិរេក្កាសិត្វា ត្យលិក្ខរេតាច ដ្តដ្ឋាឃាសតា តស្ស បុរិសស្ស សត្តិកំ អាគក្តា តំ បចត្តិ អារោរាចេតិ, ឧត្តាចតា "ត ចីយំសតិ បច្ចាហរតិ តាយា"តិ ទុច្ចតិ៉ ត ចីយំសតិ ត បច្ចាហរតីតិ រោចលំ សាសតារោរាចតការេល បដិក្កហ្យាតិរេឃច, ត្ថាតរំ បត ខ្វយំ ត កររាតិ៉

ត បដិក្កហ្យាតិ ចីយំសតិ បច្ចាហរតីតិ រោកាឌិ បុរិរេសា កិក្ខុស្ស ឌិតដ្ឋារេត ចា តិសិត្នដ្ឋារេត ចា តឆាទ្វបិ កត់ កររេឆតិ, កិក្ខុ រេតាត អប្យហិរេតាបិ បហិរេតា ចិឃ ហុត្វា ត្ថត្តិយា សត្តិកំ គក្តា "រេហាហិ កិរ ត្ថត្តត្តាយស្ស ករិឃា"តិអាឌិតា តរេឃត ចីយំសិត្វា តស្សា ទុចំ ចា អទុចំ ចា បុត អាគក្តា ត្ថយស្ស អារោរាចេតិ៉ រេតរេតច តរេឃត ចីយំសិត្វា អបច្ចាហររេត្តា "ត បដិក្កហ្យាតិ ចីយំសតិ ត បច្ចាហរតី"តិ ទុច្ចតិ៉ រេតរេតច តរេឃត ករេតា អចីយំសិត្វា តាឃ សយដ្ឋាបិតំ កត់ សុត្វា បចេយចត្យក្កស្ស តតិឃបរេឥ ទុត្តតរេឃត អាគក្តា ត្ថយស្ស អារោរាចេត្តា "ត បដិក្កហ្យាតិ ត ចីយំសតិ បច្ចាហរតី"តិ ទុច្ចតិ៉ ចត្យត្តបឥំ បិរេកដរេយច៉

សត្តហុរេល កិក្ខុ អាណារេបតីតិអាឌិតឃា បិរេកដិរេឃច៉ ឃឆា បត សត្តហុលិបិ ឧកចត្ថុយិអាបត្តិ, ឧចំ ឧកស្សបិ សត្តហុលចត្ថុសុ សត្តហុលិ អាបត្តិរេឃា រេចឌិតត្តា៉ កចំ? បុរិរេសា កិក្ខុ អាណារេបតិ "គច្ឆ, កេរេត្ត, អសុកស្មិំ តាម បិរេសារេឥ សដ្ឋិយត្តា ចា សត្តតិយត្តា ចា ត្ថត្តិរេឃា ឌិតា តា ចរេឥហិ, រេហាឆ កិរ ត្ថត្តត្តាយស្ស ករិឃារេឃា"តិ៉ រេសា សយ្យជិន្តិត្វា តត្ត គក្តា អារោរាចេត្វា បុត តំ សាសតំ

ᨷᨧ᩠ᨧᩣᩉᩁᨲᩥ᪨ ᨿᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᨷᩁᩥᩅᩣᩁᩮᨷᩥ –

“ᨷᨴᩅᩦᨲᩥᩉᩣᩁᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶ, ᩅᩣᨧᩣᨿ ᨽᨱᩥᨲᩮᨶ ᨧ;

ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ ᨣᩁᩩᨠᩣᨶᩥ ᩈᨷ᩠ᨷᨭᩥᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩥ;

ᨧᨲᩩᩈᨭ᩠ᨮᩥ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ ᩑᨠᨲᩮᩣ;

ᨷᨬ᩠ᩉᩣᨾᩮᩈᩣ ᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩥᨲᩣ”ᨲᩥ᪨ (ᨷᩁᩥ᪨ ᪒᪙᪐);

ᩍᨴᩴ ᨠᩥᩁ ᩋᨲ᩠ᨳᩅᩈᩴ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩋᨿᩴ ᨷᨬ᩠ᩉᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩅᨧᨶᩈᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᨲᩣᨿ ᨧᩮᨲ᩠ᨳ “ᨧᨲᩩᩈᨭ᩠ᨮᩥ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨶ ᩈᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᩉᩔᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᨧ ᩑᨠᩮᨶ ᨷᩮᩈᩥᨲᩔ ᩑᨠᩔ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣᩈᩩ ᩍᨲ᩠ᨳᩦᩈᩩ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ, ᩑᩅᩴ ᩑᨠᩮᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩑᨠᩥᩔᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨷᩮᩈᩮᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᩑᨠᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣᨶᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᩦᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨷᩮᩈᩮᨲᩥ, ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨣᨱᨶᩣᨿ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩣ᪨ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈᩣ ᩑᨠᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩑᨠᩥᩔᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨷᩮᩈᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨷᩩᩁᩥᩈᨣᨱᨶᩣᨿ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩣ᪨ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣ ᩑᨠᩴ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣᨶᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᩦᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨷᩮᩈᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨣᨱᨶᩣᨿ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩣ᪨ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩮ ᩑᨠᩥᩔᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨷᩮᩈᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨣᨱᨶᩣᨿ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩣ᪨ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣᨶᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᩦᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨷᩮᩈᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨣᨱᨶᩣᨿ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩣ᪨ ᩑᩈ ᨶᨿᩮᩣ “ᩑᨠᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩦ ᩑᨠᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩᨷᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩈᨽᩣᨣᩅᩥᩈᨽᩣᨣᨲᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩴ, ᨾᩣᨲᩣᨷᩥᨲᩩᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩣᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᨬ᩠ᨧᩁᩥᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅ᪨

ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩋᩣᨱᩣᨷᩮᨲᩥ ᨣᨧ᩠ᨨ ᨽᨶ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᩋᨦ᩠ᨣᩅᩈᩮᨶ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨽᩮᨴ ᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩔ ᨷᨮᨾᨷᨴᩮ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩦ ᩅᩦᨾᩴᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᩉᩁᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩔ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨲ᩠ᨲᩮᩣᩅ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩔ ᨷᩩᩁᩥᩈᩔ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩔᩣᨲᩥ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩔ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩅᩦᨾᩴᩈᩣᨷᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᨦ᩠ᨣᩮᩉᩥ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ, ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩔ ᩅᩦᨾᩴᩈᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᩉᨭᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᨦ᩠ᨣᩮᩉᩥ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᨷᩣᨠᨭᨾᩮᩅ᪨

᪑᪑᪙᪨ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᩣᨴᩮᨲᩦᨲᩥ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ ᨧᩮᩅ ᩅᩦᨾᩴᩈᨲᩥ ᨧ᪨ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩈᩴᩅᩣᨴᩮᨲᩦᨲᩥ ᨶ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᩉᩁᨲᩥ᪨ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩈᩴᩅᩣᨴᩮᨲᩦᨲᩥ ᨶ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᩣᨴᩮᨲᩦᨲᩥ ᩅᩦᨾᩴᩈᨲᩥ ᨧᩮᩅ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᩉᩁᨲᩥ ᨧ᪨ ᩑᩅᩴ ᩏᨽᨿᨲ᩠ᨳ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᨦ᩠ᨣᩮᩉᩥ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ᪨ ᨲᨲᩥᨿᨷᨴᩮ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ, ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪒᪐᪨ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᩅᩣ ᨧᩮᨲᩥᨿᩔ ᩅᩣ ᨣᩥᩃᩣᨶᩔ ᩅᩣ ᨠᩁᨱᩦᨿᩮᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩏᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᨠᩔ ᩋᩣᨴᩥᨠᨾ᩠ᨾᩥᨠᩔᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩣᨣᩣᩁᩴ ᩅᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᩣ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨠᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᩁᩩᨠᩣᨶᩴ ᨽᨲ᩠ᨲᩅᩮᨲᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩏᨷᩣᩈᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᩏᨷᩣᩈᩥᨠᩣᨿ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨷᩉᩥᨱᩮᨿ᩠ᨿ, ᩏᨷᩣᩈᩥᨠᩣ ᩅᩣ

ក្ខបិរសកឃ្ស, ឲចទ្ទរបត សឃ្លឃ្ស ពរលឹរឃេត កឆ្នត្តឃ្ស អតាបត្តិ៍ រចតិឃករយ្ចុ កឃិរយារតបិ ឲរសច តរយា៍ កិលិតឃ្ស រគសដ្ឋតាឃបិ ក្ខបិរសពេត ចា ក្ខបិសិកាឃ សត្តិកំ ក្ខបិសិកាឃ ចា ក្ខបិរសកឃ្ស សត្តិកំ បហិតឃ្ស កឆ្នរតា អតាបត្តិ៍ ក្ខយ្ចត្តកអាឌិកយ្ចិកា ទុត្តតយា ឲច៍

បឥកាឌតឹឃចល្អតា តិក្ខិតា៍

សយក្ខាតាឌឹសុ ឰាធំ សិក្លាបជំ លសយក្ខាតំ, ឞឹសុក្លិបតាឌិតា កាឃចិការទេត សាសតំ ករហត្វា កត្តា ហត្វយក្ខាឃ ចឹយំសិត្វា បុត អាកត្តា ហត្វយក្ខាឃ ឲច អារទារចត្តឃ្ស កាឃរតា សយក្ខាតិ៍ អាសតសាលិឃ តិសិត្ថឃ្ស “ឰាត្តត្តាយា អាកយិឃ្សតិ, តឃ្សា ចិត្តំ ឌារតយ្សាចា”តិ រពតចិ ទុរត្ត “សាទ្ធ”តិ សយ្សឌិង្ស្គ្វា តំ អាកតំ ចត្វា តឃ្សា កតាឃ បុត តស្ថិ បុទិរស អាករតា អារទារចត្តឃ្ស ចាចរតា សយក្ខាតិ៍ ចាចាឃ “សាទ្ធ”តិ សាសតំ ករហត្វា អរទ្ឋាត ពរលឹរឃេត តឃ្សា ឈទំ កត្តា អទ្ឋាត្វ ចា កយតការលេ តំ ឌិស្វា ចឌឹរគរឥរតច ចឹយំសិត្វា បុត អរទ្ឋារតច ពរលឹរឃេត តរតា អបក្កយ្ចុ ពកាឌិរឥច តំ បុទិសំ ឌិស្វា អារទារចត្តឃ្សាបិ ចាចរតាច សយក្ខាតិ៍ បណ្ឌត្តិ អឌាតត្តឃ្ស បត ពឹលាសចឃ្សាបិ កាឃចាចរតា សយក្ខាតិ៍ កធំ? សរច ហិឃ្ស យាតាបិតររា ក្ខស្ថិត្តា អស៊ចចតឹយា រហាត្តិ, តទ្ឋា កិក្លុ ឈទំ ក្ខបកតំ រឆរបិតា ចឥតិ “យាតា រត តាត យំ យហល្លកំ លរឆ្គត្វា ពាតិក្សូ កតា, កឆ្ន តំ យំ ក្ខបក្ខាតុំ របរសហឹ”តិ៍ រសា រច កត្តា តំ ចត្វា បុត បិត្សរគា តឃ្សា អាកយតំ ចា អតាកយតំ ចា អារទារចតិ, សឃ្លាឌិរសរសា៍ ឰាយាតិ តឹលិ អចិត្តកសយក្ខាតាតិ៍

បណ្ឌត្តិ បត ឌាតិត្វា ឲរតរហច តឹហិ តរឃហិ សទ្ឋាទិត្តំ សយាបដ្ឋរតា កាឃចិត្តរតា ចាចាចិត្តរតា កាឃចាចាចិត្តរតា ច សយក្ខាតិ៍ ឰាយាតិ តឹលិ បណ្ឌត្តិឌាតតចិរត្តត សចិត្តកសយក្ខាតាតិ៍ កិទិយំ, រតាសទ្ឋាចិរយាក្លិ, បណ្ឌត្តិចឌ្ជ, កាឃកយ្ចុំ, ចឌឹកយ្ចុំ, ក្សុសលិឌិចរសត រទត្វ តឹលិ ចិត្តាតិ, ស្បុលាឌិចរសត តិរឃ្សា រចឥតាតិ៍

ឲ៣៨៍ ចិតឹតចត្វសុ អាឌិរតា ចត្វបទ្ឋារព បដិក្កហិតយត្វត្វា ទក្កដិ៍

ពលហចត្វស្ថិ សរយ្ចុតឹឃំ អកាសីតិ តំ សទ្ឋាររបត្វា បុត រពហកយតឹឃំ

អកាសិ៍ តាល់ចចតឹយាតិ ត បទិទ្ឋត្តាតិ អរត្វា៍ ឃា ហិ ឃចា ឃចា រឃសុ រឃសុ ឌតបរឥសុ បទិទ្ឋត្តា បទិទ្ឋត្តាច រហាតិ, កទិយាកាចំ អតិក្កយតិ, អឃំ “អស៊ចចតឹយា”តិ ទុទ្ឋតិ៍ ឲសា បត ត អស៊ចចតឹយា រពតចិរឥច ពារលាត ពលហំ ពត្វា កតា, រតរតរទត្វ កកចា “អតាបត្តិ”តិ អាហ៍ ឃស្វា បត កាឃសំសរក្កុ ឃក្លិឃា ទុល្លទ្ឋឃំ ទុត្តំ, តស្វា ឌក្ខលាឌឹសុបិ ឃក្លិបតិរឃា ទុល្លទ្ឋឃចត្វរយចាតិ ចចឌិតព្វា៍ អក្ខពចាសុ បតតំ ត ចិចាទិតំ៍ រសសំ សព្វត្វក្ខត្តាតត្វរយចាតិ៍

សទ្ឋាទិត្តសិក្លាបឥចល្អតា តិក្ខិតា៍

៦. កុដិការសិក្ខាបទវណ្ណនា

៣៤២. តេន សមយេនាតិ កុដិការសិក្ខាបទំ. តត្ថ អាឡវកាតិ អាឡវិរដ្ឋេ ជាតា ទារកា អាឡវកា នាម, តេ បព្ពជិតកាលេបិ “អាឡវកា”ត្វេវ បញ្ញាយិំសុ. តេ សន្ធាយ វុត្តំ “អាឡវកា ភិក្ខូ”តិ. សញ្ញាចិកាយោតិ សយំ យាចិត្វា គហិតូបករណាយោ. ការាបេន្តីតិ ករោន្តិបិ ការាបេន្តិបិ, តេ កិរ សាសនេ វិបស្សនាធុរញ្ច គន្ថធុរញ្ចាតិ ទ្វេបិ ធុរានិ ឆឌ្ឌេត្វា នវកម្មមេវ ធុរំ កត្វា បគ្គហិំសុ. អស្សាមិកាយោតិ អនិស្សរាយោ, ការេតា ទាយកេន វិរហិតាយោតិ អត្ថោ. អត្តុទ្ទេសិកាយោតិ អត្តានំ ឧទ្ទិស្ស អត្តនោ អត្ថាយ អារទ្ធាយោតិ អត្ថោ. អប្បមាណិកាយោតិ “ឯត្តកេន និដ្ឋំ គច្ឆិស្សតី”តិ ឯវំ អបរិច្ឆិន្នប្បមាណាយោ, វុឌ្ឍិប្បមាណាយោ វា មហន្តប្បមាណាយោតិ អត្ថោ.

យាចនា ឯវ ពហុលា ឯតេសំ, ន អញ្ញំ កម្មន្តិ យាចនពហុលា. ឯវំ វិញ្ញត្តិពហុលា វេទិតព្វា. អត្ថតោ បនេត្ថ នានាករណំ នត្ថិ, អនេកក្ខត្តុំ “បុរិសំ ទេថ, បុរិសត្ថករំ ទេថា”តិ យាចន្តានមេតំ អធិវចនំ. តត្ថ មូលច្ឆេជ្ជាយ បុរិសំ យាចិតុំ ន វដ្ដតិ, សហាយត្ថាយ កម្មករណត្ថាយ “បុរិសំ ទេថា”តិ យាចិតុំ វដ្ដតិ. បុរិសត្ថករន្តិ បុរិសេន កាតព្វំ ហត្ថកម្មំ វុច្ចតិ, តំ យាចិតុំ វដ្ដតិ. ហត្ថកម្មំ នាម កិញ្ចិ វត្ថុ ន ហោតិ, តស្មា ឋបេត្វា មិគលុទ្ទកមច្ឆពន្ធកាទីនំ សកកម្មំ អវសេសំ សព្វំ កប្បិយំ. “កឹ, ភន្តេ, អាគតត្ថ, កេន កម្ម”ន្តិ បុច្ឆិតេ វា អបុច្ឆិតេ វា យាចិតុំ វដ្ដតិ, វិញ្ញត្តិបច្ចយា ទោសោ នត្ថិ. តស្មា មិគលុទ្ទកាទយោ សកកម្មំ ន យាចិតព្វា, “ហត្ថកម្មំ ទេថា”តិ អនិយមេត្វាបិ ន យាចិតព្វា; ឯវំ យាចិតា ហិ តេ “សាធុ, ភន្តេ”តិ ភិក្ខុំ ឧយ្យោជេត្វា មិគេបិ មារេត្វា អាហរេយ្យុំ. និយមេត្វា បន “វិហារេ កិញ្ចិ កត្តព្វំ អត្ថិ, តត្ថ ហត្ថកម្មំ ទេថា”តិ យាចិតព្វា. ផាលនង្គលាទីនិ ឧបករណានិ គហេត្វា កសិតុំ វា វបិតុំ វា លាយិតុំ វា គន្តុំ សកិច្ចបសុតម្បិ កស្សកំ វា អញ្ញំ វា កិញ្ចិ ហត្ថកម្មំ យាចិតុំ វដ្ដតេវ. យោ បន វិឃាសាទោ វា អញ្ញោ វា កោចិ និក្កម្មោ និរត្ថកកថំ កថេន្តោ និទ្ទាយន្តោ វា វិហរតិ, ឯវរូបំ អយាចិត្វាបិ “ឯហិ រេ ទារុំ វា ទារុំ វា អាហរាហី”តិ យថិច្ឆិតំ ការាបេតុំ វដ្ដតិ.

ហត្ថកម្មស្ស បន សព្វកប្បិយភាវទីបនត្ថំ ឥទំ នយំ ភណន្តិ. សចេ ហិ ភិក្ខុ បាសាទំ ការេតុកាមោ ហោតិ, ថម្ភត្ថាយ បាសាណកោដ្ដកានំ ឃរំ គន្ត្វា វត្តព្វំ “ហត្ថកម្មំ លទ្ធុំ វដ្ដតិ ឧបាសកា”តិ. កឹ កាតព្វំ, ភន្តេ,តិ? បាសាណត្ថម្ភា ឧទ្ធរិត្វា ទាតព្វាតិ. សចេ តេ ឧទ្ធរិត្វា វា ទេន្តិ, ឧទ្ធរិត្វា និក្ខិត្តេ អត្តនោ ថម្ភេ វា ទេន្តិ, វដ្ដតិ. អថាបិ វទន្តិ – “អម្ហាកំ, ភន្តេ, ហត្ថកម្មំ កាតុំ ខណោ នត្ថិ, អញ្ញំ ឧទ្ធរាបេថ, តស្ស មូលំ ទស្សាមា”តិ ឧទ្ធរាបេត្វា “បាសាណត្ថម្ភេ ឧទ្ធដមនុស្សានំ មូលំ ទេថា”តិ វត្តុំ វដ្ដតិ. ឯតេនេវុបាយេន បាសាទទារូនំ អត្ថាយ វឌ្ឍកីនំ សន្តិកំ ឥដ្ឋកត្ថាយ ឥដ្ឋកវឌ្ឍកីនំ ឆទនត្ថាយ គេហច្ឆាទកានំ ចិត្តកម្មត្ថាយ ចិត្តការានន្តិ យេន យេន អត្ថោ ហោតិ, តស្ស តស្ស អត្ថាយ តេសំ តេសំ សិប្បការកានំ សន្តិកំ គន្ត្វា ហត្ថកម្មំ យាចិតុំ វដ្ដតិ. ហត្ថកម្មយាចនវសេន ច មូលច្ឆេជ្ជាយ វា ភត្តវេតនានុប្បទានេន វា លទ្ធម្បិ សព្វំ គហេតុំ វដ្ដតិ. អរញ្ញតោ អាហរាបេន្តេន ច សព្វំ អនជ្ឈាវុត្ថកំ អាហរាបេតព្វំ.

ន កេវលញ្ច បាសាទំ ការេតុកាមេន មញ្ចបីឋបត្តបរិស្សាវនធម្មករណាទីនិ ការាបេតុកាមេនាបិ ទារុលោហមត្តិកាទីនិ លភិត្វា តេ តេ សិប្បការកេ ឧបសង្កមិត្វា វុត្តនយេនេវ ហត្ថកម្មំ យាចិតព្វំ. ហត្ថកម្មយាចនវសេន ច មូលច្ឆេជ្ជាយ វា ភត្តវេតនានុប្បទានេន

ចា លទ្ធេបិ សន្តំ កេហតន្តា៑ សចេ បត កាតុំ ត ឮន្តិ, កត្វចេចតតំ បច្ចាសីសន្តិ, អកប្បិយកហាបណាឌិ ត ឌាតន្តា៑ កិច្ចាចារចេត្វត តណ្ហាលិខីតិ បរិវេឃសិត្វា ឌាតុំ ចដ្ចតិ៑

ហត្វកប្ចចេសត បត្តំ កាចេត្វា តចេច ឋិចេចត្វា តចបក្កស្ស បត្តស្ស បុន្នាតចេតលត្វាឃ អចេត្តាកាយំ បចិចេត្វត "កិច្ចាឃ អាកចេតា"តិ សល្លចេក្ខត្វា ឃាក្យឃា ចា កចេត្ត ចា អាតីចេត ហចេត្វត បចេត្តា ឋិឆាតចេក្ខា៑ សចេ ដ្ឋបិសិកា "កិ, កចេត្ត"តិ បុច្ឆតិ, "តចបចេក្កា បចេត្តា បុន្នាតចេតលេត អចេត្វា"តិ ចត្តន្តា៑ សចេ ឞា "ចេឌហិ, កចេត្ត"តិ បត្តំ កេហត្វា ចេតលេត បុញ្ញិត្វា ឃាក្យឃា ចា កត្តស្ស ចា ឞុចេត្វា ចេឌតិ, ចិន្នាត្តិ តាយ ត ចេហាតិ, កេហតុំ ចដ្ចតីតិ៑

កិច្ចុ បចេកច ឋិណ្ឌាឃ ចរិត្វា អាឞតឞាលំ កត្វា អាឞតំ អបឃ្យុត្តា តិដ្ចត្តិ៑ ៣៧ ចេ ដ្ឋបិឞកា កិច្ចុ ឌិចេត ឌិឞ្វា ឞឃេឃច អាឞតាតិ អាហរាបត្តិ, តិសិឌិត្វា កច្ចេត្តហិ អាបុច្ឆិត្វា កត្តន្តា៑ អតាបុច្ឆា កតាតប្បិ តដ្ចំ កឹចា ត ចេហាតិ, អាបុច្ឆិត្វា កយតំ បត ចត្តុំ៑ សចេ កិច្ចុហិ "អាឞតាតិ អាហរចា"តិ ចុទេត្តហិ អាហដាតិ ចេហាត្តិ, អាបុច្ឆិត្វាច កត្តន្តា៑ អតាបុច្ឆា កតាតំ ចត្តចេកឌា ច តដ្ចប្លា កឹចាតិ៑ អត្វចេណចេកាឌចាឌីឞុបិ ៧ចេសច តចេឃា៑

យក្ខិកាចេឃា ឆាហុកា ចេហាត្តិ, "យក្ខិកាគីឌតិ អាហរចា"តិ ចត្តន្តា៑ បុចិយត្តឞាលាឌីតិ អាហរត្តិ, កប្បិយំ កាចារបត្វា បដិក្កហេតត្តាតិ៑ អាឞតឞាលិឃ ដ្ឋកកាឌតំ ទិត្តំ ចេហាតិ, "ឆយកចេណំ កណ្សា"តិ ត ចត្តន្តា៑ ឆយកចេកញ្ញាទិត្តកាឌចេត បក្ខិបចេត្តា កិចេត្តឃ្យ "តឌិ ចា តត្សអាកំ ចា កត្វា បត ដ្ឋកំ អាហរា"តិ ចត្តុំ ចដ្ចតិ៑ "ចេកហចេតា អាហរា"តិ ចេតច ចត្តុំ ចដ្ចតិ, ត អាហដំ បរិក្ខញ្ញិតន្តា៑ អាឞតឞាលិឃំ ចា អចេញ្ញាចេក ចា កត្តកិច្ចំ កចេរាចេត្តហិ តត្វឌាតកំ អត្តញ្ញាចុត្វកំ ឃំកិញ្ញិ ដ្ឋត្វាទិកក្លារហំ បត្តំ ចា ឞលំ ចា សចេ កិញ្ញិ កយំ កចេរាត្តិ អាហរាបេតិ, ហត្វកប្ចចេសត អាហរាបេត្វា បរិក្ខញ្ញិតុំ ចដ្ចតិ៑ អលញ្ញីហិ បត កិច្ចុហិ ចា ឞាឃណេចេហិ ចា ហត្វកប្ចំ ត កាចេតន្តា៑ អឃំ តាច បុរិសត្វកចេ តចេឃា៑

ចេកាណំ បត អញ្ញាតាតកអប្បចារិតដ្ចាតចេតា អាហរាបេតុំ ត ចដ្ចតិ, អាហរាបេត្តស្ស ឌុក្កដំ៑ ញាតិបចារិតដ្ចាតចេតាបិ ឞ្វលចេច្ឆញ្ញាឃ ឃាចិតុំ ត ចដ្ចតិ, តាចកាលិកតចេឃត សត្តាហ ចដ្ចតិ៑ ៧ចំ អាហរាបិតញ្ញុ ចេកាណំ ទក្ខិត្វា ឌក្កិត្វា ឞាយិកា បដិច្ចាចេបតក្ខា៑ សចស្ស ឋិចេឌា ចា សិក្ខំ ចា កិច្ចតិ ចា តស្សតិ ចា ឞាយិកា ចេ សយ្យដិច្ឆត្តិ, ឮចេច្ចុតំ កុសលំ ចេតា ចេ សយ្យដិច្ឆត្តិ, កឹចា ចេហាតិ៑ សចេ "តុយ្យាកំចេឃច ចេឌយា"តិ ចឌត្តិ ត សយ្យដិច្ឆិតន្តា៑ "ចិហារស្ស ចេឌយា"តិ ចុទេត្ត បត "អារាយិកាតំ អាចិក្ខច ឌក្កតត្វាឃា"តិ ចត្តន្តា៑

"សកដំ ចេឌថា"តិបិ អញ្ញាតាតកអប្បចារិចេត ចត្តុំ ត ចដ្ចតិ, ចិន្នាត្តិ៧ច ចេហាតិ ឌុក្កដំ អាបដ្ចតិ៑ ញាតិបចារិតដ្ចាចេត បត ចដ្ចតិ, តាចកាលិកំ ចដ្ចតិ កយ្យំ កត្វា បុត ឌាតត្តា៑ សចេ ចេតយិឃាឌីតិ កិដ្ចត្តិ ឋិកតិកាតិ កត្វា ឌាតត្តា៑ តដ្ចំ កឹចា ចេហាតិ៑ "តុយ្យាកចេឃច ចេឌយា"តិ ចុទេត្ត ឌាគុកដ្ឋំ តាយ សយ្យដិច្ឆិតុំ ចដ្ចតិ៑ ៧ឞ តចេឃា ចាសិឆចរុក្កុឆាទិកុឌាលតិតាឌចេតឞុ៑ ចល្លិអាឌីឞុ ច បរបរិក្កហិតេតឞុ៑ កុរុកណ្ឌប្បចេហាតចេកាឞុចេឃច ច ចល្លិអាឌីឞុ ចិន្នាត្តិ ចេហាតិ, ត តចេតា ឡុដ៑

អត្ថព្យាចុឡ្វគំ បត ឃំកិច្ចិ អាហទារបេញ៉ ចេ្ចតិ៍ ទក្លិតកោបិតវ្ណ្ទែតេឃេច ហិ ចិន្តាត្តិ តាយ ចុច្ចតិ៍ ឃា ខ្វិស្ បច្ចេឃេស្ ឃន្តោត ឃន្តា ត ចេ្ចតិ, ឃេតាឃតបច្ចេឃ បត “អាហទ ឥេហិ”តិ ចិន្តាត្តិយព្តេយច ត ចេ្ចតិ , បទិកទេចាការឃតិមិព្តកប្ខាតិ ចេ្ចត្តិ៍ តព្ធ ឝ្ចេបិឃទេចាកាទំ ចា ទេកាឌតឃាលំ ចា អព្ញា ចា ឃំកិច្ចិ ឃេតាឃតំ ព្ពន្តេវា “ព្ពយស្តិ៍ ចត ឞ្កាកាឃេ ឲចទុ្ទបំ ឃេតាឃតំ កាត៉ំ ចេ្ចតី”តិ ចា “ឃុព្តា”ត្តិ ចា “អត្ទុប”ត្តិ ចាតិអាឌិតា តឃេត ចចតំ បទិកចា តាយ៍ “ឝ្ចបិឃកា ត្ទេយព្យហិ ចឃចា”តិ? “បិឃាទេគ, កទេត្តា”តិ៍ “កិ កិក្លត្ត បត ឝ្ចបិឃកា បិឃាទេតា ត ចេ្ចតី”តិ ឲចយាឌិចចតំ ឞ្ការេឃា តាយ៍ យត្ទេស្ស ជិស្វា ទជ្ជ្ច បឃាទេតិ, ឈិទេល អាទេកាជាទេបតិ៍ “កិ ព្ពាជំ, កទេត្តា”តិ ចុទេព្ត “ព្ពាឆ អាចាឃំ កទិស្សាយា”តិ ឲចយាឌិកទលំ បត តិមិព្តកម្ម តាយ៍ កិលិតបច្ចេឃ បត ចិន្តាត្តិបិ ចេ្ចតិ, បទេកច បទិកចាឌីតិ៍

យត្ទស្សា ឝ្ចបក្ឋា ឃាចតាឃ ឝ្ចបក្ឋា ចិន្តាត្តិឃាតិ ទេតឃំ កិក្លត្ត តាឃ ឃាចតាឃ ច ចិន្តាត្តិឃា ច បឹត្យព្ពា៍ ឝ្ចព្ទិជ្ជត្តិបឹតិ “កិ ត្ អាហទារបេស្សត្តី”តិ ឝ្ចទេព្ញាកំ ព្ពព្ញាតំ ចលតំ បជិលកត្តិ៍ ឝ្ចព្តឃត្តិបឹតិ អហិ ចិឃ ជិស្វា ឃហឃា តឃិព្វា ឝ្ចព្លយត្តិ៍ បលិឃត្តិបឹតិ ធ្វទេតាច ទេឃត ចា ទេតត ចា បលិឃត្តិ៍ អទេព្ញាតបិ កន្តិ្តតិ ឃំ យក្កំ បជិបត្តា តំ បហាឃ តិចត្តិព្វា ចាយំ ចា ឥក្លិលំ ចា កទេហព្វា កន្តិ្ត, ក្វាទយ្យិ ឆទេកត្តិ៍

ឲ្យឞ៉ក្វតបុព្តា កិក្លទេចតិ ព្ពតិ កកចា ទេត កិក្លា កទហិព្វា តឥត្ទុបព្វា ឆម្ពិ៍ កចំ កព្វា បុតបិ ចិន្តាត្តិឃា ទេឌាឃំ បិកជំ ក្យុទេយាទេតា ព្ពយិតា “ក្វតបុព្តា កិក្លទេច”តិអាឌិតា តទេឃត តឹលំ ចត្វុតិ ឥទេស្សឃិ៍ តព្ធ យលិកទេល្ណាតិ ទេឃា កិទ តាកទាឌា ឃព្តាកាយឥឌំ យហល្លិយលិ កទេល្ណ បិលន្តិព្វា ចទតិ, តស្វា “យលិកទេល្ណា” ទេព្វច បព្ញាឃិព្ធ ឝ្ចបទិយុដ្ឋតិ យហត្តិ ឞលំ កទិព្វា អដ្ឋាឃីតិ ទេឃា កិទ ទេតឃំ ទ្វិត្តិ ព្ពឃីតំ កតិទេ្ឋា ព្ពឃិ ទេយព្តាចិហាទី អទេហាឃិ, តស្វា តាកទាឌា តឌិទេតា ឝ្ចព្ទិព្វា ឥេចចល្លិ តិម្ពិតិព្វា តឃ្សា ឃត្តិទេកា តិឃីជិព្វា ឃទេម្ពាឥតីឃំ កចំ កព្វា តំ ឥេចចល្លិ បហាឃ ឃកចល្លទេយច ឝ្ចបកត្វា តំ ព្ពឃិំ បទិក្លិបិព្វា បឃត្តាកាទំ កទេទាទេត្តា ឝ្ចបទិយុដ្ឋតិ យហត្តិ ឞលំ កទិព្វា ឈព្តិ ចិឃ ឆាទេឃយាទេតា យុហុត្តិ ឥព្វា បក្លយតិ, ទេតត ចុព្តិ “ឝ្ចបទិយុដ្ឋតិ យហត្តិ ឞលំ កទិព្វា អដ្ឋាឃី”តិ៍ យលិយស្ស កទេល្ណ បិលន្តតត្តិ យលិ អស្ស កទេល្ណ បិលន្តិតំ, អាយុក្កត្តិ អទេព្វា៍ ឲកយត្តិ អដ្ឋាឃីតិ ទេតត ឥេចចទេល្លត អាកត្តិ្វា តាបទេឃត ឃដ្ឋិ ឃទេម្ពាឥយាទេតា ឲកស្តិ៍ បទេឥឃ អដ្ឋាឃិ៍

យមត្តបិតត្តិ យម អត្តក្វា បិតក្វា៍ ចិបុលត្តិ ឌាហុលំ ឝ្ចព្យអាទត្តិ បលីតំ ៍ អតិឃាចទេកាឃីតិ អតិចិឃ ឃាចទេកា, អឃិ បុតប្បុតំ ឃាចឃីតិ ចុព្តិ ទេហាតិ៍ ឃុឃ្វតិ តទុលោ, ឆាឃឃយ្យទេត្ថា ទេឃាព្តាតប្យព្តបុទិឃេា៍ ឃក្លទា ចុច្ចតិ កាព្យអឃិលិ, តព្ធ ឆេាទេតា អឃិ “ឃក្លទឆេាទេតា តាយា”តិ ចុច្ចតិ, ឃក្លទឆេាទេតា បិលិមិប្រស្សាតិ ឃក្លទឆេាតបិលិ, បិឃាទេលា ឆេាតតិឃិតាឃព្កហទេព្វាតិ អទេព្វា៍ ឃធា ទេឃា អឃិហទេព្វា បុទិឃេា តាទេឃយ្យ, ឲចំ តាទេឃឃិ យំ ឃេលំ ឃាចយាទេតា, យលិ ឃាចទេត្តាតិ អទេព្វា៍

ត តំ ឃាទេចតិ តំ ត ឃាទេចយ្យ៍ កតទំ? ឃស្ស បិឃំ ឌីកឹឃេតិ ឃំ អស្ស ឃព្តស្ស បិឃត្តិ ឌាទេតយ្យ៍

កិមត្ថំ បត យត្ទស្សក្វតាតត្តិ យត្ទស្សក្វតាតំ អយតាបិតិ កិមេទេចព្ធ ចព្តព្ញា៍

᪑᪓᪕᪨ ᩈᨠᩩᨱᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩏᨻ᩠ᨻᩣᩊ᩠ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᩈᨠᩩᨱᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᨷᨮᨾᨿᩣᨾᨬ᩠ᨧ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᨿᩣᨾᨬ᩠ᨧ ᨶᩥᩁᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᨾᩮᩅ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨲᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨷᩦᩊᩥᨲᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᩋᨣᨾᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ – “ᨿᩮᨶᩣᩉᩴ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩦ”ᨲᩥ᪨

ᨠᩩᨲᩮᩣ ᨧ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᩈᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨷᩥ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨶ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨧᨦ᩠ᨠᨾᨶᩈᩦᩈᩮ ᨷᨶ ᩑᩅᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ – “ᨠᩩᨲᩮᩣ ᨧ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᩈᩦ”ᨲᩥ, ᨠᩩᨲᩮᩣ ᩋᩣᨣᨲᩮᩣᩈᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᩋᩉᩴ ᨽᨣᩅᩤ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨷᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᩏᨻ᩠ᨻᩣᩊ᩠ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨷᩦᩊᩥᨲᩮᩣ, ᩏᨻ᩠ᨻᩊᩣᨷᩥᨲᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩈᩮᩣ ᩈᨠᩩᨱᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᨿᩣᨧᨲᩦ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨶ ᨲᩮ ᩈᨠᩩᨱᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩅᨧᨶᩴ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᨣᩅᩤ ᨷᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩮᨶ ᨿᨳᩣ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨳᩣ ᩋᨠᩣᩈᩥ᪨

᪑᪓᪖᪨ ᩋᨷᩥᩉᩴ ᨲᩮ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨾᩦᨲᩥ ᩋᨷᩥ ᩋᩉᩴ ᨲᩮ ᨩᨶᩮ “ᩑᨠᩴ ᩅᩣ ᨴᩮᨳ, ᨷᩩᨶ ᩅᩣ ᨴᩮᨳ”ᨲᩥ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨾᩥ᪨ ᩈᨦ᩠ᨣᨾ᩠ᨾ ᨿᩣᨧᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨣ᩠ᨣᩅᨣ᩠ᨣᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᨧᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᩣᨧᨠᩮᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᩥᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᨿᩣᨧᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᩥᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᩣᨧᩴ ᩋᨴᨴᨾᨷ᩠ᨷᩥᨿᩮᩣᨲᩥ ᨿᩣᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩣᨧᩥᨲᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨿᩣᨧᩥᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨴᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣᨷᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᩥᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᩅᩤ ᨿᩣᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩣᨧᨶ᩠ᨲᩔ, ᩋᨴᨴᨾᨷ᩠ᨷᩥᨿᩮᩣᨲᩥ ᩋᨴᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᩥᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨾᩣ ᨾᩮ ᩅᩥᨴ᩠ᨴᩮᩔᨶᩣ ᩋᩉᩪᨲᩥ ᨾᩣ ᨾᩮ ᩋᨷ᩠ᨷᩥᨿᨽᩣᩅᩮᩣ ᩋᩉᩩ, ᩋᩉᩴ ᩅᩣ ᨲᩅ, ᨲ᩠ᩅᩴ ᩅᩣ ᨾᨾ ᩅᩥᨴ᩠ᨴᩮᩔᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᩥᨿᩮᩣ ᨾᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪓᪗᪨ ᨷᨠ᩠ᨡᩈᩴᩉᩁᩣᨶᩦᨲᩥ ᨠᩥᩈᨣᩮᩣᩁᨠ᩠ᨡᩦᩉᩥ ᩁᩪᨷᩥᨿᩮᩉᩥ ᨷᨠ᩠ᨡᩮᨠ᩠ᨡ ᩈᩴᩉᩁᨾᩣᨶᩣᨶᩥ᪨

᪑᪓᪘-᪑᪓᪙᪨ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨧᩥᨠᩣᨿ ᨷᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨧᩥᨠᩣ ᨶᩣᨾ ᩈᨿᩴ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲᨿᩣᨧᨶᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨧᩥᨠᩣᨿᩣ”ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨿᩣᨧᨶᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨿᩴ ᨿᩣᨧᩥᨲᨠᩮᩉᩥ ᩏᨷᨠᩁᨱᩮᩉᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᨶ ᩈᩣ ᩈᨿᩴᨿᩣᨧᩥᨲᨠᩮᩉᩥ ᨠᩁᩥᨿᨾᩣᨶᩣ ᩈᨿᩴ ᨿᩣᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩁᩥᨿᨾᩣᨶᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩈᨿᩴ ᨿᩣᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈᩮ”ᨲᩥ ᩏᨴ᩠ᨴᩮᩈᩔ ᨷᨴᨽᩣᨩᨶᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᩏᩃ᩠ᩃᩥᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩃᩥᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩋᩅᩃᩥᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨻᩉᩥᩃᩥᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩏᩃ᩠ᩃᩥᨲ᩠ᨲᩣᩅᩃᩥᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨻᩣᩉᩥᩁᩃᩥᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨠᩣᩁᨿᨾᩣᨶᩮᨶᩣᨲᩥ ᩍᨾᩔ ᨷᨴᨽᩣᨩᨶᩮ “ᨠᩣᩁᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶᩮᩅ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᩥᨿᩣ, ᩅᨧᨶᩣᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᨾᨶᩮᨲᩥ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᨶ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨧᩥᨠᩣᨿ ᨠᩩᨭᩥᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔᩣᨷᩥ ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᨾᩮᩅ ᨷᨭᩥᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩩ ᨠᩣᩁᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩏᨽᩮᩣᨷᩮᨲᩮ “ᨠᩣᩁᨿᨾᩣᨶᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣᩅ ᨷᨴᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨲᩥ ᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩮ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᨠᩣᩁᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨿᨴᩥ ᨷᨶ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᨠᩣᩁᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩣᨲᩥ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ, ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩴ ᩅᩥᩃᩮᩣᨾᩥᨲᩴ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶ ᩉᩥ ᨠᩣᩁᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᨴᩔᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩋᨲ᩠ᨲᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ “ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩑᩈᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᩏᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩣ, ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩴ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᨶ ᨿᩔᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᩏᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᩈᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ

ហោតិ, តស្មា អត្ថបរិយាយំ ទស្សេន្តោ “អត្តុទ្ទេសន្តិ អត្តនោ អត្ថាយា”តិ អាហ។ បមាណិកា ការេតព្ពាតិ បមាណយុត្តា ការេតព្ពា។ តត្រិទំ បមាណន្តិ តស្សា កុដិយា ឥទំ បមាណំ។ សុគតវិទត្ថិយាតិ សុគតវិទត្ថិ នាម ឥទានិ មជ្ឈិមស្ស បុរិសស្ស តិស្សោ វិទត្ថិយោ វឌ្ឍកីហត្ថេន ទិយឌ្ឍោ ហត្ថោ ហោតិ។ ពាហិរិមេន មានេនាតិ កុដិយា ពហិកុដ្ដមានេន ទ្វាទស វិទត្ថិយោ, មិនន្តេន បន សព្ពបឋមំ ទិន្នោ មហាមត្តិកបរិយន្តោ ន គហេតព្ពោ។ ថុសបិណ្ឌបរិយន្តេន មិនិតព្ពំ។ ថុសបិណ្ឌស្សូបរិ សេតកម្មំ អគ្គហិតំ។ សចេ ថុសបិណ្ឌេន អនត្ថិកោ មហាមត្តិកាយ ឯវ និដ្ឋាបេតិ, មហាមត្តិកាវ បរិច្ឆេទោ។

តិរិយន្តិ វិត្ថារតោ។ សត្តាតិ សត្ត សុគតវិទត្ថិយោ។ អន្តរាតិ ឥមស្ស បន អយំ និទ្ទេសោ, “អព្ភន្តរិមេន មានេនា”តិ, កុដ្ដស្ស ពហិ អន្តំ អគ្គហេត្វា អព្ភន្តរិមេន អន្តេន មិនិយមានេ តិរិយំ សត្ត សុគតវិទត្ថិយោ បមាណន្តិ វុត្តំ ហោតិ។

យោ បន លេសំ ឱឌ្ឌេត្វា មនុស្សបមាណេន ករិស្សាមីតិ ទីឃតោ ឯកាទស វិទត្ថិយោ តិរិយំ អដ្ឋ វិទត្ថិយោ, ទីឃតោ វា តេរស វិទត្ថិយោ តិរិយំ ឆ វិទត្ថិយោ ករោតិ, ន វដ្ដតិ។ ឯកតោភាគេន អតិក្កន្តម្បិ ហិ បមាណំ អតិក្កន្តមេវ ហោតិ។ តិដ្ឋតុ វិទត្ថិ, កេសគ្គមត្តម្បិ ទីឃតោ វា ហាបេត្វា តិរិយំ តិរិយតោ វា ហាបេត្វា ទីឃំ វឌ្ឍេតុំ ន វដ្ដតិ, កោ បន វាទោ ឧភតោ វឌ្ឍនេ? វុត្តញ្ហេតំ – “អាយាមតោ វា វិត្ថារតោ វា អន្តមសោ កេសគ្គមត្តម្បិ អតិក្កមិត្វា ករោតិ វា ការាបេតិ វា បយោគេ ទុក្កដ”ន្តិអាទិ (បារា។ ៣៥៣)។ មនុស្សបមាណា ឯវ បន វដ្ដតិ។ យា បន ទីឃតោ សដ្ឋិហត្ថាបិ ហោតិ តិរិយំ តិហត្ថា វា ឩនកចតុហត្ថា វា, យត្ថ បមាណយុត្តោ មញ្ចោ ឥតោ ចិតោ ច ន បរិវត្តតិ, អយំ កុដីតិ សង្ខ្យំ ន គច្ឆតិ, តស្មា អយម្បិ វដ្ដតិ។ មហាបច្ចរិយំ បន បច្ឆិមកោដិយា ចតុហត្ថវិត្ថារា វុត្តា, តតោ ហេដ្ឋា អកុដិ។ បមាណិកាបិ បន អទេសិតវត្ថុកា វា សារម្ភា វា អបរិក្កមនា វា ន វដ្ដតិ។ បមាណិកា ទេសិតវត្ថុកា អនារម្ភា សបរិក្កមនាវ វដ្ដតិ។ បមាណតោ ឩនកតរម្បិ ចតុហត្ថំ បញ្ចហត្ថម្បិ ករោន្តេន ទេសិតវត្ថុកាវ ការេតព្ពា។ បមាណាតិក្កន្តំ បន ករោន្តោ លេបបរិយោសានេ គរុកំ អាបត្តឹ អាបជ្ជតិ។

តត្ថ លេបោ ច អលេបោ ច លេបោកាសោ ច អលេបោកាសោ ច វេទិតព្ពោ។ សេយ្យថិទំ – លេបោតិ ទ្វេ លេបា – មត្តិកាលេបោ ច សុធាលេបោ ច។ ឋបេត្វា បន ឥមេ ទ្វេ លេបេ អវសេសោ ភស្មគោមយាទិភេទោ អលេបោ, អលេបោ សចេបិ កលលលេបោ ហោតិ, អលេបោ ឯវ។ លេបោកាសោតិ ភិត្តិយោ ចេវ ឆទនញ្ច, ឋបេត្វា បន ភិត្តិច្ឆទនេ អវសេសោ ឧម្មារលិបិដ្ឋសង្ឃាដវាតបានធូមច្ឆិទ្ទាទិ អលេបោការោ ឱកាសោ សព្ពោបិ អលេបោកាសោតិ វេទិតព្ពោ។

ភិក្ខូ អភិនេតព្ពា វត្ថុទេសនាយាតិ យស្មិំ ឋានេ កុដិ ការេតុកាមោ ហោតិ, តត្ថ វត្ថុទេសនត្ថាយ ភិក្ខូ នេតព្ពា។ តេន កុដិការកេនាតិអាទិ បន យេន វិធិនា តេ ភិក្ខូ អភិនេតព្ពា, តស្ស ទស្សនត្ថំ វុត្តំ។ តត្ថ កុដិវត្ថុំ សោធេត្វាតិ ន វិសមំ អរញ្ញំ ភិក្ខូ គហេត្វា គន្តព្ពំ, កុដិវត្ថុ បន បឋមមេវ សោធេត្វា សមតលំ សីមមណ្ឌលសទិសំ កត្វា បច្ឆា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា យាចិត្វា នេតព្ពាតិ ទស្សេតិ។ ឯវមស្ស វចនីយោតិ សង្ឃោ ឯវំ វត្តព្ពោ។ អស្ស។ បទតោ បន “ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពា”តិ ភិក្ខូ សង្ឃាយ ពាហុល្លតោ វុត្តំ។ តេ ចេ សព្ពោ សង្ឃោ ឧស្សហតីតិ សចេ សព្ពោ សង្ឃោ ន គច្ឆតិ, សង្ឃាយត្តនិកាយាទីហិ ឧស្សុក្កតា តេ តេ ភិក្ខូ ហោន្តិ។ សារម្ភំ អនារម្ភន្តិ

សឧបទ្ទវំ អនុបទ្ទវំ សបរិក្កមនំ អបរិក្កមនន្តិ សឧបទ្ទវេ អនុបទ្ទវេ។

បត្តកល្លន្តិ បត្តោ កាលោ ឥមស្ស ឱលោកនស្សាតិ បត្តកាលំ, បត្តកាលមេវ បត្តកល្លំ។ ឥទានិ តស្សោលោកនស្ស សព្វទិកម្មំ អនុសាវនានយេន ឱលោកេតុម្បិ កាតុំ វដ្ដតិ។ សចេ បន ចតុត្ថេនេវ កម្មេន យថាវុត្តាយ ញត្តិយា ច អនុសាវនាយ ច កាតព្វំ, ឱលោកេត្វា កាតុំ ន វដ្ដតិ។

ឧទ្ទិស្ស កិបិល្លិកានន្តិ រត្តកាឡបិង្គលាទិភេទានំ យាសំ កាសញ្ចិ កិបិល្លិកានំ។ កិបីល្លកានន្តិបិ បាឋោ។ អាសយោតិ និពទ្ធវសនដ្ឋានំ, យត្ថ ច កិបិល្លិកានំ ឯវំ ឧបចិកាទីនម្បិ និពទ្ធវសនដ្ឋានមេវ អាសយោ វេទិតព្វោ។ យត្ថ បន តេ គោចរត្ថាយ អាគន្ត្វា គច្ឆន្តិ, សព្វេសម្បិ តាទិសា សញ្ចរណដ្ឋានា អនាទីនវា, តស្មា តត្ថ កាតុំ វដ្ដតិ។ ឥមានិ ទាន ៤ ឋានានិ សត្តានុទ្ទយាយ បដិក្ខិត្តានិ។

ហត្ថីនំ វាតិ ហត្ថីនំ បន និពទ្ធវសនដ្ឋានម្បិ និពទ្ធគោចរដ្ឋានម្បិ ន វដ្ដតិ, សីហាទីនំ អាសយោ ច គោចរាយ បក្កមនដ្ឋានំ និពទ្ធគមនមគ្គោ ច ន វដ្ដតិ។ ឯតេសំ គោចរភូមិ ន គហិតា។ ឯសំ គោសឡ្ហិតិ អញ្ញេសម្បិ វាឡអាទីនំ តិរច្ឆានគតានំ។ ឥមានិ សព្វ ឋានានិ សប្បដិភយានិ កិច្ចំ អារោចេត្វា បដិក្ខិត្តានិ។ សេសានិ នានាឧបទ្ទវេហិ សឧបទ្ទវានិ។ តត្ថ បុព្ពណ្ណនិស្សិតន្តិ បុព្ពណ្ណំ និស្សិតំ សត្តធញ្ញនិស្សិតំ ធញ្ញានំ ឋានំ។ ឯសេវ នយោ អបរណ្ណនិស្សិតាទីសុបិ។ ឯត្ថ បន អព្ភាឃាតន្តិ ការណាឃរំ ចោរឃរំ, ចោរានំ មារណត្ថាយ កតន្តិ កុរុន្ទិអាទីសុ។

អាឃាតនន្តិ ធម្មគន្ធិកា វុច្ចតិ។ សុសានន្តិ មហាសុសានំ។ សំសរណន្តិ អនិព្ពិជ្ឈាយនីយោ គមនបរិក្កមនមគ្គោ វុច្ចតិ។ សេសំ វុត្តនយមេវ។

ន សក្កា ហោតិ យថាយុត្តេន សកដេនាតិ ទ្វីហិ ពលិពទ្ទេហិ យុត្តេន សកដេន ឯកំ ចក្កំ និព្ពោទកបតនដ្ឋានេ ឯកំ ពហិ កត្វា អាវិញ្ឆិតុំ ន សក្កា ហោតិ។ កុរុន្ទិយំ បន "ចតូហិ យុត្តេនា"តិ វុត្តំ។ សមន្តា និស្សេណិយា អនុបរិគន្តុន្តិ និស្សេណិយំ ឋត្វា គេហំ ឆាទេន្តេហិ ន សក្កា ហោតិ សមន្តា និស្សេណិយា អាវិញ្ឆិតុំ។ ឥតិ ឯវរូបេ សារម្ភេ ច អបរិក្កមនេ ច ទ្វេ ន ការេតព្ពា។ អនារម្ភេ បន សបរិក្កមនេ ការេតព្ពា, តំ វុត្តបដិបក្ខនយេន បិឡញ្ញយំ អាគតមេវ។

បុន សញ្ញាទិកា នាមាតិ ឯវមាទិ "សារម្ភេ ចេ ភិក្ខុ វត្ថុស្មិំ អបរិក្កមនេ សញ្ញាទិកាយ កុដិំ ការេយ្យា"តិ ឯវំ វុត្តសំយាទិកាទីនំ អត្ថប្បការណត្ថំ វុត្តំ។

បយោគេ ទុក្កដន្តិ ឯវំ អទេសិតវត្ថុកំ វា បមាណាតិក្កន្តំ វា កុដិំ ការេស្សាមីតិ អរញ្ញតោ រុក្ខា ហរណត្ថាយ វាសិំ វា ផរសុំ វា និសេតិ ទុក្កដំ, អរញ្ញំ បវិសតិ ទុក្កដំ, តត្ថ អល្លតិណានិ ឆិន្ទតិ ទុក្កដេន សទ្ធិំ បាចិត្តិយំ, សុក្ខានិ ឆិន្ទតិ ទុក្កដំ។ រុក្ខេសុបិ ឯសេវ នយោ។

ក្ងមិ សោរេឆតិ ឍណតិ, បំសុំ ក្ខ្ឌេទតិ, ឌិតាតិ; ឲចំ ឃាច បិឌឹទំ ពាត្ឋតិ តាច បុគ្គាបសេឃារកា តាយ សេហាតិ៍ តស្មិំ បុគ្គាបសេឃារេក សគ្គាតូ្ឲ

បិឌិត្តិឃដ្ឋារេត ទ្យក្កដេត សង្ឃិ បិឌិត្តិឃំ, ទ្យក្កដដ្ឋារេត ទ្យក្កដំ, តសេតា បដ្ឋាឃ សហបសេឃារកា តាយ៍ តត្ឲ ឆម្ពុសេហិ កាតគ្គាឃ ឆម្ពុ

ក្ងស្សារេបតិ, ទ្យក្កដំ៍ ព្ពដ្ឋកាហិ ឌិតិតគ្គាឃ ព្ពដ្ឋកំ អាឌិតាតិ, ទ្យក្កដំ៍ ឲចំ ឃំ ឃំ ក្ងបកទណំ សេឃារេដតិ, សគ្គាតូ្ឲ បសេឃារេក បសេឃារេក ទ្យក្កដំ៍

តឆ្ឍត្តស្ស ហត្ឲចារេទ ហត្ឲចារេទ តឆត្ឲាឃ កឆ្ឍត្តស្ស បសេឆ បសេឆ ទ្យក្កដំ៍ ឲចំ កតំ បត គារុក្យដ្ឋិកំ ចា ព្ពដ្ឋកក្យដ្ឋិកំ ចា និលិក្យដ្ឋិកំ ចា

អត្តុបសោ បណ្ហុសាលម្បិ សកិត្តិឆ្ឍតំ លិម្បិស្សាមីតិ ស្មុឆាឃ ចា យត្តិកាឃ ចា លិម្បត្តស្ស បសេឃារេក បសេឃារេក ឃាច ទុ្យល្លឆ្ឋឃំ ត សេហាតិ,

តាច ទ្យក្កដំ៍ ឲតំ បត ទ្យក្កដំ យហារេលសេបសេតច ចដ្ឋតិ, សេសតទត្តចណ្ហកទសេណ ចា ឌិត្តកសេម្ឲ ចា អតាបត្តិ៍

ឲកំ បិណ្ឌំ អតាកសេតតិ សេឃា សគ្គាបឆ្ឍិសេយា ឲសេកា សេលបបិណ្ឌោ, តំ ឲកំ បិណ្ឌំ អសយ្យសេត្ត ក្យដិកសេម្ឲ៍ ព្ពាឆំ ទុត្តំ សេហាតិ, ព្ពឆាតិ ឌ្ឋិហិ បិណ្ឌោហិ

តិដ្ឋាតំ កមិស្សតីតិ សេតរុ បឆមបិណ្ឌឆារេត ទុ្យល្លឆ្ឋឃត្តិ៍

តស្មិំ បិណ្ឌោ អាកសេតតិ ឃំ ឲកំ បិណ្ឌំ អតាកសេត ក្យដិកសេម្ឲ ទុ្យល្លឆ្ឋឃំ សេហាតិ, តស្មិំ អចសាតបិណ្ឌោ អាកសេត ឌិសេត្ត ឆបិសេត សេលបស្ស

ឈដិតត្វា អាបត្តិ សង្ឃាឌិសេសស្ស៍ ឲចំ សេលម្បត្តស្ស ឆ អសេត្តារេលសេប ចា អសេត្តារេលសេបត សង្ឃិ កិត្តិឆ្ឋា ឈឆតឆ្ឋា ឲកាពឆ្ឌិ កត្វា ឈដិសេត

ពាហិសេលសេប ចា ពាហិសេលសេបត សង្ឃិ ឈដិសេត សង្ឃាឌិសេសសោ៍ សសេឆ បត ឆ្វាទពឆ្ឌិ ចា ចាតបរិតំ ចា អដ្ឋសេបត្វាច យត្តិកាឃ លិម្បតិ, តស្មិំ ឆ្ឋា

តសេស្សាកាសំ ប្មុត ចសេឆ្ឍត្វា ចា អចសេឆ្ឍត្វា ចា ឆបិសេត សេលសេបិ ត ឈដឹឃតិ ទក្ខុតិ តាច, ប្មុត លិម្បត្តស្ស បត ឈដិតយសេត្ត សង្ឃាឌិសេសសោ៍

សសេឆ តំ ឆបិឃយាតំ បឆមំ ឌិសេត្តលេសេបត សង្ឃិ តិទត្តទសេយច ហុត្វា តិដ្ឋតិ, បឆមសេយច សង្ឃាឌិសេសសោ៍ ក្ងបឌិកាសេយាចតត្ឲិ អដ្ឋក្ងលយសេត្តត

អប្បត្តឆ្ឍតំ កត្វា កិត្តិ លិម្បតិ, អតាបត្តិ៍ ក្ងបឌិកាសេយាចតត្ឲសេយច សេហដ្ឋា បិសាណក្យដ្ឋំ កត្វា តំ អលិម្បិត្វា ក្ងបទិ លិម្បតិ, សេលសេបិ ត ឈដឹឃតិ តាយ, អតាបត្តិសេយច៍

ព្ពដ្ឋកក្យដ្ឋិកាឃ ព្ពដ្ឋកាហិសេយច ចាតបរិសេត ឆ ឆ្ងមសេតត្វាតិ ឆ កសេទាតិ, សេលបឈដសេតសេតច អាបត្តិ៍ បណ្ហុសាលំ លិម្បតិ,

សេលបឈដសេតសេតច អាបត្តិ៍ តត្ឲ អាសេលិកត្ឲាឃ អដ្ឋក្ងលយត្តំ ឆសេបត្វា លិម្បតិ, សេលសេបិ ត ឈដឹឃតិ តាយ, អតាបត្តិសេយច៍ សសេឆ

“ចាតបរិតំ លទ្ធា ឲត្ឲ ឆសេបស្សាមី”តិ កសេទាតិ, ចាតបរិសេត ឆបិសេត សេលបឈដសេតត អាបត្តិ៍ សសេឆ យត្តិកាឃ ក្យដំ កសេទាតិ, ឈឆតសេលសេបត

សង្ឃិ ឈដសេត អាបត្តិ៍ ឲសេកា ឲកបិណ្ឌាចសេយសំ កត្វា ឆសេបតិ, អសេញ្ញា តំ ឌិស្វា “ទ្យក្កតំ ព្ពដ”ត្តិ ចត្តឹសេត លិម្បតិ ក្ងកិត្តម្បិ អតាបត្តិ៍

ឲ៣៥៍កិក្ខុ ក្យដិ កសេទាតីតិ ឲចយាឌីតិ ឈត្តិស ចត្យក្កាតិ អាបត្តិកេឆឆស្សុកត្ឲិ ទុត្វាតិ, តត្ឲ សារម្ភាឃ ទ្យក្កដំ, អបរិក្ខុយតាឃ ទ្យក្កដំ ,

បយាណាតិក្កត្តាឃ សង្ឃាឌិសេសសោ, អសេឆសិតចត្ឲុកាឃ សង្ឃាឌិសេសសោ, ឲសេតសំ ចសេសត សេចាមិស្សាកាបត្តិសេឃា សេចឌិតគ្គា៍

ឲ៣៥៍អាបត្តិ ឌ្ឋិត្តំ សង្ឃាឌិសេសសេត ឌ្ឋិត្តំ ទ្យក្កដានត្តិអាឌីឃុ ឆ ឌ្ឋិហិ សង្ឃាឌិសេសសេហិ សង្ឃិ ឌ្ឋិត្តំ ទ្យក្កដានត្តិអាឌិតា តសេឃត អសេត្ឲា សេចឌិតសេគ្គា៍

ឲ៣៤១៍សោ ឆេ ឌិប្បកសេត អាកឆ្ឍតីតិអាឌីឃុ បត អឃំ អត្ឲឌិតិឆ្ឍសេយា៍ សោតិ សយាឌិសិត្វា បក្កត្តកិក្ខុ៍ ឌិប្បកសេតតិ អកិដ្ឋិសេត ក្យដិកសេម្ឲ៍

អញ្ញស្ស វា ទាតព្ពាតិ អញ្ញស្ស បុគ្គលស្ស វា សង្ឃស្ស វា ចជិត្វា ទាតព្ពា។ កិណិត្វា វា បុន កាតព្ពាតិ កិត្តកេន កិណ្ណា ហោតិ, សចេ ធម្ម ក្វិយំ តិលាតា, វទ្ធិតព្ពា។ សចេ បរិសាហាតំ ឧបរិ ឋបិតា, អបនេតព្ពា។ ឥដ្ឋកចិតាយ យាវ មត្ថលិង្គកា តាវ កុដ្ដា អបចិនិតព្ពា។ សង្គោបេតា ក្វិយសំ កត្វា ចិតាសិតា កិណ្ណា ហោតិ, ក្វិយតោ ឧបរិ ចតុរង្គុលមត្តម្បិ ឋិតេ អកិណ្ណាវ។ សេសំ សព្ពាចតុរង្គុលស្ស បាកដមេវ។ ន ហេត្ថ អញ្ញំ កិញ្ចិ អត្ថិ, យំ បាឡិមត្តអនុសារេនេវ ទុវិញ្ញេយ្យំ សិយា។

១៩១។ អត្តនា វិប្បកតន្តិអាទីសុ បន អត្តនា អារទ្ធំ វុត្តំ។ អត្តនា បរិយោសាបេតីតិ មហាមត្តិកាយ វា ថុសមត្តិកាយ វា យាយ កាយចិ បរិយោសិតការំ បរិបេត្យការេយា ហោតិ, តាយ អវសានបិណ្ឌំ ទេន្តោ បរិយោសាបេតិ។

បរេហិ បរិយោសាបេតីតិ អត្តនោវ អត្ថាយ បរេហិ បរិយោសាបេតិ។ អត្តនា វា ហិ វិប្បកតា ហោតុ បរេហិ វា ឧភយេហិ វា, តំ ចេ អត្តនោ អត្ថាយ អត្តនា វា បរិយោសាបេតិ, បរេហិ វា បរិយោសាបេតិ, អត្តនា ច បរេហិ ចាតិ យុគនទ្ធំ វា បរិយោសាបេតិ, សង្ឃាទិសេសោយេវាតិ អយមេត្ថ វិនិច្ឆយោ។

កុរុន្ទិយំ បន វុត្តំ – “ទ្វេ តយោ ភិក្ខូ ‘ឯកតោ វសិស្សាមា’តិ ករោន្តិ, រក្ខតិ តាវ, អវិភត្តត្តា អនាបត្តិ។ ‘ឥទំ ឋានំ តវ, ឥទំ មមា’តិ វិភជិត្វា ករោន្តិ អាបត្តិ។ សាមណេរោ ច ភិក្ខុ ច ឯកតោ ករោន្តិ, យាវ អវិភត្តា តាវ រក្ខតិ។ បុរិមតរមេវ វិភជិត្វា ករោន្តិ, ភិក្ខុស្ស អាបត្តី”តិ។

១៩២។ អនាបត្តិលេណេតិអាទីសុ លេណំ មហន្តម្បិ ករោន្តស្ស អនាបត្តិ។ ន ហេត្ថ លេខាបិ ឃដីយតិ។ គុហម្បិ ឥដ្ឋកាគុហំ វា សិលាគុហំ វា ទារុគុហំ វា ភូមិគុហំ វា មហន្តម្បិ ករោន្តស្ស អនាបត្តិ។

តិណកុដិកាយាតិ សត្តភូមិកោបិ បាសាទោ តិណបណ្ណច្ឆទនោ “តិណកុដិកា”តិ វុច្ចតិ។ អដ្ឋកថាសុ បន កុក្កុដច្ឆិកគេហន្តិ ឆទនំ ទណ្ឌកេហិ ជាលពទ្ធំ កត្វា តិណេហិ វា បណ្ណេហិ វា ឆាទិតកុដិកាវ វុត្តា, តត្ថ អនាបត្តិ។ មហន្តម្បិ តិណច្ឆទនគេហំ កាតុំ វដ្ដតិ, ឧល្លិត្តាទិភេទោ ឯវ ហិ កុដិយា លក្ខណំ, សោ ច ឆទនមេវ សន្ធាយ វុត្តោតិ វេទិតព្ពោ។ ចង្កមនសាលាយំ តិណចុណ្ណំ បរិបតតិ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឱគុម្ផេត្វា ឧល្លិត្តាវលិត្តំ កាតុ”ន្តិអាទីនិ (ចូឡវ. ២៩០) ឯត្ថ សាធកានិ, តស្មា ឧភតោ បក្ខំ វា កូដពទ្ធំ វា មណ្ឌលំ វា ចតុរស្សំ វា យំ “ឥមំ ឯតស្ស គេហស្ស ឆទន”ន្តិ ឆទនសង្ខេបេន កតំ ហោតិ, តស្ស កិញ្ចិលេបេន សទ្ធិំ លេបេ ឃដិតេ អាបត្តិ។ សចេ បន ឧល្លិត្តាវលិត្តច្ឆទនស្ស គេហស្ស លេបរក្ខណត្ថំ ឧបរិ តិណេន ឆាទេន្តិ, ឯត្តាវតា តិណកុដិ នាម ន ហោតិ។ កិំ បនេត្ថ អត្តនោ វសនត្ថាយ កាតព្ពកុដិកាយ? ន វដ្ដតិ, ឧទាហុ សារម្ភអបរិក្កមនបច្ចយាបីតិ? សព្ពត្ថាបិ អនាបត្តិ។ តថា ហិ តាទិសំ កុដិំ សន្ធាយ បរិវារេ វុត្តំ –

“ភិក្ខុ សញ្ញាចិកាយ កុដិំ ករោតិ;

ᩋᨴᩮᩈᩥᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩴ ᨸᨾᩣᨱᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ;

ᩈᩣᩁᨾ᩠ᨽᩴ ᩋᨸᩁᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶᩴ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ;

ᨸᨬ᩠ᩉᩣ ᨾᩮᩈᩣ ᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩥᨲᩣ”ᨲᩥ᪨ (ᨸᩁᩥ᪨ ᪄᪇᪉);

ᩋᨬ᩠ᨬᩔᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣᨲᩥ ᨠᩩᨭᩥᩃᨠ᩠ᨡᨱᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩩᨭᩥᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᩏᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᩔ ᩅᩣ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩔ ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᩴ ᨸᨶ “ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᩁᩩᨠᩣᨶᩴ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ ᨿᨳᩣᩈᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᨠᩁᨱᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᩅᩣᩈᩣᨣᩣᩁᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩅᩈᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩋᨣᩣᩁᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩏᨸᩮᩣᩈᨳᩣᨣᩣᩁᩴ ᩅᩣ ᨩᨶ᩠ᨲᩣᨥᩁᩴ ᩅᩣ ᨽᩮᩣᨩᨶᩈᩣᩃᩴ ᩅᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩈᩣᩃᩴ ᩅᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮᨸᩥᩔ ᩉᩮᩣᨲᩥ “ᩏᨸᩮᩣᩈᨳᩣᨣᩣᩁᨬ᩠ᨧ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ, ᩋᩉᨬ᩠ᨧ ᩅᩈᩥᩔᩣᨾᩥ ᨩᨶ᩠ᨲᩣᨥᩁᨬ᩠ᨧ ᨽᩮᩣᨩᨶᩈᩣᩃᩣ ᨧ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩈᩣᩃᩣ ᨧ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ, ᩋᩉᨬ᩠ᨧ ᩅᩈᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥᨸᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅ᪨ ᨾᩉᩣᨸᨧ᩠ᨧᩁᩥᨿᩴ ᨸᨶ “ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ “ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩅᩣᩈᩣᨣᩣᩁᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔᩮᩅ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩏᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᨠᩔ ᩋᩣᨴᩥᨠᨾ᩠ᨾᩥᨠᩣᨶᩴ ᩋᩣᩊᩅᨠᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᨨᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨠᩥᩁᩥᨿᨬ᩠ᨧ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩥᩁᩥᨿᨬ᩠ᨧ, ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨴᩮᩈᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨾᩣᨱᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨠᩥᩁᩥᨿᨲᩮᩣ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᩋᨴᩮᩈᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩥᩁᩥᨿᨲᩮᩣ, ᨶᩮᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᨸᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨠᩩᨭᩥᨠᩣᩁᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪇᪨ ᩅᩥᩉᩣᩁᨠᩣᩁᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪃᪆᪅᪨ ᨲᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᩅᩥᩉᩣᩁᨠᩣᩁᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩮᩣᩈᨾ᩠ᨻᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴᨶᩣᨾᨠᩮ ᨶᨣᩁᩮ᪨ ᨥᩮᩣᩈᩥᨲᩣᩁᩣᨾᩮᨲᩥ ᨥᩮᩣᩈᩥᨲᩔ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮ᪨ ᨥᩮᩣᩈᩥᨲᨶᩣᨾᨠᩮᨶ ᨠᩥᩁ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩥᨶᩣ ᩈᩮᩣ ᨠᩣᩁᩥᨲᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᨥᩮᩣᩈᩥᨲᩣᩁᩣᨾᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨨᨶ᩠ᨶᩔᩣᨲᩥ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᨠᩣᩃᩮ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨠᨨᨶ᩠ᨶᩔ᪨ ᩅᩥᩉᩣᩁᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨩᩣᨶᩣᩉᩦᨲᩥ ᩅᩥᩉᩣᩁᩔ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨩᩣᨶᩣᩉᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᩈᨠᩃᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩣ, ᩑᨠᩮᩣ ᩋᩣᩅᩣᩈᩮᩣ, ᨲᩮᨶᩮᩅᩣᩉ – “ᩋᨿ᩠ᨿᩔ ᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨠᩣᩁᩣᨸᩮᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ᪨

ᨧᩮᨲᩥᨿᩁᩩᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩦᨠᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧᩮᨲᩥᨿᩴ, ᨸᩪᨩᩣᩁᩉᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᨾᩮᨲᩴ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶᩴ, “ᨧᩮᨲᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᨲᩴ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨧᩮᨲᩥᨿᩁᩩᨠ᩠ᨡᩴ᪨ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨸᩪᨩᩥᨲᩴ ᨠᩣᨿᩔ ᩅᩣ ᨸᩪᨩᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᨿᨸᩪᨩᩥᨲᩴ᪨ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ ᩈᩮᩈᨸᨴᩮᩈᩩᨸᩥ᪨ ᩋᨸᩥᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᨩᨶᨸᨴᩮᩣᨲᩥ ᩑᨠᩔ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩁᨩ᩠ᨩᩮ ᩑᨠᩮᨠᩮᩣ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩮᩣ᪨

វដ្ឋន្តិ សកលវដ្ឋុំ វេទិតព្ពំ, សកលវដ្ឋុម្បិ ហិ ឯកាទិ ឯកាទិ តស្ស វុក្ខស្ស ឋានំ ឯកទេសោតិ, តេន វុត្តំ “វដ្ឋុដ្ឋិត”ន្តិ។ ឧកិត្រ្តិយន្តិ កាយិត្រ្តិយំ សន្តាយ ចតន្តិ។ ខីចសញ្ញាតោតិ សត្តសញ្ញាតោ។

១៩៩។ មហល្លកន្តិ សស្សាមិកការេន និយាទិកកុដិតោ មហត្តការោ ឧតស្ស អត្ថីតិ មហល្លកោ។ យស្មា វា ចត្ថុំ ទេសាបេត្វា បមាណាតិក្កមេនបិ កាតុំ ចដ្ដតិ, តស្មា បមាណមហត្តតាយបិ មហល្លកោ, តំ មហល្លកំ។ យស្មា បនស្ស តំ បមាណមហត្តំ សស្សាមិកត្តាច លព្ភតិ, តស្មា តទត្ថទស្សនត្ថំ “មហល្លកោ នាម ចិហារោ សស្សាមិកោ ចុច្ចតី”តិ បទភាជនំ ចុត្តំ។ សេសំ សព្ពំ កុដិការសិក្ខាបទេ ចុត្តនយេនេច វេទិតព្ពំ សទ្ធិំ សមុដ្ឋានាទីហិ។ សស្សាមិកភាចមត្តមេច ហិ ឯត្ថ កិរិយតោ សមុដ្ឋានាការោ បមាណតិយមាការោ ច ចិសេសោ, បមាណតិយមាភាចោ ច ចតុក្កបរិហីនាតីតិ។

ចិហារការសិក្ខាបទចណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៨។ បធមទុដ្ឋទោសសិក្ខាបទចណ្ណនា

១២០។ តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវាតិ ទុដ្ឋទោសសិក្ខាបទំ។ តត្ថ ចេឡុចនេ កលន្ទកនិចាបេតិ ចេឡុចនន្តិ តស្ស ឧយ្យានស្ស នាមំ, តំ កិរ ចេឡូហិ ច បរិក្ខិត្តំ អហោសិ អដ្ឋារសហត្ថេន ច បាការេន គោបុរដ្ដាលកយុត្តំ នីលោភាសំ មនោរមំ តេន “ចេឡុចន”ន្តិ ចុច្ចតិ, កលន្ទកានញ្ចេត្ថ និចាបំ អទំសុ តេន “កលន្ទកនិចាប”តិ ចុច្ចតិ។

បុព្ពេ កិរ អញ្ញតរោ រាជា តត្ថ ឧយ្យានកីឡនត្ថំ អាគតោ, សុរាមទេន មត្តោ ទិចាសេយ្យំ សុបិ, បរិជនោបិស្ស សុត្តោ រាជាតិ បុប្ផផលាទីហិ បលោភិយមានោ ឥតោ ចិតោ ច បក្កមិ។ អថ សុរាគន្ធេន អញ្ញតរស្មា សុសិររុក្ខា កណ្ហសប្បោ និក្ខមិត្វា រញ្ញោ អភិមុខោ អាគច្ឆតិ, តំ ទិស្វា រុក្ខទេចតា “រញ្ញោ ជីចិតំ ទស្សាមី”តិ កាឡកចេសេន អាគន្ត្វា កណ្ណមូលេ សទ្ទមកាសិ, រាជា បដិពុជ្ឈិ កណ្ហសប្បោ និចត្តោ, សោ តំ ទិស្វា “ឥមាយ កាឡកាយ មម ជីចិតំ ទិន្ន”ន្តិ កាឡកានំ តត្ថ និចាបំ បដ្ឋបេសិ, អភយឃោសនញ្ច ឃោសាបេសិ, តស្មា តំ តតោបភុតិ កលន្ទកនិចាបន្តិ សង្ខ្យាតំ។ កលន្ទកាតិ ហិ កាឡកានំ ឧតំ នាមំ។

ទព្ពោតិ តស្ស ថេរស្ស នាមំ។ មល្លបុត្តោតិ មល្លរាជស្ស បុត្តោ។ ជាតិយា សត្តចស្សេន អរហត្តំ សច្ឆិកតន្តិ ថេរោ កិរ សត្តចស្សិកោច សំចេគំ លភិត្វា បព្ពជិតោ ខុរគ្គេយេច អរហត្តំ បាបុណីតិ វេទិតព្ពោ។ យំកិញ្ចិ សាចកេន បត្តព្ពំ សព្ពំ តេន អនុប្បត្តន្តិ សាចកេន បត្តព្ពំ នាម តិស្សោ ចិជ្ជា, ចតស្សោ បដិសម្ភិទា, ឆ អភិញ្ញា, នច លោកុត្តរធម្មាតិ ឥទំ គុណជាតំ, តំ សព្ពំ តេន អនុប្បត្តំ ហោតិ។ នត្ថិ ចស្ស កិញ្ចិ ឧត្តរិ ករណីយន្តិ ចតូសុ សច្ចេសុ, ចតូហិ មគ្គេហិ, សោឡសចិធស្ស កិច្ចស្ស កតត្តា អញ្ញាតិស្ស កិញ្ចិ ឧត្តរិ ករណីយំ នត្ថិ។ កតស្ស ចា បតិចយោតិ តស្សេច កតស្ស កិច្ចស្ស បុន ចឌ្ឍនម្បិ នត្ថិ, ធោតស្ស ចិយ ចត្ថស្ស បដិធោវនំ បិសិតស្ស ចិយ គន្ធស្ស បដិបិសនំ, បុប្ផិតស្ស ចិយ ច បុប្ផស្ស បដិបុប្ផនន្តិ។ រហោគតស្សាតិ រហសិ គតស្ស។ បដិសល្លីនស្សាតិ តតោ តតោ បដិក្កមិត្វា សល្លីនស្ស, ឯកីភាចំ

គតស្សាតិ វុត្តំ ហោតិ។

អថ ខោ អាយស្មតោ ទព្ពស្ស មល្លបុត្តស្ស ឯតទហោសិ – “យន្នូនាហំ សង្ឃស្ស សេនាសនញ្ច បញ្ញបេយ្យំ ភត្តានិ ច ឧទ្ទិសេយ្យ”ន្តិ ថេរោ កិរ អត្តនោ កតកិច្ចភាវំ ទិស្វា “អហំ ឥមំ អន្តិមសរីរំ ធារេមិ, តញ្ច ខោ វាតមុខេ ឋិត បទីបោ វិយ អនិច្ចតាមុខេ ឋិតំ, នចិរស្សេវ និព្ពាយនធម្មំ យាវ ន និព្ពាយតិ តាវ កិន្នុ ខោ អហំ សង្ឃស្ស វេយ្យាវច្ចំ ករេយ្យ”ន្តិ ចិន្តេន្តោ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ – “តិរោរដ្ឋេសុ ពហូ កុលបុត្តា ភគវន្តំ អទិស្វាវ បព្ពជន្តិ, តេ ភគវន្តំ ‘បស្សិស្សាម ចេវ វន្ទិស្សាម ចា’តិ ទូរតោបិ អាគច្ឆន្តិ, តត្រ យេសំ សេនាសនំ នប្បហោតិ, តេ សិលាបដ្ដកេបិ សេយ្យំ កប្បេន្តិ។ បហោមិ ខោ បនាហំ អត្តនោ អានុភាវេន តេសំ កុលបុត្តានំ ឥច្ឆាវសេន បាសាទវិហារអឌ្ឍយោគាទីនិ មញ្ចបីឋត្ថរណាទីនិ ច សេនាសនានិ និម្មិនិត្វា ទាតុំ។ បុនទិវសេ ចេត្ថ ឯកច្ចេ អតិវិយ កិលន្តរូបាបិ ហោន្តិ, តេ គារវេន កិញ្ចិ បុរតោ ឋត្វា ភត្តានិបិ ន ឧទ្ទិសាបេន្តិ, អហំ ខោ បន តេសំ ភត្តានិបិ ឧទ្ទិសិតុំ បហោមី”តិ។ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខន្តស្ស “អថ ខោ អាយស្មតោ ទព្ពស្ស មល្លបុត្តស្ស ឯតទហោសិ – ‘យន្នូនាហំ សង្ឃស្ស សេនាសនញ្ច បញ្ញបេយ្យំ ភត្តានិ ច ឧទ្ទិសេយ្យ”ន្តិ។

ននុ ច ឥមានិ ទ្វេ ឋានានិ ភស្សារាមតាទិមនុយុត្តស្ស យុត្តានិ, អយញ្ច ខីណាសវោ និប្បបញ្ចារាមោ, ឥមស្ស កស្មា ឥមានិ បដិភំសូតិ? បុព្ពបត្ថនាយ ចោទិតត្តា។ សព្ពពុទ្ធានំ កិរ ឥមំ ឋានន្តរំ បត្តា សាវកា ហោន្តិយេវ។ អយញ្ច បទុមុត្តរស្ស ភគវតោ កាលេ អញ្ញតរស្មិំ កុលេ បច្ចាជាតោ ឥមំ ឋានន្តរំ បត្តស្ស ភិក្ខុនោ អានុភាវំ ទិស្វា អដ្ឋសដ្ឋិយា ភិក្ខុសតសហស្សេហិ សទ្ធិំ ភគវន្តំ សត្ត ទិវសានិ និមន្តេត្វា មហាទានំ ទត្វា បាទមូលេ និបជ្ជិត្វា “អនាគតេ តុម្ហាទិសស្ស ពុទ្ធស្ស ឧប្បន្នកាលេ អហម្បិ ឥត្ថន្នាមោ តុម្ហាកំ សាវកោ វិយ សេនាសនបញ្ញាបកោ ច ភត្តុទ្ទេសកោ ច អស្ស”ន្តិ បត្ថនំ អកាសិ។ ភគវា អនាគតំសញាណំ បេសេត្វា អទ្ទស, ទិស្វា ច ឥតោ កប្បសតសហស្សស្ស អច្ចយេន គោតមោ នាម ពុទ្ធោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, តទា ត្វំ ទព្ពោ នាម មល្លបុត្តោ ហុត្វា ជាតិយា សត្តវស្សោ និក្ខម្ម បព្ពជិត្វា អរហត្តំ សច្ឆិករិស្សសិ, ឥមញ្ច ឋានន្តរំ លច្ឆសី”តិ ព្យាកាសិ។ សោ តតោបភុតិ ទានសីលាទីនិ បូរយមានោ ទេវមនុស្សេសុ សំសរិត្វា អនុភវិត្វា អម្ហាកំ ភគវតោ កាលេ តេន ភគវតា ព្យាកតសទិសមេវ អរហត្តំ សច្ឆាកាសិ។ អថស្ស រហោគតស្ស “កិន្នុ ខោ អហំ សង្ឃស្ស វេយ្យាវច្ចំ ករេយ្យ”ន្តិ ចិន្តយតោ តាយ បុព្ពបត្ថនាយ ចោទិតត្តា ឥមានិ ទ្វេ ឋានានិ បដិភំសុ។

អថស្ស ឯតទហោសិ – “អហំ ខោ អតិស្សរោម្ហិ អត្តនិ, សត្ថារា សទ្ធិំ ឯកដ្ឋានេ វសាមិ, សចេ មំ ភគវា អនុជានិស្សតិ , ឥមានិ ទ្វេ ឋានានិ សមាទិយិស្សាមី”តិ ភគវតោ សន្តិកំ អគមាសិ។ តេន វុត្តំ – “អថ ខោ អាយស្មា ទព្ពោ មល្លបុត្តោ...បេ... ភត្តានិ ច ឧទ្ទិសិតុ”ន្តិ។ អថ នំ ភគវា “សាធុ សាធុ ទព្ព”តិ សម្បហំសេត្វា យស្មា អរហតិ ឯវរូបោបិ អកតាភិមនបរិឡាហិនោ ភិក្ខុ ឥមានិ ទ្វេ ឋានានិ វិចារេតុំ, តស្មា “តេន ហិ ត្វំ ទព្ព សង្ឃស្ស សេនាសនញ្ច បញ្ញបេហិ ភត្តានិ ច ឧទ្ទិសា”តិ អាហ។ ភគវតោ បច្ចស្សោសីតិ ភគវតោ វចនំ បតិអស្សោសិ អភិមុខោ អស្សោសិ, សម្បដិច្ឆីតិ វុត្តំ ហោតិ។

បឋមំ ទព្ពោ យាចិតព្ពោតិ កស្មា ភគវា យាចាបេតិ? គរហមោចនត្ថំ។ បស្សតិ ហិ ភគវា “អនាគតេ ទព្ពស្ស ឥមំ ឋានំ និស្សាយ

មេត្តិយភុម្មជកានំ ចេវ ន មហាបរិឡាហោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, តត្រ កោចិ គរហិស្សន្តិ ‘អយំ តុល្យកេនា អត្តនោ កម្មំ អកត្វា កស្មា ច្រាវីសំ ធានំ ជិនាសេតី’តិ។ តតោ អញ្ញេ ភណន្តិ ‘កោ ឯតស្ស ទោសោ ឯតេហេវ យាចិត្វា ឋបិតោ’តិ ឯវំ គរហតោ មុច្ចិស្សតី”តិ។ ឯវំ គរហមោចនត្ថំ យាចាបេត្វាបិ បុន យស្មា អសម្មុខេ កិញ្ចិម្បិ សង្ឃមជ្ឈេ ភិក្ខុមានេ និយ្យាតនាយោ ឧប្បជ្ជតិ “អយំ កស្មា សង្ឃមជ្ឈេ ឧច្ចាសទ្ទំ ករោតិ, ទោសស្សិទំ ភវិស្សតី”តិ។ សម្មុខេ បន ភណន្តេ “មាយស្មន្តោ កិញ្ចិ អវចុត្ថ, សម្មតោ អយំ, ភណតុ យថាសុខ”ន្តិ វត្តារោ ភវន្តិ។ អសម្មតស្ស អត្តនោ អជ្ឈាចិក្កន្តស្ស លហុកា អាបត្តិ ហោតិ ទុក្កដមត្តា។ សម្មតំ បន អជ្ឈាចិក្កន្តោ គរុកតរា បាចិត្តិយាបត្តិ ហោតិ។ អថ សម្មតោ ភិក្ខុ អាបត្តិយា គរុកភាវេន ចោទិតេហិបិ ទុប្បធំសិយតរោ ហោតិ, តស្មា តំ អាយស្មន្តំ សម្មន្នាបេតុំ “ញ្ញតេន ភិក្ខុនា”តិអាទិមាហ។ កិំ បន ឯតំ សម្មតិយោ ទ្វេ កម្មវាចា ភណន្តីតិ? ន ភណន្តិ, ឯកេន ភណិតេ, តេនាបិ ភណិតំ ហោតិ។ អប្បមេយ្យានំ បន ឯកាបិ ទ្វេបិ តិស្សោ បិ ភណិតុំ វដ្ដតិ។

៣៨៣។ សភាគានន្តិ គុណសភាគានំ, ន មិត្តសន្ថវសភាគានំ។ តេនេវាហ “យេ តេ ភិក្ខូ សុត្តន្តិកា តេសំ ឯកជ្ឈន្តិអាទិ។ យាវតិកា ហិ សុត្តន្តិកា ហោន្តិ, តេ ឧច្ចិនិត្វា ឯកតោ តេសំ អនុរូបេន សេនាសនំ បញ្ញបេតិ; ឯវំ សេសានំ។ កាយទឡ្ហិពហុលាតិ កាយស្ស ទឡ្ហិភាវករណពហុលា, កាយបោសកាតិ អត្ថោ។ ឥមាយបិមេ អាយស្មន្តោ រតិយាតិ ឥមាយ ឥមេ អាយស្មន្តោ សព្វរត្តិំ តិរច្ឆានកថាយ តិរច្ឆានកថារតិយា។ អច្ឆិស្សន្តីតិ វិហរិស្សន្តិ។

តេជោធាតុំ សមាបជ្ជិត្វាតិ តេជោកសិណចតុត្ថជ្ឈានំ សមាបជ្ជិត្វា ឧដ្ឋាយ អភិញ្ញាញាណេន អង្គុលិជលនំ អធិដ្ឋាយ តេនេវ តេជោធាតុសមាបត្តិជនិតេន អង្គុលិជាលាលោកេនាតិ អត្ថោ។ អយំ បន ថេរស្ស អានុភាវោ នចិរស្សេវ សកលជម្ពុទីបេ បាកដោ អហោសិ, តំ សុត្វា ភគវតោ ឧបិដ្ឋាកាទយោ អបិស្សុ ភិក្ខូ សញ្ចិច្ច វិកាលេ អាគច្ឆន្តិ។ តេ សញ្ចិច្ច ចិរេន អាគច្ឆន្តីតិ ជានន្តាបិ ចិរេន អាគច្ឆន្តិ។ កថំ? “អយ្យានំ អានុភាវំ បស្សិស្សាម”ន្តិ ភណិត្វា ឯវមេវ។

អង្គុលិយា ជលមានាយ បុរតោ បុរតោ គច្ឆតីតិ សចេ ឯកោ ភិក្ខុ ហោតិ, សយមេវ គច្ឆតិ។ សចេ ពហូ ហោន្តិ, ពហូ អត្តនោ និម្មិតេតិ។ សព្វេ អត្តនា សទិសា ឯវ ហោន្តិ បញ្ញាយន្តិ។

អយំ មញ្ចោតិអាទីសុ បន ឯកេន “អយំ មញ្ចោ”តិ វុត្តេ និម្មិតាបិ អត្តនោ អត្តនោ គតដ្ឋានេ “អយំ មញ្ចោ”តិ វទន្តិ; ឯវំ សព្វបទេសុ។ អយញ្ហិ និម្មិតានំ ធម្មតា –

“ឯកស្មិំ ភាសមានស្មិំ, សព្វេ ភាសន្តិ និម្មិតា;

ឯកស្មិំ តុណ្ហិមាសីនេ, សព្វេ តុណ្ហី ភវន្តិ តេ”តិ។

ឃស្មិំ បត ចិហារេ យច្ឆាបីធាឌីតិ ត បរិបូរេន្តិ, តស្មិំ អត្តនោ អាតុការេចត បូរេន្តិ៍ ទេតត តិមិត្តាតំ អចត្តុកចចតំ ត ហោតិ៍

ទេសតាសតំបញ្ញាបេត្វា បុតទេច ចេញ្ញូចតំ បច្ឆាកច្ឆតីតិ ទេតហិ សង្គិ ឌតបគកឆំ កទេធន្តា ត តិសីគតិ, អត្តនោ ចសតដ្ឋាតយេច បច្ឆាកច្ឆតិ៍

ឲ្យបីឲ្យ៍ទេយត្តិឃក្ខយឌកាតិ ទេយត្តិយោ ទេចច ក្ខយឌទេកា ច, លេញ្ញាក្កិឃាតំ អក្កុបុរិសា ឲុទេតា៍ លិយកាតិ ច កត្តាតីតិ ទេសតាសតាតិ តាច តចកាតំ លិយកាតិ បិបុលត្តីតិ អតច្ឆិរិឃទេយតំ៍ កត្តាតិ បត សលិការយោ បច្ឆិយំ ចា ឌីចទេកោកេ ចា បក្លិបិត្វា អាទេលិញ្ជឲត្វា ឲុកទេយកំ ដ្ឋទ្ធិរិត្វា បញ្ញាបេត្តិ, តាតិបិ ទេតសំ យគ្គបុឌាតាឃ លិយកាតិ សញ្ញាបច្ឆិយាទេតច បិបុលត្តិ៍ ឃស្សិ ឲុកចាទិកកត្តំ ទេហាតិ, តស្សិ ឲុទេតសំ បត្តឌិចទេស លិយកំ ចា ទេហាតិ, ឲុទេត ចា ឌិស្វាច បលីតំ អគត្វា លិយកទេយច ទេគត្តិ៍

អគិសក្លាទិកត្តិ តាតាសម្ពាទេហិ អគិសក្លិរិត្វា កតំ សុសក្ខីតំ, សុសយ្យាឌិតត្តិ អទេត្វា៍ កលាឌកត្តិ សក្យល្លកកត្តំ៍ ខិលក្កដុតិឃត្តិ កក្ខិកដុតិឃំ៍

កល្យាលកត្តិទេកាតិ កល្យាលំ សុត្តុំ អតិចិឃ បលីតំ កត្តយស្សាតិ កល្យាលកត្តិទេកា, បលីតគាឃកត្វា កទេត្តទេតច បញ្ញាទេតា៍ ចត្យក្កកត្តំ ទេគតីតិ ចត្តាទិ កត្តាតិ ទេគតិ, តង្គិតទេចាហាទេត បត “ចត្យក្កកត្ត”ត្តិ ចុត្តំ៍ ដ្ឋបតិដ្ឋិត្វា បរិចិសតីតិ សញ្ញាកយុទេត្ត ចិស្សទេជ្ជត្វា យហត្តិ បូឌាសក្កាទំ កត្វា សយីទេប គត្វា បរិចិសតិ៍ ឱ្ហគទេតត បុច្ឆិត្តីតិ ឱ្ហគតហត្វា ដ្ឋបសក្កយិត្វា “កិំ កទេត្ត ឱ្ហគតំ ទេគយា”តិ បុច្ឆិត្តិ, ឲចំ កទេលទេត្វទេឃច កទេលចចតំ ទេហាតិ៍ ឲុស តទេយា សុបិឌីសុ៍

ស្វាតតាឃាតិ ទេស្វ កទេចា កត្តបរិទេកាទេកា ស្វាតទេតា តស្សត្វាឃ, ស្វាតតាឃ ទេស្វ កត្តញ្ញស្ស កត្តបរិទេកាកស្សត្វាឃាតិ ចុត្តំ ទេហាតិ៍ ដ្ឋដ្ឋិដ្ឋំ ទេហាតីតិ បិទេបត្វា ឌិត្តំ ទេហាតិ៍ ទេយត្តិឃក្ខយឌកាតំ ទេលា កហបតីតិ ឰគំ ទេឆទេរា អសយត្តាហរិត្វា អាហ៍ ឲចំឱលចតី ហិ ទេតសំ យគ្គបុញ្ញតា, ឃំ សតិទេចបុល្លប្បត្តាតយ្យិ អសយត្តាហាទេរា ទេហាតិ៍ ទេឃ ទេឌតិ ឲត្វ ទេឌតិ គាសិ អាលបតិ៍

ហិទេយ្យា ទេលា អាចុទេសា អយ្យាកត្តិ ទត្តិ សយ្យត្តឃយាតា អតីតំ ឌិចសកាកំ សត្តាឃ “ហិទេយ្យា”តិ ចគត្តិ៍ ត ចិត្តុទុបត្តិ ត ចិត្តាតុទុបំ, ឃធា បុទេគ្គា ឃត្តកំ ឰច្ឆត្តិ, តត្តកំ សុបត្តិ, ត ឲចំ សុបិសុ, អប្បកទេយច សុបិសុតិ ចុត្តំ ទេហាតិ៍

ឱហារាយទេកាដ្ឋទេកតិ ទេចញ្ញូចតចិហារស្ស ឱហិទ្វារទេកាដ្ឋទេកា៍ បត្តល្លត្តាតិ បតិតល្លត្តា លត្តដ្ឋិកំ តាទេយត្វា តិសិត្តា៍ បញ្ញាឃត្តាតិ បគ្នុបិឃត្តា៍

ឃទេតា តិចាតំតទេតា សចាតត្តិ ឃត្វ តិចាតំ អប្បទេកាបិ ចាទេតា តត្វិ, តត្វ យហាចាទេតា ដ្ឋដ្ឋិទេតាតិ អធិប្បាទេយា៍ ដ្ឋគកំ យទេញ្ញា អាឌិត្តត្តិ ដ្ឋគកំ ចិឃ អាឌិត្តំ៍

ឲ្យប៉ះ៑ សរសិ ត្ថំ ឥឡ្ឋ ឲចទ្វប់ ពត្តាតិ ត្ថំ ឥឡ្ឋ ឲចទ្វប់ ពត្តា សរសិ៑ អឆ ចា សរសិ ត្ថំ ឥឡ្ឋ ឲចទ្វប់ ឃឆាឃំ កិក្លុតិ អាហ, ពត្តា ឆាសិ ឲចទ្វប់, ឃឆាឃំ កិក្លុតិ អាហាតិ ឲចំ ឥឃាឥឌត្វាឥបត្ថ អឥត្ថ ឥដ្ឋឥឡ្ឋា៑ ឥឃ បត "ពត្វា"តិ បឥត្តិ ឥតាសំ ក្ត្ឌុកឥយច៑

ឃឆា ឡំ កឥត្ត កពចា ឌាតាតិតិ ឥឆឥរា កិ ឥឥស្សតិ៑ កពចា កឥត្ត សព្ទាញ្ញា, អហត្ថា ឝិហាសឥចា, តត្ថិ ឃឃំគ្ចត្វប៉ិឥសចតា, ត់ ឡំ កពចា ឌាតាតិ, ត(តាហំ កិ ចក្លាឃិ, ឃឆា ឡំ កពចា ឌាតាតិ តឥឆចាហំ ឥដ្ឋឥឡ្ឋាតិ៑

ត ឥហា ឥឡ្ឋ ឥឡ្ឋា ឲចំ តិឥឡ្ឋាឥធត្តិតិ ឲត្ថ ត ឥហា ឥឡ្ឋ បហ្លិតា ឃឆា ត្ថំ បរប្បុច្ចឥឃត តិឥឡ្ឋាឥធសិ, ឲចំ តិឥឡ្ឋាឥធត្តិ; អបិ ច ឥហា ឃឥឥច សាឃំ ទាាត់ ឥតត តិឥឡ្ឋាឥធត្តិតិ ឲចឃឥត្ថា ឥដ្ឋឥឡ្ឋា៑ សឥច តឃា ពត់ ពតត្តិ ឡាឃិតា កិ ឥឥស្សតិ? ត ហិ សក្កា បរិសតឥលត ចា បក្លុបត្ថុប្បឥត ចា អកាារឥកា កាារឥកា កាត់, កាារឥកា ចា អកាារឥកា កាត់, តស្វា ឃំ សឃំ ពត់ ចា អពត់ ចា តឥឥច ចត្ថាត្តិ ឥឥស្សតិ៑ ពស្វា បត កពចា ឌាតឥត្តាបិ "អហំ ឌាតាឃិ, ឝិហាសឥចា ត្ថំ; តត្ថិ តុឃំគ្ឥគាឥសា, អឃំ កិក្លុតិ ឃុសាចាឌិតិ"តិ តាឥចាចាតិ? បរាត្ថុឃតាឃ៑ សឥច ហិ កពចា ឃំ ឃំ ឌាតាតិ ត់ ត់ ចឥឥឃ្យ, អឥឡ្ឋាត បិរាឌិកំ អាបឥត្តត បុឥដ្ឋត "អហំ ឌាតាឃិ ត្ថំ បិរាឌិឥកា"តិ ចត្ថាត្ថំ កឥចឃ្យ, តឥតា ឥសា បុក្កឥលិ "អឃំ បុឥឡ្ឋ ឥឡ្ឋំ ឃលូបុត្តំ សុគ្គិ ពត្វា ឡាឥគាតិ ឡំ អសុគ្គិ ពឥរាតិ; ពស្ស គាតិ កិ ចគាឃិ, ឃ(ត សត្ថាបិ សាចឥកាសុ ឈត្តាពតិ ពត្ថតិ; ក្យុឥតា ឡាឃស្ស សព្ទាញ្ញុកាឥចា"តិ អាឈាត់ ទាត្ថិត្វា អបិឃ្វបឥកា កឥចឃ្យ, តស្វា កពចា ឡាឃាឃ បរាត្ថុឃតាឃ ឌាតឥត្តាបិ តាឥចាច៑

កិត្ថា កិឥឃ្យា ក្ត្បចាឥបរិចឌ្ឋតឥតាបិ តាឥចាច៑ ឃឌិ ហិ កពចា ឲចំ ចឥឥឃ្យ, ឲចំ ក្ត្បចាឥគា កឥចឃ្យ "ឥឡ្ឋាស្ស ឃលូបុត្តស្ស ចុដ្ឋាត់ តាឃ ការិឃំ, សឃ្វាសឃ្វុគ្គិ បត សក្លិ លកិត្វា ចុដ្ឋិឥតា"តិ៑ ឡាឥត្ថា ចុដ្ឋាតលក្លលំ ឃឡ្ឋាឃាតា "ត្យុគ្គាឥលបិ សក្លិតា សុគ្គិ ចា អសុគ្គិ ចា ឥហាតិ ឃឃំ ឌាតាឃ, អឃំ បុក្កឥលិ អសុឥគ្គា"តិ ឲចំ បិបកិក្លុ លឌ្ឋិយ្យិ ចិតាឥសឃ្យុត្តិ៑ អបិច អតាកឥតាបិ កិក្លុ ឌ្ឋតិឥល្លា ចត្ថុសិ ឥចាឥឥត្វា សាឥទត្វា "សឥច តឃា ពត់, 'ពត'ត្តិ ចឥឥហិ"តិ លឌ្ឋិត់ បដិឡ្ឋា កឥហត្វា ពឃ្វុំ ពរិស្សត្តិតិ ចិតឃលក្លលឥហ តត្តិ ឥបឥត្តា "អហំ ឌាតាឃិ"តិ អចត្វាច "សឥច តឃា ពត់, 'ពត'ត្តិ ចឥឥហិ"តិ អាហ៑

តាកិឌាតាឃិ ស្យុបិតឥត្តតបិ ឥយធុត់ ឆឃុំ បដិឥសចិតាតិ ស្យុបិតឥត្តតបិ ឥយធុត់ ឆឃុំ ត អកិឌាតាឃិ, ត បដិឥសចិតា អហត្តិ ចុត្តំ ឥហាតិ៑ អឆ ចា បដិឥសចិតា ហុត្វា ស្យុបិតឥត្តតបិ ឥយធុត់ ឆឃុំ ត ឌាតាឃិតិ ចុត្តំ ឥហាតិ៑ ឥឃ បត "បដិឥសចិត្វា"តិ បឥត្តិ ឥតាសំ ក្ត្ឌុកឥយច៑ បឥកច ឌាកឥរាតិ ឌាកឥត្តា បត បឥឃំឥឃច ត ឌាតាឃិតិ៑

ឥតត ហិ កិក្លុឥច ឥយត្តិឃំ កិក្លុតិ តាឥសឆាតិ ឃស្វា ឥឡ្ឋាស្ស ច ឡាឃិស្សា ច ចឥត់ ត ឈឌិឃតិ តស្វា ឥយត្តិឃំ កិក្លុតិ តាឥសឆាតិ ចុត្តំ ឥហាតិ៑

តត្ថ តិឥស្សា តាសតា – លិក្កតាសតា, សំចាសតាសតា, ឥល្លពឃុតាសតាតិ៑ តាសុ "ក្វសឥកា តាឥសតឥឡ្ឋា"តិ (បិរា៑ ៩៩) អឃំ

“ᩃᩥᨦ᩠ᨣᨶᩣᩈᨶᩣ”᪈ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨴᩔᨶᩮ ᩅᩤ ᩋᨷ᩠ᨸᨭᩥᨠᨾ᩠ᨾᩮ ᩅᩤ ᨷᩣᨷᩥᨠᩣᨿ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩋᨷ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩮ ᩅᩤ ᩏᨠ᩠ᨡᩮᨷᨶᩦᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨿᩴ “ᩈᩴᩅᩤᩈᨶᩣᩈᨶᩣ”᪈ “ᨧᩁ ᨷᩥᩁᩮ ᩅᩥᨶᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪈ ᪔᪒᪘) ᨴᨱ᩠ᨯᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨿᩴ “ᨴᨱ᩠ᨯᨠᨾ᩠ᨾᨶᩣᩈᨶᩣ”᪈ ᩍᨵ ᨷᨶ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᨶᩣᩈᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿᩣᩉ – “ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᩴ ᨶᩣᩈᩮᨳᩣ”ᨲᩥ᪈

ᩍᨾᩮ ᨧ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᨶᩩᨿᩩᨬ᩠ᨩᨳᩣᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩍᨴᩴ ᨴᩦᨷᩮᨲᩥ “ᩋᨿᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨲᩣᨿ ᩋᨠᩣᩁᩥᨠᩣ ᩋᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᩥᨲᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᩮᩉᩥ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᩥᨲᩣ ᩍᨾᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᨶᩩᨿᩩᨬ᩠ᨩᨳ ᨣᩅᩮᩈᨳ ᨩᩣᨶᩣᨳᩣ”ᨲᩥ᪈

ᨠᩥᩴ ᨷᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᨷᨭᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨶᩣᩈᩥᨲᩣ ᩋᨷ᩠ᨸᨭᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨶᩣᩈᩥᨲᩣᨲᩥ, ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᨿᨴᩥ ᨲᩣᩅ ᨷᨭᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨶᩣᩈᩥᨲᩣ, ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨠᩣᩁᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨴᩮᩣᩈᩮᩣ? ᩋᨳ ᩋᨷ᩠ᨸᨭᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩋᨠᩣᩁᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ᪈

ᨽᩣᨲᩥᨿᩁᩣᨩᨠᩣᩃᩮᨸᩥ ᨾᩉᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩅᩤᩈᩦᨶᨬ᩠ᨧ ᩋᨽᨿᨣᩥᩁᩥᩅᩤᩈᩦᨶᨬ᩠ᨧ ᨳᩮᩁᩣᨶᩴ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᨷᨴᩮ ᩅᩥᩅᩤᨴᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪈ ᩋᨽᨿᨣᩥᩁᩥᩅᩤᩈᩥᨶᩮᩣᨷᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩤ “ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩅᩤᨴᩮ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨠᩣᩁᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪈ ᨾᩉᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩅᩤᩈᩥᨶᩮᩣᨷᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩤ “ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩅᩤᨴᩮ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨠᩣᩁᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪈ ᨷᨠ᩠ᨡᩣ ᨶ ᨨᩥᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ᪈ ᩁᩣᨩᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩤ ᨳᩮᩁᩮ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᩣᨲᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨴᩦᨥᨠᩣᩁᩣᨿᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨩᩣᨲᩥᨿᩴ ᩋᨾᨧ᩠ᨧᩴ “ᨳᩮᩁᩣᨶᩴ ᨠᨳᩴ ᩈᩩᨱᩣᩉᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᨱᩣᨷᩮᩈᩥ᪈ ᩋᨾᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩮᩣ ᨽᩣᩈᨶ᩠ᨲᩁᨠᩩᩈᩃᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩋᩣᩉ – “ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩩ ᨲᩣᩅ ᨳᩮᩁᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪈ ᨲᨲᩮᩣ ᩋᨽᨿᨣᩥᩁᩥᨳᩮᩁᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᨴᩥᩴᩈᩩ – “ᨲᩮᨶ ᩉᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᩴ ᩈᨠᩣᨿ ᨷᨭᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨶᩣᩈᩮᨳᩣ”ᨲᩥ᪈ ᩋᨾᨧ᩠ᨧᩮᩣ “ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩅᩤᨴᩮ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨠᩣᩁᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨴᩮᩣᩈᩮᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪈ ᨾᩉᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩅᩤᩈᩥᨶᩮᩣᨷᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᨴᩥᩴᩈᩩ – “ᨲᩮᨶ ᩉᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᩴ ᨶᩣᩈᩮᨳᩣ”ᨲᩥ᪈ ᩋᨾᨧ᩠ᨧᩮᩣ “ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩅᩤᨴᩮ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩋᨠᩣᩁᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪈ ᨠᩥᩴ ᨷᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ? ᨿᩴ ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪈ ᩅᩥᨧᩣᩁᩥᨲᨾᩮᨲᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩉᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩋᨾᩪᩃᨠᩮᨶ ᩋᨶ᩠ᨲᩥᨾᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ ᩋᨶᩩᨴ᩠ᨵᩴᩈᩮᨲᩥ, ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩮᩣ; ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᩴ ᩋᨶᩩᨴ᩠ᨵᩴᩈᩮᨲᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪈ ᨠᩩᩁᩩᨶ᩠ᨴᩥᨿᩴ ᨷᨶ “ᨾᩩᩈᩣᩅᩤᨴᩮ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪈

ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨿᩴ ᩅᩥᨧᩣᩁᨱᩣ, ᨷᩩᩁᩥᨾᨶᨿᩮ ᨲᩣᩅ ᩋᨶ᩠ᨲᩥᨾᩅᨲ᩠ᨳᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾᩮᩅ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪈ ᨿᨳᩣ ᩈᨲᩥᨷᩥ ᨾᩩᩈᩣᩅᩤᨴᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨾ᩠ᩉᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩮᩣ, ᩈᨲᩥᨷᩥ ᨧ ᨾᩩᩈᩣᩅᩤᨴᩮ ᩋᩈᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨶᩮᩣ ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᨶ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩔ ᩒᨾᩈᩅᩤᨴᩮᨶ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ, ᨶ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᨾᩩᩈᩣᩅᩤᨴᩮᨶ; ᩑᩅᩴ ᩍᨵᩣᨷᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩥᨾᩅᨲ᩠ᨳᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᨾᩩᩈᩣᩅᩤᨴᩮ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨶ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾᩮᩅ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪈ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᨶᨿᩮᨷᩥ ᨾᩩᩈᩣᩅᩤᨴᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨾᩮᩅ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩅᨧᨶᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᨲᩮᩣ ᩉᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩥᨾᩅᨲ᩠ᨳᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨾ᩠ᩉᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩮᩣ᪈ ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩔ ᨧ ᩒᨾᩈᩅᩤᨴᩮᩣ᪈ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔ ᨷᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᨾᩩᩈᩣᩅᩤᨴᩮ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨧᨶᨾᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨾᩮᩅ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪈

ᩍᨵ ᨷᨶ ᩍᨴᩴ ᩏᨷᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ – “ᩋᨶ᩠ᨲᩥᨾᩅᨲ᩠ᨳᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮ ᩋᩈᨲᩥ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨲᩥ ᨠᩮᨶ ᨽᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ? ᩍᨵ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨾᩩᩈᩣ ᨽᨱᨶ᩠ᨲᩔ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩮᨷᩥ ᩋᨾᩪᩃᨠᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩮᨶ ᩋᨶᩩᨴ᩠ᨵᩴᩈᨶᩮ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩥᨾᩅᨲ᩠ᨳᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮ ᩈᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᨾᩩᩈᩣᩅᩤᨴᩮ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩔ ᩒᨠᩣᩈᩮᩣ ᨶ ᨴᩥᩔᨲᩥ, ᨶ ᨧ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩋᨶᩩᨴ᩠ᨵᩴᩈᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨽᩅᩥᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩩᩁᩥᨾᨶᨿᩮᩣᩅᩮᨲ᩠ᨳ ᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᨲᩁᩮᩣ ᨬᩣᨿᨲᩥ᪈ ᨲᨳᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ

អប្បលេកេន អត្ថិយចក្ខុតា អត្តុទ្ធំសេតិ សញ្ញាទិសេសសា, កិក្ខុ អត្តុទ្ធំសេតិ ទុក្កដំ, ពច្ឆ សញ្ញាទិសេសសា ចុដ្ឋាភកាយី ទុក្កដំ, សេសភាកាយី ឲេពហិ ភាសភា ភត្តិ៍ ឃស្មា បត សា បកតិឃាច ទុស្សីលិ បិបកិល្លុតិ ញូទាតិ ន សឃេឃច “ទុស្សីលិឃឹ”តិ ចទតិ ពស្មា ត៌ ភកចា អបុទ្ធត្តារេឃច ភាវេសីតិ៍

អឆរោា រេបត្តិឃក្ខុបដកាតិ ឲចំ “រេបត្តិឃំ កិក្ខុតិ៍ ភារេសឆ, ឰរេ ន កិក្ខុ អត្ថុឃុញ្ញាឆា”តិ ចក្ខា វុដ្ឋាឃាសភា ចិហារំ បចិដ្ឋេ ភកចតិ រេពហិ កិក្ខុហិ “សេឆ ចាតិ ឰបិស្សា សេពកាតឹ”តិ ភាសិឃយាត៌ ត៌ កិក្ខុតិ៍ ចិស្វា រេព កិក្ខុ ត៌ រេយារេចក្យកាយពាឃ អត្តុរេភា អបរាធំ អាចិកទិំ ស្ម, ឲពយត្ថិ ចរេស្សត៌ “អឆ រោា រេបត្តិឃក្ខុបដកា”តិអាទិ ចុត្តិ៍

១២៣-៤៍ កុទ្ធោ កោធនោតិ ក្សិតោ ចេច ក្សនកោ ច៍ ឧប្បន្នេ ហិ កោធេ បុគ្គលោ តេន កោធេន ក្សិតោ ហោតិ បកតិយាច ជហាបិតោ, ពស្មា “កុទ្ធោ”តិ ចុច្ចតិ៍ បុនប្បុនំ ក្សិតោ បន កោធនោតិ, ពស្មា “កោធនោ”តិ ចុច្ចតិ៍ ឰតិ “កុទ្ធោ កោធនោ”តិ ឲភស្សចេវ បុគ្គលស្ស អាការភាវទេស្សន តិទស្សត៌, តេន ចុត្តំ “កុទ្ធោ កោធនោតិ ក្សិតោ ចេច ក្សនកោ ចា”តិ ពត្ថ បទ្ធលក្ខណំ បរិយេយសិតព្ទំ៍ ឃស្មា បន សោ “កុទ្ធោ កោធនោ”តិ បញ្ញាកោ បរិឈបយត្តិ បុគ្គលោ ក្សិតាទិកាចេ ជិតោច ហោតិ, តេនស្ស បរកាជនេ “ក្សិតោ”តិអាទិ ចុត្តំ៍ ពត្ថ ក្សិតោតិ ក្សប្បកាចំ បកតិតោ ចចភកាចំ បទ្តោ៍ អភត្តយនោតិ ន សកយនោ អត្តនោ ចសេ អដ្ឋិតចិត្តោ; អបិច បីតិសុលេហិ ន អត្តយនោ ន អត្តចិត្តោតិ អភត្តយនោ៍ អភកិទរេទ្ធោតិ ន សុលិតោ ន ចា បសាទិតោតិ អភកិទរេទ្ធោ៍ បដិឈេន អាហត៌ ចិត្តយស្សាតិ អាហតចិត្តោ៍ ចិត្តឆន្ទកាចចិត្តកចចេរសន្តាត៌ បដិឈតិល៌ ខាពយស្សាតិ តិលខាតោ៍ អប្បតីតោតិ តប្បតីតោ បីតិសុលាតីហិ ចជ្ជិតោ, ន អភិសដោតិ អត្ថោ៍ បរកាជនេ បន សេឃនំ ឆយ្ខាត៌ ចសេន អប្បតីតោ ហោតិ, តេ ចរេស្សត៌ “តេន ច កោធនោ”តិអាទិ ចុត្តិ៍

ពត្ថ តេន ច កោធនោតិ សេយន កុទ្ធោតិ ច ក្សិតោតិ ច ចុត្តោ វុភឃ្យិ ហេត៌ បកតិកាចំ ជហាបនតោ ឲកាការំ ហោតិ៍ តេន ច កោធនោតិ សេយន “កោធនោ”តិ ចុត្តោ៍ ឰយេហិ ទ្វីហិ សន្តារក្ខុន្ទយេច ចរេស្សតិ៍

ពាយ ច អភត្តយភពាឃាតិ ឃាយ “អភត្តយនោ”តិ ចុត្តោ៍ ពាយ ច អភកិទរេទ្ធិឃាតិ ឃាយ “អភកិទរេទ្ធោ”តិ ចុត្តោ៍ ឰយេហិ ទ្វីហិ រេចទភាក្ខុទ្ធិ ចរេស្សតិ៍

អប្បលេកេន បិរាទិកេនាតិ ឲត្ត ភាស្ស ប្បលត្តិ អប្បលកំ, ត៌ បភស្ស អប្បលកត្ត ឃស្មា ចោទកចេសន អធិរេប្បត៌, ន ចុទិតកចេសន៍ ពស្មា ពយត្ថិ ចរេស្សត៌ បរកាជនេ “អប្បលកំ ភាយ អទិដ្ឋំ អសុត៌ អបរិសង្កិត”ន្តិ អាហ៍ តេន ឰប៌ ជិរេបតិ “ឃំ បិរាទិកំ ចោទកេន ចុទិតកបិ្យា បុគ្គល រេតច ទិដ្ឋំ ន សុត៌ ន បរិសង្កិត៌ ឰតំ ឲេពសំ ចស្សភសចតបរិសង្កាសន្តាតាត៌ ប្បលិត៌ អភាចតោ អប្បលកំ ភាយ, ត៌ បត សោ អាបន្នោ ចា ហោតុ អភាបន្នោ ចា ឲត៌ ឰទឆ អប្បយាលត្តិ៍

តត្ថ អទិដ្ឋំ នាម អត្តនោ បសាទចក្ខុនា វា ទិព្វចក្ខុនា វា អទិដ្ឋំ។ អសុតំ នាម តថេវ កេនចិ វុច្ចមានំ ន សុតំ។ អបរិសង្កិតំ នាម ចិត្តេន អបរិសង្កិតំ។

“ទិដ្ឋំ” នាម អត្តនា វា បរេន វា បសាទចក្ខុនា វា ទិព្វចក្ខុនា វា ទិដ្ឋំ។ “សុតំ” នាម តថេវ សុតំ។ “បរិសង្កិត”ម្បិ អត្តនា វា បរេន វា បរិសង្កិតំ។ តត្ថ អត្តនា ទិដ្ឋំ ទិដ្ឋមេវ, បរេហិ ទិដ្ឋំ អត្តនា សុតំ, បរេហិ សុតំ, បរេហិ បរិសង្កិតន្តិ ឥទំ បន សព្វម្បិ អត្តនា សុតដ្ឋានេយេវ តិដ្ឋតិ។

បរិសង្កិតំ បន តិវិធំ – ទិដ្ឋបរិសង្កិតំ, សុតបរិសង្កិតំ, មុតបរិសង្កិតន្តិ។ តត្ថ ទិដ្ឋបរិសង្កិតំ នាម ឯកោ ភិក្ខុ ឧច្ចារបស្សាវកម្មេន គាមសមីបេ ឯកំ គុម្ពំ បវិដ្ឋោ, អញ្ញតរាបិ ឥត្ថី កេនចិទេវ ករណីយេន តំ គុម្ពំ បវិសិត្វា និវត្តា, នាបិ ភិក្ខុ ឥត្ថឹ អទ្ទស; ន ឥត្ថី ភិក្ខុំ, អទិស្វាវ ទ្វេបិ យថារុចិំ បក្កន្តា, អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ឧភិន្នំ តតោ និក្ខមនំ សល្លក្ខេត្វា “អទ្ធា ឥមេសំ កតំ វា ករិស្សន្តិ វា”តិ បរិសង្កតិ, ឥទំ ទិដ្ឋបរិសង្កិតំ នាម។

សុតបរិសង្កិតំ នាម ឥធេកច្ចោ អន្ធការេ វា បដិច្ឆន្នេ វា ឱកាសេ មាតុគាមេន សទ្ធឹ ភិក្ខុនោ តាទិសំ បដិសន្ថារវចនំ សុណាតិ, សមីបេ អញ្ញា វិជ្ជមានម្បិ “អត្ថិ នត្ថី”តិ ន ជានាតិ, សោ “អទ្ធា ឥមេសំ កតំ វា ករិស្សន្តិ វា”តិ បរិសង្កតិ, ឥទំ សុតបរិសង្កិតំ នាម។

មុតបរិសង្កិតំ នាម សម្ពហុលា ធុត្តា រត្តិភាគេ បុប្ផគន្ធមំសសុរាទីនិ គហេត្វា ឥត្ថីហិ សទ្ធឹ ឯកំ បច្ចន្តវិហារំ គន្ត្វា មណ្ឌបេ វា ភោជនសាលាទីសុ វា យថាសុខំ កីឡិត្វា បុប្ផានិ វិកិរិត្វា គតា, បុនទិវសេ ភិក្ខូ តំ វិប្បការំ ទិស្វា “កស្សិទំ កម្ម”ន្តិ វិចិនន្តិ។ តត្រ ច កេនចិ ភិក្ខុនា បគេវ វុដ្ឋហិត្វា វត្តសីសេន មណ្ឌបំ វា ភោជនសាលំ វា បដិជគ្គន្តេន បុប្ផានិ អាមដ្ឋានិ ហោន្តិ, កេនចិ ឧបដ្ឋាកកុលតោ អាភតេហិ បុប្ផេហិ បូជា កតា ហោតិ, កេនចិ ភេសជ្ជត្ថំ អរិដ្ឋំ បីតំ ហោតិ, អថ តេ “កស្សិទំ កម្ម”ន្តិ វិចិនន្តា ភិក្ខូ តេសំ ហត្ថគន្ធញ្ច មុខគន្ធញ្ច ឃាយិត្វា តេ ភិក្ខូ បរិសង្កន្តិ, ឥទំ មុតបរិសង្កិតំ នាម។

តត្ថ ទិដ្ឋំ អត្ថិ សមូលកំ, អត្ថិ អមូលកំ; ទិដ្ឋមេវ អត្ថិ សញ្ញាសមូលកំ, អត្ថិ សញ្ញាអមូលកំ។ ឯស នយោ សុតេបិ។ បរិសង្កិតេ បន ទិដ្ឋបរិសង្កិតំ អត្ថិ សមូលកំ, អត្ថិ អមូលកំ; ទិដ្ឋបរិសង្កិតមេវ អត្ថិ សញ្ញាសមូលកំ , អត្ថិ សញ្ញាអមូលកំ។ ឯស នយោ សុតមុតបរិសង្កិតេសុ។ តត្ថ ទិដ្ឋំ សមូលកំ នាម បារាជិកំ អាបជ្ជន្តំ ទិស្វាវ “ទិដ្ឋោ មយា”តិ វទតិ, អមូលកំ នាម បដិច្ឆន្នោកាសតោ និក្ខមន្តំ ទិស្វា វីតិក្កមំ អទិស្វា “ទិដ្ឋោ មយា”តិ វទតិ។ ទិដ្ឋមេវ សញ្ញាសមូលកំ នាម ទិស្វាវ ទិដ្ឋសញ្ញី ហុត្វា ចោទេតិ, សញ្ញាអមូលកំ នាម បុព្វេ បារាជិកវីតិក្កមំ ទិស្វា បច្ឆា អទិដ្ឋសញ្ញី ជាតោ, សោ សញ្ញាយ អមូលកំ កត្វា “ទិដ្ឋោ មយា”តិ ចោទេតិ។ ឯតេន នយេន សុតមុតបរិសង្កិតានិបិ វិត្ថារតោ វេទិតព្វានិ។ ឥធ ច សព្វប្បការេណាបិ សមូលកេន ច សញ្ញាសមូលកេន ច ចោទេន្តស្ស អនាបត្តិ, អមូលកេន ច បន សញ្ញាអមូលកេន ច ចោទេន្តស្សេវ អាបត្តិ។

អនុទ្ធំសេយ្យាតិ ធំសេយ្យ បធំសេយ្យ អភិភវេយ្យ អជ្ឈោត្ថរេយ្យ។ តំ បន អនុទ្ធំសនំ យស្មា អត្តនា ចោទេន្តោបិ បរេន ចោទាបេន្តោបិ ករោតិយេវ, តស្មា បទភាជនេ “ចោទេតិ វា ចោទាបេតិ វា”តិ វុត្តំ។

តត្ថ ចោទេតីតិ “បារាជិកំ ធម្មំ អាបន្នោសី”តិអាទីហិ វចនេហិ សយំ ចោទេតិ, តស្ស វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសោ។ ចោទាបេតីតិ អត្តនា សមីបេ ឋត្វា អញ្ញំ ភិក្ខុំ អាណាបេតិ, សោ តស្ស វចនេន តំ ចោទេតិ, ចោទាបកស្សេវ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសោ។ អថ សោបិ “មយា ទិដ្ឋំ សុតំ អត្ថី”តិ ចោទេតិ, ទ្វិន្នម្បិ ជនានំ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសោ។

ចោទនាប្បភេទកោសល្លត្ថំ បនេត្ថ ឯកវត្ថុឯកចោទកាទិចតុក្កំ តាវ វេទិតព្វំ។ តត្ថ ឯកោ ភិក្ខុ ឯកំ ភិក្ខុំ ឯកេន វត្ថុនា ចោទេតិ, ឥមិស្សា ចោទនាយ ឯកំ វត្ថុ ឯកោ ចោទកោ។ សម្ពហុលា ឯកំ ឯកវត្ថុនា ចោទេន្តិ, បញ្ចសតា មេត្តិយភុម្មជកប្បមុខា ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ ទព្ពំ មល្លបុត្តមិវ, ឥមិស្សា ចោទនាយ ឯកំ វត្ថុ នានាចោទកា។ ឯកោ ភិក្ខុ ឯកំ ភិក្ខុំ សម្ពហុលេហិ វត្ថូហិ ចោទេតិ, ឥមិស្សា ចោទនាយ នានាវត្ថូនិ ឯកោ ចោទកោ។ សម្ពហុលា សម្ពហុលេ សម្ពហុលេហិ វត្ថូហិ ចោទេន្តិ, ឥមិស្សា ចោទនាយ នានាវត្ថូនិ នានាចោទកា។

ចោទេតុំ បន កោ លភតិ, កោ ន លភតីតិ? ទុដ្ឋុល្លចោទកវចនំ តាវ គហេត្វា កោចិ ន លភតិ។ ទុដ្ឋុល្លចោទកោ នាម សម្ពហុលេសុ កថាសល្លាបេន និសិន្នេសុ ឯកោ ឯកំ អារព្ភ អនោទិស្សកំ កត្វា បារាជិកវត្ថុំ កថេតិ, អញ្ញោ តំ សុត្វា ឥតរស្ស គន្ត្វា អារោចេតិ។ សោ តំ ឧបសង្កមិត្វា “ត្វំ កិរ មំ ឥទញ្ចិទញ្ច វទសី”តិ វទតិ។ សោ “នាហំ ឯវរូបំ ជានាមិ, កថាបវត្តិយំ បន មយា អនោទិស្សកំ កត្វា វុត្តមត្ថិ, សចេ អហំ តវ ឥមំ ទុក្ខុប្បត្តិំ ជានេយ្យំ, ឯត្តកម្បិ ន កថេយ្យ”ន្តិ។ អយំ ទុដ្ឋុល្លចោទកោ។ តស្សេតំ កថាសល្លាបំ គហេត្វា តំ ភិក្ខុំ កោចិ ចោទេតុំ ន លភតិ។ ឯតំ បន អគ្គហេត្វា សីលសម្បន្នោ ភិក្ខុ ភិក្ខុំ វា ភិក្ខុនិំ វា សីលសម្បន្នា ច ភិក្ខុនី ភិក្ខុនីមេវ ចោទេតុំ លភតីតិ មហាបទុមត្ថេរោ អាហ។ មហាសុមត្ថេរោ បន “បញ្ចបិ សហធម្មិកា លភន្តី”តិ អាហ។ គោទត្តត្ថេរោ បន “ន កោចិ ន លភតី”តិ វត្វា “ភិក្ខុស្ស សុត្វា ចោទេតិ, ភិក្ខុនិយា សុត្វា ចោទេតិ…បេ… តិត្ថិយសាវកានំ សុត្វា ចោទេតី”តិ ឥទំ សុត្តមាហរិ។ តិណ្ណម្បិ ថេរានំ វាទេ ចុទិតកស្សេវ បដិញ្ញាយ ការេតព្វោ។

អយំ បន ចោទនា នាម ទូតំ វា បណ្ណំ វា សាសនំ វា បេសេត្វា ចោទេន្តស្ស សីសំ ន ឯតិ, បុគ្គលស្ស បន សមីបេ ឋត្វាវ ហត្ថមុទ្ទាយ វា វចីភេទេន វា ចោទេន្តស្សេវ សីសំ ឯតិ។ សិក្ខាបច្ចក្ខានមេវ ហិ ហត្ថមុទ្ទាយ សីសំ ន ឯតិ, ឥទំ បន អនុទ្ធំសនំ អភូតារោចនញ្ច ឯតិយេវ។ យោ បន ទ្វិន្នំ ឋិតដ្ឋានេ ឯកំ និយមេត្វា ចោទេតិ, សោ ចេ ជានាតិ, សីសំ ឯតិ។ ឥតរោ ជានាតិ, សីសំ ន ឯតិ។ ទ្វេបិ និយមេត្វា ចោទេតិ, ឯកោ វា ជានាតុ ទ្វេ វា, សីសំ ឯតិយេវ។ ឯសេវ នយោ សម្ពហុលេសុ។ តង្ខណេយេវ ច ជានតំ នាម ទុក្ករំ, សមយេន អាវជ្ជិត្វា ញាតេ បន ញាតមេវ ហោតិ។ បច្ឆា ចេ ជានាតិ, សីសំ ន ឯតិ។ សិក្ខាបច្ចក្ខានំ អភូតារោចនំ ទុដ្ឋុល្លវាចា-អត្តកាម-ទុដ្ឋទោសភូតារោចនសិក្ខាបទានីតិ សព្ពានេវ ហិ ឥមានិ ឯកបរិច្ឆេទានិ។

ឯវំ កាយវាចាវសេន ចាយំ ទុវិធាបិ ចោទនា។ បុន ទិដ្ឋចោទនា, សុតចោទនា, បរិសង្កិតចោទនាតិ តិវិធា ហោតិ។ អបរាបិ ចតុព្វិធា ហោតិ – សីលវិបត្តិចោទនា, អាចារវិបត្តិចោទនា, ទិដ្ឋិវិបត្តិចោទនា, អាជីវវិបត្តិចោទនាតិ។ តត្ថ គរុកានំ ទ្វិន្នំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ វសេន សីលវិបត្តិចោទនា វេទិតព្ពា។ អវសេសានំ វសេន អាចារវិបត្តិចោទនា, មិច្ឆាទិដ្ឋិអន្តគ្គាហិកទិដ្ឋិវសេន ទិដ្ឋិវិបត្តិចោទនា, អាជីវហេតុ បញ្ញត្តានំ ឆន្នំ សិក្ខាបទានំ វសេន អាជីវវិបត្តិចោទនា វេទិតព្ពា។

អបរាបិ ចតុព្វិធា ហោតិ – វត្ថុសន្ទស្សនា, អាបត្តិសន្ទស្សនា, សំវាសបដិក្ខេបោ, សាមីចិបដិក្ខេបោតិ។ តត្ថ វត្ថុសន្ទស្សនា នាម “ត្វំ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវិត្ថ, អទិន្នំ អាទិយិត្ថ, មនុស្សំ ឃាតយិត្ថ, អភូតំ អារោចយិត្ថា”តិ ឯវំ បវត្តា។ អាបត្តិសន្ទស្សនា នាម “ត្វំ មេថុនធម្មបារាជិកាបត្តិំ អាបន្នោ”តិ ឯវមាទិនយប្បវត្តា។ សំវាសបដិក្ខេបោ នាម “នត្ថិ តយា សទ្ធិំ ឧបោសថោ វា បវារណា វា សង្ឃកម្មំ វា”តិ ឯវំ បវត្តា; ឯត្តាវតា បន សីសំ ន ឯតិ, “អស្សមណោសិ អសក្យបុត្តិយោសី”តិអាទិវចនេហិ សទ្ធិំ ឃដិតេយេវ សីសំ ឯតិ។ សាមីចិបដិក្ខេបោ នាម អភិវាទន-បច្ចុដ្ឋាន-អញ្ជលិកម្ម-ពីជនាទិកម្មានំ អករណំ។ តំ បដិបាដិយា វន្ទនាទីនិ ករោតោ ឯកស្ស អកត្វា សេសានំ ករណកាលេ វេទិតព្ពំ។ ឯត្តាវតា ច ចោទនា នាម ហោតិ, អាបត្តិ បន សីសំ ន ឯតិ។ “កស្មា មយ្ហំ វន្ទនាទីនិ ន ករោសី”តិ បុច្ឆិតេ បន “អស្សមណោសិ អសក្យបុត្តិយោសី”តិអាទិវចនេហិ សទ្ធិំ ឃដិតេយេវ សីសំ ឯតិ។ យាគុភត្តាទិនា បន យំ ឥច្ឆតិ តំ អាបុច្ឆតិ, ន តាវតា ចោទនា ហោតិ។

អបរាបិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកេ “ឯកំ, ភិក្ខវេ, អធម្មិកំ បាតិមោក្ខដ្ឋបនំ ឯកំ ធម្មិក”ន្តិ អាទិំ “កត្វា យាវ ទស អធម្មិកានិ បាតិមោក្ខដ្ឋបនានិ ទស ធម្មិកានី”តិ (ចូឡវ. ៣៨៧) ឯវំ អធម្មិកា បញ្ចបញ្ញាស ធម្មិកា បញ្ចបញ្ញាសាតិ ទសុត្តរសតំ ចោទនា វុត្តា។ តា ទិដ្ឋេន ចោទេន្តស្ស ទសុត្តរសតំ, សុតេន ចោទេន្តស្ស ទសុត្តរសតំ, បរិសង្កិតេន ចោទេន្តស្ស ទសុត្តរសតន្តិ តិំសានិ តីណិ សតានិ ហោន្តិ។ តានិ កាយេន ចោទេន្តស្ស, វាចាយ ចោទេន្តស្ស, កាយវាចាហិ ចោទេន្តស្សាតិ តិគុណានិ កតានិ នវុតានិ នវ សតានិ ហោន្តិ។ តានិ អត្តនា ចោទេន្តស្សាបិ បរេន ចោទាបេន្តស្សាបិ តត្តកានេវាតិ វីសតិវូនានិ ទ្វេ សហស្សានិ ហោន្តិ, បុន ទិដ្ឋាទិភេទេ សមូលកាមូលកវសេន អនេកសហស្សា ចោទនា ហោន្តីតិ វេទិតព្ពា។

ឥមស្មិំ បន ឋានេ ឋត្វា អដ្ឋកថាយ “អត្តាទានំ អាទាតុកាមេន ឧបាលិ ភិក្ខុនា បញ្ចង្គសមន្នាគតំ អត្តាទានំ អាទាតព្ព”ន្តិ (ចូឡវ. ៣៩៨) ច “ចោទកេន ឧបាលិ ភិក្ខុនា បរំ ចោទេតុកាមេន បញ្ច ធម្មេ អជ្ឈត្តំ បច្ចវេក្ខិត្វា បរោ ចោទេតព្ពោ”តិ (ចូឡវ. ៣៩៩) ច ឯវំ ឧបាលិបញ្ចកាទីសុ វុត្តានិ ពហូនិ សុត្តានិ អាហរិត្វា អត្តាទានលក្ខណញ្ច ចោទកវត្តញ្ច ចុទិតកវត្តញ្ច សង្ឃេន កាតព្ពកិច្ចញ្ច អនុវិជ្ជកវត្តញ្ច សព្ពំ វិត្ថារេន កថិតំ, តំ មយំ យថាអាគតដ្ឋានេយេវ វណ្ណយិស្សាម។

វុត្តប្បការាសុ បន ឥមាសុ ចោទនាសុ យាយ កាយចិ ចោទនាយ វសេន សង្ឃមជ្ឈេ ឱសដេ វត្ថុស្មិំ ចុទិតកចោទកា វត្តព្វា “តុម្ហេ អម្ហាកំ វិនិច្ឆយេន តុដ្ឋា ភវិស្សថា”តិ។ សចេ “ភវិស្សាមា”តិ វទន្តិ, សង្ឃេន តំ អធិករណំ សម្បដិច្ឆិតព្ពំ។ អថ បន “វិនិច្ឆិនថ តាវ, ភន្តេ, សចេ អម្ហាកំ ខមិស្សតិ, គណ្ហិស្សាមា”តិ វទន្តិ, “ចេតិយំ តាវ វន្ទថា”តិអាទីនិ វត្វា ទីឃសុត្តំ កត្វា វិស្សជ្ជិតព្ពំ។ តេ ចេ ចិររត្តំ កិលន្តា

បក្ខត្ថបរិសា ឧបឌ្ឍុបក្ខា ហុត្វា បុន យាចន្តិ, យាវតតិយំ បដិក្ខិបិត្វា យទា និយុជា ហោន្តិ តទា តេសំ អធិករណំ វិនិច្ឆិនិតព្វំ។ វិនិច្ឆិនន្តេហិ ច សចេ អលជ្ជុស្សន្នា ហោតិ, បរិសា ឧព្វាហិកាយ តំ អធិករណំ វិនិច្ឆិនិតព្វំ។ សចេ ពាលុស្សន្នា ហោតិ បរិសា "តុម្ហាកំ សភាគេ វិនយធរេ បរិយេសថា"តិ វិនយធរេ បរិយេសាបេត្វា យេន ធម្មេន យេន វិនយេន យេន សត្ថុសាសនេន តំ អធិករណំ វូបសម្មតិ, តថា តំ អធិករណំ វូបសមេតព្វំ។

តត្ថ ច "ធម្មោ"តិ ភូតំ វត្ថុ។ "វិនយោ"តិ ចោទនា សារណា ច។ "សត្ថុសាសន"ន្តិ ញត្តិសម្បទា ច អនុស្សាវនសម្បទា ច។ តស្មា ចោទកេន វត្ថុម្ហិ អារោចិតេ ចុទិតកោ បុច្ឆិតព្វោ "សន្តមេតំ, នោ"តិ។ ឯវំ វត្ថុំ ឧបបរិក្ខិត្វា ភូតេន វត្ថុនា ចោទេត្វា សារេត្វា ច ញត្តិសម្បទាយ អនុស្សាវនសម្បទាយ ច តំ អធិករណំ វូបសមេតព្វំ។ តត្រ សចេ អលជ្ជី លជ្ជឹ ចោទេតិ, សោ ច អលជ្ជី ពាលោ ហោតិ អព្យត្តោ នាស្ស នយោ ទាតព្វោ។ ឯវំ បន វត្តព្វោ – "កិម្ហិ នំ ចោទេសី"តិ? អទ្ធា សោ វក្ខតិ – "កិមិទំ, ភន្តេ, កិម្ហិ នាមា"តិ។ ត្វំ កិម្ហិ នំ ន ជានាសិ, ន យុត្តំ តយា ឯវរូបេន ពាលេន បរំ ចោទេតុន្តិ ឧយ្យោជេតព្វោ នាស្ស អនុយោគោ ទាតព្វោ។ សចេ បន សោ អលជ្ជី បណ្ឌិតោ ហោតិ ព្យត្តោ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា អជ្ឈោត្ថរិត្វា សម្បាទេតុំ សក្កោតិ ឯតស្ស អនុយោគំ ទត្វា លជ្ជិស្សេវ បដិញ្ញាយ កម្មំ កាតព្វំ។

សចេ លជ្ជី អលជ្ជឹ ចោទេតិ, សោ ច លជ្ជី ពាលោ ហោតិ អព្យត្តោ, ន សក្កោតិ អនុយោគំ ទាតុំ។ តស្ស នយោ ទាតព្វោ – "កិម្ហិ នំ ចោទេសិ សីលវិបត្តិយា វា អាចារវិបត្តិអាទីសុ វា ឯកិស្សា"តិ។ កស្មា បន ពាលស្សេវ ឯវំ នយោ ទាតព្វោ, ន ឥតរស្ស? ននុ ន យុត្តំ វិនយធរានំ អគតិគមនន្តិ? ន យុត្តមេវ។ ឥទំ បន អគតិគមនំ ន ហោតិ, ធម្មានុគ្គហោ នាម ឯសោ អលជ្ជិនិគ្គហត្ថាយ ហិ លជ្ជិបគ្គហត្ថាយ ច សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ។ តត្រ អលជ្ជី នយំ លភិត្វា អជ្ឈោត្ថរន្តោ ឯហិតិ, លជ្ជី បន នយំ លភិត្វា ទិដ្ឋេ ទិដ្ឋសន្តានេន, សុតេ សុតសន្តានេន បតិដ្ឋាយ កថេស្សតិ, តស្មា តស្ស ធម្មានុគ្គហោ វដ្ដតិ។ សចេ បន សោ លជ្ជី បណ្ឌិតោ ហោតិ ព្យត្តោ, បតិដ្ឋាយ កថេតិ, អលជ្ជី ច "ឯតម្បិ នត្ថិ, ឯតម្បិ នត្ថី"តិ បដិញ្ញំ ន ទេតិ, អលជ្ជិស្ស បដិញ្ញាយ ឯវ កាតព្វំ។

តទត្ថទីបនត្ថញ្ច ឥទំ វត្ថុ វេទិតព្វំ។ តេបិដកចូឡាភយត្ថេរោ កិរ លោហបាសាទស្ស ហេដ្ឋា ភិក្ខូនំ វិនយំ កថេត្វា សាយន្ហសមយេ វុដ្ឋាតិ, តស្ស វុដ្ឋានសមយេ ទ្វេ អត្ថបច្ចត្ថិកា កថំ បវត្តេសុំ។ ឯកោ "ឯតម្បិ នត្ថិ, ឯតម្បិ នត្ថី"តិ បដិញ្ញំ ន ទេតិ។ អថ អប្បាវសេសេ បឋមយាមេ ថេរស្ស តស្មិំ បុគ្គលេ "អយំ បតិដ្ឋាយ កថេតិ, អយំ បន បដិញ្ញំ ន ទេតិ, ពហូនិ ច វត្ថូនិ ឱសដានិ, អទ្ធា ឯតំ កតំ ភវិស្សតី"តិ អសុទ្ធលទ្ធិ ឧប្បន្នា។ តតោ ពីជនីទណ្ឌកេន បាទកថលិកាយ សញ្ញំ ទត្វា "អហំ អាវុសោ វិនិច្ឆិនិតុំ អននុច្ឆវិកោ, អញ្ញេន វិនិច្ឆិនាបេហី"តិ អាហ។ កស្មា ភន្តេតិ? ថេរោ តមត្ថំ អារោចេសិ, ចុទិតកបុគ្គលស្ស កាយេ ទាហោ ឧដ្ឋិតោ, តតោ សោ ថេរំ វន្ទិត្វា "ភន្តេ, វិនិច្ឆិនិតុំ អនុរូបេន វិនយធរេន នាម តុម្ហាទិសេនេវ ភវិតុំ វដ្ដតិ។ ចោទកេន ច ឥមាទិសេនេវ ភវិតុំ វដ្ដតី"តិ វត្វា សេតកានិ និវាសេត្វា "ចិរំ កិលមិតត្ថ មយា"តិ ខមាបេត្វា បក្កាមិ។

ឯវំ លជ្ជិនា ចោទិយមានោ អលជ្ជី ពហូសុបិ វត្ថូសុ ឧប្បន្នេសុ បដិញ្ញំ ន ទេតិ, សោ នេវ "សុទ្ធោ"តិ វត្តព្វោ ន "អសុទ្ធោ"តិ។

ឌឹចយតរកោ តាយ អាយកប្ចតិរកោ តាយ ឧេយ៉

ឃឧេ បតឃ្ស អញ្ញាយ្បិ តាឌឹឃំ ចត្វុំ ឬប្បជ្ជតិ ត ចិតិដ្ឋិតិតត្ថាំ ៉ តឆា តាឃិតរកោច កចិឃ្សតិ៉ ឃឧេ បត អលខ្ចីរឃេច អលខ្ចិ ឧចារឌេតិ, ឃោ ចត្តរត្ថា "អាចុឃោ តច ចឧរតតាឃំ កិ ឃក្កា ចត្បុ"ត្តិ ត្លាតរយ្បិ តរឆេច ចត្វា ឬរកាបិ "ឲកឃយ្ពុរាកបរិរកាកា ហុត្វា ឌឹចឆា"តិ ចត្វា ឬរឃ្សារឌេតត្ថា, ឃឹលត្វាឃ រតឃំ ចិតិដ្ឋរឃា ត កាតរត្ថា៉ បត្តឌឹចរបរិរចឈាឌិអត្វាឃ បត បតិទ្វបំ ឃក្លិ លកិត្វា កាតរត្ថា៉

អឆ លខ្ចី លខ្ចិ ឧចារឌេតិ, ចិចារឌា ច រតឃំ កិឃ្ញិញិរឌេច អប្បយត្តរកោ រហាតិ, ឃញ្ញារបត្វា "យា ឲចំ ករទាឆា"តិ អច្ចឃំ ឌេឃារបត្វា ឬរឃ្សារឌេតត្ថា៉ អឆ បរតត្ត ចុឌិតរកាត ឃហឃា ចិទឌ្ធិ រហាតិ, អាឌិរតា បដ្ជាឃ អលខ្ចី តាយ តត្វិ៉ ឃោ ច បក្លាតុទក្លឈត្វាឃ បដិញ្ញា ត ឌេតិ, "យឃំ ឃឌ្ឍហាយ, យឃំ ឃឌ្ឍហាយា"តិ ពាហុ ឬជ្ជហត្តិ៉ ឃោ រតឃំ បដិញ្ញាឃ ឲកចាទំ រច្វចាទំ ឃុឌ្ធា រហាតុ៉ អឆ បត ចិទឌ្ធកាលរតា បដ្ជាឃ ផារត ត តិដ្ជតិ, ចិតិដ្ឋរឃា ត ឌាតរត្ថា៉

ឲចំ ឃាឃ កាឃចិ ឧចារឌតាឃ ចរឃត ឃឈ្លូយឡេឡូឃឌេ ចត្វុឃ្វិ ចុឌិតករចារឌរកាឃុ បដិបត្តិ ញាត្វា តឃ្សារឃេច ឧចារឌតាឃ ឃយ្បត្តិចិបត្តិញាតតត្វុំ អាឌិយញ្ញបរិរឃាឃាតាឌឹតំ ចរឃត ចិតិដ្ឋរឃា រចឌិតរត្ថា៉ រឃឃ្សុឆិតំ ឧចារឌតាឃ រកា អាឌិ, កិ យឡេ្យ កិ បរិរឃាឃាតំ? ឧចារឌតាឃ "អហំ តំ ចត្វុការយា, ករទាតុ រយ អាឃឃ្វា ឃ្លកាឃ"ត្តិ ឲចំ ឃ្លកាឃកយ្វំ អាឌិ, ឃ្លតិរណ្លត ចត្វុតា ឧចារឌត្វា ឃារទត្វា ចិតិដ្ឋរឃា យឡេ្យ អាបត្តិឃំ ចា អតាបត្តិឃំ ចា បតិដ្ជាបរតត ឃយរឆា បរិរឃាឃាតំ៉

ឧចារឌតាឃ កតិ ឃុលិតិ, កតិ ចត្វុតិ, កតិ ក្វយិរឃា? ឧចារឌតាឃ រច្វ ឃុលិតិ – ឃឃុលិកា ចា អឃុលិកា ចា; តឹណិ ចត្វុតិ – ឌិដ្ជំ, ឃុតំ, បរិឃដ្កិតំ; បញ្ចា ក្វយិរឃា – ការលត ចក្លាយិ រតា អការលត, ក្វតរត ចក្លាយិ រតា អក្វតរត, ឃរណ្យត ចក្លាយិ រតា ឲទុរឃត, អត្វុឃំហិតរត ចក្លាយិ រតា អតត្វុឃំហិតរត, រយត្តចិត្តា ចក្លាយិ រតា ឌោឃត្តទរាតិ៉ ត្លយាឃ ច បត ឧចារឌតាឃ ឧចារឌរកាត បុក្កលត "បរិឃុទ្ធកាឃឃយាចារទា តុ រឈាយឹ្បតិអាឌិតា (ទ្វឆ្យអច៉ ឲ៨៨) តរឃត ឬបិលិបញ្ចរកា ចុរត្តឃុ បត្តរឃឃុ ឆរយ្វឃុ បតិដ្ជាតត្ថាំ, ចុឌិតរកាត ខ្វឹឃុ ឆរយ្វឃុ បតិដ្ជាតត្ថាំ ឃរច្វ ច អក្យរប្យ ចាតិ៉

អរប្យចតាយ តំ ត្លយយ្បាត្រាហ្វចទិឃា ចារចឃ្សត្តិ អបិ ឲច តាយ តំ បុក្កលំ ត្លយយ្បារឃដ្ជចទិឃា ចារចឃ្សំ, "ឃាឝុ ចតឃ្ស ឃចាហំ ត្លយំ បុក្កលំ ត្លយយ្បាត្រាហ្វចទិឃា ចារចឃ្ស"ត្តិ ត្លយិតា អឌិប្យារឃត អតុទ្ធិរឃឃ្សាតិ ចុត្តំរហាតិ៉ បឌកាឌរត បត "ត្រាហ្វចទិឃា ចារចឃ្ស"ត្តិ ត្លយរឃ្សច បរិឃាឃយត្វុំ ឌរឃ្សតុំ "កិក្ខុកាចា ចារចឃ្ស"ត្តិអាឌិ ចុត្តំ៉

ឈឈាឌឹតិ ឃយឃរចចចតាតិ៉ តំ ឈហំ តំ លឃំ តំ យុហុត្តំ ឌឹតិចរត្តតិ តឃ្វិ ឈរឈ តឃ្វិ លរឃ តឃ្វិ យុហុរត្ត ឌឹតិចរត្ត៉ ក្វយ្វប្បត្តិឃា ហិ ត្លាឌំ ឬបរឃាកចចតំ៉

ឞបត្យក្កាហិឃបាតតិត្ថេឞ ឈេត ចត្វតា អត្ថុដ្ឋិឞិតោ ហោតីតិ ចត្វស្ស ប៊ីរាឌិកចត្វស្ស ឈេត ចត្វតា ចោតកេនត ចុឌិតកោ អត្ថុដ្ឋិឞិតោ អកិក្ខតោ អន្លោត្វដេរ ហោតិ៑ តស្មិំ ចត្វស្មិំ ឞបត្យក្កាហិឃបាតតោតិ តស្មិំ ចោតកេនត ចុត្វចត្វស្មិំ ឞោ ចោតកោ អត្ថុចិដ្ឋេនត "កិំ តេ ទិដ្ឋំ, កិត្តិ តេ ទិដ្ឋ"ត្តិអាឌិតា តឈេត អត្ថុចិដ្ឋឃបាតោ ឌិយ៉ឞិឃបាតោ ឞ្ថបបរិក្កិឃបាតោ៑

អឞបត្យក្កាហិឃបាតតិត្ថេឞ ត កេនតចិ ចុច្ចបាតតោតិ អត្ថុចិដ្ឋេនត ចា អត្ថោត ចា កេនតចិ, អឆ ចា ទិដ្ឋាឌីឞ ចត្វស្ស កេនតចិ អចុច្ចបាតតោ៑ ខុតោឞគ្គា ត្ថិត្តិ យាតិកាបតាត់ បតេតា "កិច្ច ច ដោរ៉េ បតិដ្ឋាតី"តិក្កបិតា ឞព្វដ្ឋា ចេឌិតន្តោ៑ ក្កួតប៊ិកាចុត្តិ ហោតិ –
"ខុចំ ឞបត្យក្កាហិឃបាតោ ចា អឞបត្យក្កាហិឃបាតោ ចា កិច្ច ច ដោរ៉េ បតិដ្ឋាតិ បដិច្ច តិដ្ឋតិ បដិឌាតាតិ ឞញ្ញនិយោឞោ"តិ៑ ក្កួតក្ខា អឃុលកកាចស្ស ប៊ិកដកាលធស្សតត្វេនច ចុត្តិ៑ អាបត្តិ បត អត្ថុដ្ឋិឞិតក្កលោនឈេច អាបជ្ជតិ៑

ក្កូតាត់ "អឃុលកន្លោច តំ អធិករណំ ហោតី"តិ ខុត្ត ឃស្មា អឃុលកលក្កណំ បុព្វោ ចុត្តំ, តស្មា តំ អចត្វា អបុព្វនេច ធេស្សត្តំ "អធិករណំ តាយា"តិអាឌិយាហ៑ តត្វ ឃស្មា អធិករណំ អធិករណេដ្ឋេត ខុកាយ៉ិ ចត្វចនត តាតា ហោតិ, តេតស្ស តំ តាតត្តំ ធេស្សត្តំ "ចត្តារិ អធិករណានិ ខិចាដាធិករណ"ត្តិអាឌិយាហ៑ កោ បត ឞោ អធិករណដ្ឋោ, ឈេតតំ ខុកំ ហោតីតិ? ឞបចេហិ អធិករណីឃតោ៑ តស្មា ឃំ អធិកិច្ច អារព្ភ បដិច្ច ឞត្វាយ ឞបធា ចត្តត្តិ, តំ "អធិករណ"ត្តិ ចេឌិតព្វោ៑

អដ្ឋកថាឞ បត ចុត្តំ – "អធិករណត្តិ កេនចិ កាហំ ចនត្តិ, កេនចិ ចេតត់, កេនចិ អក្កត្តិំ កេនចិ ចោហារំ, កេនចិ បញ្ញត្តិ"ត្តិ៑ បុត ខុចំ ខិចារិតំ
"ឃទិ ការហោ អធិករណំ តាយ, ខុកោ អត្តាធាត់ កហេត្វា ឞកាកេនត កិច្ចតា ឞទ្ធិំ ឃត្តឃបាតោ តត្វ អាឌីតច ទិដ្ឋា បុត ធដតិ, តស្ស តំ អធិករណំ ឞបចប្បត្តំ កចិស្សតិ៑ ឃទិ ចេតតា អធិករណំ, "ក្កូថំ អត្តាធាត់ កណ្ហាមី"តិ ឞ្ថប្បត្តា ចេតតា តិវុត្តាតិ៑ ឃទិ អក្កត្តិ អធិករណំ, អក្កត្តិឃា អត្តាធាត់ កហេត្វាបិ អបរការេក ខិតិច្ឆយំ អលកបាតោ ចា ខេបាបិតោ ចា ធដតិ៑ ឃទិ ចោហារោ អធិករណំ, កចេនត្តា អាហិណ្ឌិត្វា អបរការេក តុហ៊ីហោតិ តិរេចា, ខុចបស្ស តំ អធិករណំ ឞបចប្បត្តំ កចិស្សតិ, តស្មា បញ្ញត្តិ អធិករណត្តិ៑

តំ បតេតំ "ចេធុតតឃុបារាជិកាបត្តិ ចេធុតតឃុបារាជិកាបត្តិឃា តក្កាកិឃា...បេ... ខុចំ អាបត្តាធិករណំ អាបត្តាធិករណស្ស តក្កាកិឃត្តិ ច ខិចាដាធិករណំ ឞិឃា កុឞលំ ឞិឃា អកុឞលំ ឞិឃា អព្យាកត"ត្តិ ច ខុចយាឌីហិ ខិរុទ្ធតិ៑ ត ហិ តេ បញ្ញត្តិឃា កុឞលាឌីកាចំ ក្កូច្ឆត្តិ, ត ច "អឃុលកេនត ប៊ីរាឌិកេនត ធនេឃុតា"តិ ខុត្ត អាកតោ ប៊ីរាឌិកធនេឃុ បញ្ញត្តិ តាយ ហោតិ៑ កស្មា? អច្ចត្ថអកុឞលត្តា៑ ចុត្តបិ ហេតំ – "អាបត្តាធិករណំ ឞិឃា អកុឞលំ ឞិឃា អព្យាកត"ត្តិ (បរិ៑ ១០១)៑

ឃន្លោតំ "អឃុលកេនត ប៊ីរាឌិកេនតា"តិ ខុត្ត អឃុលកំ ប៊ីរាឌិកំ តិទ្ទិដ្ឋំ, តស្សេចាយំ "អឃុលកន្លោច តំ អធិករណំ ហោតី"តិ បដិតិទ្ទេឞោ, ត បញ្ញត្តិឃា ត ហិ អញ្ញំ តិទ្ទិឞិត្វា អញ្ញំ បដិតិទ្ទិឞតិ៑ ឃស្មា បត ឃាឃ បញ្ញត្តិឃា ឈេត អកិលាបេត ចោតកេនត ឞោ បុក្កលោ ប៊ីរាឌិកំ ធនេឃុំ អព្វាបន្នោតិ បញ្ញត្តោ, ប៊ីរាឌិកឞង្ខាតស្ស អធិករណស្ស អឃុលកត្តា ឞាបិ បញ្ញត្តិ អឃុលិកា ហោតិ, អធិករណេ បចត្វត្តា ច អធិករណំ៑ តស្មា ក្កូបិតា បរិឃាឃេត បញ្ញត្តិ "អធិករណ"ត្តិ ឃុជ្ជេឃ្យ, ឃស្មា ចា ឃំ អឃុលកំ តាយ អធិករណំ តំ ឞកាចតោ

តត្តិ, បញ្ញត្តិយត្តរេច អត្តិ៍ តយ្ថាបិ បណ្ណត្តិ អធិករណត្តិ ឃុរជ្ជឃ្យ៍ តញ្ចា រលា ព្ភរឆេច ត សព្ពត្ត៍ ត ហិ ចិចាទាឌីតំ បណ្ណត្តិ អធិករណ៍ អធិករណដ្ឋោ បត រតសំ បុរព្ភា ចុត្តសយឆេហិ អធិករណីឃតា៍ ព្ភតិ ព្ភយិភា អធិករណដ្ឋេត ព្ភរធករច្ចា ចិចារទា ចិចារទា រេច អធិករណញ្ញាតិ ចិចាទាធិករណ៍ ឲុស តរឃា រសរសុ៍

តត្ថ “ព្ភឆ កិក្ខុ ចិចទត្តិ ធរម្មាតិ ចា អធរម្មាតិ ចា”តិ ឲុចំ អដ្ឋារស រភទករចត្ថុតិ តិយ្យាឃ ដ្ឋប្បរត្តា ចិចារទា ចិចាទាធិករណ៍ “ព្ភឆ កិក្ខុ កិក្ខុំ អតុចទត្តិ សីលចិបត្តិឃា ចា”តិ ឲុចំ ចតរយ្យា ចិបត្តិរឃា តិយ្យាឃ ដ្ឋប្បរត្តា អតុចារទា អតុចាទាធិករណ៍ “បញ្ចាបិ អាបត្តិក្ខន្ធា អាបត្តាធិករណំ, សត្តបិ អាបត្តិក្ខន្ធា អាបត្តាធិករណ”ត្តិ ឲុចំ អាបត្តិរឃច អាបត្តាធិករណ៍ “ឃា សង្ឃស្ស កិច្ចឃតា ករណីឃតា អបរលាកតកម្ម ញាត្តិកម្មំ ញាត្តិទុតិយកម្មំ ញាត្តិចតុត្ថកម្ម”ត្តិ (ចុឡអច៍ ១៨៥) ឲុចំ ចតុព្ពិធំ សង្ឃកិច្ចំ កិច្ចាធិករណត្តិ រេចទិតព្ពំ៍

ព្ភយស្មិ បតរត្ថ បារាជិកាបត្តិសង្ខាតំ អាបត្តាធិករណរយច អធិប្បេតំ៍ រសសាតិ អត្ថដ្ឋារធរសត ចុត្តាតិ, ឲត្តកា ហិ អធិករណសង្ឃស្ស អត្ថា៍ រតសុ បារាជិករយច ព្ភឆ អធិប្បេតំ៍ តំ ជិដ្ឋាឌីហិ ម្មូលហិ អម្មូលករញ្ញច អធិករណ៍ រហាតិ៍ អឃញ្ចា កិក្ខុ ទោសំ បតិដ្ឋាតិ, បដិដ្ឋ តិដ្ឋតិ “ញ្ញាក៍ ឃរឃា កលិត”ត្តិអាឌីតិ ចទត្តា បដិឌាតាតិ៍ តស្ស កិក្ខុគោ អតុទ្ធំសិតត្តលាឃច សង្ឃាជិរសរសាតិ អឃំ តាចស្ស សបទាត្តក្កយតិទ្ធសស្ស សិក្ខាបទស្ស អត្ថោ៍

ឲបលិ៍ ព្ភទាតិ ឃាតិ តាតិ សរញ្ញបរតា ជិដ្ឋាឌីតិ រចាទតាចត្ថុតិ ចុត្តាតិ, រតសំ ចរសត ចិត្តាររតា អាបត្តិ ររាបេត្វា ធរម្យរត្តា “អជិដ្ឋស្ស រហាតី”តិអាជិយាហ៍ តត្ថ អជិដ្ឋស្ស រហាតីតិ អជិដ្ឋោ អស្ស រហាតិ៍ ឲុរតត រចាទរកាត អជិដ្ឋោ រហាតិ, រសា បុក្កលោ បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបដ្ឋរត្តាតិ អត្ថោ៍ ឲុស តរឃា អសុតស្ស រហាតីតិអាឌីសុបិ៍

ជិដ្ឋោ ឃឃាតិ ជិដ្ឋោសិ ឃឃាតិ ចុត្តំ រហាតិ៍ ឲុស តរឃា សុរតា ឃឃាតិអាឌីសុបិ៍ រសរសំ អជិដ្ឋម្មូលកោ ដ្ឋត្តាតត្ថរឃច៍ ជិដ្ឋម្មូលកោ បត តរញ្ចា រចារទតិ “សុរតា ឃឃា”តិ ឲុចំ ចុត្តាតំ សុត្តាឌីតំ អាការរចត អម្មូលកត្តំ រេចទិតព្ពំ៍

សព្ពស្មិំរឃច ច ព្ភយស្មិ រចាទកចាររ ឃថា ព្ភធាការតសុ “បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបរត្តាសិ, អស្សមណោសិ, អសក្យបុត្តិរឃាសី”តិ ព្ភរយសុ ចចរតសុ ឲុរកកស្ស ចរសត ចាចាឃ ចាចាឃ សង្ឃាជិរសរសា រហាតិ, ឲុចំ អញ្ញត្រ អាការតសុ “ទុស្សីរលា, បាបធរម្មា, អសុចិសង្កស្សរសមាចាររា, បដិច្ឆន្នកម្មន្តោ , អស្សមណោ សមណបដិញ្ញោ, អព្រហ្មចារី ព្រហ្មចារីបដិញ្ញោ, អន្តោបូតិ, អចស្សុរតា, កសម្ពុជាតោ”តិ ព្ភរយសុបិ ចចរតសុ ឲុរកកស្ស ចរសត ចាចាឃ ចាចាឃ សង្ឃាជិរសរសា រហាតិរឃច៍

“តត្តិ តឃា សដ្ឋិំ ឧបាសរថា ចា បចារណា ចា សង្ឃកម្មំ ចា”តិ ព្ភយាតិ បត សុទ្ធាតិ សីសំ ត ឲុត្តិ, “ទុស្សីរលាសិ តត្តិ តឃា សដ្ឋិំ ឧបាសរថា ចា”តិ ឲុចំ ទុស្សីលាជិបរទសុ បត “បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបរត្តាសី”តិអាជិបរទសុ ចា រឃត រកាតចិ សដ្ឋិ ឈដិតារតច សីសំ ឲុត្តិ,

ឃ្ឈាខិឃេឃកទោតិ ហោត្តិ៍

យហាបក្យុយទ្វេទោ បភាហ – “ភ កេចល់ ឰឆ បិញ្ញឰយំ អភាកតាតិ ‘ក្សុ្យុីលេិ បិបឌយេ្ញា’តិអាឌិបការភេច ឃឹង ឲត្តិ, ‘កោវេណ្តាឃិ យហាឃាយលោទោឃិ, យហាក្ខុបិឃកោឃិ, ឌេដ្ឋព្ហាតិកោឃិ, ភិកណ្ដោឃិ, អាឌីចកោឃិ, តាបឃោឃិ, បរិគ្ហាឌកោឃិ, បណ្ឌកោឃិ, ឆេឃ្យុសំចាឃកោឃិ, តិត្តិឃបក្កត្តកោឃិ, តិទច្ឆាភកតោឃិ, យាតុឈាតកោឃិ, បិតុឈាតកោឃិ, អទហត្តឈាតកោឃិ, ឃឈ្ឃភេឌកោឃិ, លេហិតុប្បាឌកោឃិ, កិក្តុគឹក្ខុឃកោឃិ, ក្ខុកទោតាញ្ញខ្ញុតកញ្ហុឃី’តិ ឰយាតិបិ ឃឹង ឲត្តិយេចា”តិ៍ យហាបក្យុយទ្វេទោយេច ច “ខិទ្ធេ ចេយតិកោតិអាឌីឃុ ឃឌក្កេភ ចេយតិកោ តឌក្កេភ គោ កឃេ្យតិ, ឃឌក្កេភ គោ កឃេ្យតិ តឌក្កេភ ភឃ្យុទតិ, ឃឌក្កេភ ភឃ្យុទតិ តឌក្កេភ បយុទ្ធោ ហោតី”តិ ចឌតិ៍

យហាឃុយទ្វេទោ បភ ឲកោកំ ខ្ចិធា កិត្តិត្វា ចតុត្តប្បិ បិទេឌក្កិ ភយំ ឌឃ្យុតិ៍ កថំ? ខិទ្ធេ ចេយតិកោតិ អយំ តាច ឌឃ្យុតេ ចា ចេយតិកោ ហោតិ បុក្កលេ ចា, តត្វ “ខិទ្ធោ ភុលោ យឃា ភ ខិទ្ធោ”តិ ឲចំ ឌឃ្យុតេ ចេយតិកោ ហោតិ៍ “អយំ ភុលោ យឃា ខិទ្ធេ អទណ្ណោ”តិ ឲចំ បុក្កលេ ចេយតិកោ ហោតិ៍ ឲចំ ឌឃ្យុតំ ចា គោ កឃេ្យតិ បុក្កលំ ចា, ឌឃ្យុតំ ចា ភឃ្យុទតិ បុក្កលំ ចា, ឌឃ្យុតំ ចា បយុទ្ធោ ហោតិ បុក្កលំ ចា៍ ឲត្វ ច ចេយតិកោតិ ឱយតិឌាតោ៍ គោ កឃេ្យតីតិ ភ ឃទ្ធហតិ៍ ភឃ្យុទតីតិ អឃាទិឃយាភោ ភឃ្យុទតិ៍ ឃឌា បភ តំ “អឃុកព្វិ ភាយ កទេត្ត ឌាភេ អឃុកព្វិ ភាយ កាលេ”តិ ឃាទេត្តិ តឌា ឃទតិ៍ បយុទ្ធោតិ ឃោ ពេហិ ពេហិ ក្ខុបិឃេហិ ឃាទិឃយាភោបិ ភឃ្យុទតិយេចាតិ ៍ ឲតេភេក្ខុបិឃេភ ចោឌាបកចាទោបិ ចេខិតព្ហោ, កេចលញ្ចិតត្វ “ឃឃា”តិ បរិហីភំ, ឃេឃំ ចោឌកចាទឃខិឃេយេច៍

ឲ្យប័ង៍ តទោ បទំ អាបត្តិកេឌំ អភាបត្តិកេឌញ្ចា ឌឃ្យុតុំ “អឃុទ្ធេ ឃុទ្ធខិទ្ធី”តិអាឌិកំ ចតុក្កិ ឌបេត្វា ឲកោយេកំ បឌំ ចតុហិ ចតុហិ កេឌេហិ តិខ្ញុំ, តំ ឃព្ហំ បិញ្ញព្ហេភយេភេច ឃក្កា ឌាតិតុំ៍ កេចលំ ហេត្វាឌិប្បាឃកេឌោ ចេខិតព្ហោ៍ អឃញ្ចិអឌិប្បាយោ ភាយ – ចាចភាឌិប្បាយោ, អទក្កោឃាឌិប្បាយោ, កយ្យុាឌិប្បាយោ, ក្សុទ្ធោភាឌិប្បាយោ, ក្ខុបិឃចបចាទលោដ្ឋបភាឌិប្បាយោ, អត្ថចិខ្ញុភាឌិប្បាយោ, ឌយ្យុកចាឌិប្បាយោតិ អភេកចិធោ៍ តត្វ បុរិយេឃុ ចតុឃុ អឌិប្បាយេឃុ ខ្ញុកាឃំ អកោទេបត្តឃ្យុ ក្សុក្កដំ៍ ខ្ញុកាឃំ កាទោបត្វាបិ ច ឃយុតា អយ្យុលកោភ បិទាឌិកោភ អត្ថ្ងិឃេត្តឃ្យុ ឃឈ្ឈាខិឃេឃោ៍ អយ្យុលកោភ ឃឈ្ឈាខិឃេឃេភ អត្ថ្ងិឃេត្តឃ្យុ បិងិត្តិយំ៍ អាចាទខិបត្តិយា អត្ថ្ងិឃេត្តឃ្យុ ក្សុក្កដំ៍ អទក្កោឃាឌិប្បាយេភ ចឌត្តឃ្យុ បិងិត្តិយំ៍ អឃយុតា បភ ឃត្តហិបិ អាបត្តិក្លេទ្ធេហិ ចឌត្តឃ្យុ ក្សុក្កដំ៍ អឃយុតា ឲច ឃត្តខិឌយ្យិ កយ្យុំ កទោត្តឃ្យុ ក្សុក្កដយេច៍

ក្យុទ្ធក្តិយំ បភ “ក្សុទ្ធោភាឌិប្បាយេភ ‘ត្វំ ឰយុំ ភាយ អាបត្តិ អាបេណ្ណោ តំ បដិកទោហី’តិ ចឌត្តឃ្យុ ខ្ញុកាឃកិច្ចំ ភត្ថិ”តិ ក្សុត្តំ៍ ឃព្ហេទ្វេច បភ “ក្ខុបិឃចបចាទលំ ឌបេត្តឃ្យុ ខ្ញុកាឃកយ្យុំ ភត្ថិ”តិ ក្សុត្តំ៍ ឌបភេក្លេត្តំ បភ ឌាតិតព្ហំ៍ “ឃុលោតុ យេ ភទេត្ត ឃទ្ឃោ អឌ្ជុបិឃេចា បភ្ខុទេឃោ ឃឌិ ឃឈ្ឃុ្យ បត្តកល្លំ ឃទ្ឃោ ក្ខុបិឃចំ កទេឃ្យ”តិ ឲតព្វិញ្ចិទេ-កាទេ អភតិក្កិទេត្តយេច ឌបេតុំ លព្ភតិ៍ តទោ បទំ បភ ឃ្យ-កាទេ បទេត្តភ លព្ភតិ៍ ឲឃ ភយោ បចាទលាឃ៍ អត្ថចិខ្ញុកយ្យុាបិ ខ្ញុឃេដ ចត្វាំ “អទេត្វំ តចា”តិ អត្ថចិខ្ញុភាឌិប្បាយេភ ចឌត្តឃ្យុ ខ្ញុកាឃកយ្យុំ ភត្ថិ៍

ឆព្វកខិកញ្ញាបិ ឆព្វាសនេ តិបិដិត្វា “ទេយា ព្លនក្ខិនក្ខ ករោតិ, អយំ ភិក្ខុ អស្សយលោ”តិអាគតា ភទេយត អនោគិស្ស ឆព្វំ ករេចត្តស្ស ឲ្យកាសកប្បំ តត្ថិ៍ សទេច បត ឲ្យគិស្ស តិយទេយត្វា “អសុទេកា ច អសុទេកា ច អស្សយលោ អតុបិសទេកា”តិ ករេឆតិ, ឆព្វាសភទោ ឲ្យទោហិត្វា អាបត្តិ ទេទសេត្វា កត្តព្ពា៍ យំ បត តត្ថ តត្ថ “អនោកាសំ ការាបេត្វា”តិ ទុត្តំ តស្ស ឲ្យកាសំ អការាបេត្វាតិ ឲចយេត្វា ទេចគិតព្ពា, ភ ហិ ទេកាឌិ អនោកាសោ ភាយ អត្ថិ, យទេយាកាសំ ការាបេត្វា អាបត្តិ អាបជ្ជតិ, ឲ្យកាសំ បត អការាបេត្វា អាបជ្ជតីតិ៍ ទេសំ ក្តត្វាភទេយច៍

សបុដ្ឋាភាឌីសុ តិសបុដ្ឋានំ – កាយចិត្តតោ, ចាចាចិត្តតោ, កាយចាចាចិត្តតោ ច សបុដ្ឋាតិ៍ កិរិយំ, សញ្ញាចិទេយាក្ខំ, សចិត្តកំ, ទេលាកចជ្ជំ, កាយកប្បំ, ចចីកប្បំ, អកុសលចិត្តំ, ទុក្ខទេចតត្តិ៍

បឋយសង្ឃទោសសិក្ខាបទចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

៥៍ ទុតិយសង្ឃទោសសិក្ខាបទចណ្ណតា

១២០៍ទេត សយទេយត ព្យុទ្ធោ ភកចាតិ ទុតិយសង្ឃទោសសិក្ខាបទំ៍ តត្ថ ហន្ទ យំ អាចុរយា ត្វំ ចោលកំ ទត្វា យល្លបុត្តំ ភាយ ករោយាតិ ទេត កិរ បឋយចត្ថុស្មិំ អត្តទេតា យទេភារចំ សប្បារទេចត្តំ អសទេក្កាត្តា លទ្ធតិក្ខហា ចិឈាតបរ្បត្វា “ព្ហាតិ ឌាតិស្សាយា”តិ តាគិសំ ចត្ថុំ បរិទេយសយាភា ចិចរត្តិ៍ អទេឆកគិចសំ គិស្វា តុដ្ឋា អញ្ញាយញ្ញំ ឲ្យទេលាកេត្វា ឲចយាហំសុ – “ហន្ទ យំ, អាចុរយា, ត្វំ ចោលកំ គត្វា យល្លបុត្តំ ភាយ ករោយា”តិ, “គទេព្វា យល្លបុទេត្វា ភាយាយ”ត្តិ ឲចយស្ស ភាយំ ករោយាតិ ទុត្តំ ទេហាតិ៍ ឲស ភទេយា ទេយត្តិយំ ភាយ កិក្ខុតិត្តិ ឲត្ថាបិ៍

ទេត កិក្ខុ ទេយត្តិយកុយឌទេក កិក្ខុ អតុយុញ្ជិំសុតិ ឲចំ អតុយុញ្ជិំសុ –“អាចុរយា, កុហិំ តុទេយ្ហំ គទេព្វា យល្លបុទេត្វា ទេយត្តិយាយ កិក្ខុតិយា សទ្ធឹ គិទេដ្ឋា”តិ? “កិញ្ញាចបព្វតបរិទេគ”តិ៍ “កាយ ទេចលាយ”តិ? “កិក្ខាចារកាយភទេចលាយា”តិ៍ អាចុរយា គព្វា ព្ហទេយ ឲចំ ចគត្តិ – “ត្វំ តគា កុហិ”ត្តិ? “ទេចឡូចទេត កត្វាតិ ក្តិសាយឹ”តិ៍ “តច តាយ ទេចលាយ ទេចឡូចទេត អត្ថិកាចំ ទេកា ឌាភាតី”តិ? “កិក្ខុសទេឈា, ភទេត្ត”តិ៍ ទេត សង្ឃំ បុច្ឆិំសុ – “ឌាភាថ តុទេយ្ហំ តាយ ទេចលាយ ព្ហយស្ស ទេចឡូចទេត អត្ថិកាច”ត្តិ៍ “អាយ, អាចុរយា, ឌាភាយ, ទេឆទោ សបុតិលទ្ធគិចសទោ បដ្ឋាយ ទេចឡូចទេតទេយចា”តិ៍ តទោ ទេយត្តិយកុយឌទេក អាហំសុ – “អាចុរយា, តុយ្ហាកំ កឆា ភ សទេយតិ, កិន្តិ ទេភា ទេលសំ ឲ្យទេឌ្ឌត្វា ចគឆា”តិ៍ ឲចំ ទេត ទេតហិ កិក្ខុហិ អតុយុញ្ជិយយាភា អាយ អាចុរយាតិ ចត្វា ឲតយត្ថំ អាទេរាចេសុំ៍

កិបត តុទេយ្ហអាចុរយា, អាយស្មត្តំ គត្វា យល្លបុត្តំ អញ្ញាភាកិយស្ស អធិករណស្សាតិ ឲត្ថ អញ្ញាភាកស្ស ព្ហគំ, អញ្ញាភារទេកា ចា អស្ស អត្ថីតិ អញ្ញាភាកិយំ៍ អធិករណត្តិ អាធារទោ ទេចគិតព្វា, ចត្ថុំ អធិដ្ឋាភត្តិ ទុត្តំ ទេហាតិ៍ ទេយា ហិ ទេសា “គទេព្វា យល្លបុទេត្វា ភាយា”តិ លោកលទេកា ចុទេត្វា, ទេសា ឃ្វាយំ អាយស្មតោ គព្វស្ស យល្លបុត្តស្ស ភារទេកា ទេកាដ្ឋាទេសា បទេក្ខា យតុស្សឌាតិ ទេចច កិក្ខុភាទេចា ច តទោ អញ្ញាស្ស ភាកស្ស ទេកាដ្ឋាសស្ស បក្ខស្ស ទេហាតិ តិរច្ឆាភឌាតិយា ទេចច លោកលកភាចស្ស ច ទេសា ចា អញ្ញាភារទេកា អស្ស អត្ថីតិ តស្មា

អញ្ញភាគិយសង្ខ្យំ គតំ។ យស្មា ច តេសំ “ឥមំ មយំ ទព្ពំ មល្លបុត្តំ នាម ករោមា”តិ វទន្តានំ តស្សា នាមករណសញ្ញាយ អាធារោ វត្ថុ អធិដ្ឋានំ, តស្មា អធិករណន្តិ វេទិតព្វំ។ តញ្ហិ សន្ធាយ “តេ ភិក្ខូ អញ្ញភាគិយស្ស អធិករណស្សា”តិ អាហំសុ, ន វិវាទាធិករណាទីសុ អញ្ញតរស្ស។ កស្មា? អសម្ភវតោ។ ន ហិ តេ ចតុន្នំ អធិករណានំ កស្សចិ អញ្ញភាគិយស្ស អធិករណស្ស កញ្ចិ ទេសំ លេសមត្តំ ឧបាទិយិំសុ។ ន ច ចតុន្នំ អធិករណានំ លេសោ នាម អត្ថិ។ ជាតិលេសាទយោ ហិ បុគ្គលានំយេវ លេសា វុត្តា, ន វិវាទាធិករណាទីនំ។ ឥទញ្ច “ទព្ពោ មល្លបុត្តោ”តិ នាមំ តស្ស អញ្ញភាគិយាធិករណភាវេ ឋិតស្ស ឆគលកស្ស កោចិ ទេសោ ហោតិ ថេរំ អមូលកេន បារាជិកេន អនុទ្ធំសេតុំ លេសមត្តោ។

តត្ថ ច ទិស្សតិ អបទិស្សតិ អស្ស អយន្តិ វោហារីយតីតិ ទេសោ។ ជាតិអាទីសុ អញ្ញតរកោដ្ឋាសស្សេតំ អធិវចនំ។ អញ្ញម្បិ វត្ថុំ លិស្សតិ សិលិស្សតិ វោហារមត្តេនេវ ឦសកំ អល្លីយតីតិ លេសោ។ ជាតិអាទីនំយេវ អញ្ញតរកោដ្ឋាសស្សេតំ អធិវចនំ។ តតោ បរំ ឧត្តានត្ថមេវ។ សិក្ខាបទបញ្ញត្តិយម្បិ អយមេវត្ថោ។ បទភាជនេ បន យស្ស អញ្ញភាគិយស្ស អធិករណស្ស កិញ្ចិទេសំ លេសមត្តំ ឧបាទាយ បារាជិកេន ធម្មេន អនុទ្ធំសេយ្យ, តំ យស្មា អដ្ឋុប្បត្តិវសេនេវ អាវិកតំ, តស្មា ន វិភត្តន្តិ វេទិតព្វំ។

៣៨៣។ យានិ បន អធិករណន្តិ វចនសាមញ្ញតោ អត្ថុទ្ធារវសេន បវត្តានិ ចត្តារិ អធិករណានិ, តេសំ អញ្ញភាគិយតា ច តព្ភាគិយតា ច យស្មា អបាកដា ជានិតព្វា ច វិនយធរេហិ, តស្មា វចនសាមញ្ញតោ លទ្ធំ អធិករណំ និស្សាយ តំ អាវិករោន្តោ “អញ្ញភាគិយស្ស អធិករណស្សាតិ អាបត្តញ្ញភាគិយំ វា ហោតិ អធិករណញ្ញភាគិយំ វា”តិអាទិមាហ។ យា ច សា អវសានេ អាបត្តញ្ញភាគិយស្ស អធិករណស្ស វសេន ចោទនា វុត្តា, តម្បិ ទស្សេតុំ អយំ សព្វាធិករណានំ តព្ភាគិយអញ្ញភាគិយតា សមាហដាតិ វេទិតព្វា។

តត្ថ ច អាបត្តញ្ញភាគិយំ វាតិ បឋមំ ឧទ្ធរិត្វា “កថញ្ច អាបត្តិ អាបត្តិយា អញ្ញភាគិយា ហោតី”តិ និទ្ទេសេ អារភិតព្វេ យស្មា អាបត្តាធិករណស្ស តព្ភាគិយវិចារណាយមេវ អយមត្ថោ អាវិភវិស្សតិ, តស្មា ឧបរិ អនារភិត្វា “កថញ្ច អធិករណំ អធិករណស្ស អញ្ញភាគិយ”ន្តិ បច្ឆិមបទេនេវ គហេត្វា និទ្ទេសោ អារទ្ធោតិ វេទិតព្វោ។

តត្ថ អញ្ញភាគិយវារោ ឧត្តានត្ថោយេវ។ ឯកមេកញ្ហិ អធិករណំ ឥតរេសំ តិណ្ណំ តិណ្ណំ អញ្ញភាគិយំ អញ្ញបក្ខិយំ អញ្ញកោដ្ឋាសិកំ ហោតិ, វត្ថុវិសភាគត្តា, តព្ភាគិយវារេ បន វិវាទាធិករណំ វិវាទាធិករណស្ស តព្ភាគិយំ តប្បក្ខិយំ តំកោដ្ឋាសិកំ វត្ថុសភាគត្តា, តថា អនុវាទាធិករណំ អនុវាទាធិករណស្ស។ កថំ? អដ្ឋារសភេទករវត្ថូនិ និស្សាយ ឧប្បន្នវិវាទោ ច ឥទានិ ឧប្បជ្ជនកវិវាទោ ច វត្ថុសភាគតាយ ឯកំ វិវាទាធិករណមេវ ហោតិ, តថា ចតស្សោ វិបត្តិយោ និស្សាយ ឧប្បន្នអនុវាទោ ច ឥទានិ ឧប្បជ្ជនកអនុវាទោ ច វត្ថុសភាគតាយ ឯកំ អនុវាទាធិករណមេវ ហោតិ។ យស្មា បន អាបត្តាធិករណំ អាបត្តាធិករណស្ស សភាគវិសភាគវត្ថុតោ សភាគសរិក្ខាសរិក្ខតោ ច ឯកំសេន តព្ភាគិយំ ន ហោតិ, តស្មា អាបត្តាធិករណំ អាបត្តាធិករណស្ស សិយា តព្ភាគិយំ សិយា អញ្ញភាគិយន្តិ វុត្តំ។ តត្ថ អាទិតោ បដ្ឋាយ អញ្ញភាគិយស្ស បឋមំ និទ្ទិដ្ឋត្តា ឥធាបិ អញ្ញភាគិយមេវ បឋមំ និទ្ទិដ្ឋំ, តត្ថ អញ្ញភាគិយត្តញ្ច បរតោ តព្ភាគិយត្តញ្ច វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វំ។

កិច្ចាធិករណំ កិច្ចាធិករណស្ស តព្ភាគិយន្តិ ឯត្ថ បន ពុទ្ធកាលតោ បដ្ឋាយ ចត្តារិ សង្ឃកម្មានិ និស្សាយ ឧប្បន្នំ អធិករណញ្ច ឥទានិ ចត្តារិ សង្ឃកម្មានិ និស្សាយ ឧប្បជ្ជនកំ អធិករណញ្ច សភាគតាយ សរិក្ខតាយ ច ឯកំ កិច្ចាធិករណមេវ ហោតិ. កិំ បន សង្ឃកម្មានិ និស្សាយ ឧប្បន្នំ អធិករណំ កិច្ចាធិករណំ, ឧទាហុ សង្ឃកម្មមេវេតំ អធិប្បេតន្តិ? សង្ឃកម្មមេវេតំ អធិប្បេតំ. ឯវំ សន្តេបិ សង្ឃកម្មំ នាម “ឥទញ្ចិទញ្ច ឯវំ កត្តព្ព”ន្តិ យំ កប្បលក្ខណំ យនសិករោតិ តំ និស្សាយ ឧប្បជ្ជនតោ បុរិមំ បុរិមំ សង្ឃកម្មំ និស្សាយ ឧប្បជ្ជនតោ ច សង្ឃកម្មានិ និស្សាយ ឧប្បន្នំ អធិករណំ កិច្ចាធិករណន្តិ វុត្តំ.

២៩៨. កិញ្ចិ ទេសំ លេសមត្តំ ឧបាទាយាតិ ឯត្ថ បន យស្មា ទេសោតិ វា លេសមត្តន្តិ វា បទេ វុត្តមេវេតំ ព្យញ្ជនតោ នានំ អត្ថតោ ឯកំ, តស្មា “លេសោ នាម ទស លេសា ជាតិលេសោ នាមលេសោ”តិអាទិនាហ. តត្ថ ជាតិយេវ ជាតិលេសោ. ឯស នយោ សេសេសុ.

២៩៩. ឥទានិ តេសេវ លេសានំ វិត្ថារតោ ទស្សេតុំ យថា តំ ឧបាទាយ អត្ថុប្បត្តិ ហោតិ តថា សវត្ថុកំ កត្វា ទស្សេន្តោ “ជាតិលេសោ នាម ខត្តិយោ ទិដ្ឋោ ហោតី”តិអាទិនាហ. តត្ថ ខត្តិយោ ទិដ្ឋោ ហោតីតិ អញ្ញោ កោចិ ខត្តិយជាតិយោ ឧទិតោ ចោទកេន ទិដ្ឋោ ហោតិ. បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោតិ មេថុនធម្មាទីសុ អញ្ញតរំ អាបជ្ជន្តោ. អញ្ញំ ខត្តិយំ បស្សិត្វា ចោទេតីតិ អថ សោ អញ្ញំ អត្តនោ វេរិំ ខត្តិយជាតិយំ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា តំ ខត្តិយជាតិលេសំ គហេត្វា ឯវំ ចោទេតិ “ខត្តិយោ មយា ទិដ្ឋោ បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ, ត្វំ ខត្តិយោ, បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបន្នោសី”តិ អថ វា “ត្វំ សោ ខត្តិយោ, ន អញ្ញោ, បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបន្នោសិ, អស្សមណោសិ អសក្យបុត្តិយោសិ នត្ថិ តយា សទ្ធិំ ឧបោសថោ វា បវារណា វា សង្ឃកម្មំ វា”តិ, អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស. ឯត្ថ ច តេសំ ខត្តិយានំ អញ្ញមញ្ញំ អសទិសស្ស តស្ស តស្ស ទីឃាទិតោ វា ទិដ្ឋាទិតោ វា ឧភយត អញ្ញភាគិយតា ខត្តិយជាតិបញ្ញត្តិយា អាធារវសេន អធិករណតា ច វេទិតព្ពា, ឯតេនុបាយេន សព្ពបទេសុ យោជនា វេទិតព្ពា.

៣០០. បត្តលេសនិទ្ទេសេ ច សាដកបត្តោតិ លោហបត្តសទិសោ សុសណ្ឋានោ សុច្ឆវិ សិនិទ្ធោ ភមរវណ្ណោ មត្តិកាបត្តោ វុច្ចតិ. សុម្ភកបត្តោតិ បកតិមត្តិកាបត្តោ.

៣០១. យស្មា បន អាបត្តិលេសស្ស ឯកបទេនេវ សង្ខេបតោ និទ្ទេសោ វុត្តោ, តស្មា វិត្ថារតោបិ តំ ទស្សេតុំ “ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ ទិដ្ឋោ ហោតី”តិអាទិ វុត្តំ. កស្មា បនស្ស តទេវ និទ្ទេសំ អវត្វា ឥទំ វិសុំ វុត្តន្តិ? សេសនិទ្ទេសេហិ អសទិសត្តា. សេសនិទ្ទេសា ហិ អញ្ញំ ទិស្វា អញ្ញស្ស ចោទនាវសេន វុត្តា. អយំ បន ឯកស្សេវ អញ្ញំ អាបត្តិំ អាបជ្ជន្តំ ទិស្វា អញ្ញាយ អាបត្តិយា ចោទនាវសេន វុត្តោ. យទិ ឯវំ កថំ អញ្ញភាគិយំ អធិករណំ ហោតីតិ? អាបត្តិយា. តេនេវ វុត្តំ – “ឯវម្បិ អាបត្តញ្ញភាគិយញ្ច ហោតិ លេសោ ច ឧបាទិន្នោ”តិ. យស្មា សោ សង្ឃាទិសេសំ អាបន្នោ, តំ បារាជិកស្ស អញ្ញភាគិយំ អធិករណំ. តស្ស បន អញ្ញភាគិយស្ស អធិករណស្ស លេសោ នាម យោ សោ សព្ពខត្តិយានំ សាធារណោ ខត្តិយភាវោ វិយ សព្ពាបត្តីនំ សាធារណោ អាបត្តិភាវោ.

ឧទេតុបិទេយត ទេសនាបត្តិមូលកតយោ ទោសាបកចាទេរា ច ទេចឹតព្វោ។

៣០ប័។អតាបត្តិ តឆាយវញ្ញាំ ទោរេគតិ ចា ទោគារេបតិ ចាតិ “បរិទាឌិក់ទេយច អយំ អាបទេត្តា”តិ ទយា ឧចំ តឆាយវញ្ញាំ ទោរេគតិ ចា ទោគារេបតិ ចា តស្ស អតាបត្តិ។ ទេសំ វព្វាត្រ្វត្តាតទេយច។ វយដ្ឋាតាឌឹតិបិ បឆយក្ដេគាយវឌិវាទេតចាតិ។

ក្វតិឃក្ដេគាយវិក្ខាបកចល្ហាតា តិដ្ឋិតា។

១០។ បឆយវឈ្ឈកកវិក្ខាបកចល្ហាតា

៣០ឋ័។ទេតវយទេយត ឥាទេន្ដ្វា កកចាតិ វឈ្ឈកកវិក្ខាបគំ។ តត្រ អឆ ទេលា គេចកទេត្តាតិអាឌឹវុ ទយា ច គេចកទេត្តា, ឃចា ច បព្ឌាឌិទេតា, ទយេត ច គារទេលាត ទេកាកាលិកាកទេយា ជ្ញបវក្កយិត្វា “ឧឆ យយំ អាចុទេវា វយណស្ស ទេកាតយស្ស វឈ្ឈកគំ គរិឃ្យាយ ចក្កទេក”ត្តិ អាហ។ តំ វព្វាំ វឈ្ឈកកក្ខត្ថទេក (ក្វឡអច។ ៦៣៦) អាកតទេយច។ បព្ចាចត្វឃាចតា បត កិព្ចាបិ តទេត្វច អាកយិឃ្យតិ។ អឆ ទេលា ឡាឆាបិ អាកតត្តា ឃទេគត្វ ចត្តព្ឍាំ, តំ ចត្វាច កយិឃ្យាយ។

វាក្វ កទេត្តតិ អាឃាចតា។ កិក្ខុ ឃាចឌឹចំ អារទេញ្ញាកា អវ្វុតិ អារទេញ្ញាកក្វតក្កំ វយាគាឃ វទេញ្ញាបិ កិក្ខុ ឃាច ឌឹចត្តិ តាច អារទេញ្ញាកា ទេហាត្វ , អទទេញ្ញាទេយច ចវត្វ។ ទយា កាយត្តិ ឱ្ញវទេយ្យ ចឌ្ជុំ តំ ចុទេវឃ្យាតិ ទយា ឧគកិក្ខុបិ អទទេញ្ញា បហាឃ តិចាយត្វាឃ កាយត្តិ ឱ្ញវទេយ្យ, ចឌ្ជុំ តំ ចុទេវឃ្យ តំ កិក្ខុ ទេគារេវា ចុវត្វ, អាបត្តិឃា តំ កកចា គារទេត្វ”តិ អឆិប្បាទេយត ចគតិ។ ឧវ តទេយា ទេវវចត្វវុបិ។

៣១០។ឌត់ វព្វាារេបឃ្យាយាតិ ឌត់ អយព្វាំ អប្បិច្ឆតាឌិកាចំ ឌាតាទេបឃ្យាយ, អឆ ចា បទិទេតាទេវឃ្យាយ បវារេគឃ្យាយាតិ ក្វត្តំ ទេហាតិ។

ឡាយាតិ បត បព្ចា ចត្វុតិ ឃាចទេតា គេចកត្វស្ស ចចត់ វុត្វាច អព្វាាវិ កកចា “វឈ្ឈកកត្វិទេកា ហុត្វា អយំ ឃាចតី”តិ។ ឃវ្វា បត តាតិ អតុឌាតិឃយាតាតិ ឥាហុត់ កុលបុត្តាត់ យក្កត្តទាឃាឃ វំចត្តត្តិ, តវ្វា កកចា “អលំ គេចកត្វា”តិ បដិក្ខិបិត្វា “ទយា ឡាច្ឆតិ អារទេញ្ញាទេកា ទេហាត្វ”តិអាឌិយាហ។

ឧត្វ បត កកចទេតា អឆិប្បាយំ ចិឌិត្វា កុលបុទេត្វត អត្វទេតា បតិក្វប់ ទេចឹតព្វាំ។ អឃទេញ្ញាត្វ កកចទេតា អឆិប្បាទេយា – “ឧទេកា កិក្ខុ យហព្វាវទេយា ទេហាតិ យហុស្សារេហា, វទេក្កាតិ កាយត្តវេតាវត់ បដិក្ខិបិត្វា អទទេញ្ញា ចិហទេត្វា ក្វក្ខស្សត្តិ គាតុំ។ ឧទេកា ក្វព្វាទេលិ ទេហាតិ អប្បឆាទេយា អទទេញ្ញា ត វទេក្កាតិ, កាយទេត្វទេយច វទេក្កាតិ។ ឧទេកា យហព្វាទេលិ វយប្បចត្វឆាត្វទេកា អឆិចាវតលត្តិវយទេត្តា ឡាដ្ឋាតិដ្ឋេវុ វយចិទេត្វា អទទេញ្ញាបិ កាយទេត្វបិ វទេក្កាតិទេយច។ ឧទេកា ទេតច កាយទេត្វ ត អទទេញ្ញា វទេក្កាតិ បគបទេយា ទេហាតិ។

៣៨៣ យ្វាយំ មហជ្ឈាសយោ ហោតិ មហុស្សាហោ, សក្កោតិ គាមន្តសេនាសនំ បដិក្កមិត្វា អរញ្ញេ វិហរន្តោ ទុក្ខស្សន្តំ កាតុំ, សោ អរញ្ញេយេវ វសតុ, ឯវមស្ស បតិរូបំ។ សទ្ធិវិហារិកាទយោបិ ចស្ស អនុសិក្ខមានា អរញ្ញេ វិហាតព្ពមេវ មញ្ញិស្សន្តិ។

យោ បន ទុព្ពលោ ហោតិ អប្បថាមោ គាមន្តេយេវ សក្កោតិ ទុក្ខស្សន្តំ កាតុំ, ន អរញ្ញេ, សោ គាមន្តេយេវ វសតុ, យ្វាយំ មហព្ពលោ សមប្បវត្តធាតុកោ អធិវាសនខន្តិសម្បន្នោ ឥដ្ឋានិដ្ឋេសុ សមចិត្តោ អរញ្ញេបិ គាមន្តេបិ សក្កោតិយេវ, អយម្បិ គាមន្តសេនាសនំ បហាយ អរញ្ញេ វសតុ, ឯវមស្ស បតិរូបំ។ សទ្ធិវិហារិកាបិ ហិស្ស អនុសិក្ខមានា អរញ្ញេ វិហាតព្ពំ មញ្ញិស្សន្តិ។

យោ បនាយំ នេវ គាមន្តេ ន អរញ្ញេ សក្កោតិ បទបរមោ ហោតិ។ អយម្បិ អរញ្ញេយេវ វសតុ។ អយំ ហិស្ស ធុតង្គសេវនា កម្មដ្ឋានភាវនា ច អាយតិំ មគ្គផលានំ ឧបនិស្សយោ ភវិស្សតិ។ សទ្ធិវិហារិកាទយោ ចស្ស អនុសិក្ខមានា អរញ្ញេ វិហាតព្ពំ មញ្ញិស្សន្តីតិ។

ឯវំ យ្វាយំ ទុព្ពលោ ហោតិ អប្បថាមោ គាមន្តេយេវ វិហរន្តោ សក្កោតិ ទុក្ខស្សន្តំ កាតុំ ន អរញ្ញេ, ឥមំ បុគ្គលំ សន្ធាយ ភគវា “យោ ឥច្ឆតិ គាមន្តេ វិហរតូ”តិ អាហ។ ឥមិនា ច បុគ្គលេន អញ្ញេសម្បិ ទ្វារំ ទិន្នំ។

យទិ បន ភគវា ទេវទត្តស្ស វាទំ សម្បដិច្ឆេយ្យ, យ្វាយំ បុគ្គលោ បកតិយា ទុព្ពលោ ហោតិ អប្បថាមោ, សោបិ ទហរកាលេ អរញ្ញវាសំ អភិសម្ភុណិត្វា ជិណ្ណកាលេ វា វាតបិត្តាទីហិ សមុប្បន្នធាតុក្ខោភកាលេ វា នាភិសម្ភុណាតិ, គាមន្តេយេវ បន វិហរន្តោ សក្កោតិ ទុក្ខស្សន្តំ កាតុំ, តេសំ អរិយមគ្គុបច្ឆេទោ ភវេយ្យ, អរហត្តផលាធិគមោ ន ភវេយ្យ, ឧទ្ធម្មំ ឧព្ពិនយំ វិលោមំ អនិយ្យានិកំ សត្ថុ សាសនំ ភវេយ្យ, សត្ថា ច តេសំ អសព្ពញ្ញូ អស្ស “សកវាទំ ឆឌ្ឌេត្វា ទេវទត្តវាទេ បតិដ្ឋិតោ”តិ គារយ្ហោ ច ភវេយ្យ។ តស្មា ភគវា ឯវរូបេ បុគ្គលេ សង្គណ្ហន្តោ ទេវទត្តស្ស វាទំ បដិក្ខិបិ។ ឯតេនេវូបាយេន បិណ្ឌបាតិកវត្ថុស្មិម្បិ បំសុកូលិកវត្ថុស្មិម្បិ អដ្ឋ មាសេ រុក្ខមូលិកវត្ថុស្មិម្បិ វិនិច្ឆយោ វេទិតព្ពោ។ ចត្តារោ បន មាសេ រុក្ខមូលសេនាសនំ បដិក្ខិត្តមេវ។

មច្ឆមំសវត្ថុស្មឹ តិកោដិបរិសុទ្ធន្តិ តីហិ កោដីហិ បរិសុទ្ធំ, ទិដ្ឋាទីហិ អបរិសុទ្ធីហិ វិរហិតន្តិ អត្ថោ។ តេនេវាហ – “អទិដ្ឋំ, អស្សុតំ, អបរិសង្កិត”ន្តិ។ តត្ថ “អទិដ្ឋំ” នាម ភិក្ខូនំ អត្ថាយ មិគមច្ឆេ វធិត្វា គយ្ហមានំ អទិដ្ឋំ។ “អស្សុតំ” នាម ភិក្ខូនំ អត្ថាយ មិគមច្ឆេ វធិត្វា គហិតន្តិ អស្សុតំ។ “អបរិសង្កិតំ” បន ទិដ្ឋបរិសង្កិតំ សុតបរិសង្កិតំ តទុភយវិមុត្តបរិសង្កិតញ្ច ញត្វា តព្ពិបក្ខតោ ជានិតព្ពំ។ កថំ? ឥធ ភិក្ខូ បស្សន្តិ មនុស្សេ ជាលវាគុរាទិហត្ថេ គាមតោ វា និក្ខមន្តេ អរញ្ញេ វា វិចរន្តេ, ទុតិយទិវសេ ច នេសំ តំ គាមំ បិណ្ឌាយ បវិដ្ឋានំ សមច្ឆមំសំ បិណ្ឌបាតំ អភិហរន្តិ។ តេ តេន ទិដ្ឋេន បរិសង្កន្តិ “ភិក្ខូនំ នុ ខោ អត្ថាយ កត”ន្តិ ឥទំ ទិដ្ឋបរិសង្កិតំ, នាម ឯតំ គហេតុំ ន វដ្ដតិ។ យំ ឯវំ អបរិសង្កិតំ តំ វដ្ដតិ។ សចេ បន តេ មនុស្សា “កស្មា ភន្តេ ន គណ្ហថា”តិ បុច្ឆិត្វា តមត្ថំ សុត្វា “នយិទំ ភន្តេ ភិក្ខូនំ អត្ថាយ កតំ, អម្ហេហិ អត្តនោ អត្ថាយ វា រាជយុត្តាទីនំ អត្ថាយ វា កត”ន្តិ វទន្តិ កប្បតិ។

ន ហេវ ខោ ភិក្ខូ បស្សន្តិ; អបិច សុណន្តិ, មនុស្សា កិរ ជាលវាគុរាទិហត្ថា គាមតោ វា និក្ខមន្តិ, អរញ្ញេ វា វិចរន្តី”តិ។ ទុតិយទិវសេ

ᨶ ᨶᩮᩴ ᨲᩴ ᨣᩣᨾᩴ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨸᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ "ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᨲ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩴ "ᩈᩩᨲᨸᩁᩥᩈᨦ᩠ᨠᩥᨲᩴ" ᨶᩣᨾ᪨ ᩑᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨿᩴ ᩑᩅᩴ ᩋᨸᩁᩥᩈᨦ᩠ᨠᩥᨲᩴ ᨲᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᨲᩮ ᨾᨶᩩᩔᩣ "ᨠᩈ᩠ᨾᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᨳᩣ"ᨲᩥ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ "ᨶᨿᩥᨴᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᨲᩴ, ᩋᨾ᩠ᩉᩮᩉᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩣ ᩁᩣᨩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩣ ᨠᨲ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨸ᩠ᨸᨲᩥ᪨

ᨶᩮᩅ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᩈᩩᨱᨶ᩠ᨲᩥ; ᩋᨸᩥᨧ ᨡᩮᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨣᩣᨾᩴ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨸᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨧ᩠ᨨᨾᩴᩈᩴ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᩴ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨽᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮ ᨸᩁᩥᩈᨦ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩥ "ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᨲ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩴ "ᨲᨴᩩᨽᨿᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᩈᨦ᩠ᨠᩥᨲᩴ" ᨶᩣᨾ᪨ ᩑᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨿᩴ ᩑᩅᩴ ᩋᨸᩁᩥᩈᨦ᩠ᨠᩥᨲᩴ ᨲᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᨲᩮ ᨾᨶᩩᩔᩣ "ᨠᩈ᩠ᨾᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᨳᩣ"ᨲᩥ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ "ᨶᨿᩥᨴᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᨲᩴ ᩋᨾ᩠ᩉᩮᩉᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩣ ᩁᩣᨩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩣ ᨠᨲᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨾᩴᩈᩴ ᩅᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨾᩮᩅ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩈᨾ᩠ᨸᩣᨴᩥᨲ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨸ᩠ᨸᨲᩥ᪨ ᨾᨲᩣᨶᩴ ᨸᩮᨲᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨾᨦ᩠ᨣᩃᩣᨴᩦᨶᩴ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᨲᩮᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨿᩴ ᨸᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴᨿᩮᩅ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩋᨠᨲᩴ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩮᨾᨲᩥᨠᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᨲᩥ᪨

ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᨠᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩮ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᨲᨽᩣᩅᩴ ᨶ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᩮ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᩈᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ , ᩍᨲᩁᩮᩈᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨶ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᨿᩮᩅ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨸᩥ ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨸᩥ ᩑᨲᩮᩈᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨶ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩩ ᩉᩥ ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮᩈᩩ ᨿᩔ ᩅᩣ ᨲᩔ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᨠᨲᩴ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᨶ ᨠᨸ᩠ᨸᨲᩥ᪨

ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩑᨠᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᨸᩣᨱᩴ ᩅᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩔ ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩮᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᨲᨽᩣᩅᩴ ᨩᩣᨶᩴᨿᩮᩅ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨴᩮᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨲᩔ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨿ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩥ, ᨠᩔ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ? ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᩴ ᩉᩥ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᨠᨲᩴ ᨲᩔ ᩋᨽᩩᨲ᩠ᨲᨲᩣᨿ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ, ᩍᨲᩁᩔ ᩋᨩᩣᨶᨶᨲᩣᨿ᪨ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨾᩴᩈᩔ ᩉᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᨠᨲᨬ᩠ᨧ ᩋᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨴᩮᩈᨶᩣᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨾᩴᩈᩴ ᨸᨶ ᩋᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᨬᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩮᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᨠᨲᨬ᩠ᩉᩥ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩮᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨾᩴᩈᩴ ᩋᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩔᩣᨸᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨽᩦᩁᩩᨠᩮᨶ ᩁᩪᨸᩴ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶᩣᨸᩥ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᨾᩴᩈᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨠᩣᩃᩮ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᩅᩣ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? ᨴᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩋᨧ᩠ᨨᨾᩴᩈᩴ ᩉᩥ ᩈᩪᨠᩁᨾᩴᩈᩈᨴᩥᩈᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩦᨸᩥᨾᩴᩈᩣᨴᩦᨶᩥᨸᩥ ᨾᩥᨣᨾᩴᩈᩣᨴᩥᩈᨴᩥᩈᩣᨶᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩉᨱᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩉᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩏᨴᨣ᩠ᨣᩮᩣᨲᩥ ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨧᩮᩅ ᩏᨶ᩠ᨶᨲᨠᩣᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨠᩥᩁ "ᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨧ ᩅᨲ᩠ᨳᩪᨶᩥ ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩍᨾᩮᩉᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᩩᨱᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾ ᩈᨦ᩠ᨥᨽᩮᨴᩴ ᨠᩣᨲᩩ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩮᩣᨠᩣᩃᩥᨠᩔ ᩍᨦ᩠ᨣᩥᨲᩣᨠᩣᩁᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨳᩣ ᩅᩥᩈᩴ ᩅᩣ ᨡᩣᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨩ᩠ᨩᩩᨿᩣ ᩅᩣ ᩏᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩣ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩁᩥᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩅᩥᩈᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨸ᩠ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨶᨾᩁᨱᨲᩴ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩏᨴᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᩈᨦ᩠ᨥᨽᩮᨴᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᩅᩦᨧᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᨶᩦᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ "ᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᨴᩣᨶᩥ ᨾᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᨽᩮᨴᩔ ᩏᨸᩣᨿᩮᩣ"ᨲᩥ ᩉᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩏᨴᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩈᨸᩁᩥᩈᩮᩣ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨿᩣᩈᨶᩣ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩉᨭ᩠ᨮᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨠ᩠ᨠᩣᨾᩥ᪨

តេ យមំ ព្ថរេហិ បដ្ឋាហិ ចតូហិ សមោធាយ ចត្តាមាតិ ឲត្ត បត “ព្ថមាតិ បដ្ឋា ចតូតី”តិ ចតូរេព្ថបិ តេ យមំ ព្ថរេហិ បដ្ឋាហិ ចតូហិ ឌត់ សព្ថារេបឃ្សាមាតិ អកិលំ្យបទិចិតក្កចរេសត ចិកត្តិចិបល្លាសំ អសល្លរេក្លូតា អកិលំ្យបទិចិតក្កាត្រូ្ទបរេមច “តេ យមំ ព្ថរេហិ បដ្ឋាហិ ចតូហិ”តិ អាហ, ឃឆា ចំ ចិក្លិត្តចិរេត្តា៝

ត្រូតាសរេល្លលត្រូត្តិរេភាតិ ឃា បខិបគា កិរេលរេស ត្រូភាតិ, តាឃ សមត្តាពតត្តា ត្រូតា៝ ឃា ច កិរេលរេស សល្លិលតិ, សា ឲរេតសំ ត្រូត្តីតិ សរេល្លលត្រូត្តិរេភា៝

ចាហុលិរេកាតិ ឌិចទាឌិតំ បត្ថឃាតំ ចាហុលការេចា ចាហុល្លិ, ចំ ចាហុល្លមឃ្សុ អត្ថិ, តស្មិំ ចា ចាហុរេល្ល តិឃុរេត្តា ជិរេតាតិ ចាហុលិរេកា៝ ចាហុល្លាឃ រេចរេតតីតិ ចាហុលត្តាឃ រេចរេតតិ ករេប្យតិ បករេប្យតិ៝ កឆត្យាភាម មឃ្សូ្ដា សាចកាភដ្ឋា ឌិចទាឌិតំ បត្ថឃាតំ ចាហុលការេចា កចេឃ្យាតិ ឲចំ ក្ទឃ្សុក្កមាបរេគ្គាតិ អឆិប្បារេឃា៝ ចក្កកេគាឃាតិ អាលារេកគាឃ៝

ឆម្ពិ៍ គចំ គត្តាតិ លត្ថរេក ត្រូត្តភរេឃត “អលំ, ចេចេចត្ត, មា តេ ទ្រូដ្ឋិ សញ្ឈូរេកគោ៝ កទូរេកា តេលា, ចេចេចត្ត, សញ្ឈូរេកគោ៝ រេឃា តេលា, ចេចេចត្ត, សមក្កំ សញ្ឈិ កិត្តតិ, កប្បជ្ជិកំ កិត្តិសំ បសចតិ, កប្បំ តិទឃមិត្យសត្ថតិ, រេឃា ច តេលា, ចេចេចត្ត, កិត្តំ សញ្ឈិ សមក្កំ កទេទាតិ, ចាហុំ បុត្តា បសចតិ, កប្បំ សក្កមិត្យមាគតី”តិ (ត្នូអច៝ ឲ៣ឲ) ឲចមាឌិកំ អគេភកប្បការំ ចេចេចត្តឃ្សុ ច កិត្តូភត្ថា តគត្រូធិចិកំ តគតុរេលិមិកំ ឆម្ពិ៍ គចំ គត្តា៝

៣០០៝សមក្កឃ្សាតិ សហិតឃ្សុ ចិរេត្តត ច សទិរេទត ច អចិឃុត្តឃ្សាតិ អរេត្ថា៝ បគកាឌរេភបិ ហិ អឃរេមច អរេត្ថា គឃ្សិរេតា៝ សមាភសំចាសរេកាតិ ហិ ចគតា ចិរេត្តត អចិរេឃារេកា គឃ្សិរេតា រេហាតិ៝ សមាភសីមាឃំ ជិរេតាតិ ចគតា សទិរេទភ៝ គចំ? សមាភសំចាសរេកា ហិ លត្ថិភាភាសំចាសរេកត ចា កមូភាភាសំចាសរេកត ចា ចិទហិរេតា សមចិត្តតាឃ ចិរេត្តត អចិឃុរេត្តា រេហាតិ៝ សមាភសីមាឃំ ជិរេតា កាឃសាមក្កិគាភរេតា សទិរេទភ អចិឃុរេត្តា៝

រេកគភសំចត្តកិកំ ចា អឆិកទលាត្តិ រេកគភឃ្សុ សញ្ឈូកគឃ្សុ អត្ថាឃ សំចត្តកិកំ ការណំ៝ ព្ថមម្ពិត្យាឌ្ឍការេស “កាមរេហតុ កាមតិគាគំ កាមាឆិកទលា”ត្តិអាឌិសុ (ម៝ តិ៝ ០៝០៩ប័) ចិឃ ការណំ អឆិកទលាត្តិ អឆិរេប្បតំ៝ តដ្ឋា ឃម្ពា អដ្ឋារសចិឆំ រេហាតិ, តម្ពា បគកាឌរេភ “អដ្ឋារស រេកគកទចតូតី”តិ ត្រូត្តា៝ តាតិ បត “ព្ថត្នូបលិ, កិក្តូ អឆម្ពំ ឆរេម្ពាតិ ឌិរេបតី”តិអាឌិភា (ត្នូអច៝ ឲ៣៩ឲ) ភរេឃភ លត្ថរេក អាកតាតិ, តម្ពា តរេ៣ច រេភសំ អត្ថំ ចណ្ណឃិឃ្សាម៝ រេឃាបិ ចាឃំ ព្ថមាតិ ចតូតិ តិឃ្សាឃ អបរេទហិបិ ករេមូភ, ក្នុរេគ្គរេសភ, រេចាហារេទភ, អត្រូសាចភាឃ, សលិកក្ការេហភាតិ បដ្ឋាហិ ការេណហិ សញ្ឈូរេកគោ រេហាតិ, តម្ពិ អាកតដ្ឋារេភរេឃច បការសឃិឃ្សាម៝ សរេខ្លបរេតា បត រេកគភសំចត្តកិកំ ចា អឆិកទណំ សមាគាឃាតិ ឲត្ត សញ្ឈូរេកគឃ្សុ អត្ថាឃ សំចត្តកិកំ សញ្ឈូរេកគតិប្បត្តិសមត្ថំ ការណំ ករេហត្តាតិ ឲចមរេត្ថា រេចឌិតរេត្តា៝ បក្កឃ្យាតិ បក្កហិតំ អត្រូឃ្សិតំ បិកឌំ គត្តា៝ តិរេដ្ឋឃ្យាតិ ឃឆាសមាឌិត្តំ ឃឆាបក្កហិតរេមច ច គត្តា អរេត្នឃ្យ៝ ឃម្ពា បត

ᩑᩅᩴ ᨸᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᨲᩴ ᨴᩦᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨴᨽᩣᨩᨶᩮ “ᨴᩦᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᨧ “ᨶᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ ᩑᩅᨾᩔ ᩅᨧᨶᩦᨿᩮᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᩃᨩ᩠ᨩᩦᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨸᨴᨽᩣᨩᨶᩮ ᨧᩔ ᨿᩮ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩣ ᨸᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᩮ ᩈᩩᨱᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᨸᩥ “ᩋᩈᩩᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶᩣᨾ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᩮᨴᨶᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩴ ᩋᨵᩥᨠᩁᨱᩴ ᩈᨾᩣᨴᩣᨿ ᨸᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩦ”ᨲᩥ ᩈᩩᨱᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᨾᩮᨲᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩘᨥᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩘᨥᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨾᩮᨲᩩ ᩈᨾᩣᨣᨧ᩠ᨨᨲᩩ ᩑᨠᩃᨴ᩠ᨵᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩩᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨠᩥᩴ ᨠᩣᩁᨱᩣ? ᩈᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩉᩥ ᩈᩘᨥᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᩅᩥᩅᨴᨾᩣᨶᩮᩣ ᩑᨠᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᨹᩣᩈᩩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩦᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᨾᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᩉ ᨾᩮᩣᨴᨾᩣᨶᩮᩣ᪨ ᩋᩅᩥᩅᨴᨾᩣᨶᩮᩣᨲᩥ “ᩋᨿᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᨶᩣᨿᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨶ ᩅᩥᩅᨴᨾᩣᨶᩮᩣ᪨ ᩑᨠᩮᩣ ᩏᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᩑᨠᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ, ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨸᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ, ᨶ ᩅᩥᩈᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨹᩣᩈᩩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩦᨲᩥ ᩈᩩᨡᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨

ᩍᨧ᩠ᨧᩮᨲᩴ ᨠᩩᩈᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲᩴ ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶᩴ ᨠᩩᩈᩃᩴ ᨡᩮᨾᩴ ᩈᩮᩣᨲ᩠ᨳᩥᨽᩣᩅᩮᩣ ᨲᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ᪨ ᨶᩮᩣ ᨧᩮ ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣᨲᩥ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᨲᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣᨲᩥ ᨿᩮ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᨴᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ? ᩑᨠᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨲᩣᩅ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᨸᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᨿᩮᩣᨩᨶᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨽᩣᩁᩮᩣ᪨ ᨴᩪᨲᩴ ᩅᩣ ᨸᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᩣ ᨸᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨴᨲᩮᩣᨸᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᩈᨿᨾᩮᩅ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ‘ᨣᩁᩩᨠᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᩌᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩈᩘᨥᨽᩮᨴᩮᩣ, ᨾᩣ ᩈᩘᨥᨽᩮᨴᩣᨿ, ᨸᩁᨠ᩠ᨠᨾᩦ’ᨲᩥ ᨶᩥᩅᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨸᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᨶ ᨴᩪᩁᨾ᩠ᨸᩥ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨠᩥᩃᨾᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨴᩪᩁᩮᨸᩥ ᨽᩣᩁᩮᩣᨿᩮᩅ᪨

ᩍᨴᩣᨶᩥ “ᩑᩅᨬ᩠ᨧ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨾᩣᨶᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᨲ᩠ᨳᨿᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩘᨥᨾᨩ᩠ᨫᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᩣᨠᨯ᩠ᨰᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩘᨥᨾᨩ᩠ᨫᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᩣᨠᨯ᩠ᨰᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩈᨧᩮ ᨸᩩᩁᩥᨾᨶᨿᩮᨶ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨾᩣᨶᩮᩣ ᨶ ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᩈᩩ ᨧ ᨸᩣᨴᩮᩈᩩ ᨧ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᩈᩘᨥᨾᨩ᩠ᨫᩴ ᩋᩣᨠᨯ᩠ᨰᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶᨸᩥ “ᨾᩣ ᩌᨿᩈ᩠ᨾᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᨿᩣᩅᨲᨲᩥᨿᩴ ᩈᨾᨶᩩᨽᩣᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᨿᩣᩅ ᨲᨲᩥᨿᩴ ᩈᨾᨶᩩᨽᩣᩈᨶᩴ ᨲᩣᩅ ᩈᨾᨶᩩᨽᩣᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨲᩦᩉᩥ ᩈᨾᨶᩩᨽᩣᩈᨶᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣᩉᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨸᨴᨽᩣᨩᨶᩮ ᨸᨶᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨶᩩᨽᩣᩈᨶᩅᩥᨵᩥᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨾᨶᩩᨽᩣᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩑᩅᨬ᩠ᨧ ᨸᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᨶᩩᨽᩣᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪓᪑᪓᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣᩉᩥ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨾ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩋᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ, ᩑᩅᩴ ᨧ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣᩉᩥ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩮ, ᨲᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣᨸᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ “ᨿᩔ ᨶᨠ᩠ᨡᨾᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᨽᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨿ᩠ᨿ-ᨠᩣᩁᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨲᨲᩥᨿᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣᨿ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨾ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩘᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩮᩣᨿᩮᩅ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ᪨ ᨠᩥᩴ ᨸᨶ ᩋᩣᨸᨶ᩠ᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨾ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩣᨸᨶ᩠ᨶᩣᨲᩥ? ᨾᩉᩣᨸᨴᩩᨾᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨲᩣᩅ ᩅᨴᨲᩥ “ᨿᩮᩣ ᩋᩅᩈᩣᨶᩮ ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᩔᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨲᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨶ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᩣᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨾ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨾᩉᩣᩈᩩᨾᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨸᨶ ᩃᩥᩘ᩠ᨣᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨶ

អយាឆារលាបត្តិយោ ចិយ អាបត្តា បដិប្យស្សយ្យន្តិ, អតាបត្តាត៌ ក៏ បដិប្យស្សន្តិយា”តិ អាហ॰

៣៨៥॰ឆយ្យកយេ្យ ឆយ្យកយ្យបញ្ញាតិ តទ្ធោ សយត្កាសតកយ្យំ ឆយ្យកយ្យំ ហោតិ, តស្មិំ ឆយ្យកយ្យបញ្ញាតិ អទេ្ធា॰ ឲស តយោ បន្តាត្ថ॰ ព្ភាឆ បន្ញា ត រក្ខតិ, កយ្យស្ស ឆយ្យិកត្វា ឲច អប្យដិតិស្សជ្ជទេត្វា អាបជ្ជតិ॰

៣៨៦॰អសយត្កាសត្តស្សាតិ អសយត្កាសិយយាតស្ស អប្យដិតិស្សជ្ជត្តស្សាបិ បញ្ញាឌិយេសេត អតាបត្តិ॰

បដិតិស្សជ្ជត្តស្សាតិ ជាត្តិទោតា បុទ្ធោ ចា ជាត្តិក្ខលោ ចា ជាត្តិបទិយោសារេត ចា បចយាឈ ចា អត្សាចតាឈ ទុតិឈាឈ ចា តតិឈាឈ ចា ឈាច ឈ្យ-កាទ៌ ត សយ្យាបុលាតិ, តាច បដិតិស្សជ្ជត្តស្ស បញ្ញាឌិយេសេត អតាបត្តិ॰

អាឌិកយ្យិកស្សាតិ॰ ឲត្ត បត “ឆេចឆេត្តា សយក្កស្ស បញ្ញស្ស ខេកាឈ បទក្កយិ, តស្មិំ ចត្ថុស្មិ”ន្តិ បរិចារេ (បរិ॰ ១៧៩) អាកតត្តា ឆេចឆេត្តា អាឌិកយ្យិកោ॰ យោ ច ទោ បញ្ញស្សកាឈ បទក្កយតស្សេច, ត អប្យដិតិស្សជ្ជតស្ស॰ ត ហិ តស្ស តំ កយ្យំ កតំ॰ កចមិឌំ ឌាតិតត្តាន្តិ ចេ? ស្វត្តទោ॰ យថា ហិ “អទិដ្ឋោ កិក្ខុ កច្ឆតីឌីបុទ្ធោ ឈាចតតិយំ សយត្កាសតាឈ ត បដិតិស្សជ្ជិ, តស្មិំ ចត្ថុស្មិ”ន្តិ បរិចារេ (បរិ॰ ១៧១) អាកតត្តា អទិដ្ឋស្ស កយ្យំ កតត្តិ បញ្ញាឈតិ, ត តថា ឆេចឆត្តស្ស॰ អថាបិស្ស កទោត កចិតត្តាត្តិ កោចិ អត្តទោ ទុចិយទេត្តត ចឆេឈ្យ, តថាបិ អប្យដិតិស្សជ្ជទោ អាឌិកយ្យិកស្ស អតាបត្តិ តាយ តត្តិ॰ ត ហិ បញ្ញាត្តំ សិក្ខាបឌំ ឌីតិក្កយត្តស្ស អញ្ញត្រ ឧម្មត្តកស្ស អតាបត្តិតោ អតាបត្តិ តាយ ឌិស្សតិ॰ យស្មិ អទិដ្ឋសិក្ខាបឌស្ស អតាបត្តិយំ “អាឌិកយ្យិកស្សា”តិ បេត្ថកោសុ លិខិតំ, តំ បយាឌលិខិតំ॰ បយាឌលិខិតភាវោ ចស្ស “បចយំ អទិដ្ឋោ កិក្ខុ ចោទេឌតទ្ធោ, ចោទេឌត្វា សារេតទ្ធោ, សារេត្វា អាបត្តិ រោបេតទ្ធោ”តិ (ត្វុអច॰ ៩៧) ឲចំ កយ្យក្ខេក អាបត្តិរោបតចចតោ ចេឌិតទ្ធោ॰

ព្ភាតិ ខេកាឈ បទក្កយទោ អាឌិកយ្យិកស្ស ឆេចឆត្តស្ស យស្មា តំ កយ្យំ ត កតំ, តស្មាស្ស អាបត្តិយេច ត ឌាតា॰ សិក្ខាបឌំ បត តំ អារព្ភ បញ្ញាត្តត្តិ កត្វា “អាឌិកយ្យិកោ”តិ ចុទ្ធោ॰ ព្ភាតិ អាបត្តិយា អភាចទោទោយេចស្ស អតាបត្តិ ចុត្តា॰ សា បទេសា កិន្ញាបិ អសយត្កាសត្តស្សាតិ ព្ភាយិតាច សិទ្ធា, យស្មា បត អសយត្កាសទេត្តា តាយ យស្ស ខេចលំ សយត្កាសតំ ត កទោត្តិ, សោ ចុច្ចតិ, ត អាឌិកយ្យិកោ॰ អយញ្ច ឆេចឆេត្តា អាឌិកយ្យិកោយេច, តស្មា “អាឌិកយ្យិកស្សា”តិ ចុត្តំ॰ ឲទោតស្សបិយេត ឌយេបត្វា អទិដ្ឋសិក្ខាបឌំ សព្ពសយត្កាសតាសុ ចិតិច្ឆយោ ចេឌិតទ្ធោ॰ យេសំ បន្តាត្ថ ក្ខត្តាតយេច॰

សយដ្ឋាតាឌីសុ តិចឌ្គិកំ ឲកសយដ្ឋាតំ, សយត្កាសតសយដ្ឋាតំ តាយេតំ, កាឈចាចាចិត្តតោ សយដ្ឋាតិ॰ បដិតិស្សជ្ជាឈីតិ កាឈចិកាទំ ចា ចឌីកេឌំ ចា អកទោត្តស្សេច បត អាបជ្ជតទោ អកិរិឈំ, សញ្ញាចិយោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកចជ្ជំ, កាឈកយ្យំ, ចឌីកយ្យំ, អក្សលចិត្តំ, ទុក្ខចេឌតត្តិ॰

បឋមសង្ឃភេទសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១១។ ទុតិយសង្ឃភេទសិក្ខាបទវណ្ណនា

៣១៥-៦។ តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវាតិ ទុតិយសង្ឃភេទសិក្ខាបទំ។ តត្ថ អនុវត្តកាតិ តស្ស ទិដ្ឋិខន្តិរុចិគ្គហណេន អនុបដិបជ្ជនកា។ វគ្គំ អសាមគ្គិបក្ខិយវចនំ វទន្តីតិ វគ្គវាទកា។ បទភាជនេ បន "តស្ស វណ្ណាយ បក្ខាយ ឋិតា ហោន្តី"តិ វុត្តំ, តស្ស សង្ឃភេទាយ បរក្កមន្តស្ស វណ្ណត្ថាយ ច បក្ខវុឌ្ឍិអត្ថាយ ច ឋិតាតិ អត្ថោ។ យេ ហិ វគ្គវាទកា, តេ និយមេន ឆន្ទិកា ហោន្តិ, តស្មា ឯវំ វុត្តំ។ យស្មា បន តិណ្ណំ ឧទ្ធំ កម្មារហា ន ហោន្តិ, ន ហិ សង្ឃោ សង្ឃស្ស កម្មំ ករោតិ, តស្មា ឯកោ វា ទ្វេ វា តយោ វាតិ វុត្តំ។

ជានាតិ នោតិ អម្ហាកំ ឆន្ទាទីនិ ជានាតិ។ ភាសតីតិ "ឯវំ ករោមា"តិ អម្ហេហិ សទ្ធិំ ភាសតិ។ អម្ហាកម្បេតំ ខមតីតិ យំ សោ ករោតិ, ឯតំ អម្ហាកម្បិ រុច្ចតិ។

សមេតាយស្មា សង្ឃេនាតិ អាយស្មា សង្ឃេន សទ្ធិំ សមេតុ សមាគច្ឆតុ, ឯកីភាវំ យាតូតិ វុត្តំ ហោតិ។ សេសមេត្ថ បឋមសិក្ខាបទេ វុត្តនយត្តា ឧត្តានត្ថត្តា ច បាកដមេវ។

សមុដ្ឋានាទីនិបិ បឋមសិក្ខាបទសទិសានេវាតិ។

ទុតិយសង្ឃភេទសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១២។ ទុព្ពចសិក្ខាបទវណ្ណនា

៣២៣។ តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវាតិ ទុព្ពចសិក្ខាបទំ។ តត្ថ អនាចារំ អាចរតីតិ អនេកប្បការំ កាយវចីទ្វារវីតិក្កមំ ករោតិ។ កិំ នុ ខោ នាមាតិ វម្ភនវចនមេតំ។ អហំ ខោ នាមាតិ ឧក្កំសវចនំ។ តុម្ហេ វទេយ្យន្តិ "ឥទំ ករោថ, ឥទំ មា ករោថា"តិ អហំ តុម្ហេ វត្តុំ អរហាមីតិ ទស្សេតិ។ កស្មាតិ ចេ? យស្មា អម្ហាកំ ពុទ្ធោ ភគវា កណ្ហំ អារុយ្ហាយ មយា សទ្ធិំ និក្ខមិត្វា បព្ពជិតោតិ ឯវមាទិមត្តំ សន្ធាយាហ។ "អម្ហាកំ ធម្មោ"តិ វត្វា បន អត្តនោ សត្ថុការេន យុត្តិំ ទស្សេន្តោ "អម្ហាកំ អយ្យបុត្តេន ធម្មោ អភិសមិតោ"តិ អាហ។ យស្មា អម្ហាកំ អយ្យបុត្តេន ចតុសច្ចធម្មោ បដិវិទ្ធោ, តស្មា ធម្មោបិ អម្ហាកន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ សង្ឃំ បន អត្តនោ វេរិបក្ខេ ឋិតំ មញ្ញមានោ អម្ហាកំ សង្ឃោតិ ន វទតិ។ ឧបមំ បន វត្វា សង្ឃំ អបសាទេតុកាមោ "សេយ្យថាបិ នាមា"តិអាទិមាហ។ តិណកដ្ឋបណ្ណសដន្តិ តត្ថ តត្ថ បតិតំ តិណកដ្ឋបណ្ណំ។ អថ វា តិណញ្ច និស្សារកំ លហុកំ កដ្ឋញ្ច តិណកដ្ឋំ។ បណ្ណសដន្តិ បុរាណបណ្ណំ។ ឧស្សារេយ្យាតិ រាសិំ ករេយ្យ។

បញ្ញត្តេព្យាតិ បញ្ញតព្យកចា, សា ហិ និឈេសាតា ហោតិ, តស្មា តេសេច កណ្ឌាតិ។ សន្ថេសចាលបណាកត្តិ ឲត្ត សន្ថោតិ ឌីឈយ្ហលកោ បណ្ណសេចាលេហិ ចុច្ចតិ។ សេចាលេហិតិ គីលេសចាលេហិ, អចសេសោ ឯកបប្យឌកតិលតឹឌកាឌី សន្ថោបិ បណកោតិ សង្ឃោកច្ចតិ។ ឲកទេតា ឯស្សារិតាតិ ឲកដ្ឋានេ កេភាបិ សប្បិលិ្ចតា រាឃឹកតាតិ ឌស្សេតិ។

៣៦៥-៤. ក្ខត្តចឌាតិកោតិ ក្ខត្តចសកាសេចា ចត្វ អសក្កុលោសេព្យាតិ អត្ថោ។ បឌកាឌតេបិស្ស ក្ខត្តចោតិ ក្ខុលេក កិច្ចេត ចឌិតព្ពោ, ត សក្កា ឃុលេភ ចត្វិតិ អត្ថោ។ ឌោចឌស្សកទលេហីតិ ក្ខត្តចកាចកទលឹយេហិ, យេ ឌស្វា ក្ខត្តចំ បុក្កលំ កទេរាត្តិ, តេហិ សយត្ថាកេតាតិ អត្ថោ។ តេ បត “កតេយ ច, អាចុសោ, ឌោចឌស្សកទលា ឌស្វា? ឮឌាចុសោ, កិក្ខុ បិបិចេច្ឆា ហោតិ”តិអាឌិគា តយេត បចិបិចិយា អត្យាតឃុត្តេ (យ។ តិ។ ១។១ប័១) អាកតា បិបិច្ឆតា, អត្តក្កិសកបរចឃ្កុតា, កោឌតតា, កោឌហេតុ ឯបតាហិតា, កោឌហេតុអភិសដ្កិតា, កោឌហេតុកោឌសាយត្តចាចាតិច្ឆារលាតា, ចោឌកំ បចិប្ឆរលាតា, ចោឌកំ អបសាឌតតា, ចោឌកស្ស បច្ចាទោបតតា, អញ្ញេត អញ្ញំបចិចរលាតា , អបឌាទេត ត សម្យាឃតតា, យក្ខិបឡអាសិតា, ឮស្សុកិយច្ឆរិតា, សឋយាឃាចិតា, ឆទ្ធាតិយាតិតា, សត្ថិដ្ឋិបរាយាសិអាឌាតក្កហិក្ខុប្បដិតិស្សក្កិតាតិ ឲក្សតចីសតិ ឌស្វា ចេចិតព្វា។

ឰចាឌំ តក្ខយតិ ត សហតីតិ អក្ខយោ។ ឃចាតុសិដ្ឋំ អប្បដិបន្ថភេតា បឌក្ខិលោត អត្យាសាសតិ ត កណ្ឌាតីតិ អប្បឌក្ខិលក្កាហិ អត្យាសាសតិ។

ឯស្ថេសបរិឃាបតេ្តស្មតិ ឯស្ថេសេ បរិឃាបតេ្តស្ម អតេ្ថាកេឌស្ម “ឃស្ស សិឃា អាបត្តិ, សោ អាចិកខេព្យា”តិ ឲចំ សដ្កហិតត្តា អត្ថោ បិតិមោក្ខស្ស ចត្តយាតេសម្មតិ អត្ថោ។ សហឌម្មិកំ ចុច្ចយាតេតាតិ សហឌម្មិកេត ចុច្ចយាតេតា កទលេត្វ ឯបយោកចឌតំ, បច្ចាហិ សហឌម្មិកោហិ សិក្ខិតព្វត្តា តេសំ ចា សត្តកត្តា សហឌម្មិកត្តិ លទ្ធតាយេត ពុទ្ធបញ្ញត្តេត សិក្ខាបឌេត ចុច្ចយាតេតាតិ អត្ថោ។

ចិរយចាឃស្មេត្តា យយ ចឌតាឃាតិ យេត ចឌតេត យំ ចឌឆ, តតោ យយ ចឌតេតា ចិរយឆ។ យា យំ តំ ចឌតំ ចឌឆាតិ ចុត្តំ ហោតិ។

ចឌតុ សហឌម្មេតាតិ សហឌម្មិកេត សិក្ខាបឌេត សហឌម្មេត ចា អញ្ញេតបិ បិសាឌិកកាចសំចត្តតិកេត ចឌតេត ចឌតុ។ យឌិឌត្តិ ចុទ្ធិកាទលាតិឌស្សតេត្វ តិបិតោ។ តេត “យំ ឮឌំ អញ្ញាយញ្ញស្ស ហិតចឌតំ អាបត្តិតោ ចុដ្ឋាបតច្ចំ តេត អញ្ញាយញ្ញាចឌតេត អញ្ញាយញ្ញាចុដ្ឋាបតេត ច សំចច្ឆា បរិសា”តិ ឲចំ បរិសាឃ ចុទ្ធិការលំ ឌស្សិតំ ហោតិ។ សេសំ សត្តុត្ថេ ឯត្តាតយេច។

សមុដ្ឋាតាឌីតិ បឌមសញ្ញុកកេសឌិសាតេចាតិ។

ក្ខត្តចសិក្ខាបឌចណ្ណតា តិដ្ឋិតា។

១៣។ កុលឌ្ធសកសិក្ខាបឌចណ្ណតា

៣៩២. តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវាតិ កុលទូសកសិក្ខាបទំ។ តត្ថ អស្សជិបុនព្ពសុកា នាមាតិ អស្សជិ ចេវ បុនព្ពសុកោ ច។ កីដាគិរិស្មិន្តិ ឯវំនាមកេ ជនបទេ។ អាវាសិកា ហោន្តីតិ ឯត្ថ អាវាសោ ឯតេសំ អត្ថីតិ អាវាសិកា។ “អាវាសោ”តិ វិហារោ វុច្ចតិ។ សោ យេសំ អាយត្តោ នវកម្មករណបុរាណបដិសង្ខរណាទិករណវសេន, តេ អាវាសិកា។ យេ បន កេវលំ វិហារេ វសន្តិ, តេ នេវាសិកាតិ វុច្ចន្តិ។ ឥមេ អាវាសិកា អហេសុំ។ អលជ្ជិនោ បាបភិក្ខូតិ និល្លជ្ជា លាមកភិក្ខូ, តេ ហិ ឆព្ពគ្គិយានំ ជេដ្ឋកឆព្ពគ្គិយា។

សាវត្ថិយំ កិរ ឆ ជនា សហាយកា “កសិរាជីវិកា ជាតា, ហន្ទ មយំ សម្មា បព្ពជាម! បព្ពជន្តេហិ ច ឧប្បន្នេ កិច្ចេ និត្ថរណកដ្ឋានេ បព្ពជិតុំ វដ្ដតី”តិ មន្តយិត្វា ទ្វិន្នំ អគ្គសាវកានំ សន្តិកេ បព្ពជិំសុ។ តេ បញ្ចវស្សា ហុត្វា មាតិកំ បគុណំ កត្វា មន្តយិំសុ “ជនបទោ នាម កទាចិ សុភិក្ខោ ហោតិ កទាចិ ទុព្ភិក្ខោ, មយំ មា ឯកដ្ឋានេ វសិម្ហា, តីសុ ឋានេសុ វសាមា”តិ។ តតោ បណ្ឌុកលោហិតកេ អាហំសុ – “អាវុសោ, សាវត្ថិ នាម សត្តបញ្ញាសាយ កុលសតសហស្សេហិ អជ្ឈាវុត្ថា, អសីតិគាមសហស្សបដិមណ្ឌិតានំ តិយោជនសតិកានំ ទ្វិន្នំ កាសិកោសលរដ្ឋានំ អាយមុខភូតា, តត្រ តុម្ហេ ធុរដ្ឋានេ វសថ បរិវេណានិ ការេត្វា អម្ពបនសនាឡិកេរាទីនិ រោបេត្វា បុប្ផេហិ ច ផលេហិ ច កុលានិ សង្គណ្ហន្តា កុលទារកេ បព្ពាជេត្វា បរិសំ វឌ្ឍេថា”តិ។

មេត្តិយភុម្មជកេ អាហំសុ – “អាវុសោ, រាជគហំ នាម អដ្ឋារសហិ មនុស្សកោដីហិ អជ្ឈាវុត្ថំ អសីតិគាមសហស្សបដិមណ្ឌិតានំ តិយោជនសតិកានំ អង្គមគធរដ្ឋានំ អាយមុខភូតំ, តត្រ តុម្ហេ ធុរដ្ឋានេ វសថ...បេ... បរិសំ វឌ្ឍេថា”តិ។

អស្សជិបុនព្ពសុកេ អាហំសុ – “អាវុសោ, កីដាគិរិ នាម ទ្វីហិ មេឃេហិ អនុគ្គហិតោ តីណិ សស្សានិ បសវតិ, តត្រ តុម្ហេ ធុរដ្ឋានេ វសថ បរិវេណានិ ការេត្វា...បេ... បរិសំ វឌ្ឍេថា”តិ។ តេ តថា អកំសុ។ តេសុ ឯកមេកស្ស បញ្ច បញ្ច ភិក្ខុសតានិ បរិវារា, ឯវំ សមបិណ្ឌិតានិ ទិយឌ្ឍភិក្ខុសហស្សំ ហោតិ។ តត្រ បណ្ឌុកលោហិតកា សបរិវារា សីលវន្តោវ ភគវតា សទ្ធិំ ជនបទចារិកម្បិ ចរន្តិ, តេ អជាតវត្ថុំ ឧប្បាទេន្តិ, បញ្ញត្តសិក្ខាបទំ បន ន មទ្ទន្តិ, ឥតរេ សព្ពេ អលជ្ជិនោ អជាតវត្ថុញ្ច ឧប្បាទេន្តិ, បញ្ញត្តសិក្ខាបទញ្ច មទ្ទន្តិ, តេន វុត្តំ – “អលជ្ជិនោ បាបភិក្ខូ”តិ។

ឯវរូបន្តិ ឯវំជាតិកំ។ អនាចារំ អាចរន្តីតិ អនាចរិតព្ពំ អាចរន្តិ, អកាតព្ពំ ករោន្តិ។ មាលាវច្ឆន្តិ តរុណបុប្ផរុក្ខំ, តរុណកា ហិ បុប្ផរុក្ខាបិ បុប្ផគច្ឆាបិ មាលាវច្ឆា ត្វេវ វុច្ចន្តិ, តេ ច អនេកប្បការំ មាលាវច្ឆំ សយម្បិ រោបេន្តិ, អញ្ញេនបិ រោបាបេន្តិ, តេន វុត្តំ – “មាលាវច្ឆំ រោបេន្តិបិ រោបាបេន្តិបី”តិ។ សិញ្ចន្តីតិ សយមេវ ឧទកេន សិញ្ចន្តិ។ សិញ្ចាបេន្តីតិ អញ្ញេនបិ សិញ្ចាបេន្តិ។

ឯត្ថ បន អកប្បិយវោហារោ កប្បិយវោហារោ បរិយាយោ ឱភាសោ និមិត្តកម្មន្តិ ឥមានិ បញ្ច ជានិតព្ពានិ។ តត្ថ អកប្បិយវោហារោ នាម អល្លហរិតានំ កោដ្ដនំ កោដ្ដាបនំ, អាវាដស្ស ខណនំ ខណាបនំ, មាលាវច្ឆស្ស រោបនំ រោបាបនំ, អាឡិយា ពន្ធនំ ពន្ធាបនំ, ឧទកស្ស សេចនំ សេចាបនំ, មាតិកាយ សម្មុខករណំ កប្បិយឧទកសិញ្ចនំ

ហត្ថយុលបិងនេសាចតត្យាតោងកឋិញ្ញុតត្តិ៍ កប្បិយនេចាហារេទា តាយ “ឡុយំ ទុក្លិ ឌាត, ឡុយំ អាចាដំ ឌាត, ឡុយំ យាលិចន្ធិ ឌាត, ឲុត្ត ក្ខុងក់ ឌាតា”តិ ចឆត៌ ឃុក្លយាតិកាយ ក្ខុក្ខោលញ្ញា៍ បទិឃារេឃា តាយ “បល្ហិតេតត តាយ យាលិចន្ធាងេឃា នេទាបិនេបតន្ថា តឌិទេឃ្យូច ក្ខុបកាទាយ សំចត្តត្ថី”តិអាឌិចឆត៌ ឌ្ឋកាទេឃា តាយ ក្យុងាលលហិត្តាឌឹតិ ច យាលិចនេ្ឋ ច កនេហត្វា ផាត៌, ឲុចំ ដិតឌ្យាឃាយលោទាងេឃា ឌិឃ្វា នេឆនេទា កាទានេបត្យុកានេយាតិ កត្វា កនេទាត្តិ៍ គិយិត្តកយុំ តាយ ក្យុងាល-លហិត្តិ-ចាឃិ-ឞទេស្យុ-ក្ខុងកកាឌតាតិ អាហទិត្វា ឃឹនេប ផបត៌

ឡុយាតិ បញ្ញាបិ ក្យុលឃក្ខហត្វាយ នេទាបនេត ត ចដ្ឋត្តិ, ឞលបទិនេភាកត្វាយ កប្បិយាកប្បិយនេចាហារេង្វយនេយច ត ចដ្ឋតិ, ឡុតាទត្តឃំ ចដ្ឋតិ៍ យហាបច្ចុទិឃំ បត “កប្បិយនេចាហារេទាបិ ចដ្ឋតិ៍ ឃញ្ញា អត្តនេតា បទិនេភាកត្វាយ ចដ្ឋតិ, ត៌ អញ្ញាបុក្កលឃ្យ ចា ឃឍ្ឍ្យ ចា នេចតិយឃ្យ ចា អត្វាយបិ ចដ្ឋតី”តិ ចុត្តុ៍

អាទាយត្វាយ បត ចតត្វាយច លាយត្វាយ ច អកប្បិយនេចាហារេយត្តនេយច ត ច ចដ្ឋតិ, នេឃស៊ំ ចដ្ឋតិ, ត នេកចលញ្ញា នេឃស៊ំ ឃំកិញ្ញុិ យាតិកប្បិ ក្ខុំ កាត់ កប្បិទ៍យាងក់ ឃិញ្ញុិត់ ត្យាតនេកាដ្ឋក់ កត្វា ត្យាឃំត់ ហត្វបិងយុលនេសាចត្យុងកាតិ ច តត្វ លនេទ្ធត្យុប្បិ ចដ្ឋតិ៍ យហាបច្ចុទិឃំ បត ក្យុទ្ធិយញ្ញា “កប្បិយបឆចិឃំ ឃឃំ នេទានេបត្យុប្បិ ចដ្ឋតី”តិ ចុត្តុ៍ អាទាយាឌិអត្វាយ បត នេទាបិតឃ្យ ចា នេទាបិបិតឃ្យ ចា ឞល៌ បទិក្យុញ្ញុិត្យុប្បិ ចដ្ឋតិ៍

ឌ្ឋចិតតឌ្ឋចិតាបនេត បកតិយាបិ បិចិត្តិឃំ៍ ក្យុលង្វុឃតត្វាយ បត បិចិត្តិយនេញ្ញុច ង្វុក្កដញ្ញា៍ កត្វតាឌឹឃ្យុ ច ក្ខុទធ្ឋងបទិនេឃាឃានេតឃ្យុ ក្យុលង្វុឃតត្វាយ អញ្ញាត្វាយ ចា កនេទាត្តឃ្យ ង្វុក្កដនេយច ៍ កឃ្វា? អតាចារត្តា, “បិបឃយាចារេទា”តិ ឲុត្ត ចុត្តបិបឃយាចារត្តា ច៍ អាទាយាឌិអត្វាយ ទុក្លនេទាបនេត ចិយ ចត្វុប្បុឌតត្វាយ កឃ្វា ត អតាបត្តីតិ នេច? អតាបត្តិនេយច៍ យឆា ហិ តត្វ កប្បិយនេចាហារេត បទិឃាយាឌឹហិ ច អតាបត្តិ តឆា ចត្វុប្បុឌត្វាយបិ អតាបត្តិនេយច៍

តត្យុ ច តត្វ “កប្បិយបឆចិឃំ ឃឃំ នេទានេបត្យុប្បិ ចដ្ឋតី”តិ ចុត្តត្តិ? ចុត្តំ, ត បត យហាអដ្ឋកថាយំ៍ អឆាបិ យនេញ្ញាឃ្យូឃិ ឡុតាទាឃ្យុ ចុត្តប្បិ បយាឃំ៍ យហាអដ្ឋកថាយញ្ញា កប្បិទ៍យាងកនេឃចត៌ ចុត្តំ, ត៌ កឆត្តិ? តប្បិ ត ចិទ្ធញ្ញាតិ៍ តព្វ ហិ អចិនេឃនេឃត “ទុក្លិ នេទានេបត្តិបិ នេទាបិនេបត្តិបិ, ឃិញ្ញុាត្តិបិ ឃិញ្ញុានេបត្តិបិ”តិ ចត្តនេត្ថា “យាលិចន្ធ”ត្តិ ចងនេត្វា ឌានេបតិ “ក្យុលឃក្ខហត្វាយ ឃុប្បុឞល្យុបកនេយច ឃត្ថានេយត៌ ចុត្តំ, អញ្ញាព្វ បត បទិឃារេឃា អត្វី”តិ៍ តឃ្វា តត្វ បទិឃាយំ, ឡុឆ ច បទិឃាយាកាចំ ឌាត្វា ឃំ អដ្ឋកថាឃ្យុ ចុត្តំ, ត៌ ឃ្យុចុត្តនេយច៍ ចុត្តនេញ្ញុាត៌ –

“ឡុនេទ្ធត ឆនេម្ហា ចិតនេយា ច ចុនេត្វា;

នេយា តឃ្យ បុនេត្តហិ តនេឆច ឌានេតា;

នេឃា នេយហិ នេតឃំ យតិយច្ចុឌត្ថា;

ຍສ຺ມາ ປຸເຣ ອຏ຺ຐກຖາ ອກໍສຸ.

“ຕສ຺ມາ ຫິ ຍໍ ອຏ຺ຐກຖາສຸ ວຸຕ຺ຕໍ;

ຕໍ ວຊ຺ຊຍິຕ຺ວານ ປມາທເລຂໍ;

ສພ຺ພມ຺ປິ ສິກ຺ຂາສຸ ສຄາຣວານໍ;

ຍສ຺ມາ ປມາຓໍ ອິຘ ປຓ຺ຑິຕານ”ນ຺ຕິ.

ສພ຺ພໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍ. ຕຕ຺ຖ ສິຍາ ຍທິ ວຕ຺ຖຸປູຊນຕ຺ຖາຍປິ ຄນ຺ຖນາທີສຸ ອາປຕ຺ຕິ, ຫຣຓາທີສຸ ກສ຺ມາ ອນາປຕ຺ຕີຕິ? ກຸລິຕ຺ຖິອາທີນໍ ອຕ຺ຖາຍ ຫຣຓເຕາ ຫຣຓາທິກາເຣ ຫິ ວິເວເຈຕ຺ວາ ເຕ ກຸລິຕ຺ຖິນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ພຸທ຺ຘາທີນໍ ອຕ຺ຖາຍ ຫຣຓສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ເອກເຕາວຓ຺ຏິກນ຺ຕິ ປຸປ຺ຜານໍ ວເຓ຺ຏ ເອກເຕາ ກຕ຺ວາ ກຕມາລໍ. ອຸພເຕາວຓ຺ຏິກນ຺ຕິ ອຸເພາຫິ ປເສ຺ສຫິ ປຸປ຺ຜວເຓ຺ຏ ກຕ຺ວາ ກຕມາລໍ. ມຎ຺ຊຣິກນ຺ຕິອາທີສຸ ປນ ມຎ຺ຊຣີ ວິຍ ກຕາ ປຸປ຺ຜວິກຕິ ມຎ຺ຊຣິກາຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ວິຘູຕິກາຕິ ສູຈິຍາ ວາ ສລາກາຍ ວາ ສິນ຺ທຸວາຣປຸປ຺ຜາທີນິ ວິຊ຺ຌິຕ຺ວາ ກຕາ. ວຏໍສເກາຕິ ວຏໍສເກາ. ອາເວຬາຕິ ກຓ຺ຓິກາ. ອຸຣຈ຺ຉເທາຕິ ຫາຣສທິສໍ ອຸເຣ ຐປນກປຸປ຺ຜທາມໍ. ອຍໍ ຕາວ ເອຕ຺ຖ ປທວຓ຺ຓນາ.

ອຍໍ ປນ ອາທິເຕາ ປຏ຺ຐາຍ ວິຕ຺ຖາເຣນ ອາປຕ຺ຕິວິນິຈ຺ຉເຍາ. ກຸລທູສນຕ຺ຖາຍ ອກປ຺ປິຍປຖວິຍໍ ມາລາວຈ຺ຉໍ ເຣາເປນ຺ຕສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິຍເຎ຺ຈວ ທຸກ຺ກຏເຎ຺ຈ, ຕຖາ ອກປ຺ປິຍເວາຫາເຣນ ເຣາປາເປນ຺ຕສ຺ສ. ກປ຺ປິຍປຖວິຍໍ ເຣາເປນ຺ຕສ຺ສປິ ເຣາປາເປນ຺ຕສ຺ສປິ ທຸກ຺ກຏເມວ. ອຸພຍຕ຺ຖາປິ ສກິໍ ອາຓຕ຺ຕິຍາ ພຫູນມ຺ປິ ເຣາປເນ ເອກເມວ ສປາຈິຕ຺ຕິຍທຸກ຺ກຏໍ ວາ ສຸທ຺ຘທຸກ຺ກຏໍ ວາ ເຫາຕິ. ປຣິເພາຄຕ຺ຖາຍ ຫິ ກປ຺ປິຍພູມິຍໍ ວາ ອກປ຺ປິຍພູມິຍໍ ວາ ກປ຺ປິຍເວາຫາເຣນ ເຣາປາປເນ ອນາປຕ຺ຕິ. ອາຣາມາທິອຕ຺ຖາຍປິ ອກປ຺ປິຍປຖວິຍໍ ເຣາເປນ຺ຕສ຺ສ ຈ ອກປ຺ປິຍວຈເນນ ເຣາປາເປນ຺ຕສ຺ສ ຈ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ. ອຍໍ ປນ ນເຍາ ຍຖາອຏ຺ຐກຖາຍໍ ນ ສຸຏ຺ຐຸ ວິພຕ຺ເຕາ, ຍຖາປາຬິຍໍ ວິພຕ຺ເຕາຕິ.

ສິຎ຺ຈນສິຎ຺ຈາປເນ ປນ ອກປ຺ປິເຍາທເກນ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປາຈິຕ຺ຕິຍໍ, ກຸລທູສນປຣິເພາຄຕ຺ຖາຍ ທຸກ຺ກຏມ຺ປິ. ກປ຺ປິເຍນ ເຕສໍເຍວ ວຸຑ຺ຒິຍຕ຺ຖາຍ ທຸກ຺ກຏໍ. ປຣິເພາຄຕ຺ຖາຍ ເຈຕ຺ຖ ກປ຺ປິຍເວາຫາເຣນ ສິຎ຺ຈາປເນ ອນາປຕ຺ຕິ. ອາປຕ຺ຕິຏ຺ຐາເນ ປນ ຘາຣາວເຈ຺ຉທວເສນ ປເຍາຄພຫຸລຕາຍ ອາປຕ຺ຕິພຫຸລຕາ ເວທິຕພ຺ພາ.

ກຸລທູສນຕ຺ຖາຍ ໂອຈິນເນ ປຸປ຺ຜຄຓນາຍ ທຸກ຺ກຏປາຈິຕ຺ຕິຍານິ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ປາຈິຕ຺ຕິຍາເນວ. ພຫູນິ ປນ ປຸປ຺ຜານິ ເອກປເຍາເຄນ ໂອຈິນນ຺ເຕາ

បយោគចរេសត ការេទតេគ្គា៉ ឱ្ចិតាបេត ក្យលទ្ទុសតព្វាឃ សកិ៍ អាលាតេត្វា ពាហ្យ្យិ ឱ្ចិតតិ, ទុកេយច សបិទិត្តិឃត្កៀដំ, អគ្គាព
បិទិត្តិឃេយច៉

គន្ថាឌីសុ សគ្គាបិ ល បុប្បចិកតិយោ ចេនីពគ្គា – គន្ថិយំ, កោប្បិយំ, ចេឌិយំ, ចេឌិយំ, ប្ញុរិយំ, ចាឃិយគ្តិ៉ តព្វ “គន្ថិយំ” តាយ សធល្ជុកោសុ
ចា ក្ខប្បលបត្យាឌីសុ អគ្គោសុ ចា ឌីឈចល្ហោសុ បុប្បេសុ ឥដ្ឋគ្គា៉ ធល្ជុកោត ធល្ជុកំ ចល្ហោត ចា ចល្ហំ កន្ថេត្វា កតេយច ហិ គន្ថិយំ៉ តំ
កិក្ខុស្ស ចា កិក្ខុនិយា ចា កាតុ្យិ អកប្បិយចចនេតត ការាបេតុ្យិ ត ចដ្ឋតិ៉ ទុចំ ឌាត, ទុចំ កចេត សោរេកឃ្យ, ឃចា ទុតាតិ បុប្បាតិ ត
ចិកិទិឃត្តិ តចា កេរោហិតិអាឌិតា បត កប្បិយចចនេតត ការេទតុំ ចដ្ឋតិ៉

“កោប្បិយំ” តាយ សុទេត្តត ចា ចាកាឌីហិ ចា ចស្សិកបុប្បាឌីគំ ទុកតោចល្ហិគិកាគតោចល្ហិកយាលចេសត កោប្បគំ, ចាកំ ចា ទន្តំ ចា
ឌិក្យាំ កត្វា តព្វ អចល្ហកាតិ គិបបុប្បាឌីតិ បចេចសត្វា បដិបិដិឃា ពន្ធត្តិ, ទុតយ្យិ កោប្បិយេយច៉ សត្តិ បុរិយតឃេតច ត ចដ្ឋតិ៉

“ចេឌិយំ” តាយ សចល្ហកាតិ ចស្សិកបុប្បាឌីតិ ចល្ហោសុ, អចល្ហកាតិ ចា ចក្យលបុប្បាឌីតិ អគ្គោលិឌ្ឋ ស្ញុចិតាលហីទាឌីហិ ចិតិចិឌ្ឍិព្វា
អាចុតត្តិ, ទុតំ ចេឌិយំ តាយ, តយ្យិ បុរិយតឃេតច ត ចដ្ឋតិ៉ កោចិ បត កឥលិក្ខុគ្គុិ្យាល្ហកោ ចា តាលហីទាឌីតិ ចា បចេចសត្វា តព្វ
បុប្បាតិ ចិឌ្ឍិព្វា ធបេត្តិ, កោចិ កល្ហកសាលាសុ, កោចិ បុប្បច្ឆត្តបុប្បក្បដាការកោលត្តំ លទេត្ត ឥ កិត្តិឃគ្គា បចេចសត្វា ធបិតកល្ហកោសុ,
កោចិ ធម្មាសតចិតាគេ ពន្ធកល្ហកោសុ, កោចិ កលិការបុប្បាឌីតិ សលិកាហិ ចិឌ្ឍត្តិ, លត្វាឌិលត្តិ ចិឃ ឥ កេទាត្តិ, តំ អតិឱ្យាឡាទិកេយច៉
បុប្បចិឌ្ឍតត្វ បត ធម្មាសតចិតាគេ កល្ហកយ្យិ ពត្ថិតំ កល្ហកាឌីហិ ចា ទុកបុប្បយ្យិ ចិឌ្ឍិព្វំ បុប្បេយច ចា បុប្បំ បចេចសតំ ត ចដ្ឋតិ៉
ឌាលចិតាគចេឌិក-គាកឥត្តក បុប្បបដិច្ចកតាលបណ្ណក្យាឡអកាឌីគំ បត លិឌ្ឋេសុ អសោកបិល្ហិឃា ចា អគ្គទេសុ បុប្បាតិ បចេចសតំ ត
ឥោរេសា៉ ទុតំ ចេឌិយំ តាយ ត ហោតិ៉ ធម្មទត្តំឃយ្យិ ទុសេច តយោ៉

“ចេឌិយំ” តាយ បុប្បឌាយបុប្បហព្វកោសុ ឥដ្ឋគ្គា៉ កោចិ ហិ យព្វកឥាយំ កេទាគ្គា ហេដ្ឋា ឈដកាកាទំ ឥស្សេតំ បុប្បេហិ ចេចឥត្តិ, កោចិ
អដ្ឋដ្ឋ ចា ឥស ឥស ចា ក្ខប្បលបុប្បាឌីតិ សុទេត្តត ចា ចាកោត ចា ធល្ជុកោសុ ពន្ធិត្វា ក្ខប្បលហព្វកោ ចា បត្យហព្វកោ ចា កេទាត្តិ, តំ សត្តិ
បុរិយតឃេតច ត ចដ្ឋតិ៉ សាយហោទេហិ ក្ខប្បាឥេត្វា ធលេ ធបិទិតាប្បលឌីតិ កាសាចេត កល្ហិកយ្យិ ពត្ថិតំ ត ចដ្ឋតិ៉ តោសំឃេច បត
ចាកោត ចា ធល្ជុកោត ចា ពត្ថិតំ អំសកល្ហិកំ ចា កាតំ ចដ្ឋតិ៉ អំសកល្ហិកា តាយ លទេត្ត ធបិតកាសាចស្ស ក្ខកា អគ្គេ អាហរិត្វា កល្ហិកំ
កត្វា តគ្គិ បសិគ្គាកោ ចិឃ បុប្បាតិ បល្លិបត្តិ, អយំ ទុច្ចតិ អំសកល្ហិកា, ទុតំ កាតំ ចដ្ឋតិ៉ ធល្ជុកោហិ បត្យិតិបណ្ណំ ចិឌ្ឍិព្វា ក្ខប្បលឌីតិ
បណ្ណេត ចេចឥត្វា កល្ហត្តិ, តព្វាបិ បុប្បាតំ ក្ខបទិ បត្យិតិបណ្ណេយច ពត្ថិតំ ចដ្ឋតិ៉ ហេដ្ឋា ធល្ជុកំ បត ពត្ថិតំ ត ចដ្ឋតិ៉

“ប្ញុរិយំ” តាយ យាលិក្យោលា ឥ បុប្បបេដ ឥ ឥដ្ឋគ្គា៉ ឃោ ហិ យាលិក្យោលាត ចេតិយំ ចា ពោធិំ ចា ចេឌិកំ ចា បរិក្ខិបត្តោ បុត អាគេតត្វា
ប្ញុរិយជាតំ អតិក្កាមេយតិ, ទុត្វាចតាបិ ប្ញុរិយំ តាយ ហោតិ៉ កោ បត ចាទោ អគេកក្ខត្តុំ បរិក្ខិបត្តស្ស, គាកឥត្ត-កត្តទេហិ បចេចសត្វា
ហទេត្តា ឱ្យលព្ធកំ កត្វា បុត គាកឥត្តកំ បរិក្ខិបតិ, ទុតយ្យិ ប្ញុរិយំ តាយ៉ គាកឥត្តកោ បត បុប្បចលឃំ បចេចសតំ ចដ្ឋតិ៉ យាលិក្យោលាហិ

បុប្ផបដំ ករោន្តិ។ តត្រាបិ ឯកមេវ មាលាគុណំ ហរិតុំ វដ្ដតិ។ បុន បច្ចាហរតោ បុរិមនយេនេវ ហោតិ, តំ សព្ពំ បុរិមនយេនេវ ន វដ្ដតិ។ មាលាគុណេហិ បន ពហូហិបិ កតំ បុប្ផទាមំ លភិត្វា អាសនមត្ថកាទីសុ ពន្ធិតុំ វដ្ដតិ។ អតិទីឃំ បន មាលាគុណំ ឯកវារំ ហរិត្វា វា បរិក្ខិបិត្វា វា បុន អញ្ញស្ស ខិបន្តោ ទាតុំ វដ្ដតិ។ តេនាបិ តថេវ កាតុំ វដ្ដតិ។

“វាយិមំ” នាម បុប្ផទាមបុប្ផបដបុប្ផរូបេសុ ទដ្ឋព្ពំ។ ចេតិយេសុ បុប្ផទាមំ ករោន្តស្ស ឯកមេកម្បិ បុប្ផទាមពន្ធនេ ទុក្កដំ។ បុប្ផវិជ្ឈនត្ថាយ កណ្ដកសាខាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ បុប្ផបដំ បន បរេហិ បូរិតម្បិ វាយិតុំ ន លព្ភតិ។ គោប្ផិមបុប្ផេហេវ ហត្ថិអស្សាទិរូបកានិ ករោន្តិ, តានិបិ វាយិមដ្ឋានេ ឋិតានិ។ បុរិមនយេនេវ សព្ពំ ន វដ្ដតិ។ អញ្ញេហិ កតបរិច្ឆេទេ បន បុប្ផានិ ឋបេន្តេន ហត្ថិអស្សាទិរូបកម្បិ កាតុំ វដ្ដតិ។ មហាបច្ចរិយំ បន កលម្ពកេន អឌ្ឍចន្ទកេន ច សទ្ធិំ អដ្ឋបុប្ផិកាតិ វុត្តំ។ តត្ថ កលម្ពកោតិ អឌ្ឍចន្ទកន្តរេ ឃដិកាទាមឱលម្ពកោ វុច្ចតិ។ “អឌ្ឍចន្ទកោ”តិ អឌ្ឍចន្ទាការេន មាលាគុណបរិក្ខេបោ។ តទុភយម្បិ បុរិមនយេនេវ បវិដ្ឋំ។ កុរុន្ទិយំ បន “ទ្វេ តយោ មាលាគុណេ ឯកតោ កត្វា បុប្ផទាមករណម្បិ វាយិមំយេវា”តិ វុត្តំ។ តម្បិ សព្ពំ បុរិមដ្ឋានេនេវ បវិដ្ឋំ, ន កេវលញ្ច បុប្ផគុឡអាទាមេនេវ បិណ្ឌមយទាមេហិ កោណ្ឌកបុប្ផទាមេហិ កុរុន្ទិយំ វុត្តំ, វេឡុបេសិកាទីហិ វិលីវេហិ សាខារុក្ខតាយ កិលញ្ជាទិម្បិ កិលញ្ជិកាយបិ នេវ កាតុំ ន ការាបេតុំ វដ្ដតិ។ បូជានិមិត្តំ បន កប្បិយវចនំ សព្ពត្ថ វត្តុំ វដ្ដតិ។ បរិយាយឱភាសនិមិត្តកម្មានិ វដ្ដន្តិយេវ។

វេឋិមន្តិ វេឋេត្វា កាតព្ពំ បុប្ផវដំសកំ វា។ បុប្ផទាមំ វា។ ទណ្ឌកេហិ បន រូបកំ បូរេតុំ; បុប្ផេហិ ឥន្ទទណ្ឌកម្បិ នេវ កាតុំ។ ទេ្វ តយោ វា ទណ្ឌកេ ឯកតោ បន្ធិត្វា ទិព្ពំ កតំ បុប្ផន្តេហិ។ ពន្ធន្តីតិ ឃដា ហោតិ។ តដា តេហិ តស្មា បុរេតា វា បច្ឆតោ វា កណ្ហត្វា ពន្ធន្តី; ពន្ធន្តិមាបិ កាយន្តីតិ ឃដា សា ពន្ធតិ, តដា ពន្ធាពន្ធំ កាយន្តី។ ឯវ នយោ សព្ពត្ថ។ អដ្ឋបទេបិ កិច្ចអន្តីតិ អដ្ឋបទផលកេ ខុតំ កិច្ចអន្តី។ តថា ទសបទេ, អាកាសេបីតិ អដ្ឋបទទសបទេសុ វិយ អាកាសេយេវ កិច្ចអន្តី។ បរិហារបថេបីតិ ភូមិយំ នានាបថមណ្ឌលំ កត្វា តត្ថ បរិហរិតព្ពបថំ បរិហរន្តា កិច្ចអន្តី។ សន្តិកាយបិ កិច្ចអន្តីតិ សន្តិកកិច្ចអាយ កិច្ចអន្តិ, ឯកជ្ឈំ ឋបិតា សារិយោ វា បាសាណសក្ខរាយោ វា អផាលេន្តា នខេនេវ អបនេន្តិ ច ឧបនេន្តិ ច, សចេ តត្ថ កាចិ ចលតិ, បរាជយោ ហោតិ។ ខលិកាយាតិ ជូតផលកេ បាសកកិច្ចអាយ កិច្ចអន្តិ។ ឃដិកាយាតិ ឃដិកា វុច្ចតិ ទណ្ឌកកិច្ចអា, តាយ កិច្ចអន្តិ។ ទីឃទណ្ឌកេន រស្សទណ្ឌកំ បហរន្តា វិចរន្តិ។

សលាកហត្ថេនាតិ លាខាយ វា មញ្ជដ្ឋិយា វា បិដ្ឋោទកេ វា សលាកហត្ថំ តេមេត្វា “កិំ ហោតូ”តិ ភូមិយំ វា ភិត្តិយំ វា តំ បហរិត្វា ហត្ថិអស្សាទីរូបានិ ទស្សេន្តា កិច្ចអន្តិ។ អក្ខេនាតិ គុឡេន។ បង្គចីរេនាតិ បង្គចីរំ វុច្ចតិ បណ្ណនាឡិកា, តំ ធមន្តា កិច្ចអន្តិ។ វង្កកេនាតិ គាមទារកានំ កិច្ចអនកេន ខុទ្ទកនង្គលេន។ មោក្ខចិកាយាតិ មោក្ខចិកា វុច្ចតិ សម្បរិវត្តកកិច្ចអា, អាកាសេ វា ទណ្ឌំ គហេត្វា, ភូមិយំ វា សីសំ ឋបេត្វា ហេដ្ឋុបរិយភាវេន បរិវត្តន្តា កិច្ចអន្តីតិ អត្ថោ។ ចិង្គុលកេនាតិ ចិង្គុលកំ វុច្ចតិ តាលបណ្ណាទីហិ កតំ វាតប្បហារេន បរិព្ភមនចក្កំ, តេន កិច្ចអន្តិ។ បត្តាឡ្ហកេនាតិ បត្តាឡ្ហកំ វុច្ចតិ បណ្ណនាឡិ, តាយ វាលិកាទីនិ មិនន្តា កិច្ចអន្តិ។ រថកេនាតិ ខុទ្ទករថេន។ ធនុកេនាតិ ខុទ្ទកធនុនា។

អក្ខរិកាយាតិ អក្ខរិកា វុច្ចតិ អាកាសេ វា បិដ្ឋិយំ វា អក្ខរជាននកិច្ចអា, តាយ កិច្ចអន្តិ។ មនេសិកាយាតិ មនេសិកា វុច្ចតិ មនសា

ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᨿᨶᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ, ᨲᩣᨿ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩅᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣᩅᨧ᩠ᨨᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᩃᩅᩔᩥᨠᨡᩮᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨲᩥ ᨿᩴ ᨿᩴ ᩅᨧ᩠ᨨᩴ ᨲᩴ ᨲᩴ ᨸᨭᩥᨿᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ

ᨴᩔᨶᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᨲᩣᨿ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᩅᩮᩃᩩᨠᩣ ᩅᩥᨿ᪨ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨸᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨿᩴ ᨶᩥᨸᩥᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᨲᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨶᩥᨿᩩ᪨

ᩅᩣᨴᨶ᩠ᨲᩦᨸᩦᨲᩥ ᨸᩅᩩᨲ᩠ᨳᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩣ ᩅᩣᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩌᩅᩣᨴᨶ᩠ᨲᩦᨸᩦᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳᨠᩴ ᩅᩣᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳᨠᩮᨿᩮᩅ ᩋᨽᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩩᨶ ᩌᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩣ ᩌᩅᩣᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨶᩥᨧ᩠ᨨᩩᨽᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩃ᩠ᩃᩅᩣᨲᩮ

ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨶᩃᩣᨭᨠᩮᨸᩥ ᨶᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ “ᩈᩣᨵᩩ, ᩈᩣᨵᩩ, ᨽᨣᩥᨶᩦ”ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨶᩃᩣᨭᩮ ᩋᨬ᩠ᨩᩃᩥᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩔᩣ ᨶᩃᩣᨭᩮ ᨮᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩅᩥᩅᩥᨵᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨶᩣᨧᩣᩁᩴ

ᩌᨧᩁᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ ᩋᨶᩣᨣᨲᩴ ᨾᩩᨡᨯᩥᨱ᩠ᨯᩥᨾᩣᨴᩥᩅᩥᩅᩥᨵᩴ ᩋᨶᩣᨧᩣᩁᩴ ᩌᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪃᪉᪉᪨ ᨸᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩮᨶᩣᨲᩥ ᨸᩈᩣᨴᩣᩅᩉᩮᨶ, ᩈᩣᩁᩩᨸ᩠ᨸᩮᨶ ᩈᨾᨱᩣᨶᩩᨧ᩠ᨨᩅᩥᨠᩮᨶ᪨ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᨣᨾᨶᩮᨶ᪨ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᩮᨶ᪨

ᩌᩃᩮᩣᨠᩥᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᨸᩩᩁᨲᩮᩣ ᨴᩔᨶᩮᨶ᪨ ᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩥᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᩍᨲᩮᩣ ᨧᩥᨲᩮᩣ ᨧ ᨴᩔᨶᩮᨶ᪨ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩥᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᨸᨻ᩠ᨻᩈᨦ᩠ᨠᩮᩣᨧᨶᩮᨶ᪨ ᨸᩈᩣᩁᩥᨲᩮᨶᩣᨲᩥ

ᨲᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᨸᩈᩣᩁᨱᩮᨶ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩍᨲ᩠ᨳᨾ᩠ᨽᩪᨲᩣᨡ᩠ᨿᩣᨶᨲ᩠ᨳᩮ ᨠᩁᨱᩅᨧᨶᩴ, ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨸᨩᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩣᩈᩣᨴᩥᨠ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲ-ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲ-ᩌᩃᩮᩣᨠᩥᨲ-

ᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩥᨲ-ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩥᨲ-ᨸᩈᩣᩁᩥᨲᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩒᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨧᨠ᩠ᨡᩪᨲᩥ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ-ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨧᨠ᩠ᨡᩩ᪨ ᩍᩁᩥᨿᩣᨸᨳᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣᨲᩥ ᨲᩣᨿ

ᨸᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣᨴᩥᨲᩣᨿ ᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩥᩁᩥᨿᩣᨸᨳᩮᩣ᪨

ᨴ᩠ᩅᩣᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᩮᩣ ᩋᨿᩴ᪨ ᩋᨸᩊᩣᨸᩊᩮᩣ ᩅᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨸᩊᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨸᩊᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᩋᨲᩥᩈᨿᩮᨶ ᨧ ᨴᩣᨶᩴ ᩌᨿᩣᨾᩥᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨲᩥᨸᩊᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩅᩥᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ

ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨶ᩠ᨴᨿᨶ᩠ᨴᩮᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨲᩥᩈᨿᨲᩣᨿ ᩋᨲᩥᨿᨶ᩠ᨴᩮᩣ᪨ ᩋᨲᩥᩈᨱ᩠ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨣᩩᨱᩮᨿᩮᩅ ᨴᩮᩣᩈᨲᩮᩣ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨽᩣᨠᩩᨭᩥᨠᨽᩣᨠᩩᨭᩥᨠᩮᩣ ᩅᩥᨿᩣᨲᩥ

ᨡᩥᩃ᩠ᩃᩥᨲ᩠ᨲᨧᨠ᩠ᨡᩩᨲᩣᨿ ᨽᨠᩩᨭᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨠᩩᨭᩥᨲᨾᩩᨡᩮᩣ ᨠᩩᨸᩥᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩅᩥᨧᩁᨲᩦᨲᩥ ᨿᨬ᩠ᨬᩣᨿᩣᨲᩣ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ ᨽᨸᩩᨱᩣ, “ᩋᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨲᩣᨲ ᨽᨣᩥᨶᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ

ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩴ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩏᨸᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᩮᨠᩣ, ᨶ ᨿᨳᩣ ᩋᨿᩴ; ᩑᩅᩴ ᩋᨸᩊᩣᨸᩊᩮᩣ ᩅᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩈᨱ᩠ᩉᩃᩦᨲᩥ ᩈᩣᨡᩃ᩠ᨿᩮᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨

ᩈᩩᨡᩈᨾ᩠ᨽᩣᩈᩣᨲᩥ ᨴᩣᨶᩴ ᨸᩩᩁᩥᩈᩔ ᨠᩁᨱᩅᨧᨶᩴ᪨ ᩑᩅᩈᨬ᩠ᨬᩣᩈᩩᨡᩈᨾ᩠ᨽᩣᩈᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᨶᩦᨿᨠᨳᩣ ᨶᩮᩃᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨠᨱ᩠ᨱᩈᩩᨡᩣ, ᩑᨲ ᩈᨱ᩠ᩉᩃᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᩑᨲᨴᩣᩉᩩ – “ᩈᨱ᩠ᩉᩃᩦ ᩈᩩᨡᩈᨾ᩠ᨽᩣᩈᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ – ᩋᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᩋᨿ᩠ᨿᩣ ᩏᨸᩣᩈᨠᩮ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨿᨳᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᨶᩦᨿᩴ ᨠᨳᩴ ᨠᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ

ᩈᨱ᩠ᩉᩃᩦ ᩈᩩᨡᩈᨾ᩠ᨽᩣᩈᩣ, ᨶ ᨿᨳᩣ ᩋᨿᩴ; ᩑᩅᩴ ᨿᨶ᩠ᨴᨿᨶ᩠ᨴᩣ ᩅᩥᨿᩣᨲᩥ᪨ ᨾᩥᩉᩥᨲᨸᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩣᨲᩥ ᨾᩥᩉᩥᨲᩴ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩴ ᩑᨲᩮᩈᩴ ᩅᨧᨶᩔᩣᨲᩥ ᨾᩥᩉᩥᨲᨸᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩣ, ᨸᨮᨾᩴ

ᨶᩥᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᩉᩥᩈ᩠ᩅᩣᨣᨲᩅᩣᨴᩥᨶᩮᩣᨲᩥ ᩏᨸᩣᩈᨠᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ “ᩑᩉᩥ ᩈ᩠ᩅᩣᨣᨲᩴ ᨲᩅᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴᩅᩣᨴᩥᨶᩮᩣ, ᨶ ᨿᨳᩣ ᩋᨿᩴ; ᩑᩅᩴ

ᩈᨦ᩠ᨠᩩᨭᩥᨲᨾᩩᨡᨲᩣᨿ ᨽᩣᨠᩩᨭᩥᨠᨽᩣᨠᩩᨭᩥᨠᩣ ᩅᩥᨿ ᩑᩅᩴ ᨾᩥᩉᩥᨲᨸᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᨲᩣᨿ ᩋᨽᩣᨠᩩᨭᩥᨠᩣᩅ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨴᩔᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᨶᨸᩥ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ

ᩌᩉᩴᩈᩩ – “ᩋᨽᩣᨠᩩᨭᩥᨠᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩩᨡᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨽᩣᩈᩥᨶᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩏᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᩣᨭᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᨸᨴᩴ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩌᨠᩣᩁᩣᨶᩴ ᩋᨽᩣᩅᨴᩔᨶᨿᩮᨲ᩠ᨳ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨠᨳᩴ? ᩑᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ

“ᩋᨽᩣᨠᩩᨭᩥᨠᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩣ ᨽᩣᨠᩩᨭᩥᨠᨽᩣᨠᩩᨭᩥᨠᩣᨠᩣᩁᩔ ᩋᨽᩣᩅᩮᩣ ᨴᩔᩥᨲᩮᩣ᪨ “ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩩᨡᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩣ ᨿᨶ᩠ᨴᨿᨶ᩠ᨴᩣᨠᩣᩁᩔ, ᨿᩮ ᩉᩥ ᩅᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᩥᩃᩮᨲ᩠ᩅᩣ

ᩌᩃᩮᩣᨠᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩩᨡᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨲᩮ ᨿᨶ᩠ᨴᨿᨶ᩠ᨴᩣ᪨ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨽᩣᩈᩥᨶᩮᩣᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᨸᩊᩣᨸᩊᩥᨠᩣᩁᩔ ᩋᨽᩣᩅᩮᩣ ᨴᩔᩥᨲᩮᩣ, ᨿᩮ ᩉᩥ

ᩌᨽᩣᩈᨶᨠᩩᩈᩃᨲᩣᨿ “ᩋᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨲᩣᨲᩣ”ᨲᩥ ᨸᨮᨾᨲᩁᩴ ᩌᨽᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨲᩮ ᩋᨸᩊᩣᨸᩊᩥᨶᩮᩣ᪨

ᩑᩉᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᩏᨸᩣᩈᨠᩮᩣ “ᨶ ᨲᩣᩅ, ᩌᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ “ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶᩮᨿᩮᩅ ᩑᨲᩴ ᨠᨲᩴ ,

ᩈᨠᩃᨾ᩠ᨸᩥ ᨣᩣᨾᩴ ᩅᩥᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᩃᨧ᩠ᨨᨳᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᩴ ᨴᩣᨸᩮᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ “ᩑᩉᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᩌᩉ᪨ ᨠᩥᩴ ᨸᨶᩣᨿᩴ ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩅᩣᨧᩣ

ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ? ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᨸᨬ᩠ᩉᩮᩣ ᨶᩣᨾᩣᨿᩴ ᨠᨳᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨴᩣᨶᩣᨶᩥ ᨧᩮᨸᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᩉᩮᩣ ᩅᩣᨿᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨾᨿᩮ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮ

ហិក្ឃ កោចិ បុច្ឆេយ្យ – "ពស្វា, ភន្តេ, ឆ១ឆា"តិ? ឃេភទ្វេត ឆ១តិ, តំ អាចិក្ខិត្វា "លទ្ធំ ត លទ្ធ"ន្តិ ចុទេត្វា សចេ ត លទ្ធំ, "ត លទ្ធ"ន្តិ ចត្វា ឃំ សោ ឥតិ, តំ ពហេតុំ ចដ្ឋតិ៉

ក្ញេដ្ឋាតិ ត បសាគាឌីតំ ចិតាសេត ក្ញេដ្ឋា, បុក្កលចសេត ក្ញេដ្ឋា៉ គាតបឆាតីតិ គាតាតិឃេច ចុច្ចន្តិ៉ អឆ ចា គាតបឆាតីតិ គាតតិពទ្ធាតិ គាតចត្តាតីតិ ចុត្តំ ហោតិ៉ ក្លបដ្ឋិត្អាតីតិ គាឃពហិ ក្លបដ្ឋិត្អាតិ, ត ទេ តាតិ ឲតាហិ ឥត្តិ៉ ទិដ្ឋាត្តិតិ ចិសុំ ហោត្តិ តាតា ហោត្តិ, បក្កយត្តិតិ ចុត្តំ ហោតិ៉ សណ្ឌេហឃ្យាតិ សយ្ទា តិដ្ឋេឃ្យ, បេសលិតំ ហិក្លុតំ បតិដ្ឋា ភចេឃ្យ៉

ឲចយាចុសោតិ ទោ សោ ហិក្លុ សទ្ធស្ស បសត្តស្ស ក្លបិសពស្ស សាសតំ សយ្យដិដ្ឋិ៉ ឲចទ្បំ ពិទ សាសតំ ពបឿឃំ ហទិតុំ ចដ្ឋតិ, តស្វា "យយ ចចេភត ភពចទោ បិដេ ចត្ថឆា"តិ ចា "ចេតិឃំ បដិយំ ទៅឌិ សញ្ញូទ្វេទំ ចត្ថឆា"តិ ចា "ចេតិឃេ ពន្ធបុទ្ធំ ពទោឆ, បុប្បបុទ្ធំ ពទោឆា"តិ ចា "ហិក្លុ សត្តិបិទេតឆ, គាតំ គស្សាយ , ឆយ៉ុ សោស្សាយាតិ ចា ច្រាឌិសេសុ សាសតេសុ ពុក្កុទ្ធំ ត ពាតព្ពំ៉ ពបឿឃសាសតាតិ ឲតាតិ ត ពិហិតំ ពិហិពយុបដិសំឃុត្តាតីតិ៉ ពុទោ ឆ តុំ, ហិក្លុ, អាពច្ឆឹតិ តិសិទេត្អា សោ ហិក្លុ ត អាពច្ឆតិ អត្វេទោ បត អាពទោ ហោតិ; ឲចំ សន្តេបិ ចត្តយាតសយិបេ ចត្តយាតចចតំ លទ្ធតិ, តស្វា ត ឥតោសោ៉ បទិឃោសាទេត "តទោ អហំ ភពចា អាពច្ឆាយឹ"តិ ឲត្វាបិ ចចេត ឲសេច តឃោ៉

៣៦៦៉ បឆយំ អស្សឌិបុតត្តុស្វពា ហិក្លុ ចោទេតព្ពាតិ "យឃំ តុយេ្យចត្តពាយា"តិ ឌ្លពាសំ ពាទេត្វា ចត្ថតា ឆ អាបត្តិឃា ឆ ចោទេតព្ពា៉ ចោទេត្វា ឃំ ត សទន្តិ, តំ សារេតព្ពា៉ សចេ ចត្ថញ្ញា អាបត្តិញ្ញា បដិជាតន្តិ, អាបត្តិយេច ចា បដិជាតន្តិ, ត ចត្ថំ, អាបត្តិ ទោបេតព្ពា៉ អឆ ចត្ថយេច បដិជាតន្តិ, តាបត្តិ; ឲចយ្បិ "ត្លយស្វិ ចត្ថស្វិ អឃំ តាយ អាបត្តី"តិ ទោបេតព្ពា ឲច៉ ឃឌិ ភេច ចត្ថំ, តាបត្តិ បដិជាតន្តិ, អាបត្តិ ត ទោបេតព្ពា អឃយេត្វ ចិតិច្ឆយោ៉ ឃឆាបដិញ្ញាឃ បត អាបត្តិ ទោបេត្វា; ឲចំ បត្តាជតីឃពយុំ ពាតព្ពន្តិ គស្សេត្តា "ឃ្យេត្វេត ហិក្លុតា"តិអាឌិយាហ, តំ ក្លត្តាតត្វេយេច៉

ឲចំ បត្តាជតីឃពយុពទោត ហិក្លុតា ឃស្វិ ចិហាទេ ចសេត្តត ឃស្វិ ពាយេ ពុលធ្សពពយុំ ពតំ ហោតិ, តស្វិ ចិហាទេ ចា តស្វិ ពាយេ ចា ត ចសិតព្ពំ៉ តស្វិ ចិហាទេ ចសេត្តត សាយត្តពាយេបិ បិណ្ឌាឃ ត ចទិតព្ពំ៉ សាយត្តចិហាទេបិ ចសេត្តត តស្វិ ពាយេ បិណ្ឌាឃ ត ចទិតព្ពំ៉ ក្លបតិស្សេត្វេទោ បត "ភន្តេ ភពទំ តាយ យហត្តិ ក្វាគសឃោជតិពយ្បិ ហោតី"តិ អត្តេចាសិពហិ ចុទេត្វា "ឃស្សា ចិឆិឃា ពុលធ្សពពយុំ ពតំ តទេ្វច ចាទិត"ន្តិ អាហ៉ តទោ "ចិឆិបិ យហតី តពទប្បយាណាច ហោតី"តិ ចុទេត្វា "ឃស្សា ឈទបដិបិដិឃា"តិ អាហ, "ឈទបដិបិដីបិ ចិឆិប្បយាណាច ហោតី"តិ ចុទេត្វា ត្លទោ ចិទោ ឆ សត្ត ឈទាតិ ចាទិតាតី"តិ អាហ៉ តំ បត សត្តំ ឆេទស្ស យតោទេឆយត្តយេច៉ សចេបិ ចិហាទោ តិឃោជតបទយោ ហោតិ ក្វាគសឃោជតបទយញ្ញា តពទំ, ភេច ចិហាទេ ចសិតុំ លទ្ធតិ, ត តពទេ ចទិតុន្តិ៉

៣៦៧៉ ទោសេឈ្ជេត បត្តាជតីឃពយុពតាតិ ពចំ សឈ្ជោ ទោសំ ពយុំ អពាសិ? ត ពត្វាច អញ្ញោត្វទិត្វា អពាសិ, អឆ ទោ ពុលេហិ តិយត្តេត្វា សឈ្ជភទេ្វសុ ពឃិទយាតេសុ តស្វិ តស្វិ ជាតេ ឆេទា សយណបដិបជំ ពទេឆត្វា "អឃំ សយណោ, អឃំ អស្សយណោ"តិ យតុស្សេ សញ្ញាបេត្វា ឲពំ

ឯត្ថ កិញ្ចិ ឥមំ បទេច សេត្វា ឧទេតេតចុបិទេមត សទ្ធិំ បព្វាជនីយកម្មំ អកំសូតិ។ ឯវំ បព្វាជនីយកម្មកតស្ស ច អដ្ឋារស វត្តានិ បូរេត្វា យាវត្តស្ស កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេតព្វំ។ បដិប្បស្សទ្ធកម្មេនាបិ ច តេន យេសុ កុលេសុ បុព្វេ កុលទូសកកម្មំ កតំ, តតោ បច្ចយា ន គហេតព្វា, អាសវក្ខយប្បត្តេនាបិ ន គហេតព្វា, អកប្បិយាវ ហោន្តិ។ "កស្មា ន គណ្ហថា"តិ បុច្ឆិតេន "បុព្វេ ឯវំ កតត្តា"តិ វុត្តេ, សចេ វទន្តិ "ន មយំ តេន ការណេន ទេម, ឥទានិ សីលវន្តតាយ ទេមា"តិ គហេតព្វា។ បកតិយា ទានដ្ឋានេយេវ កុលទូសកកម្មំ កតំ ហោតិ។ តតោ បកតិទានមេវ គហេតុំ វដ្ដតិ, យំ វឌ្ឍេត្វា ទេន្តិ, តំ ន វដ្ដតិ។

ន សម្មា វត្តន្តីតិ តេ បន អស្សជិបុនព្វសុកា អដ្ឋារសសុ វត្តេសុ សម្មា ន វត្តន្តិ។ ន លោមំ បាតេន្តីតិ អនុលោមបដិបទំ អប្បដិបជ្ជនតាយ ន បន្នលោមា ហោន្តិ។ ន នេត្ថារំ វត្តន្តីតិ អត្តនោ និត្ថរណមគ្គំ ន បដិបជ្ជន្តិ។ ន ភិក្ខូ ខមាបេន្តីតិ "ទុក្កដំ, ភន្តេ, អកម្ហា, ន បុន ឯវំ ករិស្សាម, ខមថ អម្ហាក"ន្តិ ឯវំ ភិក្ខូនំ ខមាបនំ ន ករោន្តិ។ អក្កោសន្តីតិ ការកសង្ឃំ ទសហិ អក្កោសវត្ថូហិ អក្កោសន្តិ។ បរិភាសន្តីតិ ភយំ ទស្សេន្តិ។ ឆន្ទគាមិតា...បេ... ភយគាមិតា បាបេន្តីតិ ឯតេ ឆន្ទគាមិនោ ច...បេ... ភយគាមិនោ ចាតិ ឯវំ ឆន្ទគាមិតាយបិ...បេ... ភយគាមិតាយបិ បាបេន្តិ, យោជេន្តីតិ អត្ថោ។ បក្កមន្តីតិ តេសំ បរិវារេសុ បញ្ចសុ សមណសតេសុ ឯកច្ចេ ទិសា បក្កមន្តិ។ វិព្ភមន្តីតិ ឯកច្ចេ គិហី ហោន្តិ។ កថញ្ហិ នាម អស្សជិបុនព្វសុកា ភិក្ខូតិ ឯត្ថ ទ្វិន្នំ បមោក្ខានំ វសេន សព្វេបិ "អស្សជិបុនព្វសុកា"តិ វុត្តា។

៣០៩-១០។ គាមំ វាតិ ឯត្ថ នគរម្បិ គាមគ្គហណេនេវ គហិតំ។ តេនស្ស បទភាជនេ "គាមោបិ និគមោបិ នគរម្បិ គាមោ ចេវ និគមោ ចា"តិ វុត្តំ។ តត្ថ អបាការបរិក្ខេបោបិ សអាបណោ និគមោតិ វេទិតព្វោ។

កុលានិ ទូសេតីតិ កុលទូសកោ។ ទូសេន្តោ ច ន អសុចិកទ្ទមាទីហិ ទូសេតិ, អថ ខោ អត្តនោ ទុប្បដិបត្តិយា តេសំ បសាទំ វិនាសេតិ។ តេនេវស្ស បទភាជនេ "បុប្ផេន វា"តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ យោ ហរិត្វា វា ហរាបេត្វា វា បក្កោសិត្វា វា បក្កោសាបេត្វា វា សយំ វា ឧបគតានំ យំកិញ្ចិ អត្តនោ សន្តកំ បុប្ផំ កុលសង្គហត្ថាយ ទេតិ, ទុក្កដំ។ បរសន្តកំ ទេតិ, ទុក្កដមេវ។ ថេយ្យចិត្តេន ទេតិ, ភណ្ឌគ្ឃេន ការេតព្វោ។ ឯសេវ នយោ សង្ឃិកេបិ។ អយំ បន វិសេសោ, សេនាសនត្ថាយ និយាមិតំ ឥស្សរវតាយ ទទតោ ថុល្លច្ចយំ។

បុប្ផំ នាម កស្ស ទាតុំ វដ្ដតិ, កស្ស ន វដ្ដតីតិ? មាតាបិតូនំ តាវ ហរិត្វាបិ ហរាបេត្វាបិ បក្កោសិត្វាបិ បក្កោសាបេត្វាបិ ទាតុំ វដ្ដតិ, សេសញាតកានំ បក្កោសាបេត្វាវ។ តញ្ច ខោ វត្ថុបូជនត្ថាយ, មណ្ឌនត្ថាយ បន សិវលិង្គាទិបូជនត្ថាយ វា កស្សចិបិ ទាតុំ ន វដ្ដតិ។ មាតាបិតូនញ្ច ហរាបេន្តេន ញាតិសាមណេរេហេវ ហរាបេតព្វំ។ ឥតរេ បន យទិ សយមេវ ឥច្ឆន្តិ, វដ្ដតិ។ សម្មតេន បុប្ផភាជកេន ភាជនកាលេ សម្បត្តានំ សាមណេរានំ ឧបឌ្ឍភាគំ ទាតុំ វដ្ដតិ។ កុរុន្ទិយំ សម្បត្តគិហីនំ ឧបឌ្ឍភាគំ។ មហាបច្ចរិយំ "ចូឡកំ ទាតុំ វដ្ដតី"តិ វុត្តំ។ អសម្មតេន អបលោកេត្វា ទាតព្វំ។

អាចរិយុបជ្ឈាយេសុ សគារវា សាមណេរា ពហូនិ បុប្ផានិ អាហរិត្វា រាសិំ កត្វា ឋបេន្តិ, ថេរា បាតោវ សម្បត្តានំ សទ្ធិវិហារិកាទីនំ ឧបាសកានំ វា "ត្វំ ឥទំ គណ្ហ, ត្វំ ឥទំ គណ្ហា"តិ ទេន្តិ, បុប្ផទានំ នាម ន ហោតិ។ "ចេតិយំ បូជេយ្យាថា"តិ គហេត្វា គច្ឆន្តាបិ បូជំ

ករោន្តាបិ តត្ថ តត្ថ សម្បត្តានិ ចេតិយបូជនត្ថាយ ទេន្តិ, ឯវម្បិ បុប្ផទានំ នាម ន ហោតិ។ ឧបាសកេ អក្កបុប្ផាទីហិ បូជេន្តេ ទិស្វា “វិហារេ កណិការបុប្ផាទីនិ អត្ថិ, ឧបាសកា តានិ គហេត្វា បូជេថា”តិ វត្តុម្បិ វដ្ដតិ។ ភិក្ខូ បុប្ផបូជំ កត្វា ទិវាតរំ គាមំ បវិដ្ឋេ “កិំ, ភន្តេ, អតិទិវា បវិដ្ឋត្ថា”តិ បុច្ឆន្តិ, “វិហារេ ពហូនិ បុប្ផានិ បូជំ អករិម្ហា”តិ វទន្តិ។ មនុស្សា “ពហូនិ កិរ វិហារេ បុប្ផានី”តិ បុនទិវសេ បហូតំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ គហេត្វា វិហារំ គន្ត្វា បុប្ផបូជញ្ច ករោន្តិ, ទានញ្ច ទេន្តិ, វដ្ដតិ។ មនុស្សា “មយំ, ភន្តេ, អសុកទិវសំ នាម បូជេស្សាមា”តិ បុប្ផវារំ យាចិត្វា អនុញ្ញាតទិវសេ អាគច្ឆន្តិ, សាមណេរេហិ ច បគេវ បុប្ផានិ ឱចិនិត្វា ឋបិតានិ ហោន្តិ, តេ រុក្ខេសុ បុប្ផានិ អបស្សន្តា “កុហិំ, ភន្តេ, បុប្ផានី”តិ វទន្តិ, សាមណេរេហិ ឱចិនិត្វា ឋបិតានិ តុម្ហេ បន បូជេត្វា គច្ឆថ, សង្ឃោ អញ្ញំ ទិវសំ បូជេស្សតីតិ។ តេ បូជេត្វា ទានំ ទត្វា គច្ឆន្តិ, វដ្ដតិ។ មហាបច្ចរិយំ បន កុរុន្ទិយញ្ច “ថេរា សាមណេរេហិ ទាបេតុំ ន លភន្តិ។ សចេ សយមេវ តានិ បុប្ផានិ តេសំ ទេន្តិ, វដ្ដតិ។ ថេរេហិ បន ‘សាមណេរេហិ ឱចិនិត្វា ឋបិតានី’តិ ឯត្តកមេវ វត្តព្ព”ន្តិ វុត្តំ។ សចេ បន បុប្ផវារំ យាចិត្វា អនោចិតេសុ បុប្ផេសុ យាគុភត្តាទីនិ អាទាយ អាគន្ត្វា សាមណេរេ “ឱចិនិត្វា ទេថា”តិ វទន្តិ។ ញាតកសាមណេរានំយេវ ឱចិនិត្វា ទាតុំ វដ្ដតិ។ អញ្ញាតកេ ឧក្ខិបិត្វា រុក្ខសាខាយ ឋបេន្តិ, ន ឱរោហិត្វា បលាយិតព្ពំ, ឱចិនិត្វា ទាតុំ វដ្ដតិ។ សចេ បន កោចិ ធម្មកថិកោ “ពហូនិ ឧបាសកា វិហារេ បុប្ផានិ យាគុភត្តាទីនិ អាទាយ គន្ត្វា បុប្ផបូជំ ករោថា”តិ វទតិ, តស្សេវ ន កប្បតីតិ មហាបច្ចរិយញ្ច កុរុន្ទិយញ្ច វុត្តំ។ មហាអដ្ឋកថាយំ បន “ឯតំ អកប្បិយំ ន វដ្ដតី”តិ អវិសេសេន វុត្តំ។

ផលម្បិ អត្តនោ សន្តកំ វុត្តនយេន មាតាបិតុន្នំ សេសញាតកានញ្ច ទាតុំ វដ្ដតិ។ កុលសង្គហត្ថាយ បន ទេន្តស្ស វុត្តនយេន អត្តនោ សន្តកេ បរសន្តកេ សង្ឃិកេ សេនាសនត្ថាយ និយាមិតេ ច ទុក្កដាទីនិ វេទិតព្ពានិ។ អត្តនោ សន្តកំយេវ គិលានមនុស្សានំ វា សម្បត្តិស្សរានំ វា ខីណបរិព្ពយានំ វា ទាតុំ វដ្ដតិ, ផលទានំ ន ហោតិ។ ផលភាជកេនាបិ សម្មតេន សង្ឃស្ស ផលភាជនកាលេ សម្បត្តមនុស្សានំ ឧបឌ្ឍភាគំ ទាតុំ វដ្ដតិ។ អសម្មតេន អបលោកេត្វា ទាតព្ពំ។ សង្ឃារាមេបិ ផលបរិច្ឆេទេន វា រុក្ខបរិច្ឆេទេន វា កតិកា កាតព្ពា។ តតោ គិលានមនុស្សានំ វា អញ្ញេសំ វា ផលំ យាចន្តានំ យថាបរិច្ឆេទេន ចត្តារិ បញ្ច ផលានិ ទាតព្ពានិ។ រុក្ខា វា ទស្សេតព្ពា “ឥតោ គហេតុំ លព្ភតី”តិ។ “ឥធ ផលានិ សុន្ទរានិ, ឥតោ គណ្ហថា”តិ ឯវំ បន ន វត្តព្ពំ។

ចុណ្ណេនាតិ ឯត្ថ អត្តនោ សន្តកំ សិរីសចុណ្ណំ វា អញ្ញំ វា កសាវំ យំកិញ្ចិ កុលសង្គហត្ថាយ ទេតិ, ទុក្កដំ។ បរសន្តកាទីសុបិ វុត្តនយេន វិនិច្ឆយោ វេទិតព្ពោ។ អយំ បន វិសេសោ – ឥធ សង្ឃស្ស រក្ខិតគោបិតាបិ រុក្ខច្ឆល្លិ គរុភណ្ឌមេវ។ មត្តិកទន្តកដ្ឋវេឡូសុបិ គរុភណ្ឌូបគំ ញត្វា ចុណ្ណេ វុត្តនយេន វិនិច្ឆយោ វេទិតព្ពោ។ បណ្ណទានំ បន ឯត្ថ ន អាគតំ, តម្បិ វុត្តនយេន វេទិតព្ពំ។ បរតោបិ គរុភណ្ឌវិនិច្ឆយេ សព្ពំ វិត្ថារេន វណ្ណយិស្សាម។

វេជ្ជិកាយ វាតិ ឯត្ថ វេជ្ជកម្មវិធិ តតិយបារាជិកវណ្ណនាយំ វុត្តនយេន វេទិតព្ពោ។

ជង្ឃបេសនិកេនាតិ ឯត្ថ ជង្ឃបេសនិយន្តិ គិហីនំ ទូតេយ្យសាសនហរណកម្មំ វុច្ចតិ, តំ ន កាតព្ពំ។ គិហីនញ្ហិ សាសនំ គហេត្វា គច្ឆន្តស្ស បទេ បទេ ទុក្កដំ។ តំ កម្មំ និស្សាយ លទ្ធភោជនំ ភុញ្ជន្តស្សាបិ អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោហារេ ទុក្កដំ។ បឋមំ សាសនំ អគ្គហេត្វាបិ បច្ឆា “អយំ ទានិ

សោ គាមោ ហត្ថ វំ សាសនំ អារោចេសី”តិ មគ្គា ឧក្កមន្តស្សាបិ បទេ បទេ ទុក្កដំ។ សាសនំ អារោចេត្វា លទ្ធភោជនំ ភុញ្ជតោ បុរិមនយេនេវ ទុក្កដំ។ សាសនំ អគ្គហេត្វា អាគតេន បន “ភន្តេ តស្មឹ គាមេ ឥត្ថន្នាមស្ស កា បវត្តី”តិ បុច្ឆិយមានេន កថេតុំ វដ្ដតិ, បុច្ឆិតបញ្ហេ ទោសោ នត្ថិ។ បញ្ចន្នំ បន សហធម្មិកានំ មាតាបិតូនំ បណ្ឌុបលាសស្ស អត្តនោ វេយ្យាវច្ចករស្ស ច សាសនំ ហរិតុំ វដ្ដតិ, គិហីនញ្ច បុព្ពេ វុត្តប្បការំ កប្បិយសាសនំ ទូតេយ្យជង្ឃបេសនិយកម្មំ នាម ន ហោតិ។ សព្វេហិ បន អដ្ឋហិ កុលទូសកកម្មេហិ ឧប្បន្នបច្ចយា បញ្ចន្នម្បិ សហធម្មិកានំ ន កប្បន្តិ, អភូតារោចនរូបិយសំវោហារេហិ ឧប្បន្នបច្ចយសទិសាវ ហោន្តិ។

បាបា សមាចារា អស្សាតិ បាបសមាចារោ។ តេ បន យស្មា មាលាវច្ឆរោបនាទយោ ឥធ អធិប្បេតា, តស្មា “មាលាវច្ឆំ រោបេន្តិបី”តិអាទិនា នយេនស្ស បទភាជនំ វុត្តំ។ តិរោក្ខាតិ បរម្មុខា។ កុលានិ ច តេន ទុដ្ឋានីតិ ឯត្ថ បន យស្មា “កុលានី”តិ វោហារមត្តមេតំ, អត្ថតោ ហិ មនុស្សា តេន ទុដ្ឋា ហោន្តិ, តស្មាស្ស បទភាជនេ “បុព្ពេ សទ្ធា ហុត្វា”តិអាទិមាហ។ ឆន្ទគាមិនោតិ ឆន្ទេន គច្ឆន្តីតិ ឆន្ទគាមិនោ។ ឯស នយោ សេសេសុ។ សមនុភាសិតព្វោ តស្ស បដិនិស្សគ្គាយាតិ ឯត្ថ កុលទូសកកម្មេន ទុក្កដមេវ។ យំ បន សោ សង្ឃំ បរិភវិត្វា “ឆន្ទគាមិនោ”តិអាទិមាហ, តស្ស បដិនិស្សគ្គាយ សមនុភាសនកម្មំ កាតព្វន្តិ ឯវមេត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ។ សេសំ សព្វត្ថ ឧត្តានត្ថមេវ។

សមុដ្ឋានាទីនិបិ បឋមសង្ឃភេទសទិសានេវាតិ។

កុលទូសកសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

និគមនវណ្ណនា

៣៣៧. ឧទ្ទិដ្ឋា ខោ…បេ… ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ឯត្ថ បឋមំ អាបត្តិ ឯតេសន្តិ បឋមាបត្តិកា, បឋមំ វីតិក្កមក្ខណេយេវ អាបជ្ជិតព្វាតិ អត្ថោ។ ឥតរេ បន យថា តតិយេ ចតុត្ថេ ច ទិវសេ ហោតីតិ ជរោ “តតិយកោ ចតុត្ថកោ”តិ ច វុច្ចតិ; ឯវំ យាវតតិយេ សមនុភាសនកម្មេ ហោន្តីតិ យាវតតិយកាតិ វេទិតព្វា។

យាវតីហំ ជានំ បដិច្ឆាទេតីតិ យត្តកានិ អហានិ ជានន្តោ បដិច្ឆាទេតិ, “អហំ ឥត្ថន្នាមំ អាបត្តឹ អាបន្នោ”តិ សព្រហ្មចារីនំ នារោចេតិ។ តាវតីហន្តិ តត្តកានិ អហានិ។ អកាមា បរិវត្ថព្វន្តិ ន កាមេន, ន វសេន, អថ ខោ អកាមេន អវសេន បរិវាសំ សមាទាយ វត្ថព្វំ។ ឧត្តរិ ឆារត្តន្តិ បរិវាសតោ ឧត្តរិ ឆ រត្តិយោ។ ភិក្ខុមានត្តាយាតិ ភិក្ខូនំ មាននាយ, អារាធនត្ថាយាតិ វុត្តំ ហោតិ។ វីសតិសង្ឃោ គណោ អស្សាតិ វីសតិគណោ។ តត្រាតិ យត្រ សព្ពន្តិមេន បរិច្ឆេទេន វីសតិគណោ ភិក្ខុសង្ឃោ អត្ថិ តត្រ។ អព្ភេតព្វោតិ អភិនេតព្វោ សម្បដិច្ឆិតព្វោ, អព្ភានកម្មវសេន ឱសារេតព្វោតិ វុត្តំ ហោតិ, អព្ភានេតព្វោតិ វា អត្ថោ។ អនព្ភិតោតិ ន អព្ភិតោ, អសម្បដិច្ឆិតោ, អកតព្ភានកម្មោតិ វុត្តំ ហោតិ, អនព្ភានោតិ វា អត្ថោ។ សាមីចីតិ អនុធម្មតា, លោកុត្តរធម្មំ អនុគតា ឱវាទានុសាសនី, សាមីចិ

ឆប្ទុតាតិ វុត្តំ ហោតិ៍ សេសសេយត្ត វុត្តភយសេចាតិ៍

សយត្តុបរិយាទិកាយ ចិភយសំចណ្ណតាយ

សេតទសកចណ្ណតា កិច្ចិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪓᪨ ᩋᨶᩥᨿᨲᨠᨱ᩠ᨯᩴ

᪑᪨ ᨷᨮᨾᩋᨶᩥᨿᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪔᪔᪓᪨ ᨲᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩤ ᨽᨣᩅᩣᨲᩥ ᨷᨮᨾᩋᨶᩥᨿᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᩃᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᩩᩃ᩠ᩃᨷᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨠᩣᩃᩴ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨳᩣ ᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨠᩮᨧᩥ ᩈᨾᩦᨷᩮᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨧ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨧ ᨲᨴᩤ ᨲᨴᨶᩩᩁᩪᨷᩴ “ᨠᨧ᩠ᨧᩥ ᨶ ᩏᨠ᩠ᨠᨱ᩠ᨮᩈᩥ, ᨶ ᨠᩥᩃᨾᩈᩥ, ᨶ ᨨᩣᨲᩣᩈᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩴ ᨣᩮᩉᩔᩥᨲᩴ ᨠᨳᩴ ᨠᨳᩮᨶ᩠ᨲᩣ᪨ ᨠᩣᩃᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨽᨱᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨠᩣᩃᩴ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨳᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨠᩮᨧᩥ ᩈᨾᩦᨷᩮᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨧ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨧ ᨲᨴᩤ ᨲᨴᨶᩩᩁᩪᨷᩴ “ᩏᨷᩮᩤᩈᨳᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᩈᩥ, ᩈᩃᩣᨠᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᨴᩮᨿ᩠ᨿᩣᩈᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩴ ᨠᨳᩮᨶ᩠ᨲᩣ᪨

ᨻᩉᩪ ᨵᩦᨲᩁᩮᩤ ᨧ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᨻᩉᩩᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᩔᩣ ᨠᩥᩁ ᨴᩈ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩈ ᨵᩦᨲᩁᩮᩤ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ, ᨻᩉᩪ ᨶᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩤ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᨻᩉᩩᨶᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨿᨳᩮᩅ ᩉᩥ ᨲᩔᩣ ᩑᩅᨾᩔᩣ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᨵᩦᨲᩣᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᩦᩈᨲᩥ ᩅᩦᩈᨲᩥ ᨴᩣᩁᨠᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ, ᩍᨲᩥ ᩈᩣ ᩅᩦᩈᩩᨲ᩠ᨲᩁᨧᨲᩩᩈᨲᨷᩩᨲ᩠ᨲᨶᨲ᩠ᨲᨷᩁᩥᩅᩤᩁᩣ ᩋᩉᩮᩤᩈᩥ᪨ ᩋᨽᩥᨾᩘ᩠ᨣᩃᩈᨾ᩠ᨾᨲᩣᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᨾᩘ᩠ᨣᩃᩈᨾ᩠ᨾᨲᩣ᪨ ᨿᨬ᩠ᨬᩮᩈᩪᨲᩥ ᨴᩣᨶᨿᨬ᩠ᨬᩮᩈᩩ᪨ ᨨᨱᩮᩈᩪᨲᩥ ᩋᩣᩅᩤᩉᩅᩥᩅᩤᩉᨾᩘ᩠ᨣᩃᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩩᩔᩅᩮᩈᩩ᪨ ᩏᩔᩅᩮᩈᩪᨲᩥ ᩋᩣᩈᩣᩊ᩠ᩉᩦᨷᩅᩤᩁᨱᨶᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩣᨴᩦᩈᩩ ᨾᩉᩩᩔᩅᩮᩈᩩ᪨ ᨷᨮᨾᩴ ᨽᩮᩤᨩᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ “ᩋᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩣᩁᨠᩣ ᨲᨿᩣ ᩈᨾᩣᨶᩣᨿᩩᨠᩣ ᨶᩥᩁᩮᩤᨣᩣ ᩉᩮᩤᨶ᩠ᨲᩪ”ᨲᩥ ᩋᩣᨿᩣᨧᨶ᩠ᨲᩣ ᨷᨮᨾᩴᨿᩮᩅ ᨽᩮᩤᨩᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨿᩮᨷᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩣ ᩉᩮᩤᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩈᨶ᩠ᨶᩣ, ᨲᩮᨷᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨽᩮᩤᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨴᨶᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨷᨮᨾᩴ ᨲᩴᨿᩮᩅ ᨽᩮᩤᨩᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨶᩣᨴᩥᨿᩦᨲᩥ ᨲᩔᩣ ᩅᨧᨶᩴ ᨶ ᩋᩣᨴᩥᨿᩥ, ᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᩥ ᨶ ᨧ ᩋᩣᨴᩁᨾᨠᩣᩈᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩤ᪨

᪔᪔᪔-᪕᪨ ᩋᩃᩴᨠᨾ᩠ᨾᨶᩥᨿᩮᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᨠ᩠ᨡᨾᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᨿᩮᩤᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᨶᩥᨿᩴ, ᩋᩃᩴ ᨷᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᨶᩥᨿᨽᩣᩅᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᩃᩴᨠᨾ᩠ᨾᨶᩥᨿᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᩃᩴᨠᨾ᩠ᨾᨶᩥᨿᩮ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᨧᩣᩁᩴ ᨠᩁᩮᩤᨶ᩠ᨲᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩤᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨲᩣᨴᩥᩈᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩤ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨷᨴᨽᩣᨩᨶᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – “ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩉᩮᩤᨲᩥ ᨾᩮᨳᩩᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᨭᩥᩈᩮᩅᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᨾᩮᨳᩩᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩉᩮᩤᨲᩥ ᨷᨭᩥᩈᩮᩅᩥᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩤᨲᩥ᪨ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶᩥᩈᩦᨴᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩤ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᨶ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᨶᩥᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᩮᨶᩔ ᨷᨴᨽᩣᨩᨶᩮ ᩏᨽᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩏᨷᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩤᨲᩥ ᩏᨷᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩤ᪨ ᩑᩅᩴ ᩏᨷᨶᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩤᨷᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩤ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨾ᩠ᩉᩥ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩤ᪨ ᩏᨽᩮᩤ ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮᨷᩥ ᩋᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᩋᨷᩩᩁᩥᨾᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨷᩥ ᨷᩤᩊᩥᨿᩴ “ᩈᩮᩤᨲᩔ ᩁᩉᩮᩤ”ᨲᩥ ᩋᩣᨣᨲᩴ, ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩔ ᩁᩉᩮᨶᩮᩅ ᨷᨶ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩤ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩤ᪨ ᩈᨧᩮᨷᩥ ᩉᩥ ᨷᩥᩉᩥᨲᨠᩅᩤᨭᩔ ᨣᨻ᩠ᨽᩔ ᨴ᩠ᩅᩤᩁᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩤ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪ ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩤ ᩉᩮᩤᨲᩥ, ᨶᩮᩅ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨠᩁᩮᩤᨲᩥ᪨ ᩋᨷᩥᩉᩥᨲᨠᩅᩤᨭᩔ ᨷᨶ ᨴ᩠ᩅᩤᩁᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩤ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨠᩁᩮᩤᨲᩥ᪨ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᨬ᩠ᨧ ᨴ᩠ᩅᩤᩁᩮ, ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩤᨴ᩠ᩅᩤᨴᩈᩉᨲ᩠ᨳᩮᨷᩥ ᩒᨠᩣᩈᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩤ, ᩈᨧᩮ ᩈᨧᨠ᩠ᨡᩩᨠᩮᩤ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩤᨷᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩣᨿᨶ᩠ᨲᩮᩤᨷᩥ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨠᩁᩮᩤᨲᩥ᪨ ᩈᨾᩦᨷᩮ ᨮᩥᨲᩮᩤᨷᩥ ᩋᨶ᩠ᨵᩮᩤ ᨶ ᨠᩁᩮᩤᨲᩥ, ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨾᩣᨷᩥ ᨶᩥᨷᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩣᨿᨶ᩠ᨲᩮᩤ ᨶ ᨠᩁᩮᩤᨲᩥ᪨ ᩍᨲ᩠ᨳᩦᨶᩴ ᨷᨶ ᩈᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨶ ᨠᩁᩮᩤᨲᩥᨿᩮᩅ᪨

ᩈᨴ᩠ᨵᩮᨿ᩠ᨿᩅᨧᩈᩣᨲᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨲᨻ᩠ᨻᩅᨧᨶᩣ᪨ ᩈᩣ ᨷᨶ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᩥᨠᩣᩅ ᩉᩮᩤᨲᩥ, ᨲᩮᨶᩔ ᨷᨴᨽᩣᨩᨶᩮ “ᩋᩣᨣᨲᨹᩃᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨣᨲᩴ ᨹᩃᩴ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᩋᩣᨣᨲᨹᩃᩣ, ᨷᨭᩥᩃᨴ᩠ᨵᩈᩮᩤᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨹᩃᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩤ᪨ ᩋᨽᩥᩈᨾᩮᨲᩣᩅᩥᨶᩦᨲᩥ ᨷᨭᩥᩅᩥᨴ᩠ᨵᨧᨲᩩᩈᨧ᩠ᨧᩣ᪨ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᨿᩈᩣᩈᨶᩴ ᩑᨲᩣᨿᩣᨲᩥ

ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩈᩣᩈᨶᩣ᪨ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨸᨭᩥᨩᩤᨶᨾᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩤᨸᩥ ᩑᩅᩁᩪᨸᩤ ᩏᨸᩤᩈᩥᨠᩤ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩤ ᩅᨴᨲᩥ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᨸᨭᩥᨩᩤᨶᨾᩣᨶᩮᩣᨿᩮᩅ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᨶ ᨠᩤᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨶ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨩᩤᨶᨾᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨿᩮᨶ ᩅᩤ ᩈᩤ ᩈᨴ᩠ᨵᩮᨿ᩠ᨿᩅᨧᩈᩤ ᩏᨸᩤᩈᩥᨠᩤ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ ᨲᩮᨶ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨠᩤᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩤᨴᩦᩈᩩ ᩋᩣᨠᩤᩁᩮᩈᩩ ᨿᩮᨶ ᩅᩤ ᩋᩣᨠᩤᩁᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨾᩮᨳᩩᨶᨵᨾ᩠ᨾᩤᨴᩦᨲᩥ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᩤ ᩏᨸᩤᩈᩥᨠᩤ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ, ᨸᨭᩥᨩᩤᨶᨾᩣᨶᩮᩣᩅ ᨲᩮᨶ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨠᩤᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩑᩅᩁᩪᨸᩤᨿᨸᩥ ᩏᨸᩤᩈᩥᨠᩤᨿ ᩅᨧᨶᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨶ ᨠᩤᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩤ? ᨿᩈ᩠ᨾᩤ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨶᩤᨾ ᨲᨳᩤᨸᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩤᨸᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩣᨴᩤᩉᩁᨱᨲ᩠ᨳᩴ ᩍᨴᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᩏᨴᩤᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ – ᨾᩃ᩠ᩃᩤᩁᩤᨾᩅᩥᩉᩤᩁᩮ ᨠᩥᩁ ᩑᨠᩮᩣ ᨡᩦᨱᩤᩈᩅᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩑᨠᨴᩥᩅᩈᩴ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩤᨠᨠᩩᩃᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨣᩮᩉ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ, ᩏᨸᩤᩈᩥᨠᩤᨸᩥ ᩈᨿᨶᨸᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩴ ᨶᩥᩔᩤᨿ ᨮᩥᨲᩤ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨳᩮᨠᩮᩣ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨧᩤᩁᩥᨠᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩤᩁᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩤ "ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩏᨸᩤᩈᩥᨠᩤᨿ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩑᨠᩣᩈᨶᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ"ᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩤ ᨸᨭᩥᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨸᩩᨶᨸ᩠ᨸᩩᨶᩴ ᩒᩃᩮᩣᨠᩮᩈᩥ᪨ ᨳᩮᩁᩮᩣᨸᩥ "ᩋᨿᩴ ᨾᩴ ᩋᩈᩩᨴ᩠ᨵᩃᨴ᩠ᨵᩥᨠᩮᩣ ᨩᩤᨲᩮᩣ"ᨲᩥ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨠᨲᨽᨲ᩠ᨲᨠᩥᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩅᩥᩉᩤᩁᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩅᩈᨶᨭ᩠ᨮᩤᨶᩴ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᩈᩮᩣᨸᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ "ᨳᩮᩁᩴ ᨧᩮᩣᨴᩮᩔᩤᨾᩦ"ᨲᩥ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤ ᩏᨠ᩠ᨠᩤᩈᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨴ᩠ᩅᩤᩁᩴ ᩅᩥᩅᩁᩥ᪨ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨲᩔ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨬᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᩣᨠᩤᩈᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨲᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨠᩪᨭᩤᨣᩤᩁᨠᨱ᩠ᨱᩥᨠᩴ ᨶᩥᩔᩤᨿ ᨸᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩮᨶ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᩈᩮᩣᨸᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨾᨬ᩠ᨧᩴ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩤᨾᨬ᩠ᨧᨬ᩠ᨧ ᩒᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨳᩮᩁᩴ ᩋᨸᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᩏᩃ᩠ᩃᩮᩣᨠᩮᩈᩥ, ᩋᨳ ᩋᩣᨠᩤᩈᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨳᩮᩁᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩤ "ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩑᩅᩴ ᨾᩉᩥᨴ᩠ᨵᩥᨠᩤ ᨶᩤᨾ ᨾᩤᨲᩩᨣᩤᨾᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩑᨠᩣᩈᨶᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᨽᩤᩅᩴ ᩅᨴᩤᨸᩮᨳ ᩑᩅᩤ"ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᨳᩮᩁᩮᩣ "ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨥᩁᩔᩮᩅᩮᩈᩮᩣ ᩌᩅᩩᩈᩮᩣ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ, ᩋᩉᩴ ᨸᨶ ᨲᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᩤᨸᩮᨲᩩᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᨾᨠᩤᩈᩥᩴ, ᩁᨠ᩠ᨡᩮᨿ᩠ᨿᩤᩈᩥ ᨾ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩤ ᩒᨲᩁᩦᨲᩥ᪨

᪓᪓᪙᪨ ᩏᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᩤ ᨧᩮ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿᩤᨲᩥᩌᨴᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᨭᩥᨬ᩠ᨬᩤᨿ ᨠᩤᩁᨱᩤᨠᩤᩁᨱᩮᩈ᩠ᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨾᩤᨲᩩᨣᩤᨾᩔ ᨾᩮᨳᩩᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᨭᩥᩈᩮᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨾᩤᨲᩩᨣᩤᨾᩔ ᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᨾᩮᨳᩩᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᨭᩥᩈᩮᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩤᨿ ᨠᩤᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᨸᨭᩥᨩᩤᨶᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨾᩮᨳᩩᨶᨵᨾ᩠ᨾᨸᨭᩥᩈᩮᩅᨶᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨩᩤᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩮᨳᩩᨶᨵᨾ᩠ᨾᨸᩤᩁᩤᨩᩥᨠᩤᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩤ ᩋᨠᩤᩁᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩤᨸᨧ᩠ᨧᨿᩤ ᨿᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨲᩤᨿ ᨠᩤᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨸᩤᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩤᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩤ ᨠᩤᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᨲᩮᨶ ᨶᨿᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᨴᩮᩈᩩ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

᪓᪔᪐᪨ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩤᨸᨴᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩤᨶᩮ ᨸᨶ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩤᨶᩤᨸᨲ᩠ᨲᩥᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨩᩤᨶᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨣᨾᨶᩴ ᨸᨭᩥᨩᩤᨶᩤᨲᩦᨲᩥᩌᨴᩦᩈᩩ ᨣᨾᨶᩴ ᨸᨭᩥᨩᩤᨶᩤᨲᩦᨲᩥ "ᩁᩉᩮᩣᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩔᩤᨴᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᨲᩮᩣᨾ᩠ᩉᩦ"ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨣᨾᨶᩴ ᨸᨭᩥᨩᩤᨶᩤᨲᩥ, ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩔᩤᨴᩮᨶᩮᩅ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᨸᨭᩥᨩᩤᨶᩤᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩦᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ᪨ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩤ ᨠᩤᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᨲᩦᩈᩩ ᨿᩴ ᨸᨭᩥᨩᩤᨶᩤᨲᩥ, ᨲᩤᨿ ᨠᩤᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩤᨶᩤᨵᩥᨸ᩠ᨸᩤᨿᨾᩮᩅ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᨾ᩠ᩉᩥ ᨸᨶ ᨣᨾᨶᩴ ᨶ ᨸᨭᩥᨩᩤᨶᩤᨲᩦᨲᩥ ᩁᩉᩮᩣ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩔᩤᨴᩅᩈᩮᨶ ᨶ ᨸᨭᩥᨩᩤᨶᩤᨲᩥ, "ᩈᩃᩤᨠᨽᨲ᩠ᨲᩤᨴᩥᨶᩤ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨣᨲᩮᩣᨾ᩠ᩉᩥ, ᨿᩈ᩠ᨾᩤ ᨸᨶ ᨿᨳᩤᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᨭ᩠ᨮᩤᨶᩴ ᩌᨣᨲᩤ"ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩈᨾᩮᨲ᩠ᨳᩤᨸᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩤᨶᩤᨵᩥᨸ᩠ᨸᩤᨿᨾᩮᩅ᪨

ᩋᨿᩴ ᨸᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ – ᩁᩉᩮᩣ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩔᩤᨴᩮᩣᨲᩥ ᨾᩮᨳᩩᨶᨵᨾ᩠ᨾᩈᨶ᩠ᨶᩥᩔᩥᨲᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨿᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨲᩮᨶᩔᩤᨴᩮᨶ ᨾᩤᨲᩩᨣᩤᨾᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᩤᨾᩮᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᩥ ᩋᨬ᩠ᨩᩮᨲᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᨶᩥᩅᩤᩈᨶᩴ ᨶᩥᩅᩤᩈᩮᨲᩥ, ᨠᩤᨿᨻᨶ᩠ᨵᨶᩴ ᨻᨶ᩠ᨵᨲᩥ, ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨸᩤᩁᩩᨸᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ,

បទវារេ បទវារេ ទុក្កដំ។ គន្ត្វា និសីទតិ, ទុក្កដមេវ។ មាតុគាមេ អាគន្ត្វា និសិន្នមត្តេ បាចិត្តិយំ។ សចេ សា ឧដ្ឋិ កេនចិ ករណីយេន វុដ្ឋាយវុដ្ឋាយ បុនប្បុនំ និសីទតិ, និសជ្ជាយ និសជ្ជាយ បាចិត្តិយំ។ យំ សន្ធាយ គតោ, សា ន ទិដ្ឋា, អញ្ញា អាគន្ត្វា និសីទតិ, អស្សាទេ ឧប្បន្នេ បាចិត្តិយំ។ មហាបច្ចរិយំ បន “គមនកាលតោ បដ្ឋាយ អសុទ្ធចិត្តត្តា អាបត្តិយេវា”តិ វុត្តំ។ សចេ សម្ពហុលា អាគច្ឆន្តិ, មាតុគាមគណនាយ បាចិត្តិយានិ។ សចេ វុដ្ឋាយវុដ្ឋាយ បុនប្បុនំ និសីទន្តិ, និសជ្ជាគណនាយ បាចិត្តិយានិ។ អតិមេត្វា ឋិតឋិតាយ សទ្ធិំ រហស្សាទំ កប្បេស្សាមីតិ គន្ត្វា និសិន្នស្សាបិ អាគតាគតានំ វសេន បុនប្បុនំ និសជ្ជាវសេន ច វុត្តនយេនេវ អាបត្តិយោ វេទិតព្ពា។ សចេ សុទ្ធចិត្តេន គន្ត្វា និសិន្នស្ស សន្តិកំ អាគន្ត្វា និសិន្នាយ ឥត្ថិយា រហស្សាទោ ឧប្បជ្ជតិ អនាបត្តិ។

សមុដ្ឋានាទីនិ បឋមបារាជិកសទិសានេវាតិ។

បឋមអនិយតសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

២. ទុតិយអនិយតសិក្ខាបទវណ្ណនា

៤៥២. តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវាតិ ទុតិយអនិយតសិក្ខាបទំ។ តត្ថ ភគវតា បដិក្ខិត្តន្តិអាទិម្ហិ “យំ ឯកោ ឯកាយ រហោ បដិច្ឆន្នេ អាសនេ អលំកម្មនិយេ និសជ្ជំ កប្បេយ្យ, តំ និសជ្ជំ កប្បេតុំ បដិក្ខិត្ត”ន្តិ ឯវំ សម្ពន្ធោ វេទិតព្ពោ។ ឥតរថា ហិ “ឯកស្ស ឯកាយា”តិ វត្តព្ពំ សិយា, កស្មា? “បដិក្ខិត្ត”ន្តិ វុត្តត្តា។ សាមិអត្ថេ វា ឯតំ បច្ចត្តវចនំ វេទិតព្ពំ។

៤៥៣. ន ហេវ ខោ បន បដិច្ឆន្នន្តិ ឯត្ថ បន យម្បិ ពហិ បរិក្ខិត្តំ អន្តោ វិវដំ បរិវេណង្គណាទិ, តម្បិ អន្តោគធន្តិ វេទិតព្ពំ។ ឧទបានំ អប្បដិច្ឆន្នេយេវ គហិតន្តិ មហាបច្ចរិយំ វុត្តំ។ សេសំ បឋមសិក្ខាបទនយេនេវ វេទិតព្ពំ។ កេវលញ្ហិ ឥធ ឥត្ថីបិ បុរិសោបិ យោ កោចិ វិញ្ញូ អនន្ធោ អពធិរោ អន្តោទ្វាទសហត្ថេ ឱកាសេ ឋិតោ វា និសិន្នោ វា វិក្ខិត្តោបិ និទ្ទាយន្តោបិ អនាបត្តិំ ករោតិ។ ពធិរោ បន ចក្ខុមាបិ អន្ធោ វា អពធិរោបិ ន ករោតិ។ បារាជិកាបត្តិញ្ច បរិហាបេត្វា ទុដ្ឋុល្លវាចាបត្តិ វុត្តាតិ អយំ វិសេសោ។ សេសំ បុរិមសទិសមេវ។ ឧភយត្ថាបិ ឧម្មត្តកអាទិកម្មិកានំ អនាបត្តិ។

សមុដ្ឋានាទីសុ ឥទំ សិក្ខាបទំ តិសមុដ្ឋានំ – កាយចិត្តតោ, វាចាចិត្តតោ, កាយវាចាចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ។ កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, សុខមជ្ឈត្តវេទនាហិ ទ្វិវេទនំ។ សេសំ វុត្តនយមេវាតិ។

ទុតិយអនិយតសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

សមន្តបាសាទិកាយ វិនយសំវណ្ណនាយ

អភិយតចល្លភា ភិង្ឋិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪃᪨ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨠᨱ᩠ᨯᩴ

᪁᪨ ᨧᩦᩅᩁᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪁᪨ ᨷᨮᨾᨠᨳᩥᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᨲᩥᩴᩈ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ, ᨿᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨾᩥᨲᩣᩅᩥᨶᩣ;

ᨲᩮᩈᩴ ᨴᩣᨶᩥ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩥ, ᩋᨷᩩᨻ᩠ᨻᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩴ᪨

᪃᪈᪇᪨ ᨲᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩅᩮᩈᩣᩃᩥᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨣᩮᩣᨲᨾᨠᩮ ᨧᩮᨲᩥᨿᩮ᪨ ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩴ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩅᩣᩈᨠᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᩈᨦ᩠ᨣᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩦᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨧᩦᩅᩁᨲ᩠ᨲᨿᩴ ᨷᩁᩥᩉᩁᩥᨲᩩᩴ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨷᨶᩮᨲᩴ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ, ᨿᨳᩣ ᨧ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ, ᨿᩮᨶ ᨧ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ, ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨧᩦᩅᩁᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩮ ᨩᩦᩅᨠᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪒᪒᪙ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ) ᩋᩣᨣᨲᨾᩮᩅ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶᩮᩅ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩮᨶ ᨣᩣᨾᩴ ᨷᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᨶ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩋᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ᩠ᩉᩣᨶᨲᩥᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ, ᩑᩅᩴ ᨴᩥᩅᩈᩮ ᨴᩥᩅᩈᩮ ᨶᩅ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩥ ᨵᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪃᪙᪀᪨ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨶᩩᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨨᩣᨴᩮ ᨵᨶᨿᩣᨲᩴ ᨷᨭᩥᩃᩣᨽᩅᩈᩮᨶ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᨶᩥᨷ᩠ᨹᨲ᩠ᨲᩥᩅᩈᩮᨶ᪨

ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨴᩣᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᩥᩁ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩮᨷᩥ ᨣᩩᨱᩅᩥᩈᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨣᩩᨱᨻᩉᩩᨾᩣᨶᩮᨶ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᨾᨾᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩈᨴᩣᨷᩥ ᨾᨶᩣᨷᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨲᨠᨷ᩠ᨷᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨳᩮᩁᩔᩮᩅ ᨴᩮᨲᩥ, ᨷᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᨱᩦᨲᩴ ᨿᩣᨣᩩᨡᨩ᩠ᨩᨠᩴ ᩅᩣ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩣᨲᩴ ᩅᩣ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᨳᩮᩁᩔᩮᩅ ᨴᩮᨲᩥ, ᨷᨧ᩠ᨨᩣᨽᨲ᩠ᨲᩮ ᨾᨵᩩᨹᩣᨱᩥᨲᩣᨴᩦᨶᩥ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᨳᩮᩁᩔᩮᩅ ᨴᩮᨲᩥ, ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨠᨠᩩᩃᩮᩉᩥ ᨴᩣᩁᨠᩮ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᨳᩮᩁᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩴᨣᩣᩉᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨿᩴ ᩋᨶᩩᩈᩣᩅᨶᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣᨷᩥ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ “ᨷᩥᨲᩩ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨶᩣᨾ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᨷᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨽᩣᩁᩮᩣ, ᨲᩴ ᨾᨿᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩋᩉᩴ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩋᨷ᩠ᨷᩮᩣᩔᩩᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᩥᨲᩩᩴ ᩃᨽᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩴ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᨾᨾᩣᨿᨲᩥ, ᩈᩮᩣᨷᩥ ᨾᨶᩣᨷᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔᩮᩅ ᨴᩮᨲᩦᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨷᩩᩁᩥᨾᩈᨴᩥᩈᨾᩮᩅ᪨ ᩑᩅᩴ ᨣᩩᨱᨻᩉᩩᨾᩣᨶᩮᨶ ᨾᨾᩣᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᨴᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᨲᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨴᩣᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᨶᩅᨾᩴ ᩅᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨴᩥᩅᩈᩴ ᨴᩈᨾᩴ ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨷᨶ ᩈᨧᩮ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿ “ᨠᩥᩴ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨩᩣᨶᩣᨲᩦ”ᨲᩥ? ᨻᩉᩪᩉᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮᩉᩥ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨩᨶᨷᨴᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᨷᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᨲ᩠ᨳᩮᩁᩴ ᩋᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᨷᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ “ᩋᩉᩴ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶ ᨶᩣᨾ ᨠᩣᩃᩮᨶ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᩥᩔᩣᨾᩥ, ᩑᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨾᩣ ᨷᨾᨩ᩠ᨩᩦ”ᨲᩥ᪨

សចេ សម្មុខា ន អាបុច្ឆតិ, កិញ្ចាបិ បេសេត្វាបិ អាបុច្ឆិត្វាវ គច្ឆតិ. សចេ អញ្ញត្ថ វស្សំ វសតិ, យេ បភមនទិ កិញ្ចិ អាគច្ឆន្តិ, តេ ឯវំ បហិណតិ “មម វចនេន ភគវតោ ច បាទេ សិរសា វន្ទថ, អាតត្ថស្ស ច អារោគ្យំ វត្វា មំ ‘អមុកទិវសេ នាម អាគមិស្សតី’តិ វទថា”តិ វទា ច យថាបរិច្ឆិន្នទិវសេយេវ ឯតិ. អបិចាយស្មា អានន្ទោ អនុមានេនបិ ជានាតិ “ឯត្តកេ ទិវសេ ភគវតា វិយោគំ សហន្តោ អធិវាសេន្តោ អាយស្មា សារិបុត្តោ វសិ, ឥទានិ នាតិ បច្ចាយ អមុកំ នាម ទិវសំ ន អតិក្កមិស្សតិ អទ្ធា អាគមិស្សតី”តិ. យេសំ យេសញ្ញា បញ្ញា មហតី តេសំ តេសំ ភគវតិ បេមញ្ច គារវោ ច មហា ហោតីតិ ញាបិតា នយេនាបិ ជានាតិ. ឯវំ ពាហូហិ ការណេហិ ជានាតិ. តេនាហ – “នវមំ វា ភគវា ទិវសំ ទសមំ វា”តិ. ឯវំ វុត្តេ យស្មា ឥទំ សិក្ខាបទំ បណ្ណត្តិវជ្ជំ, ន លោកវជ្ជំ; តស្មា អាយស្មតា អានន្ទេន វុត្តនយេនេវ បរិច្ឆិន្ទំ ការេន្តោ “អជ្ជ នោ ភគវា...បេ... នាគមិស្សតី”តិ. សចេ បន ឆេទេន អទ្ធយានេន វា យានេន វា ឥទ្ធិយា វា អាគមិស្ស, សោបិ ភគវតា អនុញ្ញាតោ អស្ស.

១៩៧-៨. និដ្ឋិតចីវរស្មិន្តិ យេន កេនចិ និដ្ឋានេន និដ្ឋិតេ ចីវរស្មិំ. យស្មា បន តំ ចីវរំ ករណេនបិ និដ្ឋិតំ ហោតិ, នស្សនាទីហិបិ, តស្មាស្ស បទភាជនេ អត្ថុប្បត្តិវសេន ទស្សេតុំ ភិក្ខុនោ ចីវរំ កតំ វា ហោតីតិអាទិ វុត្តំ. តត្ថ កតន្តិ សូចិកម្មបរិយោសានេន កតំ, សូចិកម្មបរិយោសានំ នាម យំ កិញ្ចិ សូចិយា កត្តព្វំ បាសបដ្ដកណ្ឌុសកបដ្ដបរិយោសានំ កត្វា សូចិយា បដិសាមនំ. នដ្ឋន្តិ ចោរាទីហិ ហដំ, ឧភយម្បិ ហិ ករណបលិពោធស្ស និដ្ឋិតត្តា និដ្ឋិតន្តិ វុច្ចតិ. វិនដ្ឋន្តិ ឧបចិកាទីហិ ខាយិតំ. ទឌ្ឍន្តិ អគ្គិនា ទឌ្ឍំ. ចីវរាសា វា ឧបច្ឆិន្នាតិ “អមុកស្មិំ នាម កុលេ ចីវរំ លភិស្សាមី”តិ យា ចីវរាសា ឧប្បន្នា ហោតិ, សា វា ឧបច្ឆិន្នា, ឧភយេនបិ ហិ ករណបលិពោធស្សេវ និដ្ឋិតត្តា និដ្ឋិតភាវោ វេទិតព្វោ.

ឧព្ភតស្មិំ កថិនេតិ កថិនេ ច ឧព្ភតស្មិំ. ឯតេន ទុតិយស្ស បលិពោធស្ស អភាវំ ទស្សេតិ. តំ បន កថិនំ យស្មា អដ្ឋសុ វា មាតិកាសុ ឯកាយ អន្តរុព្ភារេន វា ឧព្ភតំ ហោតិ, តេនស្ស និទ្ទេសេ “អដ្ឋន្នំ មាតិកាន”ន្តិអាទិ វុត្តំ. តត្ថ “អដ្ឋិមា, ភិក្ខវេ, មាតិកា កថិនស្ស ឧព្ភារាយ – បក្កមនន្តិកា, និដ្ឋានន្តិកា, សន្និដ្ឋានន្តិកា, នាសនន្តិកា, សវនន្តិកា, អាសាវច្ឆេទិកា, សីមាតិក្កន្តិកា, សហុព្ភារា”តិ ឯវំ អដ្ឋ មាតិកាយោ កថិនក្ខន្ធកេ អាគតា. អន្តរុព្ភារោបិ “សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ; យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ កថិនំ ឧព្ភរេយ្យ, ឯសា ញត្តិ. សុណាតុ មេ, ភន្តេ, សង្ឃោ; សង្ឃោ កថិនំ ឧព្ភរតិ, យស្សាយស្មតោ ខមតិ, កថិនស្ស ឧព្ភារោ, សោ តុណ្ហស្ស; យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ. ឧព្ភតំ សង្ឃេន កថិនំ, ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ (បរិ. ៤១៩) ឯវំ កិញ្ចីទិកម្មេ អាគតោ. តត្ថ យំ វត្តព្វំ តំ អាគតដ្ឋានេយេវ វណ្ណយិស្សាម. ឥធ បន វុច្ចមានេ បាឡិ អាហរិតព្វា ហោតិ, អត្ថោបិ វត្តព្វោ. វុត្តោបិ ច ន សុវិញ្ញេយ្យោ ហោតិ, អដ្ឋានេ វុត្តត្តា.

ទសាហបរមន្តិ ទស អហានិ បរមោ បរិច្ឆេទោ អស្សាតិ ទសាហបរមោ, តំ ទសាហបរមំ កាលំ ធារេតព្វន្តិ អត្ថោ. បទភាជនេ បន អត្ថមត្តមេវ ទស្សេតុំ “ទសាហបរមតា ធារេតព្វ”ន្តិ វុត្តំ. ព្យញ្ជនវុត្តំ ហោតិ “ទសាហបរម”ន្តិ ឯត្ថ យា ទសាហបរមតា ទសាហបរមភាវោ, អយំ វុត្តកោ កាលោ យាវ នាតិក្កមតិ តាវ ធារេតព្វន្តិ.

អធិដ្ឋិតវិកប្បិតេសុ អបរិយាបន្នត្តា អតិរេកំ ចីវរន្តិ អតិរេកចីវរំ។ តេនេវស្ស បទភាជនេ វុត្តំ “អនធិដ្ឋិតំ អវិកប្បិត”ន្តិ។

ឆន្នំ ចីវរានំ អញ្ញតរន្តិ ខោមំ, កប្បាសិកំ, កោសេយ្យំ, កម្ពលំ, សាណំ, ភង្គន្តិ ឥមេសំ ឆន្នំ ចីវរានំ អញ្ញតរំ។ ឯតេន ចីវរស្ស ជាតិំ ទស្សេត្វា ឥទានិ បមាណំ ទស្សេតុំ “វិកប្បនុបគំ បច្ឆិម”ន្តិ អាហ។ តស្ស បមាណំ ទីឃតោ ទ្វេ វិទត្ថិយោ, តិរិយំ វិទត្ថិ។ តត្រាយំ បាឡិ – “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អាយាមេន អដ្ឋង្គុលំ សុគតង្គុលេន ចតុរង្គុលវិត្ថតំ បច្ឆិមំ ចីវរំ វិកប្បេតុ”ន្តិ (មហាវ. ៣៥៨)។

តំ អតិក្កាមយតោ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយន្តិ តំ យថាវុត្តជាតិប្បមាណំ ចីវរំ ទសាហបរមំ កាលំ អតិក្កាមយតោ, ឯត្ថន្តរេ យទា អតិរេកចីវរំ ន ហោតិ តទា អនុដ្ឋាតោ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ, តញ្ច ចីវរំ និស្សគ្គិយំ ហោតិ, បាចិត្តិយាបត្តិ ចស្ស ហោតីតិ អត្ថោ។ អថ វា និស្សជ្ជនំ និស្សគ្គិយំ, បុព្ពភាគេ កត្តព្ពស្ស វិនយកម្មស្សេតំ នាមំ។ និស្សគ្គិយមស្ស អត្ថីតិ និស្សគ្គិយមិច្ចេវ។ កិន្តំ? បាចិត្តិយំ។ តំ អតិក្កាមយតោ សនិស្សគ្គិយវិនយកម្មំ បាចិត្តិយំ ហោតីតិ អយមេត្ថ អត្ថោ។ បទភាជនេ បន បឋមំ តាវ អត្ថវិកប្បំ ទស្សេតុំ “តំ អតិក្កាមយតោ និស្សគ្គិយំ ហោតី”តិ មាតិកំ ឋបេត្វា “ឯកាទសេ អរុណុគ្គមនេ និស្សគ្គិយំ ហោតិ, និស្សជ្ជិតព្ព”ន្តិ វុត្តំ។ បុន យស្ស ច និស្សជ្ជិតព្ពំ, យថា ច និស្សជ្ជិតព្ពំ, តំ ទស្សេតុំ “សង្ឃស្ស វា”តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ ឯកាទសេ អរុណុគ្គមនេតិ ឯត្ថ យំ ទិវសំ ចីវរំ ឧប្បន្នំ តស្ស យោ អរុណោ, សោ ឧប្បន្នទិវសនិស្សិតោ, តស្មា ចីវរុប្បាទទិវសេន សទ្ធិំ ឯកាទសេ អរុណុគ្គមនេ និស្សគ្គិយំ ហោតីតិ វេទិតព្ពំ។ សចេបិ ពហូនិ ឯកតោ ពន្ធិត្វា វា វេឋេត្វា វា ឋបិតានិ ឯកាវ អាបត្តិ។ អពទ្ធវេឋិតេសុ វត្ថុគណនាយ អាបត្តិយោ។

និស្សជ្ជិត្វា អាបត្តិ ទេសេតព្ពាតិ កថំ ទេសេតព្ពា? យថា ខន្ធកេ វុត្តំ, កថញ្ច តត្ថ វុត្តំ? ឯវំ វុត្តំ – “តេន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អហំ, ភន្តេ, ឥត្ថន្នាមំ អាបត្តិំ អាបន្នោ, តំ បដិទេសេមី’”តិ (ចូឡវ. ២៣៩)។ ឥធ បន សចេ ឯកំ ចីវរំ ហោតិ “ឯកំ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយ”ន្តិ វត្តព្ពំ។ សចេ ទ្វេ, “ទ្វេ”តិ វត្តព្ពំ។ សចេ ពហូនិ “សម្ពហុលានី”តិ វត្តព្ពំ។ និស្សជ្ជនេបិ សចេ ឯកំ យថាបាឡិមេវ “ឥទំ មេ, ភន្តេ, ចីវរ”ន្តិ វត្តព្ពំ។ សចេ ទ្វេ វា ពហូនិ វា, “ឥមានិ មេ, ភន្តេ, ចីវរានិ ទសាហាតិក្កន្តានិ និស្សគ្គិយានិ, ឥមានាហំ សង្ឃស្ស និស្សជ្ជាមី”តិ វត្តព្ពំ។ បាឡិំ វត្តុំ អសក្កោន្តេន អញ្ញថាបិ វត្តព្ពំ។

ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន អាបត្តិ បដិគ្គហេតព្ពាតិ ខន្ធកេ វុត្តនយេនេវ បដិគ្គហេតព្ពា។ ឯវញ្ហិ តត្ថ វុត្តំ – “ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ –

‘សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ, អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ អាបត្តិំ សរតិ វិវរតិ ឧត្តានិំ ករោតិ ទេសេតិ, យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, អហំ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ អាបត្តិំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ’ន្តិ។

តេន វត្តព្ពោ ‘បស្សសី’តិ? ‘អាម, បស្សាមី’តិ។ ‘អាយតិំ សំវរេយ្យាសី’”តិ (ចូឡវ. ២៣៩)។ ទ្វីសុ បន សម្ពហុលាសុ វា បុរិមនយេនេវ

ចងតកេងោ ធាពទេព្ពា៉

ឌឹចរងាទេតបិ “សទេញ្ញោ ព្ពាយំ ឌឹចរំ ព្ពាយាតិ ឌឹចរាតិ”តិ ចត្តុចរសេត ចងតកេងោ ទេចឌិពទេព្ពា៉ គណស្ស ឆ បុគ្គលស្ស ឆ តិស្សេដ្ឋទេតបិ ឲ្យសេច

តទេយា៉

អាបត្តិទេងសតាបដិក្កហទេណស្ស បទេតត្ត អយំ បាឡព្ពា – “ទេពត, កិក្ខូទេច, កិក្ខុតា សទ្ធុហុទេល កិក្ខុ ក្ខបសង្គមិត្វា ឲ្យកំសំ ក្ខត្តរាសង្គំ ពត្វា ចុទ្ឋាតំ កិក្ខុតំ បាទេង ចន្ទិត្វា ក្ខុក្កុដិកំ តិសីឌិត្វា អញ្ជាលិំ បគ្គទេហត្វា ឲ្យចយស្ស ចងតិយា – ‘អហំ, កទេន្ត, ព្ពាត្តុត្តាយំ អាបត្តិំ អាបទេន្នា ពំ បដិទេងទេសមី’តិ៉ ញ្ញទេត្តត កិក្ខុតា បដិពទេលត ទេព កិក្ខុ ឆាទេបតព្ពា –

‘ស្សុណត្តុ ទេម អាយស្មន្តា, អយំ ព្ពាត្តុត្តាទេយា កិក្ខុ អាបត្តិំ សរតិ ចិចរតិ ក្ខត្តាតិ ពទេរាតិ ទេងទេសតិ៉ យងាយស្មន្តាតំ បត្តកល្លំ, អហំ ព្ពាត្តុត្តាយស្ស កិក្ខុទេតា អាបត្តិំ បដិក្គទេណ្ណយ្យ’ន្តិ៉

ទេពត ចត្តទេព្ពា ‘បស្សសី’តិ? ‘អាម, បស្សាមី’តិ៉ ‘អាយតិំ សំចរទេយ្យាសី’តិ៉

ទេពត កិក្ខុតា ឲ្យកំ កិក្ខុំ ក្ខបសង្គមិត្វា ឲ្យកំសំ ក្ខត្តរាសង្គំ ពរិត្វា ក្ខុក្កុដិកំ តិសីឌិត្វា អញ្ជាលិំ បគ្គទេហត្វា ឲ្យចយស្ស ចងតិទេយា – ‘អហំ, អាចុទេសា, ព្ពាត្តុត្តាយំ អាបត្តិំ អាបទេន្នា ពំ បដិទេងទេសមី’តិ៉ ទេពត ចត្តទេព្ពា ‘បស្សសី’តិ, អាម បស្សាមីតិ អាយតិំ សំចរទេយ្យាសី”តិ (ក្នុឡអច៉ ១៦៦៨)៉ ពត្តុ បុរិមតទេយតេច អាបត្តិយា តាយក្កហណំ ចងតកេងោ ឆ ទេចឌិពទេព្ពា៉

យឆា ឆ គណស្ស តិស្សេដ្ឋទេត ឲ្យចំ ក្ខិត្តំ តិស្សេដ្ឋទេតបិ បាឡព្ពា ទេចឌិពព្ពា៉ យឌិ ហិ ចិទេសទេសា កទេចយ្យ, យទេឆច “អត្តុញាតាមិ, កិក្ខូទេច, ពិណ្ណតំ បារិសុទ្ធិទេបាសថំ ពាតុំ, ឲ្យចញ្ចា បត, កិក្ខូទេច, ពាពទេព្ពា៉ ញ្ញទេត្តត កិក្ខុតា បដិពទេលត ទេព កិក្ខុ ឆាទេបតព្ពា”តិអាឌិតា តទេយត “ពិណ្ណតំ បារិសុទ្ធិទេបាសថំ ពាតុំ”ន្តិ ចត្វា បុត “អត្តុញាតាមិ, កិក្ខូទេច, ក្ខិត្តំ បារិសុទ្ធិទេបាសថំ ពាតុំ, ឲ្យចញ្ចា បត, កិក្ខូទេច, ពាពទេព្ពា៉ ទេឆទេទត កិក្ខុតា ឲ្យកំសំ ក្ខត្តរាសង្គ”ន្តិអាឌិតា (មហាច៉ ១៩៥) តទេយត ចិសុំទេយច ក្ខិត្តំ បារិសុទ្ធិទេបាសទេថា ចុទេត្តា, ឲ្យចមិធាបិ ចិសុំ បាឡព្ពំ ចទេងយ្យ, យស្មា បត តត្តិ, ពស្មា អចត្វា គទេពាតិ, គណស្ស ចុត្តា បាឡព្ពទេយទេចត្ត បាឡព្ពា៉

អាបត្តិបដិក្កហទេណ បត អយំ ចិទេសទេសា, យឆា គណស្ស តិស្សេដ្ឋិត្វា អាបត្តិយា ទេងសិយាតាយ អាបត្តិបដិក្កាហទេកា កិក្ខុ ឆាត្តិំ ធទេបតិ, ឲ្យចំ អដ្ឋទេបត្វា ក្ខិស្ស អញ្ញាពទេទត យឆា ឲ្យកបុគ្គទេលា បដិក្គណ្ណាតិ, ឲ្យចំ អាបត្តិ បដិក្គទេហពព្ពា៉ ក្ខិត្តញ្ញាឆាត្តិដ្ឋបតា តាម តត្តិ, យឌិ សិយា ក្ខិត្តំ បារិសុទ្ធិទេបាសថំ ចិសុំ ត ចទេងយ្យ៉

តិស្សេដ្ឋឌឹចរងាទេតបិ យឆា “ព្ពាយំ ឌឹចរំ អាយស្មទេពា ទេយ្យី”តិ ឲ្យទេកា ចងតិ, ឲ្យចំ “ព្ពាយំ យយំ ឌឹចរំ អាយស្មទេពា ទេងយា”តិ ចត្តុំ ចដ្ឋតិ៉ ព្ពាទេពា

គរុកតរានិ ហិ ញត្តិទុតិយកម្មានិបិ “អបលោកេត្វា កាតព្ពានី”តិ វុត្តានិ អត្ថិ, តេសំ ឯតំ អនុលោមំ និស្សដ្ឋចីវរំ បន ទាតព្ពមេវ អទាតុំ ន លព្ភតិ, វិនយកម្មមត្តញ្ហេតំ។ ន តំ តេន សង្ឃស្ស វា គណស្ស វា បុគ្គលស្ស វា ទិន្នមេវ ហោតីតិ។

៤៦៨។ ទសាហាតិក្កន្តេ អតិក្កន្តសញ្ញីតិ ទសាហំ អតិក្កន្តេ ចីវរេ “អតិក្កន្តំ ព្ទក”ន្តិ ឯវំសញ្ញី, ទសាហេ វា អតិក្កន្តេ “អតិក្កន្តោ ទសាហោ”តិ ឯវំសញ្ញី។ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយន្តិ ន ហេត្ថ សញ្ញា រក្ខតិ។ យោបិ ឯវំសញ្ញី, តស្សាបិ តំ ចីវរំ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយាបត្តិ ច។ សនិស្សគ្គិយវិនយកម្មំ វា បាចិត្តិយន្តិ ឯកោបិ អត្ថវិកប្បោ យុជ្ជតិ។ ឯស នយោ សព្ពត្ថ។

អវិស្សជ្ជិតេ វិស្សជ្ជិតសញ្ញីតិ កស្សចិ អទត្វា អបរិច្ចត្តេ “បរិច្ចត្តំ មយា”តិ ឯវំសញ្ញី។

អនដ្ឋេ នដ្ឋសញ្ញីតិ អត្តនោ ចីវរេន សទ្ធិំ ពហូនិ អញ្ញេសំ ចីវរានិ ឯកតោ ឋបិតានិ ចោរា ហរន្តិ។ តត្រស្ស អត្តនោ ចីវរេ អនដ្ឋេ នដ្ឋសញ្ញា ហោតិ។ ឯស នយោ អវិនដ្ឋាទីសុបិ។

អវិលុត្តេតិ ឯត្ថ បន គណ្ឋិំ ភិន្ទិត្វា បសយ្ហាវហារវសេន អវិលុត្តេតិ វេទិតព្ពំ។

អនិស្សជ្ជិត្វា បរិភុញ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ សចេ និវត្ថំ វា សចេ បារុតំ វា កាយតោ អមោចេត្វា ទិវសម្បិ វីតិនាមេតិ, ឯកាវ អាបត្តិ។ មោចេត្វា មោចេត្វា និវាសេតិ វា បារុបតិ វា បយោគេ បយោគេ ទុក្កដំ។ ទុន្និវត្ថំ វា ទុប្បារុតំ វា សណ្ឋបេន្តស្ស អនាបត្តិ។ អញ្ញស្ស តំ បរិភុញ្ជតោបិ អនាបត្តិ, “អនាបត្តិ អញ្ញេន កតំ បដិលភិត្វា បរិភុញ្ជតី”តិ (បារា. ៤៧០) អាទិវចនម្បេត្ថ សាធកំ។ អនតិក្កន្តេ អតិក្កន្តសញ្ញិនោ វេមតិកស្ស ច ទុក្កដំ បរិភោគំ សន្ធាយ វុត្តំ។

៤៦៩។ “អនាបត្តិ អន្តោទសាហំ អធិដ្ឋេតិ, វិកប្បេតី”តិ ឯត្ថ បន អធិដ្ឋានុបគំ វិកប្បនុបគញ្ច វេទិតព្ពំ។ តត្រាយំ បាឡិ – អថ ខោ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “យានិ តានិ ភគវតា អនុញ្ញាតានិ ‘តិចីវរ’ន្តិ វា ‘វស្សិកសាដិកា’តិ វា ‘និសីទន’ន្តិ វា ‘បច្ចត្ថរណ’ន្តិ វា ‘កណ្ឌុប្បដិច្ឆាទី’តិ វា មុខបុញ្ឆនចោឡកន្តិ វា បរិក្ខារចោឡកន្តិ វា សព្ពានិ តានិ អធិដ្ឋាតព្ពានីតិ នុ ខោ ឧទាហុ វិកប្បេតព្ពានី”តិ, ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ –

“អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តិចីវរំ អធិដ្ឋាតុំ ន វិកប្បេតុំ; វស្សិកសាដិកំ វស្សានំ ចាតុមាសំ អធិដ្ឋាតុំ តតោ បរំ វិកប្បេតុំ; និសីទនំ អធិដ្ឋាតុំ ន វិកប្បេតុំ; បច្ចត្ថរណំ អធិដ្ឋាតុំ ន វិកប្បេតុំ; កណ្ឌុប្បដិច្ឆាទិំ យាវអាពាធា អធិដ្ឋាតុំ តតោ បរំ វិកប្បេតុំ; មុខបុញ្ឆនចោឡំ អធិដ្ឋាតុំ ន វិកប្បេតុំ; បរិក្ខារចោឡំ អធិដ្ឋាតុំ ន វិកប្បេតុ”ន្តិ (មហាវ. ៣៥៨)។

“តត្ថ តិចីវរំ” អធិដ្ឋហន្តេន រជិត្វា កប្បពិន្ទុំ ទត្វា បមាណយុត្តមេវ អធិដ្ឋាតព្ពំ។ តស្ស បមាណំ ឧក្កដ្ឋបរិច្ឆេទេន សុគតចីវរតោ ឩនកំ

វដ្ដតិ, លាមកបរិច្ឆេទេន សង្ឃាដិយា ឧត្តរាសង្គស្ស ច ទីឃតោ មុដ្ឋិបញ្ចកំ តិរិយំ មុដ្ឋិត្តិកំ បមាណំ វដ្ដតិ។ អន្តរវាសកោ ទីឃតោ មុដ្ឋិបញ្ចកោ តិរិយំ ទ្វិហត្ថោបិ វដ្ដតិ។ បារុបនេនបិ ហិ សក្កា នាភិំ បដិច្ឆាទេតុន្តិ។ ឧត្តមប្បមាណតោ បន អតិរេកំ ឩនកញ្ច បរិក្ខារចោឡន្តិ អធិដ្ឋាតព្ពំ។

តត្ថ យស្មា “ទ្វេ ចីវរស្ស អធិដ្ឋានា – កាយេន វា អធិដ្ឋេតិ, វាចាយ វា អធិដ្ឋេតី”តិ (បរិ។ ៣២២) វុត្តំ, តស្មា បុរាណសង្ឃាដិំ “ឥមំ សង្ឃាដិំ បច្ចុទ្ធរាមី”តិ បច្ចុទ្ធរិត្វា នវំ សង្ឃាដិំ ហត្ថេន គហេត្វា “ឥមំ សង្ឃាដិំ អធិដ្ឋាមី”តិ ចិត្តេន អាភោគំ កត្វា កាយវិការំ ករោន្តេន កាយេន អធិដ្ឋាតព្ពា។ ឥទំ កាយេន អធិដ្ឋានំ, តំ បន កេនចិ សរីរាវយវេន អផុសន្តស្ស ន វដ្ដតិ។ វាចាយ អធិដ្ឋានេ បន វចីភេទំ កត្វា វាចាយ អធិដ្ឋាតព្ពា។ តត្រ ទុវិធំ អធិដ្ឋានំ – សចេ ហត្ថបាសេ ហោតិ “ឥមំ សង្ឃាដិំ អធិដ្ឋាមី”តិ វាចា ភិន្ទិតព្ពា។ អថ អន្តោគព្ភេ វា ឧបរិបាសាទេ វា សាមន្តវិហារេ វា ហោតិ, ឋបិតដ្ឋានំ សល្លក្ខេត្វា “ឯតំ សង្ឃាដិំ អធិដ្ឋាមី”តិ វាចា ភិន្ទិតព្ពា។ ឯស នយោ ឧត្តរាសង្គេ អន្តរវាសកេ ច។ នាមមត្តមេវ ហិ វិសេសោ។ តស្មា សព្ពានិ សង្ឃាដិំ ឧត្តរាសង្គំ អន្តរវាសកន្តិ ឯវំ អត្តនោ នាមេនេវ អធិដ្ឋាតព្ពានិ។ សចេ អធិដ្ឋហិត្វា ឋបិតវត្ថេហិ សង្ឃាដិអាទីនិ ករោតិ, និដ្ឋិតេ រជនេ ច កប្បេ ច “ឥមំ បច្ចុទ្ធរាមី”តិ បច្ចុទ្ធរិត្វា បុន អធិដ្ឋាតព្ពានិ។ អធិដ្ឋិតេន បន សទ្ធិំ មហន្តតរមេវ ទុតិយបដ្ដំ វា ខណ្ឌំ វា សំសិព្វិតេន បុន អធិដ្ឋាតព្ពមេវ។ សមេ វា ខុទ្ទកេ វា អធិដ្ឋានកិច្ចំ នត្ថិ។

តិចីវរំ បន បរិក្ខារចោឡំ អធិដ្ឋាតុំ វដ្ដតិ ន វដ្ដតីតិ? មហាបទុមត្ថេរោ កិរាហ – “តិចីវរំ តិចីវរមេវ អធិដ្ឋាតព្ពំ។ សចេ បរិក្ខារចោឡាធិដ្ឋានំ លភេយ្យ ឧទោសិតសិក្ខាបទេ បរិហារោ និរត្ថកោ ភវេយ្យា”តិ។ ឯវំ វុត្តេ កិរ អវសេសា ភិក្ខូ អាហំសុ – “បរិក្ខារចោឡម្បិ ភគវតាវ អធិដ្ឋាតព្ពន្តិ វុត្តំ, តស្មា វដ្ដតី”តិ។ មហាបច្ចរិយម្បិ វុត្តំ “បរិក្ខារចោឡំ នាម បាដេក្កំ និធានមុខមេតន្តិ តិចីវរំ បរិក្ខារចោឡន្តិ អធិដ្ឋហិត្វា បរិភុញ្ជិតុំ វដ្ដតិ។ ឧទោសិតសិក្ខាបទេ បន តិចីវរំ អធិដ្ឋហិត្វា បរិហរន្តស្ស បរិហារោ វុត្តោ”តិ។ ឧភតោវិភង្គភាណកោ បុណ្ណវាលិកវាសី មហាតិស្សត្ថេរោបិ កិរ អាហ – “យំ បុព្ពេ មហាថេរា អស្សយុជា អរញ្ញវាសិនោ ភិក្ខូ រុក្ខមូលាទីសុ ចីវរំ ឋបេត្វា បធានំ បទហន្តា គច្ឆន្តិ។ សាមន្តវិហារេ ធម្មសវនត្ថាយ គតានញ្ច តេសំ សូរិយេ ឧដ្ឋិតេ សាមណេរា ច ទហរភិក្ខូ ច បត្តចីវរំ គហេត្វា គច្ឆន្តិ, តស្មា សុខបរិភោគត្ថំ តិចីវរំ បរិក្ខារចោឡន្តិ អធិដ្ឋាតុំ វដ្ដតី”តិ។ មហាបច្ចរិយម្បិ វុត្តំ បុព្ពេ អារញ្ញិកា ភិក្ខូ អពទ្ធសីមាយំ ទុប្បរិហារត្តា តិចីវរំ បរិក្ខារចោឡមេវ អធិដ្ឋហិត្វា បរិភុញ្ជិំសូ”តិ។

“វស្សិកសាដិកា” អនតិរិត្តប្បមាណា នាមំ គហេត្វា វុត្តនយេនេវ ចត្តារោ វស្សិកេ មាសេ អធិដ្ឋាតព្ពា, តតោ បរំ បច្ចុទ្ធរិត្វា វិកប្បេតព្ពា។ វណ្ណភេទមត្តរត្តាបិ ចេសា វដ្ដតិ។ ទ្វេ បន ន វដ្ដន្តិ។ “និសីទនំ” វុត្តនយេន អធិដ្ឋាតព្ពមេវ, តញ្ច ខោ បមាណយុត្តំ ឯកមេវ, ទ្វេ ន វដ្ដន្តិ។ “បច្ចត្ថរណ”ម្បិ អធិដ្ឋាតព្ពមេវ, តំ បន មហន្តម្បិ វដ្ដតិ, ឯកម្បិ វដ្ដតិ, ពហូនិបិ វដ្ដន្តិ។ នីលម្បិ បីតកម្បិ សទសម្បិ បុប្ផទសម្បីតិ សព្ពប្បការំ វដ្ដតិ។ សកិំ អធិដ្ឋិតំ អធិដ្ឋិតមេវ ហោតិ។ “កណ្ឌុប្បដិច្ឆាទិ” យាវ អាពាធោ អត្ថិ, តាវ បមាណិកា អធិដ្ឋាតព្ពា។ អាពាធេ វូបសន្តេ បច្ចុទ្ធរិត្វា វិកប្បេតព្ពា, ឯកាវ វដ្ដតិ។ “មុខបុញ្ឆនចោឡំ” អធិដ្ឋាតព្ពមេវ, យាវ ឯកំ ធោវីយតិ, តាវ អញ្ញំ បរិភោគត្ថាយ ឥច្ឆិតព្ពន្តិ ទ្វេ វដ្ដន្តិ។ អបរេ បន ថេរា “និសាទមុខេបិ ពហូនិបិ វដ្ដន្តី”តិ វទន្តិ។

បរិក្ខារចោឡេ គណនា នត្ថិ, យត្តកំ ឥច្ឆតិ តត្តកំ អធិដ្ឋាតព្ពមេវ។ ថវិកាបិ បរិស្សាវនម្បិ វិកប្បនុបគំ បច្ឆិមចីវរប្បមាណំ "បរិក្ខារចោឡ"ន្តិ អធិដ្ឋាតព្ពមេវ។ ពហូនិ ឯកតោ កត្វា "ឥមានិ ចីវរានិ បរិក្ខារចោឡានិ អធិដ្ឋាមី"តិ អធិដ្ឋាតុម្បិ វដ្ដតិយេវ។ ភេសជ្ជនវកម្មមាតាបិតុអាទីនំ អត្ថាយ ឋបេន្តេនបិ អធិដ្ឋាតព្ពមេវ។ មហាបច្ចរិយំ បន "អនាបត្តី"តិ វុត្តំ។ មញ្ចភិសិ បីឋកភិសិ ពិម្ពោហនំ បាវារោ កោជវោតិ ឯតេសុ បន សេនាសនបរិក្ខារត្ថាយ ទិន្នបច្ចត្ថរណេ ច អធិដ្ឋានកិច្ចំ នត្ថិយេវ។

អធិដ្ឋិតចីវរំ បន បរិភុញ្ជតោ កថំ អធិដ្ឋានំ វិជហតីតិ? អញ្ញស្ស ទានេន, អច្ឆិន្ទិត្វា គហណេន, វិស្សាសគ្គាហេន, ហីនាយាវត្តនេន, សិក្ខាបច្ចក្ខានេន, កាលំកិរិយាយ, លិង្គបរិវត្តនេន, បច្ចុទ្ធរណេន, ឆិទ្ទភាវេនាតិ ឥមេហិ នវហិ ការណេហិ វិជហតិ។ តត្ថ បុរិមេហិ អដ្ឋហិ សព្ពចីវរានិ អធិដ្ឋានំ វិជហន្តិ, ឆិទ្ទភាវេន បន តិចីវរស្សេវ សព្ពអដ្ឋកថាសុ អធិដ្ឋានវិជហនំ វុត្តំ, តញ្ច នខបិដ្ឋិប្បមាណេន ឆិទ្ទេន។ តត្ថ នខបិដ្ឋិប្បមាណំ កនិដ្ឋង្គុលិនខវសេន វេទិតព្ពំ, ឆិទ្ទញ្ច វិនិវិទ្ធឆិទ្ទមេវ។ ឆិទ្ទស្ស ហិ អព្ភន្តរេ ឯកតន្តុ ចេបិ អច្ឆិន្នោ ហោតិ, រក្ខតិ។ តត្ថ សង្ឃាដិយា ច ឧត្តរាសង្គស្ស ច ទីឃន្តតោ វិទត្ថិប្បមាណស្ស តិរិយន្តតោ អដ្ឋង្គុលប្បមាណស្ស បទេសស្ស ឱរតោ ឆិទ្ទំ អធិដ្ឋានំ ភិន្ទតិ, បរតោ ន ភិន្ទតិ។ អន្តរវាសកស្ស បន ទីឃន្តតោ វិទត្ថិប្បមាណស្សេវ តិរិយន្តតោ ចតុរង្គុលប្បមាណស្ស បទេសស្ស ឱរតោ ឆិទ្ទំ អធិដ្ឋានំ ភិន្ទតិ, បរតោ ន ភិន្ទតិ។ តស្មា ជាតេ ឆិទ្ទេ តំ ចីវរំ អតិរេកចីវរដ្ឋានេ តិដ្ឋតិ, សូចិកម្មំ កត្វា បុន អធិដ្ឋាតព្ពំ។ មហាបទុមត្ថេរោ បនាហ – "បមាណចីវរស្ស យត្ថ កត្ថចិ ឆិទ្ទំ អធិដ្ឋានំ ភិន្ទតិ, មហន្តស្ស បន បមាណតោ ពហិ ឆិទ្ទំ អធិដ្ឋានំ ន ភិន្ទតិ, អន្តោជាតំ ភិន្ទតី"តិ។ ករវីកតិស្សត្ថេរោ អាហ – "ខុទ្ទកំ មហន្តំ ន បមាណំ, ទ្វេ ចីវរានិ បារុបន្តស្ស ភាជេត្វា សំហរិត្វា ឋបិតដ្ឋានេ ឆិទ្ទំ អធិដ្ឋានំ ន ភិន្ទតិ, ឱរភាគេ ភិន្ទតិ។ អន្តរវាសកស្សបិ ឱវដ្ដិកំ ករោន្តេន សំហរិតដ្ឋានេ ឆិទ្ទំ ន ភិន្ទតិ, ឱរតោ ឆិទ្ទំ ភិន្ទតី"តិ។ អន្ធកដ្ឋកថាយំ បន តិចីវរេ មហាបទុមត្ថេរវាទំ បមាណំ កត្វា ឧត្តរិម្បិ ឋានំ វុត្តំ "បច្ឆិមប្បមាណំ អធិដ្ឋានំ រក្ខតី"តិ។ បរិក្ខារចោឡេ ទីឃសោ អដ្ឋង្គុលេ សុគតង្គុលេន តិរិយំ ចតុរង្គុលេ យត្ថ កត្ថចិ ឆិទ្ទំ អធិដ្ឋានំ វិជហតិ។ មហន្តេ ចោឡេ តតោ បរេន ឆិទ្ទំ អធិដ្ឋានំ ន វិជហតិ។ ឯស នយោ សព្ពេសុ អធិដ្ឋាតព្ពកេសុ ចីវរេសូ"តិ។

តត្ថ យស្មា សព្ពេសម្បិ អធិដ្ឋាតព្ពកចីវរានំ វិកប្បនុបគបច្ឆិមប្បមាណតោ អញ្ញំ បច្ឆិមប្បមាណំ នាម នត្ថិ, យញ្ច តិចីវរ-កណ្ឌុប្បដិច្ឆាទិ-វស្សិកសាដិកានំ បមាណំ វុត្តំ, តំ ឧក្កដ្ឋំ, តតោ ឧត្តរិ បដិសិទ្ធត្តា ន បច្ឆិមំ តតោ ហេដ្ឋា អប្បដិសិទ្ធត្តា។ តិចីវរស្សាបិ សុគតចីវរប្បមាណតោ ឩនកត្តំ ឧក្កដ្ឋប្បមាណមេវ។ បច្ឆិមំ បន វិសុំ វុត្តំ នត្ថិ។ មុខបុញ្ឆនបច្ចត្ថរណបរិក្ខារចោឡានំ ឧក្កដ្ឋបរិច្ឆេទោ នត្ថិយេវ។ វិកប្បនុបគបច្ឆិមេន បន បច្ឆិមបរិច្ឆេទោ វុត្តោ។ តស្មា យំ វាច អដ្ឋកថាយំ "បច្ឆិមប្បមាណំ អធិដ្ឋានំ រក្ខតី"តិ វត្វា តត្ថ បរិក្ខារចោឡស្សេវ សុគតង្គុលេន អដ្ឋង្គុលចតុរង្គុលបច្ឆិមប្បមាណំ ទស្សេត្វា ព្យតិរេកេន តិចីវរាទីនំ មុដ្ឋិបញ្ចកាទិភេទំ បច្ឆិមប្បមាណំ សន្ធាយ "ឯស នយោ សព្ពេសុ អធិដ្ឋាតព្ពកេសុ ចីវរេសូ"តិ វុត្តំ, តំ ន សមេតិ។

ករវីកតិស្សត្ថេរេនាបិ ទីឃន្តតោយេវ ឆិទ្ទំ ទស្សិតំ, តិរិយន្តតោ ន ទស្សិតំ, តស្មា សោ អបរិច្ឆិន្នោ។ មហាបទុមត្ថេរេន "បមាណចីវរស្ស យត្ថ កត្ថចិ ឆិទ្ទំ អធិដ្ឋានំ ភិន្ទតិ, មហន្តស្ស បន បមាណតោ ពហិ ឆិទ្ទំ អធិដ្ឋានំ ន ភិន្ទតី"តិ វុត្តំ។ ឥទំ បន ន វុត្តំ – "ឥទំ នាម បមាណចីវរំ ឥតោ ឧត្តរិ មហន្តំ ចីវរ"ន្តិ។ អបិចេត្ថ តិចីវរានំ មុដ្ឋិបញ្ចកាទិភេទំ បច្ឆិមប្បមាណន្តិ អធិប្បេតំ។ តត្ថ យទិ

បច្ឆិមប្បមាណតោ ពហិ ឆិទ្ទំ អធិដ្ឋានំ ន ភិន្ទេយ្យ, ឧក្កដ្ឋបត្តស្សាបិ មជ្ឈិមបត្តស្ស ច ឱមកប្បមាណតោ ពហិ ឆិទ្ទំ អធិដ្ឋានំ ន ភិន្ទេយ្យ, ន ច ន ភិន្ទតិ។ តស្មា អយម្បិ វាទោ អបរិច្ឆិន្នោ។

យោ បនាយំ សព្ពបឋមោ អដ្ឋកថាវាទោ, អយមេវេត្ថ បមាណំ។ កស្មា? បរិច្ឆេទសព្ភាវតោ។ ចីវរស្ស ហិ បច្ឆិមប្បមាណញ្ច ឆិទ្ទប្បមាណញ្ច ឆិទ្ទុប្បត្តិទេសប្បមាណញ្ច សព្ពអដ្ឋកថាសុយេវ បរិច្ឆិន្ទិត្វា វុត្តំ, តស្មា ស្វេវ វាទោ បមាណំ។ អទ្ធា ហិ សោ ភណន្តោ អធិប្បាយំ អសល្លក្ខេត្វា វុត្តោ។ ឯតេសុ បន នេវ បរិច្ឆេទោ អត្ថិ, ន បុព្ពាបរំ សមេតីតិ។

យោ បន ទុព្ពលដ្ឋានេ បឋមំ អគ្គឡំ ទត្វា បច្ឆា ទុព្ពលដ្ឋានំ ឆិន្ទិត្វា អបនេតិ, អធិដ្ឋានំ ន ភិជ្ជតិ។ មណ្ឌលបរិវត្តនេបិ ឯសេវ នយោ។ ទុបដ្ដស្ស ឯកស្មិំ បដលេ ឆិទ្ទេ វា ជាតេ គឡិតេ វា អធិដ្ឋានំ ន ភិជ្ជតិ, ខុទ្ទកំ ចីវរំ មហន្តំ ករោតិ, មហន្តំ វា ខុទ្ទកំ ករោតិ, អធិដ្ឋានំ ន ភិជ្ជតិ។ ឧភោ កោដិយោ មជ្ឈេ ករោន្តោ សចេ បឋមំ ឆិន្ទិត្វា បច្ឆា ឃដេតិ, អធិដ្ឋានំ ភិជ្ជតិ។ អថ ឃដេត្វា ឆិន្ទតិ, ន ភិជ្ជតិ, រជកេហិ ធោវាបេត្វា សេតំ ការាបេន្តស្សាបិ អធិដ្ឋានំ អធិដ្ឋានមេវាតិ ។ អយំ តាវ "អន្តោទសាហំ អធិដ្ឋេតិ វិកប្បេតី"តិ វុត្តេ អធិដ្ឋានេ វិនិច្ឆយោ។

វិកប្បនេ បន ទ្វេ វិកប្បនា – សម្មុខាវិកប្បនា ច បរម្មុខាវិកប្បនា ច។ កថំ សម្មុខាវិកប្បនា ហោតីតិ? ចីវរានំ ឯកពហុភាវំ សន្និហិតាសន្និហិតភាវញ្ច ញត្វា "'ឥមំ ចីវរ'ន្តិ វា 'ឥមានិ ចីវរានី'តិ វា 'ឯតំ ចីវរ'ន្តិ វា 'ឯតានិ ចីវរានី'"តិ វា "តុយ្ហំ វិកប្បេមី"តិ វត្តព្ពំ, អយមេកា សម្មុខាវិកប្បនា។ ឯត្តាវតា និធេតុំ វដ្ដតិ, បរិភុញ្ជិតុំ បន វិស្សជ្ជេតុំ វា អធិដ្ឋាតុំ វា ន វដ្ដតិ។ "មយ្ហំ សន្តកំ, មយ្ហំ សន្តកានិ បរិភុញ្ជ វា វិស្សជ្ជេហិ វា យថាបច្ចយំ វា ករោហី"តិ ឯវំ បន វុត្តេ បច្ចុទ្ធារោ នាម ហោតិ។ តតោ បភុតិ បរិភោគាទយោបិ វដ្ដន្តិ។

អបរោបិ នយោ – តថេវ ចីវរានំ ឯកពហុភាវំ សន្និហិតាសន្និហិតភាវញ្ច ញត្វា តស្សេវ ភិក្ខុនោ សន្តិកេ "'ឥមំ ចីវរ'ន្តិ វា 'ឥមានិ ចីវរានី'តិ វា 'ឯតំ ចីវរ'ន្តិ វា 'ឯតានិ ចីវរានី'"តិ វា វត្វា បញ្ចសុ សហធម្មិកេសុ អញ្ញតរស្ស អត្តនោ អភិរុចិតស្ស យស្ស កស្សចិ នាមំ គហេត្វា "'តិស្សស្ស ភិក្ខុនោ វិកប្បេមី'តិ វា 'តិស្សាយ ភិក្ខុនិយា, សិក្ខមានាយ, តិស្សស្ស សាមណេរស្ស, តិស្សាយ សាមណេរិយា វិកប្បេមី'"តិ វា វត្តព្ពំ, អយំ អបរាបិ សម្មុខាវិកប្បនា។ ឯត្តាវតា និធេតុំ វដ្ដតិ, បរិភោគាទីសុ បន ឯកម្បិ ន វដ្ដតិ។ តេន បន ភិក្ខុនា "តិស្សស្ស ភិក្ខុនោ សន្តកំ...បេ... តិស្សាយ សាមណេរិយា សន្តកំ បរិភុញ្ជ វា វិស្សជ្ជេហិ វា យថាបច្ចយំ វា ករោហី"តិ វុត្តេ បច្ចុទ្ធារោ នាម ហោតិ។ តតោ បភុតិ បរិភោគាទយោបិ វដ្ដន្តិ។

កថំ បរម្មុខាវិកប្បនា ហោតីតិ? ចីវរានំ តថេវ ឯកពហុភាវំ សន្និហិតាសន្និហិតភាវញ្ច ញត្វា "'ឥមំ ចីវរ'ន្តិ វា 'ឥមានិ ចីវរានី'តិ វា 'ឯតំ ចីវរ'ន្តិ វា 'ឯតានិ ចីវរានី'"តិ វា វត្វា "តុយ្ហំ វិកប្បនត្ថាយ ទម្មី"តិ វត្តព្ពំ។ តេន វត្តព្ពោ – "កោ តេ មិត្តោ វា សន្ទិដ្ឋោ វា"តិ? តតោ ឥតរេន បុរិមនយេនេវ "តិស្សោ ភិក្ខូ"តិ វា...បេ... "តិស្សា សាមណេរី"តិ វា វត្តព្ពំ។ បុន តេន ភិក្ខុនា "អហំ តិស្សស្ស

ភិក្ខុនោ ទម្មីតិ វា...បេ... តិស្សាយ សាមណេរិយា ទម្មី”តិ វា វត្តព្ពំ, អយំ បរម្មុខាវិកប្បនា។ ឯត្តាវតា និធេតុំ វដ្ដតិ, បរិភោគាទីសុ បន ឯកម្បិ ន វដ្ដតិ។ តេន បន ភិក្ខុនា ទុតិយសម្មុខាវិកប្បនាយំ វុត្តនយេនេវ “ឥត្ថន្នាមស្ស សន្តកំ បរិភុញ្ជ វា វិស្សជ្ជេហិ វា យថាបច្ចយំ វា ករោហី”តិ វុត្តេ បច្ចុទ្ធារោ នាម ហោតិ។ តតោ បភុតិ បរិភោគាទយោបិ វដ្ដន្តិ។

ទ្វិន្នំ វិកប្បនានំ កិំ នានាករណំ? សម្មុខាវិកប្បនាយំ សយំ វិកប្បេត្វា បរេន បច្ចុទ្ធារាបេតិ។ បរម្មុខាវិកប្បនាយ បរេនេវ វិកប្បាបេត្វា បរេនេវ បច្ចុទ្ធារាបេតិ, អយមេត្ថ នានាករណំ។ សចេ បន យស្ស វិកប្បេតិ, សោ បញ្ញត្តិកោវិទោ ន ហោតិ, ន ជានាតិ បច្ចុទ្ធរិតុំ, តំ ចីវរំ គហេត្វា អញ្ញស្ស ព្យត្តស្ស សន្តិកំ គន្ត្វា បុន វិកប្បេត្វា បច្ចុទ្ធារាបេតព្ពំ។ វិកប្បិតវិកប្បិតា នាមេសា វដ្ដតិ។ អយំ “វិកប្បេតី”តិ បទស្ស វិនិច្ឆយោ។

“អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តិចីវរំ អធិដ្ឋាតុំ ន វិកប្បេតុ”ន្តិអាទិវចនតោ ច ឥទំ “វិកប្បេតី”តិ អវិសេសេន វុត្តវចនំ វិរុទ្ធំ វិយ ទិស្សតិ, ន ច វិរុទ្ធំ តថាគតា ភាសន្តិ។ តស្មា ឯវមស្ស អត្ថោ វេទិតព្ពោ, តិចីវរំ តិចីវរសង្ខេបេនេវ បរិហរតោ អធិដ្ឋាតុមេវ អនុជានាមិ, ន វិកប្បេតុំ។ វស្សិកសាដិកំ បន ចាតុមាសតោ បរំ វិកប្បេតុមេវ ន អធិដ្ឋាតុំ។ ឯវញ្ហិ សតិ យោ តិចីវរេ ឯកេន ចីវរេន វិប្បវសិតុកាមោ ហោតិ, តស្ស តិចីវរាធិដ្ឋានំ បច្ចុទ្ធរិត្វា វិប្បវាសសុខត្ថំ វិកប្បនាយ ឱកាសោ ទិន្នោ ហោតិ។ ទសាហាតិក្កមេ ច អនាបត្តីតិ ឯតេនុបាយេន សព្ពត្ថ វិកប្បនាយ អប្បដិសិទ្ធភាវោ វេទិតព្ពោ។

វិស្សជ្ជេតីតិ អញ្ញស្ស ទេតិ។ កថំ បន ទិន្នំ ហោតិ, កថំ គហិតំ? “ឥមំ តុយ្ហំ ទេមិ ទទាមិ ទជ្ជាមិ ឱណោជេមិ បរិច្ចជាមិ និស្សជ្ជាមិ វិស្សជ្ជាមី”តិ វា “ឥត្ថន្នាមស្ស ទេមិ...បេ... និស្សជ្ជាមី”តិ វា វទតិ, សម្មុខាបិ បរម្មុខាបិ ទិន្នំយេវ ហោតិ។ “តុយ្ហំ គណ្ហាហី”តិ វុត្តេ “មយ្ហំ គណ្ហាមី”តិ វទតិ, សុទិន្នំ សុគ្គហិតញ្ច។ “តវ សន្តកំ ករោហិ, តវ សន្តកំ ហោតុ, តវ សន្តកំ ករិស្សសី”តិ វុត្តេ “មម សន្តកំ ករោមិ, មម សន្តកំ ហោតុ, មម សន្តកំ ករិស្សាមី”តិ វទតិ, ទុទ្ទិន្នំ ទុគ្គហិតញ្ច។ នេវ ទាតា ទាតុំ ជានាតិ, ន ឥតរោ គហេតុំ។ សចេ បន “តវ សន្តកំ ករោហី”តិ វុត្តេ “សាធុ, ភន្តេ, មយ្ហំ គណ្ហាមី”តិ គណ្ហាតិ, សុគ្គហិតំ។ សចេ បន “ឯកោ គណ្ហាហី”តិ វទតិ, ឥតរោ “ន គណ្ហាមី”តិ បុន សោ “ទិន្នំ មយា តុយ្ហំ គណ្ហាហី”តិ វទតិ, ឥតរោបិ “ន មយ្ហំ ឥមិនា អត្ថោ”តិ វទតិ។ តតោ បុរិមោបិ “មយា ទិន្ន”ន្តិ ទសាហំ អតិក្កាមេតិ, បច្ឆិមោបិ “មយា បដិក្ខិត្ត”ន្តិ។ កស្ស អាបត្តីតិ? ន កស្សចិ អាបត្តិ។ យស្ស បន រុច្ចតិ, តេន អធិដ្ឋហិត្វា បរិភុញ្ជិតព្ពំ។

យោ បន អធិដ្ឋានេ វេមតិកោ, តេន កិំ កាតព្ពំ? វេមតិកភាវំ អារោចេត្វា សចេ អនធិដ្ឋិតំ ភវិស្សតិ, ឯវំ មេ កប្បិយំ ហោតីតិ វត្វា វុត្តនយេនេវ និស្សជ្ជិតព្ពំ។ ន ហិ ឯវំ ជានាបេត្វា វិនយកម្មំ ករោន្តស្ស មុសាវាទោ ហោតិ។ កេចិ បន “ឯកេន ភិក្ខុនា វិស្សាសំ គហេត្វា បុន ទិន្នំ វដ្ដតី”តិ វទន្តិ, តំ ន យុជ្ជតិ។ ន ហិ តេស្សំ វិនយកម្មំ, នាបិ តំ ឯត្តកេន អញ្ញំ វត្ថុ ហោតិ។

នស្សតីតិអាទិ ឧត្តានត្ថមេវ។ យោ ន ទទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ឯត្ថ “មយ្ហំទិន្នំ ឥមិនា”តិ ឥមាយ សញ្ញាយ ន ទេន្តស្ស ទុក្កដំ។ តស្ស សន្តកភាវំ បន ញត្វា លេសេន អច្ឆិន្ទន្តោ ភណ្ឌំ អគ្ឃាបេត្វា ការេតព្ពោតិ។

សម្ផ្ទាភាគីយ្ ធ្ពង់ និក្ខេបង់ ពធិតសម្ផ្ទាត់ ភាយ កាយចាចារេតា ច កាយចាចាទិត្តរេតា ច សម្ផ្ទាតិ, អភឆ្ដិរាតេភ ច អបិកប្បេតេភ ច អាបន្ជភេតា អកិរិយំ, សញ្ញាយ អការេចបិ ត យុច្ចតិ, អជាភន្តោបិ អាបន្ជតីតិ ភោសញ្ញាចិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិចជ្ជំ, កាយកម្មំ, ចចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេចតត្តិ។

បចយកធិតនិក្ខេបចចណ្ណភា តិដ្ឋិតា។

៧។ ភូខោសិតនិក្ខេបចចណ្ណភា

៤៦៨។ ពេតសមយេយេភ ព្ទុទ្ធោ ភគចាតិ ភូខោសិតនិក្ខេបង់។ តត្ថ សត្តុវត្ថុទេភាតិ អត្ថុទត្តិ អត្ថុទចាសកោ ចុច្ចតិ, ភូត្ថុទត្តិ ភូត្ថុទាសភ្ជោ, សហ អត្ថុទេត ភូត្ថុទំ សត្ថុវត្ថុទំ, ពេត សត្ថុវត្ថុទេត, សហ អត្ថុទចាសកេត ភូត្ថុទាសកេភាតិ អត្ថោ។ កណ្ណកិតាតីតិ សេះេត ផុដ្ឋាការេសឹ សញ្ញាតកាឡអេសតយល្ខលិតិ។ អឆ្ដុ ភោ អាយល្ខា អាភន្ត្ថា សេភាសភចាទិកំ អាហិល្ខុរន្ត្តាតិ ខេចរោ កិរ កកចតិ ជីចា បជីសល្លាភត្ថាយ កន្តុកុដិ៍ បចិដ្ឋេ តំ ធ្លាកាយំ លកិត្វា ក្នុត្តិក្ខិត្វាតិ ជាក្រួកឃ្លម្ពមិត្តិកាកឃ្លាតិ បជីសារេយន្ត្ថោ អសម្ផ្ទុដ្ឋាត់ សម្ជ្ជន្ត្តា កិលេតេហិ កិល្វហិ សដ្ឋិ បជីសន្ត្វាទំ កេទោរន្ត្តោ ខោសំ កិល្វត់ សេភាសភដ្ឋាត់ សម្បេត្វា អឆ្ដុស។ ពេត ចុត្តំ – “អឆ្ដុស ភោ អាយល្ខា អាភន្ត្ថា សេភាសភចាទិកំ អាហិល្ខុរន្ត្តា”តិ។

៤៦៩។ អចិប្បចាសសម្មុតិ ជាចត្តិ អចិប្បចារេស សម្មុតិ អចិប្បចាសសម្មុតិ, អចិប្បចាសាយ ចា សម្មុតិ អចិប្បចាសសម្មុតិ។ ភោ បរេតត្ថ អាតិសំសោ? ខេយត ចីចរេត ចិប្បចសតិ, តំ តិស្សក្ខិយំ ត ហោតិ, អាបត្តិញ្ចា ភាបន្ជតិ។ កិត្តកំ កាលំ? យហាក្ខុមេត្ថេរោ តាច អាហ – “យាច ទោរេកា ត ធ្ចុបសមតិ, ធ្ចុបសន្តេ បត ទោរេក នីលំ ចីចេដ្ឋាត់ អាកត្តុព្ពា”ត្តិ ។ យហាបទ្ធមេត្ថេរោ អាហ – “នីលំ អាកត្តុតោ ទោរេកា បជីក្ខបេប្បុ, តស្មា សល់កំ អាកត្តុព្ពំ។ ឃតោ បដ្ឋាយ ហិ សត្ថុ ចា បរិយេសតិ, ‘កន្ទាមី’តិ អាគេភាក់ ចា កេទោតិ, តតោ បដ្ឋាយ ចដ្ធតិ។ ‘ត ជាតិ កមិស្សាមី’តិ ចុច ចត ឆុទតិក្ខេបំ កេទោរត្តត បត្ដុទ្ធិតព្វំ, អតិរេកចីចេដ្ឋាតេត ផស្សតី”តិ។ សចេ បតស្ស ទោរេកា បជីក្បប្បតិ, កិំ កាតព្ពត្តិ? ផុស្សទេចត្ថេរោ តាច អាហ – “សចេ សោរេយច ទោរេកា បជីក្បប្បតិ, សា ចុច សម្មុតិ, បុត សម្មុតិជាភកិច្ចំ តត្ថិ។ អចន្ទោ្យា ក្បប្បតិ, បុត ជាតព្ពា សម្មុតី”តិ។ ភូបតិស្សត្ថេរោ អាហ – “សោ ចា ទោរេកា ហោតុ, អញ្ញោ ចា បុត សម្មុតិជាភកិច្ចំ តត្ថិ”តិ។

៤៧១-៧។ តិដ្ឋិតចីចរស្មិំ កិល្វភាតិ ធ្ពឆ បត បុរិមនិក្ខេបេ ចិយ អត្ថំ អក្ខុហេត្វា តិដ្ឋិតេ ចីចរស្មិំ កិល្វតោតិ ចុច់ សាមិចេសេត កេរហាចតស្ស អត្ថោ ទេចទិតព្ពោ។ កេរហាចេសេត ហិ កិល្វភា ធ្ពង់ ភាយ កាតព្ពត្តិ តត្ថិ។ សាមិចេសេត បត កិល្វតោ ចីចរស្មិំ តិដ្ឋិតេ ពធិតេ ច ភូដ្ឋតេ ចុច់ លិភ្ខបលិភេពិតេសា ចុកេទត្តិប្បិ ខេ កិល្វ តិចីចេតេត ចិប្បចសេយ្យាតិ ចុច់ អត្ថោ ឃុដ្ឋតិ។ តត្ថ តិចីចេតោតិ អដ្ឋិតេតាស្ស តីស្ ចីចរេស្ ខេយត ភោតចិ។ ចុភោត ចិប្បចុទេត្វាបិ ហិ តិចីចេត ចិប្បចុទេត្វា ហោតិ, បជីនិដ្ឋបរិយាយេត្តត ចិប្បចុត្ថេត្វា។ ខេតេតចស្ស

ᨸᨨᨠᩣᨴᩮᨶ “ᩈᨫ᩠ᨫᩣᨴᩥᨿᩣ ᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩅᩮᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩮᩁᩮᨿ᩠ᨿ᪨

᪓᪖᪖-᪖᪗᪨ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩅᨧᩦᨸᨧᩣᩁᩮᨶᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩅᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩮᨶ ᨸᨶ ᨿᨳᩣᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ ᨲᩣᨶᩮᩅ ᨸᨴᩣᨶᩥ ᨿᩣᨲᩥᨠᩣᨸᨴᩣᨶᩥ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩅᨧᩦᨸᨧᩣᩁᩮᨶ ᨶᩣᨿᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨠᩣᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᩅᨧᩦᩔ ᩁᩮᨱᩩᨶᩣ ᩅᩣ ᩁᩮᩣᨴᨠᩔ ᩅᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ᪨ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩁᩮᨶ ᩁᨠᨶᩥ ᨸᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩅᩣ ᩅᨲᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᨠᩣᨿᩔ ᩅᨧᩦᨸᨧᩣᩁᨲᩣ ᨴᩔᩥᨲᩣ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨠᩣᨿᩮ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨲ᩠ᨳᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩁᩮ ᨠᩣᨿᩮ ᨮᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨿᨯ᩠ᨰᩮᩁᩮ ᨿᨳᩣᩁᩩᨧᩥᨲᩮ ᨮᩣᨶᩮ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩴ ᨮᩣᨸᩮᨲᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ᪨ ᩋᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᩥᨶᩣ ᨲᩮᩔᩣᩅ ᨠᩣᨿᩔ ᨶᩣᨶᩩᨸᨧᩣᩁᨲᩣ ᨴᩔᩥᨲᩣ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮ ᨠᩣᨿᩮ ᨿᩔᩥ ᨩᩮᨿ᩠ᨿ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ᪨ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩤᩈᩣ ᩅᩣ ᨶ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᨳ ᩅᩣ ᨲᩴ ᨩᩮᨿ᩠ᨿ ᩈᨾᨲ᩠ᨳᩮᨲᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩤᩈᩣ ᨶ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩋᨯ᩠ᨰᨲᩮᨿ᩠ᨿᩁᨲᨶᨻ᩠ᨿᩣᨾᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩣ ᨮᩥᨲᩮ ᨶ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲ᩠ᨳᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨯ᩠ᨰᨲᩮᨿ᩠ᨿᩁᨲᨶᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨸᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᨸᨾᩣᨱᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨧᩮᨸᩥ ᨻ᩠ᨿᩥᨠᩥᩃᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩈ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩴ ᨮᩣᨸᩮᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉ ᨿᩔᩥ ᨩᩮᨿ᩠ᨿᨲᩥ ᨩᩮᨿ᩠ᨿᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩣ “ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨸᩤᩁᩤ᪨ ᪓᪔᪐) ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮᨶ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

᪓᪖᪘᪨ ᨶᩣᨶᩣᨠᩩᩃᩔᨠᩣᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᨶᩣᨶᩣᩁᩣᨩᩪᨶᩴ ᩅᩣ ᩁᩮᩣᨧᨠᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ, ᩅᩮᩈᩣᩃᩥᨠᩩᩈᩥᨶᩣᩁᩣᨴᩥᩈᨴᩥᩈᩣ᪨ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᩥᨶᩣ ᨶᩣᨶᩣᨠᩩᩃᨠᩣᨿᩔ ᩅᨧᩦᨸᨧᩣᩁᨲᩣ ᨴᩔᩥᨲᩣ᪨ ᩈᨽᩣᩁᩮ ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᨾᩪᩃᩮ ᩅᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨽᩣᨿᨲ᩠ᨳᩥ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩅᩥᨸ᩠ᨸᩃ᩠ᩃᩣᩈᩮᨶ ᩈᨽᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᨾᩪᩃᩮᨲᩥ ᨶᨣᩁᨴ᩠ᩅᩣᩁᩔ ᩈᨾᩦᨸᩮ᪨ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮ ᨠᩣᨿᩮ ᨿᩔᩥ ᨩᩮᨿ᩠ᨿ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨽᩣᩈᨾᩦᨸᩮ ᨶᨣᩁᨴ᩠ᩅᩣᩁᩈᨾᩦᨸᩮ ᩅᩣ ᩅᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᩈᨲ᩠ᨲᩣᩁᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᨽᩣᨿᩮ ᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨶᨣᩁᨴ᩠ᩅᩣᩁᨾᩪᩃᩮ ᩅᩣ᪨ ᨲᨲᩮᩣᨸᩥ ᩅᩈᩥᨲᩩᩴ ᩋᩈᨲ᩠ᨲᩣᩁᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᨹᩣᩈᩩᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩅᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩋᩁᩩᨱᩮ ᩋᩣᨣᨾ᩠ᨾ ᨲᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᩈᨽᩣᨿᨴ᩠ᩅᩣᩁᨾᩪᩃᩣᨶᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩤᩈᩣ ᩅᩣ ᨶ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩔ ᨸᨶ ᨮᩥᨲᩔ ᩅᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩤᩈᩮ ᩅᨲ᩠ᨳᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨

ᩈᨽᩣᨿᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩤᩈᩮ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩈᨧᩮ ᨩᩮᨿ᩠ᨿ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨣᩣᨾᩮ ᩈᨽᩣᨿᩮ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᩣᨾᩦᨲᩥ ᩈᨽᩣᨿᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨲᩮᨶ ᩈᨽᩣᨿᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩤᩈᩮᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨸᩈᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩤᩈᨠᩣᩃᩮ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᩣᨸᨶᩴ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᩁᩥᨾᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩈᨽᩣᨿᩮ ᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᨾᩪᩃᩮ ᩅᩣ, ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩤᩈᩣ ᩅᩣ ᨶ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨿᩴ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ – ᨸᩩᩔᨴᩮᩅᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨲᩣᩅ ᩋᩣᩉ – “ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩉᨲ᩠ᨳᨸᩤᩈᩮ ᩅᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᨧᩦᩅᩁᩉᨲ᩠ᨳᨸᩤᩈᩮᨸᩥ ᩈᨽᩣᨿᩉᨲ᩠ᨳᨸᩤᩈᩮᨸᩥ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩉᨲ᩠ᨳᨸᩤᩈᩮᨸᩥ ᩅᩈᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩏᨸᨲᩥᩔᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨸᨶᩣᩉ – “ᨶᨣᩁᩔ ᨻᩉᩩᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩉᩩᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨽᩣᨿᩣᨶᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨿᩔᩣ ᨸᨶ ᩅᩦᨳᩥᨿᩣ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨸᩥᨶᩴ ᨿᩴ ᨲᩔᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩈᨽᩣᨿᨬ᩠ᨧ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᨬ᩠ᨧ ᨲᩔ ᩈᨽᩣᨿᩔ ᨧ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩔ ᨧ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩤᩈᩣ ᨶ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᩈᨽᩣ ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩔ ᨸᨶ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨶᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩈᨽᩣᨿᩴ ᨸᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨿᩔ ᩋᩣᨸᨱᩥᨠᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᩈᨧᩮ ᩈᩮᩣ ᨲᩴ ᨩᩮᨿ᩠ᨿ ᩋᨲᩥᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨥᩁᩮ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᨲᩥ, ᨩᩦᩅᩥᨲᩉᨲ᩠ᨳᨸᩤᩈᩮᩣ ᨶ ᩁᨠ᩠ᨡᨲᩥ, ᨥᩁᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩤᩈᩮ ᩅᨲ᩠ᨳᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᨥᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨴ᩠ᩅᩮ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮᨿᩣ ᨹᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩴ ᨸᩩᩁᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩤᩈᩮᨿᩮᩅ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩴ ᨮᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨽᩣᨿᩮ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨶ ᩈᨽᩣᨿᩮ ᩅᩣ ᨲᩔ ᩈᨾᩦᨸᩮ ᨶᨣᩁᨴ᩠ᩅᩣᩁᨾᩪᩃᩮ ᩅᩣ ᨲᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩤᩈᩮ ᩅᩣ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩴ ᨮᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

អបរិក្ខិត្តាតិ ឥមិនា តស្សេវ គាមស្ស នានូបចារតា ទស្សិតា។ ឯតេនុបាយេន សព្ពត្ថ ឯកូបចារតា ច នានូបចារតា ច វេទិតព្ពា។ បិណ្ឌត្ថំ បន “គាមោ ឯកូបចារោ នាមា”តិ ឯវំ អាទិម្ហិ “អញ្ញោកាមេសា ឯកូបចារោ នាមា”តិ ឯវំ អនេក្ខ ច ឯកមេវ មាតិកាបទំ ឋត្តិត្វា បទភាជនំ វិត្ថារិតំ។ តស្មា តស្សេវ បទស្សានុសារេន សព្ពត្ថ បរិក្ខិត្តេន ឯកូបចារតា ច នានូបចារតា ច វេទិតព្ពា។

៣៨០-១។ តិចេវរនាធិដ្ឋវេរកាតិ កណ្ហាតំ មេរវេចតំ បរិយាយវេវតំ។ ហត្ថបាសា វាតិ កណ្ហស្ស ហត្ថបាសា។ ទ្វារមូលេ វាតិ សន្តិកំ សាធារណេ ឃរទ្វារមូលេ។ ហត្ថបាសា វាតិ កណ្ហស្ស វា ឃរទ្វារមូលស្ស វា ហត្ថបាសា។

៣៨១-២។ ឋេនាសិតោតិ យាននីតំ កណ្ហាតំ សាលិ។ ឋេតា បញ្ចាយ ច តិចេសទេ ចុត្តនេមនេច វិនិច្ឆយា វេទិតព្ពា។ អនេកាតិ បដិរាជាទិបដិពាហត្ថំ ឋត្ថកាហិ កតោ ពាហលកិត្តិកោ ចតុបត្តាកូមិកោ បតិស្សយវិសេសោ។ មាឡោតិ ឯកកូដសង្គហិតោ ចតុរស្សបាសាទោ។ បាសាទោតិ ទីឃបាសាទោ។ ហម្មិយន្តិ មុណ្ឌច្ឆទនបាសាទោ។

៣៨៩។ សត្តព្ភន្តរាតិ ឯត្ថ ឯកំ អព្ភន្តរំ អដ្ឋវីសតិហត្ថំ ហោតិ។ សចេ សត្ថោ កច្ឆន្តោ កាមំ វា នទិំ វា បរិយាទិយិត្វា តិដ្ឋតិ អន្តោបវិដ្ឋេន សទ្ធិំ ឯកាពទ្ធោ ហុត្វា ឱរតោ បារតោ ច ឋិតោ ហោតិ, សត្ថបរិហារោវ លព្ភតិ។ អថ កាមេ វា នទិយា វា បរិយាបន្នោ ហោតិ អន្តោបវិដ្ឋោ, កាមបរិហារោ ចេវ នទីបរិហារោ ច លព្ភតិ។ សចេ វិហារសីមំ អតិក្កមិត្វា តិដ្ឋតិ, អន្តោសីមាយ ច ចីវរំ ហោតិ, វិហារំ កន្ត្វា វសិតព្ពំ។ សចេ ពហិសីមាយ ចីវរំ ហោតិ សត្ថសាមីបេយេវ វសិតព្ពំ។ សចេ កច្ឆន្តោ សកដេ វា កដេ កោណេ វា ភគ្គេ អន្តរា ឆិជ្ជតិ, យស្មិំ កោដ្ឋាសេ ចីវរំ តត្ថ វសិតព្ពំ។

៣៩០។ ឯកកុលស្ស ខេត្តេ ហត្ថបាសោ នាម ធីចរហត្ថបាសោយេវ, នានាកុលស្ស ខេត្តេ ហត្ថបាសោ នាម ខេត្តទ្វារស្ស ហត្ថបាសោ។ អបរិក្ខិត្តេ ធីចរស្សេវ ហត្ថបាសោ។

៣៩១-៣។ ធញ្ញករណន្តិ ខលំ វុច្ចតិ។ អារាមោតិ បុប្ផារាមោ វា ផលារាមោ វា។ ទ្វីសុបិ ខេត្តេ វុត្តសទិសោវ វិនិច្ឆយោ។ វិហារោ តិចេវរសទិសោ។ រុក្ខមូលេ អន្តោឆាយាយន្តិ ឆាយាយ ផុដ្ឋោកាសស្ស អន្តោ ឯវ។ វិរឡាយ សាខាយ បន រុក្ខស្ស អាតបេន ផុដ្ឋោកាសេ ឋបិតំ និស្សគ្គិយមេវ ហោតិ, តស្មា តាទិសស្ស សាខាច្ឆាយាយ ច ខន្ធច្ឆាយាយ ច ឋបេតព្ពំ។ សចេ សាខាយ វា វិដបេ វា ឋបេតិ, ឧបរិ អញ្ញសាខាច្ឆាយាយ ផុដ្ឋោកាសេយេវ ឋបេតព្ពំ។ ខុជ្ជរុក្ខស្ស ឆាយា ទូរំ គច្ឆតិ, ឆាយាយ កតដ្ឋានេ ឋបេតុំ វដ្ដតិយេវ។ ឯត្ថាបិ ហត្ថបាសោ ធីចរហត្ថបាសោយេវ។

អគាមកេ អរញ្ញេតិ អគាមកំ នាម អរញ្ញំ វិញ្ញាដវិអាទីសុ ច សមុទ្ទមជ្ឈេ មច្ឆពន្ធានំ អគមនបថេ ទីបកេសុ លព្ភតិ។ សមន្តា សត្តព្ភន្តរាតិ មជ្ឈេ ឋិតស្ស សមន្តា សព្ពទិសាសុ សត្តព្ភន្តរា, វិនិវេធេន ចុទ្ទស ហោន្តិ។ មជ្ឈេ និសិន្នោ បុរត្ថិមាយ វា បច្ឆិមាយ វា

ᨴᩥᩈᩣᨿ ᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮ ᨮᨸᩥᨲᨧᩦᩅᩁᩴ ᩁᨠ᩠ᨡᨲᩥ᩺ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᩋᩁᩩᨱᩩᨣ᩠ᨣᨾᨶᩈᨾᨿᩮ ᨠᩮᩈᨣ᩠ᨣᨾᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩩᩁᨲ᩠ᨳᩥᨾᩴ ᨴᩥᩈᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩣᨿ ᨴᩥᩈᩣᨿ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᩺ ᩑᩈ ᨶᨿᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩥᩈᩣᩈᩩ᩺ ᩈᨽᩣᨣᨠᩣᩃᩮ ᨸᨶ ᨸᩁᩥᩈᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩈᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᩈᩦᨾᩣ ᩈᩮᩣᨵᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᩺ ᨿᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᩅᨯ᩠ᨰᨲᩥ, ᩈᩦᨾᩣᨸᩥ ᨲᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᩅᨯ᩠ᨰᨲᩥ᩺

᪔᪗᪗᩺ ᩋᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᨧᩮ ᨸᨮᩣᨶᩥᨠᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨲ᩠ᨳᩁᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᨮᩣᨶᨿᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᨶ᩠ᨶᨿᩮᨶ "ᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩣᨾᩦ"ᨲᩥ ᨲᩦᨱᩥᨸᩥ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩥ ᨲᩦᩁᩮ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᨴᩥᩴ ᩒᨲᩁᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶᨶ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿᩅ ᩅᩔ ᩋᩁᩩᨱᩴ ᩏᨭ᩠ᨮᩉᨲᩥ, ᨠᩥᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩺ ᩈᩮᩣ ᩉᩥ ᨿᨴᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨧᩦᩅᩁᩴ ᩋᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᩺ ᩋᨳ ᨶᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ? ᨶ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᩺ ᩈᩮᩣ ᩉᩥ ᨿᩣᩅ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨶᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᨲᩮᩈᩴ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩴ ᩋᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩣᩁᩉᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᨭ᩠ᨮᨧᩦᩅᩁᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᩺ ᨶᨭ᩠ᨮᨧᩦᩅᩁᩔ ᨧ ᩋᨠᩣᩃᩥᨿᩴ ᨶᩣᨿ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᩺ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᨠᩴ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨶᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩺ ᩈᨧᩮ ᨴᩪᩁᩮ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᩈᨬ᩠ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ᩺ ᩑᨠᩴ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩴ ᨸᩣᩁᩩᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩴ ᩋᩴᩈᨠᩪᨭᩮ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩺ ᩈᨧᩮ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩈᨽᩣᨣᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨶ ᨸᩔᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩣᨧᩣᩁᩴ ᨣᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᩴ ᨻᩉᩥᨣᩣᨾᩮ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩁᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᨶ ᩋᩣᩈᨶᩈᩣᩃᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨶᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩺ ᩈᨧᩮ ᨻᩉᩥᨣᩣᨾᩮ ᨧᩮᩣᩁᨽᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᩣᩁᩩᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩺ ᩈᨧᩮ ᩋᩣᩈᨶᩈᩣᩃᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩣᨵᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨩᨶᩣᨠᩥᨱ᩠ᨱᩣ, ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩋᨸᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨶᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ, ᩑᨠᩴ ᨸᩔᩴ ᩋᨸᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩉᩥᨣᩣᨾᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨶᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩥ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᩺

ᩈᨧᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨾᩉᩣᩁᩣᨷ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨸᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩮ ᨿᩣᨾᩮ ᩈᨿᩥᨲᩩᨠᩣᨾᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩮ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᩈᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩺ ᩈᨧᩮ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴᨿᩮᩅ ᩋᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨴᩉᩁᩮᩈᩩ ᩋᩁᩩᨱᩴ ᩏᨭ᩠ᨮᩉᨲᩥ, ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᩮᩣ ᨸᨶ ᨶ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨾ᩠ᨽᨲᩥ, ᨴᩉᩁᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩩᩁᨲᩮᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨽᩮᩁᩮᩈᩩ ᩋᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᩺ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᩅᩥᩁᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᨸᩔᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᩺ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᨴᩉᩁᩣ "ᨾᨿᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨾᩩᩉᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩣᨿ ᨨᨠᩣᩃᩮ ᨷᩮᩣᨾ᩠ᨾᨻ᩠ᨾᩣᨸᩩᩃᩥᩔᩣᨾᩣ"ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᩅ ᩋᩁᩩᨱᩩᨣ᩠ᨣᨾᨶᩣ ᩈᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨧᩦᩅᩁᨬ᩠ᨧ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᩮᩣ ᨧ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨾ᩠ᨽᨲᩥ, ᨴᩉᩁᩮ ᨸᩩᩁᩮᨿᩣᨿᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩮᩁᩮᩈᩩ ᩈᨿᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᩺ ᨴ᩠ᩅᩮᨵᩣᨸᨳᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨳᩮᩁᩣ "ᩋᨿᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ" ᨴᩉᩁᩣ "ᩋᨿᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ"ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩔ ᩅᨧᨶᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨲᩣ, ᩈᩉ ᩋᩁᩩᨱᩩᨣ᩠ᨣᨾᨶᩣ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩥ ᨧ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ , ᨶᩥᩔᨿᩮᩣ ᨧ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨾ᩠ᨽᨲᩥ᩺ ᩈᨧᩮ ᨴᩉᩁᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᨲᩮᩣ ᩒᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ "ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩋᩁᩩᨱᩮᨿᩮᩅ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᩔᩣᨾᩣ"ᨲᩥ ᨣᩮᩣᨾᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᨿ ᨠᩣᨿᩴ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᩺ ᩋᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴᨿᩮᩅ ᨧ ᨶᩮᩈᩴ ᩋᩁᩩᨱᩮᩣ ᩏᨭ᩠ᨮᩉᨲᩥ, ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩥ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᩮᩣ ᨸᨶ ᨶ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨾ᩠ᨽᨲᩥ᩺ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᨧᩮᩣᩁᩪᨸᨴ᩠ᨴᩅᩮᨶ ᩅᩣ ᩅᩣᩊᨾᩥᨣᩮᨶ ᩅᩣ "ᨾᩩᩉᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨾᩥᩔᩣᨾᩣ"ᨲᩥ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᩋᩁᩩᨱᩮ ᩏᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩥ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᩮᩣ ᨧ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨾ᩠ᨽᨲᩥ᩺ ᩈᨧᩮ "ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩋᩁᩩᨱᩮᨿᩮᩅ ᩋᩣᨣᨾᩥᩔᩣᨾᩣ"ᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩈᩦᨾᩣᨿᩴ ᨠᩣᨿᩴ ᨸᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᩋᩁᩩᨱᩮᩣ ᩏᨭ᩠ᨮᩉᨲᩥ, ᨶᩮᩅ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩥ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨶᩥᩔᨿᩮᩣ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨾ᩠ᨽᨲᩥ᩺ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ "ᩅᩥᨠᩣᩃᩮᩣ ᨴᩣᨶᩥ"ᨲᩥ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩁᩩᨱᩩᨣ᩠ᨣᨾᩮᨸᩥ ᨶ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩥ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᩮᩣ ᨸᨶ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨾ᩠ᨽᨲᩥ᩺ ᨿᩮᨸᩥ "ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩋᩁᩩᨱᩮᨿᩮᩅ ᩋᩣᨣᨾᩥᩔᩣᨾᩣ"ᨲᩥ ᩈᩣᨾᨶ᩠ᨲᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩈᩅᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨶᩥᩁᩣᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩᨿᩮᩅ ᨧ ᨲᩮᩈᩩ ᩋᩁᩩᨱᩮᩣ ᩏᨭ᩠ᨮᩉᨲᩥ, ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩥ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᩮᩣ ᨸᨶ ᨶ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨾ᩠ᨽᨲᩥ᩺ ᩈᨧᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᨣᩣᩁᩅᩮᨶ "ᨿᩣᩅ ᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᨣᨾᩥᩔᩣᨾᩣ"ᨲᩥ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩉ ᩋᩁᩩᨱᩩᨣ᩠ᨣᨾᨶᩣ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩥᨸᩥ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨿᩮᩣᨸᩥ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨾ᩠ᨽᨲᩥ᩺ ᨳᩮᩁᩮᨶ ᨾᩉᩣ ᨧᩦᩅᩁᨵᩮᩣᩅᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᩣᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨷᩮᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩺ ᨾᩉᩣᩁᩔᩣᨸᩥ ᨧᩦᩅᩁᩴ

បច្ចុទ្ធរាបេត្វា ឋបេតព្ពំ។ សចេ អស្សតិយា គច្ឆតិ, អត្តនោ ចីវរំ បច្ចុទ្ធរិត្វា ទហរស្ស ចីវរំ វិស្សាសេន គហេត្វា ឋបេតព្ពំ។ សចេ ថេរោ នស្សរតិ, ទហរោ ឯវ សរតិ, ទហរេន អត្តនោ ចីវរំ បច្ចុទ្ធរិត្វា ថេរស្ស ចីវរំ វិស្សាសេន គហេត្វា គន្ត្វា ថេរោ វត្តព្ពោ “ភន្តេ, តុម្ហាកំ ចីវរំ អធិដ្ឋហិត្វា បរិភុញ្ជថា”តិ អត្តនាបិ ចីវរំ អធិដ្ឋាតព្ពំ។ ឯវំ ឯកស្ស សតិយាបិ អាបត្តិមោក្ខោ ហោតីតិ។ សេសំ វុត្តនយមេវ។

សមុដ្ឋានាទីសុ បឋមកឋិនសិក្ខាបទេ អនធិដ្ឋានំ អវិកប្បនញ្ច អកិរិយំ, ឥធ អបច្ចុទ្ធរណំ អយមេវ វិសេសោ។ សេសំ សព្ពត្ថ វុត្តនយមេវាតិ។

ឧទោសិតសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣។ តតិយកឋិនសិក្ខាបទវណ្ណនា

៤៩៩។ តេន សមយេនាតិ តតិយកឋិនសិក្ខាបទំ។ តត្ថ ឧស្សាបេត្វា បុនប្បុនំ វិមជ្ជតីតិ “វលិយោ នដ្ឋាយោ ឥទំ មហន្តំ ករិស្សាមី”តិ មជ្ជមានោ ឧទកេន សិញ្ចិត្វា បាទេហិ អក្កមិត្វា ហត្ថេហិ ឧស្សាបេត្វា ឧក្ខិបិត្វា បិដ្ឋិយំ ឃំសតិ, តំ អាតបេ សុក្ខ បឋមប្បមាណមេវ ហោតិ។ សោ បុនបិ តថា ករោតិ, តេន វុត្តំ – “ឧស្សាបេត្វា បុនប្បុនំ វិមជ្ជតី”តិ។ តំ ឯវំ កិលមន្តំ ភគវា គន្ធកុដិយំ និសិន្នោវ ទិស្វា និក្ខមិត្វា សេនាសនចារិកំ អាហិណ្ឌន្តោ វិយ តត្ថ អគមាសិ។ តេន វុត្តំ – “អទ្ទស ខោ ភគវា”តិអាទិ។

៤៩៩-៥០០។ ឯកាទសមាសេតិ ឯកំ បច្ឆិមកត្តិកមាសំ ឋបេត្វា សេសេ ឯកាទសមាសេ។ សត្តមាសេតិ កត្តិកមាសំ ហេមន្តិកេ ច ចត្តារោតិ បញ្ចមាសេ ឋបេត្វា សេសេ សត្តមាសេ។ កាលេបិ អាទិស្ស ទិន្នន្តិ សង្ឃស្ស វា “ឥទំ អកាលចីវរ”ន្តិ ឧទ្ទិសិត្វា ទិន្នំ, ឯកបុគ្គលស្ស វា “ឥទំ តុយ្ហំ ទម្មី”តិ ទិន្នំ។

សង្ឃតោ វាតិ អត្តនោ បត្តភាគវសេន សង្ឃតោ វា ឧប្បជ្ជេយ្យ។ គណតោ វាតិ ឥទំ សុត្តន្តិកគណស្ស ទេម, ឥទំ អាភិធម្មិកគណស្សាតិ ឯវំ គណស្ស ទេន្តិ។ តតោ អត្តនោ បត្តភាគវសេន គណតោ វា ឧប្បជ្ជេយ្យ។

នោ ចស្ស បារិបូរីតិ នោ ចេ បារិបូរី ភវេយ្យ, យត្តកេន កយិរមានំ អធិដ្ឋានចីវរំ បហោតិ, តត្តកំ ន ភវេយ្យ, ឩនកំ ភវេយ្យាតិ អត្ថោ។

បច្ចាសា ហោតិ សង្ឃតោ វាតិអាទីសុ អមុកទិវសំ នាម សង្ឃោ ចីវរានិ លភិស្សតិ, គណោ លភិស្សតិ, តតោ មេ ចីវរំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ឯវំ សង្ឃតោ វា គណតោ វា បច្ចាសា ហោតិ។ ញាតកេហិ មេ ចីវរត្ថាយ បេសិតំ, មិត្តេហិ បេសិតំ, តេ អាគតា ចីវរេ ទស្សន្តីតិ ឯវំ

ฆาาติเตา ธา ยิตฺตเตา ธา บฐาฆา เหาติ˜ ปิฆุกฺฦ ธาติ ๔ตฺ๖ บต ปิฆุกฺฦ ธา ลฐาย๊ติ ๔ธิ บฐาฆา เหาติติ เฆาะะตฺฏ๊า˜
อตฺตเฑา ธา ฌเตตาติ อตฺตเฑา กบฺยาฆฆุตฺตาะิตา ฌเตต, อฆุกะิธฆํ ฑาย ลฐาย๊ติ ๔ธิ ธา บฐาฆา เหาติติ อเต๖ฺา˜

ตเตา เธ ฐตฺตริ ติกฺฉิเบฌฺย ฆติฆาบิ บฐาฆาฆาติ ยาฆบเยเตา เธ ฐตฺตริ ติกฺฉิเบฌฺย, ติฆฺยกฺกิฆํ ปิธิตฺติฆตฺติ อเตฺ๖า˜ ๔ธิ บต อธตฺ๖า
ฆฐฺ๖า อตฺตรา ฐบฺยฌฺชยาเต บฐาฆาธีธเร ยฺฦลธีธเรฆฺย ฐบฺยตฺตะิธฆเตา ฆาธ ธีฆติเยา ะิธเฆา ตาธ ฐบฺยตฺ๊ บฐาฆาธีธเร ยฺฦลธีธเร
อตฺตเฑา กติกิ กเราติ, ตเตา ฐธิฺ ยฺฦลธีธเร บฐาฆาธีธเร อตฺตเฑา กติกิ กเราติ˜ ตฐฺ๖า ติ ธิเฆฆํ ะเฆฺยฺติ “ตะหุบฺยเตฺต ยฺฦลธีธเร”ติอาะิตา ตเฆต บะกาะติ ธุตฺติ, ติ ฐตฺตาตตฺ๖เยธ˜

ธิฆกาเก ฐบฺยเตฺต ยฺฦลธีธเรติ ฆะิ ยฺฦลธีธเร ฆกิฺา บฐาฆาธีธเร ธฺฦ, ต ฆกฺกา เฆาะะติ˜ รตฺติเฆา ธ เฆฆา เหาตฺติ, ต ตาธ
ยาเฆา บุรติ , ต อกาขา ติกฺกเหต ธีธเร กาเรตฺฏ๊า˜ อฏฺฏา บฐาฆาธีธเร ลหิตฺ๖าเฆธ กาลฏฺฏตฺเร กาเรตฺฏ๊า˜ บฐาฆาธีธเรยฺยิ
บริกฺฉาเรธาฌฺอํ อะิฐาตฺฏ๊า˜ อธ ยฺฦลธีธเร ธฺฦ เหาติ, บฐาฆาธีธเร ฆกิฺา ยฺฦลธีธเร บริกฺฉาเรธาฌฺอํ อะิฐหิตฺ๖า บฐาฆาธีธเรเยธ
ยฺฦลธีธเร กตฺ๖า ะเบตฺฏ๊า˜ ติ บุต ยาฆบริหาเร ลหติ, ๔เตตุปิเฆต ฆาธ ฏฐติ ตาธ อฏฺฏายฏฺฏา ยฺฦลธีธเร กตฺ๖า ะเบติ ธฐิติ˜
เฆฆํ ฐตฺตาตเยธ˜

ฆยฺฐาตาะีติ บะยกธิตฆะิฆาเตธาติ˜

ตติฆกธิตฆิกฺฉาบะธณฺฑา ติฐิตา˜

๓˜ บุราณธีธรฆิกฺฉาบะธณฺฑา

๖๐๑-๖˜ เตต ฆเยเฆตาติ บุราณธีธรฆิกฺฉาบะ˜ ตตฺ๖ ฆาธ ฆตฺตยา ปิตาขหฆุกาติ ปิตุปิตา ปิตาขเหา, ปิตาขหฆฺย ฆุกิ
ปิตาขหฆุกิ˜ ฆุกตฺติ อาฆุปฺยาณิ ธุฐติ˜ อหิลิบ ยตฺตเยธ เธติ˜ อต๖เตา บต ปิตาขเหาเฆธ ปิตาขหฆุกิ˜ ตเตา ฐธิฺ ฆเฏฺฏบิ
บุฏฺฏบุริฆา ปิตาขหกฺกหเฌเตธ กหิตา˜ ๔ธิ ฆาธ ฆตฺตเยา บุริเฆา ตาธ ฆา อฆยฏฺฏา ฆา ฆาธ ฆตฺตยา ปิตาขหฆุกา อฆยฏฺฏาติ
ธุฐติ˜ เะฆตาฆุตเยธ เธติ˜ “ยาติเตา ธา ปิติเตา ธา”ติธธตเตา บต ปิตาขหฆุกยฺยิ ปิตาขหิฆุกยฺยิ ยาตาขหฆุกยฺยิ
ยาตาขหิฆุกยฺยิ เตฆํ กาตุกกิติกากิเตฌฺยบุตฺตบบุตฺตาะเฆาบิ ฆเฏฺฏ ฏฐะ ฆฏฺกหิตา ๔ธาติ เธะิตฺฏ๊า˜

ต(ตาฆํ ธิตฺ๖ารตเฆา – ปิตา ปิตุปิตา ตฆฺย ปิตา ตฆฺยาบิ ปิตาติ ๔ธิ ฆาธ ฆตฺตยา ฆุกา, ปิตา ปิตุยาตา ตฆฺยา ปิตา ธ ยาตา
ธ กาตา ธ ตกิติ ธ บุตฺตา ธ ฆีตเรา ธาติ ๔ธยฺยิ ฐะฺฏา อเฌา ธ ฆาธ ฆตฺตยา ฆุกา, ปิตา ปิตุกาตา ปิตุตกิติ ปิตุบุตฺตา
ปิตุฆีตเรา เตฆยฺยิ บุตฺตฆีตุบเรยฺราติ ๔ธยฺยิ ฆาธ ฆตฺตยา ฆุกา, ยาตา ยาตุยาตา ตฆฺยา ยาตา ตฆฺยาบิ ยาตาติ ๔ธยฺยิ ฆาธ

សត្តមា យុគា, មាតា មាតុបិតា តស្ស មាតា ច បិតា ច ភាតា ច ភគិនី ច បុត្តា ច ធីតរោ ចាតិ, ឯវម្បិ ឧទ្ធំ អធោ ច យាវ សត្តមា យុគា, មាតា មាតុភាតា មាតុភគិនី មាតុបុត្តា មាតុធីតរោ តេសម្បិ បុត្តធីតុបវេណីតិ ឯវម្បិ យាវ សត្តមា យុគា, នេវ មាតុសម្ពន្ធេន ន បិតុសម្ពន្ធេន សម្ពន្ធា, អយំ អញ្ញាតិកា នាម។

ឧភតោ សង្ឃេតិ ភិក្ខុនិសង្ឃេ ញត្តិចតុត្ថេន ភិក្ខុសង្ឃេ ញត្តិចតុត្ថេនាតិ អដ្ឋវាចិកវិនយកម្មេន ឧបសម្បន្នា។

សកិំ និវត្ថម្បិ សកិំ បារុតម្បីតិ រជិត្វា កប្បំ កត្វា ឯកវារម្បិ និវត្ថំ វា បារុតំ វា។ អន្តមសោ បរិភោគសីសេន អំសេ វា មត្ថកេ វា កត្វា មគ្គំ គតា ហោតិ, ឧស្សីសកំ វា កត្វា និបន្នា ហោតិ, ឯតម្បិ បុរាណចីវរមេវ។ សចេ បន បច្ចត្ថរណស្ស ហេដ្ឋា កត្វា និបជ្ជតិ, ហត្ថេហិ វា ឧក្ខិបិត្វា អាកាសេ វិតានំ កត្វា សីសេន អផុសន្តា គច្ឆតិ, អយំ បរិភោគោ នាម ន ហោតីតិ កុរុន្ទិយំ វុត្តំ។

ធោតំ និស្សគ្គិយន្តិ ឯត្ថ ឯវំ អាណត្តា ភិក្ខុនី ធោវនត្ថាយ ឧទ្ធនំ សជ្ជេតិ, ទារូនិ សំហរតិ, អគ្គិំ ករោតិ, ឧទកំ អាហរតិ យាវ នំ ធោវិត្វា ឧក្ខិបតិ, តាវ ភិក្ខុនិយា បយោគេ បយោគេ ភិក្ខុស្ស ទុក្កដំ។ ធោវិត្វា ឧក្ខិត្តមត្តេ និស្សគ្គិយំ ហោតិ។ សចេ ទុទ្ធោតន្តិ មញ្ញមានា បុន សិញ្ចតិ វា ធោវតិ វា យាវ និដ្ឋានំ ន គច្ឆតិ តាវ បយោគេ បយោគេ ទុក្កដំ។ ឯស នយោ រជនាកោដនេសុ។ រជនទោណិយម្ហិ រជនំ អាកិរិត្វា យាវ សកិំ ចីវរំ រជតិ, តតោ បុព្វេ យំកិញ្ចិ រជនត្ថាយ ករោតិ, បច្ឆា ច បដិរជតិ, សព្វត្ថ បយោគេ បយោគេ ភិក្ខុស្ស ទុក្កដំ។ ឯវំ អាកោដនេបិ បយោគា វេទិតព្វា។

៥០៩។ អញ្ញាតិកាយ អញ្ញាតិកសញ្ញី បុរាណចីវរំ ធោវាបេតីតិ ភោ ចេបិ “ឥមំ ធោវា”តិ វទតិ, អថ ខោ ធោវនត្ថាយ កាយវិការំ កត្វា ហត្ថេន វា ទេតិ, បាទមូលេ វា ឋបេតិ, ឧបរិ វា ខិបតិ, សិក្ខមានាសាមណេរីសាមណេរុបាសកតិត្ថិយាទីនំ វា ហត្ថេ បេសេតិ, នទីតិត្ថេ ធោវនត្ថាយ ឧបចារេ វា ខិបតិ, អន្តោទ្វាទសហត្ថេ ឱកាសេ ឋត្វា, ធោវាបិតំយេវ ហោតិ។ សចេ បន ឧបចារំ មុញ្ចិត្វា ឱរតោ ឋបេតិ សា ចេ ធោវិត្វា អានេតិ, អនាបត្តិ។ សិក្ខមានាយ វា សាមណេរិយា វា ឧបាសិកាយ វា ហត្ថេ ធោវនត្ថាយ ទេតិ, សា ចេ ឧបសម្បជ្ជិត្វា ធោវតិ, អាបត្តិយេវ។ ឧបាសកស្ស ហត្ថេ ទេតិ, សោ ចេ លិង្គេ បរិវត្តេ ភិក្ខុនីសុ បព្វជិត្វា ឧបសម្បជ្ជិត្វា ធោវតិ, អាបត្តិយេវ។ សាមណេរស្ស វា ភិក្ខុស្ស វា ហត្ថេ ទិន្នេបិ លិង្គបរិវត្តនេ ឯសេវ នយោ។

ធោវាបេតិ រជាបេតីតិអាទីសុ ឯកេន វត្ថុនា និស្សគ្គិយំ, ទុតិយេន ទុក្កដំ។ តីណិបិ ការាបេន្តស្ស ឯកេន និស្សគ្គិយំ, សេសេហិ ទ្វេ ទុក្កដានិ។ យស្មា បនេតានិ ធោវនាទីនិ បដិបាដិយា វា ឧប្បដិបាដិយា វា ការេន្តស្ស មោក្ខោ នត្ថិ, តស្មា ឯត្ថ តីណិ វត្ថូនិ វុត្តានិ។ សចេបិ ហិ “ឥមំ ចីវរំ រជិត្វា ធោវិត្វា អានេហី”តិ វុត្តា សា ភិក្ខុនី បឋមំ ធោវិត្វា បច្ឆា រជតិ, និស្សគ្គិយេន ទុក្កដេនេវ។ ឯវំ សព្វាសុ វិបរីតវចនេសុ នយោ នេតព្វោ។ សចេ បន “ធោវិត្វា អានេហី”តិ វុត្តា ធោវតិ ចេវ រជតិ ច, ធោវាបនបច្ចយា ឯវ អាបត្តិ, រជនេ អនាបត្តិ។ ឯវំ សព្វត្ថ វុត្តាធិកករណេ “អវុត្តា ធោវតី”តិ ឥមិនា លក្ខណេន អនាបត្តិ វេទិតព្វា។ “ឥមស្មិំ ចីវរេ យំ កាតព្វំ, សព្វំ តំ តុយ្ហំ ភារោ”តិ វទន្តោ បន ឯកវាចាយ សម្ពហុលា អាបត្តិយោ អាបជ្ជតីតិ។

អញ្ញាតិកាយ ចេយតិកោ អញ្ញាតិកាយ ខោតិកសញ្ញិតិ ព្ចយាតិបិ បខាតិ ចុទ្ទាត់យេច តិណ្ហិ ចតុក្កាត់ ចសេត ចិត្តារទោ ចេជិតព្ទាតិ៍

ឲកទោ ក្លបសយ្យត្កាយាតិ កិក្ខុតិត់ សត្តិកេ ក្លបសយ្យត្កាយ ឆោចារេបត្តស្ស ក្យក្កដ៏ កិក្ខុត់ សត្តិកេ ក្លបសយ្យត្កាយ បត យចាចព្វុកេយច, កិក្ខុត់ សត្តិកេ ក្លបសយ្យត្កា តាយ បច្ចាសតា សាកិយាតិយោ៍

៥០លិ៍អចុត្តា ឆោចតីតិ ក្លេទ្ទសាយ ចា ឌ្ចចាខាយ ចា អាកតា កិលិត្កំ ខឹចទំ ជិស្វា ឲបិតដ្វាតទោ កេហព្វា ចា “ខេឆ, អឃ្យ, ឆោចិស្សាមី”តិ អាហទារេបត្វា ចា ឆោចតិ ខេច ខេតិ ច អារេកាដេតិ ច, អយំ អចុត្តា ឆោចតិ តាយ៍ យាបិ “ព្ចយំ ខឹចទំ ឆោចា”តិ ឲហទំ ចា សាយលោទំ ចា អាណារេបត្តស្ស កិក្ខុតោ ស្វព្វា “អាហទឆឃ្យ អហំ ឆោចិស្សាមី”តិ ឆោចតិ, តាចកាលិកំ ចា កេហព្វា ឆោចិព្វា ខេជិព្វា ខេតិ, អយម្បិ អចុត្តា ឆោចតិ តាយ៍

អញ្ញា បរិក្ខារត្តិ ក្លបិហតព្វិចិកបត្តព្វិចិកអំសពទ្ធកកាយពត្ថតយច្ចាបឹឲកិសិតដ្ឋិកាជិ យំកិញ្ចិ ឆោចារេបតិ, អតាបត្តិ៍ សេសេយព្វ ក្លត្តាតព្វេយច៍

សយ្ទ្វាតាឌឹស្ស បត ព្ចឆំ សិក្ខាបឆំ ឈសយ្ទ្វាត់, កិទិយំ, ខោតាសញ្ញាចិខេយាក្ខុ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិចឌ្ឍំ, កាយកយ្យុំ, ចឌឹកយ្យុំ, តិចិត្តំ, តិខេចឆតត្តិ៍

ឞុទាណខឹចទសិក្ខាបឆចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

៥៍ ខឹចទបដិក្កហណសិក្ខាបឆចណ្ណតា

៥០ប៍ខេតត សយខេយតាតិ ខឹចទបដិក្កហណសិក្ខាបឆំ៍ តព្វ បិណ្ឌបិតបដិក្កត្តាតិ បិណ្ឌបិតទោ បដិក្កត្តា៍ ខេយត អត្ថចត់ ខេតត្ថុបសដ្កឹតិ អបញ្ញាទេព្វ សិក្ខាបខេ ខេយត អត្ថចត់ ខេតត្ថុបសដ្កិ៍ កតកយ្យាតិ កតខេចាទិកកយ្យា, សត្តិខេឆ្នឆតាឌឹហិ បទកណ្ឌុំ ហទិតាតិ ចុត្តំ ខោតិ៍ ខេចារកាយលិកោតិ ខេចារខេដ្ឋុកោ៍ ខេសា កិរ ឞុខេព្វ ខេឆទិ ឌាតាតិ, តស្វា ខេចារាត់ ឞុរទោ កដ្ឋខេត្តា ជិស្វា “ព្ចទោ យា កដ្ឋឆ, សខេព្វ ព្ចទោ ឲឆា”តិ ខេត កេហព្វា អខេញ្ញាត យខេក្កត អកយាសិ៍ សយាឆិយ្យាចុដ្ឋហិព្វាតិ ខេឆឹ កិរ បរិដ្ឋិត្កខេចលិយំខេយច សយាឆិយ្យាចុដ្ឋហិ៍ ខេសាបិ តល្វិខេយច ឈខេណ ឲចំ អចច, តស្វា សា អខេស្សាសិ, ស្វព្វា ច “តត្តិ ខាតិ អខេញ្ញា ឲព្វ សយខេណា ចា ព្រាហ្វុខេណា ចា អញ្ញាត្រ យឃា”តិ តំ យំសំ អក្កខេហសិ៍ ខេតត ចុត្តំ – “អឆ ខេលា ក្លប្យលចណ្ណា កិក្ខុតី”តិអាឌិ៍

ឌ្ចហិឃ្យកោតិ អចហឹយកោ អចខេសខេសា, ចិហារចារំ បព្វា ឲកោច ចិហារេរ ជិខេតាតិ អខេព្វ៍ សខេច ខេយ តំ អត្តរចារសកំ ខខេឆឃ្យាសឹតិ កស្វា អាហ? សហ៊្យាឈតយដ្ឋំ អត្តរចារសកំ ជិស្វា ខេលិខេកត, អបិច អប្យកោ តស្សា អត្តរចារសកោ ខេលិខេកា, ខេឆទិយា បត សិលាប្យត្តា

េកាដ្ឋាឃឃយ្យត្តិ េតតស្សា ឃទឹទបិទិប្ទិ៍ បឃ្សិឃ្សាយឹតិ ចិឃយេលិក៌ ក្ខប្យាេចត្វា ឲចយាហ៊ អត្តិយត្តិ បញ្ចាត្តិ ឌឹចទាត៌ ឃន្តាបទិឃត្តិ ហ្វត្វា អត្តិយំ, អត្តិយត្តិ បឆ្លិយំ៊ អញ្ញា េលេឃតាបិ ចិកេប្យត្វា ចា បច្ឆទិត្វា ចា ផបិតំ ឌឹចទ៌ តត្តឹតិ ឲច៌ ឃឆាអត្យញ្ញាតាត៌ បញ្ចាត្តិ ឌឹចទាត៌ ឆាទណចេឃេតច អាហ, ត េលិេកត, ត ហិ ឈឹណាឃចាត៌ េលិេកា អត្តិ៊ តិប្យឹញ្ញឃយាតាតិ ក្ខបយំ ចេឃ្សត្វា កាញ្ញហំ បឹញ្ញអឃយាតា៊

អត្តទចាឃក៌េចត្វា ក្ខបឃ្សឃំ អកយាឃឹតិ ឃត្ថ្វិក៌ តិចាេឃត្វា ឃឆា តឃ្ស យេតាទេឆា ត ប្ទតិ, ឲច៌ ហត្តតេលេឃច េចឃ្សត្វា អកយាឃិ៊

៑១០៊ កថ្វា បិទិចត្តកឌឹចទ៌ អប្យដិកណ្ហត្ត ក្ខត្តាឃិឃ្ស? “ឃេច ឲត្តេកាបិ អេយត្ត អឃ្យាត៌ ចិឃ្សាេឃា តត្តិ, កធិ យឃំ ឃាេបឃ្សាយា”តិ ចិហត្តតាឃ ឃយកិត្យត្តា៊

អត្ចាតាយិ កិត្តេច ត្តេយឃំ បញ្ចាត្តត្តិ ត្តេយឃំ បញ្ចាត្តិ ឃហឆយ្ទិកាត៌ ឃយឃទ្ធាត៌ ឃយឃឹលិត៌ ឃយជិដ្ឋឹត៌ បិទិចត្តក៌ កេហតំ អត្ចាតាយឹតិ អេត្វា៊

៑១១៊ បេឃាេក ត្យត្តិជត្តិ កហណត្វាឃ ហត្តប្យឃាទណាឌឹឃ្ស ត្យត្តិជំ៊ បដិលិេកតាតិ បដិក្កហេណត៊ តត្ត ច ហេត្តត ចា ហេត្ត េចត្យ, បិចឃ្យទេល ចា ផេបត្យ, ក្ខបទិ ចា ឈិបត្យ, េឃា េច ឃាឌិឃតិ , កហិតេយច េហាតិ៊ ឃេច បត ឃិត្តយាតាឃាយេណាទឃាយេណាទឹក្ខបិឃទ៏កាបិឃិកាឌិត៌ ហេត្ត េបឃិតំ បដិក្កហ្យាតិ, អតាបត្តិ៊ ឆយ្ទកធំ កេចត្តឃ្ស ចតេឃ្សាបិ បទិឃា ឌឹចទាតិ ច តាតាចិទាកចត្វាតិ ច អាទេតត្វា បិចឃ្យទេល ផេបត្តិ, ក្ខបចាេទ ចា ផត្វា ក្ខបចាទ៌ ចា យត្ថ្វិត្វា ឈិបត្តិ, ឃំ តត្ត កិត្តឹត៌ ឃត្តក៌, តំ អញ្ញាយ បិទិចត្តកា កណ្ហត្តឃ្ស អាបត្តិេឃច៊ អច បត ទត្តិកាេក ឈិត្តាតិ េហាត្តិ, “ត្តជំ កិត្តឹតិឃា, ត្តជំ អេត្តាឃ”ត្តិ ចាតំ ត ឃត្តា, បិទិចត្តកកិត្តំ តត្តឹតិ យហាបត្ចទិឃំ ក្យត្តិឃត្តា ត្យត្តិ, តំ អចិត្តកកាេចត ត ឃេយតិ៊ ឃេច កិត្តឹ ចឃ្សាចាឃិក៌ េចតិ, បិទិចត្តកេយច កាតត្តា៊ ឃេច បត ឃត្តាទក្ឃឌឹឃ្ស ផេបតិ, “បំឃ្យក្ខល៌ កណ្ហត្តិ”តិ បំឃ្យក្ខល៌ អជិដ្ឋហិត្វា កេហតំ ចដ្ឋតិ៊

៑១២៊ អត្តាតិកាឃ អត្តាតិកឃត្តឹតិ តិកបិចិត្តិឃំ៊ ឲកេតា ក្ខបឃយ្យត្តាឃាតិ កិត្តឹត៌ ឃត្តិេក ក្ខបឃយ្យត្តាឃ ហត្តេតា កណ្ហត្តឃ្ស ត្យត្តិជំ, កិត្តត៌ ឃត្តិេក ក្ខបឃយ្យត្តាឃ បត បិចិត្តិឃេយច៊

៑១៣៊ បទិេត្តត ចា ចិប្យលត្តិ អប្យត្តឹចេទត ចា ក្ខបិហតត្តចិកបត្តត្តចិកអ៌ឃតត្តកាឃតាត្តតាឌិតា ចា យហត្តិេចតាេបត្វា ឃេចបិ ឌឹចទ៌ បដិក្កហ្យាតិ, អតាបត្តិ៊ យហាបត្ចទិឃំ បត “អត្តយេឃា ហឹតកិឈេត្តតាបឹ”តិ ត្យត្តិ៊ ចិប្យលេត ចា បទិត្តត្តិ ត្តជំ ត្យត្តចិបល្លាេឃត េចឌិតត្តា៊ អញ្ញា បទិត្តាទត្តិ បត្តត្តចិកាឌិ ឃំ កិត្តិ ចិកប្យត្យបកបឆ្លិយឌឹចទប្យយាណ៌ បត បដបទិឃ្សាចតយ្យិ ត ចដ្ឋតិ៊ ឃំ េតច អជិដ្ឋាត្យបក៌ ត ចិកប្យត្យបក៌ តំ ឃត្តិ ចដ្ឋតិ៊ ឃេចបិ យត្តប្យយាណា កិឃិឆ្ចិ េហាតិ, ចដ្ឋតិេឃច; េកា បត ចាេចា បត្តត្តចិកាឌឹឃ្ស៊ េឃឃំ ក្ខត្តាតត្តេយច៊

ឃយដ្ឋាតាឌឹឃ្ស ត្តជំ ឈឃយដ្ឋាត៌, កិទិឃាកិទិឃំ, េតាឃត្តាចិេយាត្ត, អចិត្តក៌ , បណ្ហត្តិចត្ត, កាឃកយិចឌឹកយិ, តិចិត្តំ, តិេចេចតត្តិ៊

ចីវរបដិគ្គហណសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៦។ អញ្ញាតកវិញ្ញត្តិសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥២៥។ តេន សមយេនាតិ អញ្ញាតកវិញ្ញត្តិសិក្ខាបទំ។ តត្ថ ឧបនន្ទោ សក្យបុត្តោតិ អសីតិសហស្សមត្តានំ សក្យកុលា បព្ពជិតានំ ភិក្ខុំ បតិកិដ្ឋោ លោលជាតិកោ។ បដ្ដោតិ ឆេកោ សមត្ថោ បដិពលោ សរសម្បន្នោ កណ្ឋមាធុរិយេន សមន្នាគតោ។ កិស្មិំ វិយាតិ កិំសុ វិយ កិលេសា វិយ, ហិរោត្តប្បវសេន កម្បនំ វិយ សក្កម្បនំ វិយ ហោតីតិ អត្ថោ។

អទ្ធានមគ្គំ អទ្ធានសង្ខាតំ ទីឃមគ្គំ, ន នគរវីថិមគ្គំ អត្ថោ។ តេ ភិក្ខូ អច្ឆិន្ទិំសូតិ មុសិំសុ, បត្តចីវរានិ តេសំ ហរិំសូតិ អត្ថោ។ អនុយុញ្ជាហីតិ ភិក្ខុភាវជាននត្ថាយ បុច្ឆ។ អនុយុញ្ជិយមានាតិ បព្ពជ្ជូបសម្បទាបត្តចីវរាធិដ្ឋានាទីនិ បុច្ឆិយមានា។ ឯតមត្ថំ អារោចេសុន្តិ ភិក្ខុភាវំ ជានាបេត្វា យោ “សាកេតា សាវត្ថិំ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា”តិអាទិនា នយេន វុត្តោ, ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។

៥២៧។ អញ្ញាតកំ គហបតិំ វាតិអាទីសុ យំ បនេតំ “តិណេន វា បណ្ណេន វា បដិច្ឆាទេត្វា”តិ វុត្តំ, តំ អាទិំ កត្វា ឯវំ អនុបុព្ពកថា វេទិតព្វា។ សចេ ចោរេ បស្សិត្វា ទហរា បត្តចីវរានិ គហេត្វា បលាតា, ចោរា ថេរានំ និវាសនបារុបនមត្តំយេវ ហរិត្វា គច្ឆន្តិ, ថេរេហិ នេវ តាវ ចីវរំ វិញ្ញាបេតព្វំ, ន សាខាបលាសំ ភញ្ជិតព្វំ។ អថ ទហរា សព្វំ ភណ្ឌកំ ឆឌ្ឌេត្វា បលាតា, ចោរា ថេរានំ និវាសនបារុបនំ តញ្ច ភណ្ឌកំ គហេត្វា គច្ឆន្តិ, ទហរេហិ អាគន្ត្វា អត្តនោ និវាសនបារុបនានិ ន តាវ ថេរានំ ទាតព្វានិ, ន ហិ អនច្ឆិន្នចីវរា អត្តនោ អត្ថាយ សាខាបលាសំ ភញ្ជិតុំ លភន្តិ, អច្ឆិន្នចីវរានំ បន អត្ថាយ លភន្តិ, អច្ឆិន្នចីវរាវ អត្តនោបិ បរេសម្បិ អត្ថាយ លភន្តិ។ តស្មា ថេរេហិ វា សាខាបលាសំ ភញ្ជិត្វា វាកាទីហិ គន្ថេត្វា ទហរានំ ទាតព្វំ, ទហរេហិ វា ថេរានំ អត្ថាយ ភញ្ជិត្វា គន្ថេត្វា តេសំ ហត្ថេ ទត្វា វា អទត្វា វា អត្តនា និវាសេត្វា អត្តនោ និវាសនបារុបនានិ ថេរានំ ទាតព្វានិ, នេវ ភូតគាមបាតព្យតាយ បាចិត្តិយំ ហោតិ, ន តេសំ ធារណេ ទុក្កដំ។

សចេ អន្តរាមគ្គេ រជកត្ថរណំ វា ហោតិ, អញ្ញេ វា តាទិសេ មនុស្សេ បស្សន្តិ, ចីវរំ វិញ្ញាបេតព្វំ។ យានិ ច តេសំ ទេ វា វិញ្ញត្តមនុស្សា អញ្ញេ វា សាខាបលាសនិវាសនេ ភិក្ខូ ទិស្វា វត្ថានិ ទេន្តិ, តានិ សទសានិ វា ហោន្តុ អទសានិ វា នីលាទិនានាវណ្ណានិ វា កប្បិយានិបិ អកប្បិយានិបិ សព្វានិ អច្ឆិន្នចីវរដ្ឋានេ ឋិតត្តា តេសំ និវាសេតុំ បារុបិតុំ វដ្ដន្តិ។ វុត្តម្បិ ហេតំ បរិវារេ –

“អកប្បកតំ នាបិ រជនាយ រត្តំ;

តេន និវត្ថោ យេន កាយំ ចរេយ្យ;

ន តស្ស ហោតិ អាបត្តិ;

សោ ច ធម្មោ សុគតេន ទេសិតោ;

បញ្ហា មេសា កុសលេហិ ចិន្តិតា”តិ (បរិ॰ ៤៨១);

អយញ្ហិ បញ្ហោ អធិដ្ឋិតចីវរំ កិញ្ចិ សន្ធាយ វុត្តោ. ឥធ បន តិត្ថិយេហិ សហគច្ឆន្តិ, តេ ច នេសំ កុសចីរវាកចីរផលកចីរានិ ទេន្តិ, តានិបិ លទ្ធំ អគ្គហេត្វា និវាសេត្វា ចរន្តិ, និវាសេត្វាបិ លទ្ធំ ន គហេតព្ពំ.

គាថាតិ “យំ អាវាសំ បឋមំ ឧបគច្ឆតិ, សចេ តត្ថ ហោតិ សង្ឃស្ស វិហារចីវរំ វា”តិអាទីសុ វិហារចីវរំ នាម យស្មា អាវាសំ ការេត្វា “ចត្តារោបិ បច្ចយា អម្ហាកំយេវ សន្តកា បរិភោគំ គច្ឆន្តូ”តិ តិចីវរំ សជ្ជេត្វា អត្តនា ការាបិតេ អាវាសេ ឋបេន្តិ, ឯតំ វិហារចីវរំ នាម. ឧត្តរត្ថរណន្តិ មញ្ចកស្ស ឧបរិ អត្ថរណកំ វុច្ចតិ. ភុម្មត្ថរណន្តិ បរិកម្មកតាយ ភូមិយា ឆវិរក្ខណត្ថំ ចិមិលិកាហិ កតអត្ថរណំ តស្ស ឧបរិ តដ្ដិកំ បត្ថរិត្វា ចង្កមន្តិ. ភិសិច្ឆវីតិ មញ្ចភិសិយា វា បីឋភិសិយា វា ឆវិ, សចេ បូរិតា ហោតិ ចិន្តិត្វាបិ គហេតុំ វដ្ដតិ. ឥច្ចេតេសុ វិហារចីវរាទីសុ យំ តត្ថ អាវាសេ ហោតិ, តំ អនាបុច្ឆាបិ គហេត្វា និវាសេតុំ វា បារុបិតុំ វា អធិដ្ឋិតចីវរានំ កិច្ចំ លព្ភតីតិ វេទិតព្ពំ. តញ្ច ខោ លភិត្វា វឡញ្ជិស្សាមិ បុន ឋបេស្សាមីតិ អធិប្បាយេន ន មូលច្ឆេជ្ជាយ. លភិត្វា ច បន ញាតិតោ វា ឧបដ្ឋាកតោ វា អញ្ញតោ វា កុតោចិ បាកតិកំ កាតព្ពំ. វិនាសេតេន ឧតុម្ហិ សង្ឃិកេ អាវាសេ សង្ឃិកបរិភោគេន បរិភុញ្ជិតព្ពំ ឋបេតព្ពំ. សង្ឃស្ស បរិភោគេនេវ តំ ជីរតិ វា នស្សតិ វា គីវា ន ហោតិ. សចេ បន ឧតុនំ ចតុប្បការានំ វិហារចីវរានំ កិញ្ចិបិ បរិយន្តានំ កិញ្ចិ ន លព្ភតិ, តេន តិណេន វា បណ្ណេន វា បដិច្ឆាទេត្វា អាគន្តព្ពន្តិ.

៤៨៥. យេហិ កេហិចិ វា អធិដ្ឋិតន្តិ ឯត្ថ យម្បិ អធិដ្ឋិតចីវរា អាចរិយុបជ្ឈាយា អញ្ញំ “អាហរ, អានេហិ, ចីវរ”ន្តិ យាចិត្វា វា វិស្សាសេន វា គណ្ហន្តិ, តម្បិ សង្ឃំ គច្ឆតីតិ វត្តុំ យុជ្ជតិ.

បរិក្ខារនិដ្ឋា វាតិ ឯត្ថ ច អធិដ្ឋិតចីវរានំ អាចរិយុបជ្ឈាយានំ អត្តនា តិណបណ្ណេហិ បដិច្ឆាទេត្វា ចីវរម្បិ សង្ឃំ គច្ឆតីតិ វត្តុំ យុជ្ជតិ. ឯវញ្ហិ តេ អធិដ្ឋិតចីវរដ្ឋានេ ឋិតចីវរដ្ឋានេ ច ឋិតា ភវិស្សន្តិ, តេន នេសំ វិញ្ញត្តិយំ អកប្បិយចីវរបរិភោគេ ច អនាបត្តិ អញ្ញថាបិ ភវិស្សតិ.

៤៨៦. ញាតកានំ បវារិតានន្តិ ឯត្ថ “ឯតេសំ សន្តកំ ទេថា”តិ វិញ្ញាបេន្តស្ស យាចន្តស្ស អនាបត្តីតិ ឯវមេត្ថ ឥដ្ឋា. ន ហិ

ញាតកបចារិតានំ អាបត្តិ ចា អនាបត្តិ ចា ហោតិ។ អត្តនោ ធនេនាតិ ឲត្ថាបិ អត្តនោ កប្បិយភណ្ឌេន កប្បិយចោហារេនេច ចីចរំ ចិញ្ញាបេត្តស្ស ចេតាបេត្តស្ស បរិចត្តាបេត្តស្ស អនាបត្តីតិ ឲចយត្ថា ឥដ្ឋេញ្ញា។ បចារិតានត្តិ ឲត្ថ ន សង្ឈូចេនេត បចារិតេហុ បយាលេចេច ចដ្ឋតិ។ បុគ្គលិកបចារណាយ យំ យំ បចារេតិ, តំ តំយេច ចិញ្ញាបេតព្ពំ។ យោ ចត្ថុហិ បច្ចយេហិ បចារេត្វា សយមេច សល្លេក្ខត្វា កាលិត្រុកាលំ ចីចរាតិ ឱចរេ ឱចរេ យាក្រុកត្តាឌីតិតិ ឲចំ ឃេត ឃេតត្ថា តំ តំ ឥតិ, តស្ស ចិញ្ញាបតកិច្ចំ តត្ថិ។ យោ បត បចារេត្វា ពាលតាយ ចា សតិសម្មោសេត ចា ត ឥតិ, សោ ចិញ្ញាបេតព្ពោ។ យោ “យយិរ្យាកោហំ បចារេមី”តិ ចឥតិ, តស្ស កោហំ កត្ថោ យឆាសុខំ គិរិឱតព្ពំ គិបឌ្ឋីតព្ពំ, ត កិច្ចិ កេហតព្ពំ។ យោ បត “យំ យយិរ្យាកេហ អត្ថិ, តំ បចារេមី”តិ ចឥតិ។ យំ តត្ថ កប្បិយំ, តំ ចិញ្ញាបេតព្ពំ, កោហេ បត គិរិឱតុំ ចា គិបឌ្ឋីតុំ ចា ត លព្ភតីតិ ក្រុរុត្តិយំ ចុត្តំ។

អញ្ញស្សត្ថាយាតិ ឲត្ថ អត្តនោ ញាតកបចារិតេ ត កេចលំ អត្តនោ អត្ថាយ, អឆ ខោ អញ្ញស្សត្ថាយ ចិញ្ញាបេត្តស្ស អនាបត្តីតិ អយមេតោ អត្ថោ។ អយំ បត ឥតិយោ អញ្ញស្សាតិ ឃេ អញ្ញស្ស ញាតកបចារិតា, តេ តស្សេច “អញ្ញស្សា”តិ លឌ្ឍចោហារស្ស ញាឌ្ឍរក្ខិតស្ស ចា ឆម្មរក្ខិតស្ស ចា អត្ថាយ ចិញ្ញាបេត្តស្ស អនាបត្តីតិ។ សេសំ ឧត្តានត្ថមេច។

សមុដ្ឋានាឌីសុ ព្តធម្បិ លសមុដ្ឋានំ, កិរិយំ, នោសញ្ញាចិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិចជ្ជំ, កាយកម្មចចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិចេឥតត្តំ។

អញ្ញាតកចិញ្ញត្តិសិក្ខាបឥចណ្ណនា តិដ្ឋិតា។

៧. តត្រុត្តរិសិក្ខាបឥចណ្ណនា

៥២២-៣. តេតសមយេឃនាតិ តត្រុត្តរិសិក្ខាបឥំ។ តត្ថ អភិហដ្ឋុត្តិ អភីតិ ឧបសគ្គោ, ហរិតុត្តិ អត្ថោ, កម្មុត្តត្តិ ចុត្តំ ហោតិ។ បចារេយ្យាតិ ព្ចន្ទាបេយ្យ, ព្ចន្ទំ រុចិំ ឧប្បាឥេយ្យ, ចឥេយ្យ តិមន្តេយ្យាតិ អត្ថោ។ អភិហដ្ឋុំ បចារេតេត្តត បត យឆា ចត្តព្ពំ, តំ អាកាមំ ឥស្សេត្តុំ “យាចតកំ ព្ចន្ទសិ តាចតកំ កណ្ហាហី”តិ ឲចមស្ស បឥភាជនំ ចុត្តំ។ អឆ ចា យឆា “តេក្លាមុំ ឥដ្ឋុ ខោមេតោ”តិ (សុ. តិ. ៣១៤, ១០០៣; ក្នុឃអតិ. ឌត្រុកណ្ណិយាលាចបុច្ចានិទ្ទេស ៤៤) ឲត្ថ ឱស្វាតិ អត្ថោ, ឲចមិធាបិ “អភិអដ្ឋុំ បចារេយ្យា”តិ អភិហរិត្វា បចារេយ្យាតិ អត្ថោ។ តត្ថ កាយាភិហារោ ចាចាភិហារោតិ ឥុចិធោ អភិហារោ, កាយេត ចា ហិ ចត្ថានិ អភិហរិត្វា បាឥមូលេ ឋបេត្វា “យត្តកំ ព្ចន្ទសិ តត្តកំ កណ្ហាហី”តិ ចឥេត្តោ បចារេយ្យ, ចាចាយ ចា “អយ្យាកំ ឥុស្សកោដ្ឋាការំ បរិបុណ្ណំ, យត្តកំ ព្ចន្ទសិ តត្តកំ កណ្ហាហី”តិ ចឥេត្តោ បចារេយ្យ, តឥុភយម្បិ ឲកជ្ឈំ កត្វា “អភិហដ្ឋុំ បចារេយ្យា”តិ ចុត្តំ។

សន្តរុត្តរបរមត្តិ សអត្តរំ ឧត្តរំ បរមំ អស្ស ចីចរស្សាតិ សន្តរុត្តរបរមំ, តិចាសនេត សឌ្ធិំ បារុបតំ ឧត្តរាសង្គំ បរិមេច្ឆេឥោ អស្សាតិ ចុត្តំ ហោតិ។ តតោ ចីចរំ សាឌិតព្ពត្តិ តតោ អភិហដចីចរតោ ឲត្តកំ ចីចរំ កេហតព្ពំ, ត ព្ចតោ បរត្តិ អត្ថោ។ យស្មា បត អច្ឆិន្នសព្ពចីចរេត តិចីចរិកេតេច ភិក្ខុនា ឲចំ បដិបជ្ជិតព្ពំ, អញ្ញេត អញ្ញឆាបិ, តស្មា តំ ចិភាកំ ឥស្សេត្តុំ “សចេ តីណិ តដ្ឋានិ ហោត្តី”តិអាឌិតា តយេតស្ស

ធព្រាឃំ ចិតិច្ឆយោ – ឃស្ស ពីហិ តដ្ឋាតិ, តេនត ឥច្ឆ សាឌិតព្ពាតិ, ឲកំ តិចាសេត្វា ឲកំ បិទុបិត្វា អញ្ញា សកាណដ្ឋាតតោ បទិឃេបិស្សតិៈ ឃស្ស ឥច្ឆ តដ្ឋាតិ, តេនត ឲកំ សាឌិតព្ពំៈ សេច បណតិឃាច សត្តុទុត្តេទត ចទតិ, ឥច្ឆ សាឌិតព្ពាតិៈ ឲចំ ឲកំ សាឌិឃត្ថេតច សយោ កចិស្សតិៈ ឃស្ស ពីសុ ឲកំ តដ្ឋំ, ត សាឌិតព្ពំៈ ឃស្ស បត ខ្ចីសុ ឲកំ តដ្ឋំ, ឲកំ សាឌិតព្ពំៈ ឃស្ស ឲកំឃេច ហោតិ, ពត្តា តដ្ឋំ, ឥច្ឆ សាឌិតព្ពាតិៈ កិញ្ចិតិឃា បត បញ្ជាសុបិ តដ្ឋេសុ ឥច្ឆ សាឌិតព្ពាតិៈ ចពុសុ តដ្ឋេសុ ឲកំ សាឌិតព្ពំ, ពីសុ តដ្ឋេសុ កិញ្ចិ ត សាឌិតព្ពំ, កោ បត ចាឆោ ខ្ចីសុ ចា ឲកស្មិំ ចាៈ ឃេត កោតចិ ហិ សត្តុទុត្តបទេតាឃ ឌាតព្ពំ, តតោ ឋុត្តិទិ ត លត្ថតីតិ ព្ចឆេយត្ត លក្ខណំៈ

៍១៩ៈសេសកំ អាហទិស្សាយីតិ ឥច្ឆ ឌឹចទាតិ កត្វា សេសំ បុត អាហទិស្សាយីតិ អតេត្វាៈ ត អច្ឆិត្តការណាតិ ពាំហុសច្ចាឌិកុណចសេត ឆេត្តិៈ ពាតពកាតត្តិអាឌីសុ ពាតពកាតំ ឆេត្តាតំ សាឌិឃត្តស្ស បចាទិតាតំ ឆេត្តាតំ សាឌិឃត្តស្ស អត្តតោ ឆតេត សាឌិឃត្តស្ស អតាបត្តីតិ អតេត្វាៈ អដ្ឋកថាសុ បត “ពាតពកបចាទិតដ្ឋាតេ បណតិឃា ពាហុបិ ចដ្ឋតិ, អច្ឆិត្តការណា បយាណេច ចដ្ឋតី”តិ ចុត្តំៈ តំ បិញ្ចព្ចឃា ត សេយតិៈ ឃន្ចា បតិឆំ សិក្ខាបឆំ អញ្ញាស្សតាឃ ចិញ្ញាបតចត្តុស្មិំឃេច បញ្ញត្តំ, តន្ចា ព្ចឆ “អញ្ញាស្សតាឃា”តិ ត ចុត្តំៈ សេសំ ឋុត្តាតត្តេយចៈ

សមុដ្ឋាតាឌីសុ ព្ចឆយបិ ឍសមុដ្ឋាតំ, កិទិឃំ, តោសញ្ញាចិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិចជ្ជំ, កាឃកម្មចឌីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិចេទតត្តិៈ

ពតុត្តទិសិក្ខាបឆចណ្ណតា តិដ្ឋិតាៈ

ប៉ៈ បឆទិយាបក្ខេងសិក្ខាបឆចណ្ណតា

៍១លិៈតេតសបយឃេតាតិ ឋុបក្ខេងសិក្ខាបឆំៈ តត្ត អត្តាចុសោ ឃំ សោ ឋុបដ្ឋាតេកាតិ អាចុសោ, ឃំ ពុំ កណសិ, អត្តំ ឲចទ្ទុបេបិ សោ យយ ឋុបដ្ឋាតេកាតិ អឃេយត្ត អតេត្វាៈ អបិ យេឃ្យ ឲចំ ហោតីតិ អបិ យេ អឃ្យ ឲចំ ហោតិ, អបិ យឃ្យា ឲចត្តិបិ បិទេឌាៈ

៍១ប៉-ឌ៉ៈកិញ្ចិ បតេច ឋុឌ្ឌិស្សាតិ ឲត្ត ឋុឌ្ឌិស្សាតិ អបឌិស្ស អាទត្ថៈ ឃន្ចា បត ឃំ ឋុឌ្ឌិស្ស ឋុបក្ខេង ហោតិ, តំ តស្សត្វាឃ ឋុបក្ខេង តាយ ហោតិៈ តន្ចាស្ស បឆកាឌេត “កិញ្ចិស្សត្វាឃា”តិ ចុត្តំៈ

កិញ្ចិ អាទយូណំ កទិត្វាតិ កិញ្ចិ បច្ចឃំ កត្វា, ឃញ្ចិកិញ្ចិ ឋុឌ្ឌិស្ស ឋុបក្ខេង, តំ តិឃេយេតច កិញ្ចិ បច្ចឃំ កត្វា ឋុបក្ខេង ហោតិ, តេនត ចុត្តំ – “កិញ្ចិ អាទយូណំ កទិត្វា”តិៈ បច្ចឃោបិ ហិ “លកតិ យាទោ អាទយូណ”ត្តិអាឌីសុ (ឋៈ តិៈ ३ៈ១៣១) អាទយូណត្តិ អាកេតាៈ ព្ចឆាតិ “ឋុឌ្ឌិស្សា”តិ ឲត្តេយា កត្វា, តស្ស អាកាទេឆស្សតត្តំ “កិញ្ចិ អច្ឆាទេឆុកាទេយា”តិ ចុត្តំៈ កិញ្ចិ អច្ឆាទេឆុកាទេយត ហិ តេនត តំ ឋុឌ្ឌិស្ស ឋុបក្ខេង, ត អតេញ្ញាត ការេណតៈ ព្ចតិ សោ អច្ឆាទេឆុកាទេយា ហោតិៈ តេនត ចុត្តំ – “កិញ្ចិ អច្ឆាទេឆុកាទេយា”តិៈ

អញ្ញាតកស្សគហបតិស្ស វាតិ អញ្ញាតកេន គហបតិនា វាតិ អត្ថោ។ ករណត្ថេ ហិ ឥទំ សាមិវចនំ។ បទភាជនេ បន ព្យញ្ជនំ អវិចារេត្វា អត្ថមត្តមេវ ទស្សេតុំ “អញ្ញាតកោ នាម…បេ… គហបតិ នាមា”តិអាទិ វុត្តំ។

ចីវរចេតាបន្នន្តិ ចីវរមូលំ, តំ បន យស្មា ហិរញ្ញាទីសុ អញ្ញតរំ ហោតិ, តស្មា បទភាជនេ “ហិរញ្ញំ វា”តិអាទិ វុត្តំ។ ឧបក្ខដំ ហោតីតិ សជ្ជិតំ ហោតិ, សំហរិត្វា ឋបិតំ, យស្មា បន “ហិរញ្ញំ វា”តិអាទិនា ធនេនេតស្ស ឧបក្ខដការោ ទស្សិតោ ហោតិ, តស្មា “ឧបក្ខដំ នាមា”តិ បទំ ឧទ្ធរិត្វា វិសុំ បទភាជនំ ន វុត្តំ។ ឋាបិតាតិ ឧបក្ខដំ សន្ធាយាហ, តេនេវស្ស បទភាជនេ “បច្ចុបដ្ឋិតេនា”តិ វុត្តំ។ យថាឧបក្ខដំ សំហរិត្វា ឋបិតំ, តំ បច្ចុបដ្ឋិតំ ហោតីតិ។ អច្ឆាទេស្សាមីតិ វោហារវចនមេតំ “ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ទស្សាមី”តិ អយំ បនេត្ថ អត្ថោ, តេនេវស្ស បទភាជនេបិ “ទស្សាមី”តិ វុត្តំ។

តត្រ ចេ សោ ភិក្ខូតិ យត្រ សោ គហបតិ វា គហបតានី វា តត្រ សោ ភិក្ខុ បុព្ពេ អប្បវារិតោ ឧបសង្កមិត្វា ចីវរេ វិកប្បំ អាបជ្ជេយ្យ ចេតិ អយមេត្ថ បទសម្ពន្ធោ។ តត្ថ ឧបសង្កមិត្វាតិ ឥមស្ស គន្ត្វាតិ ឥមិនាវ អត្ថេ សិទ្ធេ បនវោហារវសេន “ឃរ”ន្តិ វុត្តំ។ យត្រ បន សោ ទាយកោ តត្រ គន្ត្វាតិ អយមេវេត្ថ អត្ថោ, តស្មា បុនបិ វុត្តំ “យត្ថ កត្ថចិ ឧបសង្កមិត្វា”តិ។ វិកប្បំ អាបជ្ជេយ្យាតិ វិសិដ្ឋកប្បំ អធិកវិធានំ អាបជ្ជេយ្យ, បទភាជនេ បន យេនាការេន វិកប្បំ អាបន្នោ ហោតិ តមេវ ទស្សេតុំ “អាយតំ វា”តិអាទិ វុត្តំ។ សាធូតិ អាយាចនេ និបាតោ។ វតាតិ បរិវិតក្កេ។ មន្តិ អត្តានំ និទ្ទិសតិ។ អាយស្មាតិ បរំ អាលបតិ អាមន្តេតិ។ យស្មា បនិទំ សព្ពំ ព្យញ្ជនមត្តមេវ, ឧត្តានត្ថមេវ, តស្មាស្ស បទភាជនេ អត្ថោ ន វុត្តោ។ កល្យាណកម្យតំ ឧបាទាយាតិ សុន្ទរកាមតំ វិសិដ្ឋកាមតំ ចិត្តេន គហេត្វា, តស្ស “អាបជ្ជេយ្យ ចេ”តិ ឥមិនា សម្ពន្ធោ។ យស្មា បន សោ កល្យាណកម្យតំ ឧបាទាយ អាបជ្ជតិ, សោ សាធត្ថិកោ មហគ្ឃត្ថិកោ ហោតិ, តស្មាស្ស បទភាជនេ ព្យញ្ជនំ បហាយ អធិប្បេតត្ថមេវ ទស្សេតុំ តទេវ វចនំ វុត្តំ។ យស្មា បន ន ឥមស្ស អាបជ្ជនមត្តេនេវ អាបត្តិ សីសំ ឯតិ, តស្មា “តស្ស វចនេនា”តិអាទិ វុត្តំ។

៥៦១. អនាបត្តិ ញាតកានន្តិអាទីសុ ញាតកានំ ចីវរេ វិកប្បំ អាបជ្ជន្តស្ស អនាបត្តីតិ ឯវមត្ថោ ទដ្ឋព្វោ។ មហគ្ឃំ ចេតាបេតុកាមស្ស អប្បគ្ឃំ ចេតាបេតីតិ គហបតិស្ស វីសតិអគ្ឃនកំ ចីវរំ ចេតាបេតុកាមស្ស “អលំ មយ្ហំ ឥមិនា, ទសគ្ឃនកំ វា អដ្ឋគ្ឃនកំ វា ទេហី”តិ វទតិ អនាបត្តិ។ អប្បគ្ឃន្តិ ឥទញ្ច អតិរេកនិវារណត្ថមេវ វុត្តំ, សមកេបិ បន អនាបត្តិ, តញ្ច ខោ អគ្ឃវសេនេវ ន បយោគវសេន, អគ្ឃវឌ្ឍនកញ្ហិ ឥទំ សិក្ខាបទំ។ តស្មា យោ វីសតិអគ្ឃនកំ អត្ថរណកំ ចេតាបេតុកាមោ, “តំ ឯត្តកមេវ មេ អគ្ឃនកំ ចីវរំ ទេហី”តិ វត្តុំ វដ្ដតិ។ សេសំ ឧត្តានត្ថមេវ។

សមុដ្ឋានាទីនិបិ ចតុត្ថសិក្ខាបទសទិសានេវាតិ។

បឋមោបក្ខដសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

᪙. ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣᨸᨠ᩠ᨡᨭᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪕᪓᪑. ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣᨸᨠ᩠ᨡᨭᩮᨸᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣᩅ ᨶᨿᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ. ᩍᨴᨬ᩠ᩉᩥ ᩍᨾᩔ ᩋᨶᩩᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩈᨴᩥᩈᩴ. ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨸᨮᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ ᩑᨠᩔ ᨸᩦᩊᩣ ᨠᨲᩣ, ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ, ᩋᨿᨾᩮᩅ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ. ᩈᩮᩈᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨸᨮᨾᩈᨴᩥᩈᨾᩮᩅ. ᨿᨳᩣ ᨧ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ, ᩑᩅᩴ ᨻᩉᩪᨶᩴ ᨸᩦᩊᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᨲᩣᨸᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ.

ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣᨸᨠ᩠ᨡᨭᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ.

᪑᪐. ᩁᩣᨩᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪕᪓᪗. ᨲᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᩁᩣᨩᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᩏᨸᩣᩈᨠᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨩᩣᨶᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ, "ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨾᩪᩃᩮᨶ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨠᩥᨱᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨳᩮᩁᩔ ᨴᩮᩉᩦ"ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ. ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈᨠᩉᩣᨸᨱᨴᨱ᩠ᨯᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ. ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈᩴ ᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥᨸᩥ ᨸᩣᨮᩮᩣ, ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈᩴ ᨴᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈᩴ ᨴᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ. ᩋᨩ᩠ᨩᨱ᩠ᩉᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᩣᨣᨾᩮᩉᩦᨲᩥ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨩ᩠ᨩ ᩑᨠᨴᩥᩅᩈᩴ ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮ, ᩋᨵᩥᩅᩣᩈᩮᩉᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨸᩁᩣᨾᩦᨲᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᨩᩥᨶᩮᩣᩈᩦᨲᩥ ᨩᩥᨲᩮᩣᩈᩥ.

᪕᪓᪘-᪙. ᩁᩣᨩᨽᩮᩣᨣ᩠ᨣᩮᩣᨲᩥ ᩁᩣᨩᨲᩮᩣ ᨽᩮᩣᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩁᩣᨩᨽᩮᩣᨣ᩠ᨣᩮᩣ, ᩁᩣᨩᨽᩮᩣᨣᩮᩣᨲᩥᨸᩥ ᨸᩣᨮᩮᩣ, ᩁᩣᨩᨲᩮᩣ ᨽᩮᩣᨣᩮᩣ ᩋᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ.

ᨸᩉᩥᨱᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨸᩮᩈᩮᨿ᩠ᨿ, ᨴᩪᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᨴᩪᨲᩔ ᨸᨱᩣᨾᩴ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨿᨳᩣ ᨧ ᩑᨲᩔ, ᩑᩅᩴ "ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨶᩣᨾᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ"ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᨸᨱᩣᨾᩴ ᨴᩪᨲᩮᨶᩮᩅ ᨸᨱᩣᨾᩴ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᩋᩣᨣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨶᩦᨲᩴ. ᨠᩣᩃᩮᨶ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨸᨲ᩠ᨲᨠᩣᩃᩮᨶ, ᨿᨴᩣ ᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨴᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨾᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ.

ᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᩅᨧ᩠ᨧᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨠᩁᩮᩣ, ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩈᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨾᨿᩣᨲᩥ ᩋᩣᨱᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨾᨿᩣ, ᨿᨳᩣ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨧᩦᩅᩁᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩮ ᩈᨲᩥ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨴᩔᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨾᩮ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᨧᩦᩅᩁᩮᨶᩣᨲᩥ ᨧᩮᩣᨴᨶᩣᩃᨠ᩠ᨡᨱᨶᩥᨴᩔᨶᨾᩮᨲᩴ, ᩍᨴᨬ᩠ᩉᩥ ᩅᨧᨶᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩋᩔ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨿᩣᨿ ᨠᩣᨿᨧᩥ ᨽᩣᩈᩣᨿ; ᩍᨴᩴ ᨧᩮᩣᨴᨶᩣᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ. "ᨴᩮᩉᩥ ᨾᩮ ᨧᩦᩅᩁ"ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᨸᨶ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣᨠᩣᩁᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ, ᩑᨲᩣᨶᩥ ᩉᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩔ ᩑᨲᩮᩈᩴ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨿᩣᨿ ᨠᩣᨿᨧᩥ ᨽᩣᩈᩣᨿ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ.

ᨴᩩᨲᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨲᨲᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ "ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨾᩮ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᨧᩦᩅᩁᩮᨶᩣ"ᨲᩥ ᩍᨴᨾᩮᩅ ᨿᩣᩅᨲᨲᩥᨿᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ. ᩑᩅᩴ "ᨴ᩠ᩅᩥᨲ᩠ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ

ចោទេតព្ពោ សារេតព្ពោ”តិ ឯត្ថ ទ្វត្តិចោទនាបរិច្ឆេទំ ទស្សេត្វា ឥទានិ “ទ្វត្តិក្ខត្តុំ ចោទយមានោ សារយមានោ តំ ចីវរំ អភិនិប្ផាទេយ្យ, ឥច្ចេតំ កុសល”ន្តិ ឥមេសំ បទានំ សង្ខេបតោ អត្ថំ ទស្សេន្តោ “សចេ អភិនិប្ផាទេតិ, ឥច្ចេតំ កុសល”ន្តិ អាហ។ ឯវំ យាវតតិយំ ចោទេន្តោ តំ ចីវរំ យទិ និប្ផាទេតិ, សក្កោតិ អត្តនោ បដិលាភវសេន និប្ផាទេតុំ, ឥច្ចេតំ កុសលំ សាធុ សុដ្ឋុ សុន្ទរំ។

ចតុក្ខត្តុំ បញ្ចក្ខត្តុំ ឆក្ខត្តុបរមំ តុណ្ហីភូតេន ឧទ្ទិស្ស ឋាតព្ពន្តិ ឋានលក្ខណនិទស្សនមេតំ។ ឆក្ខត្តុបរមន្តិ ច ភាវនបុំសកនិទ្ទេសោយំ, ឆក្ខត្តុបរមញ្ហិ ឯតេន ចីវរំ ឧទ្ទិស្ស តុណ្ហីភូតេន ឋាតព្ពំ, ន អញ្ញំ កិញ្ចិ ភាសិតព្ពំ, ឥទំ ឋានលក្ខណំ។ តត្ថ ច សព្ពដ្ឋានានំ សាធារណោ តុណ្ហីភាវោ, តំ បន ទស្សេតុំ បទភាជនេ “តត្ថ គន្ត្វា តុណ្ហីភូតេនា”តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ ន អាសនេ និសីទិតព្ពន្តិ “ឥធ, ភន្តេ, និសីទថា”តិ វុច្ចមានេនាបិ ន និសីទិតព្ពំ។ ន អាមិសំ បដិគ្គហេតព្ពន្តិ យាគុខជ្ជកាទិភេទំ កិញ្ចិ អាមិសំ “គណ្ហថ, ភន្តេ”តិ យាចិយមានេនាបិ ន គណ្ហិតព្ពំ។ ន ធម្មោ ភាសិតព្ពោតិ មង្គលំ វា អនុមោទនំ វា ភាសថាតិ យាចិយមានេនាបិ កិញ្ចិ ន ភាសិតព្ពំ, កេវលំ “កិំ ការណា អាគតោសី”តិ បុច្ឆិយមានេន “ជានាសិ, អាវុសោ”តិ វត្តព្ពោ។ បុច្ឆិយមានេនាតិ ឥទញ្ហិ ករណត្ថេ បច្ចត្តវចនំ។ អថ វា បុច្ឆិ ករិយមានោ បុច្ឆិយមានេនាតិ ឯវមេត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្ពោ។ យោ ហិ បុច្ឆិ ករោតិ, សោ ឯត្តកំ វត្តព្ពោតិ ឋានំ ភញ្ជតីតិ អាគតការណំ ភញ្ជតិ។

ឥទានិ យា តិស្សោ ចោទនា, ឆ ច ឋានានិ វុត្តានិ។ តត្ថ វុឌ្ឍិហានិំ ទស្សេន្តោ “ចតុក្ខត្តុំ ចោទេត្វា”តិអាទិមាហ។ យស្មា ច ឯត្ថ ឯកាចោទនាវុឌ្ឍិយា ទ្វិន្នំ ឋានានំ ហានិ វុត្តា, តស្មា “ឯកា ចោទនា ទ្វិន្នំ ឋានាន”ន្តិ លក្ខណំ ទស្សិតំ ហោតិ។ ឥតិ ឥមិនា លក្ខណេន តិក្ខត្តុំ ចោទេត្វា ឆក្ខត្តុំ ឋាតព្ពំ, ទ្វិក្ខត្តុំ ចោទេត្វា អដ្ឋក្ខត្តុំ ឋាតព្ពំ, សកិំ ចោទេត្វា ទសក្ខត្តុំ ឋាតព្ពន្តិ។ យថា ច “ឆក្ខត្តុំ ចោទេត្វា ន ឋាតព្ព”ន្តិ វុត្តំ, ឯវំ “ទ្វាទសក្ខត្តុំ ឋត្វា ន ចោទេតព្ព”ន្តិបិ វុត្តមេវ ហោតិ។ តស្មា សចេ ចោទេតិយេវ ន តិដ្ឋតិ, ឆ ចោទនា លព្ភន្តិ។ សចេ តិដ្ឋតិយេវ ន ចោទេតិ, ទ្វាទស ឋានានិ លព្ភន្តិ។ សចេ ចោទេតិបិ តិដ្ឋតិបិ, ឯកាយ ចោទនាយ ទ្វេ ឋានានិ ហាបេតព្ពានិ។ តត្ថ យោ ឯកទិវសមេវ បុនប្បុនំ គន្ត្វា ឆក្ខត្តុំ ចោទេតិ, សកិមេវ វា គន្ត្វា “អត្ថោ មេ, អាវុសោ, ចីវរេនា”តិ ឆក្ខត្តុំ វទតិ។ តថា ឯកទិវសមេវ បុនប្បុនំ គន្ត្វា ទ្វាទសក្ខត្តុំ តិដ្ឋតិ, សកិមេវ វា គន្ត្វា តត្រ តត្រ ឋានេ តិដ្ឋតិ, សោបិ សព្ពចោទនាយោ សព្ពឋានានិ ច ភញ្ជតិ។ កោ បន វាទោ នានាទិវសេសុ ឯវំ ករោន្តស្សាតិ ឯវមេត្ថ វិនិច្ឆយោ វេទិតព្ពោ។

យតស្ស ចីវរចេតាបន្នំ អាភតន្តិ យតោ រាជតោ វា រាជភោគ្គតោ វា អស្ស ភិក្ខុនោ ចីវរចេតាបន្នំ អានីតំ។ យត្វស្សាតិបិ បាឋោ, អយមេវត្ថោ។ “យត្វស្សា”តិបិ បឋន្តិ, យស្មិំ ឋានេ អស្ស ចីវរចេតាបន្នំ បេសិតន្តិ ច អត្ថំ វទន្តិ, ព្យញ្ជនំ បន ន សមេតិ។ តត្ថាតិ តស្ស រញ្ញោ វា រាជភោគ្គស្ស វា សន្តិកេ; សមីបត្ថេ ហិ ឥទំ ភុម្មវចនំ។ ន តំ តស្ស ភិក្ខុនោ កិញ្ចិ អត្ថំ អនុភោតីតិ តំ ចីវរចេតាបន្នំ តស្ស ភិក្ខុនោ កិញ្ចិ អប្បមត្តកម្បិ កម្មំ ន និប្ផាទេតិ។ យុញ្ជន្តាយស្មន្តោ សកន្តិ អាយស្មន្តោ អត្តនោ សន្តកំ ធនំ បាបុណន្តុ។ មា វោ សកំ វិនស្សាតិ តុម្ហាកំ សន្តកំ មា វិនស្សតុ។ ឯវំ បន នេវ សាមំ គច្ឆតិ, ន ទូតំ បាហេតិ, វត្តភេទេ ទុក្កដំ អាបជ្ជតិ។

កិំ បន សព្ពកប្បិយការកេសុ ឯវំ បដិបជ្ជិតព្ពន្តិ? ន បដិបជ្ជិតព្ពំ។ អយញ្ហិ កប្បិយការកោ នាម សង្ខេបតោ ទុវិធោ និទ្ទិដ្ឋោ ច អនិទ្ទិដ្ឋោ ច។ តត្ថ និទ្ទិដ្ឋោ ទុវិធោ – ភិក្ខុនា និទ្ទិដ្ឋោ, ទាយកេន និទ្ទិដ្ឋោតិ។ អនិទ្ទិដ្ឋោបិ ទុវិធោ – មុខវេវដិក កប្បិយការកោ,

បរម្មុខកប្បិយការកោតិ។ តេសុ ភិក្ខុនា និទ្ទិដ្ឋោ សម្មុខាសម្មុខវសេន ទុវិធោ ហោតិ។ តថា ទូតេន និទ្ទិដ្ឋោបិ។

កថំ? ឥធេកច្ចោ ភិក្ខុស្ស ចីវរត្ថាយ ទូតេន អកប្បិយវត្ថុំ បហិណតិ, ទូតោ តំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា “ឥទំ, ភន្តេ, ឥត្ថន្នាមេន តុម្ហាកំ ចីវរត្ថាយ បហិតំ, គណ្ហថ ន”ន្តិ វទតិ, ភិក្ខុ “ន យិទំ កប្បតី”តិ បដិក្ខិបតិ, ទូតោ “អត្ថិ បន តេ, ភន្តេ, វេយ្យាវច្ចករោ”តិ បុច្ឆតិ, បុញ្ញត្ថិកេហិ ច ឧបាសកេហិ “ភិក្ខូនំ វេយ្យាវច្ចំ ករោថា”តិ អាណត្តា វា, ភិក្ខូនំ វា សន្ទិដ្ឋា សម្ភត្តា កេចិ វេយ្យាវច្ចករា ហោន្តិ, តេសំ អញ្ញតរោ តស្មិំ ខណេ ភិក្ខុស្ស សន្តិកេ និសិន្នោ ហោតិ, ភិក្ខុ តំ និទ្ទិសតិ “អយំ ភិក្ខូនំ វេយ្យាវច្ចករោ”តិ។ ទូតោ តស្ស ហត្ថេ អកប្បិយវត្ថុំ ទត្វា “ថេរស្ស ចីវរំ កិណិត្វា ទេហី”តិ គច្ឆតិ, អយំ ភិក្ខុនា សម្មុខានិទ្ទិដ្ឋោ។

នោ ចេ ភិក្ខុស្ស សន្តិកេ និសិន្នោ ហោតិ, អបិច ខោ ភិក្ខុ និទ្ទិសតិ – “អមុកស្មិំ នាម គាមេ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខូនំ វេយ្យាវច្ចករោ”តិ, សោ គន្ត្វា តស្ស ហត្ថេ អកប្បិយវត្ថុំ ទត្វា “ថេរស្ស ចីវរំ កិណិត្វា ទទេយ្យាសី”តិ អាគន្ត្វា ភិក្ខុស្ស អារោចេត្វា គច្ឆតិ, អយមេកោ ភិក្ខុនា អសម្មុខានិទ្ទិដ្ឋោ។

ន ហេវ ខោ សោ ទូតោ អត្តនា អាគន្ត្វា អារោចេតិ, អបិច ខោ អញ្ញំ បហិណតិ “ទិន្នំ មយា, ភន្តេ, តស្ស ហត្ថេ ចីវរចេតាបន្នំ, ចីវរំ គណ្ហេយ្យាថា”តិ, អយំ ទុតិយោ ភិក្ខុនា អសម្មុខានិទ្ទិដ្ឋោ។

ន ហេវ ខោ អញ្ញំ បហិណតិ, អបិច ខោ គច្ឆន្តោវ ភិក្ខុំ វទតិ “អហំ តស្ស ហត្ថេ ចីវរចេតាបន្នំ ទស្សាមិ, តុម្ហេ ចីវរំ គណ្ហេយ្យាថា”តិ, អយំ តតិយោ ភិក្ខុនា អសម្មុខានិទ្ទិដ្ឋោតិ ឯវំ ឯកោ សម្មុខានិទ្ទិដ្ឋោ តយោ អសម្មុខានិទ្ទិដ្ឋាតិ ឥមេ ចត្តារោ ភិក្ខុនា និទ្ទិដ្ឋវេយ្យាវច្ចករា នាម។ ឯតេសុ ឥមស្មិំ រាជសិក្ខាបទេ វុត្តនយេន បដិបជ្ជិតព្ពំ។

អបរោ ភិក្ខុ បុរិមនយេនេវ ទូតេន បុដ្ឋោ នត្ថិតាយ វា, អវិចារេតុកាមតាយ វា “នត្ថម្ហាកំ កប្បិយការកោ”តិ វទតិ, តស្មិញ្ច ខណេ កោចិ មនុស្សោ អាគច្ឆតិ, ទូតោ តស្ស ហត្ថេ អកប្បិយវត្ថុំ ទត្វា “ឥមស្ស ហត្ថតោ ចីវរំ គណ្ហេយ្យាថា”តិ វត្វា គច្ឆតិ, អយំ ទូតេន សម្មុខានិទ្ទិដ្ឋោ។

អបរោ ទូតោ គាមំ បវិសិត្វា អត្តនា អភិរុចិតស្ស កស្សចិ ហត្ថេ អកប្បិយវត្ថុំ ទត្វា បុរិមនយេនេវ អាគន្ត្វា អារោចេតិ, អញ្ញំ វា បហិណតិ, “អហំ អមុកស្ស នាម ហត្ថេ ចីវរចេតាបន្នំ ទស្សាមិ, តុម្ហេ ចីវរំ គណ្ហេយ្យាថា”តិ វត្វា វា គច្ឆតិ, អយំ តតិយោ ទូតេន អសម្មុខានិទ្ទិដ្ឋោតិ ឯវំ ឯកោ សម្មុខានិទ្ទិដ្ឋោ, តយោ អសម្មុខានិទ្ទិដ្ឋាតិ ឥមេ ចត្តារោ ទូតេន និទ្ទិដ្ឋវេយ្យាវច្ចករា នាម។ ឯតេសុ មេណ្ឌកសិក្ខាបទេ វុត្តនយេន បដិបជ្ជិតព្ពំ។ វុត្តញ្ហិ – “សន្តិ, ភិក្ខវេ, មនុស្សា សទ្ធា បសន្នា, តេ កប្បិយការកានំ ហត្ថេ ហិរញ្ញំ ឧបនិក្ខិបន្តិ – ‘ឥមិនា អយ្យស្ស យំ កប្បិយំ តំ ទេថា’តិ។ អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, យំ តតោ កប្បិយំ តំ សាទិតុំ, ន ត្វេវាហំ, ភិក្ខវេ, កេនចិ បរិយាយេន ជាតរូបរជតំ សាទិតព្ពំ បរិយេសិតព្ពន្តិ វទាមី”តិ (មហាវ. ២៩៩)។ ឯត្ថ ច ចោទនាយ បមាណំ នត្ថិ, មូលំ អសាទិយន្តេន

សហស្សក្ខត្តុម្បិ ចោឝភាយ ចា ផារេត ចា កប្បិយកណ្ឌំ សាឌិត្វំ ចដ្ដុតិ។ ធោ ឯច ឯឝតិ, អញ្ញំ កប្បិយការកំ ផេបត្វាបិ អាហរាបេតព្វំ។ សេច ព្ភុទ្ធតិ ម្ឫលសាមិកាតម្បិ កេឆតព្វំ; ធោ ឯច ព្ភុទ្ធតិ ត កេឆតព្វំ។

អបរោ ភិក្ខុ បុរិមតយេតេច ក្ញុតេត បុដ្ឋិតោ "តត្ថម្យាកំ កប្បិយការកោ"តិ ចឝតិ, តឝញ្ញោ សមីរប ផិតោ ស្ញុត្វា "អាហរ ធោ អហំ អឃ្យុស្ស ឌីចទំ ចេតាបេត្វា ឝស្សាមី"តិ ចឝតិ។ ក្ញុតោ "ហត្ថ ធោ ឝឝឃ្យាសី"តិ តស្ស ហេត្ថេ ឝត្វា ភិក្ខុស្ស អតារោចេត្វាច កច្ឆតិ, អយំ ម្យុខចេចឌិកកប្បិយការកោ។ អបរោ ភិក្ខុតោ ក្ខបដ្ឋាកស្ស ចា អញ្ញស្ស ចា ហេត្ថេ អកប្បិយចត្ថុ ឝត្វា "ឆេទស្ស ឌីចទំ ឝឝឃ្យាសី"តិ ឲេត្វាច បក្កមតិ, អយំ បទម្មុខកប្បិយការកោតិ ព្ភុទេ ចេ្ឋ អតិដ្ឋិដ្ឋកប្បិយការកា តាយ។ ឲេតេសុ អញ្ញាតកអប្បចារិតេសុ ឌិយ បដិបដ្ឋិតព្វំ។ សេច សឃមេច ឌីចទំ អារេត្វា ឝឝត្តិ, កហេតព្វំ។ ធោ ឯច, កិញ្ចិ ត ចត្តព្វា។ ឯសភាយត្តមេច ឯចតំ "ក្ញុតេត ឌីចទរេចតាបត្តំ បហិណេយ្យា"តិ សយំ អាហរិត្វាបិ បិណ្ឌបិតាឌីតំ អត្វាយ ឝឝត្តេស្សុបិ ឲេសេច តយោ។ ត កេចលត្ថា អត្តតោយេច អត្វាយ សម្បដិច្ឆិតុំ ត ចដ្ដុតិ, សេចបិ កោចិ ឌាតទ្វុបរដតំ អារេត្វា "ព្ភុគំ សឃ្ឃស្ស ឝម្ពិ, អារាមំ ចា ករោច ចេតិយំ ចា ភោឌតសាលិឌីតំ ចា អញ្ញាតរ"ត្តិ ចឝតិ, ព្ភុឝម្បិ សម្បដិច្ឆិតុំ ត ចដ្ដុតិ។ យស្ស កស្សចិ ហិ អញ្ញាស្សត្វាយ សម្បដិច្ឆត្តស្ស ឲុក្កដំ ហោតីតិ មហាបច្ចរិយំ ចុត្តំ។

សេច បត "តឃិឝំ ភិក្ខុតំ សម្បដិច្ឆិតុំ ចដ្ដុតី"តិ បដិក្ខិបេត្វ "ចណ្ឌកីតំ ចា កម្ពុករាតំ ចា ហេត្ថ កចិស្សតិ, កោចលំ តុម្យេម្យុកតក្ញុក្កដំ ឌាតាឆា"តិ ចត្វា តេសំ ហេត្ថេ ឝត្វា បក្កមតិ, ចដ្ដុតិ។ អឆាបិ "មម មតុស្សាតំ ហេត្ថេ កចិស្សតិ មឃ្យមេច ចា ហេត្ថេ កចិស្សតិ, កោចលំ តុម្យេម្យំ យស្ស ឝាតព្វំ, តឝត្វាយ បេសេឃ្យាឆា"តិ ចឝតិ, ឲុចម្បិ ចដ្ដុតិ។

សេច បត សង្ឃំ ចា គណំ ចា បុក្កលំ ចា អតាយសិត្វា "ព្ភុគំ ហិរញ្ញាសុចណ្ណំ ចេតិយស្ស ឝេម, ចិហារស្ស ឝេម, តចកម្មស្ស ឝេមា"តិ ចឝត្តិ, បដិក្ខិបិតុំ ត ចដ្ដុតិ។ "ព្ភុទេ ព្ភុគំ កលត្តី"តិ កប្បិយការកាតំ អាចិក្ខិតព្វំ។ "ចេតិយាឌីតំ អត្វាយ តុម្យេម្យំ កហេត្វា ផេបឆា"តិ ចុត្តេត បត "អម្យាកំ កហេតុំ ត ចដ្ដុតី"តិ បដិក្ខិបិតព្វំ។

សេច បត កោចិ ពហុំ ហិរញ្ញាសុចណ្ណំ អារេត្វា "ព្ភុគំ សឃ្ឃស្ស ឝម្ពិ, ចត្តារោ បច្ចយេ បរិភុញ្ជឆា"តិ ចឝតិ, តំ ចេ សង្ឃោ សម្បដិច្ឆតិ, បដិក្កហេណេបិ បរិភោកេបិ អាបត្តិ។ តត្រ ចេ ឲុកោ ភិក្ខុ "តឃិឝំ កប្បតី"តិ បដិក្ខិបតិ, ក្ខបាសកោ ច "យឝិ ត កប្បតិ, មឃ្យមេច កចិស្សតី"តិ កច្ឆតិ។ សោ ភិក្ខុ "តយា សង្ឃស្ស លាភត្តរាយោ កតោ"តិ ត កោតចិ កិញ្ចិ ចត្តព្វោ។ យោ ហិ តំ ចោរឝតិ, ស្វេច សាបត្តិកោ ហោតិ, តេត បត ឲុកោត ពហុ អតាបត្តិកា កតា។ សេច បត ភិក្ខុហិ "ត ចដ្ដុតី"តិ បដិក្ខិបេត្វ "កប្បិយការកាតំ ចា ហេត្ថ កចិស្សតិ, មម បុរិសាតំ ចា មឃ្យំចា ហេត្ថ កចិស្សតិ, កោចលំ តុម្យេម្យំ បច្ចយេ បរិភុញ្ជឆា"តិ ចឝតិ, ចដ្ដុតិ។

ចតុបច្ចយត្វាយ ច ឌិត្តំ ឃេត ឃេត បច្ចយេត អត្វោ ហោតិ, តឝត្វំ ក្ខបតេតព្វំ, ឌីចរត្វាយ ឌិត្តំ ឌីចរេយេច ក្ខបតេតព្វំ។ សេច ឌីចរេត តាឝិសោ អត្វោ តត្វិ, បិណ្ឌបិតាឌីហិ សញ្ញោ កិលមតិ, សង្ឃសុដ្ឋតាយ អបលោកេត្វា តឝត្វាយបិ ក្ខបតេតព្វំ។ ឲុស តយោ

បិណ្ឌបាតគិលានបច្ចយត្ថាយ ទិន្នម្បិ, សេនាសនត្ថាយ ទិន្នំ បន សេនាសនស្ស គរុភណ្ឌត្តា សេនាសនេយេវ ឧបនេតព្វំ។ សចេ បន ភិក្ខូសុ សេនាសនំ ឆឌ្ឌេត្វា គតេសុ សេនាសនំ វិនស្សតិ, ទុព្ភិក្ខេ កាលេ សេនាសនំ វិស្សជ្ជេត្វាបិ ភិក្ខូនំ បរិភោគោ អនុញ្ញាតោ, តស្មា សេនាសនជគ្គនត្ថំ មូលច្ឆេជ្ជំ អកត្វា យាបនមត្តំ បរិភុញ្ជិតព្វំ។

ន កេវលញ្ច ហិរញ្ញសុវណ្ណមេវ, អញ្ញម្បិ ខេត្តវត្ថាទិ អកប្បិយំ ន សម្បដិច្ឆិតព្វំ។ សចេ ហិ កោចិ “មយ្ហំ តិសស្សសម្បាទនកំ មហាតឡាកំ អត្ថិ, តំ សង្ឃស្ស ទម្មី”តិ វទតិ, តំ ចេ សង្ឃោ សម្បដិច្ឆតិ, បដិគ្គហណេបិ បរិភោគេបិ អាបត្តិយេវ។ យោ បន តំ បដិក្ខិបតិ, សោ បុរិមនយេនេវ ន កេនចិ កិញ្ចិ វត្តព្វោ។ យោ ហិ តំ ចោទេតិ, ស្វេវ សាបត្តិកោ ហោតិ, តេន បន ឯកេន ពហូ អនាបត្តិកា កតា។

យោ បន “តាទិសំយេវ តឡាកំ ទម្មី”តិ វត្វា ភិក្ខូហិ “ន វដ្ដតី”តិ បដិក្ខិត្តោ វទតិ “អសុកញ្ច អសុកញ្ច សង្ឃស្ស តឡាកំ អត្ថិ, តំ កថំ វដ្ដតី”តិ។ សោ វត្តព្វោ – “កប្បិយំ កត្វា ទិន្នំ ភវិស្សតី”តិ។ កថំ ទិន្នំ កប្បិយំ ហោតីតិ? “ចត្តារោ បច្ចយេ បរិភុញ្ជថា”តិ វត្វា ទិន្នន្តិ។ សោ សចេ “សាធុ, ភន្តេ, ចត្តារោ បច្ចយេ សង្ឃោ បរិភុញ្ជតូ”តិ ទេតិ, វដ្ដតិ។ អថាបិ “តឡាកំ គណ្ហថា”តិ វត្វា “ន វដ្ដតី”តិ បដិក្ខិត្តោ “កប្បិយការកោ អត្ថី”តិ បុច្ឆិត្វា “នត្ថី”តិ វុត្តេ “ឯតំ អសុកោ នាម វិចារេស្សតិ, អសុកស្ស វា ហត្ថេ, មយ្ហំ វា ហត្ថេ ភវិស្សតិ, សង្ឃោ កប្បិយភណ្ឌំ បរិភុញ្ជតូ”តិ វទតិ, វដ្ដតិ។ សចេបិ “ន វដ្ដតី”តិ បដិក្ខិត្តោ “ឧទកំ បរិភុញ្ជិស្សតិ, ភណ្ឌកំ ធោវិស្សតិ, មិគបក្ខិនោ បិវិស្សន្តី”តិ វទតិ, ឯវម្បិ វដ្ដតិ។ អថាបិ “ន វដ្ដតី”តិ បដិក្ខិត្តោ វទតិ “កប្បិយសីសេន គណ្ហថា”តិ។ “សាធុ, ឧបាសក, សង្ឃោ បានីយំ បិវិស្សតិ, ភណ្ឌកំ ធោវិស្សតិ, មិគបក្ខិនោ បិវិស្សន្តី”តិ វត្វា បរិភុញ្ជិតុំ វដ្ដតិ។

អថាបិ “មម តឡាកំ វា បោក្ខរណិំ វា សង្ឃស្ស ទម្មី”តិ “វុត្តេ, សាធុ, ឧបាសក, សង្ឃោ បានីយំ បិវិស្សតី”តិអាទីនិ វត្វា បរិភុញ្ជិតុំ វដ្ដតិយេវ។ យទិ បន ភិក្ខូហិ ហត្ថកម្មំ យាចិត្វា សហត្ថេន ច កប្បិយបថវិំ ខនិត្វា ឧទកបរិភោគត្ថាយ តឡាកំ ការិតំ ហោតិ, តំ ចេ និស្សាយ សស្សំ និប្ផាទេត្វា មនុស្សា វិហារេ កប្បិយភណ្ឌំ ទេន្តិ, វដ្ដតិ។ អថ មនុស្សា ឯវ សង្ឃស្ស ឧបការត្ថាយ សង្ឃិកភូមិំ ខនិត្វា តំ និស្សាយ និប្ផន្នសស្សតោ កប្បិយភណ្ឌំ ទេន្តិ, ឯវម្បិ វដ្ដតិ។ “អម្ហាកំ ឯកំ កប្បិយការកំ ឋបេថា”តិ វុត្តេ ច ឋបេតុម្បិ លព្ភតិ។ អថ បន តេ មនុស្សា រាជពលិនា ឧបទ្ទុតា បក្កមន្តិ, អញ្ញេ បដិបជ្ជន្តិ, ន ច ភិក្ខូនំ កិញ្ចិ ទេន្តិ, ឧទកំ វារេតុំ លព្ភតិ។ តញ្ច ខោ កសិកម្មកាលេយេវ, ន សស្សកាលេ។ សចេ តេ វទន្តិ “ននុ, ភន្តេ, បុព្ពេបិ មនុស្សា ឥមំ និស្សាយ សស្សំ អកំសូ”តិ ។ តតោ វត្តព្វា – “តេ សង្ឃស្ស ឥមញ្ច ឥមញ្ច ឧបការំ អកំសុ, ឥទញ្ចិទញ្ច កប្បិយភណ្ឌំ អទំសូ”តិ។ សចេ វទន្តិ – “មយម្បិ ទស្សាមា”តិ, ឯវម្បិ វដ្ដតិ។

សចេ បន កោចិ អព្យត្តោ អកប្បិយវោហារេន តឡាកំ បដិគ្គណ្ហាតិ វា ការេតិ វា, តំ ភិក្ខូហិ ន បរិភុញ្ជិតព្វំ, តំ និស្សាយ លទ្ធំ កប្បិយភណ្ឌម្បិ អកប្បិយមេវ។ សចេ ភិក្ខូហិ បរិច្ចត្តភាវំ ញត្វា សាមិកា វា តេសំ បុត្តនត្តារោ វា អញ្ញោ វា កោចិ វំសេ ឧប្បន្នោ បុន កប្បិយវោហារេន ទេតិ, វដ្ដតិ។ បច្ឆិន្នេ កុលវំសេ យោ តស្ស ជនបទស្ស សាមិកោ, សោ អច្ឆិន្ទិត្វា បុន ទេតិ, ចិត្តលបព្ពតេ ភិក្ខុនា នីហដឧទកវាហកំ អឡនាគរាជមហេសី វិយ, ឯវម្បិ វដ្ដតិ។

កប្បិយចោហារេបិ ហ្គកាចរេសត បដិក្កហិតតញ្ញអារេក ស្ទន្ធិត្តាត៌ យត្តិក្សន្ធរលាបញ្ញាពត្តតាឌិតិ ឥ កាតុំ ចដ្ឋតិ៍ តំ តិស្សាយ បត សស្សុំ កេរាត្តេ ជិប្ពា កប្បិយការកំ ធេបតុំ ត ចដ្ឋតិ៍ យជិ តេ សយេយច កប្បិយកល្ហំ ទេត្តិ, ករេហតញ្ញ៉ា៍ តេតា តេឥ ទេត្តិ, ត ចោរេឥតញ្ញ៉ា, ត សារេតញ្ញ៉ា៍ បច្ចយចរេសត បដិក្កហិតតញ្ញអារេក កប្បិយការកំ ធេបតុំ ចដ្ឋតិ៍ យត្តិក្សន្ធរលាបញ្ញាពត្តតាឌិតិ បត កាតុំ ត ចដ្ឋតិ៍ សចេ កប្បិយការកា សយេយច កេរាត្តិ, ចដ្ឋតិ៍ អញ្ញេត្តត បត លឌ្ឍិកិក្ខតា ការាបិតេតស្ស កិញ្ចាបិ បដិក្កហេលា កប្បិយំ, កិក្ខុស្ស បយោកបច្ចយា ហ្គប្បេត្តត យិស្សកត្តា ចិសកាតបិល្ហបិតេតា ចិយ អកប្បិយមំសរសយិស្សកេកាឌត៌ ចិយ ឥ ទុត្តិតិក្កទោកំ ហោតិ, សទ្ធានំ អកប្បិយមេច៍

សចេ បត “ហ្គកស្ស ឈ្លកាមេសា អត្ថិ, តញ្ញអាកស្ស បិញ្ញាត ចិរា, យចា ពាហុំ ហ្គកំ កល្ហាតិ, ឲចំ ករោហិ, តិរេសមីរេប ហ្គកំ ករោហី”តិ ឲចំ ហ្គកមេយច ចិចារេតិ, ចដ្ឋតិ៍ ហ្គន្ធេត អក្កំ ត បិតេតត្តិ, “ហ្គកកម្មំ លក្ខត្តុ ហ្គបិសកា”តិ ចត្តុំ ចដ្ឋតិ៍ “សស្សុំ កត្វា អាហរថា”តិ ចត្តុំ បត ត ចដ្ឋតិ៍ សចេ បត តញ្ញអារេក អតិពាហុំ ហ្គកំ ជិប្ពា បស្សេតា ចា បិដ្ឋេតា ចា យាតិកំ តិហរាបេតិ, ចត៌ លិត្តាបេត្វា ពេពាេរ ការាបេតិ, បេរិរាលេពេឌារេរស្ស ចា បកតិកាកំ អក្កហេត្វា អតិរេកំ កល្ហាតិ, តចសស្ស ចា អកាលសស្ស ចា អបរិច្ឆិត្តការេក “ឲត្តកេ កហាបណេ ទេថា”តិ កហាបណេ ហ្គដ្ឋាបេតិ, សទ្ធានំ អកប្បិយំ៍

ឃោ បត “កស្សច ចបថា”តិ អចត្វា “ឲត្តកាយ ក្មមិយា, ឲត្តកោ តាយ ភាគោ”តិ ឲចំ ក្មមិំ ចា បតិដ្ឋាបេតិ, “ឲត្តកេ ក្មមិភាគេ អយេត្តំ សស្សុំ កតំ, ឲត្តកំ តាយ ភាកំ កល្ហថា”តិ ចឥត្តស្ស កស្សកោស្ស ក្មមិប្បមាលក្កហលត្ថំ រជ្ជុយា ចា ឥល្លេត ចា មិតាតិ, ខលេ ចា ឥត្វា រក្ខតិ, ខលតោ ចា តិហរាបេតិ, កោដ្ឋាការេ ចា បដិសាមេតិ, តស្សេច តំ អកប្បិយំ៍

សចេ កស្សកា កហាបណេ អាហរិត្វា “ឥមេ សង្ឃស្ស អាហដា”តិ ចឥត្តិ, អញ្ញាតរោ ឥ កិក្ខុ “ត សង្ឃោ កហាបណេ ខាឥតី”តិ សញ្ញាយ “ឲត្តកេហិ កហាបណេហិ សាដកេ អាហរ, ឲត្តកេហិ យាគុអាឌិតិ សម្បាទេហី”តិ ចឥតិ៍ យំ តេ អាហរត្តិ, សទ្ធានំ អកប្បិយំ៍ កស្មា? កហាបណាត៌ ចិចារិតត្តា៍

សចេ ឥញ្ញា អាហរិត្វា ឥមំ សង្ឃស្ស អាហដត្តិ ចឥត្តិ, អញ្ញាតរោ ឥ កិក្ខុ បុរិមតយេតេច “ឲត្តកេហិ ចីហីហិ ឥមព្វាឥព្វា អាហរថា”តិ ចឥតិ៍ យំ តេ អាហរត្តិ, តស្សេច អកប្បិយំ៍ កស្មា? ឥញ្ញាស្ស ចិចារិតត្តា៍

សចេ តណ្ឌុលំ ចា អបរណ្ណំ ចា អាហរិត្វា “ឥមំ សង្ឃស្ស អាហដ”ត្តិ ចឥត្តិ, អញ្ញាតរោ ឥ កិក្ខុ បុរិមតយេតេច “ឲត្តកេហិ តណ្ឌុលេហិ ឥមព្វាឥព្វា អាហរថា”តិ ចឥតិ៍ យំ តេ អាហរត្តិ, សទ្ធានំ កប្បិយំ៍ កស្មា? កប្បិយាត៌ តណ្ឌុលាឌិត៌ ចិចារិតត្តា៍ កយចិក្កេយេបិ អតាបត្តិ, កប្បិយការកស្ស អាចិក្ខិតត្តា៍

ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨷᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩃᨷᨻ᩠ᨻᨲᩮ ᩑᨠᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨧᨲᩩᩈᩣᩃᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ “ᩋᩉᩮᩣ ᩅᨲ ᩈ᩠ᩅᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᩏᨲ᩠ᨲᨠᨷ᩠ᨷᨾᩣᩉᩮ ᨷᩪᩅᩮ ᨷᨧᩮᨿ᩠ᨿᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩁᩣᨾᩥᨠᩣᨶᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨱᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᨾᨱ᩠ᨯᩃᩴ ᩋᨠᩣᩈᩥ, ᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩮᩣ ᩋᩣᩁᩣᨾᩥᨠᩮᩣ ᨲᨳᩮᩅ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᨴᩥᩅᩈᩮ ᨽᩮᩁᩥᨿᩣ ᩋᩣᨠᩮᩣᨭᩥᨲᩣᨿ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᨲᩥᨲᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩮ ᨷᩪᩅᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᨲ᩠ᨳᩮᩁᩴ ᩋᩣᩉ – “ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨾ᩠ᩉᩮᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨶᩮᩅ ᨷᩥᨲᩪᨶᩴ ᨶ ᨷᩥᨲᩣᨾᩉᩣᨶᩴ ᩑᩅᩁᩪᨷᩴ ᩈᩩᨲᨷᩩᨻ᩠ᨻᩴ, ᩑᨠᩮᨶ ᩋᨿ᩠ᨿᩮᨶ ᨧᨲᩩᩔᩣᩃᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᨷᩪᩅᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨠᨲᩣ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨩᩣᨲᩥ ᨷᨠᨲᩥ ᩋᨿ᩠ᨿᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᩁᩪᨷᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩩ, ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨹᩣᩈᩩᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨾᩉᩣᨳᩮᩁᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣᩅ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥ, ᩑᨠᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣᨷᩥ ᨷᩪᩅᩮᩣ ᨶ ᨣᩉᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᨳᩣᩁᩪᨷᩮᩈᩩᨷᩥ ᨶ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩮᩈᩩ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ –

ᩈᩃ᩠ᩃᩮᨡᩴ ᩋᨧ᩠ᨧᨩᨶ᩠ᨲᩮᨶ, ᩋᨷ᩠ᨷᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ;

ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩮᨷᩥ ᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᩋᩣᨾᩥᩈᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩃᩮᩣᩃᨲᩣᨲᩥ᪨

ᨿᩮᩣ ᨧᩣᨿᩴ ᨲᨲ᩠ᨳᩋᩣᨣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨷᩥᨠ᩠ᨠᩮᩃᩦ-ᨴᩮᨠᨧᩣᩉᨠᨿᩣᨲᩥᨠᩣᨴᩦᩈᩩᨷᩥ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨

ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩣᨷᩁᨱ᩠ᨱᩩᨧ᩠ᨨᩩᨹᩃᩣᨹᩃᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᩅᩣ ᨴᩮᨾᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨷᩥ “ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩋᩣᨣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᨿᨴᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᨶ “ᨧᨲᩩᨷᨧ᩠ᨧᨿᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨴᩮᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ, ᨲᨴᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, “ᩅᨶᩴ ᨴᩮᨾᩥ, ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩴ ᨴᩮᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ ᩋᨶᩣᨱᨲ᩠ᨲᩣᨿᩮᩅ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨷᩁᨱ᩠ᨱᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨽᩣᨣᩴ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ; ᩋᨴᩮᨶ᩠ᨲᩣ ᨶ ᨧᩮᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᨠᩮᨶᨧᩥᨴᩮᩅ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᨶ ᨲᩮᩈᩩ ᨷᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨧ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮ ᨧᩮᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ – “ᨶᨶᩩ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨷᩥ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᩍᨾᩴ ᩈᩔᩣᨶᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩮᩈᩩᩴ”ᨲᩥ, ᨲᨴᩣ ᨲᩮ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣ – “ᨲᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᩍᨴᨬ᩠ᨧᩥᨴᨬ᩠ᨧ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩋᨴᩴᩈᩩ”ᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ – “ᨾᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᩔᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᩴ ᨽᩪᨾᩥᨷ᩠ᨷᨴᩮᩈᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ “ᩈᩦᨾᩴ ᨴᩮᨾᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᩦᨾᩣ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨷᨶ ᨳᨾ᩠ᨽᩣ ᩅᩣ ᨷᩣᩈᩣᨱᩣ ᩅᩣ ᩈᨿᩴ ᨶ ᨮᨷᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? ᨽᩪᨾᩥ ᨶᩣᨾ ᩋᨶᨣ᩠ᨥᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᨠᩮᨶᩣᨷᩥ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩮᩣ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩣᩁᩣᨾᩥᨠᩣᨶᩴ ᨷᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ – “ᨮᨷᩥᨲᩣ ᨮᩣᨶᩮᨶ ᩋᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᩈᩦᨾᩣ ᨣᨲᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮᨷᩥ ᩉᩥ ᨲᩮ ᩋᨵᩥᨠᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᨠᨳᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᨴᩥ ᨷᨶ ᩁᩣᨩᩁᩣᨩᨾᩉᩣᨾᨲ᩠ᨲᩣᨴᨿᩮᩣ ᩈᨿᨾᩮᩅ ᨳᨾ᩠ᨽᩮ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨳᩣ”ᨲᩥ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥᨿᩮᩅ᪨

ᩈᨧᩮ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᩈᩦᨾᩣᨿ ᨲᩊᩣᨠᩴ ᨡᨱᨲᩥ, ᩅᩥᩉᩣᩁᨾᨩ᩠ᨫᩮᨶ ᨧ ᨾᩣᨲᩥᨠᩴ ᨶᩮᨲᩥ, ᨧᩮᨲᩥᨿᨦ᩠ᨣᨱᨻᩮᩣᨵᩥᨿᨦ᩠ᨣᨱᩣᨴᩦᨶᩥ ᨴᩩᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨾᩥᩈᨣᩁᩩᨠᨲᩣᨿ ᨶ ᩅᩣᩁᩮᨲᩥ, ᩑᨠᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᩅᩣᩁᩮᨲᩥ, ᩈᩮᩣᩅ ᨠᩥᩁ ᩍᩔᩁᩮᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᩑᨠᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨶ ᩅᩣᩁᩮᨲᩥ, “ᨲᩅᩮᩅ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ”ᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᨷᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᩅᩣᩁᩮᨲᩥ, ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣᩅ ᩍᩔᩁᩮᩣ᪨ ᩈᨦ᩠ᨥᩥᨠᩮᩈᩩ ᩉᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨿᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩣᩅ ᩍᩔᩁᩮᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᩅᩣᩁᩥᨿᨾᩣᨶᩮᩣᨷᩥ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨷᩴᩈᩩᩴ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᩏᨷᩁᩥ ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨷᩴᩈᩩᩴ ᩏᨷᩁᩥ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩪᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

សេច ខោទិ យធាឌាតេមច ស្ណុំ ចា អបរល្ហិ ចា អលិត្យក្យព្ភាឌិកំ ចា ចល្លិចលំ ឌាត្យការេយា “ខុតំ សន្ធិ ស្ណុរេចត្តិ អបរល្ហាចត្ថិ ចល្លិចលិចាដំ ឌយ្ហឹ”តិ ចឌតិ, សហ ចត្ថុភា បរាយដ្ឋត្តា “ភ ចដ្ដតឹ”តិ យហាស្មុយេត្ឋេរា អាហៈ យហាបក្ខុយេត្ឋេរា បភ “អកិលិបយត្តុយេតំ សាយិកាត់េឃច ហិ េសា ក្ខុយិការេកា តស្ថា ចដ្ដតឹ”តិ អាហៈ

“ឌាសំ ឌយ្ហឹ”តិ ចឌតិ, ភ ចដ្ដតិៈ “អារាយិកំ ឌយ្ហិ, េចឃ្យាចក្ខុកាទំ ឌយ្ហិ, កប្បិយការកំ ឌយ្ហឹ”តិ ចុរេត្តុ ចដ្ដតិៈ សេច េសា អារាយិកោ បុរេកត្តុយ្បិ បច្ឆាកត្តុយ្បិ សជ្ឈុស្សច កយ្ហំ កេរាតិ, សាយេលាស្ស ចិឃ សន្ធិ េកសឌ្ឍបដិឌក្កុតយ្បិ តស្ស កាតត្ថិៈ សេច បុរេកត្តុយេច សជ្ឈុស្ស កយ្ហំ កេរាតិ, បច្ឆាកត្តុ អត្តុេភា កយ្ហំ កេរាតិ, សាឃំ តិចាេបិ ភ ឌាតេឌ្ឋាៈ េឃបិ បញ្ចាឌិចសចាេរេភ ចា បក្ខចាេរេភ ចា សជ្ឈុស្ស កយ្ហំ កត្វា េសសកាេល អត្តុេភា កយ្ហំ កេរាត្តិ, េតសយ្បិ ករលាការលេឃច កត្តុញ្ចា តិចាេបិ ច ឌាតេឌ្ឋាៈ សេច សជ្ឈុស្ស កយ្ហំ តត្តិ, អត្តុេភាេឃច កយ្ហំ កត្វា ឌីចត្តិ, េត េច ហត្ថុកយ្ហុយ្ហុល់ អាេភត្វា េឌត្តិ, កេហតត្ថិៈ េភា េច េឌត្តិ, ភ កិញ្ចិ ចត្តុត្ថាៈ ឃំ កិញ្ចិ រេឌកឌាសយ្បិ េបសការឌាសយ្បិ អារាយិកភាេយភ សយ្យដិត្តិតំ ចដ្ដតិៈ

សេច “ការេចា េឌយា”តិ ចឌត្តិ, “ភ ចដ្ដតឹ”តិ បដិក្ខិបិតត្ឋាៈ ត្តយា ការេចា ក្យុេតាតិ បល្ហិេតហិ បញ្ចា េការសបរិេកាកត្វាឃ ឌិត្តាតិ, “យឃយ្បិ បញ្ចាេការសបរិេកាកត្វាឃ េឌយា”តិ ចុរេត្តុ ចដ្ដតិៈ អឌិកាឌីស្មុបិ ខុេសច ភេឃាៈ “ហត្ថិ េឌយ, អស្សំ យហិសំ ក្យុក្កដំ ស្មុកាទំ េឌយា”តិ ចឌត្តិ, សយ្យដិត្តិតំ ភ ចដ្ដតិៈ សេច េកចិ យត្តុស្សា “អេបា្យាស្សុក្កា, កេត្តុ, ត្យុេយ្បហាេច, យឃំ ត្តេយ កេហត្វា ត្យុយ្យាតំ កប្បិយកល្បំ ឌស្សាយា”តិ កល្ហត្តិ, ចដ្ដតិៈ “ក្យុក្កដស្មុកាទា ស្មុលំ ឌីចត្តុ”តិ អេរេឌ្ឋា ចិស្សេឌ្ឋតំ ចដ្ដតិៈ “ត្តយំ តឡ្យអាកំ, ត្តយំ េលត្តំ, ត្តយំ ចត្ថំ, ចិហារស្ស េឌយា”តិ ចុរេត្តុ បដិក្ខិបិតំ ភ លត្ភតិតិៈ េសសេយត្ឋស្វត្តាភត្ឋេយចៈ

សយ្ដ្ឋាភាឌីស្ម ត្តឌយ្បិ លេសយ្ដ្ឋាត់ កិរិយំ, េភាសញ្ញាចិេយាក្លិ, អចិត្តកំ, បណ្ណតិចឌ្ឈំ, កាយកយ្យចចីកយ្ហំ , តិចិត្តំ, តិេចឌតត្តិៈ

ទាឌសិក្ខាបេឌចល្ហិតា តិដ្ឋិតាៈ

តិដ្ឋិេតា ឌីចេរចេក្កោ បេឌេយាៈ

៦ៈ េកាសិយចេក្កោ

១ៈ េកាសិយសិក្ខាបេឌចល្ហិតា

៥៣៦ៈេតតសេយេឃភាតិ េកាសិយសិក្ខាបេឌៈ តត្ថ សត្ថុទិត្វា កតំ េហាតឹតិ សេយ ក្ខុយិការេក េកាសិឃំស្មុតិ ស្តបស្សុបរិ សត្ថុទិត្វា កញ្ចិកាឌីហិ សិញ្ចិត្វា កតំ េហាតិៈ ខុេកាតបិ េកាសិឃំស្មុកា យិស្សិត្វាតិ តិដ្ឋតុ អត្តុេភា ទុចិចេសភ យិស្សិតំ, សេចបិ តស្ស កេរាលដ្ឋាេភ ចាេតា ខុកំ

កោសិយំសុំ អាទេត្វា បាតេតិ, ឧភយំ មិស្សេត្វា ករណេន ហោតីតិ. សេសំ ឧត្តានត្ថមេវ.

ឆសមុដ្ឋានំ, កិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មវចីកម្មំ,

តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ.

កោសិយសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

២. សុទ្ធកាឡកសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥៤៧. តេន សមយេនាតិ សុទ្ធកាឡកសិក្ខាបទំ. តត្ថ សុទ្ធកាឡកានន្តិ សុទ្ធានំ កាឡកានំ, អញ្ញេហិ អមិស្សិតកាឡកានន្តិ អត្ថោ. សេសំ ឧត្តានត្ថមេវ. សមុដ្ឋានាទីនិបិ កោសិយសិក្ខាបទសទិសានេវាតិ.

សុទ្ធកាឡកសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

២. ទ្វេភាគសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥៥២. តេន សមយេនាតិ ទ្វេភាគសិក្ខាបទំ. តត្ថ អន្តេ អាទិយិត្វាតិ សន្ថតស្ស អន្តេ អនុវាតំ វិយ ទស្សេត្វា ឱទាតំ អល្លិយាបេត្វា.

ទ្វេ ភាគាតិ ទ្វេ កោដ្ឋាសា. អាទាតព្វាតិ គហេតព្វា. គោចរិយានន្តិ កបិលវណ្ណានំ. ទ្វេ តុលា អាទាតព្វាតិ ចតូហិ តុលាហិ ការេតុកាមេន សន្ធាយ វុត្តំ. អត្ថតោ បន យត្តកេហិ ឯឡកលោមេហិ កាតុកាមោ ហោតិ, តេសុ ទ្វេ កោដ្ឋាសា កាឡកានំ ឯកោ ឱទាតានំ, ឯកោ គោចរិយានន្តិ ឯវមេវ ឥច្ឆិតំ ហោតីតិ វេទិតព្វំ. សេសំ ឧត្តានត្ថមេវ.

សមុដ្ឋានាទីនិបិ កោសិយសិក្ខាបទសទិសានេវ. កេវលំ ហិ អាទាយ អនាទាយ ច ករណតោ កិរិយាកិរិយំ វេទិតព្វន្តិ.

ទ្វេភាគសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

៤. ឆព្វស្សសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥៥៨. តេន សមយេនាតិ ឆព្វស្សសិក្ខាបទំ។ តត្ថ ឩហទន្តិបិ ឧម្មិហន្តិបីតិ សន្ថតានំ ឧបរិ វច្ចម្បិ បស្សាវម្បិ ករោន្តីតិ វុត្តំ ហោតិ។

ទិន្នា សង្ឃេន ឥត្តន្តាយស្ស ភិក្ខុនោ សន្ថតសម្មុតីតិ ឯវំ លទ្ធសម្មុតិកោ ភិក្ខុ យាវ រោគោ ន វូបសម្មតិ, តាវ យំ យំ ឋានំ គច្ឆតិ, តត្ថ តត្ថ សន្ថតំ កាតុំ លភតិ។ សចេ អរោគោ ហុត្វា បុន មូលព្យាធិនាវ គិលានោ ហោតិ, សោយេវ បរិហារោ, នត្ថញ្ញា សម្មុតិកិច្ចន្តិ ផុស្សទេវត្ថេរោ អាហ។ ឧបតិស្សត្ថេរោ បន “សោ វា ព្យាធិ បដិកុប្បតុ, អញ្ញោ វា, ‘សកិំ គិលានោ’តិ នាមំ លទ្ធំ លទ្ធមេវ, បុន សម្មុតិកិច្ចំ នត្ថី”តិ អាហ។

ឱរេនចេ ឆន្នំ វស្សានន្តិ ឆន្នំ វស្សានំ ឱរិមភាគេ, អន្តោតិ អត្ថោ។ បទភាជនេ បន សព្យញ្ជនស្សត្ថំ “ឩនកឆព្វស្សានី”តិ វុត្តំ។

អនាបត្តិ ឆព្វស្សានិ ករោតីតិ យទា ឆព្វស្សានិ បរិបុណ្ណានិ ហោន្តិ, តទា សន្ថតំ ករោតិ។ ទុតិយបទេបិ “យទា អតិរេកឆព្វស្សានិ ហោន្តិ, តទា ករោតី”តិ ឯវមេត្ថ អត្ថោ។ ន ហិ សោ ឆព្វស្សានិ ករោតីតិ។ សេសំ ឧត្តានត្ថមេវ។

សមុដ្ឋានាទីនិ កោសិយសិក្ខាបទសទិសានេវាតិ។

ឆព្វស្សសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៥. និសីទនសន្ថតសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥៦៥. តេន សមយេនាតិ និសីទនសន្ថតសិក្ខាបទំ។ តត្ថ ឥច្ឆាមហំ ភិក្ខវេតិ ភគវា កិរ តំ តេមាសំ ន កញ្ចិ វេនេយ្យសត្តំ អទ្ទស, តស្មា ឯវមាហ។ ឯវំ សន្តេបិ តន្តិវសេន ធម្មទេសនា កត្តព្វា សិយា។ យស្មា បនស្ស ឯវំ ហោសិ – “យទិ ឱកាសំ ការេត្វា បដិសល្លីនេ ភិក្ខូ អធម្មិកំ កតិកវត្តំ ករិស្សន្តិ, តំ ឧបសេនោ ភិន្ទិស្សតិ។ អហំ តស្ស បសីទិត្វា ភិក្ខូនំ ទស្សនំ អនុជានិស្សាមិ, តតោ មំ បស្សិតុកាមា ពហូ ភិក្ខូ ធុតង្គានិ សមាទិយិស្សន្តិ, អហញ្ច តេហិ ឧជ្ឈិតសន្ថតបច្ចយា សិក្ខាបទំ បញ្ញបេស្សាមី”តិ, តស្មា ឯវមាហ។ ឯវំ ពហូនិ ហិ ឯត្ថ អានិសំសានីតិ។

សបរិសោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមីតិ ថេរោ កិរ “ន, ភិក្ខវេ, ឩនទសវស្សេន ឧបសម្បាទេតព្វោ, យោ ឧបសម្បាទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (មហាវ. ៧៥) ឥមស្មិំ ខន្ធកសិក្ខាបទេ “កថញ្ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស អញ្ញេហិ ឱវទិយោ អនុសាសិយោ អញ្ញំ ឱវទិតុំ អនុសាសិតុំ មញ្ញិស្សសី”តិ ឯវមាទិនា នយេន គរហំ លភិត្វា “សត្ថា មយ្ហំ បរិសំ និស្សាយ គរហំ អទាសិ, សោ ទានាហំ ភគវន្តំ តេនេវ បុណ្ណចន្ទសស្សិរិកេន សព្វាការបរិបុណ្ណេន មុខេន ព្រហ្មឃោសំ និច្ឆារេត្វា បរិសំយេវ និស្សាយ សាធុការំ ទាបេស្សាមី”តិ សុហទយោ កុលបុត្តោ អតិរេកយោជនសតំ បដិក្កមិត្វា បរិសំ ជិនិត្វា បព្វាជេត្វាហិ ភិក្ខុសតេហិ បរិវុតោ បុន ភគវន្តំ ឧបសង្កមន្តោ តេន វុត្តំ –

“សបរិសោ យេត កកចា តេតុបសគ្គំ”តិ។ ត ហិ សគ្គា ព្យគ្ឃាតំ អញ្ញាចា អារាមេឆាំ អញ្ញាណ ចត្តសព្យត្តិយា។

កកចតេតាអចិន្តេ តិសិន្តោតិ ចត្តសព្យត្តិយា បរិសុឆ្ការេចត តិរាសគ្គោ សិទោ ចិឃ កញ្ញាតបន្តាតស្ស កកចតេតា អចិន្តេ តិសិន្តោ។ ឧតេចោចាតិ កចាសប្បត្តោបតត្តំ ឧតំ អចោច។ យតាបាតិ តេ កិត្តុ បំសុក្កុលិកីតិ កិត្តុ ពច ត្តយាតិ បំសុក្កុលិតិ យតាបាតិ, អត្តតោ ទុចិឃា ពត្តិឃា កហិតាតីតិ អចេត្វា។ ត តោ តយ, កតេត្តា, យតាបាតីតិ, កតេត្តា ត យឃា អត្តតោ ទុចិឃា កហិតាតិ, កលក្កាតេត ចិឃ យត្តកតាព្យអតេត ចិឃ ច កាហិតោតាឃីត្វំ ចស្សតិ។

បញ្ញាឃិស្សតីតិ បញ្ញាតោ អកិញ្ញាតោ កចិស្សតិ, តត្ត សគ្គិស្សិស្សតីតិ ទុត្តំ តោហតិ។ ត យឃំ អបញ្ញាត្តំ បញ្ញាបេស្សាយាតិ យឃំ សាចកា តាយ អបញ្ញាត្តំ ត បញ្ញាបេស្សាយ, ព្យគ្ឃចិសយោ ហិ ឧតសា ឃចិចំ “បាចិត្តិឃំ ទុក្កដ”ត្តិអាចិតា តយេត អបញ្ញាត្តសិក្ខាបចបញ្ញាបតំ បញ្ញាត្តសព្ឆិត្តតំ ចា។ សយាចាឃាតិ តំ តំ សិក្ខាបចំ សយាចិឃិត្វា, “សាតុ សុដ្ធុ”តិ សព្យចិឆ្តិត្វា ឃតាបញ្ញាតេត្តសុ សគ្គាសិក្ខាបចេសុ សិក្ខិស្សាយាតិ ចស្សតិ។ តស្ស អារេគ្ឃិតេត្វា បុតបិ “សាតុ សាតុ”តិ សាតុការាយចាសិ។

៤៥៤។ អតុញ្ញាតាចុតេសាតិ អតុញ្ញាតំ, អាចុតេសា។ បិតេហត្វាតិ បិហឃត្វា។ សត្វាតាតិ វូឌ្ឍិប្បាតិ សត្វេត ចព្វត្វឌីចរសក្តិតាឃ សត្វាសត្វាតាតិ វូឌ្ឍិប្បា។ ឆល្ហិ កាចំ កត្វា កិត្តុ អាយតេត្តសិតិ កកចា សត្វាតាតិ ចិព្យកិល្លាតិ ចិន្វា “សគ្ឃាចេឃ្យចិតិបាតេត ការេហំ តត្តំ, បរិកោក្យបាឃំ តេតសំ ចស្សស្សាយិ”តិ ឆល្ហិ កាចំ កត្វា កិត្តុ អាយតេត្តសិ។

៤៥៥។ សកាំ តិចត្តឃិ សកាំ បាទុតឃិតិ សកាំ តិសិត្តស្ញោច តិបត្តញ្ញា។ សាយត្តាតិ ឧកបស្សតោ ចដ្ឋិ ចា ចតុរស្សំ ចា ចិត្តិត្វា កហិតដ្ឋាតំ ឃតា ចិចត្តិយត្តំ តោហតិ, ឧចំ កេហតត្តំ, សត្វាតេត្តត បត បិឡព្គឃំ ចុត្តតយេតេច ឧកចេស ចា សត្វាទិតត្តំ, ចិជេតត្វា ចា បិស្សាំ កត្វា សត្វាទិតត្តំ, ឧចំ ចិទតាទំ តោហតីតិ។ សេសំ ឧត្តាតត្តសេច។

សព្ឌ្យាតាចីតិ កិរិឃាកិរិឃត្វា ត្តុយស្ស សិក្ខាបចស្ស តេ្វកាកសិក្ខាបចសចីសាតីតិ។

ត្តុយេសុ បត បញ្ញាសុ សត្វតេសុ បុរិយាតិ តីកិ ចិតឃកឃំ កត្វា បចិលកិត្វា បរិក្សញ្ញាំ ត ចដ្ឋិត្តិ, បច្ឆិយាតិ តេ្វ ចដ្ឋិតិ តេចិតត្តាតីតិ។

តិសិចតសត្វាតសិក្ខាបចចណ្ណតា តិដ្ឋិតា។

៤។ ឧព្យអកតេលិយសិក្ខាបចចណ្ណតា

៤៥៦។ តេតសយតេយតាតិ ឧព្យអកតេលិយសិក្ខាបចំ។ តត្ត វូប្បតេល្ហសុត្តិ “កិត្តុកោត, កតេត្តា, កឹតាតី”តិអាចិតិ ចចត្តា អចហសិស្ស។ ចិតកោច

អាសុម្ភីតិ យថា មនុស្សា អរញ្ញតោ មហគ្ឃំ ភារុការំ អានេត្វា កិលន្តា ឋិតកាវ បាតេន្តិ, ឯវំ បាតេសីតិ អត្ថោ។

៥៧៤។ សហត្ថាតិ សហត្ថេន, អត្តនា ហរិតព្ពានីតិ វុត្តំ ហោតិ។ ពហិតិយោជនំ បាតេតីតិ តិយោជនតោ ពហិ បាតេតិ។ អន្តរាយេន បតនកេ ហត្ថតោ មុត្តមត្តេ លោមគណនាយ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយានិ។ សចេ ពហិតិយោជនេ រុក្ខេ វា ថម្ភេ វា បដិហញ្ញិត្វា បុន អន្តោ បតន្តិ, អនាបត្តិ។ ភូមិយំ បតិត្វា ឋត្វា ឋត្វា វដ្ដមានា ឯឡកលោមភណ្ឌិកា បុន អន្តោ បវិសតិ, អាបត្តិយេវ។ អន្តោ ឋត្វា ហត្ថេន វា បាទេន វា យដ្ឋិយា វា វដ្ដេតិ ឋត្វា វា អឋត្វា វា វដ្ដមានា ភណ្ឌិកា គច្ឆតុ, អាបត្តិយេវ។ "អញ្ញោ ហរិស្សតី"តិ ឋបេតិ, តេន ហរិតេបិ អាបត្តិយេវ។ សុទ្ធចិត្តេន ឋបិតំ វាតោ វា អញ្ញោ វា អត្តនោ ធម្មតាយ ពហិ បាតេតិ, អាបត្តិយេវ។ ទិរាស្សាហត្តា អចិត្តកត្តា ច សិក្ខាបទស្ស។ កុរុន្ទិយាទីសុ បន "ឯវំ អនាបត្តី"តិ វុត្តំ, សា អនាបត្តិ បាឡិយា ន សមេតិ។ ឧភតោភណ្ឌិកំ ឯកាពទ្ធំ កត្វា ឯកំ ភណ្ឌិកំ អន្តោសីមាយ ឯកំ ពហិសីមាយ ករោន្តោ ឋបេតិ, រក្ខតិ តាវ។ ឯកាពទ្ធេ កាជេបិ ឯសេវ នយោ។ យទិ បន អពន្ធិត្វា កាជកោដិយំ ឋបិតមត្តមេវ ហោតិ, ន រក្ខតិ។ ឯកាពទ្ធេបិ បរិវត្តេត្វា ឋបិតេ អាបត្តិយេវ។

អញ្ញស្ស យានេ វាតិ ឯត្ថ គច្ឆន្តេ យានេ វា ហត្ថិបិដ្ឋិអាទីសុ វា សាមិកស្ស អជានន្តស្សេវ ហរិស្សតីតិ ឋបេតិ, តស្មិំ តិយោជនំ អតិក្កន្តេ អាបត្តិ។ អគច្ឆន្តេបិ ឯសេវ នយោ។ សចេ បន អគច្ឆន្តេ យានេ វា ហត្ថិបិដ្ឋិយាទីសុ វា ឋបេត្វា អភិរុហិត្វា សារេតិ, ហេដ្ឋា វា គច្ឆន្តោ ចោទេតិ, បក្កោសន្តោ វា អនុពន្ធាបេតិ, "អញ្ញំ ហរាបេតី"តិ វចនតោ អនាបត្តិ។ កុរុន្ទិយាទីសុ បន "អាបត្តី"តិ វុត្តំ, តំ "អញ្ញំ ហរាបេតី"តិ ឥមិនា ន សមេតិ។ អទិន្នាទានេ បន សុង្កឃាតេ អាបត្តិ ហោតិ។ យា ហិ តត្ថ អាបត្តិ, សា ឥធ អនាបត្តិ។ យា ឥធ អាបត្តិ, សា តត្ថ អនាបត្តិ។ តំ ឋានំ បត្វា អញ្ញវិហិតោ វា ចោរាទីហិ វា ឧបទ្ទុតោ គច្ឆតិ, អាបត្តិយេវ។ សព្ពត្ថ លោមគណនាយ អាបត្តិបរិច្ឆេទោ វេទិតព្ពោ។

៥៧៥។ តិយោជនំ វាសាធិប្បាយោ គន្ត្វា តតោ បរំ ហរតីតិ យត្ថ គតោ, តត្ថ ឧទ្ទេសបរិបុច្ឆាទីនំ វា បច្ចយាទីនំ វា អលាភេន តតោ បរំ អញ្ញត្ថ គច្ឆតិ, តតោបិ អញ្ញត្ថាតិ ឯវំ យោជនសតម្បិ ហរន្តស្ស អនាបត្តិ។ អច្ឆិន្នំ បដិលភិត្វាតិ ចោរា អច្ឆិន្ទិត្វា និរត្ថកភាវំ ញត្វា បដិទេន្តិ, តំ ហរន្តស្ស អនាបត្តិ។ និស្សដ្ឋំ បដិលភិត្វាតិ វិនយកម្មកតំ បដិលភិត្វាតិ អត្ថោ។

កតភណ្ឌន្តិ កតំ ភណ្ឌំ កម្ពលកោជវសន្ថតាទិំ យំ កិញ្ចិ អន្តមសោ សុត្តកេន ពទ្ធមត្តម្បិ។ យោ បន តនុកបត្តត្ថវិកន្តរេ វា អាយោគអំសពទ្ធកកាយពន្ធនាទីនំ អន្តរេសុ វា បិប្ផលិកាទីនំ មលរក្ខណត្ថំ សិបាដិកាយ វា អន្តមសោ វាតាពាធិកោ កណ្ណច្ឆិទ្ទេបិ លោមានិ បក្ខិបិត្វា គច្ឆតិ, អាបត្តិយេវ។ សុត្តកេន បន ពន្ធិត្វា បក្ខិត្តំ កតភណ្ឌដ្ឋានេ តិដ្ឋតិ, វេណិំ កត្វា ហរតិ, ឥទំ និធានមុខំ នាម, អាបត្តិយេវាតិ។ សេសំ ឧត្តានត្ថមេវ។

សមុដ្ឋានាទីសុ ឥទំ ឯឡកលោមសមុដ្ឋានំ នាម, កាយតោ ច កាយចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ, កិរិយំ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

ឯឡកលោមសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៧. ឯឡកលោមធោវាបនសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥៧៩. តេន សមយេនាតិ ឯឡកលោមធោវាបនសិក្ខាបទំ។ តត្ថ រិញ្ចន្តីតិ ឧទ្ទេសន្តិ វិស្សជ្ជេន្តិ, ន សក្កោន្តិ អនុយុញ្ជិតុន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ សេសមេត្ថ បុរាណចីវរសិក្ខាបទេ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វំ សទ្ធិំ សមុដ្ឋានាទីហីតិ។

ឯឡកលោមធោវាបនសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៨. រូបិយសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥៨១. តេន សមយេនាតិ រូបិយសិក្ខាបទំ។ តត្ថ បដិវិសោតិ កោដ្ឋាសោ។

៥៨២-៣. ជាតរូបរជតន្តិ ឯត្ថ ជាតរូបន្តិ សុវណ្ណស្ស នាមំ។ តំ បន យស្មា តថាគតស្ស វណ្ណសទិសំ ហោតិ, តស្មា "សត្ថុវណ្ណោ វុច្ចតី"តិ បទភាជនេ វុត្តំ។ តស្សត្ថោ – "យោ សត្ថុវណ្ណោ លោហវិសេសោ, ឥទំ ជាតរូបំ នាមា"តិ។ រជតំ បន "សង្ខោ, សិលា, បវាឡ, រជតំ, ជាតរូប"ន្តិអាទីសុ (បារា. ៥០៩) រូបិយំ វុត្តំ។ ឥធ បន យំ កិញ្ចិ វោហារគមនីយំ កហាបណាទិ អធិប្បេតំ។ តេនេវស្ស បទភាជនេ "កហាបណោ លោហមាសកោ"តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ កហាបណោតិ សោវណ្ណមយោ វា រូបិយមយោ វា បាកតិកោ វា។ លោហមាសកោតិ តម្ពលោហាទីហិ កតមាសកោ។ ទារុមាសកោតិ សារទារុនា វា វេឡុបេសិកាយ វា អន្តមសោ តាលបណ្ណេនាបិ រូបំ ឆិន្ទិត្វា កតមាសកោ។ ជតុមាសកោតិ លាខាយ វា និយ្យាសេន វា រូបំ សមុដ្ឋាបេត្វា កតមាសកោ។ "យេ វោហារំ គច្ឆន្តី"តិ ឥមិនា បន បទេន យោ យោ យត្ថ យត្ថ ជនបទេ យទា យទា វោហារំ គច្ឆតិ, អន្តមសោ អដ្ឋិមយោបិ ចម្មមយោបិ រុក្ខផលពីជមយោបិ សមុដ្ឋាបិតរូបោបិ អសមុដ្ឋាបិតរូបោបិ សព្វោ សង្គហិតោ។

ឥច្ចេតំ សព្វម្បិ រជតំ ជាតរូបំ ជាតរូបមាសកោ, វុត្តប្បភេទោ សព្វោបិ រជតមាសកោតិ ចតុព្វិធំ និស្សគ្គិយវត្ថុ ហោតិ។ មុត្តា, មណិ, វេឡុរិយោ, សង្ខោ, សិលា, បវាឡំ, លោហិតង្កោ, មសារគល្លំ, សត្ត ធញ្ញានិ, ទាសិទាសខេត្តវត្ថុបុប្ផារាមផលារាមាទយោតិ ឥទំ ទុក្កដវត្ថុ។ សុត្តំ ផាលោ បដកោ កប្បាសោ អនេកប្បការំ អបរណ្ណំ សប្បិនវនីតតេលមធុផាណិតាទិភេសជ្ជញ្ច ឥទំ កប្បិយវត្ថុ។ តត្ថ និស្សគ្គិយវត្ថុំ អត្តនោ វា សង្ឃគណបុគ្គលចេតិយានំ វា អត្ថាយ សម្បដិច្ឆិតុំ ន វដ្ដតិ។ អត្តនោ អត្ថាយ សម្បដិច្ឆតោ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ហោតិ, សេសានំ អត្ថាយ ទុក្កដំ។ ទុក្កដវត្ថុំ សព្វេសម្បិ អត្ថាយ សម្បដិច្ឆតោ ទុក្កដមេវ។ កប្បិយវត្ថុម្ហិ អនាបត្តិ។ សព្វម្បិ និក្ខិបនត្ថាយ ភណ្ឌាគារិកសីសេន សម្បដិច្ឆតោ ឧបរិ រតនសិក្ខាបទេ អាគតវសេន បាចិត្តិយំ។

ឧគ្គណ្ហេយ្យាតិ គណ្ហេយ្យ។ យស្មា បន គណ្ហន្តោ អាបត្តិំ អាបជ្ជតិ, តេនស្ស បទភាជនេ “សយំ គណ្ហាតិ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយ”ន្តិ វុត្តំ។ ឯស នយោ សេសបទេសុបិ។

តត្ថ ជាតរូបរជតកហាបណមាសកេសុ ច ឯកំ គណ្ហតោ វា គណ្ហាបយតោ វា ឯកា អាបត្តិ។ សហស្សំ ចេបិ ឯកតោ គណ្ហាតិ, គណ្ហាបេតិ, វត្ថុគណនាយ អាបត្តិយោ។ មហាបច្ចរិយំ បន កុរុន្ទិយញ្ច សិថិលពទ្ធាយ ថវិកាយ សិថិលបុញ្ជិតេ វា ការណេ រូបគណនាយ អាបត្តិ។ ឃនពទ្ធេ បន ឃនបុញ្ជិតេ វា ឯកាវ អាបត្តីតិ វុត្តំ។

ឧបនិក្ខិត្តសាទិយនេ បន “ឥទំ អយ្យស្ស ហោតូ”តិ វុត្តេ សចេបិ ចិត្តេន សាទិយតិ, គណ្ហិតុកាមោ ហោតិ, កាយេន វា វាចាយ វា “នយិទំ កប្បតី”តិ បដិក្ខិបតិ, អនាបត្តិ។ កាយវាចាហិ វា អប្បដិក្ខិបិត្វាបិ សុទ្ធចិត្តោ ហុត្វា “នយិទំ អម្ហាកំ កប្បតី”តិ ន សាទិយតិ, អនាបត្តិយេវ។ តីសុ ទ្វារេសុ ហិ យេន កេនចិ បដិក្ខិត្តំ បដិក្ខិត្តមេវ ហោតិ។ សចេ បន កាយវាចាហិ អប្បដិក្ខិបិត្វា ចិត្តេន អធិវាសេតិ, កាយវាចាហិ កត្តព្ពស្ស បដិក្ខេបស្ស អករណតោ អកិរិយសមុដ្ឋានំ កាយទ្វារេ ច វចីទ្វារេ ច អាបត្តិំ អាបជ្ជតិ, មនោទ្វារេ បន អាបត្តិ នាម នត្ថិ។

ឯកោ សតំ វា សហស្សំ វា បាទមូលេ ឋបេតិ “តុម្ហាកំ ហោតូ”តិ, ភិក្ខុ “នយិទំ កប្បតី”តិ បដិក្ខិបតិ, ឧបាសកោ បរិច្ចត្តំ មយា តុម្ហាកន្តិ គតោ, អញ្ញោ តត្ថ អាគន្ត្វា បុច្ឆតិ – “កិំ, ភន្តេ, ឥទ”ន្តិ? យំ តេន អត្តនា ច វុត្តំ, តំ អាចិក្ខិតព្ពំ។ សោ ចេ វទតិ – “គោបយិស្សាមិ, ភន្តេ, គុត្តដ្ឋានំ ទស្សេថា”តិ, សត្តភូមិកម្បិ បាសាទំ អភិរុហិត្វា “ឥទំ គុត្តដ្ឋាន”ន្តិ អាចិក្ខិតព្ពំ, “ឥធ និក្ខិបាហី”តិ ន វត្តព្ពំ។ ឯត្តាវតា កប្បិយញ្ច អកប្បិយញ្ច និស្សាយ ឋិតំ ហោតិ។ ទ្វារំ បិទហិត្វា រក្ខណត្ថំ វសិតព្ពំ។ សចេ កិញ្ចិ វិក្កាយិកភណ្ឌំ បត្តំ វា ចីវរំ វា អាគច្ឆតិ, “ឥទំ គហេស្សថ ភន្តេ”តិ វុត្តេ “ឧបាសក អត្ថិ អម្ហាកំ ឥមិនា អត្ថោ, វត្ថុ ច ឯវរូបំ នាម សំវិជ្ជតិ, កប្បិយការកោ នត្ថី”តិ វត្តព្ពំ។ សចេ សោ វទតិ, “អហំ កប្បិយការកោ ភវិស្សាមិ, ទ្វារំ វិវរិត្វា ទេថា”តិ, ទ្វារំ វិវរិត្វា “ឥមស្មិំ ឱកាសេ ឋបិត”ន្តិ វត្តព្ពំ, “ឥទំ គណ្ហា”តិ ន វត្តព្ពំ។ ឯវម្បិ កប្បិយញ្ច អកប្បិយញ្ច និស្សាយ ឋិតមេវ ហោតិ, សោ ចេ តំ គហេត្វា តស្ស កប្បិយភណ្ឌំ ទេតិ, វដ្ដតិ។ សចេ អធិកំ គណ្ហាតិ, “ន មយំ តវ ភណ្ឌំ គណ្ហាម, និក្ខមាហី”តិ វត្តព្ពោ។

សង្ឃមជ្ឈេ និស្សជ្ជិតព្ពន្តិ ឯត្ថ យស្មា រូបិយំ នាម អកប្បិយំ, “តស្មា និស្សជ្ជិតព្ពំ សង្ឃស្ស វា គណស្ស វា បុគ្គលស្ស វា”តិ ន វុត្តំ។ យស្មា បន តំ បដិគ្គហិតមត្តមេវ ន តេន កិញ្ចិ កប្បិយភណ្ឌំ ចេតាបិតំ, តស្មា ឧបាយេន បរិភោគស្ស ទស្សនត្ថំ “សង្ឃមជ្ឈេ និស្សជ្ជិតព្ព”ន្តិ វុត្តំ។ កប្បិយំ អាចិក្ខិតព្ពំ សប្បិ វាតិ “បណ្ឌិតានំ សប្បិ វា តេលំ វា វដ្ដតិ ឧបាសកា”តិ ឯវំ អាចិក្ខិតព្ពំ។

រូបិយបដិគ្គាហកំ ឋបេត្វា សព្ពេហេវ បរិភុញ្ជិតព្ពន្តិ សព្ពេហិ ភាជេត្វា បរិភុញ្ជិតព្ពំ។ រូបិយបដិគ្គាហកេន ភាគោ ន គហេតព្ពោ។ អញ្ញេសំ ភិក្ខូនំ វា អារាមិកានំ វា បត្តភាគម្បិ លភិត្វា បរិភុញ្ជិតុំ ន វដ្ដតិ, អន្តមសោ មក្កដាទីហិ តតោ ហរិត្វា អរញ្ញេ ឋបិតំ វា

ᨲᩮᩈᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩅᩣ ᨲᩥᩁᨭ᩠ᨮᩣᨶᨣᨲᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩴᩈᩩᨠᩪᩃᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥᨿᩮᩅ, ᨲᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉᨭᩮᨶ ᨹᩣᨱᩥᨲᩮᨶ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨵᩪᨸᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᨸ᩠ᨸᩥᨶᩣ ᩅᩣ ᨲᩮᩃᩮᨶ ᩅᩣ ᨸᨴᩦᨸᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩦᨸᩣᩃᩮᩣᨠᩮ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᨠᩈᩥᨱᨸᩁᩥᨠᨾ᩠ᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩣᨲᩩᩴ, ᨸᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩣᨧᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩃᨾᨵᩩᨹᩣᨱᩥᨲᩮᩉᩥ ᨸᨶ ᩈᩁᩦᩁᩮ ᩅᨱᩴ ᨾᨠ᩠ᨡᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥᨿᩮᩅ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ ᨾᨬ᩠ᨧᨸᩦᨮᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᩣᨠᩣᩁᩴ ᩅᩣ ᨽᩮᩣᨩᨶᩈᩣᩃᩴ ᩅᩣ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨨᩣᨿᩣᨸᩥ ᨣᩮᩉᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᨶ ᨮᩥᨲᩣ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩮᨶ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶᨸᩥ ᩈᩮᨲᩩᨶᩣᨸᩥ ᨶᩣᩅᩣᨿᨸᩥ ᩏᩊᩩᨾ᩠ᨸᩮᨶᨸᩥ ᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨲᩮᨶ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ ᨡᨱᩣᨸᩥᨲᩣᨿ ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩥᨿᩣ ᩏᨻ᩠ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣᨴᨠᩴ ᨸᩣᨲᩩᩴ ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᩅᩣ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩏᨴᨠᩮ ᨸᨶ ᩋᩈᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᩴ ᩏᨴᨠᩴ ᩅᩣ ᩅᩔᩮᩣᨴᨠᩴ ᩅᩣ ᨸᩅᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨠᩦᨲᩣᨿ ᨿᩮᨶ ᩏᨴᨠᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨠᩦᨲᩣ ᨲᩴ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨲᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᩏᨸᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᩮᨸᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨲᩔ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮᩣ ᨣᩉᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩣᨸᩥ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨿᨴᩥ ᨽᩪᨾᩥᨸᩥ ᨻᩦᨩᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ, ᨶᩮᩅ ᨽᩪᨾᩥ ᨶ ᨹᩃᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨽᩪᨾᩥᨿᩮᩅ ᨠᩥᨱᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥ ᨻᩦᨩᩣᨶᩥ ᩁᩮᩣᨸᩥᨲᩣᨶᩥ ᨹᩃᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩋᨳ ᨻᩦᨩᩣᨶᩥ ᨠᩥᨱᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᩁᩮᩣᨸᩥᨲᩣᨶᩥ, ᨹᩃᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᩩᩴ ᩅᩣ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᩅᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᩈᨧᩮ ᩈᩮᩣ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲᩦᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᨡᩥᨸᨲᩥ, ᩋᨳᩣᨸᩥ ᨶ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲᩥ, ᩈᨿᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨶ ᩅᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨶᩮᩣ ᨧᩮ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨳ ᨶᩮᩅ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨶ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲᩥ, ᨠᩥᩴ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᩁᩮᨶᩣᨲᩥ ᨿᩮᨶ ᨠᩣᨾᩴ ᨸᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮᩣ ᩁᩪᨸᩥᨿᨨᨯ᩠ᨯᨠᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨶᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᨿᩮᩣ ᨶ ᨨᨶ᩠ᨴᩣᨣᨲᩥᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩃᩮᩣᨽᩅᩈᩮᨶ ᨲᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩅᩣ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨨᨶ᩠ᨴᩣᨣᨲᩥᩴ ᨶᩣᨾ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᪨ ᨴᩮᩣᩈᩅᩈᩮᨶ “ᨶᩮᩅᩣᨿᩴ ᨾᩣᨲᩥᨠᩴ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨶ ᩅᩥᨶᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩴ ᩋᨸᩈᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᩮᩣᩈᩣᨣᨲᩥᩴ ᨶᩣᨾ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᨾᩮᩣᩉᩅᩈᩮᨶ ᨾᩩᨭ᩠ᨮᨸ᩠ᨸᨾᩩᨭ᩠ᨮᩔᨲᩥᨽᩣᩅᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩮᩣᩉᩣᨣᨲᩥᩴ ᨶᩣᨾ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᩁᩪᨸᩥᨿᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩣᩉᨠᩔ ᨽᨿᩮᨶ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲᩩᩴ ᩋᩅᩥᩈᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᨿᩣᨣᨲᩥᩴ ᨶᩣᨾ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩋᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶ ᨨᨶ᩠ᨴᩣᨣᨲᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨶ ᨴᩮᩣᩈᩣᨣᨲᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨶ ᨾᩮᩣᩉᩣᨣᨲᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨶ ᨽᨿᩣᨣᨲᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

᪕᪘᪕᪨ ᩋᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᨠ᩠ᨡᩦᨶᩥ ᨶᩥᨾᩦᩃᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᨴᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᨸᨸᩣᨲᩮ ᩅᩣ ᩅᨶᨣᩉᨶᩮ ᩅᩣ ᨣᩪᨳᩴ ᩅᩥᨿ ᩋᨶᨸᩮᨠ᩠ᨡᩮᨶ ᨸᨲᩥᨲᩮᩣᨠᩣᩈᩴ ᩋᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᩣᨲᩮᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᨩᩥᨣᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᨸᩥ ᩁᩪᨸᩥᨿᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᩴ᪨ ᩁᩪᨸᩥᨿᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩣᩉᨠᩔ ᨸᨶ ᨶ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᨲᨲᩮᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᩣ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᨧᩣᨿᩴ ᩑᨲᩔ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩋᩈᨶ᩠ᨲᩈᨾ᩠ᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᨧ ᨠᩩᩃᨴᩪᩈᨠᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨧ ᨠᩩᩉᨶᩣᨴᩦᩉᩥ ᨧ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨶᩮᩅ ᨲᩔ ᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩈᨾᩮᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣᨸᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩉᩥ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩣ – ᨳᩮᨿ᩠ᨿᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᩣ, ᩍᨱᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᩣ, ᨴᩣᨿᨩ᩠ᨩᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᩣ, ᩈᩣᨾᩥᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨦ᩠ᨥᨾᨩ᩠ᨫᩮᨸᩥ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩔ ᨴᩩᩔᩦᩃᩔ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᩣ “ᨳᩮᨿ᩠ᨿᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᩣ” ᨶᩣᨾ᪨ ᩈᩦᩃᩅᨲᩮᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᩣ “ᩍᨱᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᩣ” ᨶᩣᨾ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮ ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᩮᩣ ᩋᩣᩃᩮᩣᨸᩮ ᩋᩣᩃᩮᩣᨸᩮ᪨ ᨲᨳᩣ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᨸᨧ᩠ᨨᩣᨽᨲ᩠ᨲᨸᩩᩁᩥᨾᨿᩣᨾᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᨿᩣᨾᩮᩈᩩ᪨ ᩈᨧᩔ ᩋᨸ᩠ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣᩅ ᩋᩁᩩᨱᩮᩣ ᩏᨣ᩠ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩍᨱᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ᪨ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮ ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩔ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨸᩥ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᨸᩥ ᩈᨲᩥᨸᨧ᩠ᨧᨿᨲᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮ ᩈᨲᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ

បរិភោគេ អករោន្តស្សេវ អាបត្តិ, បដិគ្គហណេ បន នត្ថិ អកត្វា បរិភោគេ ករោន្តស្ស អនាបត្តិ។

ចតុព្ពិធា ហិ សុទ្ធិ – ទេសនាសុទ្ធិ, សំវរសុទ្ធិ, បរិយេដ្ឋិសុទ្ធិ, បច្ចវេក្ខណសុទ្ធីតិ។ តត្ថ ទេសនាសុទ្ធិ នាម បាតិមោក្ខសំវរសីលំ, តញ្ហិ ទេសនាយ សុជ្ឈនតោ “ទេសនាសុទ្ធី”តិ វុច្ចតិ។ សំវរសុទ្ធិ នាម ឥន្ទ្រិយសំវរសីលំ, តញ្ហិ ន បុន ឯវំ ករិស្សាមីតិ ចិត្តាធិដ្ឋានសំវរេនេវ សុជ្ឈនតោ “សំវរសុទ្ធី”តិ វុច្ចតិ។ បរិយេដ្ឋិសុទ្ធិ នាម អាជីវបារិសុទ្ធិសីលំ, តញ្ហិ អនេសនំ បហាយ ធម្មេន សមេន បច្ចយេ ឧប្បាទេន្តស្ស បរិយេសនាយ សុទ្ធត្តា “បរិយេដ្ឋិសុទ្ធី”តិ វុច្ចតិ។ បច្ចវេក្ខណសុទ្ធិ នាម បច្ចយបរិភោគសន្និស្សិតសីលំ, តញ្ហិ “បដិសង្ខា យោនិសោ ចីវរំ បដិសេវតី”តិអាទិនា (ម॰ និ॰ ១.២៣; អ॰ និ॰ ៦.៥៨) នយេន វុត្តេន បច្ចវេក្ខណេន សុជ្ឈនតោ “បច្ចវេក្ខណសុទ្ធី”តិ វុច្ចតិ។ តេន វុត្តំ – “បដិគ្គហណេ បន នត្ថិ អកត្វា បរិភោគេ ករោន្តស្ស អនាបត្តី”តិ។

សត្តន្នំ សេក្ខានំ បច្ចយបរិភោគោ ទាយជ្ជបរិភោគោ នាម, តេ ហិ ភគវតោ បុត្តា, តស្មា បិតុសន្តកានំ បច្ចយានំ ទាយាទា ហុត្វា តេ បច្ចយេ បរិភុញ្ជន្តិ។ កិំ បន តេ ភគវតោ បច្ចយេ បរិភុញ្ជន្តិ, គិហីនំ បច្ចយេ បរិភុញ្ជន្តីតិ? គិហីហិ ទិន្នាបិ ភគវតា អនុញ្ញាតត្តា ភគវតោ សន្តកា ហោន្តិ, តស្មា តេ ភគវតោ បច្ចយេ បរិភុញ្ជន្តីតិ (ម॰ និ॰ ១.២៩) វេទិតព្ពំ, ធម្មទាយាទសុត្តញ្ចេត្ថ សាធកំ។

ខីណាសវានំ បរិភោគោ សាមិបរិភោគោ នាម, តេ ហិ តណ្ហាយ ទាសព្យំ អតីតត្តា សាមិនោ ហុត្វា បរិភុញ្ជន្តីតិ។ ឥមេសុ បរិភោគេសុ សាមិបរិភោគោ ច ទាយជ្ជបរិភោគោ ច សព្ពេសម្បិ វដ្ដតិ។ ឥណបរិភោគោ ន វដ្ដតិ, ថេយ្យបរិភោគេ កថាយេវ នត្ថិ។

អបរេបិ ចត្តារោ បរិភោគា – លជ្ជិបរិភោគោ, អលជ្ជិបរិភោគោ, ធម្មិយបរិភោគោ, អធម្មិយបរិភោគោតិ។

តត្ថ អលជ្ជិនោ លជ្ជិនា សទ្ធិំ បរិភោគោ វដ្ដតិ, អាបត្តិយា ន ការេតព្ពោ។ លជ្ជិនោ អលជ្ជិនា សទ្ធិំ យាវ ន ជានាតិ, តាវ វដ្ដតិ។ អាទិតោ បដ្ឋាយ ហិ អលជ្ជី នាម នត្ថិ, តស្មា យទាស្ស អលជ្ជីភាវំ ជានាតិ តទា វត្តព្ពោ “តុម្ហេ កាយទ្វារេ ច វចីទ្វារេ ច វីតិក្កមំ ករោថ, តំ អប្បតិរូបំ, មា ឯវមកត្ថា”តិ។ សចេ អនាទិយិត្វា ករោតិយេវ, យទិ តេន សទ្ធិំ បរិភោគំ ករោតិ, សោបិ អលជ្ជីយេវ ហោតិ។ យោបិ អត្តនោ ភារភូតេន អលជ្ជិនា សទ្ធិំ បរិភោគំ ករោតិ, សោបិ និវារេតព្ពោ។ សចេ ន ឱរមតិ, អយម្បិ អលជ្ជីយេវ ហោតិ។ ឯវំ ឯកោ អលជ្ជី អលជ្ជីសតម្បិ ករោតិ។ អលជ្ជិនោ បន អលជ្ជិនាវ សទ្ធិំ បរិភោគេ អាបត្តិ នាម នត្ថិ។ លជ្ជិនោ លជ្ជិនា សទ្ធិំ បរិភោគោ ទ្វិន្នំ ខត្តិយកុមារានំ សុវណ្ណបាតិយំ ភោជនសទិសោតិ។

ធម្មិយាធម្មិយបរិភោគោ បច្ចយវសេន វេទិតព្ពោ។ តត្ថ សចេ បុគ្គលោបិ អលជ្ជី បិណ្ឌបាតោបិ អធម្មិយោ, ឧភោ ជេគុច្ឆា។ បុគ្គលោ អលជ្ជី បិណ្ឌបាតោ ធម្មិយោ, បុគ្គលំ ជិគុច្ឆិត្វា បិណ្ឌបាតោ ន គហេតព្ពោ។ មហាបច្ចរិយំ បន ទុស្សីលោ សង្ឃតោ ឧទ្ទេសភត្តាទីនិ លភិត្វា សង្ឃស្សេវ ទេតិ, ឯតានិ យថាទានមេវ គតត្តា វដ្ដន្តីតិ វុត្តំ។ បុគ្គលោ លជ្ជី បិណ្ឌបាតោ អធម្មិយោ, បិណ្ឌបាតោ ជេគុច្ឆោ ន គហេតព្ពោ។ បុគ្គលោ លជ្ជី, បិណ្ឌបាតោបិ ធម្មិយោ, វដ្ដតិ។

អបរេ ទ្វេ បគ្គហា; ទ្វេ ច បរិហារកា – លទ្ធិបគ្គហា, អលទ្ធិបគ្គហា; ធម្មបរិហារកា អាមិសបរិហារកាតិ។

តត្ថ អលទ្ធិកោ លទ្ធិំ បគ្គហេតុំ ចរតិ, ន សោ អាបត្តិយា ការេតព្ពោ។ សចេ បន លទ្ធិំ អលទ្ធិំ បគ្គណ្ហាតិ, អនុយោគតាយ អន្វេស្សតិ, ធម្មកាមតាយ អន្វេស្សតិ, កុសលស្ស ឧបត្ថម្ភេតិ។ ឥតរោបិ “អយ្យានំ អាចរិយោ ប្រាជិយោ ច ប្រាជិយោ ចា”តិ តស្ស បរិសតិ វណ្ណំ ភាសតិ, អយំ សាសនំ ឧស្សក្កាបេតិ អត្ថចរាបេតីតិ វេទិតព្ពោ។

ធម្មបរិហារក-អាមិសបរិហារកេសុ បន យត្ថ អាមិសបរិហារកោ ចរតិ, តត្ថ ធម្មបរិហារកោបិ ចរតិ។ សោ បន កោចិ យំ ឋិតោ ការេត្វា តស្ស បុគ្គលស្ស អច្ចយេន នស្សិស្សតិ, តំ ធម្មានុគ្គហេន ឧគ្គហិតុំ ចរតីតិ វុត្តំ។

តត្រិទំ វត្ថុ – មហាភយេ កិរ ឯកស្សេវ ភិក្ខុនោ មហានិទ្ទេសោ បគុណោ អហោសិ។ អថ ចតុនិកាយិកតិស្សត្ថេរស្ស ឧបជ្ឈាយោ មហាតិបិដកត្ថេរោ នាម មហារក្ខិតត្ថេរំ អាហ – “អាវុសោ មហារក្ខិត, ឯតស្ស សន្តិកេ មហានិទ្ទេសំ គណ្ហាហី”តិ។ “បាបោ កិរាយំ, ភន្តេ, ន គណ្ហាមី”តិ។ “គណ្ហាវុសោ, អហំ តេ សន្តិកេ និសីទិស្សាមី”តិ។ “សាធុ, ភន្តេ, តុម្ហេសុ និសិន្នេសុ គណ្ហិស្សាមី”តិ បដ្ឋបេត្វា រត្តិន្ទិវំ និរន្តរំ បរិយាបុណន្តោ ឱសានទិវសេ ហេដ្ឋាមញ្ចេ ឥត្ថិំ ទិស្វា “ភន្តេ, សុតំយេវ មេ បុព្ពេ, សចាហំ ឯវំ ជានេយ្យំ, ន ឦទិសស្ស សន្តិកេ ធម្មំ បរិយាបុណេយ្យ”ន្តិ អាហ។ តស្ស បន សន្តិកេ ពហូ មហាថេរា ឧគ្គហេត្វា មហានិទ្ទេសំ បតិដ្ឋាបេសុំ។

២៥៩. សុបិនេន សុបិនន្តេនាតិ ឯត្ថ សន្តេបិ ជាតរូបរេខំ សុបិនន្តហេតុ កតត្តិ វេទិតព្ពំ។

សុបិនេន ចេយតិកោតិ “សុបិណ្ណំ វា ហោ, ពេរបត្តំ វា ហោ”តិអាទិនា នយេន និសយជាទេតា។

សុបិនេន អសុបិនន្តេនាតិ សុបិណ្ណាទីសុ ពេរបត្តាទិសញ្ញី។ អបិច បុញ្ញកាយា វាទេជាទេវាធាតយោ គត្តពទ្ធកគន្ធបិណ្ឌាទីសុ បក្ខិបិត្វា ហិរញ្ញសុបណ្ណំ ទេន្តិ, ចោឡអភិក្ខាយ ចវន្តានំ គស្សន្តេ ពទ្ធកហាបណាទីហិ យេច សទ្ធិំ ចោឡអកានិ ទេន្តិ, ភិក្ខុ គត្តាទិសញ្ញាយ ចា ចោឡអកសញ្ញាយ ចា បដិគ្គណ្ហន្តិ, ឯចម្បិ សុបិនេន អសុបិនសញ្ញី សុបិនំ គណ្ហាតីតិ វេទិតព្ពោ។ បដិគ្គណ្ហន្តេន បន “ឥមស្មិំ គេហេ ឥទំ លទ្ធ”ន្តិ សល្លក្ខេតព្ពំ។ យេន ហិ អស្សតិយា ជិន្នំ ហោតិ, សោ សតិំ បដិលភិត្វា បុន អាគច្ឆតិ, អថស្ស ចត្តព្ពំ – “តច ចោឡអកំ បស្សាហី”តិ។ សេសមេត្ថ ឧត្តានត្ថមេវ។

សមុដ្ឋានាទីសុ ឆសមុដ្ឋានំ, សិយា កិរិយំ គហណេន អាបជ្ជនតោ, សិយា អកិរិយំ បដិក្ខេបស្ស អករណតោ

សុបិនអញ្ញាចារទិកាបស្សុតិសិក្ខាបទានិ ហិ តីណិ ឯកបរិច្ឆេទានិ, នោសញ្ញាវិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិវជ្ជំ, កាយកម្មវចីកម្មំ, តិចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

ᩁᩪᨷᩥᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪉᪨ ᩁᩪᨷᩥᨿᩈᩴᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪅᪈᪇᪨ ᨲᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᩁᩪᨷᩥᨿᩈᩴᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩣᨶᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨲᩣᨠᨲᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩋᨶᩮᨠᩅᩥᨵᩴ᪨ ᩁᩪᨷᩥᨿᩈᩴᩅᩮᩣᩉᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᩣᨲᩁᩪᨷᩁᨩᨲᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᩴ᪨ ᩈᨾᩣᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩔᨧ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᩮᨶ ᨧᩮᩅᩴ ᩋᨷᩔᨶ᩠ᨲᩣ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ᪨

᪅᪈᪉᪨ ᩈᩦᩈᩪᨷᨠᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩈᩦᩈᩴ ᩏᨷᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᩈᩦᩈᩪᨷᨠᩴ, ᨷᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮᩈᩩ ᨷᨶ “ᩈᩦᩈᩪᨷᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᩥᨡᩥᨲᩴ, ᨿᩔ ᨠᩔᨧᩥ ᩈᩦᩈᩣᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᩔᩮᨲᩴ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶᩴ᪨ ᩑᩈ ᨶᨿᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ᪨ ᨠᨲᩮᨶ ᨠᨲᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᩁᩪᨷᩥᨿᩈᩴᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩣᨿᩮᩅ᪨

ᩁᩪᨷᩥᨿᩮ ᩁᩪᨷᩥᨿᩈᨬ᩠ᨬᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᨷᩩᩁᩥᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩅᨲ᩠ᨳᩪᩈᩩ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨧᩮᨲᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨾᩪᩃᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮ ᨷᩩᩁᩥᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮᨶ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ, ᩋᨷᩁᩣᨷᩁᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᩮ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨾᩮᩅ᪨ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩅᨲ᩠ᨳᩩᨬ᩠ᨧ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᨬ᩠ᨧ ᨧᩮᨲᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩔᩣᨷᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᩉᩥ ᩋᨿᩴ ᩋᩁᩪᨷᩥᨿᩮ ᩁᩪᨷᩥᨿᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᩁᩪᨷᩥᨿᩴ ᨧᩮᨲᩣᨷᩮᨲᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᨲᩥᨠᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨲᩔᩣᨶᩩᩃᩮᩣᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨷᩥ ᩋᨿᨾᨷᩁᩮᩣᨷᩥ ᩁᩪᨷᩥᨿᩮ ᩁᩪᨷᩥᨿᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᩋᩁᩪᨷᩥᨿᩴ ᨧᩮᨲᩣᨷᩮᨲᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᨲᩥᨠᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨧ ᩉᩥ ᩋᩁᩪᨷᩥᨿᩮᨶ ᨷᩁᩔ ᩁᩪᨷᩥᨿᩴ ᨧᩮᨲᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨧ ᩁᩪᨷᩥᨿᩮᨶ ᨷᩁᩔ ᩋᩁᩪᨷᩥᨿᩴ, ᩏᨽᨿᨳᩣᨷᩥ ᩁᩪᨷᩥᨿᩈᩴᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᨠᨲᩮᩣᨿᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ ᩑᨠᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩁᩪᨷᩥᨿᨷᨠ᩠ᨡᩮ ᩑᨠᩮᩣᨿᩮᩅ ᨲᩥᨠᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ ᨷᨶ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨧᩮᨲᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨾᩪᩃᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮ ᨷᩩᩁᩥᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ, ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᩮ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ, ᨣᩁᩩᨠᩔ ᨧᩮᨲᩣᨷᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩅᨲ᩠ᨳᩩᨾᩮᩅ, ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨧ ᨧᩮᨲᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨾᩪᩃᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮ ᨷᩩᩁᩥᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ, ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᩮᨷᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾᩮᩅ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ ᨧᩮᨲᩣᨷᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᨷᨶ “ᩈᨧᩮ ᨠᨿᩅᩥᨠ᩠ᨠᨿᩴ ᩈᨾᩣᨷᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩣᩈᩥᨲᩴ, ᨲᩴ ᨴᩩᨻ᩠ᨽᩣᩈᩥᨲᩴ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? ᨶ ᩉᩥ ᨴᩣᨶᨣ᩠ᨣᩉᨱᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨠᨿᩅᩥᨠ᩠ᨠᨿᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨠᨿᩅᩥᨠ᩠ᨠᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᨬ᩠ᨧ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᨾᩮᩅ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮᩉᩥ᪨ ᩍᨴᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᩁᩪᨷᩥᨿᩮᨶ ᨧ ᩁᩪᨷᩥᨿᩣᩁᩪᨷᩥᨿᨧᩮᨲᩣᨷᨶᩴ ᩋᩁᩪᨷᩥᨿᩮᨶ ᨧ ᩁᩪᨷᩥᨿᨧᩮᨲᩣᨷᨶᩴ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ ᨷᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩮᩣ ᨧᩮᨲᩣᨷᨶᩴ ᨶᩮᩅ ᩍᨵ ᨶ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨶ ᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨽᩅᩥᨲᩩᩴ ᩋᩁᩉᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᨳᩮᩅ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩮᩣ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ, ᨲᨳᩮᩅ ᨲᩔ ᨧ ᨲᩮᨶ ᨧ ᨧᩮᨲᩣᨷᨶᩮᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ [illegible] ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᨬ᩠ᨬᩪᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ ᨷᨶ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨧᩮᨲᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨾᩪᩃᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮ ᨷᩩᩁᩥᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮᨶ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ, ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᩮ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧᩮᨲᩴ – “ᩋᩁᩪᨷᩥᨿᩮ ᩋᩁᩪᨷᩥᨿᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᩁᩪᨷᩥᨿᩴ ᨧᩮᨲᩣᨷᩮᨲᩥ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨧᩮᨲᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨾᩪᩃᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮ ᨲᨳᩮᩅ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ, ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩔ ᨧᩮᨲᩣᨷᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ ᨷᨶ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ

អញ្ញត្រ សហធម្មិកេហិ ចេតាបេតព្វស្ស មូលគ្គហណេ បុរិមសិក្ខាបទេន អនាបត្តិ, បច្ឆា បរិចត្តេន ឧបរិ កយវិក្កយសិក្ខាបទេន និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ។ កយវិក្កយំ មោចេត្វា គណ្ហន្តស្ស ឧបរិសិក្ខាបទេនបិ អនាបត្តិ, វឌ្ឍិ បយោជេតព្វស្ស ទុក្កដំ។

ឧភយស្ស ច រូបិយសំវោហារស្ស គរុកភាវទីបកំ ឥទំ បត្តចតុក្កំ វេទិតព្វំ។ យោ ហិ រូបិយំ ឧគ្គណ្ហិត្វា តេន អយោពីជំ សមុដ្ឋាបេតិ, តំ កោដ្ដាបេត្វា តេន លោហេន បត្តំ ការេតិ, អយំ បត្តោ មហាអកប្បិយោ នាម, ន សក្កា កេនចិ ឧបាយេន កប្បិយោ កាតុំ។ សចេ ហិ តំ វិនាសេត្វា ថាលកំ ការេតិ, តម្បិ អកប្បិយំ។ វាសិំ ការេតិ, តាយ ឆិន្នំ ទន្តកដ្ឋម្បិ អកប្បិយំ។ ពឡិសំ ការេតិ, តេន មារិតា មច្ឆាបិ អកប្បិយា។ វាសិផលំ តាបេត្វា ឧទកំ វា ខីរំ វា ឧណ្ហាបេតិ, តម្បិ អកប្បិយមេវ។

យោ បន រូបិយំ ឧគ្គណ្ហិត្វា តេន បត្តំ កិណាតិ, អយម្បិ បត្តោ អកប្បិយោ។ “បញ្ចន្នម្បិ សហធម្មិកានំ ន កប្បតី”តិ មហាបច្ចរិយំ វុត្តំ។ សក្កា បន កប្បិយោ កាតុំ, សោ ហិ មូលេ មូលសាមិកានំ បត្តេ ច បត្តសាមិកានំ និយ្យាតិតេ កប្បិយោ ហោតិ។ កប្បិយភណ្ឌំ ទត្វា គហេត្វា បរិភុញ្ជិតុំ វដ្ដតិ។

យោបិ រូបិយំ ឧគ្គណ្ហាបេត្វា កប្បិយការកេន សទ្ធិំ កម្មារកុលំ គន្ត្វា បត្តំ ទិស្វា “អយំ មយ្ហំ រុច្ចតី”តិ វទតិ។ កប្បិយការកោ ច តំ រូបិយំ ទត្វា កម្មារំ សញ្ញាបេតិ, អយម្បិ បត្តោ កប្បិយវោហារេន គហិតោបិ ទុតិយបត្តសទិសោយេវ, មូលស្ស សម្បដិច្ឆិតត្តា អកប្បិយោ។ កស្មា សេសានំ ន កប្បតីតិ? មូលស្ស អនិស្សដ្ឋត្តា។

យោ បន រូបិយំ អសម្បដិច្ឆិត្វា “ថេរស្ស បត្តំ កិណិត្វា ទេហី”តិ បហិតកប្បិយការកេន សទ្ធិំ កម្មារកុលំ គន្ត្វា បត្តំ ទិស្វា “ឥមេ កហាបណេ គហេត្វា ឥមំ ទេហី”តិ កហាបណេ ទាបេត្វា គហិតោ, អយំ បត្តោ ឯតស្សេវ ភិក្ខុនោ ន វដ្ដតិ ទុព្ពិចារិតត្តា, អញ្ញេសំ បន វដ្ដតិ, មូលស្ស អសម្បដិច្ឆិតត្តា។

មហាសុមត្ថេរស្ស កិរ ឧបជ្ឈាយោ អនុរុទ្ធត្ថេរោ នាម អហោសិ។ សោ អត្តនោ ឯវរូបំ បត្តំ សប្បិស្ស បូរេត្វា សង្ឃស្ស និស្សជ្ជិ។ តិបិដកចូឡាភយត្ថេរស្សបិ សទ្ធិវិហារិកានំ ឯវរូបោ បត្តោ អហោសិ។ តំ ថេរោបិ សប្បិស្ស បូរាបេត្វា សង្ឃស្ស និស្សជ្ជាបេសីតិ។ ឥទំ អកប្បិយបត្តចតុក្កំ។

សចេ បន រូបិយំ អសម្បដិច្ឆិត្វា “ថេរស្ស បត្តំ កិណិត្វា ទេហី”តិ បហិតកប្បិយការកេន សទ្ធិំ កម្មារកុលំ គន្ត្វា បត្តំ ទិស្វា “អយំ មយ្ហំ រុច្ចតី”តិ វា “ឥមាហំ គហេស្សាមី”តិ វា វទតិ, កប្បិយការកោ ច តំ រូបិយំ ទត្វា កម្មារំ សញ្ញាបេតិ, អយំ បត្តោ សព្ពកប្បិយោ ពុទ្ធានម្បិ បរិភោគារហោតិ។

៣៨០។ អរូបិយេ រូបិយសញ្ញីតិ ខរបត្តាទីសុ សុវណ្ណាទិសញ្ញី។ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ សចេ តេន អរូបិយំ ចេតាបេតិ ទុក្កដាបត្តិ ហោតិ។ ឧស

តឃោ ទេបមតិលោ៑ អទ្ទបិឃរញ្ញាស្ស បត បញ្ហាហិ រហឆម៉ុលេហិ រក្ខិ “ព្វាឆំ កទេហត្វា ព្វាឆំ ទេឆា”តិ កាយចិក្កឃំ កទេទាត្តស្សាបិ អតាបត្តិ៑ ទេរសំ ក្តុត្តាតទេបច៑

ឈរបដ្ឋាតំ, កិរិឃំ, ទេតារញ្ញាចិទេបាក្លំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិចជ្ជំ, កាឃកមុចឌឹកមុំ, តិចិត្តំ, តិទេចឌតត្តិ៑

ទ្វបិឃរំទេចាហារសិក្ខាបឌចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៑

១០៑ កាឃចិក្កឃសិក្ខាបឌចណ្ណតា

រ៍ង៍ឲ្យ៑ទេតតរយទេឃតាតិ កាឃចិក្កឃសិក្ខាបឆំ៑ តត្ថ កតិ ហិបិ ព្យាឃត្តិ កតិ ទេត អឃំ, ហិកាទេរា បទេតត្ថ បឆប្ទទេណា, បិកាទេរា កទេហាឃំ, អឃំ ក្ទព្វាលរញ្ញាដិ តច កតិ ឌិចរាតិ កចិស្សតីតិ អទេត្ថា៑ អឆ ចា កតិហឃ្យិ ព្យាឃត្តិបិ បំទេឆា៑ តត្ថ កតិហត្តិ កតិ អហាតិ, កតិ ឌិចរាតីតិ ក្ទត្តំ ទេហាតិ៑ ទេរសំ ក្ទត្តតឃទេបច៑ កតិហិបិ ឃ្យាឃត្តិ ព្វាឆឃ្យិ ឲទេតទេតច តទេឃត ទេចឌិតត្ថា៑ កិហឹបិ តំ កិហិស្សាតិ ឲត្ថ តត្តិ តាឃទេត្ថ តិបំទេតា, កិហឹ តាឃ កិហិស្សាតិ ក្ទត្តំ ទេហាតិ៑

រ៍ង៍រ៑តាតប្យកាទេកត្តិ ចឹចទាឌឹតំ កប្បិឃកណ្ណាតំ ចទេរត អទេតកចិឆំ៑ ទេតទេតចស្ស បឆកាឌទេត ចឹចទំ អាឌិ កត្វា ឆសិកស្ទត្តបរិទេឃារាតំ កប្បិឃកណ្ឌទេបច ឆស្សិតំ៑ អកប្បិឃកណ្ឌបរិចត្តតញ្ញាកាឃចិក្កឃរង្កហំ ត កច្ឆតិ៑ កាឃចិក្កឃត្តិ កាឃទេព្វាច ចិក្កឃព្វា៑ “ព្វាមិតា ព្វាមំ ទេឆហឹ”តិអាឌិតា ហិ តទេឃត បទេស្ស កប្បិឃកណ្ឌំ កណ្យត្តា កាឃំ រឃាបឌ្ឍតិ, អត្តទេតា កប្បិឃកណ្ឌំ ទេឆទេត្តា ចិក្កឃំ៑

រ៍ង៍រ៍៑អញ្ញាចទេតីតិ អភិកចិត្វា ចទេតិ, ចឹតិក្កឃចាឆំ ការេតីតិ អទេត្ថា៑ ឃទេតា កាឃិតព្វា ទេហាតិ ចិក្កឃិតព្វាតិ ឃឆា កាឃិតព្វា ទេហាតិ បទេកណ្ឌំ អត្តទេតា ហត្ថកតំ កទេទាទេត្តត, ចិក្កិតព្វា អត្តទេតា កណ្ឌំ បទេហត្ថកតំ កទេទាទេត្តត៑ “ព្វាមិតា ព្វាម”ត្តិអាឌិចចតាត្ទ្រុបទេតា បត បំទេឆ បឆមំ អត្តទេតា កណ្ឌំ ឆស្សិតំ៑

តិស្សដ្ឋិតព្វត្តិ ឲចំ បទេស្ស ហត្ថទេតា កាឃចទេរត កហិតកប្បិឃកណ្ឌំ តិស្សដ្ឋិតត្ថា៑ អឃញ្ញាកាឃចិក្កទេឃា ឆទេបត្វា បញ្ហា រហឆម៉ុលេ អចទេរទេរហិ កិហិបព្វាឌិទេតហិ អត្តឃទេរា ឃាតាបិត្យហិបិ រក្ខិ ត ចដ្ឋតិ៑

តព្រាឃំ ចិតិច្ឆទេឃា – ចទេត្ថត ចា ចត្ថំ ទេហាត្យ កទេត្តត ចា កត្តំ, ឃំ កិញ្ចិ កប្បិឃំ “ព្វាមិតា ព្វាមំ ទេឆហឹ”តិ ចឆតិ, ក្ទក្កដំ៑ ឲចំ ចត្វា ឃាត្យឃាបិ អត្តទេតា កណ្ឌំ ទេឆតិ, ក្ទក្កដំ៑ “ព្វាមិតា ព្វាមំ ទេឆហឹ”តិ ក្ទទេត្តា ចា “ព្វាមំ ទេឆហិ, ព្វាមំ ទេត ឆស្សាមិ”តិ ចត្វា ចា ឃាត្យឃាបិ កណ្ឌំ អត្តតា កណ្យាតិ, ក្ទក្កដំ៑ អត្តទេតា កទេណ្ឌ បទេហត្ថំ បទេកទេណ្ឌ ច អត្តទេតា ហត្ថំ រឃ្យទេត្ត តិស្សក្កិឃំ៑ ឃាតទំ បត បិតទំ ចា “ព្វាមំ ទេឆហឹ”តិ ចឆទេតា ចិញ្ញាត្តិ ត ទេហាតិ៑ “ព្វាមំ កណ្យាហឹ”តិ ចឆទេតា រង្កាទេឃ្យចិតិបំតតំ ត ទេហាតិ៑ អញ្ញាតកំ “ព្វាមំ ទេឆហឹ”តិ ចឆទេតា ចិញ្ញាត្តិ

ហោតិ៍ “ត្ថុំ គណ្ហាហី”តិ ចេះតោ សន្ទានេឃ្យចិតិបាតតំ ហោតិ៍ “ត្ថុមិតា ត្ថុំ ដេហី”តិ កឃចិក្កឃំ អាបជ្ជតោ តិស្សក្កិឃំ៍ តស្មា កប្បិឃកល្លំ បរិចតេ្តាតេ្តត មាតាបិត្ញហិបិ សន្ទិំ កឃចិក្កឃំ អញ្ញាតតេកហិ សន្ទិំ ពិតេស្សា អាបត្តិឃោ មោចេតេ្តត បរិចតេ្តាតព្ពា៍

តព្រាឃំ បរិចត្តតចិនិ – កិក្កុស្ស បិចេឆ្យតល្ហូលិ ហោត្តិ, សោ អត្ថរាមគេ្គ កត្តហត្ថំ បុរិសំ ឌិស្វា “អយ្យកំ តល្ហូលិ អត្ថិ, ត ច តោ ត្ថូមេហិ អេត្វា, កតេ្តត បត អេត្វា”តិ ចេះតិ៍ បុរិសោ តល្ហូលេ គហេត្វា កត្តំ ដេតិ, ចេដ្ឋតិ៍ ពិតេស្សាបិ អាបត្តិឃោ ត ហោត្តិ៍ អត្ថមេសោ តិមិត្តកម្មមត្តម្បិ ត ហោតិ៍ កស្មា? ម្ញលស្ស អត្ថិតាឃ៍ បរតោ ច ចុត្តមេច “ត្ថូជំ អយ្យកំ អត្ថិ, អយ្យកាណ្ឌា ត្ថូមិតា ច ត្ថូមិតា ច អេត្វាតិ កលាតី”តិ៍ មោ បត ឧចិ អកត្វា “ត្ថូមិតា ត្ថុំ ដេហី”តិ បរិចតេ្តតិ; ឃធាចត្ត្មកមេច ៍ ចិឈាសាជំ ឌិស្វា “ត្ថុំ ឌ្វូគេតំ កុឌ្ឍិត្វា, ១ជតំ ចា ជាន្ទតិ ចា អាហរា”តិ ចេះតិ, ១ជតលល្លិកលាតាឃ ជាទុកលាតាឃ ច តិស្សក្កិឃាតិ ហោត្តិ៍ “ត្ថុំ ឌ្វូគេតំ កុឌ្ឍិត្វា ត្ថូជំ តាម កេទាធា”តិ ជត្តកាទាឌីហិ សិប្បិតេហិ ឆមកេលាឌឹស្ញ តំ តំ បរិក្លាទំ កាទេតិ, ១ជេកហិ ចា ចត្ថំ ឆោចាទេបតិ; ឃធាចត្ត្មកមេច៍ ត្យាបិតេតត កេទេ លិក្ដាទេបតិ, កម្មកាទេហិ តចកម្មំ កាទេតិ; ឃធាចត្ត្មកមេច៍ សចេ បត “ត្ថូជំ កត្តំ កុឌ្ឍិត្វា ត្ថូជំ កេទាធា”តិ ត ចេះតិ “ត្ថូជំ កត្តំ កុឌ្ឍា កុតេ្តាសិ កុឌ្ឍិស្សសិ, ត្ថូជំ តាម កេទាហី”តិ ចេះតិ, ចេដ្ឋតិ៍ ឧត្តំ ច កិច្ចាបិ ចត្តឆោចតេត ចា កេសតេ្ឋជតេត ចា ក្ញមិសោឆតាឌិតចកម្មំ ចា បរកល្លំ អត្តតោ ហត្តកាតំ តិស្សដ្ឋិតព្ពំ តាម តត្ថិ៍ មហាអដ្ឋកធាឃំ បត ជញ្ញំ កត្វា ចុត្តត្តា ត សក្កា ឧតំ បដិក្ខិបិតុំ, តស្មា ឃធា តិស្សក្កិឃចត្តុមិប្បរិកុតេ្តា ចា តេដ្ឋ ចា បាចិត្តិឃំ ជេសេតិ, ឧចមិធាបិ ជេសេតព្ពំ៍

ឪជ៍ ៍កឃចិក្កមេ កឃចិក្កឃសញ្ញីតិអាឌីមិប្រមោ កឃចិក្កឃំ សមាបជ្ជតិ, សោ តស្មិំ កឃចិក្កឃសញ្ញី ចា កចត្យ ចេមតិកោ ចា, ត កឃចិក្កឃសញ្ញី ចា តិស្សក្កិឃបាចិត្តិឃមេច៍ ទ្វូឃអត្តិកេ ឌ្វឹស្ញ បទេស្ញ ទុក្កដមេចាតិ ឧចមេត្វា ជេដ្ឋព្ពា៍

ឪជលិ៍ អគ្ឃិ បុច្ឆតីតិ “អឃំ តច បតេ្តា កឹ អគ្ឃតី”តិ បុច្ឆតិ៍ “ត្ថូជំ តាមា”តិ ចុតេ្តា បត សចេ តស្ស កប្បិឃកល្លំ មហគ្ឃិ ហោតិ, ឧចញ្ញា តំ បដិចេះតិ “ឧបាសក, មម ត្ថូជំ ចត្ត្ម មហគ្ឃិ, តច បត្តំ អគ្ឃស្ស ដេហី”តិ៍ តំ សុត្វា ត្ថូតេទា “អគ្ឃ ធាលកម្បិ ជស្សាមី”តិ ចេះតិ កហិព្រុំ ចេដ្ឋតិ, “ត្ថូជំ អយ្យកំ អត្តិ”តិ ចុត្តលក្ខមោ បតតិ ៍ សចេ សោ បតេ្តា មហគ្ឃោ, កិក្កុតោ ចត្ត្ម អប្បគ្ឃិ, បត្តសាមិកោ ចស្ស អប្បគ្ឃភាចំ ត ជាតាតិ, បតេ្តា ត គហេតព្ពោ, “មម ចត្ត្ម អប្បគ្ឃ”ត្តិ អាចិក្ខិតព្ពំ៍ មហគ្ឃភាចំ ញាត្វា ចញ្ចេត្វា គណ្ហន្តា ហិ កហិតកល្លំ អគ្ឃមេបត្វា កាទេតព្ពតំ អាបជ្ជតិ៍ សចេ បត្តសាមិកោ “ហោតុ, កន្តេ, មេសំ មម បុញ្ញំ កចិស្សតី”តិ ដេតិ, ចេដ្ឋតិ៍

កប្បិឃកាទកស្សអាចិក្ខតីតិ ឃស្ស ហត្តេតោ កល្លំ គណ្ហាតិ, តំ ផេបត្វា អញ្ញំ អត្ថមេសោ តស្ស បុត្តភាតិកម្បិ កប្បិឃកាទកំ កត្វា “ត្ថូមិតា ត្ថុំ តាម កហេត្វា ដេហី”តិ អាចិក្ខតិ៍ សោ ចេ ឆេកោ ហោតិ, បុតប្បុតំ អបនេត្វា ចិចឌិត្វា គណ្ហាតិ, តុល្ហិភូតេតត ឆាតព្ពំ៍ តោ ចេ ឆេកោ ហោតិ, ត ជាតាតិ កហេតុំ, ធាលិជកោ តំ ចេញ្ចតិ, “មា គណ្ហា”តិ ចត្តព្ពោ៍

ត្ថូជំ អយ្យកត្តិអាឌីមិប្រ“ត្ថូជំ បដិក្កហិតំ តេល់ ចា សប្បិ ចា អយ្យកំ អត្ថិ, អយ្យកាណ្ឌា អត្ថោត អប្បដិក្កហិតកេត អត្ថោ”តិ កលាតិ៍ សចេ សោ តំ គហេត្វា អញ្ញំ ដេតិ, បឆមំ អត្តតោ តេល់ ត មិតាបេតព្ពំ៍ កស្មា? តាឡ្ហាឃក្យ្យាអចសិដ្ឋតេល់ ហោតិ, តំ បច្ឆា មិតត្តស្ស

ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨠᩴ ᨴ᩠ᩅᩮᩈᨻ᩠ᨿᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ᪨

ᨨᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ, ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᨶᩮᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᨷᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨠᨿᩅᩥᨠ᩠ᨠᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨠᩮᩣᩈᩥᨿᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ᪨

᪃᪨ ᨷᨲ᩠ᨲᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪁᪨ ᨷᨲ᩠ᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪆᪀᪂᪨ ᨲᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᨷᨲ᩠ᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᨲ᩠ᨲᩅᩣᨱᩥᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩣᨾᨶᩥᨣᨾᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩥᨧᩁᨶ᩠ᨲᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᩅᩣᨱᩥᨩ᩠ᨩᩴ ᩅᩣ ᨠᩁᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨷᨱᩴ ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨾᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩣᨩᨶᩣᨶᩥ, ᨲᩣᨶᩥ ᨿᩮᩈᩴ ᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᨲᩮ ᩋᩣᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ, ᨲᩮᩈᩴ ᩋᩣᨷᨱᩴ ᩋᩣᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨷᨱᩴ, ᨠᩩᩃᩣᩃᨽᨱ᩠ᨯᩅᩣᨱᩥᨩᨠᩣᨷᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪆᪀᪃᪨ ᨲᨿᩮᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᩔ ᩅᨱ᩠ᨱᩣᨲᩥ ᨲᩦᨱᩥ ᨷᨲ᩠ᨲᩔ ᨷᨾᩣᨱᩣᨶᩥ᪨ ᩋᨯ᩠ᨰᩣᩊ᩠ᩉᨠᩮᩣᨴᨶᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩦᨲᩥ ᨾᨣᨵᨶᩣᩊᩥᨿᩣ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᨶᩣᩊᩦᨶᩴ ᩋᩮᩣᨴᨶᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᨾᨣᨵᨶᩣᩊᩥ ᨶᩣᨾ ᩋᨯ᩠ᨰᨲᩮᩁᩈᨷᩃᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨵᨠᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᩦᩉᩊᨴᩦᨷᩮ ᨷᨠᨲᩥᨶᩣᩊᩥ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩣ, ᨴᨾᩥᩊᨶᩣᩊᩥ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᩣ, ᨾᨣᨵᨶᩣᩊᩥ ᨷᨾᩣᨱᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩣᨿ ᨾᨣᨵᨶᩣᩊᩥᨿᩣ ᨴᩥᨿᨯ᩠ᨰᨶᩣᩊᩥ ᩑᨠᩣ ᩈᩦᩉᩊᨶᩣᩊᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨾᩉᩣᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨧᨲᩩᨽᩣᨣᩴ ᨡᩣᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩮᩣᨴᨶᩔ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨽᩣᨣᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩴ ᨡᩣᨴᨶᩴ, ᨲᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩉᩣᩁᩥᨿᩔ ᨾᩩᨣ᩠ᨣᩈᩪᨷᩔ ᩅᩈᩮᨶ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᨴᩩᨷᩥᨿᨬ᩠ᨧ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩔ ᩋᩮᩣᨴᨶᩔ ᩋᨶᩩᩁᩪᨷᩴ ᨾᨧ᩠ᨨᨾᩴᩈᩈᩣᨠᨹᩃᨠᩊᩦᩁᩣᨴᩥᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩴ᪨

ᨲᨲ᩠ᩁᩣᨿᩴ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ – ᩋᨶᩩᨷᩉᨲᨷᩩᩁᩣᨱᩈᩣᩃᩥᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩣᨶᩴ ᩈᩩᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᩥᨲᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨾᨣᨵᨶᩣᩊᩥᨿᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩮᩉᩥ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩴ ᩋᨠᩥᩃᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᨷᩥᨱ᩠ᨯᩥᨲᩴ ᩈᩩᩅᩥᩈᨴᩴ ᨠᩩᨶ᩠ᨴᨾᨠᩩᩊᩁᩣᩈᩥᩈᨴᩥᩈᩴ ᩋᩅᩔᩣᩅᩥᨲᩮᩣᨴᨶᩴ ᨷᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩁᩅᩈᩮᩈᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩔ ᩋᩮᩣᨴᨶᩔ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨽᩣᨣᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮᩣ ᨶᩣᨲᩥᨥᨶᩮᩣ ᨶᩣᨲᩥᨲᨶᩩᨠᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩉᩣᩁᩥᨿᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨾ᩠ᨽᩣᩁᩈᨦ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨾᩩᨣ᩠ᨣᩈᩪᨷᩮᩣ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᩋᩣᩃᩮᩣᨷᩔ ᩋᩣᩃᩮᩣᨷᩔ ᩋᨶᩩᩁᩪᨷᩴ ᨿᩣᩅᨧᩁᩥᨾᩣᩃᩮᩣᨷᨸ᩠ᨸᩉᩮᩣᨶᨠᩴ ᨾᨧ᩠ᨨᨾᩴᩈᩣᨴᩥᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩴ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩈᨷ᩠ᨷᩥᨲᩮᩃᨲᨠ᩠ᨠᩁᩈᨠᨬ᩠ᨩᩥᨠᩣᨴᩦᨶᩥ ᨷᨶ ᨣᨱᨶᩪᨷᨣᩣᨶᩥ ᨶ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩣᨶᩥ ᩉᩥ ᩋᩮᩣᨴᨶᨣᨲᩥᨠᩣᨶᩮᩅ, ᨶᩮᩅ ᩉᩣᨷᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨯ᩠ᨰᩮᨲᩩᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨧᩮ ᨷᨲ᩠ᨲᩔ ᨾᩩᨡᩅᨭ᩠ᨭᩥᨿᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨾᩁᩣᨩᩥᩈᨾᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ, ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᩉᩦᩁᩮᨶ ᩅᩣ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩔ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩅᩣ ᩉᩦᩁᩔ ᩅᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨹᩩᩈᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᨲᩴ ᩁᩣᨩᩥᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ ᨳᩪᨷᩦᨠᨲᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣᨾᨠᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᨲᩴ ᩁᩣᨩᩥᩴ ᨶ ᩈᨾ᩠ᨷᩣᨷᩩᨱᩣᨲᩥ, ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨣᨲᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩩᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣ

នាម បត្តោ

នាឡិកោទនន្តិ មគធនាឡិយា ឯកាយ តណ្ឌុលនាឡិយា ឱទនំ។ បត្ថោទនន្តិ មគធនាឡិយា ឧបឌ្ឍនាឡិកោទនំ។ សេសំ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វំ។ អយំ បន នាមមត្តេ វិសេសោ – សចេ នាឡិកោទនាទិ សព្វម្បិ បក្ខិត្តំ វុត្តនយេនេវ ហេដ្ឋិមរាជិសមំ តិដ្ឋតិ, អយំ មជ្ឈិមោ នាម បត្តោ។ សចេ តំ រាជិំ អតិក្កម្ម ថូបីកតំ តិដ្ឋតិ, អយំ មជ្ឈិមោមកោ នាម បត្តោ។ សចេ តំ រាជិំ ន សម្បាបុណាតិ អន្តោគតមេវ ហោតិ, អយំ មជ្ឈិមុក្កដ្ឋោ នាម បត្តោ។ សចេ បត្ថោទនាទិ សព្វម្បិ បក្ខិត្តំ ហេដ្ឋិមរាជិសមំ តិដ្ឋតិ, អយំ ឱមកោ នាម បត្តោ។ សចេ តំ រាជិំ អតិក្កម្ម ថូបីកតំ តិដ្ឋតិ, អយំ ឱមកោមកោ នាម បត្តោ។ សចេ តំ រាជិំ ន បាបុណាតិ អន្តោគតមេវ ហោតិ, អយំ ឱមកុក្កដ្ឋោ នាម បត្តោតិ ឯវមេតេ នវ បត្តា។ តេសុ ទ្វេ អបត្តា ឧក្កដ្ឋុក្កដ្ឋោ ច ឱមកោមកោ ច។ “តតោ ឧក្កដ្ឋោ អបត្តោ ឱមកោ អបត្តោ”តិ ឥទញ្ហិ ឯតេ សន្ធាយ វុត្តំ។ ឧក្កដ្ឋុក្កដ្ឋោ ហិ ឯត្ថ ឧក្កដ្ឋតោ ឧក្កដ្ឋត្តា “តតោ ឧក្កដ្ឋោ អបត្តោ”តិ វុត្តោ។ ឱមកោមកោ ច ឱមកតោ ឱមកត្តា តតោ ឱមកោ អបត្តោតិ វុត្តោ។ តស្មា ឯតេ ភាជនបរិភោគេន បរិភុញ្ជិតព្វា, ន អធិដ្ឋានុបគា, ន វិកប្បនុបគា។ ឥតរេ បន សត្ត អធិដ្ឋហិត្វា វា វិកប្បេត្វា វា បរិភុញ្ជិតព្វា, ឯវំ អកត្វា តំ ទសាហំ អតិក្កាមយតោ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយន្តិ តំ សត្តវិធម្បិ បត្តំ ទសាហបរមំ កាលំ អតិក្កាមយតោ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ។

១០៤. និស្សគ្គិយំ បត្តំ អនិស្សជ្ជិត្វា បរិភុញ្ជតីតិ យាគុំ បិវិត្វា ធោតេ ទុក្កដំ, ខជ្ជកំ ខាទិត្វា ភត្តំ ភុញ្ជិត្វា ធោតេ ទុក្កដន្តិ ឯវំ បយោគេ បយោគេ ទុក្កដំ។

១០៥. អនាបត្តិ អន្តោទសាហំ អធិដ្ឋេតិ វិកប្បេតីតិ ឯត្ថ បន បមាណយុត្តស្សាបិ អធិដ្ឋានវិកប្បនុបគត្តំ ឯវំ វេទិតព្វំ – អយោបត្តោ បញ្ចហិ បាកេហិ មត្តិកាបត្តោ ទ្វីហិ បាកេហិ បក្កោ អធិដ្ឋានុបគោ, ឧភោបិ យំ មូលំ ទាតព្វំ, តស្មិំ ទិន្នេយេវ។ សចេ ឯកោបិ បាកោ ឩនោ ហោតិ, កាកណិកមត្តម្បិ វា មូលំ អទិន្នំ, ន អធិដ្ឋានុបគោ។ សចេបិ បត្តសាមិកោ វទតិ “យទា តុម្ហាកំ មូលំ ភវិស្សតិ, តទា ទស្សថ, អធិដ្ឋហិត្វា បរិភុញ្ជថា”តិ នេវ អធិដ្ឋានុបគោ ហោតិ, បាកស្ស ហិ ឩនត្តា បត្តសង្ខ្យំ ន គច្ឆតិ, មូលស្ស សកលស្ស វា ឯកទេសស្ស វា អទិន្នត្តា សកភាវំ ន ឧបេតិ, អញ្ញស្សេវ សន្តកោ ហោតិ, តស្មា បាកេ ច មូលេ ច និដ្ឋិតេយេវ អធិដ្ឋានុបគោ ហោតិ។ យោ អធិដ្ឋានុបគោ, ស្វេវ វិកប្បនុបគោ, សោ ហត្ថំ អាគតោបិ អនាគតោបិ អធិដ្ឋាតព្វោ វិកប្បេតព្វោ ច។ យទិ ហិ បត្តការកោ មូលំ លភិត្វា សយំ វា ទាតុកាមោ ហុត្វា “អហំ, ភន្តេ, តុម្ហាកំ បត្តំ កត្វា អសុកទិវសេ នាម បចិត្វា ឋបេស្សាមី”តិ វទតិ, ភិក្ខុ ច តេន បរិច្ឆិន្នទិវសតោ ទសាហំ អតិក្កាមេតិ, និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ។ សចេ បន បត្តការកោ “អហំ តុម្ហាកំ បត្តំ កត្វា បចិត្វា សាសនំ បេសេស្សាមី”តិ វត្វា តថេវ ករោតិ, តេន បេសិតភិក្ខុ បន តស្ស ភិក្ខុនោ ន អារោចេតិ, អញ្ញោ ទិស្វា វា សុត្វា វា “តុម្ហាកំ, ភន្តេ, បត្តោ និដ្ឋិតោ”តិ អារោចេតិ, ឯតស្ស អារោចនំ នបមាណំ។ យទា បន តេន បេសិតោយេវ អារោចេតិ, តស្ស វចនំ សុតទិវសតោ បដ្ឋាយ ទសាហំ អតិក្កាមយតោ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ។ សចេ បត្តការកោ “អហំ តុម្ហាកំ បត្តំ កត្វា បចិត្វា កស្សចិ ហត្ថេ បហិណិស្សាមី”តិ វត្វា តថេវ ករោតិ, បត្តំ គហេត្វា អាគតភិក្ខុ បន អត្តនោ បរិវេណេ ឋបេត្វា តស្ស ន អារោចេតិ, អញ្ញោ កោចិ ភណតិ “អបិ, ភន្តេ, អធុនា អាភតោ បត្តោ សុន្ទរោ”តិ! “កុហិំ, អាវុសោ, បត្តោ”តិ? “ឥត្ថន្នាមស្ស ហត្ថេ បេសិតោ”តិ។ ឯតស្សាបិ វចនំ ន បមាណំ។

ឃតា បត ទោ កិច្ចា បត្តំ ទេតិ , លទ្ធិចសទោ បដ្ឋាឃ ឥសាហំ អតិក្កាឃឃទោ តិស្សក្កិឃំ បវិឋិត្តិឃំ។ តស្មា ឥសាហំ អតតិក្កាទេយត្វាច អឆិដ្ឋាតទេ្តា ចិកទេប្បតទេ្តា ចា។

តត្ថ ទ្វេ បត្តស្ស អឆិដ្ឋាតា – កាទឃត ចា អឆិដ្ឋាតិ, ចាចាឃ ចា អឆិដ្ឋាតិ។ ទេតធំ ចទេសត អឆិដ្ឋហទេត្តត ធ “ឥ្ហមំ បត្តំ បច្ចុទ្ធរាមិ”តិ ចា “ឲតំ បត្តំ បច្ចុទ្ធរាមិ”តិ ចា ឲចំ សមុទេល ចា បទេមុទេល ចា ឋិតំ បុរាណបត្តំ បច្ចុទ្ធរិត្វា អញ្ញាស្ស ចា ឥត្វា តចំ បត្តំ ឃត្ថ កត្ថចិ ឋិតំ ហទេត្ថត បទាឃសិត្វា “ឥ្ហមំ បត្តំ អឆិដ្ឋាមិ”តិ ចិទេត្តត អាទេកាកំ កត្វា កាឃចិកាទំ កទេទាទេត្តត កាទឃត ចា អឆិដ្ឋាតទេ្តា, ចឌីទេកឌំ កត្វា ចាចាឃ ចា អឆិដ្ឋាតទេ្តា។ តត្រ ទុចិធំ អឆិដ្ឋាតំ – សទេច ហត្ថបវិទេស ទេហាតិ “ឥ្ហមំ បត្តំ អឆិដ្ឋាមិ”តិ ចាចា កិត្តិតទ្តា។ អធ អទេត្តាកត្តុទ ចា ធ្លបទិបវិសាទេឥ ចា សាឃត្តចិហាទេទ ចា ទេហាតិ, ឥបិតដ្ឋាតំ សល្លទេក្ខត្វា “ឲតំ បត្តំ អឆិដ្ឋាមិ”តិ ចាចា កិត្តិតទ្តា។

អឆិដ្ឋហទេត្តត បត ឲកទេកត អឆិដ្ឋាតុមិ្ប ចដ្ដតិ, អញ្ញាស្ស សត្តិទេក អឆិដ្ឋាតុមិ្ប ចដ្ដតិ។ អញ្ញាស្ស សត្តិទេក អឃយាតិសំទេសា – សចស្ស “អឆិដ្ឋិទេតា ត្ ទេតា ទេម, ទេតា”តិ ចិមតិ ធ្លប្បជ្ជតិ, ឥ្ហតទេទា សាទេទត្វា ចិមតិ លិត្តិស្សតីតិ។ សទេច ទេកាចិ ឥស បទេត្ត លកិត្វា សទេ្តាច អត្តតាច បទិក្សិ្ហតុកាទេយា ទេហាតិ, ត សទេ្តា អឆិដ្ឋាតទ្តា។ ឲកំ បត្តំ អឆិដ្ឋាឃ បុតឌិចទេស តំ បច្ចុទ្ធរិត្វា អទេ្តា អឆិដ្ឋាតទេ្តា។ ឲទេតតុបិទេឃត ចស្សសតមិ្ប បទិហទិតុំ សក្កា។

ឲចំ អប្បមត្តស្ស កិច្ចទេតា សិឃា អឆិដ្ឋាតចិដហតត្តិ? សិឃា។ សទេច ហិ អឃំ បត្តំ អញ្ញាស្ស ចា ទេតិ, ចិត្តមតិ ចា សិក្ខ ចា បច្ចក្ខាតិ, កាលំ ចា កទេទាតិ, លិង្គំ ចាស្ស បទិចត្តតិ, បច្ចុទ្ធទតិ ចា, បទេត្ត ចា លិទ្ធំ ទេហាតិ, អឆិដ្ឋាតំ ចិដហតិ។ ចុត្តមិ្ប ទេចតំ –

“ចិត្តចិត្តត្តបច្ចក្ខា , កាលំកិទិឃកទេតត ធ;

លិង្គបច្ចុទ្ធរា ទេចច, លិទ្ទេត ភចតិ សត្តម”ត្តិ។

ទេចាទហទលចិស្សាសក្កាទេហហិបិ ចិដហតិទេឃច។ កិត្តទេកត លិទ្ទេត អឆិដ្ឋាតំ កិជ្ជតិ? ទេឃត កង្គុសិត្ថំ តិក្ខមតិ ទេចច បចិសតិ ច។ ឥ្ហតតិ្យា សត្តតំ ឥទ្ធាតំ លិមកឥ្ហាសិត្ថំ, តស្មិំ អឃចុទេណ្ណត ចា អាលិឃា ចា បដិបិកតិទេក កទេត ឥសាហត្តត្តទេទ បុត អឆិដ្ឋាតទេ្តា។ អឃំ តាច “អទេត្តាឥសាហំ អឆិដ្ឋទេតិ ចិកទេប្បតី”តិ ឲត្ថ អឆិដ្ឋាទេត ចិតិច្ឆទេឃា។

ចិកទេប្បត បត ទ្វេ ចិកប្បតា – សមុទេលាចិកប្បតា ធ បទេមុទេលាចិកប្បតា ធ។ កធំ សមុទេលាចិកប្បតា ទេហាតិ? បត្តាតំ ឲកតាហុភាចំ សត្តិហិតាសត្តិហិតភាចច្បា ញាត្វា “ឥ្ហមំ បត្ត”ត្តិ ចា “ឥ្ហទេម បទេត្ត”តិ ចា “ឲតំ បត្ត”ត្តិ ចា “ឲទេត បទេត្ត”តិ ចា ចត្វា “តុឃ្ហំចិកទេប្បមិ”តិ ចត្តទ្ឋា។ អឃទេយកា សមុទេលាចិកប្បតា។ ឲត្តាចតា តិទេឥតុំ ចដ្ដតិ, បទិក្សិ្ហតុំ ចា ចិស្សទេជ្ជតុំ ចា អឆិដ្ឋាតុំ ចា ត ចដ្ដតិ។ “មឃ្ហំសត្តកំ បទិក្ខ្ហា ចា ចិស្សទេជ្ជហិ ចា ឃធាបច្ចឃំ ចា កទេទាហី”តិ ឲចំ បត ចុទេត្ត បច្ចុទ្ធាទេទា ភាឃ ទេហាតិ, តទេតាបកុតិ បទិទេភាកាឥទេឃាបិ

វដ្ដន្តិ។

អបរោ នយោ – តេនេវ បត្តានំ ឯកពហុភាវំ សន្និហិតាសន្និហិតភាវញ្ច ញត្វា តស្សេវ ភិក្ខុនោ សន្តិកេ “ឥមំ បត្ត”ន្តិ វា “ឥមេ បត្តេ”តិ វា “ឯតំ បត្ត”ន្តិ វា “ឯតេ បត្តេ”តិ វា វត្វា បញ្ចសុ សហធម្មិកេសុ អញ្ញតរស្ស អត្តនា អភិរុចិតស្ស យស្ស កស្សចិ នាមំ គហេត្វា “តិស្សស្ស ភិក្ខុនោ វិកប្បេមី”តិ វា “តិស្សាយ ភិក្ខុនិយា សិក្ខមានាយ សាមណេរស្ស តិស្សាយ សាមណេរិយា វិកប្បេមី”តិ វា វត្តព្ពំ, អយំ អបរាបិ សម្មុខាវិកប្បនា។ ឯត្តាវតា និធេតុំ វដ្ដតិ, បរិភោគាទីសុ បន ឯកម្បិ ន វដ្ដតិ។ តេន បន ភិក្ខុនា “តិស្សស្ស ភិក្ខុនោ សន្តកំ…បេ… តិស្សាយ សាមណេរិយា សន្តកំ បរិភុញ្ជ វា វិស្សជ្ជេហិ វា យថាបច្ចយំ វា ករោហី”តិ វុត្តេ បច្ចុទ្ធារោ នាម ហោតិ។ តតោ បភុតិ បរិភោគាទយោបិ វដ្ដន្តិ។

កថំ បរម្មុខាវិកប្បនា ហោតិ? បត្តានំ តេនេវ ឯកពហុភាវំ សន្និហិតាសន្និហិតភាវញ្ច ញត្វា “ឥមំ បត្ត”ន្តិ វា “ឥមេ បត្តេ”តិ វា “ឯតំ បត្ត”ន្តិ វា “ឯតេ បត្តេ”តិ វា វត្វា “តុយ្ហំ វិកប្បនត្ថាយ ទម្មី”តិ វត្តព្ពំ។ តេន វត្តព្ពោ – “កោ តេ មិត្តោ វា សន្ទិដ្ឋោ វា”តិ? តតោ ឥតរេន បុរិមនយេនេវ “តិស្សោ ភិក្ខូ”តិ វា…បេ… “តិស្សា សាមណេរី”តិ វា វត្តព្ពំ។ បុន តេន ភិក្ខុនា “អហំ តិស្សស្ស ភិក្ខុនោ ទម្មី”តិ វា…បេ… “តិស្សាយ សាមណេរិយា ទម្មី”តិ វា វត្តព្ពំ, អយំ បរម្មុខាវិកប្បនា។ ឯត្តាវតា និធេតុំ វដ្ដតិ, បរិភោគាទីសុ បន ឯកម្បិ ន វដ្ដតិ។ តេន បន ភិក្ខុនា ទុតិយសម្មុខាវិកប្បនាយំ វុត្តនយេនេវ “ឥត្ថន្នាមស្ស សន្តកំ បរិភុញ្ជ វា វិស្សជ្ជេហិ វា យថាបច្ចយំ វា ករោហី”តិ វុត្តេ បច្ចុទ្ធារោ នាម ហោតិ។ តតោ បភុតិ បរិភោគាទយោបិ វដ្ដន្តិ។

ឥមាសំ បន ទ្វិន្នំ វិកប្បនានំ នានាករណំ, អវសេសោ ច វចនក្កមោ សព្ពោ បឋមកឋិនសិក្ខាបទវណ្ណនាយំ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពោ សទ្ធិំ សមុដ្ឋានាទីហីតិ។

បត្តសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

២។ ឩនបញ្ចពន្ធនសិក្ខាបទវណ្ណនា

៦០៨។ តេន សមយេនាតិ ឩនបញ្ចពន្ធនសិក្ខាបទំ។ តត្ថ ន យាបេតីតិ សោ កិរ យទិ អរិយសាវកោ នាភវិស្សា, អញ្ញថត្តម្បិ អគមិស្សា, ឯវំ តេហិ ឧព្ពាឡ្ហោ, សោតាបន្នត្តា បន កេវលំ សរីរេនេវ ន យាបេតិ, តេន វុត្តំ – “អត្តនាបិ ន យាបេតិ, បុត្តទារាបិស្ស កិលមន្តី”តិ។

៦១១-២។ ឩនបញ្ចពន្ធនេនាតិ ឯត្ថ ឩនានិ បញ្ច ពន្ធនានិ អស្សាតិ ឩនបញ្ចពន្ធនោ, នាស្ស បញ្ច ពន្ធនានិ បូរេន្តីតិ អត្ថោ, តេន ឩនបញ្ចពន្ធនេន។ ឥត្ថម្ភូតស្ស លក្ខណេ ករណវចនំ។ តត្ថ យស្មា អពន្ធនស្សាបិ បញ្ច ពន្ធនានិ ន បូរេន្តិ, សព្ពសោ នត្ថិតាយ, តស្មា

បតកាឌកេ “អជត្ថតោ ចា”តិអាទី វុត្តំ ៍ “ឧភតោព្យញ្ជនកតោ”តិ ច វុត្តត្តា យស្ស ព្យញ្ជនកតោ បតេត្វា ហោតិ, តស្ស សោ អបតេត្វា, តស្មា អញ្ញំ ចិញ្ញាកោបតំ ចតុតិ៍ ជាត្ថតព្ជា តាលេយតំ យស្មា ជាត្ថតោកាលេ សតិ ហោតិ, អសតិ ត ហោតិ, តស្មា តស្ស លក្ខណំ ឥសេ្សតុំ “អជត្ថតោកាលេសា តាយា”តិអាទី វុត្តំ៍

ត្វង្គុលិ ទាឌី ត ហោតីតិ យុតចតុំតោ ហេដ្ឋា ត្វង្គុលព្យាយាណា ឲកាបិ ទាឌី ត ហោតិ៍ យស្ស ត្វង្គុលិ ទាឌី ហោតីតិ យស្ស បត តាឌីសា ឲកា ទាឌី ហោតិ, សោ តស្សា ទាឌីយា ហេដ្ឋិយបរិយន្តេ បត្តចេឆកោត ចិន្តិត្វា បតិត្វា ឃុត្តទេដ្ឋក-យកចិទេដ្ឋកាឌីហិ ចា តិបុឃុត្តកោត ចា ជាត្តិតព្វោ, តំ ជាត្ថតំ អាយិយស្ស អលក្កតត្វំ តិបុបដុំកោត ចា កោតចិ ជាត្ថិសលេសេត ចា បដិច្ឆាទេតព្វំ៍ សោ ច បតេត្វា អឆិដ្ឋតិត្វា បរិក្ខិត្តិតព្វោ, ឃុត្តំ ចា លិង្គំ កត្វា ជាត្តិតព្វោ៍ ឃុទេដ្ឋកិ បត យគុសិត្វកលិកាយដ្ឋលយាឌីហិ ជាត្តិតុំ ត ចតុតិ៍ ឲាលិតំ ឥសាបេត្វា បិសាណតុណ្ណត ជាត្តិតុំ ចតុតិ៍ យុតចតុំសមឹបេ បត បត្តចេឆកោត ចិន្តិយាយតោ កបិលស្ស ជាហលត្តា កិច្ចតិ, តស្មា ហេដ្ឋា ចិន្តិតព្វោ៍ យស្ស បត ឯកេ ទាឌីយោ ឲកាយេច ចា ឯកទេដ្ឋុលិ, តស្ស ឯកេ ជាត្តតាតិ ឥសាតព្វាតិ៍ យស្ស តិស្សា ឲកាយេច ចា លេខអង្គុលិ, តស្ស តីណិ៍ យស្ស ចតស្សា ឲកាយេច ចា អដ្ឋង្គុលិ, តស្ស ចត្តារិ៍ យស្ស បញ្ច ឲកាយេច ចា ឥសង្គុលិ, សោ ជាទេដ្ឋាបិ អជាទេដ្ឋាបិ អបទេត្វាយេច, អញ្ញោ ចិញ្ញាកោបតព្វោ៍ ឲស តាច យត្តិកាបតេត្ត ចិតិត្ថយោ៍

អយោបតេត្ត បត សចេបិ បញ្ច ចា អតិទេកាតិ ចា លិង្គាតិ ហោត្តិ, តាតិ ចេ អយតុណ្ណត ចា អាលិយា ចា លោហយណ្ឌលកោត ចា ជាដ្ឋាតិ យដ្ឋាតិ ហោត្តិ, ស្វេច បតេត្វា បរិក្ខិត្តិតព្វោ, ត អញ្ញោ ចិញ្ញាកោបតព្វោ៍ អឆ បត ឲកម្បិ លិង្គំ យហត្តំ ហោតិ, លោហយណ្ឌលកោត ជាដ្ឋម្បិ យដ្ឋំ ត ហោតិ, បតេត្ត អាយិសំ លក្កតិ, អកប្បិយោ ហោតិ, អយំ អបតេត្វា៍ អញ្ញោ ចិញ្ញាកោបតព្វោ៍

៤១៥៍ចេតោ ចត្តព្វោតិ បតេត្ត អាតិសំសំ ឥសេ្សត្វា “អយំ, ភតេ្ត, បតេត្វា បយាណយុតេត្វា ឃុត្តទោ ចេតាត្ថុបិ, តំ កណ្ហថា”តិ ចត្តព្វោ៍ យោ ត កលេណ្ហយ្យាតិ អតុកប្បាយ ត កណ្ហត្តស្ស ទុក្កដំ៍ យោ បត សត្តុឌ្ឍិយា “កិំ មេ អញ្ញោត បតេត្តតា”តិ ត កណ្ហាតិ, តស្ស អនាបត្តិ៍ បត្តបរិយន្តោតិ ឲចំ បរិចេត្វត្វា បរិយន្តេ ឋិតបតេត្វា៍

ត អចេសតិ យព្ជាបឹឆលេត្តកាកនត្តកាឌីកោ អចេសេ, ត តិក្កិបិតព្វោ៍ យត្ត បុរិយំ ឃុត្ថំ បត្តំ ឆសេតិ, តទេត្តច ឆសេតព្វោ៍ បត្តស្ស ហិ តិក្ខិបតឆេសោ “អតុជាតាយិ, ភិក្ខវេ, អាឆាទក”ត្តិអាឌិតា តយេត តន្ធកេ វុតេត្តាយេច៍

តអកោកោកាតាតិ យាក្ញទត្ថតទេតបចតាឌិតា អបរិកោកោត ត បរិក្ខិត្តិតព្វោ៍ អត្តាយេក្កេ បត ព្យាឆិយិព្វព្យត្តេ អញ្ញាស្មិំ កាដទេ អសតិ យត្តិកាយ លិខេត្វា យាក្យំ ចា បតិតំ វ្ហកាំ ចា តាលេបតុំ ចតុតិ៍

ត ចិយ្យលេដ្ឋតព្វោតិ អញ្ញាស្ស ត ឥសាតព្វោ៍ សចេ បត សទ្ធិចិហាទិកោ ចា អន្តេចាសិកោ ចា អញ្ញំ ចេសបត្តំ ឆសេត្វា “អយំ យយ្ហំ សារុប្បោ, អយំ ចេទស្សា”តិ កណ្ហាតិ, ចតុតិ៍ អញ្ញោ ចា តំ កហេត្វា អត្តតោ បត្តំ ឆេតិ, ចតុតិ៍ “យយ្ហំ យេច បត្តំ អាហរា”តិ ចត្តព្វាតិកិច្ចំ តត្ថិ៍

៩១៥ៈ បចារិតាតត្តិ ៩ត្ត វឈ្ឈចរេត បចារិតដ្ឋារេត បញ្ញាពត្តរេតរេតច ចដ្ឋតិៈ ប្អុក្កលចរេត បចារិតដ្ឋារេត ភ្លាតបញ្ញាពត្តរេតតាបិ ចដ្ឋតីតិ ក្យុន្ត្តិឃំ ចុត្តិៈ រេវវរេយត្ត ភ្លត្តាតត្តរេយចៈ

លវយដ្ឋាត៌ , គិទិឃំ, រេតាវញ្ញាចិរេយាក្លុ, អចិត្តក៌, បណ្ណត្តិចដ្ឋុ, កាឃកយុចទឹកយុំ, តិចិត្តុំ, តិរេចឥតត្តិៈ

ភ្លាតបញ្ញាពត្តតវិក្លាបឥចណ្ណតា តិដ្ឋិតាៈ

៧ៈ រេកវដ្ឋូវិក្លាបឥចណ្ណតា

៩១បៈ រេតត វយរេឃតាតិ រេកវដ្ឋូវិក្លាបឥៈ តត្ត អរេត្តា, កត្តេតិ ទាឌា កិក្លុ ភ្លឃ្យុត្តបុយុរេត្ត រេឆទវ្យ្ស រេលលត្តាឃ បឡ្កាទ៌ រេវារេឆត្តេ ឌិវ្វា អាទាយិក៌ ឌាតុកាេយា បុន្លិៈ

៩១៥-៧០ៈ បិដិរេឃក្កោតិ ចិវុ៌ ៩រេកាៈ យាលិកិរេតតិ កតយារេល យាលិឆរេទ, ក្យុវុយយាលិបដិយល្តិរេតតិ អរេត្តាៈ តិលាឈុបកត្តិ តិលាក្យុវ្ពុដក៌ៈ បដិយុក្ខ្ញិតិ ឆរេបវិៈ វា អរេហាវិ វុចណ្ណយាលិតិ ឌាទិកាឃ វីរេវ ឆបិតយត្តារេឃច រេឆទវ្យ្ស អឆិដ្ឋាតចរេវត វុចណ្ណបក្យុយាលិ អរេហាវិៈ តត្យោតិលាឈុបក៌ វីរេវ ឆបិតយត្តរេយច “វុចណ្ណយាលិ រេហាត្យុ”តិ រេឆរេទា អឆិដ្ឋាវិៈ ក្យុតិឃយ្យិ រេលា...រេប...ៈ រេតក្យុបវដ្ឋូយឹតិ ក្យុតិឃឌិចរេវរេឃច ភ្លបវដ្ឋូយិៈ

វុចណ្ណត្តិអឆិយុក្ខិតិ “រេវាចណ្ណយរេឃា រេហាត្យុ”តិ អឆិដ្ឋាវិៈ បញ្ញាត្តុំ រេកវដ្ឋាតត្តិ វប្បិអាឌីត៌ៈ ឌាហុលិកាតិ បក្ខឃឌាហុលិកតាឃ បដិបត្តាៈ រេកាលរេប្ពុបិ ឈរេដបីតិ៩ត្ត រេកាលប្ពា តាយ យហាយុលចាដិរេឃា ចុក្ខត្តិៈ ឌ្លុលិតចិលិតាតីតិ រេហដ្ឋា ច ភ្លុករេតាបរេវ្យុបុ ច កត្យព្ពុតាតិៈ ឌ្លុកិណ្ណចិកិណ្ណាតិ វប្បិអាឌីត៌ ករេត្តត ក្បុយិៈ លតរេត្តហិ ឌ្លុកិណ្ណា, កិត្តិរេឃា លតរេត្តហិ ភ្លុបទិ វញ្ញារេត្តហិ ច ចិកិណ្ណាៈ អរេត្តារេកាដ្ឋាកាទិកាតិ អក្ខុត្តរេទ វំចិហិតរេកាដ្ឋាកាទាៈ

៩៧៧ៈ បដិវាឃតីឃាតីតិ បដិវាឃិតព្ពាតិ, បរិក្យុឌ្ឍិតព្ពាតីតិ អរេត្តាៈ រេកវដ្ឋាតីតិ រេកវដ្ឋកិក្ខុំ ករេទាត្យុ ចា យា ចា, ៩ចំ លត្តរេចាហាទាតិៈ “រេកាវប្បិ”តិអាឌីហិ រេលិរេក បិកដំ ឌរេវ្យ្សត្តា “រេឃវំ យំវំ កប្បតី”តិ ព្ពុយិតា អរេញ្ញាវប្បិ យិករេទាហិតវវាឌីត៌ វប្បិ វក្កុរេហត្តា ឌរេវ្យ្សវិៈ រេឃវត្យោលិទ៌ អត្តុំ, វប្បិបិ រេតវំ អត្តុំរេឃច, ត៌ បត វុលក៌ ចា រេហាត្យុ ក្យុល្លក៌ ចា, អវរេយ្មាហត្តុំ ចុត្តុំៈ ៩ចំ តចតីតយ្យិៈ

វត្តុំឆិកាទក៌ បរិក្យុឌ្ឍិតព្ពាតីតិ វត្តុំឆិ កត្តា តិឥហិត្តា បរិក្យុឌ្ឍិតព្ពាតិៈ កចំ? បិត្យព្ពុឃា អាកតវប្បិអាឌីវុ វប្បិ តាច បុរេកត្តុំ

បដិគ្គហិតំ តទហុបុរេភត្តំ សាមិសម្បិ និរាមិសម្បិ បរិភុញ្ជិតុំ វដ្ដតិ, បច្ឆាភត្តតោ បដ្ឋាយ សត្តាហំ និរាមិសំ បរិភុញ្ជិតព្ពំ។ សត្តាហាតិក្កមេ សចេ ឯកភាជនេ ឋបិតំ, ឯកំ និស្សគ្គិយំ។ សចេ ពហូសុ វត្ថុគណនាយ និស្សគ្គិយានិ, បច្ឆាភត្តំ បដិគ្គហិតំ សត្តាហំ និរាមិសមេវ វដ្ដតិ។ បុរេភត្តំ វា បច្ឆាភត្តំ វា ឧគ្គហិតកំ កត្វា និក្ខិត្តំ អជ្ឈោហរិតុំ ន វដ្ដតិ; អព្ភញ្ជនាទីសុ ឧបនេតព្ពំ។ សត្តាហាតិក្កមេបិ អនាបត្តិ, អនជ្ឈោហរណីយតំ អាបន្នត្តា។ "បដិសាយនីយានី"តិ ហិ វុត្តំ។ សចេ អនុបសម្បន្នោ បុរេភត្តំ បដិគ្គហិតនវនីតេន សប្បិំ កត្វា ទេតិ, បុរេភត្តំ សាមិសំ វដ្ដតិ។ សចេ សយំ ករោតិ, សត្តាហម្បិ និរាមិសមេវ វដ្ដតិ។ បច្ឆាភត្តំ បដិគ្គហិតនវនីតេន បន យេន កេនចិ កតសប្បិ សត្តាហម្បិ និរាមិសមេវ វដ្ដតិ។ ឧគ្គហិតកេន កតេ បុព្ពេ វុត្តសុទ្ធសប្បិនយេនេវ វិនិច្ឆយោ វេទិតព្ពោ។

បុរេភត្តំ បដិគ្គហិតខីរេន វា ទធិនា វា កតសប្បិ អនុបសម្បន្នេន កតំ សាមិសម្បិ តទហុបុរេភត្តំ វដ្ដតិ។ សយំកតំ និរាមិសមេវ វដ្ដតិ។ នវនីតំ តាបេន្តស្ស ហិ សាមំបាកោ ន ហោតិ, សាមំបក្កេន បន តេន សទ្ធិំ អាមិសំ ន វដ្ដតិ។ បច្ឆាភត្តតោ បដ្ឋាយ ច ន វដ្ដតិយេវ។ សត្តាហាតិក្កមេបិ អនាបត្តិ, សវត្ថុកស្ស បដិគ្គហិតត្តា, "តានិ បដិគ្គហេត្វា"តិ ហិ វុត្តំ។ បច្ឆាភត្តំ បដិគ្គហិតេហិ កតំ បន អព្ភញ្ជនាទីសុ ឧបនេតព្ពំ។ បុរេភត្តម្បិ ច ឧគ្គហិតកេហិ កតំ ឧភយេសម្បិ សត្តាហាតិក្កមេ អនាបត្តិ។ ឯសេវ នយោ អកប្បិយមំសសប្បិម្ហិ អយំ បន វិសេសោ – យត្ថ បាឡិយំ អាគតសប្បិនា និស្សគ្គិយំ, តត្ថ ឥមិនា ទុក្កដំ។ អដ្ឋកថាយំ ការណបតិរូបកំ វត្វា មនុស្សសប្បិ ច នវនីតញ្ច បដិក្ខិត្តំ, តំ ទុប្បដិក្ខិត្តំ, សព្ពអដ្ឋកថាសុ អនុញ្ញាតត្តា។ បរតោ ចស្ស វិនិច្ឆយោបិ អាគមិស្សតិ។

បាឡិយំ អាគតំ នវនីតម្បិ បុរេភត្តំ បដិគ្គហិតំ តទហុបុរេភត្តំ សាមិសម្បិ វដ្ដតិ, បច្ឆាភត្តតោ បដ្ឋាយ និរាមិសមេវ។ សត្តាហាតិក្កមេ នានាភាជនេសុ ឋបិតេ ភាជនគណនាយ ឯកភាជនេបិ អមិស្សេត្វា បិណ្ឌបិណ្ឌវសេន ឋបិតេ បិណ្ឌគណនាយ និស្សគ្គិយានិ។ បច្ឆាភត្តំ បដិគ្គហិតំ សប្បិនយេនេវ វេទិតព្ពំ។ ឯត្ថ បន ទធិគុឡិកាយោបិ តក្កពិន្ទូនិបិ ហោន្តិ, តស្មា តំ ធោតំ វដ្ដតីតិ ឧបឌ្ឍត្ថេរា អាហំសុ។ មហាសីវត្ថេរោ បន "ភគវតា អនុញ្ញាតកាលតោ បដ្ឋាយ តក្កតោ ឧទ្ធដមត្តមេវ ខាទិំសូ"តិ អាហ។ តស្មា នវនីតំ បរិភុញ្ជន្តេន ធោវិត្វា ទធិតក្កមក្ខិកាកិបិល្លិកាទីនិ អបនេត្វា បរិភុញ្ជិតព្ពំ។ បចិត្វា សប្បិំ កត្វា បរិភុញ្ជិតុកាមេន អធោតម្បិ បចិតុំ វដ្ដតិ។ យំ តត្ថ ទធិគតំ វា តក្កគតំ វា, តំ ខយំ គមិស្សតិ, ឯត្តាវតា ហិ សវត្ថុកបដិគ្គហិតំ នាម ន ហោតីតិ អយមេត្ថ អធិប្បាយោ។ អាមិសេន សទ្ធិំ បក្កត្តា បន តស្មិម្បិ កុក្កុច្ចាយន្តិ កុក្កុច្ចកា។ ឥទានិ ឧគ្គហេត្វា ឋបិតនវនីតេ ច បុរេភត្តំ ខីរទធីនិ បដិគ្គហេត្វា កតនវនីតេ ច បច្ឆាភត្តំ តានិ បដិគ្គហេត្វា កតនវនីតេ ច ឧគ្គហិតេហិ កតនវនីតេ ច អកប្បិយមំសនវនីតេ ច សព្ពា អាបត្តានាបត្តិបរិភោគាបរិភោគនយោ សប្បិម្ហិ វុត្តក្កមេនេវ វេទិតព្ពោ។

តេលភិក្ខាយ បវិដ្ឋានំ បន ភិក្ខូនំ តថេវ សប្បិម្បិ នវនីតម្បិ បក្កតេលម្បិ អបក្កតេលម្បិ អាកិរន្តិ, តត្ថ តក្កទធិពិន្ទូនិបិ ភត្តសិត្ថានិបិ តណ្ឌុលកណាបិ មក្ខិកាទយោបិ ហោន្តិ។ អាទិច្ចបាកំ កត្វា បរិស្សាវេត្វា គហិតំ សត្តាហកាលិកំ ហោតិ, បដិគ្គហេត្វា ឋបិតភេសជ្ជេហិ សទ្ធិំ បចិត្វា នត្ថុបានម្បិ កាតុំ វដ្ដតិ។ សចេ វទ្ទលិសមយេ លជ្ជី សាមណេរោ យថា តត្ថ បតិតតណ្ឌុលកណាទយោ ន បច្ចន្តិ, ឯវំ សាមិសបាកំ មោចេត្វា អគ្គិម្ហិ វិលីយាបេត្វា បរិស្សាវេត្វា បុន បចិត្វា ទេតិ, បុរិមនយេនេវ សត្តាហំ វដ្ដតិ។

เตเลสุ ติลเตลํ ตาว ปุเรภตฺตํ ปฏิคฺคหิตํ ปุเรภตฺตํ สามิสมฺปิ วฏฺฏติ, ปจฺฉาภตฺตโต ปฏฺฐาย นิรามิสเมวฯ สตฺตาหาติกฺกเม ปนสฺส ภาชนคณนาย นิสฺสคฺคิยภาโว เวทิตพฺโพฯ ปจฺฉาภตฺตํ ปฏิคฺคหิตํ สตฺตาหํ นิรามิสเมว วฏฺฏติฯ อุคฺคหิตกํ กตฺวา นิกฺขิตฺตํ อชฺโฌหรณียํ น วฏฺฏติ, สีสมกฺขนาทีสุ อุปเนตพฺพํ, สตฺตาหาติกฺกเมปิ อนาปตฺติฯ ปุเรภตฺตํ ติเล ปฏิคฺคเหตฺวา กตเตลํ ปุเรภตฺตํ สามิสมฺปิ วฏฺฏติ, ปจฺฉาภตฺตโต ปฏฺฐาย อนชฺโฌหรณียํ โหติ, สีสมกฺขนาทีสุ อุปเนตพฺพํ, สตฺตาหาติกฺกเมปิ อนาปตฺติฯ ปจฺฉาภตฺตํ ติเล ปฏิคฺคเหตฺวา กตเตลํ อนชฺโฌหรณียเมว, อวตฺถุกปฏิคฺคหิตตฺตา, สตฺตาหาติกฺกเมปิ อนาปตฺติ, สีสมกฺขนาทีสุ อุปเนตพฺพํฯ ปุเรภตฺตํ วา ปจฺฉาภตฺตํ วา อุคฺคหิตกติเลหิ กตเตเลปิ เอเสว นโยฯ

ปุเรภตฺตํ ปฏิคฺคหิตติเล ภชฺชิตฺวา วา ติลปิฏฺฐํ วา เสเทตฺวา อุณฺโหทเกน วา เตเมตฺวา กตเตลํ สเจ อนุปสมฺปนฺเนน กตํ ปุเรภตฺตํ สามิสมฺปิ วฏฺฏติฯ อตฺตนา กตเตลํ ปน นิพฺพฏฺฏิตตฺตา ปุเรภตฺตํ นิรามิสเมว วฏฺฏติฯ สามํปกฺกตฺตา สามิสํ น วฏฺฏติ, สวตฺถุกปฏิคฺคหิตตฺตา ปน ปจฺฉาภตฺตโต ปฏฺฐาย อุภยมฺปิ อนชฺโฌหรณียํ, สีสมกฺขนาทีสุ อุปเนตพฺพํ, สตฺตาหาติกฺกเมปิ อนาปตฺติฯ ยทิ ปน อปฺปํ อุณฺโหทกํ โหติ อพฺโภกฺกิรณมตฺตํ, อพฺโพหาริกํ โหติ, สามปากคณนํ น คจฺฉติฯ สาสปเตลาทีสุปิ สวตฺถุกปฏิคฺคหิเตสุ สวตฺถุกติลเตเล วุตฺตสทิโสว วินิจฺฉโยฯ

สเจ ปน ปุเรภตฺตํ ปฏิคฺคหิตานํ สาสปาทีนํ จุณฺเณหิ อาทิจฺจปาเกน สกฺกา เตลํ กาตุํ, ตํ ปุเรภตฺตํ สามิสมฺปิ วฏฺฏติ, ปจฺฉาภตฺตโต ปฏฺฐาย นิรามิสเมว, สตฺตาหาติกฺกเม นิสฺสคฺคิยํฯ ยสฺมา ปน สาสปมธุกจุณฺณาทีนิ เสเทตฺวา เอรณฺฑกฏฺฐีนิ จ ภชฺชิตฺวา เอว เตลํ กโรนฺติ, ตสฺมา เตสํ เตลํ อนุปสมฺปนฺเนหิ กตํ ปุเรภตฺตํ สามิสมฺปิ วฏฺฏติฯ วตฺถูนํ ยาวชีวิกตฺตา ปน สวตฺถุกปฏิคฺคหเณ โทโส นตฺถิฯ อตฺตนา กตํ สตฺตาหํ นิรามิสปริโภเคเนว ปริภุญฺชิตพฺพํฯ อุคฺคหิตเกหิ กตํ อนชฺโฌหรณียํ พาหิรปริโภเค วฏฺฏติ, สตฺตาหาติกฺกเมปิ อนาปตฺติฯ

เตลกรณตฺถาย สาสปมธุกเอรณฺฑกฏฺฐีนิ วา ปฏิคฺคเหตฺวา กตํ เตลํ สตฺตาหกาลิกํฯ ทุติยทิวเส กตํ ฉาหํ วฏฺฏติฯ ตติยทิวเส กตํ ปญฺจาหํ วฏฺฏติฯ จตุตฺถ-ปญฺจม-ฉฏฺฐ-สตฺตมทิวเส กตํ ตทเหว วฏฺฏติฯ สเจ ยาว อรุณสฺส อุคฺคมนา ติฏฺฐติ, นิสฺสคฺคิยํฯ อฏฺฐมทิวเส กตํ อนชฺโฌหรณียํ, อนิสฺสคฺคิยตฺตา ปน พาหิรปริโภเค วฏฺฏติฯ สเจปิ น กโรติ, เตลตฺถาย คหิตสาสปาทีนํ สตฺตาหาติกฺกเม ทุกฺกฏเมวฯ ปาฬิยํ ปน อนาคตานิ อญฺญานิปิ นาฬิเกรนิมฺพโกสมฺพกรมนฺทอฏฺฐิอาทีนํ เตลานิ อตฺถิ, ตานิ ปฏิคฺคเหตฺวา สตฺตาหํ อติกฺกามยโต ทุกฺกฏํ โหติฯ อยเมเตสุ วินิจฺฉโยฯ เสสํ ยาวกาลิกวตฺถุํ ยาวชีวิกวตฺถุญฺจ สลฺลกฺเขตฺวา สามํปากสวตฺถุกปุเรภตฺตปจฺฉาภตฺตปฏิคฺคหิตุคฺคหิตกวตฺถุวิเสสานํ สพฺพํ วุตฺตนเยเนว เวทิตพฺพํฯ

๖๒๓ฯ วสาเตลนฺติ “อนุชานามิ, ภิกฺขเว, วสานิ เภสชฺชานิ, อจฺฉวสํ, มจฺฉวสํ, สุสุกาวสํ, สูกรวสํ, คทฺรภวสนฺ”ติ (มหาวฯ ๒๖๒) เอวํ อนุญฺญาตวสานํ เตลํฯ เอตฺถ จ “อจฺฉวสนฺ”ติ วจเนน ฐเปตฺวา มนุสฺสวสํ สพฺเพสํ อกปฺปิยมํสานํ วสา อนุญฺญาตาฯ มจฺฉคฺคหเณน จ สุสุกาปิ คหิตา โหติ, วาฬมจฺฉตฺตา ปน วิสุํ วุตฺตํฯ มจฺฉคฺคหเณน เจตฺถ สพฺเพสมฺปิ กปฺปิยมํสานํ วสา อนุญฺญาตาฯ มํเสสุ หิ

ຄສມທິນາສ຺ສ-ຫຕ຺ຖິ-ອສ຺ສ-ສຸນຂ-ອຫິ-ສີຫ-ພ຺ຍຄ຺ຆ-ທີປິ-ອຈ຺ຉ-ຕຣຈ຺ຉານໍ ມໍສານິ ອກປ຺ປິຍານິ. ວສາສຸ ເອກາ ມນຸສ຺ສວສາວ. ຂີຣາທີສຸ ອກປ຺ປິຍໍ ນາມ ນຕ຺ຖິ.

ອນຸປສມ຺ປນ຺ເນຫິ ກຕນິພ຺ພຏ຺ຏິຕວສາເຕລໍ ປຸເຣຠຕ຺ຕໍ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ປຸເຣຠຕ຺ຕໍ ສາມິສມ຺ປິ ວຏ຺ຏຕິ. ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ສຕ຺ຕາຫໍ ນິຣາມິສເມວ ວຏ຺ຏຕິ. ຍໍ ປນ ຕຕ຺ຖ ສຸຂຸມຣຊສທິສໍ ມໍສໍ ວາ ນ຺ຫາຣຸ ວາ ອຏ຺ຐິ ວາ ໂລຫິຕໍ ວາ ໂຫຕິ, ຕໍ ອພ຺ໂພຫາຣິກໍ. ສເຈ ປນ ວສໍ ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສຍໍ ກໂຣຕິ, ປຸເຣຠຕ຺ຕໍ ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ປຈິຕ຺ວາ ປຣິສ຺ສາເວຕ຺ວາ ສຕ຺ຕາຫໍ ນິຣາມິສປຣິໂຠເຄນ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພໍ. ນິຣາມິສປຣິໂຠຄຎ຺ຫິ ສນ຺ຘາຍ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ – “ກາເລ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ກາເລ ນິປ຺ປກ຺ກໍ ກາເລ ສໍສຏ຺ຐໍ ເຕລປຣິໂຠເຄນ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕຸ”ນ຺ຕິ (ມຫາວ. ໒໖໒). ຕຕ຺ຣາປິ ອພ຺ໂພຫາຣິກໍ ອພ຺ໂພຫາຣິກເມວ. ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປນ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ວາ ກຕໍ ວາ ນ ວຏ຺ຏເຕວ. ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ –

“ວິກາເລ ເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ວິກາເລ ນິປ຺ປກ຺ກໍ ວິກາເລ ສໍສຏ຺ຐໍ, ຕໍ ເຈ ປຣິຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ຕິຓ຺ຓໍ ທຸກ຺ກຏານໍ. ກາເລ ເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ວິກາເລ ນິປ຺ປກ຺ກໍ ວິກາເລ ສໍສຏ຺ຐໍ, ຕໍ ເຈ ປຣິຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທ຺ວິນ຺ນໍ ທຸກ຺ກຏານໍ. ກາເລ ເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ກາເລ ນິປ຺ປກ຺ກໍ ວິກາເລ ສໍສຏ຺ຐໍ, ຕໍ ເຈ ປຣິຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສ. ກາເລ ເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ກາເລ ນິປ຺ປກ຺ກໍ ກາເລ ສໍສຏ຺ຐໍ, ຕໍ ເຈ ປຣິຠຸຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ອນາປຕ຺ຕີ”ຕິ.

ອຸປຕິສ຺ສເຖຣໍ ປນ ອນ຺ເຕວາສິກາ ປຸຈ຺ຉິໍສຸ – “ຠນ຺ເຕ, ສປ຺ປິນວນີຕວສານິ ເອກໂຕ ປຈິຕ຺ວາ ນິພ຺ພຏ຺ຏິຕານິ ວຏ຺ຏນ຺ຕິ, ນ ວຏ຺ຏນ຺ຕີ”ຕິ? “ນ ວຏ຺ຏນ຺ຕິ, ອາວຸໂສ”ຕິ. ເຖໂຣ ກິເຣຕ຺ຖ ປກ຺ກເຕລກສເຏ ວິຍ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈາຍຕິ. ຕໂຕ ນໍ ອຸຕ຺ຕຣິ ປຸຈ຺ຉິໍສຸ – “ຠນ຺ເຕ, ນວນີເຕ ທຘິຄຸຬິກາ ວາ ຕກ຺ກພິນ຺ທຸ ວາ ໂຫຕິ, ເອຕໍ ວຏ຺ຏຕີ”ຕິ? “ເອຕມ຺ປິ, ອາວຸໂສ, ນ ວຏ຺ຏຕີ”ຕິ. ຕໂຕ ນໍ ອາຫໍສຸ – “ຠນ຺ເຕ, ເອກໂຕ ປຈິຕ຺ວາ ສໍສຏ຺ຐານິ ເຕຊວນ຺ຕານິ ໂຫນ຺ຕິ, ໂຣຄໍ ນິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕີ”ຕິ? “ສາຘາວຸໂສ”ຕິ ເຖໂຣ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິ.

ມຫາສຸມເຖໂຣ ປນາຫ – “ກປ຺ປິຍມໍສວສາ ສາມິສປຣິໂຠເຄ ວຏ຺ຏຕິ, ອິຕຣາ ນິຣາມິສປຣິໂຠເຄ ວຏ຺ຏຕີ”ຕິ. ມຫາປທຸມເຖໂຣ ປນ “ອິທໍ ກິໍ”ນ຺ຕິ ປຏິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ “ນນຸ ວາຕາພາຘິກາ ຠິກ຺ຂູ ປຎ຺ຈມູລກສາວຍາຄຸຍໍ ອຈ຺ຉສູກຣເຕລາທີນິ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຍາຄຸໍ ປິວນ຺ຕິ, ສາ ເຕຊຸສ຺ສທຕ຺ຕາ ໂຣຄໍ ນິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕີ”ຕິ ວຕ຺ວາ “ວຏ຺ຏຕີ”ຕິ ອາຫ.

ມຘຸ ນາມ ມກ຺ຂິກາມຘູຕິ ມຘຸກຣີຫິ ນາມ ມກ຺ຂິກາຫິ ຂຸທ຺ທກມກ຺ຂິກາຫິ ຠມຣມກ຺ຂິກາຫິ ຈ ກຕໍ ມຘຸ. ຕໍ ປຸເຣຠຕ຺ຕໍ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ປຸເຣຠຕ຺ຕໍ ສາມິສປຣິໂຠເຄນປິ ວຏ຺ຏຕິ, ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ສຕ຺ຕາຫໍ ນິຣາມິສປຣິໂຠເຄເນວ ວຏ຺ຏຕິ. ສຕ຺ຕາຫາຕິກ຺ກເມ ສເຈ ສິເລສສທິສໍ ມຫາມຘຸໍ ຂຓ຺ຑໍ ຂຓ຺ຑໍ ກຕ຺ວາ ຐປິຕໍ, ເອກເທ ວາ ນານາຠາຊເນສຸ, ວຕ຺ຖຸຄຓນາຍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍານິ. ສເຈ ເອກເມວ ຂຓ຺ຑໍ, ເອກຠາຊເນ ວາ ເອກເມວ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ. ອຸຄ຺ຄຫິຕກໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍ, ອນຸປກ຺ຂນາທີສຸ ອຸປເນຕພ຺ພໍ. ມຘຸປຏລໍ ວາ ມຘຸສິຕ຺ຖກໍ ວາ ສເຈ ມຘຸນາ ອມກ຺ຂິຕໍ ປຣິສຸທ຺ຘໍ, ຍາວຊີວິກໍ. ມຘຸມກ຺ຂິຕໍ ປນ ມຘຸຄຕິກເມວ. ຈີຣິກາ ນາມ ສປກ຺ຂາ ທີຆມກ຺ຂິກາ, ຕຸມ຺ພລນາມິກາ ຈ ອຏ຺ຐິປກ຺ຂາ ກາຬມຫາຠມຣາ ໂຫນ຺ຕິ, ເຕສໍ ອາສເຍສຸ ນິຍ຺ຍາສສທິສໍ ມຘຸ ໂຫຕິ, ຕໍ ຍາວຊີວິກໍ.

ꦦꦴꦟꦶꦠꦁ ꦤꦴꦩ ꦈꦕ꧀ꦖꦸꦩ꧀ꦲꦴꦤꦶꦧ꧀ꦧꦠ꧀ꦠꦤ꧀ꦠꦶ ꦈꦕ꧀ꦖꦸꦫꦱꦁ ꦈꦥꦴꦢꦴꦪ ꦄꦥꦏ꧀ꦏꦴ ꦮꦴ ꦄꦮꦠ꧀ꦡꦸꦏꦥꦏ꧀ꦏꦴ ꦮꦴ ꦱꦧ꧀ꦧꦴꦥꦶ ꦄꦮꦠ꧀ꦡꦸꦏꦴ ꦈꦕ꧀ꦖꦸꦮꦶꦏꦠꦶ ꦦꦴꦟꦶꦠꦤ꧀ꦠꦶ ꦮꦺꦢꦶꦠꦧ꧀ꦧꦴ꧈ ꦠꦁ ꦦꦴꦟꦶꦠꦁ ꦥꦸꦫꦺꦨꦠ꧀ꦠꦁ ꦥꦛꦶꦒ꧀ꦒꦲꦶꦠꦁ ꦥꦸꦫꦺꦨꦠ꧀ꦠꦁ ꦱꦴꦩꦶꦱꦩ꧀ꦥꦶ ꦮꦛ꧀ꦛꦠꦶ, ꦥꦕ꧀ꦖꦴꦨꦠ꧀ꦠꦠꦺꦴ ꦥꦛ꧀ꦜꦴꦪ ꦱꦠ꧀ꦠꦴꦲꦁ ꦤꦶꦫꦴꦩꦶꦱꦩꦺꦮ ꦮꦛ꧀ꦛꦠꦶ꧈ ꦱꦠ꧀ꦠꦴꦲꦴꦠꦶꦏ꧀ꦏꦩꦺ ꦮꦠ꧀ꦡꦸꦒꦟꦤꦴꦪ ꦤꦶꦱ꧀ꦱꦒ꧀ꦒꦶꦪꦁ꧈ ꦧꦲꦹ ꦥꦶꦟ꧀ꦝꦴ ꦕꦸꦟ꧀ꦟꦺꦠ꧀ꦮꦴ ꦌꦏꦨꦴꦗꦤꦺ ꦥꦏ꧀ꦑꦶꦠ꧀ꦠꦴ ꦲꦺꦴꦤ꧀ꦠꦶ ꦓꦤꦱꦤ꧀ꦤꦶꦮꦺꦱꦴ, ꦌꦏꦩꦺꦮ ꦤꦶꦱ꧀ꦱꦒ꧀ꦒꦶꦪꦁ꧈ ꦈꦒ꧀ꦒꦲꦶꦠꦏꦁ ꦮꦸꦠ꧀ꦠꦤꦪꦺꦤꦺꦮ ꦮꦺꦢꦶꦠꦧ꧀ꦧꦁ, ꦓꦫꦣꦹꦥꦤꦴꦢꦷꦱꦸ ꦈꦥꦤꦺꦠꦧ꧀ꦧꦁ꧈ ꦥꦸꦫꦺꦨꦠ꧀ꦠꦁ ꦥꦛꦶꦒ꧀ꦒꦲꦶꦠꦺꦤ ꦄꦥꦫꦶꦱ꧀ꦱꦴꦮꦶꦠꦺꦴꦢꦏꦺꦤ ꦏꦠꦦꦴꦟꦶꦠꦁ ꦱꦕꦺ ꦄꦤꦸꦥꦱꦩ꧀ꦥꦤ꧀ꦤꦺꦤ ꦏꦠꦁ, ꦱꦴꦩꦶꦱꦩ꧀ꦥꦶ ꦮꦛ꧀ꦛꦠꦶ꧈ ꦱꦪꦁꦏꦠꦁ ꦤꦶꦫꦴꦩꦶꦱꦩꦺꦮ ꦮꦛ꧀ꦛꦠꦶ꧈ ꦥꦕ꧀ꦖꦴꦨꦠ꧀ꦠꦠꦺꦴ ꦥꦛ꧀ꦜꦴꦪ ꦥꦤ ꦱꦮꦠ꧀ꦡꦸꦏꦥꦛꦶꦒ꧀ꦒꦲꦶꦠꦠ꧀ꦠꦴ ꦄꦤꦗ꧀ꦙꦺꦴꦲꦫꦟꦷꦪꦁ, ꦱꦠ꧀ꦠꦴꦲꦴꦠꦶꦏ꧀ꦏꦩꦺꦥꦶ ꦄꦤꦴꦥꦠ꧀ꦠꦶ꧈ ꦥꦕ꧀ꦖꦴꦨꦠ꧀ꦠꦁ ꦄꦥꦫꦶꦱ꧀ꦱꦴꦮꦶꦠꦥꦛꦶꦒ꧀ꦒꦲꦶꦠꦺꦤ ꦏꦠꦩ꧀ꦥꦶ ꦄꦤꦗ꧀ꦙꦺꦴꦲꦫꦟꦷꦪꦩꦺꦮ, ꦱꦠ꧀ꦠꦴꦲꦴꦠꦶꦏ꧀ꦏꦩꦺꦥꦶ ꦄꦤꦴꦥꦠ꧀ꦠꦶ꧈ ꦌꦱ ꦤꦪꦺꦴ ꦈꦕ꧀ꦖꦸꦁ ꦥꦛꦶꦒ꧀ꦒꦲꦺꦠ꧀ꦮꦴ ꦏꦠꦦꦴꦟꦶꦠꦺꦥꦶ꧈ ꦥꦸꦫꦺꦨꦠ꧀ꦠꦁ ꦥꦤ ꦥꦫꦶꦱ꧀ꦱꦴꦮꦶꦠꦥꦛꦶꦒ꧀ꦒꦲꦶꦠꦏꦺꦤ ꦏꦠꦁ ꦱꦕꦺ ꦄꦤꦸꦥꦱꦩ꧀ꦥꦤ꧀ꦤꦺꦤ ꦏꦠꦁ, ꦥꦸꦫꦺꦨꦠ꧀ꦠꦁ ꦱꦴꦩꦶꦱꦩ꧀ꦥꦶ ꦮꦛ꧀ꦛꦠꦶ, ꦥꦕ꧀ꦖꦴꦨꦠ꧀ꦠꦠꦺꦴ ꦥꦛ꧀ꦜꦴꦪ ꦱꦠ꧀ꦠꦴꦲꦁ ꦤꦶꦫꦴꦩꦶꦱꦩꦺꦮ꧈ ꦱꦪꦁꦏꦠꦁ ꦥꦸꦫꦺꦨꦠ꧀ꦠꦩ꧀ꦥꦶ ꦤꦶꦫꦴꦩꦶꦱꦩꦺꦮ꧈ ꦥꦕ꧀ꦖꦴꦨꦠ꧀ꦠꦁ ꦥꦫꦶꦱ꧀ꦱꦴꦮꦶꦠꦥꦛꦶꦒ꧀ꦒꦲꦶꦠꦺꦤ ꦏꦠꦁ ꦥꦤ ꦤꦶꦫꦴꦩꦶꦱꦩꦺꦮ ꦱꦠ꧀ꦠꦴꦲꦁ ꦮꦛ꧀ꦛꦠꦶ꧈ ꦈꦒ꧀ꦒꦲꦶꦠꦏꦏꦠꦁ ꦮꦸꦠ꧀ꦠꦤꦪꦩꦺꦮ꧈ “ꦙꦴꦩꦻꦴꦕ꧀ꦖꦸꦦꦴꦟꦶꦠꦁ ꦮꦴ ꦏꦺꦴꦛ꧀ꦛꦶꦠꦻꦴꦕ꧀ꦖꦸꦦꦴꦟꦶꦠꦁ ꦮꦴ ꦥꦸꦫꦺꦨꦠ꧀ꦠꦩꦺꦮ ꦮꦛ꧀ꦛꦠꦷ”ꦠꦶ ꦩꦲꦴꦄꦛ꧀ꦜꦏꦡꦴꦪꦁ ꦮꦸꦠ꧀ꦠꦁ꧈

ꦩꦲꦴꦥꦕ꧀ꦕꦫꦶꦪꦁ ꦥꦤ “ꦏꦶꦁ ꦱꦮꦠ꧀ꦡꦸꦏꦥꦏ꧀ꦏꦁ ꦮꦛ꧀ꦛꦠꦶ, ꦤꦺꦴ ꦮꦛ꧀ꦛꦠꦷ”ꦠꦶ ꦥꦸꦕ꧀ꦖꦁ ꦏꦠ꧀ꦮꦴ “ꦈꦕ꧀ꦖꦸꦦꦴꦟꦶꦠꦁ ꦥꦕ꧀ꦖꦴꦨꦠ꧀ꦠꦁ ꦤꦺꦴꦮꦛ꧀ꦛꦤꦏꦁ ꦤꦴꦩ ꦤꦠ꧀ꦡꦷ”ꦠꦶ ꦮꦸꦠ꧀ꦠꦁ, ꦠꦁ ꦪꦸꦠ꧀ꦠꦁ꧈ ꦱꦷꦠꦸꦢꦏꦺꦤ ꦏꦠꦁ ꦩꦣꦸꦏꦥꦸꦥ꧀ꦦꦦꦴꦟꦶꦠꦁ ꦥꦸꦫꦺꦨꦠ꧀ꦠꦁ ꦱꦴꦩꦶꦱꦁ ꦮꦛ꧀ꦛꦠꦶ, ꦥꦕ꧀ꦖꦴꦨꦠ꧀ꦠꦠꦺꦴ ꦥꦛ꧀ꦜꦴꦪ ꦱꦠ꧀ꦠꦴꦲꦁ ꦤꦶꦫꦴꦩꦶꦱꦩꦺꦮ꧈ ꦱꦠ꧀ꦠꦴꦲꦴꦠꦶꦏ꧀ꦏꦩꦺ ꦮꦠ꧀ꦡꦸꦒꦟꦤꦴꦪ ꦢꦸꦏ꧀ꦏꦛꦁ꧈ ꦑꦷꦫꦁ ꦥꦏ꧀ꦑꦶꦥꦶꦠ꧀ꦮꦴ ꦏꦠꦁ ꦩꦣꦸꦏꦦꦴꦟꦶꦠꦁ ꦪꦴꦮꦏꦴꦭꦶꦏꦁ꧈ ꦑꦟ꧀ꦝꦱꦏ꧀ꦑꦫꦁ ꦥꦤ ꦑꦷꦫꦗꦭ꧀ꦭꦶꦏꦁ ꦄꦥꦤꦺꦠ꧀ꦮꦴ ꦱꦺꦴꦣꦺꦤ꧀ꦠꦶ, ꦠꦱ꧀ꦩꦴ ꦮꦛ꧀ꦛꦠꦶ꧈ ꦩꦣꦸꦏꦥꦸꦥ꧀ꦦꦁ ꦥꦤ ꦥꦸꦫꦺꦨꦠ꧀ꦠꦁ ꦄꦭ꧀ꦭ ꦮꦛ꧀ꦛꦠꦶ, ꦨꦗ꧀ꦗꦶꦠꦩ꧀ꦥꦶ ꦮꦛ꧀ꦛꦠꦶ꧈ ꦨꦗ꧀ꦗꦶꦠ꧀ꦮꦴ ꦠꦶꦭꦴꦢꦷꦲꦶ ꦩꦶꦱ꧀ꦱꦁ ꦮꦴ ꦄꦩꦶꦱ꧀ꦱꦁ ꦮꦴ ꦏꦠ꧀ꦮꦴ ꦏꦺꦴꦛ꧀ꦛꦶꦠꦩ꧀ꦥꦶ ꦮꦛ꧀ꦛꦠꦶ꧈ ꦪꦢꦶ ꦥꦤ ꦠꦁ ꦥꦕꦶꦠ꧀ꦮꦴ ꦩꦺꦫꦪꦠ꧀ꦡꦴꦪ ꦪꦺꦴꦗꦺꦤ꧀ꦠꦶ, ꦪꦺꦴꦗꦶꦠꦁ ꦧꦷꦗꦠꦺꦴ ꦥꦛ꧀ꦜꦴꦪ ꦤ ꦮꦛ꧀ꦛꦠꦶ꧈ ꦏꦢꦭꦷ-ꦑꦗ꧀ꦗꦹꦫꦶ-ꦄꦩ꧀ꦧ-ꦭꦧꦸꦗ-ꦥꦤꦱ-ꦕꦶꦚ꧀ꦕꦴꦢꦷꦤꦁ ꦱꦧ꧀ꦧꦺꦱꦁ ꦪꦴꦮꦏꦴꦭꦶꦏꦦꦭꦴꦤꦁ ꦦꦴꦟꦶꦠꦁ ꦪꦴꦮꦏꦴꦭꦶꦏꦩꦺꦮ꧈ ꦩꦫꦶꦕꦥꦏ꧀ꦏꦺꦲꦶ ꦦꦴꦟꦶꦠꦁ ꦏꦫꦺꦴꦤ꧀ꦠꦶ, ꦠꦁ ꦪꦴꦮꦗꦷꦮꦶꦏꦁ꧈

ꦠꦴꦤꦶ ꦥꦛꦶꦒ꧀ꦒꦲꦺꦠ꧀ꦮꦴꦠꦶ ꦱꦕꦺꦥꦶ ꦱꦧ꧀ꦧꦴꦤꦶꦥꦶ ꦥꦛꦶꦒ꧀ꦒꦲꦺꦠ꧀ꦮꦴ ꦌꦏ ꦓꦛꦺ ꦄꦮꦶꦤꦶꦧ꧀ꦨꦺꦴꦒꦴꦤꦶ ꦏꦠ꧀ꦮꦴ ꦤꦶꦏ꧀ꦑꦶꦥꦠꦶ , ꦱꦠ꧀ꦠꦴꦲꦴꦠꦶꦏ꧀ꦏꦩꦺ ꦌꦏꦩꦺꦮ ꦤꦶꦱ꧀ꦱꦒ꧀ꦒꦶꦪꦁ꧈ ꦮꦶꦤꦶꦧ꧀ꦨꦺꦴꦒꦺꦱꦸ ꦥꦚ꧀ꦕ ꦤꦶꦱ꧀ꦱꦒ꧀ꦒꦶꦪꦴꦤꦶ꧈ ꦱꦠ꧀ꦠꦴꦲꦁ ꦥꦤ ꦄꦠꦶꦏ꧀ꦏꦴꦩꦺꦠ꧀ꦮꦴ ꦏꦶꦭꦶꦤ꧀ꦤꦺꦥꦶ ꦄꦏꦶꦭꦶꦤ꧀ꦤꦺꦥꦶ ꦮꦸꦠ꧀ꦠꦤꦪꦺꦤꦺꦮ ꦪꦡꦴꦮꦸꦝ꧀ꦝꦁ ꦥꦫꦶꦨꦸꦚ꧀ꦗꦶꦠꦧ꧀ꦧꦁ꧈ ꦱꦠ꧀ꦠꦮꦶꦣꦚ꧀ꦲꦶ ꦎꦢꦶꦱ꧀ꦱꦁ ꦤꦴꦩ – ꦧ꧀ꦪꦴꦣꦺꦴꦢꦶꦱ꧀ꦱꦁ, ꦥꦸꦒ꧀ꦒꦭꦺꦴꦢꦶꦱ꧀ꦱꦁ, ꦏꦴꦭꦺꦴꦢꦶꦱ꧀ꦱꦁ, ꦱꦩꦪꦺꦴꦢꦶꦱ꧀ꦱꦁ, ꦢꦺꦱꦺꦴꦢꦶꦱ꧀ꦱꦁ, ꦮꦱꦺꦴꦢꦶꦱ꧀ꦱꦁ, ꦨꦺꦱꦗ꧀ꦗꦺꦴꦢꦶꦱ꧀ꦱꦤ꧀ꦠꦶ꧈

ꦠꦠ꧀ꦡ ꦧ꧀ꦪꦴꦣꦺꦴꦢꦶꦱ꧀ꦱꦁ ꦤꦴꦩ – “ꦄꦤꦸꦗꦴꦤꦴꦩꦶ, ꦨꦶꦏ꧀ꦑꦮꦺ, ꦄꦩꦤꦸꦱ꧀ꦱꦶꦏꦴꦧꦴꦣꦺ ꦄꦴꦩꦏꦩꦁꦱꦁ ꦄꦴꦩꦏꦭꦺꦴꦲꦶꦠ”ꦤ꧀ꦠꦶ (ꦩꦲꦴꦮ꧈ ꧒꧖꧔) ꦌꦮꦁ ꦧ꧀ꦪꦴꦣꦶꦁ ꦈꦢ꧀ꦢꦶꦱ꧀ꦱ ꦄꦤꦸꦚ꧀ꦚꦴꦠꦁ, ꦠꦁ ꦠꦺꦤꦺꦮ ꦄꦴꦧꦴꦣꦺꦤ ꦄꦴꦧꦴꦣꦶꦏꦱ꧀ꦱ ꦮꦛ꧀ꦛꦠꦶ, ꦤ ꦄꦚ꧀ꦚꦱ꧀ꦱ꧈ ꦠꦚ꧀ꦕ ꦑꦺꦴ ꦏꦴꦭꦺꦥꦶ ꦮꦶꦏꦴꦭꦺꦥꦶ ꦏꦥ꧀ꦥꦶꦪꦩ꧀ꦥꦶ ꦄꦏꦥ꧀ꦥꦶꦪꦩ꧀ꦥꦶ ꦮꦛ꧀ꦛꦠꦶꦪꦺꦮ꧈

ꦥꦸꦒ꧀ꦒꦭꦺꦴꦢꦶꦱ꧀ꦱꦁ ꦤꦴꦩ – “ꦄꦤꦸꦗꦴꦤꦴꦩꦶ, ꦨꦶꦏ꧀ꦑꦮꦺ, ꦫꦺꦴꦩꦤ꧀ꦡꦏꦱ꧀ꦱ ꦫꦺꦴꦩꦤ꧀ꦡꦤꦁ꧈ ꦤ ꦕ, ꦨꦶꦏ꧀ꦑꦮꦺ, ꦧꦲꦶꦩꦸꦑꦢ꧀ꦮꦴꦫꦁ ꦤꦷꦲꦫꦶꦠ꧀ꦮꦴ ꦄꦗ꧀ꦙꦺꦴꦲꦫꦶꦠꦧ꧀ꦧ”ꦤ꧀ꦠꦶ (ꦕꦹꦭꦮ꧈ ꧒꧗꧓) ꦌꦮꦁ ꦥꦸꦒ꧀ꦒꦭꦁ ꦈꦢ꧀ꦢꦶꦱ꧀ꦱ ꦄꦤꦸꦚ꧀ꦚꦴꦠꦁ, ꦠꦁ ꦠꦱ꧀ꦱꦺꦮ ꦮꦛ꧀ꦛꦠꦶ, ꦤ ꦄꦚ꧀ꦚꦱ꧀ꦱ꧈

ꦏꦴꦭꦺꦴꦢꦶꦱ꧀ꦱꦁ ꦤꦴꦩ – “ꦄꦤꦸꦗꦴꦤꦴꦩꦶ, ꦨꦶꦏ꧀ꦑꦮꦺ, ꦕꦠ꧀ꦠꦴꦫꦶ ꦩꦲꦴꦮꦶꦏꦛꦴꦤꦶ ꦢꦴꦠꦸꦁ – ꦒꦹꦡꦁ, ꦩꦸꦠ꧀ꦠꦁ, ꦖꦴꦫꦶꦏꦁ, ꦩꦠ꧀ꦠꦶꦏ”ꦤ꧀ꦠꦶ (ꦩꦲꦴꦮ꧈ ꧒꧖꧘) ꦌꦮꦁ ꦄꦲꦶꦤꦴ

ᩅᨯ᩠ᨰᨠᩣᩃᩴ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ, ᨲᩴ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᨠᩣᩃᩮ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩈ᩠ᨾᩥᩴ᪨

ᩈᨾᨿᩮᩣᨴᩥᩔᩴ ᨶᩣᨾ – “ᨣᨱᨽᩮᩣᨩᨶᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᩁ ᩈᨾᨿᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪒᪑᪙) ᨶᨿᩮᨶ ᨲᩴ ᨲᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ, ᨲᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᩈᨾᨿᩮ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᨴᩤ᪨

ᨴᩮᩈᩮᩣᨴᩥᩔᩴ ᨶᩣᨾ – “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᩅᩁᩪᨸᩮᩈᩩ ᨸᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥᨾᩮᩈᩩ ᨩᨶᨸᨴᩮᩈᩩ ᩅᩥᨶᨿᨵᩁᨸᨬ᩠ᨧᨾᩮᨶ ᨣᨱᩮᨶ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨴ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪒᪕᪙) ᩑᩅᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᨴᩮᩈᩮ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣᨶᩥ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣᨴᩦᨶᩥ, ᨲᩣᨶᩥ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᨴᩮᩈᩮ᪨

ᩅᩈᩣᨴᩥᩔᩴ ᨶᩣᨾ – “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩈᩣᨶᩥ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩣᨶᩦ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪒᪖᪒) ᩑᩅᩴ ᩅᩈᩣᨶᩣᨾᩮᨶ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ, ᨲᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨶᩩᩔᩅᩈᩴ ᩈᩮᩈᩣᨶᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩣᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩅᩈᩣᨶᩴ ᨲᩮᩃᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᨶ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩣᨴᩥᩔᩴ ᨶᩣᨾ – “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨬ᩠ᨧ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩣᨶᩦ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪒᪖᪐-᪒᪖᪑) ᩑᩅᩴ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨶᩣᨾᩮᨶ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣᨶᩥ ᩋᩣᩉᩣᩁᨲ᩠ᨳᩴ ᨹᩁᩥᨲᩩᩴ ᩈᨾᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ ᩈᨸ᩠ᨸᩥᨶᩅᨶᩦᨲᨲᩮᩃᨾᨵᩩᨹᩣᨱᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨲᩣᨶᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨴᩉᩩᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨿᨳᩣᩈᩩᨡᩴ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨽᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩈᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨

᪑᪒᪕᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨧᩮᨸᩥ ᩈᩣᩈᨸᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨠᩥᩴ ᩅᩣ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥᨿᩣ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣᨿ ᩈᩣᨿᨶᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ, ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨬ᩠ᨧ ᨴᩮᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨶ ᨠᩣᨿᩥᨠᩮᨶ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᨶ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᩅᩣ ᨠᩣᨿᩮ ᩅᨱᩮᩣ ᩅᩣ ᨶ ᨾᨠ᩠ᨡᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨲᩮᩉᩥ ᨾᨠ᩠ᨡᩥᨲᩣᨶᩥ ᨠᩣᩈᩣᩅᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᨻᩥᨾ᩠ᨻᩮᩣᩉᨶᨽᩥᩈᩥᨧᩥᨾᩥᩃᩥᨠᩣᨾᨬ᩠ᨧᨸᩦᨮᩣᨴᩦᨶᩥᨸᩥ ᩋᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩣᨶᩥ᪨ “ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩅᩣᨲᨸᩣᨶᨠᩅᩣᨭᩮᩈᩩᨸᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨣᩉᨱᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨶ ᨾᨠ᩠ᨡᩮᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩉᩣᨸᨧ᩠ᨧᩁᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᨠᩈᩣᩅᩮ ᨸᨶ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩅᩣᨲᨸᩣᨶᨠᩅᩣᨭᩣᨶᩥ ᨾᨠ᩠ᨡᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩦ”ᨲᩥ ᨾᩉᩣᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᨲᩦᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩈᨸ᩠ᨸᩥᨬ᩠ᨧ ᨲᩮᩃᨬ᩠ᨧ ᩅᩈᨬ᩠ᨧ ᨾᩩᨴ᩠ᨵᨶᩥ ᨲᩮᩃᩴ ᩋᨻ᩠ᨽᨬ᩠ᨩᨶᩴ ᨾᨵᩩᩴ ᩋᩁᩩᨾᨠ᩠ᨡᨶᩴ ᨹᩣᨱᩥᨲᩴ ᨥᩁᨵᩪᨸᨶᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᨲᩥ, ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨲᩮᩃᩴ ᩋᨶᨵᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨲᩮᩃᨽᩣᨩᨶᩮ ᩋᩣᨠᩥᩁᩥᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨽᩣᨩᨶᩴ ᨶ ᨵᩮᩣᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨾᩥᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨳ ᨿᨳᩣᨸᩩᩁᩣᨱᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᩩᨶ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ ᩉᩥ ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩮ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨲᩮᩃᩴ ᩋᨶᨵᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨲᩮᩃᩮᨶ ᨾᩥᩔᩮᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

᪑᪒᪖᪨ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᨧᩮ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᩑᨠᩮᨶ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩋᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᨸᩥ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ, ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᨸᨶ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

សចេ ឥឃត បដិក្កហិតំ, ឥសា ឌ្គតទ៌ ភណតិ – “អាចុឥសា, ឌ្គយំ ឥតលំ សត្តាហយត្តំ បរិភុញ្ជា ត្វ”ន្តិ។ ឥសា ច បរិឥភាហំ ត ពឥទាតិ, ពស្ស អាបត្តិ? ត ពស្សចិបិ អាបត្តិ ។ ពស្មា? ឥឃត បដិក្កហិតំ ឥតត ចិស្សដ្ឋិតត្តា, ឌ្គតទស្ស អប្បដិក្កហិតត្តា។

ចិតស្សពីតិ អបរិឥភាហំ ឥហាតិ។ ចឥត្តភាតិអាឌិស្វ ឥឃត ចិឥត្តត ឥកសដ្ឋំ ចត្តញ្ញា ចត្តញ្ញា យត្តញ្ញា ឥហាតិ, តំ ចិត្តំ ចត្តំ ចត្តំ យត្តត្តិ ចុច្ចតិ។ ឥតត ចិឥត្តត បុក្កឥលា អតឥបឥក្ខាតិ ចុច្ចត្តិ, ឲចំ អតឥបឥក្ខា សាយឥលាទស្ស ឥត្វាតិ អឥត្វោ។ ឌ្គឥំ ពស្មា ចុត្តំ? “ឲចំ អឥត្តាសត្តាឥហ ឥត្វា បច្ឆា លភិត្វា បរិភុញ្ជាត្តស្ស អភាបត្តិឥស្សតត្វ”ន្តិ យហាសុយឥត្វឥទា អាហ។ យហាបចុយឥត្វឥទា បភាហ – “តឃិឥំ ឃាចិតត្ថា, អឥត្តាសត្តាឥហ ឥិត្តស្ស ហិ បុត បរិឥភាឥក អាបត្តិឥឃច តត្វិ។ សត្តាហាតិក្កត្តស្ស បត បរិឥភាឥក អភាបត្តិឥស្សតត្វយិឥំ ចុត្ត”ន្តិ។ ពស្មា ឲចំ ឥិត្តំ ឥកសដ្ឋំ សចេ សាយឥលាឥទា អភិសដ្ឋិត្វា ចា អតភិសដ្ឋិត្វា ចា ពស្ស ភិក្ខុឥភា តត្វពយុត្វំ ឥឥឃ្យ, ពឥហត្វា តត្វពយុំ ពាតត្ថា។ សចេ ចាឥលា ឥហាតិ, ឥាតុំ ត ជាតាតិ, អឥញ្ញត ភិក្ខុតា ចត្តឥត្ថា – “អត្វិ ឥត, សាយឥលាទ, ឥតល”ន្តិ “អាយ, ភឥត្ត, អត្វី”តិ។ “អាហទ, ឥឆទស្ស ឥកសដ្ឋំ ពទិស្សាយា”តិ។ ឲចយិ ចដ្ដតិ។ ឥសសំ វុត្តាតត្វឥយច។

ពចិតសមុដ្ឋាតំ, អពិទិយំ, ឥភាសញ្ញាចិឥមាក្ខំ, អចិត្តពំ, បណ្ណត្តិចដ្ឋំ, ពាយពយុចឌីពយុំ,

តិចិត្តំ, តិឥចឥតត្តិ។

ឥកសដ្ឋសិក្ខាបឥចណ្ណតា តិដ្ឋិតា។

៣. ចស្សិពសាដិពសិក្ខាបឥចណ្ណតា

៦២៦. ឥតត សមយឥឃតាតិ ចស្សិពសាដិពសិក្ខាបឥំ។ តត្វ ចស្សិពសាដិពា អតុញ្ញាតាតិ ឌីចទក្ខត្ថឥក ចិសាខាចត្ថុស្មិំ (យហាច។ ៦៣៨ អាឥឃា) អតុញ្ញាតា។ បដិពឥច្ចចាតិ បុឥទឥឃច។

៦២៧. យាឥសា ឥសឥសា ពិយ្យាតត្តិ ចត្វត្តំ ពិយ្យាសាតំ ឲឥពា បច្ឆិយាឥសា ឥសឥសា។ ពត្វាតិ សិព្ពតទជតពប្បបរិឃោសាឥតត តិដ្ឋឥបត្វា។ ពឥទាឥត្តត ច ឲពឥយច ពត្វា សយឥឃ អឌិដ្ឋាតត្ថា, ឥច្ច អឌិដ្ឋាតំ ត ចដ្ដត្តិ។

អតិឥទពយាឥស ឥសឥស ពិយ្យាតតិ ពិយ្យាតាយឥក អតិឥទពយាឥស ឥសឥស។

អតិឥទពឌ្ឍយាឥសឥសឥស ពិយ្យាត ពត្វា តិចាឥសតីតិ ឲត្វ បត ឥត្វា ចស្សិពសាដិពាឃ បរិឃោសតឥក្ខត្តំ ពទលឥក្ខត្តំ តិចាសតឥក្ខត្តំ អឌិដ្ឋាតឥក្ខត្តត្តិ ចត្ថិិឥំ ឥលត្តំ, ក្ឆិសយឃោ បិដ្ឋិសយឃោតិ ទុចិឥឆា សយឃោ, បិដ្ឋិសយឃចត្តុក្កំ ក្ឆិសយឃចត្តុក្កត្តិ ឥច្ច ចត្តុក្កាតិ ច

ខេចតិបង្គានិ៍

ពត្ថ ខេដ្ឋមូលបុណ្ណយានិយា បន្ថិយបិខិបតខិចសខេពា បដ្ឋាយ ឃាច កាឡូអបក្កុខេបិលឆា, អឃខេយខេកា អន្ត្តយាខេសា បរិខេឃសតខេក្ខត្តខេត្ចាច កាខេលាខេក្ខត្តញ្ចា៍ ឧពន្តិចិញ្ញាអត្ថូខេ ចស្សិកសាដិកំ អលឌ្ធិ បរិខេឃសិពំ លឌ្ធិ កាពុញ្ញា ចដ្ឋតិ, តិចាខេសពំ អធិដ្ឋាពុញ្ញា ត ចដ្ឋតិ៍ កាឡូអបក្កុខេបិលឆស្ស បន្ថិយបិខិបតខិចសខេពា បដ្ឋាយ ឃាច អាសាឡូហិបុណ្ណយា, អឃខេយខេកា អន្ត្តយាខេសា បរិខេឃសតកាខេលាតិចាសតាតំ ពិណ្ណុយិ ខេលត្ថា៍ ឧពន្តិចិញ្ញាអត្ថូខេ បរិខេឃសិពំ កាពំ តិចាខេសពុញ្ញា ចដ្ឋតិ, អធិដ្ឋាពំខេឃច ត ចដ្ឋតិ៍ អាសាឡូហិបុណ្ណយានិយា បន្ថិយបិខិបតខិចសខេពា បដ្ឋាយ ឃាច កត្តិកបុណ្ណយា, ឭខេយ ចត្តាខេរា យាសា បរិខេឃសតកាខេលាតិចាសតាធិដ្ឋាតាតំ ចពុត្តំ ខេលត្ថា៍ ឧពន្តិចិញ្ញាអត្ថូខេ អលឌ្ធិ បរិខេឃសិពំ លឌ្ធិ កាពំ តិចាខេសពំ អធិដ្ឋាពុញ្ញា ចដ្ឋតិ៍ ឭតំ ពាច ចពុត្តិអំ ខេលត្ថំ ខេចតិពង្គា៍

កត្តិកបុណ្ណយានិយា បត បន្ថិយបិខិបតខិចសខេពា បដ្ឋាយ ឃាច ខេដ្ឋមូលបុណ្ណយា, ឭខេយ សត្ត យាសា បិដ្ឋិសយខេឃា តាយ៍ ឧពន្តិចិញ្ញាអត្ថូខេ "កាខេលិ ចស្សិកសាដិកាឃា"តិអាតិតា តខេឃត សពុប្បាតំ កត្វា អន្តាពកអប្បចារិពដ្ឋាតខេពា ចស្សិកសាដិកឌឹចទំ តិប្បាខេតត្តស្ស ឭយិតា សិក្ខាបខេត តិស្សក្កិយំ បាចិត្តិយំ៍ "ខេតឆ ខេយ ចស្សិកសាដិកឌឹចខេ"ត្តិអាតិតា តខេឃត ចិន្តាត្តិ កត្វា តិប្បាខេតត្តស្ស អន្តាពកចិន្តាត្តិសិក្ខាបខេត តិស្សក្កិយំ បាចិត្តិយំ៍ ចុត្តតខេឃខេតច សពុប្បាតំ កត្វា ខាពកបចារិពដ្ឋាតខេពា តិប្បាខេតត្តស្ស ឭយិតាច សិក្ខាបខេត តិស្សក្កិយំ បាចិត្តិយំ ៍ ចិន្តាត្តិ កត្វា តិប្បាខេតត្តស្ស អន្តាពកចិន្តាត្តិសិក្ខាបខេត អតាបត្តិ៍ ចុត្តខេញ្ញាំ បរិចាខេ –

"យាពទំ ឌឹចទំ ឃាខេច, ខេតា ច សខេន្ល្លុបរិលាពំ;

ខេកតស្ស ខេហាតិ អាបត្តិ, អតាបត្តិ ច ខាពខេក;

បញ្ញា ខេយសា កុសខេលហិ ចិន្តិតា"តិ៍ (បរិ៍ ៣៥១);

អឃញ្ញាបខេញ្ញា ឭយយត្ថិ សន្ត្តាឃ ចុខេត្តាតិ៍ ឧចំ បិដ្ឋិសយឃចពុក្កិ ខេចតិពង្គា៍

ខេដ្ឋមូលបុណ្ណយានិយា បត បន្ថិយបិខិបតខិចសខេពា បដ្ឋាយ កត្តិកបុណ្ណយា, ឭខេយ បញ្ចា យាសា កុន្ថិសយខេឃា តាយ៍ ឧពន្តិចិញ្ញា អត្ថូខេ ចុត្តតខេឃត សពុប្បាតំ កត្វា អន្តាពកអប្បចារិពដ្ឋាតខេពា ចស្សិកសាដិកឌឹចទំ តិប្បាខេតត្តស្ស ចត្តខេកខេត ទុក្កដំ៍ ខេឃ យតុស្សា បុខេត្តាបិ ចស្សិកសាដិកឌឹចទំ ខេតត្តិ, ឭខេយ បត សខេចបិ អត្តខេតា អន្តាពកអប្បចារិតា ខេហាត្តិ, ចត្តខេកខេតា តត្ថិ, ខេពសុ សពុប្បាតកាខេលាស្ស អតុន្តាពត្តា៍ ចិន្តាតិ កត្វា តិប្បាខេតត្តស្ស អន្តាពកចិន្តាត្តិសិក្ខាបខេត តិស្សក្កិយំ បាចិត្តិយំ៍ ឭតំ បត បកតិយា ចស្សិកសាដិកកាឃខេកសុបិ ខេហាតិខេឃច៍ ចុត្តតខេឃខេតច សពុប្បាតំ កត្វា ខាពកបចារិពដ្ឋាតខេពា តិប្បាខេតត្តស្ស ឭយិតា សិក្ខាបខេត អតាបត្តិ៍ ចិន្តាត្តិ កត្វា តិប្បាខេតត្តស្ស អន្តាពកចិន្តាត្តិសិក្ខាបខេត អតាបត្តិ៍ "ត ចត្តត្តា ខេតឆ ខេយ"តិ ឭតញ្ញាបរិខេឃសតកាខេល

អញ្ញាតកអប្យចារិតេសេច សត្លាយ ចុត្តំ ឧចំ ក្សិនយឃនត្យក្កិ ខេដិតព្ពំ

ភេក្កា ពាឃំ ខ្លួចស្សារេបតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ឧត្ថ ស្តកកុបិតពលភាយ អកត្វា ត្យាភបរិយោសាភចេសេភ បយោរេក បយោរេក ទុក្កដេត ពារេទតព្ពោ។ សោ ច េលា ចិចដក្កូលោ អាពាសតោ បតិតោទកេភេច ត្យាយតោ្តា។ ត្យាភេពាដ្ឋកចាបិអាគីស្យុ ឈរេដហិ អាសិតោ្តាទកេពាភ ចា ត្យាយត្តស្ស អភាបត្តិ។

ចក្ខុំ ខ្លក្កស្លិយតីតិ ឧត្ថ សមេច ពតបរិយេសិតាយ ចស្សិកសាដិកាយ កិមា្យ បច្ឆិម យាមំ េលេបត្វា បុភ ចស្សាភស្ស បឋមយាមំ ខ្លក្កស្លិត្វា កិមា្យ បច្ឆិមយាមេមេច ពេទាតិ្ត, ចស្សិកសាដិកា ឆោចិត្វា តិក្ខិបិតព្ពា។ អភស្លិតា អចិកប្បិតា ខេ្វ យាមេ បរិហាតុំ លកតិ, ចស្សូបភាយិកឌិចេស អធិដ្ឋាតព្ពា។ សមេច សតិសមេ្វាមេត ចា អប្បេហាភកការេចត ចា អកតា េហាតិ, េត ច េខ្វ យាមេ ចស្សាភស្ស ច ចាតុយាសត្តិ ៧ យាមេ បរិហាតុំ លកតិ។ សមេច បត កត្តិកយាមេ កឆិតំ អត្ថរិយតិ, អបរេបិ ចត្តារោ យាមេ លកតិ, ឧចំ ឥស យាមា េហាត្តិ។ តតោ បរេបិ សតិយា បច្ឆាសាយ មូលឌីចរំ កត្វា ឥេបត្តស្ស ឧកយាមត្តិ ឧចំ ឧកាឥស យាមេ បរិហាតុំ លកតិ។ សមេច បត ឧកាហច្ចិហាឌិចេសត យាច ឥសាហាភាកតាយ ចស្សូបភាយិកាយ អេត្ថាចេស្ស ចា លទ្ធា េចច តិដ្ឋិតា ច, កទា អធិដ្ឋាតព្ពាតិ ឧចំ អដ្ឋកថាសុ ត ចិចារិតំ។ លទ្ធឌិចសតោ បដ្ឋាយ អេត្ថាឥសាហេ តិដ្ឋិតា បត តស្មិំេមេច អេត្ថាឥសាហេ អធិដ្ឋាតព្ពា។ ឥសាហាតិក្កមេ តិដ្ឋិតា តឥេហច អធិដ្ឋាតព្ពា។ ឥសាហេ អប្បេហាភេត្ត ឌីចរកាលំ ភាតិក្កមេតព្ពាតិ អយំ េភា អត្តភាយតិ។ កស្មា? “អត្ថខាភាយិ, ភិក្ខចេ, តិឌីចរំ អធិដ្ឋាតុំ ត ចិកប្បេតុំ; ចស្សិកសាដិកំ ចស្សាភំ ចាតុយាសំ អធិដ្ឋាតុំ, តតោ បរំ ចិកប្បេតុ”ន្តិ (យហាច៑ ៣៥៨) ហិ ចុត្តំ។ តស្មា ចស្សូបភាយិកេតា បុព្វេ ឥសាហាតិក្កមេបិ អភាបត្តិ។ “ឥសាហបរមំ អតិេរកឌីចរំ ធារេតព្ព”ន្តិ (បរិវា៑ ៣៩៦) ច ចុត្តំ។ តស្មា ឧកាហច្ចិហាឌិចេសត យាច ឥសាហាភាកតាយ ចស្សូបភាយិកាយ អេត្ថាចេស្ស ចា លទ្ធា េចច តិដ្ឋិតា ច ចុត្តភេយេភច អេត្ថាឥសាហេ ចា តឥហុ ចា អធិដ្ឋាតព្ពា, ឥសាហេ អប្បេហាភេត្ត ឌីចរកាលំ ភាតិក្កមេតព្ពា។

តត្ថ សិយា “ចស្សាភំ ចាតុយាសំ អធិដ្ឋាតុ”ន្តិ ចចភេតា “ចាតុយាសព្ភត្តរេ យទា ចា តទា ចា អធិដ្ឋាតុំ ចដ្ដតី”តិ។ យទិ ឧចំ, “កណ្ហបក្ខដ្ឋាឌិ យាច អាគាឡ្ហា អធិដ្ឋាតុ”ន្តិ ចុត្តំ សាបិ, ច ឥសាហំ អតិក្កាមេតព្ពា សិយា។ ឧចព្ភា សតិ “ឥសាហបរមំ អតិេរកឌីចរំ ធារេតព្ព”ន្តិ ពាឌំ ចិរុជ្ឈតិ។ តស្មា យថាចុត្តភេយេភ កេហតព្ពំ, អញ្ញា ចា អចលំ ការណំ លកិត្វា ឈដ្ឋេតព្ពំ។ អបិច ក្យុរុត្តិយបិ តិស្សក្កិយាចសាភេត ចុត្តំ – “កទា អធិដ្ឋាតព្ពា? លទ្ធឌិចសតោ បដ្ឋាយ អេត្ថាឥសាហេ តិដ្ឋិតា បត តស្មិំេមេច អេត្ថាឥសាហេ អធិដ្ឋាតព្ពា។ យទិ ភប្បេហាតិ យាច កត្តិកបុណ្ណមា បរិហាតុំ លកតី”តិ។

៩១០៑អច្ឆិន្នឌីចរស្សាតិ ឧចំ ចស្សិកសាដិកមេមេច សន្ធាយ ចុត្តំ។ េតសតោ្យាភក្កាតំ ការេយាចស្សាបេភ អភាបត្តិ។ ឧត្ថ ច យហព្ឈចស្សិកសាដិកំ តិចាសេត្វា ត្យាយត្តស្ស េចាទុបដ្ឋេចា អាបទា ភាយ។ េសេសមេត្ថ ខ្លត្តាភេមេច។

ឈសមុដ្ឋានំ , ពិរិយំ, េភាសញ្ញាចិមោក្ខំ, អចិត្តពំ, បណ្ណត្តិចជ្ជំ, ពាឃពម្មុចឌីពម្មុំ, តិចិត្តំ, តិេចឥភត្តិ។

វស្សិកសាដិកសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៥. ចីវរអច្ឆិន្ទនសិក្ខាបទវណ្ណនា

៤៩១. តេន សមយេនាតិ ចីវរអច្ឆិន្ទនសិក្ខាបទំ។ តត្ថ យម្បិ ត្យាហន្តិ យម្បិ តេ អហំ។ សោ កិរ “មម បត្តចីវរោបាហនបច្ចត្ថរណានិ វហន្តោ មយា សទ្ធិំ ចារិកំ បក្កមិស្សតី”តិ អទាសិ។ តេនេវាហ។ អច្ឆិន្ទីតិ ពលក្ការេន អគ្គហេសិ, សកសញ្ញាយ គហិតត្តា បនស្ស បារាជិកំ នត្ថិ, កិលមេត្វា គហិតត្តា អាបត្តិ បញ្ញត្តា។

៤៩២. សយំ អច្ឆិន្ទតិ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយន្តិ ឯកំ ចីវរំ ឯកាពទ្ធានិ ច ពហូនិ អច្ឆិន្ទតោ ឯកា អាបត្តិ។ ឯកតោ អពទ្ធានិ វិសុំ វិសុំ ឋិតានិ ច ពហូនិ អច្ឆិន្ទតោ “សង្ឃាដិំ អាហរ, ឧត្តរាសង្គំ អាហរា”តិ ឯវំ អាហរាបយតោ ច វត្ថុគណនាយ អាបត្តិយោ។ “មយា ទិន្នានិ សព្ពានិ អាហរា”តិ វទតោបិ ឯកវចនេនេវ សម្ពហុលា អាបត្តិយោ។

អញ្ញំ អាណាបេតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ “ចីវរំ គណ្ហា”តិ អាណាបេតិ, ឯកំ ទុក្កដំ។ អាណត្តោ ពហូនិ គណ្ហតិ, ឯកំ បាចិត្តិយំ។ “សង្ឃាដិំ គណ្ហ, ឧត្តរាសង្គំ គណ្ហា”តិ វទតោ វាចាយ វាចាយ ទុក្កដំ។ “មយា ទិន្នានិ សព្ពានិ គណ្ហា”តិ វទតោ ឯកវាចាយ សម្ពហុលា អាបត្តិយោ។

៤៩៣. អញ្ញំ បរិក្ខារន្តិ វិកប្បនុបគបច្ឆិមចីវរំ ឋបេត្វា យំ កិញ្ចិ អន្តមសោ សូចិម្បិ។ វេឋេត្វា ឋបិតសូចីសុបិ វត្ថុគណនាយ ទុក្កដានិ។ សិថិលវេឋិតាសុ ឯវំ។ គាឡ្ហំ កត្វា ពទ្ធាសុ បន ឯកមេវ ទុក្កដន្តិ មហាបច្ចរិយំ វុត្តំ។ សូចិឃរេ បក្ខិត្តាសុបិ ឯសេវ នយោ។ ថវិកាយ បក្ខិបិត្វា សិថិលពទ្ធគាឡ្ហពទ្ធេសុ តិកដុកាទីសុ ភេសជ្ជេសុបិ ឯសេវ នយោ។

៤៩៥. សោ វា ទេតីតិ “ភន្តេ, តុម្ហាកំយេវ ឥទំ សារុប្ប”ន្តិ ឯវំ វា ទេតិ, អថ វា បន “អាវុសោ, មយំ តុយ្ហំ ‘វត្តបដិបត្តិំ ករិស្សតិ, អម្ហាកំ សន្តិកេ ឧបជ្ឈំ គណ្ហិស្សតិ, ធម្មំ បរិយាបុណិស្សតី’តិ ចីវរំ អទម្ហ, សោ ទានិ ត្វំ ន វត្តំ ករោសិ, ន ឧបជ្ឈំ គណ្ហាសិ, ន ធម្មំ បរិយាបុណាសី”តិ ឯវមាទីនិ វុត្តោ “ភន្តេ, ចីវរត្ថាយ មញ្ញេ ភណថ, ឥទំ វោ ចីវរ”ន្តិ ទេតិ, ឯវម្បិ សោ វា ទេតិ។ ទិសាបក្កន្តំ វា បន ទហរេ “និវត្តេថ ន”ន្តិ ភណតិ, សោ ន និវត្តតិ។ ចីវរំ គហេត្វា រុន្ធថាតិ, ឯវំ ចេ និវត្តតិ, សាធុ។ សចេ “បត្តចីវរត្ថាយ មញ្ញេ តុម្ហេ ភណថ, គណ្ហថ ន”ន្តិ ទេតិ។ ឯវម្បិ សោ វា ទេតិ, វិព្ភន្តំ វា ទិស្វា “យំ តុយ្ហំ ‘វត្តំ ករិស្សតី’តិ បត្តចីវរំ អទម្ហ, សោ ទានិ ត្វំ វិព្ភមិត្វា ចរសី”តិ វទតិ។ ឥតរោ “គណ្ហថ តុម្ហាកំ បត្តចីវរ”ន្តិ ទេតិ, ឯវម្បិ សោ វា ទេតិ។ “មម សន្តិកេ ឧបជ្ឈំ គណ្ហន្តស្សេវ ទេមិ, អញ្ញត្ថ គណ្ហន្តស្ស ន ទេមិ។ វត្តំ ករោន្តស្សេវ ទេមិ, អករោន្តស្ស ន ទេមិ, ធម្មំ បរិយាបុណន្តស្សេវ ទេមិ, អបរិយាបុណន្តស្ស ន ទេមិ, អវិព្ភមន្តស្សេវ ទេមិ, វិព្ភមន្តស្ស ន ទេមី”តិ ឯវំ បន ទាតុំ ន វដ្ដតិ, ទទតោ ទុក្កដំ។ អាហរាបេតុំ បន វដ្ដតិ។ ទត្វា ទិន្នំ អច្ឆិន្ទិត្វា

ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨱ᩠ᨯᨣ᩠ᨥᩮᨶ ᨠᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

ᨲᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᨠᩣᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩣᨧᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨠᩣᨿᩅᩣᨧᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᩃᩮᩣᨠᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩋᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨧᩦᩅᩁᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪖᪨ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪖᪑᪖᪨ᨲᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨡᩮᩣᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩮᩣᨾᩅᩣᨠᩮᩉᩥ ᨠᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨠᨷ᩠ᨷᩣᩈᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᩣᩈᨲᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨠᩮᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩮᩣᩈᩥᨿᩴᩈᩪᩉᩥ ᨠᨶ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨠᨾ᩠ᨻᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩊᨠᩃᩮᩣᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᩣᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩣᨱᩅᩣᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨽᨦ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩣᨭᩮᨠ᩠ᨠᩴ ᩅᩣᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᩑᨠᩮ᪨ ᩑᨲᩮᩉᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᨾᩥᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨶ “ᨽᨦ᩠ᨣ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩅᩣᨿᩣᨷᩮᨲᩥ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨧᩮ ᨲᨶ᩠ᨲᩅᩣᨿᩔ ᨲᩩᩁᩥᩅᩮᨾᩣᨴᩦᨶᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩣᨶᩥ “ᩋᩁᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩣᩈᩥᩴ ᩅᩣ ᨹᩁᩈᩩᩴ ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩮᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨿᩴ ᨿᩴ ᩏᨷᨠᩁᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩣ ᨧᩦᩅᩁᩅᩣᨿᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩣ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨲᨶ᩠ᨲᩅᩣᨿᩔ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᨴᩦᨥᨲᩮᩣ ᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩥᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᨲᩥᩁᩥᨿᨬ᩠ᨧ ᩉᨲ᩠ᨳᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᩦᨲᩮ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᪨ ᨿᨳᩣᨷᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᨷᨶ “ᨿᩣᩅ ᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩴ ᩅᩣᨿᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨹᩃᩮ ᨹᩃᩮ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨷ᩠ᩃᨴᩮᨾᩅ ᨷᩣᩊᩥᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᨶᩩᨷᨣᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᨧᩦᩅᩁᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩋᨷᩥᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨿᩴ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ – ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩣᩅ ᩈᩣᨾᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩥᨲᩴ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ, ᩈᩮᩈᩴ ᨬᩣᨲᨠᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ᪨ ᨲᨶ᩠ᨲᩅᩣᨿᩣᨷᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩋᨷ᩠ᨷᩅᩣᩁᩥᨲᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩣ, ᩈᩮᩈᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨲᨶ᩠ᨲᩅᩣᨿᩮᨶ ᩅᩣᨿᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨷᨶ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣᨿᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨿᨳᩣ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ, ᩑᩅᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨬ᩠ᨧ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣᨿᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨿᨴᩥ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᨧᩦᩅᩁᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩮᨶ ᩑᨠᩮᩣ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᨾᨿᩮᩣ, ᩑᨠᩮᩣ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᨾᨿᩮᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᩅᩥᨿ ᩅᩦᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᨾᨿᩮ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ, ᩍᨲᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨲᨳᩮᩅ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᨿᨴᩥ ᨲᨲᩮᩣ ᩐᨶᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᩥᨾᨱ᩠ᨯᩃᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩣᨷᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩈᩩ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨣᨱᨶᩣᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᩋᨳ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᩁᩥᨠᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨴᩦᨥᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ ᨲᩥᩁᩥᨿᩴ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩦᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨹᩃᩮ ᨹᩃᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨲᨶ᩠ᨲᩅᩣᨿᩮᨶᩣᨷᩥ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣᨿᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨿᨳᩣ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ, ᩑᩅᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨬ᩠ᨧ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨬ᩠ᨧ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣᨿᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩈᨧᩮ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᨧᩦᩅᩁᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩣ ᩐᨶᨠᩣ ᩅᩣ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᩈᩩ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨣᨱᨶᩣᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩈᩩ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᩁᩥᨠᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨴᩦᨥᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ ᨲᩥᩁᩥᨿᩴ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩦᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨹᩃᩮ ᨹᩃᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨

ឃដិ បន ខេ្វ តត្តចាឃា ហោត្តិ, ឲកោ កប្បិយោ ឲកោ អកប្បិយោ, ឫត្តឡា អកប្បិយំ, ទេ ទេ ចារេទត ចិតត្តិ, អកប្បិយតត្តចារេឃត ចិទេ ឞលកោ ឞលកោ ឋិចិត្តិយំ, ក្លាតតទេ ទ្បក្កដំ៑ ប្តតទេត ចិទេ ក្លកយត្ត ទ្បក្កដំ៑ ឈទេ ខេ្វបិ ទេចយំ កទេហត្វា ឲកទេតា ចិតត្តិ, ឞលកោ ឞលកោ ឋិចិត្តិយំ៑ អឆ ឫត្តំ កប្បិយំ, ឌិចទេ្យា កោទោរទត្ធឌិហិ ឈបទិទេ្ឋឆំ, អកប្បិយតត្តចារេឃត ចិទេ បទិទេ្ឋទេ បទិទេ្ឋទេ ទ្បក្កដំ, ប្តតទេត ចិទេ អតាបត្តិ៑ ឈទេ ខេ្វបិ ទេចយំ កទេហត្វា ឲកទេតា ចិតត្តិ, ឞលកោ ឞលកោ ទ្បក្កដំ៑ អឆ ឫត្តយ្បិ កប្បិយឡា អកប្បិយឡា, ទេ ទេ ចារេទត ចិតត្តិ, អកប្បិយតត្តចារេឃត អកប្បិយឫត្តយេឃឫ បឆ្ជិយឌិចរប្បយាលោឫ បទិទេ្ឋទេឫ ចិទេតឫ បទិទេ្ឋកាលាតាឃ ឋិចិត្តិយំ៑ ក្លាតកតទេឫ កប្បិយឫត្តយេឃឫ ច ទ្បក្កដំ៑ កប្បិយតត្តចារេឃត អកប្បិយឫត្តយេឃឫ បយាលាឃុទេ្តឫ ចា ក្លាតកោឫ ចា ទ្បក្កដយេច៑ កប្បិយឫត្តយេឃឫ អតាបត្តិ៑

អឆ ឲកត្តទិកោត ចា ឫទេ្តត ឌិឈទេតា ចា អកប្បិយំ តិទិយំ កប្បិយំ កត្វា ចិតត្តិ, ក្លកោបិ ចា ទេ ទេចយំ កទេហត្វា ឲកទេតា ចិតត្តិ, អបទិទេ្ឋទេ ចិចទេ ឞលកោ ឞលកោ ទ្បក្កដំ, ឈបទិទេ្ឋទេ បទិទេ្ឋឌចរេឈត ទ្បក្កដៅតិតិ៑ អយំ បត អទេ្តា យហាអដ្ឋកឆាយំ អបិកដោ, យហាបច្ចទិឃាឌិឫ បិកដោ៑ ប្តឆ ឈត្ថាកាទេតច បិកដោ៑

ឈទេ ឫត្តយ្បិ កប្បិយំ, តត្តចារេឃាបិ កប្បិយោ ឆាតកប្បចាទិទេតា ចា យ្ឋលេត ចា បឃោឌិទេតា, ចាឃាបតបច្ចឃា អតាបត្តិ៑ ឌឈាហាតិក្កយតបច្ចឃា បត អាបត្តិ៑ ទក្លទេ្តត ចិកប្បត្យុបកប្បយាលាយទេ្ត ចិទេ តទេ្ត ជិតំឃេច អឆិដ្ឋាតត្ថា៑ ឌឈាហាតិក្កយេត តិដ្ឋាបិឃយាតញ្ចោតិឫ្បក្កិយំ កទេចឃ្យាតិ៑ ឆាតកាឌិហិ តត្តិ អាទេទាបត្វា "ត្យជ្យាតំ, កទេ្ត, ប្តឆំ ឌិចទំ កទេលាឃ្យាឆា"តិ តិឃ្យាតិទេតបិ ឲឈេច តឃោ៑

ឈទេ តត្តចារេឃា ឲចំ បឃោឌិទេតា ចា ឈយំ ឌាត្យកាយោ ចា ហុត្វា "អហំ, កទេ្ត, ត្យជ្យាតំ ឌិចទំ អឫកឌិចឈេ តាយ ចាឃិត្វា ឌេបឃ្យាឌិ"តិ ចឌតិ, កិក្លុ ច ទេតត បទិឆ្ជិត្តឌិចឈទេតា ឌឈាហំ អតិក្កាយេតិ, តិឫ្បក្កិយំ ឋិចិត្តិយំ៑

ឈទេ បត តត្តចារេឃា "អហំ ត្យជ្យាតំ ឌិចទំ ចាឃិត្វា ឈាឈតំ បេឈេឃ្យាឌិ"តិ ចត្វា តទេឆច កទេទាតិ, ទេតត បេឈិតកិក្លុ បត តឫ្ប កិក្លុទេតាត អាទេទាទេចតិ, អទេ្ឋាា ឌិឫ្វា ចា ឫត្វា ចា "ត្យជ្យាតំ, កទេ្ត, ឌិចទំ តិដ្ឋិត"ត្តិ អាទេទាទេចតិ, ឲតឫ្ប អាទេទាចតំ ត បយាលាំ៑ ឃឌា បត ទេតត បេឈិតោទេឃច អាទេទាទេចតិ, តឫ្ប ចទតំ ឫតឌិចឈទេតា បដ្ឋាឃ ឌឈាហំ អតិក្កាយឃទេតា តិឫ្បក្កិយំ ឋិចិត្តិយំ៑

ឈទេ តត្តចារេឃា "អហំ ត្យជ្យាតំ ឌិចទំ ចាឃិត្វា កឫ្បចិ ហទេ្ត បហិលិឫ្បាឌិ"តិ ចត្វា តទេឆច កទេទាតិ, ឌិចទំ កទេហត្វា កតកិក្លុ បត អត្តទេតា បទិទេចលោ ឌេបត្វា តឫ្ប ត អាទេទាទេចតិ, អទេ្ឋាា កោឌិ កលាតិ "អបិ, កទេ្ត, អឆុតា អាកតំ ឌិចទំ ឫត្ថទ"ត្តិ? "ក្យហិ, អាចុឈោ, ឌិចទ"ត្តិ? "ប្តត្តត្ថាយឫ្ប ហទេ្ត បេឈិត"ត្តិ៑ ឲតឫ្បបិ ចទតំ ត បយាលាំ៑ ឃឌា បត ឈោ កិក្លុ ឌិចទំ ទេឌតិ, លទ្ធឌិចឈទេតា បដ្ឋាឃ ឌឈាហំ អតិក្កាយឃទេតា តិឫ្បក្កិយំ ឋិចិត្តិយំ៑ ឈទេ បត ចាឃាបតយ្ឋលំ អឌិត្តំ ហោតិ, ឃាច កាកលិកយត្តយ្បិ អចឈិដ្ឋំ, តាច ទក្លតិ៑

៤៦០។ អភាបត្តិ ឋិចេរ៍ សិទ្ធោពុត្តិ ឋិចេរសិទ្ធោគត្វាឃ ឃុត្តំ ចិន្តាកេបត្តស្ស អភាបត្តីតិ អេត្វា។ អាវេឃារកេតិអាឌីសុបិ គិមិត្តេត្វ ក្យូចេចគំ, អាវេឃាកាឌីគិមិត្តំ ចិន្តាកេបត្តស្ស អភាបត្តីតិ ចុត្តំ ហោតិ។ សេសសេមត្វ ភ្ញាគត្វេមចាតិ។

លសមុដ្ឋាគំ, កិរិឃំ, នោសញ្ញាចិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិចជ្ជំ, កាឃកម្មចឌីកម្មំ, ពិចិត្តំ, ពិវេចឌគត្តិ។

ឃុត្តចិន្តាតិសិក្ខាបទេចណ្ណតា គិដ្ឋិតា។

ល៏។ មហាវេបសការសិក្ខាបទេចណ្ណតា

៤៦៨។ ពេត សមេឃតាតិ មហាវេបសការសិក្ខាបទំ។ ពត្វ ឃុត្តំ ឆារេយិត្វាតិ ឃុត្តំ ពុលេត្វា បលបរិច្ឆេទំ កត្វា។ អប្បិពត្តិ ឈគំ។ ឃុឋិពត្តិ ឃុដ្ឋ ឋិតំ, សញ្ញដ្ឋានេគឃុ សមំ កត្វា ឋិតំ។ ឃុប្បចាយិពត្តិ ឃុដ្ឋ បចាយិតំ សញ្ញដ្ឋានេគឃុ សមំ កត្វា ពេត្ត បសារិតំ។ ឃុចិលេលិពត្តិ លេលតិយា ឃុដ្ឋ ចិលិលិតំ។ ឃុចិពន្និពត្តិ កោរេច្ឆ ឃុដ្ឋ ចិពន្និតំ, ឃុគិទ្ធោពត្តិ អេត្វា។ បជិពន្ធិ ចេកល្លិ ៓ ពេត្តតិ ពេត្ត ឌីឈេពា បសារលោលេមច ឃុបេគត្វាតិ អេត្វា។

៤៦៩។ ពព្រ េច េសា កិក្លុតិ ឃព្រ កាេម ចា គិកេម ចា េព ពត្តចាឃា ពព្រ។ ចិកប្បំ អាបេជ្ជេឃ្យាតិ ចិសិដ្ឋំ កប្បំ អឌិកចិឆាគំ អាបេជ្ជេឃ្យ។ បិញ្ញុត្តឃំ បត េឃតាកាេរត ចិកប្បំ អាបេគ្គា ហោតិ, ពំ ឌេស្សេពុំ "ឡាឌំ េលា, អាចុេសា"ពិអាឌិ ចុត្តំ។

ឆមុមិ កលាតីតិ ឆម្មកឆមិ កេឆតិ, "ពស្ស ចេឌគេត អាឃតំ ចា ចិត្ថតំ ចា អប្បិតំ ចា"តិ ឃុត្តចឌ្ឌគអាការេមច ឌេស្សេពិ។

បុេទ្ធអប្បចារិពោតិ ឋិចេរសាមិេកហិ បុេទ្ធ អប្បចារិពោ ហុត្វា។ េសសំ ភ្ញាគត្វេមចាតិ។

លសមុដ្ឋាគំ, កិរិឃំ, នោសញ្ញាចិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិចជ្ជំ, កាឃកម្មចឌីកម្មំ,

ពិចិត្តំ, ពិវេចឌគត្តិ។

មហាវេបសការសិក្ខាបទេចណ្ណតា គិដ្ឋិតា។

បំ។ អេទ្ធកឋិចេរសិក្ខាបទេចណ្ណតា

᪖᪔᪙-᪕᪐᪨ ᨲᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨧ᩠ᨧᩮᨠᨧᩦᩅᩁᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᩈᩣᩉᩣᨶᩣᨣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩈ ᩋᩉᩣᨶᩥ ᨴᩈᩣᩉᩴ, ᨲᩮᨶ ᨴᩈᩣᩉᩮᨶ ᩋᨶᩣᨣᨲᩣ ᨴᩈᩣᩉᩣᨶᩣᨣᨲᩣ, ᨴᩈᩣᩉᩮᨶ ᩋᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᨲᩴ ᨴᩈᩣᩉᩣᨶᩣᨣᨲᩴ, ᩋᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩈᩴᨿᩮᩣᨣᩅᩈᩮᨶ ᨽᩩᨾ᩠ᨾᩮ ᩏᨸᨿᩮᩣᨣᩅᨧᨶᩴ, ᨲᩮᨶᩮᩅᩔ ᨸᨴᨽᩣᨩᨶᩮ "ᨴᩈᩣᩉᩣᨶᩣᨣᨲᩣᨿᩣ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨸᩅᩣᩁᨱᩣᨿᩣᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨸᨶ ᨿᩣ ᩈᩣ ᨴᩈᩣᩉᩣᨶᩣᨣᨲᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᨴᩔᩥᨲᩴ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨶᩩᨸᨿᩮᩣᨣᩅᨧᨶᩴ᪨

ᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᨲᩮᨾᩣᩈᩥᨠᨸᩩᨱ᩠ᨱᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨮᨾᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᨲᩮᨾᩣᩈᩥᨠᨸᩩᨱ᩠ᨱᨾᩴ᪨ ᩍᨵᩣᨸᩥ ᨸᨮᨾᨸᨠ᩠ᨡᩔ ᩋᨶᩩᨸᨿᩮᩣᨣᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩩᩁᩥᨾᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᨽᩩᨾ᩠ᨾᩮ ᩏᨸᨿᩮᩣᨣᩅᨧᨶᩴ᪨ ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – "'ᨿᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨸᨮᨾᨾᩉᩣᨸᩅᩣᩁᨱᩣ ᨴᩈᩣᩉᩣᨶᩣᨣᨲᩣ'ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᩈᨧᩮᨸᩥ ᨲᩣᨶᩥ ᨴᩥᩅᩈᩣᨶᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨿᩮᩅ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩋᨧ᩠ᨧᩮᨠᨧᩦᩅᩁᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, 'ᩋᨧ᩠ᨧᩮᨠᩴ ᩍᨴ'ᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᩣᨶᨾᩣᨶᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻ"ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᨸᩅᩣᩁᨱᩣᨾᩣᩈᩔ ᨩᩩᨱ᩠ᩉᨸᨠ᩠ᨡᨸᨬ᩠ᨧᨾᩥᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩔ ᨧᩦᩅᩁᩔ ᨶᩥᨵᩣᨶᨠᩣᩃᩮᩣ ᨴᩔᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩣᨾᨬ᩠ᨧᩮᩈ "ᨴᩈᩣᩉᨸᩁᨾᩴ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨧᩦᩅᩁᩴ ᨵᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣᩅ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩋᨭ᩠ᨮᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩅᩈᩮᨶ ᨸᨶ ᩋᨸᩩᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᩥᨿ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ ᨮᨸᩥᨲᩴ᪨

ᩋᨧ᩠ᨧᩮᨠᨧᩦᩅᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨧ᩠ᨧᩣᨿᩥᨠᨧᩦᩅᩁᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨲᩔ ᨸᨶ ᩋᨧ᩠ᨧᩣᨿᩥᨠᨽᩣᩅᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ "ᩈᩮᨶᩣᨿ ᩅᩣ ᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨾᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶ ᨴᩔᩥᨲᩴ᪨ ᨸᩈᩣᨴᩮᩣᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᨻᩃᩅᩈᨴ᩠ᨵᩣ᪨ ᩑᨲᩴ ᩋᨧ᩠ᨧᩮᨠᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥ ᩑᨲᩴ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮᩉᩥ ᨴᩣᨲᩩᨠᩣᨾᩮᨶ ᨴᩪᨲᩴ ᩅᩣ ᨸᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨿᩴ ᩅᩣ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ "ᩅᩔᩣᩅᩣᩈᩥᨠᩴ ᨴᩔᩣᨾᩦ"ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩥᨲᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩋᨧ᩠ᨧᩮᨠᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩦ᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨸᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᨶᨧ᩠ᨧᩮᨠᨧᩦᩅᩁᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᨸᩥᨲᨧᩦᩅᩁᨾ᩠ᨸᩥ ᩑᨲᩴ ᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩴ ᩃᨽᨲᩥᨿᩮᩅ᪨

ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ? ᨿᨴᩥ ᩉᩥ ᨲᩴ ᨸᩩᩁᩮ ᨸᩅᩣᩁᨱᩣᨿ ᩅᩥᨽᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᨿᩮᨶ ᨣᩉᩥᨲᩴ, ᨲᩮᨶ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩅᩔᩮᨶ ᨶ ᨽᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩥᨠᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨡᩴ ᨴᩣᨲᩩᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦᨲᩥ᪨

᪖᪕᪑᪨ ᩋᨧ᩠ᨧᩮᨠᨧᩦᩅᩁᩮ ᩋᨧ᩠ᨧᩮᨠᨧᩦᩅᩁᩈᨬ᩠ᨬᩦᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩥ ᩅᩥᨽᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩉᩥᨲᨾᩮᩅ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᩋᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᩅᩣ ᨽᨱ᩠ᨯᩣᨣᩣᩁᩮ, ᨧᩦᩅᩁᩈᨾᨿᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᨸᩥ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨧᩦᩅᩁᩔ ᨴᩈᩣᩉᩴ ᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩮᩣ᪨ ᩋᨠᨲᩔ ᩅᩔᩥᨠᩈᩣᨭᩥᨠᨧᩦᩅᩁᩔ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᨲᩮ ᨠᨮᩥᨶᩮ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨾᩣᩈᩣ, ᩅᩔᩴ ᩏᨠ᩠ᨠᨯ᩠ᨰᩥᨲᩮ ᨨ ᨾᩣᩈᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮ ᨠᨮᩥᨶᩮ ᩋᨸᩁᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨾᩣᩈᩣ᪨ ᩉᩮᨾᨶ᩠ᨲᩔ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩮ ᨴᩥᩅᩈᩮ ᨾᩪᩃᨧᩦᩅᩁᩣᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᩈᩮᨶ ᩋᨸᩁᩮᩣᨸᩥ ᩑᨠᩮᩣ ᨾᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᩑᨠᩣᨴᩈ ᨾᩣᩈᩣ ᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩮᩣ᪨ ᩈᨲᩥᨿᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᩣᩈᩣᨿ ᨾᩪᩃᨧᩦᩅᩁᩔ ᩑᨠᩮᩣ ᨾᩣᩈᩮᩣ, ᩋᨧ᩠ᨧᩮᨠᨧᩦᩅᩁᩔ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᨲᩮ ᨠᨮᩥᨶᩮ ᩑᨠᩣᨴᩈᨴᩥᩅᩈᩣᨵᩥᨠᩮᩣ ᨾᩣᩈᩮᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮ ᨠᨮᩥᨶᩮ ᩑᨠᩣᨴᩈᨴᩥᩅᩈᩣᨵᩥᨠᩣ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨾᩣᩈᩣ, ᨲᨲᩮᩣ ᨸᩁᩴ ᩑᨠᨴᩥᩅᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩋᨶᨧ᩠ᨧᩮᨠᨧᩦᩅᩁᩮᨲᩥ ᩋᨧ᩠ᨧᩮᨠᨧᩦᩅᩁᩈᨴᩥᩈᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩈ᩠ᨾᩥᩴ᪨ ᩈᩮᩈᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

ᨠᨮᩥᨶᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ – ᩋᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᨶᩮᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ, ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᨸᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

អច្ចេកចីវរសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៩. សាសង្កសិក្ខាបទវណ្ណនា

៦៥២. តេនសមយេនាតិ សាសង្កសិក្ខាបទំ។ តត្ថ វុត្ថវស្សា អារញ្ញកេសូតិ តេ បុព្ពេបិ អរញ្ញេយេវ វិហរិំសុ។ វុត្ថវស្សា បន បច្ចយវសេន គាមន្តសេនាសនេ វស្សំ វសិត្វា និដ្ឋិតចីវរា ហុត្វា “ឆាតកាតិ និព្យាកុលា សមណធម្មំ ករិស្សាមា”តិ អារញ្ញកេសុ សេនាសនេសុ វិហរន្តិ។ កត្តិកចោរកាតិ កត្តិកមាសេ ចោរា។ បរិបាតេន្តីតិ ឧបទ្ទវន្តិ, តត្ថ តត្ថ អាគន្ត្វា ឧត្តាសេន្តិ វិលុម្បេន្តិ។ អន្តរឃរេ និក្ខិបិតុន្តិ អន្តោគាមេ និក្ខិបិតុំ។ កោចិ យស្មា បច្ចយា តាយ ធម្មតា សមយេន ទុល្លភា, សល្លេខតា ហិ ភិក្ខូ យាវទត្ថំ វិញ្ញាបេតុំ ន សក្កោតិ។ តស្មា ចីវរគុត្តត្ថំ អន្តរឃរេ និក្ខិបិតុំ អនុជានាតិ។ ភិក្ខូនំ បន អនុរូបតោ អរញ្ញវាសំ ន បដិក្ខិបិ។

៦៥៣. ឧបវស្សំ ខោ បនាតិ ឯត្ថ ឧបវស្សន្តិ ឧបវស្ស; ឧបវសិត្វាតិ វុត្តំ ហោតិ។ ឧបសម្បជ្ជន្តិអាទីសុ វិយ ហិ ឯត្ថ អនុនាសិកោ ទដ្ឋព្ពោ។ វស្សំ ឧបគន្ត្វា វសិត្វា ចាតិ អត្ថោ។ ឥមស្ស ច បទស្ស “តថារូបេសុ ភិក្ខុ សេនាសនេសុ វិហរន្តោ”តិ ឥមិនា សម្ពន្ធោ។ កិំ វុត្តំ ហោតិ? វស្សំ ឧបគន្ត្វា វសិត្វា ច តតោ បរំ បច្ឆិមកត្តិកបុណ្ណមបរិយោសានកាលំ យានិ ខោ បន តានិ អារញ្ញកានិ សេនាសនានិ សាសង្កសម្មតានិ សប្បដិភយានិ; តថារូបេសុ ភិក្ខុ សេនាសនេសុ វិហរន្តោ អាកង្ខមានោ តិណ្ណំ ចីវរានំ អញ្ញតរំ ចីវរំ អន្តរឃរេ និក្ខិបេយ្យាតិ។ យស្មា បន សោ វស្សំ ឧបគន្ត្វា យាវ បច្ឆិមកត្តិកបុណ្ណមំ វសតិ, សោ វុដ្ឋវស្សានំ អព្ភន្តរោ ហោតិ, តស្មា ឥទំ អតិក្កន្តំ វិញ្ញាតចីវរានំ អគន្ត្វា បវារណាយ បច្ឆិមកត្តិកបុណ្ណមំ ឥធ “វុដ្ឋវស្សាន”ន្តិ វុត្តំ។ តស្មាបិ “ភិក្ខុ សេនាសនេសុ វិហរន្តោ”តិ វុត្តំ អវត្វា ឥមិនាវ អត្ថេន “វុដ្ឋវស្សានំ ភិក្ខុ សេនាសនេសុ វិហរន្តោ”តិ វុច្ចមានំ ភិក្ខុនំ អព្ភន្តរេ ហោន្តិ ភិក្ខូតិ វុត្តំ ហោតិ។

អរញ្ញលក្ខណំ អទិន្នាទានវណ្ណនាយំ វុត្តំ។ អយំ បន វិសេសោ – សចេ វិហារោ បរិក្ខិត្តោ ហោតិ, បរិក្ខិត្តស្ស គាមស្ស ឥន្ទខីលតោ អបរិក្ខិត្តស្ស បរិក្ខេបារហដ្ឋានតោ បដ្ឋាយ យាវ វិហារបរិក្ខេបា មិនិតព្ពំ។ សចេ វិហារោ អបរិក្ខិត្តោ ហោតិ, យំ សព្ពបឋមំ សេនាសនំ វា ភត្តសាលា វា ធុវសន្និបាតដ្ឋានំ វា ពោធិ វា ចេតិយំ វា ទូរេ ចេបិ សេនាសនតោ ហោតិ, តំ បរិច្ឆេទំ កត្វា មិនិតព្ពំ។ សចេបិ អាសន្នេ គាមោ ហោតិ, វិហារេ ឋិតេហិ ឃរមានុសកានំ សទ្ទោ សុយ្យតិ, បព្ពតនទីអាទីហិ បន អន្តរិតត្តា ន សក្កា ឧជុំ គន្តុំ, យោ តស្ស បកតិមគ្គោ ហោតិ, សចេបិ នាវាយ សញ្ចរិតព្ពោ, តេន មគ្គេន គាមតោ បញ្ចធនុសតិកំ គហេតព្ពំ។ យោ អាសន្នគាមស្ស អង្គសម្បាទនត្ថំ តតោ តតោ មគ្គំ បិទហតិ, អយំ “ធុតង្គចោរោ”តិ វេទិតព្ពោ។

សាសង្កសម្មតានីតិ “សាសង្កានី”តិ សម្មតានិ; ឯវំ សញ្ញាតានីតិ អត្ថោ។ បទភាជនេ បន យេន ការណេន តានិ សាសង្កសម្មតានិ, តំ ទស្សេតុំ “អារាមេ អារាមូបចារេ”តិអាទិ វុត្តំ។

សហ បដិករយត សប្បដិកឃាតិ, សត្តិហិតពាលចកឃាតីតិ អត្ថោ។ បឌកាឌតេ បត ឃេត ការលោត តាតិ សប្បដិកឃាតិ; ព៌ា ឌឝស្សូត៌្យ “អារារេយ អារាឡ្ហបចារេរ”តិអាឌិ ចុត្តំ។

សយត្តា កោចកោរេយ តិក្លិបេឃ្យាតិ អារញ្ញាកស្ស សេតាសតស្ស សយត្តា សត្ថឌិសាកាកេស្ស អត្តតា អភិរុទ្ធិតេ កោចកោរេយ សតិឃា អក្ខុសយ្យត្តិឃា តិក្លិបេឃ្យ។

ពព្រាឃំ អក្ខុសយ្យត្តិ – បុរិយិកាឃ ក្ខបកត្តា យហាបចារណាឃ បចារិតោ ហោតិ, ព្កឌយេក៌ អក្កំ សចេ បង្ឋិយិកាឃ ចា ក្ខបកតោ ហោតិ លិត្ថចស្សា ចា, តិក្លិបិត៌្យ ត លកតិ។ កត្តិកយារសារឃេច ហោតិ, ព្កឌំ ចុតិឃំ អក្កំ កត្តិកយារតោ បទំ ត លកតិ, បញ្ចាឆតុសតិក៌ បង្ឋិយរេច បយាណាឃុត្តិ សេតាសតំ ហោតិ, ព្កឌំ ពតិឃំ អក្កំ ក្ខាតប្បយាណោ ចា កាចុតតោ អតិរេកប្បយាណោ ចា ត លកតិ, ឃព្រ ហិ បិណ្ឌាឃ ចរិត្វា បុត ចិហារំ កត្តចេលិឃំ សក្កា អាកត្តុំ, តទេច ព្កឆ អឆិបេ្បត៌។ តិយត្តិតោ បត អឌ្ឍឃោឌតយ្យិ ឃោឌតយ្យិ កត្តា ចសិត៌្យ បច្ចេតិ, ព្កឌយប្បយាណោ។ សាសក្កសប្បដិកឃរេច ហោតិ, ព្កឌំ ចត្វុត្ថំ អក្កំ អតាសក្កអប្បដិករេឃ ហិ អក្ខុឃុត្តេបិ សេតាសតេ ចសត្តោ តិក្លិបិត៌្យ ត លកតីតិ។

អញ្ញាព្រ កិក្លុសយ្ចុតិឃាតិ ឃា ក្ខទោសិតសិក្លាបទេ កោសយ្ញកសយ្ចុតិ (បារា។ ៣៤៦) អតុញ្ញាតា តស្សា សយ្ចុតិឃា អញ្ញាព្រ; សចេ សា លឌ្ឍា ហោតិ, ឈារត្តាតិរេកយ្យិ ចិប្បចសិត៌្យ ចដ្ដតិ។

បុត កាយសីយំ ឌុក្កយិត្វាតិ សចេ កោចកោរេយតោ បុរត្ថិយាឃ ឌិសាឃ សេតាសតំ; អឃញ្ចុ បង្ឋិយឌិសំ កតោ ហោតិ, សេតាសតំ អាកត្តា សត្តយំ អរុណំ ក្ខដ្ឋាបេត៌្យ អសក្កោត្តោត កាយសីយយ្យិ ឌុក្កយិត្វា សកាឃំ ចា ឃត្តុ កត្តុំ ចា ចសិត្វា ឌិចប្បចត្តិ ចាត្វា បក្កយិត៌្យ ចដ្ដតីតិ អត្ថោ។ ឲចំ អសក្កោត្តោត តទេត្តច ឌិតេតត បច្ចឌ្ឍិតត្តំ, អតិរេកឌិចដ្ឋាតេត ចស្សតីតិ។ សេសំ ក្ខត្តាតរេច។

កឆិតសយ្ចដ្ឋាតំ – កាឃចាចតោ កាឃចាចាចិត្តតោ ច សយ្ចដ្ឋាតិ, អកិរិឃា, តោសញ្ញាចិមោក្ខំ, អចិត្តកំ, បណ្ណត្តិចជ្ជំ, កាឃកយ្មចចីកយ្មំ, តិចិត្តំ, តិចេចតត្តិ។

សាសក្កសិក្លាបទចណ្ណតា តិដ្ឋិតា។

១០។ បរិណតសិក្លាបទចណ្ណតា

៩៨៤។ តេត សយរឃតាតិ បរិណតសិក្លាបទំ។ តត្ថ បូកស្សាតិ សយូហស្ស; ឆយូកាណស្សាតិ អត្ថោ។ បដិឃត្តត្តិ បដិឃាឌិត៌។ ពហុ សង្ឃស្ស កត្តាតិ សង្ឃស្ស ពហុតិ កត្តាតិ អតេកកាតិ លិកយុលាតិ; ត សង្ឃស្ស កោតចិ បរិហាតីតិ ឌីបេត្តិ។ ឌូលោភេឌចាតិ ទេឆ។ កិ បតេចំ ចត៌្យ

ទេតីតិ កស្មា ន ទេតិ? អយញ្ហិ អភិហដភិក្ខា អភិហរិត្វា ឯកស្មិំ ឋានេ សង្ឃស្សត្ថាយ បដិយត្តា អភិហដបដិយត្តា ច ភុញ្ជិស្ស ឋបិតភាគោ ច បយុត្តធារា នាម នត្ថិ។

៤៣៨។ សង្ឃិកន្តិ សង្ឃស្ស សន្តកំ។ សោ ហិ សង្ឃស្ស បរិណតត្តា ហត្ថំ អនារូឡ្ហោបិ ឯកេន បរិយាយេន សង្ឃស្ស សន្តកោ ហោតិ, បទភាជនេ បន “សង្ឃិកំ នាម សង្ឃស្ស ទិន្នំ ហោតិ បរិច្ចត្ត”ន្តិ ឯវំ អត្ថុទ្ធារវសេន តិប្បរិយាយតោ សង្ឃិកំ ទស្សិតំ។ លាភន្តិ បដិលភិតព្ពវត្ថុំ អាហ។ តេនេតស្ស និទ្ទេសេ “ចីវរាទី”តិអាទិ វុត្តំ។ បរិណតន្តិ សង្ឃស្ស និន្នំ សង្ឃស្ស បោណំ សង្ឃស្ស បព្ភារំ ហុត្វា ឋិតំ។ យេន បន ការណេន សោ បរិណតោ ហោតិ, តំ ទស្សេតុំ “ទស្សាម ករិស្សាមាតិ វាចា ភិន្នា ហោតី”តិ បទភាជនំ វុត្តំ។

៤៣៩។ បយោគេ ទុក្កដន្តិ បរិណតលាភស្ស អត្តនោ បរិណាមនបយោគេ ទុក្កដំ, បដិលាភេន តស្មិំ ហត្ថំ អារូឡ្ហេ និស្សគ្គិយំ ហោតិ។ សចេ បន សង្ឃស្ស ទិន្នំ ហោតិ, តំ គហេត្វា ន ទេតិ, សង្ឃស្សេវ ទាតព្ពំ។ យោបិ អារាមិកេហិ សទ្ធិំ ឯកតោ ខាទតិ, ភណ្ឌំ អញ្ញស្សេវ ការេតព្ពំ។ បរិណតំ បន សហធម្មិកានំ វា គិហីនំ វា អន្តមសោ មាតុសន្តកម្បិ “ឥទំ មយ្ហំ ទេហី”តិ សង្ឃស្ស បរិណតភាវំ ញត្វា អត្តនោ បរិណាមេត្វា គណ្ហន្តស្ស និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ។ “ឥមស្ស ភិក្ខុនោ ទេហី”តិ ឯវំ អញ្ញស្ស បរិណាមេន្តស្ស សុទ្ធិកបាចិត្តិយំ។ ឯកំ បត្តំ វា ចីវរំ វា អត្តនោ, ឯកំ អញ្ញស្ស បរិណាមេតិ, និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយេន សទ្ធិំ សុទ្ធិកបាចិត្តិយេន សទ្ធិំ ឯវមេវ តេ អាបត្តិយោ ពហូ វុត្តម្បិ ចេតំ –

“និស្សគ្គិយេន អាបត្តិំ, សុទ្ធកេន បាចិត្តិយំ;

អាបជ្ជេយ្យ ឯកតោ;

បញ្ហា មេសា កុសលេហិ ចិន្តិតា”តិ។ (បរិ។ ៣៨០);

អយញ្ហិ បរិណាមនំ សន្ធាយ វុត្តា។ យោបិ វស្សិកសាដិកសមយេ យាគុយាទិបិ សង្ឃស្ស បរិណតំ វស្សិកសាដិកំ ញត្វា អត្តនោ បរិណាមេតិ, និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ។ បរស្ស បរិណាមេតិ, សុទ្ធិកបាចិត្តិយំ។ យតុស្សា “សង្ឃភត្តំ ករិស្សាមា”តិ សប្បិតេលាទីនិ អាហរន្តិ, កិលិតោ ទេបិ កិញ្ចិ សង្ឃស្ស បរិណតភាវំ ញត្វា កិញ្ចិ យាចតិ, និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយមេវ។ សចេ បន សោ “តុម្ហាកំ សប្បិអាទីនិ អាភតានិ អត្ថី”តិ បុច្ឆិត្វា “អាម, អត្ថី”តិ វុត្តេ “មយ្ហម្បិ ទេថា”តិ វទតិ, វដ្ដតិ។ អថាបិ នំ កុក្កុច្ចាយន្តំ ឧបាសកា វទន្តិ – “សង្ឃស្សាបិ អម្ហេហិ ទិន្នមេវ លភតិ; គណ្ហថ, ភន្តេ”តិ ឯវម្បិ វដ្ដតិ។

៤៤០។ សង្ឃស្ស បរិណតំ អញ្ញសង្ឃស្សាតិ ឯកស្មិំ វិហារេ សង្ឃស្ស បរិណតំ អញ្ញំ វិហារំ ទស្សេត្វា “អមុកស្មិំ នាម វិហារេ សង្ឃស្ស ទេថា”តិ បរិណាមេតិ។

ចេតិយស្ស ចាតិ “កិំ សជ្ឈស្ស ឋិតេន, ចេតិយស្សបុនំ ករោថា”តិ ឯវំ ចេតិយស្ស ចា បរិហាបេតិ។

ចេតិយស្សបរិហាបត្តិ ឯត្ថ និយមេត្វា អញ្ញចេតិយស្សត្ថាយ ទោបិតមាលាទិចន្ទេតា អញ្ញចេតិយម្បិ បុប្ផម្បិ អារោបេតុំ ន វដ្ដតិ។ ឯកស្ស ចេតិយស្ស បន ឧត្តំ ចា បដាកំ ចា អារោបេត្វា ឋិតំ ឋិត្វា សេសំ អញ្ញស្ស ចេតិយស្ស ទាបេតុំ វដ្ដតិ។

បុគ្គលស្ស បរិហាបត្តិ អត្ថយោគា សុគតស្សាបិ បរិហាតំ “ព្ពយស្ស សុគតស្ស មា ទេហិ, ឯតស្ស ទេហី”តិ ឯវំ អញ្ញបុគ្គលស្ស បរិហាបេតិ, ទុក្កដំ។ សចេ បន ទាយកា “មយំ សជ្ឈស្ស ភត្តំ ទាតុកាមា, ចេតិយស្ស បូជំ កាតុកាមា, ឯកស្ស ភិក្ខុនោ បរិក្ខារំ ទាតុកាមា, តុម្ហាកំ រុចិយា ទស្សាម; ភណថ, កត្ថ ទេមា”តិ វទន្តិ។ ឯវំ វុត្តេ តេន ភិក្ខុនា “យត្ថ ព្ពន្ទថ, តត្ថ ទេថា”តិ វត្តព្ពា។ សចេ បន កេវលំ “កត្ថ ទេមា”តិ បុច្ឆន្តិ, បិណ្ឌបាតំ អារោបនយោគេន វត្តព្ពំ។ សេសមេត្ថ វុត្តនយមេវ។

តិសមុដ្ឋានំ – កាយចិត្តតោ វាចាចិត្តតោ កាយវាចាចិត្តតោ ច សមុដ្ឋាតិ, កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មវចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, តិវេទនន្តិ។

សមន្តបាសាទិកាយ វិនយដ្ឋកថាយ

បរិហាតសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

និដ្ឋិតោ បត្តវគ្គោ តតិយោ។

និស្សគ្គិយវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

បារាជិកកណ្ឌ-អដ្ឋកថា និដ្ឋិតា។